Ελληνες Πατερες Της Εκκλησιας

Εποπτης - Επιμελητης Εκδοσεως
Ελευθ. Γ. Μερετακης, Π. Θεολογιας

ΕΠΕ

Εκδοτικος Οικος Αφοι Μερετακη
«ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ»
Θεσσαλονικη, Νοεμβριος 2009

ΚΛΕΙΔΑ
ΤΩΝ
ΕΚΔΟΘΕΝΤΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΤΩΝ
ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΟΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΜΕΡΕΤΑΚΗ
ΘΕΟΛΟΓΟ

Copyright :
ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΕΡΕΤΑΚΗ ΟΕ
Μενελάου 3, Θεσσαλονίκη
Τ. Θ. 400 90. 560 10 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310/283 880. Οἰκίας 2310/696 653

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔχει δοθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ στὸν ἄνθρωπο, καὶ εἰδικώτερα σὲ μᾶς τοὺς Χριστιανούς, μὲ τὴ χάρη καὶ τὴ δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὁ λόγος αὐτὸς εἶναι θησαυρισμέμος μέσα στὶς θεῖες Γραφές· ἄρα εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀνάγνωση αὐτῶν, ὥστε αὐτὸς ποὺ πιστεύει ἀληθινὰ νὰ ἐπιτύχει κάθε ἀγαθὸ ποὺ ποθεῖ, καθόσον μέσα σ' αὐτὲς ἀναλάμπει τὸ σωτήριο ἔργο τοῦ Θεοῦ, ποὺ προκηρύχθηκε ἀπὸ τὸν Νόμο καὶ τοὺς Προφῆτες καὶ ὁλοκληρώθηκε μὲ τὴ σωτήρια διδασκαλία τοῦ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία καὶ καταγράφηκε ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ μαθητές του καὶ μέσω τῶν αἰώνων ἑρμηνεύθηκε κατὰ τὸν τέλειο τρόπο ἀπὸ τοὺς Μεγάλους Πατέρες τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Ἔτσι οἱ ἅγιες Γραφὲς εἶναι τροφὴ τῆς ψυχῆς, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀμελεῖ ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς τὴ μελέτη αὐτῶν· γιατὶ ὅπως αὐτὸς ποὺ ἀμελεῖ γιὰ τὴ σωματικὴ τροφὴ παραλύει καὶ καταστρέφει τὸ σῶμα, ἔτσι καὶ ὁ πιστὸς ποὺ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴ μελέτη τῶν ἁγίων Γραφῶν παραλύει τὶς δυνάμεις τῆς ψυχῆς καὶ βλάπτει θανάσιμα αὐτήν. Γιατὶ μόνο ἡ μελέτη τῶν θείων Γραφῶν, ἡ χειραγωγούμενη ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς Πατέρες καὶ Διδασκάλους, τρέφει τὴν ψυχή, φωτίζει τὸν νοῦ, θεραπεύει αὐτὴν μὲ τὰ ἄπειρα φάρμακά της, καὶ ἀνεβάζει τὸν Χριστιανὸ σ' αὐτὸ ποὺ ποθεῖ, στὴν ἀπόλαυση τῆς οὐράνιας βασιλείας.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ Χριστιανοί, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, λόγιοι καὶ μή, ποὺ καυχῶνται ὅτι εἶναι Χριστιανοί, πρέπει νὰ μελετοῦν καὶ νὰ ἐρευνοῦν τὶς θεῖες Γραφές, καρπούμενοι ἔτσι τὴν ὠφέλεια καὶ γνώση ποὺ ἐμπεριέχεται σ' αὐτές. Γιατὶ χωρὶς τὴ μελέ-

τη τῶν ἁγίων Γραφῶν μοιάζει ὁ Χριστιανὸς μὲ στρατιώτη χωρὶς ὅπλα, μὲ ὁδοιπόρο χωρὶς ὁδηγό, μὲ ἀσθενῆ χωρὶς ἰατρικὴ θεραπεία. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὲς πολλὲς φορὲς δὲν γίνονται ἀπόλυτα κατανοητές, καὶ ἡ σωτήρια γνώση τῆς εὐσέβειας καὶ τῆς χρηστομάθειας ἀποκτᾶται καὶ ἐμπεδώνεται κατὰ πρώτιστο λόγο μὲ τὴ διδασκαλία καὶ τὸ παράδειγμα τῶν ἱερῶν διδασκάλων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀπέραντος αὐτὸς πνευματικὸς πλοῦτος καὶ θησαυρὸς βρίσκεται κατάσπαρτος μέσα στὸ πλῆθος τῶν πνευματικῶν πονημάτων τῶν ἱερῶν Πατέρων, προκειμένου νὰ διευκολύνομε κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ἀνεύρεση αὐτοῦ, προβήκαμε στὴν ἔκδοση αὐτῆς τῆς κλείδας, ἱκανοποιώντας ἔτσι τὴν ἐπιθυμία μεγάλου ἀριθμοῦ ἀναγνωστῶν .

Στὴν κλείδα αὐτὴ περιλαμβάνονται ὅλα τὰ ἔργα τῶν Πατέρων ποὺ ἔχουν ἐκδοθεῖ μέχρι σήμερα, ὅπως αὐτὰ ἔχουν ἐκδοθεῖ κατὰ τόμους, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀναλύονται κατὰ κεφάλαια, παραπέμποντας στὸ τέλος τόσο στὴ σελίδα τοῦ κάθε τόμου τῆς σειρᾶς αὐτῆς ποὺ βρίσκονται, ὅσο καὶ στὸν τόμο καὶ τὴ στήλη τῆς P.G, ὅσα βέβαια περιλαμβάνονται σ' αὐτήν.

Εἴθε ὁ Θεός, ὁ δωρητὴς κάθε χάριτος, ποὺ μᾶς κάλεσε στὴν αἰώνια δόξα του μέσω τοῦ Υἱοῦ του, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ στηρίξει καὶ νὰ ἐνδυναμώσει τὸν κάθε μελετητὴ τῆς ἁγίας Γραφῆς, ὥστε μὲ τὴ βοήθεια τῆς κλείδας αὐτῆς νὰ μπορέσει νὰ φθάσει εὐκολώτερα στὴν ἐξόρυξη καὶ κατανόηση τοῦ πνευματικοῦ πλούτου αὐτῆς.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΜΕΡΕΤΑΚΗΣ

ΚΛΕΙΔΑ ΕΚΔΟΘΕΝΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Α' ΑΠΑΝΤΑ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος Ἐκδόσεως 1972
Μετ. ἀπὸ τὸν Παναγ. Κ. Χρήστου

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Πρόλογος (σ. 9-10, PG 32,).
Εἰσαγωγικὰ (σ. 11-53, PG 32,).

Α'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Γρηγόριο Θεολόγο:

14η. Πρὸς τὸν φίλον Γρηγόριον (περιγραφικὴ ἡ περιώνυμη), (σ. 54, PG 32, 276).
2η. Πρὸς τὸν φίλον Γρηγόριον (περὶ ἡσυχίας καὶ ἀπραγμοσύνης), (σ. 58, PG 32, 224).
19η. Πρὸς τὸν φίλον Γρηγόριον (φιλική), (σ. 74, PG 32, 284).
71η. Πρὸς τὸν Γρηγόριον Ναζιανζηνὸν (ἀπολογητική), (σ. 76, PG 32, 436).
26η. Πρὸς τὸν ἀδελφόν τοῦ Γρηγορίου Καισάριον, (ὑπομνηστική), (σ. 80, PG 32, 301).

Β'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν ἀδελφὸ Γρηγόριο καὶ τὸν θεῖο Γρηγόριο:

58η. Πρὸς τὸν ἀδελφὸν Γρηγόριον (αἰτιολογικὴ μαζὶ μὲ ἐπίπληξη), (σ. 88, PG 32, 408).
59η. Πρὸς τὸν θεῖον Γρηγόριον (περὶ εἰρήνης), (σ. 92, PG 32, 409).
60η. Πρὸς τὸν θεῖον Γρηγόριον (περὶ εἰρήνης), (σ. 98, PG 32, 413).
225η. Πρὸς τὸν Δημοσθένην κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως (παρακλητικὴ μαζὶ μὲ αἴτηση), (σ. 100, PG 32, 840).

Γ'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιον Ἰκονίου:

150η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἡρακλείδου (περὶ ἡσυχίας καὶ τελειότητας), (σ. 110, PG 32, 601).
161η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, γιὰ τὴ χειροτονία του σὲ ἐπίσκοπο (συγχαριτήρια καὶ προτρεπτική), (σ. 118, PG 32, 629).
176η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου (φιλικὴ μαζὶ μὲ παράκληση), (σ. 124, PG 32, 653).
190η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου (περὶ ἐναρέτων καὶ εὐσεβῶν προϊσταμένων), (σ. 132, PG 32, 697).
200η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου (φιλικὴ καὶ περὶ ἀσθενειῶν), (σ. 132, PG 32, 735).
201η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου (σ. 134, PG 32,).
202η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου, (σ. 136, PG 32,).
218η. Πρὸς Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου (σ. 136, PG 32,).

231η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, ἐπίσκοπον 'Ικονίου, (φιλικὴ μαζὶ μὲ σύσταση), (σ. 140, PG 32, 861).
232η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, ἐπίσκοπον 'Ικονίου, (φιλικὴ μαζὶ μὲ ἀφήγηση), (σ. 144, PG 32, 864).
233η. Πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦ 'Αμφιλοχίου (λύσεις ἀποριῶν· ὅτι κριτήριο πρὸς γνώση τῆς ἀλήθειας ὁ νοῦς), (σ. 146, PG 32, , PG 32, 864).
234η. Πρὸς ἄλλο ἐρώτημα τοῦ 'Αμφιλοχίου, (Ὃ οἶδας σέβεις, ἢ ὃ ἀγνοεῖς; κτλ), (σ. 150, PG 32, , PG 32, 868).
235η. Πρὸς ἄλλο ἐρώτημα τοῦ 'Αμφιλοχίου, (Τί πρότερον· ἡ γνῶσις, ἢ ἡ πίστις; πολυσύμαντον δὲ τὸ τῆς γνώσεως ὄνομα κτλ.), (σ. 156, PG 32, 872).
236η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, ἐπίσκοπον 'Ικονίου, πρὸς ἄλλο ἐρώτημα· (Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας, γιὰ τὸν 'Ιεχονία, γιατί δὲν τρῶμε τὰ πάντα, περὶ εἱμαρμένης, περὶ τῆς διαφορᾶς οὐσίας καὶ ὑποστάσεως, περὶ ὑγείας, νόσου, πλούτου, πενίας, δόξας, ἀτιμίας κτλ), (σ. 164, PG 32, 876).
248η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, ἐπίσκοπον 'Ικονίου (φιλική), (σ. 17, (PG 32, 828).
188η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, (περὶ κανόνων, αἱρέσεων, καὶ πρῶτο μέρος τῆς κανονικῆς ἐπιστολῆς), (σ. 182, PG 32, 664).
199η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, περὶ κανόνων, (δεύτερο μέρος τῆς κανονικῆς ἐπιστολῆς), (σ. 204, PG 32, 716).
217η. Πρὸς 'Αμφιλόχιον, περὶ κανόνων, (τρίτο μέρος τῆς κανονικῆς ἐπιστολῆς), (σ. 224, PG 32, 793).

Δ'. 'Επιστολὲς πρὸς τὸν Εὐσέβιο Σαμοσάτων:

27η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (φιλική), (σ. 244, PG 32, 304).
30η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (αἰτιολογική), (σ. 246, PG 32, 313).
34η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (παραστατικὴ δεινῶν), (σ. 248, PG 32, 320).
48η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (περὶ εὐστάθειας τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 250, PG 32, 384).
95η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (περι συντυχίας), (σ. 254, PG 32, 489).
98η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (φιλικὴ μετὰ πόθου), (σ. 256, PG 32, 496).
100η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (φιλικὴ μετὰ πόθου), (σ. 260, PG 32, 504).
127η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (περὶ εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 264, PG 32, 553).
138η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (διηγηματική), (σ. 266, PG 32, 577).
128η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (περὶ εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 270, PG 32, 553).
141η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (περὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων), (σ. 276, PG 32, 589).
145η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (διηγηματικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 280, PG 32, 593).
162η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (περιγραφικὴ τῶν ἀσθενειῶν), (σ. 282, PG 32, 632).
157η. Πρὸς 'Αντίοχον (φιλική), (σ. 284, PG 32, 617).
168η. Πρὸς 'Αντίοχον πρεσβύτερον (περὶ ἡσυχίας παραμυθητική), (σ. 284, PG 32, 640).

181η. Πρὸς Ὀτρήιον, ἐπίσκοπον Μελιτηνῆς, (φιλική), (σ. 286, PG 32, 657).
182η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Παυλῖνον (ἐπαινετικὴ μὲ παραμυθία), (σ. 288, PG 32, 660).
183η. Πρὸς τοὺς πολιτευτὰς τῶν Σαμοσάτων (γιὰ τοὺς πειρασμοὺς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 288, PG 32, 660).
198η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (διηγηματική, καὶ γιὰ τὴ δύσκολη συγκοινωνία), (σ. 290, PG 32, 713).
237η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (ἀφηγηματική), (σ. 294, PG 32, 885).
239η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων (ἀφηγηματική· περὶ ταραχῶν καὶ σκανδάλων), (σ. 300, PG 32, 889).
268η. Πρὸς τὸν ἐξόριστον Εὐσέβιον (παραμυθητική), (σ. 306, PG 32, 997).

Ε΄. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Μελέτιο Ἀντιοχείας:

57η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Μελέτιον (φιλικὴ μετὰ σεβασμοῦ), (σ. 314, PG 32, 405).
68η. Πρὸς Μελέτιον, ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας (γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 316) (PG 32, 428).
89η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Μελέτιον (φιλικὴ μετὰ σεβασμοῦ), (σ. 318, PG 32, 469).
216η. Πρὸς Μελέτιον, ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, (ἀφηγηματική), (σ. 322, PG 32, 792).
214η. Πρὸς τὸν κόμητα Τερέντιον, (προτρεπτικὴ καὶ θεολογική), (σ. 324, PG 32, 785).
215η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Δωρόθεον, (ἀφηγηματική), (σ. 332, PG 32, 789).
140η. Πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχέων, (γιὰ τὴν πίστη τῆς Νίκαιας), (σ. 334, PG 32, 585).
185η. Πρὸς Θεόδοτον, ἐπίσκοπον Βεροίας (φιλική), (σ. 340, PG 32,)661.
220η. Πρὸς τὸν λαὸν τῆς Βεροίας (παραμυθητική), (σ. 342) (PG 32, 813).
222η. Πρὸς τοὺς Χαλκιδεῖς (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας μαζὶ μὲ παραίνεση), (σ. 346) (PG 32, 817).
253η. Πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἀντιοχείας (ἀφηγηματική), (σ. 350) (PG 32, 940).
254η. Πρὸς Πελάγιον ἐπίσκοπον Λαοδικείας (ἀφηγηματική), (σ. 350, PG 32, 941).
255η. Πρὸς Βίτον, ἐπίσκοπον Καρρῶν (φιλικὴ μαζὶ μὲ ἀφήγηση), (σ. 352, PG 32, 941).

Ϛ΄. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Ἀθανάσιον Ἀλεξανδρείας:

61η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 360, PG 32, 416).
80η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 362, PG 32, 456).
66η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 362, PG 32, 422).
67η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 368, PG 32, 425).
69η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 372, PG 32, 429).
82η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 378, PG 32, 457).
133η. Πρὸς Πέτρον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (φιλική), (σ. 382, P.G 32, 569).

266η. Πρὸς Πέτρον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (διηγηματική· γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 382, PG 32, 992).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος Ἐκδόσεως 1972
Μετάφρ. ἀπὸ τὸν Π. Κ. Χρήστου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Ζ'. Ἐπιστολὲς πρὸς δυτικοὺς ἐπισκόπους:

70 Ἀνεπίγραφη (περὶ συνόδου), (σ. 14, PG 32, 433).
90η. Πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Δύσεως, (περὶ εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 18, PG 32, 472).
91η. Πρὸς Οὐαλεριανόν, ἐπίσκοπον Ἰλλυριῶν, (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 22, PG 32, 476).
242η. Πρὸς τοὺς Δυτικοὺς ἐπισκόπους, (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 26, PG 32, 900).
243η. Πρὸς Ἰταλοὺς καὶ Γάλλους ἐπισκόπους, (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 30, PG 32, 901).
263η. Πρὸς τοὺς Δυτικοὺς ἐπισκόπους, (γιὰ τὸν Εὐστάθιο Σεβαστηνό, Ἀπολινάριο καὶ Παυλῖνο καὶ τὴν αἵρεση τοῦ καθενός), (σ. 42) (PG 32, 976).
197η. Πρὸς Ἀμβρόσιον, ἐπίσκοπον Μεδιολάνου, (συγχαρητικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 52, PG 32, 709).

Η'. Ἐπιστολὲς πρὸς Εὐστάθιον Σεβαστείας:

79η. Πρὸς Εὐστάθιον, ἐπίσκοπον Σεβαστείας, (ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 64, PG 32, 453).
223η. Πρὸς Εὐστάθιον Σεβαστηνόν, (ἀπολογητικὴ καὶ κατὰ συκοφαντίας), (σ. 66, PG 32, 820).
245η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Θεόφιλον, (ἀφηγηματικὴ μετὰ φιλίας), (σ. 84, PG 32, 925).
250η. Πρὸς Πατρόφιλον, ἐπίσκοπον Αἰγῶν, (γιὰ τὴν κοινωνία μὲ αἱρετικούς), (σ. 88, PG 32, 929).

Θ'. Ἐπιστολὲς γιὰ θέματα Ἐκκλησιῶν Πόντου καὶ Ἀρμενίας:

49η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἀρκάδιον, (περὶ εὐστάθειας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν), (σ. 96, PG 32, 385).
62η. Πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Παρνασσοῦ, (παραμυθητική), (σ. 96, PG 32, 417).
65η. Πρὸς τὸν Ἀτάρβιον, (περὶ ζήλου καὶ προθυμίας ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 98, PG 32, 421).
207η. Πρὸς τοὺς κληρικοὺς τῆς Νεοκαισαρείας, (γιὰ ὁμόνοια), (σ. 102, PG 32, 760).
81η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἰννοκέντιον, πάπα Ρώμης, (ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 114, PG 32, 456).
99η. Πρὸς τὸν κόμητα Τερέντιον (περὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἀπολογητική), (σ. 118, PG 32, 497).
121η. Πρὸς Θεόδοτον, ἐπίσκοπον Νικοπόλεως, (γιὰ τὴν κακὴ συμπεριφορὰ τοῦ Ἀνθίμου), (σ. 128, PG 32, 540).
130η. Πρὸς Θεόδοτον, ἐπίσκοπον Νικοπόλεως, (δογματική), (σ. 130, PG 32, 561).
195η. Πρὸς Εὐφρόνιον, ἐπίσκοπον Κολωνίας, (φιλικὴ καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔπαθαν γιὰ τὴν εὐσέβεια), (σ. 134, PG 32, 708).
229η. Πρὸς τοὺς κληρικοὺς τῆς Νικοπόλεως, (ἀφηγηματικὴ καὶ προτρεπτική), (σ. 136, PG 32, 857).
228η. Πρὸς τοὺς ἀξιωματούχους τῆς

Κολωνίας, (παραμυθητικὴ καὶ προτρεπτική), (σ. 140, PG 32, 856).
246η. Πρὸς τοὺς Νικοπολίτας, (προτρεπτικὴ καὶ παραμυθητική), (σ. 142, PG 32, 927).
247η. Πρὸς τοὺς Νικοπολίτας, (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 144, PG 32, 928).
205η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἐλπίδιον, (φιλική), (σ. 146, PG 32, 756).
206η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἐλπίδιον (παραμυθητική), (σ. 148, PG 32, 757).

Γ'. Ἐπιστολὲς πρὸς διαφόρους κληρικούς:

118η. Πρὸς Ἰοβῖνον, ἐπίσκοπον Πέρρης, (σ. 154, PG 32, 536).
134η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Παιόνιον, (φιλική), (σ. 154, PG 32, 569).
31η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Εὐσεβωνᾶν, (αἰτιολογική), (σ. 156, PG 32, 313).
154η. Πρὸς Ἀσχόλιον, ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης, (περὶ ὀρθῶν δογμάτων), (σ. 158, PG 32, 609).
164η. Πρὸς Ἀσχόλιον, ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης (γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 162, PG 32, 637).
135η. Πρὸς Διόδωρον, πρεσβύτερον Ἀντιοχείας, (φιλικὴ μαζὶ μὲ παραίνεση), (σ. 166, PG 32, 572).

ΙΑ'. Ἐπιστολὲς σχετικὲς μὲ θέματα τῆς ἐπισκοπῆς:

94η. Πρὸς Ἠλίαν, διοικητὴν τῆς ἐπαρχίας, (γιὰ τὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα τοῦ Βασιλείου), (σ. 176, PG 32, 485).
54η. Πρὸς τοὺς χωρεπισκόπους, (γιὰ τὴ χειροτονία ἄξιων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ γιὰ τὴ φύλαξη τοῦ κανόνα τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 180, PG 32, 400).
291η. Πρὸς τὸν χωρεπίσκοπον Τιμόθεον· ("Οτι αὐτὸς ποὺ ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτό του στὸν Θεὸ δὲν πρέπει ν' ἀσχολεῖται μὲ βιοτικὲς μέριμνες), (σ. 184, PG 32, 1032).
170η. Πρὸς τὸν Γλυκέριον, (προτρεπτικὴ μὲ ἐπίπληξη), (σ. 188, PG 32, 643).

ΙΒ'. Ἐπιστολὲς πρὸς πολιτικοὺς ἄρχοντες:

110η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (γιὰ τοὺς κληρονόμους τῆς Ἰουλίττας), (σ. 196, PG 32, 520).
279η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (συστατική), (σ. 198, PG 32, 1016).
280η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (συστατική), (σ. 200, PG 32, 1016).
281η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (συστατική), (σ. 202, PG 32, 1017).
32η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (συστατική), (σ. 202, PG 32, 316).
76η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (σ. 208, PG 32,).
96η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (περὶ φιλοπατρίας), (σ. 210, PG 32, 492).
177η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (συστατική), (σ. 214, PG 32, 653).
192η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (εὐχαριστήρια), (σ. 216, PG 32, 704).
272η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (περὶ διαβολῆς ἀπολογητική), (σ. 216, PG 32, 1005).
33η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (συστατική), (σ. 222, PG 32, 317).
75η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (παρακλητική), (σ. 224, PG 32, 449).
147η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (φιλικὴ μαζὶ μὲ σύσταση), (σ. 226, PG 32, 596).
178η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (συστατική), (σ. 228, PG 32, 656).
196η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (εὐχετική),

(σ. 239, PG 32, 708).
304η. Πρὸς τὸν Ἀβούργιον, (συστατική), (σ. 232, PG 32, 1053).
84η. Πρὸς τὸν διοικητήν, (παρακλητική), (σ. 232, PG 32, 461).
109η. Πρὸς τὸν κόμητα Ἑλλάδιον, (γιὰ τοὺς κληρονόμους τῆς Ἰουλίττας), (σ. 238, PG 32, 517).
107η. Πρὸς τὴν χήραν Ἰουλίτταν, (περὶ τῆς κληρονομίας της), (σ. 240, PG 32, 516).
274η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Ἱμέριον, (συστατική), (σ. 242, PG 32, 1009).
63η. Πρὸς τὸν διοικητὴν τῆς Νεοκαισαρείας, (φιλικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 244, PG 32, 420).

ΙΓ'. Ἐπιστολὲς πρὸς φίλους καθηγητὲς τῆς ῥητορικῆς:

17η. Πρὸς τὸν Ὠριγένην (ἐπαινετική), (σ. 252, (PG 32, 281).
20η. Πρὸς τὸν σοφιστὴν Λεόντιον, (φιλική), (σ. 254, PG 32, 284).
21η. Πρὸς τὸν σοφιστὴν Λεόντιον, (φιλική), (σ. 256, PG 32, 285).
35η Ἀνεπίγραφη, (ὑπὲρ Λεοντίου), (σ. 258, PG 32, 321).
74η. Πρὸς τὸν Μαρτινιανόν, (συνηγορία γιὰ τὶς συμφορὲς στὴν Κωνσταντινούπολη), (σ. 260, PG 32, 444).
337η. Πρὸς τὸν Λιβάνιον, (συστατική), (σ. 270, PG 32, 1081).
338 Λιβάνιος πρὸς Βασίλειον, (συστατική), (σ. 270, PG 32, 1081).
339η. Πρὸς τὸν Λιβάνιον, (συστατική), (σ. 14, PG 32, 1084).
340 Λιβάνιος πρὸς Βασίλειον, (συστατική), (σ. 14, PG 32, 1085).

ΙΔ'. Ἐπιστολὲς πρὸς διαφόρους φίλους:

4η. Πρὸς Ὀλύμπιον, (γιὰ τὴν κατὰ φιλοσοφίαν πενία), (σ. 284, PG 32, 236).
13η. Πρὸς τὸν Ὀλύμπιον, (ὑπομνηστική), (σ. 286, PG 32, 274).
12η. Πρὸς τὸν Ὀλύμπιον, (ὑπομνηστική), (σ. 286, PG 32, 273).
211η. Πρὸς τὸν Ὀλύμπιον, (φιλική), (σ. 288, PG 32, 780).
186η. Πρὸς τὸν διοικητὴν Ἀντίπατρον, (περὶ λιτότητας), (σ. 288, PG 32, 661).
187η. Ἀντίπατρος πρὸς Βασίλειον, (περὶ λιτότητας καὶ περὶ κράμβης), (σ. 290, PG 32, 664).
137η. Πρὸς τὸν διοικητὴν Ἀντίπατρο,ν (παρακλητική), (σ. 290, PG 32, 577).
151η. Πρὸς τὸν ἀρχίατρον Εὐστάθιον, (φιλικὴ μαζὶ μὲ διήγηση), (σ. 294, PG 32, 605).
193η. Πρὸς τὸν ἀρχίατρον Μελέτιον, (περιγραφὴ τῶν νοσημάτων), (σ. 296, PG 32, 705).
194η. Πρὸς τὸν Ζωίλον, (φιλικὴ καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 298, PG 32, 705).
329η. Πρὸς τὸν Φαλέριον, (φιλικὴ μετὰ εὐχαριστίας), (σ. 300, PG 32, 1073).
153η. Πρὸς Βίκτωρα, πρώην ὕπατον, (φιλικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 300, PG 32, 609).
330η Ἀνεπίγραφη, (περὶ φιλίας καὶ μίσους), (σ. 302, PG 32, 1076).
332η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ σιωπῆς), (σ. 302, PG 32, 1076).
293η. Πρὸς τὸν Ἰουλιανόν, (περὶ ἀπραγμοσύνης καὶ μεριμνῶν), (σ. 304, PG 32, 1033).

ΙΔ'. Ἐπιστολὲς μεσιτευτικὲς καὶ συστατικές:

64η. Πρὸς τὸν Ἡσύχιον, (φιλική), (σ. 312, (PG 32, 420).
72η. Πρὸς τὸν Ἡσύχιον, (φιλική), (σ.

312, PG 32, 436).
73η. Πρὸς τὸν Καλλισθένην, (συστατικὴ καὶ περὶ θυμοῦ), (σ. 314, PG 32, 440).
278η. Πρὸς τὸν Οὐαλεριανόν, (φιλική), (σ. 320, PG 32, 1016).
116η. Πρὸς τὸν Φιρμῖνον, (φιλικὴ μαζὶ μὲ ὑπόμνηση), (σ. 322, PG 32, 532).
88η. Ἀνεπίγραφη, (πρὸς δημόσιο ταμία), (σ. 326, PG 32, 469).
142η. Πρὸς τὸν Νουμεράριον τῶν ἐπαρχιῶν, (συστατική), (σ. 328, PG 32, 592).
143η. Πρὸς ἄλλον Νουμεράριον, (συστατική), (σ. 328, PG 32, 592).
36η. Ἀνεπίγραφη, (πρὸς ἔφορο γιὰ ἐνίσχυση), (σ. 330, PG 32, 321).
313η. Πρὸς Ἔφορον, (συστατική), (σ. 332, PG 32, 1061).
314η. Ἀνεπίγραφη, (μεσιτική), (σ. 336, PG 32, 1062).
315η. Ἀνεπίγραφη, (ὑπὲρ συγγενοῦς), (σ. 336, PG 32, 1064).
317η. Ἀνεπίγραφη, (ὑπὲρ φτωχοῦ), (σ. 338, PG 32, 1064).
318η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ πατριώτη), (σ. 340, PG 32, 1065).
319η. Ἀνεπίγραφη, (ὑπὲρ ξένου), (σ. 340, PG 32, 1065).
286η. Πρὸς ἀρχιφύλακα, (γιὰ τὴν ἐπιβολὴ ἐπιτιμίων καὶ τὴ μοχθηρία ἐκείνων ποὺ δὲν δέχονται καὶ κατηγοροῦν τὸν θεῖο πατέρα), (σ. 342, PG 32, 1021).
331η. Ἀνεπίγραφη, (πρὸς ἀδιόρθωτους), (σ. 344, PG 32, 1076).

ΙϚ΄. Ἐπιστολὲς παραμυθητικές:

6η. Πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Νεκταρίου, (παραμυθητική), (σ. 348, PG 32, 241).
269η. Πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Ἀρινθαίου, (παραμυθητική), (σ. 352, PG 32, 1000).
300η. Πρὸς πατέρα σχολαστικοῦ ποὺ πέθανε, (σ. 358, PG 32, 1044).

ΙΖ΄. Ἐπιστολὲς συμβουλευτικές:

18η. Πρὸς Μακάριον καὶ Ἰωάννην, (γιὰ ἐλπίδα πρόσκαιρη καὶ μέλλουσα), (σ. 368, PG 32, 281).
105η. Πρὸς τὶς διακόνισσες θυγατέρες τοῦ κόμητα Τερεντίου, (παραινετική), (σ. 370, PG 32, 512).
124η. Πρὸς τὸν Θεόδωρον, (περὶ σωματικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἔρωτα), (σ. 374, PG 32, 544).
262η. Πρὸς τὸν μοναχὸν Οὐρβίκιον, (γιὰ ἰσότητα καὶ ἔνσαρκη οἰκονομία), (σ. 376, PG 32, 973).
11η. Ἀνεπίγραφη, πρὸς φίλον (γιὰ φιλία), (σ. 380, PG 32, 273).
249η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ ἄνδρα εὐλαβῆ), (σ. 380, PG 32, 929).
294η. Πρὸς Φῆστον καὶ Μάγνον, (γιὰ τὴν ἐπιμέλεια μαθητῶν καὶ εὐχαρίστηση τῶν διδασκάλων), (σ. 382, PG 32, 1036).
10η. Πρὸς Ἰουλίτταν χήραν, (προτρεπτική), (σ. 384, PG 32, 272).
174η. Πρὸς χήραν ἐλευθέραν, (παραινετική), (σ. 386, PG 32, 649).
296η. Πρὸς ἐλευθέραν, (συστατικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 390, PG 32, 1040).
106η. Πρὸς στρατιώτην, (ἐπαινετική), (σ. 392, PG 32, 513).
276η. Πρὸς τὸν μεγαλύτερον Ἁρμάτιον, (προτροπὴ πρὸς τὸν πατέρα πρὸς μίμηση τοῦ υἱοῦ), (σ. 392, PG 32, 1012).
292η. Πρὸς τὸν Παλλάδιον, (παραινετική), (σ. 396, PG 32, 1033).
333η. Πρὸς γραφέα, (περὶ προσοχῆς στὸ γράψιμο), (σ. 398, PG 32, 1076).
334η. Πρὸς Καλλιγράφον, (περὶ καλῆς γραφῆς), (σ. 398, PG 32, 1077).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος Ἐκδόσεως 1972
Μετάφ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

2 Α'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Γρηγόριο Θεολόγο.

7η. Πρὸς τὸν φίλον Γρηγόριον, (προτρεπτικὴ πρὸς τὸν λόγο τῆς ἀλήθειας), (σ. 10, PG 32, 244).
171η. Πρὸς τὸν φίλον Γρηγόριον, (περὶ Γλυκερίου), (σ. 12, PG 32, 643).

2 Β'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν ἀδελφὸ Γρηγόριο.

169η. Πρὸς τὸν Γρηγόριον, (αἰτιολογικὴ κατὰ Γλυκερίου), (σ. 14, PG 32, 641).

2 Γ'. Ἐπιστολὲς πρὸς Ἀμφιλόχιο, ἐπίσκοπον Ἰκονίου.

191η. Πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιον, ἐπίσκοπον Ἰκονίου, (περὶ φιλίας καὶ πνευματικῆς ἀγάπης), (σ. 20, PG 32, 701).

2 Δ'. Ἐπιστολὲς πρὸς Εὐσέβιο, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων.

136η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (διηγηματική), (σ. 24, PG 32, 573).
146η. Πρὸς τὸν Ἀντίοχον, (φιλικὴ μαζὶ μὲ νουθεσία), (σ. 28, PG 32, 596).
158η. Πρὸς τὸν Ἀντίοχον, (φιλική), (σ. 28, PG 32, 620).
219η. Πρὸς τὸν κλῆρον τῶν Σαμοσάτων, (παραμυθητική), (σ. 30, PG 32, 812).
241η. Πρὸς Εὐσέβιον, ἐπίσκοπον Σαμοσάτων, (γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 34, PG 32, 897).

2 Ε'. Ἐπιστολὲς πρὸς Μελέτιο ἐπίσκοπο Ἀντιοχείας.

120η. Πρὸς Μελέτιον, ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, (περὶς ἀταξίας τοῦ Ἀνθίμου), (σ. 36, PG 32, 537).
129η. Πρὸς Μελέτιον Ἀντιοχείας, (δογματική), (σ. 38, PG 32, 557).
156η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Εὐάγριον, (περὶ εἰρήνης), (σ. 44, PG 32, 613).
221η. Πρὸς τὸν λαὸν τῆς Βεροίας, (παραμυθητική), (σ. 50, PG 32, 816).
256η. Πρὸς τοὺς μοναχοὺς Ἀκάκιον, Ἀέτιον, Παῦλον, Σιλουανόν, Σιλουίνον καὶ Λούκιον, (παραμυθητική), (σ. 52, PG 32, 941).
257η. Πρὸς τοὺς μοναχοὺς ποὺ ταλαιπωρήθηκαν ἀπὸ Ἀρειανούς, (παραμυθητική), (σ. 54, PG 32, 945).
264η. Πρὸς τὸν ἐξόριστον Βάρσην, ἐπίσκοπον Ἐδέσσης, (παραμυθητικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 58, PG 32, 981).
267η. Πρὸς Βάρσην, ἐπίσκοπον Ἐδέσσης, (φιλικὴ μαζὶ μὲ αἰτιολογία), (σ. 60, PG 32, 996).

2 ς'. Ἐπιστολὲς πρὸς Ἀλεξανδρεῖς.

139η. Πρὸς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς, (γιὰ τοὺς πειρασμοὺς στὴν Ἀλεξάνδρεια· ἐνθαρρυντική), (σ. 64, PG 32, 581).
265η. Πρὸς Εὐλόγιον, Ἀλέξανδρον καὶ Ἀδελφοκρατίωνα, ἐπισκόπους Αἰγύπτου, (παραμυθητικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο γιὰ τὸν ζῆλο τους ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας), (σ. 70, PG 32, 984).

2 Ζ'. Ἐπιστολὲς πρὸς Δυτικοὺς ἐπισκόπους.

92η. Πρὸς Ἰταλοὺς καὶ Γάλλους ἐπισκόπους, (γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν), (σ. 82, PG 32, 477).

2 Η'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Γρηγόριο Θεολόγο.

119η. Πρὸς Εὐστάθιον, ἐπίσκοπον Σεβαστείας, (περὶ τῆς ἀταξίας τοῦ Ἀνθίμου), (σ. 94, PG 32, , (PG 32, 537).
226η. Πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀσκητάς, (ἀφηγηματικὴ περὶ ὀρθῶν δογμάτων), (σ. 98, PG 32, 841).
224η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Γενέθλιον, (γιὰ τὰ περιφερόμενα συγγράμματα στὸ ὄνομα τοῦ Βασιλείου, χωρὶς νὰ εἶναι αὐτοῦ), (σ. 110, PG 32, 833).
244η. Πρὸς Πατρόφιλον, ἐπίσκοπον Αἰγῶν, (ἀπολογητική, καὶ γιὰ τὴ δολιότητα καὶ τὴν ψευδῆ ἀγάπη), (σ. 116, PG 32, 912).
251η. Πρὸς τοὺς Εὐαισηνοὺς (γιὰ τὴν ἀστάθεια μαζὶ μὲ προτροπή), (σ. 136, PG 32, 933).

2 Η'. Ἐπιστολὲς γιὰ θέματα τῶν Ἐκκλησιῶν Πόντου καὶ Ἀρμενίας:

28η. Πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Νεοκαισαρείας, (παραμυθητική), (σ. 146, PG 32, 309).
126η. Πρὸς τὸν Ἀτάρβιον, (περὶ εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν), σ. (156, PG 32, 552).
204η. Πρὸς τοὺς Νεοκαισαρεῖς, (περὶ εἰρήνης καὶ κατὰ λοιδορίας), (σ. 158, PG 32, 744).
210η. Πρὸς τοὺς λογιωτάτους τῆς Νεοκαισαρείας, (περὶ παιδείας καὶ οἰήσεως), (σ. 174, PG 32, 768).
208η. Πρὸς τὸν Εὐλάγκιον, (ψεκτικὴ γιὰ τὴ σιωπή), (σ. 190, PG 32, 765).
51η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Βοσπόριον, (ὑπὲρ τῆς εὐστάθειας τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν), (σ. 192, PG 32, 388).
52η. Πρὸς κανονικούς, (παραινετικὴ καὶ κατὰ Σαβελλίου), (σ. 196, PG 32, 392).
102η. Πρὸς τοὺς πολίτας τῶν Σατάλων, (παραινετική), (σ. 204, PG 32, 508).
103η. Πρὸς τοὺς Σαταλεῖς (παραινετική), (σ. 208, PG 32, 509).
122η. Πρὸς Ποιμένιον, ἐπίσκοπον Σατάλων, (περὶ τῆς ἀταξίας τοῦ Ἀνθίμου), (σ. 208, PG 32, 541).
227η. Πρὸς τοὺς κληρικοὺς τῆς Κολωνίας, (παραμυθητική), (σ. 212, PG 32, 852).
230η. Πρὸς τοὺς ἀξιωματούχους τῆς Νικοπόλεως, (περὶ εἰρήνης καὶ ὁμόνοιας), (σ. 216, PG 32, 860).
238η. Πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Νικοπόλεως, (παραμυθητική), (σ. 218, PG 32, 889).
240η. Πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Νικοπόλεως, (προτρεπτικὴ καὶ παραμυθητική), (σ. 222, PG 32, 893).
203η. Πρὸς τοὺς Παραλιώτας ἐπισκόπους, (προτρεπτική), (σ. 228, PG 32, 737).
252η. Πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς διοικήσεως Πόντου, (προτρεπτική), (σ. 238, PG 32, 940).

2 Γ'. Ἐπιστολὲς πρὸς διαφόρους κληρικούς:

24η. Πρὸς Ἀθανάσιον, τὸν πατέρα τοῦ ἐπισκόπου Ἀθανασίου, (περὶ διαβολῆς), (σ. 240, PG 32, 296).
25η. Πρὸς Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀγκύρας, (ἀπολογητική), (σ. 244, PG 32, 297).
29η. Πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀγκύρας, (παραμυθητική), (σ. 248, PG 32, 309).
113η. Πρὸς τοὺς ἐν Ταρσῷ πρεσβυτέρους (νουθετική), (σ. 250, PG 32, 525).
114η. Πρὸς τοὺς ἐν Ταρσῷ περὶ τὸν Κυριακόν, (νουθετική), (σ. 254, PG 32, 528).

123η. Πρὸς τὸν μοναχὸν Οὐρβίκιον, (περὶ τῆς ἀταξίας τοῦ Ἄνθιμου), (σ. 258, PG 32, 544).
165η. Πρὸς Ἀσχόλιον, ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης, (περὶ φυλακῆς τῆς εὐσέβειας), (σ. 260, (PG 32, 637).
172η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Σωφρόνιον, (φιλικὴ καὶ περὶ εἰρήνης), (σ. 262, PG 32, 645).
213η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ ἄνδρα εὐσεβῆ), (σ. 264, PG 32, 781).
258η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἐπιφάνιον, (γιὰ τὶς ταραχὲς τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 268, PG 32, 948).
260η. Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ὄπτιμον, (περὶ τοῦ «πᾶς ἀποκτείνας Κάιν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει», καὶ περὶ τοῦ, «οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον»), (σ. 276, PG 32, 953).

2 ΙΑ'. Ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Γρηγόριο Θεολόγο:

77η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ τοῦ Θηρασίου), (σ. 296, PG 32, 452).
97η. Πρὸς τὴν βουλὴν τῶν Τυάνων (περὶ τῶν καλῶν τῆς σύμπνοιας καὶ ὁμόνοιας τῶν πολλῶν), (σ. 298, PG 32, 493).
55η. Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Γρηγόριον, (περὶ μὴ συνοικήσεως γυναικῶν μετὰ ἀνδρῶν), (σ. 300, PG 32, 401).
160η. Πρὸς τὸν Διόδωρον, (ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται κανεὶς νὰ λάβει δύο ἀδελφές), (σ. 304, PG 32, 621).
53η. Πρὸς χωρεπισκόπους, (κατὰ τῆς σιμωνίας), (σ. 314, PG 32, 396).
290η. Πρὸς τὸν Νεκτάριον, (ὅτι δὲν πρέπει οἱ ἐπίσκοποι νὰ προχειρίζονται μὲ ἀνθρώπινη παρέμβαση, ἀλλὰ μὲ ἐκλογὴ ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν πάντων), (σ. 318, PG 32, 1028).
282η. Πρὸς ἐπίσκοπον, (μὴ καλούμενος κατηγορεῖς, καὶ καλούμενος οὐχ ὑπακούεις), (σ. 320, PG 32, 1017).
295η. Πρὸς μοναχούς, (παραινετική), (σ. 322, PG 32, 1037).
289η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ ταλαιπωρημένη γυναίκα), (σ. 324, PG 32, 1025).
287η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ ἐκδικητῶν), (σ. 330, PG 32,).
288η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ ἐκδικητῶν), (σ. 330, PG 32, 1024).

2 ΙΒ'. Ἐπιστολὲς πρὸς πολιτικοὺς ἄρχοντες:

104η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (περὶ τῆς ἀτέλειας τοῦ κλήρου), (σ. 334, PG 32, 509).
111η. Πρὸς τὸν ὕπαρχον Μόδεστον, (γιὰ τοὺς κληρονόμους τῆς Ἰουλίττας), (σ. 336, PG 32, 520).
112η. Πρὸς τὸν ἡγεμόνα Ἀνδρόνικον, (γιὰ τοὺς κληρονόμους τῆς Ἰουλίττας), (σ. 338, PG 32, 521).
152η. Πρὸς τὸν στρατηλάτην Βίκτωρα, (φιλικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 344, PG 32, 608).
148η. Πρὸς τὸν Τραϊανόν, (συστατική), (σ. 346, PG 32, 597).
149η. Πρὸς τὸν Τραϊανόν, (συστατική), (σ. 348, PG 32, 600).
3η. Πρὸς τὸν Κανδιδιανόν, (ἐπαιναιτικὴ καὶ αἰτητική), (σ. 350, PG 32, 233).
163η. Πρὸς τὸν κόμητα Ἰοβῖνον, (συστατική), (σ. 354, PG 32, 633).
15η. Πρὸς τὸν κόμητα τοῦ βασιλικοῦ ταμείου Ἀρκάδιον, (ἐπαινετική), (σ. 356, PG 32, 277).
175η. Πρὸς τὸν κόμητα Μαγνινιανόν, (περὶ ὀρθῶν δογμάτων), (σ. 358, PG 32, 652).
325η. Πρὸς τὸν Μαγνινιανόν, (φιλική),

(σ. 360, PG 32, 1072).
179η. Πρὸς τὸν Ἀρινθαῖον, (συστατική), (σ. 360, PG 32, 656).
180η. Πρὸς τὸν μάγιστρον Σωφρόνιον, (συστατική), (σ. 362, PG 32, 657).
108η. Πρὸς τὸν κηδεμόνα τῶν κληρονόμων τῆς Ἰουλίττας, (ἐπιτιμητική), (σ. 364, PG 32, 516).
327η. Ἀνεπίγραφη, (προτρεπτική), (σ. 366, PG 32, 1073).
155η. Ἀνεπίγραφη, (προτροπὴ πρὸς ἐπιτέλεση τοῦ ὀρθοῦ), (σ. 368, PG 32, 612).

2 ΙΓ'. Ἐπιστολὲς πρὸς ρήτορες καὶ φιλοσόφους:

1η. Πρὸς τὸν φιλόσοφον Εὐστάθιον, (περὶ εἱμαρμένης), (σ. 372, PG 32, 220).
9η. Πρὸς τὸν φιλόσοφον Μάξιμον, (περὶ θεολογικῶν ζητημάτων), (σ. 376, PG 32, 268).
271η. Πρὸς τὸν φίλον Εὐσέβιον, (συστατικὴ γιὰ τὸν πρεσβύτερο Κυριακό), (σ. 382, PG 32, 1004).
277η. Πρὸς τὸν λόγιον Μάξιμον, (περὶ σεμνότητας καὶ τῶν ἀληθινῶν ἀγαθῶν), (σ. 384, PG 32, 1012).
323η. Πρὸς τὸν Φιλάγριον Ἀρκηνόν, (φιλική, καὶ περὶ σύντομης ἢ μακροσκελοῦς ἐπιστολῆς), (σ. 388, PG 32, 1069).
324η. Πρὸς τὸν ἰατρὸν Πασίνικον, (περὶ ὑπουλότητας), (σ. 390, PG 32, 1069).

2 ΙΔ'. Ἐπιστολὲς πρὸς διαφόρους φίλους.

56η. Πρὸς τὸν Περγάμιον, (περὶ φιλίας καὶ ἀργίας), (σ. 392, PG 32, 404).
131η. Πρὸς τὸν Ὀλύμπιον, (διηγηματική), (σ. 394, (PG 32, 565).
209η. Ἀνεπίγραφη, (πρὸς ἀπολογίαν), (σ. 398, PG 32, 768).
212η. Πρὸς τὸν Ἱλάριον, (ἀφηγηματικὴ καὶ περὶ πλαστογραφίας), (σ. 400, PG 32, 780).
322η. Ἀνεπίγραφη, (πρὸς φίλον περὶ συνεορτασμοῦ τοῦ Πάσχα), (σ. 404, PG 32, 1068).
328η. Πρὸς τὸν Ὑπερέχιον, (φιλική), (σ. 406, PG 32, 1073).

2 ΙΕ'. Ἐπιστολὲς μεσιτευτικὲς καὶ συστατικές:

37η. Ἀνεπίγραφη, (ὑπὲρ συντρόφου), (σ. 408, PG 32, 324).
83η. Πρὸς κηνσίτορα, (παρακλητική), (σ. 410, PG 32, 461).
86η. Πρὸς τὸν ἡγεμόνα, (εὐχαριστήρια μαζὶ μὲ παράκληση), (σ. 412, PG 32, 465).
87η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 414, PG 32, 468).
144η. Πρὸς τρακτευτὴν τῶν ἐπάρχων, (ὑπομνηστική), (σ. 416, PG 32, 593).
273η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ τοῦ Ἥρα), (σ. 416, PG 32, 1008).
275 Ἀνεπίγραφη, (περὶ τοῦ Ἥρα), (σ. 418, PG 32, 1009).
284η. Πρὸς τὸν κηνσίτορα, (περὶ μοναχῶν), (σ. 420, PG 32, 1020).
285η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ προστασίας τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 420, PG 32, 1021).
299η. Πρὸς κηνσίτορα, (ὅτι εἶναι δύσκολη ἡ ἐπιμέλεια τῶν κοινῶν), (σ. 422, PG 32, 1041).
303η. Πρὸς τὸν κόμητα τοῦ βασιλικοῦ ταμείου, (συστατική), (σ. 424, PG 32, 1052).
305η. Ἀνεπίγραφη, (γιὰ ἐνάρετους ἄνδρες), (σ. 426, PG 32, 1053).
306η. Πρὸς τὸν διοικητὴν τῆς Σεβαστείας, (συστατική), (σ. 426, PG 32, 1053).
307η. Ἀνεπίγραφη, (περὶ φιλονεικίας),

(σ. 428, PG 32, 1056).
308η. 'Ανεπίγραφη, (περὶ προστασίας), (σ. 430, PG 32, 1057).
309η. 'Ανεπίγραφη, (χάριν πτωχοῦ), (σ. 432, PG 32, 1057).
310η. 'Ανεπίγραφη, (ὑπὲρ συγγενῶν), (σ. 434, PG 32, 1057).
311η. Πρὸς προϊστάμενον, (συστατική), (σ. 434, PG 32, 1060).
312η. Πρὸς κηνσίτορα, (συστατική), (σ. 436, PG 32, 1061).
316η. 'Ανεπίγραφη, (ὑπὲρ ταλαιπωρημένου), (σ. 436, PG 32, 1064).
320η. 'Ανεπίγραφη, (χάριν χαιρετισμοῦ), (σ. 438, PG 32, 1065).

2 Α΄. 'Επιστολὲς πρὸς τὸν Γρηγόριο Θεολόγο:

5η. Πρὸς τὸν Νεκτάριον, (παραμυθητική), (σ. 442, PG 32, 237).
101η. (Παραμυθητική), (σ. 448, PG 32, 505).
301η. Πρὸς Μάξιμον, (παραμυθητική), (σ. 450, PG 32, 1048).
302η. Πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Βρίσωνος, (παραμυθητική), (σ. 456, PG 32, 1049).

2 Ις΄. 'Επιστολὲς συμβουλευτικές.

22η. (Περὶ τελειότητος βίου Χριστιανῶν), (σ. 460, PG 32, 288).
23η. Πρὸς μοναχόν, (συμβουλευτική), (σ. 472, PG 32, 293).
45η. Πρὸς μοναχὸν ἐκπεσόντα, (συμβουλευτική), (σ. 474, PG 32, 365).
46η. Πρὸς παρθένον ἐκπεσοῦσαν, (συμβουλευτική), (σ. 482, PG 32, 369).
85η. 'Ανεπίγραφη, (κατὰ τῆς ὁρκίσεως), (σ. 500, PG 32,).
93η. Πρὸς τὴν πατρικίαν Καισαρίαν, (περὶ κοινωνίας· πόσες φορὲς πρέπει νὰ κοινωνεῖ κανείς), (σ. 502, PG 32, 484).
159η. Πρὸς τὸν Εὐπατέριον καὶ τὴν θυγατέρα του, (περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος), (σ. 504, PG 32, 620).
173η. Πρὸς Θεοδώραν κανονικήν, (παραινετική), (σ. 510, PG 32, 648).
261η. Πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Σωζοπόλεως, (θεολογική· περὶ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως), (σ. 512, PG 32, 968).
270η. 'Ανεπίγραφη, (περὶ ἀπαγωγῆς), (σ. 520, PG 32, 1001).
283η. Πρὸς χήραν, (παραινετική), (σ. 520, PG 32, 1020).
297η. Πρὸς χήραν, (συστατικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο), (σ. 522, PG 32, 1040).
298η. 'Ανεπίγραφη, (πρὸς ἄνδρα εὐλαβῆ), (σ. 524, PG 32, 1041).
326η. 'Ανεπίγραφη, (χάριν νουθεσίας), (σ. 526, PG 32, 1072).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος 'Εκδόσεως 1973
Μετ. ἀπὸ τὸν Στέργ. Σάκκου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-22).
ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΞΑΗΜΕΡΟ (σελ. 24-373, PG 29, 4-208)
Α΄. «'Εν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν», (σ. 24, PG 29, 4).
Β΄. «Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος», (σ. 64, PG 29, 28).
Γ΄. Περὶ τοῦ στερεώματος, (σ. 100, PG 29, 52).
Δ΄. Περὶ συναγωγῆς τῶν ὑδάτων, (σ. 144, PG 29, 77).
Ε΄. Περὶ βλαστήσεως τῆς γῆς, (σ. 172, PG 29, 93).
ΣΤ΄. Περὶ γενέσως τῶν φωστήρων, (σ. 212, PG 29, 117).
Ζ΄. Περὶ ἑρπετῶν, (σ. 264, PG 29, 148).

Η'. Περὶ πτηνῶν καὶ ἐνύδρων, (σ. 298, PG 29, 164).
Θ'. Περὶ χερσαίων, (σ. 338, PG 29, 188).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1974,
Μετ. ἀπὸ τὴν Σοφ. Καρακασίδου

ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ
(σελ. 12-415, PG 29, 209-493)

Α'. Εἰς τὸν Α' Ψαλμόν, (σ. 12, PG 29, 209).
Β'. Εἰς τὸν Ζ' Ψαλμόν, (σ. 40, PG 29, 228).
Γ'. Εἰς τὸν ΙΔ' Ψαλμόν, (σ. 72, PG 29, 249).
Δ'. Εἰς τὸν ΚΗ' Ψαλμόν, (σ. 96, PG 29, 280).
Ε'. Εἰς τὸν ΚΘ' Ψαλμόν, (σ. 134, PG 29, 305).
ς'. Εἰς τὸν ΛΒ' Ψαλμόν, (σ. 160, PG 29, 324).
Ζ'. Εἰς τὸν ΛΓ' Ψαλμόν,, (σ. 198, PG 29, 349).
Η'. Εἰς τὸν ΜΔ' Ψαλμόν, (σ. 254, PG 29, 388).
Θ'. Εἰς τὸν ΜΕ' Ψαλμόν, (σ. 296, PG 29, 416).
Ι'. Εἰς τὸν ΜΗ' Ψαλμόν, (σ. 320, PG 29, 432).
ΙΑ'. Εἰς τὸν ΝΘ' Ψαλμόν, (σ. 362, PG 29, 460).
ΙΒ'. Εἰς τὸν ΞΑ' Ψαλμόν, (σ. 378, PG 29, 469).
ΙΒ'. Εἰς τὸν ΡΙΔ' Ψαλμόν, (σ. 400, PG 29, 484).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1973
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ. Ψευτογκᾶ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-19).

Α'. Ὁμιλίες ἠθικὲς καὶ πρακτικὲς
(σ. 22 - 281, PG 31, 164)

Α'. Περὶ νηστείας Α', (σ. 22, PG 31, 164).
Β'. Περὶ νηστείας Β', (σ. 54, PG 31, 185).
Γ'. Περὶ εὐχαριστίας, (σ. 76, PG 31, 217).
Δ'. Περὶ ταπεινοφροσύνης, (σ. 106, PG 31, 525).
Ε'. Περὶ φθόνου, (σ. 132, PG 31, 372).
ς'. Κατὰ ὀργιζομένων, (σ. 156, PG 31, 353).
Ζ'. Κατὰ μεθυόντων, (σ. 186, PG 31, 444).
Η'. Εἰς τὸ «Πρόσεχε σεαυτῷ», (σ. 214, PG 31, 197).
Θ'. Προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα, (σ. 246, PG 31, 424).

Β'. Ὁμιλίες κοινωνικὲς (σ. 284-349)

Α'. Πρὸς τοὺς πλουτοῦντας, (σ. 284, PG 31, 277).
Β'. Εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου, «Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω», καὶ περὶ πλεονεξίας, (σ. 322, PG 31, 261).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1973
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ. Ψευτογκᾶ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-25).

Γ'. Ὁμιλίες δογματικές :

1. Περὶ πίστεως, (σ. 28, PG 31, 464).
2. Εἰς τὸ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος», (σ. 42, PG 31, 472).
3. Κατὰ Σαβελλιανῶν καὶ Ἀρείου καὶ Ἀνομοίων, (σ. 58, PG 31, 600).
4. «Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τοῦ κακοῦ ὁ Θεός», (σ. 86, PG 31, 329).

Δ'. Ὁμιλίες περιστατικές :

1. Ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ, (σ. 126, PG 31, 304).
2. Περὶ τοῦ μὴ προσηλῶσθαι τοῖς βιωτικοῖς, (σ. 162, PG 31, 540).

Ε'. Ὁμιλίες ἐγκωμιαστικές :

1. Εἰς τὴν μάρτυρα Ἰουλίτταν, (σ. 202, PG 31, 237).
2. Εἰς Βαρλαὰμ τὸν μάρτυρα, (σ. 238, PG 31, 484).
3. Εἰς Γόρδιον τὸν μάρτυρα, (σ. 248, PG 31, 489).
4. Εἰς ἅγιον Μάμαντα τὸν μάρτυρα, (σ. 274, PG 31, 589).
5. Εἰς τοὺς Ἁγίους Τεσσαράκοντα μάρτυρας, (σ. 290, PG 31, 508).

ΣΤ'. Ὁμιλίες παιδαγωγικές :

1. Πρὸς τοὺς νέους, ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων, (σ. 316, PG 31, 564).
2. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν Παροιμιῶν, (σ. 360, PG 31, 385).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1973
Μετ. ἀπὸ τὸν Κων/νο Καρακόλη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-18).

ΑΣΚΗΤΙΚΑ Α'.

Λόγος περὶ κρίματος Θεοῦ, (σ. 20, PG 31, 653).

Λόγος περὶ πίστεως, (σ. 56, PG 31, 676).

Ἀσκητικὴ προδιατύπωσις, (σ. 82, PG 31, 620).

Λόγος ἀσκητικὸς Α' καὶ παραίνεσις περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως πνευματικῆς, (σ. 92, PG 31, 625).

Λόγος ἀσκητικὸς Β', (σ. 126, PG 31, 869).

Λόγος ἀσκητικὸς Γ, (σ. 144, PG 31, 881).

Λόγος περὶ ἀσκήσεως. Πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν, (σ.156, PG 31, 648).

Ὅροι κατὰ πλάτος Α' Προοίμιον, (σ. 164, PG 31, 889-904).

Ὅροι κατὰ πλάτος Β' σὲ 55 ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, (σ. 182, PG 31, 905-1052).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΟΣ ΟΡΩΝ

α'. Περὶ τάξεως καὶ ἀκολουθίας τῆς ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου, (σ. 182, PG 31, 905).

β'. Περὶ τῆς Πρὸς Θεὸν ἀγάπης καὶ ὅτι κατὰ φύσιν ἐν ἀνθρώποις ἡ πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ῥοπὴ καὶ δύναμις, (σ. 184, PG 31, 908).

γ'. Περὶ τῆς εἰς τὸν πλησίον ἀγάπης, (σ. 198, PG 31, 916).

δ'. Περὶ φόβου Θεοῦ, (σ. 202, PG 31, 920).

ε'. Περὶ τοῦ κατὰ διάνοιαν ἀμετεωρίστου, (σ. 202, PG 31, 920).

ς'. Ὅτι ἀναγκαῖον τὸ ἰδιάζειν, (σ. 212, PG 31, 925).

ζ'. Περὶ τοῦ δεῖν τοῖς ὁμόφροσι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατὰ Θεὸν εὐαρεστήσεως συζῆν, καὶ ὅτι δύσκολον ὁμοῦ καὶ ἐπικίνδυνον τὸ μονάζειν, (σ. 216, PG 31, 928).

η'. Εἰ χρὴ πρῶτον ἀποτάσσεσθαι πᾶσι καὶ οὕτω προσιέναι τῇ κατὰ Θεὸν πολιτείᾳ, (σ. 226, PG 31, 933).

θ'. Εἰ χρὴ τὸν συναπτόμενον τοῖς τῷ Κυρίῳ ἀνακειμένοις προσαφιέναι ἀδιαφόρως τοῖς ἀγνώμοσι τῶν οἰκείων τὰ αὐτῷ διαφέροντα, (σ. 236, PG 31, 941).

ι'. Πότερον, χρὴ πάντας τοὺς προσιόντας δέχεσθαι, ἢ τίνας; καὶ εὐθὺς αὐτοὺς προσίεσθαι, ἢ μετὰ δοκιμασίας, καὶ ποίας ταύτης; (σ. 240, PG 31, 944).

ια'. Περὶ δούλων, (σ. 244, PG 31, 948).

ιβ'. Ὅπως χρὴ τοὺς ἐν συζυγίᾳ προσδέχεσθαι, (σ. 246, PG 31, 948).

ιγ'. Ὅτι χρήσιμον τοῖς εἰσαγομένοις καὶ τὸ διὰ σιωπῆς γυμνάσιον, (σ. 248, PG 31, 949).

ιδ'. Περὶ τῶν ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ καθομολογησαμένων, εἶτα τὴν ὁμολογίαν ἀθετεῖν ἐπιχειρούντων, (σ. 250, PG 31, 949).

ιε'. Ἀπὸ ποίας ἡλικίας ἐπιτρέπειν χρὴ καθομολογεῖν ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ, καὶ τὴν τῆς παρθενίας ὁμολογίαν πότε βεβαίαν ἡγεῖσθαι, (σ. 252, PG 31, 952).
ις'. Εἰ ἀναγκαῖον τῷ μέλλοντι εὐσεβῶς ζῆν τὸ ἐγκρατεύεσθαι, (σ. 260, PG 31, 957).
ιζ'. Ὅτι δεῖ καὶ γέλωτος ἐγκρατῶς ἔχειν, (σ. 266, PG 31, 961).
ιη'. Ὅτι δεῖ πάντων τῶν παρατιθεμένων ἡμῖν ἀπογεύεσθαι, (σ. 270, PG 31, 965).
ιθ'. Τί τὸ μέτρον τῆς ἐγκρατείας, (σ. 274, PG 31, 969).
κ'. Τίς ὁ τρόπος τῆς ἐν βρώμασι δεξιώσεως, (σ. 278, PG 31, 969)9.
κα'. Πῶς δεῖ περὶ τὰς καθέδρας καὶ τὰς κατακλίσεις ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἀρίστων ἢ δείπνων ἔχειν, (σ. 286, PG 31, 976).
κβ'. Τί τὸ πρέπον ἔνδυμα τῷ Χριστιανῷ, (σ. 288, PG 31, 977).
κγ'. Περὶ τῆς ζώνης, (σ. 294, PG 31, 981).
κδ'. Τούτων ἱκανῶς ἡμῖν παραδεδομένων, ἀκόλουθον ἂν εἴη μαθεῖν ἡμᾶς περὶ τοῦ τρόπου τῆς μετ' ἀλλήλων διαγωγῆς, (σ. 298, PG 31, 981).
κε'. Ὅτι φοβερὸν τὸ κρίμα τῷ προεστῶτι μὴ ἐλέγχοντι τοὺς ἁμαρτάνοντας, (σ. 300, PG 31, 984).
κς'. Περὶ τοῦ πάντα καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας ἀνατίθεσθαι τῷ προεστῶτι, (σ. 304, PG 31, 985).
κζ'. Ὅτι δεῖ καὶ τὸν προεστῶτα ὑπομιμήσκεσθαι παρὰ τῶν προεχόντων ἐν τῇ ἀδελφότητι, εἴ ποτε σφάλῃ, (σ. 304, PG 31, 988).
κη'. Πῶς χρὴ διακεῖσθαι τοὺς πάντας περὶ τὸν ἀπειθῆ, (σ. 306, PG 31, 988).
κθ'. Περὶ τοῦ μετὰ ἐπάρσεως ἢ γογγυσμῶν ἐργαζομένου, (σ. 310, PG 31, 989).
λ'. Ποταπῇ διαθέσει χρὴ τῶν ἀδελφῶν ἐπιμελεῖσθαι τοὺς προεστῶτας, (σ. 314, PG 31, 992).
λα'. Ὅτι δεῖ καταδέχεσθαι τὴν παρὰ τοῦ προεστῶτος ὑπηρεσίαν, (σ. 316, PG 31, 993).
λβ'. Πῶς δεῖ πρὸς τοὺς κατὰ σάρκα οἰκείους διακεῖσθαι, (σ. 318, PG 31, 993).
λγ'. Τίς ὁ τρόπος τῆς πρὸς τὰς ἀδελφὰς συντυχίας, (σ. 320, PG 31, 997).
λδ'. Ποταποὺς χρὴ εἶναι τοὺς τὰ πρὸς τὴν χρείαν οἰκονομοῦντας ἐν τῇ ἀδελφότητι, (σ. 324, PG 31, 1000).
λε'. Εἰ χρὴ ἐν τῇ αὐτῇ κώμῃ πλείονας ἀδελφότητας συγκροτεῖσθαι, (σ. 330, PG 31, 1004).
λς'. Περὶ τῶν ἀναχωρούντων ἀπὸ ἀδελφότητος, (σ. 338, PG 31, 1008).
λζ'. Εἰ δεῖ προφάσει τῶν προσευχῶν καὶ τῆς ψαλμῳδίας ἀμελεῖν τῶν ἔργων, καὶ ποῖοι καιροὶ τῆς προσευχῆς ἐπιτήδιοι, καὶ πρῶτον, εἰ χρὴ ἐργάζεσθαι, (σ. 340, PG 31, 1009).
λη'. Ποῖαι τέχναι τῷ ἐπαγγέλματι ἡμῶν ἁρμόζουσιν, (σ. 352, PG 31, 10016).
λθ'. Πῶς χρὴ ποιεῖσθαι τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας τὴν διάπρασιν, καὶ πῶς ἀποδημεῖν, (σ. 354, PG 31, 10017).
μ'. Περὶ τῶν ἐν συνόδοις πραγματειῶν, (σ. 356, PG 31, 1020).
μα'. Περὶ αὐθεντίας καὶ ὑπακοῆς, (σ. 360, PG 31, 1021).
μβ'. Ποίῳ σκοπῷ καὶ ποίᾳ διαθέσει ἐργάζεσθαι δεῖ τοὺς ἐργαζομένους, (σ. 364, PG 31, 1024).
μγ'. Ὁποίους εἶναι χρὴ τοὺς προεστῶτας, καὶ πῶς ἄγειν τοὺς συνόντας, (σ. 368, PG 31, 1028).
μδ'. Τίσιν ἐπιτρέπειν χρὴ τὰς ἀποδημίας, καὶ πῶς ἐπανιόντας αὐτοὺς ἀνακρίνειν, (σ. 372, PG 31, 1029).
με'. Ὅτι χρὴ μετὰ τὸν προεστῶτα καὶ

ἄλλον εἶναί τινα τὸν δυνάμενον ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἀσχολίᾳ ἐκείνου τῶν ἀδελφῶν ἐπιμελεῖσθαι, (σ. 376, PG 31, 1032).
μς'. Περὶ τοῦ μὴ συγκρύπτειν ἁμαρτήματα ἀδελφῷ ἢ ἑαυτῷ, (σ. 380, PG 31, 1036).
μζ'. Περὶ τῶν μὴ καταδεχομένων τὰ παρὰ τοῦ προεστῶτος τυπούμενα, (σ. 382, PG 31, 1036).
μη'. Ὅτι οὐ δεῖ περιεργάζεσθαι τὰς οἰκονομίας τοῦ προεστῶτος, τῷ δὲ ἰδίῳ προσέχειν ἔργῳ, (σ. 384, PG 31, 1037).
μθ'. Περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἐν τῇ ἀδελφότητι, (σ. 386, PG 31, 1037).
ν'. Πῶς χρὴ ἐπιτιμᾶν τὸν προεστῶτα, (σ. 388, PG 31, 1040).
να'. Ποίῳ τρόπῳ δεῖ διορθοῦσθαι τὸ πλημμέλημα τοῦ ἡμαρτηκότος, (σ. 390, PG 31, 1040).
νβ'. Μετὰ ποίας διαθέσεως καταδέχεσθαι δεῖ τὰ ἐπιτίμια, (σ. 390, PG 31, 1041).
νγ'. Πῶς οἱ τῶν τεχνῶν διδάσκαλοι διορθώσονται τοὺς παῖδας πταίοντας, (σ. 392, PG 31, 1041).
νδ'. Περὶ τοῦ δεῖν τοὺς προεστῶτας τῆς ἀδελφότητος ἀλλήλοις τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἀνατίθεσθαι, (σ. 394, PG 31, 1044).
νε'. Εἰ τοῖς ἐκ τῆς ἰατρικῆς κεχρῆσθαι κατὰ σκοπόν ἐστι τῆς εὐσεβείας, (σ. 394, PG 31, 1044).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος Ἐκδόσεως 1973.
Μετ. ἀπὸ τὸν Κων/νου Καρακόλη

ΑΣΚΗΤΙΚΑ Β'.
Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν (σ. 10-393, PG 31, 1080-1305).

Προοίμιον, (σ. 10).
α'. Εἴ ἔξεστιν ἢ συμφέρει τινὶ ἑαυτῷ ἐπιτρέπειν καὶ ποιεῖν ἢ λέγειν ἃ νομίζει καλά, ἄνευ τῆς μαρτυρίας τῶν θεοπνεύστων Γραφῶν, (σ. 12, PG,1080).
β'. Ποίαν ὁμολογίαν ἀπαιτεῖσθαι δεῖ παρ' ἀλλήλων τοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ζῆν κατὰ Θεὸν βουλομένους, (σ. 16, PG 1081).
γ'. Τὸν ἁμαρτάνοντα πῶς ἐπιστρέψομεν, ἢ μὴ ἐπιστρέφοντα πῶς ἔχειν χρή, (σ. 16, PG1084).
δ'. Ἐάν τι καὶ εἰς τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα στενοχωρῇ τοὺς ἀδελφοὺς λέγων, ὅτι ὀφείλετε μετανοῆσαι, μήποτε καὶ αὐτὸς ἄσπλαγχνός ἐστι καὶ τὴν ἀγάπην καταλύει, (σ. 18, PG 31, 1084).
ε'. Πῶς ὀφείλει τις μετανοῆσαι ἐφ' ἑκάστῳ ἁμαρτήματι καὶ ποίους ἐπιδείξεσθαι καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, (σ. 18, PG 31, 1085).
ς'. Ὁ λόγῳ ὁμολογῶν, τὸ δὲ ἁμάρτημα μὴ διορθούμενος, τίς ἐστιν, (σ. 20, PG 31, 1085).
ζ'. Τί τὸ κρῖμα τῶν ἐκδικούντων τοὺς ἁμαρτάνοντας, (σ. 20, PG 31, 1085).
η'. Τὸν μετανοοῦντα γνησίως πῶς προσδέχεσθαι χρή, (σ. 22, PG 31, 1088).
θ'. Πρὸς τὸν ἀμετανόητα ἁμαρτάνοντα πῶς διατεθῶμεν, (σ. 22, PG 31, 1088).
ι'. Ψυχὴ ἐν ἁμαρτίαις πολλαῖς ταλαιπωρήσασα μετὰ ποταποῦ φόβου καὶ ποταπῶν δακρύων ὀφείλει ἀναχωρῆσαι τῶν ἁμαρτημάτων καὶ μετὰ ποίας ἐλπίδος καὶ διαθέσεως προσελθεῖν τῷ Θεῷ, (σ. 24, PG 31, 1088).
ια'. Πῶς κατορθοῖ τις τὸ μῖσος πρὸς τὰ ἁμαρτήματα, (σ. 24)., (PG 31, 1089)
ιβ'. Πῶς θὰ πληροφορηθῇ ἡ ψυχὴ ὅτι ἀφῆκεν αὐτῇ ὁ Θεὸς τὰ ἁμαρτήματα, (σ. 26, PG 31, 1089).

ιγ'. Εἰ χρὴ τὸν μετὰ τὸ βάπτισμα ἐξαμαρτήσαντα ἀναγινώσκειν τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, ἐν πλήθει κακῶν εὑρεθέντα, ἢ ἕως ποίου μέτρου ἁμαρτιῶν ἐπελπίζειν χρὴ τῇ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίᾳ διὰ τῆς μετανοίας, (σ. 26, PG 31, 1089).

ιδ'. Ἐκ ποίων καρπῶν ὀφείλει δοκιμάζεσθαι ἡ ἀληθὴς μετάνοια, (σ. 28, PG 31, 1092).

ιε'. Τί ἐστι τό, «Ὁσάκις ἁμάρτῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ;», καὶ ἐπὶ ποίοις ἐμόν ἐστιν ἀφιέναι, (σ. 30, PG 31, 1092).

ις'. Διὰ τί ποτὲ μὲν ἡ ψυχὴ καὶ μὴ σπουδάζουσα, αὐτομάτως σχεδόν, ὡς ἐμπεσόντος πόνου, κατανύσσεται, ποτὲ δὲ ἄπονος οὕτως ἐστίν, ὡς καὶ βιαζομένη κατανυγῆναι μὴ δύνασθαι, (σ. 30, PG 31, 1092).

ιζ'. Ἐάν τις κατὰ νοῦν μνημονεύσῃ τοῦ φαγεῖν, εἶτα καταγνῷ ἑαυτοῦ, εἰ καὶ οὗτος ὡς μεριμνήσας ἐγκληθήσεται, (σ. 32, PG 31, 1093).

ιη'. Εἰ χρὴ ἐν ἀδελφότητι τῷ ἐξαμαρτήσαντί ποτε φροντίδα τινὰ ἐγχειρίζειν μετὰ πολλὴν ἄσκησιν, καί, εἰ χρή, ποίαν ταύτην, (σ. 34, PG 31, 1093).

ιθ'. Ἐάν τις ὑποπτεύηται ἐπὶ ἁμαρτήματι, προφανῶς δὲ τοῦτο μὴ ποιῇ, εἰ δεῖ αὐτῷ ἐπιτηρεῖν, ἵνα καὶ ἐφευρεθῇ ὃ ὑποπτεύεται, (σ. 36, PG 31, 1096).

κ'. Εἰ χρὴ τὸν ἐν ἁμαρτίαις ἐξετασθέντα φεύγειν τὴν πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους κοινωνίαν, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κακῶς ζῶντας διακρίνεσθαι, (σ. 36, PG 31, 1096).

κα'. Πόθεν ὁ μετεωρισμὸς καὶ οἱ διαλογισμοί, καὶ πῶς αὐτοὺς διορθωσόμεθα, (σ. 40, PG 31, 1097).

κβ'. Πόθεν αἱ νυκτεριναὶ φαντασίαι αἱ ἀπρεπεῖς γίνονται, (σ. 40, PG 31, 1097).

κγ'. Ἕως ποίων ῥημάτων ἡ ἀργολογία κρίνεται, (σ. 40, PG 31, 1097).

κδ'. Τί ἐστι λοιδορία (σ. 42, PG 31, 1100).

κε'. Τί ἐστι καταλαλιά, (σ. 42, PG 31, 1100).

κς'. Ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ ἀκούων καταλαλοῦντος καὶ ἀνεχόμενος, τίνος ἐστὶν ἄξιος, (σ. 44, PG 31, 1101).

κζ'. Ἐὰν δὲ τοῦ προεστῶτος καταλαλήσῃ, πῶς αὐτῷ προσέξομεν, (σ. 44, PG 31, 1101).

κη'. Ἐάν τις θρασυτέρᾳ φωνῇ καὶ ῥήμασι θρασέσιν ἀποκρίνηταί τινι καὶ ὑπομνησθεὶς λέγῃ, ὅτι οὐδὲν πονηρὸν ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ, εἰ δεῖ αὐτῷ πιστεῦσαι, (σ. 46, PG 31, 1101).

κθ'. Ποίῳ τρόπῳ δυνηθῇ τις μὴ ὀργίζεσθαι, (σ. 46, PG 31, 1101).

λ'. Πῶς ἐκκόψομεν τὸ πάθος τῆς ἐπιθυμίας τῆς κακῆς, (σ. 48, PG 31, 1104).

λα'. Εἰ καθόλου γελᾶν οὐκ ἔξεστιν, (σ. 48, PG 31, 1104).

λβ'. Ὁ ἄκαιρος καὶ ἄμετρος νυσταγμὸς πόθεν, καὶ πῶς αὐτὸν ἀποθώμεθα, (σ. 50, PG 31, 1104).

λγ'. Πῶς ἐλέγχεται ὁ ἀνθρωπάρεσκος, (σ. 50, PG 31, 1104).

λδ'. Πῶς φύγῃ τις τὸ πάθος τῆς ἀνθρωπαρεσκείας καὶ τὸ περιβλέπεσθαι τοὺς παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἐπαίνους, (σ. 52, PG 31, 1105).

λε'. Πῶς γνωρίζεται ὁ ὑπερήφανος καὶ πῶς θεραπεύεται, (σ. 52, PG 31, 1105).

λς'. Εἰ χρὴ τιμὴν ἐπιζητεῖν, (σ. 54, PG 31, 1105).

λζ'. Ὁ ὀκνηρὸς πρὸς τὴν ἐντολὴν ποίῳ τρόπῳ σπουδὴν δυνηθῇ ἀναλαβεῖν, (σ. 54, PG 31, 1108).

λη'. Ἐὰν ἐπιταχθῇ ἀδελφὸς καὶ ἀντείπῃ,

ὕστερον δὲ ἑαυτῷ ἀπέλθῃ, (σ. 56, PG 31, 1108).
λθ'. Ἐὰν δὲ ὑπακούσας τις γογγύσῃ, (σ. 56, PG 31, 1108).
μ'. Ἐὰν ἀδελφὸς ἀδελφὸν λυπήσῃ, πῶς ὀφείλει διορώσασθαι, (σ. 58, PG 31, 1108).
μα'. Ἐὰν δὲ μὴ ἀνέχηται ἀπολογήσασθαι ὁ λυπήσας, (σ. 58, PG 31, 1109).
μβ'. Ἐὰν δέ, ἀπολογουμένου τοῦ λυπήσαντος, μὴ θέλῃ διαλλαγῆναι ὁ λυπηθείς, (σ. 60, PG 31,)1109.
μγ'. Πῶς ὀφείλει τις προσέχειν τῷ εἰς προσευχὴν ἐξυπνίζοντι, (σ. 60, PG 31, 1109).
μδ'. Ἐὰν δὲ στυγνάσῃ ὁ ἐξυπνισθεὶς ἢ καὶ ὀργισθῇ, τίνος ἐστὶν ἄξιος, (σ. 62, PG 31, 1109).
με'. Ἐάν τις, ἀκούσας τοῦ Κυρίου εἰπόντος ὅτι «Ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ποιήσας, μηδὲ ἑτοιμάσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς, ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας», ἀμελήσῃ τῆς γνώσεως τῶν τοῦ Κυρίου θελημάτων, εἰ ἔχει τὴν παραμυθίαν, (σ. 62, PG 31, 1112).
μς'. Εἰ ὁ ἑτέρου ἀνεχόμενος εἰς τὸ ποιῆσαι ἁμαρτίαν ἔνοχός ἐστι τῆς ἁμαρτίας, (σ. 64, PG 31, 1112).
μζ'. Εἰ δεῖ τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἐφησυχάζειν, (σ. 66, PG 31, 1113).
μη'. Ἡ πλεονεξία μέχρι τίνος κρίνεται, (σ. 68, PG 31, 1116).
μθ'. Τί ἐστι τὸ περπερεύεσθαι, (σ. 70, PG 31, 1116).
ν'. Ἐάν τις τὰ μὲν πολυτελέστερα τῆς ἐσθῆτος ἀπωθῆται, αὐτὸ δὲ τὸ εὐτελές, εἴτε ἱμάτιον εἴτε ὑπόδημα οἱονεὶ θέλῃ, ἵνα πρέπῃ αὐτῷ, εἰ ἁμαρτάνει, ἢ ποῖον πάθος νοσεῖ; (σ. 70, PG 31, 1116).
να'. Τί ἐστι «ῥακά», (σ. 72, PG 31, 1117).
νβ'. Περὶ τοῦ τίς ὁ κενόδοξος καὶ τίς ὁ ἀνθρωπάρεσκος; (σ. 72, PG 31, 1117).
νγ'. Τίς ἐστι ὁ μολυσμὸς τῆς σαρκὸς καὶ τίς ὁ μολυσμὸς τοῦ πνεύματος, καὶ πῶς αὐτῶν καθαρεύσομεν· ἢ τίς ὁ ἁγιασμὸς καὶ πῶς αὐτὸν κτησόμεθα, (σ. 72, PG 31, 1117).
νδ'. Τί ἐστι φιλαυτία, καὶ πῶς γνωρίζει ἑαυτὸν ὁ φίλαυτος, (σ. 74, PG 31, 1120).
νε'. Ποία διαφορὰ πικρίας καὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ παροξυσμοῦ, (σ. 76, PG 31, 1120).
νς'. Τίς ἐστιν ὁ ὑψηλόφρων καὶ τίς ὁ ἀλαζὼν καὶ τίς ὁ ὑπερήφανος, τίς δὲ ὁ τετυφωμένος καὶ ὁ πεφυσιωμένος, (σ. 76, PG 31, 1120).
νζ'. Ἐάν τις ἐλάττωμα ἔχῃ ἀδιόρθωτον καὶ συνεχέστερον καταγινωσκόμενος βλάπτηται, εἰ συμφέρει μᾶλλον ἐπαφιέναι αὐτῷ, (σ. 78, PG 31, 1121).
νη'. Ὁ κατ' ἐπιτήδευσιν ψευσάμενος κρίνεται μόνον, ἢ καὶ ὁ κατὰ ἄγνοιάν τι παρὰ τὸ ἀληθὲς ἀπολύτως φθεγξάμενος; (σ. 80, PG 31, 1121).
νθ'. Ἐὰν ἐνθυμηθῇ τις μόνον ποιῆσαί τι καὶ μὴ ποιήσῃ, εἰ καὶ οὗτος ὡς ψεύστης κρίνεται, (σ. 80, PG 31, 1121).
ξ'. Ἐάν τις προληφθεὶς ὁρίσῃ τι πρᾶξαι τῶν μὴ ἀρεσκόντων Θεῷ, τί χρὴ μᾶλλον, ἀνατρέψαι τὸ κακῶς ὁρισθέν, ἢ φόβῳ τοῦ ψεύδους τελέσαι τὴν ἁμαρτίαν; (σ. 80, PG 31, 1122).
ξα'. Ἐάν τις μήτε ἐργάζεσθαι δύναται, μήτε τοὺς ψαλμοὺς μαθεῖν βούληται, τί χρὴ αὐτῷ ποιῆσαι, (σ. 82, PG 31, 1124).
ξβ'. Τί ἐὰν ποιήσῃ τις, ὡς κρύψας τὸ τάλαντον, κατακρίνεται, (σ. 84, PG 31,

1124).

ξγ΄. Τί ἐὰν ποιήσῃ τις κατακρίνεται, ὡς ἐκεῖνοι οἱ γογγύσαντες κατὰ τῶν ἐσχάτων, (σ. 84, PG 31, 1124).

ξδ΄. Τί ἐστι τὸ σκανδαλίσαι καὶ πῶς αὐτὸ φυλαξώμεθα, ἵνα μὴ τὸ οὕτω φοβερὸν κρῖμα ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς; (σ. 84, PG 31, 1125).

ξε΄. Πῶς τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ τις κατέχει, (σ. 90, PG 31, 1129).

ξς΄. Τί ἐστιν ἔρις καὶ τί ἐστιν ἐριθεία, (σ. 92, PG 31, 1129).

ξζ΄. Τί ἐστιν ἀκαθαρσία καὶ τί ἐστιν ἀσέλγεια, (σ. 92, PG 31, 1129).

ξη΄. Τί ἴδιον θυμοῦ καὶ τί ἴδιον ἀγανακτήσεως εὐλόγου, καὶ πῶς, πολλάκις ἀπὸ ἀγανακτήσεως ἀρχόμενοι, εὑρισκόμεθα θυμούμενοι, (σ. 94, PG 31, 1129).

ξθ΄. Τὸν μὴ ἔλαττον ἐσθίοντα τῶν λοιπῶν μήτε σῶμα ἔχοντα κατερριμμένον μήτε ἐμπαθῆ γνωριζόμενον, ἀδυναμίαν δὲ πρὸς τὸ ἔργον ὀδυρόμενον, πῶς δεῖ μετέρχεσθαι, (σ. 94, PG 31, 1132).

ο΄. Τὸν παραχρώμενον τοῖς ἱματίοις ἢ τοῖς ὑποδήμασι πῶς δεῖ μετέρχεσθαι..., καὶ εἰ μετὰ τὴν προσήκουσαν δευτέραν καὶ τρίτην παράκλησιν τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένει, τί χρὴ αὐτῷ ποιεῖν, (σ. 96, PG 31, 1100).

οα΄. Εἰσί τινες οἱ πρὸ πλείονος τὸ ἡδύτερον τῶν ἐδεσμάτων ἐπιζητοῦντες, ἄλλοι δὲ τὸ πλεῖον μᾶλλον, ἢ τὸ ἡδὺ διὰ τὸν κόρον θέλουσι· πῶς οὖν ἀμφοτέρους πληροφορεῖν χρή; (σ. 96, PG 31, 1132).

οβ΄. Ἐάν τις περὶ τὴν μετάληψιν ἐν ἀδελφότητι ἀσέμνως ἀναστρέφηται λαβρότερον ἐσθίων ἢ πίνων, εἰ δεῖ αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, (σ. 98, PG 31, 1133).

ογ΄. Τὸν μὴ ἐν ἐπιθυμίᾳ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ διορθώσεως ἐλέγχοντα τὸν ἁμαρτάνοντα, ἀλλ' ἐν πάθει τῆς ἑαυτοῦ ἐκδικήσεως, πῶς χρὴ διορθοῦσθαι μετὰ πλείονα παράκλησιν τῷ αὐτῷ ἐπιμένοντα πάθει, (σ. 98, PG 31, 1133).

οδ΄. Τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τῆς ἀδελφότητος καὶ βουλομένους μονήρη βίον ζῆν ἢ μετὰ ὀλίγων τῷ αὐτῷ ἕπεσθαι σκοπῷ τῆς εὐσεβείας, εἰ χρὴ ἀφορίζειν διδαχθῆναι ἀπὸ τῆς Γραφῆς δεόμεθα, (σ. 100, PG 31, 1133).

οε΄. Εἰ παντὸς ἁμαρτήματος, εἴτε κατὰ νοῦν εἴτε κατὰ λόγον εἴτε κατὰ πρᾶξιν, τὸν Σατανᾶν αἴτιον λέγειν ἀκόλουθον, (σ. 102, PG 31, 1133).

ος΄. Εἰ χρὴ οἰκονομίᾳ δῆθεν χρησίμου τινὸς ψεύδεσθαι, (σ.104, PG 31, 1136).

οζ΄. Τί ἐστι δόλος, καὶ τί ἐστι κακοήθεια, (σ. 104, PG 31, 1137).

οη΄. Ἐφευρέται κακῶν τίνες εἰσὶν, (σ. 104, PG 31, 1137)..

οθ΄. Ἐάν τις συνεχῶς ἑαυτοῦ ἐπιλαμβάνεται, ὅτι σκληρῶς προσφέρεται τῷ ἀδελφῷ, πῶς διορθωθήσεται, (σ. 106, PG 31, 1137).

π΄. Πόθεν συμβαίνει τὸ ὥσπερ τῇ διανοίᾳ ἐπιλείπειν λογισμοὺς ἀγαθοὺς καὶ μερίμνας ἀρεσκούσας τῷ Θεῷ, καὶ πῶς, ἵνα μὴ τοῦτο πάσχωμεν, (σ. 106, PG 31, 1137).

πα΄. Εἰ χρὴ ἴσως ἐπιτιμᾶν τοῖς εὐλαβέσι καὶ τοῖς ἀδιαφόροις, ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ ἁμαρτήματι εὑρίσκωνται ἀμφότεροι, (σ. 108, PG 31, 1140).

πβ΄. Ἐπειδὴ γέγραπται, «Πρεσβυτέρας ὡς μητέρας», ἐὰν συμβῇ τὴν πρεσβυτέραν ἁμαρτῆσαι τὸ αὐτὸ τῇ νεωτέρᾳ, εἰ τῷ αὐτῷ ὑπόκειται ἐπιτιμίῳ, (σ. 112, PG 31, 1151).

πγ΄. Ἐάν τις, τὰ πολλὰ κατορθῶν, ἐν ἑνὶ

μόνῳ διαπταίη, πῶς αὐτὸν παρέλθωμεν, (σ. 114, PG 31, 1141).

πδ'. Ἐάν τις, ἦθος ἔχων θορυβοποιὸν καὶ ταραχῶδες, καὶ ἐπὶ τούτῳ καταγινωσκόμενος λέγῃ, ὅτι ὁ Θεὸς ἐποίησε τοὺς μὲν καλοὺς τοὺς δὲ κακούς, εἰ καλῶς λέγει, (σ. 114, PG 31, 1141).

πε'. Εἰ χρὴ ἔχειν τι ἴδιον ἐν ἀδελφότητι, (σ.114 , PG 31, 1144).

πς'. Ἐὰν δὲ λέγῃ τις, ὅτι οὔτε λαμβάνω παρὰ τῆς ἀδελφότητος οὔτε δίδωμι, ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀρκοῦμαι, τί πρὸς τοῦτον παραφυλάξωμεν, (σ. 116, PG 31, 1144).

πζ'. Εἰ ἔξεστιν ἑκάστῳ τὸ παλαιὸν ἱμάτιον αὐτοῦ ἢ ὑπόδημα δοῦναι ὅπου θέλει, εἰς ἐντολήν, (σ. 116, PG 31, 1144).

πη'. Τίς ἡ μέριμνα ἡ βιοτική, (σ. 118, PG 31, 1144).

πθ'. Ἐπειδὴ γέγραπται, «Λύτρον ψυχῆς ἀνδρὸς ὁ ἴδιος πλοῦτος», ἡμῖν δὲ οὐ προεχώρησε τοῦτο, τί ποιήσωμεν; (σ. 118, PG 31, 1144).

Ϟ'. Εἰ ἔξεστι νυκτερινὸν ἱμάτιον ἔχειν, εἴτε τρίχινον εἴτε ἀλλοῖον, (σ. 120, PG 31, 1145).

Ϟα'. Ἐὰν ἀδελφός, ἴδιον οὐκ ἔχων οὐδέν, αἰτηθῇ παρά τινος αὐτὸ ὃ φορεῖ, τί ὀφείλει ποιῆσαι, μάλιστα δὲ ἐὰν γυμνὸς ᾖ ὁ αἰτήσας; (σ. 120, PG 31, 1145).

Ϟβ'. Τοῦ Κυρίου προστάσσοντος πωλεῖν τὰ ὑπάρχοντα, τί διανοούμενον χρὴ τοῦτο ποιεῖν· ὡς αὐτῶν τῶν ὑπαρχόντων φυσικῶς βλαπτόντων, ἢ διὰ τὸν συμβαίνοντα ἐξ αὐτῶν περισπασμὸν τῇ ψυχῇ; (σ. 120, PG 31, 1145).

Ϟγ'. Τὸν ἅπαξ ἀποκτησάμενον καὶ ἴδιον μηδὲν ἔχειν ἐπαγγειλάμενον, ποίᾳ διανοίᾳ κεχρῆσθαι δεῖ τοῖς πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίοις, οἷον ἐσθῆτι καὶ τροφῇ; (σ. 122, PG 31, 1148).

Ϟδ'. Ἐάν τις, καταλιπὼν φόρους, ἀδελφότητι προσέλθῃ, οἱ δὲ οἰκεῖοι αὐτοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπαιτούμενοι θλίβωνται, εἰ μὴ φέρει τοῦτο διάκρισιν καὶ βλάβην ἢ ἐκείνῳ ἢ τοῖς προσδεξαμένοις, (σ. 124, PG 31, 1148).

Ϟε'. Εἰ συμφέρει τοῖς ἄρτι προσερχομένοις εὐθὺς τὸ ἀπὸ τῶν Γραφῶν ἐκμανθάνειν, (σ. 124, PG 31, 1148).

Ϟς'. Εἰ παντὶ τῷ βουλομένῳ ἐπιτρέπειν δεῖ γράμματα μανθάνειν ἢ ἀναγνώσμασι προσέχειν, (σ. 126, PG 31, 1149).

Ϟζ'. Ἐὰν λέγῃ τις, θέλω παρ' ὑμῖν ὀλίγον χρόνον ὠφεληθῆναι, εἰ δεῖ αὐτὸν προσδέχεσθαι, (σ. 126, PG 31, 1149).

Ϟη'. Ποταπὸν φρόνημα ὀφείλει ἔχειν ὁ προεστὼς ἐν οἷς ἐπιτάσσει ἢ διατάσσεται, (σ. 128, PG 31, 1149).

Ϟθ'. Ποταπῇ διαθέσει χρὴ ἐπιτιμᾶν τὸν ἐπιτιμῶντα, (σ. 130, PG 31, 1152).

ρ'. Τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους καὶ προσαιτοῦντας πῶς ἀπολύσομεν, καὶ εἰ ἕκαστος τῶν βουλομένων ὀφείλει ἐπιδοῦναι ἄρτον ἢ ὅ,τι δήποτε, ἢ ἕνα χρὴ καὶ τοῦτο ἐπιτετάχθαι; (σ. 130, PG 31, 1152).

ρα'. Ὁ ἐγχειριζόμενος οἰκονομίαν τῶν τῷ Κυρίῳ ἀνατεθέντων εἰ ἀνάγκην ἔχει πληρῶσαι τό, «Παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῇς», (σ. 132, PG 31, 1152).

ρβ'. Εἰ χρὴ τὸν ἐξερχόμενον ἀπὸ ἀδελφότητος καθ' οἱονδήποτε λόγον παρακλήσει κατέχεσθαι, ἢ οὔ, καὶ εἰ χρή, ἐπὶ τίσιν, (σ. 132, PG 31, 1153).

ργ'. Ἐπειδὴ συμβαίνει εἴς τινα καὶ αὐτὸν ὀλισθαίνειν τὸν πρεσβύτερον, εἰ δέον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, (σ. 134, PG 31, 1153).

ρδ'. Πῶς χρὴ τὰ φροντίδας ἐγχειρίζειν τοῖς ἀδελφοῖς, ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς, (σ. 134, PG 31, 1153).

ρε'. Εἰ χρὴ τοὺς εἰσερχομένους εἰς ἀδελφότητα εὐθέως τέχνας διδάσκειν, (σ. 136, PG 31, 1156).

ρς'. Ποίοις ἐπιτιμίοις κεχρῆσθαι δεῖ ἐν ἀδελφότητι πρὸς τὴν τῶν ἁμαρτανόντων ἐπιστροφήν, (σ. 136, PG 31, 1156).

ρζ'. Ἐάν τις ἐπιθυμίαν ἔχειν λέγῃ τοῦ συζῆν ἀδελφότητι, ... εἰ χρὴ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν πρὸς ἀδελφοὺς εἴσοδον, (σ. 138, PG 31, 1156).

ρη'. Εἰ χρὴ τὸν προεστῶτα ἐκτὸς τῆς προεστώσης λαλεῖν ἀδελφῇ τινι τὰ πρὸς οἰκοδομὴν τῆς πίστεως, (σ. 138, PG 31, 1156).

ρθ'. Εἰ χρὴ τὸν προεστῶτα μετὰ τῆς προεστώσης συνεχῶς διαλέγεσθαι, καὶ μάλιστα ἐάν τινες τῶν ἀδελφῶν ἐπὶ τούτῳ βλάπτωνται, (σ. 138, PG 31, 1156).

ρι'. Εἰ χρή, ἐξομολογουμένης ἀδελφῆς τῷ πρεσβυτέρῳ, καὶ τὴν πρεσβυτέραν παρεῖναι, (σ. 140, PG 31, 1157).

ρια'. Εἰ, τοῦ πρεσβυτέρου γενέσθαι τι προστάξαντος ἐν ταῖς ἀδελφαῖς παρὰ γνῶσιν τῆς πρεσβυτέρας, εὐλόγως ἀγανακτεῖ ἡ πρεσβυτέρα, (σ. 140, PG 31, 1157).

ριβ'. Ἐάν τις προσέλθῃ τῷ κατὰ Θεὸν βίῳ, εἰ ἀκόλουθόν ἐστι τὸν προεστῶτα ἄνευ γνώμης τῶν ἀδελφῶν τὸν τοιοῦτον προσδέχεσθαι, ἢ δεῖ καὶ αὐτοῖς πρότερον ἀνατίθεσθαι, (σ. 140, PG 31, 1157).

ριγ'. Εἰ δύναται ὁ φροντίδα ψυχῶν ἐγκεχειρισμένος φυλάξαι τό,«Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία», ἐπειδὴ πρὸς πολλὰ καὶ διάφορα πρόσωπα ἔχει, (σ. 142, PG 31, 1157).

ριδ'. Εἰ δεῖ παντὶ καὶ ὅ,τι δήποτε ἐπιτάσσοντι ὑπακούειν, (σ. 144, PG 31, 1160).

ριε'. Πῶς ὑπακούειν ἀλλήλοις χρή, (σ. 146, PG 31, 1161).

ρις'. Μέχρι πόσου ὑπακούειν δεῖ ἐν τῷ κανόνι τῆς πρὸς Θεὸν εὐαρεστήσεως, (σ. 148, PG 31, 1161).

ριζ'. Ὁ μὴ πληροφορούμενος ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν προκειμένην ἐντολὴν ἐπιτάγμασι, τέχνην δὲ μαθεῖν ἐπιζητῶν, ποῖον πάθος νοσεῖ, καὶ εἰ χρὴ αὐτοῦ ἀνέχεσθαι, (σ. 148, PG 31, 1161).

ριη'. Ὁ σπουδαῖος εἰς τὴν ἐντολὴν καὶ ἐργαζόμενος οὐχ ὃ ἐπιτάσσεται, ἀλλ' ὃ αὐτὸς θέλει, ποῖον μισθὸν ἔχει, (σ. 148, PG 31, 1161).

ριθ'. Εἰ ἔξεστιν ἑκάστῳ παραιτεῖσθαι τὸ ἐγχειρισθὲν ἔργον καὶ ἄλλο ἐπιζητεῖν, (σ. 150, PG 31, 1161).

ρκ'. Εἰ δεῖ ἀπιέναι που χωρὶς ὑπομνήσεως τοῦ προεστῶτος, (σ. 152, PG 31, 1164).

ρκα'. Εἰ ἔξεστι παραιτεῖσθαι τὰ βαρύτερα τῶν ἔργων, (σ. 152, PG 31, 1164).

ρκβ'. Ἐάν τις, ἐπιτιμηθεὶς εὐλογίαν μὴ λαβεῖν, λέγῃ ὅτι, ἐὰν μὴ λάβω εὐλογίαν, οὐκ ἐσθίω, εἰ δεῖ αὐτοῦ ἀνέχεσθαι, (σ. 154, PG 31, 1165).

ρκγ'. Ἐάν τις λυπῆται μὴ ἐπιτρεπόμενος ποιεῖν ὃ μὴ δύναται ἐπιτηδείως ποεῖν, εἰ χρὴ αὐτοῦ ἀνέχεσθαι, (σ. 154, PG 31, 1165).

ρκδ'. Εἰ δεῖ, μετὰ αἱρετικῶν ἢ Ἑλλήνων κατὰ συντυχίαν εὑρεθέντα που, ἢ συνεσθίειν αὐτοῖς ἢ ἀσπάζεσθαι αὐτούς, (σ. 156, PG 31, 1165).

ρκε'. Τὸν πιστευόμενον ἔργον καὶ ποιοῦντά τι χωρὶς ὑπομνήσεως παρὰ τὸ διατεταγμένον ἢ ὑπὲρ τὸ διατεταγμένον αὐτῷ, εἰ δεῖ ἔχειν τὸ ἔργον, (σ. 156,

PG 31, 1168).

ρκς'. Πῶς ἄν τις μὴ ἡττηθῇ τῆς ἐν βρώμασι φιληδονίας, (σ. 158, PG 31, 1168).

ρκζ'. Λέγουσί τινες, ὅτι ἀδύνατόν ἐστι μὴ ὀργισθῆναι ἄνθρωπον, (σ. 158, PG 31, 1168).

ρκη'. Τῷ θέλοντι ἐγκρατεύεσθαι ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε καὶ εἰς τὴν προκειμένην ἐντολὴν ἐμποδίζεσθαι, εἰ δεῖ συγχωρεῖν, (σ. 160, PG 31, 1168).

ρκθ'. Περὶ τοῦ πολλὰ νηστεύοντος, ἐν δὲ τῇ μεταλήψει μὴ δυναμένου ἀνέχεσθαι τοῦ βρώματος τοῦ κοινοῦ, (σ. 160, PG 31, 1169).

ρλ'. Πῶς χρὴ νηστεύειν, ὅταν χρεία γένηται νηστείας πρός τι τῶν εἰς εὐσέβειαν ἐπιζητουμένων· ὡς ἀναγκαζομένων ἢ μετὰ προθυμίας; (σ. 162, PG 31, 1169).

ρλα'. Ὁ μὴ μεταλαμβάνων ὅθεν οἱ ἀδελφοὶ ἐσθίουσιν, ἀλλ' ἕτερον ἐπιζητῶν, εἰ καλῶς ποιεῖ, (σ. 162, PG 31, 1169).

ρλβ'. Ὁ λέγων, ὅτι βλάπτει με τοῦτο, καὶ λυπούμενος, ἐὰν ἄλλο μὴ δοθῇ αὐτῷ, τί ἐστιν, (σ. 164, PG 31, 1169).

ρλγ'. Ἐὰν δὲ καὶ γογγύσῃ γιὰ βρῶμα, (σ. 164, PG 31, 1172).

ρλδ'. Ἐάν τις ὀργισθεὶς παραιτῆται λαβεῖν τι τῶν πρὸς τὴν χρείαν, (σ. 164, PG 31, 1172).

ρλε'. Εἰ χρὴ τὸν κάμνοντα αὐτὸν ἐπιζητῆσαι πλέον τι τῆς συνηθείας, (σ. 166, PG 31, 1172).

ρλς'. Εἰ ἀναγκαῖον πάντας συνάγεσθαι τῇ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου, καὶ τὸν ἀπολιμπανόμενον καὶ μετὰ τὸ ἄριστον ἐρχόμενον πῶς παρέλθωμεν, (σ. 166, PG 31, 1172).

ρλζ'. Εἰ καλόν ἐστι τὸ κρῖναι ἐπὶ τοσόνδε, εἰ τύχοι, χρόνον ἀποδέχεσθαι τοῦδέ τινος τοῦ βρώματος ἢ τοῦ πόματος, (σ. 168, PG 31, 1173).

ρλη'. Εἰ χρὴ ἐπιτρέπεσθαι ἐν ἀδελφότητί τινα πλέον τῶν ἄλλων νηστεύειν ἢ ἀγρυπνεῖν, κατὰ τὸ ἴδιον θέλημα, (σ. 168, PG 31, 1173).

ρλθ'. Τῆς νηστείας ἐπιτεινομένης, ἀτονώτεροι γινόμεθα εἰς τὸ ἔργον. Τί οὖν χρὴ μᾶλλον· ἐμποδίζειν τῷ ἔργῳ διὰ τὴν νηστείαν, ἢ παρορᾶν ἐκείνην διὰ τὸ ἔργον; (σ. 170, PG 31, 1176).

ρμ'. Ἐάν τις ἐγκρατεύηται περὶ τὰ βλαβερὰ τῶν βρωμάτων, μεταλαμβάνων δὲ ἀφειδῶς κακώσει περιπέσῃ, εἰ χρὴ αὐτοῦ ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, (σ. 172, PG 31, 1176).

ρμα'. Εἰ δεῖ ξένους ἐνευρίσκεσθαι τοῖς ἐργαστηρίοις, ἢ καὶ τῶν ἐνταῦθά τινας καταλιπόντας τὸν ἴδιον τόπον, (σ. 174, PG 31, 1177).

ρμβ'. Εἰ χρὴ τοὺς τεχνίτας δέχεσθαι παρά τινος ἔργον ἄνευ γνώμης τοῦ ἐπιτεταγμένου τὴν φροντίδα τούτων, (σ. 176, PG 31, 1177).

ρμγ'. Πῶς ὀφείλουσι ἐπιμελεῖσθαι οἱ ἐργαζόμενοι τῶν πεπιστευμένων αὐτοῖς σκευῶν, (σ. 176, PG 31, 1177).

ρμδ'. Ἐὰν δέ τις ἐξ ἀμελείας ἀπολέσῃ τι, ἢ ἐκ καταφρονήσεως παραχρήσηται, (σ. 176, PG 31, 1177).

ρμε'. Ἐὰν δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ χρήσῃ τινὶ ἢ λάβῃ, (σ. 176, PG 31, 1177).

ρμς'. Ἐὰν δὲ καὶ συνεχούσης χρείας ὁ προεστὼς ἐπιζητήσῃ παρ' αὐτοῦ σκεῦος καὶ ἀντείπῃ, (σ. 178, PG 31, 1177).

ρμζ'. Ὁ περὶ τὸ ἔργον τοῦ κελλαρίου ἢ τοῦ μαγειρείου τῇ ἄλλων χρείᾳ ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ πῶς περὶ τῶν σκευῶν ἀντιπεῖν δυνήσεται τῷ προεστῶτι, ᾧ καὶ τῶν σκευῶν ἡ φροντὶς ἀνῆκεν; (σ. 178, PG 31, 1180).

ρμη'. Ποῖον μέτρον ἐξουσίας ἔχει ἐν τῇ οἰκονομίᾳ ὁ πιστευθεὶς τὴν φροντίδα τοῦ κελλαρίου, (σ. 180, PG 31, 1180).

ρμθ'. Τί τὸ κρῖμα τοῦ οἰκονομοῦντος, ἐάν τι κατὰ προσωποληψίαν ἢ φιλονεικίαν ποιήσῃ, (σ. 180, PG 31, 1180).

ρν'. Ἐὰν δὲ ἀμελήσας μὴ δῷ τῷ ἀδελφῷ τὰ πρὸς τὴν χρείαν; (σ. 182, PG 31, 1181).

ρνα'. Εἰ ἔξεστι τῷ ὑπηρετοῦντι μετὰ φωνῆς μείζονος λαλεῖν, (σ. 182, PG 31, 1181).

ρνβ'. Περὶ τοῦ ὑπὲρ δύναμιν κάμνοντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, (σ. 184, PG 31, 1181).

ρνγ'. Ἡ τὰ ἔρια πιστευθεῖσα πῶς ὀφείλει αὐτὰ ἔχειν, πῶς προσέχειν ταῖς ἐργαζομέναις, (σ. 184, PG 31, 1181).

ρνδ'. Ἐὰν συμβῇ ὀλίγους ὄντας ἀδελφοὺς καὶ πλείοσιν ἀδελφαῖς ἐξυπηρετουμένους εἰς ἀνάγκην ἐμπίπτειν τοῦ διίστασθαι ἀπ' ἀλλήλων, διαμεριζομένους πρὸς τὰ ἔργα, εἰ ἀκίνδυνον τὸ τοιοῦτον, (σ. 186, PG 31, 1184).

ρνε'. Πῶς δεῖ προσέχειν τοὺς ἐν ξενοδοχείῳ ἀρρώστους μὴ ἀδελφοὺς ἐν Κυρίῳ ὄντας, (σ. 186, PG 31, 1184).

ρνς'. Τὸν πεπιστευμένον φροντίδα ἤτοι κελλαρίου ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου, εἰ δεῖ πάντοτε ἔχειν τὴν φροντίδα ἢ καὶ ἐναλλάσεσθαι, (σ. 188, PG 31, 1184).

ρνζ'. Ποταπῇ διαθέσει ὀφείλει τις δουλεύειν τῷ Θεῷ, καὶ ὅλως ἡ διάθεσις αὕτη τί ἐστιν, (σ. 190, PG 31, 1185).

ρνη'. Ποταπῇ διαθέσει ὀφείλει δέχεσθαι τὸ ἐπιτίμιόν τις, (σ. 190, PG 31, 1185).

ρνθ'. Ὁ λυπούμενος κατὰ τοῦ ἐπιτιμήσαντος αὐτῷ ποταπός ἐστιν, (σ. 192, PG 31, 1185).

ρξ'. Μετὰ ποίας διαθέσεως ὀφείλομεν ὑπηρετεῖν τοῖς ἀδελφοῖς, (σ. 192, PG 31, 1188).

ρξα'. Μετὰ ποταπῆς ταπεινώσεως ὀφείλει τις δέχεσθαι τὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ, (σ. 194, PG 31, 1188).

ρξβ'. Ποταπὴν ἐν ἀλλήλοις ἔχειν δεῖ τὴν ἀγάπην, (σ. 194, PG 31, 1188).

ρξγ'. Ποίῳ τρόπῳ δυνηθῇ τις κατορθῶσαι τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, (σ. 194, PG 31, 1188).

ρξδ'. Τί ἐστι τό, «Μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε», (σ. 196, PG 31, 1189).

ρξε'. Πῶς γνωρίσει τις, εἰ ζήλῳ Θεοῦ κινεῖται κατὰ τοῦ ἁμαρτάνοντος ἀδελφοῦ ἢ ὀργίζεται (σ. 200, PG 31, 1192).

ρξς'. Μετὰ ποίας διαθέσεως ὑπακούειν δεῖ τῷ εἰς ἔργον τῆς ἐντολῆς κατεπείγοντι, (σ. 200, PG 31, 1192).

ρξζ'. Ποταπὴ ὀφείλει εἶναι ἡ ψυχὴ ἡ καταξιωθεῖσα ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Θεοῦ καταληφθῆναι, (σ. 202, PG 31, 1192).

ρξη'. Μετὰ ποταπῆς διαθέσεως δεῖ λαμβάνειν ἱμάτιον ἢ ὑπόδημα, οἷον ἂν ᾖ, (σ. 202, PG 31, 1193).

ρξθ'. Ἐὰν ἀδελφὸς νεώτερος ἐπιταχθῇ διδάξαι τι τὸν πρεσβύτερον καθ' ἡλικίαν, πῶς αὐτῷ προσενεχθήσεται, (σ. 204, PG 31, 1193).

ρο'. Εἰ δεῖ ἴσως προσέχειν τῷ πλεῖον κατορθοῦντι καὶ τῷ ἔλαττον, (σ. 204, PG 31, 1193).

ροα'. Ἐὰν δὲ λυπῆται ὁ ἐλάττων, προτιμωμένου τοῦ εὐλαβεστέρου, πῶς αὐτῷ προσχῶμεν; (σ. 206, PG 31, 1193).

ροβ'. Ποταπῷ φόβῳ ἢ ποίᾳ πληροφορίᾳ ἢ ποίᾳ διαθέσει μεταλάβωμεν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, (σ. 206, PG 31, 1196).

ρογ'. Εἰ δεῖ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς κατ' οἶκον ψαλμῳδίας λαλιάν τινα γίνεσθαι, (σ. 208, PG 31, 1197).

ροδ'. Πῶς δυνηθῇ τις ἐνδιαθέτως καὶ μετὰ ἐπιθυμίας ποιεῖν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, (σ. 210, PG 31, 1197).

ροε'. Πῶς φαίνεται ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, καὶ πῶς ἐλέγχεται ὁ μὴ οὕτως ἀγαπῶν, (σ. 212, PG 31, 1197).

ρος'. Τίνες εἰσὶν οἱ ἐχθροί, οὓς ἀγαπᾶν προσετάχθημεν, καὶ πῶς ἀγαπήσωμεν τοὺς ἐχθρούς· ταῖς εἰς αὐτοὺς εὐεργεσίαις μόνον, ἢ καὶ αὐτῇ τῇ διαθέσει· καὶ εἰ δυνατὸν τοῦτο, (σ. 212, PG 31, 1200).

ροζ'. Πῶς ὀφείλουσιν οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, (σ. 216, PG 31, 1200).

ροη'. Τί ἐστι τό, «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζειν», καὶ ποῖον νόμον ἀναπληρώσομεν, τοῦτο ποιοῦντες, (σ. 216, PG 31, 1201).

ροθ'. Πῶς δύναταί τις ἄνευ ἀγάπης πίστιν κτήσασθαι τοσαύτην, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἢ πάντα τὰ ὑπάρχοντα δοῦναι πτωχοῖς, ἢ παραδοῦναι τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἵνα καυθῇ, (σ. 218, PG 31, 1201).

ρπ'. Μετὰ ποταπῆς διαθέσεως καὶ προσοχῆς ὀφείλομεν ἀκούειν τῶν ἐν τῷ καιρῷ τῆς μεταλήψεως παραγινωσκομένων ἡμῖν, (σ. 220, PG 31, 1204).

ρπα'. Ἐὰν ὦσιν ἀδελφότητες πλησίον ἀλλήλων καὶ ἡ μὲν πτωχεύῃ, ἡ δὲ ἑτέρα περὶ τὴν κοινωνίαν δυσχερεστέρα ᾖ, πῶς δεῖ τὴν πτωχεύουσαν πρὸς τὴν μὴ μεταδιδοῦσαν διατίθεσθαι, (σ. 220, PG 31, 1204).

ρπβ'. Ἐκ ποίων καρπῶν δοκιμάζεσθαι ὀφείλει ὁ συμπαθῶς ἐλέγχων τὸν ἀδελφὸν ἁμαρτάνοντα, (σ. 222, PG 31, 1204).

ρπγ'. Ἐὰν συμβῇ τινας ἐν ἀδελφότητι ζῶντας διαφωνῆσαι πρὸς ἀλλήλους, εἰ ἀκίνδυνόν ἐστιν ἀγάπης ἕνεκεν συμπεριφέρεσθαι τοῖς τοιούτοις, (σ. 222, PG 31, 1204).

ρπδ'. Πῶς δύναταί τις καὶ ὅτε ἐλέγχει, μὴ μόνον σπουδάζειν ἐπιστημόνως λαλῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν διάθεσιν τὴν ὀφειλομένην σώζειν πρός τε τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ἐκείνους οἷς λαλεῖ, (σ. 224, PG 31, 1205).

ρπε'. Ἐάν τις ἐν διαλέξει συνδιατιθεμένους τοῖς λεγομένοις ὁρῶν τοὺς ἀκούοντας χαίρῃ, πῶς γνωρίσει ἑαυτόν, εἰ διαθέσει ἀγαθῇ χαίρει ἢ πάθει τινὶ ἰδίῳ, (σ. 224, PG 31, 1205).

ρπς'. Ὑπὲρ ποταπῶν φίλων τιθέναι τὴν ψυχὴν ὀφείλομεν, (σ. 226, PG 31, 1205).

ρπζ'. Εἰ χρὴ παρὰ τῶν κατὰ σάρκα οἰκείων δέχεσθαί τι ἕκαστον, (σ. 228, PG 31, 1208).

ρπη'. Πῶς ἴδωμεν τούς ποτε συνοίκους ἡμῶν ἢ συγγενεῖς, ἐρχομένους πρὸς ἡμᾶς, (σ. 230, PG 31, 1208).

ρπθ'. Ἐὰν δὲ καὶ παρακαλῶσι θέλοντες ἀπαγαγεῖν ἡμᾶς εἰς τὰ ἴδια, εἰ χρὴ αὐτῶν ἀνέχεσθαι, (σ. 230, PG 31, 1209).

ρϟ'. Εἰ δεῖ ἐλεεῖν τοὺς κατὰ σάρκα οἰκείους, ἐπιθυμοῦντας τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, (σ. 232, PG 31, 1209).

ρϟα'. Τίς ἐστιν ὁ πραΰς, (σ. 234, PG 31, 1212).

ρϟβ'. Τίς ἐστιν ἡ λύπη ἡ κατὰ Θεόν, καὶ τίς ἡ τοῦ κόσμου, (σ. 234, PG 31, 1212).

ρϟγ'. Ποία ἡ ἐν Κυρίῳ χαρά, καὶ τί ἐὰν ποιῶμεν χαίρειν ὀφείλομεν, (σ. 234,

PG 31, 1212).
ρϟδ'. Ποῖον πένθος ἀναλάβωμεν, ἵνα καταξιωθῶμεν τοῦ μακαρισμοῦ, (σ. 234, PG 31, 1212).
ρϟε'. Πῶς πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖ τις, (σ. 236, PG 31, 1212).
ρϟς'. Πῶς ἐσθίει τις καὶ πίνει εἰς δόξαν Θεοῦ, (σ. 236, PG 31, 1212).
ρϟζ'. Πῶς ποιεῖ ἡ δεξιά, ἵνα μὴ γινώσκῃ ἡ ἀριστερά, (σ. 238, PG 31, 1213).
ρϟη'. Τίς ἐστι ταπεινοφροσύνη, καὶ πῶς αὐτὴν κατορθώσομεν, (σ. 238, PG 31, 1213).
ρϟθ'. Πῶς ἄν τις προθυμηθείη καὶ πρὸς κινδύνους ὑπὲρ τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου παραβάλλεσθαι, (σ. 240, PG 31, 1213).
σ'. Οἱ προκαμόντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Θεοῦ πῶς δύνανται ὠφελεῖν τοὺς ἄρτι προσερχομένους, (σ. 240, PG 31, 1216).
σα'. Πῶς κατορθοῖ τις ἐν τῇ προσευχῇ τὸ ἀμετεώριστον, (σ. 242, PG 31, 1216).
σβ'. Εἰ δυνατὸν κατορθῶσαι τὸ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἀμετεώριστον, καὶ πῶς κατορθοῖ τις, (σ. 242, PG 31, 1216).
σγ'. Τῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ Κυρίου κατορθωμάτων πότερον, ἓν μέτρον ἐστὶν ἐν πᾶσιν, ἢ ὁ μὲν πλεῖον ἔχει, ὁ δὲ ἔλαττον; (σ. 244, PG 31, 1217).
σδ'. Πῶς καταξιοῦταί τις Πνεύματος ἁγίου γενέσθαι μέτοχος, (σ. 244, PG 31, 1217).
σε'. Τίνες εἰσὶν «οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι», (σ. 246, PG 31, 1217).
σς'. Τοῦ Κυρίου παραγγέλλοντος μὴ μεριμνᾶν τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλλώμεθα, μέχρι τίνος ἐστὶν ἡ ἐντολή, ἢ πῶς κατορθοῦται, (σ. 246, PG 31, 1220).
σζ'. Εἰ μηδὲ μεριμνᾶν δεῖ περὶ τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὸ ζῆν, μὴ οὖν περισσὸν τὸ ἐργάζεσθαι; (σ. 248, PG 31, 1220).
ση'. Εἰ καλόν ἐστι καθόλου σιγὴν ἀσκεῖν, (σ. 250, PG 31, 1221).
σθ'. Πῶς δυνηθῶμεν φοβηθῆναι τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ; (σ. 252, PG 31, 1221).
σι'. Τίς ἐστιν ἡ τοῦ ἀποστόλου παραδεδομένη καταστολὴ κόσμιος, (σ. 252, PG 31, 1221).
σια'. Τί τὸ μέτρον τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης, (σ. 254, PG 31, 1224).
σιβ'. Πῶς κατορθοῦται ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη, (σ. 254, PG 31, 1224).
σιγ'. Τίνα ἐστὶ τὰ γνωρίσματα τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης, (σ. 256, PG 31, 1224).
σιδ'. Χρηστότης καὶ ἀγαθωσύνη τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων, (σ. 256, PG 31, 1224).
σιε'. Τίς ἐστιν ὁ ὑπὸ τοῦ Κυρίου μακαριζόμενος εἰρηνοποιός, (σ. 258, PG 31, 1225).
σις'. Ἐν τίνι στραφῆναι δεῖ καὶ γενέσθαι ὡς τὰ νήπια, (σ. 258, PG 31, 1225).
σιζ'. Πῶς δεξόμεθα τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, (σ. 258, PG 31, 1225).
σιη'. Ποίαν σύνεσιν αἰτεῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ὀφείλομεν, ἢ πῶς αὐτῆς καταξιωθῆναι δυνάμεθα, (σ. 260, PG 31, 1225).
σιθ'. Ἐὰν εὐεργετηθῶμεν παρά τινος, πῶς δυνηθῶμεν καὶ τῷ Κυρίῳ τὴν ὀφειλομένην εὐχαριστίαν καθαρὰν καὶ ὁλόκληρον ἀποδοῦναι, καὶ τὴν πρὸς τὸν εὐεργέτην ἐπιστημόνως πληρῶσαι, μήτε ἐλλείποντες μήτε ὑπερβαίνοντες τὸ μέτρον, (σ. 260, PG 31, 1228).
σκ'. Εἰ παντὶ τῷ βουλομένῳ ἀδελφαῖς συντυγχάνειν ἐπιτρέπειν χρή· ἢ τίς καὶ πότε καὶ πῶς ἀδελφαῖς συντεύξηται, (σ. 262, PG 31, 1228).
σκα'. Τοῦ Κυρίου διδάσκοντος προσεύχεσθαι μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν, εἰ δεῖ προσεύχεσθαι μὴ περιπεσεῖν ὀδύ-

ναις σωματικαῖς, ἐὰν δὲ περιπέσῃ τις, πῶς παρέλθῃ; (σ. 264, PG 31, 1229).

σκβ'. Τίς ἐστιν ὁ ἀντίδικος ἑκάστου ἡμῶν, ἢ πῶς αὐτῷ εὐνοήσομεν; (σ. 264, PG 31, 1229).

σκγ'. Ὁ θέλων διά τινα λόγον ἀρέσκοντα Θεῷ νηστεῦσαι, καθὼς καὶ οἱ ἅγιοι πολλάκις πεποιηκότες εὑρίσκονται, ἐπειδὴ καὶ ὡς θέλει φαίνεται, τί ποιήσει; (σ. 266, PG 31, 1229).

σκδ'. Εἰ καὶ νῦν οἱ μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας ἐργάζονται, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης, καὶ τίνες εἰσὶν οὗτοι, (σ. 266, PG 31, 1229).

σκε'. Τοῦ Κυρίου εἰπόντος, «Ὅπου ἐὰν ὦσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν», πῶς τούτου καταξιωθῆναι δυνηθῶμεν; (σ. 268, PG 31, 1232).

σκς'. Τοῦ ἀποστόλου λέγοντος, «Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν», πῶς ὀφείλει εὐλογεῖν ὁ λοιδορούμενος, ἢ τί παρακαλεῖν ὁ βλασφημούμενος, (σ. 270, PG 31, 1233).

σκζ'. Εἰ χρὴ ἕκαστον ἀνατίθεσθαι καὶ ἑτέροις ἃ φρονεῖ, ἤ, ἐν πληροφορίᾳ τοῦ ἀρέσκειν τῷ Θεῷ τὸ γινόμενον, παρ' ἑαυτῷ κατέχειν, (σ. 272, PG 31, 1233).

σκη'. Εἰ ἐπὶ παντὶ πράγματι πληροφορεῖν χρὴ τὸ θέλημα τῶν σκανδαλιζομένων, ἢ ἔστι τινά, ἐφ' ὧν οὐ δεῖ προσποιεῖσθαι, κἂν τινες σκανδαλίζωνται, (σ. 274, PG 31, 1233).

σκθ'. Εἰ χρὴ τὰς ἀπηγορευμένας πράξεις ἀνεπαισχυντότερον ἐξαγορεύειν πᾶσιν ἢ τισι, καὶ ποίοις τούτοις, (σ. 274, PG 31, 1236).

σλ'. Τίς ἐστι λατρεία καὶ τίς ἐστιν ἡ λογικὴ λατρεία, (σ. 276, PG 31, 1236).

σλα'. Ἐὰν ἀδελφὸς πονηρεύηται εἰς ἐμὲ καὶ ἐχθραίνῃ μοι, ἢ ἐνίοτε καὶ ἱερεύς, εἰ ἔξεστί μοι τὰς δεδομένας μοι περὶ ἐχθροῦ ἐντολὰς καὶ ἐπ' αὐτῷ φυλάσσειν, (σ. 276, PG 31, 1236).

σλβ'. Ἐάν τις, ἀδικηθεὶς ὑπό τινος, μηδενὶ ἀνάθηται λόγῳ μακροθυμίας καὶ ἀνεξικακίας, δόξῃ δὲ τῷ Θεῷ ἀποδιδόναι τὸ κρῖμα, εἰ κατὰ Κύριον ποιεῖ, (σ. 278, PG 31, 1237).

σλγ'. Ἐκ πάντων τῶν κατορθωμάτων ἐὰν ἓν λείπῃ τινί, εἰ διὰ τοῦτο οὐ σώζεται, (σ. 280, PG 31, 1240).

σλδ'. Πῶς τὸν θάνατόν τις τοῦ Κυρίου καταγγέλλει, (σ.282 , PG 31, 1240).

σλε'. Εἰ συμφέρει πολλὰ ἐκμανθάνειν ἐκ τῶν Γραφῶν, (σ. 282, PG 31, 1240).

σλς'. Ὅσοι κατηξιώθησαν τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια ἐκμαθεῖν πῶς ὀφείλουσι τὴν χάριν δέξασθαι, (σ. 284, PG 31, 1241).

σλζ'. Ποταπὴ ψυχὴ κατευθύνεται πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, (σ. 284, PG 31, 1241).

σλη'. Εἰ δυνατόν ἐστι τὸ ἀδιαλείπτως ψάλλειν ἢ ἀναγινώσκειν ἢ σπουδαιολογεῖσθαι περὶ τῶν ῥημάτων τοῦ Θεοῦ καὶ διάστημα μὴ γίνεσθαι καθόλου διὰ τὴν ἐπισυμβαίνουσάν τισιν ἀνάγκην τῶν ῥυπαρωτέρων τοῦ σώματος χρειῶν, (σ. 286, PG 31, 1241).

σλθ'. Τίς ὁ θησαυρὸς ὁ ἀγαθὸς καὶ τίς ὁ πονηρός, (σ. 286, PG 31, 1241).

σμ'. Κατὰ τί πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς εἴρηται ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, (σ. 288, PG 31, 1244).

σμα'. Πῶς στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ πῶς δι' αὐτῆς τις εἰσέρχεται, (σ. 288, PG 31, 1244).

σμβ'. Τί ἐστι τό, «Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλ-

λήλους φιλόστοργοι», (σ. 290, PG 31, 1244).

σμγ'. Τίς δούλεται λέγων ὁ ἀπόστολος, «Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν», καίτοιγε ἀλλαχοῦ εἰπών, «Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ ἀρθήτω ἀφ' ἡμῶν», (σ. 290, PG 31, 1245).

σμδ'. Τί ἐστι τό, «Δότε τόπον τῇ ὀργῇ», (σ. 292, PG 31, 1245).

σμε'. Τίς ἐστιν ὁ φρόνιμος ὡς ὁ ὄφις καὶ ἀκέραιος ὡς ἡ περιστερά, (σ. 292, PG 31, 1245).

σμς'. Τί ἐστι τό, «Ἡ ἀγάπη οὐκ ἀσχημονεῖ», (σ. 294, PG 31, 1248).

σμζ'. Τίς ἐστιν ἡ ἐν Κυρίῳ καύχησις καὶ τίς ἡ ἀπηγορευμένη, (σ. 294, PG 31, 1248).

σμη'. Εἰ ὁ Κύριος δίδωσι σοφίαν καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνῶσις καὶ σύνεσις, καὶ εἰ διὰ τοῦ Πνεύματος ᾧ μὲν δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, πῶς ἐγκαλεῖ τοῖς μαθηταῖς ὁ Κύριος, ὅτι «Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε;», καὶ ὁ ἀπόστολος αἰτιᾶταί τινας ὡς ἀσυνέτους, (σ. 296, PG 31, 1248).

σμθ'. Τί ἐστι τὸ ὅσιον καὶ τί ἐστι τὸ δίκαιον, (σ. 298, PG 31, 1249).

σν'. Πῶς δίδωσί τις τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶν ἢ βάλλει τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, ἢ πῶς συμβαίνει τὸ ἐπιφερόμενον, «Μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς», (σ. 298, PG 31, 1249).

σνα'. Πῶς ποτὲ μὲν ἀπαγορεύει ὁ Κύριος βαστάζειν βαλάντιον καὶ πήραν εἰς ὁδόν, ποτὲ δὲ λέγει, «Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν»; (σ. 300, PG 31, 1249).

σνβ'. Τίς ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐπιούσιος, ὃν δίδοσθαι ἡμῖν καθ' ἡμέραν προσεύχεσθαι ἐδιδάχθημεν, (σ. 302, PG 31, 1252)

σνγ'. Τί ἐστι τὸ τάλαντον, ἢ πῶς αὐτὸ πολυπλασιάσομεν, (σ. 302, PG 31, 1252).

σνδ'. Τίς ἐστιν ἡ τράπεζα, ἐφ' ἣν «ἔδει σε», φησὶν ὁ Κύριος, «βαλεῖν τὸ ἀργύριον», (σ. 304, PG 31, 1252).

σνε'. Ποῦ ἀπελθεῖν προσετάχθη ὁ ἀκούσας, «Ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε»; (σ. 306, PG 31, 1253).

σνς'. Τίς ἐστιν ὁ μισθός, ὃν λαμβάνουσι καὶ οὗτοι ὁμοίως τοῖς ἐσχάτοις; (σ. 306, PG 31, 1253).

σνζ'. Τίνες εἰσὶν «ἄχυρον κατακαιόμενον πυρὶ ἀσβέστῳ»; (σ. 308, PG 31, 1253).

σνη'. Τίς ἐστιν ὁ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου καταγινωσκόμενος, «Ὁ θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 308, PG 31, 1253).

σνθ'. Τίς ἐστιν «ὁ ζέων τῷ πνεύματι»; (σ. 308, PG 31, 1256).

σξ'. Τοῦ ἀποστόλου λέγοντος ποτὲ μέν, «Μὴ γίνεσθε ἄφρονες», ποτὲ δέ, «Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς», εἰ δυνατὸν μὴ εἶναι φρόνιμον παρ' ἑαυτῷ τὸν μὴ ἄφρονα, (σ. 310, PG 31, 1256).

σξα'. Περὶ τοῦ πῶς αἰτήσαντές τινα καὶ αὐτοὶ οἱ ἅγιοι οὐκ ἔλαβον παρὰ Κυρίου, ὡς Παῦλος καὶ Ἱερεμίας καὶ αὐτὸς ὁ Μωυσῆς; (σ. 310, PG 31, 1256, PG 31, 1256).

σξβ'. Τίς ἐστιν ἡ διαφορὰ πτωχείας καὶ πενίας, καὶ πῶς ἀληθεύει ὁ Δαβὶδ λέγων, «Ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι καὶ πένης»; (σ. 316, PG 31, 1260).

σξγ'. Τί δούλεται διδάξαι ὁ Κύριος διὰ

τῶν ὑποδειγμάτων, οἷς ἐπιφέρει τό, «Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής»; (σ. 318, PG 31, 1261).

σξδ'. Τοῦ ἀποστόλου λέγοντος, «Ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς», καὶ πάλιν, «Ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας», τὸ εἰλικρινὲς τί ἐστιν; (σ. 320, PG 31, 1261).

σξε'. Εἰ πρὸς μόνους τοὺς ἱερεῖς εἴρηται τό, «Ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον» καὶ τὰ ἑξῆς, ἢ καὶ πρὸς πάντας, (σ. 322, PG 31, 1261).

σξς'. Τί ἐστι τὸ ἅλας ὃ προσέταξεν ἔχειν, εἰπὼν ὁ Κύριος, «Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις». Καὶ ὁ ἀπόστολος δέ φησιν, «Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος», (σ.322, PG 31, 1264).

σξζ'. Εἰ ὁ μέν τις δαρήσεται πολλάς, ὁ δὲ ὀλίγας, πῶς λέγουσί τινες μὴ εἶναι τέλος τῆς κολάσεως; (σ. 324, PG 31, 1264).

σξη'. Κατὰ ποῖον νοῦν λέγονταί τινες «Υἱοὶ ἀπειθείας» καὶ «Τέκνα ὀργῆς»; (σ. 328, PG 31, 1265).

σξθ'. Ἐπειδὴ γέγραπται, «Ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν», εἰ ἄλλα μέν ἐστι τὰ τῆς σαρκὸς θελήματα, ἄλλα δὲ τῶν διανοιῶν, καὶ ποῖα ταῦτα, (σ. 330, PG 31, 128).

σο'. Τί ἐστιν, «ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι»; (σ. 332, PG 31, 1260).

σοα'. Εἰ πάντων, ὅσα ἥμαρτέ τις, διὰ τῆς ἐλεημοσύνης τὸν καθαρισμὸν εὑρίσκει, (σ. 332, PG 31, 1269).

σοβ'. Ἐπειδὴ πρόσταγμά ἐστι τοῦ Κυρίου μὴ μεριμνᾶν περὶ τῆς αὔριον, πῶς ὑγιῶς τὸ πρόσταγμα νοήσομεν; (σ. 334, PG 31, 1269).

σογ'. Τί ἄν τις ποιήσας, βλασφημεῖ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, (σ. 336, PG 31, 1272).

σοδ'. Πῶς γίνεταί τις ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρός, (σ. 336, PG 31, 1272).

σοε'. Εἰ δύναται ἐγκόψαι πρόθεσιν ἁγίου ὁ Σατανᾶς, (σ. 338, PG 31, 1273).

σος'. Τί ἐστι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου εἰρημένον, «Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον»; (σ. 340, PG 31, 1273).

σοζ'. Ποῖόν ἐστι τὸ ταμεῖον, εἰς ὃ εἰσελθεῖν τὸν προσευχόμενον προστάσσει ὁ Κύριος, (σ. 344, PG 31, 1277).

σοη'. Πῶς τὸ πνεῦμά τινος προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς αὐτοῦ ἄκαρπός ἐστι, (σ. 346, PG 31, 1277).

σοθ'. Τί ἐστι τό, «Ψάλατε συνετῶς»; (σ. 348, PG 31, 1280).

σπ'. Τίς ἐστιν ὁ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ; (σ. 348, PG 31, 1280).

σπα'. Τὴν μὴ θέλουσαν ψάλαι, εἰ χρὴ ἀναγκάζεσθαι, (σ. 348, PG 31, 1280).

σπβ'. Τίνες εἰσὶν οἱ λέγοντες, «Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν», καὶ ἀκούοντες, «Οὐκ οἶδα ὑμᾶς», (σ. 350, PG 31, 1280).

σπγ'. Εἰ ὁ ποιῶν τὸ θέλημά τινος κοινωνός ἐστιν ἐκείνου, (σ. 352, PG 31, 1281).

σπδ'. Ἐὰν πτωχεύσῃ ἀδελφότης διὰ περίστασιν ἢ νόσον, εἰ ἀδιάκριτόν ἐστι παρ' ἑτέρων λαμβάνειν τὰ πρὸς τὴν χρείαν, καὶ εἰ χρή, παρὰ τίνων λήψεται, (σ. 354, PG 31, 1281).

σπε'. Εἰ χρὴ ἀδελφότητα μετὰ ἀδελφότητος πραγματευομένην τὴν ἀξίαν τιμὴν τοῦ εἴδους περιεργάζεσθαι, (σ. 354, PG 31, 1284).

σπς'. Εἰ δεῖ τὸν ἐν ἀδελφότητι ζῶντα καὶ ἀσθενείᾳ σωματικῇ περιπεσόντα εἰς ξενοδοχεῖον ἀπάγειν, (σ. 356, PG 31,

1284).

σπζ'. Τίνες εἰσὶν οἱ ἄξιοι καρποὶ τῆς μετανοίας, (σ. 356, PG 31, 1284).

σπη'. Ὁ θέλων ἐξομολογήσασθαι τὰς ἁμαρτίας ἑαυτοῦ εἰ πᾶσιν ἐξομολογεῖσθαι ὀφείλει καὶ τοῖς τυχοῦσιν, ἢ τίσιν, (σ. 356, PG 31, 1284).

σπθ'. Ὁ μετανοήσας ἐπὶ ἁμαρτήματι καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἐμπεσὼν ἁμάρτημα τί ποιήσει; (σ. 358, PG 31, 1285).

σϟ'. Πῶς περισσεύει τις ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, (σ. 360, PG 31, 1285).

σϟα'. Τίς ἐστιν ὁ συντετριμμένος κάλαμος, ἢ τὸ τυφομένον λίνον, καὶ πῶς τις τὸ μὲν οὐ κατεάξει, τὸ δὲ οὐ σβέννυσι, (σ. 360, PG 31, 1285).

σϟβ'. Εἰ χρὴ ἐν ἀδελφότητι παιδίων βιοτικῶν εἶναι διδασκαλεῖον, (σ. 362, PG 31, 1288).

σϟγ'. Πῶς δεῖ προσφέρεσθαι τοῖς τὰ μείζονα τῶν ἁμαρτημάτων παραιτουμένοις, τὰ δὲ μικρὰ ἀδιαφόρως ποιοῦσι, (σ. 364, PG 31, 1288).

σϟδ'. Ἐκ ποίας αἰτίας ἐκπίπτει τις τῆς διηνεκοῦς μνήμης τοῦ Θεοῦ, (σ. 366, PG 31, 1289).

σϟε'. Ἐκ ποίων σημείων γνωρίζεται ὁ μετέωρος, (σ. 366, PG 31, 1289).

σϟς'. Πῶς πληροφορηθῇ ἡ ψυχή, ὅτι τῶν ἁμαρτημάτων καθαρεύει, (σ. 366, PG 31, 1289).

σϟζ'. Πῶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτημάτων ἐπιστρέφειν χρή, (σ. 370, PG 31, 1292).

σϟη'. Εἰ τὰ καλὰ κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν ποιεῖν ὁ λόγος συγχωρεῖ, (σ. 372, PG 31, 1293).

σϟθ'. Πῶς πληροφορηθῇ ἡ ψυχὴ ἀποστῆναι τῆς φιλοδοξίας; (σ. 372, PG 31, 1293).

τ'. Τίς ὁ τρόπος τῆς ἐπιστροφῆς, ὅτε περὶ ἀοράτου ἐστὶν ὁ λόγος, (σ. 374, PG 31, 1293).

τα'. Ἐὰν δὲ εἴπῃ, ὅτι οὐ καταγινώσκει μου τὸ συνειδός, (σ. 374, PG 31, 1296).

τβ'. Εἰ χρὴ ἀπὸ τῆς οἰκονομίας διδόναι τοῖς ἐνδεέσι τῶν ἔξωθεν, (σ. 376, PG 31, 1296).

τγ'. Εἰ χρὴ τοῖς παρὰ πάντων λεγομένοις ὑπακούειν ἐν ἀδελφότητι, (σ. 378, PG 31, 1296).

τδ'. Εἰ ὑπὲρ τῶν παραδεδομένων τῇ ἀδελφότητι παρὰ τῶν οἰκείων, θελόντων διδόναι τι, χρὴ δέχεσθαι, (σ. 382, PG 31, 1300).

τε'. Εἰ δεῖ λαμβάνειν παρὰ τῶν ἔξωθεν ἢ κατὰ χάριν φιλίας, ἢ προκατειλημμένης συγγενείας, (σ. 382, PG 31, 1300).

τς'. Μετὰ ποίου τρόπου τὸ ἀμετεώριστον κατορθοῦται, (σ. 384, PG 31, 1300).

τζ'. Εἰ χρὴ ἐξ ἐφημερίας ἀπάρχεσθαι τῆς ψαλμῳδίας ἢ τῆς προσευχῆς, (σ. 386, PG 31, 1301).

τη'. Εἰ χρὴ ἐν ἀδελφότητι τὸν διδόντα τι ἀμείβεσθαι, καὶ εἰ κατὰ ἀναλογίαν τοῦ δόγματος ποιεῖσθαι τὴν ἀντίδοσιν, (σ. 386, PG 31, 1301).

τθ'. Εἰ τῶν συνήθων καὶ κατὰ φύσιν γινομένων τινὶ χρὴ τολμᾶν εἰς κοινωνίαν τῶν ἁγίων προσέρχεσθαι, (σ. 388, PG 31, 1301).

τι'. Εἰ χρὴ εἰς κοινὸν οἶκον προσκομιδὴν γίνεσθαι, (σ. 390, PG 31, 1304).

τια'. Εἰ χρὴ εἰς ἐπίσκεψιν ἀπέρχεσθαι ἐπιζητούντων τινῶν, (σ. 390, PG 31, 1304).

τιβ'. Εἰ χρὴ τοὺς ἐπισκεπτομένους λαϊκοὺς προτρέπεσθαι εἰς εὐχήν, (σ. 392, PG 31, 1305).

τιγ'. Εἰ χρὴ ἐργάζεσθαι, ἐπισκεπτομένων τινῶν, (σ. 392, PG 31, 1305).

Ἀσκητικαὶ διατάξεις πρὸς τοὺς ἐν κοινοβίῳ καὶ κατὰ μόνας ἀσκοῦντας, εἰς κεφάλαια λδ',
(σ. 394-547, PG 31, 1321-1428).

Προοίμιον, (σ. 394, PG 31, 1321).
ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Α'. Περὶ τοῦ δεῖν τὴν εὐχὴν προτιθέναι πάντων, (σ. 3948, PG 31, 1325).
Β'. Περὶ τῆς τῶν λογισμῶν ἐπιστάσεως καὶ ὅτι οὐ κακὸν τὸ σῶμα, ὥς τινες ὑπειλήφασιν, (σ. 418, PG 31, 1337).
Γ. Ὅτι οὐ δεῖ τὰς τῶν γυναικῶν συντυχίας ἀφυλάκτως ποιεῖσθαι, (σ. 424, PG 31, 1344).
Δ'. Ὅτι δεῖ τῇ δυνάμει τοῦ σώματος μετρεῖν τὴν ἐγκράτειαν, καὶ ὅτι καλὸν καὶ ἔννομον ἡ τοῦ σώματος ἐργασία, (σ. 428, PG 31, 1345).
Ε'. Ὅτι προσήκει τὸν ἀσκητὴν ἔργα ἐπιτηδεύειν τὰ πρέποντα, (σ. 446, PG 31, 1360).
ς. Ὅτι οὐ χρὴ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀφυλάκτως συνδιατρίβειν τὸν ἀσκητήν, (σ. 448, PG 31, 1360).
Ζ'. Ὅτι οὐ χρὴ συχνὰς καὶ ἀβασανίστους ποιεῖσθαι τὰς προόδους, (σ. 454, PG 31, 1365).
Η'. Ὅτι οὐ χρὴ τοῖς ἀστατοῦσι τῶν ἀσκητῶν μεταδιδόναι θάρσους καὶ παρρησίας, ἀλλὰ καὶ τούτους φυλάττεσθαι, (σ. 458, PG 31, 1368).
Θ'. Ὅτι κλήρου ἢ προστασίας ἀδελφῶν οὐδαμῶς ἐφίεσθαι προσήκει τὸν ἀσκητήν, (σ. 462, PG 31, 1369).
Ι'. Ὅτι οὐ χρὴ πρὸς κενοδοξίαν βλέποντα ζηλοῦν τὰ καλά, (σ. 464, PG 31, 1372).
ΙΑ'. Περὶ εὐκαιρίας λόγων, (σ. 466, PG 31, 1373).
ΙΒ'. Ὅτι οὐ χρὴ πρὸς εὐτραπελίαν βλέπειν τὸν ἀσκητήν, (σ. 468, PG 31, 1376).
ΙΓ'. Περὶ πραότητος, καὶ τίνα τρόπον ἀγάπη συνίσταται, (σ. 468, PG 31, 1376).
ΙΔ'. Περὶ φρονήσεως, (σ. 472, PG 31, 1377).
ΙΕ'. Περὶ πίστεως καὶ ἐλπίδος, (σ. 472, PG 31, 1377).
Ις. Περὶ ταπεινοφροσύνης, (σ. 472, PG 31, 1377).
ΙΖ'. Κατὰ πόσους τρόπους οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ἐν ψυχῇ συνίστανται, (σ. 474, PG 31, 1377).
ΙΗ'. Περὶ τοὺς ἐν κοινοβίῳ κανονικούς, (σ. 478, PG 31, 1381).
ΙΘ'. Ὅτι χρὴ τὸν ἀσκητὴν βεβαίᾳ κρίσει προσιέναι τῇ ἀσκήσει, καὶ περὶ ὑπακοῆς, (σ. 486, PG 31, 1388).
Κ'. Ὅτι οὐ χρὴ τὰς πρὸς τοὺς βιοτικοὺς συγγενεῖς μεταδιώκειν ὁμιλίας ἢ τὰ ἐκείνων φροντίζειν, (σ. 490, PG 31, 1389).
ΚΑ'. Ὅτι οὐ δεῖ τῆς πνευματικῆς ἀδελφότητος ἀποκόπτεσθαι, (σ. 496, PG 31, 1394.
ΚΒ'. Περὶ ὑπακοῆς πληρέστερον, (σ. 506, PG 31, 1401).
ΚΓ'. Ὅτι καὶ τὰ εὐτελῆ τῶν ἔργων μετὰ πολλῆς προθυμίας αἱρεῖσθαι προσήκει τὸν ἀσκητήν, (σ. 518, PG 31, 1409).
ΚΔ'. Ὅτι οὐ χρὴ τιμὰς καὶ πρεσβείας ἐπιζητεῖν τὸν ἀσκητήν, (σ. 520, PG 31, 1412).
ΚΕ'. Περὶ τῆς κατὰ τὰ βρώματα ἀτυφίας καὶ ἁπλότητος, (σ. 524, PG 31, 1413).
Κς. Ὅτι τὸν πρὸς τὸ τέλειον βλέποντα οὐδὲν ἡ πρόοδος παραβλάψαι δυνήσεται, (σ. 526, PG 31, 1416).
ΚΖ'. Ὅτι οὐ χρὴ ἰδίας ἀσχολίας ἔχειν τὸν ἀσκητήν, (σ. 528, PG 31, 1417).
ΚΗ'. Ὅτι χρὴ τὸν προεστῶτα πατρικῇ εὐνοίᾳ τὰ κατὰ τοὺς ὑπηκόους οἰκο-

νομεῖν, (σ. 530, PG 31, 1417).
ΚΘ'. Ὅτι σὺ χρὴ ἑταιρείας δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν ἐν συστήματι ἀσκητικῷ γενέσθαι, (σ. 530, PG 31, 1417).
Λ'. Ὅτι οὐ χρὴ ἐνδυμάτων ἢ ὑποδημάτων ἐκλογὴν ἐπιζητεῖν τὸν ἀσκητήν, (σ. 534, PG 31, 1420).
ΛΑ'. Ὅτι δεῖ τὸν προεστῶτα ἀνάλογα τῆς τοῦ σώματος δυνάμεως ὁρίζειν τὰ ἐπιτεταγμένα· καὶ περὶ τῶν ἀποκρυβόντων τὴν ἑαυτῶν δύναμιν, (σ. 534, PG 31, 1420).
ΛΒ'. Ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἀδελφοὺς λυπεῖσθαι τῶν ἀσθενεστέρων φειδοῦς ἀξιουμένων, (σ. 536, PG 31, 1421).
ΛΓ. Ὅτι οὐ χρὴ τοὺς προεστῶτας τοῖς ἀποστατοῦσι τοῦ οἰκείου ἀθροίσματος ἀσκηταῖς παρρησίας μεταδιδόναι, ἢ τούτους εἰς κοινωνίαν βίου δέχεσθαι, (σ. 536, PG 31, 1421).
ΛΔ'. Ὅτι οὐ χρὴ τὸν ἐν συστήματι πολιτευόμενον ἀσκητὴν ἰδίᾳ τι κεκτῆσθαι τῶν ὑλικῶν, (σ. 540, PG 31, 1424).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1974
Μετ. ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Ζήση

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-26).
Δογματικὰ ἔργα:
1. **Ἀνατρεπτικὸς τοῦ ἀπολογητικοῦ τοῦ δυσσεβοῦς Εὐνομίου**, (σ. 28-277, PG 29, 497).
2. **Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Ἀμφιλόχιον ἐπίσκοπον Ἰκονίου**, εἰς κεφάλαια 30, (σ. 278-503, PG 32, 68-217).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Προοίμιον, ἐν ᾧ ὅτι ἀναγκαῖαι αἱ περὶ τῶν μικροτάτων μερῶν τῆς θεολογίας ἔρευναι, (σ. 278, PG 32, 68).
Β'. Ποίαν ἔσχεν ἀρχὴν ἡ περὶ τὰς συλλαβὰς τῶν αἱρετικῶν παρατήρησις, (σ. 284, PG 32, 73).
Γ. Ὅτι ἐκ τῆς ἔξωθεν σοφίας ἡ περὶ τῶν συλλαβῶν τεχνολογία, (σ. 288, PG 32, 76).
Δ'. Ὅτι ἀπαρατήρητος τῇ Γραφῇ τῶν συλλαβῶν τούτων ἡ χρῆσις, (σ. 290, PG 32, 77).
Ε'. Ὅτι καὶ ἐπὶ Πατρὸς λέγεται τὸ δι' οὗ, καὶ ἐπὶ Υἱοῦ τὸ ἐξ οὗ καὶ ἐπὶ Πνεύματος, (σ. 294, PG 32, 77).
ϛ. Ἀπάντησις πρὸς τοὺς ἀποφαινομένους μὴ μετὰ Πατρὸς εἶναι τὸν Υἱόν, ἀλλὰ μετὰ τὸν Πατέρα, ἐν ᾧ τὰ περὶ τῆς ὁμοτίμου δόξης, (σ. 306, PG 32, 88).
Ζ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ ἁρμόζειν ἐπὶ Υἱοῦ λέγεσθαι τὸ μεθ' οὗ, ἀλλὰ τὸ δι' οὗ, (σ. 316, PG 32, 93).
Η'. Ποσαχῶς τὸ δι' οὗ καὶ ἐπὶ ποίας ἐννοίας ἁρμοδιώτερον τὸ μεθ' οὗ· ἐν ᾧ καὶ ἐξήγησις, πῶς ἐντολὴν λαμβάνει ὁ Υἱός, καὶ πῶς ἀποστέλλεται, (σ. 318, PG 32, 96).
Θ'. Ἀφοριστικαὶ ἔννοιαι περὶ τοῦ Πνεύματος, τῇ τῶν Γραφῶν ἀκολουθοῦσαι διδασκαλίᾳ, (σ. 334, PG 32, 108.
Ι'. Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ χρῆναι συντάσσειν Πατρὶ καὶ Υἱῷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, (σ. 340, PG 32, 109).
ΙΑ'. Ὅτι παραβάται οἱ τὸ Πνεῦμα ἀρνούμενοι, (σ. 346, PG 32, 113).
ΙΒ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας ἐξαρκεῖν καὶ μόνον τὸ εἰς τὸν Κύριον βάπτισμα, (σ. 348, PG 32, 116).
ΙΓ'. Αἰτίας ἀπόδοσις διὰ τί οἱ ἄγγελοι Πατρὶ καὶ Υἱῷ παρὰ τῷ Παύλῳ συμπαρελήφθησαν, (σ. 352, PG 32, 117).
ΙΔ'. Ἔνστασις, ὅτι καὶ εἰς Μωυσῆν τινες ἐβαπτίσθησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς

αὐτόν, καὶ πρὸς ταύτην ἀπάντησις, ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ τύπων, (σ. 356, PG 32, 121).
ΙΕ'. Ἀπάντησις πρὸς ἀνθυποφοράν, ὅτι καὶ εἰς ὕδωρ βαπτιζόμεθα· ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ βαπτίσματος, (σ. 366, PG 32, 128).
Ις. Ὅτι ἀχώριστον ἐπὶ πάσης ἐννοίας Πατρὸς καὶ Υἱοῦ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἐπί τε τῆς τῶν νοητῶν δημιουργίας, καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων οἰκονομίας, καὶ ἐπὶ τῆς προσδοκωμένης κρίσεως, (σ. 374, PG 32, 133).
ΙΖ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ συναριθμεῖσθαι Πατρὶ καὶ Υἱῷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλ' ὑπαριθμεῖσθαι· ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς εὐσεβοῦς συναριθμήσεως κεφαλαιώδης ἐπιδρομὴ τῆς πίστεως, (σ. 390, PG 32, 144).
ΙΗ'. Πῶς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῶν τριῶν ὑποστάσεων τὸ εὐσεβὲς τῆς μοναρχίας δόγμα διατηροῦμεν, ἐν ᾧ καὶ ὁ κατὰ τῶν τὸ Πνεῦμα ὑπαριθμεῖσθαι φασκόντων ἔλεγχος, (σ. 398, PG 32, 148).
ΙΘ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι δοξαστὸν τὸ Πνεῦμα, (σ. 408, PG 32, 156).
Κ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας μήτε ἐν δουλικῇ τάξει μήτε ἐν δεσποτικῇ εἶναι τὸ Πνεῦμα, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἐλευθέρων, (σ. 416, PG 32, 160).
ΚΑ'. Μαρτυρίαι ἐκ τῶν Γραφῶν τοῦ κυριολογεῖσθαι τὸ Πνεῦμα, (σ. 420, PG 32, 164).
ΚΒ'. Σύστασις τῆς κατὰ τὴν φύσιν κοινωνίας τοῦ Πνεύματος, ἐκ τοῦ ὁμοίως εἶναι Πατρὶ καὶ Υἱῷ πρὸς θεωρίαν δυσέφικτον, (σ. 426, PG 32, 165).
ΚΓ'. Ὅτι δοξολογία Πνεύματός ἐστιν ἡ τῶν προσόντων αὐτῷ ἀπαρίθμησις, (σ. 428, PG 32, 178).
ΚΔ'. Ἔλεγχος τῆς ἀτοπίας τῶν μὴ δοξαζόντων τὸ Πνεῦμα, ἐκ τῆς πρὸς τὰ ἐν τῇ κτίσει δοξαστὰ παραθέσεως, (σ. 430, PG 32, 169).
ΚΕ'. Ὅτι τῇ "ἐν" συλλαβῇ ἀντὶ τῆς "σὺν" ἡ Γραφὴ κέχρηται· ἐν ᾧ καὶ ὅτι ἡ "καὶ" ἰσοδυναμεῖ τῇ "σὺν", (σ. 438, PG 32, 173).
Κς. Ὅτι ὁσαχῶς λέγεται τὸ "ἐν", τοσαυταχῶς καὶ ἐπὶ τοῦ Πνεύματος λαμβάνεται, (σ. 444, PG 32, 180).
ΚΖ'. Πόθεν ἡ "σὺν" ἤρξατο συλλαβή, καὶ ποίαν δύναμιν ἔχει· ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ τῶν ἀγράφων τῆς Ἐκκλησίας νομίμων, (σ. 456, PG 32, 185).
ΚΗ'. Ὅτι ἃ περὶ τῶν ἀνθρώπων λέγει ἡ Γραφὴ ὡς συμβασιλευόντων Χριστῷ, ταῦτα περὶ τοῦ Πνεύματος οὐ συγχωροῦσιν οἱ ἀντιλέγοντες, (σ. 466, PG 32, 196).
ΚΘ'. Ἀπαρίθμησις τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαφανῶν, ὅσοι ἐχρήσαντο ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἑαυτῶν τῇ φωνῇ "σύν", (σ. 472, PG 32, 200).
Λ'. Διήγησις τῆς παρούσης τῶν Ἐκκλησιῶν καταστάσεως, (σ. 490, PG 32, 209).

Β'. ΑΠΑΝΤΑ Μ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1973
Μετ. ἀπὸ τὸν Στέργιο Σάκκο

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΕΝΙΚΗ (ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου), (σ. 11-70).

1. Λόγος Α' Κατὰ εἰδώλων.
(σ. 72-225, PG 25, 4-96).
Προοίμιον, (σ. 72).
Περὶ εἰδωλολατρίας, (σ. 76).
1. Διαμόρφωσις τῆς εἰδωλολατρίας, (σ. 76).

2. 'Αναίρεσις τῆς εἰδωλολατρίας, (σ. 110).
3. 'Επίλογος, (σ. 222).
2. Λόγος Β' Περὶ ἐνανθρωπήσεως, (σ. 226-375, PG 25, 96-197).
Προοίμιον, (σ. 110).
Σκοπὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως, (σ. 232).
1. 'Απόδοσις τῆς ἀθανασίας, (σ. 232).
2. 'Αντιρρήσεις τῶν εἰδωλολατρῶν, (σ. 332).
3. 'Επίλογος, (σ. 370).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1974
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ. Φανουργάκη

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-26).
Λόγοι κατὰ 'Αρειανῶν Α' - Β', (σ. 28-447, PG 26, 12-420).
Λόγος Α', (σ. 28-215, PG 26, 12).
Λόγος Β', (σ. 216-447, PG 26, 145).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Σοφ. Τοκατλίδη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ(σ. 9-10).
1. Λόγοι κατὰ 'Αρειανῶν Γ'-Δ', (σ. 12-283, PG 26, 421-528).
Λόγος Γ', (σ. 12-199, PG 26, 421).
Λόγος Δ', (σ. 200-283, PG 26, 468).
2. Περὶ τῆς ἐνσάρκου ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ Κατὰ 'Αρειανῶν, (σ. 284-343, PG 26, 984-1028).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Νικ. Τσιομεσίδη

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Γ'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-14).
Περὶ Διονυσίου τοῦ ἐπισκόπου 'Αλεξανδρείας. Ὅτι καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς ἀρειανῆς αἱρέσεως ἐφρόνει ὡς ἡ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος, καὶ μάτην αὐτὸν συκοφαντοῦσιν οἱ 'Αρειομανῖται ὡς ὁμόδοξον ἑαυτῶν, (σ. 16-77, PG 25, 480).
'Επιστολὴ Α' Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Θμούεως Σεραπίωνα. Κατὰ τῶν βλασφημούντων καὶ λεγόντων κτίσμα εἶναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, (σ. 78-183, PG 26, 529).
'Επιστολὴ Β'. Πρὸς τὸν αὐτὸν ἐπίσκοπον Σεραπίωνα, κατὰ τῶν λεγόντων κτίσμα τὸν Υἱόν, (σ. 184-207, PG 26, 630).
'Επιστολὴ Γ'. Πρὸς τὸν αὐτὸν ἐπίσκοπον Σεραπίωνα, περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 208-227, PG 26, 637).
'Επιστολὴ Δ'. Πρὸς τὸν αὐτὸν ἐπίσκοπον Σεραπίωνα, ὁμοίως περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 228-285, PG 26, 737).
'Επιστολὴ πρὸς 'Επίκτητον Κορίνθου, κατὰ τῶν αἱρετικῶν, (σ. 286-313, PG 26, 1049).
'Επιστολὴ Πρὸς 'Αδέλφιον ἐπίσκοπον καὶ ὁμολογητήν, κατὰ 'Αρειανῶν, (σ. 314-333, PG 26, 1072).
'Επιστολὴ Πρὸς Μάξιμον φιλόσοφον, (σ. 334-343, PG 26, 1085).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Στογιάννου

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ(σ. 9-11).
Πρὸς Μαρκελλῖνον εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Ψαλμῶν, (σ. 12-73, PG 27, 12).
Ὑπόθεσις εἰς τοὺς Ψαλμούς, (σ. 74-81, PG 27, 56).
Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμοὺς Α'.- Μ', (σ. 82-313, PG 27, 60-200).
Ψαλμὸς Α', (σ. 82, PG 27, 60).
Ψαλμὸς Β', (σ. 88, PG 27, 64).
Ψαλμὸς Γ', (σ. 96, PG 27, 68).
Ψαλμὸς Δ', (σ. 102, PG 27, 72).
Ψαλμὸς Ε', (σ. 104, PG 27, 73).
Ψαλμὸς ς', (σ. 110, PG 27, 75).
Ψαλμὸς Ζ', (σ. 112, PG 27, 77).
Ψαλμὸς Η', (σ. 116, PG 27, 80).
Ψαλμὸς Θ'.(σ. 122, PG 27, 84).
Ψαλμὸς Ι'. ((σ. 136, PG 27, 88).
Ψαλμὸς ΙΑ', (σ. 138, PG 27, 93).
Ψαλμὸς ΙΒ', (σ. 142, PG 27, 96).
Ψαλμὸς ΙΓ', (σ. 144, PG 27, 97).
Ψαλμὸς ΙΔ', (σ. 148, PG 27, 100).
Ψαλμὸς ΙΕ', (σ. 150, PG 27, 100).
Ψαλμὸς Ις', (σ. 158, PG 27, 105).
Ψαλμὸς ΙΖ', (σ. 164, PG 27, 109).
Ψαλμὸς ΙΗ', (σ. 186, PG 27, 124).
Ψαλμὸς Θ', (σ. 190, PG 27, 125).
Ψαλμὸς Κ', (σ. 194, PG 27, 128).
Ψαλμὸς ΚΑ', (σ. 198, PG 27, 132).
Ψαλμὸς ΚΒ', (σ. 212, PG 27, 140).
Ψαλμὸς ΚΓ', (σ. 214, PG 27, 14).
Ψαλμὸς ΚΔ', (σ. 218, PG 27, 144).
Ψαλμὸς ΚΕ', (σ. 222, PG 27, 145).
Ψαλμὸς Κς', (σ. 224, PG 27, 148).
Ψαλμὸς ΚΖ', (σ. 228, PG 27, 149).
Ψαλμὸς ΚΗ', (σ. 230, PG 27, 152).
Ψαλμὸς ΚΘ', (σ. 236, PG 27, 153).
Ψαλμὸς Λ', (σ. 238, PG 27, 156).
Ψαλμὸς ΛΑ', (σ. 246, PG 27, 161).
Ψαλμὸς ΛΒ', (σ. 250, PG 27, 164).
Ψαλμὸς ΛΓ', (σ. 256, PG 27, 165).
Ψαλμὸς ΛΔ', (σ. 262, PG 27, 169).
Ψαλμὸς ΛΕ', (σ. 268, PG 27, 173).
Ψαλμὸς Λς', (σ. 272, PG 27, 176).
Ψαλμὸς ΛΖ', (σ. 284, PG 27, 184).
Ψαλμὸς ΛΗ', (σ. 290, PG 27, 188).
Ψαλμὸς ΛΘ', (σ. 296, PG 27, 189).
Ψαλμὸς Μ', (σ. 304, PG 27, 196).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Στογιάννου

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ Β'.

Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμοὺς ΜΑ'–ΠΖ', (σ. 10-313, PG 27, 200-384).
Ψαλμὸς ΜΑ', (σ. 10, PG 27, 200).
Ψαλμὸς ΜΒ', (σ. 16, PG 27, 204).
Ψαλμὸς ΜΓ', (σ. 16, PG 27, 204).
Ψαλμὸς ΜΔ', (σ. 20, PG 27, 208).
Ψαλμὸς ΜΕ', (σ. 32, PG 27, 213).
Ψαλμὸς Μς', (σ. 36, PG 27, 217).
Ψαλμὸς ΜΖ', (σ. 40, PG 27, 220).
Ψαλμὸς ΜΗ', (σ. 46, PG 27, 224).
Ψαλμὸς ΜΘ', (σ. 56, PG 27, 229).
Ψαλμὸς Ν', (σ. 70, PG 27, 237).
Ψαλμὸς ΝΑ', (σ. 82, PG 27, 244).
Ψαλμὸς ΝΒ', (σ. 88, PG 27, 248).
Ψαλμὸς ΝΓ', (σ. 90, PG 27, 249).
Ψαλμὸς ΝΔ', (σ. 92, PG 27, 249).
Ψαλμὸς ΝΕ', (σ. 98, PG 27, 253).
Ψαλμὸς Νς', (σ. 104, PG 27, 257).
Ψαλμὸς ΝΖ', (σ. 110, PG 27, 261).

Ψαλμὸς ΝΗ', (σ. 114, PG 27, 264).
Ψαλμὸς ΝΘ', (σ. 120, PG 27, 268).
Ψαλμὸς Ξ', (σ. 128, PG 27, 272).
Ψαλμὸς ΞΑ', (σ. 132, PG 27, 273).
Ψαλμὸς ΞΒ', (σ. 136, PG 27, 277).
Ψαλμὸς ΞΓ', (σ. 142, PG 27, 281).
Ψαλμὸς ΞΔ', (σ. 146, PG 27, 283).
Ψαλμὸς ΞΕ', (σ. 152, PG 27, 288).
Ψαλμὸς Ξς', (σ. 158, PG 27, 292).
Ψαλμὸς ΞΖ', (σ. 160, PG 27, 292).
Ψαλμὸς ΞΗ', (σ. 182, PG 27, 305).
Ψαλμὸς ΞΘ', (σ. 196, PG 27, 313).
Ψαλμὸς Ο', (σ. 198, PG 27, 316).
Ψαλμὸς ΟΑ', (σ. 212, PG 27, 324).
Ψαλμὸς ΟΒ', (σ. 218, PG 27, 328).
Ψαλμὸς ΟΓ', (σ. 228, PG 27, 332).
Ψαλμὸς ΟΔ', (σ. 238, PG 27, 337).
Ψαλμὸς ΟΕ', (σ. 242, PG 27, 341).
Ψαλμὸς Ος', (σ. 248, PG 27, 345).
Ψαλμὸς ΟΖ', (σ. 256, PG 27, 349).
Ψαλμὸς ΟΗ', (σ. 270, PG 27, 357).
Ψαλμὸς ΟΘ'.(σ. 272, PG 27, 360).
Ψαλμὸς Π', (σ. 278, PG 27, 361).
Ψαλμὸς ΠΑ', (σ. 282, PG 27, 364).
Ψαλμὸς ΠΒ', (σ. 284, PG 27, 365).
Ψαλμὸς ΠΓ', (σ. 288, PG 27, 368).
Ψαλμὸς ΠΔ', (σ. 292, PG 27, 369).
Ψαλμὸς ΠΕ', (σ. 298, PG 27, 373).
Ψαλμὸς Πς', (σ. 302, PG 27, 377).
Ψαλμὸς ΠΖ', (σ. 306, PG 27, 377).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Στογιάννου

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ Γ.

Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμοὺς ΠΗ'-ΡΜς', (σ. 10-, PG 27, 384-545).

Ψαλμὸς ΠΗ', (σ. 10, PG 27, 384).
Ψαλμὸς ΠΘ', (σ. 30, PG 27, 396).
Ψαλμὸς Ϟ', (σ. 38, PG 27, 400).
Ψαλμὸς ϞΑ', (σ. 44, PG 27, 404).
Ψαλμὸς ϞΒ', (σ. 48, PG 27, 405).
Ψαλμὸς ϞΓ', (σ. 52, PG 27, 408).
Ψαλμὸς ϞΔ', (σ. 58, PG 27, 413).
Ψαλμὸς ϞΕ', (σ. 62, PG 27, 416).
Ψαλμὸς Ϟς', (σ. 64, PG 27, 417).
Ψαλμὸς ϞΖ', (σ. 68, PG 27, 420).
Ψαλμὸς ϞΗ', (σ. 70, PG 27, 421).
Ψαλμὸς ϞΘ', (σ. 74, PG 27, 424).
Ψαλὸς Ρ', (σ. 76, PG 27, 424).
Ψαλμὸς ΡΑ', (σ. 80, PG 27, 425).
Ψαλμὸς ΡΒ', (σ. 88, PG 27, 432).
Ψαλμὸς ΡΓ', (σ. 94, PG 27, 433).
Ψαλμὸς ΡΔ', (σ. 106, PG 27, 441).
Ψαλμὸς ΡΕ', (σ. 114, PG 27, 445).
Ψαλμὸς Ρς', (σ. 118, PG 27, 449).
Ψαλμὸς ΡΖ', (σ. 126, PG 27, 453).
Ψαλμὸς ΡΗ', (σ. 128, PG 27, 456).
Ψαλμὸς ΡΘ', (σ. 140, PG 27, 461).
Ψαλμὸς ΡΙ', (σ. 144, PG 27, 464).
Ψαλμὸς ΡΙΑ', (σ. 146, PG 27, 465).
Ψαλμὸς ΡΙΒ', (σ. 148, PG 27, 465).
Ψαλμὸς ΡΙΓ', (σ. 150, PG 27, 468).
Ψαλμὸς ΡΙΔ', (σ. 154, PG 27, 469).
Ψαλμὸς ΡΙΕ', (σ. 158, PG 27, 473).
Ψαλμὸς ΡΙς', (σ. 162, PG 27, 476).
Ψαλμὸς ΡΙΖ', (σ. 164, PG 27, 476).
Ψαλμὸς ΡΙΗ', (σ. 170, PG 27, 480).
Ψαλμὸς ΡΙΘ', (σ. 220, PG 27, 509).
Ψαλμὸς ΡΚ', (σ. 222, PG 27, 509).
Ψαλμὸς ΡΚΑ', (σ. 224, PG 27, 512).
Ψαλμὸς ΡΚΒ', (σ. 226, PG 27, 513).
Ψαλμὸς ΡΚΓ', (σ. 228, PG 27, 513).
Ψαλμὸς ΡΚΔ', (σ. 228, PG 27, 513).
Ψαλμὸς ΡΚΕ', (σ. 230, PG 27, 516).
Ψαλμὸς ΡΚς', (σ. 232, PG 27, 516).
Ψαλμὸς ΡΚΖ', (σ. 234, PG 27, 517).
Ψαλμὸς ΡΚΗ', (σ. 236, PG 27, 517).
Ψαλμὸς ΡΚΘ', (σ. 236, PG 27, 517).
Ψαλμὸς ΡΛ', (σ. 238, PG 27, 520).

Ψαλμὸς ΡΛΑ', (σ. 240, PG 27, 520).
Ψαλμὸς ΡΛΒ', (σ. 244, PG 27, 524).
Ψαλμὸς ΡΛΓ', (σ. 246, PG 27, 524).
Ψαλμὸς ΡΛΔ', (σ. 246, PG 27, 524).
Ψαλμὸς ΡΛΕ', (σ. 250, PG 27, 525).
Ψαλμὸς ΡΛϚ', (σ. 252, PG 27, 528).
Ψαλμὸς ΡΛΖ', (σ. 254, PG 27, 529).
Ψαλμὸς ΡΛΗ', (σ. 258, PG 27, 529).
Ψαλμὸς ΡΛΘ', (σ. 264, PG 27, 536).
Ψαλμὸς ΡΜ', (σ. 268, PG 27, 537).
Ψαλμὸς ΡΜΑ', (σ. 272, PG 27, 540).
Ψαλμὸς ΡΜΒ', (σ. 274, PG 27, 541).
Ψαλμὸς ΡΜΓ', (σ. 276, PG 27, 541).
Ψαλμὸς ΡΜΔ', (σ. 280, PG 27, 544).
Ψαλμὸς ΡΜΕ', (σ. 284, PG 27, 545).
Ψαλμὸς ΡΜϚ', (σ. 284, PG 27, 545).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Χρ. Κρικώνη

ΙΣΤΟΡΙΚΟΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-30).
᾿Απολογητικὸς κατὰ ᾿Αρειανῶν ἢ ᾿Απολογητικὸς Δεύτερος, (σ.32-261, PG 25, 248).
Πρὸς τὸν βασιλέα Κωνστάντιον ᾿Απολογία (262-337, PG 25, 596).
Περὶ τῶν διαβαλλόντων τὴν ἐν τῷ διωγμῷ φυγὴν αὐτοῦ (338-389, PG 25, 644).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Στογιάννου

ΙΣΤΟΡΙΚΟΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (9-24).
Περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου. Ὅτι ἡ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος, ἑωρακυῖα τὴν πανουργίαν τῶν περὶ Εὐσέβιον, ἐξέθετο πρεπόντως καὶ εὐσεβῶς κατὰ τῆς ᾿Αρειανῆς αἱρέσεως τὰ ὁρισθέντα, (σ. 26-189, PG 25, 416).
᾿Εγκύκλιος ᾿Επιστολὴ (σ.190-213, PG 25, 221).
᾿Επιστολὴ πρὸς μοναχούς. Τοῖς ἀπανταχοῦ κατὰ τόπον τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσι καὶ ἐν πίστει Θεοῦ ἱδρυμένοις ἡγιασμένοις τε ἐν Χριστῷ καὶ λέγουσιν, «᾿Ιδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι», ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἀδελφοῖς ἐν Κυρίῳ πλεῖστα χαίρειν, (214-219, PG 25, 692).
Πρὸς ἁπανταχοῦ μοναχούς. Περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ τῶν ᾿Αρειανῶν ἐπὶ Κωνσταντίου, (σ. 220-381).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Φανουργάκη

ΙΣΤΟΡΙΚΟΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Γ'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-19).
᾿Εγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς ἐπισκόπους Αἰγύπτου καὶ Λιβύης κατὰ ᾿Αρειανῶν, (σ. 20-85, PG 25, 537).
῾Ο Πρὸς τοὺς ᾿Αντιοχεῖς τόμος, (σ. 86-105, PG 26, 796).
Πρὸς ᾿Ιουβιανὸν περὶ πίστεως, (σ. 106-119, PG 25, 813).
Πρὸς τοὺς ἐν ᾿Αφρικῇ τιμιωτάτους ἐπισκόπους, (σ. 120-149).
᾿Επιστολὴ περὶ τῶν γενομένων ἐν τῇ ᾿Αριμίνῳ τῆς ᾿Ιταλίας καὶ ἐν Σελευκείᾳ τῆς ᾿Ισαυρίας συνόδων, (σ. 150-303, PG 26, 681).

'Επιστολὴ πρὸς Σεραπίωνα, (σ. 304-311, (PG 25, 685).
'Επιστολὴ πρὸς Μοναχούς, (σ. 312-315, PG 26, 1185).
'Επιστολὴ πρὸς 'Ιωάννην καὶ 'Αντίοχον τοὺς πρεσβυτέρους, (σ. 316-317, PG 26, 1165).
'Επιστολὴ πρὸς Παλλάδιον πρεσβύτερον, (σ. 318-321, PG 26, 1168).
'Επιστολὴ πρὸς Ρουφῖνον, (σ. 322-325, PG 26, 1180).
'Αποσπάσματα ἐκ τῶν ἑορταστικῶν ἐπιστολῶν β', ε', ς', (σ. 326).
'Αποσπάσματα ἐκ τῶν ἑορταστικῶν ἐπιστολῶν κβ', κδ', κη', (σ. 328).
'Αποσπάσματα ἐκ τῶν ἑορταστικῶν ἐπιστολῶν κθ', λθ', (σ. 330, PG 26, 1176).
'Αποσπάσματα ἐκ τῶν ἑορταστικῶν ἐπιστολῶν μ', μβ', μγ', (σ. 350).
'Αποσπάσματα ἐκ τῆς ἑορταστικῆς ἐπιστολῆς με', (σ. 354).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Παυσ. Κουτλεμάνη

ΑΣΚΗΤΙΚΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-13).
Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν 'Αντωνίου, (σ. 14-169, PG 26, 835).
Περὶ παρθενίας, ἤτοι περὶ ἀσκήσεως, (σ. 170-215, PG 28, 252).
'Επιστολὴ πρὸς Δρακόντιον, (σ. 216-233, PG 25, 524).
'Επιστολὴ πρὸς 'Αμοῦν μονάζοντα, (σ. 234-243, PG 26, 1169)
'Επιστολαὶ πρὸς 'Ωρσίσιον Α' καὶ Β', (σ. 244-249, PG 26, 977)
Βίος καὶ πολιτεία τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας καὶ διδασκάλου Συγκλητικῆς, (σ. 250-363, PG 28, 1488).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1977
Μετ. ἀπὸ τὸν Βασ.. Φανουργάκη

ΑΜΦΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-10).
Εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὸν σταυρόν, (σ. 12-119, PG 28, 185).
Περὶ Σαββάτων καὶ Περιτομῆς, ἐκ τῆς 'Εξόδου, (σ. 120-135, PG 28, 133).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 137-139).
Περὶ σαρκώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ, κατὰ 'Απολιναρίου Λόγος α', (σ. 140-195) (PG 26, 1093)
Περὶ τῆς σωτηριώδους ἐπιφανείας τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ 'Απολιναρίου Λόγος β', (σ. 196-243, PG 26, 1132).
Εἰς τὸ «πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ἀποκαλῦψαι», (σ. 244-261, PG 25, 208).
Περὶ πίστεως Λόγος μείζων, (σ. 264-309, PG 26, 1264).
'Εκ τοῦ περὶ πίστεως μείζονος Λόγου, (σ. 310).
'Ερμηνεία εἰς τὸ Κατὰ Λουκᾶν, (σ. 314-335, PG 27, 1392).
Σύνοψις ἐπίτομος τῆς θείας Γραφῆς, Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, (σ. 338-357, PG 28, 284).

Γ. ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1975
Μετ. ἀπὸ τὸν Νικ. Ἀποστολάκη

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-63).

Λόγος Α', Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα (σ. 64-73, PG 35, 396).

Λόγος Β', Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς ἕνεκεν, καὶ αὖθις ἐπανόδου ἐκεῖθεν μετὰ τὴν τοῦ πρεσβυτέρου χειροτονίαν, ἐν ᾧ τί τὸ τῆς ἱερωσύνης ἐπάγγελμα (σ. 74-215, PG 35, 408).

Λόγος Γ', Πρὸς τοὺς καλέσαντας ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ μὴ ἀπαντήσαντας ἐν τῷ Πάσχα μετὰ τὸ γενέσθαι πρεσβύτερον (σ. 216-225, PG 35, 517).

Λόγος ΣΤ', Εἰρηνικὸς πρῶτος, ἐπὶ τῇ ἑνώσει τῶν μοναζόντων, μετὰ τὴν σιωπήν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (σ. 226-271, PG 35, 721).

Λόγος Θ', Ἀπολογητικὸς εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Γρηγόριον, συμπαρόντος αὐτῷ Βασιλείῳ, ἡνίκα ἐπίσκοπος ἐχειροτονήθη Σασίμων (σ. 272-283, PG 35, 820).

Λόγος ΙΑ', Εἰς Γρηγόριον Νύσσης, τὸν τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἀδελφόν, ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν (σ. 284-299, PG 35, 832).

Λόγος Ι', Εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὸν πατέρα καὶ Βασίλειον τὸν Μέγα, μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς φυγῆς (σ. 300-307, PG 35, 828).

Λόγος ΙΒ', Εἰς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ, ἡνίκ' ἐπέτρεψεν αὐτὸν φροντίζειν τῆς Ναζιανζοῦ Ἐκκλησίας (σ. 308-319, PG 35, 844).

Λόγος ΙΓ', Εἰς τὴν χειροτονίαν Προσφώνησις (ὁμιλία) ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ Εὐλαλίου, ἐπισκόπου Δοαρῶν, (σ. 320-327, PG 35, 852).

Λόγος ΚΒ', Εἰρηνικὸς δεύτερος, λεχθεὶς ἐν Κωνσταντίνου πόλει ἐπὶ τῇ γενομένῃ τῷ λαῷ φιλονεικίᾳ περὶ ἐπισκόπων τινῶν διενεχθέντων πρὸς ἀλλήλους (σ. 328-359, PG 35, 1132).

Λόγος ΚΓ', Εἰρηνικὸς τρίτος, εἰς τὴν σύμβασιν, ἣν μετὰ τὴν σύστασιν ἐποιησάμεθα οἱ ὁμόδοξοι (σ. 360-383, PG 35, 1152).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-23).

Λόγος ΝΒ', Περὶ τῆς ἐν διαλέξεσιν εὐταξίας καὶ ὅτι οὐ παντὸς ἀνθρώπου οὔτε παντὸς καιροῦ τὸ περὶ Θεοῦ διαλέγεσθαι (σ. 26-87, PG 36, 173).

Λόγος ΛΓ', Πρὸς Ἀρειανοὺς καὶ εἰς ἑαυτόν (σ. 90-123, PG 36, 213).

Λόγος ΛΔ', Εἰς τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου ἐπιδημήσαντας (σ. 126-149, PG 36, 241).

Λόγος Κς', Εἰς ἑαυτόν, εἰς τὸν λαὸν καὶ τοὺς ποιμένας ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντα μετὰ τὰ κατὰ Μάξιμον (σ. 152-193, PG 35, 1228).

Λόγος Λς', Εἰς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας ἐπιθυμεῖν αὐτὸν τῆς καθέδρας Κωνσταντινουπόλεως καὶ εἰς

τὴν τοῦ λαοῦ προθυμίαν, ἣν ἐπεδείξαντο εἰς αὐτὸν (σ. 196-221, PG 36, 265).
Λόγος ΛΕ', Εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ κατὰ 'Αρειανῶν (σ. 224-235, PG 36, 257).
Λόγος ΜΒ', Συντακτήριος εἰς τὴν τῶν 150 ἐπισκόπων παρουσίαν (σ. 238-293, PG 36, 457).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-16).
Κατὰ 'Ιουλιανοῦ βασιλέως· Λόγος Δ', Στηλιτευτικὸς πρῶτος (σ. 18-181, PG 35, 532).
Λόγος Ε' Στηλιτευτικὸς Β', (σ. 182-249, PG 35, 664).
Λόγος ΚΕ', Εἰς Ἥρωνα τὸν φιλόσοφον (σ. 250-289, PG 35, 1197).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976
Μετ. ἀπὸ τὸν Στέρ. Ν. Σάκκο

ΛΟΓΟΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-9).
Λόγοι Θεολογικοὶ α'-ε':
ΚΖ'. Θεολογικὸς α', Πρὸς Εὐνομιανοὺς προδιάλεξις, καὶ ὅτι οὐ παντὸς τὸ περὶ Θεοῦ διαλέγεσθαι, ἢ πάντοτε (σ. 10-33, PG 36, 12).
ΚΗ'. Θεολογικὸς β', Περὶ θεολογίας (σ. 34-103, PG 36, 26).
ΚΘ' Θεολογικὸς γ', Περὶ Υἱοῦ (σ. 104-151, PG 36, 73).
Λ'. Θεολογικὸς δ', Περὶ Υἱοῦ (σ. 152-195, PG 36, 104).
ΛΑ'. Θεολογικὸς ε', Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (σ. 196-255, PG 36, 133).
Κ'. Περὶ δόγματος καὶ καταστάσεως ἐπισκόπων (σ. 256-277, PG 35, 1065).
Μ'. Εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα (σ. 278-379, PG 36, 360).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1977
Μετ. ἀπὸ τὸν Νικ. 'Αποστολάκη

ΛΟΓΟΙ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟΙ ΗΘΙΚΟΛΟΓΙΚΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-34).
Α' Λόγοι 'Εορταστικοί:
Λόγος ΛΗ'. Εἰς τὰ Θεοφάνια, εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος (σ. 36-71, PG 36, 312).
Λόγος ΛΘ'. Εἰς τὰ Ἅγια Φῶτα (σ. 72-113, PG 36, 356).
Λόγος ΜΑ' Εἰς τὴν Πεντηκοστὴν (σ. 114-151, PG 36, 428.
Λόγος ΜΕ'. Εἰς τὸ Πάσχα (σ. 152-217, PG 36, 624).
Λόγος ΜΔ'. Εἰς τὴν Καινὴν Κυριακὴν (σ. 218-239, PG 36, 608).
Β' Λόγοι 'Ηθικολογικοί:
Λόγος ΙΔ'. Περὶ φιλοπτωχίας (σ. 240-321, PG 35, 857).
Λόγος Ις'. Εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης (σ. 322-367, PG 35, 933).
Λόγος ΙΖ'. Πρὸς τοὺς πολιτευομένους Ναζιανζοῦ ἀγωνιῶντας καὶ τὸν ἄρχοντα ὀργιζόμενον (σ. 368-393, PG 35, 964).
Λόγος ΙΘ'. Εἰς τὸν ἐξισωτὴν 'Ιουλιανὸν (σ. 394-425, PG 35, 1044).
Λόγος ΛΖ'. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, «Ὅτε ἐτέλεσεν ὁ 'Ιησοῦς τοὺς

λόγους τούτους» καὶ τὰ ἑξῆς (σ. 426-465, PG 36, 281).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1980
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΛΟΓΟΙ ΕΓΚΩΜΙΑΣΤΙΚΟΙ - ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ.7-12).

Α' Λόγοι Ἐγκωμιαστικοί :

Λόγος ΙΕ'. Εἰς τοὺς Μακκαβαίους (σ. 14-39, PG 35, 912).

Λόγος ΚΑ'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, (σ. 40-95, PG 35, 1081).

Λόγος ΚΔ'. Εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Κυπριανόν, ἐξ ἀγροῦ μετὰ μίαν τῆς μνείας ἡμέραν ἐπανήκοντος (σ. 96-127, PG 35, 1169).

Β' Λόγοι Ἐπιτάφιοι :

Λόγος ΜΓ'. Εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον, ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, (σ. 128-271, PG 36, 493).

Λόγος ΙΗ'. Ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα παρόντος τοῦ Βασιλείου (σ. 272-345, PG 35, 985).

Λόγος Η'. Ἐπιτάφιος εἰς τὴν ἀδελφὴν ἑαυτοῦ Γοργονίαν (σ. 346-381, PG 35, 789).

Λόγος Ζ'. Εἰς Καισάριον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, περιόντων ἔτι τῶν γονέων, (σ. 382-425, PG 35, 756).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-8).

(Ἐπιστολὲς Α' - ΣΜΔ'). (σ. 10-399, PG 37, 21-388).

α'. Βασιλείῳ ἑταίρῳ· (φιλικὴ μετὰ αἰτιολογίας) (σ. 10, PG 37, 21).

β'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ τῆς τῇ ἐν Τιβερινῇ κακοπαθείας) (σ. 10, PG 37, 21).

γ'. Εὐαγρίῳ· (εὐχαριστήριος μετὰ συστάσεως), (σ. 12, PG 37, 24).

δ'. Βασιλείῳ· (ἀπολογητικὴ μετ' ἐπαίνου διὰ τὴν ἡσυχίαν τὴν ἐν Πόντῳ), (σ. 12, PG 37, 24).

ε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 16, PG 37, 28).

ς'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἡσυχίας), (σ. 18, PG 37, 29).

ζ'. Καισαρίῳ· (ὅτι παρὰ Ἰουλιανῷ), (σ. 20, PG 37, 32).

η'. Βασιλείῳ· (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου), (σ. 24, PG 37, 33).

θ'. Ἀμφιλοχίῳ· (ἐπαινετικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 26, PG 37, 36).

ι'. Κανδιανῷ· (περὶ φιλανθρωπίας), (σ. 26, PG 37, 36).

ια'. Γρηγορίῳ Νύσσης· (προτρεπτική), (σ. 32, PG 37, 41).

ιβ'. Νικοβούλῳ· (φιλικὴ μετὰ ἀστεϊσμοῦ) (σ. 36, PG 37, 44).

ιγ'. Ἀμφιλοχίῳ· (φιλικὴ μετὰ ἀξιώσεως), (σ. 38, PG 37, 44).

ιδ'. Καισαρίῳ· (συστατική), (σ. 38, PG 37, 45).

ιε'. Λολλιανῷ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 40, PG 37, 48).

ις'. Εὐσεβίῳ, ἐπισκόπῳ Καισαρείας· (ὑπὲρ τοῦ Βασιλείου), (σ. 42, PG 37, 49).

ιζ. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 44, PG 37, 52).

ιη'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 46, PG 37, 52).

ιθ'. Βασιλείῳ· (περὶ εὐβουλίας καὶ καρτερίας), (σ. 46, PG 37, 53).

κ'. Καισαρίῳ· (περὶ εὐλόγου ὑπονοίας), (σ. 48, PG 37, 53).

κα'. Σωφρονίῳ ὑπάρχῳ· (συστατική), (σ. 50, PG 37, 56).
κβ'. Τῷ αὐτῷ· (συστατικὴ μετὰ παρακλήσεως), (σ. 52, PG 37, 57).
κγ'. Καισαρίῳ· (συστατική), (σ. 52, PG 37, 57).
κδ'. Θεμιστίῳ· (συστατικὴ μετ' ἐπαίνου), (σ. 54, PG 37, 60).
κε'. Ἀμφιλοχίῳ· (φιλικὴ μετ' αἰτήσεως), (σ. 56, PG 37, 60).
κς'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 56, PG 37, 61).
κζ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 56, PG 37, 61).
κη'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 58, PG 37, 61).
κθ'. Σωφρονίῳ ὑπάρχῳ· (περὶ τοῦ θανάτου Καισαρίου), (σ. 58, PG 37, 64).
λ'. Φιλαγρίῳ· (ὁμοίως), (σ. 62, PG 37, 65).
λα'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 62, PG 37, 68).
λβ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ τῆς ἐν τοῖς ἀλγεινοῖς καρτερίας), (σ. 64, PG 37, 69).
λγ'. Τῷ αὐτῷ· (παραμυθητική), (σ. 68, PG 37, 73).
λδ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ὑπομονῆς καὶ φιλοσοφίας), (σ. 70, PG 37, 76).
λε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 72, PG 37, 77).
λς'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ καρτερίας), (σ. 74, PG 37, 77).
λζ'. Σωφρονίῳ· (περὶ ἀγάπης πατρίδος), (σ. 74, PG 37, 77).
λη'. Θεμιστίῳ· (συστατικὴ μετ' ἐπαίνου), (σ. 76, PG 37, 80).
λθ'. Σωφρονίῳ· (περὶ φίλων καλῶν καὶ ἀγαθῶν), (σ. 76, PG 37, 80).
μ'. Βασιλείῳ· (ὅτε ἐκλήθη πλαγίως, ἵνα ἐπίσκοπος χειροτονηθῇ), (σ. 78, PG 37, 81).
μα'. Πρὸς τοὺς ἐν Καισαρείᾳ· (περὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου), (σ. 80, PG 37, 84).
μβ'. Εὐσεβίῳ, ἐπισκόπῳ Σαμοσατέων· (περὶ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας χηρευσάσης), (σ. 84, PG 37, 88).
μγ'. Τοῖς ἐπισκόποις· (περὶ ἐκλογῆς Βασιλείου εἰς τὸν θρόνον Καισαρείας), (σ. 86, PG 37, 89).
μδ'. Εὐσεβίῳ, ἐπισκόπῳ Σαμοσατέων· (περὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον τῆς Καισαρείας ἐγκαταστάσεως τοῦ Βασιλείου συγχαρητήριος ἅμα καὶ εὐχαριστήριος), (σ. 88, PG 37, 92).
με'. Βασιλείῳ· (συγχαρητήριος μετὰ φιλικῆς παραινέσεως ἐπὶ τῇ ἀρχιερατείᾳ), (σ. 90, PG 37, 93).
μς'. Τῷ αὐτῷ· (ἐγκωμιαστική), (σ. 92, PG 37, 96).
μζ'. Τῷ αὐτῷ· (ἐνθαρρυντική), (σ. 92, PG 37, 96).
μη'. Τῷ αὐτῷ· (ἀποφυγὴ εἰς ἐπισκοπήν), (σ. 94, PG 37, 97).
μθ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 98, PG 37, 101).
ν'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 98, PG 37, 101).
να'. Νικοβούλῳ· (περὶ συντόμου ἢ μακρᾶς ἐπιστολῆς), (σ. 102, PG 37, 105).
νβ'. Τῷ αὐτῷ· (φιλική), (σ. 104, PG 37, 108).
νγ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 106, PG 37, 109).
νδ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 106, PG 37, 109).
νε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 106, PG 37, 109).
νς'. Θέκλῃ· (προτρεπτική), (σ. 108, PG 37, 109).
νζ'. Τῇ αὐτῇ· (αἰτητική), (σ. 108, PG 37, 109).
νη'. Βασιλείῳ· (περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ παιδείας Βασιλείου), (σ. 110, PG 37, 113).
νθ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 116, PG 37, 117).
ξ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἀκουσίου ἀναβολῆς), (σ. 116, PG 37, 120).
ξα'. Ἀερίῳ καὶ Ἀλυπίῳ· (προτρεπτικὴ

περὶ ἐκτελέσεως βουλήσεως τῆς θανούσης), (σ. 118, PG 37, 120).
ξβ'. Ἀμφιλοχίῳ· (περὶ καλοκαγαθίας ἑλληνικῆς, μᾶλλον δὲ χριστιανικῆς), (σ. 120, PG 37, 124).
ξγ'. Ἀμφιλοχίῳ· (παραμυθητική), (σ. 122, PG 37, 124).
ξδ'. Εὐσεβίῳ, ἐπισκόπῳ Σαμοσατέων· (αἰτιολογικὴ ἐπὶ τῇ ἀσθενείᾳ), (σ. 124, PG 37, 125).
ξε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 126, PG 37, 125).
ξς'. Τῷ αὐτῷ· (φιλικὴ μετ' εὐχαριστίας), (σ. 128, PG 37, 129).
ξζ'. Ἰουλιανῷ· (ὑπομνηστική), (σ. 128, PG 37, 132).
ξη'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 130, PG 37, 133).
ξθ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 132, PG 37, 133).
ο'. Εὐτροπίῳ· (Περὶ πόθου καὶ ἐξουσίας μετ' ἀρετῆς), (σ. 132, PG 37, 136).
οα'. Εὐτροπίῳ· (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου), (σ. 134, PG 37, 136).
οβ'. Γρηγορίου Νύσσης· (παραμυθητική), (σ. 136, PG 37, 137).
ογ'. Γρηγορίου Νύσσης· (ὁμοίως), (σ. 136, PG 37, 137).
οδ'. Τῷ αὐτῷ· (φιλικὴ μετὰ πόθου), (σ. 136, PG 37, 137).
οε'. Βιταλιανῷ· (ἀποτροπὴ τῆς ὁμιλίας φαύλων), (σ. 138, PG 37, 140).
ος'. Γρηγορίῳ Νύσσης· (περὶ τοῦ θανάτου Βασιλείου), (σ. 138, PG 37, 140).
οζ'. Θεοδώρῳ· (παραινετικὴ εἰς ὑπομονήν), (σ. 140, PG 37, 141).
οη'. Θεοτέκνῳ· (ὁμοίως), (σ. 146, PG 37, 148).
οθ'. Σιμπλικίᾳ· (περὶ τοῦ ἐπαινεῖν καὶ ψέγειν ἐπ' ἀγνοίᾳ τῆς οἰκονομίας), (σ. 148, PG 37, 149).
π'. Εὐδοξίῳ ῥήτορι· (σ. 152, PG 37, 153).
πα'. Γρηγορίῳ Νύσσης· (περὶ εὐποιΐας ἄνευ διακρίσεως), (σ. 154, PG 37, 156).
πβ'. Ἀλυπίῳ· (πρεσβευτική), (σ. 154, PG 37, 156).
πγ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 156, PG 37, 156).
πδ'. Τῷ αὐτῷ· (συστατική), (σ. 156, PG 37, 157).
πε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 156, PG 37, 157).
πς'. Τῷ αὐτῷ· (φιλική), (σ. 158, PG 37, 157).
πζ'. Φιλαγρίῳ· (περὶ ἀδυναμίας ἐκ νόσου ἢ γήρατος καὶ φθόνου (σ. 160, PG 37, 160).
πη'. Νεκταρίῳ, ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως· (συγχαρητικὴ μετὰ λυπηρῶν ἀναμνήσεων), (σ. 162 , PG 37, 161).
πθ'. Βοσπορίῳ Κολωνίας· (περὶ ἀληθείας), (σ. 162, PG 37, 163).
ϟ'. Προκοπίῳ· (ἀφηγηματική), (σ. 164, PG 37, 164).
ϟα'. Νεκταρίῳ, Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως· (συστατικὴ καὶ περὶ ἡσυχίας), (σ. 164, PG 37, 165).
ϟβ'. Φιλαγρίῳ· (φιλικὴ μετὰ παραινέσεως), (σ. 166, PG 37, 165).
ϟγ'. Σωφρονίῳ ὑπάρχῳ· (φιλική), (σ. 166, PG 37, 168).
ϟδ'. Ἀμαζονίῳ· (περὶ τῆς ἐν ἡσυχίᾳ φιλοσοφίας), (σ. 168, PG 37, 168).
ϟε'. Λεοντίῳ· (περὶ ἀναμνήσεως λυπηρῶν), (σ. 168, PG 37, 168).
ϟς'. Ὑπατίῳ· (ὁμοίως), (σ. 170, PG 37, 169).
ϟζ'. Ἡρακλειανῷ· (ὁμοίως), (σ. 170, PG 37, 169).
ϟη'. Πολιτευομένοις· (συστατική), (σ. 172, PG 37, 172).

ϟθ'. Ὁμοφρονίῳ· (περὶ ἡσυχίας), (σ. 172, PG 37, 172).
ρ'. Γιγαντίῳ· (φιλική), (σ. 174, PG 37, 173).
ρα'. Πρὸς Κληδόνιον πρεσβύτερον κατὰ Ἀπολιναρίου· (σ. 176, PG 37, 176).
ρβ'. Πρὸς τὸν αὐτὸν κατὰ Ἀπολιναρίου· (σ. 194, PG 37, 193).
ργ'. Παλλαδίῳ· (ὅτι τὸ κάλλιστον ἐν τῷ βίῳ οἱ φίλοι), (σ. 204, PG 37, 201).
ρδ'. Ὀλυμπίῳ· (συστατικὴ μετ' εὐχαριστήσεως), (σ. 204, PG 37, 204).
ρε'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 206, PG 37, 205).
ρς'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 208, PG 37, 205).
ρζ'. Κληδονίῳ· (περὶ σιγῆς), (σ. 208, PG 37, 208).
ρη'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 208, PG 37, 208).
ρθ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 210, PG 37, 208).
ρι'. Παλλαδίῳ· (αἱρετὸν τὸ σιγᾶν τὰς γλώσσας σιωπῇ), (σ. 210, PG 37, 208).
ρια'. Εὐλαλίῳ· (περὶ σιωπῆς), (σ. 210, PG 37, 209).
ριβ'. Κελευσίῳ· (περὶ σιωπῆς), (σ. 212, PG 37, 209).
ριγ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 212, PG 37, 209).
ριδ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 212, PG 37, 209).
ριε'. Θεοδώρῳ· (εὐχετικὴ ἐπὶ ἑορτῇ μετὰ δώρου), (σ. 214, PG 37, 212).
ρις'. Εὐλαλίῳ· (περὶ σιωπῆς), (σ. 216, PG 37, 212).
ριζ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 216, PG 37, 213).
ριη'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ σιωπῆς), (σ. 216, PG 37, 213).
ριθ'. Παλλαδίῳ· (περὶ σιωπῆς), (σ. 218, PG 37, 213).
ρκ'. Ἑλλαδίῳ· (ἑορταστικὴ περὶ τοῦ Πάσχα), (σ. 218, PG 37, 213).
ρκα'. Θεοδώρῳ· (εὐχετική), (σ. 220, PG 37, 216).
ρκβ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ τοῦ ἑορτάζειν), (σ. 220, PG 37, 216).
ρκγ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἡσυχίας), (σ. 222, PG 37, 217).
ρκδ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἡσυχίας), (σ. 222, PG 37, 217).
ρκε'. Ὀλυμπίῳ· (ὅτι τοὺς πονηροὺς οὐκ ὠφελεῖ ἐπιείκεια), (σ. 222, PG 37, 217).
ρκς'. Τῷ αὐτῷ· (συστατικὴ μετὰ φιλικῆς διηγήσεως), (σ. 224, PG 37, 220).
ρκζ'. Ἑλλαδίῳ· (φιλικὴ περὶ ἡσυχίας), (σ. 226, PG 37, 221).
ρκη'. Προκοπίῳ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 226, PG 37, 221).
ρκθ'. Τῷ αὐτῷ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 228, PG 37, 224).
ρλ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ συνόδων, ὅτι ταραχώδεις, φιλόνεικοι καὶ φίλαρχοι), (σ. 230, PG 37, 225).
ρλα'. Ὀλυμπίῳ· (περὶ ἡσυχίας μετ' αἰτιολογίας ἐπὶ τῇ ἀσθενείᾳ), (σ. 230, PG 37, 225).
ρλβ'. Σατουρνίνῳ· (φιλικὴ καὶ περὶ συνόδων), (σ. 232, PG 37, 228).
ρλγ'. Βίκτορι· (φιλικὴ μετὰ δικαιολογίας), (σ. 234, PG 37, 229).
ρλδ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ χρηστότητος, νίκης λαμπροτέρας τῆς τῶν ὅπλων), (σ. 234, PG 37, 229).
ρλε'. Σωφρονίῳ ὑπάρχῳ· (εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς μισοῦντας, ὅτι ποιοῦσιν ἡμᾶς φιλοσοφεῖν), (σ. 236, PG 37, 229).
ρλς'. Μοδαρίῳ στρατηλάτῃ· (περὶ χρηστότητος καὶ ἐπιεικείας), (σ. 236, PG 37, 232).
ρλζ'. Τῷ αὐτῷ· (συστατική), (σ. 238, PG

37, 233).
ρλη'. Βοσπόρῳ, ἐπισκόπῳ Κολωνίας· (περὶ ἀδίκου κατηγορίας καὶ διπροσωπίας), (σ. 238, PG 37, 233).
ρλθ'. Θεοδώρῳ· (ἀπολογητικὴ ἐπὶ ἀδίκῳ τῶν ἐπισκόπων κατηγορίᾳ, καὶ ὅτι οὐ παύσεται ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀγωνιζόμενος), (σ. 240, PG 37, 236).
ρμ'. Ὀλυμπίῳ· (ἐπαινετικὴ ἐπ' εὐσεβείᾳ), (σ. 242, PG 37, 237).
ρμα'. Τῷ αὐτῷ· (παρακλητική), (σ. 244, PG 37, 240).
ρμβ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 248, PG 37, 244).
ρμγ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 250, PG 37, 244).
ρμδ'. Τῷ αὐτῷ· (ὅτι οὐ πανταχοῦ ἐπαινετὸν τὸ τάχος, περὶ διαζυγίου γυναικὸς ἀγαπώσης καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς γονεῖς), (σ. 250, PG 37, 245).
ρμε'. Οὐηριανῷ· (περὶ τοῦ ἀνωτέρου διαζυγίου), (σ. 252, PG 37, 248).
ρμς'. Ὀλυμπίῳ· (παρακλητικὴ ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ), (σ. 254, PG 37, 249).
ρμζ'. Ἀστερίῳ· (περὶ τῶν αὐτῶν), (σ. 256, PG 37, 252).
ρμη'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ τῶν αὐτῶν), (σ. 258, PG 37, 253).
ρμθ'. Γεωργίῳ· (ὅτι τὸ ἀρρωστοῦν θεραπεύεται, ἀλλ' οὐ συντρίβεται, περὶ σκληρότητος ἱερέως), (σ. 260, PG 37,253).
ρν'. Ἀστερίῳ· (φιλική), (σ. 260, PG 37, 256).
ρνα'. Νεκταρίῳ· (συστατική), (σ. 262, PG 37, 256).
ρνβ'. Θεοδόρῳ· (περὶ ἀποστασίας εἰς τὴν πάσχουσαν Ἐκκλησίαν), (σ. 262, PG 37, 257).
ρνγ'. Βοσπορίῳ, ἐπισκόπου Κολωνίας· (περὶ ἀστασίας καὶ διπροσωπίας), (σ. 264, PG 37, 260).
ρνδ'. Ὀλυμπίῳ· (περὶ ἀρχῆς, καὶ κρίσις περὶ αὐτῆς). (σ. 266, PG 37, 260).
ρνε'. Ἀστερίῳ· (φιλικὴ μετ' εὐχῶν), (σ. 268, PG 37, 261).
ρνς'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἀρχῆς), (σ. 268, PG 37, 264).
ρνζ'. Θεοδώρῳ· (περὶ τῆς τῶν ἐχθρῶν ἀδιαφορίας), (σ. 270, PG 37, 264).
ρνη'. Εὐλαλίῳ· (περὶ ἀληθείας καὶ ἀκριβείας), (σ. 270, PG 37, 265).
ρνθ'. Θεοδώρῳ· (συστατική), (σ. 272, PG 37, 265).
ρξ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ δικαιοσύνης), (σ. 272, PG 37, 268).
ρξα'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 274, PG 37, 268).
ρξβ'. Τῷ αὐτῷ· (συστατικὴ μετὰ παρακλήσεως), (σ. 274, PG 37, 268).
ρξγ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ὅρκου καὶ ὁρκομωτῶν), (σ. 276, PG 37, 269).
ρξδ'. Τιμοθέῳ· (περὶ ἀρετῆς καὶ μετριοφροσύνης), (σ. 278, PG 37, 272).
ρξε'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ καρτερίας τῆς ἐκ φιλοσοφίας), (σ. 280, PG 37, 273).
ρξς'. Τῷ αὐτῷ· (καταστολὴ τῆς λύπης μετὰ προτροπῆς εἰς ὑπομονήν), (σ. 282, PG 37, 276).
ρξζ'. Ἑλλαδίῳ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 284, PG 37, 277).
ρξη'. Φωτίῳ· (φιλική), (σ. 284, PG 37, 277).
ρξθ'. Στρατηγίῳ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 286, PG 37, 277).
ρο'. Παλλαδίῳ· (φιλική), (σ. 286, PG 37, 278).
ροα'. Ἀμφιλοχίῳ· (περὶ εὐχῆς ἱερέων), (σ. 286, PG 37, 280).
ροβ'. Ἑλλαδίῳ· (συγχαρητήριος ἐπὶ ἑορτῇ), (σ. 288, PG 37, 281).

ρογ'. Ποστουμιανῷ· (περὶ ἀγνοίας Ῥωμαϊκῆς γλώσσης καὶ ἰταλικῶν ἠθῶν μετ' ἐπαίνου δὲ δι' ἃς ἔλαβεν ὑψηλὰς ἀρχάς· περὶ εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ὅτι ὁ τῆς ἀρχῆς ἀφιστάμενος ἀξιοπιστότερος), (σ. 288, PG 37, 281).
ροδ'. Εὐδοξίῳ ῥήτορι· (φιλική· φιλοσοφίας ἔπαινος μετὰ συστάσεως), (σ. 292, PG 37, 284).
ροε'. Τῷ αὐτῷ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 292, PG 37, 285).
ρος'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 294, PG 37, 288).
ροζ. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 296, PG 37, 288).
ροη'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ τοῦ διδάσκεσθαι τοὺς νέους τέχνην τινά, εἰς ἣν ἕκαστος πέφυκε· καὶ προτροπὴ εἰς τὴν ὄντως φιλοσοφίαν), (σ. 296, PG 37, 289).
ροθ'. Τῷ αὐτῷ· (παραινετική), (σ. 300, PG 37, 293).
ρπ'. Τῷ αὐτῷ· (παραινετικὴ εἰς τὸ πράττειν μᾶλλον, ἢ λέγειν), (σ. 302, PG 37, 296).
ρπα'. Σατουρνίνῳ· (ὅτι ἀπρόσιτον τὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλὰ φιλάνθρωπον ἡ φιλία, μετὰ συστάσεως), (σ. 302, PG 37, 296).
ρπβ'. Γρηγορίῳ Νύσσης· (περὶ τῶν ἐπισκόπων Ναζιανζοῦ καὶ Σασίμων, καὶ περὶ τοῦ μὴ ἄλλον χειροτονεῖν ζῶντος ἐπισκόπου), (σ. 302, PG 37, 296).
ρπγ'. Θεοδώρῳ ἐπισκόπῳ· (περὶ φθόνου καὶ διαβολῆς, στάσεως ἐπισκόπων, καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων Ναζιανζοῦ καὶ Σασίμων), (σ. 304, PG 37, 297).
ρπδ'. Ἀμφιλοχίῳ· (φιλικὴ καὶ περὶ συκοφαντίας), (σ. 308, PG 37, 301).
ρπε'. Νεκταρίῳ· (ἐπαινετική, καὶ περὶ τοῦ μὴ δικάζεσθαι τοὺς κληρικοὺς ἐν δημοσίοις δικαστηρίοις), (σ. 310, PG 37, 304).
ρπς'. Τῷ αὐτῷ· (συστατική), (σ. 312, PG 37, 305).
ρπζ'. Εὐδοξίῳ· (φιλική), (σ. 314, PG 37, 305).
ρπη'. Σταγειρίῳ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 314, PG 37, 308).
ρπθ'. Εὐστοχίῳ σοφιστῇ· (συστατικὴ μετὰ προτροπῆς εἰς ζῆλον διδασκαλίας), (σ. 316, PG 37, 308).
ρϟ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἀπολογίας καὶ κατηγορίας), (σ. 316, PG 37, 309).
ρϟα'. Τῷ αὐτῷ· (καθαπτικὴ τῆς γλωσσαλγίας), (σ. 320, PG 37, 313).
ρϟβ'. Σταγειρίῳ· (περὶ ὀρθῆς διδασκαλίας πρὸς τοὺς νέους), (σ. 320, PG 37, 313).
ρϟγ'. Προκοπίῳ· περὶ παραιτήσεως εἰς γάμου πρόσκλησιν), (σ. 322, PG 37, 316).
ρϟδ'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως εὐχετικὴ τῶν γάμων), (σ. 324, PG 37, 317).
ρϟε'. Γρηγορίῳ ἄρχοντι· (περὶ Ἡσιόδου ὀνομάσαντος τοὺς ὁμοτέχνους ἀντιτέχνους, καὶ ὅτι πρόθυμον τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἀσθενὴς ἡ σάρξ), (σ. 324, PG 37, 317).
ρϟς'. Ἐκηβολίῳ· (φιλικὴ μετὰ συστάσεως), (σ. 326, PG 37, 320).
ρϟζ. Γρηγορίῳ τῷ Νύσσης· (παραμυθητικὴ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν τῷ κόσμῳ λυπηρῶν), (σ. 328, PG 37, 321).
ρϟη'. Νεμεσίῳ· (περὶ μικρῶν προστίμων ἐκ πτωχίας, συστατικὴ μετ' εὐχαριστίας), (σ. 330, PG 37, 324).
ρϟθ'. Τῷ αὐτῷ· (συστατικὴ περὶ βοηθείας), (σ. 332, PG 37, 325).
σ'. Τῷ αὐτῷ· (φιλικὴ μετὰ προτροπῆς εἰς φιλοσοφίαν), (σ. 334, PG 37, 328).
σα'. Τῷ αὐτῷ· (φιλική), (σ. 336, PG 37, 328).

σϐ'. Πρὸς Νεκτάριον, ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως· (παραπονετικὴ ἐπὶ ταῖς ταραχαῖς τῶν ἐκκλησιῶν· καὶ ἐνθαρρυντικὴ κατὰ τῶν αἱρετικῶν Μακεδονιαστῶν καὶ Ἀπολιναριστῶν), (σ. 336, PG 37, 329).
σγ'. Οὐαλεντινιανῷ· (δυσφορία ἐπὶ ἐξελάσει ἐξ ἡσυχίας, καὶ ὑποχώρησις γυναιξὶ οἰκαρχίαις), (σ. 342, PG 37, 333).
σδ'. Ἀδελφίῳ· (παραινετικὴ μετὰ συστάσεως καὶ περὶ κολακείας ἐκ τῶν θέσεων καὶ περιστάσεων), (σ. 344, PG 37, 337).
σε'. Τῷ αὐτῷ· (ἀπολογητικὴ μετ' εὐχῶν), (σ. 346, PG 37, 340).
σϛ'. Τῷ αὐτῷ· (παραινετικὴ καὶ περὶ σπατάλης), (σ. 346, PG 37, 340).
σζ'. Ἰακώϐῳ· (συστατική), (σ. 350, PG 37, 345).
ση'. Τῷ αὐτῷ· (ὁμοίως), (σ. 352, PG 37, 345).
σθ'. Κάστορι· (φιλικὴ περὶ ὁμονοίας), (σ. 352, PG 37, 345).
σι'. Τῷ αὐτῷ· (προτρεπτικὴ εἰς ὑπομονήν), (σ. 354, PG 37, 348).
σια'. Κυριακῷ· (συστατικὴ περὶ ϐοηθείας), (σ. 354, PG 37, 348).
σιϐ'. Σακερδῶτι· (εὐχετική), (σ. 356, PG 37, 349).
σιγ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ καρτερίας), (σ. 356, PG 37, 349).
σιδ'. Τῷ αὐτῷ· (ὅτι οὐ δόκιμον τὸ ἀπείραστον, καὶ περὶ ὑπομονῆς), (σ. 358, PG 37, 349).
σιε'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ὑπομονῆς καὶ χρηστῆς ἐλπίδος), (σ. 358, PG 37, 352).
σιϛ'. Εὐδοκίῳ· (παραινετικὴ ἐκ πολυπειρίας), (σ. 360, PG 37, 352).
σιζ'. Τῷ αὐτῷ· (παραινετικὴ μετὰ ἀληθείας καὶ ἄνευ κολακείας), (σ. 360, PG 37, 353).
σιη'. Τῷ αὐτῷ· (παραινετικὴ ἐκ στοργῆς καὶ εἰλικρινείας), (σ. 362, PG 37, 356).
σιθ'. Ἑλλαδίῳ· (συστατικὴ μετὰ παρακλήσεως), (σ. 364, PG 37, 357).
σκ'. Τῷ αὐτῷ· (περὶ ἡμερότητος καὶ διαϐολῆς), (σ. 366, PG 37, 360).
σκα'. Ὁμοφρονίῳ· (περὶ ἐπιεικείας καὶ τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος), (σ. 368, PG 37, 361).
σκϐ'. Θέκλῃ· (παραινετικὴ καὶ περὶ τῆς ὄντως φιλοσοφίας), (σ. 370, PG 37, 361).
σκγ'. Τῇ αὐτῇ· (περὶ τῆς φιλοσόφου ὑπομονῆς καὶ ἡσυχίας καὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως), (σ. 372, PG 37, 364).
σκδ'. Ἀφρικανῷ· (περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας μετὰ αἰτήσεως), (σ. 376, PG 37, 368).
σκε'. Ἐλλεϐίχῳ· (φιλικὴ μετὰ παρακλήσεως), (σ. 376, PG 37, 369).
σκϛ'. Ἀνυσίῳ· (φιλική), (σ. 378, PG 37, 369).
σκζ'. Οὔρσῳ· (φιλική), (σ. 378, PG 37, 369).
σκη'. Πανσοφίῳ· (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου), (σ. 380, PG 37, 372).
σκθ'. Τῷ αὐτῷ· (φιλική), (σ. 380, PG 37, 372).
σλ'. Θεοδοσίῳ ἢ Θεοδώρῳ· (φιλικὴ μετ' εὐχῆς· καὶ ὅτι σπάνιον ἡ καθαρὰ φιλία), (σ. 382, PG 37, 372).
σλα'. Εὐσεϐίῳ φίλῳ· (εὐχετικὴ ἐπὶ γάμῳ), (σ. 382, PG 37, 373).
σλϐ'. Διοκλεῖ· (εὐχετικὴ ἐπὶ γάμῳ), (σ. 384, PG 37, 376).
σλγ'. Ἀϐλαϐίῳ· (περὶ σοφιστοῦ ἄνευ ἀρετῆς), (σ. 386, PG 37, 376).
σλδ'. Ὀλυμπιανῷ· (περὶ ἐπιστροφῆς ϐιϐλίου), (σ. 386, PG 37, 377).
σλε'. Ἀδαμαντίῳ· (περὶ κτήσεως καὶ

ἀναγνώσεως βιβλίων), (σ. 388, PG 37, 377).
σλς'. Λιβανίῳ σοφιστῇ· (ἀστεία), (σ. 390, PG 37, 380).
σλζ'. Μακεδονίῳ· (περὶ φιλικῶν δώρων), (σ. 390, PG 37, 380).
σλη'. Παρθένοις· (παραμυθητικὴ ἐπὶ θανάτῳ), (σ. 390, PG 37, 380).
σλθ'. Ἐπιφανίῳ· (περὶ τοῦ τιμᾶσθαι πατέρας καὶ διδάσκεσθαι παῖδας), (σ. 392, PG 37, 381).
σμ'. Μελετίῳ· (περὶ φιλίας μετὰ πόθου), (σ. 394, PG 37, 381).
σμα'. Ἀβουργίῳ· (εὐχετική), (σ. 394, PG 37, 384).
σμβ'. Πέτρῳ· (φιλική), (σ. 396, PG 37, 384).
σμγ'. Πρὸς Εὐάγριον μοναχόν· (περὶ θεότητος)· (σ. 396, PG 37, 384).
σμδ'. Βασιλίσσῃ· (παραινετικὴ μετὰ παραμυθίας καὶ εὐχαριστίας εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν), (σ. 396, PG 37, 385).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1977
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-32).

Α'. Χριστὸς πάσχων, τραγῳδία· (σ. 34-247, PG 38, 133-340).

Β'. Ἔπη Θεολογικὰ καὶ Δογματικά :
α'. Περὶ τοῦ Πατρός, (σ. 248, PG 37, 397).
β'. Περὶ τοῦ Υἱοῦ, (σ. 252, PG 37, 401).
γ'. Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 258, PG 37, 408).
δ'. Περὶ κόσμου, (σ. 266, PG 38, 415).
ε'. Περὶ προνοίας, (σ. 274, PG 37, 424).
ς'. Περὶ τῆς αὐτῆς, (σ. 280, PG 37, 430).
ζ'. Περὶ νοερῶν οὐσιῶν, (σ. 288, PG 37, 438).
η'. Περὶ ψυχῆς, (σ. 296, PG 37, 446).
θ'. Περὶ Διαθηκῶν καὶ ἐπιφανείας Χριστοῦ, (σ. 306, PG 37, 456).
ι'. Κατὰ Ἀπολιναρίου περὶ ἐνανθρωπήσεως, (σ. 314, PG 37, 464).
ια'. Περὶ ἐνανθρωπήσεως, (σ. 320, PG 37, 470).
ιβ'. Περὶ τῶν γνησίων βιβλίων τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς, (σ. 322, PG 37, 472).
ιγ'. Πατριάρχαι υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ, (σ. 324, PG 37, 475).
ιδ'. Μάστιγες Αἰγύπτου, (σ. 326, PG 37, 475).
ιε'. Ἡ τοῦ Μωυσέως Δεκάλογος, (σ. 326, PG 37, 476).
ις'. Εἰς τὰ θαύματα Ἠλίου τοῦ προφήτου καὶ Ἐλισσαίου, (σ. 328, PG 37, 477).
ιζ'. Ἐπίγραμμα εἰς τὸ μαρτύριον Ἠλίου τὸ καλούμενον χηρεῖον, (σ. 330, PG 37, 479).
ιη'. Περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ γενεαλογίας, (σ. 332, PG 37, 480).
ιθ'. Μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ιβ', (σ. 342, PG 37, 488).
κ'. Τὰ τοῦ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Ματθαῖον, (σ. 342, PG 37, 488).
κα'. Τὰ τοῦ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Μάρκον, (σ. 346, PG 37, 491).
κβ'. Τὰ τοῦ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Λουκᾶν, (σ. 348, PG 37, 492).
κγ'. Τὰ τοῦ Χριστοῦ θαύματα κατὰ Ἰωάννην, (σ. 350, PG 37, 494).
κδ'. Τοῦ Χριστοῦ παραβολαὶ καὶ αἰνίγματα, (σ. 350, PG 37, 495).
κε'. Παραβολαὶ Χριστοῦ κατὰ Μάρκον, (σ. 352, PG 37, 496).
κς'. Παραβολαὶ κατὰ Λουκᾶν, (σ. 354, PG 37, 497).
κζ'. Παραβολαὶ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν, (σ. 356, PG 37, 498).
κη'. Χειμὼν ὑπὸ Χριστοῦ κατασταλθείς,

(σ. 364, PG 37, 506).
κθ'. Ὕμνος εἰς Θεόν, (σ. 364, PG 37, 507).
λ'. Ὕμνος πρὸς Θεόν, (σ. 364, PG 37, 508).
λα'. Ὕμνος ἄλλος, (σ. 370, PG 37, 510).
λβ'. Ὕμνος ἑσπερινός, (σ. 370, PG 37, 511).
λγ'. Εὐχαριστήριον, (σ. 374, PG 37, 514).
λδ'. Εὐχαριστήριον ἄλλο, (σ. 374, PG 37, 515).
λε'. Ἐπίκλησις πρὸ τῆς τῶν Γραφῶν ἀναγνώσεως, (σ. 376, PG 37, 517).
λϛ'. Ἐνόδια, (σ. 378, PG 37, 518).
λζ'. Ἄλλη περὶ εὐοδίας προσευχή, (σ. 380, PG 37, 520).
λη'. Ἄλλη εἰς ταὐτὸ προσευχή, (σ. 380, PG 37, 521).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Ἔπη Ἠθικά:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-12).
α'. Παρθενίης ἔπαινος, (σ. 248, PG 37, 521).
β'. Ὑποθῆκαι παρθένοις, (σ. 252, PG 37, 578).
γ'. Πρὸς παρθένους παραινετικός, (σ. 258, PG 37, 632).
δ'. Εἰς παρθένον, (σ. 266, PG 38, 640).
ε'. Πρὸς τοὺς ἐν κοινοβίῳ μοναχούς, (σ. 274, PG 37, 642).
ϛ'. Εἰς Σωφροσύνην, (σ. 280, PG 37, 643).
ζ'. Περὶ ἁγνείας, (σ. 288, PG 37, 647).
η'. Σύγκρισις βίων, (σ. 296, PG 37, 649).
θ'. Περὶ ἀρετῆς α', (σ. 306, PG 37, 667).
ι'. Περὶ ἀρετῆς β', (σ. 160, PG 37, 680).
ια'. Πρὸς κόσμον διαλογισμός, (σ. 228, PG 37, 752).
ιβ'. Περὶ τοῦ ἐπικήρου τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, (σ. 230, PG 37, 753).
ιγ'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 232, PG 38, 754).
ιδ'. Περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, (σ. 234, PG 37, 755).
ιε'. Περὶ τῆς τοῦ ἐκτὸς ἀνθρώπου εὐτελείας, (σ. 244, PG 37, 766).
ιϛ'. Περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν, (σ. 258, PG 37, 778).
ιζ'. Διαφόρων βίων μακαρισμοί, (σ. 262, PG 37, 781).
ιη'. Περὶ ζωῆς ἀνθρωπίνης, (σ. 268, PG 37, 786).
ιθ'. Περὶ τῆς αὐτῆς, (σ. 270, PG 37, 787).
κ'. Περὶ πόθου, (σ. 272, PG 37, 788).
κα'. Περὶ θανάτου φιλομένων, (σ. 272, PG 37, 789).
κβ'. Περὶ φίλων τῶν μὴ καλῶν , (σ. 274, PG 37, 789).
κγ'. Εἰς τὸ αὐτό, (σ. 274, PG 37, 790).
κδ'. Πρὸς πολυόρκους διάλογος, (σ. 276, PG 38, 790).
κε'. Κατὰ θυμοῦ, (σ. 300, PG 37, 813).
κϛ'. Εἰς εὐγενῆ δίστροπον, (σ. 338, PG 37, 851).
κζ'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 342, PG 37, 854).
κη'. Κατὰ πλουτούντων, (σ. 346, PG 37, 856).
κθ'. Κατὰ γυναικῶν καλλωπιζομένων, (σ. 372, PG 37, 884).
λ'. Στίχων ἀκροστιχὶς τῶν πάντων στοιχείων ἑκάστου ἰάμβου τέλος παραινέσεως ἔχοντος, (σ. 396, PG 37, 908).
λα'. Γνῶμαι δίστιχοι, (σ. 398, PG 37, 910).
λβ'. Γνωμικὰ δίστιχα, (σ. 404, PG 37, 916).
λγ'. Γνωμολογία τετράστιχος. Ἐπίγραμμα τῶν στίχων (σ. 414, PG 37, 927).
λδ'. Ὅροι παχυμερεῖς, (σ. 430, PG 38, 945).
λε'. Εἰς πενίαν φιλόσοφον, (σ. 448, PG 37, 965).

λς'. Περὶ τῆς αὐτῆς, (σ. 448, PG 37, 965).
λζ'. Εἰς τὴν ὑπομονήν, (σ. 450, PG 37, 966).
λη'. Εἰς τὴν αὐτήν, (σ. 450, PG 37, 967).
λθ'. Εἰς τύχην καὶ φρόνησιν, (σ. 452, PG 37, 967).
μ'. Εἰς τὴν τῶν ἀνθρωπίνων ματαιότητα, (σ. 452, PG 37, 968).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΠΗ ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Εἰσαγωγή (σ. 5-9).
Α'. Ἔπη εἰς ἑαυτὸν (σ. 12-431, PG 37, 969-1451).
α'. Περὶ τῶν καθ' ἑαυτόν, (σ. 12, PG 37, 969).
β'. Ὅρκοι Γρηγορίου, (σ. 48, PG 37, 1017).
γ'. Ἐνόδια Κωνσταντινουπόλεως, (σ. 50, PG 37, 1020).
δ'. Εἰς ἑαυτόν, (σ. 52, PG 37, 1022).
ε'. Πρὸς τὸν Ἀναστασίας λαόν, (σ. 52, PG 37, 1022).
ς'. Πρὸς τοὺς αὐτούς, (σ. 54, PG 37, 1023).
ζ'. Πρὸς τοὺς ἀφίλους ἐξιτήριον, (σ. 54, PG 37, 1024).
η'. Πρὸς τοὺς φθονοῦντας, (σ. 56, PG 37, 1025).
θ'. Πρὸς τοὺς αὐτούς, (σ. 56, PG 37, 1026).
ι'. Πρὸς τοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱερέας καὶ αὐτὴν τὴν πόλιν, (σ. 58, PG 37, 1027).
ια'. Περὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον, (σ. 60, PG 37, 1029).
ιβ'. Εἰς ἑαυτὸν καὶ περὶ ἐπισκόπων, (σ. 172, PG 37, 1166).
ιγ'. Εἰς ἐπισκόπους, (σ. 220, PG 37, 1227).
ιδ'. Εἰς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς φθονοῦντας, (σ. 232, PG 37, 1244).
ιε'. Εἰς ἑαυτὸν μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπάνοδον, (σ. 236, PG 37, 1250).
ις'. Ἐνύπνιον περὶ τῆς Ἀναστασίας Ἐκκλησίας, ἣν ἐπήξατο ἐν Κωνσταντινουπόλει, (σ. 240, PG 37, 1254).
ιζ'. Περὶ τῶν τοῦ βίου διαφορῶν, καὶ κατὰ ψευδοϊερέων, (σ. 246, PG 37, 1262).
ιη'. Πρὸς τοὺς φθονοῦντας, (σ. 252, PG 37, 1270).
ιθ'. Σχετλιαστικὸν ὑπὲρ τῶν αὑτοῦ παθῶν, (σ.)254, (PG 37, 1271).
κ'. Νοσοῦντος εὐχὴ πρὸς Χριστόν, (σ. 260, PG 37, 1279).
κα'. Εἰς τὸν πονηρόν, (σ. 260, PG 37, 1280).
κβ'. Ἱκετήριον, (σ. 262, PG 37, 1281).
κγ'. Εἰς τὴν ἀναχώρησιν, (σ. 264, PG 37, 1282).
κδ'. Εὐχὴ ἑωθινή, (σ. 266, PG 37, 1284).
κε'. Πρὸς ἑσπέραν θρῆνος, (σ. 266, PG 37, 1285).
κς'. Δέησις πρὸς Χριστὸν τῇ ἐπαύριον, (σ. 268, PG 37, 1285).
κζ'. Θρῆνος, (σ. 268, PG 37, 1286).
κη'. Ἐλεγειακόν, (σ. 270, PG 37, 1288).
κθ'. Εἰς τὴν ὑπομονήν, (σ. 270, PG 37, 1288).
λ'. Εἰς ἑαυτόν, (σ. 272, PG 37, 1290).
λα'. Πόθος τοῦ θανάτου, (σ. 286, PG 37, 1299).
λβ'. Περὶ τῆς τοῦ βίου ματαιότητος καὶ ἀπιστίας καὶ κοινοῦ πάντων τέλους, (σ. 286, PG 37, 1300).
λγ'. Πρὸς Χριστόν, (σ. 290, PG 37, 1305).
λδ'. Εἰς τὴν ἐν ταῖς νηστίαις σιωπήν, (σ. 292, PG 37, 1309).

λε'. Ἄλλο, (σ. 306, PG 37, 1322).
λς'. Ἄλλο, (σ. 306, PG 37, 1323).
λζ'. Ἄλλο, (σ. 308, PG 37, 1324).
λη'. Ὕμνος εἰς Χριστὸν μετὰ τὴν σιωπὴν ἐν τῷ Πάσχᾳ, (σ. 308, PG 37, 1325).
λθ'. Εἰς τὰ ἔμμετρα, (σ. 312, PG 37, 1329).
μ'. Πρὸς τοὺς φθονοῦντας, (σ. 318, PG 37, 1337).
μα'. Πρὸς Μάξιμον, (σ. 320, PG 37, 1339).
μβ'. Θρῆνος διὰ τῶν αὑτοῦ μόγων, καὶ πρὸς Χριστὸν δέησις περὶ τῆς λύσεως τοῦ αὑτοῦ βίου, (σ. 324, PG 37, 1344).
μγ'. Πρὸς ἑαυτὸν κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν, (σ. 326, PG 37, 1346).
μδ'. Εἰς τοὺς διαβάλλοντας τοὺς μοναχούς, καὶ εἰς ἐπιπλάστως μονάζοντας, (σ. 328, PG 38, 1349).
με'. Θρῆνος περὶ τῶν τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς παθῶν, (σ. 332, PG 37, 1353).
μς'. Κατὰ σαρκός, (σ. 352, PG 37, 1377).
μζ'. Ἐπιτίμησις κατὰ τοῦ ἀλόγου τῆς ψυχῆς, (σ. 354, PG 37, 1381).
μη'. Εἰς τὸν ἀποθανόντα τῷ κόσμῳ, (σ. 358, PG 37, 1384).
μθ'. Θρῆνος, (σ. 358, PG 37, 1384).
ν'. Κατὰ τοῦ πονηροῦ εἰς τὴν νόσον, (σ. 360, PG 37, 1385).
να'. Θρηνητικὸν ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ ψυχῆς, (σ. 366, PG 37, 1394).
νβ'. Θρῆνος, (σ. 368, PG 37, 1397).
νγ'. Ἕτερος θρῆνος, (σ. 370, PG 37, 1397).
νδ'. Κατὰ τοῦ πονηροῦ, (σ. 370, PG 37, 1397).
νε'. Ἀποτροπὴ τοῦ πονηροῦ, καὶ τοῦ Χριστοῦ ἐπίκλησις, (σ. 372, PG 37, 1399).
νς'. Κατὰ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 374, PG 37, 1401).
νζ'. Κατὰ τοῦ πονηροῦ, (σ. 374, PG 37, 1402).
νη'. Κατὰ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 374, PG 37, 1402).
νθ'. Κατὰ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 376, PG 37, 1403).
ξ'. Κατὰ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 376, PG 37, 1404).
ξα'. Θρῆνος, (σ. 378, PG 37, 1404).
ξβ'. Ἱκετηρία εἰς Χριστόν, (σ. 378, PG 37, 1405).
ξγ'. Θρῆνος πρὸς τὸν Χριστόν, (σ. 380, PG 37, 1406).
ξδ'. Ἄλλο πρὸς Χριστόν, (σ. 380, PG 37, 1406).
ξε'. Θρῆνος, (σ. 380, PG 37, 1407).
ξς'. Ἄλλος πρὸς Χριστόν, (σ. 382, PG 37, 1407).
ξζ'. Εἰς ἑαυτόν, (σ. 382, PG 37, 1408).
ξη'. Εἰς ἑαυτόν, (σ. 384, PG 37, 1409).
ξθ'. Δέησις ἐν τῇ νόσῳ, (σ. 390, PG 37, 1417).
ο'. Ἄλλο, (σ. 390, PG 37,).
οα'. Δέησις ἐν τῇ νόσῳ, (σ. 392, PG 37, 1418).
οβ'. Εἰς τὴν ἔξοδον, (σ. 392, PG 37, 1419).
ογ'. Παρακλητικόν, (σ. 394, PG 37, 1420).
οδ'. Πρὸς Χριστόν, (σ. 394, PG 37, 1421).
οε'. Θρῆνος πρὸς Χριστόν, (σ. 396, PG 37, 1422).
ος'. Ἕτερος θρῆνος, (σ. 396, PG 37, 1423).
οζ'. Προσευχὴ εἰς Χριστόν, (σ. 396, PG 37, 1423).
οη'. Πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, (σ. 398, PG 37, 1425).
οθ'. Εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, (σ. 400, PG 37, 1426).
π'. Εἰς ἑαυτόν, (σ. 400, PG 37, 1427).
πα'. Πρὸς τὸν αὑτοῦ θυμόν, (σ. 400, PG 37, 1427).
πβ'. Πρὸς αὑτόν, (σ. 402, PG 37, 1428).
πγ'. Περὶ τῶν δαιμονίων πολέμων, (σ. 402, PG 37, 1428).

πδ'. Θρῆνος, (σ. 404, PG 38, 1430).
πε'. 'Επιστρεπτικὴ πρὸς Θεὸν νουθεσία, (σ. 406, PG 37, 1431).
πς'. Παραίνεσις πρὸς ἑαυτόν, (σ. 406, PG 37, 1432).
πζ'. Περὶ τοῦ πρὸς Θεὸν πόθου, (σ. 408, PG 37, 1433).
πη'. Εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν στίχοι ἡμίαμβοι, (σ. 410, PG 37, 1435).
πθ'. Εἰς τὴν νόσον, (σ. 422, PG 37, 1442).
ϟ'. Εἰς τὸν ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοκέων μόρον, τίς πρῶτος καὶ τίς μετέπειτα ἀπῆρε, (σ. 424, PG 37, 1445).
ϟα'. Εἰς τὸν πάντων αὐτῶν τάφον, (σ. 426, PG 37, 1446).
ϟβ'. 'Επιτάφιος καὶ συντομὴ τοῦ αὐτοῦ βίου, (σ. 426, PG 37,1447).
ϟγ'. Ἄλλο εἰς ἑαυτόν, (σ. 428, PG 37, 1448).
ϟδ'. Ἄλλο, (σ. 428, PG 37, 1449).
ϟε'. Ἄλλο, (σ. 428, PG 37, 1449).
ϟς'. Ἄλλο, (σ. 430, PG 37, 1450).
ϟζ'. Ἄλλο, (σ. 430, PG 37, 1450).
ϟη'. Ἄλλο, (σ. 430, PG 37, 1450).
ϟθ'. Ἄλλο, (σ. 430, PG 37, 1451).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

Β'. Ἔπη εἰς Ἑτέρους (σ. 10- 347, PG 37, 1451-1599).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
α'. Πρὸς Ἑλλήνιον, περὶ τῶν μοναχῶν προτρεπτικόν, (σ. 10, PG 37, 1451).
β'. Πρὸς 'Ιουλιανόν, (σ. 34, PG 37, 1477).
γ'. Πρὸς Βιταλιανόν, παρὰ τῶν υἱῶν, (σ. 38, PG 37, 1480).
δ'. Παρὰ Νικοβούλου πρὸς τὸν πατέρα, (σ. 64, PG 37, 1505).
ε'. Νικοβούλου πρὸς τὸν υἱόν, (σ. 80, PG 37, 1521).
ς'. Παραινετικὸν πρὸς 'Ολυμπιάδα, (σ. 102, PG 37, 1542).
ζ'. Πρὸς Νεμέσιον, (σ. 112, PG 37, 1551).
η'. Πρὸς Σέλευκον, (σ. 136, PG 37, 1577).

Β'. ΕΠΙΤΑΦΙΑ

α'. Εἰς Ναυκράτιον τὸν ἀδελφὸν τοῦ μεγάλου Βασιλείου, (σ. 164, PG 38, 11).
β'. Ἄλλο, (σ. 164, PG 38, 11).
γ'. Ἄλλο, (σ. 166, PG 38, 11).
δ'. Εἰς Θεσπέσιον Γραμματικόν, (σ. 166, PG 38, 12).
ε'. Εἰς Προαιρέσιον σοφιστήν, (σ. 166, PG 38, 13).
ς'.–κα'. Εἰς Καισάριον, (σ. 168-178, PG 38, 14-21).
κβ'.–κδ'. Εἰς Γοργόνιον, (σ. 180, PG 38, 21-22).
κε'.–κζ'. Εἰς Λιβίαν, (σ. 182, PG 38, 23-24).
κη'.–λς'. Εἰς Εὐφήμιον, (σ. 184-190, PG 38, 24-28).
λζ'.–λθ'. Εἰς Ἑλλάδιον, (σ. 190-192, PG 38, 29).
μ'.–νγ'. Εἰς Μαρτινιανόν, (σ. 192–203, PG 38, 30-37).
νδ'. Εἰς 'Εμμελίαν τὴν μητέρα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, (σ. 204, PG 38, 37-38).
νε'.–ξε'. Εἰς πατέρα, (σ. 204-213, PG 38, 38-43).
ξς'.– ϙ'. Εἰς τὴν μητέρα ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου προσληφθεῖσαν, (σ. 214-242, PG 38, 44-62).
ϙα'.–ϙβ'. Τῶν τοκέων θανόντων προσωποποιΐα, (σ. 54, PG 38, 62-63).
ϙγ'.–ϙδ'. Εἰς 'Αμφιλόχιον, (σ. 244, PG 38, 64-65).
ϙε'.–ϙθ'. Εἰς 'Αμφιλόχιον ἄλλον, (σ. 246-

248, PG 38, 65-67).
ρι'.–ρια'. Εἰς Βάσσον, (σ. 248-250, PG 38, 67-68).
ριϐ'.–ριδ'. Εἰς Νικομήδην, (σ. 250-252, PG 38, 68-69).
ριε'.–ριη'. Εἰς Καρτέριον, (σ. 252-254, PG 38, 70-71).
ριθ'. Εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπικήδεια, εἴτε ἐπιτάφια, (σ. 256-259, PG 38, 72-75).
ρκ'. Εἰς Μακρίναν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου, (σ. 260, PG 38, 75).
ρκα'. Εἰς Εὐσέϐιον καὶ Βασίλισσαν, (σ. 260, PG 38, 76).
ρκϐ'. Εἰς Γεώργιον, (σ. 260, PG 38, 76).
ρκγ'. Εἰς Θεοσέϐιον ἀδελφὴν τοῦ μεγάλου Βασιλείου, (σ. 262, PG 38, 77).
ρκδ'. Εἰς Φιλτάτιον, (σ. 262, PG 38, 77).
ρκε'. Εἰς Γρηγόριον, (σ. 262, PG 38, 77).
ρκς'.–ρκζ'. Εἰς Μαξέντιον, (σ. 264, PG 38, 78).
ρκη'. Εἰς Εὐπραξίαν, (σ. 264, PG 38, 79).
ρκθ'. Εἰς Παῦλον, (σ. 266-269, PG 38, 78-81).

Γ'. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ϡδ'. (σ. 272-347, PG 38, 81-136).
α'. Εἰς Γιγάντιον οἰκοδόμον, (σ. 272, PG 38, 81).
ϐ'. Εἰς Σιγάντιον ἐρημίτην, (σ. 272, PG 38, 83).
γ'. Εἰς Εὐπραξίους, (σ. 274, PG 38, 83).
κε'.–κζ'. Εἰς Λιϐίαν, (σ. 182, PG 38, 23-24).
δ'.–ς'. Εἰς Φιλάγριον, καὶ πρὸς ὑπομονήν, (σ. 274-276, PG 38, 84).
ζ'.–θ'. Εἰς λοίδορον, (σ. 276-278, PG 38, 85).
ι'.–ιδ'. Εἰς ἀγαπητούς, (σ. 278-281, PG 38, 86-88).
ιε'.–ις'. Περὶ τῶν συνεισάκτων, (σ. 282-284, PG 38, 89-91).
ιζ'.–ιη'. Πρὸς παρθένον, (σ. 284-286, PG 38, 91).
ιθ'.–κ'. Πρὸς μοναχούς, (σ. 286-288, PG 38, 92-93).
κα'.–κγ'. Ὅτι οὐκ ἀπὸ πιπτόντων χρὴ τοὺς ἁγνοὺς διαϐάλλειν, (σ. 288-290, PG 38, 94-95).
κδ'. Περὶ γάμου, (σ. 292, PG 38, 96).
κε'. Ὅτι καὶ παίζειν ἐστὶ σεμνῶς, (σ. 292, PG 38, 96).
κς'.–κθ'. Πρὸς τοὺς ἐν μαρτυρίοις τρυφῶντας, (σ. 292-296, PG 38, 97).
λ'. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου κατέμενε, μετασχηματισθεῖσαν παρ' αὐτοῦ· ἦν γὰρ ναὸς εἰδώλων· (σ. 296, PG 38, 99).
λα'.–ϡδ'. Κατὰ τυμϐωρύχων, (σ. 298-347, PG 38, 99-130).

Δ' ΑΠΑΝΤΑ ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1977
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 7).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (9-73).

Βιϐλίον Α'.

(σ. 74-159, PG 20, 48-131).
α'. Τίς ἡ τῆς ἐπαγγελίας ὑπόθεσις, (σ. 74-78, PG 20, 48).
ϐ'. Ἐπιτομὴ κεφαλαιώδης περὶ τῆς κατὰ τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον ἡμῶν τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ προϋπάρξεώς τε καὶ θεολογίας, (σ. 78-94, PG 20, 53).
γ'. Ὡς καὶ τὸ Ἰησοῦ ὄνομα καὶ αὐτὸ δὴ τὸ τοῦ Χριστοῦ ἔγνωστό τε ἀνέκαθεν

καὶ τετίμητο παρὰ τοῖς θεσπεσίοις προφήταις, (σ. 94-102, PG 20, 68).
δ'. Ὡς οὐ νεώτερος οὐδὲ ξενίζων ἦν ὁ τρόπος τῆς πρὸς αὐτοῦ καταγγελθείσης πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εὐσεβείας, (σ. 104-110, PG 20, 76).
ε'. Περὶ τῶν χρόνων τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ τῆς εἰς ἀνθρώπους, (σ. 110-112, PG 20, 80).
ς'. Ὡς κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ ἀκολούθως ταῖς προφητείαις ἐξέλιπον ἄρχοντες οἱ τὸ πρὶν ἐκ προγόνων διαδοχῆς τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους ἡγούμενοι πρῶτός τε ἀλλόφυλος βασιλεύει αὐτῶν Ἡρώδης, (σ. 114-118, PG 20, 85).
ζ'. Περὶ τῆς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις νομιζομένης διαφωνίας τῆς περὶ τοῦ Χριστοῦ γενεαλογίας, (σ. 118-128, PG 20, 89).
η'. Περὶ τῆς Ἡρώδου κατὰ τῶν παίδων ἐπιβουλῆς καὶ οἵα μετῆλθεν αὐτὸν καταστροφὴ βίου, (σ. 128-136, PG 20, 100).
θ'. Περὶ τῶν κατὰ Πιλᾶτον χρόνων, (σ. 136-138, PG 20, 105).
ι'. Περὶ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις ἀρχιερέων καθ' οὓς ὁ Χριστὸς τὴν διδασκαλίαν ἐποιήσατο, (σ. 138-142, PG 20, 108).
ια'. Τὰ περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ μεμαρτυρημένα, (σ. 142-146, PG 20, 113).
ιβ'. Περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, (σ. 146-148, PG 20, 117).
ιγ'. Ἱστορία περὶ τοῦ τῶν Ἐδεσσηνῶν δυνάστου, (σ. 148-158, PG 20, 120).

Βιβλίον Β'.

(σ. 160-241, PG 20, 132-302).
Προίμιον, (σ. 160-243, PG 20, 132).
α'. Περὶ τῆς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ διαγωγῆς τῶν Ἀποστόλων, (σ. 160-168, PG 20, 133).
β'. Ὅπως Τιβέριος ὑπὸ Πιλάτου τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ διδαχθεὶς ἐκινήθη, (σ. 168-170, PG 20, 140).
γ'. Ὅπως εἰς πάντα τὸν κόσμον ἐν βραχεῖ χρόνῳ διέδραμεν ὁ περὶ τοῦ Χριστοῦ λόγος, (σ. 170-172, PG 20, 141).
δ'. Ὡς μετὰ Τιβέριον Γάϊος Ἰουδαίων βασιλέα καθίστησιν Ἀγρίππαν, τὸν Ἡρώδην ἀϊδίῳ ζημιώσας φυγῇ, (σ. 174, PG 20, 145).
ε'. Ὡς Φίλων ὑπὲρ Ἰουδαίων πρεσβείαν ἐστείλατο πρὸς Γάϊον, (σ. 174-178, PG 20, 148).
ς'. Ὅσα Ἰουδαίοις συνερρύη κακὰ μετὰ τὴν κατὰ τοῦ Χριστοῦ τόλμαν, (σ. 178-182, PG 20, 149).
ζ'. Ὡς καὶ Πιλᾶτος ἑαυτὸν διεχρήσατο, (σ. 182-184, PG 20, 156).
η'. Περὶ τοῦ κατὰ Κλαύδιον λιμοῦ, (σ. 184, PG 20, 156).
θ'. Μαρτύριον Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου, (σ. 184-186, PG 20, 157).
ι'. Ὡς Ἀγρίππας ὁ καὶ Ἡρώδης τοὺς Ἀποστόλους διώξας τῆς θείας παραυτίκα δίκης ᾔσθετο, (σ. 186-190, PG 20, 157).
ια'. Περὶ Θευδᾶ τοῦ γόητος, (σ. 190-192, PG 20, 161).
ιβ'. Περὶ Ἑλένης τῆς τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλίδος, (σ. 192-194, PG 20, 165).
ιγ'. Περὶ Σίμωνος τοῦ μάγου, (σ. 194-198, PG 20, 168).
ιδ'. Περὶ τοῦ κατὰ Ῥώμην κηρύγματος Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου, (σ. 198-200, PG 20, 169).
ιε'. Περὶ τοῦ κατὰ Μᾶρκον εὐαγγελίου, (σ. 200-202, PG 20, 172).

ις'. Ὡς πρῶτος Μᾶρκος τοῖς κατ' Αἴγυπτον τὴν εἰς τὸν Χριστὸν γνῶσιν ἐκήρυξεν, (σ. 202, PG 20, 173).
ιζ'. Οἷα περὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον ἀσκητῶν ὁ Φίλων ἱστορεῖ, (σ. 204-214, PG 20, 173).
ιη'. Ὅσα τοῦ Φίλωνος εἰς ἡμᾶς περιῆλθε συγγράμματα, (σ. 214-218, PG 20, 184).
ιθ'. Οἷα τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαίους συμφορὰ μετῆλθεν ἐν τῇ τοῦ Πάσχα ἡμέρᾳ, (σ. 218-220, PG 20, 189).
κ'. Οἷα καὶ κατὰ Νέρωνα ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπράχθη, (σ. 220-222, PG 20, 189).
κα'. Περὶ τοῦ Αἰγυπτίου, οὗ καὶ τῶν Ἀποστόλων αἱ Πράξεις ἐμνημόνευσαν, (σ. 222-224, PG 20, 192).
κβ'. Ὡς ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Ῥώμην δέσμιος ἀναπεμφθεὶς Παῦλος ἀπολογησάμενος πάσης ἀπελύθη αἰτίας, (σ. 224-226, PG 20, 193).
κγ'. Ὡς ἐμαρτύρησεν Ἰάκωβος ὁ τοῦ Κυρίου χρηματίσας ἀδελφός, (σ. 228-236, PG 20, 196).
κδ'. Ὡς μετὰ Μᾶρκον πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας Ἀννιανὸς κατέστη, (σ. 238, PG 20, 205).
κε'. Περὶ τοῦ κατὰ Νέρωνα διωγμοῦ, καθ' ὃν ἐπὶ Ῥώμης Παῦλος καὶ Πέτρος τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μαρτυρίοις κατεκοσμήθησαν, (σ. 238-240, PG 20, 208).
κς'. Ὡς μυρίοις κακοῖς περιηλάθησαν Ἰουδαῖοι, καὶ ὡς τὸν ὕστατον πρὸς Ῥωμαίους ἤραντο πόλεμον, (σ. 242, PG 20, 209).

Βιβλίον Γ'.
(σ. 244-355, PG 20, 213-302).

α'. Ὅποι γῆς ἐκήρυξαν τὸν Χριστὸν οἱ Ἀπόστολοι, (σ. 244, PG 20, 213).
β'. Τίς πρῶτος τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας προέστη, (σ. 244-246, PG 20, 216).
γ'. Περὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων, (σ. 246-248, PG 20, 216).
δ'. Περὶ τῆς πρώτης τῶν Ἀποστόλων διαδοχῆς, (σ. 248-252, PG 20, 220).
ε'. Περὶ τῆς μετὰ τὸν Χριστὸν ὑστάτης Ἰουδαίων πολιορκίας, (σ. 252-256, PG 20, 221).
ς'. Περὶ τοῦ πιέσαντος αὐτοὺς λιμοῦ, (σ. 256-268, PG 20, 224).
ζ'. Περὶ τῶν τοῦ Χριστοῦ προρρήσεων, (σ. 268-272, PG 20, 233).
η'. Περὶ τῶν πρὸ τοῦ πολέμου σημείων, (σ. 274-278, PG 20, 236).
θ'. Περὶ Ἰωσήπου καὶ ὧν κατέλιπεν συγγραμμάτων, (σ. 278-280, PG 20, 240).
ι'. Ὅπως τῶν θείων μνημονεύει βιβλίων, (σ. 280-284, PG 20, 241).
ια'. Ὡς μετὰ Ἰάκωβον ἡγεῖται Συμεὼν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας, (σ. 284, PG 20, 245).
ιβ'. Ὡς Οὐεσπασιανὸς τοὺς ἐκ Δαυὶδ ἀναζητεῖσθαι προστάττει, (σ. 286, PG 20, 248).
ιγ'. Ὡς καὶ Ρωμαίων δεύτερος Ἀνέγκλητος ἐπισκοπεῖ, (σ. 286, PG 20, 248).
ιδ'. Ὡς δεύτερος Ἀλεξανδρέων ἡγεῖται Ἀβίλιος, (σ. 286, PG 20, 248).
ιε'. Ὡς τρίτος μετ' αὐτὸν Κλήμης, (σ. 286-288, PG 20, 249).
ις'. Περὶ τῆς Κλήμεντος ἐπιστολῆς, (σ. 288, PG 20, 249).

ιζ'. Περὶ τοῦ κατὰ Δομετιανὸν διωγμοῦ, (σ. 288, PG 20, 249).
ιη'. Περὶ Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου καὶ τῆς Ἀποκαλύψεως, (σ. 290, PG 20, 252).
ιθ'. Ὡς Δομετιανὸς τοὺς ἀπὸ γένους Δαυὶδ ἀναιρεῖσθαι προστάττει, (σ. 290-292, PG 20, 252).
κ'. Περὶ τῶν πρὸς γένους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, (σ. 292-294, PG 20, 252).
κα'. Ὡς τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας τρίτος ἡγεῖται Κέδρων, (σ. 294-296, PG 20, 256).
κβ'. Ὡς τῆς Ἀντιοχέων δεύτερος Ἰγνάτιος, (σ. 296, PG 20, 256).
κγ'. Ἱστορία περὶ Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου, (σ. 296-302, PG 20, 256).
κδ'. Περὶ τῆς τάξεως τῶν εὐαγγελίων, (σ. 304-310, PG 20, 264).
κε'. Περὶ τῶν ὁμολογουμένων θείων Γραφῶν καὶ τῶν μὴ τοιούτων, (σ. 310-314, PG 20, 268).
κς'. Περὶ Μενάνδρου τοῦ γόητος, (σ. 314-316, PG 20, 272).
κζ'. Περὶ τῆς τῶν Ἐβιωναίων αἱρέσεως, (σ. 316-318, PG 20, 273).
κη'. Περὶ Κηρίνθου αἱρεσιάρχου, (σ. 318-320, PG 20, 273).
κθ'. Περὶ Νικολάου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ κεκλημένων, (σ. 320-322, PG 20, 276).
λ'. Περὶ τῶν ἐν συζυγίαις ἐξετασθέντων Ἀποστόλων, (σ. 322-324, PG 20, 277).
λα'. Περὶ τῆς Ἰωάννου καὶ Φιλίππου τελευτῆς, (σ. 324-328, PG 20, 280).
λβ'. Ὅπως Συμεὼν ὁ ἐν Ἰεροσολύμοις ἐπίσκοπος ἐμαρτύρησεν, (σ. 328-332, PG 20, 281).
λγ'. Ὅπως Τραϊανὸς ζητεῖσθαι Χριστιανοὺς ἐκώλυσεν, (σ. 332-334, PG 20, 285).
λδ'. Ὡς τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας τέταρτος Εὐάρεστος ἡγεῖται, (σ. 334, PG 20, 285).
λε'. Ὡς τρίτος τὴς ἐν Ἰερουσαλύμοις Ἰοῦστος, (σ. 334, PG 20, 288).
λς'. Περὶ Ἰγνατίου καὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ, (σ. 336-342, PG 20, 288).
λζ'. Περὶ τῶν εἰς ἔτι τότε διαπρεπόντων εὐαγγελιστῶν, (σ. 342-344, PG 20, 292).
λη'. Περὶ τῆς Κλήμεντος ἐπιστολῆς καὶ τῶν ψευδῶς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένων, (σ. 344-346, PG 20, 293).
λθ'. Περὶ τῶν Παπία συγγραμμάτων, (σ. 346-354, PG 20, 296).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Βιβλίον Δ'. (σ. 8-101, PG 20, 303-404).
α'. Τίνες ἐπὶ τῆς Τραϊανοῦ βασιλείας Ῥωμαίων γεγόνασι καὶ Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοποι, (σ. 8, PG 20, 303).
β'. Ὁποῖοι Ἰουδαῖοι κατ' αὐτὸν πεπόνθασιν, (σ. 8, PG 20, 303).
γ'. Οἱ κατὰ Ἀδριανὸν ὑπὲρ πίστεως ἀπολογησάμενοι, (σ. 10, PG 20, 308).
δ'. Οἱ κατ' αὐτὸν Ῥωμαίων καὶ Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοποι, (σ. 12, PG 20, 308).
ε'. Οἱ ἀνέκαθεν ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐπὶ τοὺς δηλουμένους Ἰεροσολύμων ἐπίσκοποι, (σ. 14, PG 20, 308).
ς'. Ἡ κατὰ Ἀδριανὸν ὑστάτη Ἰουδαίων πολιορκία, (σ. 16, PG 20, 309).
ζ'. Τίνες κατ' ἐκεῖνο καιροῦ γεγόνασι ψευδωνύμου γνώσεως ἀρχηγοί, (σ. 18, PG 20, 316).

η΄. Τίνες ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, (σ. 24, PG 20, 321).
θ΄. Ἐπιστολὴ Ἀδριανοῦ ὑπὲρ τοῦ μὴ δεῖν ἀκρίτως ἡμᾶς ἐλαύνειν, (σ. 26, PG 20, 325).
ι΄. Τίνες ἐπὶ Ἀντωνίνου βασιλείας ἐπίσκοποι Ῥωμαίων καὶ Ἀλεξανδρέων γεγόνασι, (σ. 30, PG 20, 328).
ια΄. Περὶ τῶν κατ᾽ αὐτοὺς αἱρεσιαρχῶν, (σ. 30, PG 20, 328).
ιβ΄. Περὶ τῆς Ἰουστίνου πρὸς Ἀντωνῖνον ἀπολογίας, (σ. 36, PG 20, 332).
ιγ΄. Ἀντωνίνου πρὸς τὸ κοινὸν τῆς Ἀσίας ἐπιστολὴ περὶ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς λόγου, (σ. 36, PG 20, 333).
ιδ΄. Τὰ περὶ Πολυκάρπου τοῦ τῶν Ἀποστόλων γνωρίμου μνημονευόμενα, (σ. 40, PG 20, 337).
ιε΄. Ὅπως κατὰ Οὐῆρον ὁ Πολύκαρπος ἅμ᾽ ἑτέροις ἐμαρτύρησεν ἐπὶ τῆς Σμυρναίων πόλεως, (σ. 42, PG 20, 340).
ις΄. Ὅπως Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος τὸν Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τῆς Ῥωμαίων πόλεως πρεσβεύων ἐμαρτύρησεν, (σ. 60, PG 20, 364).
ιζ΄. Περὶ ὧν Ἰουστῖνος ἐν ἰδίῳ συγγράμματι μνημονεύει μαρτύρων, (σ. 64, PG 20, 368).
ιη΄. Τίνες εἰς ἡμᾶς ἦλθον τῶν Ἰουστίνου λόγων, (σ. 70, PG 20, 373).
ιθ΄. Τίνες ἐπὶ τῆς Οὐήρου βασιλείας τῆς Ῥωμαίων καὶ Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας προέστησαν, (σ. 74, PG 20, 377).
κ΄. Τίνες οἱ τῆς Ἀντιοχέων, (σ. 74, PG 20, 377).
κα΄. Περὶ τῶν κατὰ τούτους διαλαμψάντων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, (σ. 74, PG 20, 377).
κβ΄. Περὶ Ἡγισίππου καὶ ὧν αὐτὸς μνημονεύει, (σ. 76, PG 20, 377).
κγ΄. Περὶ ΔιονυσίουΚορινθίων ἐπισκόπου καὶ ὧν ἔγραψεν ἐπιστολῶν, (σ. 80, PG 20, 384).
κδ΄. Περὶ Θεοφίλου Ἀντιοχέων ἐπισκόπου, (σ. 84, PG 20, 389).
κε΄. Περὶ Φιλίππου καὶ Μοδέστου, (σ. 86, PG 20, 389).
κς΄. Περὶ Μελίτωνος καὶ ὧν αὐτὸς ἐμνημόνευσεν, (σ. 86, PG 20, 392).
κζ΄. Περὶ Ἀπολιναρίου, (σ. 94, PG 20, 397).
κη΄. Περὶ Μουσανοῦ καὶ ὧν οὗτος συνεγράψατο, (σ. 94, PG 20, 397).
κθ΄. Περὶ τῆς κατὰ Τατιανὸν αἱρέσεως, (σ. 96, PG 20, 400).
λ΄. Περὶ Βαρδησάνου τοῦ Σύρου καὶ τῶν φερομένων αὐτοῦ λόγων, (σ. 98, PG 20, 401).

Βιβλίον Ε΄. (σ. 102-217, PG 20, 405-520).

Πρόλογος, (σ. 102, PG 20, 405).
α΄. Ὅσοι καὶ ὅπως κατὰ Οὐῆρον ἐπὶ Γαλλίας τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας διεξῆλθον ἀγῶνα, (σ. 104, PG 20, 408).
β΄. Ὡς οἱ θεοφιλεῖς μάρτυρες τοὺς ἐν τῷ διωγμῷ διαπεπτωκότας ἐθεράπευον δεξιούμενοι, (σ. 132, PG 20, 433).
γ΄. Ὁποία τῷ μάρτυρι Ἀττάλῳ δι᾽ ὀνείρου γέγονεν ἐπιφάνεια, (σ. 136, PG 20, 436).
δ΄. Ὅπως οἱ μάρτυρες τὸν Εἰρηναῖον δι᾽ ἐπιστολῆς παρετίθεντο, (σ. 138, PG 20, 437).
ε΄. Ὡς Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Καίσαρι ταῖς τῶν ἡμετέρων εὐχαῖς οὐρανόθεν ὁ Θεὸς ἐπακούσας ὗσεν, (σ. 140, PG 20, 441).
ς΄. Τῶν ἐπὶ Ῥωμης ἐπισκοπευσάντων κατάλογος, (σ. 144, PG 20, 445).
ζ΄. Ὡς καὶ μέχρι τῶν τότε καιρῶν διὰ τῶν πιστῶν δυνάμεις ἐνηργοῦντο παράδοξοι, (σ. 146, PG 20, 445).

η'. Ὅπως ὁ Εἰρηναῖος τῶν θείων μνημονεύει Γραφῶν, (σ. 148, PG 20, 448).
θ'. Οἱ κατὰ Κόμμοδον ἐπισκοπεύσαντες, (σ. 156, PG 20, 453).
ι'. Περὶ Πανταίνου τοῦ φιλοσόφου, (σ. 157, PG 20, 453).
ια'. Περὶ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως, (σ. 158, PG 20, 456).
ιβ'. Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπισκόπων, (σ. 160, PG 20, 457).
ιγ'. Περὶ Ῥόδωνος καὶ ἧς ἐμνημόνευσεν κατὰ Μαρκίωνα διαφωνίας, (σ. 162, PG 20, 460).
ιδ'. Περὶ τῶν κατὰ Φρύγας ψευδοπροφητῶν, (σ. 166, PG 20, 461).
ιε'. Περὶ τοῦ κατὰ Βλάσον ἐπὶ Ῥώμης γενομένου σχίσματος, (σ. 166, PG 20, 464).
ις'. Ὅσα περὶ Μοντανοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ψευδοπροφητῶν μνημονεύεται, (σ. 166, PG 20, 464).
ιζ'. Περὶ Μιλτιάδου καὶ ὧν συνέταξε λόγων, (σ. 178, PG 20, 473).
ιη'. Ὅσα καὶ Ἀπολλώνιος τοὺς κατὰ Φρύγας ἀπήλεγξε καὶ τίνων ἐμνημόνευσεν, (σ. 180, PG 20, 476).
ιθ'. Σεραπίωνος περὶ τῆς τῶν Φρυγῶν αἱρέσεως, (σ. 186, PG 20, 481).
κ'. Ὅσα Εἰρηναῖος τοῖς ἐπὶ Ῥώμης σχισματικοῖς ἐγγράφως διείλεγκται, (σ. 188, PG 20, 484).
κα'. Ὅπως ἐπὶ Ῥώμης Ἀπολλώνιος ἐμαρτύρησεν, (σ. 192, PG 20, 485).
κβ'. Τίνες κατὰ τούτους ἐπίσκοποι ἐγνωρίζοντο, (σ. 194, PG 20, 489).
κγ'. Περὶ τοῦ τότε κινηθέντος ἀμφὶ τοῦ Πάσχα ζητήματος, (σ. 196, PG 20, 489).
κδ'. Περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν διαφωνίας, (σ. 198, PG 20, 493).
κε'. Ὅπως τοῖς πᾶσι μία ψῆφος περὶ τοῦ Πάσχα συνεφωνήθη, (σ. 206, PG 20, 508).
κς'. Ὅσα τῆς Εἰρηναίου φιλοκαλίας καὶ εἰς ἡμᾶς κατῆλθεν, (σ. 206, PG 20, 509).
κζ'. Ὅσα καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τηνικάδε συνηκμακότων, (σ. 208, PG 20, 509).
κη'. Περὶ τῶν τὴν Ἀρτέμωνος αἵρεσιν ἐξ ἀρχῆς προβεβλημένων οἷοί τε τὸν τρόπον γεγόνασι καὶ ὅπως τὰς ἁγίας Γραφὰς διαφθεῖραι τετολμήκασιν, (σ. 210, PG 20, 512).

Βιβλίον ς'. (σ. 218-335, PG 20, 521-636).

α'. Περὶ τοῦ κατὰ Σευῆρον διωγμοῦ, (σ. 218, PG 20, 521).
β'. Περὶ τῆς Ὠριγένους ἐκ παιδὸς ἀσκήσεως, (σ. 218, PG 20, 521).
γ'. Ὡς κομιδῇ νέος ὢν τὸν Χριστοῦ λόγον ἐπρέσβευεν, (σ. 224, PG 20, 525).
δ'. Ὅσοι δι' αὐτοῦ κατηχηθέντες προήχθησαν μάρτυρες, (σ. 230, PG 20, 532).
ε'. Περὶ Ποταμιαίνης, (σ. 232, PG 20, 532).
ς'. Περὶ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως, (σ. 236, PG 20, 533).
ζ'. Περὶ Ἰούδα συγγραφέως, (σ. 236, PG 20, 536).
η'. Περὶ τοῦ τολμηθέντος Ὠριγένει, (σ. 236, PG 20, 536).
θ'. Περὶ τῶν κατὰ Νάρκισσον παραδόξων, (σ. 240, PG 20, 537).
ι'. Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπισκόπων, (σ. 242, PG 20, 541).
ια'. Περὶ Ἀλεξάνδρου, (σ. 244, PG 20, 541).
ιβ'. Περὶ Σεραπίωνος καὶ τῶν φερομένων αὐτοῦ λόγων, (σ. 246, PG 20, 544).
ιγ'. Περὶ τῶν Κλήμεντος συγγραμμάτων, (σ. 250, PG 20, 545).

ιδ'. Ὁπόσων ἐμνημόνευσε Γραφῶν, (σ. 252, PG 20, 549).
ιε'. Περὶ Ἡρακλᾶ, (σ. 256, PG 20, 553).
ιϛ'. Ὅπως Ὠριγένης περὶ τὰς θείας Γραφὰς ἐσπουδάκει, (σ. 258, PG 20, 553).
ιζ'. Περὶ Συμμάχου τοῦ ἑρμηνέως, (σ. 260, PG 20, 560).
ιη'. Περὶ Ἀμβροσίου, (σ. 260, PG 20, 560).
ιθ'. Ὅσα περὶ Ὠριγένους μνημονεύονται, (σ. 262, PG 20, 561).
κ'. Ὅσοι τῶν τηνικάδε φέρονται λόγοι, (σ. 270, PG 20, 572).
κα'. Ὅσοι καὶ τούσδε ἐπίσκοποι ἐγνωρίζοντο, (σ. 272, PG 20, 573).
κβ'. Ὅσα τῶν Ἱππολύτου εἰς ἡμᾶς ἦλθεν, (σ. 274, PG 20, 573).
κγ'. Περὶ τῆς Ὠριγένους σπουδῆς καὶ ὡς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πρεσβείου ἠξιώθη, (σ. 274, PG 20, 576).
κδ'. Τίνα ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξηγήσατο, (σ. 276, PG 20, 577).
κε'. Ὅπως τῶν ἐνδιαθήκων Γραφῶν ἐμνημόνευσεν, (σ. 278, PG 20, 580).
κϛ'. Ὅπως αὐτὸν ἑώρων οἱ ἐπίσκοποι, (σ. 284, PG 20, 585).
κζ'. Ὡς Ἡρακλᾶς τὴν Ἀλεξανδρέων ἐπισκοπὴν διεδέξατο, (σ. 284, PG 20, 585).
κη'. Περὶ τοῦ κατὰ Μαξιμῖνον διωγμοῦ, (σ. 286, PG 20, 588).
κθ'. Περὶ Φαβιανοῦ ὡς Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ἐκ Θεοῦ παραδόξως ἀνεδείχθη, (σ. 286, PG 20, 588).
λ'. Ὅσοι γεγόνασιν Ὠριγένους φοιτηταί, (σ. 288, PG 20, 589).
λα'. Περὶ Ἀφρικανοῦ, (σ. 290, PG 20, 589).
λβ'. Τίνα Ὠριγένης ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ἐξηγήσατο, (σ. 290, PG 20, 592).
λγ'. Περὶ τῆς Βηρύλλου παρατροπῆς, (σ. 292, PG 20, 593).
λδ'. Τὰ κατὰ Φίλιππον, (σ. 294, PG 20, 596).
λε'. Ὡς Διονύσιος Ἡρακλᾶ τὴν ἐπισκοπὴν διεδέξατο, (σ. 294, PG 20, 596).
λϛ'. Ὅσα ἄλλα ἐσπούδαστο τῷ Ὠριγένει, (σ. 296, PG 20, 596).
λζ'. Περὶ τῆς τῶν Ἀράβων διαστάσεως, (σ. 296, PG 20, 597).
λη'. Περὶ τῆς Ἑλκεσαϊτῶν αἱρέσεως, (σ. 298, PG 20, 597).
λθ'. Περὶ τῶν κατὰ Δέκιον, (σ. 300, PG 20, 600).
μ'. Περὶ τῶν Διονυσίῳ συμβάντων, (σ. 302, PG 20, 601).
μα'. Περὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς Ἀλεξανδρείας μαρτυρησάντων, (σ. 306, PG 20, 605).
μβ'. Περὶ ὧν ἄλλων ὁ Διονύσιος ἱστορεῖ, (σ. 316, PG 20, 613).
μγ'. Περὶ Νοουάτου, οἷός τις ἦν τὸν τρόπον, καὶ περὶ τῆς κατ' αὐτὸν αἱρέσεως, (σ. 318, PG 20, 616).
μδ'. Περὶ Σεραπίωνος ἱστορία Διονυσίου, (σ. 328, PG 20, 629).
με'. Ἐπιστολὴ πρὸς Νοουᾶτον Διονυσίου, (σ. 332, PG 20, 633).
μϛ'. Περὶ τῶν ἄλλων Διονυσίου ἐπιστολῶν, (σ. 332, PG 20, 633).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Βιβλίον Ζ'. (σ. 8-111, PG 20, 637-739).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ. (σ. 8, PG 20, 637).
α'. Περὶ τῆς Δεκίου καὶ Γάλλου κακο-

τροπίας, (σ. 8-10, PG 20, 640).
β'. Οἱ κατὰ τούσδε Ῥωμαίων ἐπίσκοποι, (σ. 10, PG 20, 640).
γ'. Ὅπως Κυπριανὸς ἅμα τοῖς κατ' αὐτὸν ἐπισκόποις τοὺς ἐξαιρετικῆς πλάνης ἐπιστραφέντας λουτρῷ δεῖν καθαίρειν πρῶτος ἐδογμάτισεν, (σ. 10-12, PG 20, 641).
δ'. Ὁπόσας περὶ τούτου Διονύσιος συνέταξεν ἐπιστολάς, (σ. 12, PG 20, 641).
ε'. Περὶ τῆς μετὰ τὸν διωγμὸν εἰρήνης, (σ. 12-14, PG 20, 641).
ς'. Περὶ τῆς κατὰ Σαβέλλιον αἱρέσεως, (σ. 14-16, PG 20, 645).
ζ'. Περὶ τῆς τῶν αἱρετικῶν παμμιάρου πλάνης καὶ τῆς θεοπόμπου ὁράσεως Διονυσίου οὗ τε παρείληφεν ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος, (σ. 16-18, PG 20, 648).
η'. Περὶ τῆς κατὰ Νουάτιον ἑτεροδοξίας, (σ. 18-20, PG 20, 652).
θ'. Περὶ τοῦ τῶν αἱρετικῶν ἀθέου βαπτίσματος, (σ. 20-22, PG 20, 653).
ι'. Περὶ Οὐαλεριανοῦ καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν διωγμοῦ, (σ. 22-26, PG 20, 657).
ια'. Περὶ τῶν τότε Διονυσίῳ καὶ τοῖς κατ' Αἴγυπτον συμβάντων, (σ. 26-38, PG 20, 661).
ιβ'. Περὶ τῶν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης μαρτυρησάντων, (σ. 38-40, PG 20, 673).
ιγ'. Περὶ τῆς κατὰ Γαλληνὸν εἰρήνης, (σ. 40-42, PG 20, 673).
ιδ'. Οἱ κατ' ἐκεῖνο συνηκμακότες ἐπίσκοποι, (σ. 42, PG 20, 676).
ιε'. Ὅπως κατὰ Καισάρειαν Μαρῖνος ἐμαρτύρησεν, (σ. 42-44, PG 20, 676).
ις'. Ἡ κατὰ Ἀστύριον ἱστορία, (σ. 44-46, PG 20, 677).
ιζ'. Περὶ τῶν κατὰ Πανεάδα σημείων τῆς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν μεγαλουργίας, (σ. 46-48, PG 20, 677).
ιη'. Περὶ τοῦ ἀνδριάντος οὗ ἡ αἱμορροοῦσα ἀνέστησεν, λείπει, PG 20, 680).
ιη'. Περὶ τοῦ θρόνου Ἰακώβου, (σ. 48-50, PG 20, 680).
ιθ'. Περὶ τῶν ἑορταστικῶν Διονυσίου ἐπιστολῶν, ἔνθα καὶ περὶ τοῦ Πάσχα κανονίζει, (σ. 50, PG 20, 681).
κ'. Περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συμβάντων, (σ. 50-54, PG 20, 681).
κα'. Περὶ τῆς ἐπισκηψάσης νόσου, (σ. 54-60, PG 20, 684).
κβ'. Περὶ τῆς Γαλλιηνοῦ βασιλείας, (σ. 60-62, PG 20, 685).
κγ'. Περὶ Νέπωτος καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν σχίσματος, (σ. 62-66, PG 20, 692).
κδ'. Περὶ τῆς Ἰωάννου ἀποκαλύψεως, (σ. 66-76, PG 20, 692).
κε'. Περὶ τῶν ἐπιστολῶν Διονυσίου, (σ. 76-78, PG 20, 696).
κς'. Περὶ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως καὶ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ συστάσης ὑπ' αὐτοῦ αἱρέσεως, (σ. 78-80, PG 20, 704).
κζ'. Περὶ τῶν τότε γνωριζομένων διαφανῶν ἐπισκόπων, (σ. 80-81, PG 20, 705).
κη'. Ὅπως ὁ Παῦλος ἀπελεγχθεὶς ἐξεκηρύχθη, (σ. 82-94, PG 20, 705).
κθ'. Περὶ τῆς τῶν Μανιχαίων ἑτεροδόξου διαστροφῆς ἄρτι τότε ἀρξαμένης, (σ.94 , PG 20, 708).
λ'. Περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς διαπρεψάντων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν τίνες τε αὐτῶν μέχρι τῆς τῶν ἐκκλησιῶν πολιορκίας διέμειναν, (σ. 94-111, PG 20, 709).

Βιβλίον Η'.

(σ. 112-181, PG 20, 740-793).
α'. Περὶ τῶν πρὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς διωγμοῦ, (σ. 112-114, PG 20, 740).
β'. Περὶ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν καθαιρέσεως, (σ. 114-118, PG 20, 744).

γ΄. περὶ τοῦ τρόπου τῶν κατὰ τὸν διωγμὸν ἠνισμένων, (σ. 118-122, PG 20, 748).
δ΄. Περὶ τῶν ἀοιδίμων τοῦ Θεοῦ μαρτύρων, ὡς πάντα τόπον ἔπλησαν τῆς ἑαυτῶν μνήμης, ποικίλους τοὺς ὑπὲρ εὐσεβείας ἀναδησάμενοι στεφάνους, (σ. 122-124, PG 20, 749).
ε΄. Περὶ τῶν κατὰ τὴν Νικομήδειαν, (σ. 124-126, PG 20, 749).
ϛ΄. Περὶ τῶν κατὰ τοὺς βασιλικοὺς οἴκους, (σ. 126-130, PG 20, 752).
ζ΄. Περὶ τῶν κατὰ Φοινίκην Αἰγυπτίων, (σ. 130-134, PG 20, 756).
η΄. Περὶ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον, (σ. 134-136, PG 20, 757).
θ΄. Περὶ τὴν κατὰ Θηβαΐδα, (σ. 136-140, PG 20, 760).
ι΄. Φιλέου μάρτυρος, περὶ τῶν κατ' Ἀλεξάνδρειαν πεπραγμένων, (σ. 140-146, PG 20, 764).
ια΄. Περὶ τῶν κατὰ Φρυγίαν, (σ. 146-147, PG 20, 768).
ιβ΄. Περὶ πλείστων ἑτέρων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν διαφόρως ἠγωνισμένων, (σ. 148-154, PG 20, 769).
ιγ΄. Περὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας προέδρων τῶν τὸ γνήσιον ἧς ἐπρέσβευον εὐσεβείας διὰ τοῦ σφῶν αἵματος ἐπιδεδειγμένων, (σ. 1154-156, PG 20, 773).
ιδ΄. Περὶ τοῦ τρόπου τῶν τῆς εὐσεβείας ἐχθρῶν, (σ. 156-168, PG 20, 781).
ιε΄. Περὶ τῶν τοῖς ἐκτὸς συμβεβηκότων, (σ. 170-171, PG 20, 788).
ιϛ΄. Περὶ τῆς ἐπὶ τὸ κρεῖττον τῶν πραγμάτων μεταβολῆς, (σ. 170-172, PG 20, 788).
ιζ΄. Περὶ τῆς τῶν κρατούντων παλινῳδίας, (σ. 174-178, PG 20, 789).
ιζ΄. (δὶς) Περὶ τῆς τῶν κρατούντων τελευτῆς, (σ. 178-181, PG 20, 789).

Βιβλίον Θ΄.
(σ. 182-235, PG 20, 977-840).

α΄. Περὶ τῆς ἐπιπλάστου ἀνέσεως, (σ. 182-188, PG 20, 977).
β΄. Περὶ τῆς μετέπειτα διαστροφῆς, (σ. 188, PG 20, 801).
γ΄. Περὶ τοῦ κατὰ Ἀντιόχειαν νεοπαγοῦς ξοάνου, (σ. 188-190, PG 20, 804).
δ΄. Περὶ τῶν καθ' ἡμῶν ψηφισμάτων, (σ. 190, PG 20, 805).
ε΄. Περὶ τῶν ἐπιπλάστων ὑπομνημάτων, (σ. 192, PG 20, 805).
ϛ΄. Περὶ τῶν ἐν τῷδε τῷ χρόνῳ μεμαρτυρηκότων, (σ. 192-194, PG 20, 808).
ζ΄. Περὶ τῆς καθ' ἡμῶν ἐν στήλαις ἀνατεθείσης γραφῆς, (σ. 194-202, PG 20, 809).
Ἀντίγραφον ἑρμηνείας τῆς Μαξιμίνου πρὸς τὰ καθ' ἡμῶν ψηφίσματα ἀντιγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐν Τύρῳ στήλης μεταληφθείσης, (σ. 196-202, PG 20, 809).
η΄. Περὶ τῶν μετὰ ταῦτα συμβεβηκότων ἐν λιμῷ καὶ λοιμῷ καὶ πολέμοις, (σ. 202-208, PG 20, 816).
θ΄. Περὶ τῆς τῶν θεοφιλῶν βασιλέων νίκης, (σ. 208-216, PG 20, 820).
θα΄. Ἀντίγραφον ἑρμηνείας ἐπιστολῆς τοῦ τυράννου, (σ. 216-221, PG 20, 824).
ι΄. Περὶ τῆς τῶν τυράννων καταστροφῆς τοῦ βίου, καὶ οἵαις ἐχρήσαντο πρὸ τῆς τελευτῆς φωναῖς, (σ. 222-230, PG 20, 829).
Ἀντίγραφον ἑρμηνείας τῆς τοῦ τυράννου ὑπὲρ Χριστανῶν διατάξεως ἐκ ῥωμαϊκῆς γλώττης εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταλφθείσης, (σ. 224-230, PG 20, 832).
ια΄. Περὶ τῆς ὑστάτης ἀπωλείας τῶν τῆς θεοσεβείας ἐχθρῶν, (σ. 230-235, PG 20, 837).

Βιβλίον Γ'.
(σ. 236-319, PG 20, 841-904).

α'. Περὶ τῆς ἐκ Θεοῦ πρυτανευθείσης ἡμῖν εἰρήνης, (σ. 236-238, PG 20, 841).
β'. Περὶ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν ἀνανεώσεως, (σ. 238-240, PG 20, 845).
γ'. Περὶ τῶν κατὰ πάντα τόπον ἐγκαινίων, (σ. 240-242, PG 20, 845).
δ'. Πανηγυρικὸς ἐπὶ τῇ τῶν πραγμάτων φαιδρότητι, (σ. 242, PG 20, 848).
Πανηγυρικὸς ἐπὶ τῇ τῶν ἐκκλησιῶν οἰκοδομῇ Παυλίνῳ Τυρίων ἐπισκόπῳ προσπεφωνημένος, (σ. 244-284, PG 20, 849).
ε'. Ἀντίγραφα βασιλικῶν νόμων περὶ τῶν Χριστιανῶν προσηκόντων, (σ. 284-300, PG 20, 880).
Ἀντίγραφον βασιλικῶν διατάξεων ἐκ ῥωμαϊκῆς γλώττης μεταληφθεισῶν, (σ. 286-292, PG 20, 880).
Ἀντίγραφον ἑτέρας βασιλικῆς διατάξεως, ἣν αὖθις πεποίηται, μόνῃ τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν δωρεὰν δεδόσθαι ὑποσημηνάμενος, (σ. 292-294, PG 20, 885).
Ἀντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς δι' ἧς σύνοδον ἐπισκόπων ἐπὶ Ῥώμης κελεύει γενέσθαι ὑπὲρ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν ἑνώσεώς τε καὶ ὁμονοίας, (σ. 294-296, PG 20, 809).
Ἀντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς δι' ἧς προστάττει δευτέραν γενέσθαι σύνοδον ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν τῶν ἐπισκόπων περιελεῖν διχοστασίαν, (σ. 296-300, PG 20, 888).
ϛ'. Ἀντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς δι' ἧς χρήματα ταῖς ἐκκλησίαις δωρεῖται, (σ. 300-302, PG 20, 892).
ζ'. Ἀντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς δι' ἧς τοὺς προεστῶτας τῶν ἐκκλησιῶν πάσης ἀπολελῦσθαι τῆς περὶ τὰ πολιτικὰ λειτουργίας προστάττει, (σ. 302-304, PG 20, 893).
η'. Περὶ τῆς Λικιννίου εἰς ὕστερον κακοτροπίας καὶ τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ, (σ. 304-314, PG 20, 893).
θ'. Περὶ τῆς νίκης Κωνσταντίνου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῖς ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων ἐξουσίαν ὑπαρξάντων, (σ. 314-319, PG 20, 901).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1982
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΙΣΤΟΡΙΚΑ Δ'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-13)
α'. Εἰς Κωνσταντῖνον Τριακονταετηρικός, (σ. 7-8).
β'. Εἰς τὸν Βίον Κωνσταντίνου (σ. 8-11).
γ'. Κωνσταντίνου, Λόγος εἰς τὸν Σύλλογον τῶν ἁγίων (σ. 11-13).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
α'. Εἰς Κωνσταντῖνον Τριακονταετηρικός,
(σ. 16-173, PG 20, 1316-1438).

Πρόλογος, (σ. 16-18, PG 20, 1316).
α'. (σ. 18, PG 20, 1320).
β'. (σ. 24, PG 20, 1325).
γ'. (σ. 28, PG 20, 1328).
δ'. (σ. 34, PG 20, 1332).
ε'. (σ. 36, PG 20, 1333).
ϛ'. (σ. 44, PG 20, 1340).
ζ'. (σ. 58, PG 20, 1352).
η'. (σ. 68, PG 20, 1360).
θ'. (σ. 72, PG 20, 1361).
ι'. (σ. 82, PG 20, 1372).
ια'. (σ. 88, PG 20, 1376).
ιβ'. (σ. 100, PG 20, 1385).
ιγ'. (σ. 114, PG 20, 1397).

ιδ'. (σ. 130, PG 20, 1408).
ιε'. (σ. 136, PG 20, 1413).
ι ς'. (σ. 146, PG 20, 1421).
ιζ'. (σ. 160, PG 20, 1429).

6. Εἰς τὸν Βίον Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλέως Λόγοι Δ'.

Κεφάλαια τοῦ Α'. Λόγου.

(σ. 176-255, PG 20, 909-976).
α'. Προοίμιον περὶ τῆς Κωνσταντίνου τε-λευτῆς, (σ. 176, PG 20, 909).
β'. Περὶ υἱῶν αὐτοῦ βασιλευσάντων. Ἔτι προοίμιον, (σ. 176, PG 20, 912).
γ'. Περὶ Θεοῦ τιμῶντος εὐσεβεῖς βασιλεῖς καὶ ἀπολλύντος τυράννους, (σ. 178, PG 20, 913).
δ'. Ὅτι Θεὸς Κωνσταντῖνον ἐτίμησεν, (σ. 180, PG 20, 916).
ε'. Ὅτι ἐβασίλευσε μὲν εὐσεβῶς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη μοναρχήσας, ἔζησε δὲ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα, (σ. 182, PG 20, 916).
ς'. Ὅτι Θεοῦ μὲν δοῦλος ἦν ἐθνῶν δὲ νικητής, (σ. 182, PG 20, 917).
ζ'. Πρὸς Κῦρον, τῶν Περσῶν βασιλέα, καὶ Ἀλέξανδρον, τὸν Μακεδόνων, σύγκρισις, (σ. 184, PG 20, 917).
η'. Ὅτι τῆς οἰκουμένης πάσης σχεδὸν ἐκράτησεν, (σ. 184, PG 20, 920).
θ'. Ὅτι υἱὸς βασιλέως εὐσεβὴς καὶ υἱοῖς βασιλεῦσι κατέλιπε τὴν ἀρχήν, (σ. 186, PG 20, 921).
ι'. Περὶ τοῦ καὶ ἀναγκαίαν εἶναι καὶ ψυχωφελῆ τὴν ἱστορίαν ταύτην, (σ. 188, PG 20, 921).
ια'. Ὅτι μόνας τὰς Κωνσταντίνου νῦν ἱστόρησε θεοσεβεῖς πράξεις, (σ. 190, PG 20, 924).
ιβ'. Ὅτι ὡς Μωϋσῆς ἐν οἴκοις τυράννων ἀνετράφη Κωνσταντῖνος, (σ. 192, PG 20, 925).
ιγ'. Περὶ Κωνσταντίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μὴ ἀνασχομένου τῶν περὶ Διοκλητιανὸν καὶ Μαξιμιανὸν καὶ Μαξέντιον διῶξαι τοὺς Χριστιανούς, (σ. 194, PG 20, 928).
ιδ'. Ὅπως Κωνστάντιος ὁ πατὴρ ὀνειδισθεὶς πενίαν ὑπὸ Διοκλητιανοῦ τοὺς θησαυροὺς πλήσαςἀπέδωκε πάλιν τοῖς προσενέγκασι τὰ χρήματα, (σ. 196, PG 20, 928).
ιε'. Περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἄλλων διωγμοῦ, (σ. 198, PG 20, 929).
ις'. Ὅπως Κωνστάντιος ὁ πατὴρ εἰδωλολατρίαν σχηματισάμενος, τοὺς μὲν θύειν θελήσαντας ἐξέβαλε, τοὺς δὲ ὁμολογῆσαι, (σ. 200, PG 20, 932).
ιζ'. Περὶ τῆς φιλοχρίστου προαιρέσεως τοῦ αὐτοῦ, (σ. 200, PG 20, 932).
ιη'. Ὅτι Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἀποδυσαμένων, πρῶτος ἦν λοιπὸν Αὔγουστος ὁ Κωνστάντιος, ἐν εὐτεκνίᾳ κομῶν, (σ. 202, PG 20, 933).
ιθ'. Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου νεανίου ἅμα Διοκλητιανῷ τὸ πρὶν εἰς Παλαιστίνην παραγενομένου, (σ. 204, PG 20, 936).
κ'. Κωνσταντίνου πρὸς τὸν πατέρα διὰ τὰ ἐπιβουλὰς Διοκλητιανοῦ ἀναχώρησις, (σ. 206, PG 20, 936).
κα'. Τελευτὴ Κωνσταντίου τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον βασιλέα καταλιπόντος, (σ. 206, PG 20, 937).
κβ'. Ὅπως Κωνσταντίου προκομισθέντος τὰ στρατεύματα Κωνσταντῖνον Αὔγουστον ἀνηγόρευσεν, (σ. 208, PG 20, 937).
κγ'. Καταστροφὴ τῶν τυράννων δι' ὑπομνήσεως ὀλίγης, (σ. 208, PG 20, 940).
κδ'. Ὅτι βουλήσει Θεοῦ Κωνσταντῖνος ἔσχε τὸ βασιλεύειν, (σ. 210, PG 20, 940).

κε'. Κωνσταντίνου κατὰ βαρβάρων καὶ Βρεττανῶν νίκαι, (σ. 210, PG 20, 940).
κς'. Ὅπως Ῥωμην ἐλευθερῶσαι Μαξεντίου προέθετο, (σ. 210, PG 20, 940).
κζ'. Ὅτι, τὰς τῶν εἰδωλολατρησάντων καταστροφὰς ἐνθυμηθείς, μᾶλλον τὸν Χριστιανισμὸν ἐξελέξατο, (σ. 212, PG 20, 941).
κη'. Ὅπως εὐξαμένῳ τὴν ὀπτασίαν ὁ Θεὸς παρέσχε, σταυρὸν ἐκ φωτὸς ἐν οὐρανῷ μεσημβρίᾳ καὶ γραφὴν τούτῳ νικᾶν παραινοῦσαν, (σ. 214, PG 20, 944).
κθ'. Ὅπως ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ καθ' ὕπνους αὐτῷ φανεὶς ὁμοιοτρόπῳ τοῦ σταυροῦ σημείῳ κεχρῆσθαι κατὰ τοὺς πολέμους προσέταξεν, (σ. 216, PG 20, 944).
λ'. Κατασκευὴ τοῦ αὐτοῦ σταυρικοῦ σημείου, (σ. 216, PG 20, 944).
λα'. Ἔκφρασις σταυρωειδοῦς σημείου, ὅπερ νῦν οἱ Ῥωμαῖοι λάβαρον καλοῦσιν, (σ. 216, PG 20, 945).
λβ'. Ὅπως κατηχηθεὶς Κωνσταντῖνος τὰς θείας Γραφὰς ἀνεγίνωσκε, (σ. 218, PG 20, 948).
λγ'. Περὶ τῶν Μαξεντίου μοιχειῶν τῶν ἐν Ῥώμῃ, (σ. 220, PG 20, 948).
λδ'. Ὅπως ἡ τοῦ ἐπάρχου διὰ σωφροσύνην ἑαυτὴν ἀνεῖλεν, (σ. 220, PG 20, 949).
λε'. Ἀναίρεσις δήμου Ῥωμαίων ὑπὸ Μαξεντίου, (σ. 222, PG 20, 949).
λς'. Μαγεῖαι Μαξεντίου καὶ ἔνδεια τροφῶν ἐν Ῥώμῃ, (σ. 222, PG 20, 949).
λζ'. Ἧττα ἐν Ἰταλίᾳ Μαξεντίου στρατευμάτων, (σ. 224, PG 20, 952).
λη'. Μαξεντίου θάνατος ἐν γεφύρᾳ ποταμοῦ Τιβέριδος, (σ. 224, PG 20, 952).
λθ'. Εἴσοδος ἐν Ῥώμῃ Κωνσταντίνου, (σ. 228, PG 20, 953).
μ'. Περὶ ἀνδριάντος αὐτοῦ σταυρὸν κατέχοντος καὶ τῆς ἐπιγραφῆς, (σ. 228, PG 20, 953).
μα'. Εὐφροσύναι κατὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ δωρεαὶ Κωνσταντίνου, (σ. 230, PG 20, 956).
μβ'. Ἐπισκόπων τιμαὶ καὶ ἐκκλησιῶν οἰκοδομαί, (σ. 230, PG 20, 957).
μγ'. Περὶ τῶν εἰς τοὺς πένητας καὶ δεομένους εὐεργεσιῶν Κωνσταντίνου, (σ. 232, PG 20, 957).
μδ'. Ὅπως ταῖς συνόδοις τῶν ἐπισκόπων συμπαρῆν, (σ. 234, PG 20, 957).
με'. Ὅπως καὶ τῶν ἀφρόνων ἠνείχετο, (σ. 234, PG 20, 960).
μς'. Νίκαι κατὰ βαρβάρων, (σ. 236, PG 20, 961).
μζ'. Μαξιμίνου θελήσαντος ἐπιβουλεῦσαι θάνατος καὶ ἄλλων, οὓς ἐξ ἀποκαλύψεως Κωνσταντῖνος εὗρεν, (σ. 236, PG 20, 961).
μη'. Δεκαετηρίδος Κωνσταντίνου πανήγυρις, (σ. 238, PG 20, 964).
μθ'. Ὅπως τὴν ἀνατολὴν ἐκακούχει Λικίνιος, (σ. 238, PG 20, 964).
ν'. Ὅπως καὶ Κωνσταντίνῳ Λικίνιος ἐπιβουλεύειν ἤθελεν, (σ. 240, PG 20, 964).
να'. Λικινίου κατ' ἐπισκόπων συσκευαὶ καὶ συνόδων κωλύσεις, (σ. 242, PG 20, 965).
νβ'. Ἐξορισμοὶ καὶ δημεύσεις κατὰ Χριστιανῶν, (σ. 244, PG 20, 965).
νγ'. Γυναῖκες εἰς ἐκκλησίας μὴ συνάγεσθαι πρόσταγμα καὶ πρὸ τῶν πυλῶν εὔχεσθαι λαούς, (σ. 244, PG 20, 968).
νδ'. Τοὺς μὴ θύοντας ἀποστρατεύεσθαι, καὶ τοὺς ἐν φυλακαῖς μὴ τρέφεσθαι, (σ. 246, PG 20, 968).
νε'. Περὶ τῶν Λικινίου παρανομιῶν καὶ πλεονεξιῶν καὶ αἰσχρουργιῶν, (σ.

246, PG 20, 969).
νς'. Ὅτι διωγμὸν ποιῆσαι λοιπὸν ἐπεχείρει, (σ. 248, PG 20, 969).
νζ'. Ὅτι Μξιμιανὸς σύριγγι καὶ σκώληκι δαμασθεὶς ὑπὲρ Χριστιανῶν ἔγραψεν, (σ. 250, PG 20, 972).
νη'. Ὅτι Μαξιμῖνος διώξας Χριστιανοὺς καὶ φυγὼν ὡς οἰκέτης ἐκρύπτετο, (σ. 250, PG 20, 972).
νθ'. Ὅτι ἐν νόσῳ τυφλωθεὶς Μαξιμῖνος ὑπὲρ Χριστιανῶν ἔγραψεν, (σ. 252, PG 20, 973).

Κεφάλαια τοῦ Β'. Λόγου.

(σ. 256-336, PG 20, 977-1051).

α'. Λικινίου διωγμὸς λαθραῖος ἐπισκόπους ἀναιροῦντος ἐν Ἀμασείᾳ τοῦ Πόντου, (σ. 256, PG 20, 977).
β'. Καθαιρέσεις ἐκκλησιῶν καὶ ἐπισκόπων κρεουργίαι, (σ. 256, PG 20, 980).
γ'. Ὅπως Κωνσταντῖνος ὑπὲρ Χριστιανῶν διώκεσθαι μελλόντων ἐκινήθη, (σ. 258, PG 20, 981).
δ'. Ὅτι Κωνσταντῖνος μὲν παρεσκευάζετο μετ' εὐχῶν, Λικίνιος δὲ μετὰ μαντειῶν εἰς πόλεμον, (σ. 260, PG 20, 981).
ε'. Ὅσα Λικίνιος ἐν τῷ ἄλσει θύων εἶπεν περὶ τῶν εἰδώλων καὶ τοῦ Χριστοῦ, (σ. 262, PG 20, 984).
ς'. Φαντασίαι κατὰ τὰς ὑπὸ Λικίνιον πόλεις, ὡς τῶν Κωνσταντίνου στρατευμάτων διιόντων, (σ. 264, PG 20, 985).
ζ'. Ὅτι ἐν πολέμοις ὅπου σταυροειδὲς σημεῖον παρῆν, ἐκεῖ τὰ τῆς νίκης ἐγένετο, (σ. 264, PG 20, 988).
η'. Ὅτι πεντήκοντα τὸν σταυρὸν φέρειν ἐξελέχθησαν, (σ. 266, PG 20, 988).
θ'. Ὅτι τῶν σταυροφόρων ἀνῃρέθη μὲν ὁ φυγών, ὁ δὲ πίστει παραμείνας ἐσώθη, (σ. 266, PG 20, 988).
ι'. Συμβολαὶ διάφοροι καὶ Κωνσταντίνου νίκαι, (σ. 268, PG 20, 989).
ια'. Φυγὴ Λικινίου καὶ γοητεῖαι, (σ. 268, PG 20, 989).
ιβ'. Ὅπως Κωνσταντῖνος ἐν σκηνῇ προσευχόμενος ἐνίκα, (σ. 270, PG 20, 989).
ιγ'. Φιλανθρωπία περὶ τοὺς συλλαμβανομένους στρατιώτας, (σ. 272, PG 20, 992).
ιδ'. Ἔτι περὶ τῶν ἐν τῇ σκηνῇ προσευχῶν, (σ. 272, PG 20, 992).
ιε'. Λικινίου περὶ φιλίας δόλος καὶ εἰδωλολατρία, (σ. 274, PG 20, 993).
ις'. Ὅπως μὴ ἀντιπολεμεῖν τῷ σταυρῷ Λικίνιος παρῄνει τοῖς στρατιώταις, (σ. 274, PG 20, 993).
ιζ'. Νίκη Κωνσταντίνου, (σ. 276, PG 20, 993).
ιη'. Λικινίου θάνατος καὶ ἐπινίκια περὶ τούτου, (σ. 276, PG 20, 996).
ιθ'. Φαιδρότης καὶ πανήγυρις, (σ. 276, PG 20, 996).
κ'. Ὅπως ὑπὲρ ὁμολογητῶν ἐνομοθέτει Κωνσταντῖνος, (σ. 278, PG 20, 997).
κα'. Ὅπως καὶ περὶ μαρτύρων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, (σ. 280, PG 20, 1000).
κβ'. Ὅπως καὶ δήμους ἀνεκτήσατο, (σ. 280, PG 20, 1000).
κγ'. Ὅτι Θεὸν τῶν ἀγαθῶν αἴτιον ἐκήρυττεν, καὶ περὶ ἀντιγράφων νόμων, (σ. 282, PG 20, 1000).
κδ'. Νόμος Κωνσταντίνου περὶ τῆς εἰς Θεὸν εὐσεβείας καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν ᾧ ἔστι ταῦτα, (σ. 284, PG 20, 1001).
κε'. Ὑπόδειγμα ἐκ παλαιῶν χρόνων, (σ. 284, PG 20, 1001).
κς'. Περὶ διωχθέντων καὶ διωκτῶν, (σ. 286, PG 20, 1004).

κζ'. Ὅσων ὁ διωγμὸς αἴτιος κακῶν τοῖς τολμήσασι κατέστη, (σ. 286, PG 20, 1004).

κη'. Ὅτι Θεὸς τῶν καλῶν ὑπηρέτην Κωνσταντῖνον ἐξελέξατο, (σ. 288, PG 20, 1005).

κθ'. Εὐσεβεῖς εἰς Θεὸν Κωνσταντίνου φωναὶ καὶ ὁμολητῶν ἔπαινος, (σ. 288, PG 20, 1005).

λ'. Νόμος ἀπολύων ἐξορισμοῦ καὶ βουλῆς καὶ δημεύσεως, (σ. 290, PG 20, 1008).

λα'. Τοὺς ἐν νήσοις ὁμοίως, (σ. 292, PG 20, 1008).

λβ'. Τοὺς ἐν μετάλλοις καὶ δημοσίοις ἀτιμωθέντας, (σ. 292, PG 20, 1009).

λγ'. Περὶ ὁμολογητῶν στρατευσαμένων, (σ. 294, PG 20, 1009).

λδ'. Ἀπολύσεις τῶν ἐν γυναικείοις ἢ εἰς δουλείαν δοθέντων ἐλευθέρων, (σ. 294, PG 20, 1012).

λε'. Περὶ κληρονομίας οὐσιῶν τῶν μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν καὶ μετοικισθέντων καὶ ταμιευθέντων, (σ. 296, PG 20, 1012).

λς'. Τῶν μὴ ἐχόντων συγγενεῖς κληρονόμον εἶναι τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν δοθέντα τισὶ βέβαια μένειν, (σ. 296, PG 20, 1013).

λζ'. Ἀποδιδόναι τοὺς κατέχοντας τὰ τοιαῦτα χωρία καὶ κήπους καὶ οἰκίας χωρὶς ὧν ἐκαρπώσαντο, (σ. 298, PG 20, 1013).

λη'. Ποίῳ τρόπῳ χρὴ περὶ τούτων ἐπιδιδόναι δεήσεις, (σ. 298, PG 20, 1016).

λθ'. Ταῖς ἐκκλησίαις ἀποδοῦναι τὸ ταμεῖον χωρία καὶ κήπους καὶ οἰκίας καὶ λοιπά, (σ. 330, PG 20, 1016).

μ'. Τὰ μαρτύρια καὶ τὰ κοιμητήρια ταῖς ἐκκλησίαις ἀποδοθῆναι, (σ. 300, PG 20, 1017).

μα'. Τοὺς ἀγοράσαντας ἐκκλησιαστικὰ ἢ κατὰ δωρεὰν λαβόντας ἀποδοῦναι, (σ. 300, PG 20, 1017).

μβ'. Σέβειν τὸν Θεὸν σπουδαίως παραίνεσις, (σ. 302, PG 20, 1017).

μγ'. Ὅπως τὰ νομοθετηθέντα ὑπὸ Κωνσταντίνου δι' ἔργων ἐπληροῦτο, (σ. 302, PG 20, 1020).

μδ'. Ὅτι τοὺς ἄρχοντας Χριστιανοὺς προῆγεν· εἰ δὲ καὶ Ἕλληνες ἦσαν, τὸ θύειν αὐτοῖς ἀπηγορεύετο, (σ. 304, PG 20, 1021).

με'. Περὶ νόμων κωλυόντων μὲν θυσίας, οἰκοδομεῖν δὲ ἐκκλησίας προσταττόντων, (σ. 304, PG 20, 1021).

μς'. Κωνσταντίνου πρὸς Εὐσέβιον καὶ λοιποὺς ἐπισκόπους περὶ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν οἰκοδομῆς, καὶ ὥστε τὰς παλαιὰς ἐπισκευάζειν καὶ μείζονας οἰκοδομεῖν διὰ τῶν ἀρχόντων, (σ. 306, PG 20, 1021).

μζ'. Ὅτι κατὰ εἰδωλολατρίας ἔγραψεν, (σ. 308, PG 20, 1024).

μη'. Κωνσταντίνου πρὸς τὰ ἐπαρχίας περὶ τῆς πολυθέου πλάνης διάταγμα, ἐν ᾧ προοίμιον περὶ κακίας καὶ ἀρετῆς, (σ. 308, PG 20, 1025).

μθ'. Περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ φιλοθέου Κωνσταντίνου καὶ περὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν διωκτῶν, (σ. 310, PG 20, 1025).

ν'. Ὅτι διὰ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείαν, ὡς μὴ δυναμένου μαντεύεσθαι διὰ τοὺς δικαίους, ὁ διωγμὸς ἀνεκινήθη, (σ. 310, PG 20, 1028).

να'. Ὅτι νέος ὢν ἔτι Κωνσταντῖνος αὐτήκοος γέγονε Διοκλητιανοῦ διὰ τὸ ἀκοῦσαι τοὺς δικαίους εἶναι Χριστιανοὺς τὰ περὶ διωγμοῦ γράψαντος, (σ. 312, PG 20, 1028).

νβ'. Ὅσα εἴδη βασάνων καὶ τιμωριῶν

κατὰ Χριστιανῶν ἐτολμήθη, (σ. 312, PG 20, 1028).
νγ΄. Ὅτι βάρβαροι Χριστιανοὺς ὑπεδέξαντο, (σ. 314, PG 20, 1029).
νδ΄. Οἵα μετῆλθε δίκη τοὺς διὰ τὴν μαντείαν διώκτας, (σ. 314, PG 20, 1029).
νε΄. Δοξολογία Κωνσταντίνου εἰς Θεὸν καὶ ὁμολογία περὶ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ καὶ εὐχὴ περὶ ἐκκλησιῶν καὶ λαῶν, (σ. 314, PG 20, 1029).
νς΄. Ὅτι προσεύχεται μὲν Χριστιανοὺς εἶναι πάντας, οὐκ ἀναγκάζει δέ, (σ. 316, PG 20, 1032).
νζ΄. Δοξολογία εἰς Θεὸν δι᾽ υἱοῦ φωτίσαντος τοὺς πλανωμένους, (σ. 316, PG 20, 1032).
νη΄. Δοξολογία πάλιν ἐκ τῆς τοῦ κόσμου λειτουργίας, (σ. 318, PG 20, 1032).
νθ΄. Δοξολογία εἰς Θεὸν ἀεὶ διδάσκοντα τὰ καλά, (σ. 318, PG 20, 1033).
ξ΄. Παραινέσεις ἐπὶ τέλει τοῦ διατάγματος μηδένα μηδενὶ ἐνοχλεῖν, (σ. 320, PG 20, 1033).
ξα΄. Ὅπως ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρέων διὰ τὸ κατὰ Ἄρειον ἐκινοῦντο ζητήσεις, (σ. 320, PG 20, 1036).
ξβ΄. Περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ Μελιτιανῶν, (σ. 322, PG 20, 1036).
ξγ΄. Ὅπως περὶ εἰρήνης πέμψας Κωνσταντῖνος ἔγραψεν, (σ. 324, PG 20, 1036).
ξδ΄. Κωνσταντίνου πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν ἐπίσκοπον καὶ Ἄρειον τὸν πρεσβύτερον, (σ. 324, PG 20, 1037).
ξε΄. Ὅτι περὶ τῆς εἰρήνης ἐμερίμνα συνήθως, (σ. 324, PG 20, 1037).
ξς΄. Ὅτι καὶ τὰς ἐν Ἀφρικῇ ζητήσεις διωρθώσατο, (σ. 326, PG 20, 1037).
ξζ΄. Ὅτι ἐκ τῆς ἀνατολῆς τὰ τῆς εὐσεβείας ἤρξατο, (σ. 326, PG 20, 1040).
ξη΄. Ὅτι λυπηθεὶς διὰ τὴν στάσιν τὰ περὶ εἰρήνης συμβουλεύει, (σ. 326, PG 20, 1040).
ξθ΄. Πόθεν ἡ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀρείου ζήτησις ἤρξατο, καὶ ὅτι μὴ ἐχρῆν συζητεῖν ταῦτα, (σ. 328, PG 20, 1041).
ο΄. Παραινέσεις περὶ ὁμονοίας, (σ. 330, PG 20, 1044).
οα΄. Μὴ διὰ μικρὰς λέξεις φιλονεικεῖν περὶ αὐτοῦ, (σ. 330, PG 20, 1044).
οβ΄. Ὅτι δι᾽ εὐλάβειαν ὑπεραλγῶν δακρύειν ἠναγκάζετο καὶ μέλλων εἰς τὴν ἀνατολὴν διαβαίνειν, ἐπέσχε διὰ ταῦτα, (σ. 334, PG 20, 1048).
ογ΄. Ἐπίμονος καὶ μετὰ τὸ γράμμα τοῦτο ταραχὴ τῶν ζητήσεων, (σ. 336, PG 20, 1048).

Κεφάλαι τοῦ Γ. Λόγου.

(σ. 338-434, PG 20, 1052-1141).

α΄. Σύγκρισις εὐσεβείας Κωνσταντίνου καὶ τῆς τῶν διωκτῶν παρανομίας, (σ. 338, PG 20, 1052).
β΄. Ἔτι περὶ τῆς εὐσεβείας Κωνσταντίνου ἐμπαρρησιαζομένου τῷ τοῦ σταυροῦ σημείῳ, (σ. 342, PG 20, 1056).
γ΄. Περὶ εἰκόνος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ὑπερέκειτο μὲν ὁ σταυρός, πέπληκτο δὲ κάτω ὁ δράκων, (σ. 342, PG 20, 1057).
δ΄. Ἔτι περὶ τῶν διὰ Ἄρειον ἐν Αἰγύπτῳ ζητημάτων, (σ. 344, PG 20, 1057).
ε΄. Περὶ τῆς διὰ τὸ Πάσχα διχονοίας, (σ. 344, PG 20, 1057).
ς΄. Ὅπως σύνοδον ἐν Νικαίᾳ γενέσθαι προσέταξεν, (σ. 346, PG 20, 1060).
ζ΄. Περὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, καὶ ὁπόσων ἐθνῶν παρῆσαν ἐπίσκοποι, (σ. 348, PG 20, 1060).
η΄. Ὅτι, ὡς ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων, ἐκ διαφόρων συνῆλθεν ἐ-

θνῶν, (σ. 350, PG 20, 1061).
θ'. Περὶ ἀρετῆς καὶ ἡλικίας τῶν διακοσίων πεντήκοντα ἐπισκόπων, (σ. 350, PG 20, 1064).
ι'. Σύνοδος ἐν παλατίῳ, οἷς ὁ Κωνσταντῖνος εἰσελθὼν συνεκαθέσθη, (σ. 350, PG 20, 1064).
ια'. Ἡσυχία συνόδου μετὰ τὸ εἰπεῖν τι Εὐσέβιον τὸν ἐπίσκοπον, (σ. 354, PG 20, 1065).
ιβ'. Κωνσταντίνου πρὸς τὴν σύνοδον περὶ εἰρήνης, (σ. 354, PG 20, 1068).
ιγ'. Ὅπως τοὺς ἀμφισβητοῦντας τῶν ἐπισκόπων εἰς ὁμόνοιαν συνῆψεν, (σ. 356, PG 20, 1069).
ιδ'. Περὶ πίστεως καὶ τοῦ Πάσχα τῆς συνόδου σύμφωνος ἔκθεσις, (σ. 358, PG 20, 1069).
ιε'. Ὅπως τοῖς ἐπισκόποις συνειστιάθη Κωνσταντῖνος τῆς εἰκοσαετηρίδος οὔσης, (σ. 358, PG 20, 1072).
ις'. Χαρίσματα ἐπισκόποις καὶ γράμματα πρὸς τοὺς πάντας, (σ. 358, PG 20, 1073).
ιζ'. Κωνσταντίνου πρὸς τὰς ἐκκλησίας περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, (σ. 360, PG 20, 1073).
ιη'. Τοῦ αὐτοῦ περὶ συμφωνίας τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς καὶ κατὰ Ἰουδαίων, (σ. 362, PG 20, 1073).
ιθ'. Παραίνεσις ἐξακολουθεῖν μᾶλλον τῷ πλείστῳ τῆς οἰκουμένης μέρει, (σ. 364, PG 20, 1077).
κ'. Παραίνεσις τοῖς ὑπὸ τῆς συνόδου γραφεῖσι πεισθῆναι, (σ. 366, PG 20, 1080).
κα'. Συμβουλία πρὸς τοὺς ἐπισκόπους ὑποστρέφοντας περὶ ὁμονοίας, (σ. 368, PG 20, 1080).
κβ'. Ὅπως οὓς μὲν προέπεμψεν, οἷς δὲ ἔγραψε, καὶ χρημάτων διαδόσεις, (σ. 370, PG 20, 1084).
κγ'. Αἰγυπτίοις ὑπὲρ εἰρήνης ὅπως ἔγραψέ τε καὶ παρήνεσεν, (σ. 370, PG 20, 1084).
κδ'. Ὅτι καὶ ἐπισκόποις καὶ λαοῖς εὐλαβῶς πολλάκις ἔγραψεν, (σ. 372, PG 20, 1084).
κε'. Ὅπως ἐν Ἰεροσαλύμοις ἐπὶ τῷ ἁγίῳ τόπῳ τῆς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀναστάσεως ναὸν προσευκτήριον οἰκοδομεῖσθαι προσέταξεν, (σ. 372, PG 20, 1085).
κς'. Ὅτι τὸ θεῖον μνῆμα χώμασι καὶ εἰδώλοις ἀπέκρυψαν οἱ ἄθεοι, (σ. 372, PG 20, 1085).
κζ'. Ὅπως Κωνσταντῖνος τοῦ εἰδωλείου τὰς ὕλας καὶ τὰ χώματα μακράν που ῥιφῆναι προσέταξεν, (σ. 376, PG 20, 1088).
κη'. Φανέρωσις τοῦ ἁγίου μνήματος, (σ. 376, PG 20, 1088).
κθ'. Ὅπως περὶ οἰκοδομῆς καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς Μακάριον τὸν ἐπίσκοπον ἔγραψεν, (σ. 378, PG 20, 1089).
λ'. Κωνσταντίνου πρὸς Μακάριον περὶ τῆς τοῦ μαρτυρίου τοῦ Σωτῆρος οἰκοδομῆς, (σ. 378, PG 20, 1089).
λα'. Τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ πασῶν ἐκκλησιῶν οἰκοδομηθῆναι καλλίονα τοίχοις καὶ κίοσι καὶ μαρμάροις, (σ. 380, PG 20, 1092).
λβ'. Ἔτι καὶ περὶ τοῦ κάλλους τῆς κόγχης καὶ ἐργατῶν καὶ ὑλῶν δηλῶσαι τοῖς ἄρχουσι, (σ. 382, PG 20, 1092).
λγ'. Ὅπως ἡ προφητευθεῖσα καινὴ Ἰερουσαλὴμ ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος ᾠκοδόμητο, (σ. 382, PG 20, 1093).
λδ'. Ἔκφρασις τοῦ παναγίου μνήματος, (σ. 384, PG 20, 1096).
λε'. Ἔκφρασις αἰθρίου καὶ στοῶν, (σ.

384, PG 20, 1096).
λς'. Ἔκφρασις τοῦ ναοῦ τῆς ἐκκλησίας τοίχων καὶ δωματουργίας κάλλους τε καὶ χρυσώσεως, (σ. 384, PG 20, 1096).
λζ'. Ἔκφρασις διπλῶν στοῶν ἑκατέρωθεν καὶ πυλῶν ἀνατολικῶν τριῶν, (σ. 386, PG 20, 1096).
λη'. Ἔκφρασις ἡμισφαιρίου καὶ κιόνων δώδεκα καὶ κρατήρων, (σ. 386, PG 20, 1097).
λθ'. Ἔκφρασις μεσαυλίου καὶ ἐξεδρῶν καὶ προπύλων, (σ. 386, PG 20, 1100).
μ'. Περὶ πλήθους ἀναθημάτων, (σ. 388, PG 20, 1100).
μα'. Περὶ οἰκοδομῆς ἐκκλησιῶν ἐν Βηθλεὲμ καὶ τῷ ὄρει τῶν Ἐλαιῶν, (σ. 388, PG 20, 1101).
μβ'. Ὅτι Ἑλένη βασιλίς, ἡ Κωνσταντίνου μήτηρ, εἰς εὐχὴν παραγενομένη ταύτας ᾠκοδόμησεν (σ. 388, PG 20, 1101).
μγ'. Ἔτι περὶ ἐκκλησίας ἐν Βηθλεέμ, (σ. 390, PG 20, 1101).
μδ'. Περὶ μεγαλοψυχίας καὶ εὐποιΐας τῆς Ἑλένης, (σ. 392, PG 20, 1105).
με'. Ὅπως εὐλαβῶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνήγετο Ἑλένη, (σ. 392, PG 20, 1105).
μς'. Ὅπως ὀγδοηκοντοῦτις οὖσα καὶ διαθεμένη ἐτελεύτα, (σ. 394, PG 20, 1105).
μζ'. Ὅπως τὴν μητέρα Κωνσταντῖνος κατέθετο, καὶ πρὸ τούτου δὲ ζῶσαν ἐτίμησεν, (σ. 394, PG 20, 1105).
μη'. Ὅπως ἐν Κωνσταντίνου πόλει μαρτύρια μὲν ᾠκοδόμησε, πᾶσαν δὲ εἰδωλολατρίαν περιεῖλεν, (σ. 396, PG 20, 1108).
μθ'. Σταυροῦ σημεῖον ἐν παλατίῳ καὶ Δανιὴλ ἐν κρήναις, (σ. 398, PG 20, 1109).
ν'. Ὅτι καὶ ἐν Νικομηδείᾳ καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν ᾠκοδόμησεν ἐκκλησίας, (σ. 398, PG 20, 1109).
να'. Ὅτι καὶ ἐν τῇ Μαμβρῇ προσέταξεν ἐκκλησίαν γενέσθαι, (σ. 400, PG 20, 1112).
νβ'. Κωνσταντίνου πρὸς Εὐσέβιον περὶ τῆς Μαμβρῆ, (σ. 400, PG 20, 1112).
νγ'. Ὅτι ὁ Σωτὴρ ὤφθη αὐτόθι τῷ Ἀβραάμ, (σ. 402, PG 20, 1113).
νδ'. Εἰδωλείων καὶ ξοάνων πανταχοῦ κατάλυσις, (σ. 406, PG 20, 1117).
νε'. Τοῦ ἐν Ἀφάκοις τῆς Φοινίκης εἰδωλείου καὶ τῆς ἀκολασίας περιαίρεσις, (σ. 408, PG 20, 1120).
νς'. Ἀσκληπιοῦ τοῦ ἐν Αἰγαῖς κατάλυσις, (σ. 410, PG 20, 1121).
νζ'. Πῶς οἱ Ἕλληνες καταγνόντες τῶν εἰδώλων ἐπέστρεφον εἰς θεογνωσίαν, (σ. 412, PG 20, 1124).
νη'. Ὅπως ἐν Ἡλίου πόλει τὴν Ἀφροδίτην καθελὼν ᾠκοδόμησε πρῶτος ἐκκλησίαν, (σ. 414, PG 20, 1124).
νθ'. Περὶ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ δι' Εὐστάθιον ταραχῆς, (σ. 416, PG 20, 1125).
ξ'. Κωνσταντίνου πρὸς Ἀντιοχέας μὴ ἀποσπᾶν Εὐσέβιον Καισαρείας, ἀλλ' ἕτερον ζητῆσαι, (σ. 418, PG 20, 1128).
ξα'. Κωνσταντίνου πρὸς Εὐσέβιον ἐπαινοῦντος τὴν παραίτησιν Ἀντιοχείας, (σ. 424, PG 20, 1133).
ξβ'. Κωνσταντίνου πρὸς τὴν σύνοδον μὴ ἀποσπᾶσθαι Καισαρείας Εὐσέβιον, (σ. 426, PG 20, 1136).
ξγ'. Ὅπως τὰς αἱρέσεις ἐκτεμεῖν ἐσπούδασεν, (σ. 428, PG 20, 1137).
ξδ'. Κωνσταντίνου διάταγμα πρὸς τοὺς αἱρετικούς, (σ. 430, PG 20, 1140).
ξε'. Περὶ ἀφαιρέσεως τόπων συνάξεων τῶν αἱρετικῶν, (σ. 432, PG 20, 1141).
ξς'. Ὅπως βιβλίων ἀθεμίτων παρ' αὐ-

τοῖς εὑρεθέντων πολλοὶ τῶν αἱρετικῶν εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν ἐπέστρεψαν, (σ. 434, PG 20, 1141).

Κεφάλαι τοῦ Δ'. Λόγου.
(σ. 438-522, PG 20, 1149-1229).

α'. Ὅπως δωρεαῖς καὶ προκοπαῖς ἀξιωμάτων ἐτίμα τοὺς πλείστους, (σ. 438, PG 20, 1149).
β'. Συγχώρησις τοῦ τετάρτου μέρους τῶν κήνσων, (σ. 438, PG 20, 1152).
γ'. Ἐξισώσεις καὶ τῶν βεβαρημένων κήνσων, (σ. 440, PG 20, 1152).
δ'. Ὅτι τοῖς ἐν χρηματικαῖς δίκαις ἡττηθεῖσιν αὐτὸς ἐξ οἰκείων ἐχαρίζετο, (σ. 440, PG 20, 1152).
ε'. Σκυθῶν ὑποταγὴ διὰ τοῦ σημείου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν νικηθέντων, (σ. 440, PG 20, 1153).
ς'. Σαυροματῶν ὑποταγὴ προφάσει τῆς τῶν δούλων ἐπαναστάσεως, (σ. 442, PG 20, 1153).
ζ'. Βαρβάρων διαφόρων πρεσβεῖαι καὶ δωρεαὶ παρ' αὐτοῦ, (σ. 444, PG 20, 1156).
η'. Ὅτι καὶ πρεσβευσαμένῳ τῷ Περσῶν βασιλεῖ περὶ τῶν ἐκεῖ Χριστιανῶν ἔγραψεν, (σ. 446, PG 20, 1157).
θ'. Κωνσταντίνου Αὐγούστου πρὸς Σαπώρην, τὸν βασιλέα Περσῶν, ὁμολογοῦντος εἰς Θεὸν καὶ Χριστὸν εὐσεβέστατα, (σ. 446, PG 20, 1157).
ι'. Ἔτι κατὰ εἰδώλων καὶ περὶ Θεοῦ δοξολογίας, (σ. 448, PG 20, 1157).
ια'. Ἔτι κατὰ τυράννων καὶ διωκτῶν καὶ περὶ Οὐαλεριανοῦ τοῦ αἰχμαλωτισθέντος, (σ. 450, PG 20, 1160).
ιβ'. Ὅτι τῶν μὲν διωκτῶν εἶδεν τὰς πτώσεις, εὐθυμεῖ δὲ νῦν διὰ τὴν τῶν Χριστιανῶν εἰρήνην, (σ. 450, PG 20, 1161).
ιγ'. Παρακλήσεις ὥστε τοὺς παρ' αὐτῷ Χριστιανοὺς ἀγαπᾶν, (σ. 450, PG 20, 1161).
ιδ'. Ὅπως Χριστιανοῖς μὲν ἦν εἰρήνη σπουδῇ τῶν Κωνσταντίνου προσευχῶν, (σ. 452, PG 20, 1161).
ιε'. Ὅτι καὶ ἐν νομίσμασι καὶ ἐν εἰκόσιν ὡς εὐχόμενον ἑαυτὸν ἐχάραττεν, (σ. 452, PG 20, 1164).
ις'. Ὅτι καὶ ἐν εἰδωλείοις εἰκόνας αὐτοῦ θεῖναι νόμῳ διεκώλυσεν, (σ. 454, PG 20, 1164).
ιζ'. Ἐν παλατίῳ προσευχαὶ καὶ θείων Γραφῶν ἀναγνώσεις, (σ. 454, PG 20, 1164).
ιη'. Τῆς Κυριακῆς τὴν ἡμέραν καὶ Παρασκευῆς νομοθεσία τιμᾶν, (σ. 454, PG 20, 1165).
ιθ'. Ὅπως καὶ τοὺς ἐθνικοὺς στρατιώτας ἐν Κυριακαῖς εὔχεσθαι προσέταξεν, (σ. 456, PG 20, 1165).
κ'. Εὐχῆς ῥήματα στρατιώταις ὑπὸ Κωνσταντίνου δοθείσης, (σ. 458, PG 20, 1168).
κα'. Ἐν τοῖς τῶν στρατιωτῶν ὅπλοις σημεῖα τοῦ σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος, (σ. 458, PG 20, 1168).
κβ'. Σπουδὴ προσευχῆς καὶ τιμὴ τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς, (σ. 458, PG 20, 1168).
κγ'. Ὅπως εἰδωλολατρίαν μὲν ἐκώλυσε, μάρτυρας δὲ καὶ ἑορτὰς ἐτίμα, (σ. 460, PG 20, 1169).
κδ'. Ὅτι τῶν ἔξω πραγμάτων ὥσπερ ἐπίσκοπον ἑαυτὸν εἶπεν εἶναι, (σ. 460, PG 20, 1172).
κε'. Ἔτι περὶ κωλύσεως θυσιῶν καὶ τελετῶν μονομαχιῶν καὶ τῶν τὸ πρὶν ἀκολάστων τοῦ Νείλου, (σ. 462, PG 20, 1172).
κς'. Νόμου τοῦ κατὰ τῶν ἀτέκνων ὄντος διόρθωσις, ἔτι δὲ καὶ τοῦ περὶ διαθηκῶν ὁμοίως διόρθωσις, (σ. 462, PG

20, 1173).
κζ'. Ὅτι Χριστιανὸν μὲν Ἰουδαίοις μὴ δουλεύειν τῶν δὲ συνόδων βεβαίους εἶναι τοὺς ὅρους ἐνομοθέτει καὶ λοιπά, (σ. 466, PG 20, 1176).
κη'. Ἐκκλησίαις δωρεαὶ παρθένοις τε καὶ πένησι διαδόσεις, (σ. 466, PG 20, 1176).
κθ'. Λογογραφίαι καὶ ἐπιδείξεις ὑπὸ Κωνσταντίνου, (σ. 468, PG 20, 1177).
λ'. Ὅτι τῶν πλεονεκτῶν ἑνὶ μνημείου μέτρον ὑπέδειξε πρὸς δυσώπησιν, (σ. 470, PG 20, 1180).
λα'. Ὅτι διὰ τὴν πλείονα φιλανθρωπίαν ἐχλευάζετο, (σ. 470, PG 20, 1180).
λβ'. Περὶ συγγράμματος Κωνσταντίνου, ὃ πρὸς τὸν τῶν ἁγίων σύλλογον ἔγραψεν, (σ. 472, PG 20, 1181).
λγ'. Ὅπως τῶν Εὐσεβίου περὶ τοῦ μνήματος τοῦ Σωτῆρος ἐπιδείξεων ἑστὼς ἤκουσεν, (σ. 472, PG 20, 1181).
λδ'. Ὅτι περὶ τοῦ Πάσχα καὶ θείων βιβλίων πρὸς Εὐσέβιον ἔγραψεν, (σ. 474, PG 20, 1181).
λε'. Κωνσταντίνου πρὸς Εὐσέβιον τὸν τοῦ Πάσχα λόγον ἐπαινοῦντος, (σ. 474, PG 20, 1184).
λς'. Κωνσταντίνου πρὸς Εὐσέβιον περὶ κατασκευῆς βιβλίου θείων, (σ. 476, PG 20, 1184).
λζ'. Ὅπως αἱ βίβλοι κατεσκευάσθησαν, (σ. 478, PG 20, 1185).
λη'. Ὅπως τὸ Γαζαίων Ἐμπόριον διὰ τὸν Χριστιανισμὸν ἐπολίσθη καὶ Κωνσταντία προσηγορεύθη, (σ. 478, PG 20, 1188).
λθ'. Ὅτι ἐπὶ τῆς Φοινίκης ἐπολίσθη μέν τις, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν εἰδωλείων μὲν ἦν καθαίρεσις, ἐκκλησιῶν δὲ κατασκευαί, (σ. 480, PG 20, 1188).
μ'. Ὅτι ἐν τρισὶ δεκαετηρίσι τρεῖς υἱοὺς βασιλέας ἀναγορεύσας, τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μαρτυρίου ἀγαγεῖν προὔθετο, (σ. 480, PG 20, 1188).
μα'. Ὅτι διὰ τὰ κατ' Αἴγυπτον ζητήματα σύνοδον εἰς Τύρον ἐν τῷ μεταξὺ γενέσθαι προσέταξεν, (σ. 482, PG 20, 1189).
μβ'. Κωνσταντίνου πρὸς τὴν ἐν Τύρῳ σύνοδον, (σ. 484, PG 20, 1189).
μγ'. Ἐγκαινίων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις εἰς τὴν ἑορτὴν ἐκ πασῶν ἐπαρχιῶν ἦσαν ἐπίσκοποι, (σ. 486, PG 20, 1193).
μδ'. Περὶ τῆς διὰ Μαριανοῦ τοῦ νοταρίου δεξιώσεως αὐτῶν καὶ τῶν εἰς πτωχοὺς διαδόσεων καὶ ἀναθημάτων τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 488, PG 20, 1193).
με'. Τῶν ἐπισκόπων ἐν συνάξεσι προσομιλίαι ποικίλαι καὶ Εὐσεβίου τοῦ ταῦτα συγγράψαντος, (σ. 490, PG 20, 1196).
μς'. Ὅτι καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ μαρτυρίου τοῦ Σωτῆρος καὶ τριακονταετηρικὸν εἶπεν ὕστερον ἐπ' αὐτοῦ Κωνσταντίνου, (σ. 490, PG 20, 1197).
μζ'. Ὅτι ἡ μὲν ἐν Νικαίᾳ σύνοδος τῇ εἰκοσαετηρίδι, τὰ ἐγκαίνια δὲ τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις τῇ πεντηκονταετηρίδι Κωνσταντίνου γέγονεν, (σ. 492, PG 20, 1197).
μη'. Ὅπως τινὸς ἄγαν ἐπαινοῦντος οὐκ ἠνέσχετο Κωνσταντῖνος, (σ. 492, PG 20, 1200).
μθ'. Γάμοι Κωνσταντίου υἱοῦ αὐτοῦ καίσαρος, (σ. 494, PG 20, 1200).
ν'. Ἰνδῶν πρεσβεία καὶ δῶρα, (σ. 494, PG 20, 1200).
να'. Ὅπως τοῖς τρισὶν υἱοῖς Κωνσταντῖνος διελὼν τὴν ἀρχήν, τὰ βασιλικὰ μετ' εὐσεβείας διηγεῖτο, (σ. 494, PG 20, 1200).

νϐ'. Ὅπως καὶ ἀνδριωθέντας αὐτοὺς εἰς εὐσέβειαν ἤγαγεν, (σ. 496, PG 20, 1201).
νγ'. Ὅτι, ἀμφὶ τὰ τριακονταδύο ἔτη βασιλεύσας καὶ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ζήσας, σῶον εἶχε τὸ σῶμα, (σ. 498, PG 20, 1204).
νδ'. Περὶ τῶν τῇ ἄγαν αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ συγκεχρημένων εἰς ἀπληστίαν καὶ ὑποκρίσεις, (σ. 500, PG 20, 1204).
νε'. Ὅπως μέχρι τελευτῆς ἐλογογράφει Κωνσταντῖνος, (σ. 500, PG 20, 1205).
νς'. Ὅπως ἐπὶ Πέρσας στρατεύων συμπαρέλαβεν ἐπισκόπους καὶ σκηνὴν ὡς σχῆμα τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 502, PG 20, 1208).
νζ'. Ὅπως Περσῶν πρεσβείας δεξάμενος, ἐν τῇ τοῦ Πάσχα ἑορτῇ συνδιενυκτέρευσε τοῖς ἄλλοις, (σ. 504, PG 20, 1208).
νη'. Περὶ οἰκοδομῆς τοῦ ἐπικαλουμένου τῶν ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρίου, (σ. 504, PG 20, 1209).
νθ'. Ἔκφρασις ἔτι τοῦ αὐτοῦ μαρτυρίου, (σ. 504, PG 20, 1209).
ξ'. Ὅτι ἐν τούτῳ καὶ μνημεῖον εἰς ταφὴν ἑαυτῷ προσῳκοδόμησεν, (σ. 506, PG 20, 1209).
ξα'. Ἀνωμαλία σώματος ἐν Ἑλενοπόλει καὶ προσευχαὶ περὶ βαπτίσματος, (σ. 508, PG 20, 1212).
ξϐ'. Κωνσταντίνου πρὸς ἐπισκόπους περὶ μεταδόσεως τοῦ λουτροῦ παράκλησις, (σ. 508, PG 20, 1213).
ξγ'. Τὸ λουτρὸν λαβὼν ὅπως ἀνύμνει τὸν Θεόν, (σ. 510, PG 20, 1217).
ξδ'. Κωνσταντίνου τελευτὴ ἐν τῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἑορτῇ μησημβρίας, (σ. 512, PG 20, 1220).
ξε'. Στρατιωτῶν καὶ ταξιαρχῶν ὀδυρμοί, (σ. 512, PG 20, 1220).
ξς'. Μετακομιδὴ τοῦ σκήνους ἀπὸ Νικομηδείας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν παλατίῳ, (σ. 514, PG 20, 1221).
ξζ'. Ὅπως καὶ μετὰ θάνατον ὑπὸ κομήτων καὶ λοιπῶν καθὼς καὶ ἐν τῷ ζῆν ἐτιμᾶτο, (σ. 514, PG 20, 1221).
ξη'. Ὅπως αὐγούστους εἶναι λοιπὸν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον ἔκρινεν, (σ. 516, PG 20, 1224).
ξθ'. Ῥώμης ἐπὶ Κωνσταντίνῳ πένθος καὶ διὰ τῶν εἰκόνων τιμὴ μετὰ θάνατον, (σ. 518, PG 20, 1224).
ο'. Κατάθεσις τοῦ σκηνώματος ὑπὸ Κωνσταντίνου παιδὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, (σ. 518, PG 20, 1225).
οα'. Σύναξις ἐν τῷ καλουμένῳ μαρτυρίῳ τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ Κωνσταντίνου τελευτῇ, (σ. 520, PG 20, 1225).
οϐ'. Περὶ φοίνικος ὀρνέου, (σ. 520, PG 20, 1228).
ογ'. Ὅπως ἐν νομίσμασιν ὡς εἰς οὐρανὸν ἀνιόντα Κωνσταντῖνον ἐνεχάρασσον, (σ. 522, PG 20, 1228).
οδ'. Ὅτι τιμηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ Θεὸς δικαίως αὐτὸν ἀντετίμησεν, (σ. 522, PG 20, 1228).
οε'. Ὅτι τῶν προγενομένων Ῥωμαίων βασιλέων εὐσεβέστερος Κωνσταντῖνος, (σ. 522, PG 20, 1229).

Βασιλέως Κωνσταντίνου Λόγος, ὃν ἔγραψε «τῷ τῶν ἁγίων Συλλόγῳ» εἰς κεφάλαια κς'.

(σ. 528-622, PG 20, 1233–1316).

α'. Τὸ προοίμιον τοῦ Πάσχα μέμνηται, καὶ οἷα ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ὠφελήσας σύμπαντας διαφόρως παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐπεβουλεύετο, (σ. 528, PG 20, 1233).

β'. Προσφώνησις τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς ἀκροαταῖς συγγιγνώσκειν καὶ διορθοῦσθαι τὰ πταίσματα, (σ. 530, PG 20, 1237).

γ'. Ὅτι καὶ τοῦ Λόγου Πατὴρ ὁ Θεὸς καὶ τῆς κτίσεως ὁ αὐτὸς δημιουργὸς καὶ οὐκ ἂν ἠδύνατο συνεστάναι τὰ ὄντα, εἰ διάφορα ἦν αὐτῶν τὰ αἴτια, (σ. 532, PG 20, 1237).

δ'. Περὶ τῆς κατὰ τὰ εἴδωλα πλάνης, (σ. 536, PG 20, 1241).

ε'. Ὅτι Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς πάντα τὰ ὄντα ἐδημιούργησεν καὶ τοῦ εἶναι τὸ ποσὸν ἐν ἑκάστῳ διωρίσατο, (σ. 538, PG 20, 1244).

ς'. Περὶ τῆς εἱμαρμένης, ὅτι ψευδὴς ὁ περὶ αὐτῆς λόγος δείκνυται ἔκ τε τῶν παρὰ ἀνθρώποις νόμων καὶ τῶν κατὰ τὴν κτίσιν, ἅτινα οὐκ ἀτάκτως, ἀλλὰ κατὰ τάξιν κινεῖται τοῦ δημιουργοῦ τὸν ὅρον διὰ τῆς τάξεως ἐπιδεικνύμενα, (σ. 540, PG 20, 1245).

ζ. Ὅτι περὶ τῶν ἀκαταλήπτων τοῦ δημιουργοῦ χρὴ τὴν σοφίαν δοξάζειν, καὶ οὐκ ἄλλον οὐδ' αὐτόματον αἰτιᾶσθαι φοράν, (σ. 546, PG 20, 1249).

η'. Ὅτι τὰ μὲν χρειώδη ἀφθόνως τοῖς ἀνθρώποις ὁ Θεὸς χορηγεῖ, τὰ δὲ πρὸς τέρψιν μετρίως, συμφερόντως ἑκάτερον τοῖς ἀπολαύουσιν, (σ. 548, PG 20, 1252).

θ'. Περὶ τῶν φιλοσόφων, οἳ διὰ τὸ πάντα βούλεσθαι εἰδέναι καὶ περὶ τὰς δόξας ἐσφάλησαν, καὶ κινδύνοις ἔνιοι προσωμίλησαν, καὶ περὶ τῶν Πλάτωνος δογμάτων, (σ. 550, PG 20, 1253).

ι'. Περὶ τῶν μὴ μόνον τὰ γραφικὰ δόγματα, ἀλλὰ καὶ τὰ φιλόσοφα διαπτυόντων, καὶ περὶ τοῦ δεῖν ἢ πάντα πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς ἢ πάντα ἀπιστεῖν, (σ. 556, PG 20, 1257).

ια'. Περὶ τῆς κατὰ σάρκα τοῦ Κυρίου παρουσίας, τίς καὶ ἐπὶ τίσι γεγένηται, (σ. 558, PG 20, 1260).

ιβ'. Περὶ τῶν μὴ γνόντων τὸ μυστήριον, καὶ ὅτι ἑκόντες ἠγνόησαν, καὶ ὅσα τοὺς γνόντας ἀγαθὰ μένει, καὶ μάλιστα τοὺς δι' ὁμολογίας τελειωθέντας, (σ. 570, PG 20, 1269).

ιγ'. Ὅτι ἀναγκαία τῶν τῆς κτίσεως μερῶν ἡ διαφορά, καὶ ὅτι ἡ πρὸς τὸ καλὸν καὶ κακὸν ῥοπὴ τῶν ἀνθρώπων γνώμης ἐστίν, ὅθεν καὶ ἡ κρίσις ἀναγκαία καὶ εὔλογος, (σ. 574, PG 20, 1272).

ιδ'. Ὅτι ἀπείρως ἡ κτιστὴ φύσις ἀπὸ τῆς ἀκτίστου οὐσίας ἀφέστηκεν, πλησίον δὲ αὐτῆς τῷ κατ' ἀρετὴν βίῳ ὁ ἄνθρωπος γίνεται, (σ. 578, PG 20, 1273).

ιε'. Ὅσα ὁ Σωτὴρ ἐδίδαξε καὶ ἐθαυματούργησε καὶ τοὺς ἀνασχομένους ὠφέλησεν, (σ. 580, PG 20, 1276).

ις'. Τὴν Χριστοῦ παρουσίαν προειρῆσθαι μὲν τοῖς προφήταις, ἐπὶ καταστροφῇ δὲ τῶν εἰδώλων καὶ τῶν εἰδωλικῶν γενέσθαι πόλεων, (σ. 586, PG 20, 1280).

ιζ. Περὶ τῆς Μωϋσέως σοφίας ζηλωθείσης παρὰ τῶν ἔξωθεν σοφῶν, καὶ περὶ Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παίδων, (σ. 588, PG 20, 1281).

ιη'. Περὶ Σιβύλλης τῆς Ἐρυθραίας ἐν ἀκροστιχίδι τῶν τῆς μαντείας ἐπῶν τὸν Κύριον καὶ τὸ πάθος δηλούσης· ἔστι δὲ ἡ ἀκροστιχίς· Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ Υἱὸς Σωτὴρ σταυρός, (σ. 592, PG 20, 1285).

ιθ'. Ὅτι ἡ περὶ τοῦ Σωτῆρος μαντεία παρ' οὐδενὸς τῶν τῆς ἐκκλησίας πέπλασται, ἀλλὰ τῆς Ἐρυθραίας Σιβύλλης ἐστίν, ἧς τὰ βίβλους Κικέρων

ὁ πρὸ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Χριστοῦ ῥωμαϊστὶ μετέφρασε, καὶ ὅτι Βιργίλιος μέμνηται αὐτῆς καὶ τοῦ παρθενικοῦ τόκου, δι' αἰνιγμάτων φόβῳ τῶν κρατούντων ὑμνήσας τὸ μυστήριον, (σ. 598, PG 20, 1289).

κ'. Βιργιλίου Μάρωνος ἕτερα ἐπὶ Χριστοῦ ἔπη καὶ ἡ τούτων ἑρμηνεία, ἐφ' οἷς δείκνυται δι' αἰνιγμάτων ὡς παρὰ ποιητοῦ μηνυθὲν τὸ μυστήριον, (σ. 600, PG 20, 1293).

κα'. Ὅτι οὐ δυνατὸν περὶ ψιλοῦ ἀνθρώπου ταῦτα λέγεσθαι, καὶ ὅτι οἱ ἀπιστοῦντες ἀγνοίᾳ θεοσεβείας καὶ τὸ εἶναι ὅθεν αὐτοῖς ἀγνοοῦσιν, (σ. 608, PG 20, 1300).

κβ'. Εὐχαριστία Χριστῷ τὰς νίκας καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ τοῦ βασιλέως ἐπιγράφουσα, καὶ ἔλεγχος τοῦ κατ' αὐτῶν τυράννου Μαξιμίνου τῷ μεγέθει τοῦ διωγμοῦ μείζονα δόξαν τῇ εὐσεβείᾳ περιποιήσαντος, (σ. 612, PG 20, 1304).

κγ'. Περὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πολιτείας, καὶ ὅτι χαίρει τοῖς ἐν ἀρετῇ βιοῦσι τὸ Θεῖον, καὶ χρὴ κρίσιν προσδοκᾶν καὶ ἀνταπόδοσιν, (σ. 614, PG 20, 1305).

κδ'. Περὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ καὶ Αὐρηλιανοῦ ἀθλίως τὸν βίον καταστρεψάντων διὰ τὸν τῆς Ἐκκλησίας διωγμόν, (σ. 618, PG 20, 1308).

κε'. Περὶ Διοκλητιανοῦ μετ' αἰσχύνης τὴν βασιλείαν παραιτησαμένου καὶ διὰ τὸν διωγμὸν τῆς Ἐκκλησίας κεραυνωθέντος, (σ. 618, PG 20, 1309).

κς'. Ὅτι τῆς τοῦ βασιλέως εὐσεβείας ὁ Θεὸς αἴτιος, καὶ ὅτι τὰ μὲν κατορθώματα παρὰ Θεοῦ χρὴ ζητεῖν καὶ αὐτῷ λογίζεσθαι, ῥαθυμίᾳ δὲ ἡμετέρᾳ ἐπιγράφειν τὰ πταίσματα, (σ. 622, PG 20, 1313)

Ε' ΑΠΑΝΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1976,
Μετ. ἀπὸ τὸν Κων. Γ. Φραντζολᾶ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Α'.

Ἔκδοσις ἀκριβὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως

Εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Ν. Ζήση, (σ. 9-52).

Βιβλίο Α'.

α'. Ὅτι ἀκατάληπτον τὸ θεῖον, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ζητεῖν καὶ περιεργάζεσθαι τὰ μὴ παραδεδομένα ἡμῖν ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν, (σ. 54, PG 94, 789).

β'. Περὶ ῥητῶν καὶ ἀρρήτων καὶ γνωστῶν καὶ ἀγνώστων, (σ. 56, PG 94, 792).

γ'. Ἀπόδειξις ὅτι ἔστι Θεός, (σ. 60, PG 94, 793).

δ'. Περὶ τοῦ, τί ἐστι Θεός, ὅτι ἀκατάληπτος, (σ. 66, PG 94, 797).

ε'. Ἀπόδειξις ὅτι εἷς ἐστι Θεὸς καὶ οὐ πολλοί, (σ. 70, PG 94, 800).

ς'. Περὶ Λόγου Θεοῦ, (σ. 72, PG 94, 801).

ζ'. Περὶ ἁγίου Πνεύματος συλλογιστικὴ ἀπόδειξις, (σ. 74, PG 94, 804).

η'. Περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, (σ. 78, PG 94, 808).

θ'. Περὶ τῶν ἐπὶ Θεοῦ λεγομένων, (σ. 106, PG 94, 833).

ι'. Περὶ θείας ἑνώσεως καὶ διακρίσεως, (σ. 110, PG 94, 837).

ια'. Περὶ τῶν σωματικῶς ἐπὶ Θεοῦ λεγομένων, (σ. 112, PG 94, 841).

ιβ'. Περὶ τῶν αὐτῶν, (σ. 116, PG 94, 844).

ιγ'. Περὶ τόπου Θεοῦ καὶ ὅτι μόνον τὸ θεῖον ἀπερίγραπτον, (σ. 124, PG 94, 849).
ιδ'. Τὰ ἰδιώματα τῆς θείας φύσεως, (σ. 134, PG 94, 860).

Βιβλίο Β'.

ιε'. Περὶ αἰῶνος, (σ. 138, PG 94, 861).
ις'. Περὶ δημιουργίας, (σ. 142, PG 94, 864).
ιζ'. Περὶ ἀγγέλων, (σ. 142, PG 94, 865).
ιη'. Περὶ Διαβόλου καὶ δαιμόνων, (σ. 150, PG 94, 873).
ιθ'. Περὶ κτίσεως ὁρατῆς, (σ. 154, PG 94, 880).
κ'. Περὶ οὐρανοῦ, (σ. 154, PG 94, 880).
κα'. Περὶ φωτός, πυρός, φωστήρων ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ ἀστέρων, (σ. 164, PG 94, 885).
κβ'. Περὶ ἀέρος καὶ ἀνέμων, (σ. 182, PG 94, 900).
κγ'. Περὶ ὑδάτων, (σ. 186, PG 94, 901).
κδ'. Περὶ τῆς γῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς, (σ. 194, PG 94, 908).
κε'. Περὶ παραδείσου, (σ. 200, PG 94, 909).
κς'. Περὶ ἀνθρώπου, (σ. 208, PG 94, 917).
κζ'. Περὶ ἡδονῶν, (σ. 220, PG 94, 929).
κη'. Περὶ λύπης, (σ. 222, PG 94, 932).
κθ'. Περὶ φόβου, (σ. 222, PG 94, 932).
λ'. Περὶ θυμοῦ, (σ. 224, PG 94, 932).
λα'. Περὶ τοῦ φανταστικοῦ, (σ. 226, PG 94, 933).
λβ'. Περὶ αἰσθήσεως, (σ. 226, PG 94, 933).
λγ'. Περὶ τοῦ διανοητικοῦ, (σ. 230, PG 94, 937).
λδ'. Περὶ τοῦ μνημονευτικοῦ, (σ. 232, PG 94, 937).
λε'. Περὶ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ προφορικοῦ, (σ. 234, PG 94, 940).
λς'. Περὶ πάθους καὶ ἐνεργείας, (σ. 234, PG 94, 940).
λζ'. Περὶ ἐνεργείας, (σ. 246, PG 94, 949).
λη'. Περὶ ἑκουσίου καὶ ἀκουσίου, (σ. 248, PG 94, 952).
λθ'. Περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν, τουτέστι τοῦ αὐτεξουσίου, (σ. 254, PG 94, 956).
μ'. Περὶ τῶν γινομένων, (σ. 256, PG 94, 957).
μα'. Περὶ τοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν αὐτεξούσιοι γεγόναμεν, (σ. 258, PG 94, 960).
μβ'. Περὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, (σ. 262, PG 94, 961).
μγ'. Περὶ προνοίας, (σ. 262, PG 94, 964).
μδ'. Περὶ προγνώσεως καὶ προορισμοῦ, (σ. 270, PG 94, 969).

Βιβλίο Γ'.

με'. Περὶ τῆς θείας οἰκονομίας καὶ περὶ τῆς δι' ἡμᾶς κηδεμονίας καὶ τῆς ἡμῶν σωτηρίας, (σ. 278, PG 94, 981).
μς'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς συλλήψεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ τῆς θείας αὐτοῦ σαρκώσεως, (σ. 284, PG 94, 984).
μζ'. Περὶ τῶν δύο φύσεων· κατὰ Μονοφυσιτῶν, (σ. 288, PG 94, 988).
μη'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀντιδόσεως, (σ. 298, PG 94, 997).
μθ'. Περὶ ἀριθμοῦ τῶν φύσεων, (σ. 300, PG 94, 1000).
ν'. Ὅτι πᾶσα ἡ θεία φύσις ἐν μιᾷ τῶν αὐτῆς ὑποστάσεων ἡνώθη πάσῃ ἀνθρωπίνῃ φύσει καὶ οὐ μέρος μέρει, (σ. 304, PG 94, 1001).
να'. Περὶ τῆς μιᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου συνθέτου ὑποστάσεως, (σ. 310, PG 94, 1008).
νβ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας· ὑπὸ τὸ συνεχὲς ποσὸν ἐνάγονται αἱ τοῦ Κυρίου φύσεις ἢ ὑπὸ τὸ διωρισμένον, (σ. 316, PG 94, 1012).
νγ'. Πρὸς τό, εἰ οὐκ ἔστι φύσις ἀνυπό-

στατος, ἀπάντησις, (σ. 320, PG 94, 1016).
νδ'. Περὶ τοῦ Τρισαγίου, (σ. 320, PG 94, 1017).
νε'. Περὶ τῆς ἐν εἴδει καὶ ἐν ἀτόμῳ θεωρουμένης φύσεως καὶ διαφορᾶς ἑνώσεως καὶ σαρκώσεως, καὶ πῶς ἐκληπτέον «τὴν μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένην», (σ. 326, PG 94, 1021).
νς'. Ὅτι Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθένος· κατὰ Νεστοριανῶν, (σ. 332, PG 94, 1028).
νζ'. Περὶ τῶν ἰδιωμάτων τῶν δύο φύσεων, (σ. 328, PG 94, 1033).
νη'. Περὶ θελημάτων καὶ αὐτεξουσίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (σ. 338, PG 94, 1033).
νθ'. Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἐν Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, (σ. 356, PG 94, 1045).
ξ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας· εἰ δύο φύσεων καὶ ἐνεργειῶν ὁ ἄνθρωπος, ἀνάγκη ἐπὶ Χριστοῦ τρεῖς φύσεις καὶ τοσαύτας λέγειν τὰς ἐνεργείας, (σ. 376, PG 94, 1064).
ξα'. Περὶ τοῦ τεθεῶσθαι τὴν φύσιν τῆς τοῦ Κυρίου σαρκὸς καὶ τὸ θέλημα, (σ. 380, PG 94, 1068).
ξβ'. Ἔτι περὶ θελημάτων καὶ αὐτεξουσίων νοῶν τε καὶ γνώσεων καὶ σοφιῶν, (σ. 384, PG 94, 1072).
ξγ'. Περὶ τῆς θεανδρικῆς ἐνεργείας, (σ. 390, PG 94, 1077).
ξδ'. Περὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἀδιαβλήτων παθῶν, (σ. 394, PG 94, 1081).
ξε'. Περὶ ἀγνοίας καὶ δουλείας, (σ. 398, PG 94, 1084).
ξς'. Περὶ προκοπῆς, (σ. 400, PG 94, 1085).
ξζ'. Περὶ δειλίας, (σ. 402, PG 94, 1088).
ξη'. Περὶ τῆς τοῦ Κυρίου προσευχῆς, (σ. 406, PG 94, 1089).
ξθ'. Περὶ οἰκειώσεως, (σ. 408, PG 94, 1093).
ο'. Περὶ τοῦ πάθους τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου καὶ τῆς ἀπαθείας τῆς αὐτοῦ θεότητος, (σ. 410, PG 94, 1093).
οα'. Περὶ τοῦ ἀχώριστον διαμεῖναι τὴν τοῦ Λόγου θεότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Κυρίου καὶ μίαν διαμεῖναι ὑπόστασιν, (σ. 412, PG 94, 1096).
οβ'. Περὶ τῆς φθορᾶς καὶ διαφθορᾶς, (σ. 414, PG 94, 1097).
ογ'. Περὶ τῆς ἐν τῷ ᾅδη καθόδου, (σ. 416, PG 94, 1101).

Βιβλίο Δ'.

οδ'. Περὶ τῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, (σ. 420, PG 94, 1101).
οε'. Περὶ τῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς καθέδρας, (σ. 422, PG 94, 1104).
ος'. Πρὸς τοὺς λέγοντας· εἰ δύο φύσεις ὁ Χριστός, ἢ καὶ τῇ κτίσει λατρεύετε φύσιν κτιστὴν προσκυνοῦντες, ἢ μίαν φύσιν προσκυνητὴν λέγετε καὶ μίαν ἀπροσκύνητον, (σ. 422, PG 94, 1105).
οζ'. Διὰ τί ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐνηνθρώπησεν καὶ οὐχ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸ Πνεῦμα, καὶ τί ἐνανθρωπήσας κατώρθωσεν, (σ. 424, PG 94, 1105).
οη'. Πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας, εἰ ἡ ὑπόστασις τοῦ Χριστοῦ κτιστή ἐστιν ἢ ἄκτιστος, (σ. 428, PG 94, 1109).
οθ'. Περὶ τοῦ πότε ἐκλήθη Χριστός, (σ. 430, PG 94, 1112).
π'. Πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας, εἰ δύο φύσεις ἐγέννησεν ἡ ἁγία Θεοτόκος, καὶ εἰ δύο φύσεις ἐπὶ σταυροῦ ἐκρέμαντο, (σ. 434, PG 94, 1113).
πα'. Πῶς πρωτότοκος λέγεται ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, (σ. 436, PG 94,

1116).
πβ'. Περὶ πίστεως καὶ βαπτίσματος, (σ. 438, PG 94, 1117).
πγ'. Περὶ τῆς πίστεως, (σ. 448, PG 94, 1125).
πδ'. Περὶ σταυροῦ, ἐν ᾧ ἔτι καὶ περὶ πίστεως, (σ. 448, PG 94, 1128).
πε'. Περὶ τοῦ προσκυνεῖν πρὸς ἀνατολάς, (σ. 456, PG 94, 1133).
πϛ'. Περὶ τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων τοῦ Κυρίου μυστηρίων, (σ. 460, PG 94, 1136).
πζ'. Περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ Κυρίου, καὶ περὶ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, (σ. 476, PG 94, 1153).
πη'. Περὶ τῶν ἁγίων καὶ τῆς τῶν λειψάνων αὐτῶν τιμῆς, (σ. 486, PG 94, 1164).
πθ'. Περὶ εἰκόνων, (σ. 494, PG 94, 1168).
ϟ'. Περὶ Γραφῆς, (σ. 500, PG 94, 1176).
ϟα'. Περὶ τῶν ἐπὶ Χριστοῦ λεγομένων, (σ. 506, PG 94, 1181).
ϟβ'. Ὅτι οὐκ ἔστι τῶν κακῶν αἴτιος ὁ Θεός, (σ. 522, PG 94, 1192).
ϟγ'. Ὅτι οὐ δύο ἀρχαί, (σ. 526, PG 94, 1193).
ϟδ'. Τίνος ἕνεκεν, προγινώσκων ὁ Θεὸς τοὺς ἁμαρτάνειν καὶ μὴ μετανοεῖν μέλλοντας, ἔκτισεν, (σ. 530, PG 94, 1197).
ϟε'. Περὶ νόμου Θεοῦ καὶ νόμου ἁμαρτίας, (σ. 532, PG 94, 1197).
ϟϛ'. Κατὰ Ἰουδαίων περὶ τοῦ Σαββάτου, (σ. 534, PG 94, 1201).
ϟζ'. Περὶ παρθενίας, (σ. 544, PG 94, 1205).
ϟη'. Περὶ τῆς περιτομῆς, (σ. 550, PG 94, 1212).
ϟθ'. Περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου, (σ. 554, PG 94, 1216).
ρ'. Περὶ ἀναστάσεως, (σ. 558, PG 94, 1220).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1991,
Μετάφ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ καὶ τὸν Παναγ. Παπαευαγγέλου

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Β'.

Α'. Πηγὴ Γνώσεως, ἐν εἴδει ἐπιστολῆς πρὸς Κοσμᾶν, ἐπίσκοπον Μαϊουμᾶ:
Διαλεκτικά: (σ. 20-225, PG 94, 521-672).
Φιλοσοφικὰ Κεφάλαια :
Προοίμιον, (σ. 20-24, PG 94, 521).
α'. Περὶ γνώσεως, (σ. 24, PG 94, 529).
β'. Τίς ὁ σκοπός, (σ. 30, PG 94, 532).
γ'. Περὶ φιλοσοφίας, (σ. 32, PG 94, 533).
δ'. Περὶ τοῦ ὄντος οὐσίας τε καὶ συμβεβηκότος, (σ. 36, PG 94, 536).
ε'. Περὶ φωνῆς, (σ. 40, PG 94, 540).
ϛ'. Περὶ διαιρέσεως, (σ. 50, PG 94, 545).
ζ'. Περὶ τοῦ φύσει προτέρου, (σ. 60, PG 94, 552).
η'. Περὶ ὁρισμοῦ, (σ. 62, PG 94, 552).
θ'. Περὶ γένους, (σ. 68, PG 94, 557).
ι'. Περὶ εἴδους, (σ. 72, PG 94, 560).
ια'. Περὶ ἀτόμου, (σ. 88, PG 94, 573).
ιβ'. Περὶ διαφορᾶς, (σ. 88, PG 94, 573).
ιγ'. Περὶ συμβεβηκότος, (σ. 90, PG 94, 576).
ιδ'. Περὶ ἰδίου, (σ. 92, PG 94, 576).
ιε'. Περὶ τῶν κατηγορουμένων, (σ. 94, PG 94, 577).
ιϛ'. Περὶ συνωνύμου καὶ ὁμωνύμου κατηγορίας, (σ. 96, PG 94, 580).
ιζ'. Περὶ ὑποκειμένου, (σ. 98, PG 94, 581).
ιη'. Περὶ τῆς ἐν τῷ τί ἐστι καὶ τῆς ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγορίας, (σ. 98, PG 94, 581).
ιθ'. Κοινωνίαι καὶ διαφοραὶ τῶν πέντε φωνῶν, (σ. 104, PG 94, 584).

κ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ γένους καὶ διαφορᾶς, (σ. 104, PG 94, 584).
κα'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ γένους καὶ εἴδους, (σ. 106, PG 94, 585).
κβ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ γένους καὶ ἰδίου, (σ. 106, PG 94, 585).
κγ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ γένους καὶ συμβεβηκότος, (σ. 106, PG 94, 585).
κδ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ διαφορᾶς καὶ εἴδους, (σ. 108, PG 94, 585).
κε'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ διαφορᾶς καὶ ἰδίου, (σ. 108, PG 94, 588).
κς'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ διαφορᾶς καὶ συμβεβηκότος, (σ. 108, PG 94, 588).
κζ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ εἴδους καὶ ἰδίου, (σ. 110, PG 94, 588).
κη'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ εἴδους καὶ συμβεβηκότος, (σ. 110, PG 94, 588).
κθ'. Κοινωνία καὶ διαφορὰ ἰδίου καὶ ἀχωρίστου συμβεβηκότος, (σ. 112, PG 94, 589).
λ'. Περὶ ὑποστάσεως καὶ ἐνυποστάτου καὶ ἀνυποστάτου, (σ. 112, PG 94, 589).
λα'. Περὶ οὐσίας καὶ φύσεως καὶ μορφῆς ἀτόμου τε καὶ προσώπου καὶ ὑποστάσεως, (σ. 112, PG 94, 589).
{ιβ'. Περὶ διαιρέσεως, (σ. 114).
ιγ'. Περὶ τοῦ φύσει προτέρου, (σ. 126)
ιδ'. Περὶ ὁρισμοῦ, (σ. 128)}.
Κεφάλαια τοῦ Ἀριστοτέλους· εἰ ἔστι· τί ἐστιν· ὁποῖόν τί ἐστι· διὰ τί ἐστιν.
λβ'. Περὶ ὁμωνύμων , (σ. 132, PG 94, 596).
λγ'. Περὶ συνωνύμου, (σ. 132, PG 94, 600).
λδ'. Περὶ πολυωνύμων, (σ. 134, PG 94, 600).
λε'. Περὶ ἑτέρων καὶ ἑτερωνύμων, (σ. 134, PG 94, 600).
λς'. Περὶ παρωνύμων, (σ. 13134, PG 94, 601).
λζ'. Περὶ τῶν δέκα γενικωτάτων γενῶν, (σ. 136, PG 94, 601).
λη'. Περὶ ὁμογενῶν καὶ ὁμοειδῶν, ἑτερογενῶν τε καὶ ἑτεροειδῶν καὶ ἀριθμῷ διαφερόντων, (σ. 136, PG 94, 601).
λθ'. Περὶ τοῦ ἔν τινι, (σ. 140, PG 94, 605).
μ'. Περὶ οὐσίας, (σ. 140, PG 94, 605).
μα'. Περὶ φύσεως, (σ. 142, PG 94, 605).
μβ'. Περὶ μορφῆς, (σ. 142, PG 94, 608).
μγ'. Περὶ ὑποστάσεως, (σ. 144, PG 94, 612).
μδ'. Περὶ προσώπου, (σ. 146, PG 94, 613).
με'. Περὶ ἐνυποστάτου, (σ. 146, PG 94, 616).
μς'. Περὶ ἀνυποστάτου, (σ. 148, PG 94, 617).
μζ'. Διαίρεσις τοῦ ὄντος καὶ τῆς οὐσίας, (σ. 148, PG 94, 617).
μη'. Περὶ τοῦ τί ὑπάρχει ἴδιον τῆς οὐσίας, (σ. 150, PG 94, 617).
μθ'. Ἔτι περὶ ὁμογενῶν καὶ ὁμοειδῶν, ἑτερογενῶν τε καὶ ἑτεροειδῶν καὶ ὁμοϋποστάτων καὶ ἀριθμῷ διαφερόντων, (σ. 152, PG 94, 621).
ν'. Περὶ ποσοῦ καὶ ποσότητος, (σ. 154, PG 94, 624).
να'. Περὶ τῶν πρός τι, (σ. 162, PG 94, 628).
νβ'. Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος, (σ. 166, PG 94, 632).
νγ'. Περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν, (σ. 174, PG 94, 640).
νδ'. Περὶ τοῦ κεῖσθαι, (σ. 176, PG 94, 641).
νε'. Περὶ τοῦ ποῦ, (σ. 178, PG 94, 641).
νς'. Περὶ τοῦ ποτέ, (σ. 178, PG 94, 641).
νζ'. Περὶ τοῦ ἔχειν, (σ. 178, PG 94, 641).
νη'. Περὶ ἀντικειμένων, (σ. 178, PG 94, 644).
νθ'. Περὶ ἕξεως καὶ στερήσεως, (σ. 182, PG 94, 645).

ξ'. Περὶ προτέρου καὶ ὑστέρου, (σ. 184, PG 94, 648).
ξα'. Περὶ τοῦ ἅμα, (σ. 186, PG 94, 649).
ξβ'. Περὶ κινήσεως, (σ. 188, PG 94, 649).
ξγ'. Περὶ τοῦ ἔχειν, (σ. 192, PG 94, 653).
ξδ'. Περὶ ἀποφάνσεως, ἀποφάσεώς τε καὶ καταφάσεως, (σ. 194, PG 94, 653).
ξε'. Περὶ ὅρου καὶ προτάσεως καὶ συλλογισμοῦ, (σ. 194, PG 94, 653).
ξς'. Ὁρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας εἰσὶν ἕξ, (σ. 204, PG 94, 669).
ξζ'. Περὶ τῆς καθ' ὑπόστασιν ἑνώσεως, (σ. 208, PG 94, 665).
ξη'. Ὅροι διάφοροι, (σ. 210, PG 94, 657).
{Ἕτερον κεφάλαιον, (σ. 214)
Τὸ ὄν, (σ. 220)}.
Β'. Περὶ αἱρέσεων: (σ. 226-327) (PG 94, 677-780).
1. Βαρβαρισμὸς (226, PG 94, 677).
2. Σκυθισμὸς (226, PG 94, 680).
3. Ἑλληνισμὸς (226, PG 94, 680).
4. Ἰουδαϊσμὸς (230, PG 94, 681).
Ἑλλήνων διαφοραί: (σ. 230-232, PG 94, 681-685).
5. Πυθαγόρειοι (σ. 230, PG 94, 681).
6. Πλατωνικοὶ (σ. 230, PG 94, 684).
7. Στωϊκοὶ (σ. 232, PG 94, 684).
8. Ἐπικούρειοι (σ. 232, PG 94, 684).
9. Σαμαρειτισμὸς ἢ Σαμαρεῖται (σ. 232, PG 94, 684).
Σαμαρειτῶν ἔθνη: (σ. 234, PG 94, 685).
10. Γορθηνοὶ (σ. 234, PG 94, 685).
11. Σαβουαῖοι (σ. 234, PG 94, 685).
12. Ἐσσηνοὶ (σ. 234, PG 94, 685).
13. Δοσθηνοὶ (σ. 234, PG 94, 685).
Ἰουδαίων αἱρέσεις: (σ. 234-238, PG 94, 685-689).
14. Γραμματεῖς (σ. 234, PG 94, 685).
15. Φαριζαῖοι (σ. 234, PG 94, 685).
16. Σαδδουκαῖοι (σ. 236, PG 94, 688).
17. Ἡμεροβαπτισταὶ (σ. 236, PG 94, 688).
18. Ὀσσηνοὶ (σ. 236, PG 94, 688).
19. Νασσραῖοι (σ. 236, PG 94, 688).
20. Ἡρωδιανοὶ (σ. 238, PG 94, 689).
Ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ μετά: (σ. 238-322, PG 94, 689).
21. Σιμωνιανοὶ (σ. 238, PG 94, 689).
22. Μενανδριανοὶ (σ. 238, PG 94, 689).
23. Σατουρνιλιανοὶ (σ. 240, PG 94, 689).
24. Βασιλειδιανοὶ (σ. 240, PG 94, 689).
25. Νικολαΐται (σ. 240, PG 94, 692).
26. Γνωστικοὶ (σ. 240, PG 94, 692).
27. Καρποκρατιανοὶ (σ. 240, PG 94, 693).
28. Κηρινθιανοὶ (σ. 242, PG 94, 693).
29. Ναζωραῖοι (σ. 242, PG 94, 696).
30. Ἐβιωναῖοι (σ. 242, PG 94, 696).
31. Οὐαλεντινιανοὶ (σ. 244, PG 94, 696).
32. Σεκουνδιανοὶ (σ. 244, (PG 94, 697).
33. Πτολεμαῖοι (σ. 244, (PG 94, 697).
34. Μαρκωσαῖοι (σ. 244, PG 94, 700).
35. Κολορβασαῖοι (σ. 246, PG 94, 700).
36. Ἡρακλεωνῖται (σ. 246, PG 94, 700).
37. Ὀφῖται (σ. 246, PG 94, 700).
38. Καϊανοὶ (σ. 246, PG 94, 701).
39. Σηθιανοὶ (σ. 246, PG 94, 701).
40. Ἀρχοντικοὶ (σ. 248, PG 94, 701).
41. Κερδωνιανοὶ (σ. 248, PG 94, 701).
42. Μαρκιωνισταὶ (σ. 248, PG 94, 701).
43. Λουκιανισταὶ (σ. 250, PG 94, 704).
44. Ἀπελλιανοὶ (σ. 250, PG 94, 704).
45. Σευηριανοὶ (σ. 250, PG 94, 704).
46. Τατιανοὶ (σ. 250, PG 94, 705).
47. Ἐγκρατιταὶ (σ. 252, PG 94, 705).
48. Καταφρυγασταὶ καὶ Μοντανισταὶ (σ. 252, PG 94, 705).
49. Πεπουζιανοὶ (σ. 252, PG 94, 708).
50. Τεσσαρασκαιδεκατῖται (σ. 252, PG 94, 709).
51. Ἄλογοι (σ. 252, PG 94, 709).
52. Ἀδαμιανοὶ (σ. 254, PG 94, 709).

53. Σαμψαῖοι (σ. 254, PG 94, 709).
54. Θεοδοτιανοὶ (σ. 254, PG 94, 709).
55. Μελχισεδεκιανοὶ (σ. 254, PG 94, 712).
56. Βαρδεσιανισταὶ (σ. 254, PG 94, 712).
57. Νοητιανοὶ (σ. 256, PG 94, 712).
58. Οὐαλήσιοι (σ. 256, PG 94, , PG 94, 713).
59. Καθαροὶ (σ. 256, PG 94, 713).
60. 'Αγγελικοὶ (σ. 256, PG 94, 713).
61. 'Αποστολικοὶ ἢ 'Αποτακτικοὶ (σ. 256, PG 94, 713).
62. Σαβελλιανοὶ (σ. 256, PG 94, 713).
63. 'Ωριγενιανοὶ (σ. 258, PG 94, 713).
64. 'Ωριγενιανοὶ ἄλλοι (σ. 258, PG 94, 716).
65. Παυλιανισταὶ (σ. 258, PG 94, 716).
66. Μανιχαῖοι (σ. 258, PG 94, 717).
67. 'Ιερακῖται (σ. 260, PG 94, 717).
68. Μελετιανοὶ (σ. 260, PG 94, 720).
69. 'Αρειανοὶ ἢ 'Αρειομανῖται ἢ Διατομιταὶ (σ. 260, PG 94, 720).
70. Αὐδιανοὶ (σ. 260, PG 94, 720).
71. Φωτεινιανοὶ (σ. 262, PG 94, 721).
72. Μαρκελλιανοὶ (σ. 262, PG 94, 721).
73. 'Ημιαρεῖοι (σ. 262, PG 94, 721).
74. Πνευματομάχοι (σ. 262, PG 94, 724).
75. 'Αεριανοὶ (σ. 262, PG 94, 724).
76. 'Αετιανοὶ (σ. 264, PG 94, 724).
77. Διμοιρῖται ἢ 'Απολινάριοι (σ. 266, PG 94, 725).
78. 'Αντιδικομαριανῖται (σ. 266, PG 94, 728).
79. Κολλυριδιανοὶ (σ. 266, PG 94, 728).
80. Μασσαλιανοὶ (σ. 266, PG 94, 728).
81. Νεστοριανοὶ (σ. 278, PG 94, 737).
82. Εὐτυχιανισταὶ (σ. 280 , PG 94, 740).
83. Αἰγύπτιοι ἢ Σχησματικοὶ ἢ Μονοφυσῖται (σ. 280, PG 94, 741).
84. 'Αφθαρτοδοκῆται (σ. 298, PG 94, 753).
85. 'Αγνοῆται (σ. 300, PG 94, 756).
86. Βαρσανουφῖται (σ. 300, PG 94, 756).
87. 'Ικέται (σ. 300, PG 94, 756).
88. Γνωσιμάχοι (σ. 300, PG 94, 757).
89. 'Ηλιοτροπῖται (σ. 300, PG 94, 757).
90. Θνητοψυχῖται (σ. 302, PG 94, 757).
91. 'Αγονυκλῖται (σ. 302, PG 94, 757).
92. Θεοκαταγνῶσται ἢ Βλάσφημοι (σ. 302, PG 94, 757).
93. Χριστολύται (σ. 302, PG 94, 757).
94. 'Εθνόφρονες (σ. 302, PG 94, 757).
95. Δονατικοὶ (σ. 302, PG 94, 757).
96. 'Ηθικοπροσκόπται (σ. 304, PG 94, 760).
97. Παρερμηνευταὶ (σ. 304, PG 94, 760).
98. Λαμπετιανοὶ (σ. 304, PG 94, 760).
99. Μονοθελῆται (σ. 306, PG 94, 761).
100. Αὐτοπροσκόπται (σ. 306, PG 94, 761).
101. 'Ισμαηλῖται (Μωαμεθανισμὸς) (σ. 306, PG 94, 764).
102. Χριστιανοκατήγοροι ἢ Εἰκονοκλάσται (σ. 320, PG 94, 773).
103. 'Αποσχίσται ἢ Δοξάριοι (σ. 322, PG 94, 776).

Γ. Εἰσαγωγὴ δογμάτων στοιχειώδης, ἀπὸ φωνῆς 'Ιωάννου ταπεινοῦ μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ, Πρὸς 'Ιωάννην τὸν 'Οσι-ώτατον ἐπίσκοπον Λαοδικείας εἰς κεφάλαια Γ, (σ. 330-347, PG 95, 100-111).

Προοίμιο (σ. 330, PG 95, 100).
α'. Περὶ οὐσίας καὶ φύσεως καὶ μορφῆς (σ. 330, PG 95, 100).
β'. Περὶ ὑποστάσεως καὶ προσώπου καὶ ἀτόμου (σ. 332, PG 95, 101).
γ'. Περὶ διαφορᾶς καὶ ποιότητος (σ. 332, PG 95, 101).
δ'. Περὶ οὐσιώδους καὶ ἐπουσιώδους διαφορᾶς, ἤγουν φυσικῆς διαφορᾶς καὶ συμβεβηκότος (σ. 334, PG 95, 101).

ε'. Περὶ χωριστοῦ καὶ ἀχωρίστου συμβεβηκότος (σ. 336, PG 95, 104).
ς'. Περὶ ὁμοουσίων καὶ ἑτερουσίων (σ. 336, PG 95, 104).
ζ'. Περὶ γένους καὶ εἴδους (σ. 338, PG 95, 105).
η'. Περὶ ἐνεργείας (σ. 342, PG 95, 109).
θ'. Περὶ πάθους (σ. 344, PG 95, 109).
ι'. Περὶ θελήσεως (σ. 344, PG 95, 109).

Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ (σ. 348-404).

α'. Περὶ φωνῆς (σ. 348).
β'. Περὶ τῶν δέκα γενικωτάτων γενῶν, ἃς κατηγορίας ὀνομάζουσιν (σ. 354).
γ'. Περὶ ποσότητος (σ. 358).
δ'. Περὶ τῶν πρός τι (σ. 362).
ε'. Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος (σ. 366).
ς'. Περὶ διαφορᾶς ἑνώσεως (σ. 366).
ζ'. Περὶ διαιρέσεως (σ. 368).
η'. Περὶ φιλοσοφίας (σ. 372).
θ'. Ὅροι διάφοροι (σ. 374).
ι'. Περὶ τῶν πέντε φωνῶν (σ. 378).
ια'. Περὶ οὐσίας καὶ μορφῆς καὶ φύσεως (σ. 382).
ιβ'. Περὶ ὑποστάσεως ἐνυποστάτου τε καὶ ἀνυποστάτου (σ. 386).
ιγ'. Ἔτι περὶ τῶν αὐτῶν (σ. 388).
ιδ'. (ιε'.) Περὶ κοινοῦ καὶ ὑποκειμένου (σ. 390).
ιε'. Περὶ τῶν κατηγοριῶν ἕξεώς τε καὶ δυνάμεως (σ. 392).
ις'. Περὶ προτέρου ἅμα τε καὶ κινήσεως (σ. 398).
ιζ'. Περὶ ἀποφάνσεως καὶ συλλογισμοῦ (σ. 400).
ιη'. Περὶ τῶν τεσσάρων διαλεκτικῶν μεθόδων (σ. 404).

Ε'. ΚΑΤΑ ΕΙΚΟΝΟΚΛΑΣΤΩΝ

Διάλογος στηλιτευτικός, γενόμενος παρὰ πιστῶν καὶ ὀρθοδόξων καὶ πόθον καὶ ζῆλον ἐχόντων, πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐναντίων τῆς πίστεως καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων καὶ ὀρθοδόξων ἡμῶν πατέρων (σ. 408-431, PG 96, 1348).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Γ.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ
ΛΟΓΟΙ ΤΡΕΙΣ

Πρὸς τοὺς διαβάλλοντας τὰς ἁγίας εἰκόνας, Λόγος Α'. (σ. 20-105, PG 94, 1232).
Πρὸς τοὺς καταλέγοντας τὰς ἁγίας εἰκόνας, Λόγος Β'. (σ. 108-191, PG 94, 1284).
Πρὸς τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας (σ. 193-357, PG 94, 1317).
Λόγος ἀποδεικτικὸς περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, Πρὸς πάντας Χριστιανούς, καὶ πρὸς τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Καβαλλῖνον, καὶ πρὸς πάντας αἱρετικοὺς
Εἰσαγωγὴ (σ. 361-369).
Κείμενο - Μετάφραση (σ. 370-425, PG 95, 309-344).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Δ'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-18).
Λίβελος περὶ τοῦ ὀρθοῦ φρονήματος: (σ. 20-37, PG 94, 1421-1432).

Περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος Λόγος Α' εἰς κεφάλαια κη'. (σ. 39-135).

Περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος Λόγος Β', κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν (σ. 137-149, PG 95, 9).

Περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων· ὅτι αἱ γινόμεναι λειτουργίαι καὶ εὐποιΐαι τούτους ὀνίνησιν (σ. 151-201, PG 95, 248).

Πρὸς Ἰορδάνην Ἀρχιμανδρίτην, Περὶ τοῦ Τρισαγίου Ὕμνου (σ. 148, PG 95, 21).

Περὶ πίστεως, κατὰ τῆς αἱρέσεως τῶν Νεστοριανῶν (σ. 148, PG 95, 188).

Πρὸς τὸν Ἰακωβίτην ἐπίσκοπον Δαραίας (σ. 341-459, PG 94, 1436).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1991,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Ε'.

Λόγοι Δογματικοὶ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-14).

Περὶ τῶν ἐν Χριστῷ δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν καὶ περὶ φυσικῶν ἰδιωμάτων. Ἐξ ἐπιδρομῆς δὲ καὶ περὶ τῶν δύο φύσεων καὶ περὶ μιᾶς ὑποστάσεως (σ. 16-103, PG 95, 128).

Περὶ συνθέτου φύσεως, κατὰ Ἀκεφάλων (σ. 106-127, PG 95, 112).

Διάλογος Κατὰ Μανιχαίων (σ. 130-257, PG 94, 1505-1584).

Διάλεξις Ἰωάννου Ὀρθοδόξου πρὸς Μανιχαῖον (σ. 258-283, PG 96, 1320).

Διάλεξις Σαρακηνοῦ καὶ Χριστιανοῦ (σ. 284-305, PG 94, 1585-1597).

Περὶ Δρακόντων (σ. 305-311, PG 95, 1600).

Περὶ στρυγγῶν (σ. 312-315, PG 94, 1604).

Ὑπόμνημα, ἤτοι ἐξήγησις, τοῦ πάθους τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Ἀρτεμίου, συναχθέντος ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Φιλοστοργίου καὶ ἄλλων τινῶν ὑπὸ Ἰωάννου μοναχοῦ (σ. 318-431, PG 96, 1252-1320).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1993,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΕΙΣ ΤΑ ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-8).

Πρόλογος τῶν Παραλλήλων (σ. 10, PG 95, 1040).

Εἰσαγωγὴ εἰς τὰ Ἱερὰ Παράλληλα (σ. 12-17, PG 95, 1041).

Πίναξ ἄριστος τῶν ἱερῶν Παραλλήλων (τῆς παρούσης πυκτίδος), (σ. 18-31, PG 95, 1045).

Στοιχεῖον Α.

α'. Περὶ ἀϊδίου θεότητος τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, καὶ ὅτι εἷς καὶ μόνος ἐν πᾶσι Θεός, (σ. 32, PG 95, 1069).

β'. Περὶ τοῦ ἄφευκτον εἶναι τὸν Θεόν, καὶ ὅτι πάντα ἐφορᾷ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέληθεν, (σ. 40, PG 95,1077).

γ'. Περὶ τοῦ ἀκατάληπτον εἶναι τὸν Θεὸν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἡμᾶς τὰ κρυπτὰ αὐτοῦ ζητεῖν ἢ περιεργάζεσθαι· ἀνέφικτος γὰρ καὶ ἀκατάληπτος ἡ τούτων εὕρεσις, (σ. 46, PG 95,1080).

δ'. Περὶ ἀγάπης καὶ φόβου Θεοῦ, καὶ ὅτι παντὸς ἀγαθοῦ ὑπερέχουσι, (σ. 54, PG 95,1085).

ε'. Περὶ ἀντιλογίας πρὸς Θεόν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀντιλέγειν ἢ δικαιολογεῖσθαι πρὸς Θεόν, (σ. 64, PG 95,1093).
ς'. Περὶ ἀγγέλων· ὅτι καὶ ἄγγελοι ἁμαρΑατήσαντες κολάζονται, (σ. 66, PG 95, 1096).
ζ'. Περὶ ἀγγέλων· ὅτι ἀγγέλους φύλακας ἐπέστησεν ὁ Θεός, (σ. 68, PG 95, 1097).
η'. Περὶ τῆς ἀνθρώπου πλάσεως καὶ κατασκευῆς, (σ. 70, PG 95,1097).
θ'. Περὶ αὐτεξουσίου· ὅτι αὐτεξούσιον δέδοται ἡμῖν ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἐν ἡμῖν ἔστι σωθῆναι καὶ ἀπολέσθαι, (σ. 84, PG 95,1109).
ι'. Περὶ τῆς ἀστάτου καὶ ἀβεβαίου τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καταστάσεως, καὶ τίνι ἔοικεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ ὅτι μάταια τὰ παρόντα καὶ σκιᾶς ἀδρανέστερα, (σ. 90, PG 95,1113).
ια'. Περὶ ἀγαθοεργίας, καὶ ὅτι χρὴ τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας ποιεῖν· καὶ ὅτι χρὴ τὰ βάρη τοῦ πλησίον φέρειν, καὶ μὴ μνησικακεῖν, ἀλλὰ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ ἐλέγχειν, καὶ μὴ ἀντιδιδόναι κακὸν ἀντὶ κακοῦ, (σ. 120, PG 95, 1136).
ιβ'. Περὶ ἀσεβῶν καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἀδίκων καὶ παρανόμων, (σ. 136, PG 95, 1148).
ιγ'. Περὶ ἀναμαρτησίας· ὅτι οὐδεὶς ἀναμάρτητος, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός, (σ. 166, PG 95, 1172).
ιδ'. Περὶ ἀποταξαμένων καὶ ἐξ ὑποστροφῆς ἐκεῖνα πραττόντων οἷς ἀπετάξαντο, (σ. 166, PG 95, 1172).
ιε'. Περὶ ἀναστάσεως καὶ κρίσεως καὶ αἰωνίου κολάσεως, (σ. 170, PG 95, 1176).
ις'. Περὶ ἀρᾶς ὑπὸ Κυρίου καὶ τῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων γενομένης, (σ. 188, PG 95,1188).
ιζ'. Περὶ ἀδικουμένων· ὅτι χρὴ βοηθεῖν αὐτοῖς, (σ. 194, PG 95,1192.
ιη'. Περὶ ἀγάπης καὶ εἰρήνης καὶ εἰρηνοποιῶν, (σ. 198, PG 95,1193).
ιθ'. Περὶ ἀληθείας καὶ μαρτυρίας πιστῆς, (σ. 210, PG 95,1204).
κ'. Περὶ ἀρχομένων· ὅτι ἐξομοιοῦνται τοῖς τῶν κρατούντων ἤθεσιν, κἂν τε χρητοί, κἂν τε μοχθηροὶ τυγχάνωσιν, (σ. 214, PG 95, 1205).
κα'. Περὶ ἀρχομένων· ὅτι χρὴ αὐτοὺς ὑποτάσεσθαι τοῖς τοῖς ἄρχουσιν καὶ εἴκειν καὶ παραχωρεῖν καὶ τιμᾶν καὶ μὴ ἀντιλέγειν, (σ. 214, PG 95,1208).
κβ'. Περὶ ἀναρχίας, ἤτοι λαοῦ μὴ ἔχοντος ποιμένα καὶ ἄρχοντα, (σ. 218, PG 95,1209).
κγ'. Περὶ ἀκηδείας καὶ ἀθυμίας, (σ. 218, PG 95,1209).
κδ'. Περὶ ἄφρονος καὶ ἀνοήτου καὶ ἀπαιδεύτου καὶ μωροῦ, (σ. 224, PG 95,1213).
κε'. Περὶ ἁπλοῦ καὶ ἀκάκου τὸν τρόπον, (σ. 230, PG 95,1217).
κς'. Περὶ ἀκτημοσύνης καὶ αὐταρκείας καὶ ὀλιγοδείας, (σ. 232, PG 95, 1220).
κζ'. Περὶ ἀπάτης κατ' οἰκονομίαν γινομένης, (σ. 236, PG 95,1224).
κη'. Περὶ ἀγγέλλοντος καὶ μεσάζοντος ἀπόκρισιν, καὶ ὅτι ὁ τὸν σταλέντα ἐξουθενῶν, τοῦ πέμψαντος καταφρονεῖ, (σ. 242, PG 95,1228).
κθ'. Περὶ τῶν ἀγνωμονούντων καὶ ἀχαριστούντων, (σ. 244, PG 95,1229).
λ'. Περὶ ἀδυνάτων πραγμάτων , (σ. 246, PG 95,1232).
λα'. Περὶ ἁγίων καὶ μακαρίων ἀνδρῶν, (σ. 250, PG 95,1233).
λβ'. Περὶ ἀπαρχῶν καὶ ἀποδεκατούν-

των, καὶ ὡς χρὴ προσφέρειν Θεῷ, (σ. 258, PG 95,1240).
λγ'. Περὶ ἀγγελίας ἀγαθῆς, (σ. 260, PG 95,1241).
λδ'. Περὶ ἀγγελίας κακῆς, (σ. 260, PG 95,1241).
λε'. Περὶ ἀσπασμοῦ· ὅτι τὸ μετριάζειν εὔνοιαν προξενεῖ, (σ. 264, PG 95, 1244).
λς'. Περὶ ἀπαντημάτων καὶ τῶν ἀπὸ κακῶν εἰς κακὰ ἐμπιπτόντων, (σ. 264, PG 95,1244).
λζ'. Περὶ ἀπραγμοσύνης καὶ ἡσυχίας, (σ. 264, PG 95,1244).
λη'. Περὶ ἀποφάσεως καὶ ἀνταποδόσεως καὶ ἀκριβείας Θεοῦ, καὶ ὅτι οὐ δεῖ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ πλέον ἀμύνασθαι, ἢ παρὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φιλανθρωπεύεσθαι, (σ. 268, PG 95,1248).
λθ'. Περὶ ἀγγαρίας, (σ. 270, PG 95, 1249).
μ'. Περὶ αἰσχύνης ἀγαθῆς, (σ. 272, PG 95,1249).
μα'. Περὶ αἰσχύνης πονηρᾶς, (σ. 272, PG 95,1249).
μβ'. Περὶ ἀδίκων αἰτήσεων· καὶ ὅτι τὰς ἀδίκους αἰτήσεις οὐ χρὴ πρὸς πέρας ἄγειν, κἂν μήτηρ τυγχάνῃ ἡ τὴν αἴτησιν ποιουμένη, (σ. 274, PG 95, 1252).
μγ'. Περὶ ἀπληστίας, καὶ ὅτι ἀπλήστως ἔχομεν πρὸς τὴν τοῦ πλείονος ὄρεξιν, (σ. 276, PG 95,1252).
μδ'. Περὶ ἀδελφῶν, (σ. 276, PG 95, 1253).
με'. Περὶ αἰτοῦντος, ἤγουν προσαιτοῦντος, (σ. 278, PG 95,1253).
μς'. Περὶ αἰσχρολογίας, (σ. 278, PG 95, 1253).
μζ'. Περὶ ἀρᾶς εὐλόγως ἢ ἀδίκως ἐπαγομένης, καὶ ὅτι χρὴ εὐλογεῖν καὶ μὴ καταρᾶσθαι, (σ. 280, PG 95,1256).
μη'. Περὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, καὶ κατὰ ποίους τρόπους δυνάμεθα τυχεῖν συγχωρήσεως, (σ. 282, PG 95,1256).
μθ'. Περὶ ἀπογνώσεως· ὅτι οὐ δεῖ ἡμᾶς ἀπογινώσκειν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, (σ. 282, PG 95,1257).
ν'. Περὶ ἀναθέματος καὶ ἀφορισμοῦ, (σ. 284, PG 95,1257).
να'. Περὶ τῶν ἀμίκτων καὶ τῶν ἀκοινωνήτως ἐχόντων πρὸς ἄλληλα, (σ. 284, PG 95,1257).

Ἐνταῦθα αἱ παραπομπαὶ τῶν τίτλων, τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου ἀρχομένων καὶ ἀλλαχοῦ κειμένων τε καὶ εὑρισκομένων.

Περὶ ἀσκήσεως· κεῖται ἐν τῷ γ στοιχείῳ τίτλ. ς', οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ γυμνασίου, (σ. 358, PG 95,1309).
Περὶ ἀρετῆς· κεῖται ἐνταῦθα ἐν τῷ δ στοιχείῳ τίτλ. ιδ', οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, (σ. 452, PG 95,1377).
Περὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων· κεῖται ἐν τῷ στοιχείῳ ε τίτλ. κα', οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων, (τόμ. 7, 252, PG 95, 1557).
νε'. Περὶ ἀνθρωπαρεσκούντων· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ δ' τίτλ, οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ κολάκων, (σ. 406, PG 96, 76).
νς'. Περὶ ἀσθενούντων· κεῖται ἐν τῷ ν στοιχείῳ τοῦ β' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ νοσούντων (τόμ 8, 32, PG 96, 188).
νζ'. Περὶ ἀρσενοκοιτίας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ια' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πορνείας, (τόμ. 8,134, PG 96, 248).
Περὶ ἀπειρίας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιβ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πείρας, (τόμ. 8, 154, PG 96, 261).
Περὶ ἀναιδοῦς· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ προπετοῦς, (τόμ. 8, 160, PG 96, 265).

Περὶ ἀνηκόων· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιη' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πολιτείας ψεκτῆς, (τόν, 8, 182, PG 96, 280).

Περὶ ἀγορασίας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ λϐ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πράσεως, (τόμ.8, 230, PG 96, 312).

Περὶ ἀκολουθίας· κεῖται ἐν τῷ τ στοιχείῳ τοῦ δ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ τάξεως, (τόμ.8, 328, PG 96, 369).

Περὶ ἀλαζόνων· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ια' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑπερηφάνων, (τόμ. 8, 346, PG 96,381).

Περὶ ἀγαθότητος· κεῖται ἐν τῷ φ στοιχείῳ τοῦ ϐ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ φιλανθρωπίας, (τόμ. 8, 364, PG 96, 392).

Περὶ ἀνοσίων πράξεων· κεῖται ἐν τῷ χ στοιχείῳ τοῦ γ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ χαλεπῶν, (τόμ. 8, 418, PG 96, 425).

Περὶ ἀμφισϐητούντων περὶ τὴν πίστιν· κεῖται ἐν τῷ λ στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ λογομαχούντων περὶ τὴν πίστιν, (τόμ. 7, 436, PG 96, 92).

Περὶ ἀποστερούντων μισθούς· κεῖται ἐν τῷ μ στοιχείῳ τοῦ ιγ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μισθωτοῦ, (τόμ. 7, 578, PG 96, 184).

Στοιχεῖον Β.

α'. Περὶ ϐασιλείας οὐρανῶν, (σ. 288, PG 95, 1260).

ϐ'. Περὶ ϐουλῆς Θεοῦ, καὶ ὅτι ἄτρεπτος καὶ ἀνέφικτος ἀνθρώποις ὑπάρχει, (σ. 292, PG 95, 1264).

γ'. Περὶ ϐοηθείας Θεοῦ, καὶ ὅτι τοῦ Θεοῦ εὐδοκοῦντος, πᾶσα ἐπιϐουλὴ ἀνθρώπων ἀσθενεῖ, καὶ ὀλίγοι πολλῶν κρατοῦσιν, (σ. 294, PG 95, 1265).

δ'. Περὶ ϐαπτίσματος καὶ τῆς τοῦ θείου λουτροῦ προφητείας, (σ. 300, PG 95, 1269).

ε'. Περὶ ϐδελυγμάτων καὶ τῶν λεγομένων θεῶν, (σ. 310, PG 95, 1277).

ς'. Περὶ τοῦ ϐίου καὶ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ὅτι ἐν περισπασμῷ καὶ μόχθῳ καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ ϐίος ἡμῶν, (σ. 316, PG 95, 1280).

ζ'. Περὶ ϐιαίου καὶ ἀϐιάστου, (σ. 320, PG 95, 1284).

η'. Περὶ ϐλασφήμου καὶ μεγαλορρήμονος, (σ. 322, PG 95, 1285).

θ'. Περὶ ϐασιλέως χρηστοῦ καὶ μισοπονήρου, (σ. 324, PG 95, 1288).

ι'. Περὶ ϐασιλέως μὴ λίαν θαυμαζομένου, (σ. 330, PG 95, 1292).

ια'. Περὶ ϐασιλέως· ὅτι χρὴ εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ, (σ. 330, PG 95, 1292).

ιϐ'. Περὶ ϐουλῆς· ὅτι χρὴ μετὰ σκέψεως καὶ ϐουλῆς πάντα πράττειν, (σ. 332, PG 95, 1292).

ιγ'. Περὶ ϐρωμάτων καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, (σ. 334, PG 95, 1292).

Ἐνταῦθα αἱ παραπομπαὶ τῶν τίτλων, τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου ἀρχομένων καὶ ἀλλαχοῦ κειμένων τε καὶ εὑρισκομένων:

ιδ'. Περὶ ϐλασφημούντων ἐξ ἀνοίας εἰς τὸν Θεόν· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ κθ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἐκδικήσεως Θεοῦ, (τόμ. 7, 260, PG 95, 1565).

ιε'. Περὶ ϐροχῆς· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑετοῦ, (τόμ. 8, 343, PG 96, 380).

Στοιχεῖον Γ.

α'. Περὶ γνωστικῶν καὶ πνευματικῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅσα ἀγαθὰ ἕψεται αὐ-

τοῖς, (σ. 336, PG 95, 1296).

β'. Περὶ τοῦ «Γνῶθι σεαυτόν», ἤτοι «πρόσεχε σεαυτῷ»· καὶ ὅτι χρὴ τὰ οἰκεῖα ἕκαστον περισκοπεῖν καὶ μὴ τὰ ἀλλότρια περιεργάζεθαι κακά, (σ. 338, PG 95, 1297).

γ'. Περὶ γογγυσμοῦ, (σ. 352, PG 95, 1305).

δ'. Περὶ γερόντων καὶ παλαιῶν ἀνδρῶν, καὶ ὡς χρὴ τιμᾶσθαι αὐτούς, (σ. 352, PG 95, 1305).

ε'. Περὶ γεωργίας καὶ γεωργῶν, καὶ ὅτι καλὸν τὸ ἐργάζεσθαι, (σ. 354, PG 95, 1308).

ς'. Περὶ γυμνασίου καὶ μελέτης καὶ ἀσκήσεως, (σ. 358, PG 95, 1309).

ζ'. Περὶ γνωσιμαχούντων, (σ. 358, PG 95, 1312).

η'. Περὶ γυναικῶν· ὅτι χρὴ αὐτὰς ὑποτάσσεσθαι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσι καὶ μηδὲν πράττειν ἄνευ τῆς αὐτῶν γνώμης καὶ βουλῆς, (σ. 360, PG 95, 1312).

θ'. Περὶ γυναικῶν· ὅτι οὐ δεῖ ἀκατακαλύπτως εὔχεσθαι, ἀλλὰ οὐδὲ λαλεῖν ἢ διδάσκειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Θεοῦ, (σ. 362, PG 95, 1312).

ι'. Περὶ γυναικῶν κυϊσκουσῶν, καὶ ὅτι, εἰ μὲν ἄρσεν τίκτει, ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον Κυρίου, εἰ δὲ θῆλυ, ἐπὶ ὀγδοήκοντα, (σ. 362, PG 95, 1313).

ια'. Περὶ γυναικὸς ἀνδρείας καὶ σώφρονος, (σ. 364, PG 95, 1313).

ιβ'. Περὶ γυναικῶν πονηρῶν καὶ μοιχαλίδων καὶ πορνευουσῶν καὶ πάσης κακίας πεπληρωμένων, (σ. 368, PG 95, 1317).

ιγ'. Περὶ γαστριμαργίας καὶ κόρου, καὶ ὅτι θάνατον προξενεῖ, (σ. 388, PG 95, 1332).

ιδ'. Περὶ τῶν τὴν γλῶσσαν ἑαυτῶν φυλαττόντων, (σ. 398, PG 95, 1340).

ιε'. Περὶ τῶν τὴν γλῶσσαν ἑαυτῶν μὴ φυλαττόντων, (σ. 402, PG 95, 1341).

Περὶ γέλωτος καὶ γελοιαστῶν· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ι' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ παρθενίας, (σ. 124, PG 96, 241).

Στοιχεῖον Δ.

α'. Περὶ δυνάμεως Θεοῦ, (σ. 408, PG 95, 1348).

β'. Περὶ δημιουργίας Θεοῦ, καὶ ὡς οὐδὲν εἰκῇ γέγονε παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καλὰ λίαν, (σ. 412, PG 95, 1349).

γ'. Περὶ δοξολογίας Θεοῦ, καὶ ὅτι χρὴ δοξάζειν καὶ ἁγιάζειν τὸν Θεόν, καὶ ὅτι τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν δοξάζει, (σ. 418, PG 95, 1353).

δ'. Περὶ δικαιολογίας καὶ τίνες ἐδικαιολογήθησαν πρὸς τὸν Θεόν, (σ. 424, PG 95, 1357).

ε'. Περὶ τῶν δουλευόντων Θεῷ, καὶ ὅτι χρὴ τούτους τιμᾶν καὶ σέβειν καὶ τὰ πρὸς τὴν χρείαν νέμειν, (σ. 426, PG 95, 1360).

ς'. Περὶ διαγνώσεως καλοῦ καὶ πονηροῦ, καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν λόγων χρὴ δοκιμάζειν, (σ. 428, PG 95, 1361).

ζ'. Περὶ δικαίων καὶ εὐχῆς παρ' αὐτῶν γενομένης, καὶ ὅτι φυλάττει αὐτοὺς ἐκ πειρασμῶν, (σ. 428, PG 95, 1361).

η'. Περὶ δικαίων· ὅτι περιφρονοῦνται καὶ διασύρονται, (σ. 430, PG 95, 1364).

θ'. Περὶ δανείζοντος καὶ δανειζομένου, (σ. 432, PG 95, 1364).

ι'. Περὶ δεσποτῶν καὶ οἰκοδεσποτῶν· καὶ ὅτι οὐ χρὴ αὐτοὺς φορτικοὺς εἶναι, ἀλλ' ἠπίους τοῖς νοσοῦσιν, (σ. 444, PG 95, 1373).

ια'. Περὶ διδασκάλων, (σ. 446, PG 95, 1373).

ιβ'. Περὶ διαβολῆς· ὅτι οὐ δεῖ ἀκρίτως δέχεσθαι διαβολήν, (σ. 448, PG 95, 1376).
ιγ'. Περὶ διηγήσεως ἀπὸ συνετῶν ἀνδρῶν γενομένης· καὶ ὅτι χρὴ σπουδαίους εἶναι ἡμᾶς περὶ τὰς τοιαύτας ἀκροάσεις, ἀποδιδράσκειν δὲ ἀνοήτων ἀνδρῶν, (σ. 452, PG 95, 1377).
ιδ'. Περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, (σ. 452, PG 95, 1377).
ιε'. Περὶ διαφορᾶς καὶ ἀνομοίου καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων, (σ. 456, PG 95, 1381).
ις'. Περὶ δικαίων, καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, (σ. 458, PG 95, 1384).
ιζ'. Περὶ διγλώσσου καὶ ψιθύρου, (σ. 462, PG 95, 1385).
ιη'. Περὶ δικαστῶν ἀδεκάστων καὶ καθαρὰς χεῖρας ἐχόντων, καὶ κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ποιούντων, (σ. 464, PG 95, 1385).
ιθ'. Περὶ δικαστῶν δωροδοκουμένων καὶ ἀθέσμως κατακρινόντων, (σ. 476, PG 95, 1396).
κ'. Περὶ δούλων χρηστῶν , (σ. 482, PG 95, 1400).
κα'. Περὶ δούλων πονηρῶν, (σ. 484, PG 95, 1401).
κβ'. Περὶ δυσαρεστουμένων, (σ. 486, PG 95, 1401).
κγ'. Περὶ διψύχων καὶ παλιμβούλων καὶ ἄστατον γνώμην ἐχόντων καὶ μεταβατῶν, (σ. 486, PG 95, 1404).
κδ'. Περὶ δόξης καὶ τιμῆς· καὶ ὅτι οὐ δεῖ δόξαν ἑτέρῳ παρέχειν, (σ. 488, PG 95, 1404).
κε'. Περὶ διαβόλου, ἤτοι Σατανᾶ καὶ δαιμόνων, (σ. 488, PG 95, 1405).
κς'. Περὶ δυσπιστίας· καὶ ὅτι ἐπὶ εὐλόγῳ αἰτίᾳ δυσπιστήσας Θεῷ συγγινώσκεται, (σ. 496, PG 95, 1409).
κζ'. Περὶ δείπνου καὶ συνεστιάσεως, (σ. 498, PG 95, 1412).
κη'. Περὶ δικαίων· ὅτι φυλάττει αὐτοὺς Κύριος (σ. 500, PG 95, 1413).
κθ'. Περὶ δικαίων· ὅτι τίμιος παρὰ Κυρίῳ ὁ θάνατος αὐτῶν (σ. 502, PG 95, 1416).
λ'. Περὶ διαφορᾶς Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ὅτι πολὺ τὸ μέσον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ τοῦ ἁμαρτάνειν εἰς Θεὸν καὶ εἰς ἀνθρώπους, (σ. 504, PG 95, 1416).
Περὶ διαστάσεως· κεῖται ἐν τῷ μ στοιχείῳ τοῦ ζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μίσους καὶ ἔχθρας, (τόμ.7, 556, PG 95, 169).
Περὶ δοκήσεως· κεῖται ἐν τῷ ο στοιχείῳ τοῦ ς' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ οἰήσεως, (τόμ. 8,80, PG 95, 216).
Περὶ δήμου πόλεως· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ κς' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πλήθους, (τόμ.8, 209, PG 95, 297).
Περὶ δωρημάτων Θεοῦ· κεῖται ἐν τῷ χ στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ χαρισμάτων καὶ δωρημάτων, (τόμ. 8, 412, PG 96, 421).
Περὶ δυσπραγίας· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ ια' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ εὐπραγίας, (τόμ.7,194, PG 95, 1524).
Περὶ δικαιοσύνης Θεοῦ· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ κρίματος, (τόμ.7, 392, PG 96, 65).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

Ἱερὰ Παράλληλα (Στοιχεῖα Ε - Μ).
Στοιχεῖον Ε.

α'. Περὶ ἐντολῶν Θεοῦ, καὶ τῶν φυλατ-

τόντων αὐτάς, (σ. 26, PG 95, 1416).
β'. Περὶ ἐντολῶν Θεοῦ καὶ τῶν μὴ φυλαττόντων αὐτάς, (σ. 32, PG 95, 1421).
γ'. Περὶ εὐδαιμονίας καὶ μακαρισμοῦ, καὶ ὅτι οὐ δεῖ πρὸ τελευτῆς εὐδαιμονίζειν τινὰ ἢ μακαρίζειν, (σ. 40, PG 95, 1425).
δ'. Περὶ ἐνυπνίων, (σ. 40, PG 95, 1425).
ε'. Περὶ ἐλπίδος· ὅτι χρὴ εἰς Θεὸν ἐλπίζειν καὶ μὴ εἰς τὰς τῶν ἀνθρώπων προστασίας, (σ. 42, PG 95, 1425).
ς'. Περὶ ἐκκλησίας καὶ οἴκου Θεοῦ καὶ θυσιαστηρίου καὶ θυσίας, (σ. 50, PG 95, 1432).
ζ'. Περὶ εὐχῆς, καὶ ὅσα δι' εὐχῆς κατορθοῦνται ἡμῖν ἀγαθά, (σ. 56, PG 95, 1436).
η'. Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ εὐποιΐας εἰς πτωχούς, (σ. 88, PG 95, 1456).
θ'. Περὶ τῶν ἐλεημοσύνην μὴ ποιούντων, ἀλλὰ πλεονεκτούντων, καὶ περὶ φειδωλῶν καὶ φιλοπλουτούντων καὶ φιλαργύρων, (σ. 116, PG 95, 1476).
ι'. Περὶ ἔργων καὶ πράξεων, καὶ ὅτι ὁποῖά τις δρᾷ, ταῦτα καὶ ὑφίσταται· καὶ ὡς κατὰ τὰ ἔργα καὶ ὁ μισθὸς ἐξομοιοῦται ἡμῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, (σ. 190, PG 95, 1521).
ια'. Περὶ εὐπραγίας, καὶ ὅτι οὐ χρὴ ἐπαίρεσθαι ἐν ταῖς εὐπραγίαις καὶ συστέλλεσθαι ἐν τῇ δυσπραγίᾳ, (σ. 194, PG 95, 1524).
ιβ'. Περὶ εὐθηνίας καὶ εὐπορίας· καὶ ὅτι ἐν ταῖς εὐπορίαις φιλεῖ τὰ ἁμαρτήματα γίνεσθαι, (σ. 204, PG 95, 1529).
ιγ'. Περὶ ἐπιβουλῆς καὶ τῶν ἐπιβουλευόντων τοῖς πλησίον, καὶ ὅτι αἱ καθ' ἑταίρων ἐπιβουλαὶ εἰς τοὺς μηχανησαμένους περιτρέπονται, (σ. 206, PG 95, 1532).
ιδ'. Περὶ ἐχθρῶν καὶ πτώσεως αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ χαίρειν ἐπὶ τῇ κακοπραγίᾳ τῶν ἐχθρῶν, (σ. 208, PG 95, 1532).
ιε'. Περὶ εὐεργεσίας ἢ προσφορᾶς ἐξ ἀδίκων γινομένη, (σ. 212, PG 95, 1536).
ις'. Περὶ ἐργολάβων καὶ ἐντολέων, καὶ τῶν εἰς ἀλλοτρίας δίκας ἑαυτοὺς ἐμβαλλόντων, (σ. 214, PG 95, 1536).
ιζ'. Περὶ ἐπισκόπων χρηστῶν καὶ φυλαττόντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, (σ. 216, PG 95, 1536).
ιη'. Περὶ ἐπισκόπων πονηρῶν καὶ μὴ φυλαττόντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, (σ. 236, PG 95, 1549).
ιθ'. Περὶ ἐγγύης, λείπει ἀπὸ τὰ χειρόγραφα.
κ'. Περὶ ἐπιθυμίας, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἡμᾶς ἐξακολουθεῖν ταῖς πονηραῖς ἐπιθυμίαις, (σ. 250, PG 95, 1556).
κα'. Περὶ ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων, (σ. 252, PG 95, 1557).
κβ'. Περὶ εὐχαριστούντων καὶ εὐγνωμονούντων, καὶ ὅτι χρὴ τοὺς εὐεργέτας κηρύσσειν, (σ. 253, PG 95, 1560).
κγ'. Περὶ ἐκδικήσεως, καὶ ὡς ἀπηγόρευται δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος εὐθύνας εἰσπράττεσθαι, (σ. 254, PG 95, 1561).
κδ'. Περὶ ἐπικοίνων πραγμάτων, καὶ ὅτι χρὴ φεύγειν τὰ ἐπίκοινα καταγώγια, διότι μάχας καὶ διαστάσεις ποιοῦσι, (σ. 256, PG 95, 1561).
κε'. Περὶ εὐδοκιμίας· ὅτι εὐχῆς ἄξιον τὸ κατόρθωμα, (σ. 256, PG 95, 1561).
κς'. Περὶ ἐμπόρων, (σ. 258, PG 95, 1561).
κζ'. Περὶ εὐνούχων, (σ. 258, PG 95, 1564).
κη'. Περὶ ἐγκωμίων καὶ τῶν χαιρόντων ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι οὐ δεῖ πρὸ πείρας ἐπαινεῖν τινα, (σ. 260, PG 95, 1564).
κθ'. Περὶ ἐκδικήσεως ἀπὸ Θεοῦ τοῖς

ἀδικουμένοις, καὶ ὅτι χρὴ Θεῷ ἐπιτρέπειν τὰ τῆς ἐκδικήσεως, (σ. 260, PG 95, 1565).

λ'. Περὶ εὐθυνομένων καὶ δίκας εἰσπραττομένων· καὶ ὡς οὐδαμῶς ἄλλος ἀντὶ ἄλλου εὐθύνας εἰσπράττεσθαι, (σ. 264, PG 95, 1565).

λα'. Περὶ ἐλέγχων, (σ. 264, PG 95, 1568).

Περὶ ἔχθρας· κεῖται ἐν τῷ Μ στοιχείῳ τοῦ ζ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μίσους, (τόμ. 7,556, PG 96, 169).

Περὶ τῶν ἐπιορκούντων· κεῖται ἐν τῷ ο στοιχείῳ τοῦ ιδ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ τῶν τοὺς ὅρκους ἀθετούντωνν (τόμ. 8, 90, PG 96, 221).

Περὶ εὐσεβείας εἰς Θεόν· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πίστεως, (τόμ. 8, 95, PG 96, 221).

Περὶ τῶν ἐπιτιμησάντων βασιλεῦσι μετὰ παρρησίας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ η' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ τῶν προφητῶν, (τόμ. 8, 120, PG 96, 240).

Περὶ εὐλαβείας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιγ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πραότητος (τόμ. 8, 156, PG 96, 264).

Περὶ ἐξουσίας καὶ πόθεν γίνεται· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ις' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ παρρησίας, (τόμ. 8, 172, PG 96, 273).

Περὶ εὐσπλαγχνίας· κεῖται ἐν τῷ σ στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ συμπαθείας, (τόμ. 8, 258, PG 96, 328).

Περὶ τῶν ἐλέγχους δεχομένων· κεῖται ἐν τῷ σ στοιχείῳ τοῦ κβ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ συμβουλῆς πονηρᾶς, (τόμ. 8, 316, PG 96, 364).

Περὶ ἐπάρσεως· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ ζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ καυχήσεως, (τόμ. 7, 416, PG 96, 80).

Περὶ ἐμπρεπείας σώματος· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ η' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ κάλλους, (τόμ. 7, 416, PG 96, 81).

Περὶ εὐλαβείας πλαστῆς· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ δ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑποκρίσεως, (τόμ. 8, 336, PG 96, 376).

Στοιχεῖον Ζ.

α'. Περὶ τοῦ ζητεῖν τὸν Θεὸν καὶ αὐτῷ ἕπεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πάντα χρὴ ἡμᾶς διαπράττεσθαι, (σ. 268, PG 95, 1568).

β'. Περὶ ζώων ἀλόγων τῶν φυσικῇ σοφίᾳ κεκοσμημένων, (σ. 270, PG 95, 1569).

γ'. Περὶ ζυγῶν καὶ σταθμῶν καὶ μέτρων δικαίων, (σ. 292, PG 95, 1584).

δ'. Περὶ ζυγῶν καὶ σταθμῶν καὶ μέτρων ἀδίκων, (σ. 294, PG 95, 1584).

ε'. Περὶ ζήλου ἀγαθοῦ καὶ πονηροῦ, (σ. 294, PG 95, 1585).

Στοιχεῖον Η.

α'. Περὶ ἡμέρας ἀγαθῆς, (σ. 298, PG 95, 1585).

β'. Περὶ ἡμέρας κακῆς, (σ. 298, PG 95, 1585).

γ'. Περὶ ἡμέρας καὶ νυκτός, (σ. 298, PG 95, 1585).

Περὶ εἰρωνείας· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ δ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑποκρίσεως, (τόμ.8, 336, PG 96, 376).

Περὶ ἡσυχίας· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ λζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀπραγμοσύνης, (τόμ. 6264, , PG 95, 1244).

Στοιχεῖον Θ.

α'. Περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας, (σ. 302, PG 96, 9).

β'. Περὶ θυσιῶν, καὶ ὅτι τὰς κιβδήλους θυσίας ὁ Θεὸς οὐ προσίεται, (σ. 304, PG 96, 9).

γ'. Περὶ θείων λογίων, καὶ ὅτι χρὴ ἀκρο-

ᾶσθαι αὐτῶν καὶ διὰ μελέτης ἔχειν ταῦτα, (σ. 304, PG 96, 12).

δ'. Περὶ θείων μυστηρίων (σ. 312, PG 96, 16).

ε'. Περὶ θλιβομένων καὶ φροντιζόντων ἀνθρώπων, καὶ περὶ λύπης, (σ. 318, PG 96, 20).

ϛ'. Περὶ θανάτου καὶ τῆς ἐν τῷ ᾅδῃ καταστάσεως, (σ. 328, PG 96, 28).

ζ'. Περὶ θανόντων καὶ περὶ πενθούντων, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἐπὶ τοῖς προαπελθόντι πενθεῖν, (σ. 330, PG 96, 44).

η'. Περὶ θανάτου καὶ φόβου ἐξ αὐτοῦ γινομένου, (σ. 356, PG 96, 45).

θ'. Περὶ θαλάσσης, (σ. 358, PG 96, 49).

ι'. Περὶ θυγατέρων, (σ. 364, PG 96, 52).

ια'. Περὶ τοῦ μὴ θαρρεῖν τινι ὡς ἔτυχεν , (σ. 366, PG 96, 52).

ιβ'. Περὶ θερισμοῦ καὶ τρυγητοῦ, (σ. 368, PG 96, 52).

ιγ'. Περὶ θηρευτῶν, (σ. 368, PG 96, 52).

Ἐνταῦθα αἱ παραπομπαὶ τῶν τίτλων, τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου ἀρχομένων καὶ ἀλλαχοῦ κειμένων τε καὶ εὑρισκομένων.

Περὶ θυσιαστηρίων καὶ θυσίας ἱερατικῆς· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ ϛ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἐκκλησίας καὶ οἴκου Θεοῦ, (τόμ. 7, 50, PG 95, 1432).

Περὶ θυμώδους· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ προπετοῦς, (τόμ. 8, 160, PG 96, 265).

Στοιχεῖον Ι.

α'. Περὶ ἰαμάτων ὑπὸ Κυρίου καὶ τῶν προφητῶν γινομένων, (σ. 370, PG 96, 52).

β'. Περὶ ἱερατικῶν, καὶ ὅτι οὐκ ἔξεστι ἰδιοτεύοντι ἅπτεσθαι ἱερατικοῦ σκεύους, (σ. 378, PG 96, 57).

γ'. Περὶ ἱκετευόντων, καὶ ὅτι χρὴ τὰς ἱκεσίας τῶν δεομένων προσίεσθαι, (σ. 380, PG 96, 60).

δ'. Περὶ ἰσότητος, καὶ ὅτι χρὴ τὰ πρὸς ἀξίαν ἑκάστῳ νέμειν, καὶ μὴ σφάλλειν ἐν τῇ κρίσει τοῦ τοιούτου, (σ. 382, PG 96, 60).

ε'. Περὶ ἰατρῶν καὶ ἰατρείας σώματος καὶ ψυχῆς, (σ. 384, PG 96, 61).

ϛ'. Περὶ ἱματίων, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἱματισμῷ πολυτελεῖ κεχρῆσθαι, ἢ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, (σ. 386, PG 96, 61).

ζ'. Περὶ ἰσότητος, καὶ ὅτι ἴση τάξις παρὰ Θεῷ πάντων, (σ. 390, PG 96, 65).

Στοιχεῖον Κ.

α'. Περὶ κριμάτων Θεοῦ, καὶ ὅτι οὐ χρὴ δυσφορεῖν οἷς ὅσιοι μὲν δυσπραγοῦσιν, ἄδικοι δὲ εὐπαθοῦσιν, (σ. 392, PG 96, 65).

β'. Περὶ καταλαλιᾶς, καὶ ὅτι καταλαλιά ἐστι λόγος ψιλός, ψευδῆς κατά τινος λεγόμενος, (σ. 400, PG 96, 72).

γ'. Περὶ καιροῦ· ὅτι δεῖ τὸν καιρὸν ἐξαγορεύειν, καὶ ὅτι πάντα καιρὸν ἔχει τοῦ καὶ λέγεσθαι καὶ γίνεσθαι, (σ. 404, PG 96, 73).

δ'. Περὶ κολάκων καὶ παρασίτων καὶ γελοιαστῶν, καὶ ὡς χρὴ φεύγειν αὐτούς, (σ. 406, PG 96, 76).

ε'. Περὶ κλεπτῶν, (σ. 414, PG 96, 80).

ϛ'. Περὶ κτηνῶν καὶ προνοίας αὐτῶν, (σ. 414, PG 96, 80).

ζ'. Περὶ καυχήσεως καὶ ἐπάρσεως, καὶ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ χρὴ καυχᾶσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι , (σ. 416, PG 96, 80).

η'. Περὶ κάλλους καὶ εὐπρεπείας σώματος, (σ. 416, PG 96, 81).

θ'. Περὶ κομπαζόντων καὶ φημιζόντων, (σ. 418, PG 96, 81).

ι'. Περὶ κρειττόνων· ὅτι οὐ δεῖ πρὸς κρείτ-

τονας φιλονεικεῖν, (σ. 420, PG 96, 84).
ια'. Περὶ κρίματος καὶ δικαιοσύνης Θεοῦ, καὶ ὅτι τὰ πρὸς ἀξίαν ἑκάστῳ νέμει καὶ πρόσωπον ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει, (σ. 422, PG 96, 84).
ιβ'. Περὶ καρδίας καθαρᾶς καὶ τῶν συνειδὸς καθαρὸν ἐχόντων, (σ. 428, PG 96, 88).
ιγ'. Περὶ κακοῦ συνειδότος, (σ. 432, PG 96, 89).
Περὶ κόρου· κεῖται ἐν τῷ γ στοιχείῳ τοῦ ιγ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ γαστριμαργίας, (τόμ. 6, 388, PG 96, 1332).
Περὶ τῶν καταφρονούντων· κεῖται ἐν τῷ μ στοιχείῳ τοῦ ς' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μισέργων (τόμ. 7, 552, PG 96, 168).

Στοιχεῖον Λ.

α'. Περὶ λογομαχούντων καὶ ἀμφισβητούντων περὶ τὴν πίστιν, (σ. 436, PG 96, 92).
β'. Περὶ λοιδορίας, (σ. 438, PG 96, 93).
γ'. Περὶ λιμοῦ καὶ εἰς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ τὸν σῖτον μὴ πωλοῦντας, (σ. 442, PG 96, 96).
δ'. Περὶ λουππέων, (ἤτοι ἀνθρώπων ὑπὸ τρυφῆς διαρρεόντων καὶ τοῖς ἐνδεέσι μὴ βοηθούντων), (σ. 452, PG 96, 101).
Περὶ λύπης· κεῖται ἐν τῷ θ στοιχείῳ τοῦ ε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ θλιβομένων, (τόμ. 7, 318, PG 96, 20).

Στοιχεῖον Μ.

α'. Περὶ μυστηρίων καὶ τῶν ἐκφερόντων μυστήρια, (σ. 454, PG 96, 104).
β'. Περὶ μισοπονηρίας καὶ τῶν ἀπαρεσκόντων Θεῷ, (σ. 454, PG 96, 104).
γ'. Περὶ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, (σ. 456, PG 96, 104).
δ'. Περὶ τῶν μὴ μετανοούντων μηδὲ ἐπιστρεφόντων, (σ. 528, PG 96, 152).
ε'. Περὶ μεθυόντων, (σ. 536, PG 96, 156).
ς'. Περὶ μισέργων καὶ ὀκνηρῶν καὶ ῥαθυμούντων καὶ καταφρονούντων, (σ. 552, PG 96, 168).
ζ'. Περὶ μίσους καὶ ἔχθρας καὶ διαστάσεως καὶ τῶν μάχας συναπτόντων καὶ φιλονεικούντων, (σ. 556, PG 96, 169).
η'. Περὶ μεταμελείας Θεοῦ, καὶ τίσιν ὁ Δημιουργὸς μετεμελήθη, (σ.)560, (PG 96, 172).
θ'. Περὶ μισαδελφίας, (σ. 562, PG 96, 173).
ι'. Περὶ μοναχῶν καὶ ἀσκήσεως αὐτῶν, (σ. 564, PG 96, 176).
ια'. Περὶ μαθητευομένων· ὅτι χρὴ αὐτοὺς ἐπιμελῶς καὶ σπουδαίως πρὸς τὰ μαθήσεις ἔρχεσθαι, καὶ μὴ ἀποδιδράσκειν τὸ τῆς διδασκαλίας ἐπίπονον, ἀλλ' ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν παρὰ τῶν εἰδότων, (σ. 576, PG 96, 181).
ιβ'. Περὶ μεταβατῶν καὶ μετερχομένων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, (σ. 578, PG 96, 184).
ιγ'. Περὶ μισθωτοῦ καὶ τῶν ἀποστερούντων μισθόν, (σ. 578, PG 96, 184).
ιδ'. Περὶ ματαιοπονούντων, (580, PG 96, 185).
Περὶ τοῦ μνησικακεῖν· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ ια' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀγαθοεργίας, (τόμ. 6, 120, PG 95, 1136).
Περὶ μοχθηρῶν ἀνθρώπων· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ ιβ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀσεβῶν, (τόμ. 6, 136, PG 95, 1148).
Περὶ μαρτυρίας πιστῆς· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ ιθ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀληθείας, (τόμ. 6, 210, PG 95, 1204).
Περὶ μύρου· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ λα' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἁγίων, (τόμ. 6, 250, PG 95, 1233).

Περὶ μεγαλορρήμονος· κεῖται ἐν τῷ β στοιχείῳ τοῦ η΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ βλασφήμων, (τόμ. 6, 322, PG 95, 1285).

Περὶ μελέτης· κεῖται ἐν τῷ γ στοιχείῳ τοῦ ς τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ γυμνασίων, (τόμ. 6, 358, PG 95, 1309).

Περὶ μεταβατῶν· κεῖται ἐν τῷ δ στοιχείῳ τοῦ κγ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ διψύχων, (τόμ. 6, 486, PG 95, 1404).

Περὶ τοῦ μακαρίζειν πρὸ τελευτῆς· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ γ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ εὐδαιμονίας, (τόμ. 7, 40, PG 95,1425).

Περὶ μέτρων ἀδίκων· κεῖται ἐν τῷ ζ στοιχείῳ τοῦ δ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ζυγῶν, (τόμ. 7, 292, PG 95, 1584).

Περὶ μερίμνης· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ε΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ προσπαθείας, (τόμ. 8, 114, PG 96, 236).

Περὶ μοιχείας· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ια΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πορνείας, (τόμ. 8, 134, PG 96, 248).

Περὶ μητραλοίων· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ κγ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πατραλοίων, (τόμ. 8, 202, PG 96, 292).

Περὶ μακροθυμίας· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ιβ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑπομονῆς, (τόμ. 8, 349, PG 96, 384).

Περὶ μακροθυμίας Θεοῦ· κεῖται ἐν τῷ φ στοιχείῳ τοῦ β΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ φιλανθρωπίας, (τόμ. 8, 364, PG 96, 392).

Περὶ μοχθηρῶν παρασίτων· κεῖται ἐν τῷ φ στοιχείῳ τοῦ η΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ φίλων τραπέζης, (τόμ. 8, 388, PG 96, 405).

Περὶ μεταδοτικῶν· κεῖται ἐν τῷ φ στοιχείῳ τοῦ θ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ φιλοτιμουμένων, (τόμ. 8, 392, PG 96, 408).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

Ἱερὰ Παράλληλα Β΄. (Στοιχεῖα Ν - Ω).
Στοιχεῖον Ν.

α΄. Περὶ νεότητος καὶ τῆς νέας ἡλικίας καὶ ὅσα ἕπεται αὐτοῖς, (σ. 30, PG 96, 185).

β΄. Περὶ νοσούντων καὶ ἀσθενούντων καὶ ὅτι χρὴ ἐπισκέπτεσθαι αὐτούς, (σ. 32, PG 96, 188).

γ΄. Περὶ τοῦ νήφειν καὶ φροντίζειν ἡμᾶς τῆς ἰδίας σωτηρίας, (σ. 36, PG 96, 189).

δ΄. Περὶ νεογάμων, (σ. 38, PG 96, 192).

ε΄. Περὶ νηστείας καὶ νηστευόντων, (σ. 42, PG 96, 192).

Στοιχεῖον Ξ.

α΄. Περὶ ξένων πραγμάτων καὶ τῶν σπανίως ἔν τισιν εὑρεθέντων, (σ. 60, PG 96, 204).

β΄. Περὶ ξένων κολάσεων ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων δικαίως ἐνεχθεισῶν, (σ. 64, PG 96, 205).

γ΄. Περὶ ξενιτείας, καὶ ὅτι ἀπαρρησίαστος ὁ ξένος πάντῃ, (σ. 66, PG 96, 208).

Στοιχεῖον Ο.

α΄. Περὶ ὅρκου, καὶ ὅτι τοῖς ἐπὶ κακῷ καὶ ἀτόπῳ δεδομένοις ὅρκοις οὐ χρὴ ἐμμένειν, (σ. 68, PG 96, 208).

β΄. Περὶ ὀρφανῶν καὶ πτωχῶν καὶ χηρῶν, καὶ ὅτι δεῖ τούτους οἰκτείρειν, (σ. 70, PG 96, 209).

γ΄. Περὶ ὁρίων, καὶ ὅτι οὐ χρὴ αὐτὰ μετάγειν ἢ σαλεύειν, (σ. 72, PG 96, 209).

δ΄. Περὶ ὁδοῦ ἀγαθῆς καὶ πονηρᾶς, καὶ ὅτι χρὴ τὰ σκολιὰ πράγματα καὶ τὰς

σκολιὰς ὁδοὺς ἐκκλίνειν καὶ τῇ εὐθείᾳ πορεύεσθαι καὶ ἀγαθῇ καὶ δικαίᾳ ὁδῷ, (σ. 74, PG 96, 212).
ε'. Περὶ ὀνόματος χρηστοῦ καὶ κακοῦ, (σ. 78, PG 96, 213).
ς'. Περὶ οἰήσεως καὶ δοκήσεως, καὶ ὅτι κρεῖττον τὸ εἶναι τοῦ δοκεῖν· ἐμπόδιον γὰρ τοῦτο πρὸς ἀρετήν, (σ. 80, PG 96, 216).
ζ'. Περὶ οἴνου καὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, (σ. 82, PG 96, 216).
η'. Περὶ ὀφθαλμῶν, (σ. 84, PG 96, 217).
θ'. Περὶ ὀνειδισμοῦ, καὶ ὅτι οὐ δεῖ συμφορὰν ὀνειδίζειν, (σ. 86, PG 96, 217).
ι'. Περὶ ὀλιγοβίων καὶ ὀλιγοχρονίων, (σ. 88, PG 96, 220).
ια'. Περὶ τῶν τοὺς ὅρκους στεργόντων, καὶ ὅτι οὐ χρὴ ὀμνύειν, (σ. 88, PG 96, 220).
ιβ'. Περὶ τῶν τοὺς ὅρκους ἀθετούντων καὶ ἐπιορκούντων, (σ. 90, PG 96, 221).
Περὶ ὀλιγοδείας· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ κς' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀκτημοσύνης, (τόμ. 6, 232, PG 95, 1220).
Περὶ οἰωνισμοῦ· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ κζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ παρατηρήσεως, (τόμ. 8, 210, PG 96, 297).
Περὶ ὀργίλων καὶ ὀξυχόλων· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ προπετοῦς, (τόμ. 8, 160, PG 96, 265).
Περὶ ὀλιγοψυχούντων· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ιγ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ τῶν μὴ ὑπομενόντων, (τόμ. 8, 354, PG 96, 385).

Στοιχεῖον Π.

α'. Περὶ πίστεως καὶ εὐσεβείας εἰς Θεόν, (σ. 95, PG 96, 221).
β'. Περὶ προκοπῆς πνευματικῆς, (σ. 103, PG 96, 228).
γ'. Περὶ προσκαίρων καὶ αἰωνίων, καὶ ὅτι τὰ μέγιστα πλημμελοῦσιν οἱ τὰ παρόντα τῶν μελλόντων προτιμῶντες, (σ. 105, PG 96, 228).
δ'. Περὶ προνοίας Θεοῦ, καὶ ὅτι προνοεῖται ἡμῶν ὁ Θεός, (σ. 111, PG 96, 233).
ε'. Περὶ προσπαθείας καὶ μερίμνης, καὶ ὅτι χρὴ ἀπροσπαθῶς διακεῖσθαι περὶ τὰ πράγματα, (σ. 114, PG 96, 236).
ς'. Περὶ τῶν προφητῶν ἀνδροφονησάντων καὶ εὐαρεστησάντων Θεῷ, (σ. 116, PG 96, 237).
ζ'. Περὶ προγνώσεως Θεοῦ, καὶ ὅτι τὰ κρύφια καὶ ἄδηλα τῶν πραγμάτων τῷ Θεῷ χρὴ καταλιμπάνειν, (σ. 118, PG 96, 237).
η'. Περὶ προφητῶν ἐπιτιμησάντων βασιλεῦσι μετὰ παρρησίας, (σ. 120, PG 96, 240).
θ'. Περὶ προαιρέσεως καὶ διαθέσεως, καὶ ὅτι τὴν προαίρεσιν καὶ ἐπ' ἀγαθῷ καὶ ἐπι κακῷ ἐξετάζει ὁ Θεὸς διά τε τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν, (σ. 122, PG 96, 240).
ι'. Περὶ παρθενίας καὶ σωφροσύνης καὶ γάμου σεμνοῦ, (σ. 124, PG 96, 241).
ια'. Περὶ πορνείας καὶ μοιχείας καὶ ἀρσενοκοιτίας, (σ. 134, PG 96, 248).
ιβ'. Περὶ πείρας καὶ ἀπειρίας, (σ. 154, PG 96, 261).
ιγ'. Περὶ πραότητος καὶ εὐλαβείας, (σ. 156, PG 96, 264).
ιδ'. Περὶ πταιόντων καὶ βλασφημούντων ἐξ ἀνοίας εἰς Θεόν, (σ. 158, PG 96, 264).
ιε'. Περὶ προπετοῦς καὶ ἀναιδοῦς καὶ ὀργίλου καὶ θυμώδους καὶ ὀξυχόλου, (σ. 160, PG 96, 265).
ις'. Περὶ παρρησίας καὶ ἐξουσίας, καὶ πόθεν ἡμῖν περιγίνεται ἡ τούτων κτῆ-

σις, (σ. 172, PG 96, 273).

ιζ'. Περὶ πολιτείας σεμνῆς καὶ καταστάσεως καὶ τρόπων χρηστῶν καὶ ὑπακοῆς, καὶ ὅτι εὐσχημόνως ἡμῶν βιούντων ὁ Θεὸς δοξάζεται καὶ θεραπεύεται, (σ. 172, PG 96, 273).

ιη'. Περὶ πολιτείας ψεκτῆς καὶ ἀκηκόων, ἀνυποτάκτων καὶ πανούργων καὶ τὸ ἀπόβλητον ἦθος ἐχόντων, (σ. 182, PG 96, 280).

ιθ'. Περὶ παραμονῆς καὶ παραμενόντων, καὶ ὅτι δεῖ αὐτοὺς πίστιν καὶ εὔνοιαν σώζειν πρὸς τοὺς προσλαβόντας, (σ. 188, PG 96, 284).

κ'. Περὶ προϊσταμένων· ὅτι χρὴ αὐτοὺς σπουδαίως προΐστασθαι, (σ. 188, PG 96, 284).

κα'. Περὶ πτωχῶν καὶ πενήτων, καὶ ὅτι οὐ χρὴ τοὺς πένητας ἐκκλίνειν καὶ ἐξουθενεῖν ἢ ἀποστρέφεσθαι, (σ. 190, PG 96, 284).

κβ'. Περὶ παίδων· ὅτι χρὴ αὐτοὺς φοβεῖσθαι τοὺς γονεῖς καὶ τιμᾶν καὶ μηδόλως τούτους κακολογεῖν, (σ. 198, PG 96, 289).

κγ'. Περὶ πατραλοίων καὶ μητραλοίων καὶ ὅσα ἕψεται κατὰ τοῖς ἀτιμάζουσι καὶ ἀπειθοῦσι τοῖς ἑαυτῶν γονεῦσι, (σ. 202, PG 96, 292).

κδ'. Περὶ τοῦ παιδεύειν τοὺς γονεῖς τὰ ἴδια τέκνα καὶ σωφρονίζειν· εἰ γὰρ τοῦτο μὴ πράξωσι, τῆς ἐκείνων γινομένης ἁμαρτίας καὶ αὐτοὶ μεθέξουσιν, (σ. 204, PG 96, 296).

κε'. Περὶ πείρας πρὸς Θεὸν γενομένης, καὶ ὅτι οὐ δεῖ πειράζειν τὸν Θεόν (σ. 208, PG 96, 297).

κϛ'. Περὶ πλήθους καὶ δήμου πόλεως, (σ. 208, PG 96, 297).

κζ'. Περὶ παρατηρήσεως καὶ οἰωνισμοῦ, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἡμᾶς καιροὺς ἢ ἀνθρώπους παρατηρεῖσθαι, (σ. 210, PG 96, 297).

κη'. Περὶ παραθήκης, καὶ ὅτι χρὴ πιστῶς ποιεῖσθαι τὴν ταύτην φυλακὴν καὶ μηδαμῶς δόλον ἢ ἀποστέρησιν τοῦ παραθεμένου μηχανᾶσθαι, (σ. 212, PG 96, 300).

κθ'. Περὶ πρεσβυτέρων, (σ. 214, PG 96, 300).

λ'. Περὶ προσφυγίου καὶ τῶν προσφυγόντων ἐν ἱεροῖς τόποις, καὶ ὅτι χρὴ τοῖς μὲν ἀνευθύνοις βοηθεῖν, τοὺς δὲ ὑπαιτίους ἀποπέμπεσθαι καὶ ἐκδιώκειν, (σ. 220, PG 96, 305).

λα'. Περὶ πόλεως ἀσεβείας πεπληρωμένης καὶ κακίας, (σ. 224, PG 96, 308).

λβ'. Περὶ πράσεως καὶ ἀγορασίας, (σ. 230, PG 96, 312).

λγ'. Περὶ παιδείας Θεοῦ καὶ τῶν εὐγενῶς φερόντων τὰ ἐπερχόμενα καὶ μακροθύμως, (σ. 230, PG 96, 312).

λδ'. Περὶ παιδείας Θεοῦ καὶ τῶν μὴ δεχομένων αὐτήν, καὶ ὅτι οἱ μὴ σωφρονιζόμενοι ἐνταῦθα τῇ αἰωνίᾳ κολάσει παραπέμπονται, (σ. 242, PG 96, 321).

λε'. Περὶ παιδείας Θεοῦ κατὰ δοκιμὴν καὶ πεῖραν γινομένης, (σ. 246, PG 96, 324).

λϛ'. Περὶ παραμονῆς, καὶ ὅτι ἡ παραμονὴ ἔργον ἀνύει, (σ. 248, PG 96, 325).

λζ'. Περὶ πιστοῦ, καὶ ὅτι σπάνιον τὸ εὑρεῖν ἄνδρα πιστόν, (σ. 250, PG 96, 325).

λη'. Περὶ τῶν πεποιθότων εἰς κενὰ καὶ μάταια καὶ εἰς τὰς τῶν ἀνθρώπων προστασίας καὶ μὴ εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα ἐχόντων, (σ. 250, PG 96, 325).

Περὶ παρανόμων καὶ ἀνόμων· κεῖται ἐν τῷ α στοιχείῳ τοῦ ιβ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ἀσεβῶν, (τόμ. 6, 136, PG 95, 1148).

Περὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτῷ καὶ μὴ περιεργάζεσθαι τὰ ἀλλότρια κακά· κεῖται ἐν τῷ γ στοιχείῳ τοῦ ϐ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ «γνῶθι σεαυτόν», (τόμ. 6, 338, PG 95, 1297).

Περὶ παλαιῶν ἀνδρῶν· κεῖται ἐν τῷ γ στοιχείῳ τοῦ δ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ γερόντων, (τόμ. 6, 352, PG 95, 1305).

Περὶ πλεονεκτούντων· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ θ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ τῶν ἐλεημοσύνην μὴ ποιούντων, (τόμ. 7, 116, PG 95,1476).

Περὶ προσφορᾶς ἐξ ἀδικιῶν γινομένης· κεῖται ἐν τῷ ε στοιχείῳ τοῦ ιε΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ εὐεργεσίας (τόμ. 7, 212, PG 95, 1536).

Περὶ παιδείας· κεῖται ἐν τῷ σ στοιχείῳ τοῦ ιη΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ σοφίας, (τόμ. 8, 304, PG 96, 357).

Περὶ περισπωμένων· κεῖται ἐν τῷ σ στοιχείῳ τοῦ ιθ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ συνοχῆς πραγμάτων, (τόμ. 8, 310, PG 96, 361).

Περὶ πτωχῶν τῷ πνεύματι· κεῖται ἐν τῷ τ στοιχείῳ τοῦ ε΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ταπεινοφρονούντων, (τόμ. 8, 328, PG 96, 369).

Περὶ πλαστῆς εὐλαβείας· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ δ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑποκρίσεως, (τόμ. 8, 336, PG 96, 376).

Περὶ πενθούντων· κεῖται ἐν τῷ θ στοιχείῳ τοῦ ζ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ θανόντων, (τόμ. 7, 330, PG 96, 28).

Περὶ παρασίτων· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ δ΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ κολάκων, (τόμ. 7, 406, PG 96, 76).

Στοιχεῖον Ρ.

α΄. Περὶ ῥεμβομένων τῇ διανοίᾳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, (σ. 256, PG 96, 328).

Περὶ ῥαθυμούντων· κεῖται ἐν τῷ μ στοιχείῳ τοῦ ς΄ τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μισέργων, (τόμ. 7, 552, PG 96, 168).

Στοιχεῖον Σ.

α΄. Περὶ συμπαθείας καὶ εὐσπλαγχνίας καὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 258, PG 96, 328).

ϐ΄. Περὶ συμμέτρου καταστάσεως καὶ τοῦ μηδένα λυπεῖν, (σ. 258, PG 96, 329).

γ΄. Περὶ σοφῶν καὶ συνετῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅτι χρὴ αὐτοὺς ἑτοίμους εἶναι εἰς ὠφέλειαν πάντοτε, (σ. 262, PG 96, 332).

δ΄. Περὶ συνηθείας, (σ. 264, PG 96, 332).

ε΄. Περὶ τῶν συμϐουλὴν δεχομένων, (σ. 266, PG 96, 333).

ς΄. Περὶ τῶν συμϐουλὴν μὴ δεχομένων καὶ μισούντων ἐλέγχους, (σ. 270, PG 96, 336).

ζ΄. Περὶ σωφρονισμοῦ, καὶ ὅτι χρὴ ἡμᾶς διὰ τῶν ἀλλοτρίων κακῶν σωφρονίζεσθαι , (σ. 272, PG 96, 337).

η΄. Περὶ σπουδῆς· ὅτι ἀνόητος πᾶσα σπουδὴ μὴ βουλομένου Θεοῦ, (σ. 274, PG 96, 337).

θ΄. Περὶ σοφίας κοσμικῆς, (σ. 276, PG 96, 340).

ι΄. Περὶ σκανδάλων, καὶ ὅτι χρὴ φεύγειν τὰ σκάνδαλα, (σ. 282, PG 96, 344).

ια΄. Περὶ σαρκικῶν ἀνθρώπων, (σ. 284, PG 96, 345).

ιϐ΄. Περὶ σπάνεως καὶ ἀφορίας χρηστῶν ἀνδρῶν, (σ. 288, PG 96, 348).

ιγ΄. Περὶ συνεδρίου, καὶ ὅτι οὐ χρὴ ἐν συνεδρίῳ ἀκροάσεως γινομένης διαλέγεσθαι, (σ. 290, PG 96, 348).

ιδ΄. Περὶ τῶν συμϐαινόντων καὶ ἐμπιπτόντων ἐκ παραλόγου, (σ. 290, PG 96, 348).

ιε΄. Περὶ στρατιωτῶν, (σ. 290, PG 96, 349).

ις΄. Περὶ συνδιαγωγῆς χρηστῶν ἀν-

δρῶν, καὶ ὅτι χρὴ ἀρίστοις ἀνδράσι κολλᾶσθαι, καὶ μὴ πονηροῖς· ἐξομοιοῦται γὰρ τοῖς ἐκείνοις μεθ' ὧν τὰς διατριβὰς ποιεῖται ὡς ὄλεθρον προξενούσας, (σ. 292, PG 96, 349).

ιζ'. Περὶ συνδιαγωγῆς κακῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅτι χρὴ φεύγειν τὰ τῶν μοχθηρῶν ἑταιρίας ὡς ὄλεθρον προξενούσας, (σ. 296, PG 96, 352).

ιη'. Περὶ σοφίας καὶ παιδείας καὶ συνέσεως καὶ φρονήσεως, (σ. 304, PG 96, 357).

ιθ'. Περὶ συνοχῆς πραγμάτων καὶ περισπασμοῦ, (σ. 310, PG 96, 361).

κ'. Περὶ συχναζόντων ἐν ἀλλοτρίοις οἴκοις, (σ. 314, PG 96, 364).

κα'. Περὶ συμβουλῆς καὶ εἰσηγήσεως ἀγαθῆς, (σ. 314, PG 96, 364).

κβ'. Περὶ συμβουλῆς καὶ εἰσηγήσεως πονηρᾶς, (σ. 316, PG 96, 364).

κγ'. Περὶ τοῦ συμπεριφέρεσθαι, (σ. 320, PG 96, 368).

κδ'. Περὶ τοῦ ἁγίου σταυροῦ, (σ. 322, PG 96, 368).

Περὶ σταθμῶν δικαίων· κεῖται ἐν τῷ ζ στοιχείῳ τοῦ γ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ζυγῶν, (τόμ. 7, 292, PG 95, 1584).

Περὶ σταθμῶν ἀδίκων· κεῖται ἐν τῷ ζ στοιχείῳ τοῦ δ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ζυγῶν, (τόμ. 7, 294, PG 95, 1584).

Περὶ σωφροσύνης· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ι' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ παρθενίας, (τόμ. 8, 124, PG 96, 241).

Περὶ συντάξεων· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ι' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑποσχέσεων, (τόμ. 8, 344, PG 96, 380).

Περὶ σοβαρῶν· κεῖται ἐν τῷ υ στοιχείῳ τοῦ ια' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὑπερηφάνων, (τόμ. 8, 346, PG 96, 381).

Περὶ σπουδαίων· κεῖται ἐν τῷ φ στοιχείῳ τοῦ ε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ φιλέργων, (τόμ. 8, 376, PG 96, 400).

Περὶ συκοφαντίας· κεῖται ἐν τῷ ψ στοιχείῳ τοῦ α' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ψεύδους, (τόμ. 8, 430, PG 96, 432).

Στοιχεῖον Τ.

α'. Περὶ τιμῆς, καὶ ὅτι χρὴ ἀλλήλοις τιμᾶν, (σ. 326, PG 96, 369).

β'. Περὶ τελωνῶν, (σ. 326, PG 96, 369).

γ'. Περὶ ταραχοποιῶν καὶ τὰ σκάνδαλα ἐμποιούντων, (σ. 326, PG 96, 369).

δ'. Περὶ τάξεως καὶ καταστάσεως καὶ ἀκολουθίας, καὶ ὅτι χρὴ ταύτας πανταχοῦ φυλάττεσθαι, (σ. 328, PG 96, 369).

ε'. Περὶ ταπεινοφρονούντων καὶ πτωχῶν τῷ πνεύματι, (σ. 328, PG 96, 369).

ς'. Περὶ τεχνῶν καὶ τίνες τέχνας ἐξεῦρον, (σ. 330, PG 96, 372).

Περὶ τόκων· κεῖται ἐν τῷ δ στοιχείῳ τοῦ θ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ δανείζοντος, (τόμ. 6, 432, PG 95, 1364).

Περὶ τιμῆς· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πολιτείας σεμνῆς, (τόμ. 8, 172, PG 96, 273).

Περὶ τρόπων χρηστῶν· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πολιτείας σεμνῆς, (τόμ. 8, 172, PG 95, 273).

Περὶ τρυγητοῦ· κεῖται ἐν τῷ θ στοιχείῳ τοῦ ιβ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ θερισμοῦ, (τόμ. 7, 368, PG 95, 52).

Στοιχεῖον Υ.

α'. Περὶ ὑβρισμοῦ, (σ. 332, PG 96, 373).

β'. Περὶ ὑδροποτούντων, (σ. 332, PG 96, 373).

γ'. Περὶ ὕπνου καὶ ἀϋπνίας, (σ. 334, PG 96, 373).

δ'. Περὶ ὑποκρίσεως καὶ εἰρωνείας καὶ πλαστῆς εὐλαβείας, καὶ τῶν ταῦτα

νοσούντων, (σ. 336, PG 96, 376).
ε'. Περὶ υἱοῦ σοφοῦ, (σ. 340, PG 96, 377).
ς'. Περὶ υἱοῦ ἄφρονος καὶ πονηροῦ καὶ ἀπαιδεύτου, (σ. 340, PG 96, 377).
ζ'. Περὶ ὑετοῦ καὶ βροχῆς, καὶ ὅτι ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν τὰ ὕδατα ἀνάγονται, (σ. 342, PG 96, 380).
η'. Περὶ ὑγείας, καὶ ὅτι πάντων διαφέρει, (σ. 342, PG 96, 380).
θ'. Περὶ ὑπονοίας, καὶ ὅτι χρὴ φεύγειν τὰς ἀφορμὰς τὰς τικτούσας ὑπονοίας κακάς, (σ. 344, PG 96, 380).
ι'. Περὶ ὑποσχέσεων καὶ συντάξεων, καὶ ὅτι δεῖ πληροῦν αὐτὰς ὡς χρὴ μετὰ ἀληθείας, (σ. 344, PG 96, 380).
ια'. Περὶ ὑπερηφάνων καὶ σοβαρῶν καὶ ἀλαζόνων καὶ κενοδόξων, (σ. 346, PG 96, 381).
ιβ'. Περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας, (σ. 348, PG 96, 384).
ιγ'. Περὶ τῶν μὴ ὑπομενόντων, ἀλλ' ὀλιγοψυχούντων, (σ. 354, PG 96, 385).
Περὶ ὑπακοῆς· κεῖται ἐν τῷ π στοιχείῳ τοῦ ιζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ πολιτείας σεμνῆς, (τόμ. 8, 432, PG 95, 273).

Στοιχεῖον Φ.

α'. Περὶ φιλοξενίας καὶ φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 358, PG 96, 388).
β'. Περὶ φιλανθρωπίας Θεοῦ καὶ ἀγαθότητος καὶ μακροθυμίας, καὶ ὅτι κρεῖττον ἐμπεσεῖν εἰς χεῖραν Θεοῦ, ἢ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, (σ. 364, PG 96, 392).
γ'. Περὶ φυσικῶν, (σ. 372, PG 96, 397).
δ'. Περὶ φήμης, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἑκάστῳ πιστεύειν, (σ. 376, PG 96, 400).
ε'. Περὶ φιλέργων καὶ σπουδαίων, καὶ ὅτι χρὴ πονεῖν· ὠφέλειαν γὰρ παρέχει, (σ. 376, PG 96, 400).
ς'. Περὶ φιλαρχίας, καὶ ὅτι οὐ χρὴ ἀπρόπτως ἐπιπηδᾶν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τιμῆς καὶ δόξης ὀρέγεσθαι, (σ. 382, PG 96, 404).
ζ'. Περὶ φίλων χρηστῶν, (σ. 382, PG 96, 404).
η'. Περὶ φίλων τραπέζης καὶ μοχθηρῶν, (σ. 388, PG 96, 405).
θ'. Περὶ φιλοτιμουμένων καὶ μεταδοτικῶν, καὶ ὅτι φιλοτιμία σωτηρίαν προξενεῖ, (σ. 392, PG 96, 408).
ι'. Περὶ φειδωλῶν καὶ ἀμεταδότων, καὶ ὅτι οἱ φειδωλίαν νοσοῦντες κινδύνοις περιπίπτουσιν, (σ. 394, PG 96, 409).
ια'. Περὶ φιλαιτίου καὶ φιλεγκλήμονος, (σ. 398, PG 96, 412).
ιβ'. Περὶ φθόνου καὶ ζήλου, (σ. 398, PG 96, 412).
ιγ'. Περὶ φιλαυτίας, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἑαυτὸν δικαιοῦν ἢ ἐπαινεῖν, (σ. 408, PG 96, 420).
Περὶ φιλονεικούντων· κεῖται ἐν τῷ μ στοιχείῳ τοῦ ζ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ μίσους, (τόμ. 7, 556, PG 96, 169).
Περὶ φρονήσεως· κεῖται ἐν τῷ σ στοιχείῳ τοῦ ιη' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ σοφίας, (τόμ. 8, 304, PG 96, 357).
Περὶ φημιζόντων· κεῖται ἐν τῷ κ στοιχείῳ τοῦ θ' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ κομπαζόντων, (τόμ. 7, 418, PG 96, 81).
Περὶ φροντιζόντων· κεῖται ἐν τῷ θ στοιχείῳ τοῦ ε' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ θλιβομένων, (τόμ. 7, 318, PG 96, 20).

Στοιχεῖον Χ.

α'. Περὶ χαρισμάτων καὶ δωρημάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι βίῳ σεμνῷ ἀντιδίδονται παρὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὡς ἀσύγγνωστα πταίουσιν οἱ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δώροις καὶ χρήμασι κτᾶσθαι νομίζοντες, (σ. 412, PG 96, 421).

β'. Περὶ χαιρεκακίας, καὶ τῶν ἀποδεχομένων τὰ πονηρὰ καὶ ἀτιμαζόντων τὸ δίκαιον, (σ. 414, PG 96, 421).
γ'. Περὶ χαλεπῶν καὶ ἀνοσίων πράξεων, (σ. 418, PG 96, 425).
δ'. Περὶ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησίας, (σ. 422, PG 96, 428).
ε'. Ὅτι χρὴ μᾶλλον φοβεῖσθαι Θεόν, ἢ ἀνθρώποις, (σ. 426, PG 96, 429).
Περὶ χηρῶν· κεῖται ἐν τῷ ο στοιχείῳ τοῦ β' τίτλ., οὗ ἡ ἀρχή, Περὶ ὀρφανῶν, (τόμ. 8, 70, PG 96, 209).

Στοιχεῖον Ψ.

α'. Περὶ ψεύδους καὶ συκοφαντίας, (σ. 430, PG 96, 432).
β'. Περὶ ψιθυριστῶν, (σ. 436, PG 96, 436).

Στοιχεῖον Ω.

Περὶ ὥρας καὶ ἡμέρας θανάτου, καὶ τῆς ἐξόδου ἡμῶν· καὶ ὅτι χρὴ ἡμᾶς εὐτρεπίζεσθαι πρὸς αὐτήν, (σ. 438, PG 96, 436).

Β'. ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ:

Εἰσαγωγὴ (σ. 449-453).
α'. Περὶ τῶν ἁγίων νηστειῶν, ἐπιστολὴ πρὸς Κομητᾶν, (σ. 454-473, PG 95, 64).
β'. Περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς πονηρίας πνευμάτων, (σ. 474-479, PG 9580, 436).
γ'. Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν, ψυχικῶν καὶ σωματικῶν, (σ. 480-497, PG 95, 85).
δ'. Περὶ ἐξομολογήσεως, καὶ περὶ ἐξουσίας τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, (σ. 498-527, PG 95, 284).
ε'. Περὶ τῶν ἀζύμων, (σ. 528-541, PG 95, 388).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1991
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΟΜΙΛΙΕΣ-ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΕΥΧΕΣ

Α'. Λόγοι :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-7).
α'. Λόγος εἰς τὴν ὑπερένδοξον Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (σ. 10-57, PG 96, 545).
β'. Λόγος εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν καὶ εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀμπελῶνος, (σ. 58-77, PG 96, 576).
γ'. Λόγος εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν καὶ εἰς τὸν σταυρόν, (σ. 78-95, PG 96, 589).
δ'. Λόγος εἰς τὸ ἅγιον καὶ μέγα Σάββατον, (σ. 96-153, PG 96, 601).
ε'. Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, (σ. 154-179, PG 96, 640).
ϛ'. Λόγος Α' εἰς τὸ γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, (σ. 180-207, PG 96, 661).
ζ'. Λόγος Β' εἰς τὸ γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, (σ. 208-237, PG 96, 680).
η'. Ἐγκώμιον πρῶτον εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς πανυμνήτου καὶ ὑπερενδόξου εὐλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, (σ. 238-271, PG 96, 700).
θ'. Ἐγκώμιον δεύτερον εἰς τὴν ἔνδοξον Κοίμησιν τῆς Παναγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, (σ. 272-317, PG 96, 721).
ι'. Λόγος τρίτος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Παναγίας Θεοτόκου, (σ. 318-333, PG 96, 753).

Β'. Ἁγιολογικά :

α'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην Χρυσόστομον, (σ. 336-367, PG 96, 761).
β'. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἔνδοξον τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα Βαρβάραν, (σ. 368-419, PG 96, 781).

Γ'. Προσευχαὶ (Α' - Δ').

α'. Προσευχὴ Α', (σ. 422, PG 96, 816).
β'. Προσευχὴ Β', (σ. 424, PG 96, 816).
γ'. Προσευχὴ Γ', (σ. 424, PG 96, 816).
δ'. Προσευχὴ Δ', (σ. 426, PG 96, 816).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1991,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ἱστορία Ψυχωφελὴς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιόπων χώρας, τῆς Ἰνδιῶν λεγομένης, πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν μετενεχθεῖσα διὰ Ἰωάννου Μοναχοῦ, ἀνδρὸς τιμίου καὶ ἐναρέτου μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα, ἐν ᾗ ὁ *Βίος Βαρλαὰμ καὶ Ἰωάσαφ*, τῶν ἀοιδίμων καὶ μακαρίων, εἰς Μ'. Κεφάλαια.
Εἰσαγωγή, (σ. 5-11).
Κείμενο - Μετάφραση (σ. 12-487, PG 96, 816).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1993,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα στὶς Ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου

Α'. Στὴν Πρὸς Ρωμαίους σὲ κεφ. ιϛ', (σ. 10-223, PG 95, 441).
Β'. Στὴν Πρὸς Κορινθίους Α' σὲ κεφ. ιϛ', (σ. 226- 432, PG 95, 569).
Γ'. Στὴν Πρὸς Κορινθίους Β' σὲ κεφ. ιγ', (σ. 442-549, PG 95, 441).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1995,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα στὶς Ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου

Α'. Στὴν Πρὸς Γαλάτας σὲ κεφ. ϛ'. (σ. 10-89, PG 95, 776).
Β'. Στὴν πρὸς Ἐφεσίους, σὲ κεφ. ϛ'. (σ. 92-153, PG 95, 821)..
Γ'. Στὴν πρὸς Φιλιππησίους σὲ κεφ. δ'. (σ. 156-201, PG 95, 856).
Δ'. Στὴν πρὸς Κολοσσαεῖς σὲ κεφ. δ'. (σ. 204-241, PG 95, 884).
Ε'. Στὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α', σὲ κεφ. δ'. (σ. 244-271, PG 95, 905).
Ϛ'. Στὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β', σὲ κεφ. γ'. (σ. 274-291, PG 95, 917).
Ζ'. Στὴν πρὸς Τιμόθεον Α', σὲ κεφ. ϛ'. (σ. 294-329, PG 95, 997).
Η'. Στὴν πρὸς Τιμόθεον Β', σὲ κεφ. δ'. (σ. 332-351, PG 95, 1016).
Θ'. Στὴν πρὸς Τίτον, σὲ κεφ. β'. (σ. 354-365, PG 95, 1025).
Ι'. Στὴν πρὸς Φιλήμονα, σὲ κεφ. α'. (σ. 368-373, PG 95, 1029).
ΙΑ'. Στὴν πρὸς Ἑβραίους, σὲ κεφ. ιγ'. (σ. 376-489, PG 95, 929).

ΣΤ' ΑΠΑΝΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1984,
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΕΝΙΚΗ (σ. 9-46).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ τῶν ἔργων αὐτῶν (σ. 47-50).
α'. Διάλογος ἱστορικὸς Παλλαδίου, ἐπισκόπου Ἑλενουπόλεως, γενόμενος πρὸς Θεόδωρον, διάκονον Ρώμης, περὶ βίου καὶ πολιτείας τοῦ μακαρίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, σὲ κεφάλαια κ'. (σ. 52-303, PG 47, 1-82).
Περὶ ἀσαφείας τῶν προφητειῶν, (σ. 306-385, PG 56, 175).
Σύνοψις Παλαιᾶς Διαθήκης, (σ. 388-599, PG 56, 313-386).
Προθεωρία (σ. 388-399, PG 56, 313).

Α'. Ἱστορικὰ Βιβλία.

α'. Σύνοψις τῆς Γενέσεως, (σ. 400, PG 56, 317).
β'. Σύνοψις τῆς Ἐξόδου, (σ. 420, PG 56, 325).
γ'. Σύνοψις τοῦ Λευϊτικοῦ, (σ. 430, PG 94, 328).
δ'. Σύνοψις τῶν Ἀριθμῶν, (σ. 436, PG 56, 330).
ε'. Σύνοψις τοῦ Δευτερονομίου, (σ. 446, PG 56, 334).
ς'. Σύνοψις τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, (σ. 454, PG 56, 336).
ζ'. Σύνοψις τῶν Κριτῶν, (σ. 458, PG 56, 338).
η'. Σύνοψις τῆς Ρούθ, (σ. 466, PG 56, 341).
θ'. Σύνοψις τοῦ Τετραβασιλείου, (σ. 466, PG 56, 341).
Α'. Βασιλειῶν (σ. 466, PG 56, 341).
Β'. Βασιλειῶν (σ. 478, PG 56, 345).
Γ'. Βασιλειῶν (σ. 488, PG 56, 349).
Δ'. Βασιλειῶν (σ. 494, PG 56, 351).
ι'. Τῆς Α'. Παραλειπομένων, (σ. 512), (PG 56, 357).
Τῆς Β'. Παραλειπομένων, (σ. 514, PG 56, 357).
ια'. Τοῦ Α'. Ἔσδρα, (σ. 514, PG 56, 358).
Τοῦ Β'. Ἔσδρα, (σ. 516, PG 56, 358).
ιβ'. Τῆς Ἐσθήρ, (σ. 518, PG 56, 359).
ιγ'. Τοῦ Τωβίτ, (σ. 522, PG 56, 360).
ιδ'. Τῆς Ἰουδίθ, (σ. 524, PG 56, 361).

Β'. Ποιητικὰ ἢ Διδακτικὰ Βιβλία:

ιε'. Τοῦ Ἰώβ, (σ. 528, PG 56, 362).
ις'. Τῆς Σοφίας Σολομῶντος, (σ. 548, PG 56, 368).
ιζ'. Τῶν Παροιμιῶν Σολομῶντος, (σ. 552, PG 56, 370).
ιη'. Σύνοψις τοῦ Σειράχ, (σ. 568, PG 56, 375).

Γ'. Προφητικὰ Βιβλία:

Σύνοψις τῶν ὑπὸ τῶν προφητῶν εἰρημένων:
ιθ'. Τοῦ Ἠσαΐου, (σ. 572, PG 56, 376).
κ'. Τοῦ Ἰερεμίου, (σ. 576, PG 56, 376).
κα'. Τοῦ Ἰεζεκιήλ, (σ. 584, PG 56, 380).
κβ'. Τοῦ Δανιήλ, (σ. 590, PG 56, 382).
κγ'. Τοῦ Ὠσηέ, (σ. 592, PG 56, 383).
κδ'. Τοῦ Ἰωήλ, (σ. 594, PG 56, 383).
κε'. Τοῦ Ἀμώς, (σ. 594, PG 56, 384).
κς'. Τοῦ Ἀβδιοῦ, (σ. 596, PG 56, 384).
κζ'. Τοῦ Ἰωνᾶ, (σ. 596, PG 56, 384).
κη'. Τοῦ Μιχαία, (σ. 598, PG 56, 384).
κθ'. Τοῦ Ναούμ, (σ. 598, PG 56, 386).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΗ ΓΕΝΕΣΗ
Ὁμιλίες (Α' - ΚΓ'), (σ. 10-723, PG 53, 21-205).

α'. Λόγος παραινετικὸς εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς· (ὁ πρῶτος λόγος ὅλος ἠθικὸς περὶ νηστείας), (σ. 10-27, PG 53, 21).

β'. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κτίσεως· «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν»· (ὅτι δεῖ μεμνῆσθαι τῶν εἰρημένων καὶ τῇ τῶν δογμάτων ὀρθότητι ἀκόλουθα τὰ ἔργα κεκτῆσθαι, (σ. 28-49, PG 53, 25).

γ'. Εἰς τὰ ὑπόλοιπα, ἕως τοῦ, «Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα μία»· (περὶ τοῦ διηνεκῶς νήφειν διὰ τὸ πρὸς ἀσωμάτους ἔχειν ἡμᾶς τὸν πόλεμον, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 50-75, PG 53, 32).

δ'. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· «Γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος κτλ. καὶ ἐγένετο οὕτως»· (ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς ὀνίνησιν ἡ νηστεία, χωρὶς τῶν καλῶν κατορθωμάτων· καὶ περὶ τοῦ εὔχεσθαι ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν), (σ. 76-107, PG 53, 39).

ε'. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, «Συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά»· (περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀφορᾷν εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων δόξαν ποιοῦντάς τι ἀγαθόν), (σ. 108-131, PG 53, 48).

ς'. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, «Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ κτλ.». (κατὰ Ἑλλήνων, καὶ περὶ τοῦ μὴ καταναλίσκειν τὸν καιρὸν ἐν τοῖς ἀκαίροις συλλόγοις), (σ. 132-161, PG 53, 54).

ζ'. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, «Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν κτλ.»· (ὅτι οὐ χρὴ ἀπογινώσκειν τῆς τῶν ἀπίστων σωτηρίας καὶ διδόναι λαβὴν αὐτοῖς βλασφημίας ἐκ τοῦ μὴ καλῶς οἰκονομεῖν τὸν ἑαυτῶν βίον), (σ. 162-191, PG 53, 61).

η'. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν κτλ.»· (ὅτι οὐ τὸ ἀπέχεσθαι μόνον βρωμάτων ἀληθὴς νηστεία, ἀλλὰ τῶν κακῶν ἀποχή· καὶ ὅτι οὐ χρὴ πρὸς ἐπίδειξιν ἐλεεῖν, καὶ ὅτι οὐδὲν ἴσον τῆς κατὰ Θεὸν ἀρετῆς), (σ. 192-215, PG 53, 69).

θ'. Εἰς τὰ ἀκόλουθα τοῦ, «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν». Καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας, "Διὰ τί τὰ θηρία ἐδημιουργήθη, καὶ τί τὸ χρήσιμον ἀπὸ τοῦ παραχθῆναι;" Καὶ ὅτι καὶ τοῦτο μάλιστα δείκνυσι καὶ τὴν τιμὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν ἄφατον τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν· (ὅτι μεγίστη θυσία τὸ ἀναλογίζεσθαι τὰς παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐεργεσίας), (σ. 216-237, PG 53, 76).

ι'. Προτροπὴ πρὸς τοὺς ἐρυθριῶντας μετὰ τὴν ἑστίασιν παραβαλεῖν τῇ συνάξει ματὰ τὴν ἑσπέραν. Καὶ εἰς τό, «Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον· κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς»· (ὅτι χρὴ ἀδιαλείπτως καὶ ἐν πᾶσι μνημονεύειν τοῦ Θεοῦ, (σ. 238-271, PG 53, 81).

ια'. Ὅτι δεῖ πολὺν τῆς ἀρετῆς ποιεῖσθαι λόγον, καὶ μιμεῖσθαι τοὺς ἁγίους, οἵ, τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῖν ὄντες, ταύτην μετ' ἀκριβείας κατώρθωσαν, καὶ ὅτι ῥαθυμοῦσιν ἡμῖν οὐδεμίαν ἔσται ἀπολογία· (ὅλος ὁ λόγος ἠθικὸς καὶ παραινετικὸς πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μίμησιν τῶν ἁγίων), (σ. 272-299, PG 53, 90).

ιβ'. «Αὕτη ἡ Βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ

τε καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο κτλ.»· (ὅτι τῆς ψυχῆς ἐχούσης τὸ κράτος κατὰ τοῦ σώματος, ἐγγίνεται ἡμῖν τοῖς ἀγγέλοις ἁμιλλᾶσθαι), (σ. 300-325, PG 53, 98).

ιγ'. «Καὶ ἐφύτευσε Κύριος ὁ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κτλ.»· (ὅτι δεῖ κοσμεῖσθαι καὶ δογμάτων ὀρθότητι καὶ βίου ἀκριβείᾳ. Ἑκάτερον γὰρ χωρὶς ἑτέρου οὐδὲν ὀνίνησι τὸν κεκτημένον), (σ. 326-349, PG 53, 105).

ιδ'. «Καὶ ἔλαβε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάττειν»· (ὅτι δεῖ ἀδιαλείπτως μνημονεύειν τῶν θείων διδαγμάτων· μέγα γὰρ τοῦτο κέρδος), (σ. 350-377, PG 53, 111).

ιε'. «Τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ κτλ.»· (ὅτι δεῖ ἀδιαλείπτως μνημονεύειν τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ μὴ σκοπεῖν, εἰ τὸ ἥμισυ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς διῆλθεν, ἀλλ' εἴ τι διωρθώσαμεν τῶν ἐν ἡμῖν παθῶν· καὶ ὅτι χρὴ τοῖς μέλεσι χρῆσθαι πρὸς ἀγαθὰς πράξεις, οὐ πρὸς τὰς ἐναντίας), (σ. 378-407, PG 53, 118).

ις'. Εἰς τὴν παράβασιν τῶν πρωτοπλάστων· «Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο»· (περὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ οἷα ἀγαθὰ ἐδωρήσατο τῷ ἀνθρώπῳ), (σ. 408-441, PG 53, 125).

ιζ'. «Καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν»· (ὅτι δεῖ τῆς ἐκκλησίας ἐξερχομένους ἡμᾶς μνημονεύειν τῶν εἰρημένων), (σ. 442-497, PG 53, 134).

ιη'. «Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, Ζωὴ κτλ.»· (ὅτι, εἰ μετὰ τοσαῦτα παραδείγματα, τῆς ἀρετῆς ἀμελήσομεν, μείζονι κολάσει, ἢ οἱ πρὸ ἡμῶν, ὑποβληθησόμεθα), (σ. 498-539, PG 53, 148).

ιθ'. «Καὶ εἶπε Κάϊν πρὸς Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Διέλθωμεν δὴ εἰς τὸ πεδίον»· (ὅτι οὐ δεῖ φεύγειν τὸ κακῶς παθεῖν, ἀλλὰ τὸ κακῶς ποιεῖν· καὶ ὅτι ὁ τὸν πλησίον κακοποιῶν αὐτὸς μᾶλλον πάσχει δεινά, ἢ ἐκεῖνος), (σ. 540-569, PG 53, 158).

κ'. «Ἐξῆλθε δὲ Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ κτλ.»· (ὅτι εἰ βουλόμεθα τῇ διδασκαλίᾳ προσέχειν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς ἐλευσόμεθα· καὶ ὅτι ῥίζα τῶν κακῶν ἡ φιλαργυρία, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 570-601, PG 53, 166).

κα'. «Αὕτη ἡ Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων κτλ.»· (ὅτι οὐδὲν ὄφελος τῆς συνεχοῦς διδασκαλίας, μὴ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐπιδόντων· καὶ ὅτι δεῖ τὴν τῆς ψυχῆς θεραπείαν προτιμᾶν τῆς τοῦ σώματος), (σ. 602-641, PG 53, 175).

κβ'. «Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων κτλ.»· (ὅτι δεῖ πρὸς τὸ τῷ Θεῷ δοκοῦν ἀφορᾶν, καὶ κατὰ κενοδοξίας), (σ. 642-685, PG 53, 185).

κγ'. «Νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ κτλ.»· (ὅτι οὐ χρὴ τοῦ διαβόλου αἰτιᾶσθαι, ἀλλὰ τὴν ῥάθυμον γνώμην), (σ. 686-723, PG 53, 196).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1980
Μετ. ἀπὸ τὸν Παναγιώτη Παλαμᾶ

Συνέχεια τῶν Ὁμιλιῶν στὴ Γένεση.

Ὁμιλίες (ΚΔ' - ΜΑ'), (σ. 8-707, PG 53, 206-385).

κδ'. «Ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, καὶ τὸν Ἰάφεθ· ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας»· (ὅτι πλείονα τὴν ἀρετὴν ἀπαιτούμεθα ἡμεῖς, ἢ οἱ παλαιοί· καὶ ὅτι δυνάμεθα καὶ ἐν βραχεῖ χρόνου καρῷ τὸν Θεὸν εἰς οἶκτον ἐπισπάσασθαι ἀξίως μετανοοῦντες), (σ. 8-53, PG 53, 206).

κε'. «Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς»· (ὅτι οὐ χρὴ πρὸς τοὺς τῆς ἀρετῆς πόνους σκοποῦντας ῥαθυμεῖν, ἀλλά, τὸ ἐξ αὐτῆς κέρδος λογιζομένους, σπουδάζειν), (σ. 54-97, PG 53, 218).

κς'. «Καὶ ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Νῶε καὶ λοιπῶν, ὅσα ἦν ἐν τῇ Κιβωτῷ κτλ.»· (ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀδιαλείπτως καὶ καθ' ἑκάστην εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ), (σ. 98-135, PG 53, 229).

κζ. «Καὶ ᾠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ κτλ.»· (ὅτι δυνάμεθα, ἐὰν βουλώμεθα, καὶ ἐν βραχεῖ χρόνῳ τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν ἀπονίψασθαι, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν), (σ. 136-181, PG 53, 239).

κη'. «Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ κτλ.»· (ὅτι οὐδέν ἐστι τὸ ἀντιταττόμενον τῷ τοῦ Θεοῦ προστάγματι· καὶ τούτου ἀπόδειξις τὸ τῶν ἀποστόλων κήρυγμα, ὅπως δι' εὐτελῶν καὶ ὀλίγων ἐπλατύνθη εἰς πᾶσαν τὴν γῆν), (σ. 182-215, PG 53, 252).

κθ'. «Καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη»· (ὅτι οὐ κακία προγόνων ἡμᾶς λυμαίνεται, οὔτε ἀρετὴ ὠφελεῖ, ἐὰν ῥᾳθυμῶμεν), (σ. 216-263, PG 53, 260).

λ'. «Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἕν, καὶ φωνὴ μία πᾶσιν»· (ὅτι χρὴ μετὰ τῆς νηστείας καὶ ἀδιαλείπτως εὔχεσθαι), (σ. 264-301, PG 53, 273).

λα'. «Καὶ ἔλαβε Θάῤῥα τὸν Ἄβραμ κτλ.»· (ὅτι δεῖ ἡμᾶς τὴν τοῦ Ἀβραὰμ προθυμίαν μιμήσασθαι· καὶ ὅτι οὐ δεῖ τὰ γήϊνα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς προτιμᾷν), (σ. 302-341, PG 53, 282).

λβ'. «Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ κτλ.»· (περὶ τοῦ γενναίως φέρειν τοὺς πειρασμούς), (σ. 342-391, PG 53, 292).

λγ'.«Ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτλ.»· (περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 392-421, PG 53, 305).

λδ'. «Εἶπε δὲ Κύριος τῷ Ἄβραμ μετὰ τὸ χωρισθῆναι τὸν Λὼτ ἀπ' αὐτοῦ κτλ.»· (ὅτι βέβαιαι αἱ περὶ τῶν μελλόντων ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ εἰς ἡμᾶς ἀγάπης· καὶ ὅτι δεῖ οὐχ ἑαυτοῖς ζῆν, ἀλλὰ τῷ Θεῷ), (σ. 422-455, PG 53, 312).

λε'. «Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀμαρφὰθ κτλ.»· (ὅτι πασῶν ἀρετῶν θεμέλιος ἡ ταπεινοφροσύνη, καὶ περὶ τῆς τῶν παρόντων ματαιότητος, καὶ ὅτι τὸν πλοῦτον εἰς πένητας ἀναλίσκειν μᾶλλον, ἢ σωρεύειν), (σ. 456-499, PG 53, 321).

λς'. «Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἄβραμ κτλ.»· (ὁποῖά εἰσιν, ἃ Θεὸς ἡμῖν ὑπέσχετο· καὶ ὅτι οὐ δεῖ πρὸς τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγῶνας ἀλύειν), (σ. 500-533, PG 53, 332).

λζ'. «Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Ἄβραμ· Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ χώρας Χαλδαίων κτλ.»· (περὶ τῆς τῶν παρόντων καταφρονήσεως, καὶ κατὰ τῆς ἁμαρτίας· καὶ ὅτι δεῖ τὰ ἀναγ-

καῖα μόνον ζητεῖν), (σ. 534-567, PG 53, 341).

λη'. «Σάρα δέ, ἡ γυνὴ Ἄβραμ, οὐκ ἔτεκεν αὐτῷ κτλ.»· (περὶ τῆς ὁμονοίας καὶ ἀμοιβαίας ἀγάπης γυναικὸς καὶ ἀνδρός), (σ. 568-609, PG 53, 350).

λθ'. «Ἡνίκα δὲ ἐγένετο ὁ Ἄβραμ ἐννενήκοντας ἐννέα ἐτῶν, ὤφθη αὐτῷ ὁ Θεός»· (περὶ τῆς περιτομῆς κατὰ Ἰουδαίων), (σ. 610-641, PG 53, 360).

μ'. «Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἄβραμ· Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται Σάρα, ἀλλὰ Σάῤῥα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς»· (περὶ ὑπακοῆς, καὶ ὅτι χρησίμως παρὰ Θεοῦ τὰ λυπηρὰ καὶ τὰ χρηστὰ ἐπιμὶξ τίθεται· καὶ ὅτι δεῖ τὸν Ἀβραὰμ μιμήσασθαι, καὶ τὰ θεῖα προστάγματα οὐ περιεργάζεσθαι, καὶ περὶ βαπτίσματος καὶ περιτομῆς· καὶ χρησίμως ἀναμεμίχθαι τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς ἀγαθούς), (σ. 642-665, PG 53, 368).

μα'. «Ὤφθη δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ κτλ.»· (περὶ φιλοξενίας), (σ. 666-707, PG 53, 374).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983,
Μετ. ἀπὸ τὸν Παναγιώτη Παλαμᾶ

Συνέχεια τῶν ὁμιλιῶν στὴ Γένεση.

α) Ὁμιλίες (ΜΒ' - ΞΔ'), (σ. 8-707, PG 54, 385-557).

μβ'. «Ἐξαναστάντες δὲ οἱ ἄνδρες ἐπέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας»· (περὶ φιλοξενίας καὶ περὶ Ἠλία καὶ τῆς χήρας), (σ. 6-45, PG 54, 385).

μγ'. «Ἦλθον δέ», φησίν, «οἱ δύο Ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας»· (περὶ φιλοξενίας), (σ. 46-89, PG 54, 395).

μδ'. «Ὤρθρισε δὲ Ἀβραὰμ τῷ πρωῒ εἰς τὸν τόπον, οὗ ἑστήκει ἐναντίον τοῦ Θεοῦ»· (ὅτι οἱ ἐνάρετοι καὶ ἐνταῦθα μένοντες, καὶ μετὰ τὴν ἐντεῦθεν μετάστασιν, ὠφελείας ἡμῖν ὑπόθεσις γίνονται, καὶ περὶ Ἰωσήφ), (σ. 90-121, PG 54, 405).

με'. «Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν εἰς γῆν πρὸς Λίβα»· (ὅτι τοῖς τὰ οὐράνια μελετῶσιν εὔκολα τὰ τοῦ βίου δύσκολα), (σ. 122-155, PG 54, 413).

μς'. «Καὶ εἶπε Σάῤῥα· Τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραάμ, ὅτι θηλάζει παιδίον Σάῤῥα; ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν γήρᾳ μοι» (κατὰ φθόνου), (σ. 156-179, PG 54, 422).

μζ. «Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ὁ Θεὸς ἐπείραζε τὸν Ἀβραάμ»· (περὶ ὑπακοῆς), (σ. 180-203, PG 54, 428).

μη'. «Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ Χὲτ πρὸς Ἀβραὰμ καὶ εἶπον· Βασιλεὺς παρὰ Θεοῦ εἶ σὺ ἐν ἡμῖν, ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου»· (κατὰ τῆς ἀκαίρου ἐν γάμοις πομπῆς), (σ. 204-241, PG 54, 434).

μθ'. «Αὗται δὲ αἱ γενέσεις», φησίν, «Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ»· (περὶ εὐχῆς), (σ. 242-257, PG 54, 443).

ν'. «Ἐν γαστρὶ δὲ ἔλαβεν ἡ Ῥεβέκκα, καὶ ἐσκίρτων τὰ παιδία ἐν αὐτῇ»· (κατὰ φιλαργυρίας), (σ. 258-271, PG 54, 448).

να'. «Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς»· (ὅτι δεῖ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φεύγειν τὴν κακίαν), (σ. 272-291, PG 54, 451).

νβ'. «Ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, καὶ εὗρεν ἑκατοστεύουσαν κριθὴν ἐν ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ»· (ὅτι δεῖ καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἀγαπᾷν), (σ. 292-

319, PG 54, 456).

νγ'. «Ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ἔλαβε τὴν Ἰουδὶθ θυγατέρα Βεὴλ τοῦ Χετταίου»· (κατὰ ὀργῆς καὶ θυμοῦ), (σ. 319-347, PG 54, 463).

νδ'. «Καλέσασα δὲ Ῥεβέκκα τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, εἶπεν αὐτῷ»· (περὶ τῆς τῶν παρόντων καταφρονήσεως καὶ τῶν οὐρανίων ἐπιμελείας), (σ. 348-379, PG 54, 471).

νε'. «Καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακὼβ»· (κατὰ ῥαθυμίας, καὶ εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, καὶ περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης, καὶ περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον φιλοτιμίας· καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 380-407, PG 54, 479).

νϛ'. «Εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Λάβαν»· (ὅτι πάντων ἀσφαλέστατον ἡ τοῦ Θεοῦ προστασία), (σ. 408-439, PG 54, 486).

νζ'. «Ἐγένετο δέ, ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ κτλ.»· (ὅτι τοῖς τὴν ἄνωθεν εὔνοιαν ἐπισπάσασι πάντα εὔκολα καὶ εὐμενῆ), (σ. 440-487, PG 54, 494).

νη'. «Καὶ ἀναβλέψας Ἰακὼβ εἶδε παρεμβολὴν Θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ κτλ.»· (περὶ ἐπιεικείας καὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 488-515, PG 54, 506).

νθ'. «Καὶ ἦλθεν Ἰακὼβ εἰς Σαλὴμ πόλιν Σικίμων»· (ὅτι πολλὴν δεῖ ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν περὶ τῆς τῶν νέων σωφροσύνης), (σ. 516-541, PG 54, 513).

ξ'. «Καὶ οἰκοδομήσας θυσιαστήριον ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου Βαιθὴλ κτλ.»· (περὶ ἀρίστης πολιτείας· καὶ ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἑαυτοὺς ἐνταῦθα καταδικάσαι), (σ. 542-561, PG 54, 520).

ξα'. «Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ· Ἰωσὴφ δεκαεπτὰ ἐτῶν ἦν ποιμαίνων μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ πρόβατα»· (περὶ ἀρετῆς, καὶ ὅτι οὐ δεῖ φεύγειν τὸ κακῶς πάσχειν, ἀλλὰ τὸ μὴ καλῶς ποιεῖν), (σ. 562-589, PG 54, 525).

ξβ'. «Καὶ εἶδεν Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου, ᾗ ὄνομα Σαύα κτλ.»· (περὶ τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς, καὶ πῶς δυνατὸν μεθ' ἑαυτῶν ἔχειν τὸν Κύριον), (σ. 590-621, PG 54, 532).

ξγ'. «Καὶ οὐκ ἦν γινώσκων οὐδὲν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ διὰ Ἰωσήφ»· (περὶ ὑπομονῆς), (σ. 622-649, PG 54, 540).

ξδ'. «Ἐξῆλθε δὲ Ἰωσὴφ ἀπὸ προσώπου Φαραὼ κτλ.»· (περὶ τῆς τοῦ Ἰωσὴφ ἀγάπης εἰς τοὺς ἀδελφούς), (σ. 650-693, PG 54, 547).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1982,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Συνέχεια τῶν ὁμιλιῶν στὴ Γένεση.

α) Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (ΞΕ'-ΞΖ'), (σ. 8-97, PG 54, 558-580).

ξε'. «Καὶ ἀνέβησαν», φησίν, «ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Χαναναίαν πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν κτλ»· (περὶ ὑπομονῆς, καὶ ὅτι οὐ δεῖ πρὸς πειρασμοὺς ἀσχάλλειν), (σ. 8-37, PG 53, 558).

ξϛ'. «Ἤγγισαν δέ», φησίν, «αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν κτλ.»· (περὶ τοῦ ποίας δεῖ τοῖς παισὶ κληρονομίας καταλιμπάνειν, καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ πλούτου), (σ. 38-63, PG 53, 565).

ξζ'. «Εἶπε δέ», φησίν, «Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσὴφ κτλ.»· (ὅτι δεῖ τὴν τῶν παλαιῶν ἀρετὴν ζηλοῦν καὶ πολὺν αὐτῆς ποιεῖσθαι λόγον), (σ. 64-97, PG 53, 571).

β) Ὁμιλίες εἰς τοὺς Ψαλμοὺς (Γ'-ΙΒ', ΜΑ', ΜΓ'), (σ. 64-97, PG 55, 35-181).

Εἰσαγωγὴ (σ. 98-99).

ΟΜΙΛΙΕΣ

Οἱ Α'. καὶ ὁ Β', Ψαλμοὶ λείπουν.

γ'. «Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με;», (σ. 100-117, PG 55, 35).

δ'. «Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με κτλ.», (σ. 118-199, PG 55, 39).

ε'. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ κληρονομούσης, (σ. 200-241, PG 55, 60).

ς'. «Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με», (σ. 242-277, PG 55, 71).

ζ'. «Κύριε ὁ Θεός, ἐπὶ σὲ ἤλπισα· σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ ῥῦσαί με», (σ. 278-381, PG 55, 80).

η'. «Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ», (σ. 382-439, PG 55, 106).

θ'. «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου», (σ. 440-515, PG 55, 121).

ι'. «Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου, μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον;», (σ. 516-533, PG 55, 140).

ια'. Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος, ὅτι ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων», (σ. 534-553, PG 55, 144).

ιβ'. «Ἕως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; κτλ.», (σ. 554-573, PG 55, 149).

μα'. «Ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων». Καὶ τίνος χάριν ὁ Ψαλμὸς εἰς τὸν βίον εἰσενεχθεὶς μετ' ᾠδῆς ψάλλεται. Καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ μακροθυμίας, (σ. 574-619, PG 55, 155).

μγ'. «Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις», (σ. 620-683, PG 55, 167).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1982
Μετ. ὑπὸ Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὁμιλίες εἰς τοὺς Ψαλμούς, (ΜΔ' -ΜΘ'. ΡΗ'.-ΡΙΖ'. ΡΙΘ'-ΡΚΓ'), (σ. 6-677, PG 55, 182-356).

μδ'. «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν», (σ. 6-85, PG 55, 182).

με'. «Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὑρούσαις ἡμᾶς σφόδρα», (σ. 86-101, PG 55, 203).

μς'. «Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῳ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως κτλ.», (σ. 102-135, PG 55, 208).

μζ'. «Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν κτλ.», (σ. 136-157, PG 55, 216).

μη'. «Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην κτλ.», (σ. 158-229, PG 55, 222).

μθ'. «Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησε καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν», (σ. 230-295, PG 55, 249).

Λείπουν 58 Ψαλμοί.

ρη'. «Ὁ Θεός, τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς· ὅτι στόμα ἁμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοίχθη κτλ.», (σ. 296-323, PG 55, 258).

ρθ'. «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·

Κάθου ἐκ δεξιῶν μου», (σ. 324-379, PG 55, 264).
ρι'. «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ», (σ. 380-423, PG 55, 279).
ρια'. «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον», (σ. 424-461, PG 55, 290).
ριβ'. «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου», (σ. 462-479, PG 55, 299).
ριγ'. «Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακὼβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου, ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ», (σ. 480-517, PG 55, 304).
ριδ'. «Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου», (σ. 518-535, PG 55, 315).
ριε'. «Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα», (σ. 536-565, PG 55, 319).
ριϛ'. «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοὶ κτλ.», (σ. 566-567, PG 55, 327).
ριζ'. «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ», (σ. 568-607, PG 55, 328).
ριη'. (PG 55, 675-708).
ριθ'. «Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ μου», (σ. 608-629, PG 55, 338).
ρκ'. «Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἥξει ἡ βοήθειά μου», (σ. 630-641, PG 55, 344).
ρκα'. «Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα», (σ. 642-655, PG 55, 347).
ρκβ'. «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ», (σ. 656-663, PG 55, 351).
ρκγ'. «Εἰ μή, ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν», (σ. 664-677, PG 55, 353).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

α'. Ὁμιλίες εἰς τοὺς Ψαλμούς, (ΡΚΔ'.–ΡΝ'.), (σ. 8-535, PG 55, 356-498).
ρκδ'. «Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ὡς ὄρος Σιών», (σ. 8-, PG 55, 356).
ρκε'. «Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι», (σ. 20-29, PG 55, 360).
ρκϛ'. «Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες κτλ.», (σ. 30-39, PG 55, 362).
ρκζ'. «Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον», (σ. 40-61, PG 55, 365).
ρκη'. Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ κτλ.», (σ. 62-67, PG 55, 371).
ρκθ'. «Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου», (σ. 68-83, PG 55, 373).
ρλ'. «Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου, οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου», (σ. 84-93, PG 55, 377).
ρλα'. «Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ», (σ. 94-113, PG 55, 379).
ρλβ'. «Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν», (σ. 114-119, PG 55, 384).
ρλγ'. «Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου», (σ. 120-125, PG 55, 386).
ρλδ'. «Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον κτλ.», (σ. 126-169, PG 55, 387).
ρλε'. «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ», (σ. 170-189, PG 55, 399).

ρλς'. «Ὑπὲρ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών», (σ. 190-199, PG 55, 405).
ρλζ'. «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου», (σ. 200-213, PG 55, 407).
ρλη'. «Κύριε, ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνως με», (σ. 214-243, PG 55, 411).
ρλθ'. «Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥῦσαί με», (σ. 244-271, PG 55, 419).
ρμ'. «Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου· πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου», (σ. 272-325, PG 55, 442).
ρμα'. «Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδεήθην», (σ. 326-343, PG 55, 426).
ρμβ'. «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου», (σ. 344-381, PG 55, 446).
ρμγ'. «Εὐλογητὸς ὁ Κύριος ὁ Θεός μου, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς παράταξιν, τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον», (σ. 382-409, PG 55, 457).
ρμδ'. «Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου, ὁ βασιλεύς μου, καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος», (σ. 410-441, PG 55, 464).
ρμε'. «Αἴνει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον, αἰνέσω Κύριον ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω», (σ. 442-453, PG 55, 472).
ρμς'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός», (σ. 454-463, PG 55, 475).
ρμζ'. «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἴνει τὸν Θεόν σου, Σιών», (σ. 464-485, PG 55, 478).
ρμη'. «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις κτλ.», (σ. 486-515, PG 55, 484).
ρμθ'. «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾆσμα καινόν», (σ. 516-527, PG 55, 493).
ρν'. «Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», (σ. 528-535, PG 55, 495).

β) Περὶ Δαυὶδ καὶ Σαοὺλ Ὁμιλίες Γ.

Α'. Εἰς τὰ κατὰ τὸν Δαυὶδ καὶ τὸν Σαούλ, καὶ περὶ ἀνεξικακίας, καὶ τοῦ δεῖν φείδεσθαι τῶν ἐχθρῶν, καὶ μηδὲ ἀπόντας λέγειν κακῶς, (σ. 538-575, PG 55, 675).
Β'. Ὅτι μέγα ἀγαθὸν οὐ τὸ μετιέναι μόνον ἀρετήν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπαινεῖν ἀρετήν· καὶ ὅτι μεῖζον ἔστησε τρόπαιον φεισάμενος τοῦ Σαοὺλ ὁ Δαυίδ, ἢ ὅτε τὸν Γολιὰθ κατήνεγκε· καὶ ὅτι ἑαυτὸν μᾶλλον ἢ τὸν Σαοὺλ ὠφέλησε τοῦτο ποιήσας· καὶ εἰς τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν Σαούλ, (σ. 576-605, PG 55, 687).
Γ. Ὅτι ἐπισφαλὲς τὸ εἰς θέατρα ἀναβαίνειν, καὶ ὅτι μοιχοὺς ἀπηρτισμένους ποιεῖ, καὶ ὅτι ἀθυμίας αἴτιον καὶ πολέμου τοῦτο· καὶ ὅτι πᾶν ἀνεξικακίας εἶδος ὑπερεβάλετο ὁ Δαυὶδ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Σαούλ, καὶ ὅτι τὸ φέρειν ἁρπαγὴν πρᾴως τοῦ δοῦναι ἐλεημοσύνην ἴσον, (σ. 606-657, PG 55, 695).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-8).

α) Λόγοι εἰς τὴν Γένεσιν (Α'-Θ').

α'. Λεχθεὶς ἐν ἀρχῇ τῆς Τεσσαρακοστῆς εἰς τό, «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν», καὶ περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 1031, PG 54, 581).

β'. Τί δήποτε ἐπὶ μὲν ἡλίου καὶ σελήνης καὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἄλλων εἶπε, «Γενηθήτω», ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνθρώπου, «Ποιήσωμεν»; Καὶ τί ποτέ ἐστι τό, «κατ' εἰκόνα», (σ. 32-45, PG 54, 586).

γ'. Τί ἐστι τό, «Καθ' ὁμοίωσιν», καὶ τίνος ἕνεκεν, τοῦ Θεοῦ εἰπόντος, τῶν θηρίων ἡμᾶς ἄρχειν, οὐκ ἄρχομεν, καὶ ὅτι κηδεμονίας τοῦτο πολλῆς, (σ. 46-57, PG 54, 590).

δ'. Ὅτι δουλείας τρόπους τρεῖς εἰσήγαγεν ἡ ἁμαρτία· καὶ πρὸς τοὺς ῥαθύμως ἀκούοντας καὶ μὴ τιμῶντας γονεῖς, (σ. 58-77, PG 54, 593).

ε'. Ὅτι οὐ διὰ τὸν Ἀδὰμ κολαζόμεθα, καὶ ὅτι μείζονα τῶν δι' ἐκείνου εἰσενεχθέντων λυπηρῶν τὰ χρηστά, ἐὰν ἑαυτοῖς προσέχωμεν, καὶ κατὰ τῶν παρατρεχόντων τοὺς πένητας, (σ. 78-97, PG 54, 599).

ς'. Περὶ τοῦ ξύλου, εἰ ἐξ ἐκείνου γέγονεν ἡ γνῶσις τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ τῷ Ἀδάμ, ἢ καὶ πρὸ τῆς βρώσεως εἶχε τὴν διάγνωσιν ταύτην, ἐν ᾧ καὶ περὶ νηστείας, καὶ περὶ τοῦ δεῖν ἐν οἰκίᾳ μελετᾶν τὰ λεγόμενα ἐν ἐκκλησίᾳ, (σ. 98-109, PG 54, 604).

ζ'. Διὰ τί ξύλον γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ καλεῖται τὸ ξύλον, καὶ τί ποτέ ἐστι, «Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ», (σ. 110-141, PG 54, 607).

η'. Εἰς τὴν ἡμέραν χειμέριον οὖσαν, καὶ εἰς τὴν σύνοδον τῶν ἐπισκόπων, καὶ εἰς τὴν δόσιν τῆς ἐντολῆς πρὸς τὸν Ἀδάμ, καὶ ὅτι πολλῆς κηδεμονίας τὸν νόμον λαβεῖν, (σ. 142-153, PG 54, 616).

θ'. Εἰς τὸ πῶς δεῖ ἐπιτιμᾶν τοῖς τῶν ἀδελφῶν ἁμαρτήμασι, καὶ ὅτι χρὴ τῆς τούτων σωτηρίας προνοεῖν, καὶ διὰ τί Ἄβραμ Ἀβραὰμ ἐκλήθη, καὶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Νῶε. Ὅτι οὐχ ἁπλῶς ταῦτα οἱ δίκαιοι ἐκαλοῦντο τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ τοῦ Θεοῦ οἰκονομίᾳ, (σ. 154-187, PG 54, 619).

6) Ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἠσαΐαν, Κεφάλαια Α'. - Η',
(σ. 190-509, PG 56, 11-94).

Προοίμιον, (σ. 190-195, PG 56, 11-12).

α'. «Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἠσαΐας κτλ.», (σ. 196-249, PG 56, 13).

β'. «Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἠσαΐαν, υἱὸν Ἀμμὼς κτλ,», (σ. 250-297, PG 56, 27).

γ'. «Ἰδοὺ ὁ Δεσπότης Κύριος Σαβαὼθ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἰσχύοντα καὶ ἰσχύουσαν», (σ. 297-355, PG 56, 39).

δ'. «Καὶ ἐπιλήψονται ἑπτὰ γυναῖκες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνθρώπου ἑνός, λέγουσαι· τὸν ἄρτον ἡμῶν φαγώμεθα καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλώμεθα· πλὴν τὸ ὄνομά σου κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἄφελε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν», (σ. 356-363, PG 56, 54).

ε'. «Ἄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί μου», (σ. 364-407, PG 56, 56).

ς'. «Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεύς», (σ. 408-441, PG 56, 67).

ζ'. «Καὶ ἐγένετο ἐν ταις ἡμέραις Ἄχαζ τοῦ Ἰωναθάν, τοῦ Ὀζίου, βασιλέως Ἰούδα», (σ. 441-491, PG 56, 77).

η'. «Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρός με· Λάβε σεαυτῷ τόμον χάρτου καινόν, μέγαν, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων κτλ.», (σ. 492-509, PG 56, 90).

Ὑπόμνημα εἰς τὸν Δανιήλ (Κεφάλαια Ι'-ΙΓ'), (σ. 512-691, PG 56,193-246).

α'. «Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀσφανὲς τῷ

ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας καὶ ἀπὸ τῶν Φορθομμίν», (σ. 512-531, PG 56, 193).

β'. «Ἐν τῷ ἔτει δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἐξ αὐτοῦ», (σ. 531-567, PG 56, 199).

γ'. «Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε εἰκόνα χρυσῆν. Ὕψος αὐτῆς πήχεων ἑξήκοντα, καὶ εὖρος αὐτῆς πήχεων ἕξ· ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δεηρᾷ ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος κτλ.», (σ. 568-577, PG 56, 210).

δ'. «Ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ εὐθηνῶν ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ εὐθαλῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ πίων ἐν τῷ λαῷ μου», (σ. 578-605, PG 56, 212).

ε'. «Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος κτλ.», (σ. 606-615, PG 56, 222).

ς'. «Καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι ἐζήτουν πρόφασιν εὑρεῖν κατὰ Δανιὴλ ἐκ τῆς βασιλείας κτλ.», (σ. 616-627, PG 56, 225).

ζ'. «Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Βαλτάσαρ, βασιλέως Χαλδαίων, Δανιὴλ ἐνύπνιον εἶδεν, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ τὸ ἐνύπνιον ἔγραψεν. Ἀρχὴ λόγων αὐτοῦ», (σ. 628-647, PG 56, 228).

η'. «Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ ὅρασις ὤφθη πρός με, ἐγὼ Δανιήλ, μετὰ τὴν ὀφθεῖσάν μοι ἐν τῇ ἀρχῇ», (σ. 648-659, PG 56, 234).

θ'. «Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Δαρείου, τοῦ υἱοῦ Ἀσσουήρου, ἀπὸ τοῦ σπέρματος Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὴν βασιλείαν Χαλδαίων κτλ.», (σ. 660-673, PG 56, 237).

ι'. «Ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ βασιλέως Περσῶν Κύρου λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ. Καὶ ἀληθινὸς ὁ λόγος· καὶ δύναμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὀπτασίᾳ κτλ.», (σ. 674-685, PG 56, 241).

ια'. «Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου, ἐγὼ ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν. Καὶ νῦν ἀναγγελῶ σοι ἀλήθειαν», (σ. 686, PG 56, 243).

ιβ'. «Ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν χειρὸς λαοῦ ἡγιασμένου, γνώσονται ἅγιον, καὶ συντελεσθήσεται ταῦτα πάντα», (σ. 686-688, PG 56, 244).

ιγ'. «Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ· καὶ παρέλαβεν Κῦρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Καὶ ἦν Δανιὴλ συμβιώτης τοῦ βασιλέως καὶ ἔνδοξος ὑπὲρ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ», (σ. 688-691, PG 56, 244).

****

Τόμος 8Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

Ὁμιλίες σὲ πρόσωπα καὶ ῥητὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 6-8).

1. Περὶ Ἄννης, Λόγοι Ε', (σ. 10-135, PG 54, 631-676).

Α'. Εἰς τὸ δεῖν καὶ ἐν τῇ Πεντηκοστῇ καὶ

ἀεὶ τῆς νηστείας μεμνῆσθαι, καὶ ὅτι οὐ παρουσία μόνον, ἀλλὰ καὶ μνήμη νηστείας ὠφελεῖ· καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας, καὶ ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων οὐ μικρὸν μέρος αὐτῆς ἡ φυσικὴ τῶν γονέων περὶ τὰ ἔκγονα φιλία· καὶ ὅτι οὐ πατράσι μόνον, ἀλλὰ καὶ μητράσιν, ἐπιτέτακται τὰ παιδία ῥυθμίζειν, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τῆς Ἄννης, (σ. 10-39, PG 54, 631).

Β'. Εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἄννης, καὶ εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ εἰς τὴν ἐπιείκειαν αὐτῆς, καὶ περὶ τῆς εἰς τοὺς ἱερέας τιμῆς, καὶ εἰς τὸ δεῖν καὶ ἀρχομένους ἀρίστου καὶ λήγοντας εὔχεσθαι, (σ. 40-65, PG 54, 643).

Γ. Εἰς τὴν Ἄνναν, καὶ εἰς τὴν τοῦ Σαμουὴλ γαλακτοτροφίαν· καὶ ὅτι χρήσιμος ἡ περὶ τὸν τόκον βραδύτης, καὶ ὅτι ἐπικίνδυνον καὶ σφαλερὸν τὸ τῶν παίδων ἀμελεῖν, (σ. 66-87, PG 55, 652).

Δ'. Πρὸς τοὺς τὰς συνάξεις καταλιμπάνοντας καὶ εἰς τὰ θέατρα ἀναβαίνοντας, καὶ ὅτι οὐ μόνον χρησιμωτέρα τῆς ἐν θεάτροις διαγωγῆς ἡ ἐν ἐκκλησίᾳ διατριβή, ἀλλὰ καὶ ἡδίων· καὶ εἴς τε τὴν δευτέραν ῥῆσιν τῆς εὐχῆς τῆς Ἄννης, καὶ εἰς τὸ δεῖν συνεχῶς εὔχεσθαι καὶ ἐν παντὶ τόπῳ, κἂν ἐν ἀγορᾷ ὦμεν, κἂν ἐν ὁδῷ, κἂν ἐπὶ κλίνης (σ. 88-113, PG 54, 660).

Ε'. Πρὸς τοὺς ἐν ἑορταῖς μόνον συναγομένους, καὶ τί ποτέ ἐστιν ἑορτή· καὶ πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας τῇ τοῦ Θεοῦ Προνοίᾳ, διὰ τὸ πλουσίους εἶναι καὶ πένητας ἐν τῷ βίῳ· καὶ ὅτι χρησιμώτατον ἡ πενία, καὶ ὅτι πλούτου πλείονα ἡδονὴν ἔχει πανταχοῦ καὶ ἀσφάλειαν· καὶ εἰς τὴν Ἄνναν, (σ. 114-135, PG 54, 669).

2. **Εἰς τὸν μακάριον Ἀβραάμ,** (σ. 136-157, PG 50, 737).

3. **Εἰς τὸν Ἡλίαν καὶ εἰς τὴν χήραν, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης**, (σ. 158180, PG 51, 337).

4. **Περὶ Δαυὶδ καὶ Σαοὺλ Ὁμιλίες Γ'.** (σ. 181-269, PG 54, 674-709).

Α'. **Εἰς τὰ κατὰ τὸν Δαυὶδ καὶ τὸν Σαούλ,** καὶ περὶ ἀνεξικακίας, καὶ τοῦ δεῖν φείδεσθαι τῶν ἐχθρῶν, καὶ μηδὲ ἀπόντας λέγειν κακῶς, (σ. 181-209, PG 54, 675).

Β'. **Ὅτι μέγα ἀγαθὸν οὐ τὸ μετιέναι μόνον ἀρετήν,** ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπαινεῖν ἀρετήν· καὶ ὅτι μεῖζον ἔστησε τρόπαιον φεισάμενος τοῦ Σαοὺλ ὁ Δαυίδ, ἢ ὅτε τὸν Γολιὰθ κατήνεγκε· καὶ ὅτι ἑαυτὸν μᾶλλον ἢ τὸν Σαοὺλ ὠφέλησε τοῦτο ποιήσας· καὶ εἰς τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν Σαούλ, (σ. 210-231, PG 54, 687).

Γ'. **Ὅτι ἐπισφαλὲς τὸ εἰς θέατρα ἀναβαίνειν,** καὶ ὅτι μοιχοὺς ἀπηρτισμένους ποιεῖ, καὶ ὅτι ἀθυμίας αἴτιον καὶ πολέμου τοῦτο· καὶ ὅτι πᾶν ἀνεξικακίας εἶδος ὑπερεβάλετο ὁ Δαυὶδ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Σαούλ, καὶ ὅτι τὸ φέρειν ἁρπαγὴν πράως τοῦ δοῦναι ἐλεημοσύνην ἴσον, (σ. 231-269, PG 54, 695).

5. **Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Δαβὶδ τὸ λέγον·** «Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος», καὶ περὶ φιλοξενίας, Ὁμιλία Α', (σ. 270-303, PG 55, 499).

6. **Προειρηκότος ἑτέρου, Ὁμιλία Β'**, λεχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ μεγάλῃ, ὀλίγων συνελθόντων, εἰς τό, «Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος», καὶ περὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 304-319, PG 55, 511).

7. **Ἔπαινος τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,** καὶ περὶ εὐταξίας ἐν ταῖς

δοξολογίαις. Καὶ εἰς τό, «Εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου», (σ. 320-345, PG 56, 97).

8. **Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἠσαΐου τὸ λέγον,** «Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεύς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου»· καὶ ὅτι οὐ δεῖ χρόνον, οὐδὲ στοιχεῖον ἓν παρατρέχειν τῶν θείων Γραφῶν, (σ. 346-359, PG 56, 107).
9. **Εἰς τὴν Β'. τῶν Παραλειπομένων τὴν λέγουσαν,** «Ὑψώθη ἡ καρδία Ὀζίου», καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ ὅτι χρὴ μὴ θαρρεῖν τὸν ἐνάρετον· καὶ ὅσον κακὸν ἡ ἀπόνοια, (σ. 360-381, PG 56, 112).
10. **Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἠσαΐου τὸ λέγον,** «Ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεύς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου»· καὶ ἔπαινος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, καὶ κατὰ κωλυόντων τὸν γάμον ἔνθεος ἀπόδειξις, (σ. 382-407, PG 56, 119).
11. **Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἠσαΐου τὸ λέγον,** «Ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεύς, εἶδον τὸν Κύριον», καὶ ἡ ἀπόδειξις, ὅτι δικαίως ἐλεπρώθη Ὀζίας ἀναξίως θυμιάσας, ὅπερ οὐκ ἔξεστι βασιλεῦσιν, ἀλλ' ἱερεῦσιν, (σ. 408-423, PG 56, 129).
12. **Εἰς τὰ Σεραφείμ,** (σ. 424-441, PG 56, 135).
13. **Εἰς τὴν προφητικὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν,** «Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ἐποίησα φῶς καὶ σκότος, ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων κακά», (σ. 442-471, PG 56, 141).
14. **Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἰερεμίου,** «Κύριε, οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ οὐδὲ ἄνθρωπος πορεύσεται καὶ κατορθώσει τὴν πορείαν αὐτοῦ», (σ. 472-495, PG 56, 153).
15. **Εἰς τὸν Μελχισεδέκ·** ὅτι ἀσυγκρίτως ἀνώτερος εἶναι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Μελχισεδέκ, καθόσον προσκυνεῖ καὶ αὐτὸς τὸν Χριστόν, εἰς ὃν πᾶν γόνυ κάμπτει, (σ. 496-507, PG 56, 257).
10. **Εἰς τὴν μετάνοιαν τῶν Νινευιτῶν·** ὅτι εἰς πάντας ὠφέλιμα τὰ φάρμακα τῆς μετανοίας, ἄρχοντας καὶ λαϊκούς, (σ. 508-521, PG 64, 424).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978
Μετάφραση ἀπὸ τοὺς
Ἰγνάτιο Σακαλῆ καὶ Νικ. Τσίκη

Ὑπόμνημα εἰς τὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλ. Α'-Κ'), (σ. 16-727, PG 57, 13-285)..

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-14).

Α'. (Οἱ ἅγιες Γραφὲς μᾶς δόθηκαν ἀπὸ τὸν Θεὸ πρὸς ἀνάκτηση τῆς καθαρότητας τῆς ψυχῆς. Καὶ Παλαιὰ Διαθήκη βέβαια νομοθετήθηκε μετὰ τὴν καταστροφὴ τῶν Αἰγυπτίων πάνω στὸ ὄρος Σινᾶ μέσα σὲ θόρυβο πολὺ καὶ γνόφο ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ, ἐνῶ ἡ Καινὴ μέσα σὲ οἰκία μὲ ἡσυχία καὶ κατὰ τὴ διάρκεια ἡμέρας. Πρὸς τὸ τέλος λέγει, ὅτι πρέπει μὲ ἀκρίβεια νὰ προσέχομε τὶς θεῖες Γραφὲς ὅταν διαβάζονται), (σ. 16-49, PG 57, 13).

Β'. «Βίβλος Γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ» κεφ. α'. 1 (Ἡ ἱστορικὴ πραγματεία τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου καλεῖται Εὐαγ-

γέλιο. Ἀποδείξεις γιὰ τοὺς τέσσερις εὐαγγελιστὲς καὶ τὴ συμφωνία αὐτῶν κτλ. Πρὸς τὸ τέλος λέγει, ὅτι πρέπει νὰ μεριμνοῦμε γιὰ τὰ θεῖα καὶ νὰ μὴ προσηλωνόμαστε στὰ βιωτικά, καὶ νὰ προσέχομε στὶς θεῖες Γραφές), (σ. 50-79, PG 57, 23).

Γ'. «Βίβλος Γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ» κεφ. α'. 1 (Ὁ ἄλλος μυστηριώδης λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ εὐαγγελιστής, ἐνῶ γενεαλόγησε τὸν Ἰωσήφ, δὲν γενεαλόγησε τὴν Θεοτόκο. Προτροπὴ ἐπίσης γιὰ ταπεινοφροσύνη, καὶ νὰ μὴ ὑπερηφανευόμαστε γιὰ τὰ κατορθώματά μας, ἀλλὰ νὰ κατανοοῦμε καὶ νὰ ὁμολογοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας), (σ. 80-107, PG 57, 32).

Δ'. «Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυίδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες κτλ. κεφ. α'. 17. Προτροπὴ ἐπίσης πρὸς ὀρθὴ πολιτεία, καὶ κατὰ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς κενοδοξίας· ἀκόμη γιὰ τοὺς τρεῖς παῖδες, καὶ ὅτι πρέπει καὶ ἐμεῖς ὅπως ἐκεῖνοι νὰ μὴ προσκυνοῦμε τὴ χρυσῆ εἰκόνα τοῦ Μαμωνᾶ), (σ. 108-161, PG 57, 39).

Ε'. «Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος καὶ ἑξῆς· (κεφ. α'. 22). (Νουθετεῖ τοὺς ἀκροατές, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας νὰ μεταβαίνει καθένας στὸν οἶκο του, καί, ἀφοῦ συγκεντρώσει γύρω του τὴ γυναίκα καὶ τὰ τέκνα του, νὰ διδάσκει αὐτοὺς ὅσα ἄκουσε, ὥστε ἔτσι καὶ αὐτὸς νὰ διατηρεῖ αὐτὰ στὴ μνήμη του, καὶ νὰ μὴ τὰ λησμονεῖ ἐξαιτίας τῶν βιωτικῶν μεριμνῶν. Ἐπίσης γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη), (σ. 162-187, PG 57, 55).

ϛ'. «Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοῦ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, καὶ ἑξῆς» Κεφ. 2,1-3)· (Γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀστρολογία, γιὰ τὸ ἀστέρι ποὺ ὁδήγησε τοὺς μάγους, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναθέτομε ἐξολοκλήρου τὸν ἑαυτό μας στὸν Θεό· ἐπίσης γιὰ τὴν κατάνυξη καὶ τὴ μετάνοια), (σ. 188-225, PG 57, 61).

Ζ'. «Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ Χριστὸς γεννᾶται» κτλ. (κεφ. 2, 4-10)· (Ἐρωτῶνται οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων. Ὁμιλεῖ γιὰ τὴ δολιότητα τοῦ Ἡρώδη. Ἐπίσης γιὰ τοὺς αἱρετικοὺς Μαρκίωνα καὶ Παῦλο Σαμοσατέα καὶ γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, γιὰ ἐκείνους ποὺ δὲν μεταλαμβάνουν ἐπάξια τὰ ἄχραντα μυστήρια, καὶ προτρέπει νὰ μὴ προτιμοῦμε τὰ θέατρα ἀντὶ τοῦ Κυρίου μας), (σ. 226-257, PG 57, 73).

Η'. «Καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ·» κτλ. (κεφ. 211-15). (Γίνεται λόγος γιὰ τὰ θεοπρεπῆ δῶρα, γιὰ τὴ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν εὐσέβεια τῶν μοναχῶν τῆς Αἰγύπτου, καὶ μᾶς προτρέπει νὰ μιμούμαστε αὐτούς), (σ. 258-281, PG 57, 81).

Θ'. «Τότε ἰδὼν ὁ Ἡρώδης ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν ... κλπ» (κεφ. 2, 16-23). (Κάνει λόγο γιὰ τὴν ὠμότητα τοῦ Ἡρώδη καὶ γιὰ τὴ Ῥαχήλ, καὶ ὅτι ὄντας ἐμεῖς ἀσεβεῖς καθόλου δὲν μᾶς ὠφελεῖ ἡ ἀρετὴ τῶν προγόνων μας· καὶ ἀκόμη νὰ μὴ μεγαλοφρονοῦμε γιὰ τὸν πλοῦτο μας), (σ.

282 - 313, PG 57, 89).

Ι'. «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας καὶ λέγων· κτλ» (κεφ. 3, 1-6). (Ἐξηγεῖ τί σημαίνει «ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις»· ὁμιλεῖ γιὰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννη, γιὰ τὸ ἔργο γιὰ τὸ ὁποῖο στάλθηκε, καὶ γιὰ τὴ συρροὴ τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτόν· στὸ τέλος ὑπάρχει προτροπὴ πρὸς μετάνοια καὶ συμβουλὴ νὰ ὑποφέρομε μὲ γενναιότητα τοὺς πειρασμούς), (σ. 314-343, PG 57, 183).

ΙΑ'. «Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Σαδδουκαίων καὶ Φαρισαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 3, 7-12). (Ὁμιλεῖ γιὰ τὸ ἄσβεστο πῦρ τῆς γέεννας, καὶ ὅτι πρέπει ἐμεῖς νὰ μελετοῦμε ὅλη τὴν ἀρετή)· (σ. 344-381, PG 57, 191).

ΙΒ'. «Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 3, 13-17). (Ὁ Κύριος ὄντας ἀναμάρτητος δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννη. Ἐξηγεῖ γιατί τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἐμφανίζεται μὲ μορφὴ περιστερᾶς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναλογιζόμαστε ὄχι τὰ γήϊνα, ἀλλὰ τὰ οὐράνια), (σ. 382-405, PG 57, 201).

ΙΓ'. «Τότε ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου κτλ.» (κεφ.4, 1-11). Κάνει λόγο γιὰ τὸν πειρασμὸ τοῦ Κυρίου μετὰ τὸ βάπτισμα, ὅτι πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζομε γενναῖα τὶς μηχανορραφίες τοῦ Διαβόλου, καὶ ὅτι τὰ σχετικὰ μὲ μᾶς δὲν περιορίζονται στὰ τοῦ παρόντος βίου, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀποδημία ἀπὸ ἐδῶ ὑπάρχει καὶ δικαστήριο, καὶ κρίση, καὶ γέεννα), (σ. 406-439, PG 57, 207).

ΙΔ'. «Ἀκούσας δὲ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν κτλ.» (κεφ. 4,12-25). (Τονίζει ὅτι καὶ ἐμεῖς πρέπει ν' ἀποφεύγομε τοὺς πειρασμοὺς καὶ νὰ μὴ πέφτομε σ' αὐτοὺς μὲ τὴ θέλησή μας, νὰ μὴ ἀμελοῦμε γιὰ τὰ νοσήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι, ἐὰν δὲν ἐξαλείψομε ἐδῶ τὰ ἁμαρτήματά μας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγομε τὶς ἐκεῖ τιμωρίες), (σ. 440-459, PG 57, 217).

ΙΕ'. «Ἰδὼν δὲ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 5,1-16). (Ἀνέβηκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ μᾶς διδάξει νὰ μὴ κάνομε τίποτε πρὸς ἐπίδειξη, νὰ ἀπαλλασσόμαστε ἀπὸ τοὺς θορύβους τῶν πόλεων, καὶ μάλιστα ὅταν ὑπάρχει ἀνάγκη γιὰ φιλοσοφία· ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει ἐμεῖς ν' ἀνταποδίδομε ὕβρεις ὅταν κακολογούμαστε, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀμελοῦμε αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν, ἀλλ' ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμᾶς νὰ τοὺς διορθώνομε), (σ. 460-521, PG 57, 223).

ΙϚ'. «Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας κτλ.» (κεφ. 5, 17-260). (Τονίζει ὅτι ἕνας εἶναι ὁ νομοθέτης τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, κάνει λόγο γιὰ τὶς ἐντολὲς τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας, καὶ ὅτι γι' αὐτὸν ποὺ μελετᾶ τὰ θεῖα δὲν εἶναι ἀνυπόφορη ἡ ἀρετή), (σ. 522-583, PG 57, 237).

ΙΖ'. «Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρ-

χαίοις· Οὐ μοιχεύσεις κτλ.» (κεφ. 5,27-37). (Συμπλήρωση τοῦ παλαιοῦ Νόμου. Γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἁγνεία, τὸν ὅρκο, τὴν ὀργὴ καὶ τὴν ἐπιορκία, καὶ ὅτι πρέπει ἐμεῖς νὰ ἐπιδείξομε κάτι ἐπιπλέον ἀπὸ τοὺς παλαιούς, καὶ ὅτι αὐτὸ εἶναι εὔκολο σ' αὐτοὺς ποὺ θέλουν), (σ. 584-619, PG 57, 255).

ΙΗ'. «Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη, Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος κτλ.» (κεφ. 5, 38-48). (Κάνει λόγο γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κακοποιοῦμε, νὰ δίνομε τόπο στὴν ὀργή, νὰ μὴ ἀνταποδίδομε κακὸ ἀντὶ κακοῦ, ἀλλὰ νὰ προσευχόμαστε γιὰ τοὺς ἐχθρούς μας καὶ νὰ τοὺς ἀγαπᾶμε, καὶ νὰ μὴ περιμένομε αὐτοὺς ποὺ συναντᾶμε νὰ μᾶς μιλήσουν αὐτοὶ πρῶτοι), (σ. 620-651, PG 57, 265).

ΙΘ'. «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν, μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 6,1-15). (Κάνει λόγο γιὰ τὴν κενοδοξία, γιὰ τὴν προσευχὴ καὶ γιὰ τὴ βαττολογία, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσευχόμαστε πρὸς τὸν Θεὸ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν), (σ. 652-697, PG 57, 273).

Κ'. «Ὅταν δὲ νηστεύετε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ κτλ.» (κεφ. 6,16-23). (Πρέπει νὰ νηστεύομε χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν οἱ ἄλλοι. Κάνει λόγο γιὰ τὴν ἀκτημοσύνη, γιὰ τὴ φιλαργυρία, καὶ γιὰ τὸ θησαυρὸ στοὺς οὐρανούς, ὅπου δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος), (σ. 698-727, PG 57, 283).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλ. ΚΑ'-ΛΖ'), (σ. 8-599, PG 57, 293-419).

ΚΑ'. «Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν κτλ.» (κεφ. 6, 24-27). (Γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐξολοκλήρου βιωτικὴ μέριμνα, γιὰ τὸν φιλάργυρο, ποὺ δὲν μπορεῖ συγχρόνως ν' ἀγαπᾶ Θεὸ καὶ Μαμωνᾶ, γιὰ τὸ ὅτι τὰ ἐπιτάγματα δὲν εἶναι ἀδύνατα γι' αὐτοὺς ποὺ θέλουν, καὶ ὅτι εἶναι πολλοὶ αὐτοὶ ποὺ τὰ κατορθώνουν), (σ. 7-29, PG 57, 293).

ΚΒ'. «Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾶ οὐδὲ νήθει κτλ.» (κεφ, 6,28-34). (Ὅτι πρέπει νὰ καταφρονοῦμε τὴ μάταια πολυτέλεια, νὰ ἐπιδιώκομε τὴ μετάνοια, καὶ νὰ ἐπιμένομε κατὰ τὶς προσευχές μας), (σ. 30-63, PG 57, 299).

ΚΓ. «Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε κτλ.» (κεφ. 7, 1-23). (Γι' αὐτοὺς ποὺ ἀγνοοῦν τὰ πολλὰ καὶ βαριὰ ἁμαρτήματά τους καὶ κατακρίνουν ἐκείνους ποὺ ἔχουν περιπέσει σὲ λίγα καὶ μικρά. Ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνακοινώνομε τὰ μυστήρια στοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀκόλαστους, νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ θέρμη καρδιᾶς, μὲ ἀδίστακτη πίστη καὶ ἐπιμονὴ τὰ πρέποντα καὶ ὠφέλιμα στὴν ψυχή, καὶ ὅτι ἡ ἔκπτωση ἀπὸ τὴ μέλλουσα δόξα εἶναι πικρότερη ἀπὸ τὴ γέεννα), (σ. 64-117,

PG 57, 307).

ΚΔ'. «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν κτλ.» (κεφ. 7, 24-27). (Ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ νὰ σωθεῖ χωρὶς βίο καθαρό), (σ. 118-143, PG 57, 321).

ΚΕ'. «Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 7,28-84). (Ὅτι θαυματουργοῦσε μὲ ἐξουσία· ὅτι ὀφείλομε νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ κάθε τι καὶ πάντοτε· καὶ πρὸς τὸ τέλος, ὅτι δὲν πρέπει ἐμεῖς νὰ ἀγνοοῦμε τὸν ἑαυτό μας), (σ. 144-169, PG 57, 327).

ΚϚ'. «Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων κτλ.» (κεφ. 8,5-13). (Ἐγκωμιάζεται ἡ πίστη τοῦ ἑκατόνταρχου· ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ ξεθαρρεύει μέχρι τέλος αὐτὸς ποὺ δὲν ἔχει πέσει, «ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ», οὔτε ν' ἀπελπίζεται αὐτὸς ποὺ ἔχει πέσει), (σ. 170-215, PG 57, 333).

ΚΖ'. «Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν κτλ.» (κεφ. 8,14-22). Κάνει λόγο γιὰ τὴν πεθερὰ τοῦ Πέτρου, γιὰ τὴν προφητεία τοῦ Ἠσαΐα, «οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος», καὶ ὅτι πρέπει πρὶν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀναγκαιότατα νὰ θέτομε τὰ πνευματικά, καὶ ἐπίσης ὅτι αὐτὸς ποὺ ζεῖ μὲ κακία ἔχει πεθάνει περισσότερο ἀπὸ κάθε νεκρό), (σ. 216-243, PG 57, 343).

ΚΗ'. «Ἐμβάντι δὲ αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 8, 23-34). (Δείχνει τὴν ἀδυναμία τῶν μαθητῶν· συνηθίζει αὐτοὺς στοὺς πειραμοὺς καὶ τοὺς σώζει ἀπὸ τὴν τρικυμία, καὶ ὅτι οἱ ἀκόλαστοι καὶ φιλάργυροι δὲν διαφέρουν καθόλου ἀπὸ τοὺς δαιμονισμένους), (σ. 244-277, PG 57, 349).

ΚΘ'. «Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν κτλ.» (κεφ. 9,1-8). (Θεραπεύει τὸν παραλυτικὸ καὶ δείχνει σ' αὐτοὺς ποὺ διαλογίζονται μέσα στὴν καρδιά του πονηρά, ὅτι ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρεῖ ἁμαρτίες. Προτρέπει ἐπίσης νὰ δείχνομε ἐπιείκεια ὅταν ἐπιτιμοῦμε), (σ. 278-297, PG 57, 357).

Λ'. «Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον ἐπὶ τὸ τελώνιον καθήμενον κτλ.» (κεφ. 9,9-17). (Γίνεται λόγος γιὰ τὴν κλήση τοῦ Ματθαίου καὶ τοὺς τελῶνες, γιὰ τὴ νηστεία τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννη, καὶ ὅτι πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ διορθώνουν μὲ κάθε προθυμία τὶς ἀνόητες γυναῖκες), (σ. 298-335, PG 57, 361).

ΛΑ'. «Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτὸν λέγων· κτλ.» (κεφ. 9,18-26). (Γιὰ τὴ θυγατέρα τοῦ ἀρχισυνάγωγου, γιὰ τὴν αἱμορροοῦσα, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ θρηνοῦμε ὑπερβολικὰ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ποὺ πεθαίνουν), (σ. 336-365, PG 57, 369).

ΛΒ'. «Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· κτλ.» (κεφ. 9,27-10,15). (Γιὰ τὴ θεραπεία τῶν δύο τυφλῶν. Ἀπαγορεύει τὴν κενοδοξία, καὶ λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἀγαθοποιοῦμε αὐτοὺς ποὺ μᾶς κακοποιοῦν. Κάνει λόγο γιὰ τὸν θερισμὸ καὶ τὴν ἀποστολὴ τῶν μαθητῶν στὸ κήρυγμα, καὶ ὅτι εἶναι

ἄξιος ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς του. Ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ ὑποδεχόμαστε μὲ εὐσέβεια τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ὅτι αὐτὸν ποὺ ζεῖ ἐνάρετα οἱ Ἕλληνες τὸν θαυμάζουν περισσότερο ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ θαυματουργεῖ), (σ. 366-415, PG 57, 377).

ΛΓ'. «Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων κτλ.» (κεφ. 10, 16-22). (Προλέγει ὁ Κύριος τὰ δεινὰ ποὺ θὰ συμβοῦν μελλοντικὰ στοὺς μαθητές, τὴ δύναμη τῶν λόγων αὐτῶν καὶ τὴν ἰσχὺ μὲ τὴ βοήθεια τῆς χάριτος καὶ τὴν ἐνίσχυσή τους ἀπὸ τὸν Κύριο· ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζομε γενναῖα τὶς θλίψεις, καὶ κάνει λόγο γιὰ τὸν Ἰώβ, τὸν Ἰωσὴφ καὶ τοὺς τρεῖς παῖδες), (σ. 416-459, PG 57, 387).

ΛΔ'. «Ὅταν διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν κτλ.» (κεφ. 10,23-33). (Ἐνισχύει αὐτοὺς στὸ νὰ ὑποφέρουν τὶς ὕβρεις καὶ τὶς διαβολές, καθόσον αὐτὸς προνοεῖ γι' αὐτούς. Παραίνεση ἐπίσης ὅτι δὲν εἶναι φοβερὸ πρᾶγμα ὁ θάνατος, καὶ ὅτι χρήσιμα σήπονται τὰ σώματα τῶν νεκρῶν), (σ. 460-491, PG 57, 397).

ΛΕ'. «Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν κτλ.» (κεφ. 10, 34-42). (Διαχωρίζει τοὺς εὐσεβεῖς ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ προτρέπει γιὰ ἐλεημοσύνη· καὶ ἀκόμη ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε τὸν βίο τῶν πενήτων), (σ. 492-527, PG 57, 405).

ΛϚ'. «Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς κτλ» (κεφ. 11,1-6). (Ἐναντίον ἐκείνων ποὺ δισπιστοῦν γιὰ τὴ γέεννα, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἁμαρτάνει ἐδῶ, δίκαια κολάζεται καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ), (σ. 528-555, PG 57, 413).

ΛΖ'. ««Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου κτλ.» (κεφ.11,7-24). (Ἐξαλείφει τὴν ὑπόνοια γιὰ τὸν Ἰωάννη, κηρύττοντας αὐτὸν ἀνώτερο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· δηλώνει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ἦλθε ὁ καιρὸς τῆς παύσης τῶν προφητῶν, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβαίνουν στὰ θέατρα, καθόσον ἀπὸ αὐτὰ ἀπορρέουν ὅλα τὰ κακά), (σ. 556-599, PG 57, 419).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα εἰς τὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλ. ΛΗ'-ΝϚ'), (σ. 8-575, PG 57, 427- 549 καὶ 58, 471-549).

ΛΗ'. «Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν κτλ.» (κεφ. 11, 25-30). (Ὅτι εἶναι ἐλαφρὺς ὁ ζυγὸς τῆς ἀρετῆς, ἐνῶ τῆς ἁμαρτίας πάρα πολὺ βαρύς), (σ. 8-31, PG 57, 427).

ΛΘ'. «Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς Σάββασι διὰ τῶν σπορίμων κτλ.» (κεφ. 12,1-8). (Κατάργηση τοῦ Σαββάτου ὡς περιττοῦ, καὶ ὅτι κάθε μέρα γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς εἶναι καθαρὴ ἀπὸ κάθε πονηρὸ ἔργο ἑορτή. Ἐπίσης κατὰ τῆς πλεονεξίας, καὶ ὅτι δὲν εἶναι δύσκολα τὰ προστάγματα τοῦ Χριστοῦ), (σ. 32-51, PG 57, 433).

Μ'. «Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν κτλ.» (κεφ. 12,9-24). (Κατὰ τῆς βασκανίας, καὶ ὅτι

πρέπει ν' ἀπαλλασσόμαστε ἀπὸ αὐτὴν τὴν πονηρία· ἀκόμη ὅτι οἱ τιμὲς προξενοῦν μεγάλα κακὰ σ' ὅσους δὲν προσέχουν, καὶ κατὰ τῆς κενοδοξίας), (σ. 52-79, PG 57, 439).

ΜΑ΄. «Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 12,25-32). (Ὅτι πρέπει νὰ δικάζομε καὶ νὰ τιμωροῦμε τὸν ἑαυτό μας γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μας, ἰδίως τὰ κρυφά, ὅπως τὸν φθόνο, τὴν κενοδοξία, τὴ διαβολὴ κτλ., γιὰ νὰ μὴ μᾶς βρεῖ ἀδιόρθωτους τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο δικαστήριο), (σ. 80-105, PG 57, 445).

ΜΒ΄. «Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλὸν κτλ.» (κεφ. 12,33-37). Ὅτι πρέπει νὰ ὑπομένομε γενναῖα αὐτοὺς ποὺ μᾶς κατηγοροῦν καὶ μᾶς ἀδικοῦν· ἐπίσης γιὰ τὸν Δαβὶδ καὶ τὸν Σαοὺλ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξετάζομε τὰ δικά μας καὶ ὄχι τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων), (σ. 106-129, PG 57, 451).

ΜΓ΄. «Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες κτλ.» (κεφ. 12,38-45). (Γιὰ τὶς κολάσεις τῆς γέεννας, καὶ ὅτι εἶναι ὠφέλιμο τὸ ν' ἀκούσει κανεὶς γιὰ τὴ γέεννα· ἐπίσης προτροπὴ γιὰ ὀρθὴ πολιτεία), (σ. 130-163, PG 57, 455).

ΜΔ΄. «Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ κτλ.» (κεφ. 12,46-13,9). (Ἐπιτίμηση τῶν ἀδελφῶν του πρὸς ἀπαλλαγή τους ἀπὸ τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας καὶ ἐναντίον τοῦ πλούτου καὶ τῆς τρυφῆς), (σ. 164-195, PG 57, 465).

ΜΕ΄. «Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; κτλ.» (κεφ. 13,10-23). (Ἐξήγηση γιατί ὁ Κύριος μιλοῦσε μὲ παραβολὲς στὰ πλήθη, καὶ παρουσίαση τῶν διαφόρων τρόπων ἀρετῆς), (σ. 196-213, PG 58, 471).

Μς΄. «Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 13,24-33). (Ὅτι ὁ ἐνάρετος βίος εἶναι λαμπρότερος ἀπὸ τὰ θαύματα), (σ. 214-237, PG 58, 475).

ΜΖ΄. «Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 13,34-52). (Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, καὶ ὅτι αὐτὴ εἶναι κεφαλὴ ὅλων τῶν ἀρετῶν· ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη), (σ. 238-261, PG 58, 481).

ΜΗ΄. «Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν κτλ.» (κεφ. 13,53-14,12). (Ἐναντίον τῶν πολυτελῶν συμποσίων καὶ δείπνων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ σιτίζομε τὸν Χριστὸ καὶ τοὺς πένητες), (σ. 262-301, PG 58, 487).

ΜΘ΄. «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν κτλ» (κεφ.14,13-22). (Ὁ χορταμὸς τῶν πεντακισχιλίων μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ψάρια, καὶ ὅτι κάλλιστη ὅλων τῶν τεχνῶν εἶναι ἡ χρησιμοποίηση τοῦ πλούτου γι' αὐτὰ ποὺ πρέπει· ἐπίσης κατὰ τῆς ἀσωτίας γιὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα), (σ. 302-337, PG 58, 495).

Ν΄. «Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι κτλ.» (κεφ. 14,23-36). (Ὅτι πρέπει νὰ προσερχόμαστε μὲ εὐσέβεια καὶ φόβο καὶ πίστη στὰ θεῖα μυστήρια, καὶ εἶναι προτιμότερο νὰ βοηθᾶμε τοὺς φτωχούς, παρὰ νὰ δίνομε χρυσᾶ καὶ

ἀργυρᾶ κειμήλια στὶς ἐκκλησίες), (σ. 338-363, PG 58, 503).

ΝΑ'. «Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες κτλ.» (κεφ. 15,1-20). (Ὅτι δὲν μολύνουν τὸν ἄνθρωπο οἱ ἔξω ρύποι, ἀλλ' οἱ ἐσωτερικοί· καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἀδικεῖ ἄλλον, ἀδικεῖ πολὺ περισσότερο τὸν ἑαυτό του), (σ. 364-401, PG 58, 509).

ΝΒ'. «Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος κτλ.» (κεφ. 15,21-31). (Ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι τέχνη, καὶ ἀνώτερη ἀπὸ ὅλες τὶς τέχνες), (σ. 402-433, PG 58, 517).

ΝΓ'. «Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε κτλ.» (κεφ. 15,32-16,12). (Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀφήνει μόνιμα οὔτε τὰ λυπηρὰ οὔτε τὰ καλά, κι αὐτὸ πρὸς ὠφέλειά μας), (σ. 434-465, PG 58, 525).

ΝΔ'. «Ἐξελθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισάρειας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων κτλ.» (κεφ. 16,13-23). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ νοιώθομε ντροπὴ γιὰ τὸν τίμιο σταυρό· ἐπίσης γιὰ τὴ φιλανθρωπία πρὸς τοὺς πένητες, καὶ στὸ ρητὸ τοῦ προφήτη, «τότε ῥαγήσεται πρώιμον τὸ φῶς σου), (σ. 466-499, PG 58, 531).

ΝΕ'. «Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν κτλ.» (κεφ. 16, 24-27). (Ἐξηγεῖ τί σημαίνει ἄρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας ποὺ ὁδηγεῖ στὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας, ἐπαινεῖ τοὺς μοναχοὺς γιὰ τὴν ἐπιλογή τους αὐτή, ἀναφέροντας καὶ τὸν εὐχαριστιακὸ ὕμνο τους μετὰ τὸ δεῖπνο, ἢ καλύτερα τὴ νηστεία τους, τὸν ὁποῖο καὶ ἐξηγεῖ ἐκτενέστερα), (σ. 500-535, PG 58, 539).

ΝϚ'. «Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν· εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστώτων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου κτλ.» (κεφ. 16,28-17,9). (Ὁμιλεῖ γιὰ τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι εἶναι εὔκολο πρᾶγμα ἡ ἀρετή, καὶ βαρὺ ἡ κακία· καὶ κατὰ τῶν τόκων καὶ τῆς κερδοσκοπίας), (σ. 536-575, PG 57, 549).

****

Τόμος 11Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα εἰς τὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλ. ΝΖ'-ΟΕ'), (σ. 6-595, PG 58, 557-685).

ΝΖ'. «Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες κτλ.» (κεφ. 17,10-21). (Περὶ προσευχῆς καὶ νηστείας, καὶ κατὰ τῆς τρυφῆς καὶ τῆς μέθης), (σ. 6-39, PG 58, 557).

ΝΗ'. «Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς κτλ.» (κεφ. 17,22-18,6). (Περὶ ἀπονοίας, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ εἶναι μπλεγμένος στὰ βιωτικὰ εἶναι ὁ πλέον δοῦλος ὅλων), (σ. 40-75, PG 58, 565).

ΝΘ'. «Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων. Ἀνάγκη γὰρ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα κτλ.» (κεφ. 18,7-14). (Ὅτι πρέπει νὰ φροντίζομε ὄχι μόνο γιὰ τὴ δική μας σωτηρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν τῶν πλησίον μας, καὶ κατὰ τῶν πονηρῶν ἐπιθυμιῶν· ἐπίσης προτροπὴ πρὸς τοὺς πατέρες πρὸς ρύθμιση τῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν τους, καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας), (σ. 76-121, PG 58, 575).

Ξ'. «Ἐὰν ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ

αὐτοῦ μόνον κτλ.» (κεφ. 18,15-20). (Γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστό, καὶ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀσφαλέστερη ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη), (σ. 122-141, PG 58, 587).

ΞΑ'. «Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσας εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕωςἑπτάκις; κτλ.» (κεφ. 18,21-35). (Περὶ μνησικακίας), (σ. 142-173, PG 58, 595).

ΞΒ'. «Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους κτλ.» (κεφ. 19,1-15). (Ὅτι πρέπει ἐμεῖς νὰ μιμούμαστε τὴν ἁπλότητα τῶν παιδιῶν· ἐπίσης γιὰ τὸν Δαυίδ, καὶ κατὰ τῆς κενοδοξίας καὶ φιλοκερδίας), (σ. 174-207, PG 58, 603).

ΞΓ'. «Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; κτλ.» (κεφ. 19,16-26). (Γιὰ τὸν πρὸς τὰ χρήματα ἔρωτα), (σ. 208-233, PG 58,).

ΞΔ'. «Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; κτλ. (κεφ. 19, 27-20,16). (Ὅτι πρέπει νὰ δείχνομε ὄχι μόνο τὴν πίστη ὀρθή, ἀλλὰ καὶ βίον ὀρθό· ἐπίσης ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε κάθε ἀρετή, καὶ νὰ φροντίζομε γιὰ τὰ δικά μας μᾶλλον, καὶ ὄχι νὰ μεριμνᾶμε γιὰ τὰ τῶν ἄλλων), (σ. 234-267, PG 58, 609).

ΞΕ'. «Καὶ ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς κτλ. (κεφ. 20,17-28). (Περὶ τοῦ πάθους του, περὶ τῆς πρωτοκαθεδρίας καὶ ποιοὶ θὰ τύχουν αὐτῆς, περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ ἀλαζονείας), (σ. 268-305, PG 58, 617).

ΞϚ'. «Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχώ, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ κλ. (κεφ. 20,29-21,11). (Περὶ τῆς θεραπείας τῶν δύο τυφλῶν, τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα καθισμένου ἐπάνω σὲ ὄνο, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 306-335, PG 58, 625).

ΞΖ'. «Καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ κτλ. (κεφ. 21,12-32). (Περὶ τῆς μὲ ἐξουσία ἐνέργειας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποθαρρύνεται αὐτὸς ποὺ ἔχει πέσει, οὔτε νὰ ἐπαναπαύεται ἐκεῖνος ποὺ εἶναι ἑδραιωμένος), (σ. 336-365, PG 58, 631).

ΞΗ'. «Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε κτλ.» (κεφ. 21,33-46). (Ἐξήγησις τοῦ ἀληθινοῦ νοήματος τοῦ ἀμπελῶνα, καὶ ὅτι ὁ βίος τῶν μοναχῶν εἶναι πολὺ πιὸ ποθητὸς ἀπὸ τὸν τῆς τρυφῆς καὶ τῶν ἀπολαύσεων τῶν κοσμικῶν), (σ. 366-399, PG 58, 639).

ΞΘ'. «Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πάλιν ἐν παραβολαῖς. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ κτλ.» (κεφ. 22,1-14). (Περὶ τῆς παραβολῆς τῶν γάμων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ καλλωπίζομε τὴν ψυχὴ μᾶλλον παρὰ τὸ σῶμα· ἐπίσης τί σημαίνει τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου, καὶ περὶ τῶν μοναχῶν), (σ. 400-431, PG 58, 648).

Ο'. «Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον, ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ κτλ.» (κεφ. 22,15-33). (Περὶ τῆς καταβολῆς φόρου, περὶ ἀναστάσεως, καὶ περὶ τῆς θαυμαστῆς

ἀσκήσεως τῶν μοναχῶν), (σ. 432-459, PG 58, 655).

ΟΑ'. «Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες, ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κτλ.» (κεφ. 22,34-46). (Περὶ τῆς μεγαλύτερης ἐντολῆς, Περὶ τοῦ Μεσσία, καὶ περὶ κενοδοξίας), (σ. 460-483, PG 58, 661).

ΟΒ'. «Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν κτλ.» (κεφ. 23, 1-12). (Περὶ τῆς κατακρίσεως τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, περὶ τῆς κενοδοξίας καὶ φιλαρχίας αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς ταπεινοφροσύνης τῶν μοναχῶν), (σ. 484-507, PG 58, 667).

ΟΓ'. «Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν κτλ.» (κεφ. 23,13-28). (Ἀπαρίθμιση τῶν ἐγκλημάτων τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ δριμύτατος ἔλεγχος αὐτῶν· ὅτι ὁ ρύπος τῆς ψυχῆς εἶναι πολὺ πιὸ δυσώδης ἀπὸ τὸν τοῦ νεκροῦ, καὶ ἐπιτίμηση ἐκείνων ποὺ μέσα στὸ ναὸ περιεργάζονται τὰ κάλλη τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκείνων ποὺ κατὰ τοὺς γάμους ἐπιζητοῦν χρήματα μᾶλλον, παρὰ χαρακτήρα καὶ ἀγαθότητα), (σ. 508-533, PG 58, 673).

ΟΔ'. «Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνήματα αὐτῶν κτλ.» (κεφ. 23,29-39). (Ἔλεγχος τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ θρῆνος γιὰ τὴν τύχη τῆς Ἱερουσαλήμ· ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀμελοῦμε τὰ νοσήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι κάλλιστοι ἰατροὶ αὐτῶν ποὺ νοσοῦν ψυχικὰ εἶναι οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆτες), (σ. 534-563, PG 58, 679).

ΟΕ'. «Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἐπορεύετο. Καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 24,1-15). (Περὶ τῆς προρρήσεως τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ ναοῦ καὶ τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου, περὶ προνοίας καὶ κατ' ἐκείνων ποὺ ἐπαινοῦν τὴ γένεση, καὶ ὅτι εἶναι πολλὲς καὶ διάφορες οἱ κολάσεις τῶν ἁμαρτημάτων), (σ. 564-595, PG 58, 685).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979,
Μετ. ἀπὸ τὸν Π. Παπαευαγγέλου

α) Ὑπόμνημα εἰς τὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Ος-ϞΑ'.), (σ. 8-533, PG 58, 693-793).

Ος. «Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 24,16-31). (Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση καὶ τῶν πρὶν ἀπὸ αὐτὴ σημείων τῆς ἀπάτης καὶ τῶν ἀληθινῶν σημείων αὐτῆς, καὶ ὅτι εἶναι ἐλαφρὰ τὰ προστάγματα τοῦ Χριστοῦ· ἐπίσης γιὰ τὴ ματαιότητα τῶν παρόντων), (σ. 8-39, PG 58, 693).

ΟΖ'. «Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς κτλ.» (κεφ. 24,32-51). (Περὶ τῆς ἀνάγκης ἐπαγρυπνήσεως, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζομε ὄχι μόνο γιὰ τὴ δική μας σωτηρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν πλησίον μας), (σ. 40-77, PG 58, 701).

ΟΗ'. «Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου κτλ.» (κεφ. 25,1-30). (Ἀνάπτυξη

τῆς παραβολῆς τῶν ταλάντων καὶ ὅτι πρέπει νὰ μιμούμαστε τὴ γλώσσα καὶ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, διατηρώντας στὴν κάθε περίπτωση τὸ μέτρο ποὺ χρησιμοποιοῦσε ἐκεῖνος), (σ. 78-103, PG 58, 711).

ΟΘ'. «Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 25,31-26,5). (Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, τὴ συνωμοσία κατὰ τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ μιμούμαστε τὸν Χριστό, καὶ κατὰ τῆς μνησικακίας), (σ. 104-131, PG 58, 717).

Π'. «Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ, ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνή, ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα κτλ.» (κεφ. 26,6-16). (Γιὰ τὴ μύρωση τοῦ Χριστοῦ ποὺ προτύπωνε τὸν ἐνταφιασμό του, γιὰ τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ νουθετοῦμε συνεχῶς αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν, καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας), (σ. 132-157, PG 58, 723).

ΠΑ'. «Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα; κτλ.» (κεφ. 26,17-25). (Γιὰ τὸ τελευταιο Δεῖπνο, καὶ ὅτι οἱ φιλάργυροι εἶναι φοβερότεροι ἀπὸ τοὺς δαιμονισμένους), (σ. 158-189, PG 58, 729).

ΠΒ'. «Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας, ἔκλασε καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς κτλ.» (κεφ. 26,26-35). (Ἡ σύσταση τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας, ἡ πρόρρηση τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὸν διασκορπισμὸ τῶν μαθητῶν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ προσερχόμαστε στὰ φρικτὰ μυστήρια μὲ κάθε εὐλάβεια, εὐσέβεια καὶ καθαρότητα), (σ. 190-221, PG 58, 737).

ΠΓ. «Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς κτλ.» (κεφ. 26,36-50). (Γιὰ τὰ διαδραματιζόμενα στὸν κῆπο τῆς Γεσθημανῆ, καὶ κατὰ τῆς πλεονεξίας καὶ φιλαργυρίας), (σ. 222-245, PG 58, 745).

ΠΔ'. «Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως κτλ.» (κεφ. 26, 51-66). (Γιὰ τὴ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ, τὴ δίκη του ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ὅτι δὲν εἶναι καλὸ παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ νικᾶ κανείς, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς εἶναι καλύτερη ἡ ἧττα, καὶ γιὰ τὸν Ἰωσήφ), (σ. 246-269, PG 58, 751).

ΠΕ'. «Τότε ἐπέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐρράπισαν κτλ.» (κεφ. 26,67-27,10). (Γιὰ τὴν ἄρνηση τοῦ Πέτρου, τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνομε ἐλεημοσύνη ποὺ προέρχεται ἀπὸ πλεονεξία· ἐπίσης γιατί οἱ ἱερεῖς μεταχειρίζονται τὰ βιωτικά), (σ. 270-293, PG 58, 757).

ΠϚ. «Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; κτλ.» (κεφ. 27,11-26). (Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, καὶ ὅτι πρέπει μὲ κάθε τρόπο ν' ἀπομακρύνομε καὶ νὰ παρεμποδίζομε τὴν εἴσοδο στὴν ψυχὴ τῶν πονηρῶν παθῶν), (σ. 294-317, PG 58, 763).

ΠΖ'. «Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν κτλ.» (κεφ. 27,24-44). (Γιὰ τὴ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ὑπομένομε μὲ γενναιό-

τητα τοὺς ὑβριστὲς καὶ χλευαστές μας), (σ. 318-339, PG 58, 769).

ΠΗ'. «Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης κτλ.» (κεφ. 27,45-61). (Γιὰ τὰ διαδραματισθέντα ἐπάνω στὸ σταυρό· ἐπίσης περὶ ἐλεημοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, καὶ ἐπιτίμηση ἐκείνων ποὺ συζητοῦν μέσα στὴν ἐκκλησία γιὰ βιωτικὰ πράγματα), (σ. 340-365, PG 58, 775).

ΠΘ'. «Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον κτλ.» (κεφ. 27,62-28,10). (Γιὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὶς χρυσοφοροῦσες γυναῖκες καὶ ἀποδείξεις γιὰ τὴν ἀνάσταση), (σ. 366-391, PG 58, 781).

Ϟ'. «Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀνήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα κτλ.» (κεφ. 28,11-20). (Γιὰ τὰ μετὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι δύσκολο· ἐπίσης περὶ φιλαργυρίας, καὶ ἔπαινος τῆς πενίας), (σ. 392-413, PG 58, 787).

ϞΑ'., **(σ. λείπει,** PG 58, 793).

β) Εἰς τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Α'.-Δ'.), (σ. 418-533, PG 59, 23-45).

Εἰσαγωγὴ (σ. 416).

Α'. (Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰωάννη καὶ τὴ γραφὴ αὐτοῦ, καὶ ὅτι τὰ θεῖα λόγια εἶναι τιμιώτερα ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα· ἐπίσης ὅτι εἶναι εὔκολη ἡ μεταβολὴ καὶ μετάθεση ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ προσερχόμαστε μὲ εὐσέβεια στὰ ἅγια μυστήρια), (σ. 418-437, PG 59, 24).

Β'. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος» (κεφ. 1,1). (Περὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ πάλι, καὶ ὅτι πρέπει αὐτοὶ ποὺ εἰσέρχονται στὴν ἐκκλησία νὰ προσέχουν μὲ ἀκρίβεια καὶ προσήλωση τὰ λεγόμενα, καὶ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ κάθε μέριμνα βιωτική), (σ. 438-469, PG 59, 29).

Γ'. «Ἐν Ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (κεφ. 1,1). (Ὅτι ὁ ναὸς εἶναι ἰατρεῖο τῆς ψυχῆς, ἐξήγηση τοῦ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» καὶ περὶ τῆς κενοδοξίας καὶ τῶν κενοδόξων), (σ. 470-505, PG 59, 37).

Δ'. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν» (κεφ. 1,1). (Ἐξήγηση τῶν σχετικῶν μὲ τὸν Λόγο, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Κύριο γιὰ τὴ φιλανθρωπία του· ἐπίσης περὶ ὀργῆς), (σ. 506-533, PG 59, 45).

****

Τόμος 13ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978,
Μετ. ὑπὸ Παν. Παπαευαγγέλου καὶ Γρηγορίου Εὐθυμίου

Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Ὁμιλίες Ε' - ΛΑ'),
(σ. 10-539, PG 59, 53-175).

Ε'. «Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν κτλ.» (κεφ. 1, 3-5). (Ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι σκότος, καὶ γιὰ τὴν αἰώνια κόλαση), (σ. 10-35, PG 59, 53).

Ϛ'. «Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης κτλ.» (κεφ. 1, 6-8). (Ὅτι δὲν ἔχομε κανένα ὄφελος ἀπὸ τὸ νὰ ἔχομε δόγματα ὀρθά, ἐὰν ἔχομε ἔργα διεστραμμένα), (σ. 36-43, PG 59, 59).

Ζ΄. «Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὅ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (κεφ. 1,9). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε, ἀλλὰ νὰ πιστεύομε αὐτὰ ποὺ ἔχουν λεχθεῖ ἀπὸ τὴ Γραφή, καὶ νὰ μνημονεύομε τὰ ἁμαρτήματά μας), (σ. 44-55, PG 59, 61).

Η΄. «Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον κτλ.» (κεφ. 1, 9-10). (Περὶ φιλοχρηματίας, καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ εἴδους δουλεύουν ὄχι στὸν Θεό, ἀλλὰ στὸν μαμωνᾶ), (σ. 56-71, PG 59, 65).

Θ΄. «Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» (κεφ. 1, 11). (Ὅτι ἡ προερχόμενη ἀπὸ τὴν ἀπόνοια ἀπιστία ἔγινε αἰτία οἱ παλαιοὶ νὰ μὴ γνωρίσουν τὸν Θεό, καὶ κατὰ τῶν ὑπερηφάνων), (, (σ. 72-87, PG 59, 69).

Ι΄. «Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» (κεφ. 1, 11-13). (Ὅτι δὲν ὠφελοῦνται καθόλου ἀπὸ τὸ ἅγιο Βάπτισμα αὐτοὶ ποὺ δὲν ζοῦν στὴ συνέχεια ὀρθά), (σ. 88-103, PG 59, 73).

ΙΑ΄. «Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» κεφ. 1, 14). (Ἐξήγηση τοῦ χωρίου, καὶ ὅτι ζώντας ὀρθά, προσφέρομε χάρη ὄχι στὸν Θεό, ἀλλὰ στὸν ἑαυτό μας), (σ. 104-119, PG 59, 77).

ΙΒ΄. «Καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς Μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (κεφ. 1, 14). (Περὶ τοῦ ὀρθοῦ βίου καὶ τῆς αἰώνιας κολάσεως. Καὶ ἀλλιῶς· ὅτι ἔχομε ἀνάγκη ἀπὸ ὀρθὸ βίο, γιατὶ τίποτε ἄλλο δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὴν κόλαση), (σ. 120-139, PG 59, 81).

ΙΓ΄. «Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον κτλ.» (κεφ. 1, 15). (Περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἰωάννη· ἐπίσης περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται αὐτὴ ἀπὸ πλεονεξία), (σ. 140-161, PG 59, 85).

ΙΔ΄. «Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος κτλ.» (κεφ. 1, 16-17). (Προτροπὴ πρὸς ἐνάρετον βίον, διαφορὰ τῶν χαρισμάτων ποὺ ἔχουν δοθεῖ σὲ ἐμᾶς καὶ στοὺς Ἰουδαίους), (σ. 162-183, PG 59, 91).

ΙΕ΄. «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ Μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο» (κεφ. 1, 18). (Περὶ τῆς ἀγάπης μεταξύ μας. Καὶ ἀλλιῶς· ὅτι δὲν πρέπει νὰ φροντίζομε γιὰ τὰ δικά μας μόνο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ τοῦ πλησίον), (σ. 184-203, PG 59, 97).

Ιϛ΄. «Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου κτλ.» (κεφ. 1, 19-27). (Περὶ ὑπερηφανείας, περὶ πλούτου, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 204-225, PG 59, 101).

ΙΖ΄. «Ταῦτα ἐγένετο ἐν Βηθανίᾳ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων κτλ.» (κεφ. 1, 28-34). (Περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἰωάννη, καὶ ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζομε μὲ ἀκρίβεια τὰ τῆς πίστεως, ὥστε νὰ μποροῦμε ν' ἀποκρινόμαστε καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ μᾶς ἐρωτοῦν), (σ. 226-249, PG 59, 107).

ΙΗ΄. «Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο κτλ.» (κεφ. 1, 35-40). (Ὅτι κάθε καιρὸς εἶναι κατάλληλος πρὸς θεία ἀκρόαση, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε τὶς βλαβερὲς συναναστροφές), (σ. 250-275, PG 59, 113).

ΙΘ΄. «Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελ-

φὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν κτλ. (κεφ. 1, 41-42). (Ὅτι πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε ὅπως πρέπει τὸν πλοῦτο, καὶ νὰ μὴ καταχωνιάζομε αὐτόν), (σ. 276-291, PG 59, 119).

Κ'. «Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὑρίσκει Φίλιππον κτλ.» (κεφ. 1, 43-48). (Ὅτι πρέπει ν' ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ ὄχι μόνο μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα), (σ. 292-309, PG 59, 123).

ΚΑ'. «Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 1,49-2,4). (Περὶ τοῦ γάμου τῆς Κανᾶ, καὶ ὅτι χρειάζεται γιὰ τὴ σωτηρία μας καὶ πίστη καὶ ὀρθὸς τρόπος ζωῆς, καὶ δὲν ἀρκεῖ γι' αὐτὴν τὸ νὰ ἔχομε ἐνάρετους γονεῖς), (σ. 310-329, PG 59, 127).

ΚΒ'. «Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου κτλ.» (κεφ. 2,4-11). (Κατὰ τῶν γαστριμάργων), (σ. 330-349, PG 59, 133).

ΚΓ'. «Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας κτλ.» (κεφ. 2,11-23). (Τὸ ἀποκαθάρισμα τοῦ ναοῦ ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 350-371, PG 59, 137).

ΚΔ'. «Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχᾳ ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν κτλ.» (κεφ. 2,23-3,4). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναζητοῦμε τὰ τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν λογισμό, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστη), (σ. 372-391, PG 59, 143).

ΚΕ'. «Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι· Ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (κεφ. 3, 5). (Περὶ τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως· πρὸς τοὺς κατηχομένους καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 392-411, PG 59, 147).

ΚϚ'. «Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμά ἐστι κτλ.» (κεφ. 3,6-11). (Διαχωρισμὸς τῶν σαρκικῶν ἀπὸ τὰ πνευματικά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀσύλληπτα ἀπὸ τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμούς· ἐπίσης κατὰ τῶν ὀργιζομένων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει οἱ συνομιλίες νὰ γίνονται μὲ κραυγές, ἀλλὰ μὲ ἠρεμία, (σ. 412-429, PG 59, 153).

ΚΖ'. «Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς, ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; κτλ.» (κεφ. 3, 12-16). (Πρόρρηση τοῦ Ἰησοῦ περὶ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου του καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεόντων ἀγαθῶν· ἐπίσης καὶ περὶ φιλοπτωχείας), (σ. 430-447, PG 59, 157).

ΚΗ'. «Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον κτλ.» (κεφ. 3, 17-21). (Περὶ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τῶν κενοδόξων), (σ. 448-467, PG 59, 161).

ΚΘ'. «Ἦλθε δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν κτλ.» (κεφ. 3,22-30). (Συνέχεια περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἰωάννη καὶ τοῦ γογγυσμοῦ τῶν μαθητῶν του ἔναντι τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰησοῦ, καὶ κατὰ κενοδόξων), (σ. 468-489, PG 59, 165).

Λ'. «Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ κτλ.» (κεφ. 3,31-34). (Ὅτι πρέπει νὰ ἐρευνοῦμε τὶς θεῖες Γραφὲς μὲ προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια, καὶ νὰ μὴ προσηλωνόμαστε

στὰ βιωτικὰ (σ. 490-507, PG 59, 171).

ΛΑ΄. «Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 3,35-4,12). (Ὅτι αὐτὸς ποὺ πιστεύει ὀρθὰ στὸν Θεό, ἀλλὰ δὲν ἔχει ὀρθὸν βίο, δὲν ἔχει καμμιὰ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν πίστη του γιὰ τὴ σωτηρία του), (σ. 508-539, PG 59, 175).

****

Τόμος 13Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1978,
Μετ. ὑπὸ Γρηγορίου Εὐθυμίου

Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Ὁμιλίες ΛΒ' - ΝΔ').
(σ. 10-507, PG 59, 183-295).

ΛΒ΄. «Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν κτλ.» (κεφ. 4,13-20). (Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματός του ἡ πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος ποὺ παρέχει ζωὴ αἰώνια, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀνάγνωση τῶν θείων Γραφῶν), (σ. 10-31, PG 59, 183).

ΛΓ΄. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρί κτλ.» (κεφ. 4,21-27). (Ὅτι ἡ προσκύνησις τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ εἶναι πνευματικὴ καὶ ὄχι τοπική, καὶ ὅτι ὠφελεῖ πάρα πολὺ ἡ πραότητα, καὶ αὐτὴν ἔχοντας ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀγαπιῶταν ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸν Χριστό, (σ. 32-51, PG 59, 187).

ΛΔ΄. «Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις κτλ.» (κεφ. 4,28-39). (Ὅτι πρέπει αὐτοὶ ποὺ μετανοοῦν νὰ μετανοοῦν καὶ ν' ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματά τους ὄχι μόνο στὴν πράξη, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴ γνώμη νὰ πράττουν τὰ ἀντίθετα ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματα ποὺ διέπραξαν, (σ. 52-73, PG 59, 193).

ΛΕ΄. «Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 4,40-53). (Περὶ τῆς θεραπείας τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀξιωματούχου τῆς Καπερναούμ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητοῦμε θαύματα καὶ ἀποδείξεις τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ· ἐπίσης σὲ ὁ,τιδήποτε μᾶς συμβαίνει νὰ εὐχαριστοῦμε καὶ νὰ δοξολογοῦμε τὸν Θεό), (σ. 74-93, PG 59, 197).

Λς. «Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν κτλ.» (κεφ. 4,54-5,6). (Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λιποψυχοῦμε κατὰ τὶς προσευχές μας, καὶ γιατί ὁ Θὸς μᾶς ἔδωσε ἐπίπονο βίο), (σ. 94-109, PG 59, 203).

ΛΖ΄. «Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Ναί, Κύριε κτλ.» (κεφ. 5,6-13). (Περὶ τῆς θεραπείας τοῦ ἀσθενοῦς τῆς δεξαμενῆς τῆς Βηθεσδᾶ, καὶ περὶ βασκανίας, ποὺ εἶναι τὸ χειρότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα), (σ. 110-127, PG 59, 207).

ΛΗ΄. «Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιὴς γέγονας κτλ.» (κεφ. 5,14-21). (Για τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀγαπᾶμε τὶς προεδρεῖες, καὶ κατὰ τῆς κενοδοξίας), (σ. 128-161, PG 59, 211).

ΛΘ΄. «Ὁ Πατήρ μου οὐ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν κτλ.» (κεφ. 5,22-30). (Περὶ ἀμνησικακίας καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι πρέπει νὰ

εἴμαστε ἁπλοὶ καὶ φρόνιμοι ὡς πρὸς τὰ δόγματα καὶ τὴ ζωή μας), (σ. 162-199, PG 59, 219).

Μ΄. «Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθὴς κτλ.» (κεφ. 5,31-38). (Ἡ μαρτυρία περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι τέλειος εἶναι ὁ καθένας ποὺ ἐκτελεῖ τὶς ἐντολές· ἐπίσης κατὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 200-223, PG 59, 227).

ΜΑ΄. «Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν κτλ. (φ. 5,39-47). Ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν μᾶς κάνει τόσο φρόνιμους, ὅσο ἡ ἀρετή, καὶ ὅτι κάθε κακία ἔχει τὴν ἀρχή της στὴν ἄγνοια), (σ. 224-241, PG 59, 233).

ΜΒ΄. «Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας εἰς τὰ ὄρη τῆς Τιβεριάδος κτλ.», (κεφ. 6,1-5). (Περὶ τοῦ ὅτι εἶναι μηδαμινὴ ἡ βιωτικὴ δόξα, καὶ περὶ ἐκείνων ποὺ κακῶς συνάγουν καὶ κακῶς δαπανοῦν), (σ. 242-265, PG 59, 239).

ΜΓ΄. «Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀναβάντες εἰς τὸ πλοῖον κτλ.» (κεφ. 6,16-25). (Ὅτι πρέπει νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὰ πνευματικὰ μᾶλλον, παρὰ τὰ βιωτικά, καὶ ὅτι ἡ δεσποτικὴ προσευχή, τὸ «Πατερ ἡμῶν», εἶναι πνευματικὴ προσευχή· ἐπίσης ὅτι οἱ ἄδικοι δὲν πλουτοῦν ἀπὸ τὸν Θεό), (σ. 266-279, PG 59, 245).

ΜΔ΄. «Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμήν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με κτλ.» (κεφ. 6,26-27). (Ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώκομε ὄχι τὰ βιωτικὰ ποὺ ἔρχονται καὶ παρέχονται, ἀλλὰ τὰ πνευματικά, τὰ ἀληθινὰ λαμπρὰ καὶ αἰώνια), (σ. 278-291, PG 59, 247).

ΜΕ΄. «Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; κτλ.» (κεφ. 6,28-40). (Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, καὶ ὅτι ἡ μνήμη τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς κρίσεως ἀποκόπτει τὶς ὁρμές· ἐπίσης περὶ εἱμαρμένης, καὶ ὅτι εἶναι ἐγγὺς τὸ τέλος), (σ. 292-317, PG 59, 251).

Μϛ. «Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς κτλ.» (κεφ. 6,41-52). (Περὶ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων μυστηρίων, καὶ ὅτι γιὰ τοὺς ἄξιους ὑπάρχει σωτηρία, ὅπως καὶ γιὰ τοὺς ἀνάξιους κόλαση), (σ. 318-339, PG 59, 257).

ΜΖ΄. «Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμήν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου κτλ.» (κεφ. 6, 53-71). (Ἡ διακήρυξη τοῦ Πέτρου ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός· ἐπίσης περὶ φιλαργυρίας καὶ τῆς ματαιότητας τοῦ πλούτου), (σ. 340-367, PG 59, 261).

ΜΗ΄. «Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν κτλ.» (κεφ. 7,1-8). (Περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ κατὰ τῆς ὀργῆς), (σ. 368-383, PG 59, 269).

ΜΘ΄. «Ταῦτα εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν κτλ.» (κεφ. 7,9-24). (Ὅτι πρέπει παντοῦ νὰ φυλάγομε ἀκέραιο τὸ δίκαιο, καὶ ὅτι ἡ ἀρετὴ τῶν ἄλλων δὲν θὰ μᾶς ὠφελήσει καθόλου, ἔχοντας προδοθεῖ ἀπὸ τὰ δικά μας ἔργα), (σ. 384-405, PG 59, 273).

Ν'. «Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; κτλ.» (κεφ. 7,25-36). (Ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ μεταβοῦμε ἐκεῖ ποὺ εἶναι ὁ Χριστὸς ὄντες γεμᾶτοι ἀπὸ ἁμαρτήματα, καὶ ὅτι τὸ Πνεῦμα σβήνει ἀπὸ τὶς κακὲς ἐπιθυμίες, ὅπως ἀπανθρωπιά, σκληρότητα, πλεονεξία), (σ. 406-425, PG 59, 277).

ΝΑ'. «Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ, τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς, εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραζε κτλ.» (κεφ. 7,37-44). (Περὶ τοῦ ζῶντος ὕδατος, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνταποδίδομε κακὰ στὰ κακά), (σ. 426-443, PG 59, 283).

ΝΒ'. «Ἦλθον οὖν ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι κτλ.» (κεφ. 7,45-8,19). (Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, καὶ πρέπει νὰ δοξάζομε αὐτόν· καὶ ἀκόμη ὅτι πρέπει ὁ Χριστιανὸς νὰ εἶναι μέσα στὸν κόσμο καὶ φῶς καὶ ἅλας), (σ. 444-465, PG 59, 287).

ΝΓ'. «Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ κτλ.» (κεφ. 8,20-30). (Ὅτι ἔχει μεγάλο ὄφελος αὐτὸς ποὺ προσέχει τὶς θεῖες Γραφές, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ κάνει αὐτό, περιφρονεῖ ἀμέσως τὰ βιωτικά), (σ. 466-483, PG 59, 291).

ΝΔ'. «Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους κτλ.» (κεφ. 8,31-47). (Ὅτι ἡ δουλεία τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ πιὸ βαρειά, καὶ ὅτι εἶναι καλὸ ν' ἁρπάζει κανείς, ὄχι ὅμως αὐτὰ ποὺ χάνονται, ἀλλὰ τὰ αἰώνια, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ γίνει αὐτό, (σ. 484-507, PG 59, 295).

****

Τόμος 14ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Ὁμιλίες ΝΕ'-ΠΗ')
(σ. 10-757, PG 59, 301-477).

ΝΕ'. «Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ κτλ.» (κεφ. 8,48-59). (Περὶ φθόνου καὶ ἀληθινοῦ ζήλου), (σ. 10-23, PG 59, 301).

Νς'. «Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς κτλ.» (κεφ. 9,1-5). (Ὅτι μέγα φῶς εἶναι ὁ ὀρθὸς βίος, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ οἰκοδομοῦμε ἐπάνω στὴ γῆ, ἀλλὰ στοὺς οὐρανούς), (σ. 24-45, PG 59, 305).

ΝΖ'. «Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς, ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος κτλ.» (κεφ. 9,6-16). (Περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς θεραπείας τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὴ συναναστροφὴ τῶν πονηρῶν), (σ. 46-63, PG 59, 311).

ΝΗ'. «Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; κτλ.» (κεφ. 9,17-33). (Περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν θείων Γραφῶν, καὶ κατὰ τῶν θεάτρων καὶ τῶν ἱπποδρομιῶν, καὶ ὅτι πρέπει τὸν χρόνο νὰ τὸν δαπανοῦμε μὲ περίσκεψη περισσότερο ἀπὸ ὁ,τιδήποτε ἄλλο πρᾶγμα), (σ. 64-89, PG 59, 315).

ΝΘ'. «Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Καὶ ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω κτλ.» (κεφ. 9,34-10,13). (Κατὰ τῆς φιλοχρηματίας, καὶ περὶ τῆς φιλαν-

θρωπίας πρὸς τοὺς φτωχούς), (σ. 90-115, PG 59, 321).

Ξ΄. «Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν κτλ.» (κεφ. 10,14-21). (Περὶ τοῦ καλοῦ ποιμένος· ἐπίσης ὅτι πρέπει συνεχῶς νὰ πενθοῦμε τὰ ἁμαρτήματά μας, καθόσον αὐτὸ μᾶς κάνει ἐλεήμονες καὶ φιλάνθρωπους, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζομε τὰ τῶν ἄλλων, (σ. 116-149, PG 59, 327).

ΞΑ΄. «Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ χειμὼν ἦν. Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ κτλ.» (κεφ. 10,22-41). (Ὅτι ὅταν ἡ γυναίκα εἶναι εὐλαβὴς καὶ συνετὴ καθοδηγεῖ καλύτερα τὸν ἄνδρα της· ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ χρυσοφορεῖ, οὔτε νὰ ἐπιζητεῖ πολυτελῆ ἐνδύματα), (σ. 150-175, PG 59, 335).

ΞΒ΄. «Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς κτλ.» (κεφ. 11,1-29). (Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν θάνατο τοῦ Λαζάρου, καὶ κατὰ τῶν γυναικῶν ποὺ πενθοῦν ὑπέρμετρα τοὺς πεθαμένους), (σ. 176-201, PG 59, 341).

ΞΓ΄. «Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα κτλ. (κεφ. 11, 30-40). (Περὶ πίστεως καὶ κατὰ τῆς μοιχείας), (σ. 202-223, PG 59, 349).

ΞΔ΄. «Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπε· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου κτλ.» (κεφ. 11,41-48). (Περὶ τῆς προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ πρὸ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάστασή του, καὶ περὶ φθόνου, καὶ ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς εἶναι καιρὸς θρήνου), (σ. 224-249, PG 59, 353).

ΞΕ΄. «Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου εἶπεν αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 11,49-12,8). (Προσπάθειες τῶν ἀρχιερέων ὅπως συλλάβουν καὶ θανατώσουν τὸν Ἰησοῦ, τὸ μύρωμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας), (σ. 250-267, PG 59, 359).

Ξς΄. «Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστι καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον κτλ.» (κεφ. 12,9-24). (Περὶ ἀναστάσεως, καὶ κατὰ αἱρετικῶν καὶ φιλοσόφων), (σ. 268-287, PG 59, 365).

ΞΖ΄. «Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν κτλ.» (κεφ. 12,25-34). (Ἐξήγηση τοῦ τί σημαίνει ἀγάπη τῆς ψυχῆς καὶ μίσος τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ κάνομε τὰ πάντα ὥστε νὰ δοξολογεῖται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μὴ βλασφημεῖται), (σ. 288-303, PG 59, 369).

ΞΗ΄. «Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ο Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα κτλ.» (κεφ. 12,34-41). (Περὶ τῆς ἀπιστίας τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅτι πρέπει τοὺς ἀδελφούς, ὅσο περισσότερο τοὺς βλέπομε νὰ διάκεινται κακῶς πρὸς ἐμᾶς, τόσο περισσότερο νὰ φροντίζομε γι' αὐτούς), (σ. 304-317, PG 59, 373).

ΞΘ΄. «Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν κτλ.» (κεφ. 12,42-50). (Σύνοψη τῆς δημόσιας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ περὶ πλεονεξίας, κενοδοξίας καὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 318-333, PG 59, 377).

Ο'. «Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα κτλ.» (κεφ. 13,1-11). (Τὸ δίδαγμα τῆς ταπεινοφροσύνης μὲ τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν μαθητῶν, καὶ περὶ τῆς προστασίας τῶν χηρῶν), (σ. 334-349, PG 59, 381).

ΟΑ'. «Καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς κτλ.» (κεφ. 13,12-19). (Περὶ μνησικακίας καὶ μακροθυμίας, καὶ περὶ τοῦ Ἰωσήφ), (σ. 350-367, PG 59, 385).

ΟΒ'. «Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει κτλ.» (κεφ. 13,15-35). (Περὶ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ προδότη καὶ τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ· ἐπίσης περὶ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ὀρθοῦ βίου, τὰ ὁποῖα κυρίως προσελκύουν τοὺς ἐθνικοὺς στὴν πίστη), (σ. 368-393, PG 59, 389).

ΟΓ'. «Λέγει Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς κτλ.» (κεφ. 13,36-14,7). (Πρόρρηση περὶ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Πέτρου, καὶ περὶ καθαρότητος· ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνομε τὴν ἐλεημοσύνη ἀπὸ προϊόντα ἁρπαγῆς καὶ πλεονεξίας), (σ. 394-413, PG 59, 395).

ΟΔ'. «Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν κτλ.» (κεφ. 14,8-14). (Περὶ φθόνου, περὶ φιλαργυρίας, καὶ ματαιοδοξίας), (σ. 414-429, PG 59, 399).

ΟΕ'. «Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰ ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε· καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα κτλ.» (κεφ. 14,15-30). (Περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Πνεύματος, καὶ ὅτι αὐτὴ μεταβάλλει τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς σὲ ἀγγέλους), (σ. 430-455, PG 59, 403).

ΟΣΤ'. «Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν κτλ.» (κεφ. 14,31-15,10). (Περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν κλημάτων αὐτῆς, καὶ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ πρὸς ἐμᾶς καὶ περὶ τῆς καταφρονήσεως τῶν παρόντων), (σ. 456-474, PG 59, 409).

ΟΖ'. «Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ κτλ.» (κεφ. 15,11-16,3). (Περὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας, καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸ τὰ κάνει ὅλα ὑποφερτά· καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 474-499, PG 59, 413).

ΟΗ'. «Ταῦτα δὲ ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὑμῖν, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην, νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με κτλ.» (κεφ. 16, 4-15). (Οἱ ἀποχαιρετιστήριοι λόγοι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ περὶ ὁμονοίας καὶ ἀγάπης), (σ. 500-525, PG 59, 419).

ΟΘ'. «Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα κτλ.» (κεφ. 16, 16-33). (Συνέχεια περὶ τῶν ἀποχαιρετιστηρίων λόγων, καὶ περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ νικᾶ κανεὶς τὸν κόσμο· καὶ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ὑπομένει μὲ πραότητα τὴν ὕβρη), (σ. 526-551, PG 59, 425).

Π'. «Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε κτλ.» (κεφ. 17,1-5). (Ἀρχὴ τῆς προσευχῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι πρέπει γιὰ χάρη τῆς οὐράνιας βασιλείας νὰ περιφρονήσομε τὰ παρόντα· καὶ ἀκόμα τὸ νὰ μὴ ἔχομε ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε μᾶς ἐξισώνει μὲ τοὺς ἀγγέλους), (σ. 552-569, PG 59, 433).

ΠΑ'. «Ἐφανέρωκά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου κτλ.» (κεφ. 17,6-13). (Συνέχεια τῆς προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὅτι

πρέπει νὰ περιφρονοῦμε τὰ παρόντα, καθὼς καὶ προτροπὴ πρὸς ἐλεημοσύνη), (σ. 570-587, PG 59, 437).

ΠΒ'. «Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσιν ἀκ τοῦ κόσμου κτλ.» (κεφ. 17,14-26). (Τέλος τῆς προσευχῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ εὐποιΐας καὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 588-609, PG 59, 441).

ΠΓ. «Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων κτλ.» (κεφ. 18,1-37). (Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ ἡ ὁδήγηση τοῦ Ἰησοῦ ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου· δίδαγμα· ὅτι πρέπει νὰ ὑποφέρομε γενναῖα τὶς ὕβρεις), (σ. 610-641, PG 59, 447).

ΠΔ'. «Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ κτλ.» (κεφ. 18, 37-19,5). (Τὰ τελευταῖα τῆς σκηνῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου· ἐπίσης ὅτι οἱ Ἕλληνες ξεπερνοῦν τοὺς Χριστιανοὺς σὲ πολλά, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσέχομε στὰ βιωτικά), (σ. 642-661, PG 59, 455).

ΠΕ'. «Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον αὐτὸν κτλ.» (κεφ. 19,16-20-9). (Ὁ Πιλᾶτος ἐνδίδει στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς παραδίδει τὸν Ἰησοῦ γιὰ νὰ σταυρωθεῖ. Τὰ σχετικὰ μὲ τὴ σταύρωση, τὸ θάνατο καὶ τὴν ταφὴ τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τῆς πολυτέλειας κατὰ τὶς ταφὲς καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 662-695, PG 59, 459).

ΠϚ. «Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω κτλ.» (κεφ. 20,10-23). (Περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστοῦ στὴ Μαρία καὶ στοὺς ἀποστόλους καὶ τοῦ ἐμφυσήματος τοῦ Πνεύματος σ' αὐτούς· ἐπίσης περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἱερέων, καὶ ὅτι πρέπει τοὺς ἱερεῖς, κι ἂν ἀκόμη εἶναι ἀνάξιοι καὶ ἔχουν βίο διεφθαρμένο, νὰ τοὺς ὑπηρετοῦμε καὶ νὰ τοὺς ἀποδεχόμαστε (σ. 696-717, PG 59, 467).

ΠΖ'. «Θωμᾶς δέ, εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς κτλ.» (κεφ. 20,24-21,14). (Περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ στὸν Θωμᾶ, τοῦ σκοποῦ τοῦ εὐαγγελίου, καθὼς καὶ τῆς ἐμφανίσεώς του στὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδος· ἀκόμη ὅτι ἡ μέριμνα τῶν οὐράνιων καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸ κάμνει τὰ λυπηρὰ ἐλαφριά, καὶ κατὰ τὴς φιλοχρηματίας), (σ. 718-739, PG 59, 473).

ΠΗ'. «Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει ὁ Ἰησοῦς τῷ Σίμωνι Πέτρῳ· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; κτλ.» (κεφ. 21,14-24). (Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Πέτρο, καὶ ὅτι εἶναι ἐλαφρὰ τὰ πνευματικὰ καὶ γεμᾶτα ἀπὸ ἀγαθὲς ἐλπίδες, ἐνῶ ἡ ἁμαρτία εἶναι βαρὺ καὶ ἀνυπόφορο πρᾶγμα), (σ. 740-757, PG 59, 477).

****

Τόμος 15ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983,
Μετ. ἀπὸ τὸν Χρ. Θ. Κρικώνη

Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις
(Ὁμιλίες Α' - ΚΓ')
(σ. 14-681, PG 60, 13-177).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 1-13).

Α'. «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ

Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν κτλ.» (κεφ. 1,1-5). (Περὶ τοῦ βαπτίσματος, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναβάλλεται αὐτό), (σ. 14-57, PG 60,).

Β'. «Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες κτλ.» (κεφ. 1,6-11). (Περὶ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ περὶ ἀναστάσεως), (σ. 58-85, PG 60,).

Γ'. «Τότε ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος κτλ.» (κεφ. 1,12-26). (Περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ματθία στὴ θέση τοῦ Ἰούδα, περὶ τῆς ἐκλογῆς ἐπισκόπων, καὶ ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ εἶναι γεμάτη ἀπὸ πολλὲς δυσκολίες), (σ. 86-119, PG 60,).

Δ'. «Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κτλ.» (κεφ. 2,1-13). (Περὶ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ἐπίσης κατὰ Ἑλλήνων, καὶ σύγκριση τοῦ Πλάτωνα πρὸς τὸν Πέτρο), (σ. 120-145, PG 60,).

Ε'. «Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ ἅπαντες κτλ.» (κεφ. 2,14-21. (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Πέτρου κατὰ τὴν Πεντηκοστή· ἐπίσης κατὰ αἱρέσεων, περὶ τοῦ ὀρθοῦ βίου, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ὑπομένομε μὲ ἐπιείκεια τὶς ἐπιτιμήσεις τῶν ἱερέων), (σ. 146-169, PG 60,).

ϛ'. «Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατέ μου τοὺς λόγους τούτους κτλ.» (κεφ. 2,22-36). (Συνέχεια περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Πετρου, καὶ κατὰ τῶν ὀργιζομένων), (σ. 170-195, PG 60,).

Ζ'. «Ἀκούσαντες δὲ τοὺς λόγους τούτους, κατενύγησαν τὴν καρδίαν κτλ.» (κεφ. 2,37-47). (Περὶ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς τῆς χριστιανικῆς κοινότητας, καὶ περὶ φιλοχρηματίας), (σ. 196-223, PG 60,).

Η'. «Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην κτλ.» (κεφ. 3,1-11). (Περὶ τῆς θεραπείας τοῦ χωλοῦ ἐπαίτη, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀρχίζομε τὴν ἄσηση τῆς ἀρετῆς ἀπὸ τὰ μικρά, καὶ δὲν πρέπει νὰ ὁρκιζόμαστε), (σ. 224-245, PG 60,).

Θ'. «Ἰδὼν δέ», φησί, «Πέτρος, ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαὸν κτλ.» (κεφ. 3,12-26). (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Πέτρου στὸ ναό· ἐπίσης κατὰ τῆς μνησικακίας, καὶ ὅτι πρέπει οὔτε νὰ ζητοῦμε ὅρκο ἀπὸ ἄλλους, οὔτε ἐμεῖς νὰ ὁρκιζόμαστε), (σ. 246-283, PG 60,).

Ι'. «Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ κτλ.» (κεφ. 4,1-22). (Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου, καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρκιζόμαστε), (σ. 284-315, PG 60,).

ΙΑ'. «Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλον ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον κτλ.» (κεφ. 4,23-35). (Ἐπιστροφὴ τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννη στοὺς φίλους των, καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ ταμείου· ὅτι εἶναι καλὸ ἡ ἀκτημοσύνη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρκιζόμαστε), (σ. 316-339, PG 60,).

ΙΒ'. «Ἰωσῆς δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων (ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Υἱὸς παρακλήσεως) κτλ.» (κεφ. 4,36-5,16). (Περὶ τοῦ Ἀνανία καὶ τῆς Σαπφείρας, περὶ θεραπειῶν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρκιζόμαστε, (σ. 340-361, PG 60,).

ΙΓ'. «Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων κτλ.» (κεφ. 5,17-33). (Περὶ τῶν ἀποστόλων ἐνώπιον πάλι τοῦ συνδρίου, καὶ ὅτι πρέπει μὲ γενναιότητα ν' ἀντιμετωπίζομε τὰ δεινά· ἀκόμη ὅτι οἱ φτωχοὶ ζοῦν μὲ περισσότερες ἡδονές, παρὰ οἱ πλούσιοι, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρκιζόμαστε), (σ. 362-389, PG 60,).

ΙΔ'. «Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, κτλ.» (κεφ. 5,34-6,7). (Ἀπόλυση τῶν ἀποστόλων μετὰ ἀπὸ τὴ συνετὴ ὁμιλία τοῦ Γαμαλιήλ, καὶ ἐκλογὴ τῶν ἑπτὰ διακόνων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ μακροθυμοῦμε καὶ νὰ μὴ μνησικακοῦμε πρὸς ἐκείνοους ποὺ μᾶς βλάπτουν, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 390-419, PG 60,).

ΙΕ'. «Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ κτλ.» (κεφ. 6,8-7,5). (Περὶ τῆς κατηγορίας κατὰ τοῦ Στεφάνου καὶ τῆς ὁμιλίας του στὸ συνέδριο, καὶ ὅτι αὐτοὶ ποὺ δουλεύουν στὸ Θεὸ πρέπει νὰ περιμένουν θλίψεις, καὶ κατὰ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς), (σ. 420-447, PG 60,).

Ις. «Ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός, λέγων, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ κτλ.» (κεφ. 7,6-34). (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Στεφάνου, καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν αὐτὸς ποὺ χαίρεται κατὰ κόσμον, νὰ χαίρεται καὶ κατὰ Θεόν), (σ. 448-477, PG 60,).

ΙΖ'. «Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο, εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; κτλ.» (κεφ. 7,35-53). (Συνέχεια καὶ τέλος τῆς ὁμιλίας τοῦ Στεφάνου, καὶ κατὰ τῶν ὀργιζομένων), (σ. 478-503, PG 60,).

ΙΗ'. «Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτὸν κτλ.» (κεφ. 7,54-8, 25). (Περὶ τοῦ λιθοβολισμοῦ τοῦ Στεφάνου καὶ τοῦ διασκορπισμοῦ τῶν Χριστιανῶν, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Σίμωνος μάγου, καθὼς καὶ τὴς μταβάσεως τῶν Πέτρου καὶ Ἰωάννη στὴ Σαμάρεια, καὶ περὶ οἰκοδομῆς ναῶν στοὺς ἀγροὺς ἀπὸ τοὺς κατόχους αὐτῶν), (σ. 504-537, PG 60,).

ΙΘ'. «Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, λέγων· κτλ.» (κεφ. 8,26-9,9). (Περὶ τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ εὐνούχου αἰθίοπα, καθὼς καὶ τῆς μεταστροφῆς τοῦ Σαύλου, καὶ ὅτι πρέπει συνεχῶς νὰ διαβάζομε καὶ νὰ μελετᾶμε τὶς θεῖες Γραφές), (σ. 538-571, PG 60,).

Κ'. «Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ, ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι κτλ.» (κεφ. 9,10-25). (Περὶ τοῦ Σαύλου στὴ Δαμασκό, καὶ ὅτι ὁ Χριστιανὸς εἶναι χρήσιμος ὄχι μόνο στὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους), (σ. 572-595, PG 60,).

ΚΑ'. «Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτὸν κτλ.» (κεφ. 9,26-43). (Περὶ τῆς μεταβάσεως τοῦ Σαύλου στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὴν Ταρσό, τῆς θεραπείας τοῦ Αἰνέα ἀπὸ τὸν Πέτρο, τῆς ἀναστάσεως στὴ Λύδδα τῆς Δορκάδας, καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πενθοῦμε αὐτοὺς ποὺ πεθαίνουν, κι ἀκόμη ὅτι μεγάλες εὐεργεσίες προσφέρουν σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πεθάνει οἱ

ἐλεημοσύνες καὶ προσευχὲς καὶ προσφορὲς ποὺ γίνονται ὑπὲρ αὐτῶν), (σ. 596-625, PG 60,).

ΚΒ'. «Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ, ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης, ἐκ σπείρας τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς κτλ.» (κεφ. 10,1-23). (Περὶ τοῦ ὁράματος τοῦ Πέτρου τοῦ σχετικοῦ μὲ τὴν ὀθόνη τὴ γεμάτη ἀπὸ ὅλα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περὶ τῆς μεγάλης δυνάμεως τῆς καθαρῆς ἐλεημοσύνης), (σ. 626-651, PG 60,).

ΚΓ'. «Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστάς», φησίν, «ὁ Πέτρος, ἦλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν κτλ.» (κεφ. 10,23-43). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει κανένας ἄνθρωπος νὰ θεωρεῖται μολυσμένος ἢ ἀκάθαρτος, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι προσωπολήπτης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλεται τὸ φώτισμα· ἐπίσης προτροπὴ πρὸς ὀρθὸ βίο, καὶ ὅτι τὰ πάντα διοικοῦνται μὲ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, πού, γιὰ τοὺς λόγους ποὺ γνωρίζει αὐτός, ἄλλα ἐπιτρέπει νὰ συμβαίνουν ἔτσι καὶ ἄλλα ἀλλιῶς), (σ. 652-681, PG 60,).

****

Τόμος 16Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1984,
Μετ. ἀπὸ Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις
(Ὁμιλίες ΚΔ'.-ΜΔ'.)
(σ. 8-621, PG 60, 183-307).

ΚΔ'. «Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἔπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον κτλ.» (κεφ. 10,44-11,18). (Περὶ Περὶ τῆς ἐκχύσεως τοῦ Πνεύματος στοὺς Ἐθνικοὺς καὶ τῆς βαπτίσεως αὐτῶν καὶ τοῦ σκανδαλισμοῦ τῶν ἐξ Ἰουδαίων πιστῶν· ἐπίσης περὶ μετανοίας, καὶ ὅτι εἶναι διωγμὸς ἡ ζωὴ μέσα στὴν ἄνεση, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγεται κυρίως μέσα στὴν ἐκκλησία ὁ γέλωτας καὶ ἡ φλυαρία), (σ. 8-43, PG 60, 183).

ΚΕ'. «Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως, τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ κτλ.» (κεφ. 11,19-30). (Περὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν ἐθνικῶν στὴν Ἀντιόχεια καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Βαρνάβα καὶ τοῦ Σαύλου στὴν Ἰουδαία, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης καὶ γυμνότητας τῆς ψυχῆς τῆς στερούμενης τὰ ἐνδύματα τῆς ἀρετῆς), (σ. 44-73, PG 60, 191).

ΚϚ'. «Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας κτλ.» (κεφ. 12,1-17). (Περὶ τῆς διώξεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν Ἡρώδη καὶ τῆς ἐλευθερώσεως τοῦ Πέτρου ἀπὸ τὴ φυλακή, καὶ προτροπὴ προς προσευχή), (σ. 74-105, PG 60, 197).

ΚΖ'. «Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο κτλ.» (κεφ. 12, 18-13,3). (Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἡρώδη καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, περὶ τὴς δυνάμεως τῆς νηστείας, καὶ κατ' ἐκείνων ποὺ ἐπιδίδονται στὶς μέθες καὶ τὶς τρυφές), (σ. 106-129, PG 60, 203).

ΚΗ'. «Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατῆλθον εἰς Σελεύκειαν κτλ.» (κεφ. 13,4-15). (Περὶ τοῦ Βαρνάβα καὶ Σαύλου στὴν Κύπρο καὶ Ἀντιόχεια, καὶ κατὰ τῶν κενοδόξων), (σ. 130-149, PG 60, 209).

ΚΘ΄. «Ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρί, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται κτλ.» (κεφ. 13,16-41). (Περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Παύλου στὴν Ἀντιόχεια πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ἀπὸ ποιὰ πράγματα πρέπει νὰ χαρακτηρίζεται ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὅτι εἶναι ἄχρηστο τὸ νὰ προσεχόμαστε συνεχῶς στὶς συνάξεις, νὰ μὴ διορθώνομε ὅμως τὸ ἦθος μας καὶ νὰ μὴ ἀποκομίζομε καμμιὰ ὠφέλεια), (σ. 150-183, PG 60, 213).

Λ΄. «Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς, παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα κτλ.» (κεφ. 13,42-14,13). (Περὶ τῆς στροφῆς τῶν Ἀποστόλων στὰ ἔθνη, τῆς μεταβάσεως τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα στὸ Ἰκόνιο καὶ τὰ Λύστρα, περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ χειροκροτοῦμε μέσα στὴν ἐκκλησία), (σ. 184-213, PG 60, 221).

ΛΑ΄. «Ἀκούσαντες δὲ οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες κτλ.» (κεφ. 14,14-28). (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Παύλου στὰ Λύστρα, τοῦ λιθοβολισμοῦ τους καὶ τῆς ἐπανόδου τους στὴν Ἀντιόχεια, περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν ζήλου, καὶ περὶ προθυμίας καὶ πραότητας καὶ ὀργῆς), (σ. 214-243, PG 60, 227).

ΛΒ΄. «Διέτριβον δὲ ἐκεῖ», φησί, «χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς κτλ.» (κεφ. 14,28-15,11). (Περὶ τῆς περιτομῆς ἢ μὴ τῶν ἐξ ἐθνῶν Χριστιανῶν, περὶ τῆς συνόδου στὰ Ἰεροσόλυμα τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ συγκρατοῦμε τὰ πάθη μας· ἐπίσης περὶ ἐπιεικείας καὶ ἀλαζονείας, τί σημαίνει «Γνῶθι σαυτόν», καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν προαίρεσή μας γινόμαστε ἢ ἄγγελοι ἢ θηρία), (σ. 244-265, PG 60, 233).

ΛΓ΄. «Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου κτλ.» (κεφ. 15,13-33). (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἰακώβου στὴ σύνοδο καὶ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐξ ἐθνῶν Χριστιανούς, καὶ ὅτι τὸν σώφρονα λογισμὸ δὲν τὸν βλάπτουν καθόλου οἱ ἀντιλογίες τῶν αἱρετικῶν), (σ. 266-297, PG 60, 239).

ΛΔ΄. «Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου κτλ.» (κεφ. 15, 35-16,12). (Περὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα καὶ τῆς προσκολλήσεως τοῦ Τιμοθέου στὸν Παῦλο, τῆς περιοδείας τοῦ Παύλου στὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τῆς μετάβασής του στὴ Μακεδονία κατόπιν ὁράματος, καὶ περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ φροντίζομε τὴν ψυχή μας), (σ. 298-331, PG 60, 245).

ΛΕ΄. «Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμόν, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι κτλ.» (κεφ. 16,13-24). (Περὶ τοῦ κυρήγματος τοῦ Παύλου στοὺς Φιλίππους καὶ τῆς φυλακίσεώς του ἐκεῖ, καὶ περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἄνεση καὶ ἡ ἀργία βλάπτουν παντοῦ, ὅπως καὶ ἡ ἐργασία ποὺ ὑποκινεῖται ἀπὸ τὰ πάθη τῆς πλεονεξίας κτλ), (σ. 332-355, PG 60, 251).

Λς΄. «Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνον τὸν Θεόν, καὶ ἐπηκροῶντο αὐτῶν οἱ δέσμιοι κτλ.» (κεφ. 16,25-40). (Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ στοὺς Φιλίππους καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Παύλου

καὶ Σίλα, περὶ τῆς ἀπηχήσεως τοῦ κηρύγματος τοῦ Παύλου στοὺς ἐθνικούς, καὶ περὶ τῆς σπουδαιότητας τῆς προσευχῆς, καὶ δὴ τῆς νυκτερινῆς, καὶ περὶ ἀμνησικακίας), (σ. 356-379, PG 60, 257).

ΛΖ'. «Διοδεύσαντες δὲ τὴν 'Αμφίπολιν καὶ 'Απολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν 'Ιουδαίων κτλ.» (κεφ. 17,1-15). (Περὶ τῆς ἀφίξεως τοῦ Παύλου καὶ Σίλα στὴ Θεσσαλονίκη, τῆς ἐκδιώξεώς των ἀπὸ αὐτὴν καὶ τῆς μεταβάσεώς των στὴ Βέροια, καὶ περὶ ἀγάπης καὶ εἰρήνης πνευματικῆς τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ σῶμα), (σ. 380-405, PG 60, 261).

ΛΗ'. «'Εν δὲ ταῖς 'Αθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν κτλ.» (κεφ. 17,16-31). (Περὶ τοῦ Παύλου στὴν 'Αθήνα καὶ τῆς ὁμιλίας του στὸν Ἄρειο πάγο, καὶ περὶ μετανοίας, καὶ πῶς πρέπει ν' ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ καὶ νὰ μνημονεύομε συνεχῶς τὶς εὐεργεσίες αὐτοῦ, καὶ περί τοῦ μαγικοῦ βιβλίου), (σ. 406-441, PG 60, 267).

ΛΘ'. «'Ακούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· 'Ακουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου κτλ.» (κεφ. 17,32-18,17). (Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὁμιλίας τοῦ Παύλου στὸν Ἄρειο Πάγο καὶ τῆς μεταβάσεώς του στὴν Κόρινθο, ὡς καὶ τῆς ἐκεῖ ἐξεγέρσεως τῶν 'Ιουδαίων ἐναντίον του, καὶ περὶ ἐπιεικείας καὶ ἀνεξικακίας, καὶ κατὰ τῶν ὑβριστῶν), (σ. 442-469, PG 60, 275).

Μ'. «Ὁ δὲ Παῦλος, ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν κτλ.» (κεφ. 18,18-19,7). (Περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Παύλου στὴ Συρία, τῆς δράσεως τοῦ 'Απολλὼ στὴν Ἔφεσο, καὶ τῆς βαπτίσεως σ' αὐτὴν τῶν μαθητῶν τοῦ 'Ιωάννου Βαπτιστοῦ, καὶ περὶ ἀγάπης καὶ ἐξαλείψεως τῶν κακῶν παθῶν, τῆς πλεονεξίας καὶ φιλοχρηματίας), (σ. 470-499, PG 60, 281).

ΜΑ'. «Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγήν, ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς, διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 19,8-20). (Περὶ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ καρποφόρου κηρύγματός του στὴν Ἔφεσο, καὶ περὶ τῶν ἐξορκιστῶν· καὶ ἀκόμη, ὅτι αὐτὸς ποὺ διατηρεῖ πάντοτε τὴν ὀργὴ βλάπτει περισσότερο τὸν ἑαυτό του, καὶ προτροπὴ πρὸς ἐξάλειψη αὐτοῦ τοῦ πάθους), (σ. 500-537, PG 60, 287).

ΜΒ'. «Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ 'Αχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς 'Ιεροσόλυμα κτλ.» (κεφ. 19,21-41). (Περὶ τῶν σχεδίων τοῦ Παύλου, τῆς ταραχῆς στὴν Ἔφεσο ὑποκινηθείσης ἀπὸ αἱρεσιάρχες, καὶ ὅτι εἶναι χρήσιμοι πάντοτε οἱ σύμμετροι πειρασμοί), (σ. 538-569, PG 60, 295).

ΜΓ'. «Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν Μακεδονίαν κτλ.» (κεφ. 20,1-17). (Περὶ τῆς μεταβάσεως τοῦ Παύλου στὴ Μακεδονία, τὴν 'Ελλάδα καὶ τὴν Τρωάδα, τῆς ἐπαναφορᾶς στὴ ζωὴ τοῦ Εὐτύχου, καὶ τῆς μεταβάσεώς του στὴ Μίλητο· ἐπίσης περὶ συμπαθείας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ μιμούμαστε τοὺς ἁγίους καὶ νὰ διακινδυνεύομε γιὰ τοὺς ἀδελφῶν μας), (σ.

570-591, PG 60, 303).

ΜΔ'. «Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας κτλ.» (κεφ. 20, 17-31). (Περὶ τῆς ἀποχαιρετιστήριας ὁμιλίας τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου, ὥστε νὰ προσέχουν τὰ λεγόμενά του καὶ νὰ προκόβουν στὴν κατὰ Θεὸν ἀγάπη), (σ. 592-621, PG 60, 307).

****

Τόμος 16Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1984,
Μετ. ὑπὸ Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη
καὶ Σπυρ. Μουστάκα

α) **Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις (Ὁμιλίες ΜΕ' – Ν'),** (σ. 6-297, PG 60, 313-379).

ΜΕ'. «Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι κτλ.» (κεφ. 20,32-21,16). (Περὶ τῶν τελευταίων ἀποχαιρετιστήριων λόγων τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου, τῆς μεταβάσεώς του στὴν Τύρο, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Καισάρεια, καὶ τέλος στὰ Ἱεροσόλυμα· ἐπίσης προτροπὴ περὶ φιλοξενίας, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ δέχεται τοὺς ἐλάχιστους τῶν ἀδελφῶν γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ, θὰ ἔχει πάρα πολὺ μεγάλο μισθό), (σ. 6-33, PG 60, 313).

ΜϚ'. «Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι κτλ.» (κεφ. 21,18-39). (Περὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ Παύλου πρὸς ἐξευμένιση τῶν ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανῶν, περὶ τῆς γενομένης ταραχῆς στὰ Ἱεροσόλυμα ὑποκινηθείσης ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῆς συλλήψεως αὐτοῦ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ στενοχωρούμαστε ποὺ ὑπάρχουν αἱρέσεις, καὶ περὶ τῶν σκανδάλων), (σ. 34-55, PG 60, 321).

ΜΖ'. «Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ εἰμι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης κτλ.» (κεφ. 21,39-22,16). (Περὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Παύλου στὰ Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὅτι πρέπει ἐμεῖς νὰ εἴμαστε μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν ὀρθότητα τοῦ βίου μας), (σ. 56-79, PG 60, 325).

ΜΗ'. «Ἐγένετο δέ μοι, ὑποστρέψαντι εἰς Ἱεροσόλυμα, προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει καὶ ἰδεῖν λέγοντά μοι αὐτὸν κτλ.» (κεφ. 22,17-23,5). (Περὶ τοῦ τέλους τῆς ὁμιλίας τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἰδιότητάς του ὡς Ρωμαίου πολίτη, τῆς ἀπολογίας του ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου τῶν ἀρχιερέων, καὶ περὶ ἐπιεικείας καὶ ἀνδρείας, καὶ ὅτι ἀντίκειται σ' αὐτὰ ἡ θρασύτητα καὶ ἡ ἀνανδρία), (σ. 80-103, PG 60, 331).

ΜΘ'. «Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· κτλ.» (κεφ. 23,6-30). (Περὶ τῆς ἀπολογίας τοῦ Παύλου ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τῶν ἀρχιερέων, τῆς συνωμοσίας τῶν Ἰουδαίων ἐναντίον τοῦ Παύλου καὶ τῆς ἀποστολῆς του μετὰ φρουρᾶς καὶ ἐπιστολῆς τοῦ Χιλιάρχου Κλαύδιου Λυσία πρὸς τὸν ἡγεμόνα Φήλικα· καὶ ὅτι, αὐτὰ μὲ τὰ ὁποῖα νομίζομε ὅτι βλαπτόμαστε, μὲ αὐτὰ ὠφελούμαστε, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰωσὴφ καὶ Ἰακώβ, καὶ ὅτι δὲν

πρέπει νὰ νυμφαυόμαστε πλούσιες γυναῖκες, ἀλλ' ἐνάρετες), (σ. 104-127, PG 60, 337).

Ν'. «Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ νυκτὸς εἰς τὴν 'Αντιπατρίδα κτλ.» (κεφ. 23,31-24,21). (Περὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ Παύλου στὴν Καισάρεια, τῆς ἀπολογίας του κατὰ τὴν ἐκδίκασή του ἀπὸ τὸν Ρω-μαῖο ἡγεμόνα Φήλικα μετὰ τὴν κατηγορία τοῦ ἀρχιερέα 'Ανανία, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνταποδίδομε ὕβρεις στὶς ὕβρεις ποὺ δεχόμαστε, ἀλλὰ νὰ ὑπομένομε αὐτές· ἐπίσης περὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ ἀλαζονείας καὶ μνησικακίας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ προλαβαίνομε τὶς συμφιλιώσεις), (σ. 128-155, PG 60, 343).

ΝΑ'. «'Ανεβάλετο δέ», φησίν, «ὁ Φῆλιξ αὐτούς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαιτὰ καθ' ὑμᾶς κτλ.» (κεφ. 24,22-25,22). (Περὶ τῆς ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ Φήλικος τῆς δίκης τοῦ Παύλου καὶ τῆς δίκης του ἀπὸ τὸν νέο ἡγεμόνα Φῆστο, καὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ βασιλιᾶ 'Αγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης στὴν Καισάρεια, καὶ ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς βλάψει, ἐὰν ἐμεῖς δὲν βλάψομε τὸν ἑαυτό μας), (σ. 156-187, PG 60, 351).

ΝΒ'. «Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ 'Αγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον κτλ.» (κεφ. 25,23-26,29). (Περὶ τῆς ἐντυπωσιακῆς ὁμιλίας τοῦ Παύλου ἐνώπιον τοῦ 'Αγρίππα, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἔχει κυριευθεῖ ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα δὲν δίνει σημασία γιὰ κανένα ἀπὸ τὰ ἐπίγεια), (σ. 188-223, PG 60, 357).

ΝΓ'. «'Ανέστη δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμών, ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους κτλ.» (κεφ. 26,30-28,1). (Περὶ τῆς ἀθωώσεως τοῦ Παύλου ἐκ μέρους τοῦ 'Αγρίππα, τῆς ἀποπλεύσεώς του στὴ Ρώμη μέσω Κρήτης, περὶ τῆς θυέλλης καὶ τοῦ ναυαγίου στὴ Μελίτη (Μάλτα), καὶ ὅτι εἶναι χρήσιμο τὸ νὰ ἔχει κανεὶς ἅγιο ἄνδρα στὸ σπίτι του καὶ νὰ ὑπακούει σ' αὐτόν, καὶ ὅτι πρέπει καὶ τώρα νὰ ὑπακούομε στὶς συμβουλὲς τοῦ Παύλου σὰ νὰ εἶναι παρών, προτοῦ περιπέσομε στὰ κακά), (σ. 224-251, PG 59, 367).

ΝΔ'. «Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυράν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος κτλ.» (κεφ. 28,2-16). (Περὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν κατοίκων τῆς Μάλτας πρὸς τὸν Παῦλο καὶ τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, καὶ τῆς συνέχειας τοῦ ταξιδιοῦ καὶ τῆς ἀφίξεώς του στὴ Ρώμη· ἐπίσης ὅτι εἶναι χρήσιμοι οἱ πειρασμοί, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ὁ δαίμονας πάντοτε αἴτιος τῆς κακίας μας), (σ. 252-275, PG 60, 373).

ΝΕ'. «'Εγένετο δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν 'Ιουδαίων πρώτους. Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς κτλ.» (κεφ. 28,17-31. (Περὶ τῆς συνομιλίας τοῦ Παύλου μὲ τοὺς 'Ιουδαίους τῆς Ρώμης, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ πίστεψαν καὶ ἄλλοι ὄχι.Τέλος ἐγκώμιο γιὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Παύλου), (σ. 276-297, PG 59, 379).

β) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' - Ι')
(σ. 301-647, PG 60, 391-473).

Εἰσαγωγὴ (σ. 301-303).

Ὑπόθεσις τῆς Πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολῆς, Ὁμιλία Α΄. (Περὶ τοῦ ὅτι αἰτία τῶν κακῶν εἶναι ἡ ἄγνοια τῶν Γραφῶν, ἀπὸ τὴν ὁποία βλαστάνουν οἱ αἱρέσεις, περὶ τοῦ χρόνου γραφῆς αὐτῆς, καὶ προτροπὴ πρὸς μίμηση τοῦ ρυθμιστῆ ὁλόκληρης τῆς οἰκουμένης), (σ. 304-317, PG 60, 391).

Β΄.=Α΄. «Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφιερωμένος εἰς τὸ εὐαγγέλιον Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 1,1-7). (Περὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ υἱοθεσίας, καὶ ὅτι τὰ παρα τοῦ Θεοῦ δωρούμενα ἀξιώματα παραμένουν σταθερὰ καὶ μετὰ θάνατο, ἐνῶ τὰ τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι τέτοια· καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὴν πονηρία), (σ. 318-341, PG 60, 395).

Γ΄.=Β΄. «Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ κτλ.» (κεφ. 1,8-17). (Περὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Παύλου νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Ρώμη, πρὸς τοὺς αἱρετικοὺς περὶ τοῦ ἀκαταλήπτου, καὶ ὅτι πρέπει ὅλα νὰ τὰ δεχόμαστα μὲ τὴν πίστη, καὶ ὄχι μὲ τοὺς λογισμούς, οὔτε νὰ ζητοῦμε τὸ λόγο γιὰ τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νὰ ὑπακούομε μόνο σ' αὐτά), (σ. 342-381, PG 60, 401).

Δ΄.=Γ΄. «Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων κτλ.» (κεφ. 1,18-23). (Περὶ τῆς κοινῆς διαγωγῆς τῶν ἐθνικῶν, περὶ ἀνεξικακίας καὶ μακροθυμίας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξουσιάζομε ὅλα τὰ πάθη μας), (σ. 382-405, PG 60, 411).

Ε΄.=Δ΄. «Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. Αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν κτλ.» (κεφ. 1,24-27). (Περὶ παιδεραστῶν, μαλακῶν, καὶ τῶν πόσων αἴτιοι εἶναι κακῶν, καὶ περὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ποὺ ζοῦν κακῶς, καὶ περὶ γέεννας καὶ κρίσεως, μὲ ἀπόδειξη ἀπὸ τὰ ὅσα συνέβησαν στὰ Σόδομα· ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ μὴ παραδίδονται στὴν τρυφή, ἀλλὰ νὰ ἔχουν πάντοτε στὸ νοῦ τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ), (σ. 406-425, PG 60, 415).

ϛ΄.=Ε΄. «Καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν ὁ Θεὸς αὐτοὺς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα κτλ.» (κεφ. 1,28-2,16). (Περὶ τοῦ ὅτι τὸ ἁμάρτημα τῶν ἐθνικῶν προέρχεται ἀπὸ διεφθαρμένη κρίση, καὶ ὅτι καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶναι παραβάτες· ἐπίσης περὶ κρίσεως καὶ κολάσεως, περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ αὐτές, καὶ περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό), (σ. 426-469, PG 60, 421).

Ζ΄.=ϛ΄. «Ἴδε, σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου κτλ.» (κεφ. 2,17-3,8). (Περὶ τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, περὶ τῆς περιτομῆς καὶ ἀκροβυστίας καὶ τοῦ πραγματικοῦ Ἰουδαίου· ἐπίσης ὅτι χρειάζονται διδάσκαλοι ἱκανοὶ γιὰ νὰ μπορέσουν ν' ἀπομακρύνουν τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρία, ἤτοι τὴν πλεονεξία), (σ. 470-505, PG 60, 431).

Η΄.=Ζ΄. «Τί οὖν; προεχόμεθα; Οὐ πάντως· προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι κτλ.» (κεφ. 3,9-31). (Περὶ τοῦ ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἔνοχοι, καὶ περὶ τῆς δικαιώσεως μέσω τῆς πίστεως στὸν Χριστό· ἐπίσης περὶ ἀγάπης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζηλεύομε καὶ νὰ φθονοῦμε τοὺς ἀδελφοὺς ποὺ εὐδοκιμοῦν, νὰ περιφρονοῦμε τὸν πλοῦτο καὶ νὰ βοηθοῦμε αὐτοὺς ποὺ ἔχουν ἀνάγκη), (σ. 506-561, PG 60, 441).

Θ΄.=Η΄. «Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ σάρκα; Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεὸν κτλ.» (κεφ. 4,1-22). (Περὶ τῆς δικαιώσεως μέσω τῆς πίστεως κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀνβραάμ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ δοξάζομε τὸν Θεὸ μὲ ἔργα καὶ πίστη, ἀποφεύγοντας κάθε ἁμαρτία, μέσω τῆς ὁποίας βλασφημεῖται ὁ Θεός, ὅτι ὁ Θεὸς ζητεῖ τὰ ἐκ μέρους μας ὄχι ἔχοντας ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δόξα μας ἢ θέλοντας αὐτήν, ἀλλὰ γιὰ τὴ σωτηρία μας, καὶ ὅτι ἂν δὲν παραδώσομε ἐμεῖς τὸν ἑαυτό μας στὴν ἁμαρτία, δὲν τολμᾶ νὰ μᾶς πλησιάσει ὁ διάβολος· ἐπίσης πρέπει νὰ σεβόμαστε ὅλοι τὴν κοινὴ τράπεζα, στὴν ὁποία μετέχομε ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ), (σ. 562-615, PG 60, 453).

Ι΄.=Θ΄. «Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν κτλ.» (κεφ. 4, 23-5,11). (Περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς πίστεως, καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ φανερώνεται στὸν θάνατο τοῦ Χριστοῦ· ἐπίσης περὶ καυχήσεως κατὰ τὰς θλίψεις ποὺ ἀπεργάζονται ὑπομονὴ καὶ ἐλπίδα, καὶ ὅτι τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ἐξισωθεῖ μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς καὶ τὴν δική μας πρὸς ἐκεῖνον, καὶ τίποτε δὲν εἶναι τόσο μεγάλο κακό, ὅσο ἡ ἄτοπη ἐπιθυμία), (σ. 616-647, PG 60, 467).

****

Τόμος 17ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985,
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες ΙΑ' - ΛΓ')
(σ. 10-735, PG 60, 473-675).

Εἰσαγωγὴ (σ. 5-8).

ΙΑ΄.=Ι «Διὰ τοῦτο, ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτω εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον κτλ.» (κεφ. 5, 12-6,4). (Περὶ τοῦ θανάτου μέσω τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς ζωῆς μέσω τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἕνωση μὲ τὸν Χριστὸ εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν ἁμαρτία· ἐπίσης περὶ ἀρίστου βίου, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ βλάπτεται καὶ ἀποστερεῖται τὰ ὑπάρχοντά του, ἂν τὸ ὑπομείνει μὲ εὐχαρίστηση θ' ἀποκομίσει τὸν ἴδιο μισθὸ μὲ ἐκεῖνον ποὺ δαπάνησε ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του στοὺς φτωχούς), (σ. 10-43, PG 60, 473).

ΙΒ΄.=ΙΑ΄. «Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα κτλ.» (κεφ. 6,5-18). (Περὶ διαφόρων τρόπων νεκρότητας, καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ πλεονεξίας), (σ. 44-81, PG 60, 483).

ΙΓ΄.=ΙΒ΄. «Ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν

ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὥσπερ γὰρ παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν κτλ.» (κεφ. 6,19-7,13). (Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, καὶ τῶν ἀγαθῶν ποὺ ἀκολουθοῦν τὴν ἀρετὴ καὶ τῶν κακῶν τὴν κακία, καὶ ὅτι στὴν παροῦσα ζωὴ κατορθούμενη ἡ ἀρετὴ ἔχει περισσότερη ἡδονή, ἐνῶ ἡ κακία θορύβους, ὄντας ἐπικίνδυνη καὶ ἐπώδυνη, ἀλλὰ μποροῦμε ν' απομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὴν κακία ἂν δὲν παραβλέπομε τὰ μικρὰ πταίσματα), (σ. 82-129, PG 60, 493).

ΙΔ'.=ΙΓ. «Οἴδομεν γάρ, ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν, ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν κτλ.» (κεφ. 7,14-8,11). (Περὶ τῆς διπλῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ζωῆς τοῦ Πνεύματος· ἐπίσης περὶ ἐκείνων ποὺ ζοῦν μὲ ἀρετὴ καὶ ἄσκηση καὶ ποὺ εἶναι οἱ μόνοι ποὺ ζοῦν, ἐνῶ ὅσοι ζοῦν μέσα στὶς ἡδονὲς ἤδη ἔχουν νεκρωθεῖ· ἀκόμη περὶ τρυφῆς καὶ φιλαργυρίας καὶ πλεονεξίας), (σ. 130-187, PG 60, 507).

ΙΕ'.=ΙΔ'. «Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε κτλ.» (κεφ. 8,12-27). (Ὅτι ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, περὶ τῆς μέλλουσας δόξας, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης καὶ τῶν ἀγαθῶν ποὺ ἐπιφυλάσσονται στοὺς οὐρανοὺς γιὰ ἐκείνους ποὺ πολιτεύονται κατὰ Θεόν), (σ. 188-241, PG 60, 523).

Ις.=ΙΕ'. «Οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθὸν κτλ.» (κεφ. 8,28-39). (Περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι ὅλα ὁ Χριστὸς τὰ κάνει ὑπὲρ τῆς ἀγάπης του πρὸς ἐμᾶς), (σ. 242-269, PG 60, 539).

ΙΖ'.=Ις. «Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι ἁγίῳ κτλ.» (κεφ. 9,13-33). (Περὶ τῆς θλίψεως τοῦ Παύλου λόγω τῆς ἀπιστίας τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὥστε νὰ δέχεται νὰ γίνει ἀνάθεμα χάριν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, ὅτι τέκνα τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οἱ κατὰ σάρκα ἀπόγονοι τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ τὰ γεννώμενα διὰ τοῦ βαπτίσματος· ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἄδικος, καὶ περὶ τῶν αἰτίων ἀποτυχίας τῶν Ἰσραηλιτῶν), (σ. 270-323, PG 60, 547).

ΙΗ'.=ΙΖ'. «Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐστιν εἰς σωτηρίαν κτλ.» (κεφ. 10,1-13). (Περὶ κενοδοξίας, καὶ ὅτι μποροῦμε ν' ἀπφύγομε αὐτὴν ἐὰν ἐπιδιώκομε τὴ δόξα μᾶλλον τοῦ Θεοῦ, παρὰ τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων), (σ. 324-351, PG 60, 563).

ΙΘ'.=ΙΗ'. «Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χω-ρὶς κηρύσσοντος; κτλ.» (κεφ. 10,14-11,6). (Ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν κατὰ χάρη σωτηρία μας, καὶ ὄχι μόνο μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα εὐποιΐας), (σ. 352-389, PG 60, 571).

Κ'.=ΙΘ'. «Τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν; ἡ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν κτλ.» (κεφ. 11,7-36). (Περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἐθνικῶν κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ μπολιάσματος τῶν δένδρων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ δοξάζομε τὸν Θεὸ φροντί-

ζοντας γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ ζῶντας ὀρθά, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ στηριζόμαστε στὰ κατορθώματα τῶν προγόνων μας, ἀλλὰ στὰ δικά μας, καὶ ποιοὶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ συγγενεῖς κατὰ πνεῦμα· ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ μιμούμαστε ὡς πρὸς ὅλα τὸν Θεό, περὶ ἐπιεικείας, καὶ ὅτι καθόλου δὲν μᾶς ἐμποδίζει ἡ πενία πρὸς ἐλεημοσύνη), (σ. 390-431, PG 60, 583.

ΚΑ'.=Κ'. «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 12,1-3). (Περὶ ἀπονοίας, καὶ περὶ ἐκείνων ποὺ μεγαλοφρονοῦν γιὰ τὴ σοφία τους· ἐπίσης περὶ μωρίας καὶ ὑπερηφανίας λόγω τῆς μὴ γνώσεως τοῦ Κυρίου, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 432-455, PG 60, 595).

ΚΒ'.=ΚΑ'. «Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη κτλ.» (κεφ. 12,4-13). (Περὶ τῆς ὀρθῆς χρήσεως τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, καὶ κανόνες χριστιανικῆς ζωῆς, ὅπως περὶ φιλοξενίας καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε αὐτοὺς ποὺ μᾶς πλησιάζουν, οὔτε νὰ ὑβρίζομε καὶ νὰ μολύνομε τὴ γλῶσσα ποὺ δέχεται τὰ ἅγια μυστήρια), (σ. 456-481, PG 60, 601).

ΚΓ'.=ΚΒ'. «Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε κτλ.» (κεφ. 12,14-21). (Περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνταποδίδομε κακὸ ἀντὶ κακοῦ, ὡς καὶ ἄλλοι κανόνες χριστιανικῆς ζωῆς), (σ. 482-501, PG 60, 609).

ΚΔ'.=ΚΓ'. «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω κτλ.» (κεφ. 13,1-10). (Περὶ ὑποταγῆς στὶς ἐξουσίες καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀδελφούς, τῆς ποιητικῆς ὅλης τῆς ἀρετῆς), (σ. 502-527, PG 60, 613).

ΚΕ'.=ΚΔ'. «Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι κτλ.» (κεφ. 13,11-14). (Ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τῶν πορνευόντων καὶ γαστριμάργων, καὶ ὅτι ὅλα τὰ κακὰ γεννιοῦντα ἀπὸ ἐδῶ), (σ. 528-547, PG 60, 621).

ΚϚ'.=ΚΕ'. «Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις λογισμῶν. Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει κτλ.» (κεφ. 14,1-13). (Περὶ μακροθυμίας πρὸς τοὺς ἀδυνάτους καὶ διστακτικούς, καὶ περὶ ἐκείνων ποὺ δὲν πιστεύουν στὴ γέεννα καὶ λένε ὅτι δὲν ὑπάρχει γέεννα), (σ. 548-579, PG 60, 627).

ΚΖ'.=ΚϚ'. «Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινὸν κτλ.» (κεφ. 14, 14-23). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ζοῦμε ὀρθά, καὶ νὰ προσέχομε μὲ ἀκρίβεια στὴν παροῦσα ζωή, καὶ νὰ μὴ νομίζομε ὅτι ἀρκεῖ πρὸς ἀπολογία μας ἡ ἄγνοια, καὶ ποιὰ ἄγνοια βλάπτει καὶ ποιὰ ὄχι· ἐπίσης ὅτι καθόλου δὲν μᾶς βλάπτει ἡ ἁπλότητα καὶ ἀφέλεια στὸ νὰ γνωρίσομε τὴν ἀλήθεια, καὶ αὐτὸ τὸ δείχνει ἀπὸ τὸν Ἀβραὰμ καὶ Μελχισεδέκ), (σ. 580-601, PG 60, 637).

ΚΗ'.=ΚΖ'. «Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρί-

ξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου κτλ.» (κεφ. 14,24-15,7). (Περὶ ἀγάπης, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθρούς μας), (σ. 602-623, PG 60, 643).

ΚΘ'.=ΚΗ'. «Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων κτλ.» (κεφ. 15,8-13). (Περὶ τοῦ ὅτι χρειαζόμαστε ἔργα ἀγαθά, καὶ ὅταν ἔχομε αὐτὰ καὶ Πνεῦμα ἅγιο ἔχομε καὶ ἐλπίδα ἀγαθή. Ἀκόμη πρέπει νὰ ὑμνοῦμε συνεχῶς τὸν Θεὸ μὲ τὰ ἔργα μας γιὰ νὰ ἀπομακρύνομε τὴν ἁμαρτία ποὺ μᾶς ἀποστερεῖ τοὺς οὐρανούς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ στόμα καὶ τὸ νοῦ, καὶ ἀπὸ τὶς ἅγιες Γραφές, γιατὶ ἔτσι θὰ γνωρίσομε ὅλα τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δόγματα καὶ ἠθικὲς διδασκαλίες καὶ θὰ ἔχομε πολλὴ παραμυθία), (σ. 624-639, PG 60, 649).

Λ'.=ΚΘ'. «Πέπεισμαι, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πά-σης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἄλλους νουθετεῖν κτλ.» (κεφ. 15,14-24). (Περὶ τοῦ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀληθὴς διδάσκαλος ὁ ἐμφορούμενος ἀπὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν γνώρισμα τοῦ διδασκάλου, τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς μαθητάς του), (σ. 640-665, PG 60, 653).

ΛΑ'.=Λ'. «Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ, διακονῶν τοῖς ἁγίοις. Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ κτλ.» (κεφ. 15,25-16,4). (Περὶ τῶν προσωπικῶν σχεδίων τοῦ Παύλου, καὶ ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ γίνεται ὄχι ἀναγκαστικὰ καὶ ἀπὸ ματιοδοξία, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐθόρμητη γενναιοδωρία ποὺ ἐπέδειξαν οἱ χειρόνακτες καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν ἐργαστηρίων τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἀχαΐας στὸ κάλεσμα τοῦ Παύλου πρὸς βοήθεια τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἰερουσαλὴμ), (σ. 666-687, PG 60, 661).

ΛΒ'.=ΛΑ'. «Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν κτλ.» (κεφ. 16,5-16). (Προσωπικοὶ χαιρετισμοὶ τοῦ Παύλου. Ὅτι κόσμημα τῶν γυναικῶν πρέπει νὰ εἶναι ὄχι τὰ βραχιόλια καὶ τὰ περιδέραια, ἀλλὰ οἱ ἱδρῶτες γιὰ τὴν ἀλήθεια· ἐπίσης γιὰ τὴ γεέννα, τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἔχομε πάντοτε στὴ σκέψη μας γιὰ νὰ μὴ πέσομε σ' αὐτήν, καὶ περὶ δικαιοκρισίας), (σ. 688-715, PG 60, 667).

ΛΓ'.=ΛΒ'. «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχήν, ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκ-κλίνατε ἀπ' αὐτῶν κτλ.» (κεφ. 16,17-27). (Περὶ τοῦ ὅτι οἱ διχοστασίες προέρχονται ἀπὸ τὶς ἀντίθετες διδασκαλίες ἐκείνων ποὺ εἶναι δοῦλοι τῆς κοιλίας καὶ τῶν παθῶν, καὶ μὲ τὰ κολακευτικὰ λόγια ἐξαπατοῦν τοὺς ἀθώους, καὶ ὅτι γιὰ τὴ σωτηρία μας ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ ἀπὸ μέρους μας, ἀλλὰ καὶ ἡ θεία χάρη. Ὅτι κόσμημα τῆς Ρώμης εἶναι οἱ δύο στύλοι τῆς Ἐκκλησίας, Παῦλος καὶ Πέτρος, καὶ ἐγκώμιο τῶν κατορθωμάτων τοῦ Παύλου), (σ. 716-735, PG 60, 675).

****

Τόμος 18ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979,
Μετ. ἀπὸ τὸν Κων. Χριστομάνο

Ὑπόμνημα στὴν Α' Πρὸς Κορινθίους
(Ὁμιλίες Α' - ΚΑ')
(σ. 12-625, PG 61, 11-169).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-10)

ΥΠΟΘΕΣΗ (Δίνονται σὲ περίληψη τὰ θέματα ποὺ θίγονται σ' ὅλη τὴν ἐπιστολή) (σ. 12-19, PG 61, 11).

Α'. «Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ κτλ.» (κεφ. 1,1-3). (Περὶ χαιρετισμοῦ καὶ εὐχαριστίας καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 20-35, PG 61,11).

Β'. «Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ κτλ.» (κεφ. 1,4-9), (Περὶ τοῦ ὅτι τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ δὲν συμβαίνουν ἐκ φύσεως καὶ κατ' ἀνάγκη, ἀλλ' ἀπὸ τὴ δική μας πρόθεση καὶ ἐνέργεια), (σ. 36-55, PG 61, 17).

Γ'. «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα κτλ.» (κεφ. 1,10-17), (Περὶ ἀποφυγῆς τῶν σχισμάτων, κατὰ τῶν μεγαλοφρονούντων, καὶ ὅτι, φροντίζοντας γιὰ τὸν ὀρθὸ καὶ ἀκριβῆ τρόπο ζωῆς μας, μποροῦμε νὰ προσελκύσομε καὶ τοὺς ἐθνικούς), (σ. 56-83, PG 61, 21).

Δ'. «Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι κτλ.» (κεφ. 1,25), (Ὅτι ἡ ἀπλοϊκότης τοῦ λόγου εἶναι καταλληλότερη γιὰ τὸ κήρυγμα, παρὰ ἡ σοφία τῶν φιλοσόφων ἡ ὁποία εἶναι μωρία, καὶ ὅτι μποροῦμε νὰ κερδίσομε τοὺς ἐθνικοὺς ἐὰν προτιμοῦμε ὄχι μόνο νὰ μὴ βλάπτομε, ἀλλὰ καὶ νὰ βλαπτόμαστε), (σ. 84-115, PG 61,29).

Ε'. «Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, κτλ.» (κεφ. 1,26-31), (Κατὰ Ἑλλήνων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καυχόμαστε γιὰ τὴ σοφία ἢ τὸν πλοῦτο μας, ἀλλὰ ἐν Θεῷ· ἐπίσης αὐτὸς ποὺ ζεῖ ἐδῶ μὲ ἄνεση, ἐκεῖ κατ' ἀνάγκη θὰ ὑποφέρει, καὶ ὅτι πρέπει οὔτε ἡ τέχνη οὔτε ἡ στράτευσή μας νὰ μᾶς ἐμποδίζει στὴ μελέτη τῶν θείων), (σ. 116-145, PG 61,39).

ς'. «Κἀγώ, ἀδελφοί, ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 2, 1-5), (Ὅτι μὲ τὴ θεία δύναμη μπόρεσαν οἱ ἀπόστολοι νὰ ὑπερισχύσουν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι πρέπει ὅλους νὰ τοὺς ὁδηγοῦμε πρὸς τὴν ἀρετή, ἐπιδεικνύοντας βίο μᾶλλον καθαρό, παρὰ θαύματα), (σ. 146-167, PG 61,47).

Ζ'. «Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελίοις· σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων κτλ.» (κεφ. 2,6-16), (Κατὰ Ἑλλήνων, καὶ ὅτι θείας δυνάμεως ἦταν τὸ κήρυγμα, καθόσον, ὄντας λίγοι οἱ ἀπόστολοι καὶ ἰδιῶτες, μπόρεσαν νὰ ὑπερισχύσουν ὅλων, καὶ ὅτι ζώντας ὀρθὰ προσελκύομε καὶ τοὺς ἐθνικοὺς στὴ θεοσέ-

βεια), (σ. 168-215, PG 61,53).

Η'. «Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ κτλ.» (κεφ. 3,1-11), (Κατὰ τῶν διχοστασιῶν καὶ τῶν ζηλοτυπιῶν καὶ τῶν φθόνων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ οἰκοδομοῦμε πάνω στὸ θεμέλιο, τὸν Χριστό, προσκολλώμενοι σ' αὐτὸν μὲ τὰ ἔργα μας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταφρονοῦμε τὰ μικρὰ παραπτώματά μας γιὰ νὰ μὴ πέσομε σὲ μεγάλα), (σ. 216-241, PG 61,67).

Θ'. «Εἴ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον, χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται κτλ.» (κεφ. 3,12-17), (Ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι τὸ πλέον αἰσχρὸ καὶ παράλογο καὶ δυσβάστακτο πρᾶγμα ποὺ ὁδηγεῖ στὴν καταστροφή, καὶ κατὰ τῶν πλεονεκτῶν), (σ. 242-263, PG 61,75).

Ι'. «Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω. Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφὸς κτλ.» (κεφ. 3,18-4,2). (Ὅλα αὐτὰ ποὺ μᾶς δίνονται ἀπὸ τὸν Θεὸ δὲν πρέπει νὰ τὰ κρατᾶμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας, ἀλλὰ νὰ τὰ μεταδίδομε καὶ στοὺς ἄλλους, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐλεεῖ καλεῖται μὲ τὰ ὀνόματα τοῦ Θεοῦ, σωτήρας, εὐεργέτης), (σ. 264-285, PG 61,81).

ΙΑ'. «Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω κτλ.» (κεφ. 4,3-5), (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ φοβούμαστε τὸν Θεὸ καὶ νὰ πράττομε ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἀποβλέπουν στὴ σωτηρία μας, καὶ κατὰ τῶν πλεονεκτῶν), (σ. 286-315, PG 61,87).

ΙΒ'. «Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν κτλ.» (κεφ. 4,6-9), (Περὶ ἀλαζονείας καὶ ὑπερηφανείας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητοῦμε ἔπαινο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους), (σ. 316-353, PG 61,95).

ΙΓ'. «Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ κτλ.» (κεφ. 4,10-16), (Ἐγκώμιο τοῦ Παύλου, καὶ ὅτι δὲν εἶναι κακὸς ὁ πλοῦτος, ἀλλὰ ἡ μὴ χρησιμοποίησή του ὅπως πρέπει, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο οἱ πλούσιοι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ τοὺς φτωχούς, ὅτι οἱ φτωχοὶ λαμβάνουν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ τοὺς δώσουν, ἐνῶ οἱ πλούσιοι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ δὲν θέλουν), (σ. 354-379, PG 61,107).

ΙΔ'. «Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστί μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ κτλ.» (κεφ. 4,17-21). (Ὅτι δὲν πρέπει μόνο νὰ θέλομε νὰ σωθοῦμε, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκτελοῦμε τὰ ἔργα ποὺ μᾶς ὁδηγοῦν σ' αὐτό, καὶ ὅτι ἂν ἔχομε ἰσχυρὴ προθυμία, καὶ αὐτὰ ποὺ φαίνονται δύσκολα θὰ τὰ κατορθώσομε μὲ εὐκολία· ἐπίσης κατὰ φιλαργύρων), (σ. 380-405, PG 61,113).

ΙΕ'. «Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν κτλ.» (κεφ. 5,1-8). (Σοφοῦ ἰατροῦ ἡ θεραπεία τῆς βαρειᾶς ἁμαρτίας, καὶ κατὰ τῆς πλεονε-

ξίας καὶ τοκιστῶν, καὶ περὶ τῶν ἀκτημόνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν τίποτε, κι ὅμως κατέχουν τὰ πάντα, καὶ ἡ ἀληθὴς ἀμοιβή τους εἶναι ταμιευμένη στὸν οὐρανό), (σ.406-435, PG 61,121).

ΙϚ'. «Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ πλεονέκταις ἢ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις κτλ.» (κεφ. 5,9-6,11). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταφεύγομε στὰ δικαστήρια, ἀλλὰ νὰ ὑπομένομε γενναῖα αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἀδικοῦν· γιατὶ αὐτὸ μᾶς κάνει ὅμοιοους μὲ τὸν Θεό), (σ. 436-471, PG 61,129).

ΙΖ'. «Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος κτλ.» (κεφ. 6,12-14). (Περὶ ἀναστάσεως, καὶ ὅτι δὲν εἶναι τὸ σῶμα αἰτία τοῦ ν' ἁμαρτάνομε, ἀλλὰ ἡ κακὴ προαίρεση), (σ. 472-493, PG 61,139).

ΙΗ'. «Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη τοῦ Χριστοῦ εἰσιν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο κτλ.» (κεφ. 6,15-20). (Περὶ τοῦ ὅτι ὁ καθαρὸς βίος δίνει τὴ δυνατότητα νὰ προσφέρεται πολλὴ καὶ ἀληθινὴ δόξα στὸν Θεό), (σ. 494-517, PG 61,145).

ΙΘ'. «Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα κτλ.» (κεφ. 7,1-40). (Περὶ τῶν προβλημάτων τοῦ γάμου, τῆς ἀγαμίας καὶ τοῦ διαζυγίου, ὅτι ἡ δουλεία δὲν βλάπτει τὴν εὐσέβεια, καὶ περὶ τοῦ σώφρονος Ἰωσήφ, καὶ τῆς παρθενίας), (σ. 518-549, PG 61,151).

Κ'. «Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ κτλ.» (κεφ. 8,1-13). (Ὅτι ἡ γνώση χωρὶς ἀγάπη ὁδηγεῖ στὴν ἀλαζονεία, ὅτι πρέπει νὰ φροντίζομε νὰ μὴ σκανδαλίζομε κανένα, καὶ ὅτι οἱ πτωχοὶ διασώζουν τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων), (σ. 550-583, PG 61,159).

ΚΑ'. «Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; κτλ.» (κεφ. 9,1-12). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταφρονοῦμε τοὺς σκανδαλιζόμενους, ἀλλὰ νὰ τοὺς κερδίζομε μὲ κάθε τρόπο, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 584625, PG 61,169).

****

Τόμος 18Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1980,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Πελίτη

Ὑπόμνημα στὴν Α' Πρὸς Κορινθίους
(Ὁμιλίες ΚΒ' - ΜΔ')
(σ. 8-771, PG 61, 181-375).

ΚΒ'. «Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν; οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; κτλ.» (κεφ. 9,13-24). (Ὅτι εἶναι εὔκολη ἡ ἀρετὴ καὶ ὑπάρχει σὲ μᾶς κατὰ φύση, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ψευδὴς ὁ λόγος τῆς εἱμαρμένης. Ἐπίσης ὅτι ἀληθινὴ ἡδονὴ καρπώνονται αὐτοὶ ποὺ ἐπιδιώκουν τὴν ἀρετή), (σ. 8-47, PG 61,181).

ΚΓ'. «Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; κτλ.» (κεφ. 9,24-10,12). (Ὅτι ἀπαιτεῖται προσπά-

θεια γιὰ τὴ νίκη, καὶ ὅτι οὔτε αὐτοὶ ποὺ εἶναι ἑδραῖοι πρέπει νὰ ἐπαναπαύονται, οὔτε νὰ ἀπογοητεύονται αὐτοὶ ποὺ ἔχουν πέσει, γιατὶ εἶναι εὔκολη καὶ πολύτροπη ἡ ἐπάνοδος πρὸς τὴν πτώση ἢ τὴν ἀρετή, καὶ τὰ παραδείγματα ἀπὸ τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαό· καὶ κατὰ φιλαργυρίας), (σ. 48-77, PG 61, 187).

ΚΔ'. «Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀνθρώπινος. Πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε κτλ.» (κεφ. 10,13-25). (Περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ἐγκώμιον στὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζομε γιὰ τὴν καθαρότητά μας, καὶ ἔτσι νὰ προσερχόμαστε στὴν ἁγία μετάληψη τοῦ Κυρίου), (σ. 78-107, PG 61, 197).

ΚΕ'. «Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν κτλ.» (κεφ. 10,25-11,2). ("Ότι πρέπει ὅλα νὰ τὰ κάνομε ὄχι πρὸς τὸ δικό μας συμφέρον, ἀλλὰ τοῦ πλησίον· καὶ αὐτοῦ τύπος εἶναι ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Δαυίδ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος), (σ. 108-133, PG 61, 205).

ΚϚ. «Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις, οὕτω κατέχετε κτλ.» (κεφ. 11,2-17). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ἀνεχόμαστε τὰ ἐλαττώματα τῶν γυναικῶν καὶ νὰ μὴ τὶς χτυπᾶμε), (σ. 134-179, PG 61, 211).

ΚΖ'. «Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε κτλ.» (κεφ. 11,17-28). (Ὁδηγίες γιὰ τὸ δεῖπνο τοῦ Κυρίου, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιδόμαστε στὶς τρυφὲς κατὰ τὶς ἑορτές, ἀλλὰ νὰ δαπανᾶμε γιὰ τοὺς φτωχούς), (σ. 180-211, PG 61, 223).

ΚΗ'. «Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω κτλ.» (κεφ. 11,24-34). (Συνέχεια τῶν ὁδηγιῶν πρὸς ἄξια προσέλευση στὰ μυστήρια, καὶ περὶ τῆς ὑπομονῆς τοῦ Ἰώϐ· ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ λυπούμαστε ὑπερϐολικὰ γι' αὐτοὺς ποὺ πεθαίνουν, ἢ ἀντιμετωπίζουν μακροχρόνιες ἀσθένειες, καὶ ἐγκώμιο στὸν δίκαιο Ἰώϐ), (σ. 212-237, PG 61, 231).

ΚΘ'. «Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε, ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι κτλ.» (κεφ. 12,1-11). (Περὶ τῆς ποικιλίας καὶ ἑνότητας τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐρευνοῦμε γιὰ ποιὸ λόγο ἄλλοι πλουτοῦν καὶ ἄλλοι πεινοῦν, ἀλλὰ ν' ἀποδίδομε αὐτὰ στὴν ἀκατάληπτη κρίση τοῦ Θεοῦ, γιατὶ εἶναι ἄϐυσσος μεγάλη τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ), (σ. 238-273, PG 61,239).

Λ'. «Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς κτλ.» (κεφ. 12,12-20). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φθονοῦμε αὐτοὺς ποὺ ἔχουν μεγαλύτερα χαρίσματα, καὶ νὰ φροντίζομε γιὰ ὅλους σὰν νὰ εἶναι δικά μας μέλη, καὶ ἐγκώμιο στὶς φτωχὲς χῆρες γιὰ τὴ συμπεριφορά τους· ἀκόμη δὲν πρέπει φοϐούμενοι τὴ φτώχεια νὰ περιφρονοῦμε τὴν ἀρετή), (σ. 274-303, PG 61,249).

ΛΑ'. «Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, χρείαν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, χρείαν ὑμῶν οὐκ

ἔχω κτλ.» (κεφ. 12,21-27). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχει ἀγάπη καὶ ὁμόνοια μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας γιὰ νὰ μὴ καταστραφεῖ, καὶ νὰ μὴ ὑπάρχει ἀνάμεσά τους φθόνος, γιατὶ τίποτε δὲν διαιρεῖ καὶ δὲν διασπᾶ τόσο τὴν Ἐκκλησία, ὅσο ὁ φθόνος καὶ ἡ ζηλοτυπία), (σ. 304-329, PG 61,257).

ΛΒ'. «Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους κτλ.» (κεφ. 12,27-13,3). (Περὶ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων καὶ ἐγκώμιο στὴν ἀγάπη, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ γίνεται ἐλεημοσύνη γιὰ γιὰ ὑπάρχει μεταξύ μας ἀγάπη· καὶ ἀκόμη ἐγκώμιο στὸν Ἰωσήφ), (σ. 330-375, PG 61,263).

ΛΓ'. «Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, οὐ ζηλεῖ, οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται κτλ.» (κεφ. 13,4-8). (Ἐγκώμιο στὴν ἀγάπη μὲ ἀκόμη περισσότερα, καὶ ὅτι πρέπει ἐμεῖς οὔτε τοὺς ἀσεβεῖς νὰ μισοῦμε οὔτε τοὺς ἁμαρτωλούς, ἀλλὰ νὰ προσευχόμαστε γι' αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς νουθετοῦμε μὲ πραότητα), (σ. 376-411, PG 61,275).

ΛΔ'. «Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται, εἴτε γλῶσσαι, παύσονται, εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται κτλ.» (κεφ. 13,8-13). (Συνέχεια τοῦ ἐγκωμίου στὴν ἀγάπη, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν δίνει οὔτε τὸν κάθε πλοῦτο, οὔτε τὴν κάθε πτωχεία, ἀλλὰ δίνει τὸν πλοῦτο σὲ ἄλλους γιὰ νὰ δαπανηθεῖ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν πλησίον μας, καὶ σὲ ἄλλους λόγω τῆς μακροθυμίας του γιὰ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν), (σ. 412-449, PG 61,285).

ΛΕ'. «Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύετε κτλ.» (κεφ. 14,1-19). (Περὶ τῶν χαρισμάτων τῆς προφητείας καὶ τῆς γλωσσολαλιᾶς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ προετοιμάζομε τὸν ἑαυτό μας νὰ ὑπομένει τὴν πενία γενναῖα, γιὰ νὰ μὴ ἀνησυχήσομε ἂν τυχὸν μᾶς συμβεῖ πενία· καὶ κατὰ τῶν πλουτούντων), (σ. 450-489, PG 61,295).

Λϛ. «Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε τοῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε κτλ.» (κεφ.14, 20-34). (Περὶ τῶν χαρισμάτων τῆς γλωσσολαλιᾶς καὶ τῆς προφητείας, καὶ ὅτι αὐτὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῶν πιστῶν, καὶ ὅτι ἡ σημερινὴ Ἐκκλησία μοιάζει μὲ γυναίκα ποὺ ἔχει χάσει τὴν παλαιὰ εὐημερία της, καὶ κατέχει μόνο τὰ σύμβουλα τῆς παλαιᾶς ἐκείνης εὐπραγίας· καὶ ἀκόμη, ὅτι πρέπει νὰ συνερχόμαστε στὴν ἐκκλησία μὲ ἡσυχία καὶ χωρὶς κανένα θόρυβο), (σ. 490-525, PG 61,305).

ΛΖ'. «Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν. Οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος θέλει κτλ.» (κεφ. 14,34-40). (Περὶ εὐταξίας μέσα στὴν ἐκκλησία, περὶ φυλαργύρων καὶ κυριαρχίας τῶν παθῶν καὶ περὶ ἀποφυγῆς τῆς ἀσέλγειας καὶ προτιμήσεως τῆς σωφροσύνης, τῆς μόνης πηγῆς ἀληθινῆς ἡδονῆς), (σ. 526-547, PG 61,315).

ΛΗ'. «Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον, ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε δι' οὗ καὶ σώζεσθε κτλ.» (κεφ. 15,1-10). (Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι οὔτε ὁ πλοῦτος εἶναι αἰτία ἡδονῆς, οὔτε ἡ πενία ἀθυμίας, καὶ ὅτι, ἂν προσβλέπομε πρὸς τὴ

μέλλουσα ζωή, θὰ ὑπομένομε μὲ εὐκολία τὴν πενία· καὶ ἀκόμη ὅτι πρέπει διαρκῶς νὰ βρισκόμαστε σὲ εὐθυμία, καὶ νὰ μὴ λυπόμαστε, παρὰ μόνο γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας), (σ. 548-587, PG 61,321).

ΛΘ'. «Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε κτλ.» (κεφ. 15,11-28). (Περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ ὅτι προσβλέποντας πρὸς τὴ μέλλουσα ζωή, δὲν πρέπει ν' ἀγαπᾶμε τὸν πλοῦτο, ἢ νὰ φοβούμαστε τὴν πενία, καὶ κατὰ τῶν γυναικῶν ποὺ ἐπιδίδονται στὴν τρυφή), (σ. 588-643, PG 61,331).

Μ'. «Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; κτλ.» (κεφ. 15,29-34). (Συστάσεις γιὰ ἐνάρετη καὶ σώφρονα ζωή, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχομε πολλοὺς ὑπηρέτες, ἀλλ' ἕνα ἢ δύο, καὶ κατὰ τῶν ὑπερηφάνων), (σ. 644-671, PG 61,347).

ΜΑ'. «Ἀλλ' ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, σὺ ὃ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ κτλ.» (κεφ. 15,35-47). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε αὐτὰ ποὺ γίνονται μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ μὴ πενθοῦμε ὑπερβολικὰ αὐτοὺς ποὺ πεθαίνουν, ἀλλὰ νὰ κάνομε μνημόσυνα καὶ προσευχὲς καὶ ἐλεημοσύνες ὑπὲρ αὐτῶν, ἐὰν θέλομε νὰ τοὺς ὠφελήσομε), (σ. 672-701, PG 61,355).

ΜΒ'. «Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος, ἐξ οὐρανοῦ κτλ.» (κεφ. 15,47-58). (Περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζομε ἐδῶ γιὰ τὴ ζωή μας, ἀφοῦ ἐκεῖ δὲν μποροῦμε νὰ ὠφεληθοῦμε καθόλου οὔτε ἀπὸ φίλους, οὔτε ἀπὸ συγγενεῖς, κι ἂν ἀκόμη εἶναι μεγάλοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ), (σ. 702-715, PG 61,361).

ΜΓ'. «Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, καθὼς διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε κτλ.» (κεφ. 16,1-10). (Περὶ ἐλεημοσύνης, ἤτοι τῆς λογίας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ θαυμάζομε βλέποντας τοὺς ἐνάρετους νὰ δυσπραγοῦν, προσβλέποντας πρὸς τὴ μέλλουσα ἀντίδοση, καὶ ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἔχουν εἰσοδήματα, πωλητὲς καὶ ἀγοραστές, πρέπει νὰ προσφέρουν γιὰ ἐλεημοσύνη τὸ δέκατο ἀπὸ αὐτά, ἐνῶ οἱ τόκοι καὶ οἱ προσφορὲς τῶν στρατιωτῶν ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἐκβιασμοὺς δὲν γίνονται δεκτοί), (σ. 716-739, PG 61,367).

ΜΔ'. «Ἐὰν δὲ ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος πρὸς ὑμᾶς, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς κτλ.» (κεφ. 16,10-24). (Προσωπικὰ θέματα καὶ χαιρετισμοί, καὶ ὅτι πρέπει νὰ συμβουλεύομε τοὺς ἀδελφοὺς μὲ πραότητα καὶ ἀγάπη ὅταν βλέπομε νὰ διαπράττουν κάποιο ἄτοπο, γιατὶ ἂν δὲν τὸ κάνομε αὐτὸ εἶναι ἁμαρτία καὶ ἀπανθρωπιά), (σ. 740-771, PG 61,375).

****

Τόμος 19ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986,
Μετ. ὑπὸ Ἐλευθ. Γ. Μετάκη
καὶ Νικόλαο Τσίκη

Ὑπόμνημα στὴ Β' Πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή (Ὁμιλίες Α' - ΚΔ')
(σ. 10-635, PG 61, 381-563).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (5-8).

Α΄. «Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ἀχαΐᾳ κτλ.» (κεφ. 1,1-5). (Χαιρετισμὸς καὶ εὐχαριστία, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταπίπτομε κατὰ τὶς συμφορές, καὶ πολὺ περισσότερο στὶς περιπτώσεις νεκρῶν), (σ. 10-39), (PG 61, 381).

Β΄. «Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων κτλ.» (κεφ. 1,6-11). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ προσευχόμαστε ὑπὲρ ἀλλήλων, καὶ ὅλως ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς εὑρισκόμενους μακριά, καὶ ὅτι τὸν ἑαυτό του ὠφελεῖ ὁ προσευχόμενος, καὶ αὐτὸ ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὴν εὐχὴ ποὺ γίνεται ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων κατὰ τὴ θεία λειτουργία), (σ. 40-79, PG 61, 391).

Γ΄. «Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ᾽ ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ κτλ.» (κεφ. 1,12-22). (Τὰ εἰλικρινῆ κίνητρα τοῦ Παύλου, καὶ ὅτι βασιλιὰς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἐξουσιάζει τοὺς ἄτοπους λογισμούς του, καὶ μαρτυρία περὶ τοῦ Ἀβραάμ), (σ. 80-119, PG 61, 405).

Δ΄. «Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν, οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον κτλ.» (κεφ. 1,23-2,11). (Περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐπισκέψεώς του στὴν Κόρινθο, καὶ περὶ μετανοίας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιφρονοῦμε κάποιον· ἐπίσης καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 120-151, PG 61, 417).

Ε΄. «Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου κτλ.» (κεφ. 2,12-17). (Περὶ δοκιμασιῶν καὶ θριάμβου τοῦ εὐαγγελίου· ἐπίσης ὅτι πρέπει ὅλα νὰ τὰ ἀποδίδομε στὸν Θεό, καὶ τίποτε νὰ μὴ θεωροῦμε δικό μας, καὶ ὅλα νὰ τὰ κάνομε γιὰ νὰ ἀρέσομε στὸν Θεὸ καὶ ὄχι στοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ φοβόμαστε τὸν Θεό), (σ. 152-175, PG 61, 427).

ς΄. «Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; εἰ μὴ χρήζομεν, ὥς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν; κτλ.» (κεφ. 3,1-6). (Περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς, καὶ ὅτι ἔχει νεκρὴ ψυχὴ αὐτὸς ποὺ παραδίδεται στὴν τρυφὴ καὶ αἰσχρολογεῖ καὶ ἀσελγαίνει, καὶ μάρτυρες ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Αἰγυπτία), (σ. 176-195, PG 61, 435).

Ζ΄. «Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθε ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως κτλ.» (κεφ. 3,7-18). (Κατὰ Ἀρειανῶν περὶ Πνεύματος, καὶ περὶ τῆς λαμπρότητας τοῦ σώματος τῶν ἁγίων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κυριευόμαστε ἀπὸ ἄσεμνους ἔρωτες, ἀλλὰ νὰ θαυμάζομε τὸν δημιουργό), (σ. 195-233, PG 61, 441).

Η΄. «Ἔχοντες οὖν τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ᾽ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης κτλ.» (κεφ. 4,1-7). (Περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ περὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς θείας δυνάμεως ποὺ περιέβαλλε αὐτούς), (σ. 234-251, PG 61, 453).

Θ΄. «Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ᾽ οὐ στε-

νοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι· διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλιμπανόμενοι κτλ.» (κεφ. 4,8-18). (Ὅτι προσωρινὴ ἡ θλίψη καὶ αἰώνια ἡ δόξα, καὶ περὶ τῆς μελλοντικῆς ἀνταποδόσεως καὶ τοῦ φοβεροῦ κριτηρίου), (σ. 252-275, PG 61, 459).

Ι'. «Οἴδαμεν γάρ, ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν κτλ.» (κεφ. 5, 1-10). (Περὶ τῆς φοβερᾶς κρίσεως, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀποκόψομε ὅλα τὰ κακὰ πάθη ποὺ προκαλοῦν τὴν αἰώνια κόλαση, ὥστε νὰ ἐπιτύχομε τὰ μελλοντικὰ ἀγαθά), (σ. 276-297, PG 61, 465).

ΙΑ'. «Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι κτλ.» (κεφ. 5,11-21). (Περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ὡς κινήτρου καὶ δυνάμεως, ὅτι εἶναι χειρότερο νὰ προσκρούσει κανεὶς στὸν Θεό, καὶ ὅτι κόλαση εἶναι ἡ ἁμαρτία), (σ. 298-323, PG 61, 473).

ΙΒ'. «Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν, μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. κτλ.» (κεφ. 6,1-10). (Περὶ τῶν δυσκολιῶν τοῦ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελίου, καὶ περὶ πλούτου καὶ πενίας, καὶ ὅτι τὶς πτώσεις στὰ ἁμαρτήματα τὶς προξενεῖ ὄχι ἡ φύση τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἡ ἀδυναμία τῆς ψυχῆς), (σ. 324-355, PG 61, 481).

ΙΓ'. «Τὸ στόμα ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 6,11-18). (Ἔκκληση γιὰ ἀγάπη, καὶ ὅτι ἡ καθαρότητα ἀπαρτίζεται ἀπὸ ὅλες τὶς ἀρετές· ἐπίσης περὶ πλουτούντων καὶ πενήτων καὶ πλεονεξίας καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι οἱ πένητες βρίσκονται σὲ πλεονεκτικότερη θεση ἀπὸ τοὺς πλούσιους ὡς πρὸς ὅλα), (σ. 356-381, PG 61, 489).

ΙΔ'. «Χωρήσατε ὑμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν κτλ.» (κεφ. 7,2-7). (Περὶ παρηγορίας, περὶ τῆς σχέσεως τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς διδασκάλους, καὶ περὶ φιλανθρωπίας καὶ μετανοίας), (σ. 382-399, PG 61, 497).

ΙΕ'. «Ὥστε, εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην κτλ.» (κεφ. 7,8-12). (Περὶ τῆς κατὰ Θεὸν λύπης, περὶ ἀρχῆς πνευματικῆς καὶ κοσμικῆς καὶ τῆς ὑποταγῆς τῶν ἀρχομένων καὶ τῆς ἐπιμέλειας αὐτῶν), (σ. 400-429, PG 61, 501).

ΙϚ'. «Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν, περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου κτλ.» (κεφ. 7,13-8,6). (Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ τῆς εἰσφορᾶς γιὰ τοὺς φτωχοὺς τῆς Ἱερουσαλήμ), (σ. 430-451, PG 61, 511).

ΙΖ'. «Ἀλλ' ὡς ἐν παντὶ περισσεύητε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ κτλ.» (κεφ. 8,7-15). (Περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβόμαστε τὴν πενία, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ νὰ συγκεντρώνομε πλοῦτο, καὶ ὅτι τὰ καλὰ εἶναι φυσικά), (σ. 452-471, PG 61, 517).

ΙΗ'. «Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ δόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου κτλ.» (κεφ. 8,16-24). (Περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Τίτου καὶ ἄλλων, καὶ ὅτι εἶναι πρᾶγμα ἀναγκαῖο ἡ προσευχή, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε τὶς διαιρέσεις), (σ. 472-491, PG 61, 523).

ΙΘ'. «Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς

τοὺς ἁγίους περιττόν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν κτλ.» (κεφ. 9,1-9). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυεξετάζεται κατὰ τὴν προσφορὰ πρὸς τοὺς φτωχοὺς τὸ ποσὸ τῆς δόσης, ἀρκεῖ νὰ εἶναι αὐθόρμητη), (σ. 492-515, PG 61, 529).

Κ'. «Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπέρματι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγῆσαι, καὶ πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 9,10-15). (Περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅτι πρέπει νὰ δίνομε μεγάλη σημασία σ' αὐτήν, ἀφοῦ αὐτὴ ἀποτελεῖ θυσία ποὺ ξεπερνᾷ καὶ τοὺς οὐρανούς), (σ. 516-531, PG 61, 535).

ΚΑ'. «Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ κτλ.» (κεφ. 10,1-6). (Περὶ τῆς δυνάμεως τῶν πνευματικῶν ὅπλων, καὶ ὅτι κακῶς χρησιμοποίησαν οἱ αἱρετικοὶ τοὺς λόγους του αὐτούς), (σ. 532-553, PG 61, 541).

ΚΒ'. «Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς κτλ.» (κεφ. 10,7-18). (Περὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Παύλου τῆς ἀπὸ τὸν Θεὸ δοσμένης, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐνθυμούμαστε τὰ προηγούμενα ἁμαρτήματά μας καὶ νὰ μετανοοῦμε καθημερινὰ ἀπροφάσιστα καὶ νὰ ζητοῦμε συγγνώμη), (σ. 554-575, PG 61, 547).

ΚΓ'. «Ὄφελον ἠνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ, ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου κτλ.» (κεφ. 11,1-12). (Περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ Παύλου ὡς ἀποστόλου, καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κυριευόμαστε ἀπὸ ἔπαρση καὶ ἀλαζονεία, καὶ περὶ τοῦ Δαβὶδ καὶ τοῦ Σολομῶντος), (σ. 576-613, PG 61, 553).

ΚΔ'. «Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ κτλ.» (κεφ. 11,13-20). (Περὶ τῆς καυχήσεως τοῦ Παύλου καὶ τῆς συγκρίσεώς του πρὸς τοὺς ἀντιθέτους του, καὶ περὶ φθόνου), (σ. 614-635, PG 61, 563).

****

Τόμος 20ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Πελίτη

α) Ὑπόμνημα στὴ Β' Πρὸς Κορινθίους (Ὁμιλίες ΚΕ'-Λ')
(σ. 8-153, PG 61, 569-610).

ΚΕ'. «Ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγὼ κτλ.» (κεφ. 11,21-33). (Περὶ τῶν κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν τοῦ Παύλου, καθὼς καὶ ἐγκώμιο περὶ αὐτοῦ, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης), (σ. 8-27, PG 61, 569).

Κϛ'. «Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου κτλ.» (κεφ. 12,1-10). (Περὶ ὁράσεως τοῦ Παύλου καὶ τῶν ταπεινωτικῶν ἀδυναμιῶν του, καὶ ὅτι ἡ θλίψη καθαίρει τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὰ πάθη καὶ ἐπισπᾶται τὸν Θεό, καὶ ἐπίσης σύγκριση τῆς δόξας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς τῶν ἁγίων), (σ. 28-57, PG 61, 575).

ΚΖ'. «Γέγονα ἄφρων καυχώμενος· ὑμεῖς μὲ ἠναγκάσατε. Ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι κτλ.» (κεφ. 12, 11-15). (Περὶ τῆς καυχήσεως τοῦ Παύλου πρὸς αὐτοὺς χωρὶς τὴν ἐπιβάρυνσή τους, περὶ ἀγάπης, καὶ περὶ τοῦ φθόνου), (σ. 58-79, PG 61, 583).

ΚΗ'. «Ἔστω δέ, αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν, ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦρ-

γος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. Μή τινα ὧν ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; κτλ.» (κεφ. 12,16-21). (Περὶ τῶν ἐξηγήσεων τοῦ Παύλου γιὰ τὴν καθαρότητα τοῦ κυρήγματός του πρὸς αὐτούς, καὶ ὅτι κάθε ἁμαρτία λέγεται ἀκαθαρσία, καὶ περὶ τοῦ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ καὶ Ἡρώδου), (σ. 80-101, PG 61, 589).

ΚΘ'. «Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ρῆμα κτλ.» (κεφ. 13,1-9). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει ὁ διδάσκαλος νὰ προτιμᾷ ἀντὶ τῆς εὐδοκιμήσεώς του τὴ σωτηρία τῶν μαθητῶν του, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασυρόμαστε ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες δόξες), (σ. 102-135, PG 61, 595).

Λ'. «Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν κτλ.» (κεφ. 13,10-13). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ ὄχι μόνο μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ πράττομε κατὰ δύναμη αὐτὰ ποὺ πρόσταξε), (σ. 136-153, PG 61, 605).

β) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' – ς')

(σ. 160-415, PG 61, 611-680).

Α'. «Παῦλος, ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν κτλ.» (κεφ. 1,1-24). (Χαιρετισμὸς τοῦ Παύλου, ἀπαγοήτευση τοῦ Παύλου ἀπὸ τοὺς Γαλάτας, καὶ ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον τὸ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ ὄχι ἀπὸ ἀνθρώπους. Κατὰ τῶν ψευδοδιδασκάλων περὶ τῆς περιτομῆς τῶν ἐξ ἐθνῶν Χριστιανῶν, τῆς διαστροφῆς αὐτῆς τοῦ εὐαγγελίου, περὶ τῆς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ, ὅτι κανένα κακὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνει αἴτιο τῶν καλῶν, ὅτι ἡ περιφρόνηση τῶν μικρῶν πταισμάτων ὁδηγεῖ στὰ μεγαλύτερα, τὰ σχετικὰ μὲ τὴν κλήση του στὸ Εὐαγγέλιο), (σ. 160-231), (PG 61, 611).

Β'. «Ἔπειτα δὲ διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν κτλ.» (κεφ. 2,1-21). (Περὶ τῆς ἀποδεκτῆς ἀποστολῆς τοῦ Παύλου στὰ Ἱεροσόλυμα, περὶ τῆς ἐπιπλήξεως τοῦ Πέτρου σχετικὰ μὲ τὴν περιτομὴ τῶν ἐξ ἐθνῶν Χριστιανῶν, καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς δικαιώσεως τοῦ ἀνθρώπου), (σ. 232-283, PG 61, 633).

Γ'. «Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; κτλ.» (κεφ. 3,1-29). (Περὶ τοῦ ὅτι ἡ πίστη καὶ ὄχι ὁ νόμος εἶναι ἡ βάση τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό, περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πίστεως), (σ. 284-319, PG 61, 647).

Δ'. «Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὤν, ἀλλ' ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους ἐστὶν ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός κτλ.» (κεφ. 4,1-31). (Περὶ τῆς θείας υἱοθεσίας διὰ τῆς πίστεως στὸν Χριστό, περὶ τῆς προτροπῆς τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ ἐπιστρέφουν πρὸς τὰ πίσω, καὶ ὅτι οἱ Χριστιανοὶ εἶναι παιδιὰ τῆς ἐλεύ-

θερης (νέας Διαθήκης) καὶ ὄχι τῆς δούλης (τῆς παλαιᾶς Διαθήκης), κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ἀβραάμ, ἐκ τῆς Σάρρας καὶ τῆς Ἄγαρ), (σ. 320-347, PG 61, 657).

Ε'. Εἶτα καὶ ἄλλην αἰτίαν τίθησι, τὴν πείθουσαν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν δογμάτων μένειν. «Τῇ γὰρ ἐλευθερίᾳ», φησίν, «ᾗ ὁ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, κτλ.» (κεφ. 5,1-26). (Προτροπὴ ὥστε νὰ παραμείνουν μακριὰ ἀπὸ τὴν ἰουδαϊκὴ πλάνη, τὸν ζυγὸ τῆς δουλείας, καὶ ἡ ἐλευθερία τους αὐτὴ νὰ κατευθύνεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου, καὶ νὰ ζοῦν καθοδηγούμενοι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, ἀποφεύγοντας τὰ ἔργα τῆς σάρκας, δηλαδὴ τοῦ γεώδους λογισμοῦ, μοιχεία, πορνεία κτλ.), (σ. 348-383, PG 61, 663).

ς'. «Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος κτλ.» (κεφ. 6,1-18). (Πρακτικὰ παραγγέλματα, ὅπως διόρθωση τῶν ἁμαρτανόντων μὲ πνεῦμα πραότητας, ἀλληλοβάσταγμα τῶν βαρῶν, διάπραξη τοῦ καλοῦ χωρὶς κενοδοξία, φροντίδα τῶν κατηχουμένων ἀπὸ τοὺς διδασκάλους, ὅτι αὐτὸ ποὺ θὰ σπείρει κανεὶς αὐτὸ καὶ θὰ θερίσει στὸν κατάλληλο καιρό), (σ. 384-415, PG 61, 673).

γ) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' - ΙΑ')

(σ. 416-717, PG 62,).

ΥΠΟΘΕΣΗ Ὅτι στὴν Ἔφεσο ἔζησε ὁ Ἰωάννης εὐαγγελιστὴς καὶ ἄλλοι τῆς ἀρχαιότητας, ὅτι αὐτὴ γράφηκε ἀπὸ τὴ Ρώμη ἐνῶ ἦταν φυλακισμένος, καὶ ὅτι εἶναι γεμάτη ἀπὸ ὑψηλὰ διδάγματα (σ. 412-415, PG 62, 11).

Α'. «Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κτλ.» (κεφ. 1,1-10). (Χαιρετισμὸς καὶ δοξολογία, καὶ ἐξήγηση τοῦ τί σημαίνει ἀνακεφαλαίωση, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε ὡς κεφαλή μας τὸν Χριστὸ καὶ νὰ ἐπιδεικνύομε βίο ἄξιο τῆς μέγιστης δωρεᾶς του πρὸς ἐμᾶς), (σ. 416-439), (PG 62, 11).

Β'. «Ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 1,11-14). (Ὅτι τὰ καλὰ εἶναι φυσικά, ἐνῶ τὰ κακὰ παρὰ φύση, καὶ ὅτι ἁμαρτάνομε ὄχι ἀπὸ κάποια ἀνάγκη, ἀλλὰ ἀπὸ κακὴ προαίρεση), (σ. 440-463, PG 62, 17).

Γ'. «Διὰ τοῦτο κἀγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 1,15-23). (Προσευχὴ πρὸς ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ τῆς δωρεᾶς τοῦ δεσποτικοῦ σώματος, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ δὲν μετέχει αὐτοῦ, δὲν πρέπει νὰ παραβρίσκεται οὔτε καὶ κατὰ τὴν ἐκφώνηση τῶν εὐχῶν κατὰ τὴν προσφορά), (σ. 464-493, PG 62, 23).

Δ'. «Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν οἷς ποτε περιπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου κτλ.» (κεφ. 2, 1-10). (Ὅτι ἡ σωτηρία μας προέρχεται ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ κατορθώσει ὅλες τὶς ἀρετὲς αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ κερδίσει τὴ μέλλουσα βασιλεία· γιατὶ τὸ νὰ κατορθώνει κάποια καὶ νὰ παραβαίνει ἄλλα ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴ βασιλεία), (σ. 494-519,

PG 62, 31).

Ε΄. «Διὸ μνημονεύετε, ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου κτλ.» (κεφ. 2,11-16). (Ὅτι ὁ Χριστὸς ἕνωσε σὲ ἕνα τοὺς ἐθνικοὺς καὶ Ἰουδαίους, καὶ ὅτι τὰ ἁμαρτήματα, ἂν καὶ λέγονται σαρκικά, εἶναι ὄχι μόνο τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ποιὰ ἁμαρτήματα εἶναι τῆς ψυχῆς μόνο, καὶ ὄχι τοῦ σώματος), (σ. 520-541, PG 62, 37).

ϛ΄. «Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα κτλ.» (κεφ. 2,17-3,7). (Περὶ τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως μέσα στὴν Ἐκκλησία, γιὰ τὸν λόγο ὅτι ψυχράνθηκε ἡ ἀγάπη καὶ δὲν τιμωροῦνται αὐτοὶ ποὺ ἁμαρτάνουν, καθόσον οἱ ἐνάρετοι κατέλαβαν τὰ ὄρη καὶ τὰ πάντα κατέλαβαν οἱ φθοροποιοί), (σ. 542-565, PG 62, 43).

Ζ΄. «Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ καὶ φωτίσαι πάντα κτλ.» (κεφ. 3,8-21). (Προσευχὴ τοῦ Παύλου πρὸς κατανόηση τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ὅτι οἱ θλίψεις ἀποτελοῦν δόξα γιὰ τὸν ἄνθρωπο· ἀκόμη ὅτι εἶναι ἀνυπέρβλητο τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ τοῦ πῶς ὀφείλομε νὰ ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας), (σ. 566-589, PG 62, 49).

Η΄. «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος κτλ.» (κεφ. 4,1). (Περὶ τῶν δεσμῶν τοῦ Παύλου, περὶ τοῦ Πέτρου, τῶν τριῶν παίδων, τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Ἰερεμίου, τοῦ Ἰωσήφ, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου), (σ. 590-643, PG 62, 55).

Θ΄. «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος κτλ.» (κεφ. 4,1-3). (Περὶ τοῦ ὅτι ἡ κλήση τοῦ Θεοῦ συνεπάγεται ἑνότητα, καὶ μὲ τὴν ἀγάπη μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας πετυχαίνεται ἡ ἑνότητα), (σ. 644-667, PG 62, 69).

Ι΄. «Ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 4,4). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεγαλοφρονοῦν οἱ κατέχοντες τὴν κεφαλὴν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε καὶ νὰ φθονοῦν αὐτοὺς τὰ κατώτερα μέλη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἐξεγείρονται τὸ ἕνα ἐναντίον τοῦ ἄλλου, καὶ περὶ τοῦ πόσα κακὰ προξένησε στὴν Ἐκκλησία ὁ ἔρωτας τῶν χρημάτων καὶ τῆς δόξας), (σ. 668-685, PG 62, 75).

ΙΑ΄. «Ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα, εἷς Θεὸς Πατὴρ πάντων κτλ.» (κεφ. 4,4-16). (Περὶ τῶν διαφόρων χαρισμάτων, καὶ ὅτι ὅλοι πρέπει νὰ ἐργάζονται μὲ ἀγάπη γιὰ τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, ἀλλὰ μὲ ταπεινοφροσύνη, χωρὶς νὰ ἀλληλοφθονοῦνται κυριευμένοι ἀπὸ πλεονεξία καὶ φιλαρχία, καὶ νὰ δημιουργοῦν σχίσματα· γιατὶ ἡ δημιουργία σχίσματος στὴν Ἐκκλησία εἶναι κακὸ ἰσοδύναμο μὲ αἵρεση), (σ. 586-717, PG 62, 79).

****

Τόμος 21ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1980,
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

α) Ὑπόμνημα εἰς τὴν Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες ΙΒ' - ΚΔ')
(σ. 8-351, PG 62, 87-176).

ΙΒ'. «Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ κτλ.» (κεφ. 4,17). (Περὶ τῆς ματαιότητας τῶν παρόντων, καὶ ποιὰ εἶναι τὰ μάταια, καὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ποὺ λατρεύουν τὴν κτίση), (σ. 8-27, PG 62, 87).

ΙΓ'. «Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ κτλ.» (κεφ. 4,17-24). (Περὶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας ζωῆς, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀρετὴ καὶ ἀποφυγὴ τῆς πλεονεξίας, καὶ διήγηση περὶ γυναικῶν ποὺ προτίμησαν τὴν ἄσκηση), (σ. 28-55, PG 62, 93).

ΙΔ'. «Διό, ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη κτλ.» (κεφ. 4,25-30). (Παραγγέλματα γιὰ τὴν καθημερινὴ ζωή· περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὀργίζονται καὶ νὰ διατηροῦν μίση μεταξύ τους, νὰ ἀποφεύγονται οἱ κλοπές, οἱ λόγοι τους νὰ εἶναι λόγοι οἰκοδομῆς, καὶ νὰ μὴ ὑβρίζεται τὸ Πνεῦμα), (σ. 56-77, PG 62, 99).

ΙΕ'. «Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ κτλ.» (κεφ. 4,31). (Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ κάθε μορφὴ κακίας καὶ ἐπιδίωξη τῆς μεταξύ τους εἰλικρίνειας, καὶ οἱ γυναῖκες νὰ μὴ κακοποιοῦν τὶς ὑπηρέτριές τους), (σ. 78-99, PG 62, 105).

Ις'. «Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ κτλ.» (κεφ. 4,31-32). (Ὅτι πρέπει, ἀφοῦ ἀποκοπεῖ ἡ κακία, νὰ ἐργάζονται τὰ τῆς ἀρετῆς· γιατὶ ποιὸ τὸ ὄφελος νὰ ξεριζωθεῖ ἡ ὀργὴ καὶ νὰ μὴ ἀκολουθήσει ἡ ἀγάπη;), (σ. 100-117, PG 62, 111).

ΙΖ'. «Γίγνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν κτλ.» (κεφ. 4,32-5,5). (Περὶ τῆς ἀργολογίας, καὶ κατὰ τῶν γελοιαστῶν, μίμων καὶ εὐτράπελων, καὶ ὅτι μεγάλα κακὰ κατοικοῦν σὲ ψυχὴ εὐτράπελη, μεγάλη διάχυση καὶ ἐρημία, ποὺ διώχνει τὴν ἁρμονία καὶ εὐλάβεια καὶ σαθρώνει τὴν οἰκοδομή), (σ. 118-137, PG 62, 115).

ΙΗ'. «Τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 5,5-14). (Ὅτι πρέπει, ἐγκαταλείποντας τὰ πονηρὰ ἔργα, νὰ προσέλθομε στὸ φῶς τῶν ἀρετῶν, καὶ νὰ μὴ παραβλέπομε τοὺς ἀδελφοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν), (σ. 139-161, PG 62, 121).

ΙΘ'. «Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσι κτλ.» (κεφ. 5,15-21). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ νὰ ὑποτασσόμαστε ὁ

ἕνας στὸν ἄλλο μὲ φόβο Θεοῦ, καὶ νὰ εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα τὸν Θεό), (σ. 162-191, PG 62, 127).

Κ'. «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι ἡ κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας κτλ.» (κεφ. 5,22-6,8). (Ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται μεγάλη πρόνοια γιὰ τὶς γυναῖκες, τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς δούλους, ἡ γυναίκα νὰ ὑποτάσσεται στὸν ἄνδρα καὶ νὰ τὸν τιμᾶ, καὶ περὶ σεμνοῦ βίου καὶ ἀπερίεργου), (σ. 192-245, PG 62, 135).

ΚΑ'. «Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα κτλ.» (6,1-4). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει τὰ τέκνα νὰ ἐκτρέφονται μὲ φόβο Θεοῦ, μὲ ἐπιείκεια, μὲ προτροπὴ νὰ περιφρονοῦν τὴ δόξα καὶ τὸν πλοῦτο, περὶ τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὅτι τὸ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀρετὴ τῆς ψυχῆς), (σ. 246-269, PG 62, 149).

ΚΒ'. «Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ· κτλ.» (κεφ. 6,5-13). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει ἡ ζωή μας νὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ φροντίδα καὶ μέριμνα γιὰ νὰ μὴ νικώμαστε ἀπὸ τὸν πονηρὸ ποὺ καθημερινὰ μᾶς ἐπιβουλεύεται, καὶ νὰ περιφρονοῦμε τὰ παρόντα καὶ νὰ φροντίζομε γιὰ τὰ μέλλοντα), (σ. 270-299, PG 62, 155).

ΚΓ'. «Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ» (κεφ. 6,14). (Περὶ ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι καὶ ὁπλισμένοι γιὰ τοὺς ἀγῶνες τῆς ἀρετῆς, περὶ τῶν διαφόρων αἱρεσιαρχῶν, τί σημαίνει τὸ Πάσχα καὶ τί ἡ Αἴγυπτος, καὶ ὅτι περιφρονοῦν τὸν οὐρανὸ αὐτοὶ ποὺ θαυμάζουν τὰ τῆς γῆς), (σ. 300-317, PG 62, 163).

ΚΔ'. «Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ κτλ.» (κεφ. 6,14-24). (Περὶ τῆς πανοπλίας τοῦ Χριστιανοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φοβόμαστε τὶς ἀπειλὲς τοῦ Θεοῦ γιὰ ν' ἀποφεύγομε τὰ ἐφήμερα τοῦ κόσμου· ὅτι ἡ ἀπόλαυση παρέρχεται, ἐνῶ ἡ ἁμαρτία μένει, καὶ ὅτι ἡ ἀκαρπία τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἡ ἄλλη ἁμαρτία μᾶς καθιστᾶ ἀγνώριστους στὸν Θεό), (σ. 318-347, PG 62, 167).

β) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Φιλιππησίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' - ΙΒ')

(σ. 348-675, PG 62, 177-298).

Σημείωση: *Στὸν τόμο ἐκ παραδρομῆς ἡ ὑπόθεση τῆς ἐπιστολῆς ἐκλήφθηκε ὡς Α'. ὁμιλία καὶ ἄλλαξε ἡ ἀρίθμηση. Ἐδῶ διορθώνομε.*

Α'. = ΥΠΟΘΕΣΗ. Ἐκτίθενται τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἄφιξη τοῦ Παύλου στοὺς Φιλίππους καὶ τὴ δράση του ἐκεῖ, καὶ περιληπτικὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς (σ. 348-361, PG 62, 177)

Β'.=Α'. «Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις κτλ.» (κεφ. 1,1-7). (Ὅτι πρέπει καθ' ὅλη τὴ ζωή μας νὰ ἐλεοῦμε καὶ νὰ περιφρονοῦμε τὰ χρήματα, καὶ ὅτι ὅλα τὰ κακὰ ἀπὸ αὐτὰ προέρχονται· ἐπίσης περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 362-387), (PG 62, 181).

Γ.=Β'. «Μάρτυς γάρ μοί ἐστιν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 1,8-18). (Προσευχὴ γιὰ τοὺς ἀναγνῶστες

του καὶ συνέπειες τῆς φυλακίσεώς του, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ ποὺ μᾶς δώρησε ἀγῶνες ἀνάλογους μὲ τὶς δυνάμεις μας καὶ δὲν μᾶς πρόσταξε τίποτε τὸ φορτικὸ καὶ μισητό), (σ. 388-417, PG 62, 189).

Δ΄.=Γ΄. «Καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως κτλ.» (κεφ. 1,19-21). (Ὅτι πρέπει νὰ θρηνοῦμε τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ὅταν πεθάνουν καὶ ὅσο ζοῦν, ἢ καλύτερα τοὺς ἀφώτιστους καὶ τοὺς πλούσιους, καὶ ὅτι ὠφελοῦν πάρα πολὺ αὐτοὺς ποὺ κοιμήθηκαν οἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἐλεημοσύνες καὶ λειτουργίες), (σ. 418-443, PG 62, 197).

Ε΄.=Δ΄. «Καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι κτλ.» (κεφ. 1,22-30). (Ὅτι πολλοὺς δρόμους μᾶς κατασκεύασε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὴ ἁμαρτάνομε, καὶ ὅτι ὅλοι μας χρειαζόμαστε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι τίποτε δὲν ἐξοργίζει τόσο πολὺ τὸν Θεό, ὅσο τὸ νὰ εἴμαστε ἄσπλαγχνοι), (σ. 444-471, PG 62, 205).

ϛ΄.=Ε΄. «Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, πληρώσατε τὴν χαρὰν κτλ.» (κεφ. 2,1-4). (Ἔκκληση πρὸς ἑνότητα καὶ ταπεινοφροσύνη, καὶ μαρτυρία ὑπὲρ αὐτῆς ἀπὸ τὸν Δαυὶδ καὶ τὸν Δανιήλ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε κόλακες), (σ. 472-491, PG 62, 213).

Ζ΄.=ϛ΄. «Τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε κτλ.» (κεφ. 2,5-8). (Ὅτι παράδειγμα ταπεινοφροσύνης καὶ αὐτοθυσίας ὁ Χριστός, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεό, καὶ νὰ ζοῦμε πρὸς δόξα αὐτοῦ ἀσκώντας βίο ἄξιο, καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ τοῦ προδότη), (σ. 492-527, PG 62, 217).

Η΄.=Ζ΄. «Τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅς, ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε κτλ.» (κεφ. 2,5-11). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ πιστεύομε καὶ νὰ ζοῦμε πρὸς δόξα τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ ὅτι εἴμαστε χειρότεροι καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶς ζώντας χωρὶς ἀρετή), (σ. 528-563, PG 62, 227).

Θ΄.=Η΄. «Ὥστε, ἀγαπητοί, καθὼς πάντοτε ὑπακούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε κτλ.» (κεφ. 2,12-18). (Ὅτι πρέπει νὰ ζοῦμε καὶ νὰ πράττομε τὰ πάντα μὲ φόβο Θεοῦ καὶ μὲ ὀρθὸ τρόπο, χωρὶς γογγυσμοὺς καὶ ἀμφιβολίες, γιατὶ ὁ γογγυσμὸς προσδίδει μεγάλη καταισχύνη), (σ. 564-587, PG 62, 237).

Ι΄.=Θ΄. «Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 2,19-30). (Ἐγκώμιο γιὰ τὸν Τιμόθεο καὶ τὸν Ἐπαφρόδιτο, τοὺς ἄξιους συνεργάτες του, καὶ ὅτι πρέπει στοὺς διδασκάλους νὰ χορηγοῦνται τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἰουδαϊκῶν ἀποδεκατώσεων, καὶ περὶ τῆς ἐντολῆς περὶ μὴ ἀποκτήσεως χρημάτων καὶ περιττῶν ἐνδυμάτων, καὶ ν᾽ ἀποφεύγομε τὶς

κατηγορίες καὶ νὰ προτιμᾶμε τὶς ἀγαθοεργίες), (σ. 588-623, PG 62, 245).

ΙΑ'.=Ι'. «Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλὲς κτλ.» (κεφ. 3,1-6). (Ὅτι παντοῦ ἡ παράχρηση καταστρέφει τὴν ἄριστη πολιτεία καὶ στερεῖ τὴν οὐράνια βασιλεία, ἐπειδὴ προέρχεται ἀπὸ ἐσφαλμένη προαίρεση), (σ. 624-651, PG 62, 255).

ΙΒ'.=ΙΑ'. «Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι κτλ.» (κεφ. 3,7-12). (Περὶ τοῦ ὅτι ὅταν ἁμαρτάνομε φεύγομε ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ πρέπει νὰ πενθοῦμε καὶ νὰ θρηνοῦμε καὶ νὰ ἐπανερχόμαστε πρὸς τὴν προηγούμενη εὐγένεια), (σ. 652-675, PG 62, 263).

ΙΒ'. «Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος κτλ.» (κεφ. 3,13-17). (Ὅτι, ἂν ἔχομε ὑπόδειγμα τοὺς ἀποστόλους καὶ ἀρχέτυπο ἐπίσης ἐκείνους ποὺ διέλαμψαν στὴν ἀρετή, θὰ ἔχομε καὶ ὅλα εὔκολα καὶ μὲ ἀφθονία), (σ. **Δὲν περιέχεται**, PG 62, 263).

****

Τόμος 22ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983
Μετ. ἀπὸ Σπυρ. Μουστάκα

α) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Φιλιππησίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες ΙΓ' – ΙΕ')

(σ. 8-73, PG 62, 275-298).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-7).

ΙΓ'. «Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ κτλ.» (κεφ. 3,18-4,3). (Περὶ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι εἶναι ἀφόρητη ἡ ἔκπτωση ἀπὸ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ θλιβοῦμε ἢ στὴν παροῦσα ζωή, ἢ στὴ μέλλουσα), (σ. 8-27, PG 62, 275).

ΙΔ'. «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, Χαίρετε. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις κτλ.» (κεφ. 4,4-9). (Ὅτι ἡ κακία εἶναι ἐχθρός μας καὶ ἡ ἀρετὴ φίλος μας, περὶ ἀμνησικακίας, καὶ ὅτι κανένας δὲν μᾶς ἀδικεῖ, ἐκτὸς κι ἂν μᾶς ἁρπάξει τὸν οὐράνιο πλοῦτο), (σ. 28-43, PG 62, 281).

ΙΕ'. «Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δὲ κτλ.» (κεφ. 4,10-23). (Ὅτι ἡ θλίψη εἶναι δεσμὸς ἀρραγής, καὶ περὶ ἀγάπης καὶ συμπαθείας, καὶ ὅτι ἡ ἄνεση προξενεῖ τὴν κόλαση στὴ μέλλουσα ζωή), (σ. 44-73, PG 62, 287).

β) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' – ΙΒ')

(σ. 74-353, PG 62, 299-392).

Α'. «Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις κτλ.» (κεφ. 1,1-8). (Περὶ φιλίας σαρκικῆς καὶ πνευματικῆς, καὶ ὅτι ἡ πνευματικὴ εἶναι πολὺ πιὸ σταθερότερη, καὶ περὶ εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγνωμοσύνης), (σ. 74-101), (PG 62, 299).

Β'. «Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι κτλ.» (κεφ. 1,9-15). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ θυμώμαστε πάντοτε τὶς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ καὶ

νὰ μὴ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ αὐτόν, καὶ περὶ κρίσεως καὶ κολάσεως, καὶ ὅτι χρειάζονται δάκρυα καὶ πένθος γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ αὐτήν), (σ. 102-129, PG 62, 309).

Γ'. «Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως. Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα κτλ.» (κεφ. 1,14-20). (Ὅτι κάθε πιστὸς ἔχει ἀπὸ τὸν Θεὸ ἄγγελο φύλακα, καὶ περὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ δείχνομε ὑπακοὴ στοὺς ἱερεῖς σὰν στὸν ἴδιο τὸν Θεό), (σ. 130-149, PG 62, 317).

Δ'. «Καὶ ὑμᾶς ποτε ἐχθροὺς ὄντας καὶ ἀπηλλοτριωμένους τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς κτλ.» (κεφ. 1,21-25). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ δεχόμαστε μὲ εὐγνωμοσύνη ὅσα μᾶς δίνει ὁ Θεὸς καὶ νὰ μὴ πολυπραγμονοῦμε μὲ φιλόνεικη διάθεση τὶς θεῖες οἰκονομίες, ἀλλὰ νὰ τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα καὶ νὰ μὴ ἀπογοητευόμαστε, καὶ σύγκριση τῶν δογμάτων τῶν Ἰουδαίων καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ), (σ. 150-169, PG 62, 325).

Ε'. «Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 1,26-2,5). (Ὅτι ὁ Θεὸς βρίσκεται παντοῦ καὶ εἶναι ἀπερίγραπτος, καὶ περὶ θείας ἐνέργειας καὶ κινήσεως· καὶ ἀκόμη ἀπὸ τὰ ὅσα ἔγιναν ὑπὸ μορφὴν τύπων μποροῦμε, ἀκολουθώντας τὶς Γραφές, νὰ μὴ ἀπιστοῦμε), (σ. 170-189, PG 62, 331).

ς'. «Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ κτλ.» (κεφ. 2,6-15). (Περὶ τοῦ πάθους καὶ τῆς ταφῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ ἐκείνων μὲ τὰ ὁποῖα συναπτόμαστε κατὰ τὸ βάπτισμα καὶ ἑνωνόμαστε μὲ τὸν Χριστό), (σ. 190-207, PG 62, 337).

Ζ'. «Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων κτλ.» (κεφ. 2,16-3,4). (Περὶ τῆς μελλοντικῆς τιμῆς ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπολαύσεως, καὶ ὅτι τὰ παρόντα εἶναι σκόνη καὶ νερό· ἐπίσης ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ζοῦν στὶς τρυφὲς καὶ κάνουν κακὴ χρήση τοῦ πλούτου, κατὰ τῶν κολάκων καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 208-231, PG 62, 343).

Η'. «Νεκρώσατε τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν κτλ.» (κεφ. 3,5-15). (Περὶ ἀγάπης ὡς συνδέσμου τῆς τελειότητας, καὶ εἰρήνης, περὶ νεκρώσεως τῶν μελῶν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ ὅλα, καὶ γιὰ τὰ δυσάρεστα ἀκόμη, καὶ νὰ καταφεύγομε πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ ζητοῦμε τὴν ἀπ'αὐτὸν βοήθεια, καὶ ὄχι στοὺς μάντεις καὶ τὰ γραΐδια), (σ. 232-259, PG 62, 351).

Θ'. «Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ ᾠδαῖς πναευματικαῖς κτλ.» (κεφ. 3,16-17). (Προτροπὴ πρὸς ἀπόκτηση τῶν ἱερῶν βιβλίων, τῶν φαρμάκων τῆς ψυχῆς, περὶ εὐχῶν καὶ ψαλμωδιῶν, καὶ ὅτι ὅλα πρέπει νὰ τὰ κάνομε στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ τὸν ἔχομε σύμμαχό μας, εὐχαριστώντας καὶ εὐαρεστώντας τον), (σ. 260-275, PG 62, 359).

Ι'. «Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ

πικραίνεσθε πρὸς αὐτὰς κτλ.» (κεφ. 3,18-4,4). (Περὶ τῆς ἀληθινῆς χριστιανικῆς ζωῆς, περὶ προσευχῆς, καὶ ἐγκώμιο τῶν δεσμῶν τοῦ Παύλου, καὶ ὅτι πραγματικὰ δεσμὰ εἶναι ἡ φιλοκοσμία· ἐπίσης περὶ ἐλεημοσύνης καὶ σωφροσύνης, καὶ κατὰ τῶν καλλωπιζομένων γυναικῶν), (σ. 276-299, (PG 62, 365).

ΙΑ'. «Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι κτλ.» (κεφ. 4,5-11). (Περὶ ἀγάπης καὶ συμπαθείας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ χαιρόμαστε καὶ νὰ λυπούμαστε μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ νὰ μὴ τοὺς φθονοῦμε ὅταν εὐδοκιμοῦν, γιατὶ βλάπτομε τὸν ἑαυτό μας), (σ. 300-321, PG 62, 373).

ΙΒ'. «Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς κτλ.» (κεφ. 4,15-18). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δυσανασχετοῦμε στὶς θλίψεις ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμούμαστε τὰ δεσμὰ τοῦ Παύλου καὶ νὰ ἀπέχομε ἀπὸ τὰ βλαβερά. Ἐπίσης περὶ ψυχικῶν δακρύων καὶ γάμων εὐπρεπῶν καὶ ἀσέμων, καὶ ὅτι κόσμημα τῆς νύφης εἶναι ἡ σωφροσύνη καὶ σεμνότητα, καὶ ὄχι οἱ θόρυβοι, ἡ μέθη, τὰ χειροκροτήματα καὶ οἱ αὐλοί), (σ. 322-353, PG 62, 379).

γ) Στὴν Α' πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' – ΙΑ') (σ. 354-585, PG 62, 391-468).

Α'. «Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ Ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη κτλ.» (κεφ. 1,1-7). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπιζόμαστε καὶ νὰ περιφρονοῦμε τὶς προσευχὲς τῶν ἁγίων, ἀλλὰ νὰ τὶς ἐπιζητοῦμε μὲ πολλὴ προθυμία, γνωρίζοντας ὅμως ὅτι τότε μᾶς ὠφελοῦν, ὅταν καὶ ἐμεῖς ἀσκοῦμε τὴν ἀρετή), (σ. 354-373), (PG 62, 391).

Β'. «Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ κτλ.» (1,8-2,8). (Ὅτι τίποτε δὲν ὑπάρχει ἀνώτερο ἀπὸ τὴν πνευματικὴ φιλία, ἀλλὰ κι ἂν ἀκόμη ἀναφέρομε τὴν ἴδια τὴ ζωή, κατέχει αὐτὴ τὴ δεύτερη θέση), (σ. 374-395, PG 62, 399).

Γ'. «Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 2,9-3,4). (Ὅτι πρέπει νὰ μακροθυμοῦμε στὶς θλίψεις καὶ νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεό, καὶ ὁποιοδήποτε κακὸ μᾶς συμβεῖ νὰ λέμε, ὁ Κύριος μᾶς τὸ ἔδωσε, ὁ Κύριος μᾶς τὸ ἀφαίρεσε· γιατὶ αὐτὸς ποὺ ὑπομένει αὐτὰ γενναῖα, εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰώβ· ἐπίσης περὶ περιφρονήσεως τοῦ πλούτου), (σ. 396-425, PG 62, 405).

Δ'. «Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ὑμῶν κτλ.» (κεφ. 3,5-13). (Ὅτι μέγα ἀγαθὸν ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, καὶ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἄβελ, τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ περὶ μνησικακίας), (σ. 426-451, PG 62, 415).

Ε'. «Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ περιπατεῖν ὑμᾶς κτλ.» (κεφ. 4,1-8). (Κατὰ πορνῶν καὶ μοιχῶν, καὶ ὅτι

πρέπει οἱ πατέρες ποὺ θέλουν νὰ ἔχουν κοσμικὸ βίο νὰ νυμφεύουν τὰ παιδιά τους τὸ γρηγορώτερο, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγονται τὰ θέατρα ὡς αἰτία πολλῶν κακῶν), (σ. 452-469, PG 62, 423).

ϛ. «Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχομεν γράφειν ὑμῖν. Αὐτοὶ γὰρ ὑμῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους κτλ.» (κεφ. 4,9-12). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ θρηνοῦμε ἐκεῖνον ποὺ πέθανε, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ καὶ νὰ μὴ ἔχομε τὴν ἐλπίδα μας σ' αὐτόν, γίνεται ἡ θλίψη βαρύτερη· ἐπίσης πῶς πρέπει οἱ χῆρες νὰ ζοῦν καὶ νὰ τρέφουν τὰ τέκνα τους), (σ. 470-487, PG 62, 429).

Ζ'. «Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα κτλ.» (κεφ. 4,13-14). (Περὶ ἀναστάσεως καὶ κρίσεως, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυεξετάζομε τὰ ἀκατάληπτα τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα τὴν ἀνέκφραστη γέννηση αὐτοῦ), (σ. 488-501, PG 62, 435).

Η'. «Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας κτλ.» (κεφ. 4,14-18). (Περὶ ἀναστάσεως καὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, καὶ σαφὴς ἀπόδειξη αὐτῆς· καὶ ὅτι καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Ἕλληνες ἀποδέχονται ὅτι ἀκολουθεῖ ἀνταπόδοση ἀγαθῶν καὶ κακῶν), (σ. 502-523, PG 62, 439).

Θ'. «Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε γράφεσθαι ὑμῖν. Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε, ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, οὕτως ἔρχεται κτλ.» (κεφ. 5,1-11). (Προτροπὴ πρὸς ἀρετή, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατο αὐτὸς ποὺ ζεῖ μέσα στὴν τρυφὴ ν' ἀπολαύσει τὰ μελλοντικὰ ἀγαθά· καὶ περὶ ἀναστάσεως καὶ κρίσεως), (σ. 524-549, PG 62, 445).

Ι'. «Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς κτλ.» (κεφ. 5,12-18). (Ὅτι δὲν μᾶς ἐξαναγκάζει στὴ συγκέντρωση χρημάτων ἡ ἀνάγκη τῶν παιδιῶν, ἀλλ' ἡ φιλαργυρία, καὶ ὅτι τὸ νὰ ὑποφέρει κανεὶς ἁρπαζόμενος εἶναι πολὺ πιὸ ἀνώτερο ἀπὸ τὴν εὐπραγία· ἐπίσης ἡ πλεονεξία κρίνεται ὄχι ἀπὸ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προαίρεση. Ἀκόμη περὶ προεστώτων, ἀρχόντων καὶ ποιμένων), (σ. 550-569, PG 62, 455).

ΙΑ'. «Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε· προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. Πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε κτλ.» (κεφ. 5,19-28). (Περὶ καθαροῦ βίου, περὶ προφύλαξης τῶν αἰσθήσεων, καὶ περὶ φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 570-585, PG 62, 461).

****

Τόμος 23ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ Ἐλευθέριο Μερετάκη καὶ Ζαχαρ. Κατσανεβάκη-Μπίρδα

α) **Ὑπόμνημα στὴ Β' Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' – Ε')**, (σ. 8-113, PG 62, 467-500).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-6)

Α'. (Περὶ διδασκαλιῶν ψευδοδιδασκάλων σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάσταση νεκρῶν

καὶ τὴ μέλλουσα κρίση, περὶ ἀλαζονείας καὶ ὑπερηφανίας, καὶ πῶς θεραπεύονται), (σ. 8-19), (PG 62, 467).

Β'. «Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ Ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ κτλ.» (κεφ. 1,1-8). (Ὅτι πρέπει νὰ φέρομε στὴ μνήμη μας πάντοτε τὴν κρίση καὶ τὴ γέεννα, γιατὶ εἶναι μεγάλο τὸ ὄφελος ἀπὸ αὐτό, καθόσον δὲν θὰ ἁμαρτήσομε ἔτσι εὔκολα καὶ δὲν θὰ γνωρίσομε αὐτήν), (σ. 20-45, PG 62, 471).

Γ'. «Οἵτινες δίκην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 1,9-2,5). (Κατὰ τῶν πλουτούντων, καὶ ὅτι πρέπει νὰ μπαίνομε στὶς ἐκκλησίες μὲ σεμνότητα καὶ νὰ προσέχομε μὲ ἀκρίβεια τὰ ὅσα διαβάζονται ἐκεῖ), (σ. 46-65, PG 62, 479).

Δ'. «Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας κτλ.» (κεφ. 2,6-3,2). (Περὶ τοῦ ἀντιχρίστου καὶ τοῦ Ἠλία ὡς προδρόμου τῆς δευτέρας παρουσίας, περὶ τήρησης τῶν ἱερῶν παραδόσεων, καὶ αἴτηση προσευχῆς ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ,), (σ. 66-87, PG 62, 483).

Ε'. «Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Πεποίθαμε δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι, ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιήσετε κτλ.» (κεφ. 3,3-18). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει καθένας νὰ διδάσκει τοὺς τῆς οἰκίας του μὲ λόγια καὶ ἔργα τὴν ἀρετή· καὶ περὶ τάξεως, εὐκοσμίας καὶ εὐταξίας), (σ. 88-113, PG 62, 491).

β) Ὑπόμνημα στὴν Α' Πρὸς Τιμόθεον Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α' - ΙΗ')
(σ. 116-455, PG 62, 501-600).

ΥΠΟΘΕΣΗ (σ. 116-119, PG 62, 501).

Α'. «Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν κτλ.» (κεφ. 1,1-4). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε πίστη καὶ νὰ μὴ πολυεξετάζομε τὰ τῆς πίστεως, καὶ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ διδάσκουν γένεση καὶ εἱμαρμένη), (σ. 120-139), (PG 62, 503).

Β'. «Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου κτλ.» (κεφ. 1,5-11). (Ὅτι δόξα καὶ ἡδονὴ ἀληθινὴ ὑπάρχει μόνο στὰ πνευματικά, καὶ ὄχι στὰ σαρκικά· καὶ περὶ γνήσιας φιλίας), (σ. 140-159, PG 62, 509).

Γ'. «Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστὴν κτλ.» (κεφ. 1,12-14). (Ὅτι πρέπει ν' ἀγαπᾶμε τὸν Χριστὸ σὰν γνήσιο φίλο, κι ὄχι ὅπως συμβαίνει νὰ τὸν μισοῦμε σὰν ἐχθρὸ καὶ νὰ τὸν ἀποστρεφόμαστε· ἐπίσης νὰ ἀγαπᾶμε καὶ νὰ εὐεργετοῦμε τοὺς ἐχθρούς, καὶ νὰ ἔχομε ταπεινοφροσύνη, καὶ ὄχι ταπεινορρημοσύνη), (σ. 160-177, PG 62, 510).

Δ'. «Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγὼ κτλ.» (κεφ. 1,15-17). (Ὅτι ἡ ὀρθὴ ζωή μας μᾶς προξενεῖ δόξα ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰ

τῶν καλλωπιζομένων γυναικῶν· ἐπίσης καὶ περὶ τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς), (σ. 178-197, PG 62, 519).

Ε'. «Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας κτλ.» (κεφ. 1,18-20). (Ἐναντίον ἐκείνων ποὺ σπάνια προσέρχονται στὰ μυστήρια, καὶ περὶ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἱερωσύνης καὶ διδασκαλίας), (σ. 198-211, PG 62, 525).

ς'. «Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων κτλ.» (κεφ. 2,1-2). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταρώμαστε καὶ νὰ κατευχόμαστε τοὺς ἐχθρούς μας, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ προσευχόμαστε ὑπὲρ αὐτῶν· γιατὶ μ' αὐτὸ εὐεργετοῦμε τὸν ἑαυτό μας καὶ μιμούμαστε τὸν Θεό· καὶ ὅτι ὁ ἱερέας εἶναι πατέρας τῆς οἰκουμένης), (σ. 212-225, PG 62, 529).

Ζ'. «Ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 2,2-7). (Ὅτι ὑπάρχουν τριῶν εἰδῶν πόλεμοι· ὁ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ὁ ἀναμεταξύ μας, καὶ ὁ πρὸς τὸν ἑαυτό μας, τοὺς ὁποίους πρέπει ν' ἀποφεύγουμε καὶ νὰ ἐπιδιώκομε τὴν εἰρήνη. Ἐπίσης ὁ ἱερωμένος πρέπει νὰ προσεύχεται γιὰ τοὺς βασιλεῖς, γιὰ τοὺς ἄρχοντες καὶ γιὰ τὸ λαό· καὶ κατὰ τῶν πλουτούντων καὶ καλλωπιζομένων γυναικῶν), (σ. 226-243, PG 62, 533).

Η'. «Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντες ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ κτλ.» (κεφ. 2,8-10). (Ὅτι πρέπει ἡ διάνοια τοῦ προσευχομένου νὰ εἶναι καθαρὴ ἀπὸ μνησικακία καὶ κάθε πάθος, καὶ κατὰ τῶν καλλωπιζομένων γυναικῶν καὶ τῶν μὴ φρονίμων παρθένων τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 244-257, PG 62, 539).

Θ'. «Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ κτλ.» (κεφ. 2,11-15). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει οἱ γυναῖκες νὰ ὑποτάσσονται στοὺς ἄνδρες καὶ νὰ μὴ διδάσκουν αὐτὲς στὴν ἐκκλησία, καὶ προτροπὴ πρὸς τοὺς γονεῖς νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν ἀγωγὴ καὶ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων τους), (σ. 258-271, PG 62, 543).

Ι'. «Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα κτλ.» (κεφ. 3,1-7). (Περὶ αὐτοῦ ποὺ ἐπιθυμεῖ ἐπισκοπή, καὶ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἐπίσκοπος. Ἐπίσης περὶ ἀρίστης πολιτείας καὶ τῆς μέλλουσας κρίσεως), (σ. 272-289, PG 62, 547).

ΙΑ'. «Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει κτλ.» (κεφ. 3,8-16). (Περὶ τῶν προσόντων τῶν διακόνων καὶ τῆς διαφορᾶς ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων, καὶ περὶ τῆς εὐτέλειας τῶν παρόντων καὶ τῆς μέλλουσας κρίσεως), (σ. 290-305, PG 62, 553).

ΙΒ'. «Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι

πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμόνων κτλ.» (κεφ. 4,1-10). (Περὶ τῶν ὅσων θὰ συμβοῦν κατὰ τοὺς ἔσχατους καιρούς, καὶ ὅτι ἡ ἀρετὴ ἀπαιτεῖ κόπους, καὶ ὅτι στὴν πραγματικότητα ἀγαθὸ εἶναι ἡ ἀρετή, καὶ ὄχι ὁ πλοῦτος), (σ. 306-327, PG 62, 557).

ΙΓ'. «Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀνατροφῇ, ἐν ἀγάπῃ κτλ.» (κεφ. 4,11-5,7). (Περὶ παραγγελιῶν καὶ διδασκαλίας, καὶ ὅτι ὁ προϊστάμενος τῆς ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπόδειγμα ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀσκεῖ τοὺς ἐλέγχους πρὸς ὅλους μὲ ἐπιείκεια. Καὶ περὶ τῶν χηρῶν καὶ κατὰ τῆς τρυφῆς καὶ σπατάλης), (σ. 328-351, PG 62, 563).

ΙΔ'. «Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων κτλ.» (κεφ. 5,8-10). (Περὶ πρόνοιας ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ περὶ πρόνοιας τῶν συγγενῶν τῆς πίστεως. Ἀκόμη ὅτι πρέπει τὶς ἀγαθοεργίες νὰ τὶς κάνομε μόνοι μας καὶ στὰ κρυφά, καὶ περὶ τοῦ τρόπου ζωῆς τῶν μοναχῶν), (σ. 352-379, PG 62, 571).

ΙΕ'. «Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν κτλ.» (κεφ. 5,11-20). (Περὶ χηρῶν, καὶ τῆς ματαιότητας τῶν παρόντων καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν μελλόντων· ἐπίσης πῶς μποροῦμε νὰ μιμούμαστε τὸν Θεό, καὶ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ πρὸς ἐμᾶς, τῆς φανερούμενης κυρίως διὰ τῆς θείας μεταλήψεως), (σ. 380-405, PG 62, 579).

ΙϚ'. «Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος κτλ.» (κεφ. 5,21-6,2). (Περὶ τῶν χειροτονιῶν, περὶ σωφροσύνης, περὶ ὑπακουῆς τῶν δούλων στοὺς κυρίους των, καὶ ὅτι πρέπει μὲ περισσότερο ζῆλο νὰ ἐργαζόμαστε καὶ ἐμεῖς γιὰ τὸν Θεό), (σ. 406-421, PG 62, 585).

ΙΖ'. «Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ κτλ.» (κεφ. 6,3-12). (Ὅτι ὁ δάσκαλος χρειάζεται ὄχι μόνο αὐθεντία, ἀλλὰ καὶ προσήνεια, καὶ τὸ ἀντίθετο. Ἐπίσης καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας, καὶ ὅτι ἀληθινὴ ἐλευθερία εἶναι ἡ συγκράτηση τῶν παθῶν), (σ. 422-441, PG 62, 591).

ΙΗ'. «Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν κτλ.» (κεφ. 6,13-21). (Περὶ ἀλαζονείας καὶ φιλαργυρίας, προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν ἀντιλογιῶν μὲ τοὺς Γνωστικούς, ὅτι ἡ πίστη εἶναι ἀρραγὴς πέτρα, καὶ ὅτι ἀληθινὴ ἐλευθερία εἶναι ἡ συγκράτηση τῶν παθῶν), (σ. 442-455, PG 62, 595).

γ) Ὑπόμνημα στὴ Β' Πρὸς Τιμόθεον Ἐπιστολή (Ὁμιλίες Α' - Ι')
(σ. 458-671, PG 62, 599-662).

Α'. «Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 1,1-7). (Ὅτι, ὅπως δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ βροῦμε ἄνθρωπο ἀθάνατο,

ἔτσι οὔτε καὶ ἄνθρωπο τῆς γῆς χωρὶς λύπη· μία λύπη εἶναι ὠφέλιμη, ἡ λύπη γιὰ τὶς ἁμαρτίες· καὶ περὶ ἐλεημοσύνης), (σ. 458-479), (PG 62, 599).

Β'. «Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ Εὐαγγελίῳ κτλ.» (κεφ.1,8-12). (Ὅτι τίποτε δὲν ὑπάρχει χειρότερο ἀπὸ τὸ νὰ κρίνει κανεὶς καὶ νὰ μετρᾷ τὰ θεῖα μὲ ἀνθρώπινους λογισμούς. Ἐπίσης πρέπει νὰ ὑπακούομε στοὺς διδασκάλους καὶ ἱερεῖς καὶ νὰ μὴ τοὺς κρίνομε, ἂν δὲν σφάλλουν στὰ θέματα τῆς πίστεως, ἔστω καὶ ἂν ἔχουν βίο φαῦλο· ἀλλιῶς νὰ τοὺς ἀποφεύγομε καὶ νὰ τοὺς κρίνομε. Ἀκόμη ὅτι ὅλους τοὺς χειροτονεῖ ὁ Θεός, καὶ μέσω ὅλων ἐνεργεῖ πρὸς σωτηρία τοῦ λαοῦ, καὶ εἶναι ἴδια ἡ προσφορὰ τοῦ ἱερέα ἔστω κι ἂν ἔχει ἀκάθαρτο βίο), (σ. 480-501, PG 62, 605).

Γ'. «Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κτλ.» (κεφ. 1,13-18). (Περὶ κρίσεως, καὶ ὅτι ἡ πλεονεξία κρίνεται ὄχι ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς ἁρπαγῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προαίρεση· ἀκόμη νὰ μὴ ἐξετάζομε τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ τα δικά μας), (σ. 502-519, PG 62, 613).

Δ'. «Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις κτλ.» (κεφ. 2,1-10). (Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ἅγιοι ἔχουν ἀληθινὴ δόξα καὶ στὴν παροῦσα ζωή, καὶ στὴ μέλλουσα, καὶ περὶ τῆς δόξας τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Νέρωνα), (σ. 520-541, PG 62, 617).

Ε'. «Πιστὸς λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς κτλ.» (κεφ. 2,11-19). (Περὶ τῆς πίστεως στὸν Χριστό, καὶ κατὰ τῆς πλεονεξίας, καὶ ὅτι εἶναι μεγάλο καὶ διαρκὲς τὸ βασάνισμα τοῦ πλεονέκτη ἀπὸ τὴ συνείδηση), (σ. 542-561, PG 62, 625).

ϛ'. «Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμήν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν κτλ.» (κεφ. 2,20-26). (Ὅτι ἀπὸ τὴν προαίρεσή μας ἐξαρτᾶται τὸ νὰ εἴμαστε σκεῦος χρυσὸ ἢ πύλινο, περὶ ἀποφυγῆς τῆς διαμάχης κατὰ τὶς συζητήσεις, καὶ περὶ ἀνεξικακίας, πραότητας καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ κατὰ τῆς πλεονεξίας), (σ. 562-583, PG 62, 629).

Ζ'. «Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες κτλ.» (κεφ. 3,1-7). (Περὶ φιλαυτίας καὶ φιλαδελφίας, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἔμαθε νὰ καταφρονεῖ τοὺς ἀνθρώπους, εὔκολα θὰ καταφρονήσει καὶ τὸν Θεό. Ἐπίσης κατὰ τῶν φιλαργύρων, περὶ τῶν χηρῶν γυναικῶν, καὶ πῶς πρέπει νὰ διοικοῦν κατὰ Θεὸν καὶ τὸν ἑαυτό τους καὶ τὰ τέκνα τους), (σ. 584-605, PG 62, 635).

Η'. «Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποὶ κτλ.» (κεφ. 3,1-16). (Περὶ τῆς οἰκονομίας καὶ πρόνοιας τῶν πάντων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι στὴν ἐδῶ ζωὴ κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ δίκαιοι ζοῦν μέσα στὶς θλίψεις, ἐνῶ οἱ ἁμαρτωλοὶ μὲ εὐφροσύνη, καὶ σπάνια συμβαίνει τὸ ἀντίθετο. Ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυεξετάζομε τὰ ὅσα γίνονται ἀπὸ τὸν

Θεὸ ἐπειδὴ εἶναι ἀκατάληπτα, καὶ ἀκόμη δὲν πρέπει νὰ προσέχομε τὶς μαντεῖες), (σ. 606-629, PG 62, 641).

Θ'. «Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ κτλ.» (κεφ. 3,16-4,7). (Συμβουλὲς πρὸς τὸν Τιμόθεο· ὅτι ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ γίνεται μὲ μακροθυμία καὶ σωφροσύνη, καὶ ὅτι πρέπει νὰ περιφρονοῦμε τὰ πρόσκαιρα καὶ νὰ ἐπιζητοῦμε τὰ οὐράνια), (σ. 630-647, PG 62, 649).

Ι'. «Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως. Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, κτλ.» (κεφ. 4,8-22). (Προσωπικὰ μηνύματα καὶ χαιρετισμοί, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ καταφρονεῖ τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρη τοῦ Θεοῦ, λαμβάνει τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι χρειάζεται σκληρὸς ἀγώνας γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ περιφρονοῦμε ὅλα τὰ κοσμικά, καὶ νὰ προτιμοῦμε τὸν Θεό), (σ. 648-671, PG 62, 655).

****

Τόμος 24ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

α) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Τίτον Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α'-ς')

(σ. 10-135, PG 62, 663-700).

Α'. «Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου κτλ.» (κεφ. 1,1-4). (Χαιρετισμός, καὶ γιὰ τὸ ποιοὶ πρέπει νὰ εἶναι οἱ διδάσκαλοι, καὶ ὅτι πρέπει οἱ ἀρχόμενοι νὰ ὑποτάσσονται σ' αὐτούς, καὶ νὰ μὴ τοὺς περιφρονοῦν ἂν βλέπουν κάποια ἄνεση στὴ ζωὴ αὐτῶν), (σ. 10-33), (PG 62, 663).

Β'. «Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους κτλ.» (κεφ. 1,5-11). (Περὶ ἐγκατάστασης πρεσβυτέρων καὶ ψευδοδιδασκάλων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦμε δόξα ἀνθρώπινη, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ κυριεύθηκε ἀπὸ τὸν ἔρωτα αὐτῆς, ἐκπίπτει ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι πιὸ δοῦλος καὶ ἀπὸ τὰ ἀνδράποδα), (σ. 34-53, PG 62, 669).

Γ'. «Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· "Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί". Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής κτλ.» (κεφ. 1,12-2,1). (Ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι ἀκάθαρτο, παρὰ μόνον ἡ ἁμαρτία, ἡ πλεονεξία καὶ τὰ ὅμοια, ἐνῷ αὐτὰ ποὺ θεωροῦνται ἀκάθαρτα εἶναι ὡς πρὸς τὸ ὄνομα μόνο, καὶ ὄχι ἀληθινά), (σ. 54-73, PG 62, 675).

Δ'. «Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ κτλ.» (κεφ. 2,2-10). (Περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τῶν γερόντων καὶ τῶν νεωτέρων, καὶ ποιὰ γνωρίσματα πρέπει νὰ κοσμοῦν αὐτούς. Ἐπίσης περὶ δούλων, καὶ ὅτι τίποτε δὲν βλάπτει αὐτοὺς πρὸς ἀρετή, ἐὰν ἀποβλέπουν πρὸς αὐτήν, καὶ μαρτυρία ἀληθὴς ὁ Ἰωσὴφ ποὺ ρίχθηκε στὴ φυλακή), (σ. 74-93, PG 62, 681).

Ε'. «Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα, ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέ-

βειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας κτλ.» (κεφ. 2,11-3,7). (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε τὶς κοσμικὲς ἐπιθυμίες καὶ νὰ ζοῦμε μὲ εὐσέβεια, σύγκριση τῆς ζωῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν, καὶ περὶ συμβουλῆς καὶ φροντίδας πρὸς τοὺς ἀδελφούς, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας καὶ τοὺς ὁμοδούλους μας, σκεπτόμενοι τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς), (σ. 94-117, PG 62, 687).

ς΄. «Καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ κτλ.» (κεφ. 3,8-15). (Περὶ τῆς ἐλεημοσύνης ὡς μητέρας τῆς ἀρετῆς, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Χριστὸς καὶ οἱ ἀπόστολοι διακονοῦνταν ἀπὸ γυναῖκες), (σ. 118-135, PG 62, 695).

β) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Φιλήμονα Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α'-Γ')

(σ. 138-197, PG 62, 701-721).

ΥΠΟΘΕΣΗ (σ. 138-145, PG 62, 701).

Α΄. « Παῦλος, δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, κτλ.» (στίχ. 1-3). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ συγχωροῦν αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν καὶ νὰ προσδοκοῦν τὴ συγχώρηση ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν δικῶν τους ἁμαρτημάτων, καὶ νὰ μὴ προτιμοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀντὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ὁμολογοῦν τὰ ἁμαρτήματά τους), (σ. 146-159), (PG 62, 703).

Β΄. «Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε, μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον κτλ.» (στίχ. 4-16). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ συγχωροῦν τὰ ἁμαρτήματα τῶν δούλων καὶ νὰ μὴ τοὺς φέρονται μὲ σκληρότητα· ἐπίσης περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ τῶν τριῶν παίδων καὶ τοῦ Δανιήλ), (σ. 160-181, PG 62, 707).

Γ΄. «Εἰ οὖν ἐμὲ ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. Εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, ἐμοὶ τοῦτο ἐλλόγει κτλ.» (στίχ. 17-25). (Περὶ εὐχῆς, ὅτι εἶναι μέγα ἀγαθό, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ζητοῦμε τὶς εὐχὲς τῶν ἱερέων καὶ νὰ πράττομε τὰ ἄξια ἔργα τῆς εὐλογίας· ἐπίσης περὶ φιλανθρωπίας), (σ. 182-197, PG 62, 713).

γ) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλίες Α'-ΙΕ')

(σ. 200-583, PG 63, 9-126).

ΥΠΟΘΕΣΗ (σ. 200-211, PG 63, 9).

Α΄. «Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων κτλ.» (κεφ. 1,1-4). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι καθαροὶ ἀπὸ ἁμαρτίες, καὶ ὅτι αὐτὰ ποὺ ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματα θεωροῦνται μικρά, εἶναι πάρα πολὺ μεγάλα, καὶ ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν θὰ μᾶς σώσει κατὰ τὴν κρίση, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐποιΐα καὶ τὴν ἐλεημοσύνη), (σ. 212-231), (PG 63, 13).

Β΄. «Ὅς, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 1,3-5). (Κατὰ τῶν αἱρετικῶν Μαρκέλλου, Φωτεινοῦ, Σαβελλίου, Ἀρείου κ.ἄ. καὶ τῆς ὑπερηφάνειας, καὶ ὅτι κατάλληλος πρὸς τὴν κακία εἶναι ὁ πλοῦτος, ἐνῶ πρὸς τὴν ἀρετὴ ἡ πενία,, καὶ ὅτι πολὺ πιὸ εὐχάριστη εἶναι ἡ ζωὴ

τῶν πτωχῶν, παρὰ τῶν πλουσίων), (σ. 232-257, PG 63, 19).

Γ΄. «Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ κτλ.» (κεφ. 1,6-2,4). (Ὅτι μόνο λύπης ἄξιο εἶναι τὸ ν' ἁμαρτάνει κανείς, καὶ γιατί πολλὲς φορὲς δὲν δίνονται χαρίσματα σὲ πιστοὺς ποὺ ἔχουν καθαρὸ δίο, ἀλλὰ μᾶλλον στοὺς ἀτελέστερους καὶ ἁπλούστερους πρὸς τὸ συμφέρον τους, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦν χαρίσματα· ἐπίσης περὶ ἀγάπης, ὡς τὸ μέγιστο πάντων), (σ. 258-289, PG 63, 27).

Δ΄. «Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν· διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων· "τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; κτλ.» (κεφ. 2,5-15). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πενθοῦμε γι' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν κοιμηθεῖ, καὶ οὔτε νὰ καλοῦνται θρηνήτριες πρὸς τοῦτο, καὶ ὅτι ὑπάρχει ἀνάσταση καὶ ἀπόλαυση αἰώνιων ἀγαθῶν), (σ. 290-321, PG 63, 37).

Ε΄. «Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι κτλ.» (κεφ. 2,16-3,6). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνησυχοῦμε βλέποντας πονηροὺς νὰ εὐημεροῦν καὶ ἀγαθοὺς νὰ κακοπραγοῦν, προσβλέποντας πρὸς τὴ μέλλουσα κρίση· ἀκόμη ὅτι πρέπει ὁ Χριστιανὸς νὰ ζεῖ πάντοτε ἀγωνιζόμενος, καὶ νὰ μὴ παραδίδει τὸν ἑαυτό του στοὺς πειρασμούς, ἀλλ' ὅταν πέσει νὰ τοὺς ὑπομένει γενναῖα), (σ. 322-347, PG 63, 45).

ϛ. «Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κτλ.» (κεφ. 3,7-4,10). (Περὶ τῆς μέλλουσας καταπαύσεως, καὶ περὶ τῶν ἀνεκδιηγήτων κατ' αὐτὴν ἀγαθῶν), (σ. 348-371, PG 63, 53).

Ζ΄. «Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας κτλ.» (κεφ. 4,11-16). (Ὅτι δὲν πρέπει κατὰ τὰ γηρατειὰ νὰ μειώνομε τὴν ἄσκηση, ἀλλὰ μᾶλλον ν' αὐξάνομε αὐτήν. Ἐπίσης ὅτι πρέπει ὁ κοσμικὸς νὰ πράττει ὅλα ὅσα ὁ μοναχός, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νὰ ἔχει γυναίκα, καὶ τὸν σεμνὸ ἔγγαμο δίο καθόλου δὲν τὸν βλάπτει ὡς πρὸς τὴν εὐσέβεια ἢ μὲ μέτρο χρήση οἴνου καὶ τῶν ὁμοίων), (σ. 372-395, PG 63, 59).

Η΄. «Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν κτλ.» (κεφ. 5,1-15). (Περὶ μελέτης τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ὅτι αὐτοὶ ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦν συχνότερα καρποῦνται μεγάλη ὠφέλεια, καὶ ὅτι ὅταν κάηκαν τὰ βιβλία ὁ Ἔσδρας τὰ ξαναέγραψε ἀπὸ τὰ κατάλοιπα), (σ. 396-423, PG 63, 67).

Θ΄. «Διό, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας κτλ.» (κεφ. 6,1-6). (Ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀπελπίζεται αὐτὸς ποὺ ἁμάρτησε μετὰ τὸ βάπτισμα, καὶ ποιὰ εἶναι αὐτὰ μὲ τὰ ὁποῖα κατορθώνεται ἡ πραγματικὴ μετάνοια· καὶ ἀκόμη ὅτι εἶναι μάταια καὶ ὁ πλοῦτος, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ ἡ τιμή),

(σ. 424-447, PG 63, 75).

Ι'. «Γῆ γὰρ ἡ ποιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται κτλ.» (κεφ. 6,7-12). (Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ὑπηρετοῦμε τοὺς ἁγίους, καὶ νὰ πράττομε χωρὶς διάκριση τὴν ἐλεημοσύνη πρὸς ὅλους, μοναχούς, κοσμικούς, ἐθνικούς, χριστιανοὺς καὶ αἱρετικούς, καὶ νὰ μὴ πολυεξετάζομε ποιὸς εἶναι ἄξιος), (σ. 448-469, PG 63, 83).

ΙΑ'. «Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπεγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς μείζονος εἶχεν ὀμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων· ἦ μὴ εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε κτλ.» (κεφ. 6,13-20). (Περὶ τῆς λογικῆς θυσίας, ἡ ὁποία εἶναι προσφορὰ τῶν ἀρετῶν τῆς ψυχῆς -ἐπιείκεια, σωφροσύνη, ἐλεημοσύνη, ἀνεξικακία, μακροθυμία, ταπεινοφροσύνη-, τὴν ὁποία μποροῦν νὰ προσφέρουν μόνο λίγοι, καὶ ὅτι πρέπει χωρὶς διάκριση νὰ ἐλεοῦμε ὅλους ἐκείνους ποὺ μᾶς πλησιάζουν), (σ. 470-493, PG 63, 89).

ΙΒ'. «Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων κτλ.» (κεφ. 7,1-10). (Περὶ μετανοίας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀπελπιζόμαστε κι ἂν ἀκόμη περιπέσομε σὲ ἔσχατη κακία, καὶ ὅτι σὲ μᾶς ἀνήκει ἡ ἀρχὴ τῆς μετάνοιας, ἐνῶ στὸν Θεὸ ἡ τελείωση), (σ. 494-511, PG 63, 95).

ΙΓ'. «Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν -ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο-, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα κτλ.» (κεφ. 7,11-28). (Προτροπὴ μετάνοιας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλεται τὸ βάπτισμα μὲ πρόφαση τὰ μελλοντικὰ ἁμαρτήματα· γιατὶ χρειάζεται καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα πολλὴ ἐργασία πρὸς ἀποφυγὴ τῆς αἰσχύνης, καὶ ὅτι οἱ ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι βαρειές), (σ. 512-539, PG 63, 101).

ΙΔ'. «Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοσοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς κτλ.» (κεφ. 8,1-13). (Περὶ μετανοίας καὶ προσευχῆς, καὶ μάλιστα τῆς πρωινῆς καὶ νυκτερινῆς), (σ. 540-561, PG 63, 109).

ΙΕ'. «Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, τό τε ἅγιον κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη κτλ.» (κεφ. 9,1-14). (Κατὰ τῶν νεκρῶν ἔργων, καὶ ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι λοιμώδης νόσος· ἐπίσης καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τοῦ ἄκαιρου γέλωτα κυρίως μέσα στὴν ἐκκλησία), (σ. 562-583, PG 63, 117).

****

Τόμος 25ος
Χρόνος ἐκδόσεως 19848
Μετ. ἀπὸ τὴν Βασ. Κυριακίδου

γ) Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ (Ὁμιλ. Ις'-ΛΔ')
(σ. 10-387, PG 63, 123-236).

Ις'. «Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας κτλ.» (κεφ. 9,15-23).

(Προτροπὴ γιὰ πολιτεία ἐπουράνια, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀρκεῖται κανεὶς μόνο στὸ νὰ θέλει τὴν ἀρετή, ἀλλὰ καὶ νὰ μετέχει στοὺς ἀγῶνες, καὶ ὅτι τὰ ἀκατόρθωτα τὰ κατόρθωσαν πολλοὶ μετὰ ἀπό πολλὴ ἀγώνα, ὅπως οἱ ἀκροβάτες στὰ θέατρα· ἀκόμη ὅτι ὁ Θεὸς λέγεται ὅτι κατοικεῖ στὸν οὐρανό, ὄχι ὅτι δὲν εἶναι παρὼν στὴ γῆ, ἀλλὰ λόγῳ τῆς σχέσεώς του καὶ τῆς οἰκειώσεώς του μὲ τοὺς ἀγγέλους), (σ. 10-25, PG 63, 123).

ΙΖ'. «Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν κτλ.» (κεφ. 9,24-10,7). (Ὅτι τὰ ἅγια τοῦ νόμου ἦταν ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ποὺ ἐγκαινιάσθηκαν ἀπὸ τὸν Χριστό, καὶ ὅτι ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἦταν μοναδικὴ καὶ κατήργησε τὶς μωσαϊκὲς θυσίες· ὅτι πρέπει μὲ καθαρότητα νὰ προσερχόμαστε στὰ φρικτὰ μυστήρια, καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ μεταλαμβάνουν μετὰ ἀπὸ πολὺ χρόνο τὰ θεῖα μυστήρια), (σ. 256-47, PG 63, 127).

ΙΗ'. «Ἀνώτερον λέγων, ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ ηὐδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται κτλ.» (κεφ. 10,8-18). (Προτροπὴ στὸ νὰ προτιμοῦμε τὴν πενία, γιατὶ αὐτὸ σημαίνει νὰ εἶναι κανεὶς μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ ὅτι τέλειος εἶναι αὐτὸς ποὺ πτωχεύει κατὰ Θεόν), (σ. 48-63, PG 63, 133).

ΙΘ'. «Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ κτλ.» (κεφ. 10,19-25). (Προτροπὴ νὰ μὴ παραμελοῦνται οἱ συναθροίσεις ποὺ αὐξάνουν τὸν δεσμὸ τῆς ἀγάπης, καὶ ὅτι, ἀγαπώντας τοὺς πλησίον μας, δὲν χαριζόμαστε τόσο πολὺ σὲ ἐκείνους, ὅσο στὸν ἑαυτό μας), (σ. 64-77, PG 63, 139).

Κ'. «Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία κτλ.» (κεφ. 10,26-31). (Κατὰ τῶν φιλόκοσμων γυναικῶν καὶ κατὰ τῆς πλεονεξίας, καὶ παρηγορία πρὸς ἐκείνους ποὺ ὑφίστανται τὰ τῆς πλεονεξίας· καὶ ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς δὲν εἶναι καιρὸς στεφάνων, ἀλλὰ ἀγώνων καὶ ἱδρώτα), (σ.78-95, PG 63, 143).

ΚΑ'. «Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς, φωτισθέντες, πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων· τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι κτλ.» (κεφ. 10,32-11,3). (Ὅτι τὸ τέλος βρίσκεται στὰ πρόθυρα, καὶ ὅτι μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα κακά, γινόμαστε ἀκρατεῖς καὶ στὴ γλώσσα, μεταβιβάζοντας μὲ τὸ πρόσχημα τῆς εὐλάβειας τὰ ἐλαττώματα τοῦ πλησίον μας σ' αὐτοὺς ποὺ γνωρίζουν νὰ διακωμωδοῦν, πρᾶγμα ποὺ καὶ χωρὶς κανένα ἄλλο μπορεῖ νὰ μᾶς παραπέμψει στὴν κόλαση), (σ. 96-113, PG 63, 147).

ΚΒ'. «Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ κτλ.» (κεφ. 11,3-6). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητοῦμε διαρκῶς τὸν Θεὸ κατὰ τὸν τρόπο ποὺ ἀναζητεῖ κανεὶς τὸν υἱό του ποὺ ἔχει χάσει, καὶ περὶ ἐκτενοῦς

προσευχῆς· καὶ ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ μακροθυμοῦμε καὶ νὰ γελᾶμε μέσα μας πρὸς αὐτοὺς ποὺ μᾶς βρίζουν, ὅπως γελᾶμε ὅταν μᾶς βρίζουν παιδιά), (σ. 114-133, PG 63, 153).

ΚΓ΄. «Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι᾽ ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον κτλ.» (κεφ. 11,7-12). (Ὅτι δὲν στερούμαστε τὰ μελλοντικὰ ἀγαθὰ ἐξ αἰτίας ἄλλων, ἀλλ᾽ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι γινόμαστε αἴτιοι τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ αὐτά· καὶ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς, καὶ ὅτι εἴμαστε ἄξιοι θρήνων καὶ ὀδυρμῶν· ἐπίσης δὲν ὑπάρχει ἄλλη καλύτερη προτροπὴ πρὸς τὴν ἀρετή, ὅσο ἡ ὑπόμνηση τῶν ἁμαρτημάτων μας), (σ. 134-153, PG 63, 159).

ΚΔ΄. «Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς κτλ.» (κεφ. 11,13-16). (Ὅτι ἀρκεῖ βίος ἐνάρετος πρὸς σωτηρία, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχει αὐτός, ἀκόμη καὶ θαύματα ἂν γίνουν, δὲν ὑπάρχει κανένα ὄφελος· ἐπίσης ὅτι καὶ μὲ ἀνάξιους ἱερεῖς ἐνεργεῖ ἡ χάρη, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀνεβαίνομε κατὰ βαθμὸ τὴν κλίμακα τῆς ἀρετῆς, καὶ ἔτσι νὰ προχωροῦμε), (σ. 154-171, PG 63, 165).

ΚΕ΄. «Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, "ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα" κτλ.» (κεφ. 11,17-19). (Ὅτι, ἐὰν δεῖ ὁ Θεὸς ὅτι καταφρονοῦμε χρήματα καὶ δόξα καὶ ἀνάπαυση, τότε μᾶς τὰ παρέχει αὐτά· καὶ ὅτι φοβερὸ εἶναι ὄχι νὰ κακοπαθοῦμε, ἀλλὰ τὸ νὰ πράττομε τὸ κακό· ἀκόμη ὅτι πρέπει ν᾽ ἀποφεύγομε τοὺς φαύλους καὶ τὰ προσφερόμενα ἐκ μέρους αὐτῶν, καὶ νὰ προτιμᾶμε νὰ συντρώγομε μὲ ἐθνικοὺς μᾶλλον, παρὰ μὲ πλεονέκτες· ἐπίσης ὅτι εἶναι ἀπρόσδεκτη ἡ ἐλεημοσύνη τῶν πλεονεκτῶν), (σ. 172-191, PG 63, 171).

ΚϚ. «Πίστει καὶ περὶ μελλόντων ηὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. κτλ.» (κεφ. 11,20-28). (Ὅτι πρέπει νὰ μνημονεύομε διαρκῶς τὸν Θεὸ καὶ νὰ καταμεμφόμαστε τὸν ἑαυτό μας, καὶ περὶ τοῦ Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παίδων), (σ. 192-215, PG 63, 177).

ΚΖ΄. «Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν κτλ.» (κεφ. 11,29-37). (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φρονοῦμε τὰ κοσμικά, περὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς προσευχόταν ὄχι ἐπειδὴ εἶχε ἀνάγκη, ἀλλὰ θέλοντας νὰ μᾶς διδάξει νὰ προσευχόμαστε ἐκτενῶς· ἐπίσης κατὰ τῆς κενοδοξίας καὶ ἐκείνων ποὺ ἀποφεύγουν τοὺς ἐπαίνους, ὄχι ἀπὸ ταπείνωση, ἀλλὰ γιὰ μεγαλύτερους ἐπαίνοις· καὶ ὅτι ἀληθινὴ ταπείνωση εἶναι ὄχι τὸ νὰ βρίζομε τὸν ἑαυτό μας, ἀλλὰ τὸ νὰ ἀνεχόμαστε τὶς ὕβρεις τῶν ἄλλων), (σ. 216-237, PG 63, 185).

ΚΗ΄. «Περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος οὗτος κτλ.» (κεφ. 11,37-12,3). (Ὅτι προσβλέποντας στὸν Χριστὸ καὶ στὰ ὅσα ὑπέφεραν οἱ μαθητές του, πρέπει νὰ ὑπομένομε μὲ γενναιό-

τητα κάθε θλίψη· ἐπίσης κατὰ τῶν φιλοκόσμων γυναικῶν, καὶ ποιὸ εἶναι τὸ ἀληθινὸ κόσμημα τῶν γυναικῶν), (σ. 237-273, PG 63, 191).

ΚΘ΄. «Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ἡμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται κτλ.» (κεφ. 12,4-10). (Ὅτι ὅλοι οἱ ἅγιοι πέρασαν τὴ ζωή τους μέσα ἀπὸ θλίψεις, καὶ ὅτι ἀλλιῶς δὲν μποροῦμε νὰ ἐπιτύχομε τὴ σωτηρία, παρὰ μέσα ἀπὸ θλίψεις· καὶ ἀκόμη ὅτι ἡ τρυφὴ μαζὶ μὲ τὴν ψυχὴ καταστρέφει καὶ τὸ σῶμα), (σ. 274-293, PG 63, 203).

Λ΄. «Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι᾽ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης κτλ.» (κεφ. 12,11-13). (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὰ ρίχνομε ὅλα στοὺς δασκάλους, ἀλλὰ νὰ σπεύδομε ὅλοι μας νὰ ἀλληλοοικοδομούμαστε· καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀξιοποιοῦμε τὰ τάλαντα ποὺ μᾶς ἔχουν δοθεῖ καὶ ὅταν ἐλέγχομε νὰ τὸ κάνομε μὲ πραότητα, ἀλλὰ καὶ νὰ δεχόμαστε μὲ εὐχαρίστηση τοὺς ἐλέγχους), (σ. 294-307, PG 63, 207).

ΛΑ΄. «Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον κτλ.» (κεφ. 12,14-17). (Περὶ μετανοίας, καὶ ὅτι μέγα ὄφελος πρὸς μετάνοια ἡ ταπείνωση τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ ἀσφάλεια ὥστε νὰ μὴ ἀποκοπεῖ ἡ διαρκὴς μνήμη τῶν ἁμαρτημάτων), (σ. 308-325, PG 63, 213).

ΛΒ΄. «Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ὄρει ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμένῳ πυρί, γνόφῳ καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων κτλ.» (κεφ. 12,18-27). (Ὅτι εἶναι πρόσκαιρη καὶ ἀβέβαια ἡ παροῦσα ζωή, καὶ ἐγκώμιο περὶ τῆς ἐλεημοσύνης), (σ. 326-345, PG 63, 219).

ΛΓ΄. «Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι᾽ ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας κτλ.» (κεφ. 12, 28-13,16). (Ὅτι ἡ θλίψη εἶναι ὠφελιμώτερη ἀπὸ τὴν ἄνεση καὶ ἡ πενία ἀπὸ τὸν πλοῦτο. Γι᾽ αὐτὸ καὶ αὐτὴν πρόσταξε ὁ Κύριος σὲ ἐκεῖνον ποὺ ἤθελε νὰ γίνει τέλειος), (σ. 346-369, PG 63, 225).

ΛΔ΄. «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσαντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι κτλ.» (κεφ. 13,17-25). (Ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν ἀποσπᾶ τόσο πολὺ τὴ χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅσο οἱ ἀγαθὲς πράξεις καὶ ἡ ἀνάταση τῆς διάνοιας πρὸς τὸν οὐρανό, καὶ περὶ ὑπακοῆς στοὺς προϊσταμένους), (σ. 370-387, PG 63, 231).

6) ΕΣ ΤΟΝ ΠΤΩΧΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ (ΛΟΓΟΙ Α΄-Ζ΄), (σ. 390-655, PG 48, 963-1054).

Α΄. Λέχθηκε στὴν Ἀντιόχεια, τὴν ἐπόμενη τῶν Καλανδῶν, ἐναντίον ἐκείνων ποὺ μεθοῦν, καὶ περὶ ἐκείνων ποὺ μπαίνουν στὰ καπηλεῖα καὶ κάμνουν χοροὺς στὴν πόλη, καὶ ὅτι ὁ δάσκαλος δὲν πρέπει νὰ ἀπογοητεύεται γιὰ τοὺς μαθητές του, κι ἂν ἀκόμη πρὸς τὸ παρὸν δὲν δείχνουν ὑπακοή, καὶ στὸν πτωχὸ Λάζαρο καὶ τὸν πλούσιο (σ. 390-443), (PG 48, 963).

Β΄. Στὸν Λάζαρο, καὶ ὅτι οἱ ψυχὲς ἐκείνων ποὺ πεθαίνουν βίαια δὲν γίνονται

δαίμονες. Καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης, (σ. 444-473, PG 48, 981).

Γ'. Στὸν Λάζαρο, καὶ γιατί δὲν εἶπε, "Ἔλαβες τὰ ἀγαθά σου στὴ ζωή σου", ἀλλ' «ἀπέλαβες»· ἐπίσης γιατί οἱ δίκαιοι κινδυνεύουν πολλὲς φορές, ἐνῶ οἱ ἁμαρτωλοὶ διαφεύγουν τοὺς κινδύνους, (σ. 474-517, PG 48, 991).

Δ'. Στὸν πλούσιο καὶ στὸν Λάζαρο, καὶ ὅτι ἡ συνείδηση συνήθως μᾶς ὑπενθυμίζει παλαιὰ ἁμαρτήματα, καὶ στὸν Ἰωσήφ, (σ. 518-549, PG 48, 1005).

Ε'. Στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου, «Δὲν θέλω, ἀδελφοί μου, νὰ ἔχετε ἄγνοια γιὰ ἐκείνους ποὺ κοιμήθηκαν, γιὰ νὰ μὴ λυπεῖσθε», καὶ στὸν Ἰὼβ καὶ τὸν Ἀβραάμ, (σ. 550-577, PG 48, 1017).

ϛ'. Στὸν σεισμὸ καὶ στὸν πλούσιο καὶ στὸν Λάζαρο, καὶ ἀπὸ ποῦ προῆλθε ἡ δουλεία (σ. 578-625, PG 48, 1027).

Ζ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ πῆγαν στὶς ἱπποδρομίες, καὶ στὸ ρητὸ τοῦ εὐαγγελίου, «Μπεῖτε ἀπὸ τὴν στενὴ πύλη, γιατὶ εἶναι πλατειὰ ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρη ἡ ὁδὸς ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἀπώλεια, καὶ πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ μπαίνουν ἀπ' αὐτήν»· καὶ πρὸς τὸ τέλος στὸν πλούσιο καὶ στὸν Λάζαρο (σ. 626-655, PG 48, 1043).

****

Τόμος 26ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986,
Μετ. ἀπὸ Σπύρ. Μουστάκα

Ὁμιλίες Ἠθικὲς – Ἁγιογραφικές.

1. Εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ τὰ μύρια τάλαντα ὀφείλοντος καὶ τὰ ἑκατὸν δηνάρια ἀπαιτοῦντος, καὶ ὅτι παντὸς ἁμαρτήματος τὸ μνησικακεῖν χεῖρον (σ. 18-67), (PG 51, 17).
2. Ὁμιλία ἄλλη εἰς τὰ μύρια τάλαντα καὶ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν (σ. 68-83, PG 64, 444).
3. Εἰς τό, «Πάτερ, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ». Καὶ κατὰ Μαρκιωνιστῶν καὶ Μανιχαίων, καὶ ὅτι οὐ χρὴ ἐπιπηδᾶν τοῖς κινδύνοις, ἀλλὰ παντὸς θελήματος προτιμᾶν τὸ τοῦ Θεοῦ θέλημα (σ. 84-117), (PG 51, 31).
4. Περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν πολιτεύεσθαι, καὶ εἰς τό, «Στενὴ ἡ πύλη», καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ ἑρμηνεία τῆς προσευχῆς τοῦ «Πάτερ ἡμῶν» (σ. 118-143, PG 51, 41).
5. Εἰς τὸν παραλυτικὸν διὰ τῆς στέγης χαλασθέντα, ὅτι οὐκ αὐτός ἐστιν ὁ παρὰ τῷ Ἰωάννῃ κείμενος· καὶ περὶ τῆς τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα ἰσότητος (σ. 144-197, PG 51, 47).
6. Πρὸς τοὺς καταλείψαντας τὴν σύναξιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ μὴ παρατρέχειν τὰς ἐπιγραφὰς τῶν θείων Γραφῶν, καὶ εἰς τὸ ἐπίγραμμα τοῦ βωμοῦ, καὶ εἰς τοὺς νεοφωτίστους (σ. 198-233, PG 51, 67).
7. Ὁμιλία συνάξεως διὰ χρόνου ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἐκκλησίᾳ γενομένης εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, καὶ ὅτι χρησιμώτερος βίος ἐνάρετος σημείων καὶ θαυμάτων, καὶ κατὰ τί διαφέρει ἡ πολιτεία ἀπὸ τὰ σημεῖα (σ. 234-271, PG 51, 77).
8. Ὅτι χρήσιμος ἡ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις, καὶ ὅτι δουλείᾳ καὶ περιστάσει πραγμάτων ἀχείρωτον ποιεῖ τὸν προσέχοντα, καὶ ὅτι τὸ ὄνομα τῶν Ἀποστόλων πολλῶν ἐστιν ἀξιωμάτων ὄνομα, καὶ ὅτι τῶν ἔξωθεν ἀρχόν-

των καὶ αὐτῶν τῶν βασιλευόντων πολλῷ μείζονα κέκτηνται δύναμιν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἐξουσίαν, καὶ πρὸς τῷ τέλει πρὸς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 272-309, PG 51, 87).

9. Ὅτι οὐκ ἀκίνδυνον τοῖς ἀκροαταῖς τὸ σιγᾶν τὰ λεγόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Καὶ τίνος ἕνεκεν αἱ Πράξεις ἐν τῇ Πεντηκοστῇ ἀναγινώσκονται, καὶ διὰ τί οὐκ ἔδειξε πᾶσιν ἑαυτὸν ἀναστὰς ὁ Χριστός, καὶ ὅτι τῆς ὄψεως σαφεστέραν παρέσχε τὴν τῆς ἀναστάσεως ἀπόδειξιν τὴν διὰ τῶν σημείων τῶν Ἀποστόλων (σ. 310-363, PG 51, 97).
10. Πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας ὑπὲρ τοῦ μήκους τῶν εἰρημένων. Καὶ πρὸς τοὺς δυσχεραίνοντας ὑπὲρ τῆς βραχυλογίας, καὶ περὶ τῆς τοῦ Σαύλου προσηγορίας καὶ Παύλου, καὶ τίνος ἕνεκεν Ἀδὰμ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκλήθη, ὅτι χρησίμως καὶ συμφερόντως, καὶ εἰς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 364-393, PG 51, 123).
11. Πρὸς τοὺς ἐγκαλέσαντας ὑπὲρ τοῦ μήκους τῶν προοιμίων, καὶ ὅτι χρήσιμον τὸ φέρειν ἐλέγχους, καὶ τίνος ἕνεκεν οὐκ εὐθέως πιστεύσας μετωνομάσθη Παῦλος, καὶ ὅτι οὐκ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως γέγονεν αὐτῷ ἡ μεταβολή, καὶ εἰς τὸ ῥητόν, «Σαῦλε, Σαῦλε, τί με διώκεις;» (σ. 394-443, PG 51, 123).
12. Ἐπιτίμησις κατὰ τῶν ἀπολειφθέντων. Παραίνεσις πρὸς τοὺς παρόντας, εἰς τὸ κήδεσθαι τῶν ἀδελφῶν, καὶ εἰς τὸ προοίμιον τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς, «Παῦλος κλητός», καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 444-485), (PG 51, 143).
13. Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τὸ λέγον, «Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες, ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται», καὶ τὰ ἑξῆς (σ. 486-517, PG 51, 155).
14. Εἰς τὴν ἀποστολικὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν, «Οἴδαμεν, ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν», καὶ περὶ ὑπομονῆς, καὶ ὅσον τῶν θλίψεων τὸ κέρδος (σ. 518-541, PG 51, 165).
15. Πρὸς τοὺς μὴ ἀπαντήσαντας εἰς τὴν σύναξιν, καὶ εἰς τὴν ἀποστολικὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν, «Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν», καὶ περὶ τοῦ μνησικακεῖν (σ. 542-593, PG 51, 171).
16. Εἰς τὸ «Κατανοήσατε τὸν Ἀπόστολον καὶ Ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν» (σ. 594-615, PG 64, 480).

****

Τόμος 27ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987,
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπύρ. Μουστάκα

Ὁμιλίες Ἁγιογραφικὲς καὶ Ἑρμηνευτικές.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (7-17).

1. Εἰς τὸ «ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν» καὶ τὰ ἑξῆς, Ὁμιλία Α' (20-47, PG 51, 187).
2. Εἰς Ἀκύλαν καὶ Πρίσκιλλαν, Ὁμιλία Β', καὶ εἰς τὸ μὴ κακῶς λέγειν τοὺς

ἱερεῖς (σ. 50-89, PG 51, 195).

3. Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ρητόν, «Διὰ δὲ τὰ πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω» (σ. 92-123, PG 51, 207).
4. Εἰς τό, «Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ κοιμηθῇ, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτω μείνῃ (σ. 126-151, PG 51, 217).
5. Ἐγκώμιον εἰς Μάξιμον, καὶ περὶ τοῦ ποίας δεῖ ἄγεσθαι γυναῖκας (σ. 154-211, PG 51, 225).
6. Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ρητὸν τὸ λέγον, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ Πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον» (σ. 214-249, PG 51, 241).
7. Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ρητὸν τὸ λέγον, «Δεῖ δὲ καὶ αἱρέσεις εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται» (σ. 252-279, PG 51, 251).
8. Ὁμιλία Α' εἰς τὴν ἀποστολικὴν ρῆσιν τὴν λέγουσαν, «Ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον», καὶ εἰς τό, «Ἐπίστευσα, διὸ καὶ ἐλάλησα», καὶ περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 282-313, PG 51, 271).
9. Ὁμιλία Β' εἰς τὴν ἀποστολικὴν ρῆσιν τὴν λέγουσαν, «Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον», καὶ πρὸς Μανιχαίους καὶ πάντας τοὺς διαβάλλοντας τὴν Παλαιὰν καὶ διαιροῦντας αὐτὴν ἀπὸ τῆς Καινῆς, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 316-347, PG 51, 281).
10. Ὁμιλία Γ' πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν ρῆσιν «Ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον», καὶ διὰ τί κοινῇ πάντες ἀπολαμβάνουσι τὰ ἀγαθά, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 350-387, PG 51, 289).
11. Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ρητόν, «Ὄφειλον ἀνέχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ (σ. 390-419, PG 51, 301).
12. Πρὸς τοὺς οὐκ εἰς δέον χρωμένους τῷ ἀποστολικῷ ρητῷ τῷ λέγοντι, «Εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται», καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 422-455, PG 51, 311).
13. Εἰς τό, «Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἐλάττων ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα», καὶ περὶ παίδων ἀνατροφῆς καὶ περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 458-511, PG 51, 321).
14. Τῇ προτέρᾳ συνάξει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ καινῇ συναχθεὶς μετὰ τοῦ ἐπισκόπου, ταύτην ἐν τῇ παλαιᾷ εἶπεν εἰς τὴν περικοπὴν τοῦ ἀποστόλου, «Ὅτε ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην», καὶ δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἀντίστασις ἦν, ἀλλ' οἰκονομία τὰ γινόμενα (σ. 514-569, PG 51, 371).
15. Ὁμιλία ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, προειρηκότος ἐπισκόπου ὀλίγα εἰς τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τό, «Οὐδέποτε ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖ ὁ Υἱὸς οὐδέν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιοῦντα» (σ. 572-605, PG 56, 257).
16. Ὁμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ρητὸν τὸ λέγον, «Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἔσονται καιροὶ χαλεποί» (σ. 608-635, PG 56, 271).

****

Τόμος 28ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978,
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

1. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΑ :

Α'. Λόγος, Ὅτε πρεσβύτερος προεχειρίσθη, εἰς ἑαυτόν, καὶ εἰς τὸν ἐπίσκο-

πον, καὶ εἰς τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ (σ. 10-31, PG 48, 693).

Β'. ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ
(σ. 10-309, PG 48, 623-692).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 33-52.

1. **Λόγος Α'** (σ. 54-83, PG 48, 623-632).

Τὰ θέματα τοῦ α' Λόγου:

α'. Βασίλειος ὁ πάντας τοὺς τοῦ Χρυσοστόμου φίλους ὑπερβαλλόμενος, (σ. 54, PG 48, 623).
β'. Ἡ ὁμόνοια Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου, καὶ συζητήσεις περὶ πάντων, (σ. 54, PG 48, 623).
γ'. Ὁ ζυγὸς ἄνισος ἐν τῇ τοῦ μοναστικοῦ βίου μεταδιώξει, (σ. 54, PG 48, 623).
δ'. Ἡ πρόθεσις περὶ κοινῆς οἰκήσεως ἀμφοτέρων, (σ. 56, PG 48, 624).
ε'. Αἱ τῆς μητρὸς ἐπῳδαί, (σ. 56, PG 48, 624).
ς'. Ἡ ἀπάτη Χρυσοστόμου, ᾗ ἐχρήσατο ἐν τῇ χειροτονίᾳ, (σ. 62. PG 48, 625).
ζ'. Βασιλείου κατηγορία ἐπιεικὴς καὶ ἀφελής, (σ. 66, PG 48, 626).
η'. Χρυσοστόμου ἀπολογία ἀντιληπτική, (σ. 74, PG 48, 629).
θ'. Ἀπάτης εὐκαίρου μέγα κέρδος. Θέσις καὶ κοινὸς τόπος, (σ. 78. PG 48, 630).

2. **Λόγος Β'** (σ. 84-115, PG 48, 631-640).

Τὰ θέματα τοῦ β' Λόγου

α'. Ὅτι μέγιστον ἡ ἱερωσύνη τεκμήριον τῆς εἰς Χριστὸν ἀγάπης, (σ. 84, PG 48, 631).
β'. Ὅτι ἡ ταύτης ὑπηρεσία μείζων ἄλλων, (σ. 88, PG 48, 633).
γ'. Ὅτι μεγάλης δεῖται ψυχῆς καὶ θαυμαστῆς, (σ. 92, PG 48, 634).
δ'. Ὅτι πολλῆς τὸ πρᾶγμα δυσκολίας γέμει καὶ κινδύνων, (σ. 94, PG 48, 634).
ε'. Ὅτι τῆς εἰς τὸν Χριστὸν ἀγάπης ἕνεκεν τὸ πρᾶγμα ἐφύγομεν, (σ. 104, PG 48, 637).
ς'. Ἀπόδειξις τῆς ἀρετῆς τοῦ Βασιλείου καὶ τῆς ἀγάπης τῆς σφοδρᾶς, (σ. 106, PG 48, 638).
ζ'. Ὅτι οὐχ ὑβρίσαι βουλόμενοι τοὺς ψηφισαμένους ἐφύγομεν τὴν χειροτονίαν, (σ. 108, PG 48, 638).
η'. Ὅτι καὶ μέμψεως αὐτοὺς ἀπηλλάξαμεν διὰ τῆς φυγῆς, (σ. 112, PG 48, 639).

3. **Λόγος Γ'** (σ. 116-189, PG 48, 639-660).

Τὰ θέματα τοῦ γ' Λόγου:

α'. Ὅτι οἱ ὑπονοήσαντες δι' ἀπόνοιαν παρῃτῆσθαι ἡμᾶς, τὴν ἑαυτῶν ἔβλαψαν ὑπόληψιν, (σ. 116, PG 48, 640).
β'. Ὅτι οὐδὲ διὰ κενοδοξίαν ἐφύγομεν, (σ. 118, PG 48, 641).
γ'. Ὅτι, εἴ δόξης ἐπεθυμοῦμεν, ἑλέσθαι μᾶλλον τὸ πρᾶγμα ἐχρῆν, (σ. 118, PG 48, 641).
δ'. Ὅτι φρικτὸν ἡ ἱερωσύνη, καὶ πολὺ τῆς παλαιᾶς λατρείας ἡ καινὴ φρικωδεστέρα, (σ. 120, PG 48, 642).
ε'. Ὅτι πολλὴ τῶν ἱερέων ἡ ἐξουσία καὶ τιμή, (σ. 124, PG 48, 643).
ς'. Ὅτι τῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ μεγίστων δωρεῶν εἰσι διάκονοι, (σ. 126, PG 48, 643).
ζ'. Ὅτι καὶ Παῦλος περιδεὴς ἦν, πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς ὁρῶν, (σ. 130, PG 48, 645).
η'. Ὅτι πολλάκις ἁμαρτάνειν προάγεται, εἰς τὸ μέσον ἐλθών, ἂν μὴ σφόδρα γενναῖος ᾖ, (σ. 134, PG 48, 645).
θ'. Ὅτι κενοδοξίᾳ καὶ τοῖς ταύτης ἁλίσκεται δεινοῖς, (σ. 134, PG 48, 646).
ι'. Ὅτι οὐχ ἡ ἱερωσύνη τούτων αἰτία, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ῥαθυμία, (σ. 138, PG 48, 646).
ια'. Ὅτι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς φιλαρχίας ἐκβεβλῆσθαι δεῖ ἀπὸ τῆς τοῦ ἱερέως

ψυχῆς, (σ. 140, PG 48, 647).

4. **Λόγος Δ'** (σ. 190-237, PG 48, 659-672).

Τὰ θέματα τοῦ δ' Λόγου:

α'. Ὅτι οὐ μόνον οἱ σπουδάζοντες ἐπὶ κλῆρον ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ οἱ δι' ἀνάγκην ὑπομένοντες, ἐν οἷς ἂν ἁμάρτωσι, σφόδρα κολάζονται, (σ. 190, PG 48, 659).

β'. Ὅτι οἱ χειροτονοῦντες ἀναξίους, τῆς αὐτῆς αὐτοῖς εἰσιν ὑπεύθυνοι τιμωρίας, κἂν ἀγνοῶσι τοὺς χειροτονιζομένους, (σ. 200, PG 48, 663).

γ'. Ὅτι πολλῆς τῆς ἐν τῷ λέγειν δυνάμεως χρεία τῷ ἱερεῖ, (σ. 212, PG 48, 665).

δ'. Ὅτι πρὸς τὰς ἁπάντων μάχας, καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων καὶ αἱρετικῶν, παρασκευάσθαι χρή, (σ. 214, PG 48, 666).

ε'. Ὅτι σφόδρα ἔμπειρον εἶναι δεῖ τῆς διαλεκτικῆς, (σ. 220, PG 48, 667).

ϛ'. Ὅτι τῷ μακαρίῳ Παύλῳ μάλιστα τοῦτο κατώρθωτο, (σ. 222, PG 48, 668).

ζ'. Ὅτι οὐκ ἀπὸ τῶν σημείων μόνον λαμπρὸς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ λέγειν, (σ. 228, PG 48, 669).

η'. Ὅτι καὶ ἡμᾶς τοῦτο βούλεται κατορθοῦν, (σ. 230, PG 48, 670).

θ'. Ὅτι τούτου μὴ παρόντος τῷ ἱερεῖ, πολλὴν ἀνάγκη τοὺς ἀρχομένους ζημίαν ὑφίστασθαι, (σ. 234, PG 48, 672).

5. **Λόγος Ε'** (σ. 238-257, PG 48, 671-678).

Τὰ θέματα τοῦ ε' Λόγου:

α'. Ὅτι πολλοῦ πόνου καὶ σπουδῆς αἱ ἐν τῷ κοινῷ ὁμιλίαι δέονται, (σ. 238, PG 48, 671).

β'. Ὅτι τὸν εἰς τοῦτο τεταγμένον καὶ ἐγκωμίων ὑπερορᾶν χρή, καὶ δύνασθαι λέγειν, (σ. 240, PG 48, 673).

γ'. Ὅτι, ἂν μὴ ἀμφότερα ἔχῃ, ἄχρηστος ἔσται τῷ πλήθει, (σ. 240, PG 48, 673).

δ'. Ὅτι μάλιστα βασκανίας τοῦτον δεῖ καταφρονεῖν, (σ. 242, PG 48, 674).

ε'. Ὅτι ὁ λόγους εἰδὼς πλείονος δεῖται σπουδῆς ἢ ὁ ἀμαθής, (σ. 244, PG 48, 674).

ϛ'. Ὅτι τῆς ἀλόγου τῶν πολλῶν ψή-φου οὔτε πάντη καταφρονεῖν, οὔτε πάντη φροντίζειν δεῖ, (σ. 248, PG 48, 675).

ζ'. Ὅτι πρὸς τὸ τῷ Θεῷ ἀρέσκον μόνον δεῖ τοὺς λόγους ῥυθμίζειν, (σ. 250, PG 48, 676).

η'. Ὅτι, ὁ μὴ καταφρονῶν ἐπαίνων, πολλὰ ὑποστήσεται δεινά, (σ. 252, PG 48, 676).

6. **Λόγος ϛ'** (σ. 258-309, PG 48, 677-692).

Τὰ θέματα τοῦ ϛ' Λόγου:

α'. Ὅτι καὶ ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἑτέροις ἁμαρτανόντων ὑπόκεινται οἱ ἱερεῖς, (σ. 258, PG 48, 677).

β'. Ὅτι τῶν μοναζόντων ἀκριβείας δέονται πλείονος, (σ. 60, PG 48, 679).

γ'. Ὅτι πλείονος εὐκολίας ἀπολαύει ὁ μονάζων παρὰ τὸν ἐκκλησίας προεστῶτα, (σ. 262, PG 48, 679).

δ'. Ὅτι τῆς οἰκουμένης τὴν προστασίαν ἐμπιστεύεται ὁ ἱερεὺς καὶ ἕτερα πράγματα φρικτά, (σ. 266, PG 48, 680).

ε'. Ὅτι πρὸς πάντα ἐπιτήδειον εἶναι χρὴ τὸν ἱερέα, (σ. 272, PG 48, 682).

ϛ'. Οὐχ οὕτω τὸ μονάζειν, ὡς τὸ πλήθους προεστάναι καλῶς, καρτερίας σημεῖον, (σ. 272, PG 48, 682).

ζ'. Ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, τῷ τε καθ' ἑαυτὸν ὄντι, καὶ τῷ ἐν μέσῳ στρεφομένῳ, ἡ ἄσκησίς ἐστιν, (σ. 274, PG 48, 683).

η'. Ὅτι εὐκολώτερον τὴν ἀρετὴν οἱ καθ' ἑαυτοὺς ὄντες, ἢ οἱ πολλῶν φροντίζοντες κατορθοῦσιν, (σ. 278, PG 48, 684).

θ'. Ὅτι οὐ χρὴ καταφρονεῖν τῆς τῶν

πολλῶν ὑπολήψεως, κἂν ψευδὴς οὖσα τύχῃ, (σ. 282, PG 48, 685).
ι'. Ὅτι οὐ μέγα σῶσαι ἑαυτόν, (σ. 286 PG 48, 686).
ια'. Ὅτι πολλῷ χαλεπωτέρα μένει τιμωρία τὰ τῶν ἱερέων ἁμαρτήματα, ἢ τὰ τῶν ἰδιωτῶν, (σ. 288, PG 48, 686).
ιβ'. Ἐκ παραδειγμάτων παράστασις καὶ τῆς ὀδύνης, τῆς διὰ τὴν προσδοκίαν τῆς ἱερωσύνης γενομένης, καὶ τοῦ φόβου, (σ. 288, PG 48, 687).
ιγ'. Ὅτι παντὸς πολέμου χαλεπώτερος ὁ τοῦ διαβόλου πρὸς ἡμᾶς, (σ. 300, PG 48, 690).

2. **ΑΣΚΗΤΙΚΑ Α'**:
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 313-324).
Α'. **Πρὸς τοὺς πολεμοῦντας τοῖς ἐπὶ τὸ μονάζειν ἐνάγουσιν**, Λόγοι Α', Β', Γ':
1. **Λόγος Πρῶτος, Πρὸς τοὺς κατηγόρους** (σ. 325-371, PG 47, 319).
2. **Λόγος Δεύτερος, Πρὸς ἄπιστον πατέρα** (σ. 372-441, PG 47, 331).
3. **Λόγος Τρίτος, Πρὸς πιστὸν πατέρα** (σ. 442-589, PG 47, 349).
Β'. **Σύγκρισις βασιλικῆς δυναστείας καὶ πλούτου καὶ ὑπεροχῆς**, πρὸς μοναχὸν συζῶντα τῇ ἀληθεστάτῃ καὶ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ (σ. 590-607, PG 47, 387).
Γ'. **Περὶ κατανύξεως** (σ. 608-717, PG 47, 393-422).
1. **Λόγος Πρῶτος, Πρὸς Δημήτριον μονάζοντα** (σ. 608-671, PG 47, 393).
2. **Λόγος Δεύτερος, Πρὸς Στελέχιον** (σ. 672-717, PG 47, 414).
Δ'. **Πρὸς Θεόδωρον**: (σ. 718-861, PG 47, 277-318).
1. **Πρὸς Θεόδωρον μοναχὸν** (σ. 718-745, PG 47, 309).
2. **Πρὸς Θεόδωρον ἐκπεσόντα** (σ. 746-861), (PG 47, 277).

****

Τόμος 29ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Ἀσκητικὰ Β' :
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-11).
Α'. **Πρὸς Σταγείριον, Λόγοι Α'-Γ'**: (σ. 12-293, PG 47, 423-495).
1. **Λόγος Α', Παραινετικὸς πρὸς Σταγείριον ἀσκητὴν δαιμονῶντα** (σ. 12-109, PG 47, 423).
2. **Λόγος Β' πρὸς Σταγείριον, καὶ ὅτι ἀθυμία χαλεπωτέρα καὶ δαίμονος** (σ. 110-203, PG 47, 447).
3. **Λόγος Γ', Πρὸς Σταγείριον, Περὶ ἀθυμίας** (σ. 204-293, PG 47, 471).
Β'. **Πρὸς τοὺς ἔχοντας παρθένους συνεισάκτους** (σ. 294-373, PG 47, 496).
Γ'. **Περὶ τοῦ κανονικὰς μὴ συνοικεῖν ἀνδράσι** (σ. 374-447, PG 47, 513).
Δ'. **Περὶ παρθενίας** (σ. 448-723, PG 48, 533-596).
α'. Ὅτι τῶν αἱρετικῶν ἡ παρθενία μισθὸν οὐκ ἔχει (σ. 448, PG 48, 533).
β'. Ὅτι καὶ κολάζονται οἱ αἱρετικοὶ διὰ τὸ παρθενεῦσαι (σ. 455, PG 48, 535).
γ'. Ὅτι σατανικῆς ἀπανθρωπίας τὸ βδελύττεσθαι γάμον (σ. 456, PG 48, 536).
δ'. Ὅτι καὶ Ἑλλήνων ἀθλιώτεροι κατὰ τὴν παρθενίαν οἱ αἱρετικοὶ (σ. 456, PG 48, 536).
ε'. Ὅτι καὶ μοιχείας ἀκαθαρτοτέρα ἡ τῶν αἱρετικῶν παρθενία (σ. 460, PG 48, 537).
ς'. Ὅτι οἱ αἱρετικοὶ παρθενεύοντες οὐχὶ τὰς ψυχὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ σώματα μαίνουσιν (σ. 462, PG 48, 537).
ζ'. Ὅτι τὴν παρθενίαν οὐκ ἀπὸ ἱματίων, ἀλλ' ἀπὸ ψυχῆς δοκιμάζειν χρή (σ. 464, PG 48, 537).

η΄. Ὅτι βλάβη τῇ παρθένῳ τὸ τετυφοῦσθαι κατὰ τῶν γαμουμένων (σ. 466, PG 48, 538).
θ΄. Ὅτι παραινεῖν παρθενεύειν οὐχὶ κωλύοντός ἐστι γαμεῖν (σ.472, PG 48, 539).
ι΄. Ὅτι ὁ τὸν γάμον κακίζων τὴν παρθενίαν ἀδικεῖ (σ. 474, PG 48, 540).
ια΄. Ὅτι ἡ παρθενία τοὺς ὄντως αὐτὴν μετιόντας ἀγγέλους ἐξ ἀνθρώπων ποιεῖ (σ. 476, PG 48, 540).
ιβ΄. Ὅτι Παῦλος εἰπών, «Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος», οὐκ ἀνθρωπίνην ἔδειξε τὴν συμβουλὴν (σ. 478, PG 48, 541).
ιγ΄. Διὰ τί ἔγραψαν αὐτῷ Κορίνθιοι περὶ παρθενίας, αὐτὸς δὲ αὐτοῖς πρὸ τούτου οὐ παρῄνησεν (σ. 484, PG 48, 542).
ιδ΄. Ἀντίθεσις τῶν τὴν παρθενίαν ἐκβαλλόντων καὶ λύσις (σ. 488, PG 48, 543).
ιε΄. Ὅτι οὐχ ὁ γάμος αὔξει τὸ ἡμέτερον γένος (σ. 494, PG 48, 544).
ις΄. Ὅτι συγκαταβάσεως ὁ γάμος (σ. 496, PG 48, 545).
ιζ΄. Περὶ συγκαταβάσεως τοῦ Θεοῦ (σ. 498, PG 48, 545).
ιη΄. Ὅτι οὐχ ἡ παρθενία τὸ γένος ἡμῶν ἐλαττοῖ, ἀλλ᾽ ἡ ἁμαρτία (σ. 504, PG 48, 546).
ιθ΄. Ὅτι πάλαι μὲν γάμῳ δύο προφάσεις, νῦν δὲ μία (σ. 504, PG 48, 547).
κ΄. Ὅτι, εἰ καὶ μηδεὶς κίνδυνος τοῖς ἐξουθενοῦσι τὴν παρθενίαν, οὐδὲ οὕτως ἀσφαλὲς τὸ ἐξουθενεῖν (σ. 506, PG 48, 547).
κα΄. Ὅτι ὁ κίνδυνος μέγας τοῖς ἐξουθενοῦσι τὴν παρθενίαν (σ. 508, PG 48, 547).
κβ΄. Ὅτι χρησίμως οἱ ἐπὶ Ἐλισσαίου παῖδες ἀπώλοντο (σ. 512, PG 48, 548).
κγ΄. Διὰ τί οἱ τὰ αὐτὰ ἁμαρτάνοντες οὐ τὰ αὐτὰ κολάζονται (σ. 516, PG 48, 549).
κδ΄. Ὅτι τοὺς ἁμαρτάνοντας καὶ μὴ κολαζομένους οὐχὶ θαρρεῖν, ἀλλὰ δεδοικέναι διὰ τοῦτο μᾶλλον χρὴ (σ. 516, PG 48, 549).
κε΄. Ὅτι τοῖς ἀσθενοῦσιν ἀναγκαῖον ὁ γάμος (σ. 520, PG 48, 550).
κς΄. Ὅτι τὰ μέγιστα ἀδικεῖ ἑαυτὸν ὁ δυνάμενος παρθενεύειν καὶ γαμῶν (σ. 522, PG 48, 550).
κζ΄. Ὅτι μέγα ἡ παρθενία καὶ μεγάλων πρόξενος ἀγαθῶν (σ. 524, PG 48, 551).
κη΄. Ὅτι τὰ περὶ γάμου λεγόμενα παρθενίας ἐστὶ προτρεπτικὰ (σ. 528, PG 48, 552).
κθ΄. Ὅτι τὸ «μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους», εἰς παρθενίαν ἐστὶν ἐνάγοντος (σ. 532, PG 48, 553).
λ΄. Διὰ τί, εἰ τίμιος ὁ γάμος, τοῖς νηστεύουσι παραινεῖ ὁ ἀπόστολος συνουσίας ἀπέχεσθαι (σ. 534, PG 48, 553).
λα΄. Ὅτι ἀναγκαίως ἀπέστησε συνουσίας τοὺς μέλλοντας σχολάζειν εὐχῇ (σ. 538, PG 48, 554).
λβ΄. Ὅτι ῥαθύμως εὐχόμενοι οὐ μόνον οὐκ ἐξελεούμεθα, ἀλλὰ καὶ παροξύνομεν τὸν Θεὸν (σ. 538, PG 48, 554).
λγ΄. Ὅτι τὸ δεύτερον εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῶν τὸν Χριστόν ἐστι μιμουμένων (σ. 542, PG 48, 555).
λδ΄. Ὅτι θαυμαστὸν καὶ πολλῶν ἄξιον στεφάνων ἡ παρθενία (σ. 544, PG 48, 555).
λε΄. Ὅτι ἀναγκαίως ἔθηκεν εἰς τὸ τῆς ἐγκρατείας ὑπόδειγμα (σ. 552, PG 48, 557).

λς'. Ὅτι μετριάζων ὁ ἀπόστολος τὴν παρθενίαν χάρισμα καλεῖ (σ. 556, PG 48, 558).
λζ'. Ὅτι πολλαὶ ἐν τοῖς δευτέροις γάμοις αἱ ἀηδίαι (σ. 562, PG 48, 559).
λη'. Διὰ τί τοῖς μὲ γεγαμηκόσι πολλὴν δίδωσι τὴν παραμυθίαν, τὴν δὲ παρθένον οὐκ ἀναπαύει τῶν πόνων (σ. 566, PG 48, 560).
λθ'. Ποίᾳ χήρᾳ καὶ ποίᾳ παρθένῳ ἐπιτρέπει γαμεῖσθαι ὁ Παῦλος (σ. 570, PG 48, 561).
μ'. Ὅτι πολλὴ ἡ τοῦ γάμου δουλεία καὶ ἀπαραίτητος (σ. 574, PG 48, 562).
μα'. Διὰ τί τοῖς Ἰουδαίοις συνεχώρησε ἀπόστασιν διδόναι ὁ Θεὸς (σ. 578, PG 48, 563).
μβ'. Περὶ τῆς τοῦ Παύλου ταπεινοφροσύνης (σ. 586, PG 48, 565).
μγ'. Ποίαν ὁ Παῦλος ἐνεστῶσαν λέγει ἀνάγκην (σ. 590, PG 48, 566).
μδ'. Ὅτι εὐκολώτερον εἶναι διὰ παρθενίας, ἢ διὰ γάμου βασιλείας τυχεῖν (σ. 590, PG 48, 566).
με'. Ὅτι τοῖς δυσκολίας ἐπινοοῦσι περιττὰς οὐδεὶς ὑπὲρ τούτου κεῖται μισθὸς (σ. 594, PG 48, 567).
μς'. Εἰ ἐμποδίζει πρὸς τὸν τέλειον βίον γυνή, πῶς βοηθὸν αὐτὴν καλεῖ ἡ Γραφὴ τοῦ ἀνδρός; (σ. 596, PG 48, 567).
μζ'. Πῶς ἐν τοῖς πνευματικοῖς ἡ γυνὴ βοηθὸς (σ. 602, PG 48, 568).
μη'. Ὅτι ἡ ἄκοντος ἐγκρατευομένη τοῦ ἀνδρὸς αὐτὴ τούτου πορνεύοντος δώσει μειζοτέραν δίκην (σ. 608, PG 48, 570).
μθ'. Διὰ τί ἀπὸ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἡδέων εἰς τὴν παρθενίαν προτρέπει (σ. 610, PG 48, 571).
ν'. Ὅτι καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ ἐν τῇ καινῇ παράνομον ἡ τρυφὴ (σ. 620, PG 48, 573).
να'. Ὅτι, εἰ καὶ ἐφεῖτο τρυφᾶν ἱκανὰ τὰ τοῦ γάμου λυπηρὰ ταύτην ἀφανίσαι τὴν ἡδονὴν (σ. 622, PG 48, 574).
νβ'. Ὅσον ἡ ζηλοτυπία κακὸν (σ. 624, PG 48, 574).
νγ'. Ὅτι τὸ ἀπὸ πλουσίων γαμεῖν οὐ ζηλωτόν, ἀλλὰ τοῦ ἀπὸ πενήτων χαλεπώτερον (σ. 634, PG 48, 576).
νδ'. Ὅτι, κἂν δυνηθῇ τις τὴν πλουτοῦσαν ὑποτάξαι γυναῖκα, μείζων ἡ ἀηδία (σ. 634, PG 48, 576).
νε'. Ὅτι ἀφόρητον κακὸν πλουσιώτερον ἄνδρα λαβεῖν (σ. 636, PG 48, 576).
νς'. Ὅτι πολλὰς ἔχει λύπης ἀνάγκας ἡ γαμηθεῖσα (σ. 638, PG 48, 577).
νζ'. Περὶ τῶν παντὶ γάμῳ προσόντων λυπηρῶν (σ. 640, PG 48, 577).
νη'. Ὅτι οὐδὲν μέγα ὁ γάμος, κἂν πάντα διαφύγῃ τὰ λυπηρὰ (σ. 650, PG 48, 579).
νθ'. Ὅτι εὔκολον ἡ παρθενία (σ. 652, PG 48, 580).
ξ'. Ὅτι ἡ παρθενία οὐδενὸς δεῖται τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν (σ. 652, PG 48, 580).
ξα'. Ὅτι τὸ χρυσοφορεῖν μείζονα τῆς ἡδονῆς ἔχει φόβον (σ. 654, PG 48, 581).
ξβ'. Ὅτι τὸ χρυσοφορεῖν καὶ τῷ κάλλει λυμαίνεται καὶ τὴν ἀμορφίαν ἐπιτείνει (σ. 656, PG 48, 581).
ξγ'. Τίς ὁ κόσμος τῆς παρθενίας καὶ τί τὸ κάλλος (σ. 658, PG 48, 581).
ξδ'. Ὅτι ἃ διὰ τὸν Χριστὸν πάσχομεν, κἂν ἀνιαρὰ ᾖ, ἡδονὴν ἔχει (σ. 660, PG 48, 582).
ξε'. Ὅτι πάντα τὰ ἐπίπονα τῆς παρθενίας τῶν ὠδίνων μόνων τοῦ γάμου οὐκ ἔστιν ἀντίρροπα (σ. 662, PG 48, 583).

ξϛ'. Ὅτι τὸ βαδίζειν τοῦ περιφέρεσθαι ἐπὶ ἡμιόνοις ἥδιον (σ. 664, PG 48, 583).
ξζ'. Ὅτι τὸ πολλὰς ἔχειν θεραπαινίδας ἀνιαρὸν (σ. 666, PG 48, 583).
ξη'. Περὶ τῆς ἀταραξίας τῆς τῇ παρθενίᾳ προσούσης (σ. 668, PG 48, 584).
ξθ'. Ὅτι πολλῆς ἀηδίας αἱ πολυτελεῖς γέμουσαι τράπεζαι (σ. 672, PG 48, 585).
ο'. Ὅτι χρησιμώτερον καὶ ἥδιον τὸ μὴ τρυφᾶν τοῦ τρυφᾶν (σ. 676, PG 48, 585).
οα'. Ὅτι καὶ ψυχὴν λυμαίνεται ἡ τρυφὴ (σ. 678, PG 48, 586).
οβ'. Ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων κακῶν καὶ τὰς μεταβολὰς ἀφορήτους ποιεῖ τὸ τρυφᾶν (σ. 678, PG 48, 586).
ογ'. Ὅτι οὐ γάμου ὁ καιρὸς ὁ παρὼν (σ. 680, PG 48, 586).
οδ'. Πῶς θέλων ἡμᾶς ἀμερίμνους εἶναι, κελεύει μεριμνᾶν (σ. 686, PG 48, 587).
οε'. Πῶς ἔστιν ἔχοντα γυναῖκα, μὴ ἔχειν (σ. 688, PG 48, 588).
οϛ'. Ὅτι οὐχ ἡ παρθενία βρόχος, ἀλλὰ τὸ ἡμῖν ἀπρόθυμον (σ. 692, PG 48, 589).
οζ'. Ὅτι ἡ τὰ βιωτικὰ μεριμνῶσα οὐκ ἂν εἴη παρθένος (σ. 694, PG 48, 589).
οη'. Διὰ τί μὴ σφόδρα καθάπτεται τοῦ νομίζοντος ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ παρθένον (σ. 696, PG 48, 590).
οθ'. Ὅτι τῶν ἀγγέλων οὐδὲν ἀπεῖχον οἱ περὶ τὸν Ἠλίαν, καὶ ὅτι ἡ παρθενία τοιούτους αὐτοὺς ἐποίησεν (σ. 704, PG 48, 591).
π'. Τί τὸ εὔσχημον καὶ εὐπρόσεδρον (σ. 706, PG 48, 592).
πα'. Πόσον ἡ ἀκτημοσύνη καλὸν (σ. 708, PG 48, 592).
πβ'. Πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι οἱ παρθενεύσαντες εἰς κόλπους Ἀβραὰμ εὔχονται ἐλθεῖν (σ. 710, PG 48, 593).
πγ'. Ὅτι οὐ τὸ αὐτὸ τῆς ἀρετῆς μέτρον ἡμῖν καὶ τοῖς ἐν τῇ Παλαιᾷ πρόκειται (σ. 714, PG 48, 594).
πδ'. Ὅτι εἰκότως τῶν αὐτῶν κατορθωμάτων οὐχ ὁ αὐτὸς κεῖται μισθὸς ἡμῖν καὶ τοῖς ἐν τῇ Παλαιᾷ (σ. 716, PG 48, 594).

****

Τόμος 30ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Α'. Δοκίμια: (σ. 12-83), (PG 48, 599-620).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-10).
1. **Πρὸς νεωτέραν χηρεύσασαν** (σ. 12-49, PG 48, 599).
2. **Πρὸς τὴν αὐτήν, Περὶ μονανδρίας** (σ. 50-83, PG 4Α8, 609).

Β'. Ὁμιλίες Ἠθικές:
Περὶ Μετανοίας, ὁμιλίες Α' – Θ', (σ. 86-321), (PG 49, 277-350).
1. **Ὁμιλία Α':** Ἐξ ἀγροῦ αὐτοῦ ἐπανελθόντος (σ. 86-111, PG 49, 277).
2. **Ὁμιλία Β':** Περὶ μετανοίας καὶ εἰς τὴν σκυθρωπότητα βασιλέως Ἀχαὰβ καὶ εἰς Ἰωνᾶν τὸν προφήτην (σ. 112-133, PG 49, 283).
3. **Ὁμιλία Γ':** Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ εἰς τὰς δέκα παρθένας (σ. 134-159, PG 49, 291).
4. **Ὁμιλία Δ':** Περὶ μετανοίας καὶ εὐχῆς (σ. 160-183, PG 49, 299).
5. **Ὁμιλία Ε':** Περὶ νηστείας καὶ εἰς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν καὶ Δανιὴλ καὶ τοὺς τρεῖς παῖδας. Ἐλέχθη δὲ εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων Νηστειῶν (σ. 184-207, PG 49, 305).

6. **Ὁμιλία ς'**: Περὶ νηστείας, λεχθεῖσα τῇ ἕκτῃ ἑβδομάδι τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς (σ. 208-237, PG 49, 313).
7. **Ὁμιλία Ζ'**: Περὶ μετανοίας καὶ περὶ κατανύξεως, καὶ ὅτι ταχὺς ὁ Θεὸς εἰς σωτηρίαν καὶ βραδὺς εἰς τιμωρίαν, ἐν ᾧ καὶ ἡ περὶ τῆς Ραὰβ παράδοξος ἱστορία (σ. 238-283, PG 49, 323).
8. **Ὁμιλία Η'**: Περὶ μετανοίας (σ. 284-311, PG 49, 335).
9. **Ὁμιλία Θ'**: Περὶ μετανοίας, καὶ εἰς τοὺς ἀπολειφθέντας ἐν ταῖς συνάξεσιν, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς ἱερᾶς τραπέζης καὶ περὶ κρίσεως (σ. 312-321, PG 49, 343).

Γ'. Ὁμιλίες Κατηχητικές: Πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτισθῆναι καὶ πρὸς τοὺς Νεοφωτίστους, καὶ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων.

1. **Κατήχησις Α'**: Πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτισθῆναι (σ. 324-359).
2. **Κατήχησις Β'**: Ἀκολουθία πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι καὶ σαφὴς ἀπόδειξις τῶν συμβολικῶς τε καὶ τυπικῶς ἐν τῷ θείῳ βαπτίσματι τελουμένων (σ. 360-383).
3. **Κατήχησις Γ'**: Ὁμιλία λεχθεῖσα πρὸς Νεοφωτίστους (σ. 384-401).
4. Κατήχησις Δ': Πρὸς τοὺς Νεοφωτίστους καὶ εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν· ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινὰ» (σ. 402-427).
5. **Κατήχησις Ε'**: Παραίνεσις, ὥστε τρυφῆς ἀπέχεσθαι καὶ πολυτελείας καὶ μέθης καὶ τὴν συμμετρίαν προτιμᾶν· καὶ πρὸς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 428-451).
6. **Κατήχησις ς'**: Ἐπιτίμησις πρὸς τοὺς καταλιπόντας τὴν σύναξιν καὶ εἰς τὰς ἱπποδρομίας καὶ τὰ θέατρα ἀπελθόντας καὶ ὅσην προσήκει τῶν ῥαθυμούντων ἀδελφῶν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν. Καὶ εἰς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 452-471).
7. **Κατήχησις Ζ'**: Ὅτι μεγίστης ὠφελείας ἡμῖν ὑπόθεσις γίνεται τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὅτι δεῖ ὑπερορᾶν τῶν βιωτικῶν ἁπάντων καὶ τῶν πνευματικῶν ἔχεσθαι, καὶ ὅσον ἀγαθὸν εὐχὴ καὶ ἐλεημοσύνη. Καὶ εἰς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 472-497).
8. **Κατήχησις Η'**: Ἀποχὴ καὶ ἔπαινος εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς περιοικίδος παραγενομένους καὶ ὅτι τῶν δικαίων ἁπάντων ἐπαγγελίας αἰσθητὰς δεξαμένων καὶ ἀντὶ τῶν αἰσθητῶν τὰ νοητὰ φανταζομένων, ἡμεῖς ἀπεναντίας, τῶν νοητῶν ἐπαγγελίαν δεξάμενοι, περὶ τὰ αἰσθητὰ κεχήναμεν· καὶ ὅτι προσήκει καὶ ὑπὸ τὴν ἕω καὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν σπεύδοντας τὰς εὐχὰς ποιεῖσθαι καὶ ἐξομολογήσεις. Καὶ εἰς τοὺς Νεοφωτίστους (σ. 498-517).
9. **Κατήχησις Θ'**: Πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι, καὶ διὰ τί λουτρὸ παλιγγενεσίας καὶ οὐκ ἀφέσεως ἁμαρτημάτων λέγεται, καὶ ὅτι ἐπικίνδυνον οὐ τὸ ἐπιορκεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὀμνύειν, κἂν εὐορκῶμεν (σ. 518-545, PG 49, 223).
10. **Κατήχησις Ι'**: Πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι, καὶ περὶ γυναικῶν τῶν ἐν πλέγμασι καὶ χρυσῷ κατακοσμουσῶν ἑαυτάς· καὶ περὶ τῶν κληδονισμοῖς ἢ περιάπτοις ἢ ἐπῳδαῖς κεχρημένων, ἅπερ ἅπαντα ἀλλότρια Χριστιανισμοῦ (σ. 546-577, PG 49, 231).
11. **Κατήχησις ΙΑ'**: Ἐν τῇ προτέρᾳ κατηχήσει διαλεχθεὶς περὶ ὅρκων, ταύτην εἶπεν εἰς τὴν αὐτὴν πάλιν

ὑπόθεσιν, δεικνὺς ὅτι οὐ τὸ ἐπιορκεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εὐορκεῖν κόλασιν ἔχει, καὶ ὅτι χρησίμως ὁ Χριστὸς διὰ τριῶν ἡμερῶν ἀνέστη (σ. 578-599).

12. **Κατήχησις ΙΒ'**: Πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι κατήχησις ἐσχάτη (σ. 600-619).

Δ'. Παιδαγωγικές :

Περὶ κενοδοξίας, καὶ ὅπως δεῖ τοὺς γονεῖς ἀνατρέφειν τὰ τέκνα (σ. 620-701).

****

Τόμος 31ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979
Μετ. ἀπὸ τὸν Νικ. Τσιομεσίδη

Α'. Ὁμιλίες Κατηχητικὲς καὶ Ἠθικὲς Β'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-27).

1. Πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι δαίμονες τὰ ἀνθρώπινα διοικοῦσι καὶ δυσχεραίνοντας ἐπὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ καλέσασι καὶ σκανδαλιζομένους ἐπὶ ταῖς τῶν φαύλων εὐημερίαις καὶ δυσπραγίαις τῶν δικαίων (σ. 28-73, PG 49, 241).
2. Πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας τίνος ἕνεκεν οὐκ ἐκ μέσου γέγονεν ὁ διάβολος, καὶ ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς βλάπτει ἡ τούτου πονηρία ἐὰν προσέχωμεν, καὶ περὶ μετανοίας (σ. 74-97, PG 49, 257).
3. Ὅτι ἐκ ῥαθυμίας ἡ κακία καὶ ἀπὸ σπουδῆς ἡ ἀρετή, καὶ οὐδὲν οὔτε οἱ ἄνθρωποι πονηροί, οὔτε αὐτὸς ὁ διάβολος τὸν νήφοντα παραβλάψαι δύναται, καὶ ἡ ἀπόδειξις ἄλλοθέν τε πολλαχόθεν, καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὸν Ἰὼβ (σ. 98-133), (PG 49, 263).
4. Ὅτι ἐπικίνδυνον καὶ τοῖς λέγουσι καὶ τοῖς ἀκούουσι τὸ πρὸς χάριν δημογορεῖν, καὶ ὅτι χρήσιμον καὶ δικαιοσύνη μεγίστη τὸ κατηγορεῖν τῶν οἰκείων ἁμαρτημάτων (σ. 134-167, PG 50, 653).
5. Εἰς τό, «Πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν» (σ. 168-179, PG 64, 465).
6. Περὶ προσευχῆς, Λόγος Α' (σ. 180-197, PG 50, 775).
7. Περὶ προσευχῆς, Λόγος Β' (σ. 198-219, PG 50, 779).
8. Περὶ εὐχῆς, (σ. 220-229, PG 64,461).
9. Περὶ τῆς τῶν μελλόντων ἀπολαύσεως καὶ τῆς τῶν παρόντων εὐτελείας (σ. 230-249, PG 51, 347).
10. Περὶ τοῦ μὴ δημοσιεύειν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἀδελφῶν, μηδὲ κατεύχεσθαι τῶν ἐχθρῶν (σ. 250-285, PG 51, 353).
11. Περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν τινὰς ἑαυτῶν μηδὲ κατεύχεσθαι τῶν ἐχθρῶν, μηδὲ ἀπαγορεύειν ἐν τῷ μὴ λαμβάνειν αἰτοῦντας, καὶ πρὸς ἄνδρας περὶ τῆς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰρήνης (σ. 286-309, PG 51, 363).
12. Πρὸς τοὺς καταλείψαντας τὴν ἐκκλησίαν καὶ αὐτομολήσαντας πρὸς τὰς ἱπποδρομίας καὶ τὰ θέατρα (σ. 310-331, PG 56, 263).
13. Περὶ τελείας ἀγάπης καὶ τῆς κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων ἀνταποδόσεως καὶ περὶ κατανύξεως (σ. 332-375, PG 56, 279).
14. Πρὸς τοὺς μεγάλα τὰ παρόντα νομίζοντας καὶ περὶ τὰ τοῦ βίου λαμπρὰ μάτην ἐπτοημένους (σ. 376-389, PG 64, 453).
15. Ὅτι πάντων ἡ κατὰ ψυχὴν ἀρετὴ προτιμοτέρα (σ. 390-401, PG 64, 473).
16. Περὶ ἐλεημοσύνης, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ παριέναι αὐτὸν χειμῶνος ὥρᾳ καὶ ἰδεῖν τοὺς πένητας καὶ πτωχοὺς ἀνεπιμελήτους ἐρριμμένους κατὰ τὴν

ἀγοράν (σ. 402-441, PG 51, 261).
17. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἢ τεθνηκότας (σ. 442-463, PG 48, 945).
18. Λόγος ταῖς Καλάνδαις. Ἐλέχθη κατὰ τῶν παρατηρούντων τὰς νεομηνίας καὶ κατὰ τὴν πόλιν χορείας τελούντων, καὶ εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Τὰ πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε» (σ. 464-495, PG 48, 953).
19. Ὅτι τὸν ἑαυτὸν μὴ ἀδικοῦντα, οὐδεὶς παραβλάψαι δύναται (σ. 496-563, PG 52, 459).

Β'. Ὁμιλίες Περιστατικὲς Α'.

1. **Εἰς τοὺς ἀνδριάντας, Ὁμιλία Α'** , εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας» (σ. 564-627, PG 49, 15).
2. **Εἰς τοὺς ἀνδριάντας, Ὁμιλία Β'**, περὶ τῆς συμβάσης συμφορᾶς ἐν τῇ πόλει ἐπὶ τῇ ἀταξίᾳ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀνδριάντων τοῦ Θεοδοσίου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως τοῦ μεγάλου, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου, «Τοῖς πλουσίοις παράγγελε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι μὴ ὑψηλοφρονεῖν», καὶ κατὰ πλεονεξίας (σ. 628-677, PG 49, 33).

****

Τόμος 32ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979
Μετ. ἀπὸ Νικ. Τσιομεσίδη

Ὁμιλίες Περιστατικὲς Β'.

3. Εἰς τὴν ἀποδημίαν τοῦ ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ ὑπὲρ τῆς πόλεως πρὸς τὸν βασιλέα πρεσβευομένου, καὶ τίς ἐστιν ἡ ἀληθὴς νηστεία, καὶ ὅτι τοῦ φαγεῖν ἀνθρώπινον σῶμα τὸ κατηγορῆσαι χεῖρον, καὶ περὶ τῶν διὰ τὴν στάσιν σφαγέντων καὶ πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀναιτίων ἑάλωσαν (σ. 8-57, PG 49, 47).
4. Παράκλησις πρὸς τὸν λαὸν περὶ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς ἐκ παραδειγμάτων τοῦ τε Ἰὼβ καὶ τῶν τριῶν παίδων, καὶ περὶ τῆς τῶν ὅρκων ἀποχῆς (σ. 58-95, PG 49, 59).
5. Ἔτι παράκλησις πρὸς τὸν λαὸν περὶ τοῦ φέρειν γενναίως τὴν ἐπικειμένην ἀπειλήν, ἔχοντα παραδείγματα ἐκ τῶν συμβάντων τῷ τε Ἰὼβ καὶ τοῖς Νινευΐταις, καὶ ὅτι οὐ χρὴ δεδιέναι τὸν θάνατον, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τί τὸ κακῶς ἀποθανεῖν, καὶ περὶ τοῦ μετὰ πάσης σπουδῆς φεύγειν τοὺς ὅρκους, καὶ εἰς τὸν σεισμὸν (σ. 96-147, PG 49, 67).
6. Ὅτι χρήσιμος ὁ τῶν ἀρχόντων φόβος καὶ διήγησις τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν συμβάντων τοῖς ἀγγελίαν τῆς στάσεως τῷ βασιλεῖ φέρουσι, καὶ ὅτι ὁ ἀδίκως τις πάσχων καὶ εὐχαριστῶν τῷ συγχωροῦντι Θεῷ, ἴσος ἐστὶ τοῦ διὰ τὸν Θεὸν τὰ αὐτὰ πάσχοντος· καὶ τὰ παραδείγματα πάλιν ἐκ τῶν τριῶν παίδων καὶ τῆς βαβυλωνίας καμίνου, καὶ περὶ τῆς τῶν ὅρκων ἀποχῆς (σ. 148-191, PG 49, 81).
7. Ὅτι τὸ τῆς λύπης πάθος εἰς ἁμαρτίας ἀναίρεσιν μόνον χρήσιμον, καὶ εἰς τό, «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν», καὶ ὅτι μεγίστης παρακλήσεως ὑπόθεσις ἡ τῆς δημιουργίας κατασκευή, ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ, «Ἀδάμ, ποῦ εἶ;», καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν (σ. 192-215, PG 49, 91).
8. Προτροπὴ εἰς ἀρετήν, καὶ εἰς τό, «Περιεπάτει ὁ Θεὸς τὸ δειλινὸν ἐν τῷ παραδείσῳ», καὶ περὶ τοῦ φεύγειν τοὺς

ὅρκους (σ. 216-235, PG 49, 97).

9. Ἔπαινος τῶν κατορθωκότων τὸ μὴ ὀμνύειν καὶ ὅτι οὐκ ὀφείλει τις διακρίνεσθαι μετὰ ἑστίασιν ἀκροᾶσθαι θείων λογίων ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ τί μετὰ χρόνον πολὺν ἐδόθησαν αἱ ἅγιαι Γραφαί, καὶ εἰς τό, «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ», καὶ φυσιολογία κόσμου, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν (σ. 236-267, PG 49, 103).
10. Ἔπαινος τῶν μετὰ τὴν ἑστίασιν ἀπαντηκότων εἰς τὴν ἀκρόασιν, καὶ φυσιολογία κόσμου, καὶ κατὰ τῶν θεοποιούντων τὴν κτίσιν, καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν (σ. 268-301, PG 49, 111).
11. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν περὶς τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐκ τῆς στάσεως προσδοκηθέντων κακῶν, καὶ ἀνάμνησις τῶν τότε συμβάντων· ἔτι δὲ καὶ κατὰ τῶν τὸ σῶμα ἡμῶν διαβαλλόντων, καὶ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τοῦ κατορθῶσαι τὸ μὴ ὀμνύειν (σ. 302-333, PG 49, 119).
12. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν περὶ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἡμαρτηκότων εἰς τὸν βασιλέα, καὶ φυσιολογία τῆς κτίσεως, καὶ ὅτι ποιήσας ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον νόμον φυσικὸν ἐγκατέθηκεν αὐτῷ, καὶ περὶ τοῦ πάσῃ σπουδῇ ἀπέχεσθαι τῶν ὅρκων (σ. 334-369, PG 49, 127).
13. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν σκυθρωπῶν καὶ ἀνάμνησις τῶν διὰ τὴν στάσιν διασυρέντων καὶ τιμωρηθέντων· ὁμοίως δὲ πάλιν περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας, καὶ ὅτι φυσικὸν νόμον ἐδέξατο, καὶ περὶ τοῦ τελείως κατορθῶσαι τὸ μὴ ὀμνύειν (σ. 370-397, PG 49, 135).
14. Τοῦ δήμου παντὸς ἀφεθέντος τῆς ἀγωνίας καὶ θαρσήσαντος, τινὲς πάλιν τὴν πόλιν ἐτάραξαν φοβερὰς πλάττοντας φήμας, καὶ ἠλέγχθησαν· εἰς τοῦτό τε οὖν ὁμιλία εἴρηται, καὶ εἰς τὴν περὶ τῶν ὅρκων παραίνεσιν, διὸ καὶ ἡ κατὰ τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Σαοὺλ ἱστορία καὶ τὸν Ἰεφθάε παρήχθη, καὶ ἐδείχθη πόσαι ἐξ ἑνὸς ὅρκου γίνονται ἐπιορκίαι (σ. 398-437, PG 49, 143).
15. Ἔτι εἰς τὴν συμφορὰν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, καὶ ὅτι χρήσιμον πανταχοῦ φόβος, καὶ ὅτι πένθος γέλωτος λυσιτελέστερον, καὶ εἰς τὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν, «Ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις», καὶ ὅτι τοῦ φονεύειν τὸ ὁρκίζειν χεῖρον (σ. 438-471, PG 49, 153).
16. Φημισθείσης εἰς τὸν ἄρχοντα Πραΐδας καὶ πάντων περὶ φυγῆς βουλευομένων, τοῦ ἄρχοντος εἰσελθόντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ παρακαλέσαντος, ἐλέχθη ἡ παροῦσα ὁμιλία· καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνύναι, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Παῦλος δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ» (σ. 472-509, PG 49, 161).
17. Εἰς τοὺς ἄρχοντας τοὺς παρὰ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου ἀποσταλέντας Ἐλέβιχον στρατηλάτην καὶ Καισάριον μάγιστρον εἰς τὴν τῶν πεπλημμεληκότων ἐξέτασιν διὰ τὴν τῶν ἀνδριάντων καταστροφὴν (σ. 510-543, PG 49, 171).
18. Εἰς τὴν προειρημένην ὑπόθεσιν τῆς στάσεως, περὶ νηστείας, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε» (σ. 544-575, PG 49, 179).
19. Τῇ Κυριακῇ τῆς Ἐπισωζομένης,

πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας, καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν (σ. 576-611, PG 49, 187).

20. Ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ νηστεία τῆς Τεσσαρακοστῆς πρὸς τὸ δύνασθαι κοινωνεῖν, ἀλλὰ καὶ δεῖ τῆς κατὰ ψυχὴν ἀρετῆς πρώτης· καὶ πῶς δυνατὸν μὴ μνησικακεῖν, καὶ ὅτι πολὺς τῷ Θεῷ τοῦ νόμου τούτου λόγος, καὶ ὅτι πρὸ τῆς γεέννης τὸ μνησικακεῖν κολάζει τοὺς ἁλόντας· καὶ περὶ τῆς τῶν ὅρκων ἀποχῆς, καὶ περὶ τῶν μὴ κατωρθωκότων τὸ μὴ ὀμνύειν (σ. 612-663, PG 49, 197).

21. Εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ εἰς τὴν τοῦ βασιλέως διαλλαγὴν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ πρὸς τοὺς πλημμελήσαντας εἰς τὴν τῶν ἀνδριάντων καταστροφὴν (σ. 664-701, PG 49, 211).

****

Τόμος 33ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1984
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

Ὁμιλίες Περιστατικὲς Γ'.

1. Ὁμιλία λεχθεῖσα ἑτέρου προειρηκότους σφόδρα πρεσβύτου, περὶ Ἐλεαζάρου καὶ τῶν ἑπτὰ παίδων, (Περὶ γέροντος καὶ νέου διδασκόντων ἱεροκηρύκων καὶ προθυμίας τῶν ἀκροωμένων). (σ. 20-47), (PG 63, 523).
2. Τῆς βασιλίδος μέσον νυκτῶν εἰς Μεγάλην Ἐκκλησίαν προσελθούσης κἀκεῖθεν τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων ἀραμένης καὶ προπεμψάσης διὰ πάσης τῆς ἀγορᾶς ἕως Δρυπίας, τοῦ μαρτυρίου ἀπέχοντος θ' σημεῖα τῆς πόλεως· ἐλέχθη ἐν τῷ μαρτυρίῳ ἡ προσομιλία, παρορούσης αὐτῆς καὶ τῆς πόλεως πάσης καὶ τῶν ἀρχόντων (σ. 48-65), (PG 63,467).
3. Τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ παραγενομένου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Ἀποστόλου καὶ μάρτυρος Θωμᾶ, τοῦ διακειμένου ἐν τῇ Δρυπίᾳ, καὶ ἀναχωρήσαντος πρὸ τῆς διαλέξεως. Ἐλέχθη μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἐκείνου, πρὸς τὸ πλῆθος (σ. 66-85, PG 63, 473).
4. Εἰς Εὐτρόπιον, εὐνοῦχον, πατρίκιον καὶ ὕπατον, ὁμιλ. Α' (σ. 86-105, PG 52, 391).
5. Ὅτε τῆς ἔξω εὑρεθεὶς Εὐτρόπιος ἀπεσπάσθη, καὶ περὶ παραδείσου καὶ Γραφῶν, καὶ εἰς τό, «Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου» (σ. 106-169, PG 52, 395).
6. Ὅτε Σατορνῖνος καὶ Αὐρηλιανὸς ἐξωρίσθησαν καὶ Γαϊνᾶς ἐξῆλθε τῆς πόλεως, καὶ περὶ φιλαργυρίας (σ. 170-189, PG 52, 413).
7. Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῷ ἐπὶ τῇ παλαιᾷ Πέτρᾳ ὀλίγων συλλεγέντων διὰ τὸν χειμῶνα, εἰς τὸ δεῖν συνεχῶς συνάγεσθαι καὶ μὴ ἀπαγορεύειν τὴν σωτηρίαν ἐν ἁμαρτήμασιν ὄντας, ἀλλὰ μετάνοιαν ἐπιδείκνυσθαι (σ. 190-219, PG 63, 461).
8. Ὁμιλία παραινετική, λεχθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας πρὸς τοὺς ἀπολειφθέντας, καὶ ἀπόδειξις περὶ τῶν ἀγώνων καὶ ἄθλων τοῦ μακαρίου καὶ δικαίου Ἰὼβ (σ. 220-251, PG 63, 477).
9. Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ὑπέρ τε τῆς σπουδῆς τῶν παρόντων καὶ ῥαθυμίας τῶν ἀπολειφθέντων, περὶ τοῦ ψάλλειν, καὶ περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι κώλυμα γυναιξὶ

τὴν φύσιν πρὸς τοὺς τῆς ἀρετῆς δρόμους (σ. 252-277, PG 63, 485).

10. Ὁμιλία ῥηθεῖσα ἐν τοῖς Ἀποστόλοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ Θεοδοσίου βασιλέως, πρὸς τοὺς καλοῦντας ἑαυτοὺς Καθαρούς, ἑτέρων δύο ἐπισκόπων εἰρηκότων (σ. 278-287, PG 63, 491).
11. Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπὶ Παύλου, Γότθων ἀναγνόντων καὶ πρεσβυτέρου Γότθου προομιλήσαντος (σ. 288-331, PG 63, 499).
12. Ὁμιλία περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς ἱπποδρομίας μηδὲ εἰς θέατρα ἀναβαίνειν, καὶ λυπήσας αὐτούς, εἶτα τῇ συνάξει τῇ μετ' ἐκείνην τὴν Κυριακὴν παραχωρήσας εἰπεῖν ἐπισκόπῳ ἀπὸ Γαλατίας ἀφιγμένῳ, καὶ σιγήσας καὶ ἐν τούτῳ λυπήσας, ταύτην εἴρηκε τὴν ὁμιλίαν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ εἰς τό, «Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι» (σ. 332-353, PG 63, 511).
13. Ὁμιλία ῥηθεῖσα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπὶ τοῦ Ἀποστόλου, ἐπισκόπου ὀλίγα προσομιλήσαντος, εἰς τό, «Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι», (περὶ τοῦ, τὸ γὰρ γῆρας ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἄχρηστον, ἐν δὲ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς τῆς ἀρετῆς πόνοις χρησιμώτατον). (σ. 354-383, PG 63, 515).
14. Ὁμιλία πρὸ τῆς ἐξορίας (σ. 384, PG 52, 427).
15. Ὁμιλία ὅτε ἀπῄει ἐν τῇ ἐξορίᾳ (σ. 402-411, PG 52, 435).
16. Ὁμιλία ὅτε ἦλθεν ἀπὸ τῆς ἐξορίας (σ. 412-419, PG 52,).
17. Ὁμιλία ἐπανελθόντος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς προτέρας ἐξορίας (σ. 420-437, PG 52, 443).
18. Ὁμιλία εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῆς Χαναναίας. Ἐρρέθη δὲ μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ἐξορίας (σ. 438-477, PG 52, 449).
19. Πρὸς τοὺς σκανδαλισθέντας ἐπὶ ταῖς δυσημερίαις ταῖς γενομέναις καὶ τῇ τοῦ λαοῦ καὶ πολλῶν ἱερέων διώξει καὶ διαστροφῇ καὶ περὶ ἀκαταλήπτου, καὶ κατὰ Ἰουδαίων (σ. 478, PG 52, 479).

****

Τόμος 34ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1988,
Μετ. ἀπὸ Λ. Σ (Λουκᾶ Σωτηρίου)

Λόγοι Δογματικοὶ καὶ Πολεμικοί:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-10).

1. **Πρὸς Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας.** Ἀπόδειξις, ὅτι ἐστὶ Θεὸς ὁ Χριστὸς ἐκ τῶν παρὰ τοῖς προφήταις πολλαχοῦ περὶ αὐτοῦ εἰρημένων (σ. 12-95), (PG 48, 813).

2. **Κατὰ Ἰουδαίων, Λόγοι Α' - Η'.** (98-413, PG 48, 843-942).

α. **Λόγος Α',** Κατ' ἐκείνων ποὺ συμμετέτουν εἰς ἑορτὰς καὶ τὰς νηστείας τῶν Ἰουδαίων (σ. 98-143, PG 48, 843).
β. **Λόγος Β',** Πρὸς τοὺς νηστεύοντας τὴν τῶν Ἰουδαίων νηστείαν καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ἰουδαίους. Ἐλέχθη δὲ πρὸ πέντε ἡμερῶν τῆς νηστείας αὐτῶν, καὶ ἄλλης ἤδη λεχθείσης (σ. 144-159, PG 48, 857).
γ. **Λόγος Γ',** Εἰς τοὺς τὰ πρῶτα Πάσχα νηστεύοντας (σ. 160-191, PG 48, 861).
δ. **Λόγος Δ',** Εἰς τὰς Σάλπιγγας τοῦ Πάσχα αὐτῶν. Ἐλέχθη δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (σ. 192-225, PG 48, 8871).

ε. **Λόγος Ε'** κατὰ Ἰουδαίων (σ. 226-291, PG 48, 883).

ς. **Λόγος ς'**. Τῇ προτεραίᾳ μακρὰν ὁμιλίαν εἰπὼν κατὰ Ἰουδαίων καὶ βρόγχῳ κατασχεθεὶς ἀπὸ τοῦ μήκους τῶν εἰρημένων, νῦν ταύτην εἶπεν (σ. 292-329, PG 48, 903).

ζ. **Λόγος Ζ'** Κατὰ Ἰουδαίων, ἤτοι τῶν ἑορτῶν, τῶν νηστειῶν καὶ τῶν θυσιῶν αὐτῶν τῶν καταργηθέντων διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ (σ. 330-365, PG 48, 915).

η. **Λόγος Η'** Κατὰ Ἰουδαίων, ἤτοι κατὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς νηστείας αὐτῶν, καὶ κατὰ τῶν μάγων, τῶν γοήτων καὶ τῶν φαρμακειῶν καὶ μαγγανειῶν (σ. 366-413, PG 48, 927).

3. **Λόγος εἰς τὸν μακάριον Βαβύλαν, καὶ κατὰ Ἰουλιανοῦ καὶ πρὸς Ἕλληνας** (σ. 416-541, PG 50, 533).

4. **Περὶ εἱμαρμένης τε καὶ προνοίας, Λόγοι Α'-ς'.** (σ. 544-629, PG 50, 749-774).

α'. Περὶ εἱμαρμένης καὶ προνοίας, **Λόγος Α'** (σ. 544-555, PG 50, 749).

β'. Περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, **Λόγος Β'** (σ. 556-571, PG 50, 753).

γ'. Περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, **Λόγος Γ'** (σ. 572-581, PG 50, 757).

δ'. Περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, **Λόγος Δ'** (σ. 582-599, PG 50, 759).

ε'. Περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, **Λόγος Ε'** (σ. 600-613, PG 50, 765).

ς'. Περὶ εἱμαρμένης ἢ κατὰ γαστριμαργίας **Λόγος ς'** (σ. 614-629, PG 50, 769).

****

Τόμος 35ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1984,
Μετ. τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Α'. Ὁμιλίες Δογματικές:
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (5-7).

α'. Περὶ ἀκαταλήπτου.

1. **Περὶ ἀκαταλήπτου,** ἀπόντος τοῦ ἐπισκόπου, πρὸς Ἀνομοίους, **Λόγος Α'** (σ. 10-39, PG 48, 701).
2. Τοῦ αὐτοῦ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν πρὸς Ἀνομοίους εἰπόντος, εἶτα πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, εἶτα σιγήσαντος διὰ παρουσίαν ἐπισκόπων καὶ μαρτύρων μνήμας πολλῶν γενομένας, νῦν πάλιν **πρὸς Ἀνομοίους περὶ ἀκαταλήπτου, Λόγος Β'** (σ. 40-77, PG 48, 709).
3. **Περὶ ἀκαταλήπτου,** καὶ ὅτι οὐδὲ ἡ συγκατάβασις τοῦ Θεοῦ φορητὴ τοῖς Σεραφίμ, **Λόγος Γ'** (σ. 78-111, PG 48, 719).
4. **Περὶ ἀκαταλήπτου, Λόγος Δ'** (σ. 112-145, PG 48, 727).
5. **Περὶ ἀκαταλήπτου, Λόγος Ε'** (σ. 146-189, PG 48, 735).
6. **Περὶ ἀκαταλήπτου, Λόγος ς'.** Εἰς τὸν μακάριον Φιλογόνιον γενόμενον ἀπὸ δικολόγου ἐπίσκοπον, καὶ ὅτι τοῦ προνοεῖν τῶν κοινῇ συμφερόντων οὐδὲν ἴσον εἰς εὐδοκίμησιν παρὰ Θεῷ, καὶ ὅτι τὸ ῥαθύμως προσιέναι τοῖς θείοις μυστηρίοις κόλασιν ἀφόρητον ἔχει, κἂν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦτο τολμήσωμεν. Ἐλέχθη δὲ πρὸ πέντε ἡμερῶν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως (σ. 190-219, PG 48,747).

β'. Περὶ ὁμοουσίου :

7. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος Ζ'.** Πρὸς τοὺς

ἀπολειφθέντας τῆς συνάξεως καὶ τοῦ ὁμοούσιον εἶναι τὸν Υἱὸν τῷ Πατρὶ ἀπόδειξις, καὶ ὅτι τὰ ταπεινῶς εἰρημένα καὶ γεγενημένα παρ' αὐτοῦ, οὐ δι' ἀσθένειαν δυνάμεως, οὐδὲ δι' ἐλάττωσιν ἐγένετο καὶ ἐλέγετο, ἀλλὰ δι' οἰκονομίας διαφόρους. Ἀπὸ τοῦ περὶ ἀκαταλήπτου καὶ ἀκολούθως (σ. 220-265, PG 48, 755).

8. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος Η'**. Εἰς τὰ ὑπόλοιπα κατὰ αἱρετικῶν, καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ εἰς τὴν αἴτησιν τῆς μητρὸς τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου (σ. 266-299, PG 48, 767).
9. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος Θ'**. Εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον (σ. 300-315, PG 48, 779).
10. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος Ι'** (Ὅτι τὸ μὴ λέγειν ὅπερ ἴσμεν καὶ εἰς ἑτέρους ἐκφέρειν, πενέστερον ποιεῖ καὶ τὴν χάριν σβέννυσι· καὶ εἰς τὰς εὐχάς, ἃς ὁ Χριστὸς ηὔξετο, καὶ τὴν ἐξουσίαν, μεθ' ἧς ἅπαντα ἐποίει· καὶ εἰς τὴν τοῦ παλαιοῦ νόμου διόρθωσιν· καὶ ὅτι τὸ σαρκωθῆναι τὴν ἰσότητα αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν Πατέρα οὐκ ἐλαττοῖ, ἀλλὰ καὶ συνίστησι μᾶλλον) (σ. 316-355, PG 48, 783).
11. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος ΙΑ'** (Ῥηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς Ἀνομοίους περὶ ἀκαταλήπτου, καὶ ὅτι σύμφωνος ἡ Νέα τῇ Παλαιᾷ, καὶ πρὸς τοὺς ἀπολιμπανομένους τῶν θείων συνάξεων) (σ. 356-379, PG 48, 795).
12. **Περὶ ὁμοουσίου, Λόγος ΙΒ'**, (Εἰς τὸν παραλυτικὸν τὸν τὰ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχοντα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰς τό, ὅτι «Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι) (σ. 380-415, PG 48, 801).

Β. Ὁμιλίες Ἑορταστικές :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (417-421).

1. **Λόγος πανηγυρικὸς εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,** ἄδηλον μὲν ἔτι τότε οὖσαν, πρὸ δὲ ὀλίγων ἐτῶν γνωρισθεῖσαν παρά τινων τῶν ἀπὸ τῆς Δύσεως ἐλθόντων καὶ ἀναγγειλάντων (σ. 422-461, PG 49, 351).
2. **Εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὁμιλία Β'** (σ. 462-489, PG 56, 385).
3. **Λόγος Εἰς τὸ Ἅγιον Βάπτισμα,** πρὸς τοὺς ἀπολιμπανομένους τῶν θείων συνάξεων, καὶ εἰς τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον βάπτισμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ τῶν ἀναξίως κοινωνούντων, καὶ ὅτι οἱ ἀτέλεστον κα-ταλιμπάνοντες τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ πρὸ τῆς τελευταίας εὐχῆς ἐξερχόμενοι, τὸν Ἰούδαν μιμοῦνται, (σ. 490-519, PG 49, 363).
4. **Εἰς τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα** (ὁμιλία ῥηθεῖσα εἰς τὴν μεγάλην ἑβδομάδα, ἐν ᾗ διδασκαλία, τίνος χάριν καλεῖται μεγάλη ἑβδομάς, καὶ εἰς τό, «Αἴνει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον», καὶ εἰς τὸν ταῖς Πράξεσι δεσμοφύλακα) (σ. 520-553) (PG 55, 519).
5. **Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Ὁμιλία Α',** καὶ εἰς τὸ Πάσχα, καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστηρίων, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν. Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πεντάδι (σ. 554-587, PG 49, 373).
6. **Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Ὁμιλία Β',** εἰς τὸν θεῖον καὶ μυστικὸν Δεῖπνον τοῦ Σωτῆρος, καὶ περὶ τῆς τοῦ Ἰούδα προδοσίας, καὶ εἰς τὸ Πάσχα, καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστηρίων, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν. Λεχθεῖσα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πεντάδι (σ.

588-625, PG 49, 381).

7. **Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Ὁμιλία Γ'** (σ. 626-635) (PG 51, 715).
8. **Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κοιμητηρίου** καὶ εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (σ. 636-655, PG 49, 393).

****

Τόμος 36ος Χρόνος ἐκδόσεως 1984, Μετ. ἀπὸ τὸν Σπυρ. Μουστάκα

Α'. Ὁμιλίες Ἑορταστικές.

1. **Εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὸν λῃστήν,** καὶ περὶ τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας, καὶ περὶ τοῦ συνεχῶς εὔχεσθαι ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν (σ. 8-35, PG 49, 399).
2. Εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ λῃστοῦ, καὶ ὅτι χρὴ ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν εὔχεσθαι. Ἐλέχθη εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Μεγάλην Παρασκευὴν (σ. 36-69, PG 49, 407).
3. **Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα** (σ. 70-91, PG 52, 765-772).
4. **Περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως** (σ. 92-141, PG 50, 417).
5. **Κατὰ μεθυόντων καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν,** λεχθεὶς τῇ Ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα (σ. 142-171, PG 50, 433).
6. **Εἰς τὴν Σαμαρείτιδα.** Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, προτρεπτικὴ εἰς ἀρετὴν καὶ ἐλπίδα εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἐξάσκησιν αὐτῆς. Καὶ περὶ τοῦ μὴ ῥαθυμεῖν, ἐὰν σωθῆναι βουλόμεθα. Καὶ ὅτι, καὶ εἷς ἀκροατὴς ὑψηλότερος τῶν βιωτικῶν ἁπάντων γενόμενος, ἱκανὸς ἐπαρκέσαι τῷ λέγοντι (σ. 172-199, PG 63, 493).
7. **Εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·** ἐλέχθη δὲ ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς Ῥωμανησίας, ἔνθα μαρτύρων σώματα, ὑπὸ τὸ ἔδαφος κείμενα ἐγγὺς λειψάνων αἱρετικῶν, ἀνηνέχθησαν καὶ ἄνω κατ' ἰδίαν ἐτάφησαν, **Ὁμιλία Α'** (σ. 200-231, PG 50, 441).
8. **Εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, Ὁμιλία Β'** (σ. 232-291, PG 52, 773).
9. **Εἰς τὴν Πεντηκοστήν,** καὶ διατί σημεῖα νῦν οὐ γίνεται, καὶ ὅτι τὰ πραττόμενα καὶ λεγόμενα παρ' ἡμῶν ἀναγράφεται, **Ὁμιλία Α'** (σ. 292-329, PG 50, 453).
10. **Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστήν, Ὁμιλία Β'** (σ. 330-347, PG 50, 463).

Β'. Ὁμιλίες Ἐγκωμιαστικὲς Α'.

α'. Εἰς τοὺς ἁγίους Μακκαβαίους Ὁμιλίες Γ'.

(σ. 350 -387), (PG 50, 617-628),

1. **Εἰς τοὺς ἁγίους Μακκαβαίους καὶ εἰς τὴν μητέρα αὐτῶν, Ὁμιλία Α'** (σ. 350-367, PG 50, 617).
2. **Εἰς τοὺς ἁγίους Μακκαβαίους, Ὁμιλία Β'** (σ. 368-381, PG 50, 623).
3. **Εἰς τοὺς ἁγίους Μακκαβαίους, Ὁμιλία Γ'** (σ. 382-387, PG 50, 625).

ϐ'. Εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον (σ. 388-399, PG 50, 641).

γ'. Ὁμιλίες στὸν Ἅγιο Ἀπόστολο Παῦλο Ζ', (σ. 400-535, PG 50, 473-514).

1. **Εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Παῦλον, Ὁμιλία Α'** (σ. 400-417, PG 50, 473).
2. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Β'** (σ. 418-431, PG 50, 477).
3. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Γ'** (σ. 432-445, PG 50, 483).
4. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Δ'** (σ. 446-477, PG 50, 487).

5. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Ε'** (σ. 478-497, PG 50, 495).
6. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Ϛ'** (σ. 498-517, PG 50, 501).
7. **Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Ὁμιλία Ζ'** (σ. 518-535, PG 50, 507).

δ'. Ἡ κλῆσις τοῦ Παύλου. Ἀναγνωσθείσης περικοπῆς, «Σαῦλος δὲ ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου», πάντων προσδοκώντων εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θ'. τῶν Πράξεων τὴν ὁμιλίαν λεχθήσεσθαι, ὅτι ἀναστάσεως ἀπόδειξις ἡ Παύλου κλῆσις (σ. 536-567) (PG 51, 113).

ε'. Εἰς Μάρτυρας.

1. **Εἰς μάρτυρας, Ὁμιλία Α'** (σ. 568-577, PG 50, 661).
2. **Εἰς μάρτυρας,** ἀπελθόντος τοῦ ἐπισκόπου μαρτύρων ἡμέραν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιτελέσαι, ἐλέχθη ἡ ὁμιλία ἐν τῇ πόλει εἰς μάρτυρας· καὶ περὶ κατανύξεως καὶ ἐλεημοσύνης, **Ὁμιλία Β'** (σ. 578-603, PG 50, 645).
3. **Ἐγκώμιον εἰς ἁγίους Πάντας** τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσαντας (σ. 604-623, PG 50, 705).

****

Τόμος 37ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (5-19).

Α'. Ὁμιλίες Ἐγκωμιαστικὲς Β'.

1. **Ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὸν ἐν ἁγίοις πατέρα ἡμῶν Μελέτιον**, ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν συνελθόντων Ἀντιοχείας (σ. 20-35, PG 50, 515).
2. **Ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Λουκιανὸν** (σ. 36-51, PG 50, 519).
3. **Εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Βαβύλαν** (σ. 52-65, PG 50, 527).
4. **Ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τοὺς ἁγίους μάρτυρας Ἰουβεντῖνον καὶ Μαξιμῖνον**, τοὺς μαρτυρήσαντας ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀποστάτου (σ. 66-81, PG 50, 571).
5. **Ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὴν ἁγίαν μάρτυρα Πελαγίαν** τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ (σ. 82-99, PG 50, 579).
6. **Εἰς τὸν ἅγιον Ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον,** ἀρχιεπίσκοπον γενόμενον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, εἰς Ῥώμην ἀπενεχθέντα καὶ αὐτόθι μαρτυρήσαντα, κἀκεῖθεν αὖθις εἰς Ἀντι-όχειαν κομισθέντα (σ. 100-127, PG 50, 587).
7. **Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἐν ἁγίοις πατέρα ἡμῶν Εὐστάθιον** ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης (σ. 128-149, PG 50, 597).
8. **Εἰς τὸν μάρτυρα Ρωμανόν, Ὁμιλία Α'** (σ. 150-167, PG 50, 603).
9. **Εἰς τὸν μάρτυρα Ρωμανόν, Ὁμιλία Β'** (σ. 168-181, PG 50, 611).
10. **Ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὰς ἁγίας μάρτυρας Βερνίκην καὶ Προσδόκην** παρθένους, καὶ Δομνίναν τὴν μητέρα αὐτῶν (σ. 182-217, PG 50, 629).
11. **Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Ἰουλιανὸν** (σ. 218-243, PG 50, 665).
12. **Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Βαρλαὰμ** (σ. 244-264, PG 50, 675).
11. **Ἐγκώμιον εἰς μάρτυρας Αἰγυπτίους** (σ. 264-275, PG 50, 693).
12. **Ἐγκώμιον εἰς Διόδωρον** ἐπίσκοπον τὸν προλαβόντα καὶ ἐγκωμιάσαντα αὐτὸν (σ. 276-283, PG 52, 761).
13. **Εἰς τὴν πρωτομάρτυρα Θέκλαν** (σ.

284-291).

14. **Εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Φωκᾶν,** καὶ κατὰ αἱρετικῶν, καὶ εἰς τὸν ρμα΄. Ψαλμόν, «Φωνῇ μου πρὸς Κυρίον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς τὸν Θεὸν ἐδεήθην» (σ. 292-311, PG 50, 699).

15. **Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν μεγαλομάρτυρα Δροσίδα** καὶ εἰς τὸ μεμνῆσθαι θανάτου (σ. 312-341, PG 50, 683).

Β. Ἐπιστολές:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 343-346).

1. **Ἐπιστολὲς πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα Α΄-ΙΖ΄** (σ. 348-557, PG 52, 549-623).

Ἐπιστολὴ Α΄. (σ. 348, PG 52,549).), Β΄. (σ. 350, PG 52,556), Γ΄. (σ. 352, PG 52,572), Δ΄. (σ. 354, PG 52,590), Ε΄. (σ. 356, PG 52,596), ϛ΄. (σ. 360, PG 52,598), Ζ΄. (σ. 364, PG 52,601), Η΄. (σ. 384, PG 52,607), Θ΄. (σ. 428, PG 52,608), Ι΄. (σ. 448, PG 52,608), ΙΑ΄. (σ. 498, PG 52,609), ΙΒ΄. (σ. 504, PG 52,609), ΙΓ΄. (σ. 514, PG 52,610), ΙΔ΄. (σ. 530, PG 52,612), ΙΕ΄. (σ. 534, PG 52,619), Ιϛ΄. (σ. 536, PG 52,620), ΙΖ΄. (σ. 542, PG 52,621).

2. **Βίος καὶ πολιτεία καὶ πρᾶξις τῆς ὁσίας, μακαρίας καὶ δικαίας Ὀλυμπιάδος,** ποὺ ἔγινε διάκονος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως (σ. 558-583).

****

Τόμος 38ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990.
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

Ἐπιστολές: (σ. 18-433, PG 52, 529-760).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-16).

Α΄. **Ἐπιστολὲς Πρὸς Ἰννοκέντιον** (σ. 18-47). (PG 52, 529-538).

1. **Τῷ δεσπότῃ μου τῷ αἰδεσιμωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπω Ἰννοκεντίῳ,** Ἰωάννης ἐν Κυρίῳ χαίρειν (σ. 18-33, PG 52, 529).
2. **Ἰννοκεντίῳ, ἐπισκόπῳ Ῥώμης, Ἰωάννης ἐν Κυρίῳ χαίρειν** (σ. 34-39, PG 52, 535, PG 52, 535).
3. **Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Ἰωάννῃ, Ἰννοκέντιος** (σ. 40-41, PG 52, 537).
4. **Ἰννοκέντιος ἐπίσκοπος, πρεσβυτέροις** καὶ διακόνοις καὶ παντὶ τῷ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίας, τοῖς ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον Ἰωάννην, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, χαίρειν (σ. 42-47, PG 52, 537).
5. **Τοῖς ἐγκεκλεισμένοις ἐπισκόποις,** πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις ἐν δεσμωτηρίῳ δι' εὐσέβειαν (σ. 47-53, PG 52, 541).

2. **Ἐπιστολὲς πρὸς διαφόρους ἀποδέκτας ΙΗ' – ΣΜΒ'** κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν ἠριθμημένα (σ. 48-433). (PG 52, 549-760).

Α.

(Σημείωση : Οἱ ἐντὸς παρενθέσεως ἀριθμοὶ παραπέμπουν στὴ σελίδα ἢ τὴ στήλη τοῦ τόμου ποὺ βρίσκεται ἡ ἐπιστολή· τὸ σ. σημαίνει σελίδα).

Ἀγαπητῷ· Κ΄ (σ. 56, PG 52,623), ΟΓ (σ. 136, PG 52,648), ΡΟΕ΄ (σ. 326, PG 52,711), (φιλικαὶ μετὰ διηγήσεως).

Ἀδολίᾳ· ΛΓ (σ. 76, PG 52,629), ΝΒ΄ (σ. 102, PG 52,637), ΝΖ΄ (σ. 112, PG 52, 640), ΡΛΓ (σ. 260, PG 52,691), ΡΟΘ΄ (σ. 330, PG 52,713), ΣΛΑ΄ (σ. 408, PG 52, 737), (εὐχαριστήριοι μετ' ἐπαίνου).

Ἀετίῳ· Ρϟϛ (σ. 354, PG 52,721), (φιλική).

Ἀκακίῳ πρεσβυτέρῳ· ΣΗ΄ (σ. 374, PG 52,727), (φιλική).

Ἀλεξάνδρῳ, ἐπισκόπῳ Κορίνθου· ΡΞΔ΄ (σ. 310, PG 52,707), (φιλική).

Ἀλυπίῳ· ΡΠϛ΄ (σ. 340, PG 52,716), (φι-

λικὴ μετὰ ὑπομνήσεως).
᾿Αλφίῳ· ΚΑ΄ (σ. 56, PG 52,624), ΛΕ΄ (σ. 78, PG 52,630), ΜΘ΄ (σ. 96, PG 52,635), ΟΒ΄ (σ. 136, PG 52,648), (φιλικαὶ μετ᾽ εὐχαριστήσεως καὶ ἐπαίνου).
᾿Αμπρούκλῃ διακόνῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῇ· Ϟϛ΄ (σ. 172, PG 52,659), ΡΓ΄ (σ. 184, PG 52,662), ΡϞΑ΄ (σ. 346, PG 52,718), (Παραινετικαὶ εἰς ὑπομονὴν μετ᾽ ἐπαίνου).
᾿Ανατολίῳ ἐπαρχικῷ· ΣΕ΄ (σ. 370, PG 52,726), (φιλικὴ μετ᾽ αἰτιολογίας).
᾿Ανατολίῳ, ἐπισκόπῳ ᾿Αδάνης· ΡΙΑ΄ (σ. 200, PG 52,668), (φιλική).
᾿Ανθεμίῳ· ΡΜΖ΄ (σ. 286, PG 52,699), (φιλικὴ μετ᾽ ἐπαίνου).
᾿Αντιοχείας ἐπισκόπῳ· ΣΛΓ΄ (σ. 412, PG 52,739), (κατηγορητικὴ ἐπ᾽ ἀδικίᾳ).
᾿Αντιόχῳ· ΡΠΘ΄ (σ. 344, PG 52,717), (φιλική).
᾿Ανυσίῳ, ἐπισκόπῳ Θεσσαλονίκης· ΡΞΒ΄ (σ. 308, PG 52,706), (φιλικὴ μετ᾽ αἰτιολογίας).
᾿Ανυσίῳ, Νουμερίῳ, Θεοδοσίῳ, Εὐτροπίῳ, Εὐσταθίῳ, Μαρκέλλῳ, Εὐσεβίῳ, Μαξιμιανῷ, Εὐγενίῳ, Γεροντίῳ καὶ Θύρσῳ, καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ Μακεδονίαν ἐπισκόποις· ΡΞΓ΄, (σ. 308, PG 52,706)
᾿Αραβίῳ· ΜΗ΄ (σ. 96, PG 52,635), ΡΚΑ΄ (σ. 220, PG 52,675), (φιλικαὶ μετ᾽ ἐπαίνου).
᾿Αρτεμιδώρῳ· ΡΟΖ΄ (σ. 328, PG 52,712), (συστατική).
᾿Ασέλλῳ ἐπισκόπῳ· ΡΝΑ΄ (σ. 292, PG 52,701), (προτρεπτική).
᾿Ασυγκριτίᾳ Μ΄ (σ. 54, PG 52,632), ΟΖ΄ (σ. 142, PG 52,650), ϞΘ΄ (σ. 178, PG 52,661), Ρϛ΄ (σ. 190, PG 52,664), (παραμυθητικαί).
Αὐρηλίῳ, ἐπισκόπῳ Καρθαγένης· ΡΜΘ΄ (σ. 288, PG 52,700), (ἐπαινετική).
᾿Αφθονίῳ, Θεοδότῳ, Χωρέᾳ, πρεσβυτέροις καὶ μονάζουσι καὶ πᾶσι τοῖς τῆς συνοικίας ὑμῶν· Ο΄ (σ. 132, PG 52,647), ϞΓ΄ (σ. 164, PG 52,656), (παραινετικαὶ μετὰ ἀφηγήσεως).
῾Αρματίῳ· ΟΕ΄ (σ. 138, PG 52,649), (εὐχαριστήριος μετὰ φιλίας).

Β.

Βαλεντίῳ· ΜΑ΄ (σ. 86, PG 52,632), ΡΙϛ΄ (σ. 210, PG 52,671), ΣΙΖ΄ (σ. 386, PG 52,730),
Βασιλείῳ πρεσβυτέρῳ· ΚΗ΄ (σ. 68, PG 52,627), (φιλικὴ μετ᾽ ἐπαίνου).
Βασσιανῇ· ΜΓ΄ (σ. 90, PG 52,633), (φιλικὴ μετὰ στοργῆς).
Βάσσῳ ἐπισκόπῳ· ΡΙ΄ (σ. 200, PG 52,668), (φιλικὴ μετ᾽ αἰτιάσεως).
Βενερίῳ, ἐπισκόπῳ Μεδιολάνων· ΡΠΒ΄ (σ. 334, PG 52,714).
Βρίσωνι· ΡϞ΄ (σ. 346, PG 52,718), ΣΛΔ΄ (σ. 414, PG 52,739), (φιλικαὶ καὶ διηγηματικαί).

Γ.

Γαυδεντίῳ, ἐπισκόπῳ Βρίξης· ΡΠΔ΄ (σ. 338, PG 52,715), (ἐπαινετικὴ μετ᾽ εὐχαριστίας).
Γεμέλλῳ· ΟΘ΄ (σ. 144, PG 52,650), ΡΚΔ΄ (σ. 230, PG 52,678), ΡΛΒ΄ (σ. 258, PG 52,690), ΡϞΔ΄ (σ. 352, PG 52,720), (ἐπαινετικαὶ ἐπὶ μετριοφροσύνῃ καὶ ἀφηγηματικαί).
Γεροντίῳ πρεσβυτέρῳ ΝΔ΄ (σ. 106, PG 52,638), (φιλικὴ μετὰ παραμυθίας).

Δ.

Δανιήλῳ πρεσβυτέρῳ· ΡϞΘ΄ (σ. 360, PG 52,722), (περὶ ὑπομονῆς καὶ τῆς εἰς Θεὸν εὐχαριστίας).
Διογένει· Ν΄ (σ. 98, PG 52,636), ΝΑ΄ (σ. 100, PG 52,636), ΡΛΔ΄ (σ. 264, PG

52,692), ΡΜΔ' (σ. 280, PG 52,697), (διηγηματικαὶ καὶ φιλικαὶ μετ' εὐχαριστήσεως).
Δόμνῳ, ἐπισκόπῳ· ΚΖ' (σ. 66, PG 52,626), (φιλικὴ μετ' εὐχαριστήσεως).

Ε.

Ἑλλαδίῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΟΒ' (σ. 322, PG 52,710), (φιλική).
Ἑορτίῳ, ἐπισκόπῳ· Λ' (σ. 70, PG 52,628), (φιλικὴ μετὰ ἀφηγήσεως).
Ἐλπιδίῳ, ἐπισκόπῳ· ΚΕ' (σ. 64, PG 52,626), ΡΙΔ' (σ. 204, PG 52,669), ΡΛΑ' (σ. 256, PG 52,690), ΡΛΗ' (σ. 272, PG 52,695), ΡΜΒ' (σ. 278, PG 52,696), ΣΛ' (σ. 406, PG 52,737), (φιλική, παραμυθητική, διηγηματική, αἰτιολογική, φιλκική, συστατική).
Ἐπισκόποις· ΡΝΒ' (σ. 292, PG 52,701), ΡΝΓ (σ. 294, PG 52,702), ΡΝΔ' (σ. 296, PG 52,702), ΡΝϚ' (σ. 298, PG 52,703), ΡΠΑ' (σ. 332, PG 52,714), (περὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας ταραχῶν μετὰ ἀφηγήσεως).
Ἐπισκόποις, ἐλθοῦσιν ἀπὸ τῆς Δύσεως· ΡΝΖ' (σ. 300, PG 52,703), ΡΝΗ' (σ. 302, PG 52,704), ΡΝΘ' (σ. 302, PG 52,704), (περὶ τῶν αὐτῶν).
Ἐπισκόπῳ, ἀπὸ Δύσεως ἐλθόντι· ΡΞ' (σ. 304, PG 52,705), (περὶ τῶν αὐτῶν).
Ἐπισκόποις, ἐλθοῦσι μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς Δύσεως ἐλθόντων ἐπισκόπων· ΡΞΕ' (σ. 312, PG 52,707), ΡΞϚ' (σ. 314, PG 52,708), ΡΞΖ' (σ. 316, PG 52,708), (εὐχαριστήριοι).
Ἐπισκόποις καὶ πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις τοῖς ἐν Χαλκηδόνι ἐγκεκλεισμένοις· ΡΟΔ' (σ. 324, PG 52,711), (παραμυθητική).
Ἐπισκόποις καὶ πρεσβυτέροις τοῖς ἐν φυλακῇ· ΡΙΗ' (σ. 214, PG 52,673), (παραμυθητική).
Ἑρκουλίῳ· ΣΑ' (σ. 362, PG 52,723), (φιλικὴ ἐπὶ προφάσει).
Εὐηθίῳ· ΡΟΓ (σ. 322, PG 52,710), (φιλικὴ μετ' ἀφηγήσεως).
Εὐθαλίᾳ· ΛΒ' (σ. 74, PG 52,628), ΡΟΗ' (σ. 328, PG 52,713), (φιλικὴ μετὰ παραμυθίας).
Εὐθυμίῳ πρεσβυτέρῳ· ΣΙΗ' (σ. 388, PG 52,731), (παραμυθητική).
Εὐλογίῳ, ἐπισκόπῳ· ΠΖ' (σ. 154, PG 52,654), (φιλικὴ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας).

Η.

Ἡσυχίῳ· ΚΔ' (σ. 62, PG 52,625), ΟΔ' (σ. 138, PG 52,648), ΡΟϚ' (σ. 326, PG 52,712), ΡϞΗ' (σ. 358, PG 52,722), ΣΚΓ' (σ. 396, PG 52,734), (φιλικαὶ μετὰ πόθου).
Ἡσυχίῳ, ἐπισκόπῳ Σαλώνων· ΡΠΓ' (σ. 336, PG 52,715), (προτρεπτικὴ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας).

Θ.

Θεοδώρᾳ· ΡΙΖ' (σ. 210, PG 52,672), ΡΚ' (σ. 218, PG 52,674), (παραμυθητικαὶ μετὰ περιγραφῆς τῶν παθημάτων).
Θεοδώρῳ· ΣΓ' (σ. 378, PG 52,728), (κατηγορητικὴ μετὰ προτροπῆς).
Θεοδώρῳ, Κονσουλαρίῳ ἐπάρχῳ Συρίας· ΡΛΘ' (σ. 274, PG 52,695), (παρακλητικὴ μετὰ φιλίας).
Θεοδώρῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΙΒ' (σ. 202, PG 52,668), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου καὶ εὐχαριστήσεως).
Θεοδώρῳ, ἰατρῷ· ΣΚΗ' (σ. 404, PG 52, 736), (φιλικὴ ἐπὶ προφάσει).
Θεοδοσίῳ, ἀπὸ δουκῶν· ΝΗ' (σ. 114, PG 52,641), (φιλική).
Θεοδοσίῳ, ἐπισκόπῳ Σκυθοπόλεως·

ΠΘ' (σ. 158, PG 52,655), (φιλικὴ μετὰ προτροπῆς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας).

Θεοδότῳ, ἀναγνώστῃ· ΡΒ' (σ. 180, PG 52,662), ΡΛϛ' (σ. 268, PG 52,693), (παραμυθητικαὶ μετὰ πόθου).

Θεοδότῳ, ἀπὸ Κονσουλαρίων· ΞΑ' (σ. 118, PG 52,642), ΡΜΑ' (σ. 276, PG 52,696), (περὶ τῆς κατὰ Θεὸν ἀρετῆς μετ' ἐπαίνου καὶ παραινέσεως).

Θεοδότῳ, διακόνῳ· ΜΔ' (σ. 90, PG 52, 633), ΝΘ' (σ. 116, PG 52,641), ΞΖ' (σ. 126, PG 52,645), ΞΗ' (σ. 128, PG 52,645), ΡΛΕ' (σ. 266, PG 52,693), ΡΛΖ' (σ. 270, PG 52,694), ΡΜ' (σ. 274, PG 52,695), (φιλικαὶ μετὰ αἰτιάσεως καὶ ἀφηγήσεως).

Θεοδότῳ, Νικολάῳ, Χαιρέᾳ, πρεσβυτέροις καὶ μονάζουσι· ΡΜϛ' (σ. 284, PG 52,698), (ἀφηγηματικὴ τῶν δεινῶν ἐξ ἀσθενείας μετὰ πόθου).

Θεοδούλῳ, διακόνῳ· Σϛ' (σ. 372, PG 52, 726), (προτρεπτική).

Θεοφίλῳ, πρεσβυτέρῳ· ΡΙΕ' (σ. 208, PG 52,671), ΡΙΘ' (σ. 216, PG 52,673), ΣΙΒ' (σ. 380, PG 52,729), (παραινετικαὶ μετὰ ἀφηγήσεως καὶ εὐχαριστίας).

Ι.

Ἰουλιανῇ καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ· ΡΞΘ' (σ. 318, PG 52,709), (παραμυθητική).

Ἰταλικῇ· ΡΟ' (σ. 318, PG 52,709), (περὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς ἐπὶ τὸ συντελεῖν ἀμφοτέρους εἰς καλόν, δυνατὸν εἶναι).

Ἰωάννῃ, ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων· ΠΗ' (σ. 156, PG 52,654), (φιλικὴ μετὰ ἀφηγήσεως).

Κ.

Καλλιστράτῳ, ἐπισκόπῳ Ἰσαυρίας· Σ' (σ. 360, PG 52,723), φιλική).

Κλαυδιανῷ· ΡϞΕ' (σ. 354, PG 52,720), (ὑπομνηστικὴ φιλίας).

Κανδιδιανῷ· ΜΒ' (σ. 88, PG 52,633), (φιλικὴ μετὰ πόθου).

Καρτερίᾳ· ΙΗ' (σ. 54, PG 52,623), ΛΔ' (σ. 76, PG 52,629), ΣΚΖ' (σ. 402, PG 52,736), ΣΛΒ' (σ. 408, PG 52,738), (παραινετικαὶ μετὰ πόθου καὶ ἀφηγήσεως).

Καρτερίῳ, ἡγεμόνι· ΣΛϛ' (σ. 416, PG 52, 740), (διηγηματικὴ μετ' εὐχαριστήσεως).

Κάστῳ, Οὐαλερίῳ, Διοφάντῳ, Κυριακῷ, πρεσβυτέροις Ἀντιοχείας· ΚΒ' (σ. 58, PG 52,624), ΞΒ' (σ. 120, PG 52,643), Ξϛ' (σ. 124, PG 52,644), ΡΖ' (σ. 192, PG 52,665), ΡΛ' (σ. 252, PG 52,689), ΣΚΒ' (σ. 394, PG 52,733), (φιλικαί, συστατικαί, καὶ προτρεπτικαὶ εἰς ὑπομονήν).

Κυθηρίῳ· ΠΒ' (σ. 148, PG 52,651), (φιλική).

Κυριακῷ, Δημητρίῳ, Παλλαδίῳ, Εὐλυσίῳ, ἐπισκόποις· ΡΜΗ' (σ. 288, PG 52,699), (ἐπαινετικὴ ὑπὲρ τῶν τῆς Ἐκκλησίας μόχθων).

Κυριακῷ, ἐπισκόπῳ· ΞΔ' (σ. 122, PG 52,644), ΡΚΕ' (σ. 232, PG 52,681), ΣΒ' (σ. 364, PG 52,723), (διηγηματικαὶ μετὰ συστάσεως, παραμυθητικαί, φιλικαὶ μετ' ἐπιπλήξεως).

Κυριακῷ, πρεσβυτέρῳ· ΣΜΑ' (σ. 430, PG 52,746).

Κωνσταντίνῳ, πρεσβυτέρῳ· ΣΚΑ', (σ. 390, PG 52,732), ΣΚΕ' (σ. 400, PG 52,735), (διηγηματικαὶ καὶ εὐχαριστήριοι).

Κωνσταντίου πρεσβυτέρου πρὸς τὴν μητέρα, ΣΛΖ' (σ. 418, PG 52,741).

Κωνσταντίου πρεσβυτέρου πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ΣΛΗ' (σ. 422, PG 52,743).

Κωνσταντίου πρεσβυτέρου πρὸς τοὺς

πρεσβυτέρους Οὐαλέριον καὶ Διόφαντον ΣΛΘ' (σ. 426, PG 52,745).
Κωνσταντίου πρεσβυτέρου πρὸς Κάστον τὸν πρεσβύτερον· ΣΜ' (σ. 430, PG 52,746).

Λ.

Λεοντίῳ· ΠΓ' (σ. 150, PG 52,652), (περὶ ἀγάπης καὶ ἀμνησικακίας).
Λουκίῳ, ἐπισκόπῳ· ΠΕ' (σ. 152, PG 52, 653), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου καὶ προτροπῆς).

Μ.

Μάγνῳ, ἐπισκόπῳ· Κϛ' (σ. 66, PG 52,626), (φιλικὴ μετ' αἰτήσεως).
Μάλχῳ· ΟΑ' (σ. 134, PG 52,647), (παραμυθητική).
Μαξίμῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΝ' (σ. 290, PG 52,700), (ἐπαινετική).
Μοναχοῖς Γότθοις τοῖς ἐν τοῖς Προμώτου· ΣΖ' (σ. 372, PG 52,726), (περὶ ὑπομονῆς καὶ καρτερίας).
Μοντίῳ· ΡΟΑ' (σ. 320, PG 52,710), (φιλική).
Μάρῃ, ἐπισκόπῳ· Πϛ' (σ. 154, PG 52,653), (ἐπαινετική).
Μαρινιανῷ· ΡΚΗ' (σ. 250, PG 52,688), (φιλική).
Μαρκελλίνῳ· ΛΑ' (σ. 72, PG 52,628), ΡΠΗ' (σ. 342, PG 52,717), (φιλική).
Μαρκιανῷ· ΡΚΒ' (σ. 224, PG 52,676), (ἐπαινετικὴ μετ' ἀφηγήσεως).
Μαρκιανῷ καὶ Μαρκελλίνῳ· ΙΘ'. (σ. 54, PG 52,623) ΞΕ' (σ. 124, PG 52,644), Ρ' (σ. 178, PG 52,661), ΡΚΘ' (σ. 252, PG 52, 688), ΣΚΔ' (σ. 398, PG 52,735), ΣΚϛ' (σ. 400, PG 52,735), (περὶ ἀγάπης καὶ εἰλικρινοῦς φιλίας μετ' ἐπαίνου).
Μάρωνι, πρεσβυτέρῳ καὶ μονάζοντι· Λϛ' (σ. 80, PG 52,630), (φιλική).
Μουσωνίῳ· ΣΙϛ' (σ. 384, PG 52,730), (φιλικὴ μετὰ αἰτιολογίας).
Μωϋσεῖ, ἐπισκόπῳ· ϟ' (σ. 160, PG 52, 655), (παραινετικὴ μετ' ἐπαίνου).
Μωϋσεῖ, πρεσβυτέρῳ· ϟΒ' (σ. 162, PG 52,656), (περὶ μετριοφροσύνης).

Ν.

Ναμαίᾳ· ΜΖ' (σ. 94, PG 52,634), (αἰτιολογική).
Νικολάῳ, πρεσβυτέρῳ· ΝΓ' (σ. 102, PG 52,637), ΞΘ' (σ. 130, PG 52,646), ΡΜΕ' (σ. 282, PG 52,698), (ἐπαινετικαὶ ἐπὶ τῷ κατὰ Χριστὸν ζήλῳ).

Ο.

Ὀνησικρατίᾳ· ΡϟΒ' (σ. 348, PG 52,719), (παραμυθητική).
Οὐαλερίῳ καὶ Διοφάντῳ· ΣΛΘ' (σ. 426, PG 52,745).
Οὐρβικίῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΗ' (σ. 196, PG 52,667), (φιλικὴ μετὰ διηγήσεως).

Π.

Παιανίῳ· ϟΕ' (σ. 172, PG 52,659), ΡϟΓ' (σ. 350, PG 52,719), ΣΔ'. (σ. 366, PG 52,724), ΣΚ' (σ. 390, PG 52,732), (περὶ γνησίας φιλίας καὶ τῆς εἰς Θεὸν πάντων ἕνεκα εὐχαριστίας).
Παλλαδίῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΙΓ' (σ. 202, PG 52,669), (περὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀναταραχῶν).
Πελαγίῳ, πρεσβυτέρῳ· ΣΙΕ' (σ. 384, PG 52,730), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου).
Πενταδίᾳ διακονίσσῃ· ϟΔ' (σ. 166, PG 52, 657), ΡΔ' (σ. 186, PG 52,663), ΡΠΕ' (σ. 338, PG 52,716), (παραινετικαὶ μετὰ παραμυθίας καὶ ἐπαίνου).
Πολυβίῳ· ΡΚΖ' (σ. 248, PG 52,687), ΡΜΓ' (σ. 280, PG 52,697), (φιλικαὶ μετὰ ἀφηγήσεως περὶ τῆς τραχύτητος τῆς χώρας).
Πορφυρίῳ, ἐπισκόπου Ῥωσσοῦ· ΣΛΕ' (σ.

414, PG 52,740), (διηγηματική).
Πρεσβυτέροις Ῥωμαίοις ἐλθοῦσι μετὰ ἐπισκόπων· ΡΞΑ' (σ. 306, PG 52,705)
Πρόβῃ ἐλευθέρᾳ ἐν Ῥώμῃ· ΡΞΗ' (σ. 316, PG 52,709), (ἐπαινετικὴ μετ' εὐχαριστίας).
Προκοπίῳ· ΡΠΖ' (σ. 342, PG 52,717), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου).

Ρ.

Ῥουφίνῳ· Μϛ' (σ. 94, PG 52,634), (φιλικὴ ἐπὶ διηνεκεῖ μνήμῃ).
Ῥουφίνῳ, ἐπισκόπῳ· ΡΘ' (σ. 198, PG 52,667), (διηγηματική).
Ῥουφίνῳ, πρεσβωτέρῳ· ΡΚϛ' (σ. 242, PG 52,685), (διηγηματικὴ μετ' ἐπαίνου).
Ῥωμανῷ, πρεσβυτέρῳ· ΚΓ' (σ. 62, PG 52,625), ΟΗ' (σ. 142, PG 52,650), ϞΑ' (σ. 160, PG 52,655), (φιλικαὶ μετ' ἐπαίνου καὶ εὐχαριστίας).
Ῥωμύλῳ καὶ Βίζῳ μονάζουσι· Νϛ' (σ. 110, PG 52,640), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου καὶ ἀφηγήσεως).

Σ.

Σαλβίωνι· ΣΘ' (σ. 376, PG 52,727), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου).
Σαλλουστίῳ, πρεσβυτέρῳ· ΣΓ' (σ. 364, PG 52,724), (περὶ ἀμελείας καὶ ἀργίας).
Σεβαστιανῷ, πρεσβυτέρῳ· ΣΙΔ' (σ. 382, PG 52,729), (φιλική).
Σευήρᾳ· ΣΚΘ' (σ. 404, PG 52,737), (προτρεπτικὴ μετ' ἐπαίνου).
Σευηρίνῃ καὶ Ῥωμύλῃ· ΣΙΘ' (σ. 388, PG 52,731), (φιλική).
Σευήρῳ, πρεσβυτέρῳ· ΡΑ' (σ. 180, PG 52, 661), (κατηγορητικὴ μετὰ στοργῆς).
Στουδίῳ, ἐπάρχῳ πόλεως· ΡϞΖ' (σ. 376, PG 52,721), (παραμυθητική).
Συμεὼν καὶ Μάρῃ, πρεσβυτέροις, ΝΕ' (σ. 110, PG 52,639), (φιλική).
Συμμάχῳ, πρεσβυτέρῳ· ΜΕ' (σ. 92, PG 52,634), (περὶ ὑπομονῆς καὶ καρτερίας).

Τ.

Τιμοθέῳ, πρεσβυτέρῳ· ΣΙΑ' (σ. 378, PG 52,728).
Τραγκυλίνῳ· ΞΓ' (σ. 120, PG 52,643), (περὶ ἀγάπης καὶ εἰλικρινοῦς φιλίας).
Τραγκυλίνῳ, ἐπισκόπῳ· ΛΖ' (σ. 80, PG 52,630), (φιλικὴ μετ' ἐπαίνου).

Υ.

Ὑμνητίῳ, ἀρχιάτρῳ· ΛΗ' (σ. 82, PG 52, 631), ΠΑ' (σ. 146, PG 52,651), (ἀφηγηματικαὶ τῆς ἀσθενείας, καὶ εὐχαριστήριοι).
Ὑπατίῳ, πρεσβυτέρῳ· ϞΖ' (σ. 176, PG 52,660), ΡΠ' (σ. 332, PG 52,713), (παραμυθητικαὶ μετ' ἐπαίνου).

Φ.

Φαυστίνῳ· ΠΔ' (σ. 150, PG 52,652), (διηγηματική).
Φιλίππῳ, πρεσβυτέρῳ· ΣΙΓ' (σ. 382, PG 52,729), (φιλικὴ μετ' ἐλπίδος ἀγαθῆς).
Φιρμίνῳ· Π' (σ. 146, PG 52,651), (φιλικὴ μετὰ διηγήσεως).
Φοινίκῃ. Πρὸς τοὺς ἐν Φοινίκῃ πρεσβυτέρους καὶ μονάζοντας, τοὺς κατηχοῦντας τοὺς Ἕλληνας· ΡΚΓ' (σ. 226, PG 52,676), (παραμυθητικὴ καὶ διὰ παραδειγμάτων ἐνθαρρυντική).

Χ.

Χαλκιδίᾳ· ΛΘ' (σ. 84, PG 52,631), Οϛ' (σ. 140, PG 52,649), ϞΗ' (σ. 176, PG 52,660), ΡΕ' (σ. 188, PG 52,664), (ἐπαινετικαί, αἰτιολογικαί, εὐχαριστήριοι καὶ παραμυθητικαί).
Χαλκιδίᾳ καὶ Ἀσυγκριτίᾳ· ΚΘ' (σ. 70, PG 52,627), Ξ' (σ. 116, PG 52,642), ΣΜΒ' (σ. 430, PG 52,746) (παραμυθητικαὶ μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἐπαίνου).

Χρωματίῳ, ἐπισκόπῳ 'Ακυληΐας· ΡΝΕ' (σ. 296, PG 52,702), (εὐχαριστήριος μετὰ φιλικῆς παρακλήσεως).

Ζ'. ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ

****

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1979
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Αθην. Κοκκινάκη

Δογματικὰ Α'

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-124).

1. ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΥΣΣΗΣ (σ. 15).
   Τὸ Θεολογικὸν σύστημα (σ. 34).
   'Ο Θεὸς ὡς μονὰς καὶ τριὰς (σ. 40).
2. Ο ΚΟΣΜΟΣ, Η ΥΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ (σ. 52).
   'Η δημιουργία καὶ ὁ πρωτάνθρωπος (σ. 58).
3. ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ (σ. 67).
   'Η ψυχὴ καὶ ἡ γένεσις αὐτῆς (σ. 79).
   'Η γένεσις τῆς ψυχῆς (σ. 84).
   'Η ἐπιστροφὴ τῆς δημιουργίας ἀπὸ τὴν χρονικότητα εἰς τὴν αἰωνιότητα διὰ τοῦ Χριστοῦ (σ. 91).
   Τὸ τέλος τῆς ἱστορίας, ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ διεύρυνσις τῆς ψυχῆς (σ. 99).
   'Η βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὡς ἀποκατάστασις (σ. 111).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 125).

1. **Πῶς τρία πρόσωπα λέγοντες** (σ. 125).
2. **Κατὰ εἱμαρμένης** (σ. 126).
3. **Λόγος Κατηχητικὸς μέγας** (σ. 127).

Διάλογος περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, ὁ λεγόμενος τὰ Μακρίνια (σ. 129).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 136-543).

1. **Πῶς τρία πρόσωπα λέγοντες,** (σ. 136-159, PG 45, 176).

("Οτι κατὰ τὴν ἀντίληψη τῶν Χριστιανῶν περὶ τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα Θεὸς δὲν εἶναι δηλωτικὸ προσώπου, καὶ ἄρα λέγοντας τρία πρόσωπα δὲν δεχόμαστε τρεῖς θεούς, ἀλλὰ δηλώνεται μὲ τὸ ὄναμα οὐσία, καὶ ἔτσι λέγοντας μία οὐσία στὴν Τριάδα ὁμολογοῦμε ἕνα Θεὸ σὲ τρία πρόσωπα).

2. **Κατὰ εἱμαρμένης,** (σ. 160-209, PG 45, 145).

("Οτι ἡ εἱμαρμένη δὲν εἶναι ὄν, δὲν εἶναι θεός, καὶ δὲν ὁρίζει αὐτὴ τὴ μοίρα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ πάντα προέρχονται ἀπὸ τὸν Θεό, ἡ φύση τοῦ ὁποίου θεωρεῖται σὲ κάθε ἀγαθὸ νόημα καὶ ὄνομα, καὶ ἀπὸ αὐτὴν προέρχεται ἡ ζωή, τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια, τὸ δίκαιο, τὸ σοφὸ καὶ τὸ ἄφθαρτο. Τὰ περὶ τῆς εἱμαρμένης εἶναι ἔργο τῶν δαιμόνων).

Διάλογος περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, ὁ λεγόμενος τὰ Μακρίνια (σ. 210-385, PG 46, 12).

Κατὰ τὸν διάλογο ποὺ γίνεται μεταξὺ τοῦ Γρηγορίου καὶ τῆς ἀδελφῆς του Μακρίνας ποὺ βρίσκεται στὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς της, ὁ ἄνθρωπος χαρακτηρίζεται ὡς μικρόκοσμος, καὶ ἡ ψυχὴ συγκρίνεται πρὸς τὸν Θεό. Αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ κέντρο καὶ τὸ νόημα τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ λόγου ἀναπτύσεται τὸ θέμα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ γίνεται λόγος περὶ τῆς προοδευτικῆς καθάρσεως τῶν ἁμαρτωλῶν μετὰ θάνατο, μέχρι ποὺ νὰ ἀποκατασταθοῦν τὰ πάντα.

4. **Λόγος Κατηχητικὸς Μέγας εἰς κεφά-**

λαια μ'. διηρημένος, (σ. 386-543, PG 45, 9).

("Οτι δὲν εἶναι δυνατὸ μὲ τὰ ἴδια ἐπιχειρήματα ν' ἀνατραποῦν οἱ σχετικὰ μὲ τὰ δόγματα ἀπατηλὲς μυθοποιΐες τῶν αἱρετικῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπόψη οἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν καὶ νὰ προσαρμόζεται ὁ λόγος στὴν πλάνη τοῦ καθενός, ὥστε ν' ἀποκαλυφθεῖ ἡ ἀλήθεια -πρόλογος-. Στὸ πρῶτο τμῆμα τοῦ ἔργου (1-4) γίνεται λόγος περὶ τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ. Στὸ δεύτερο (5-8) περὶ τῆς δημιουργίας καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς πτώσεώς του. Ὄντας κτιστὸς καὶ ἄκτιστος, δημιουργήθηκε ἀθάνατος καὶ ἐλεύθερος, ἀλλὰ κάνοντας κακὴ χρήση τοῦ αὐτεξουσίου του, παραδόθηκε στὸ θάνατο, τὴν ἀληθινὴ εὐεργεσία του, γιατὶ διέκοψε αὐτὸς τὴν διαιώνιση τοῦ κακοῦ. Στὸ τρίτο τμῆμα (9-32) γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ σωτηριῶδες ἔργο αὐτοῦ, καὶ στὸ τέταρτο τμῆμα (33-40) περὶ τοῦ βαπτίσματος, τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ περὶ πίστεως}.

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Δογματικὰ Β':
Λόγοι Ἀντιρρητικοὶ Κατὰ Εὐνομίου
Α'-Β'. (σ. 10-619, PG 45, 244-464).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-8).

Α'. ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ :
(σ. 10-313, PG 45, 244-464).

Τίτλοι κεφαλαίων
τοῦ Α'. Ἀντιρρητικοῦ Λόγου.

α'. Προοίμιο. "Οτι οὐ συμφέρει τοὺς μὴ καταδεχομένους τὴν ὠφέλειαν εὐεργετεῖν πειρᾶσθαι.

β'. "Οτι δικαίως πρὸς τὴν ἀντίρρησιν ἤλθομεν τοῦ ἀδελφοῦ κατηγορηθέντος ὑπεραλγήσαντες.

γ'. "Οτι οὐδὲν μέγα κατὰ τὴν τοῦ λόγου δύναμιν ἐνιδόντες τῷ βιβλίῳ τοῦ Εὐνομίου εἰκότως κατεθαρσήσαμεν τῆς ἀντιρρήσεως.

δ'. "Οτι πολλῇ ματαιότητι καὶ περιττολογίᾳ ἐν τῷ ἰδίῳ λόγῳ ἐχρήσατο ὁ Εὐνόμιος, μὴ πάνυ σπουδάζων περὶ τὰ καίρια.

ε'. "Οτι οὐ καλῶς ἐποίησεν Εὐστάθιον τὸν Ἀρμένιον καὶ Βασίλειον τὸν Γαλάτην, τοὺς ἐπισκόπους, ἐν τοῖς ἰδίοις κωμῳδήσας λόγοις.

ϛ'. Μνήμη τοῦ προστάτου τῆς ἀσεβείας Ἀετίου καὶ αὐτοῦ Εὐνομίου, δι' ὀλίγων καὶ τὰ γένη καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν περιέχουσα.

ζ'. "Οτι αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ ἐλέγχεται ὁ Εὐνόμιος ἀκατηγόρητος τὴν ἀπολογίαν ποιησάμενος.

η'. "Οτι αἱ λοιδορίαι, αἷς κατὰ Βασιλείου ἐχρήσατο, τούτῳ μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ πρέπουσαι ἐκ τῶν πραγμάτων δείκνυται.

θ'. "Οτι ἐγκαλῶν Βασιλείῳ τὸ μὴ προστῆναι τοῦ λόγου ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἀγώνων, οὐδὲ αὐτὸς ἐπιδείκνυται ἀλλότριος ὢν τοῦ ἐγκλήματος.

ι'. "Οτι πάντα ὅσα ὠνόμασεν αὐτὸν ὑβριστικὰ ῥήματα ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ψευδῆ διελέγχεται.

ια'. "Οτι ψυχρῶς ἐχρήσατο τῷ κατὰ τὸ ἆθλον σοφίσματι, δι' οὗ κατασκευάζει παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖσθαι τὸ κεκρίσθαι αὐτὸν καὶ μὴ ἀκατηγόρητον τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι.

ιβ'. "Οτι μάτην ἐπονειδίζει τὴν δειλίαν τῷ τοσαύτην ἀνδρείαν ἐπὶ τῶν ἀγώ-

νων πρὸς βασιλέας τε καὶ ὑπάρχους δείξαντι.

ιγ'. Μνήμη τῶν δογματικῶς εἰρημένων καὶ κατὰ διαίρεσιν πρὸς τὰ εἰρημένα μάχη.

ιδ'. Ὅτι κακῶς ἐποίησε μνημονεύων τοῦ σωτηρίου δόγματος, μὴ Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα καθὼς παραδέδοται ὀνομάζων, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις ὀνόμασι χρησάμενος κατὰ τὸ ἴδιον βούλημα.

ιε'. Ὅτι κακῶς ἐποίησε μόνην τὴν τοῦ Πατρὸς οὐσίαν κυριωτάτην εἰπὼν καὶ ἀνωτάτω, κατασκευάζων κατὰ τὸ σιωπώμενον ἄκυρόν τε εἶναι τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος τὴν οὐσίαν καὶ κάτω.

ις'. Ἐξέτασις τοῦ τῆς ὑποταγῆς σημαινομένου, καθ' ὃ λέγει ὑποτετάχθαι τῇ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ οὐσίᾳ τὴν τοῦ Πνεύματος φύσιν· ἐν ᾧ κετεσκευάσθη ὅτι συντάσσεται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον Πατρὶ καὶ Υἱῷ, οὐχ ὑποτάσσεται.

ιζ. Ἐξέτασις τῶν ἐνεργειῶν τίνες κατὰ τὴν φύσιν εἰσίν, ἃς ἕπεσθαι οὗτος λέγει τῇ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ οὐσίᾳ.

ιη'. Ὅτι οὐ κατὰ λόγον ποιεῖ εἰς πλῆθος οὐσιῶν τὸ δόγμα διαμερίζων, οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τοῦ ταῦτα οὕτως ἔχειν παρεχόμενος.

ιθ'. Ὅτι, ἁπλῆν λέγων τὴν θείαν οὐσίαν, μέχρις ὀνόματος συγχωρεῖ τὴν ἁπλότητα.

κ'. Ὅτι κακῶς ποιεῖ τῆς τοῦ Μονογενοῦς ὑπάρξεως ἐνέργειάν τινα προεπινοῶν ἀπεργαστικὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ ὑποστάσεως.

κα'. Ὅτι χαλεπωτέρα τῆς Ἰουδαϊκῆς πλάνης ἡ τούτων βλασφημία.

κβ'. Ὅτι οὐ χρὴ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον ἐπὶ τῆς θείας οὐσίας δογματίζειν· ἐν ᾧ καὶ ἔκθεσις τεχνικὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων.

κγ'. Ὅτι οὐκ ἀμάρτυρός ἐστιν ἡ τῆς πίστεως διδασκαλία ταῖς γραφικαῖς μαρτυρίαις ἠσφαλισμένη.

κδ'. Ὅτι ματαιολογεῖ μεγέθη καὶ διαφορὰς ἔργων καὶ ἐνεργειῶν ἐν τοῖς δόγμασι τῆς εὐσεβείας τεχνολογῶν.

κε'. Ὅτι ὁ πρεσβύτερον κατά τι διαστηματικὸν νόημα τοῦ Υἱοῦ τὸν Πατέρα κατασκευάζων, ἀναγκασθήσεται μηδὲ τὸν Πατέρα ἄναρχον λέγειν.

κς'. Ὅτι οὐχ ἁρμόσει καὶ τῇ κτίσει τὸ τοιοῦτον θεώρημα, ὃ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς ἐξητάσθη, ὅπερ ἐκεῖνοι βιάζονται, ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν Υἱὸν ἀϊδίως σὺν τῷ Πατρὶ θεωρεῖσθαι, τὴν δὲ κτίσιν ἀπό τινος ὡρισμένου χρόνου τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι ὁμολογεῖν.

κζ. Ὅτι μάτην ὑπέλεβε τὰς αὐτὰς ἐνεργείας τὰ αὐτὰ ἔργα ποιεῖν καὶ τὴν παραλλαγὴν τῶν ἔργων παρηλλαγμένας τὰς ἐνεργείας ἐνδείκνυσθαι.

κη'. Ὅτι μάτην ὑπάλαβεν ἀπαράβατον εἱρμὸν ἐν τῇ τῶν φύσεων συμφωνίᾳ δύνασθαι συστῆναι.

κθ'. Ὅτι μάτην ᾠήθη τὴν ἐν ταῖς ἐνεργείαις ἀμφιβολίαν διαλύειν ἐκ τῶν οὐσιῶν, καὶ τὸ ἔμπαλιν.

λ'. Ὅτι οὐδεὶς ἔστι λόγος θεϊκὸς ὁ τὰ τοιαῦτα ζητεῖν κελεύων· ἐν ᾧ κατεσκευάσθη καὶ τὸ μάταιον τῆς ἐν τούτοις φιλοσοφίας.

λα'. Ὅτι ἱκανή ἐστιν εἰς γνῶσιν τῆς κατὰ τὴν οὐσίαν ταὐτότητος ἡ διὰ τῆς προνοίας κατανόησις.

λβ'. Ὅτι ἀδιανόητος ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰπόντος ἀκολουθεῖν τὸν τρόπον τῆς

γεννήσεως τῷ τρόπῳ τῆς ὁμοιότητος.

λγ΄. Ὅτι μάτην ἀπεφήνατο τῇ φυσικῇ τοῦ γεννῶντος ἀξίᾳ διαδείκνυσθαι τὸν τῆς γεννήσεως τρόπον.

λδ΄. Μνήμη τῶν ἐπὶ διαβολῇ τοῦ ὁμοουσίου παρ' αὐτοῦ ῥηθέντων καὶ πρὸς τὰ εἰρημένα μάχη.

λε΄. Κατασκευὴ τοῦ πρὸς τὸν μανιχαϊσμὸν ῥέπειν τὸ δόγμα τῶν Ἀνομοίων.

λς΄. Μνήμη πάλιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δόγματος ἐν παραδρομῇ.

λζ΄. Συνηγορία τῶν παρὰ τοῦ μακαρίου Βασιλείου ῥηθέντων παρὰ τούτου δὲ διαβαλλομένων, ἐν οἷς φησιν ὁ ἡμέτερος τὴν τοῦ Πατρὸς προσηγορίαν καὶ τὴν τοῦ ἀγεννήτου δύνασθαι τὴν αὐτὴν σημαίνειν διάνοιαν.

λη΄. Μάχη πρὸς τοὺς σοφισματώδεις αὐτοῦ συλλογισμοὺς δι' ἐπιχειρημάτων πλειόνων.

λθ΄. Ἀπόκρισις πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον παρ' αὐτοῦ ἐρώτημα, εἰ ὁ ὢν γεννᾶται.

μ΄. Ὅτι ψυχρῶς συστῆναι ἑαυτῷ ἐπεχείρησεν, ἐλεγχθεὶς παρὰ τοῦ μακαρίου Βασιλείου.

μα΄. Ὅτι τὸ ἐπακολουθοῦν οὐ ταὐτόν ἐστιν ἐκείνῳ, ᾧ ἐπηκολούθει.

μβ΄. Ἑρμηνεία τῆς τοῦ ἀγεννήτου σημασίας καὶ τοῦ ἀϊδίου θεωρία.

Β΄. ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
(σ. 316-619).

Τίτλοι κεφαλαίων τοῦ Β΄. Ἀντιρρητικοῦ Λόγου.

α΄. Ὅτι οὐχὶ φιλοτιμίᾳ τινὶ καὶ δόξης ἀνθρωπίνης ἐπιθυμίᾳ πρὸς τὸν ἄσπονδον τοῦτον κατῆλθον πόλεμον.

β΄. Ὅτι ἑκατέρῳ τῶν ὀνομάτων ἴδιόν τι τὸ σημαινόμενον ὕπεστι καὶ οὔτε τῷ ἀγεννήτῳ τὸ ἀμερὲς ἑρμηνεύεται, οὔτε τῷ ἁπλῷ τὸ ἀγέννητον.

γ΄. Ὅτι ὁ Εὐνόμιος ἀποφεύγει τὸ κατ' ἐπίνοιαν ἐπιλέγεσθαι τῷ Θεῷ τὸ ἀγέννητον.

δ΄. Ὅτι ὁ Εὐνόμιος συμβουλεύει μὴ δεῖν τὴν ἐν τοῖς ἄλλοις ὀνόμασι κοινωνίαν ἐπισκοπεῖν δι' ὧν τὸ ὁμότιμον τῆς ἀξίας τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα διασημαίνεται, ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ ἀγεννήτου πρὸς τὸ γεννητὸν ἀντιθέσεως τὸ παρηλλαγμένον τῆς φύσεως συλλογίζεσθαι.

ε΄. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει δύναμις εἰς ἀκριβῆ κατανόησιν οὐσίας Θεοῦ.

ς΄. Ὅτι ἀσφαλές ἐστιν ἀπολυπραγμόνητον ἐᾶν τὴν θείαν οὐσίαν ὡς ἀπόρρητον καὶ ἀνέπαφον λογισμοῖς ἀνθρωπίνοις.

ζ΄. Ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ πάντων διάγομεν, πρῶτον μὲν ἑαυτοὺς ἀγνοοῦντες οἱ ἄνθρωποι, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα.

η΄. Ὅτι οἱ κατ' Εὐνόμιον προσηγορίᾳ μιᾷ τὴν ἀόριστον φύσιν περιμετροῦσι, τῷ ὀνόματι τῆς ἀγεννησίας τὴν οὐσίαν τοῦ Θεοῦ περισφίγγοντες.

θ΄. Ὅτι τῆς θείας φύσεως ἀμυδρὰν μὲν διὰ τῶν λογισμῶν τὴν ἀντίληψιν ἔχομεν, ἀποχρῶσαν ὅμως τῇ βραχύτητι τῆς δυνάμεως ἡμῶν διὰ τῶν ὀνομάτων τῶν περὶ αὐτὴν λεγομένων εὐσεβῶς τὴν γνῶσιν ἐρανιζόμεθα.

ι΄. Ὅτι μηδὲν ἄτοπόν ἐστι τὸ νεωτέρας εἶναι τὰς τῶν ὀνομάτων θέσεις ἐπὶ παντὸς κατονομαζομένου πράγματος καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

ια΄. Ὅτι ἡ ἀγεννησία ὄνομά ἐστι τοῦ Θεοῦ καὶ οὐκ οὐσία.

ιβ΄. Φαμὲν τῆς ἐπινοίας τὴν δύναμιν ἐπ'

ἀγαθῷ ἐντεθεῖσαν παρὰ τοῦ Θεοῦ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει.

ιγ'. Ὅτι εὔλογόν ἐστι, λογικοῦ τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τοῦ Θεοῦ γενομένου, τὰς τῶν ῥημάτων εὑρέσεις εἰς τὴν λογικὴν δύναμιν τὴν ἐντεθεῖσαν παρὰ τοῦ Θεοῦ τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἀνάγειν.

ιδ'. Ὅτι οὐκ ἔστι διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς ἐν θελήματι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀρχέτυπον τῆς ἀγαθότητος κάλλος καὶ ἡ εἰκών ἐστι τῆς ἀγαθότητος.

ιε'. Ὅτι οὐ δεῖ τὰ περὶ φωνῆς καὶ ὁράσεως τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Γενέσει λεγόμενα σωματικώτερον ἑρμηνεύειν.

ις'. Ὅτι διὰ τῆς παρὰ τοῦ ποιητοῦ τῶν ὅλων ὀνομασίας τῶν κτισμάτων οὐ συλλαβῶν ἦχον εὑρίσκομεν δημιουργούμενον, ἀλλὰ πραγμάτων ὑπόστασιν ἐπιγινώσκομεν.

ιζ'. Ὅτι τὰ ἐπὶ Χριστοῦ λεγόμενα ὀνόματα οὐχὶ τῆς φύσεως, ἀλλὰ τῆς ποικιλίας τῶν ἐνεργειῶν σημαντικά εἰσιν.

ιη'. Ὅτι ἅπας ὁ λόγος τῷ Εὐνομίῳ ἄσχολός ἐστιν πρὸς τὸ δεῖξαι ἀνθρωπικῶς τὸ θεῖον διαλεγόμενον καὶ τὰς σημαντικὰς τῶν πραγμάτων φωνὰς αὐτὸν τὸν τῶν πραγμάτων δημιουργὸν τοῖς οὖσιν ἐφαρμόζοντα.

ιθ'. Ὅτι φλυαρία ἐστὶ τὸ παρ' Εὐνομίου λεγόμενον, ὅτι μὴ μόνον τοῖς ποιήμασιν ἐμφαίνεσθαι τὴν τοῦ δημιουργοῦ μεγαλοπρέπειαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὀνόμασι διαδείκνυσθαι τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν οἰκείως καὶ προσφυῶς ἑκάστῳ τῶν γινομένων τὰς προσηγορίας ἁρμόσαντος.

κ'. Ὅτι ἄτοπόν ἐστι τὸν Θεὸν τῶν ὀνομάτων τῶν ἄστρων εὑρετὴν οἴεσθαι, ὡς ἂν μὴ καὶ τὰ τῶν εἰδώλων ὀνόματα ἐκεῖθεν τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι δοκοίη.

κα'. Ὅτι οὐκ ἀρνούμεθα φύσει ἄφθαρτον εἶναι τὸ Θεῖον, ἀλλὰ μόνον τῆς φύσεως ἀλλοτριῶμεν ἐκεῖνα ὅσα ἐπίκτητα γίνεται.

κβ'. Ὅτι ἐπέκεινα τῶν αἰωνίων τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ εἶναι διοριζόμεθα.

κγ'. Ὅτι ἡμεῖς τὸ μὲν μὴ γεγενῆσθαι παρ' ἑτέρου τὴν θείαν ζωήν, ὅπερ σημαίνει ἡ τοῦ ἀνάρχου διάνοια, καὶ αὐτοὶ συντεθέμεθα, αὐτὸ δὲ τὸ διὰ τῆς τοῦ μὴ γεγεννῆσθαι λέξεως σημαινόμενον οὐσίαν εἶναι ἀρνούμεθα.

κδ'. Ὅτι ὁ Εὐνόμιος παραχαράσσει τὰ τοῦ Βασιλείου λόγια, συκοφαντῶν αὐτὸν ὡς μὴ φυλάσσοντα ἄμικτον τῶν χειρόνων αὐτὴν τὴν θείαν οὐσίαν.

κε'. Ὅτι ὁ Βασίλειος δεόντως ἐν τῷ ἀτελευτήτῳ θεωρεῖ τὸ ἄφθαρτον καὶ ἐν τῷ ἀφθάρτῳ νοῖ τὸ ἀτελεύτητον.

κς'. Ὅτι οὐκ ἀσφαλῶς ὁ Εὐνόμιός φησιν φύσεως ἡμᾶς διδάσκειν θεσμὸν ἐν τοῖς ὀνομαζομένοις πράγμασιν, οὐχὶ δὲ ἐν τῇ τῶν ὀνομαζόντων ἐξουσίᾳ κεῖσθαι τὴν τῶν ὀνομάτων ἀξίαν.

κζ'. Ὅτι, εἰ ἀφθαρσία μὲν ὁ Πατήρ, ἀφθαρσία δὲ ὁ Υἱός, οὐσία δὲ τούτων ἑκάτερον, ὁ Εὐνόμιος σύμμαχος τῶν ἡμετέρων λόγων ἀποδεικνύεται.

κη'. Ὅτι, διχῇ μεριζομένης τῆς τῶν ὄντων φύσεως, τῶν μὲν κατ' αἴσθησιν φαινομένων κοινῇ πρόκειται πᾶσιν ἡ γνῶσις, ἐν δὲ τῇ θεωρίᾳ τῆς νοερᾶς φύσεως, ἄλλοι ἄλλως κινοῦνται περὶ τὸ ζητούμενον.

κθ'. Ὅτι μόνον ἐστὶ Θεοῦ προσφυὲς ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν αὐτὸν εἶναι πιστεύειν ὄνομα.

λ'. Ὅτι τὸ μεγαλεῖον τῆς θείας φύσεως γνωρίζεται ἐν τῷ μηδεμίαν ἔχειν πρὸς

ταῦτα κοινωνίαν, ὧν ἡ κάτω φύσις μετέχουσα δείκνυται.

λα'. Ὅτι ὁ Εὐνόμιος παραχαράττει τοὺς ἡμετέρους λόγους, λέγων ἡμᾶς ἐκ τοῦ πάντῃ μὴ ὄντος τὸν Πατέρα λέγειν.

λβ'. Ὅτι κακόν ἐστι τὸ ἑαυτὸν ἀγνοεῖν καὶ μὴ γινώσκειν ὅσον ἐστὶ τὸ διάφορον τοῦ ὑψιπετοῦς Βασιλείου καὶ τοῦ χερσαίου θηρίου.

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1988,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Δογματικὰ Γ':

1. **Κατὰ Εὐνομίου Ἀντιρρητικὸς Λόγος Γ'.** (σ. 6-481, PG 45, 572-908).

ΤΟΜΟΣ Α'. (σ. 26-95, PG 45, 572-616))

α'. Ὁ πρῶτος τόμος τοῦ τρίτου αὐτοῦ Λογου τρίτην πτῶσιν τοῦ Εὐνομίου δεικνύει ὡς ἑαυτὸν διελέγχοντος, καὶ ποτὲ μὲν λέγοντος ὅτι διὰ τὸ γεννηθῆναι κατὰ φύσιν δεῖ Υἱὸν τὸν Μονογενῆ ὀνομάζεσθαι, ὡς τῆς ἁγίας Γραφῆς, φησίν, ἄνωθεν τοῦτο δηλούσης, ποτὲ δὲ ὅτι διὰ τὸ κτισθῆναι μηκέτι Υἱόν, ἀλλὰ ποίημα λέγεσθαι.

β'. Εἶτα πάλιν τὴν τοῦ «Κύριος ἔκτισέ με» ῥῆσιν παγκάλως καὶ ἁρμοδίως καὶ ἀκριβῶς διεξετάσας ἐκτίθεται.

γ'. Ἔπειτα τὴν τοῦ γεννητοῦ καὶ ἀγεννήτου οὐκ ἀλλοτρίωσιν οὐσίας ἔκ τε τοῦ Ἀδὰμ καὶ Ἄβελ καὶ ἑτέρων ὑποδειγμάτων δείκνυσιν.

δ'. Εἶθ' οὕτως τὴν τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα ἑνότητα καὶ τὸ ταὐτὸν τῆς οὐσίας καὶ κοινὸν τῆς φύσεως· ἐν ᾧ καὶ φυσιολογία περὶ γεννήσεως οἴνου, καὶ ὅτι ὅ τε Υἱὸς καὶ τὸ γέννημα ἐπὶ τῆς τοῦ Μονογενοῦς προσηγορίας ὁμογενῆ τὴν οἰκειότητα ἔχουσιν.

ε'. Πρὸς τούτοις τὸ ἀκατάληπτον τῆς θείας οὐσίας διέξεισι καὶ τὸ πρὸς τὴν Σαμαρεῖτιν ῥηθέν, «ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε», ἑρμηνεύει.

ς'. Μετὰ ταῦτα τὴν τοῦ υἱοῦ κλῆσιν καὶ τὴν τοῦ γεννήματος, διαφοράς τε υἱῶν Θεοῦ πλείστας καὶ ἀνθρώπων καὶ κριῶν καὶ ἀπωλείας φωτός τε καὶ ἡμέρας ἐκτίθεται.

ζ'. Πρὸς οἷς τὰς τοῦ Μονογενοῦς προσηγορίας θεϊκάς τε καὶ ἀνθρωπίνας διερμηνεύσας, τὸ γεννητὸν καὶ ἀγέννητον διεξετάσας, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Β'. (σ. 96-177, PG 45, 617-677).

α'. Ὁ δεύτερος οὗτος τόμος τὴν περὶ τοῦ γεννήματος φυσιολογίαν καὶ τὴν περὶ τῆς ἀπαθοῦς γεννήσεως τοῦ Μονογενοῦς καὶ τὸ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος», ἔτι τε τὴν ἐκ Παρθένου γέννησιν σαφῶς διερμηνεύει.

β'. Εἶθ' οὕτως τὰ ἁρμόζοντα περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς γηΐνης ταῦτα περὶ τοῦ Μονογενοῦς τὸν Εὐνόμιον εἰρηκέναι διελέγξας, τρεπτὸν αὐτὸν καὶ κτιστὸν βουλόμενον δεῖξαι ἀποδείκνυσιν.

γ'. Εἶτα τὸν περὶ τοῦ πρωτοτόκου λόγον πάλιν ὡς παρὰ τοῦ ἀποστόλου τετράκις μνημονευθέντα θαυμασίως διέξεισιν.

δ'. Μετὰ τοῦτο πάλιν τὸ ἀπαθὲς τῆς τοῦ Κυρίου γεννήσεως καὶ τὸ τοῦ Εὐνομίου ἀνόητον ὡς τὴν γεννηθεῖσαν οὐσίαν τὴν τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα σχέσιν ἀρνουμένου· ἐν οἷς καὶ τὸ κατὰ τὴν Κίρκην καὶ τὸ τοῦ μανδραγόρου διέξεισι φάρμακον.

ε'. Πάλιν τε τὸν Εὐνόμιον ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἀναγκαζόμενον τῷ ὀρθῷ συν-

ηγοροῦντα δείκνυσι δόγματι, κυριωτάτην καὶ πρώτην οὐ μόνον τὴν τοῦ Πατρός, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Μονογενοῦς οὐσίαν ὁμολογοῦντα.

ς΄. Εἶτα τὸν περὶ τοῦ γεννήματος καὶ ποιήματος καὶ κτίσματος γυμνάζει λόγον καὶ τὸ ἀμεσίτευτον καὶ ἀμέριστον τῆς οὐσίας καὶ τὴν πρὸς τὸν κτίσαντα καὶ πεποιηκότα σχέσιν ἀσεβῶς παρά τε Εὐνομίου καὶ Θεογνώστου λεγόμενα ἀποδείκνυσι.

ζ΄. Πρὸς τούτοις τὸ ἀσύγκριτον τῶν μετὰ τὸν Υἱὸν γενομένων, καὶ τὴν κακούργως παρὰ τοῦ Εὐνομίου ἐπινοηθεῖσαν διὰ τῆς τοῦ Μονογενοῦς καὶ τοῦ υἱοῦ ὀνομασίας εἰς ἀπάτην τῶν ἀκροωμένων ἐπικεκρυμμένην εἰδωλολατρίαν σοφῶς καὶ ἐντέχνως διελέγχει.

η΄. Εἶθ' οὕτως τὴν τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ οὐσίαν ἀπαράλλακτον δείκνυσιν· ἐν ᾧ καὶ πολλὰς παραλλαγὰς καὶ ἁρμονίας ἐκδιδάσκει, τήν τε μορφὴν καὶ σφραγῖδα καὶ χαρακτῆρα διασαφῶν.

θ΄. Ἔπειτα οὐσίαν τε καὶ γέννησιν διασαφήσας, τὴν τοῦ Εὐνομίου κενολογίαν καὶ φλυαρίαν κροτάλῳ ἐοικέναι ἀποκαλεῖ.

ι΄. Ἔπειτα τὰ περὶ τῆς τοῦ Μονογενοῦς γεννήσεως παρὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ῥηθέντα ὡς παρὰ Εὐνομίου κακῶς διαβληθέντα σοφῶς διελέγξας τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Γ, (σ.178-217, PG 45, 677-708).

α΄. Ὁ δὲ τρίτος τόμος τὰ παρὰ τῆς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου φωνῆς ῥηθέντα ἐπαγγέλλεται εἰπεῖν, ἀναβάλλεται δέ, καὶ πρότερον μὲν περὶ τῆς κτίσεως διαλέγεται, ὅτι μηδὲν αὐτῆς ἐστι σεβάσμιον, ἀλλ' ἀπαιδεύτῳ καὶ ἀσθενεῖ διανοίᾳ πλανηθέντες οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς θαυμάσαντες τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐθεοποίησαν· ἐν ᾧ καὶ τὴν Ἡσαΐου ῥῆσιν τό, «ἐγὼ Θεὸς πρῶτος», παγκάλως διερμήνευσεν.

β΄. Εἶτα τὴν Πέτρου διέξεισι ῥῆσιν ὅτι «Κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς αὐτὸν ἐποίησεν»· ἐν ᾧ καὶ τὴν παρὰ Εὐνομίου ἀντίρρησιν, ἣν κατὰ τοῦ ἁγίου Βασιλείου διὰ τὴν τοιαύτην ῥῆσιν ἐποιήσατο, τάς τε λοιδορίας καὶ ὕβρεις ὑφειμένως ἐξέθετο.

γ΄. Πρὸς ἃς ἀπάντησις θαυμαστή τις καὶ ξένη καὶ ἀπόδειξις τῆς τοῦ σταυρωθέντος δυνάμεως, καὶ ὅτι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, οὐ τῆς τοῦ Μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς ἡ ὕψωσις γέγονε, καὶ ἑρμηνεία τοῦ σταυρικοῦ σχήματος καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ προσηγορίας καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀνακριθείσης θεότητος τῷ ἀνθρωπίνῳ χαρισθέντα ἀγαθά.

δ΄. Εἶτα τὴν τοῦ Εὐνομίου συκοφαντίαν, ὡς ἄνθρωπος εἰς ἄνθρωπον κεκενῶσθαι τὸν μέγαν Βασίλειον λέγοντα, ψευδῆ ἀποδείκνυσι, καὶ τὴν τοῦ Μονογενοῦς κένωσιν ἐπὶ ἀνακλήσει τοῦ πεπονθότος ἀνθρώπου γεγονέναι ἀποφαίνει.

ε΄. Μετὰ τοῦτο οὐ δύο Χριστοὺς οὐδὲ δύο κυρίους, ἀλλ' ἕνα Χριστὸν καὶ ἕνα Κύριον ἀποδείκνυσι, καὶ ὅτι ἡ θεία φύσις, τῇ ἀνθρωπίνῃ μιχθεῖσα, ἀσυγχύτους ἑκατέρας φύσεως τὰς ἰδιότητας διετήρησε, καὶ διὰ τὴν συμφυΐαν κοινὰς καὶ τὰς ἐνεργείας κατονομάζεσθαι εἴρηκε, τοῦ τε θείου εἰς ἑαυτὸν

καὶ τὰ πάθη τοῦ δούλου ἀναλαμβάνοντος καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου τῇ δεσποτικῇ τιμῇ συνδοξαζομένου καὶ τῇ δυνάμει τῆς ἀνακραθείσης θείας φύσεως εἰς ἑαυτὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἀναποιηθείσης, διὰ πολλῶν πανσόφως ἐξέθετο.

ΤΟΜΟΣ Δ΄, (σ. 218-255, PG 45, 709-737).

α΄. Καὶ ὁ τέταρτος δὲ τόμος οὐ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντα, ὡς ὁ Εὐνόμιος τὸν μέγαν Βασίλειον εἶπεν εἰρηκέναι ψευδῶς διαβάλλων, δείκνυσιν, ἀλλὰ τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Υἱὸν σάρκα ἀνθρωπείαν ἐνδυσάμενον καὶ μεσίτην Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων γενόμενον, παθητὸν σαρκί, ἀπαθῆ τῇ θεότητι, πιστωσάμενος τὸν Εὐνόμιον συκοφάντην ἀπέδειξεν.

β΄. Εἶτα πάλιν τῆς τοῦ Πέτρου μέμνηται φωνῆς τῆς «ἐποίησε», καὶ τῆς ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους, ἥ φησιν «Ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τὸν Ἰησοῦν παρὰ Θεοῦ γεγενῆσθαι», ἱκανῶς τε ὑπὲρ τῶν παρὰ Εὐνομίου ἐπαχθέντων αὐτῷ ἐγκλημάτων ἀπολογησάμενος, αὐτὸν τὸν Εὐνόμιον συνηγοροῦντα τοῖς τοῦ μεγάλου ἀποδείκνυσι Βασιλείου λόγοις καὶ Κύριον τὸν Μονογενῆ Υἱὸν σάρκα ἐνδυσάμενον γεγονέναι λέγοντα.

γ΄. Ἔπειτα τὸ πρὸς τὸν Φίλιππον ῥηθὲν παρὰ τοῦ Κυρίου, «ὁ ἑωρακὼς ἐμέ», τὸν ἐν τῷ ἀλλοιωθέντι σώματι ὄντα, «ἑώρακε τὸν Πατέρα», θαυμασίως διέξεισιν· ἐν ᾧ καὶ τὸ κατὰ τὸ φιλάνθρωπον πάθος τοῦ Κυρίου καὶ τὸ τοῦ Πατρὸς ἀπαθές, δημιουργικόν τε καὶ προνοητικὸν καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων συμφυΐαν καὶ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν ἀνάλυσιν παγκάλως διελήλυθεν.

δ΄. Εἶτα πάλιν τὴν παρὰ τοῦ Πετρου ῥῆσιν ἀναλαβών, ὅτι «Κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς αὐτὸν ἐποίησε», καὶ διὰ πολλῶν συλλογισμῶν ταύτην πανσόφως διασαφήσας ἐν ταύτῃ τὸν Εὐνόμιον τῷ ὀρθῷ συνηγοροῦντα δείκνυσι δόγματι· ἐν οἷς τά τε θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ὀνόματα διὰ τὴν τῶν φύσεων ἀνάκρασιν ἑκατέρᾳ φύσει ἐφαρμόσας τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Ε΄, (σ. 256-293, PG 45, 737-765).

α΄. Οὗτος δὲ ὁ ε΄ τόμος τὴν "κύριος" λέξιν οὐκ οὐσίας ὄνομα κατὰ τὴν Εὐνομίου ἔκθεσιν, ἀλλ' ἀξίας ἔκ τε τῶν πρὸς Κορινθίους διαφόρων ῥητῶν καὶ τῶν πρὸς Ἑβραίους τῆς τε τοῦ κυρίου φωνῆς ἀποδείκνυσι, πολλά τε περὶ Πνεύματος καὶ Κυρίου θαυμαστῶς φιλοσοφήσας τὸν Εὐνόμιον ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐλέγχει ῥημάτων τοῖς ὀρθοῖς συνηγοροῦντα, καὶ μὴ βουλόμενον, δόγμασι, καὶ τοῖς ἰδίοις βαλλόμενον βέλεσιν.

β΄. Εἶτα λέγει, ὅτι ἡ προσφυὴς τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ πράγματα σχέσις ἀμετάθετός ἐστιν, εἶθ' οὕτω τὸν περὶ τοῦ γεννητοῦ καὶ ἀγεννήτου λόγον ὡς κάλλιστα διέξεισι.

γ΄. Μεθ' ἃ περὶ παραλλαγῆς ὀνομάτων καὶ πραγμάτων διεξιών, περὶ τῶν ἄνευ αἰτίας ἀγεννήτων καὶ ἀνυπάρκων, οἷον σκινδαψοῦ καὶ Μινωταύρου καὶ Βλίτυρι καὶ Κύκλωπος καὶ Σκύλλης, τῶν μηδ' ὅλως γεννηθέντων, διεξελθὼν τὰ κατ' οὐσίαν ἀλλότρια φθαρτὰ ἀλλήλων ὑπάρχοντα δείκνυσιν, ὡς πῦρ ὕδατος καὶ τὰ λοιπὰ ἀλλήλων· ἐπὶ δὲ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ κοινῆς τῆς οὐσίας οὔσης καὶ ἐν ἀλλή-

λοις τῶν ἰδιοτήτων οὐσῶν, οὐδεμία τῇ φύσει λώβη ἐπάγεται.

δ'. Ἔπειτα λέγει, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῇ κτίσει ὄντα πράγματα παρὰ ἀνθρώπων ὠνόμασται, εἰ καὶ διαφόρως παρ' ἑκάστου καλεῖται ἔθνους, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀγεννήτου προσηγορία παρ' ἡμῶν ὠνόμασται· αὐτῆς δὲ τῆς θείας οὐσίας προσηγορίαν κυρίαν τῆς θείας ἔχουσαν φύσεως ἔμφασιν ἢ καθόλου μὴ εἶναι ἢ ἡμῖν ἄγνωστον εἶναι.

ε'. Πολλά τε περὶ τοῦ ὄντος καὶ ἀγεννήτου καὶ ἀγαθοῦ διαλεχθεὶς περί τε τῆς ὁμοουσιότητος καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν καὶ τῆς τῶν σωμάτων ὁμοουσιότητος, ἔτι τε τῶν οὐρανίων δυνάμεων τὸ μὴ παρηλλαγμένον τῆς οὐσίας δείξας, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀξιωμάτων διαφοράν, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ ϛ', (σ. 294-337, PG 45, 765-800).

Ὁ δὲ ἕκτος τόμος τὴν παρὰ τῶν αἱρετικῶν βλασφημίαν τῶν "ἐξ οὐκ ὄντων" τὸν Μονογενῆ λεγόντων, καὶ ὅτι "ἦν ὅτε οὐκ ἦν» πάνυ θαυμαστῶς ἀνατρέπει, καὶ οὐ πρόσφατον, ἀλλ' ἐξ ἀϊδίου τὸν Υἱὸν ὄντα δείκνυσιν, ἔκ τε τοῦ τῷ Μωϋσεῖ εἰρηκέναι», ἐγώ εἰμι ὁ ὤν», τῷ δὲ Μανωέ, «ἵνα τί ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ τοῦτό ἐστι θαυμαστόν». Πρὸς τούτοις καὶ ὁ Δαβὶδ πρὸς τὸν Θεόν φησι, «σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν», ἀλλὰ καὶ ὁ Ἠσαΐας, «ἐγὼ Θεὸς πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα», καὶ ὁ εὐαγγελιστής, «ἐν ἀρχῇ ἦν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν»· καὶ μήτε ἀρχήν, μήτε τέλος ἔχοντα, εἰδωλολάτρας δὲ τοὺς πρόσφατον ἐξ οὐκ ὄντων αὐτὸν λέγοντας ἀποδείκνυσιν· ἐν οἷς καὶ τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑποστάσεως παγκάλως διερμηνεύει.

β'. Εἶτα τὴν βούλησιν τοῦ Πατρὸς περὶ τῆς τοῦ Υἱοῦ γεννήσεως διεξιών, δείκνυσι τὸ ἀγαθὸν βούλημα ἐξ ἀϊδίου ὄν, ὅπερ ἐστὶν ὁ Υἱός, τῷ Πατρὶ ἐνυπάρχων καθάπερ τῇ φλογὶ ἡ αὐγὴ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἡ τοῦ ὁρᾶν ἐνέργεια, συμφυὴς οὖσα τῇ βουλήσει.

γ'. Εἶθ' οὕτω τὰ περὶ τῆς οὐσίας τοῦ Υἱοῦ ὡς προεξετασθέντα παραδραμών, τὸ περὶ τῆς γεννήσεως σημαινόμενον διέξεισι, διαφόρους εἰπὼν γεννήσεις ἐξ ὕλης καὶ τέχνης, ὡς οἰκοδομημάτων, καὶ ἐκ τῆς τῶν ζώων διαδοχῆς, τῶν τε ἐξ ἀπορροίας, ὡς ἐφ' ἡλίου καὶ ἀκτῖνος, λαμπάδος καὶ αὐγῆς, ἀρωμάτων καὶ μύρων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ποιότητος, καὶ τῶν ἐκ τοῦ νοῦ λόγων, καὶ τῶν ἀπὸ σήψεως ξύλων καὶ πυρὸς συμπιλήσεως, καὶ ἑτέρων μυρίων, πανσόφως διελήλυθεν.

δ'. Πρὸς τούτοις τὰς περὶ Θεοῦ ἐνεργείας ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων δείκνυσιν ὑποδειγμάτων· καὶ γὰρ ὃ χεῖρες καὶ πόδες καὶ τὰ λοιπὰ μόρια τοῦ σώματος, μεθ' ὧν οἱ ἄνθρωποι δημιουργοῦσι, τοῦτο ἀντὶ πάντων ἐπὶ Θεοῦ μόνον τὸ βούλημα ὑπάρχει. Οὕτω δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς γεννήσεως παρηλλαγμένον τυγχάνει· διὸ καὶ Μονογενὴς προσηγόρευται, διὰ τὸ μηδεμίαν κοινωνίαν ἑτέρας γεννήσεως ἢ ἀδελφὴν ἔχειν τὴν κτίσιν, ἀλλ' ἀπαύγασμα δόξης καὶ ὀσμὴ μύρου λεγόμενος, τὸ συνημμένον καὶ συναΐδιον τῆς πρὸς τὸν Πατέρα σχέσεως δείκνυσιν.

ε'. Εἶτα τὴν τοῦ δημιουργοῦ καὶ Μονογενοῦς ὑπόστασιν οὐκ ἀρχὴν ἔχουσαν ὥσπερ καὶ τὰ δημιουργήματα, ὡς ὁ Εὐνόμιός φησιν, ἀλλ' ἄναρχον καὶ

ἀΐδιον δείξας, καὶ μηδεμίαν κοινωνίαν μήτε ἀπὸ τῆς οὐσίας, μήτε ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τὸν Μονογενῆ πρὸς τὴν κτίσιν ἔχοντα, ἀλλ' ἐξ ἀϊδίου τῷ Πατρὶ συνόντα, καθὼς ἡ πανάρετος λέγει Σοφία, ἀρχήν τε καὶ τέλος καὶ μεσότητα χρόνων ὄντα· πολλά τε περὶ τῆς τοῦ Μονογενοῦς θεότητος καὶ ἀϊδιότητος, ἔτι τε περὶ ψυχῶν καὶ ἀγγέλων καὶ ζωῆς καὶ θανάτου εἰπών, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Ζ', (σ. 338-371, PG 45, 801-825).

α'. Ὁ ζ' τόμος τὴν Εὐνομίου θεολογίαν μέχρι μέν τινος καλῶς ῥηθεῖσαν λέγει. Εἶτ' ἐφεξῆς ἐκ τῶν Φίλωνος λόγων τό, "ὁ Θεὸς πρὸ τῶν ἄλλων ὅσα γεννητά", διὰ τὴν συγγένειαν τοῦ φρονήματος, μετὰ τῶν ἰδίων ἀναμίξας λόγων, προσθεὶς δὲ καὶ τό, "τῆς ἰδίας κατακρατεῖ δυνάμεως", τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀτοπίας μυσαχθείς, θαυμαστῶς ἐξελέγχει.

β'. Εἶτα τὴν τοῦ Υἱοῦ γέννησιν οὐ κατὰ τὴν Εὐνομίου φωνήν, "τότε ἐγέννησε", λέγοντος, "ὅτε ἠθέλησεν ὁ Πατήρ, καὶ οὐ πρότερον", ἀλλὰ πάντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν πλήρωμα τὸν Υἱὸν ὄντα ἀεὶ ἐν τῷ Πατρὶ θεωρεῖσθαι πανσόφως ὑπέδειξεν, ἀπ' αὐτῶν τῶν Εὐνομίου λόγων συνηγορίαν ποιησάμενος τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως.

γ'. Καὶ ὅτι οὐ κατὰ τὴν κοινὴν καὶ σαρκώδη γέννησιν ἡ προαιώνιος τοῦ Μονογενοῦς τεκμαίρεται, ἀλλ' ἄναρχός ἐστι καὶ ἀτελεύτητος, καὶ οὐ καθὼς Εὐνόμιος ἀπὸ τῶν Πλάτωνι περὶ ψυχῆς ῥηθέντων καὶ τῆς παρ' Ἑβραίοις τοῦ σαββάτου ἀναπαύσεως ἀνοήτως ἀναπλάττει, μὴ εἰδὼς τὴν δύναμιν αὐτῶν.

δ'. Εἶτα τὴν κατὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου παρὰ τοῦ Εὐνομίου συκοφαντίαν ὡς "ἀγέννητον" τὸν Μονογενῆ καλοῦντος ψευδῆ ἀποδείξας, πάλιν περὶ τὸ ἀΐδιον καὶ ὂν καὶ ἀτελεύτητον τοῦ Μονογενοῦς, δημιουργίας τε καὶ φωτὸς καὶ σκότους πανσόφως διεξελθών, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Η', (σ. 372-409, PG 45, 825-853).

α'. Ὁ η' δὲ τόμος τὸ ἀνέφικτον καὶ ἀκατάληπτον τῆς τῶν ὄντων εὑρέσεως διεξέρχεται. Ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ τῆς φύσεως καὶ διαπλάσεως τοῦ μύρμηκος παραδόξως ἐκτίθεται, καὶ τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν, «Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα καὶ ἡ ὁδός», τῶν τε θείων ὀνομάτων τὰς προσηγορίας καὶ ἑρμηνείας, τήν τε τῶν υἱῶν Βενιαμὶν ἱστορίαν διέξεισιν.

β'. Εἶτα τὴν αἰώνιον ζωήν, τουτέστι τὸν Χριστόν, τοῖς μὴ ὁμολογοῦσι θαυμαστῶς ὑπέδειξε, καὶ θρῆνον αὐτοῖς τὸν ἐπὶ τῷ Ἰεχονίᾳ τοῦ Ἰερεμίου ἐξετραγῴδησε, πρὸς Μοντανὸν καὶ Σαβέλλιον οἰκείως ἔχουσιν.

γ'. Ἔπειτα τὸ ἀΐδιον τῆς τοῦ Υἱοῦ γεννήσεως καὶ τὸ ταὐτὸν τῆς οὐσίας τῷ γεννήσαντι ἀχώριστον δείκνυσι, τὸ δὲ τοῦ Εὐνομίου ἀνόητον τοῖς κατὰ ψαμάθων παίζουσιν ἀπεικάζει νηπίοις.

δ'. Μετὰ τοῦτο τὸν κυρίως ὄντα Υἱὸν καὶ ἐν τοῖς κόλποις ὄντα τοῦ Πατρὸς ἁπλοῦν τε καὶ ἀσύνθετον καὶ μὴ κυριευόμενον παρὰ τοῦ Πατρὸς μήτε δουλεύοντα τὸν ἡμᾶς τῆς δουλείας ἀπαλλάξαντα δείκνυσιν, καὶ εἰ μὴ τοῦτο, οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ ὁ Πατήρ, ὡς ἐν τῷ Υἱῷ ὢν καὶ ἓν ὤν, δοῦλος ἔσται· ἀπὸ δὲ τοῦ εἶναι ἡ ὄντος ἐπωνυμία παρεσχημάτισται. Παντα δὲ

ταῦτα γενναίως καὶ θαυμαστῶς διεξετάσας, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Θ΄, (σ. 410-447, PG 45, 853-884).

α΄. Ὁ θ΄ τόμος οὐ τῷ Πατρὶ μόνον τοῦ ἀγαθοῦ τὴν ἐπωνυμίαν ὀφείλεσθαι, ὥς φησιν ὁ Εὐνόμιος, ὁ μιμητὴς Μανιχαίου καὶ Βαρδησάνου, ἀλλὰ ὅτι καὶ τῷ Υἱῷ τῷ διὰ φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα τὸν ἄνθρωπον πλάσαντι καὶ διὰ σταυροῦ καὶ θανάτου ἀναπλάσαντι ἡ τοῦ ἀγαθοῦ προσηγορία ὀφείλεται, δείκνυσι.

β΄. Καὶ ὅτι οὐ διθεΐα ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ὡς Μαρκίων ὁ ὁμόφρων αὐτοῦ οἴεται, πανσόφως ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς ῥήσεως τῆς, «Διδάσκαλε ἀγαθέ», λεγούσης καὶ τῆς τοῦ ἀμπελῶνος παραβολῆς Ἠσαΐου τε καὶ Παύλου ἀποδείκνυσι, καὶ ὅτι οὐ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ὄντος ἢ ἀγαθοῦ ἢ τὴν τοῦ Πατρὸς ἀλλοτρίωσιν ὁ Υἱὸς ἀρνεῖται, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν γενομένων ἐξουσίαν προσήκειν αὐτῷ φησιν.

γ΄. Εἶτα τὴν τοῦ Εὐνομίου ἀμαθίαν καὶ τὸ ἀσυνάρτητον καὶ γελοῖον τῶν λόγων αὐτοῦ ἐκτίθεται, ἄγγελον τοῦ ὄντος τὸν Υἱὸν λέγοντος καὶ κατώτερον τῆς θείας φύσεως, ὅσον τῶν ἑαυτοῦ ὁ Υἱὸς ὑπερέχει κτισμάτων. Πρὸς ἃ γενναία καὶ σφοδρὰ ἡ ἀντίθεσις καὶ ὁ ἔλεγχος ὀργιλώτερος, καὶ ὅτι ὁ χρηματίζων τῷ Μωϋσεῖ, αὐτός ἐστιν ὁ ὤν, ὁ Μονογενὴς Υἱός, ὃς τῷ Μωϋσεῖ αἰτοῦντι, «εἰ μὴ αὐτὸς συμπορεύῃ ἡμῖν, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν», εἴρηκεν ὅτι, «καὶ τοῦτόν σου τὸν λόγον ποιήσω»· ὃς καὶ ἄγγελος καλεῖται παρά τε Μωϋσέως καὶ Ἠσαΐου, ἐν ᾧ παρήχθη ὅτι, «παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν».

δ΄. Μετὰ τοῦτο τὸ πλῆθος τῆς ἀντιρρήσεως δεδιώς, τὰ πολλὰ τοῦ ἀντιπάλου παρέδραμεν ὡς ἤδη προανατραπέντα. Τὰ δὲ λείποντα διὰ τοὺς οἰουμένους κράτιστα εἶναι, διὰ βραχέων ἐπιτεμών, τὴν τοῦ Εὐνομίου βλασφημίαν διελέγχει λέγοντος, ὅπερ ἐπὶ πάσης τῆς κτίσεως ζῷά τε καὶ φυτά εἰσι, πρὸ τῆς ἰδίας γεννήσεως μὴ ὄντα, τοῦτο καὶ τὸν Κύριον εἶναι καὶ ὁμοίως τῆς τῶν βατράχων γενέσεως· φεῦ τῆς βλασφημίας.

δ΄. Πάλιν τε Κύριον αὐτὸν καὶ Θεὸν καὶ δημιουργὸν πάσης τε νοητῆς καὶ αἰσθητῆς κτίσεως ὁ Εὐνόμιος καλεῖ παρὰ τοῦ Πατρὸς τὴν δύναμιν τῆς δημιουργίας καὶ τὴν ἐπιτροπὴν εἰληφότα, καθάπερ χειροτέχνης παρὰ τοῦ μισθουμένου τὴν δημιουργίαν ἐπιτραπεὶς ἐπίκτητόν τε καὶ ἔξωθεν τῆς δημιουργίας τὴν δύναμιν εἰληφότα ἐκ τῆς ἀποκληρωθείσης αὐτῷ δυνάμεως κατὰ τὰς ποιὰς τῶν ἀστέρων, ἐπιπλοκάς τε καὶ ἀποστάσεις, τῆς εἱμαρμένης ἐπικλωθούσης τοῖς τικτομένοις τὰς ἀποκληρώσεις τῶν βίων. Καὶ τὰ πολλὰ παρατρέχων ἐκ τῶν παρ᾽ αὐτοῦ γεγραμμένων τὴν βλασφημίαν ἐλέγχει, γῇ καὶ ἀγγέλοις ὁμοίως γεγονότα τὸν ποιητὴν τῶν ἁπάντων καὶ μηδὲν τῆς πάντων γενέσεως τὴν τοῦ Μονογενοῦς ἀπᾴδειν ὑπόστασιν· μήτε θεῖον μυστήριον, μήτε ἔθος, μήτε τινὶ τῶν τῆς θεοσεβείας διδασκάλων πειθόμενον πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας εὕρεσιν, εἰ μὴ Μανιχαῖον, Κόλουθον, Ἄρειον, Ἀέτιον καὶ τοὺς κατ᾽ αὐτούς, λῆρον πάντα τὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ παίγνιον τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἔθη καὶ σεβάσμια ἡγούμενον μυστήρια, μηδὲν τῶν Ἑλλήνων διαφέροντα, οἳ μέγαν Θεὸν ὑπερέχοντα

τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπέλαβον δόγματος. Οὕτως οὖν καὶ ὁ νέος οὗτος εἰδωλολάτρης ὁμοίως κηρύσσει καὶ εἰς δημιουργὸν καὶ κτίστην τὸ βάπτισμα γίνεσθαι, μὴ δεδιὼς τὴν ἀρὰν τῶν προσθήκην ἢ ἔλλειψιν ἐν ταῖς θείαις ποιουμένων γραφαῖς· ἀντίχριστόν τε τοῦτον ἀποδεικνύς, τὸν λόγον πληροῖ.

ΤΟΜΟΣ Ι', (σ. 448-481, PG 45, 884-908).

α'. Οὗτος δὲ ὁ ι' τόμος τὸν πρὸς τὴν Μαρίαν παρὰ τοῦ Κυρίου ῥηθέντα λόγον, «μή μου ἅπτου, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα», θαυμαστῶς ἑρμηνεύει.

β'. Εἶτα τὴν παρὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐλεγχεῖσαν βλασφημίαν τοῦ Εὐνομίου εἰς τὴν τοῦ σκότους μοῖραν τὸν Μονογενῆ ἀφορίσαντος Θεόν, καὶ τὴν τοῦ Εὐνομίου ἀπολογίαν, ἤτοι ἀνάλυσιν τῆς παρ' αὐτοῦ ῥηθείσης βλασφημίας, ἐκθέμενος, πλείονα ἀπὸ τῆς ἀπολογίας τὴν αὐτοῦ νῦν βλασφημίαν τῆς προτέρας ἀποδείκνυσιν· ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ ἀπροσίτου καὶ ἀληθινοῦ φωτὸς πανσόφως διελήλυθεν.

γ'. Πρὸς τούτοις τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν τήν, «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος», καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸ φῶς καὶ τό, «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο», κακῶς παρὰ Εὐνομίου νοηθέντα, παραδόξως ἡρμήνευσε, καὶ τὴν βλασφημίαν ἀνεσκεύασε, τήν τε οἰκονομίαν τοῦ Υἱοῦ διὰ φιλανθρωπίαν, οὐκ ἀδυναμίαν, Πατρός τε συνεργίᾳ γεγενημένην δείκνυσι.

δ'. Πρὸς τούτοις δὲ πάλιν τὸν Εὐνόμιον τὴν ἀγεννησίαν ἐκ τῶν ἱερογλυφικῶν γραφῶν καὶ τῆς Αἰγυπτίων μυθοποιΐας καὶ εἰδωλολατρίας μεμαθηκέναι διελέγχει, Ἄνουβιν καὶ Ὄσιριν καὶ Ἶσιν τῷ τῶν Χριστιανῶν ἐπεισάγοντα δόγματι, καὶ μὴ χάριν τῷ Μονογενεῖ τὸν ἄνθρωπον ἔχειν, ὡς κατ' ἀνάγκην τὰ πάθη δεξάμενον καὶ μὴ βουλόμενον, ὡς οὐδὲ τὸ πῦρ τῆς θερμότητος, οὔτε τῆς ῥοῆς τὸ ὕδωρ, ὡς οὐκ εἰς δύναμιν ἐξουσιαστικήν, ἀλλ' εἰς φύσεως ἀνάγκην τὸ γεγονὸς ἀναφέροντα.

ε'. Εἶτα πάλιν περὶ ἀληθινοῦ καὶ ἀπροσίτου φωτός, Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, ἰδιότητός τε καὶ κοινότητος καὶ οὐσίας διεξελθών, περί τε γεννητοῦ καὶ ἀγεννήτου, ὡς μηδεμίαν ἐναντιότητα κατὰ τὸ σημαινόμενον ἔχοντος, ἀλλ' ἀντίθεσίν τινα καὶ ἀντιδιαστολὴν ἀμεσίτευτον ἀποδείξας, τὸν λόγον πληροῖ.

2. Λόγος Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὴν Εὐνομίου ἔκθεσιν. (σ. 484-629).

Ὅτι ἡ χριστιανικὴ πίστη προέρχεται ὄχι ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος φανερώθηκε πάνω στὴ γῆ καὶ ἔζησε μαζί μὲ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὐδεμία προσθήκη ἢ ἀφαίρεση ἢ παραλλαγὴ κάνομε σ' αὐτήν, τὰ ὅσα δὲ λένε οἱ θεομάχοι ἐναντίον τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὀνομάζοντας κτίσματα τὰ δύο πρόσωπα τῆς θεότητας, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν ἄρνηση τοῦ δόγματος τῆς θεότητας.

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α') Λόγοι Δογματικοί.

1. **Πρὸς Εὐστάθιον,** Περὶ τῆς ἁγίας. Τριάδος, (σ. 8-25).

2. **Πρὸς Ἀβλάβιον,** Περὶ τοῦ μὴ οἴεσθαι λέγειν τρεῖς θεούς. (σ. 26-53, PG 45, 116).
3. **Πρὸς Σιμπλίκιον,** Περὶ πίστεως. (σ. 54-65, PG 45, 136).
4. **Κατὰ Μακεδονιανῶν τῶν Πνευματομάχων** περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (σ. 66-115, PG 45, 1301).
5. **Πρὸς Θεόφιλον,** Κατὰ Ἀπολιναριστῶν. (σ. 116-127).
6. **Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὰ Ἀπολιναρίου** (σ. 128-305, PG 45, 1124).
7. **Κατὰ Ἀρείου καὶ Σαβελλίου** (σ. 308-333, PG 45, 1281).

Β') Ἐπιστολὲ ς (Α' – ΛΑ'),
(σ. 336-509, PG 46, 1000-1101).

1. **Πρὸς Φλαβιανόν,** ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. (Ἀφήγηση μετὰ ἀθυμίας περὶ Ἑλλαδίου, διαδόχου τοῦ ἁγίου Βασιλείου), (σ. 336-349, PG 46, 1000).
2. **Περὶ τῶν ἀπιόντων εἰς Ἱεροσόλυμα,** (σ. 350-359, PG 46, 1009).
3. **Ταῖς ἀδελφαῖς Εὐσταθίᾳ καὶ Ἀμβροσίᾳ** καὶ τῇ θυγατρὶ Βασιλίσσῃ, (σ. 360-373).
4. **Πρὸς Εὐσέβιον** (συγχαρητικὴ καὶ περὶ τοῦ Πάσχα), (σ. 374-379, PG 46, 1025).
5. **Πρὸς τοὺς ἀπιστοῦντας τῇ ὀρθοδόξῳ αὐτοῦ πίστει** παρὰ τῶν κατὰ Σεβάστειαν αἰτηθεῖσα (ἀπολογητική), (σ. 380-384, PG 46, 1029).
6. **Ἀβλαβίῳ ἐπισκόπῳ,** (σ. 386-389, PG 46, 1033).
7. **Ἱερίῳ ἡγεμόνι,** (σ. 390-391, PG 46, 1036).
8. **Ἀντιοχιανῷ,** (σ. 392-393, PG 46, 1037).
9. **Σταγειρίῳ,** (σ. 394-395, PG 46, 1040).
10. **Ὀτρηΐῳ, ἐπισκόπω Μελιτηνῆς,** (σ. 396-397, PG 46, 1040).
11. **Εὐπατρίῳ σχολαστικῷ,** (σ. 398-401, PG 46, 1041).
12. **Τῷ αὐτῷ,** (σ. 402-405, PG 46, 1044).
13. **Λιβανίῳ,** (σ. 406-409, PG 46, 1048).
14. **Λιβανίῳ Σοφιστῇ,** (σ. 410-413, PG 46, 1049).
15. **Ἰωάννῃ καὶ Μαξιμιανῷ,** (σ. 414-415, PG 46, 1053).
16. **Στρατηγίῳ,** (σ. 416-419, PG 46, 1056).
17. **Τοῖς ἐν Νικομηδείᾳ πρεσβυτέροις,** (σ. 420-431, PG 46, 1057).
18. **Ὀτρηΐῳ, ἐπισκόπῳ Μελιτηνῆς,** (σ. 432-437, PG 46, 1068).
19. **Πρός τινα Ἰωάννην** περί τινων ὑποθέσεων καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ καταστάσεως τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Μακρίνης, (σ. 438-447, PG 46, 1072).
20. **Πρὸς ἀδελφὸν σχολαστικόν,** (σ. 448-454, PG 46, 1080).
21. **Ἀβλαβίῳ ἐπισκόπῳ,** (φιλική), (σ. 456-457, PG 46, 1085).
22. **Τοῖς ἐπισκόποις,** (διατύπωση παραπόνων), (σ. 458-459, PG 46, 1088).
23. **Ἀνεπίγραφος,** (περὶ ὀλιγολογίας), (σ. 458-459, PG 46, 1088).
24. **Ἡρακλειανῷ, αἱρετικῷ,** (διδακτικὴ περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως), (σ. 460-466, PG 46, 1088).
25. **Ἀμφιλοχίῳ,** (περιγραφικὴ εἰς οἰκοδομὴν μαρτυρίου, ἤτοι ἐκκλησίας), (σ. 468-474, PG 46, 1093).
26. **Τοῦ σοφιστοῦ Σταγειρίου πρὸς Γρηγόριον,** (σ. 476-477)
27. **Τοῦ Γρηγορίου πρὸς τὸν σοφιστήν,** (σ. 478-479).
28. **Ἐπιστολὴ ἀνεπίγραφος,** (σ. 480-481).
29. **Τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Πέτρῳ Σεβαστείας,** (σ. 482-485).
30. **Πέτρου Σεβαστείας πρὸς Γρηγόριον,** (σ. 486-489).
31. **Ἐπιστολὴ κανονική,** (σ. 490-509).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987,
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

Ἑρμηνευτικὰ Α' :

1. **Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου** σὲ λ' κεφάλαια (σ. 18-245, PG 44, 125-256).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-16).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Προσφώνηση πρὸς τὸν ἀδελφό του Πέτρο ὑπὸ μορφὴν δώρου. (σ. 18, PG 44, 125).

Α'. Μερικὴ φυσιολογία περὶ τοῦ κόσμου καὶ εὐάριστη διήγηση περὶ τῶν γεγονότων ποὺ προηγήθηκαν τῆς γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου (σ. 26, PG 44, 128).

Β'. Γιατί ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε μετὰ τὴν κτίση τελευταῖος (σ. 30, PG 44, 132).

Γ'. Ὅτι ἡ φύση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τιμιώτερη ἀπὸ ὅλη τὴ φαινόμενη κτίση (σ. 34, PG 44, 133).

Δ'. Ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνθρώπου ὑποδηλώνει μὲ ὅλα τὴν ἡγεμονικὴ ἐξουσία (σ. 36, PG 44, 136).

Ε'. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁμοίωμα τῆς θείας βασιλείας (σ. 38, PG 44, 137).

ς'. Ἐξέταση τῆς συγγένειας τοῦ νοῦ πρὸς τὴ φύση, ὅπου παρεμπιπτόντως ἐλέγχεται καὶ τὸ δόγμα τῶν Ἀνομοίων (σ. 42, PG 44, 137).

Ζ'. Γιατί ὁ ἄνθρωπος εἶναι γυμνὸς ἀπὸ τὰ φυσικὰ ὅπλα καὶ προκαλύμματα (σ. 46, PG 44, 140).

Η'. Γιατί τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὄρθιο, καὶ ὅτι τὰ χέρια ὑπάρχουν γιὰ ἐξυπηρέτηση τοῦ λόγου· ὅπου φιλοσοφεῖται καὶ τὸ θέμα περὶ διαφορᾶς ψυχῶν (σ. 52, PG 44, 144).

Θ'. Ὅτι τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου κατασκευάσθηκε ἔτσι, ὥστε νὰ εἶναι ὄργανο ἐξυπηρετήσεως τοῦ λόγου (σ. 62, PG 44, 149).

Ι'. Ὅτι ὁ νοῦς ἐνεργεῖ μέσω τῶν αἰσθήσεων (σ. 64, PG 44, 153).

ΙΑ'. Ὅτι ἡ φύση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθεώρητη (σ. 70, PG 44, 153).

ΙΒ'. Ἐξέταση περὶ τοῦ ποῦ βρίσκεται τὸ ἡγεμονικό, ὅπου ὑπάρχει καὶ φυσιολογία περὶ δακρύων καὶ περὶ γέλωτος, καὶ φυσικὸ θεώρημα περὶ τῆς κοινωνίας στὴν ὕλη, τὴ φύση καὶ τὸν νοῦ (σ. 74, PG 44, 156).

ΙΓ'. Αἰτιολογία περὶ τοῦ ὕπνου, τοῦ χασμουρητοῦ καὶ τῶν ὀνείρων (σ. 88, PG 44, 165).

ΙΔ'. Ὅτι ὁ νοῦς δὲν βρίσκεται σὲ μέρος τοῦ σώματος. Ὅπου γίνεται διάκριση μεταξὺ σωματικῶν καὶ ψυχικῶν κινημάτων (σ. 104, PG 44, 173).

ΙΕ'. Ὅτι κυρίως ψυχὴ εἶναι καὶ λέγεται ἡ λογική, ἐνῶ οἱ ἄλλες ἔχουν ἀκαίρως τὸ ἴδιο ὄνομα. Ὅπου ἀναπτύσσεται καὶ τὸ ὅτι ἡ δύναμη τοῦ νοῦ διαπερᾶ ὁλόκληρο τὸ σῶμα συνδέοντας καταλλήλως κάθε μέρος (σ. 106, PG 44, 176).

Ις'. Ἐξέταση τοῦ θείου ρητοῦ ποὺ λέγει, «ἂς κάνομε ἄνθρωπο κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσηδική μας». Ὅπου ἐξετάζεται ποιὰ εἶναι ἡ σημασία τῆς εἰκόνας, καὶ ἂν τὸ παθητὸ καὶ θνητὸ ὁμοιώνεται μὲ τὸ μακάριο καὶ ἀπαθές, καὶ πῶς στὴν εἰκόνα ὑπάρχει τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ, καθόσον αὐτὴ ἡ διάκριση δὲν ὑπάρχει στὸ πρωτότυπο (σ. 112, PG 44, 177).

ΙΖ'. Τί πρέπει νὰ λέμε πρὸς ἐκείνους ποὺ ἀποροῦν καὶ λένε, ἂν ἡ παιδοποιΐα

ἦρθε μετὰ τὴν ἁμαρτία, πῶς θὰ γίνονταν οἱ ψυχὲς τῶν ἄλλων σὲ περίπτωση ποὺ οἱ ἀρχικοὶ ἄνθρωποι θὰ διέμειναν ἀναμάρτητοι (σ. 126, PG 44, 188).

ΙΗ'. Ὅτι τὰ ἄλογα πάθη ποὺ εἶναι μέσα μας ἔχουν ἀφορμὴ τὴ συγγένεια πρὸς τὴν ἄλογη φύση (σ. 132, PG 44, 192).

ΙΘ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι πάλι ἡ ἀπόλαυση τῶν ἐλπιζομένων ἀγαθῶν θὰ εἶναι μὲ φαγητὰ καὶ ποτά, ἀφοῦ ἔχει γραφεῖ, ὅτι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ αὐτὰ ζοῦσε ὁ ἄνθρωπος (σ. 140, PG 44, 196).

Κ'. Ποιὰ ἦταν ἡ ζωὴ στὸν Παράδεισο, καὶ ποιὸ εἶναι τὸ ἀπαγορευμένο δένδρο (σ. 144, PG 44, 197).

ΚΑ'. Ὅτι ἡ ἀνάσταση ἐλπίζεται ὄχι τόσο μὲ βάση τὸ γραφικὸ κήρυγμα, ὅσο ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῶν πραγμάτων (σ. 150, PG 44, 201).

ΚΒ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ἂν ἡ ἀνάσταση εἶναι καλὸ καὶ ἀγαθό, γιατί δὲν ἔγινε ἤδη, ἀλλὰ ἐλπίζεται μετὰ παρέλευση ἐτῶν (σ. 154, PG 44, 204).

ΚΓ'. Ὅτι, ὅποιος ὁμολογεῖ τὴν ἀρχὴ τῆς συστάσεως τοῦ κόσμου, ἀναγκαῖα θὰ συμφωνήσει καὶ γιὰ τὸ τέλος (σ. 166, PG 44, 209).

ΚΔ'. Ἀντίρρηση πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ἡ ὕλη εἶναι συναιώνια μὲ τὸν Θεὸ (σ. 170, PG 44, 212).

ΚΕ'. Πῶς θὰ μποροῦσε καὶ κάποιος μὴ Χριστιανὸς νὰ ὁδηγηθεῖ στὸ νὰ πιστέψει στὴ Γραφὴ ποὺ διδάσκει γιὰ τὴν ἀνάσταση (σ. 174, PG 44, 213).

ΚϚ'. Ὅτι ἡ ἀνάσταση δὲν εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴ λογικὴ (σ. 188, PG 44, 224).

ΚΖ'. Ὅτι εἶναι δυνατό, ἀφοῦ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα διαλυθεῖ στὰ στοιχεῖα τοῦ παντός, πάλι ἀπὸ τὸ κοινὸ νὰ ἐπανέλθει στὸ καθένα τὸ δικό του (σ. 192, PG 44, 225).

ΚΗ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι οἱ ψυχὲς πρϋπάρχουν τῶν σωμάτων, ἢ ἀντιστρόφως, ὅτι τὰ σώματα ἔχουν πλασθεῖ πρὶν ἀπὸ τὶς ψυχές. Ὅπου ἀνατρέπεται καὶ ὁ μύθος περὶ τῆς μετεμψυχώσεως (σ. 198, PG 44, 229).

ΚΘ'. Ἀπόδειξη, ὅτι εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ ἡ αἰτία τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος (σ. 206, PG 44, 233).

Λ'. Σύντομη ἰατρικὴ θεωρία περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματός μας (σ. 216, PG 44, 240).

2. **Ἀπολογητικὸς πρὸς Πέτρον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑξαήμερον** (σ. 248-361, PG 44, 61-124).

Περὶ τοῦ ὅτι ἡ δημιουργία εἶναι σπερματική. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ποὺ παραγγέλλει τὴν ἀνάδυση τῶν ἐπὶ μέρους στοιχείων τῆς δημιουργίας («γενηθήτω» «γενηθήτω», «καὶ ἐγένετο» «καὶ ἐγένετο») δὲν ἔχει ὑλικὴ ὑφή· εἶναι λογικὴ δύναμη ποὺ ἔχει τεθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ μέσα στὸ σύμπαν καὶ μὲ βάση αὐτὴν συντελεῖται ἡ πραγμάτωση καὶ ἐξέλεξη τῶν ἐπὶ μέρους. Πρῶτα ὁ Θεὸς δημιούργησε τὴν ὕλη, σὰν μία ἄμορφη μάζα, καὶ ἔπειτα ἐνστάλαξε σ' αὐτὴν τὴν αναπτυξιακὴ δύναμη, ἡ ὁποία κατὰ σπέρματα προκαλεῖ τὴ γένεση τῶν ἐπὶ μέρους ὄντων καὶ πραγμάτων. Μὲ μία ἀκαριαία ὁρμὴ τοῦ θείου θελήματος τέθηκαν ὅλες οἱ καταβολὲς τοῦ σύμπαντος, ὅλα τὰ σπέρματα. Αὐτὲς οἱ καταβολὲς εἶναι οἱ ἀφορμές, οἱ αἰτίες καὶ οἱ ρίζες ἀπὸ τὶς ὁποῖες πηγάζουν τὰ ἐπὶ μέρους.

3. **Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως, καὶ εἰς τὸ «Κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν» (Ὁμιλίες Α' - Γ')** (σ. 364-463, PG 30, 9-71).

1. **ΟΜΙΛΙΑ Α΄. Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς,** (σ. 364-405, PG 30, 9).

(Περὶ τοῦ ὅτι κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁμοίωση αὐτοῦ κατασκευάσθηκε ὁ ἄνθρωπος ὡς κοινὸ ἔργο τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ, μὲ τὴ δική του ὑπόσταση ὁ καθένας. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν περιορίζεται σὲ μέγεθος καὶ σχῆμα καὶ χρόνο, οὔτε ὁρίζεται ἀπὸ πέρατα. Ὅτι ἡ ὁμοίωση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸ ἀναφέρεται στὸ λογικό, ποὺ εἶναι τὸ ἀρχηγικὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ ὄχι τὸ σῶμα, μὲ τὸ ὁποῖο καλεῖται νὰ ἐξουσιάσει τὰ πάντα, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἔχει πετύχει ὅπως μαρτυροῦν τὰ γεγονότα, καὶ κυρίως τὰ πάθη του, γιὰ νὰ γίνει ὅμοιος μὲ τὸν Θεό. Γιατὶ τὸ «κατ' εἰκόνα» τὸ πῆρε ἀπὸ τὸν Θεό, τὸ «καθ' ὁμοίωση» καλεῖται νὰ τὸ πετύχει ὁ ἴδιος μὲ τὴν ἐλεύθερη προαίρεσή του, ὥστε νὰ γίνει «χρηστός»).

2. **ΟΜΙΛΙΑ Β΄. Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς,** (σ. 408-445, PG 30, 37).

(Ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος λόγω τῆς ὕλης του, ἀλλὰ καὶ μεγάλο πρᾶγμα εἶναι ὁ ἄνθρωπος, λόγω τῆς τιμῆς ποὺ ἀξιώθηκε ἀπὸ τὸν πλάστη του, καθόσον πλάσθηκε ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ χέρια αὐτοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ ἔλαβε τὴν ἐξουσιαστικὴ εὐλογία νὰ αὐξηθεῖ καὶ νὰ κυριεύσει τὰ πάντα, ἐργαζόμενος σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολὲς τοῦ πλάστη του. Μετὰ τὴν πτώση ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ ἐπιστρέψει στὴν παλαιὰ ἀποκατάστασή του, τὸν παράδεισο, πρέπει νὰ ἀπορρίψει τὴν πολυμέριμνη ζωή του, τὴ δουλεία τῆς ψυχῆς στὰ βιωτικά. Καὶ περὶ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας, ἡ ὁποία εἶναι ὁ αἰώνας τῆς κρίσεως, ὁ αἰώνας τῆς καταπαύσεως ἀπὸ τὰ πάντα, καὶ τῆς ἀπονομῆς δικαιοσύνης στὸν καθένα).

3. **ΟΜΙΛΙΑ Γ. Περὶ Παραδείσου,** (σ. 448-463, PG 30, 61).

(Ὅτι ἀνάλογο πρὸς τὴν πλάση του δέχθηκε ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸν τόπο τῆς κατοικήσεώς του, τὸν ὁλόλαμπρο ἐκεῖνο παράδεισο, τὸν κατάμεστο ἀπὸ ὅλα τὰ εἴδη τῆς ἀπολαύσεως, ὥστε, συγκρίνοντας τὸν τόπο στὸν ὁποῖο πλάσθηκε μὲ τὸν τόπο στὸν ὁποῖο τοποθετήθηκε νὰ ζήσει, νὰ γνωρίσει τὴν ὑπεροχὴ αὐτοῦ καὶ νὰ φοβηθεῖ τὴ ζημία ἀπὸ τὴν πτώση του ἀπὸ αὐτόν).

4. **Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Θεοδόσιον:** (σ. 466-481, PG 45, 108-113).

Α΄. **Περὶ τῆς Ἐγγαστριμύθου** (σ. 466).

(Ἀπόρριψη τῆς θεωρίας παλαιοτέρων ἑρμηνευτῶν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ ἀνεβασθεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ προφήτη μέσω μαγγανείας, ὥστε νὰ πληροφορηθεῖ ὁ Σαμουὴλ ὅτι ἀβάσιμα πρότεινε αἰτήματα στὸν Θεὸ ὑπὲρ τοῦ Σαούλ, λέγοντας ὅτι εἶναι ἐχθρὸς τῶν μαντισσῶν, αὐτὸς ποὺ τότε μὲ τὴ μαγεία τους ἐπέβαλε τὴν ἄνοδο τῆς ψυχῆς του. Κατὰ τὸν Γρηγόριο, οἱ δαίμονες, οἱ κοινοὶ ἐχθροὶ τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ἐφευρίσκουν διάφορους τρόπους παραπλανήσεως τῶν ἀνθρώπων, ὅπως εἶναι ἡ οἰωνοσκοπία, ἡ νεκρομαντεία, ὁ πνευματισμός. Αὐτὸ συνέβη καὶ στὴν περίπτωση τῆς ἐγγαστρίμυθης γυναίκας μὲ τὸ δαιμόνιο ποὺ ὑπῆρχε μάσα σ' αὐτὴν καὶ ὑποκρινόταν τὸν Σαμουήλ).

Β'. **Περὶ τῆς διαμονῆς τοῦ Ἠλία εἰς τὸν χείμαρρον** (σ. 476).

Ὅτι ἡ διατροφὴ τοῦ Ἠλία τὸ πρωὶ μὲ ψωμὶ καὶ τὸ βράδυ μὲ κρέας δείχνει τὸ δρόμο πρὸς τὴν τελείωση. Τὸ ὅτι τὰ κοράκια τοῦ πήγαιαν κρέας δείχνει ὅτι ἦταν πολλοὶ οἱ πιστοὶ στὸν ἀληθινὸ Θεό, καὶ δὲν ἔπρεπε ν' ἀφανισθοῦν μαζὶ μὲ τοὺς ἀσεβεῖς ἀπὸ τὴν ἀνομβρία· ἔτσι ἀντιλήφθηκε ὁ Ἠλίας ὅτι ἔπρεπε νὰ παρακαλέσει τὸν Θεὸ νὰ στείλει βροχή).

Γ'. **Περὶ τοῦ καλύμματος τοῦ Μωϋσέως** (σ. 478).

(Περὶ τοῦ καλύμματος τοῦ Μωϋσέως παραπέμπει ὁ Γρηγόριος τὸν παραλήπτη στὸν ἀπόστολο Παῦλο Β'. Κορ. 3, 13, ὅπου λέγει, «Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου», ποὺ προτύπωνε τὴν ἀνάγκη ἀπορρίψεως τοῦ νόμου μετὰ τὴν κατάργησή του ἀπὸ τὸν Χριστό).

Δ'. **Περὶ τῶν θυσιῶν** (σ. 478).

(Περὶ τοῦ θέματος τῶν θυσιῶν συνιστᾶται ὁ παραλήπτης νὰ ἀναγνώσει ὁλόκληρο τὸ βιβλίο τοῦ Λευϊτικοῦ, ὅπου γίνεται λόγος γιὰ τὴ λατρεία, τὶς θυσίες καὶ τὸ ἱερατεῖο).

Ε'. **Περὶ τοῦ ἀποστάτου ἀγγέλου** (σ. 480).

(Περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀποστάτης διάβολος δὲν ἦταν ἄγγελος, ἀλλὰ ἀρχάγγελος, καὶ στὴν ἀποστασία του τὸν ἀκολούθησαν καὶ ὅλοι οἱ ὑπήκοοί του).

ϛ'. **Περὶ καθόδου τοῦ Πνεύματος πρὸ τοῦ βαπτίσματος** (σ. 480).

(Περὶ αὐτοῦ δὲν δίνεται ἀπάντηση).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1988
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Ἑρμηνευτικὰ Β' :

1. **Εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν Ψαλμῶν, Βιβλίο Α'.** (σ. 18-281, PG 44, 432-486).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-15).

Μέρος Α'. εἰς κεφάλαια Θ'.
(σ. 18-97, PG 44, 432).

Προοίμιον πρὸς φίλον (σ. 18, PG 44, 432).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι σκοπὸς τῆς ἐνάρετης ζωῆς εἶναι ἡ μακαριότητα, ἤτοι ἡ ὁμοίωση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ θεότητα, τὸ μόνο μακάριο ἀγαθό (σ. 18, PG 44, 433).

Β'. Ὅτι, ἐπειδὴ ἡ κακία εὐχαριστεῖ τὴν αἴσθηση καὶ ἡ ἀρετὴ τὴν ψυχή, ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ ἐπιδιώκει μὲ τὸν ἔπαινο καὶ τὴν κατηγορία νὰ ἀπομακρύνει τὸν ἀκροατὴ ἀπὸ τὸ χειρότερο καὶ νὰ τὸν προσελκύει πρὸς τὸ καλύτερο χρησιμοποιώντας πρὸς τοῦτο παραδείγματα τοῦ βίου. (σ. 22, PG 44, 436).

Γ'. Ὅτι ἡ ἁρμονία τῆς φύσεως καὶ ἡ σύμμετρη μελωδικότητα τοῦ λόγου προσδίδουν μία ἀνυπέρβλητη ἡδονὴ στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ γίνονται προτροπὴ πρὸς ἕνα ὑψηλότερο ἐπίπεδο ἐνάρετης ζωῆς (σ. 26, PG 44, 437).

Δ'. Ὅτι ἡ ἀρετὴ διακρίνεται ἀπὸ τὴν κακία μὲ συγκεκριμένα στοιχεῖα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ μὲν κακία εὐχαριστεῖ τὶς σωματικὲς αἰσθήσεις, ἐνῶ ἡ ἀρετὴ εὐφραίνει τὴν ψυχή, πρᾶγμα ποὺ ἐπισημαίνεται ἀπὸ τὸν Ψαλμωδὸ σὲ ὅλους τοὺς Ψαλμούς, μὲ τοὺς ἐπαίνους τῆς

ἀρετῆς καὶ τὴ διεκτραγώδηση τῶν ἀνθρώπων τῶν κυριευμένων ἀπὸ τὰ πάθη τῆς κακίας. (σ. 36, PG 44, 445).

Ε'. Ὅτι οἱ Ψαλμοὶ διαιροῦνται σὲ πέντε μέρη· πρῶτο μέρος περιλαμβάνει 40, τὸ δεύτερο 31, τὸ τρίτο 17, τὸ τέταρτο 17 καὶ τὸ πέμπτο 45. Μὲ τοὺς τοῦ πρώτου μέρους ἐπιδιώκεται τὸ σταμάτημα τῶν ἀσεβῶν πρὸς τὴν κακία καὶ ἡ προσέλκυσή τους πρὸς τὸ καλύτερο· μὲ τοὺς τοῦ δευτέρου ὁ μελετητής, ποὺ κυριεύθηκε ἀπὸ τὸν πόθο τῆς ἀρετῆς, διψᾶ νὰ φθάσει πρὸς τὴν πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸν Θεό, περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐλάφι ποὺ διψᾶ τὶς πηγὲς τῶν ὑδάτων. (σ. 42, PG 44, 449).

ς'. Μὲ τὸ τρίτο μέρος ἐξετάζεται τὸ πῶς θὰ διασωθεῖ ἡ δικαιοσύνη τῆς κρίσης τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν ἀνωμαλία τῆς ζωῆς, κατὰ τὴν ὁποία πολλὲς φορὲς οἱ δίκαιοι ὑποφέρουν καὶ οἱ ἄδικοι εὐημεροῦν, ἀλλὰ διακρίνοντας τὴ διαφορὰ κακίας καὶ ἀρετῆς, μισεῖ τὴν κτηνώδη προηγούμενη ζωή του καὶ ἐπιδιώκει τὴν ἕνωσή του μὲ τὸν Θεό. (σ. 46, PG 44, 452).

Ζ'. Μὲ τὸ τέταρτο μέρος ὁ ἀναγνώστης ποὺ ὑψώθηκε τόσο πολύ, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Μωϋσῆ, διατηρεῖ τὴν ὀμορφιὰ ποὺ ἀπέκτησε ἀναλλοίωτη, καὶ στέκεται στὸ μεταίχμιο τῆς μεταβλητῆς καὶ ἀμετάβλητης φύσης, καὶ κάνει καταφύγιο τὴ φύση ποὺ ξεπερνᾶ κάθε νοῦ, αὐτὸς ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ αὐτὸ ἕνα τίποτε, ζώντας μέσα στὰ πάθη του, καὶ γεμίζει ἀπὸ ἀγαλλίαση καὶ εὐφροσύνη, ἔχοντας ἑνωθεῖ μὲ τὸν Θεό. (σ. 52, PG 44, 456).

Η'. Στὸ πέμπτο μέρος κυριαρχοῦν οἱ ἀφορμὲς γιὰ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὶς μεγάλες εὐεργεσίες του, γιὰ τὴ λύτρωσή του ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία, ἀπὸ τὶς κακοτυχίες του, μέσα στὶς ὁποῖες τὸν ἄκουσε καὶ τὸν ἔσωσε (σ. 66, PG 44, 465).

Θ'. Ἐδῶ ἐπισημαίνεται ἡ ἀμετάπτωτη πλέον παραμονὴ τοῦ ἀναγνώστη στὸ ἀγαθό, ὅπου μπορεῖ νὰ ὑμνεῖ τὸν εὐεργέτη του μαζὶ μὲ ὅλα τὰ οὐράνια ἀκατάπαυστα (σ. 90, PG 44, 481).

Μέρος Β'. σὲ κεφάλαια Ις'.

(σ. 98-281, PG 44, 488-608).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι στοὺς ψαλμοὺς σ' ἄλλους ὑπάρχει ἐπιγραφή, καὶ ἄλλοι εἶναι ἀνεπίγραφοι (σ. 98, PG 44, 488).

Β'. Ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ προτάσσεται γιὰ νὰ δηλώσει τὸ θέμα, ἢ καλύτερα γιὰ νὰ ὁδηγήσει σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ ποὺ φαίνεται νὰ δηλώνεται ἀπὸ τὸ περιγραφόμενο γεγονὸς (σ. 102, PG 44, 489).

Γ'. Περὶ τοῦ τί σημαίνουν οἱ διάφορες λέξεις τῶν ἐπιγραφῶν, ᾠδή, ὕμνος κτλ. (σ. 106, PG 44, 493).

Δ'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος (σ. 114, PG 44, 500).

Ε'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος (σ. 120, PG 44, 503).

ς'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος (σ. 126, PG 44, 508).

Ζ'. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ «Ἀλληλούϊα» (σ. 132, PG 44, 512).

Η'. Περὶ τῆς αἰτίας τῶν ἀνεπίγραφων Ψαλμῶν (σ. 134, PG 44, 513).

Θ'. Περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν Ψαλμῶν 94, 95, 96, καὶ 98. (σ. 154, PG 44, 528).

Ι'. Ἐξήγηση τῆς λέξεως «διάψαλμα» (σ. 164, PG 44, 533).

ΙΑ'. Περὶ τοῦ γιατί ἡ σειρὰ τῆς ψαλμωδίας δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας (σ. 176, PG 44, 541).

ΙΒ'. Περὶ τοῦ 40ου Ψαλμοῦ καὶ τοῦ μακαρισμοῦ τῆς ἐπίγνωσης τοῦ ἀγαθοῦ, ὡς καὶ ἄλλων Ψαλμῶν (σ. 190, PG 44, 552).

ΙΓ'. Περὶ τοῦ ὅτι ὁ Δαβὶδ εὐεργετεῖ τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ μὲ τὶς συμβολικὲς προτυπώσεις τῆς σωτηρίας μας, καὶ μὲ τὸν τρόπο μετάνοιας ποὺ μᾶς ὑποδεικνύει (σ. 204, PG 44, 560).

ΙΔ'. Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει ὁ ὁδοιπόρος τῆς ἀρετῆς νὰ ἀνεβαίνει βαθμιαῖα τὸν δύσκολο δρόμο αὐτῆς (σ. 226, PG 44, 575).

ΙΕ'. Περὶ τοῦ 57ου Ψαλμοῦ, καὶ τῶν ἀγαθῶν καρπῶν ποὺ προσδίδει στὸν νικητὴ ἡ μακροθυμία ποὺ διακηρύσσεται ἀπὸ αὐτὸν (σ. 250, PG 44, 589).

ΙϚ. Ἡ διατυπούμενη φιλανθρωπία ἀπὸ τὸν 58ο Ψαλμὸ ξεπερνᾶ τὴ μακροθυμία τοῦ προηγούμενου (σ. 264, PG 44, 597).

2. **Εἰς τὸν 6ον Ψαλμόν, περὶ τῆς ὀγδόης.** (Ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸς δημιουργήθηκε σὲ ἑπτὰ ἡμέρες, καὶ μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἑβδομαδιαῖο χρόνο ποὺ ἐπαναλαμβάνεται κινεῖται ἡ ζωή μας, μιὰ ζωὴ ροῆς καὶ μεταβολῆς. Μετὰ τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ξαναγυρίζομε στὴν πρώτη, καὶ αὐτὸ θὰ γίνεται μέχρι ποὺ νὰ μᾶς βγάλει ἀπὸ αὐτὸν τὸν κύκλο ἡ ὀγδόη ἡμέρα, ποὺ θὰ εἶναι συνεχὴς χωρὶς νύχτα πλέον, ἀλλὰ φωτιζόμενη ἀπὸ τὸ ἀληθινὸ φῶς. Πρὶν ἀπὸ αὐτὸ ὅμως τρόμος κατέχει τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν κρίση ποὺ ἔρχεται, ἡ ὁποία μᾶς συμβουλεύει νὰ προλάβομε τὴν τιμωρία μὲ τὴ μετάνοια) (σ. 282-293, PG 44, 608).

3. **Ἐξήγησις ἀκριβὴς εἰς τὸν Ἐκκλησιαστὴν τοῦ Σολομῶντος σὲ Η'. ὁμιλίες** (σ. 296-531, PG 44, 616-754).

1. ΟΜΙΛΙΑ Α'. Ὅτι σκοπὸς τοῦ Ἐκκλησιαστῆ εἶναι νὰ μᾶς διδάξει μὲ ποιὰ μέσα θὰ κατορθώσομε τὸν βίο τῆς ἀρετῆς. Ἐκκλησιαστὴς βέβαια εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ὅλα τὰ αἰσθητὰ κινοῦνται μέσα στὴ ματαιότητα, καὶ ὑπάρχουν γιὰ νὰ γίνει ἡ γνώση τους ὁδηγὸς τῆς ψυχῆς πρὸς ἐπίγνωση τῶν ἀοράτων. Τὰ πάντα ἔρχονται καὶ παρέρχονται, καὶ πρέπει, ἀφοῦ κατανοήσομε τὸ ἀληθινό τους νόημα καὶ τὴν ἀληθινή μας φύση, νὰ μείνομε σταθεροὶ στὴν πίστη μας. (σ. 296, PG 44, 616).
2. ΟΜΙΛΙΑ Β'. Ὅτι εἶναι μέγα τὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας, γιὰ χάρη τοῦ ὁποίου φανερώθηκε ὁ Θεὸς μὲ σάρκα γιὰ νὰ ἐλέγξει μὲ σοφία τὰ κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανό, ποὺ παραδόθηκαν ὅλα στὴ ματαιότητα μὲ δική τους προαίρεση, καὶ ὑποδείξεις πῶς τὸ πλανημένο θὰ ἐπανέλθει στὸ πραγματικὸ ἀγαθό, τὴν πίστη. (σ. 326, PG 44, 636).
3. ΟΜΙΛΙΑ Γ'. Ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐξομολόγηση ὅλων τῶν παρὰ λόγον διαπραχθέντων, καθόσον ἡ αἰδὼς καὶ ἡ αἰσχύνη ἐμποδίζουν τὴ διάπραξη τῆς ἁμαρτίας (σ. 350, PG 44, 649).
4. ΟΜΙΛΙΑ Δ'. Περὶ ἐξαγορεύσεως τῶν ἁμαρτημάτων, περὶ ὑπερηφανείας, καὶ περὶ φυλαργυρίας (σ. 376, PG 44, 664).
5. ΟΜΙΛΙΑ Ε'. Περὶ τοῦ ἀληθινὰ αἱρετοῦ και ἐπιθυμητοῦ, τῆς πραγματικῆς σοφίας, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ (σ. 440, PG 44, 680).
6. ΟΜΙΛΙΑ ϛ'. Ὅτι «τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν»· ἡ συμμετρία δηλαδὴ καὶ ὁ κατάλληλος καιρός. Τὰ πάντα νὰ γίνονται μὲ μέτρο καὶ στὸν χρόνο ποὺ πρέπει (σ. 432, PG 44, 696).

7. ΟΜΙΛΙΑ Ζ'. Συνέχεια τοῦ παραπάνου θέματος, καὶ ὅτι τὰ πάντα κρατοῦνται σὲ σύμπνοια καὶ ἁρμονία μεταξύ τους μέσα στὸ «ὄντως Ὂν» (σ. 458, PG 44, 712).

8. ΟΜΙΛΙΑ Η'. Περὶ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ μίσους, τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ὅτι στὸν πόλεμό μας αὐτὸν κατὰ τῶν παθῶν ἔχομε βοηθό μας τὰ ἀγγελικὰ τάγματα, τοὺς προφῆτες καὶ τὸν ἀρχιστράτηγο καὶ βασιλέα αὐτῶν, στοῦ ὁποίου τὴ δύναμη πρέπει νὰ καταφεύγομε (σ. 496, PG 44, 733).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Ἑρμηνευτικὰ Γ'.
1. Ἐξήγησις ἀκριβὴς στὰ Ἄσματα τῶν Ἀσμάτων, Λόγοι Α' - ΙΕ'.
(σ. 10-511, PG 44, 756-1120).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-8).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Πρὸς τὴν σεμνοπρεπέστατη Ὀλυμπιάδα (σ. 10, PG 44, 756).

Α'. «Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἀγαθοὶ μαστοί σου ὑπὲρ οἶνον», Ἆσμα 1, 2-4. (σ. 22, PG 44, 764).

Β'. «Μέλαινά εἰμι καὶ καλή, θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, ὡς σκηνώματα κηδάρ, ὡς δέρρεις Σολομών», Ἆσμα 1, 5-8. (σ. 54, PG 44, 788).

Γ'. «Τῇ ἵππῳ μου ἐν ἅρμασι Φαραὼ ὡμοίωσά σε, ἡ πλησίον μου», Ἆσμα 1, 9-14. (σ. 84, PG 44, 808).

Δ'. «Ἰδοὺ εἶ καλή, πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ καλή· ὀφθαλμοί σου περιστεραί». Ἆσμα 1, 15-2, 7. (σ. 116, PG 44, 829).

Ε'. «Φωνὴ τοῦ ἀδελφιδοῦ μου· ἰδοὺ οὗτος ἥκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη, διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς», Ἆσμα 2,8-17. (σ. 154, PG 44, 857).

ς'. «Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου, ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὗρον», Ἆσμα 3,1-8. (σ. 192, PG 44, 884).

Ζ'. «Φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σολομὼν ἀπὸ φύλων τοῦ Λιβάνου», Ἆσμα 3, 9-4,7. (σ. 222, PG 44, 905).

Η'. « Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου· ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως», Ἆσμα 4, 8-15. (σ. 268, PG 44, 940).

Θ'. Τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου, ἀδελφή μου νύμφη, τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου ἀπὸ οἴνου;», Ἆσμα 4, 10-15. (σ. 286, PG 44, 953).

Ι'. «Ἐξεγέρθητι, βορρᾶ, καὶ ἔρχου, νότε, διάπνευσον κῆπόν μου καὶ ρευσάτωσαν ἀρώματά μου», Ἆσμα, 4, 16-5,2. (σ. 322, PG 44, 980).

ΙΑ'. «Φωνὴ τοῦ ἀδελφιδοῦ μου κρούει ἐπὶ τὴν θύραν· ἄνοιξόν μοι, ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου», Ἆσμα, 5, 2-4. (σ. 344, PG 44, 993).

ΙΒ'. «Ἀνέστην ἐγὼ ἀνοῖξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου, αἱ χεῖρες μου ἔσταξαν σμύρναν, οἱ δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη», Ἆσμα, 5, 5-7. (σ. 372, PG 44, 1013).

ΙΓ'. «Ὥρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ», Ἆσμα, 5, 8-12. (σ. 404, PG 44, 1037).

ΙΔ'. Σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρεψικά, χείλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη» Ἆσμα, 5, 13-16. (σ. 436, PG 44, 1061).

ΙΕ'. Ποῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν; ποῦ ἀνέβλεψεν ὁ ἀ-

δελφιδός σου;» ᾎσμα, 6,1-9. (σ. 470, PG 44, 1088).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α') Ἑρμηνευτικὰ Γ'.

1. **Στὴν Προσευχή, Λόγοι Α'-Ε'** (σ. 18-123, PG 44, 1120-1193).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-10).

ΛΟΓΟΣ Α'. «Πάτερ ἡμῶν κτλ.» (Ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι συνήγορος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεό, συνομιλία μὲ αὐτόν, καὶ πρέπει νὰ προσευχόμαστε γιὰ νὰ μὴ βρίσκει εἴσοδο ἡ ἁμαρτία νὰ εἰσχωρήσει στὴν ψυχή, καθόσον αὐτὴ μᾶς ἐξασφαλίζει τὴ σωφροσύνη καὶ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ τὰ διάφορα πάθη, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ βαττολογία), (σ. 12-37, PG 44, 1120).

ΛΟΓΟΣ Β'. «Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς»· (Ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι αἴτηση ἱκετευτικὴ πρὸς τὸν Θεό, καὶ πρέπει κατ' αὐτὴν νὰ ἐπιδιώκεται ἡ ἕνωση καὶ ὁμοίωσή μας μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα, ζώντας ἀντάξια τῆς θεϊκῆς εὐγένειας), (σ. 38-55, PG 44, 1136).

ΛΟΓΟΣ Γ'. «Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου»· (Ὅτι ἡ προσευχὴ πρέπει εἶναι θυσία εὐάρεστη προσφερόμενη μέσα στὸ κοσμημένο μὲ τὸ σύνολο τῶν ἀρετῶν ταμεῖο τῆς καρδιᾶς, τὸ καθαρμένο ἀπὸ τὸ σαρκικὸ φρόνημα), (σ. 56-75, PG 44, 1148).

ΛΟΓΟΣ Δ'. «Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον»· (Ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι θεραπεία τῆς ψυχῆς, καὶ πρέπει νὰ προσερχόμαστε σ' αὐτὴν ἔχοντας ξερριζώσει ἀπὸ μέσα μας τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου, καὶ τὰ αἰτήματά μας νὰ εἶναι λιτὰ καὶ οὐσιαστικά), (σ. 76-99, PG 44, 1161).

ΛΟΓΟΣ Ε'. «Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ»· (Ὅτι πρέπει πρῶτα νὰ ἀποκτοῦμε μὲ τὶς πράξεις μας τὴν ἀπαιτούμενη παρρησία, καὶ μετὰ νὰ ζητοῦμε τὴ συγχώρηση τῶν ἁμαρτημάτων μας), (σ. 100-123, PG 44, 1177)

2. **Στοὺς Μακαρισμούς, Λόγοι Α'-Η'.** (σ. 124-285, PG 44, 1193-1301).

ΛΟΓΟΣ Α'. «Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», (σ. 124-145, PG 44, 1193).

ΛΟΓΟΣ Β'. «Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν», (σ. 146-161, PG 44, 1208).

ΛΟΓΟΣ Γ'. «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται», (σ. 162-181, PG 44, 1220).

ΛΟΓΟΣ Δ'. «Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται», (σ. 182-205, PG 44, 1232).

ΛΟΓΟΣ Ε'. «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται», (σ. 206-227, PG 44, 1248).

ΛΟΓΟΣ ϛ'. «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται», (σ. 228-245, PG 44, 1264).

ΛΟΓΟΣ Ζ'. «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται», (σ. 246-269, PG 44, 1277).

ΛΟΓΟΣ Η'. «Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», (σ. 270-, PG 44, 1292).

Β') Ἀσκητικὰ Α' :

1. **Περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ καὶ τῆς κατ' ἀλήθειαν ἀσκήσεως**· καὶ πρὸς τοὺς ἀπαιτήσαντας ἀσκητὰς περὶ τοῦ τῆς εὐσεβείας σκοποῦ· καὶ ὑποτύπωσις τοῦ ὅπως χρὴ συνεῖναι ἀλλήλοις καὶ συναγωνίζεσθαι, (σ. 286-351, PG 46, 288).
2. **Πρὸς Ἁρμόνιον,** Περὶ τοῦ τί τὸ τοῦ Χριστιανοῦ ὄνομα ἢ ἐπάγγελμα.(σ. 352-369, PG 46, 237).
3. **Πρὸς Ὀλύμπιον, μοναχόν,** Περὶ τελειότητος, καὶ ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν Χριστιανόν, (σ. 370-423, PG 46, 252).
4. **Πρὸς τοὺς ἀχθομένους ταῖς ἐπιτιμήσεσι,** (σ. 424-437, PG 46, 308).
5. **Πρὸς Ἱέριον,** Περὶ τῶν νηπίων πρὸ ὥρας ἀφαρπαζομένων, (σ. 438-479, PG 46, 161).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α') Ἀσκητικὰ Β'.

Περὶ παρθενίας, ἐπιστολὴ προτρεπτικὴ στὸν κατ' ἀρετὴν βίο σὲ κεφάλαια Α'-ΚΓ'), (σ. 10-145, PG 46, 317-416).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-9).

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 10, PG 46, 317).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι ἡ παρθενία εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ ἐγκώμια, (σ. 16, PG 46, 320).

Β'. Ὅτι ἡ παρθενία εἶναι ἰδιαίτερο κατόρθωμα τῆς θείας καὶ ἀσώματης φύσεως, (σ. 18, PG 46, 321).

Γ'. Ὑπόμνηση τῶν δυσκολιῶν τοῦ γάμου καὶ ἔνδειξη ὅτι ὁ συγγραφέας τοῦ λόγου δὲν εἶναι ἄγαμος, (σ. 22, PG 46, 325).

Δ'. Ὅτι ὅλα τὰ παράλογα τῆς ζωῆς ἔχουν τὴν ἀρχή τους στὸ γάμο· καὶ ἀκόμη πῶς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀληθινὰ ἀρνήθηκε τὴν κοσμικὴ ζωή, (σ. 38, PG 46, 337).

Ε'. Ὅτι ἡ ἀπάθεια τῆς ψυχῆς πρέπει νὰ προηγεῖται τῆς σωματικῆς καθαρότητας, (σ. 52, PG 46, 348).

ς'. Ὅτι οἱ προφῆτες Ἠλίας καὶ Ἰωάννης ἄσκησαν τὸν αὐστηρότερο τρόπο αὐτῆς τῆς ζωῆς, (σ. 54, PG 46, 349).

Ζ'. Ὅτι καὶ ὁ γάμος δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ καταδικαστέα, (σ. 58, PG 46, 352).

Η'. Ὅτι αὐτὸς ποὺ διασπᾶ τὴν ψυχή του σὲ πολλά, εἶναι δύσκολο νὰ ἐπιτύχει τὸν σκοπό του, (σ. 62, PG 46, 353).

Θ'. Ὅτι εἶναι δύσκολο ν' ἀλλάξει κανεὶς συνήθεια γιὰ ὁτιδήποτε, (σ. 66, PG 46, 357).

Ι'. Ποιὸ εἶναι τὸ ἀληθινὰ ἐπιθυμητό, (σ. 68, PG 46, 360).

ΙΑ'. Περὶ τοῦ πῶς θὰ μπορέσει κανεὶς νὰ κατανοήσει τὸ ἀληθινὰ καλό, (σ. 72, PG 46, 364).

ΙΒ'. Ὅτι αὐτὸς ποὺ θὰ ἀποκαθάρει τὸν ἑαυτό του, θὰ δεῖ μέσα του τὴ θεία ὀμορφιά· ἐπίσης καὶ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ κακοῦ, (σ. 80, PG 46, 369).

ΙΓ'. Ὅτι ἀρχὴ τῆς ἐπιμέλειας τοῦ ἑαυτοῦ μας εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ γάμο, (σ. 88, PG 46, 376).

ΙΔ'. Ὅτι ἡ παρθενία εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου, (σ. 92, PG

46, 381).

ΙΕ'. Ὅτι ἡ ἀληθινὴ παρθενία παρατηρεῖται σὲ ὁποιοδήποτε ἐκδήλωση τῆς ζωῆς μας, (σ. 98, PG 46, 384).

Ις. Ὅτι ἡ ὁποιαδήποτε ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν ἀρετὴ ἔχει ἀνάλογο κίνδυνο, (σ. 100, PG 46, 385).

ΙΖ'. Ὅτι εἶναι ἀτελὴς στὸ ἀγαθὸς αὐτὸς ποὺ ἔχει ἔλλειψη σὲ κάτι τι ἀπὸ τὰ τῆς ἀρετῆς, (σ. 104, PG 46, 388).

ΙΗ'. Ὅτι ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς πρέπει ν' ἀποβλέπουν στὴν ἀρετή, (σ. 106, PG 46, 389).

ΙΘ'. Ὑπενθύμιση τῆς Μαρίας, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀαρών, ποὺ ἔκανε ἀρχὴ σ' αὐτὸ τὸ κατόρθωμα, (σ. 116, PG 46, 395).

Κ'. Ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπηρετεῖ κανεὶς τὶς σωματικὲς ἡδονὲς καὶ ν' ἀπολαμβάνει ταυτόχρονα τὴ θεία εὐφροσύνη, (σ. 120, PG 46, 397).

ΚΑ'. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ προτίμησε νὰ ζεῖ μὲ ἀκρίβεια τὴν ἐνάρετη ζωὴ νὰ εἶναι ξένος ἀπὸ κάθε εἶδος σωματικῆς ἡδονῆς, (σ. 124, PG 46, 400).

ΚΒ'. Ὅτι δὲν πρέπει ἡ ἐγκράτεια ν' ἀσκεῖται πέρα ἀπὸ τὸ πρέπον, καὶ ὅτι εἶναι ἐξίσου ἐνάντια στὴν τελείωση τῆς ψυχῆς καὶ ἡ πολυσαρκία καὶ ἡ χωρὶς μέτρο σωματικὴ κακοπάθεια, (σ. 128, PG 46, 401).

ΚΓ'. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ μάθει τὸν ἀκριβῆ τρόπο αὐτῆς τῆς ζωῆς νὰ τὸν διδαχθεῖ ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸν κατόρθωσε, (σ. 132, PG 46, 409).

Β') Λόγοι Ἐγκωμιαστικοί:

1. **Εἰς τὸν Βίον Μωϋσέως, ἢ περὶ τῆς κατ' ἀρετὴν τελειότητος, (Λόγοι Α'–Β')**, (σ. 146-333, PG 46, 369).

ΛΟΓΟΣ Α'. Διήγηση περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Μωϋσέως, καὶ ὅτι ἡ ἀρετὴ δὲν ἔχει ὅριο, καὶ αὐτὸς ποὺ ἀσκεῖ τὴν ἀληθινὴ ἀρετὴ μετέχει τοῦ Θεοῦ, τῆς παντέλειας ἀρετῆς, (σ. 146-187, PG 46, 297).

ΛΟΓΟΣ Β'. Ὅτι πρέπει νὰ συμμαχοῦμε μὲ τὴν ὁμόφυλή μας ἀρετή, καὶ νὰ ἐξολοθρεύομε κάθε τι ποὺ ἀντιστρατεύεται αὐτῆς, γιὰ νὰ μπορέσομε νὰ φτάσομε στὴν κατανόηση τοῦ ὄντος, τῆς γνώσης τῆς ἀλήθειας, στὴν τελείωση, ποὺ εἶναι μία χωρὶς τέλος κίνηση καὶ πορεία καὶ διείσδυση τοῦ πεπερασμένου ἀνθρώπου μέσα στὸ ἄπειρο τοῦ Θεοῦ, μέσα στὸν θεῖο γνόφο, (σ. 188-333, PG 46, 369).

2. **Εἰς τὸν Βίον τῆς Ὁσίας Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.** (Βιογραφία αὐτῆς, περιλαμβάνοντας ἔκθεση τῶν ἀρετῶν της μέσω τῶν ὁποίων, ὄντας προϊσταμένη μονῆς, κατόρθωσε νὰ φτάσει μὲ τὴν ἄσκηση τῆς ἀληθινῆς εὐσέβειας στὸ ἀνώτατο ὅριο τῆς ἀνθρώπινης ἀρετῆς), (σ. 334-391, PG 46, 960).

3. **Εἰς τὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ, (σ. 392-477, PG 46, 893).** (Πρόκειται γιὰ σύγκριση, ὡς πρὸς τὴ σοφία καὶ τὴ σύνεση, τοῦ φωτιστῆ τῆς πατρίδας τοῦ Γρηγορίου καὶ τῶν προγόνων του μὲ τὸν Μωϋσῆ).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1990,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α'. Ὁμιλίες Δογματικές.
(σ. 14-139, PG 46 καὶ 44).

1. **Ὁμιλία εἰς τὴν ἑαυτοῦ χειροτονίαν,**

πρὸς Εὐάγριον, περὶ θεότητος, (σ. 14-31, PG 46, 544).
2. **Ὁμιλία περὶ θεότητος Υἱοῦ καὶ Πνεύματος,** καὶ ἐγκώμιον εἰς τὸν δίκαιον Ἀβραάμ, (σ. 32-67, PG 46, 553).
3. **Ὁμιλία εἰς τό, «Ὅταν ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα,** τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα», (σ. 68-107, PG 44, 1304).
4. **Ὁμιλία περὶ τοῦ τί ἐστι τὸ «Κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν»,** (σ. 108-139, PG 44, 1328).

Β'. Ὁμιλίες Ἠθικές.

(σ. 141-323, PG 46, 416-497).

1. **Ὁμιλία εἰς τοὺς κοιμηθέντας,** (σ. 142-207, PG 46, 497).
2. **Ὁμιλία περὶ εὐποιΐας,** (σ. 208-233, PG 46, 453).
3. **Ὁμιλία φιλοπτωχίας εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου,** «Ἐφ' ὅσον ἑνὶ τούτων ἐποιήσατε, ἐμοὶ ἐποιήσατε», (σ. 234-263, PG 46, 472).
4. **Ὁμιλία Κατὰ τοκιζόντων,** (σ. 264-287, PG 46, 433).
5. **Ὁμιλία εἰς τὸ «Ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει»,** (σ. 288-299, PG 46, 489).
6. **Ὁμιλία πρὸς τοὺς βραδύνοντας εἰς τὸ βάπτισμα,** (σ. 300-323, PG 46, 416).

Γ'. Ὁμιλίες Ἑορταστικές.

(σ. 326-487, PG 46, 577, 600, 652,1128).

1. **Ὁμιλία εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ** καὶ εἰς τὰ νήπια τὰ ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντα ὑπὸ Ἡρώδου, (σ. 326-363, PG 46, 1128).
2. **Ὁμιλία εἰς τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων,** ἐν ᾗ ἐβαπτίσθη ὁ Κύριος ἡμῶν, (σ. 364-399, PG 46, 577).
3. **Ὁμιλία εἰς τὸ ἅγιον Πασχα,** καὶ περὶ τῆς ἀναστάσεως· ἐλέχθη τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ, (σ. 400-443, PG 46, 652).
4. **Ὁμιλία εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα,** καὶ περὶ τῆς τριημέρου προθεσμίας τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (σ. 447-487, PG 46, 600).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1991,
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α'. Λόγοι Ἑορταστικοί.

(σ. 16-113, PG 46, 681-700+1152).

ΛΟΓΟΣ Α'. **Εἰς τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον Πασχα,** (σ. 16-21, PG 46, 681).

ΛΟΓΟΣ Β'. **Εἰς τὴν φωτοφόρον καὶ ἁγίαν Ἀνάστασιν** τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, (σ. 24-35, PG 46, 684).

ΛΟΓΟΣ Γ'. **Εἰς τὴν λεγομένην τῷ ἐπιχωρίῳ τῶν Καππαδοκῶν ἔθει, «Ἐπισωζομένην»,** ἥτις ἐστὶν ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (σ. 38-47, PG 46, 689).

ΛΟΓΟΣ Δ'. **Εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἢ Εἰς τὴν Πεντηκοστήν,** (σ. 50-61, PG 46, 696).

ΛΟΓΟΣ Ε'. **Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου** καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν δίκαιον Συμεῶνα, (σ. 64-113, PG 46, 1152).

Β'. Λόγοι Ἐγκωμιαστικοί.

(σ. 116-267, PG 46,701 ἑξῆς).

1. **Εἰς τὸν ἅγιον Πρωτομάρτυρα Στέφανον Α',** (σ. 116-147, PG 46, 701-721).
2. **Εἰς τὸν ἅγιον Πρωτομάρτυρα Στέφανον Β',** (σ. 150-171, PG 46, 721-736).
3. **Εἰς τοὺς ἁγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρας Α',** (σ.174-187, PG 46, 749).
4. **Εἰς τοὺς ἁγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρας Β',** (σ. 190-217, PG 46, 757).

5. **Εἰς τοὺς ἁγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρας** Λόγος ἐγκωμιαστικὸς ῥηθεὶς ἐν τῷ Μαρτυρίῳ, (σ. 220-243, PG 46, 773).
6. **Εἰς τὸν μέγα Μάρτυρα Θεόδωρον,** (σ. 246-267, PG 46, 736).

Γ. Λόγοι Ἐπιτάφιοι.
(σ. 270-397, PG 46,788-959).

1. **Ἐπιτάφιος Λόγος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν τὸν Μέγαν Βασίλειον,** (σ. 270-319, PG 46, 788).
2. **Ἐπιτάφιος Λόγος εἰς τὸν Μέγαν Μελέτιον**, ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, (σ. 322-343, PG 46, 852).
3. **Ἐπιτάφιος Λόγος εἰς Πλακίλλαν Βασίλισσαν,** (σ. 346-371, PG 46, 877).
4. **Παραμυθητικὸς Λόγος εἰς Πουλχερίαν,** (σ. 374-397, PG 46, 864).

Η'. ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

ΒΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ
ΥΠΟ ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9).
Ο ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (σ. 9).
Ἡ ζωή του (σ. 9).
Ἡσυχαστικὴ δραστηριότης (σ. 11).
Οἰκουμενικὴ πολιτικὴ (σ. 13).
Διορθόδοξη πολιτικὴ (σ. 14).
Βιογράφηση ἱερῶν προσώπων (σ. 18).
ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ (σ. 19).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 22, PG 151, 551-736).
1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 22, PG 151, 551).
2. ΤΑ ΝΕΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (σ. 28, PG 151, 553-562).
Καταγωγὴ (σ. 28, PG 151, 553).
Πνευματικὴ ἀγωγὴ (σ. 40, PG 151, 557).
Ὁ θάνατος τοῦ πατέρα (σ. 44, PG 151, 558).
Μόρφωση τοῦ Γρηγορίου (σ. 48, PG 151, 558).
Κλίση πρὸς τὴν ἄσκηση (σ. 54, PG 151, 560).
3. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΝΑΧΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ (σ. 62, PG 151, 562-570).
Ἔξοδος ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα (σ. 62, PG 151, 562).
Συνάντηση μὲ Μασσαλιανοὺς (σ. 66, PG 151, 562).
Μετάβαση στὸν Ἄθωνα (σ. 78, PG 151, 565).
Στὴ Μεγίστη Λαύρα (σ. 84, PG 151, 567).
Στὴ Σκήτη τῶν Γλωσσίων (σ. 88, PG 151, 568).
Φυγὴ στὴ Θεσσαλονίκη (σ. 94, PG 151, 569).
4. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ (σ. 100, PG 151, 570-583).
Χειροτονία του στὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 100, PG 151, 570).
Στὴ Σκήτη τῆς Βέρροιας (σ. 104, PG 151, 571).
Θάνατος τῆς μητέρας (σ. 108, PG 151, 572).
Ἐπιστροφὴ στὴ Βέρροια (σ. 110, PG 151, 572).
Καὶ πάλι στὸ Ἅγιον Ὄρος. Μεγίστη Λαύρα (σ. 118, PG 151, 574).
Τελειότητα στὴν πράξη καὶ θεωρία (σ. 120, PG 151, 574).
Τὸ χάρισμα τῆς ὁράσεως (σ. 138, PG

151, 579).
Τὸ χάρισμα τοῦ λόγου καὶ τῆς συγγραφῆς (σ. 142, PG 151, 580).
Ἡγούμενος στὴ Μονὴ Ἐσφιγμένου (σ. 148, PG 151, 581).

5. ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ (σ. 158, PG 151, 583-601).
Ἐπιστροφὴ στὴ Λαύρα (σ. 160, PG 151, 584).
Ἐμφάνιση τοῦ Βαρλαὰμ Καλαβροῦ (σ. 160, PG 151, 584).
Ἐπίθεση τοῦ Βαρλαὰμ κατὰ τῶν Ἡσυχαστῶν (σ. 164, PG 151, 584).
Μετάκληση τοῦ Γρηγορίου στὴ Θεσσαλονίκη (σ. 168, PG 151, 585).
Συνάντηση Γρηγορίου καὶ Βαρλαὰμ (σ. 172, PG 151, 584).
Οἱ Πραγματεῖες ὑπὲρ τῶν Ἡσυχαστῶν (σ. 180, PG 151, 588).
Νέες κινήσεις τοῦ Βαρλαὰμ (σ. 192, PG 151, 591).
Ἄλλες δραστηριότητες τοῦ Γρηγορίου στὴ Θεσσαλονίκη καὶ στὸν Ἄθωνα (σ. 196, PG 151, 592).
Δραστηριότητα τοῦ Βαρλαὰμ στὴν Κωνσταντινούπολη (σ. 206, PG 151, 594).
Ὁ Γρηγόριος στὴν Κωνσταντινούπολη (σ. 208, PG 151, 595).
Προκαταρκτικὰ τῆς Συνόδου τοῦ 1341 (σ. 212, PG 151, 596).
Ἡ Σύνοδος τοῦ Ἰουνίου 1341 (σ. 224, PG 151, 599).
Ἡ Σύνοδος τοῦ Αὐγούστου 1341 (σ. 228, PG 151, 600).

6. ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ ΠΟΛΕΜΟ (σ. 236, PG 151, 601-613).
Δυσμένεια τοῦ Ἰωάννη Καλέκα πρὸς τὸν Γρηγόριο (σ. 236, PG 151, 601).
Εὐμένεια πρὸς τὸν Ἀκίνδυνο (σ. 242, PG 151, 603).
Φυλάκιση τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ (σ. 244, PG 151, 603).
Προαγωγὴ τοῦ Ἀκινδύνου (σ. 246, PG 151, 603).
Ἀνατροπὴ τῶν σχεδίων ἀπὸ τὴ Βασίλισσα Ἄννα (σ. 254, PG 151, 605).
Περιγραφὴ τῶν κινδύνων ἀπὸ τὸν Γρηγόριο (σ. 256, PG 151, 606).
Θαυμαστὲς ἐνέργειες τοῦ Γρηγορίου (σ. 264, PG 151, 608).
Συγγραφικὴ δραστηριότητα τοῦ Γρηγορίου στὴ φυλακὴ (σ. 274, PG 151, 610).
Διάσταση πατριάρχου Ἰωάννη Καλέκα καὶ Βασίλισσας Ἄννας (σ. 278, PG 151, 611).

7. ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΘΡΟΝΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (σ. 286, PG 151, 613).
Ἀπελευθέρωση καὶ ἐκλογὴ τοῦ Γρηγορίου (σ. 286, PG 151, 613).
Ἐμπόδια γιὰ τὴν ἐγκατάσταση στὴν ἕδρα του (σ. 290, PG 151, 613).
Στὸν ἱερὸ Ἄθωνα (σ. 294, PG 151, 614).
Ἐπιστροφὴ καὶ νέα ἐγκατάσταση (σ. 300, PG 151, 616).
Ἐγκατάσταση στὴ Θεσσαλονίκη (σ. 304, PG 151, 617).
Εἰρήνευση τῆς Ἐκκλησίας (σ. 310, PG 151, 618).
Συστάσεις πρὸς τὸ ἱερατεῖο (σ. 314, PG 151, 619).
Διδακτικὸ ἔργο (σ. 318, PG 151, 620).
Σύνοδος τοῦ 1351 (σ. 322, PG 151, 621).
Νέα ἐμπόδια στὸ ποιμαντικὸ ἔργο του (σ. 332, PG 151, 623).
Ρύθμιση τῆς ἐγκαταστάσεως μὲ παρέμβαση τῆς Ἄννας Παλαιολογί-

νας (σ. 336, PG 151, 624).
Ἕνα χαρακτηριστικὸ σημεῖο (σ. 338, PG 151, 624).

8. ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ (σ. 344).
Βαρειὰ Ἀσθένεια (σ. 344).
Ἡ αἰχμαλώτιση (σ. 346).
Συζήτηση μὲ τὸν Ἰσμαὴλ (σ. 348).
Συζήτηση μὲ τὸν Τασιμάνη (σ. 354).
Συζήτηση μὲ τοὺς Χιόνες (σ. 374).
Σύνοψη τῶν ἀγώνων στὴν αἰχμαλωσία (σ. 396, PG 151, 629).
Ἀπελευθέρωση (σ. 398, PG 151, 627).

9. ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ (σ. 402, PG 151, 627-636).
Συζήτηση στὴν Κωνσταντινούπολη (σ. 402, PG 151, 627).
Στὴν ἕδρα του (σ. 404, PG 151, 627).
Θαυματουργικὲς ἐνέργειες (σ. 404, PG 151, 627).
Ποιμαντικὸ ἔργο (σ. 414, PG 151, 630).
Οἱ ἀρετὲς τοῦ Γρηγορίου (σ. 418, PG 151, 631).
Τελευταία συγγραφικὴ δραστηριότητα (σ. 430, PG 151, 634).
Οἱ τελευταῖες ἡμέρες (σ. 432, PG 151, 634).

10. ΕΠΙΤΑΦΙΑ ΘΑΥΜΑΤΑ (σ. 440, PG 151, 636-653).
α. Θεραπεία ἱερομόναχου ἀπὸ κεφαλαλγία (σ. 440, PG 151, 636).
β. Θεραπεία ἀσθενοῦς ἀπὸ νεφρικὴ πάθηση (σ. 444, PG 151, 637).
γ. Θεραπεία τοῦ ξεροῦ χεριοῦ τοῦ πρωτοψάλτη (σ. 448, PG 151, 638).
δ. Θεραπείας ὑφαντῆ ἀπὸ δυσεντερεία (σ. 454, PG 151, 640).
ε. Θεραπεία πολυπαθοῦς ἰατροῦ (σ. 458, PG 151, 641).
ς. Θεραπεία τοῦ ξεροῦ χεριοῦ γυναίκας (σ. 462, PG 151, 642).
ζ. Θεραπεία τοὺ ξεροῦ χεριοῦ τῆς χήρας (σ. 466, PG 151, 643).
η. Θεραπεία δύο μοναστριῶν (σ. 470, PG 151, 644).
θ. Θεραπεία τοῦ χεριοῦ παλαιοῦ φίλου (σ. 472, PG 151, 644).
ι. Θεραπεία μοναχοῦ (σ. 480, PG 151, 646).
Ἐξάπλωση τῆς φήμης περὶ τῶν θαυμάτων (σ. 482, PG 151, 647).
ια. Θεραπεία παράλυτης γυναίκας (σ. 486, PG 151, 647).
ιβ. Θεραπεία πληγῆς μοναχοῦ (σ. 490, PG 151, 649).
ιγ. Θεραπεία παιδιοῦ τοῦ Βερροιώτη Τζυμισχῆ (σ. 498, PG 151, 650).
ιδ. Θεραπεία τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ ἄλλη ἀσθένεια (σ. 502, PG 151, 652).
ιε. Θεραπεία τῆς γυναικαδέλφης τοῦ Τζυμισχῆ (σ. 504, PG 151, 652).

11. ΕΠΙΛΟΓΟΣ. Η ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ (σ. 508, PG 151, 653656).
Τὸ ὅραμα τῆς Οὐράνιας Συνόδου (σ. 508, PG 151, 653).
Ἡ μαρτυρία τῶν ὑπερφυῶν ἔργων τοῦ Γρηγορίου (σ. 514, PG 151, 654).
Τελικὴ παράκληση (σ. 518, PG 151, 655).

****

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΕΝΙΚΗ (σ. 7-54).
Βίος καὶ πολιτεία (σ. 7).
Συγγράμματα (σ. 33).
Περὶ Ἁγίου Πνεύματος (σ. 34).

'Επιστολὲς πρὸς τοὺς πρώτους ἀντιησυχαστὲς (σ. 35).
'Υπὲρ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων (σ. 36).
'Ομολογιακὰ κείμενα (σ. 37).
'Επιστολὲς ἀναφερόμενες στὴν ἔριδα (σ. 38).
Πραγματεῖες ἀναφερόμενες στὴν ἔριδα (σ. 40).
'Αντιρρητικοὶ πρὸς 'Ακίνδυνον (σ. 42).
Πρὸς Νικηφόρον Γρηγορᾶν (σ. 42).
Κείμενα σχετικὰ μὲ τὴν 'Εκκλησία (σ. 43).
'Ασκητικὰ καὶ πνευματικὰ κείμενα (σ. 44).
'Ομιλίες (σ. 45).
Θεολογικὴ διδασκαλία (σ. 45).

Α'. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΔΥΟ ΠΕΡΙ ΕΚΠΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 57-67).
Περιστατικὰ συγγραφῆς (σ. 57).
Μέθοδος καὶ σύνθεσις (σ. 60).
Περιεχόμενον (σ. 63).
Τὸ κείμενον (σ. 67).
1. ΠΕΡΙ ΕΚΠΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ (σ. 68-181).
2. ΠΕΡΙ ΕΚΠΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ, (σ. 182-337).

Β'. ΑΝΤΕΠΙΓΡΑΦΕΣ (σ. 339-373).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΑΝΤΕΠΙΓΑΦΕΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΒΕΚΚΟΥ ΥΠΕΡ ΛΑΤΙΝΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ (σ. 344-373)
'Επιγραφὴ πρώτη (σ. 344).
'Αντεπιγραφὴ πρώτη (σ. 344).
'Επιγραφὴ δεύτερη (σ. 348).
'Αντεπιγραφὴ δεύτερη (σ. 348).
'Επιγραφὴ τρίτη (σ. 350).
'Αντεπιγραφὴ τρίτη (σ. 350).
'Επιγραφὴ τέταρτη (σ. 352).
'Αντεπιγραφὴ τέταρτη (σ. 352).
'Επιγραφὴ πέμπτη (σ. 354).
'Αντεπιγραφὴ πέμπτη (σ. 354).
'Επιγραφὴ ἕκτη (σ. 354).
'Αντεπιγραφὴ ἕκτη (σ. 356).
'Επιγραφὴ ἕβδομη (σ. 356).
'Αντεπιγραφὴ ἕβδομη (σ. 358).
'Επιγραφὴ ὀγδόη (σ. 358).
'Αντεπιγραφὴ ὀγδόη (σ. 360).
'Επιγραφὴ ἔνατη (σ. 360).
'Αντεπιγραφὴ ἔνατη (σ. 362).
'Επιγραφὴ δέκατη (σ. 362).
'Αντεπιγραφὴ δέκατη (σ. 364).
'Επιγραφὴ ἑνδέκατη (σ. 366).
'Αντεπιγραφὴ ἑνδέκατη (σ. 368).
'Επιγραφὴ δωδέκατη (σ. 370).
'Αντεπιγραφὴ δωδέκατη (σ. 370).

Γ. ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ (σ. 375-621).

1. ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 375-395).
Περιστατικὰ συγγραφῆς (σ. 375).
Περιεχόμενον (σ. 377).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
2. ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΒΑΡΛΑΑΜ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α' ΠΡΟΣ ΒΑΡΛΑΑΜ
Περιστατικὰ συγγραφῆς (σ. 384).
Περιεχόμενον (σ. 385).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β' ΠΡΟΣ ΒΑΡΛΑΑΜ
Περιστατικὰ συγγραφῆς (σ.388).
Περιεχόμενον (σ. 389).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
Περιστατικὰ συγγραφῆς (σ. 392).
Περιεχόμενον (σ. 393).
'Απήχηση τῆς 'Επιστολῆς (σ. 394).

Τὸ κείμενο (σ. 395).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
Ὅτι οἱ Λατίνοι δέχονται δύο ἀρχὲς τοῦ ἑνὸς Πνεύματος, καὶ ὅτι τοὺς θεολογικοὺς συλλογισμοὺς πρέπει νὰ τοὺς ἀποκαλοῦμε μᾶλλον ἀποδεικτικοὺς ἢ διαλεκτικοὺς (σ. 398-433).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
Περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ Βαρλαὰμ στὰ δόγματα (σ. 434-443).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'. ΠΡΟΣ ΒΑΡΛΑΑΜ
Περὶ δύο ἀρχων, ἢ κατὰ ἑλληνικῆς ἐπόψεως (σ. 444-513).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'. ΠΡΟΣ ΒΑΡΛΑΑΜ
Ὅτι ἔστιν, ἐφ' ὧν ἀπόδειξις τῶν θείων, καὶ ὅτι κυρίως ἀπόδειξις αὕτη (σ. 514-587).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ'. ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
Περὶ διακρίσεως μεταξὺ οὐσίας καὶ ἐνέργειας τοῦ Θεοῦ (σ. 588-621).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1999
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου
Νέα ἀπόδοση ἀπὸ Ἐλ. Μερετάκη

ΛΟΓΟΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 70-44).
Χρονολογικὴ βάση τῆς ἡσυχαστικῆς ἔριδας (σ. 7).
Ἀφορμὲς τῆς ἔριδας (σ. 8).
Τὰ συγγράμματα τοῦ Βαρλαὰμ (σ. 13).
Φιλολογικὴ σύνθεση τοῦ ἔργου (σ. 15).
Πηγὲς τοῦ ἔργου (σ. 18).
Ἡ πρώτη τριάδα (σ. 26).
Ἡ δεύτερη τριάδα (σ. 32).
Ἡ τρίτη τριάδα (σ. 37).
ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (σ. 44).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ
ΤΡΙΑΣ ΠΡΩΤΗ
1, 1. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Κατὰ τί καὶ μέχρι τίνος λυσιτελὴς ἡ περὶ λόγους τριβή, (σ. 50).
1, 2. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Τῶν προτέρων ὁ δεύτερος. Ὅτι τοῖς προῃρημένοις ἐν ἡσυχίᾳ προσέχειν ἑαυτοῖς οὐκ ἀσυντελὲς ἔνδον τοῦ σώματος πειρᾶσθαι κατέχειν τὸν οἰκεῖον νοῦν (σ. 100).
1, 3. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Τῶν προτέρων ὁ τρίτος. Περὶ φωτὸς καὶ φωτισμοῦ θείου καὶ ἱερᾶς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ τελειότητος, (σ. 126).
ΤΡΙΑΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
2, 1. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Τῶν ὑστέρων ὁ πρῶτος. Διήγησις καὶ ἀνατροπὴ τῶν ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου Βαρλαὰμ συγγραφέντων κατὰ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων τίς ἡ ὄντως σωτήριος γνῶσις καὶ τοῖς ὄντως μοναχοῖς περισπούδαστος, ἢ κατὰ τῶν λεγόντων τὴν ἐκ τῆς ἔξω παιδείας γνῶσιν ὄντως σωτήριον (σ. 220).
2, 2. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Τῶν ὑστέρων ὁ δεύτερος. Περὶ προσευχῆς (σ. 294).
2, 3. ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ : Τῶν ὑστέρων ὁ τρίτος. Περὶ φωτὸς ἱεροῦ (σ. 346).
ΤΡΙΑΣ ΤΡΙΤΗ
3, 1. ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΩΝ : Ἔλεγχος τῶν συμβαινόντων ἐκ

τῶν δευτέρων τοῦ φιλοσόφου Βαρλαὰμ συγγραμμάτων, ἢ περὶ θεώσεως (σ. 478).

3, 2. ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΝ ΔΕΥΤΕΡΩΝ : Κατάλογος τῶν ἐκβαινόντων ἀτόπων ἐκ τῶν τοῦ φιλοσόφου Βαρλαὰμ προτάσεων (σ. 544).

3, 3. ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΩΝ Ο ΤΡΙΤΟΣ : Κατάλογος τῶν ἐκβαινόντων ἀτόπων ἐκ τῶν τοῦ φιλοσόφου Βαρλαὰμ συμπερασμάτων (σ. 584).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΠΡΑΓΜΑΤΙΕΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 5-48).

ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ (σ. 5-48).

1. Ἡ σύνοδος τοῦ Ἰουνίου 1341 (σ. 5).
2. Ἡ σύνοδος τοῦ Αὐγούστου 1341 (σ. 13).
3. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος (σ. 18).
4. Ἡ νέα φάση τῆς δογματικῆς ἔριδας (σ. 23).
5. Οἱ περιπέτειες τοῦ Παλαμᾶ (σ. 33).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 49-73)

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ (σ. 49)

1. ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΣ (σ. 52).
2. ΠΕΡΙ ΘΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΑΥΤΑΣ ΜΕΘΕΞΕΩΣ (σ. 56).
3. ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΠΟΙΟΥ ΜΕΘΕΞΕΩΣ (σ. 60).
4. ΔΙΑΛΕΞΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΕΤΑ ΒΑΡΛΑΑΜΙΤΟΥ (σ. 62).
5. ΔΙΑΛΕΞΗ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣ ΘΕΟΤΙΜΟΝ (σ. 66).
6. ΟΤΙ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥΝΤΕΣ (σ. 70).
7. ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (σ. 73).

Α' ΠΡΑΓΜΑΤΙΕΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΕΣ:

1. ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὸν Θεὸ διδαχθήκαμε ὅτι ὑπάρχει διάκριση, ὄχι μόνο κατὰ τὶς ὑποστάσεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὶς κοινὲς προόδους καὶ ἐνέργειες, καὶ ὅτι παραλάβαμε νὰ δεχόμαστε αὐτὸν ἄκτιστο τόσο κατὰ τὴν ἕνωση, ὅσο καὶ κατὰ τὴ διάκριση, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ δὲν ἀρέσει στὸν Βαρλαὰμ καὶ τὸν Ἀκίνδυνο (σ. 76-129).

2. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΙΕΞΟΔΙΚΩΤΕΡΗ

Πρὸς ἐκείνους ποὺ νομίζουν ὅτι δεικνύονται δύο θεοὶ ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ θεοποιὸς δωρεὰ τοῦ Πνεύματος, τῆς ὁποίας ὑπέρκειται ὁ Θεὸς κατ' οὐσία, ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς Πατέρες ὄχι μόνο ἀγένητη θέωση, ἀλλὰ καὶ θεότητα· ἢ περὶ θείων ἐνεργειῶν καὶ τῆς κατ' αὐτὰς μεθέξεως (σ. 130-261).

α. ΠΕΡΙ ΘΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (σ. 130-211).

β. ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΠΟΙΟΥ ΜΕΘΕΞΕΩΣ. Η. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΦΥΟΥΣ ΑΠΛΟΤΗΤΑΣ (σ. 212-261).

3. ΔΙΑΛΕΞΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΕΤΑ ΒΑΡΛΑΑΜΙΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΜΕΡΟΣ ΑΝΑΣΚΕΥΑΖΟΥΣΑ ΤΗΝ ΒΑΡΛΑΑΜΙΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ (σ. 262-363).

4. ΔΙΑΛΕΞΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΠΟ ΒΑΡΛΑΑΜΙΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΕΨΑΝΤΑ ΘΕΟΤΙΜΟΝ. Η ΠΕΡΙ ΘΕΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΝ ΑΜΕΘΕ-

ΚΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΕΚΤΟΥ (σ. 364-449, PG 150, 909-960).

5. ΟΤΙ ΟΙ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥΝ ΚΑΚΩΣ ΚΑΙ ΑΘΕΩΣ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΙΣΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΤΗΝ ΜΙΑ (σ. 450-479).

Β') ΠΡΑΓΜΑΤΙΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 481).

1. Ἁγιορειτικὸς Τόμος ὑπὲρ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων (σ. 481).
2. Ὁμολογία, (σ. 484).
3. Ἔκθεσις δυσσεβημάτων (σ. 485).
4. Ἀναίρεσις γράμματος Καλέκα (σ. 486).
5. Ἀναίρεσις γράμματος Ἰγνατίου Ἀντιοχείας (σ. 490).
6. Ἀναίρεσις ἐξηγήσεως τόμου ὑπὸ Καλέκα (σ. 492).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

1. ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΣ ΗΣΥΧΑΖΟΝΤΩΝ

Ἐξ ἀφορμῆς ἐκείνων ποὺ ἀπὸ δική τους ἀπειρία καὶ ἀπὸ ἀπείθεια πρὸς τοὺς ἁγίους ἀθετοῦν ὅτι οἱ μυστικὲς ἐνέργειες τοῦ Πνεύματος ἐνεργοῦνται πάνω ἀπὸ τὸν λόγο σ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν κατὰ πνεῦμα, καὶ φανερώνονται μὲ τὰ ἔργα, ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύονται μὲ τοὺς λόγους (σ. 496-515).

2. ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΛΛΟΚΟΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ ΤΩΝ ΔΥΣΣΕΒΗΜΑΤΩΝ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ (σ. 516-529).

3. ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΕΚΑ

Ὅτι τὸ πατριαρχικὸ κατ' αὐτοῦ γράμμα εἶναι ἀληθινὰ ψεῦδος καὶ ὡς πρὸς ὅλα ἀντίθετο πρὸς τὸν Ἁγιορειτικὸ καὶ τὸν Συνοδικὸ τόμο, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἐναντίον ὅλων τῶν εὐσεβῶν καὶ τῆς ἴδιας τῆς εὐσέβειας, ἢ μᾶλλον ἀληθινὰ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ποὺ τόλμησε νὰ γράψει αὐτὸ (σ. 530-603).

4. ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ὅτι εἶναι καθ' ὁλοκληρία ψεῦδος, καὶ ὅτι εἶναι ἀντίθετο πρὸς τὸν Συνοδικὸ καὶ Ἁγιορειτικὸ Τόμο, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἐναντίον ὅλων τῶν εὐσεβῶν καὶ τῆς ἴδιας τῆς εὐσέβειας, ἢ μᾶλλον ἀληθινὰ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ποὺ ἔγραψε αὐτὸ ἔχοντας ἐξαπατηθεῖ ἀπὸ τοὺς Βαρλαμῖτες (σ. 604-649).

5. ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΕΞΗΓΗΣΕΩΣ ΤΟΜΟΥ ΥΠΟ ΚΑΛΕΚΑ

Ὅτι εἶναι σαφὴς περεξήγηση καὶ ἀνασκευὴ τοῦ Τόμου τὴν ὁποία ἔγραψε ὁ Πατριάρχης ποὺ προσχώρησε στοὺς Βαρλααμῖτες καὶ ποὺ πρὸς ἐξαπάτηση καλεῖ αὐτὴν ἐξήγηση τοῦ Τόμου (σ. 650-693).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1983
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ (σ. 47-556).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-45).

1. Πρὸς τὸν Ἀρσένιον Στουδίτην (σ. 5.
2. Πρὸς Ἰωάννην Γαβρᾶν (σ. 6-12).
3. Πρὸς Παῦλον Ἀσάνην (σ. 12-14).
4. Πρὸς Δανιὴλ Αἴνου (σ. 14-17).
5. Πρὸς τὸν Νομοφύλακα Συμεὼν (σ. 17-20).
6. Πρὸς Ἀθανάσιον Κυζίκου (σ. 20-25).
7. Πρὸς Δαμιανὸν (σ. 25-27).
8. Πρὸς Διονύσιον μετὰ τῆς ὁμολογίας (σ. 27-32).
9. Πρὸς Βησσαρίωνα (σ. 32-33).
10. Πρὸς Μακάριον Α' (σ. 33-35).

11. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Γέροντας (σ. 35-38).
12. Πρὸς Φιλόθεον (σ. 38-43).
13. Πρὸς Μακάριον Β' (σ. 43-45).
14. Πρὸς Ἄνναν Παλαιολογίναν (σ. 45).
ΚΕΙΜΕΝΟΝ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
1. Πρὸς τὸν τὰ θεῖα σοφὸν Ἀρσένιον Στουδίτην (σ. 48-67).
2. Ἰωάννῃ τῷ Γαβρᾷ τῷ σοφωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ καὶ ἐμοὶ κυρίῳ ποθυνοτάτῳ (σ. 68-149).
3. Πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύριον Παῦλον τὸν Ἀσάνην (σ. 150-177).
4. Πρὸς τὸν ἱερώτατον καὶ τὰ θεῖα σοφὸν Μητροπολίτην Αἴνου Δανιὴλ (σ. 178-221).
5. Πρὸς τῷ πάντα καλῷ καγαθῷ καὶ σοφῷ Νομοφύλακι Συμεὼν (σ. 222-257).
6. Πρὸς τὸν ἐλλογιμώτατον καὶ θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Κυζίκου Ἀθανάσιον, ἐρωτήσαντα περὶ τῶν Ἀκινδύνου συγγραμμάτων εἰς τοῖς τοῦ Βαρλαὰμ ἐκείνου συμβαίνει περὶ τοῦ θείου φωτὸς καὶ τῆς θείας χάριτος (σ. 258-353).
7. Τῷ τιμιωτάτῳ ἐν μοναχοῖς Δαμιανῷ τῷ φιλοσόφῳ (σ. 354-401).
8. Πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐν μοναχοῖς κὺρ Διονύσιον (σ. 404-437).
Ὁμολογία (σ. 438-451)
9. Τῷ τιμιωτάτῳ ἐν μοναχοῖς τῷ ἀσκητικωτάτῳ κυρ Βησσαρίωνι (σ. 452-461).
10. Πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν τὸν τιμιώτατον ἱερομόναχον κυρ Μακάριον, Ἐπιστολὴ Α' (σ. 462-467).
11. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει σεβασμιωτάτους Γέροντας (σ. 468-485).
12. Τῷ ὁσιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἐμοὶ ἐν Κυρίῳ φιλτάτῳ καὶ ἀδελφῷ καὶ πατρὶ καὶ δεσπότῃ τῷ ὄντως Φιλοθέῳ (σ. 486-537).
13. Πρὸς τὸν ἀνωτέρω εἰρημένον ἴδιον ἀδελφὸν (Μακάριον) Ἐπιστολὴ Β' (σ. 538-549).
14. Τῇ κρατίστῃ καὶ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ τῇ Ἄννῃ Παλαιολογίνῃ (σ. 550-556).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΙ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΙ (Α' - Γ').
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-43).
Ἡ δραστηριότης τοῦ Γρηγορίου Ἀκινδύνου (σ. 7-18).
Ἡ σύνθεσις (σ. 19-25).
Τὰ ἀντιρρητικὰ (σ. 26-29).
Οἱ Λόγοι (σ. 29-43).
Τὸ κείμενον (σ. 43).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Α'. Ὅτι σωστὰ ἐπιχειρήσαμε πάλι νὰ γράφομε (σ. 46-49).
Β'. Ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ Λόγου καὶ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ἐμεῖς λέμε καὶ οἱ ἀντίθετοι τὸ παρουσιάζουν ψευδῶς ὡς διθεΐα (σ. 50-51).
Γ'. Περὶ τῶν κοινῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν τῆς ἀνώτατης Τριάδος, τὶς ὁποῖες ὁ Ἀκίνδυνος ἐπιχειρεῖ πολυειδῶς ν' ἀναιρέσει (σ. 52-57).
Δ'. Διεξοδικώτερη ἀπόδειξις ὅτι αὐτὸς

ὁ ἄνθρωπος δυσσεβῶς ἰσχυρίζεται, ὅτι τέτοιες ἐνέργειες εἶναι ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα (σ. 58-65).

Ε'. Παραπέρα ἀπόδειξις, ὅτι ὁ ἴδιος δυσσεβῶς θεωρεῖ ὡς μοναδικὴ ἄκτιστη θεότητα τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ (σ. 66-67).

ς. Ὅτι προβάλλει ἐναντίον ἑαυτοῦ καὶ τὸ κεφάλαιο τοῦ θείου Μαξίμου περὶ τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι οὔτε μεταξὺ τῶν νοούντων, οὔτε μεταξὺ τῶν νοουμένων (σ. 68-71).

Ζ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος καὶ οἱ ὀπαδοί του, μὲ βάση ὅσα δογμάτισαν περὶ θείας οὐσίας καὶ ἐνέργειας, συνάγεται ὅτι περιπίπτουν σὲ περισσότερες ἀπὸ πενήντα κακοδοξίες, καὶ ὅτι ἄνοιξαν τὴ θύρα γιὰ νὰ εἰσέλθουν ὅλες γενικῶς οἱ πονηρὲς αἱρέσεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴ (σ. 72-117).

Η'. Περὶ τοῦ διεφθαρμένου ἤθους των καὶ περὶ τοῦ ὅτι βρίσκοντας τὸν κατάλληλο γιὰ τοὺς τρόπους των καιρὸ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἂν καὶ προηγουμένως εἶχαν νικηθεῖ δύο φορὲς κατὰ κράτος, πάλι ἀπὸ ἀναίδεια στασιάζουν κατὰ τῆς εὐσέβειας (σ. 118-123).

Θ'. Ὅτι τέτοιοι ἄνθρωποι δὲν λένε οὔτε πρὸς τοὺς ἑαυτούς των συνεπῆ πράγματα, ἀλλὰ μᾶλλον στρέφονται καὶ στὰ ἐναντιώτατα κακά· γι' αὐτὸ καὶ καθίστανται ἔνοχοι τῶν ἀντιθέτων δυσσεβειῶν (σ. 124-127).

Ι'. Ὅτι ἐπιχειροῦν νὰ παρερμηνεύσουν καὶ τὸν *Συνοδικὸ Τόμο* ἐναντίον τῆς κεφαλῆς των, καὶ ὅτι παρουσιάζονται κατὰ πολλοὺς τρόπους ἔνοχοι μὲ βάση τοὺς ἀφορισμοὺς ποὺ ἀπαντῶνται ἐκεῖ καὶ τὶς ἔγγραφες ἀποκηρύξεις (σ. 128-137).

ΙΑ'. Ὅτι γιὰ ὅλα ὅσα ἐπιχείρησαν νὰ ποῦν κατὰ τῆς εὐσέβειας πρῶτα ὁ Βαρλαὰμ κι' ἔπειτα ὁ Ἀκίνδυνος διαλαμβάνει καὶ ἀποφαίνεται ὁ τόμος ποὺ ἐκδόθηκε μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν μεγάλων συνόδων ποὺ τοὺς καταδίκασαν (σ. 138-141).

ΙΒ'. Μετριοπαθὴς προτροπὴ πρὸς τοὺς Βαρλααμῖτες γιὰ ἐπιστροφή, καὶ στοὺς εὐσεβεῖς ν' ἀποφεύγουν τούτους, ἐφ' ὅσον μένουν ἀνεπίστροφοι (σ. 142-145).

ΙΓ. Ὅτι ἐπίκαιρα καὶ μὲ συνέπεια πρὸς τὰ πονηρεύματά του ἐξεστράτευσε ὁ ἀρχέκακος μὲ τοὺς ὀπαδούς του ἐναντίον τῆς θείας χάριτος τοῦ Θεοῦ (σ. 146-149).

ΙΔ'. Ὅτι οἱ ἐκφράσεις ἀπὸ τὶς ὁποῖες προφασίζονται ὁ Βαρλαὰμ καὶ ὁ Ἀκίνδυνος ὅτι σκανδαλίζονται, κι' αὐτὲς ἀποτελοῦν ἔλεγχο τῆς κακοδοξίας τους (σ. 150-153).

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι εἶναι σὲ ὅλους τοὺς αἱρετικοὺς γνώρισμα μὲ πρόφαση τὴν ἁπλότητα τοῦ Θεοῦ νὰ ὀνομάζουν διθεῖτες καὶ τριθεῖτες τοὺς ὀρθοδόξους, καὶ ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος ζηλεύοντάς τους κατηγορεῖ ψευδῶς τὸν Παλαμᾶ γιὰ διθεΐα (σ. 156-167).

Β'. Ὅτι ὅλος ὁ ἀγώνας τῶν λόγων τοῦ Ἀκινδύνου εἶναι νὰ δείξει τὴ λαμπρότητα τῆς θείας φύσεως, μὲ τὴν ὁποία ἄστραψε καὶ τοὺς μαθητὲς στὸ Θαβὼρ ὁ Κύριος (σ. 168-173).

Γ. Ὅτι μὲ τὸν τρόπο ποὺ κατασκευάζει τὴν δῆθεν κατηγορία περὶ διθεΐας ὁ Ἀκίνδυνος ἀποδεικνύεται ἄθεος· ὅπου ὑπάρχει καὶ συντομώτατη ἔκθε-

ση περὶ τῆς δυσσέβειας γιὰ τὸ ἴδιο θέμα καὶ τῆς συνοδικῆς καταδίκης τοῦ Βαρλαὰμ (σ. 174-179).

Δ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος ἀποπειρᾶται νὰ προσελκύσει ὅλους πρὸς τὴν ἀθεΐα μὲ δόλο (σ. 180-181).

Ε'. Ὅτι ὁ Παλαμᾶς δὲν δέχεται δύο θεότητες, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ἀθεΐα καὶ διθεΐα μαζὶ τοῦ Ἀκινδύνου καὶ τοῦ Βαρλαὰμ αὐτοὺς ποὺ παρασύρθηκαν ἀπ' αὐτούς, ἀφοῦ δείξει ὅτι ἡ λαμπρότητα τῆς θείας φύσεως, ὄντας ἄκτιστη καὶ ὀνομαζόμενη θεότητα, δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση πρὸς τὴν ὕπαρξη μιᾶς καὶ ἁπλῆς θεότητας (σ. 182-187).

ϛ'. Ὅτι εἶναι ἀδύνατο κι' ἔχει ἀπαγορευθεῖ προφητικὰ νὰ περιπέσει κανεὶς ἀπὸ τοὺς μετὰ Χριστὸν σὲ διθεΐα, καὶ ἐκεῖνοι ποὺ λένε αὐτὸ συκοφαντικὰ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ὁδηγοῦνται σ' αὐτὸ ἀπὸ τὴν κακία τους (σ. 188-189).

Ζ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος φέρεται στὸ ἴδιο βάραθρο ἀπὸ ἄλλη ὁδό, ἄλλοτε μέσω τοῦ Ἀρείου, καὶ ἄλλοτε μέσω τοῦ Σαβελλίου (σ. 190-199).

Η'. Ὅτι αὐτὸς ἐκαινοτόμησε καὶ μιὰ τρίτη, διαφορετικὴ δυσσέβεια ἀπὸ αὐτές· καὶ ποιὰ εἶναι αὐτὴ (σ. 200-211).

Θ'. Ἐπανάληψη καὶ ἐπὶ μέρους ἔλεγχος τῶν λεγομένων ἀπὸ τὸν Ἀκίνδυνο γιὰ τὴ θεότητα, καὶ ἀπόδειξη ὅτι οἱ λόγοι περὶ αὐτῆς τοῦ Παλαμᾶ εἶναι ἀσφαλεῖς (σ. 212-229).

Ι'. Μαρτυρίες τῶν ἁγίων, ὅτι ἡ θεία φύση εἶναι πηγὴ θείων ἐνεργειῶν· ὅπου ὑπάρχει καὶ σαφὴς ἀπόδειξη ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος εἶναι Ἀρειανὸς (σ. 230-235).

ΙΑ'. Μαρτυρίες τῶν ἁγίων, ὅτι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ ὑπέρκειται τῆς οἰκείας ἄκτιστης ἐνέργειας, καὶ παρ' ὅλο αὐτὸ τὸ Θεῖο δὲν ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν ἁπλότητα. Καὶ περὶ τῶν αὐτομετοχῶν (σ. 236-247).

ΙΒ'. Ἀπόδειξη σαφὴς διεξοδικώτερη, ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος εἶναι Ἀρειανός, ἔκθεση καὶ ἀνατροπὴ τῆς δοξασίας του, κατὰ τὴν ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι κτιστὰ ὅλα τὰ κατὰ τὸν θεῖο Μάξιμο οὐσιωδῶς παρατηρούμενα γύρω ἀπὸ τὸν Θεὸ (σ. 248-265).

ΙΓ'. Ἄλλη ἀπόδειξη, ὅτι διαφέρει ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια ἀπὸ τὴν ἄκτιστη οὐσία. Καὶ περὶ θεότητος (σ. 266-273).

ΙΔ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, προβάλλοντας ἕνα χωρίο τοῦ θείου Γρηγορίου Νύσσης σὰν νὰ εἶναι τοῦ Παλαμᾶ, ἀναφέρεται σ' αὐτὸν βρενοβλαβῶς (σ. 274-283).

ΙΕ'. Ἔκθεση τῆς κατὰ τοῦ θειοτάτου φωτὸς ἑπόμενης ῥήσεως τοῦ Ἀκινδύνου καὶ σαφὴς ἀπόδειξη ἀπὸ τὸν ἔλεγχό της, ὅτι ξεσηκώνει τὴ θεόπνευστη Γραφὴ ἐναντίον ἑαυτῆς καὶ ὅτι δὲν δέχεται καμμία θεότητα (σ. 284-295).

Ιϛ'. Συνέχεια περὶ τοῦ θειοτάτου φωτός, ὅτι, ἂν καὶ εἶναι ἄκτιστο, δὲν εἶναι οὐσία· καὶ ὅτι δὲν βλέπεται μὲ κάποια κτιστὴ δύναμη, ἀλλ' ἀπορρήτως, ἂν καὶ ἔχει γραφεῖ ὅτι βλέπεται μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς (σ. 296-309).

ΙΖ'. Ὅτι τὶς μαρτυρίες ποὺ προβάλλει ἀπὸ τοὺς θείους πατέρες τὶς προβάλλει ἐναντίον του· γι' αὐτὸ καὶ φανερώνεται ἀπ' αὐτὲς ὅτι εἶναι ὁμόδοξος τοῦ Εὐνομίου (σ. 310-319).

ΙΗ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος μὲ ὅσα γράφει καὶ φρονεῖ καθιστᾶ τὴν οὐσία τοῦ

Θεοῦ ὁρατὴ καθ' ἑαυτὴν (σ. 320-325).

ΙΘ΄. Μαρτυρίες τῶν ἁγίων, ὅτι ἡ θεία ἐνέργεια, τῆς ὁποίας ὀνομασία εἶναι καὶ ἡ θεότητα, καὶ ἀπὸ τὴ θεία οὐσία διαφέρει καὶ ὑπόσταση δὲν εἶναι καὶ ἄκτιστη εἶναι· καὶ ὅτι ὅποιος ἀπὸ αὐτὸ συνάγει, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι σύνθετος, εἶναι ὁμόδοξος τοῦ Εὐνομίου (σ. 326-337).

Κ΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος εἶναι ὁμόδοξος καὶ μὲ τοὺς Ἕλληνες καὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸν Ἐπίκουρο, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅσα λέγει ὁ Παλαμᾶς ἀποδεικνύεται ἕνας Θεός, ἁπλὸς καὶ ἀσύνθετος σὲ μιὰ θεότητα (σ. 338-345).

ΚΑ΄. Παραπέρα ἀπόδειξη, ὅτι ἡ ἄκτιστη δύναμη, τῆς ὁποίας ὀνομασία εἶναι ἡ θεότητα, οὔτε οὐσία εἶναι οὔτε ὑπόσταση, καὶ δὲν ἐμποδίζει καθόλου τὸ νὰ εἶναι μία θεότητα (σ. 346-351).

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α΄. Ὅτι δὲν εἶναι παράδοξο ποὺ ξεπέρασε ὁ Ἀκίνδυνος τὸν Βαρλαὰμ στὴν ἀσυνέπεια τῶν λόγων καὶ στὴν ποικίλη μὲ αὐτοὺς ἀπάτη καὶ συκοφαντία (σ. 354-357).

Β΄. Ὅτι καὶ ὁ Βαρλαὰμ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ θειότατο φῶς ἰδώθηκε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀποστόλων ἐπιχειροῦσε νὰ δείξει ὅτι εἶναι κτιστό, καὶ πῶς ἀνασκευάσθηκε (σ. 358-361).

Γ. Μαρτυρίες τῶν ἁγίων ποὺ δείχνουν ὅτι ὅσοι ἀπέκτησαν μέθεξη τῆς θείας χάριτος λέγονται ὅτι εἶναι γι' αὐτὴν ἄναρχοι καὶ ἀτελεύτητοι (σ. 362-367).

Δ΄. Ρήσεις τοῦ Ἀκινδύνου ποὺ ἀντίκεινται σ' αὐτὲς τὶς ρήσεις τῶν ἁγίων καὶ διαβολαὶ πρὸς τοὺς ἁγίους, σὰν ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Παλαμᾶ, καὶ ἀντίθεση αὐτοῦ ποὺ ἀπολογεῖται ὑπὲρ τῶν ἁγίων καὶ παρουσιάζει τὴν εὐσεβῆ διδασκαλία (σ. 368-373).

Ε΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, ἀθετώντας μὲ ὅσα λέγει τὴν ἀξία ποὺ προσδόθηκε στὸ ἀπὸ ἐμᾶς δεσποτικὸ πρόσλημμα, ποὺ καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ἀναφέρθηκε καὶ ἀπὸ τὸν Παῦλο καὶ τοὺς μετὰ ἀπὸ αὐτὸν θεοειδεῖς ἄνδρες διακηρύχθηκε, ἀποδεικνύεται ἄθεος (σ. 374-381).

ϛ΄. Ἐπίτομη κατὰ τὸ δυνατὸ διασάφηση τοῦ μυστηρίου, πῶς ἕνας μὲν εἶναι ὁ Χριστός, πολλοὶ ὅμως οἱ χριστοειδεῖς· καὶ πῶς αὐτοὶ μὲν ἄλλοτε καλοῦνται νέα κτίση, ἄλλοτε πάλι ἄναρχοι καὶ ἀΐδιοι· καὶ ὅτι κατὰ τὴ χάρη αὐτὴ γεννιώμαστε, ἀλλὰ δὲν κτιζόμαστε (σ. 382-391).

Ζ΄. Ὅτι ὁ Χριστὸς λέγεται ὅτι ἔχει λάβει τὴν ἄκτιστη χάρη τοῦ Πνεύματος ὡς ἄνθρωπος, καὶ ὅτι ἀπὸ αὐτήν, τὴν ἄκτιστη χάρη, μετέδωσε καὶ μεταδίδει καὶ στοὺς οἰκείους του (σ. 392-401).

Η΄. Ὅτι τὴ θεοποιὸ χάρη τοῦ Πνεύματος ποὺ δίδεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ λαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους ὁ Ἀκίνδυνος ἄλλοτε τὴν λέγει κτίσμα, κι ἄλλοτε ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ἡ ἴδια ἡ οὐσία του. Ἐδῶ ἐλέγχεται καὶ ὅτι περιπίπτει σὲ πολλὰ ἄτοπα (σ. 402-409).

Θ΄. Μὲ ποιοὺς τρόπους χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα τῆς χάριτος· καὶ ὅτι ἡ θεία λαμπρότητα εἶναι ἕνα τῶν σημαινομένων ἀπὸ αὐτήν, καὶ ὅτι αὐτὴ διαφέρει ἀπὸ τὴ θεία φύση (σ. 410-415).

Ι΄. Ἔκθεση καὶ ἀνασκευὴ τῶν ρήσεων τοῦ Ἀκινδύνου, διὰ τῶν ὁποίων κα-

τασκευάζει ὅτι ἡ χάρη εἶναι ἡ ἴδια ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὶς ὁποῖες, δυσσεβέστερος καὶ τοῦ Εὐνομίου ἀκόμη, ἀποδεικνύεται ἄθεος καὶ πολύθεος συγχρόνως, γιατὶ συνθέτει τὸ Θεῖο καὶ θεωρεῖ τὸ ἴδιο κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο κτιστὸ καὶ ἄκτιστο (σ. 416-425).

ΙΑ'. Ἄλλες ρήσεις τοῦ Ἀκινδύνου, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει καὶ μαρτυρία τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ποὺ εἶναι βέβαια περικομμένη, ἀλλὰ φαίνεται καὶ ἔτσι ὅτι ἀντίκειται γενικὰ στὴν πολυβλάσφημη δοξασία αὐτοῦ, ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ ἐδῶ (σ. 426-439).

ΙΒ'. Ἄλλη ρήση τοῦ Ἀκινδύνου μὲ τὴ μαρτυρία της, ἀπὸ τὶς ὁποῖες παρουσιάζεται νὰ ἰσχυρίζεται, ὅτι οὔτε μπορεῖ ποτὲ νὰ ὁμοφρονήσει μὲ τοὺς ἁγίους (σ. 440-443).

ΙΓ. Παράσταση ὅτι τὰ πράγματα ποὺ ἐπιδέχονται τὸν ἴδιο λόγο δὲν εἶναι ἐντελῶς καὶ ὁπωσδήποτε ἕνα, καὶ ὅτι ἡ ἄκτιστη οὐσία ὄχι μόνο ἐπιδέχεται τὸν ἴδιο λόγο μὲ τὴν ἄκτιστη ἐνέργεια, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπιδέχεται τὸν ἴδιο κατὰ τὸν μέγα Βασίλειο· ὅπου καὶ πολυειδὴς ἀνασκευὴ ὅλης τῆς κακόνοιας τοῦ Ἀκινδύνου (σ. 444-457).

ΙΔ'. Ἰσχυρὴ ἀπόδειξη μὲ περισσότερα λόγια, ὅτι οἱ ἅγιοι μετέχουν τῆς ἀκτίστης ἐνέργειας, καὶ ὄχι τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ, (σ. 458-465).

ΙΕ'. Ἔκθεση περὶ ἄλλης ρήσεως τοῦ Ἀκινδύνου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλέγχεται νὰ ὁμολογεῖ ὅτι οἱ ἅγιοι λέγουν ἄκτιστη θεότητα καὶ τὸ φῶς τῆς θείας μεταμορφώσεως, ἀλλ' ὁ ἴδιος νὰ παραινεῖ νὰ μὴ προσέχουν σ' αὐτοὺς ὡς διθεῖτες καὶ ψευδομάρτυρες (σ. 466-471).

Ις. Ὅτι, ὅποιος λέγει ὅτι τοῦτο τὸ φῶς εἶναι κτιστό, δὲν μπορεῖ νὰ δέχεται μία θεότητα, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅσα ἰσχυρίζεται ὁ Παλαμᾶς μία θεότης κηρύσσεται πράγματι (σ. 472-477).

ΙΖ'. Στὴ συνέχεια ἄλλη ρήση τοῦ Ἀκινδύνου, μὲ τὸν ἔλεγχο τῆς ὁποίας παρουσιάζεται πάλι ἄκτιστο τὸ θεῖο φῶς, ἐνῶ αὐτὸς φαίνεται νὰ ἐξουθενώνει κατὰ πολλοὺς τρόπους καὶ τὰ συγγράμματα τῶν θείων πατέρων μας καὶ νὰ τὰ λέγει ἀδόκιμα (σ. 478-489).

ΙΗ'. Στὴ συνέχεια ρήση τοῦ ἰδίου, μετὰ τὸν ἔλεγχο τῆς ὁποίας δεικνύεται ὅτι ἀντινομοθετεῖ στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, συνηγορώντας μὲ τὸν Βαρλαὰμ καὶ ὅλους τοὺς αἱρετικούς, καὶ εἶναι ἄθεος καὶ ἀντίθετος πρὸς τοὺς ἁγίους, καὶ ὅτι κατασκευάζει ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει δύο οὐσίες ἐνάντιες μεταξύ τους (σ. 490-507).

ΙΘ'. Ὅτι ἀπὸ ὅσα λέγει ὁ Παλαμᾶς ἕνας Θεὸς ἀποδεικνύεται σὲ μιὰ ἁπλῆ καὶ ἴση ἄκτιστη θεότητα, ἀπὸ ὅσα ὅμως λέγει ὁ Ἀκίνδυνος ἀποδεικνύονται δύο θεοὶ καὶ δύο θεότητες, ἄνισοι καὶ ἀνόμοιοι καὶ πράγματι ὑπερκείμενοι καὶ ὑφειμένοι (σ. 508-515).

Κ'. Ἀπόδειξη ὅτι τὰ ἑτοιμασμένα ἀπὸ τὸν Θεὸ γι' αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀγαποῦν, «τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε καὶ αὐτὶ δὲν ἄκουσε, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἀνέβηκαν σὲ καρδιὰ ἀνθρώπου», εἶναι ἄκτιστα· καὶ ἔλεγχος τῶν ρήσεων τοῦ Ἀκινδύνου ποὺ τὰ παρουσιάζουν κτιστὰ (σ. 516-531).

ΚΑ'. Καὶ ἄλλη ἀπόδειξη, ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος λέγει πολύθεους καὶ νεωτεριστὲς θεολόγους τοὺς ἴδιους τοὺς ἁγίους, γιατὶ διδάσκουν ὅτι τὸ Θεῖο κατ' οὐσία εἶναι ἀνώτερο καὶ ὑψηλότερο ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀναφερόμενη ἄκτιστη κληρονομία (σ. 532-543).

ΚΒ΄. Παραπέρα ἀπόδειξη, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀλλιῶς σὲ μιὰ θεότητα ὁ Θεός, παρὰ μόνο ὅπως διδάσκει ὁ Παλαμᾶς ἀκολουθώντας τοὺς Πατέρες· ὅπου ὑπάρχει καὶ διασάφηση μερικῶν ἀντιθέσεων (σ. 544-551).
ΚΓ΄. Σύνοψη τῶν δυσσεβημάτων τοῦ Ἀκινδύνου, ἂν καὶ ὄχι ὅλων, σὲ σχῆμα ἐπιλόγου· καὶ περὶ τῆς μεγαλαυχίας του γιὰ τὸ εὔφημο ὄνομά του (σ. 552-551).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987,
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΚΑΤΑ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΛΟΓΟΙ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΙ (Δ' - Ζ').

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Α΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, ἀφοῦ προκαταλάβει τὸν ἀκροατὴ μὲ πολλὰ τεχνάσματα, ἔπειτα ἐξορίζει φανερὰ ἀπὸ τὴν ἄκτιστη θεότητα τὸ φῶς τῆς θείας Μεταμορφώσεως (σ. 8-11).
Β΄. Ὅτι, ἀφοῦ ἔγινε ὁ ἴδιος περιπετειώδης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων παρουσιάζεται καὶ διθεΐτης (σ. 10-13).
Γ. Ἀπόδειξη, ὅτι ὁ ἴδιος ἐγγίζει καὶ πολυπραγμονεῖ αὐτὰ ποὺ χαρακτήρισε ὡς ἀνέγγικτα (σ. 12-15).
Δ΄. Ἔλεγχος τῆς ρήσεως τοῦ Ἀκινδύνου, ἀπὸ τὴν ὁποία δεικνύεται ὅτι νομίζει ὅτι οἱ ἅγιοι φρονοῦν ἀνακόλουθα πρὸς τοὺς ἑαυτούς των καὶ ἀναμεταξύ τους (σ. 14-17).
Ε΄. Ὅτι τὸ φῶς ποὺ περιάστραψε τοὺς μαθητὲς στὸ Θαβώριο ὄρος εἶναι ἀχώριστο ἀπὸ τὴ θεότητα, γιατὶ προσυπάρχει σ' αὐτὴν ὡς ἀπὸ τὴ φύση της καὶ εἶναι λαμπρότητα τῆς θείας φύσεως (σ. 18-27).
ς. Ὅτι ἡ θεία φύση εἶναι καθ' ἑαυτὴν ἀφανέρωτη ἀκόμη καὶ σ' ἐκείνους στοὺς ὁποίους ἐπιφαίνεται κατὰ τρόπο ἀπόρρητο τὸ θεῖο τοῦτο φῶς (σ. 26-29).
Ζ΄. Ὅτι στὴν πολυθεΐα περιπίπτουν ἀληθινὰ ὄχι ἐκεῖνοι ποὺ λέγουν ὅτι ἡ θεία φύση ὑπέρκειται κάθε φανερώσεως, ἀλλ' ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τὸ λέγουν (σ. 30-33).
Η΄. Ὅτι φυσιολογοῦν τὸ Θεῖο ὄχι ἐκεῖνοι ποὺ λέγουν ἄκτιστο τὸ θεῖο φῶς, ἀλλ' ἐκεῖνοι ποὺ τὸ λέγουν κτιστὸ (σ. 32-35).
Θ΄. Ὅτι τὸ νὰ μὴ γνωρίζεται ὁ Θεὸς ἀπὸ φυσικὴ φανέρωση δὲν ἀναιρεῖ τὸ νὰ γνωρίζεται ἀπὸ τὶς θεῖες προόδους καὶ ἐνέργειες· ὅπου ὁ Ἀκίνδυνος ἐλέγχεται νὰ παρουσιάζει κτιστὴ τὴ θεία πρόνοια καὶ καταληπτὴ τὴ θεία φύση (σ. 36-47).
Ι΄. Ἄλλες ρήσεις τοῦ Ἀκινδύνου καὶ μαρτυρίες τῶν ἁγίων ποὺ κακῶς ἐκλαμβάνονται ἀπ' αὐτόν, καθὼς ἐπιχειρεῖ νὰ παραστήσει ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν ἀκατάληπτος καὶ ἀπὸ τὶς ἐνέργειές του ἐπιγινώσκεται (σ. 46-49).
ΙΑ΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος διδάσκει κάτι τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο ἀπὸ τὴ μαρτυρία τοῦ θείου Μαξίμου ποὺ προβάλλει αὐτὸν καὶ δείχνει ὅτι ὁ ἅγιος λέγει ἀντίθετα ἀπὸ τοὺς πρὶν ἀπὸ αὐτὸν θεολόγους καὶ συμβουλεύει ν' ἀποφεύγομε καὶ ν' ἀποδοκιμάζομε ὅλους

τοὺς θείους πατέρες (σ. 48-55).
ΙΒ΄. Ἀπόδειξη ὅτι καλῶς εἶπε ὁ θεῖος Μάξιμος ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πάνω ἀπὸ τὴν ἀπειρία, ἂν καὶ ἡ ἀπειρία εἶναι ἄκτιστη, ἀλλ' ὄχι ὅπως δέχθηκε ὁ Ἀκίνδυνος διαστρέφοντας τὰ λόγια (σ. 54-61).
ΙΓ΄. Ὅτι ἀπὸ τὰ κτίσματα κατανοοῦμε ὄχι τὴ θεία οὐσία, ἀλλὰ τὶς θεῖες ἐνέργειες, πρᾶγμα ποὺ ἀθετεῖ ὁ Ἀκίνδυνος θεωρώντας τὰ κτίσματα συναΐδια μὲ τὸν Θεό, κι' ἔτσι ἐλέγχεται νὰ συμφωνεῖ μὲ τοὺς Ἕλληνες καὶ τὸν Εὐνόμιο (σ. 60-65).
ΙΔ΄. Παραπέρα ἔλεγχος τῆς δοξασίας του ν' ἀπορρίπτει ὅτι τὸ θειότατο φῶς βλέπεται πνευματικά· ὅπου ὑπάρχει καὶ παράσταση, ὅτι δὲν εἶναι μόνο τὸ φῶς ἄκτιστο, ἀλλὰ καὶ ἡ δύναμη κατὰ τὴν ὁποία βλέπεται (σ. 64-71).
ΙΕ΄. Ἔκθεση καὶ ἀνασκευὴ ἄλλης ρήσεως τοῦ ἰδίου, καθὼς ἐπιχειρεῖ πάλι νὰ δείξει τὴ θεία ἐνέργεια ἀδιάφορη ἀπὸ τὴ θεία οὐσία καὶ κτιστὴ λαμπρότητα τοῦ Θεοῦ ποὺ φάνηκε στοὺς ἀποστόλους πάνω στὸ Θαβὼρ (σ. 72-77).
Ις΄. Ὅτι, ἂν καὶ τὸ θεῖο φῶς θεάθηκε μὲ σωματικοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' ὁπωσδήποτε μετασκευασμένους μὲ τὴ δύναμη τοῦ Πνεύματος (σ. 78-83).
ΙΖ΄. Ἄλλη ρήση τοῦ Ἀκινδύνου ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλέγχεται τελείως ἄθεος, καθὼς ἐπιχειρεῖ ν' ἀναιρέσει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς καὶ νὰ δείξει ὅτι οἱ ἅγιοι ὅλοι εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὸν ἴδιο τὸν Κύριο καὶ μεταξύ τους (σ. 82).
ΙΗ΄. Παράσταση μὲ περισσότερα ἐπιχειρήματα, ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Βαρλαὰμ καὶ σύντομη ἀνασκευὴ τῶν δογμάτων καὶ τῶν δύο (σ. 86-93).
ΙΘ΄. Ὅ,τι δὲν εἶναι καμωμένο νὰ διακρίνεται μὲ κτιστὴ δύναμη, δὲν εἶναι κτιστό· καὶ ὅτι οἱ βλέποντες μὲ τὴ δύναμη τοῦ Πνεύματος βλέπουν τὸν Θεὸ ἀπὸ τὰ περὶ αὐτὸν (σ. 92-95).
Κ΄. Ὅτι τὸ φῶς ποὺ περιέλαμψε τοὺς ἀποστόλους στὸ Θαβὼρ δὲν ἀνήκει στὰ αἰσθητὰ (σ. 94-97).
ΚΑ΄. Ὕμνος σ' αὐτὸ τὸ φῶς, καὶ πῶς τοῦτο ἀνυψώνει καὶ ὅσα φαίνονται νὰ εἶναι ταπεινὰ γραμμένα γι' αὐτὸ (σ. 98-105).
ΚΒ΄. Ἄλλος ὕμνος στὸ ἴδιο φῶς καὶ σύντομη προτροπὴ πρὸς τοὺς ἀπίστους πρὸς ἐπιστροφὴ (σ. 104-109).

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Α΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος εἶναι τυφλότερος στὴ διάνοια ἀπὸ ὅσο εἶναι οἱ τυφλοὶ στὴν αἰσθητὴ θέα, γιατὶ δὲν ἀγνοεῖ ἁπλῶς, ἀλλ' ἰσχυρίζεται γιὰ τὸ θεῖο φῶς τὰ δύο ἀντίθετα πράγματα (σ. 112-115).
Β΄. Ρήσεις τοῦ Ἀκινδύνου μὲ τὴν ἐξέταση τῶν ὁποίων φανερώνει κατὰ πολλοὺς τρόπους, ὅτι κατασκευάζει τὸ ἴδιο φῶς νὰ εἶναι κτίσμα καὶ οὐσία τοῦ Θεοῦ (σ. 114-123).
Γ΄. Ὅτι, λόγω τοῦ πολυσημάντου τῆς λέξεως θεὸς οἱ πατέρες ἄλλοτε δίδαξαν καὶ ἄλλοτε ἀρνήθηκαν ὅτι βλέπεται ὁ Θεός. Ἐπειδὴ δὲν κατάλαβε αὐτὸ ὁ Ἀκίνδυνος, χρησιμοποιεῖ τοὺς λόγους τῶν ἁγίων ἐναντίον ἀλλήλων (σ. 122-127).
Δ΄. Ὅτι κάνοντας τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ λέξη "ἰδεῖν", ποὺ ἔχει διπλῆ σημασία, ἐξελέγχεται ὅτι συγχρόνως θεωρεῖ καὶ τὴ θεία πρόνοια κτιστὴ (σ. 128-135).
Ε΄. Ἀπόδειξη καὶ ἀπὸ ὅσα ὁ ἴδιος λέγει,

ὅτι τὸ φῶς ποὺ ἔλαμψε στὸ Θαβὼρ εἶναι ἄκτιστο καὶ δὲν εἶναι θεία οὐσία, ἔστω κι' ἂν ὁ ἴδιος δὲν θέλει (σ. 134).

ς. 'Επανάληψη τῆς ῥήσεώς του, μὲ τὸν ἔλεγχο τῆς ὁποίας ἀποδεικνύεται πάλι, ὅτι τὸ θεῖο αὐτὸ φῶς εἶναι κοινὸ ἱερὸ θέαμα, ἐνῶ αὐτὸς παρουσιάζεται ὅτι δὲν θεωρεῖ κανένα ἀπὸ αὐτοὺς ἀληθινὸ θεολόγο καὶ ὅτι ἀντιτάσσεται στὰ εὐαγγελικὰ θεσπίσματα (σ. 138-153).

Ζ'. Ὅτι δείχνει ὄχι μόνο ὅτι θεωρεῖ τὸ φῶς ἄλλοτε κτίσμα καὶ ἄλλοτε οὐσία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ ἐκλαμβάνει ἀθέατο καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μόνους ἀποφάνθηκε προτύτερα ὅτι ἔγινε θεατὸ (σ. 152).

Η'. Ὅτι, προβάλλοντας δύο μάρτυρες, τὸν Χρυσόστομο καὶ τὸν Θεολόγο Γρηγόριο, τὸν ἕνα τὸν φέρνει ἐναντίον ἑαυτοῦ, ἐνῶ τὸν ἄλλο, τὸν Χρυσορρήμονα πατέρα, τὸν συκοφαντεῖ μάλιστα (σ. 156-169).

Θ'. 'Επὶ πλέον ὅτι ἀποστερεῖ τῆς θέας τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου φωτὸς καὶ αὐτοὺς ποὺ ἀνέβηκαν στὸ Θαβώριο μαζὶ μὲ τὸν Κύριο (σ. 168-171).

Ι'. Ὅτι μὲ ὅσα λέγει ἀποδεικνύει ὅτι καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι κτίσμα (σ. 170).

ΙΑ'. Ἄλλη ῥήση τοῦ 'Ακινδύνου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλέγχεται ὅτι λέγει τὸν μὲν Θεὸ ἀληθινὸ καὶ ἀνενέργητο, ἐνῶ τὰ κτίσματα συναΐδια μὲ αὐτὸν (σ. 174).

ΙΒ'. Ἄλλες ῥήσεις τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐλέγχεται ὅτι ἀποφαίνεται ὅτι ὅλοι οἱ ἔνθεοι θεολόγοι καὶ οἱ σύμφωνοι μὲ αὐτοὺς εἶναι πολύθεοι (σ. 178).

ΙΓ'. Ἄλλες ῥήσεις τοῦ ἰδίου, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες ὑπάρχει καὶ μαρτυρία ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Διονυσίου, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐλέγχεται ὅτι αὐτὴν τὴν παραχαράττει καὶ τὴν παρερμηνεύει, ἐνῶ αὐτὸς παραδέχεται πολλοὺς θεοὺς καὶ θεότητες (σ. 188-199).

ΙΔ'. Ἄλλη ῥήση τοῦ ἰδίου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλέγχεται νὰ ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐπαγγέλθηκε ἀληθινὰ τὸ Πνεῦμα, μὴ διακρίνοντας ἀνάμεσα σὲ εὐσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς (σ. 198-205).

ΙΕ'. 'Απόδειξη, ὅτι τὰ ἑπτὰ πνεύματα ποὺ κατὰ τὴν προφητεία ἔχουν ἀναπαυθεῖ πάνω στὸν Χριστὸ εἶναι τὸ ἴδιο τὸ ἅγιο Πνεῦμα· καὶ ὁ 'Ακίνδυνος, λέγοντας αὐτὰ κτίσματα, λέγει κτίσμα τοῦτο (σ. 204-211).

Ις. Περὶ τοῦ φόβου τοῦ Πνεύματος, τί εἶναι καὶ πῶς προκαλεῖται στοὺς καταξιωμένους (σ. 210-215).

Ι Ζ'. Καὶ ἄλλα περὶ τῶν ἑπτὰ αὐτῶν πνευμάτων, ὅτι εἶναι ἄκτιστα· καὶ διασαφήνηση μαρτυρίας ποὺ προβάλλεται κακῶς ἀπὸ τὸν 'Ακίνδυνο ἐναντίον του, ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ "ποιεῖν" καὶ τοῦ "ἐνεργεῖν" (σ. 216-227).

ΙΗ'. Ὅτι ὁ 'Ακίνδυνος προέβαλε κατὰ τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος καὶ μία ῥήση τοῦ Χρυσοστόμου πατρός, ἀφοῦ τὴν παραχάραξε (σ. 226-229).

ΙΘ'. Ἔκθεση καὶ διασάφηφη ἀσφαλὴς αὐτῆς τῆς χρυσοστομικῆς ῥήσεως (σ. 230-233).

Κ'. Παραπέρα διασάφηση, ποιὰ καὶ πρὸς ποιοὺς καὶ ἀπὸ ποιὸν λέγει ὅτι εἶναι ἡ παραμυθία σ' αὐτὴ τὴ ῥήση (σ. 232-237).

ΚΑ'. 'Απόδειξη ὅτι ὁ 'Ακίνδυνος παριστάνει ἀπ' αὐτὴν ὅτι καὶ οἱ ἄπιστοι καὶ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ οἱ ἴδιοι οἱ δαίμονες, ἀλλοίμονο, ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐπιτύχουν πρὶν ἀπὸ τὸν Χριστὸ τὴ μελλο-

ντικὴ ἐπαγγελία (σ. 238-243).
ΚΒ΄. Ἔκθεση περὶ τοῦ ποιὰ εἶναι τὰ πνευματικὰ χαρίσματα καὶ ποιὰ τὰ μὴ πνευματικὰ κατὰ διαστολὴ (σ. 244-251).
ΚΓ. Ὅτι δὲν εἶναι ἄκτιστα ὅλα τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, καὶ ποιὸ εἶναι ἄκτιστο μέσα σ' αὐτὰ (σ. 250-263).
ΚΔ΄. Παράσταση λεπτομερέστερη, ὅτι ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια καὶ χάρη τοῦ Πνεύματος δὲν εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Πνεύματος (σ. 262-275).
ΚΕ΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, ἐκλαμβάνοντας κακῶς τὸ "ὅλος" στὴν περίπτωση τοῦ Θεοῦ, δείχνει τὸν ἑαυτό του, ἀλλοίμονο στὴν ἀπόνοια, ἀνώτερο καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ (σ. 274-279).
Κϛ. Ὅτι τὸ "ὅλον" ἐκλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους διαφορετικὰ ἐπὶ τοῦ Θεοῦ καὶ πόσο· ὅπου παρατίθενται καὶ ρήσεις τοῦ Ἀκινδύνου ποὺ ἀντιλέγουν φανερὰ πρὸς τοὺς ἁγίους καὶ περιπίπτουν σὲ ἀλλόκοτες βλασφημίες (σ. 278-295).
ΚΖ΄. Ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ διάκριση ἐπὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι διπλῆ, ὅπως δείχθηκε ἀπὸ τοὺς θεολόγους, ὅταν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἀπὸ αὐτὲς λέγεται τὸ ὅλο, δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν ἄλλη· καὶ ὅτι ὅσα μετέχουν τοῦ Θεοῦ, μετέχουν τῆς θείας ἐνέργειας, ἀλλ' ὄχι τῆς θείας οὐσίας (σ. 294-303).
ΚΗ΄. Ὅτι καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ ἀρετὴ ποὺ χορηγεῖται ἀπὸ τὸν Θεὸ στοὺς ἐνθέους εἶναι θεία ἐνέργεια τοῦ θείου Πνεύματος (σ. 302-305).

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ
ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α΄. Ποιὸς ὁ σκοπὸς τοῦ κάθε εἴδους καὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης φιλοσοφίας, τῆς κατὰ κόσμο καὶ τῆς κατὰ Χριστόν, καὶ ὅτι τὸ ζητούμενο ἀπὸ τὴν καθεμιὰ μὲ τοὺς λόγους εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ὅσοι ξεπέρασαν ἀπὸ αὐτὴν ἀναγκαστικὰ ἐμπλέκονται στὸ ψεῦδος (σ. 308-313).
Β΄. Περὶ τῆς ψευδογραφίας τοῦ Ἀκινδύνου ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀφετηρία (σ. 312-317).
Γ΄. Ὅτι καὶ ἀπὸ ὅσα γράφει αὐτὸς περὶ τοῦ φωτὸς στὴ μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου, δείχνει ὅτι τὸ θεωρεῖ σὰν ἀνυπόστατο φάσμα καὶ κτιστὸ καὶ αἰσθητό, καὶ φέρει τὸν Χριστὸ νὰ ἔχει τρεῖς φύσεις καὶ δύο θεότητες, ὑπερκείμενη καὶ ὑφειμένη μὲ κάθε τρόπο (318-325).
Δ΄. Παράσταση ὅτι, ἂν καὶ ὑποκρίνεται ὅτι δείχνει τὴ μιὰ ὁ Ἀκίνδυνος, ὁπωσδήποτε καμμιὰ θεότητα δὲν ἀποδέχεται ἄκτιστη (σ. 324-327).
Ε΄. Ὅτι ἐπινοεῖ καὶ ἰσχυρίζεται φανερὰ ὅτι τὸ ὑπερουράνιο καὶ προκόσμιο καὶ ὑπερκόσμιο φῶς εἶναι κτίσμα (σ. 328-333).
ϛ. Παράσταση ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος καλεῖ διθεΐτες ὄχι μόνο ἐμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοφόρους πατέρες καὶ τὴν Ἐκκλησία καὶ βασιλεία ποὺ κατεδίκασε τὸν Βαρλαὰμ (σ. 334-337).
Ζ΄. Ὅτι, ἀκούοντας τοὺς θεοφόρους νὰ λέγουν ὅτι τὸ προκόσμιο φῶς κι' αὐτὸ ποὺ φάνηκε στὸ Θαβὼρ εἶναι τὸ ἴδιο, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ εἶχε ἀπαλλαχθεῖ ἀπὸ τὴν πλάνη καὶ νὰ μὴ νομίζει ὅτι αὐτὸ πῆρε τὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὸ ὄρος, αὐτός, παραμερίζοντας ἐκείνους δολίως, κατηγορεῖ ἐμᾶς, ὅτι τὸ λέμε ὑπερκόσμιο (σ. 336-345).
Η΄. Ὅτι τὸ προκόσμιο καὶ ὑπερκόσμιο

καὶ τῶν αἰώνιων ἀγγέλων φῶς, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός· καὶ ὁ Ἀκίνδυνος, διακηρύσσοντας ἐκεῖνο κτιστό, δείχνει αὐτὸν τὸν ἴδιο κτιστὸ (σ. 344-349).

Θ'. Παράσταση, ὅτι δὲν εἴμαστε ἐμεῖς, ἀλλὰ ὁ Βαρλαὰμ καὶ ὁ Ἀκίνδυνος, ποὺ δογματίζουν ὅτι μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀγγέλων ὑπάρχει φῶς, τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι οὔτε θεὸς οὔτε ἄγγελος· ὅπου ἐκθέτεται καὶ ὅτι ὁ Θεὸς λέγεται φῶς ὄχι κατ' οὐσίαν, ἀλλὰ κατ' ἐνέργεια (σ. 348-357).

Ι'. Παράσταση, ὅτι ὁ μέγας Βασίλειος τὸ ὑπερούσιο φῶς εἶπε, ὅτι διακόπηκε ἀπὸ τὴν οὐράνια περιφέρεια, ὄχι γιατὶ εἶναι ὑλικό, καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσει μέσω ἐκείνης, ὅπως ἀποδέχθηκε φρενοβλαβῶς ὁ Ἀκίνδυνος, ἀλλὰ γιατὶ τὰ αἰσθητὰ δὲν εἶναι δεκτικὰ ἐκείνης τῆς λαμπρότητας, οὔτε εἶναι καμωμένα νὰ βλέπονται μέσω ἐκείνης (σ. 356-375).

ΙΑ'. Ἀπόδειξη μὲ βάση ὅσα λόγια τοῦ μεγάλου Διονυσίου παρέθεσε ὁ Ἀκίνδυνος καὶ ὅσα αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔγραψε μόνος του, ὅτι ἐμεῖς μὲν δεχόμαστε μία θεότητα, ἐνῶ αὐτὸς δέχεται δύο ἔκφυλες καὶ ἄνισες καὶ ἐντελῶς ξεχωρισμένες μεταξύ τους (σ. 374-387).

ΙΒ'. Ὅτι προέβαλε καὶ μία ρήση τοῦ σεπτοῦ Μαξίμου παραχαραγμένη, κατὰ τὴν ὁποία ἐξελέγχεται ὅτι περιπίπτει σὲ πολλὰ ἀλλόκοτα, ἀφοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι σάρκα τὸ φῶς τῆς μεταμορφώσεως καὶ ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις δεικνύεται πολύθεος καὶ ἄθεος (σ. 386).

ΙΓ'. Ὅτι παλαιότερα ὁ σοφιστὴς τῆς κακίας ἐπιχειροῦσε ν' ἀπατήσει μὲ τὴν πολυθεΐα, τώρα ὅμως ἐπιχειρεῖ νὰ μᾶς ἀπομακρύνει δολίως ἀπὸ τὸν ἕνα Θεό, συνηγορώντας δῆθεν ὑπὲρ τῆς ἑνότητας (σ. 396-405).

ΙΔ'. Ὅτι εἶναι μωρία τὸ λεγόμενο ἀπὸ τὸν Ἀκίνδυνο, ὅτι λέμε πολλὲς καὶ διάφορες τὶς ἐνέργεις τοῦ Θεοῦ λόγω τῆς ἀσθένειας τῆς γνώσεώς μας (σ. 404-411).

ΙΕ'. Ὅτι, ἐφ' ὅσον αὐτὸς λέγει ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ἐνέργεια, συμφωνεῖ μὲ τὸν Σαβέλλιο (σ. 410).

Ις. Ὅτι κακῶς ἐκλαμβάνει, ὅτι δύναμη καὶ ἐνέργεια τοῦ Πατρὸς λέγεται μόνο ὁ Υἱός· καὶ ὅτι τοῦτο, καλῶς ἐκλαμβανόμενο, παριστᾶ ὅτι εἶναι ἄκτιστη ἡ κοινὴ δύναμη καὶ ἐνέργεια τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὅτι διαφέρει ἀπὸ τὴν κοινὴ οὐσία (σ. 414-429).

ΙΖ'. Ποιὰ εἶναι ἡ εὐσεβὴς ἔννοια, κατὰ τὴν ὁποία καθένα ἀπὸ τὰ τρία προσκυνητὰ πρόσωπα καλεῖται δύναμη καὶ ἐνέργεια· ὅπου πάλι γίνεται λόγος περὶ τῆς κοινῆς δυνάμεως καὶ ἐνέργειας τῶν τριῶν (σ. 428-437).

ΙΗ'. Ὅτι, ἐνῶ οἱ θεολόγοι λέγουν, ὅτι ἡ ἐνέργειά τους εἶναι καὶ δὲν εἶναι Θεός, κι αὐτὸ διπλὰ τὸ καθένα, καὶ προσέτι δείχνουν ὅτι ὑπάρχει κοινὴ στὰ τρία πρόσωπα ἄκτιστη δύναμη καὶ ἐνέργεια, ὁ Ἀκίνδυνος, ἐκτὸς τοῦ νὰ λέγεται δύναμη καὶ ἐνέργεια, ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ἀπορρίπτει (σ. 438-441).

ΙΘ'. Παράσταση, ὅτι ἡ παρατηρούμενη στὴν οὐσία τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνέργεια κατὰ τὸν θεολόγο εἶναι ἄκτιστη καὶ δὲν προκαλεῖ καμμιὰ σύνθεση, ἔστω κι' ἂν διαφέρει ἀπὸ τὴν οὐσία (σ. 440-445).

Κ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, δογματίζοντας φανερὰ ὅτι αὐτὴ εἶναι κτιστή, ἀθετεῖ τελείως τὴν πέμπτη καὶ τὴν ἕκτη οἰκουμενικὴ σύνοδο (σ. 444-447).

ΚΑ'. Παράσταση, ὅτι ἂν καὶ λέγεται κάπως συμβεβηκὸς αὐτὴ ἡ ἐνέργεια, ἀλλ' ὄχι μὲ τὴν ἔννοια ὅτι δὲν προσυπάρχει στὸν Θεό· ὅπου παρατίθεται μὲ πολλὰ ἐπιχειρήματα, καὶ ἀπόδειξη ὅτι διαφέρει ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια ἀπὸ τὴν ἄκτιστη οὐσία (σ. 448-455).

ΚΒ'. Ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ μαρτυρεῖται ὅτι καὶ οὐσιωδῶς προσυπάρχει στὸν Θεὸ καὶ εἶναι ἐνεργής· καὶ ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος λέγοντάς την κτίσμα φανερὰ καθιστᾶ κτίσμα τὸν Θεὸ (σ. 454).

ΚΓ'. Ὅτι τὸ νὰ λέγει κανείς, ὅπως αὐτός, ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, ἔχει πολὺ παραλογισμὸ καὶ πολλὴ δυσσέβεια. Στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ὑπάρχει πάλι παράσταση, ὅτι ἡ θεία ἐνέργεια, ποὺ διαφέρει ἀπὸ τὴ θεία οὐσία, εἶναι καὶ ἄναρχη (σ. 460-473).

ΚΔ'. Παράσταση, ὅτι δὲν εἴμαστε ἐμεῖς, ἀλλὰ οἱ Βαρλαὰμ καὶ Ἀκίνδυνος ἐκεῖνοι ποὺ δογματίζουν, ὅτι εἶναι ἄνιση καὶ ἀνόμοια ἡ θεία οὐσία καὶ ἡ θεία ἐνέργεια, καὶ ἀπ' αὐτὸ λέγουν δύο θεότητες, ὑπερκείμενη καὶ ὑφειμένη (σ. 472-475).

ΚΕ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, ἐκτὸς ἀπὸ πολλὲς ἄλλες δυσσέβειες, δείχνει ὅτι καὶ οἱ θεῖες ὑποστάσεις εἶναι ἄνισες μεταξύ τους καὶ μὲ πολλοὺς τρόπους ἀναιρεῖ τὸ ἑνιαῖο τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἁγίας Τριάδος μυστήριο, ἐνῶ ὁ Παλαμᾶς ὅτι ἀληθινὰ πρεσβεύει ἕνα τρισυπόστατο Θεὸ σὲ μιὰ θεότητα (σ. 476-485).

ΠΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ ΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι εὔλογα ὁ λόγος προχωρώντας στὸ δρόμο κατέληξε στοὺς περὶ θεωρίας λόγους τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων (σ. 488-491).

Β'. Ὅτι ἡ θεοποιὸς χάρη καὶ τὸ θεῖο φῶς δὲν εἶναι θεῖο καὶ ἄκτιστο γιὰ τίποτε ἄλλο (σ. 490-495).

Γ. Ὅτι εἶναι εὐχάριστο σ' ἐμᾶς νὰ λεγόμαστε κακοὶ μαζὶ μὲ τὴν εὐσέβεια, ἐνῶ εἶναι ἐλεεινοὶ ὅσοι μᾶς κακολογοῦν γι' αὐτὴν (σ. 494-497).

Δ'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος δὲν μπορεῖ ἀλλιῶς νὰ μιλήσει ἐναντίον μας, παρὰ μὲ τὴν παραχάραξη καὶ συκοφάντηση τῆς διάνοιάς μας κατὰ ποικίλους τρόπους (σ. 496-501).

Ε'. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος, ἀφοῦ ἐξασφάλισε προστασία κάποιας γυναίκας, κατὰ μίμηση τῶν Ἀρειανῶν καὶ Σεβηριανῶν, μὲ τὴ χρηματικὴ βοήθειά της προσπάθησε νὰ φέρει σὲ πόλεμο τὴν Ἱερὰ Ἐκκλησία πρὸς ἑαυτὴν καὶ τοὺς παλαιοὺς ἁγίους μεταξύ τους καὶ τὸν καθένα πρὸς τὸν ἑαυτό του (σ. 500-509).

ς'. Ἔλεγχος ρήσεώς του περὶ θεωρητικῆς ὁράσεως (σ. 510-515).

Ζ'. Ἔλεγχος μιᾶς ἄλλης ρήσεώς του, ὅπου ἐπιχειρεῖ μὲ ἀπατηλὲς συμβουλὲς νὰ καταργήσει τὴ φανέρωση τῆς θείας χάριτος πρὸς τοὺς ἀξίους (σ. 514-517).

Η'. Ἀνασκευὴ ἄλλων ρήσεων τοῦ ἰδίου, ὅπου δογματίζει ὅτι μόνο ἡ γνώση εἶναι ἀπλάνευτο φῶς, καὶ ἐπιστρατεύει τὸν μετασχηματιζόμενο σὲ ἄγγελο φωτὸς κατὰ τὸν φωτισμὸ τῆς χάριτος (σ. 518-525).

Θ'. Κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐποψίας καὶ τῆς σχετικῆς μὲ αὐτὴν πλανημένης θεωρίας, καὶ περὶ τοῦ ἀπλανεύτου καὶ θείου φωτισμοῦ καὶ τῶν τεκμηρίων του· καὶ πῶς ἀπ' αὐτὸν ἀποδεικνύε-

ται ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς (σ. 524-539).
Ι΄. Κεφάλαιο τοῦ ἁγίου Διαδόχου περὶ τοῦ φωτὸς τῆς θεωρίας, τὸ ὁποῖο παρατέθηκε πρῶτα ἀπὸ τὸν Ἀκίνδυνο κατὰ τοῦ φωτὸς τούτου, ἐνῶ ἐξεταζόμενο ἀπὸ μᾶς παρουσιάζεται γραμμένο ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ φωτὸς καὶ κατὰ ἐκείνου ποὺ τὸ προβάλλει κακῶς (σ. 540-545).
ΙΑ΄. Περὶ τῆς σχόλης κατὰ τὸν νοῦ καὶ τῶν γεννημάτων της· ὅπου πάλι γίνεται λόγος περὶ θείου φωτισμοῦ καὶ ἀπὸ ποῦ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνει αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀπέκτησαν (σ. 544-559).
ΙΒ΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος ἐπιχειρεῖ νὰ δείξει καὶ ὅτι εἶναι πονηρὸ τὸ φῶς τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι ὅσοι δὲν τὸ θεωροῦν τέτοιο, εἶναι ἄπειροι τῆς ἀπλάνευτης φωτοφανείας καὶ παρηγορίας, ὁ δὲ δικός μας λόγος δείχνει ὅτι τὸ θεῖο φῶς εἶναι πραγματικὰ θεῖο καὶ πάνω ἀπὸ τὴν ἀπλάνευτη παρηγορία (σ. 558-571).
ΙΓ΄. Ὅτι ἀφρόνως ὁ Ἀκίνδυνος λέγει ὅτι ὁ ἀπὸ τὴν ἀρετὴ καθαρμένος νοῦς βλέπει τὸ ἰδιαίτατο φῶς του χωρὶς θεῖο φωτισμό, καὶ κακόβουλα παραινεῖ νὰ ἀποφεύγομε τοῦτο περισσότερο ἀπὸ τὴν ἄλλη παράκληση τῆς ψυχῆς (σ. 570-575).
ΙΔ΄. Ὅτι μὲ ὅσα λέγει πάλι τώρα ὁ ταλαίπωρος διακηρύσσει, ὅτι εἶναι πλανημένοι καὶ μανιακοὶ ὅλοι οἱ ἀπὸ τοὺς αἰῶνες προφῆτες καὶ ἀπόστολοι καὶ πατέρες καὶ μάρτυρες (σ. 574).
ΙΕ΄. Ὅτι ὁ Ἀκίνδυνος διαβάλλει καὶ τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου, λέγοντας, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι σύμβουλο ἐκείνου τοῦ φωτός, ὅπως καὶ ἡ περιστερὰ ποὺ ἐμφανίσθηκε στὸν Βαπτιστὴ σύμβουλο τοῦ Πνεύματος· ὅπου ἐκτίθεται καὶ ὅτι ὅσα ἀναφέρονται ἀπὸ μᾶς περὶ τῶν προφητικῶν θεαμάτων καὶ τοῦ θείου φωτὸς εἶναι λόγια πίστεως, καὶ ὄχι ἀποδείξεως (σ. 578-585.
Ις΄. Ὅτι εὔλογα κατέχεται ἀπὸ μανιακὴ πλάνη, τὴν ὁποία προηγουμένως ἀπέδωσε ψευδῶς στοὺς θεοφόρους (σ. 584-587).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-119).
ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΘΡΟΝΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (σ. 5).
Ἡ νέα κατάστασις ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων (σ. 5).
Ἐμπόδια διὰ τὴν ἐνθρόνιση τοῦ Παλαμᾶ (σ. 17).
ΝΕΑ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΙΔΟΣ (σ. 26).
Νικηφόρος Γρηγορᾶς (σ. 26).
Ἄλλοι Ἀντιησυχασταὶ τῆς περιόδου (σ. 33).
Ἰωσὴφ Γάννου (σ. 33).
Νεόφυτος Φιλίππων (σ. 34).
Μητροφάνης Πατρῶν (σ. 34).
Μακάριος Σερρῶν (σ. 34).
Ἰσαὰκ Ἀργυρός, Θεόδωρος Δεξιός, Θεόδωρος Ἀτουέμης (σ. 34).
Ἡ σύνοδος τοῦ 1351 (σ. 38).
Ἐπακόλουθα τῆς συνόδου τοῦ 1351 (σ. 45).
Ἐπιστροφὴ τοῦ Παλαμᾶ ἀπὸ τὴ σύνοδο (σ. 50).

Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ (σ. 56).
Στὰ χέρια τῶν Τούρκων (σ. 56).
Ἀπελευθέρωσις (σ. 71).
ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (σ. 75).
Ἐπιστροφὴ στὴν Κωνσταντινούπολη (σ. 75).
Συζητήσεις στὴν Κωνσταντινούπολη (σ. 77).
Ἡ τελευταία περίοδος δραστηριότητος στὴ Θεσσαλονίκη (σ. 79).
ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ ΔΟΚΙΜΙΑ (σ. 83).
1. ΛΟΓΟΣ ΔΙΑΣΑΦΩΝ ΤΗΝ ΤΟΥ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ ΔΟΞΑΝ (σ. 83).
2. ΣΤΗ ΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ (σ. 87).
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ (σ. 90).
1. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ (σ. 91).
2. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΝ (σ. 93).
3. ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΑΛΑΜΑ ΠΡΟΣ ΧΙΟΝΑΣ (σ. 94).
ΕΚΔΟΣΕΙΣ (σ. 97).
Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ (σ. 98).
1. ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΔΙΗΓΗΣΙΣ (σ. 98).
2. ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑ ΓΡΗΓΟΡΑ Α' ΚΑΙ Β' (σ. 104).
3. ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑ ΓΡΗΓΟΡΑ Γ ΚΑΙ Δ' (σ. 119).
4. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (σ. 114).
ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (σ. 117).
1. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑΚΡΑΣΗ (σ. 117).
2. ΚΑΤΑ ΓΡΗΓΟΡΑ ΛΟΓΟΙ Α' - Δ' (σ. 118).
3. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (σ. 119).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 122-547).
1. ΛΟΓΟΣ ΔΙΑΣΑΦΩΝ ΤΗΝ ΤΟΥ ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ ΔΟΞΑΝ (Ὅτι ὅλος ὁ Θεὸς εἶναι μονάδα καὶ ὅλος τριάδα, ἀλλὰ δὲν θὰ πεῖ ἐξαιτίας αὐτοῦ κάποιος φρόνιμος, ὅτι δὲν διαφέρει ἡ μονάδα ἀπὸ τὴν τριάδα. Ἔτσι καὶ ὅλος εἶναι οὐσία καὶ ὅλος ἐνέργεια, ἀλλὰ δὲν θὰ πεῖ γι' αὐτὸ κάποιος φρόνιμος ὅτι δὲν διαφέρει ἡ ἐνέργεια ἀπὸ τὴν οὐσία), (σ. 122).
2. ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΗΣΙΝ ΕΚ ΤΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ (Ὅτι, ἂν ἡ ζωὴ ἦταν κάτι διάφορο τοῦ Πατρὸς ἢ τοῦ Υἱοῦ, αὐτὸ θὰ ἐπέφερε σύνθεση καὶ διπλότητα στὸν Θεό. Ἄρα ἡ ζωὴ τοῦ Πατρὸς εἶναι ὁ Υἱὸς καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Υἱοῦ εἶναι ὁ Πατέρας. Ὥστε ἡ ζωὴ ταυτίζεται μὲ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄρα δὲν ὑπάρχει ζωὴ ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν οὐσία ὡς ἐνέργεια), (σ. 146).
3. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ (Ὅτι τὸ δυσσεβὲς καὶ θεομίσητο καὶ παμμίαρο γένος τῶν Τούρκων ἀγνοεῖ ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸς βρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ πονηροῦ, καὶ ὅτι ἐπικρατοῦν σ' αὐτὸν οἱ κακοί, οἱ δοῦλοι τῶν κάτω καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἐκβιάζουν μὲ ὅπλα τοὺς γειτονικοὺς λαούς), (σ. 160).
4. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΤΕ ΕΑΛΩ (ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ) (Πρόκειται γιὰ ἀντίγραφο τοῦ β' μέρους τῆς προηγούμενης ἐπιστολῆς) (σ. 198).
5. ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΘΕΟΥΣ ΧΙΟΝΑΣ (Ἐκτίθεται ἡ συζήτησή του μὲ τοὺς ἄθεους Χιόνας), (σ. 210).
6. ΦΑΚΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΤΡΑΤΟΡΟΣ ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΚΥΡ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ (Ἐκτίθενται

τὰ σχετικὰ μὲ τὴν οὐσία καὶ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν ἑνότητα καὶ πολλαπλότητα τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενο τῶν ἐνεργειῶν, μὲ τὰ ὀνόματα καὶ ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὸ γνωστὸ καὶ ἄγνωστο τοῦ Θεοῦ), (σ. 226).

7. **ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΑΣ ΟΜΟΥ ΚΑΙ ΔΥΣΣΕΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΙ Α' - Δ'** (σ. 260-533).

Α' (Ὅτι ἕνα εἶναι τὸ ἄκτιστο, ἡ θεία φύση, ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι γενητῆς φύσεως, καὶ κάθε ἐνέργεια καὶ κτίση εἶναι ἐπίσης κτιστή), (σ. 260).

Β' (Ὅτι οἱ θεῖες ἐνέργεις δὲν εἶναι ἁπλὰ ὀνόματα, κενὰ πράγματα, εὑρήματα καὶ ποιήματα ἀνθρώπων, καὶ ὅτι ὁ λόγος τοῦ Ἀθανασίου, «ὁ Θεὸς εἶναι δεύτερο εἶναι τῆς θείας φύσεως», σημαίνει ὅτι ἡ φυσικὴ ἐνέργεια ἀκολουθεῖ τὴ φύση), (σ. 320).

Γ' (Ὅτι τὸ φῶς τῆς μεταμορφώσεως δὲν εἶναι ἁπλὸ ὄνομα, ὡς φρονεῖ ὁ Γρηγορᾶς, ἀλλ' ὑπερουράνιο καὶ ὑπερκόσμιο, προϋπῆρχε τοῦ αἰσθητοῦ φωτὸς καὶ εἶναι ἄκτιστο καὶ συναιώνιο μὲ τὸν ἀπαστράπτοντα ἥλιο, τὸν Χριστό, καὶ ὅταν αὐτὸς ἔλαβε σάρκα, δημιουργήθηκε ἡ μία Ἐκκλησία ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων), (σ. 426).

Δ' (Ἔλεγχος τῆς παντοειδοῦς βλασφημίας τοῦ Γρηγορᾶ πρὸς τὸ θειότατο φῶς τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ ἐκτενέστερη παράσταση, ὅτι εἶναι ἄκτιστο καὶ αἰώνιο πραγματικά, ὅτι δὲν εἶναι θεία φύση ποὺ εἶναι ἐντελῶς ἀφανέρωτη, ἀλλὰ κατὰ τοὺς θεηγόρους πατέρες εἶναι τὸ γύρω ἀπὸ αὐτὴν ἀληθινὸ καὶ ἐράσμιο κάλλος, ποὺ εἶναι μεθεκτὸ καὶ θεωρητὸ μόνο στοὺς ἁγίους καὶ τώρα ὡς εἶδος ἀρραβώνα, καὶ στὸν μέλλοντα αἰώνα ἀδιαλείπτως), (σ. 464).

8. **ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΚΕΙΜΕΝΗΣ ΕΝ ΤΩ ΣΥΝΟΔΙΚΩ ΤΟΜΩ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΡΗΣΕΩΣ** (Ὅτι τὸ ρῆμα «ὑπεστήσατο», ποὺ χρησιμοποιήθηκε στὸν Συνοδικὸ τόμο, ἀπαντᾶ στὰ παλαιὰ χειρόγραφα ἄλλοτε ὡς «ὑπεστήσατο» καὶ ἄλλοτε ὡς «ἐτεκνώσατο», καὶ δὲν ἔγινε παραποίηση τοῦ δευτέρου), (σ. 534).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-73).

Α'. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ 150 ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (σ. 7-34).

Τίτλος καὶ ἐπιδίωξις τοῦ ἔργου (σ. 7).
- Περιεχόμενα Κεφαλαίων (σ. 9).
  - Κεφάλαια φυσικὰ (1-33) (σ. 9).
  - Κεφάλαια Θεολογικὰ (34-40) (σ. 13).
  - Κεφάλαια ἠθικὰ καὶ πρακτικὰ (41-67) (σ. 14).
  - Κεφάλαια καθαρτικὰ τῆς Βαρλααμίτιδος λύμης (68-150) (σ. 18).
  - Χρόνος συγγραφῆς (σ. 28).
- Τὸ κείμενον (σ. 31).

Β'. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΣΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

α. **Κεφάλαια τρία περὶ προσευχῆς καὶ καθαρότητος** (σ. 35).
β. **Λόγος εἰς τὸν βίον τοῦ ὁσίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου** (σ. 39).
γ. **Πρὸς τὴν μοναχὴν Ξένην**, Περὶ

παθῶν καὶ ἀρετῶν καὶ περὶ τῶν τικτομένων ἐκ τῆς κατὰ νοῦν σχόλης (σ. 48).
δ'. **Πρὸς Ἰωάννην καὶ Θεόδωρον** τοὺς φιλοσόφους (σ. 55).
ε. **Πρὸς τὸν Παῦλον Ἀσάνην,** Περὶ τοῦ Μεγάλου Σχήματος (σ. 62).
ς. **Δεκάλογος τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας** (σ. 65).
ΕΚΔΟΣΕΙΣ (σ. 70).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ (σ. 74-505)
Α') ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΚΑΤΟΝ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΤΙΚΑ ΤΗΣ ΒΑΡΛΑΑΜΙΤΙΔΟΣ ΛΥΜΗΣ (σ. 74).
Β') ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ:
1. **ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΡΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΟΣ** (σ. 35).
2. **ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΥΜΑΣΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΠΕΤΡΟΥ** ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΤΩ ΑΘΩ ΑΣΚΗΣΑΝΤΟΣ (σ. 39).
3. **ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΜΝΟΤΑΤΗΝ ΕΝ ΜΟΝΑΖΟΥΣΑΙΣ ΞΕΝΗΝ**, ΠΕΡΙ ΠΑΘΩΝ ΚΑΙ ΑΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΙΚΤΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥΝ ΣΧΟΛΗΣ (σ. 48).
4 **ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΣ** (σ. 55).
5. **ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΣΙΩΤΑΤΟΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΝ ΠΑΥΛΟΝ ΑΣΑΝΗΝ**, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ (σ. 62).
6. ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ (σ. 65).

Γ') ΕΥΧΕΣ (Α' – Δ'), (σ. 507-537).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΕΥΧΗ Α' ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΝ ΠΡΟ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (σ. 508).
ΕΥΧΗ Β' ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ, ΗΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΥΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΗΥΞΑΤΟ ΣΥΝΗΘΩΣ ΟΤΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΕΜΕΛΛΕΝ ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ (σ. 509).
ΕΥΧΗ Γ ΕΠΙ ΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΔΡΟΜΗ (σ. 510).
ΕΥΧΗ Δ'. ΕΠΙ ΑΝΟΜΒΡΙΑ (σ. 511).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
1. **ΕΥΧΗ Α'** ΗΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΝ ΟΦΘΕΙΣ ΤΟΙΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙ ΣΥΝΗΘΩΣ ΗΥΞΑΤΟ (σ. 514).
2. **ΕΥΧΗ Β' ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ**, ΗΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΥΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΗΥΞΑΤΟ ΣΥΝΗΘΩΣ ΟΤΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΕΜΕΛΛΕΝ ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ (σ. 522).
3. **ΕΥΧΗ Γ** ΕΠΙ ΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΔΡΟΜΗ (σ. 530).
4. **ΕΥΧΗ Δ'.** ΕΠΙ ΑΝΟΜΒΡΙΑ (σ. 534).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΟΜΙΛΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-24).
1. Οἱ 'Ομιλίες τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ (σ. 7).
2. Ἐκδόσεις (σ. 15).
3. Ἀνάλυση τῶν εἴκοσι ὁμιλιῶν τοῦ παρόντος τόμου (σ. 16).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΟΜΙΛΙΕΣ Α' – Κ' (σ. 26-597, PG 151, 9-274).
Α'. **Περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνης.** Ἐκφωνήθηκε τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν ἀφιξή του στὴ Θεσσαλονίκη (σ. 26-43, PG 151, 9-17).
Β'. **Στὴν κατὰ τὸν τελώνη καὶ τὸν Φαρισαῖο τοῦ Κυρίου παραβολὴ** (σ. 47-73, PG 151, 17-32).
Γ'. **Στὴν κατὰ τὸν σεσωσμένο ἄσωτο τοῦ Κυρίου παραβολὴ** (σ. 76-105, PG 151, 32-48).

Δ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Χριστοῦ** καὶ περὶ εὐσπλαγχνίας καὶ εὐποιΐας (σ. 108-139, PG 151, 48-64).

Ε'. **Στὴν Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ σωφροσύνης καὶ τῆς ἀντίθετης πρὸς αὐτὴν κακίας (σ. 142-167, PG 151, 64-76).

ϛ'. **Προτρεπτικὴ πρὸς νηστεία.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς γενέσεως τοῦ κόσμου (σ. 170-191, PG 151, 76-88).

Ζ'. **Περὶ νηστείας ἄλλη** (σ. 194-209, PG 151, 88-93).

Η'. **Περὶ πίστεως·** στὴν ὁποία παρατίθεται καὶ ἔκθεση τῆς ὀρθοδόξου ὁμολογίας (σ. 212-229, PG 151, 93-104).

Θ'. **Στὴν περίοδο τῆς νηστείας καὶ προσευχῆς** (σ. 232-249, PG 151, 104-112).

Ι'. **Κατὰ τὴ δεύτερη Κυριακὴ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς.** Ἔχει ὑπόθεση τὸν Παράλυτο ποὺ θεραπεύθηκε στὴν Καπερναοὺμ ἀπὸ τὸν Κύριο· καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ ὁμιλοῦν ἐνοχλητικὰ μεταξύ τους κατὰ τὶς ἱερὲς συνάξεις στὴν ἐκκλησία (σ. 252-279, PG 151, 112-124).

ΙΑ'. **Στὸν τίμιο καὶ ζωοποιὸ σταυρὸ** (σ. 282-325, PG 151, 124-145).

ΙΒ'. **Στὴν τέταρτη Κυριακὴ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς.** Ἔχει θέμα τὸ εὐαγγέλιο ποὺ διαβάζεται κατ' αὐτήν, ὅπου γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὴν ἐπιμέλεια τῶν ἐσωτερικῶν λογισμῶν (σ. 328-349, PG 151, 145-157).

ΙΓ'. **Στὴν πέμπτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 352-371, PG 151, 157-165).

ΙΔ'. **Στὸν Εὐαγγελισμὸ τῆς πανυπέραγνης Δέσποινάς μας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας** (σ. 374-395, PG 151, 165-177).

ΙΕ'. **Στὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων** (σ. 398-419, PG 151, 177-188).

Ιϛ'. **Περὶ τῆς κατὰ σάρκα οἰκονομίας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ,** καὶ περὶ τῶν δωρεῶν αὐτῆς σ' αὐτοὺς ποὺ πιστεύουν ἀληθινὰ σ' αὐτόν. Καὶ ὅτι ὁ Θεός, ἂν καὶ μποροῦσε κατὰ πολλοὺς τρόπους νὰ λυτρώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ Διαβόλου, εὔλογα προτίμησε αὐτὴν τὴν οἰκονομία. Ἐκφωνήθηκε τὸ Μ. Σάββατο (σ. 422-481, PG 151, 189-220).

ΙΖ'. **Ἐξήγηση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς.** Καὶ ἀναφορὰ στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Καινῆς Κυριακῆς (τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ) (σ. 484-515, PG 151, 220-236).

ΙΗ'. **Στὴν Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων.** Ὅπου λέγεται ἐπίσης ὅτι πρώτη ἡ Θεοτόκος εἶδε τὸν Κύριο μετὰ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκρούς (σ. 518-539, PG 151, 236-248).

ΙΘ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴ Σαμαρείτιδα** (στὴν Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδας). Καὶ ὅτι πρέπει νὰ καταφρονοῦμε τὰ παρόντα (σ. 542-573, PG 151, 248-264).

Κ'. **Στὸ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη ὄγδοο ἑωθινὸ εὐαγγέλιο** (τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ). Ὅπου λέγεται ἐπίσης, ὅτι θ' ἀξιωθοῦν μεγάλες δωρεὲς ὅσοι παραμένουν μέχρι τὸ τέλος μὲ εὐλάβεια στὶς ἱερὲς συνάξεις (σ. 576-597, PG 151, 264-274).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου
Νέα ἔκδοση ἀπὸ Ἐλ. Μερετάκη

ΟΜΙΛΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-20).

ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑ'. – ΜΒ'. (σ. 22-603, PG 151, 276-536).

ΚΑ'. **Στὴν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ πῶς ἀναπληρώνεται τὸ Μωσαϊκὸ Σάββατο (σ. 22-43, PG 151, 276-285).

ΚΒ'. **Στὴν ἴδια ἑορτὴ (Ἀνάληψη).** Ὅπου ἐπίσης γίνεται λόγος περὶ παθῶν καὶ ἀρετῶν (σ. 46-69, PG 151, 285-296).

ΚΓ'. **Στὸ δέκατο ἑωθινὸ Εὐαγγέλιο (στὴν Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πατέρων).** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ αἰσθητικοῦ καὶ νοεροῦ πολέμου πρὸς τὸν ἀντίπαλό μας (σ. 72--93, PG 151, 296-308).

ΚΔ'. **Στὴ φανέρωση καὶ διανομὴ τοῦ θείου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς** (στὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς). Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς μετανοίας (σ. 96-123, PG 151, 308-320).

ΚΕ'. **Ἐκφωνήθηκε τὴν Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων** (σ. 126-149, PG 151, 320-332).

ΚϚ'. **Ἐκφωνήθηκε τὸν καιρὸ τοῦ θέρους.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ πνευματικοῦ θέρους (σ. 142-171, PG 151, 332-341).

ΚΖ'. **Ἐκφωνήθηκε καὶ αὐτὴ τὸν καιρὸ τοῦ θέρους.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος λογικοῦ μας θέρους (σ. 174-197, PG 151, 341-353).

ΚΗ'. **Ἐκφωνήθηκε κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου** (σ. 200-221, PG 151, 353-364).

ΚΘ'. **Μὲ θέμα τὸν παράλυτο ποὺ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο θεραπεύθηκε στὴν Καπερναοὺμ** (τὴν Κυριακὴν ΣΤ' Ματθαίου). Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς κατὰ Θεὸν λύπης (σ. 224-247, PG 151, 364-376).

Λ'. **Μὲ θέμα τοὺς τυφλοὺς ποὺ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο ἀνέβλεψαν σὲ οἰκία** (τὴν Κυριακὴ Ζ' Ματθαίου). Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχει κανεὶς ἀληθινὴ πίστη χωρὶς ἔργα μετάνοιας (σ. 250-273, PG 151, 376-388).

ΛΑ'. **Ἐκφωνήθηκε στὴ λιτανεία κατὰ τὴν πρώτη Αὐγούστου** (Στὴν πρόοδο τοῦ σταυροῦ) (σ. 276-303, PG 151, 388-400).

ΛΒ'. **Στὸ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο εὐαγγέλιο τῆς ἐνάτης Κυριακῆς** (στὴν Κυριακὴ Θ' Ματθαίου). Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ πειρασμῶν (σ. 306-327, PG 151, 401-412).

ΛΓ'. **Περὶ ἀρετῶν καὶ τῶν ἀντιθέτων πρὸς αὐτὲς παθῶν,** καὶ ὅτι ὁ κόσμος, τοῦ ὁποίου παντοκράτορας εἶναι ὁ Διάβολος, δὲν εἶναι τὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' αὐτοὶ ποὺ ὑποτάχθηκαν σ' αὐτὸν διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν κτισμάτων. Ἐκφωνήθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς λιτῆς (σ. 330-351, PG 151, 412-424).

ΛΔ'. **Στὴ σεπτὴ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.** Στὴν ὁποία ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ κατ' αὐτὴν φῶς εἶναι

ἄκτιστο (σ. 354-379, PG 151, 424-436).
ΛΕ'. **Στὴν ἴδια τὴ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου.** Ὅπου καὶ ἀπόδειξη ὅτι, ἂν καὶ τὸ κατ' αὐτὴν θειότατο φῶς εἶναι ἄκτιστο, ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐσία τοῦ Θεοῦ (σ. 382-407, PG 151, 436-449).
Λς'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς ἑνδέκατης Κυριακῆς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου,** ποὺ ἔχει ὡς θέμα τὴν παραβολὴ ποὺ λέγει, «ὁμοιώθηκε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ βασιλέα ποὺ θέλησε νὰ ζητήσει λογαριασμὸ» (τὴν Κυριακὴ ΙΑ' Ματθαίου). Ὅπου γίνετα λόγος καὶ περὶ ἀνεξικακίας καὶ συμπάθειας (σ. 410-433, PG 151, 449-460).
ΛΖ'. **Στὴν πάνσεπτη Κοίμηση τῆς πανυπέραγνης Δέσποινάς μας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας** (σ. 436-463, PG 151, 460-473).
ΛΗ'. **Στὸ πρῶτο ἑωθινό,** ὅπου λέγεται ἐπισης ὅτι δὲν ἀρκεῖ τὸ θεῖο Βάπτισμα νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο ἂν δὲν σπεύδει νὰ τηρεῖ τὶς θεῖες ἐντολὲς (τὴν Κυριακὴ ΙΒ' Ματθαίου) (σ. 466-487, PG 151, 473-485).
ΛΘ'. **Ἐκφωνήθηκε σὲ λιτανεία** ποὺ ἔγινε γιὰ τὴν τότε ἀσυνήθη καὶ γενικὴ πληγὴ τοῦ θανάτου (σὲ ἐπιδημία) (σ. 490-509, PG 151, 485-496).
Μ'. **Στὸν πάνσεπτο τοῦ Χριστοῦ προφήτη καὶ Πρόδρομο καὶ Βαπτιστὴ Ἰωάννη** (στὴν Ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου) (σ. 512-551, PG 151, 496-513).
ΜΑ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς δέκατης τέταρτης Κυριακῆς τοῦ Ματθαίου,** στὴν παραβολὴ ποὺ καλεῖ στοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ. Ὅπου δίνεται ἀπάντηση καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν, γιατί ὁ Θεὸς κάλεσε ἐκείνους ποὺ δὲν ὑπάκουσαν καθόλου, ἢ δὲν ὑπάκουσαν μὲ ἔργα, καὶ γιατί ἔπλασε ἐκείνους ποὺ θὰ τιμωρηθοῦν (τὴν Κυριακὴ ΙΔ' Ματθαίου) (σ. 554-579, PG 151, 513).
ΜΒ'. **Στὴ σωτήρια γέννηση τῆς πανυπέραγνης Δέσποινάς μας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας** (σ. 582-603, PG 151, 525-536).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου
Νέα ἔκδοση ἀπὸ τὸν Ἐλ. Μερετάκη

ΟΜΙΛΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-19).
ΟΜΙΛΙΕΣ ΜΓ'-ΞΓ' (σ. 22-609).
ΜΓ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς δέκατης Κυριακῆς τοῦ Ματθαίου περὶ τῆς Χαναναίας.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς συντέλειας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀξιέπαινης ταπεινώσεως (τὴν Κυριακὴ ΙΖ' Ματθαίου) (σ. 22-41, PG 151, 536-550).
ΜΔ'. **Στὸν ἅγιο ἀπόστολο καὶ εὐαγγελιστὴ καὶ στὸν Χριστὸ ἐξόχως ἀγαπημένο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον (σ. 44-65).
ΜΕ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς δεύτερης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ,** ποὺ λέγει, «Ὅπως θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι σὲ σᾶς, ἔτσι καὶ σεῖς νὰ κάνετε σ' αὐτούς». Ὅπου γίνεται λόγος καὶ κατὰ τῶν τοκιζόντων (τὴν Β' Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ (σ. 68-85).
Μς'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς τρίτης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ,** ποὺ ἔχει θέμα τὸ παιδὶ τῆς χήρας ποὺ ἀναστήθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο. Ὅπου γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε συγχω-

ρητικοὶ καὶ στοργικοὶ ἀναμεταξύ μας (τὴν Γ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ). (σ. 88).

ΜΖ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς τέταρτης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ**, ποὺ λέγει, «ἐξῆλθε ὁ σπορέας νὰ σπείρει τὸν σπόρο του». Ὅπου γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὴν καλλιέργεια ποὺ ὀφείλομε νὰ κάνομε πρὶν ἀπὸ αὐτὴ τὴ σπορὰ (τὴν Δ' Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ). (σ. 108-133).

ΜΗ'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς πέμπτης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ,** ποὺ λέγει, «Ὑπῆρχε ἕνας πλούσιος ἄνθρωπος καὶ φοροῦσε πορφύρα». Ὅπου γίνεται λόγος περὶ πλουσίων καὶ πενήτων, καὶ ποιὸς εἶναι ὁ σωζόμενος πλούσιος (τὴν Ε' Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ). (σ. 136).

ΜΘ'. **Στὸν ἀνάμεσα στοὺς ἁγίους μεγαλομάρτυρα καὶ θαυματουργὸ καὶ μυροβλύτη Δημήτριο** (σ. 162-193).

Ν'. **Στὸ εὐαγγέλιο τῆς ἕκτης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ,** ποὺ λέγει, «Ὅταν ἐξῆλθε ὁ Ἰησοῦς στὴ γῆ τὸν συνάντησε κάποιος ἄνδρας ἀπὸ τὴν πόλη ποὺ εἶχε δαιμόνια ἀπὸ πολλὰ χρόνια» (τὴν ΣΤ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ (σ. 196-211).

ΝΑ'. **Ὅτι ἡ συνεχὴς πρὸς τὸν Θεὸ συνομιλία διὰ προσευχῆς καὶ ψαλμωδίας** εἶναι θεμέλιο καὶ ἀσφάλεια κάθε καλοῦ καὶ ἀποτροπὴ καὶ λύτρωση κάθε κακίας καὶ δυσκολίας (τὴν Ζ' Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ (σ. 214-235).

ΝΒ'. **Ἐκφωνήθηκε κατὰ τὴν εἴσοδο στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς πανυπέραγνης Δέσποινάς μας Θεοτόκου** (Στὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου), (σ. 238257).

ΝΓ'. **Στὴν πρὸς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων εἴσοδο** καὶ πρὸς τὸν θεοειδῆ βίο ποὺ ἐπικρατεῖ σ' αὐτὰ τῆς πανυπέραγνης Δέσποινάς μας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (στὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου). (σ. 260-347).

ΝΔ'. **Ὅτι μετὰ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου** θὰ εἶναι καὶ στοὺς ἐνάρετους μεγαλύτερη ἀμοιβὴ καὶ στοὺς ἀπειθεῖς περισσότερη τιμωρία, καὶ περὶ διαφόρων παθῶν καὶ ἀρετῶν. Ἐκφωνήθηκε τὴν δέκατη Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, δηλαδὴ τὴν πρὸ τῶν Προπατόρων. (σ. 350-373).

ΝΕ'. **Ἐκφωνήθηκε τὴν Κυριακὴ τῶν Προπατόρων.** Ὅπου γίνεται λόγος καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν ἀκρόαση τῆς διδασκαλίας λόγω τῆς δυσκολίας τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν βιωτικῶν πραγμάτων (στὴν Κυριακὴ τῶν Προπατόρων) (σ. 376-393).

Νϛ'. **Στὰ προεόρτια τῶν Χριστουγέννων.** Περὶ τῶν ἁγίων καὶ φρικτῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ. Ἐκφωνήθηκε τέσσερις ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα. (σ. 396-421).

ΝΖ'. **Στὴν Κυριακὴ τῶν Πατέρων.** Ἐκφωνήθηκε τὴν Κυριακὴ τῶν Πατέρων. Περὶ τῆς κατὰ σάρκα γενεαλογίας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀειπαρθένου Θεοτόκου ποὺ τὸν γέννησε ἐν παρθενίᾳ. (σ. 424-451).

ΝΗ'. **Στὴν κατὰ σάρκα σωτηριώδη γέννηση τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.** (σ. 454).

ΝΘ'. **Στὴν παραμονὴ τῶν Θεοφανίων.** Περὶ τῶν τελουμένων κατὰ τὸ θεῖο Βάπτισμα, καὶ περὶ μετανοίας καὶ τῶν λεγομένων περὶ αὐτῆς ἀπὸ τὸν Βαπτιστὴ Ἰωάννη. Ἐκφωνήθηκε τὴν παραμονὴ τῶν Φώτων. (σ. 480-503).

Ξ'. **Στὰ Ἐπιφάνια.** Ἐκφωνήθηκε τὴν ἁγία ἡμέρα τῶν Φώτων. Ὅπου περιλαμβάνεται καὶ παρουσίαση τοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ. (σ. 506-535).

ΞΑ'. **Στὴ δωδέκατη Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ,** μὲ θέμα τὴν παράδοξη θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν. Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους. (σ. 538-559).
ΞΒ'. **Στὴ δέκατη πέμπτη Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ,** μὲ θέμα τὴ διόρθωση καὶ σωτηρία τοῦ ἀρχιτελώνη Ζακχαίου. Ὅπου γίνεται λόγος καὶ κατὰ τῆς φιλαργυρίας. (σ. 562-583).
ΞΓ'. **Πρὸς αὐτοὺς ποὺ δυσαναοχετοῦν γιὰ τὶς παντὸς εἴδους δυσκολίες ποὺ μᾶς συμβαίνουν ἀπὸ παντοῦ** (σ. 586).

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ
ΝΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΗΤΙΚΩΝ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1978
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 7).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9)·
1. Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ (σ. 9).
   α. Ἡ ἀλφαβητικὴ παραλλαγὴ (σ. 10).
   β. Ἡ παραλλαγὴ τῶν ἀνωνύμων (σ. 10).
   γ. Ἡ συστηματικὴ παραλλαγὴ (σ. 10).
   δ. Ἡ εὐρεῖα παραλλαγὴ (σ. 11).
2. ΟΙ ΓΕΡΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ (σ. 12).
3. ΤΑ ΙΔΕΩΔΗ ΤΟΥ ΑΝΑΧΩΡΗΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ (σ. 22).
4. ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ (σ. 30).
5. ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ (σ. 32).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 38-757).
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ ΠΕΡΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (σ. 38).

Α

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου, (σ. 42).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀρσενίου (σ. 66).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀγάθωνος, (σ. 102).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ, (σ. 122).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀχιλλᾶ, (σ. 130).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμώη, (σ. 136).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμοὺν τοῦ Νιτριώτου, (σ. 140).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀνούβ, (σ. 142).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀβραάμ, (σ. 146).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἄρη, (σ. 150).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀλωνίου, (σ. 150).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀπφύ, (σ. 152).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀπολλώ, (σ. 154).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀνδρέου, (σ. 156).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀϊώ, (σ. 156).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωναθᾶ, (σ. 158).

Β

Περὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, (σ. 162).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Βησσαρίωνος, (σ. 164).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Βενιαμίν, (σ. 174).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Βιαρέ, (σ. 176).

Γ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, (σ. 178).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Γελασίου, (σ. 178).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Γεροντίου, (σ. 192).

Δ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Δανιήλ, (σ. 194).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Διοσκόρου, (σ. 204).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Δουλᾶ, (σ. 208).

Ε

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου, (σ. 210).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἐφραίμ, (σ. 218).

Περὶ τοῦ Εὐχαρίστου κοσμικοῦ, (σ. 220).
Περὶ Εὐλογίου τοῦ πρεσβυτέρου, (σ. 222).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Εὐπρεπίου, (σ. 226).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἑλλαδίου, (σ. 228).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Εὐαγρίου, (σ. 230).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Εὐδαίμονος, (σ. 234).

Ζ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ζήνωνος, (σ. 236).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ζαχαρίου, (σ. 242).

Η

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἠσαΐου, (σ. 248).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἠλία, (σ. 252.
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἡρακλείου, (σ. 258).

Θ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ τῆς Φέρμης, (σ. 262).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ Ἐνάτου, (σ. 278).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ εἰς Σκῆτιν, (σ. 280).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ Ἐλευθεροπολίτου, (σ. 282).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδότου, (σ. 282).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεωνᾶ, (σ. 282).
Περὶ Θεοφίλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου, (σ. 284).
Περὶ τῆς Ἀμμᾶς Θεοδώρας, (σ. 288).

Ι

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Κολοβοῦ, (σ. 296).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Κοινοβίῳ, (σ. 322).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσιδώρου, (σ. 322).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, (σ. 328).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Πρεσβυτέρου τῶν Κελλίων, (σ. 330).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωσὴφ τοῦ εἰς Πανεφώ, (σ. 336).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰακώβου, (σ. 346).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἱέρακος, (σ. 348).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Εὐνούχου, (σ. 348).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Κίλικος, (σ. 350).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τῶν Κελλίων, (σ. 352).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσιδώρου τοῦ πρεσβυτέρου, (σ. 354).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Πέρσου, (σ. 356).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Θηβαίου, (σ. 362).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ μαθητοῦ τοῦ ἀββᾶ Παύλου, (σ. 362).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Θηβαίου, (σ. 364).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωσὴφ τοῦ Θηβαίου, (σ. 366).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἱλαρίωνος, (σ. 368).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσχυρίωνος, (σ. 368).

Κ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κασσιανοῦ, (σ. 370).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κρονίου, (σ. 376).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Καρίωνος, (σ. 382).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κόπρι, (σ. 386).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κύρου, (σ. 388).

Λ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Λουκίου, (σ. 390).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Λώτ, (σ. 392).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Λογγίνου, (σ. 396).

Μ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, (σ. 400).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μωϋσέως, (σ. 446).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ματώη, (σ. 460).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μάρκου μαθητοῦ ἀββᾶ Σιλουανοῦ, (σ. 470).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μιλησίου, (σ. 474).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μωτίου, (σ. 478).

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μεγεθίου, (σ. 480).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μιώς, (σ. 484).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μάρκου τοῦ Αἰγυπτίου, (σ. 486).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Πολιτικοῦ, (σ. 488).

Ν

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Νείλου, (σ. 490).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Νισθερώου, (σ. 492).
Περὶ τοῦ ἐν τῷ κοινοβίῳ ἀββᾶ Νισθερώου, (σ. 496).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Νίκωνος, (σ. 498).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Νετρᾶ, (σ. 500).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Νικήτα, (σ. 502).

Ξ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ξοΐου, (σ. 504).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ξανθία, (σ. 506).

Ο

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὀλυμπίου, (σ. 508).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὀρσισίου, (σ. 510).

Π

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος, (σ. 514).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παμβώ, (σ. 608).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιστοῦ, (σ. 616).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πίωρ, (σ. 620).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιτυρίωνος, (σ. 622).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιστάμωνος, (σ. 624).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πέτρου τοῦ Πιονίτου, (σ. 624).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παφνουτίου, (σ. 630).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου, (σ. 634).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Κοσμίτου, (σ. 636).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Μεγάλου, (σ. 638).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ, (σ. 638).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πέτρου τοῦ τῶν Δίου, (σ. 644).

Ρ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ρωμαίου, (σ. 646).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ρούφου, (σ. 654).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ρωμανοῦ, (σ. 656).

Σ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σισώη, (σ. 658).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σιλουανοῦ (σ. 688).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σίμωνος, (σ. 698).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σωπάτρου, (σ. 698).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σαρματᾶ, (σ. 700).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σεραπίωνος, (σ. 702).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σερήνου, (σ. 708).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σπυρίδωνος, (σ. 708).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σαϊώ, (σ. 710).
Περὶ τῆς Ἀμμᾶς Σάρρας, (σ.712).
Περὶ τῆς Ἀμμᾶς συγκλητικῆς, (σ. 714).

Τ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Τιθώη, (σ. 726).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Τιμοθέου, (σ. 728).

Υ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὑπερεχίου, (σ. 732).

Φ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Φωκᾶ, (σ. 736).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Φήλικος, (σ. 742).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Φιλαγρίου, (σ. 742).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Φορτᾶ, (σ. 744).

Χ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Χομαΐ, (σ. 746).
Περὶ τοῦ ἀββᾶ Χαιρήμωνος, (σ. 746).

Ψ

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ψενθαϊσίου, (σ. 748).

Ω

Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὦρ. (σ. 750).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987
Μετ. ἀπὸ τὸν Χρῆστο Μήτσιου

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΛΕΙΜΩΝ
ΗΤΟΙ
ΤΟ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-10).

1. Βίος (σ. 5).
2. Τὸ ἔργο (σ. 6).
3. Ἡ παράδοση γιὰ τὸν συγγραφέα τοῦ ἔργου καὶ τὰ χειρόγραφα (σ. 8).
4. Τὸ Κείμενο (σ. 10).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΒΙΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ PG Τόμ.87, 2848-3109.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΥ «ΛΕΙΜΩΝΟΣ» (σ. 12).
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 18).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ γέροντος τῆς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Εὐστοργίου (σ. 20) (PG 87, 2852).
Β'. Περὶ γέροντος τοῦ Σάψα (σ. 22, PG 87, 2853).
Γ'. Διήγηση τοῦ γέροντος Ἀθανασίου περὶτοῦ πρεσβυτέρου Κόνωνος τοῦ Κίλικα (σ. 24, PG 87, 2853).
Δ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Λεοντίου τοῦ κοινοβίου τοῦ Θεοδοσίου (σ. 26, PG 87, 2856).
Ε'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πολυχρονίου (σ. 26, PG 87, 2856).
ϛ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πολυχρονίου τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 28, PG 87, 2857).
Ζ'. Περὶ γέροντος τῆς λαύρας τῶν Πύργων (σ. 30, PG 87, 2857).
Η'. Περὶ τοῦ γέροντος Μυρογένη τῆς λαύρας τῶν Πυργίων (σ. 30, PG 87, 2857).
Θ'. Περὶ ἄλλου γέροντος τῆς λαύρας τῶν Πυργίων (σ. 32, PG 87, 2860).
Ι'. Περὶ τοῦ ἀναχωρητοῦ Βαρνάβα (σ. 32, PG 87, 2860).
ΙΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πέτρου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς μονῆς Γερασίμου περὶ τοῦ Ἁγιοδούλου (σ. 34, PG 87, 2860).
ΙΒ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὀλυμπίου τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 36, PG 87, 2861).
ΙΓ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Μάρκου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 36, PG 87, 2861).
ΙΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πολυχρονίου (σ. 36, PG 87, 2861).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κόνωνος τοῦ ἡγουμένου τοῦ Πενθουκλᾶ (σ. 38, PG 87, 2861).
Ιϛ'. Διήγηση τοῦ γέροντος Νικολάου τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Πέτρου (σ. 38, PG 87, 2864).
ΙΖ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου γέροντος (σ. 40, PG 87, 2864).
ΙΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πολυχρονίου (σ. 40, PG 87, 2865).
ΙΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἠλία τοῦ βοσκοῦ (σ. 42, PG 87, 2865).
Κ'. Διήγηση κάποιου γέροντος (σ. 44, PG 87, 2868).
ΚΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γεροντίου ἡγουμένου τῆς μονῆς Εὐθυμίου (σ. 44, PG 87, 2868).
ΚΒ'. Περὶ τοῦ γέροντος Κόνου τοῦ κοινοβίου τοῦ πατρὸς Θεοδοσίου (σ. 46, PG 87, 2869).
ΚΓ'. Περὶ τοῦ γέροντος Θεοδούλου (σ. 46, PG 87, 2869).
ΚΔ'. Περὶ γέροντος τῶν κελλίων τοῦ Χωζιβᾶ (σ. 46, PG 87, 2869).
ΚΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σχολαρίων (σ. 48, PG 87, 2869).
Κϛ'. Περὶ τοῦ γέροντος Κυριακοῦ τῆς λαύρας τοῦ Καλαμῶνος (σ. 50, PG 87, 2872).
ΚΖ'. Περὶ γέροντος πρεσβυτέρου τοῦ κτήματος Μαρδάρδου τῆς πόλεως Αἰγαιῶν (σ. 54, PG 87, 2873).
ΚΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Κυρίλλου, μαθητοῦ τοῦ ἀββᾶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Στυλίτου (σ. 56, PG 87, 2876).
ΚΘ'. Περὶ τῶν δύο στυλιτῶν τῆς πόλεως Αἰγῶν τῆς Κιλικίας (σ. 56, PG 87, 2876).

Λ'. Περὶ τοῦ μοναχοῦ Ἰσιδώρου τῆς μονῆς Φιλοξένου τῆς Κύπρου (σ. 58, PG 87, 2877).
ΛΑ'. Περὶ πόρνης ποὺ ἐγκατέλειψε τὴν πορνεία (σ. 60, PG 87, 2880).
ΛΒ'. Περὶ τοῦ μίμου τῆς Ταρσοῦ Βαβύλα (σ. 62, PG 87, 2880).
ΛΓ'. Διήγηση κάποιου γέροντος (σ. 64, PG 87, 2884).
ΛΔ'. Περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατριάρχου Θεουπόλεως (σ. 66, PG 87, 2884).
ΛΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πολυχρονίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἠλία (σ. 68, PG 87, 2884).
Λϛ'. Διήγηση γέροντος περὶ τοῦ Ἐφραιμίου, πατριάρχου Ἀντιοχείας, (σ. 68, PG 87, 2884).
Λ Ζ'. Διήγηση περὶ κάποιου ἐπισκόπου (σ. 72, PG 87, 2885).
ΛΗ'. Διήγηση φιλοχρίστου περὶ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου (σ. 74, PG 87, 2888).
ΛΘ'. Περὶ διηγήσεως τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἀναστασίου (σ. 76, PG 87, 2889).
Μ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Βασιλείου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς Μονῆς Βυζαντίων (σ. 80, PG 87, 2892).
ΜΑ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τῆς λαύρας Φαρῶν (σ. 84, PG 87, 2896).
ΜΒ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Αὐξάνοντος (σ. 84, PG 87, 2896).
ΜΓ'. Περὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Θαλελαίου (σ. 86, PG 87, 2896).
ΜΔ'. Διήγηση περὶ γέροντος τῆς πόλεως Ἀντινῶ (σ. 88, PG 87, 2897).
ΜΕ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ Ἠλιώτη (σ. 90, PG 87, 2900).
Μϛ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Κυριακοῦ, πρεσβυτέρου τῆς λαύρας τοῦ Καλαμώνα (σ. 94, PG 87, 2900).
ΜΖ'. Περὶ τοῦ μίμου Γαϊνοῦ τῆς πόλεως τῆς Φοινίκης (σ. 96, PG 87, 2901).
ΜΗ'. Διήγηση τοῦ Ἀναστασίου, πρεσβυτέρου καὶ κειμηλιάρχη (σ. 98, PG 87, 2904).
ΜΘ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου πρεσβυτέρου Ἀναστασίου (σ. 98, PG 87, 2904).
Ν'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἀναστασίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου (σ. 102, PG 87, 2905).
ΝΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ γέροντος Ἰουλιανοῦ (σ. 104, PG 87, 2905).
ΝΒ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἠλία (σ. 104, PG 87, 2908).
ΝΓ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου τοῦ Τριχίνα περὶ γέροντος (σ. 106, PG 87, 2908).
ΝΔ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ (σ. 106, PG 87, 2908).
ΝΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Εἰρηναίου (σ. 108, PG 87, 2909).
Νϛ'. Περὶ γέροντος καὶ μαθητοῦ του Ἰωάννου τῆς κώμης τῶν Παρασήμων τῆς Πτολεμαΐδος Φοινίκης (σ. 110, PG 87, 2909).
ΝΖ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Στυλίτη (σ. 112, PG 87, 2912).
ΝΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου τοῦ Τριχίνα περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Στυλίτη (σ. 112, PG 87, 2912).
ΝΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πέτρου περὶ τοῦ ἀββᾶ Θαλελαίου (σ. 114, PG 87, 2912).
Ξ'. Διήγηση περὶ μοναστρίας (σ. 114, PG 87, 2912).
ΞΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Λεοντίου τοῦ Κίλικα (σ. 116, PG 87, 2913).
ΞΒ'. Διήγηση γέροντος περὶ τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς λαύρας Αἰλιωτῶν (σ. 118, PG 87, 2913).

ΞΓ'. Ἄλλη διήγηση περὶ τοῦ ἰδίου (σ. 118, PG 87, 2916).
ΞΔ'. Περὶ τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Στεφάνου (σ. 120, PG 87, 2916).
ΞΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τοῦ Μολυβᾶ περὶ τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου (σ. 120, PG 87, 2916).
Ξς'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου (σ. 122, PG 87, 2917).
ΞΖ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Κυριακοῦ περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου (σ. 124, PG 87, 2917).
ΞΗ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου (σ. 124, PG 87, 2917).
ΞΘ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου (σ. 124, PG 87, 2920).
Ο'. Διήγηση τοῦ αὐτοῦ ἀββᾶ περὶ μοναχοῦ (σ. 130, PG 87, 2924).
ΟΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου (σ. 132, PG 87, 2924).
ΟΒ'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου περὶ γέροντος κοσμικοῦ ποὺ διέπραξε φόνο (σ. 132, PG 87, 2924).
ΟΓ'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου περὶ τοῦ Ἰωάννη τοῦ στρατιώτη (σ. 136, PG 87, 2925).
ΟΔ'. Περὶ τοῦ ἰδίου ἀββᾶ (σ. 136, PG 87, 2925).
ΟΕ'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου (σ. 138, PG 87, 2928).
Ος'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου (σ. 140, PG 87, 2928).
ΟΖ'. Διήγηση περὶ τριῶν τυφλῶν (σ. 144, PG 87, 2929).
ΟΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τῆς μονῆς τῶν Γιγάντων (σ. 148, PG 87, 2932).
ΟΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου, ἐπισκόπου Σελευκείας, (σ. 154, PG 87, 2936).
Π'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου τῆς μονῆς τοῦ Σκοπέλου (σ. 158, PG 87, 2937).
ΠΑ'. Διήγηση περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου (σ. 158, PG 87, 2940).
ΠΒ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τῆς αὐτῆς μονῆς (σ. 160, PG 87, 2940).
ΠΓ'. Ἄλλη διήγηση περὶ αὐτοῦ (σ. 160, PG 87, 2940).
ΠΔ'. Διήγηση τῶν αὐτῶν πατέρων περὶ ἀναχωρητοῦ (σ. 162, PG 87, 2941).
ΠΕ'. Ἄλλη διήγηση τῶν αὐτῶν πατέρων (σ. 164, PG 87, 2941).
Πς'. Διήγηση τοῦ Θωμᾶ τοῦ Αἰγιαρίου περὶ ἀναχωρητοῦ (σ. 166, PG 87, 2944).
ΠΖ'. Διήγηση περὶ ἀναχωρητοῦ ποὺ ἦταν θαμένος σὲ κτῆμα ἔξι μίλια ἀπὸ τὸν Ρόσσο (σ. 168, PG 87, 2944).
ΠΗ'. Διήγηση πρεσβυτέρου Θεουπόλεως περὶ τοῦ ἀββᾶ Θωμᾶ (σ. 170, PG 87, 2945).
ΠΘ'. Διήγηση πατρὸς τῆς Θεουπόλεως περὶ ἀναχωρητοῦ τοῦ ὄρους Ἀμανὸν (σ. 172, PG 87, 2945).
ϟ'. Διήγηση περὶ δύο ἀναχωρητῶν τοῦ ὄρους Πτερυγίου τοῦ Σινᾶ (σ. 172, PG 87, 2948).
ϟΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 174, PG 87, 2948).
ϟΒ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου, ἀρχιμανδρίτη τῆς μονῆς Θεοδοσίου, περὶ τοῦ Γεωρίου τοῦ Καππαδόκη (σ. 178, PG 87, 2949).
ϟΓ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Σισιννίου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 180, PG 87, 2952).
ϟΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου τοῦ ἀρχιμανδρίτου περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰουλιανοῦ, ἐπισκόπου Βόστρων, (σ. 182, PG 87, 2952).

ϟΕ'. Διήγηση περὶ τοῦ γέροντος Πατρικίου τῆς μονῆς Θεοδοσίου (σ. 184, PG 87, 2953).
ϟϚ. Ἄλλη διήγηση γιὰ τὸν ἴδιο γέροντα (σ. 184, PG 87, 2953).
ϟΖ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τοῦ ἀναχωρητοῦ τῆς διηγήσεως τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου περὶ δύο ἀδελφῶν (σ. 186, PG 87, 2956).
ϟΗ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἑνὸς τῶν παραπάνω ἀδελφῶν (σ. 190, PG 87, 2957).
ϟΘ'. Διήγηση περὶ τοῦ γέροντος Ἰάνθου (σ. 190, PG 87, 2957).
Ρ'. Διήγηση περὶ τοῦ γέροντος Θεοδώρου ἐπισκόπου Ρόσσου περὶ τοῦ Ποντίου πρεσβυτέρου Πέτρου (σ. 192, PG 87, 2957).
ΡΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου (σ. 192, PG 87, 2960).
ΡΒ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Σωφρονίου τοῦ σοφιστοῦ (σ. 194, PG 87, 2961).
ΡΓ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Στρατηγίου ἡγουμένου τῆς μονῆς Θεοδοσίου (σ. 196, PG 87, 2961).
ΡΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Νόννου (σ. 196, PG 87, 2961).
ΡΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδούλου περὶ τοῦ γέροντος Χριστοφόρου (σ. 196, PG 87, 2961).
ΡϚ. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδούλου περὶ μοναχοῦ Σύρου (σ. 202, PG 87, 2965).
ΡΖ'. Διήγηση γερόντων τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου ἀββᾶ Γερασίμου περὶ τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου (σ. 204, PG 87, 2965).
ΡΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰσιδώρου τοῦ κοινοβίου τοῦ Χαριξένου τῆς Σάμου περὶ πρεσβυτέρου (σ. 210, PG 87, 2969).
ΡΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου περὶ τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Θεοδοσίου (σ. 214, PG 87, 2972).
ΡΙ'. Διήγηση συζητήσεως περὶ σωτηρίας μὲ γέροντα τῆς λαύρας τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου Ἀλεξανδρείας (σ. 216, PG 87, 2973).
ΡΙΑ'. Διήγηση τοῦ Ἰωάννου Μόσχου περὶ τῆς ἀρετῆς κάποιου φαλακροῦ ἀνθρώπου (σ. 220, PG 87, 2976).
ΡΙΒ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου Ἰωάννη περὶ τοῦ Λέοντος μοναχοῦ Καππαδόκη τῆς Ὄασης (σ. 220, PG 87, 2976).
ΡΙΓ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τῆς Πέτρας (σ. 224, PG 87, 2977).
ΡΙΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τῆς Πέτρας περὶ τοῦ ἀββᾶ Δανιὴλ τοῦ Αἰγυπτίου (σ. 224, PG 87, 2977).
ΡΙΕ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τοῦ Κίλικος (σ.226 , PG 87, 2980).
ΡΙϚ. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀνδρέα τοῦ Μεσσηνίου (σ. 228, PG 87, 2980).
ΡΙΖ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Συμεὼν τοῦ Στυλίτη τοῦ Θαυμαστοῦ ὄρους (σ. 230, PG 87, 2981).
ΡΙΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Σεργίου τῆς Ραϊθοῦ περὶ τοῦ διακόνου Μηνᾶ (σ. 232, PG 87, 2981).
ΡΙΘ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Εὐσεβίου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς λαύρας Ραϊθοῦ (σ. 234, PG 87, 2984).
ΡΚ'. Διήγηση Φαρωνιτῶν ἁλιέων (σ. 236, PG 87, 2984).
ΡΚΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ μαθητῆ του ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ Φαρωνίτη (σ. 236, PG 87, 2984).
ΡΚΒ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Στεφάνου τοῦ Καππαδόκη τοῦ ὄρους Σινᾶ (σ. 238, PG 87, 2984).
ΡΚΓ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ζωσίμου τοῦ

Κίλικα τοῦ ὄρους Σινᾶ (σ. 240, PG 87, 2985).
ΡΚΔ'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ζωσίμου (σ. 242, PG 87, 2985).
ΡΚΕ'. Διήγηση πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ Σεργίου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 244, PG 87, 2988).
ΡΚϚ'. Διήγηση τῶν αὐτῶν πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὀρέντου (σ. 244, PG 87, 2988).
ΡΚΖ'. Διήγηση τῆς ἀμμᾶς Δαμιανῆς, μητέρας τοῦ Ἀθηνογένους, ἐπισκόπου Πετρῶν (σ. 246, PG 87, 2988).
ΡΚΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἀθανασίου τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα περὶ τοῦ Ἀδελφίου, ἐπισκόπου Ἀραβήσσου (σ. 252, PG 87, 2992).
ΡΚΘ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ἀθανασίου γιὰ κάποιον Στυλίτη (σ. 256, PG 87, 2993).
ΡΛ'. Ἄλλη διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ἀ-θανασίου (σ. 256, PG 87, 2993).
ΡΛΑ'. Διήγηση τοῦ σχολαστικοῦ Πορφυρεωνίτη περὶ τοῦ ἀββᾶ Ζακχαίου (σ. 260, PG 87, 2996).
ΡΛΒ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Κυπριανοῦ τοῦ Κουκολᾶ (σ. 260, PG 87, 2996).
ΡΛΓ'. Διήγηση Σαρακηνοῦ Ἕλληνα τοῦ Κλίσματος (σ. 262, PG 87, 2996).
ΡΛΔ'. Διήγηση τοῦ ἀναχωρητοῦ Θεοδώρου (σ. 262, PG 87, 2997).
ΡΛΕ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Νικολάου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς μονῆς Εὐνούχων (σ. 266, PG 87, 2997).
ΡΛϚ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη τοῦ πρεσβυτέρου τῆς μονῆς Εὐνούχων (σ. 266, PG 87, 3000).
ΡΛΖ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ἰωάννη περὶ τοῦ ἀββᾶ Καλλινίκου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Σάββα (σ. 268, PG 87, 3000).
ΡΛΗ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ἰωάννη περὶ τοῦ ἀναχωρη ἀββᾶ Σεργίου (σ. 272, PG 87, 3001).
ΡΛΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Σεργίου τοῦ Ἀρμένη περὶ τοῦ ἀββᾶ Σεργίου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 272, PG 87, 3001).
ΡΜ'. Διήγηση γερόντων περὶ τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ πατριάρχου Θεουπόλεως (σ. 274, PG 87, 3004).
ΡΜΑ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Ὀλυμπίου τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου στὸν Ἰορδάνη (σ. 274, PG 87, 3004).
ΡΜΒ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀλεξάνδρου τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου (σ. 276, PG 87, 3004).
ΡΜΓ'. Διήγηση τοῦ σοφιστοῦ Φοιβάμωνα περὶ τοῦ ληστοῦ Δαβὶδ (σ. 276, PG 87, 3004).
ΡΜΔ'. Διήγηση περὶ γέροντος τῶν Κελλίων (σ. 280, PG 87, 3005).
ΡΜΕ'. Διήγηση δύο γερόντων Κωνσταντινουπολιτῶν περὶ τοῦ Γενναδίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (σ. 284, PG 87, 3008).
ΡΜϚ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Μηνᾶ τοῦ κοινοβιάρχου περὶ τοῦ πάπα Εὐλογίου (σ. 284, PG 87, 3009).
ΡΜΖ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Μηνᾶ περὶ τοῦ Λέοντος πάπα Ρώμης (σ. 288, PG 87, 3012).
ΡΜΗ'. Διήγηση τοῦ Θεοδώρου, ἐπισκόπου Δάρνης (σ. 290, PG 87, 3012).
ΡΜΘ'. Διήγηση περὶ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἀμμῶς (σ. 292, PG 87, 3013).
ΡΝ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου περὶ ἐπισκόπου τῆς Ρωμίλλας (σ. 294, PG 87, 3013).
ΡΝΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου Πέρση περὶ τοῦ Γρηγορίου Ρώμης (σ. 298, PG 87, 3016).
ΡΝΒ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Μαρκέλλου

τοῦ Σκητιώτου περὶ τοῦ ἡνιόχου Φιλερήμου (σ. 298, PG 87, 3017).
ΡΝΓ'. Διήγηση περὶ δύο ἀδελφῶν κοσμικῶν Κωνσταντινουπολιτῶν (σ. 306, PG 87, 3021).
ΡΝΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰορδάνου τοῦ βοσκοῦ περὶ συζητήσεως τοῦ ἀββᾶ Νικολάου καὶ κοσμικοῦ (σ. 306, PG 87, 3021).
ΡΝΕ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ Ἰορδάνη περὶ τοῦ ἀββᾶ Νικολάου (σ. 308, PG 87, 3024).
ΡΝϚ'. Διήγηση συζητήσεως δύο φιλοσόφων μετὰ γέροντος (σ. 310, PG 87, 3024).
ΡΝΖ'. Διήγηση δύο μοναχῶν τῆς μονῆς Σουβίβων τῶν Σύρων περὶ ξένου γέροντος (σ. 312, PG 87, 3025).
ΡΝΗ'. Διήγηση περὶ ἀναχωρητῶν τοῦ ὄρους Μάρες τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης (σ. 314, PG 87, 3025).
ΡΝΘ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Μηνᾶ, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Σευηριανοῦ, περὶ τοῦ ἀββᾶ Σωφρονίου τοῦ βοσκοῦ (σ. 314, PG 87, 3028).
ΡΞ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παύλου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Θεογνίου, περὶ γέροντος ἀσκητοῦ (σ. 316, PG 87, 3028).
ΡΞΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Θηβαίου περὶ προσωπικοῦ του συμβάντος (σ. 318, PG 87, 3028).
ΡΞΒ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τῆς μονῆς Καλαμῶνος (σ. 320, PG 87, 3029).
ΡΞΓ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Καλαμῶνος περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Ἑλλαδικοῦ (σ. 322, PG 87, 3029).
ΡΞΔ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Βίκτωρος τοῦ ἡσυχαστοῦ τῆς λαύρας Ἐλούσης (σ. 324, PG 87, 3032).
ΡΞΕ'. Διήγηση τοῦ ἰδίου ἀββᾶ περὶ τοῦ Κυριακοῦ, ληστοῦ τῆς Νικοπόλεως (Ἐμαοῦς), (σ. 324, PG 87, 3032).
ΡΞϚ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Σαββατίου τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Φιρμίνου περὶ ληστοῦ καὶ τοῦ ἀββᾶ Ζωσίμου τοῦ Κίλικα (σ. 326, PG 87, 3032).
ΡΞΖ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἀγαθονίκου, ἡγουμένου τοῦ κοινοβίου τοῦ Καστελλίου, περὶ τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος τοῦ βοσκοῦ (σ. 328, PG 87, 3033).
ΡΞΗ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀλεξάνδρου, γέροντος τοῦ ἀββᾶ Βικεντίου (σ. 330, PG 87, 3036).
ΡΞΘ'. Διήγηση περὶ ἀόματου γέροντος τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Σισόη (σ. 332, PG 87, 3036).
ΡΟ'. Διήγηση δύο γερόντων τῆς μονῆς Σαμψῶ παρὰ τὰ Ἱεροσόλυμα (σ. 334, PG 87, 3036).
ΡΟΑ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ φιλοσόφου, καὶ τοῦ Ζωΐλου τοῦ ἀναγνώστη (σ. 334, PG 87, 3037).
ΡΟΒ'. Διήγηση περὶ τοῦ Κοσμᾶ τοῦ σχολαστικοῦ (σ. 338, PG 87, 3040).
ΡΟΓ'. Διήγηση περὶ τοῦ ἀναχωρητοῦ Θεοδώρου τοῦ εὐνούχου (σ. 340, PG 87, 3041).
ΡΟΔ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 342, PG 87, 3041).
ΡΟΕ'. Διήγηση περὶ τοῦ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως (σ. 344, PG 87, 3044).
ΡΟϚ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου περὶ τοῦ πατρὸς Ἀνδρέου (σ.344 , PG 87, 3044).
ΡΟΖ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Κίλικος περὶ τοῦ Αἰγυπτίου μοναχοῦ (σ. 350, PG 87, 3048).
ΡΟΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου, πρεσβυτέρου τοῦ κοινοβίου τῶν Σχολαρίων, περὶ γέροντος τῶν Μονιδίων

(σ. 352, PG 87, 3048).

ΡΟΘ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἀναχωρητοῦ περὶ εὐλαβοῦς Μοναστρίας τῆς ἁγίας πόλεως (σ. 354, PG 87, 3049).

ΡΠ΄. Διήγηση τοῦ Διονυσίου, πρεσβυτέρου καὶ σκευοφύλακος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀσκαλωνιτῶν, περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἀναχωρητοῦ (σ. 356, PG 87, 3052).

ΡΠΑ΄. Διήγηση τοῦ ἰδίου Διονυσίου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου (σ. 358, PG 87, 3052).

ΡΠΒ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Εὐγενίου, ἐπισκόπου Ἑρμοπόλεως τῆς Αἰγύπτου, περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Κίλικος (σ. 360, PG 87, 3053).

ΡΠΓ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου τοῦ Κίλικος περὶ τοῦ γέροντος Δαβίδ (σ. 362, PG 87, 3053).

ΡΠΔ΄. Διήγηση περὶ ἐλεήμονος γέροντος τῆς στὸ Ἔνατο τῆς Ἀλεξανδρείας μονῆς τοῦ ἀββᾶ Εὐλογίου τοῦ Εὐνούχου (σ. 364, PG 87, 3056).

ΡΠΕ΄. Διήγηση τῆς φιλοπτώχου ἀπὸ τὴ Σάμο Μαρίας, μητέρας τοῦ Παύλου τοῦ κανδιδάτη, περὶ Χριστιανῆς τῆς πόλεως Νισίβης καὶ τοῦ ἀνδρός της (σ. 370, PG 87, 3057).

ΡΠϚ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Εὐσταθίου, ἡγουμένου τοῦ κοινοβίου τοῦ ἀββᾶ Σάββα, περὶ προσωπικοῦ του συμβάντος (σ. 378, PG 87, 3061).

ΡΠΖ΄. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Κυζηκηνοῦ, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Ἀβραὰμ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν (σ. 382, PG 87, 3064).

ΡΠΗ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου, ἡγουμένου τῆς Παλαιᾶς Λαύρας, περὶ δύο ἀδελφῶν Κωνσταντινουπολιτῶν (σ. 384, PG 87, 3065).

ΡΠΘ΄. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Εὐσεβίου τοῦ πρεσβυτέρου περὶ κάποιου πραγματευτοῦ (σ. 386, PG 87, 3068).

ΡϞ΄. Διήγηση τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Ἀντιοχέα περὶ τοῦ ἀββᾶ Βροχᾶ τοῦ Αἰ-γυπτίου(σ. 390, PG 87, 3069).

ΡϞΑ΄. Περὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (σ. 392, PG 87, 3069).

ΡϞΒ΄. Διήγηση τοῦ πρεσβυτέρου Πέτρου περὶ τοῦ Γρηγορίου, πάπα Ρώμης, (σ. 394, PG 87, 3072).

ΡϞΓ΄. Διήγηση περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀπολιναρίου, πάπα Ἀλεξανδρείας (σ. 396, PG 87, 3072).

ΡϞΔ΄. Διήγηση περὶ γέροντος τῆς Σκήτεως περὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια (σ. 402, PG 87, 3076).

ΡϞΕ΄. Διήγηση τοῦ φιλοχρίστου Λεοντίου τοῦ Ἀπαμέα περὶ τοῦ Συνεσίου τοῦ φιλοσόφου, ἐπισκόπου Κυρήνης (σ. 404, PG 87, 3077).

ΡϞϚ. Διήγηση τοῦ φιλοχρίστου Γεωργίου, ὑπάρχου τῆς Ἀφρικῆς, περὶ συμβάντος στὴν περιοχὴ τῆς Ἀπαμείας τῆς Συρίας (σ. 410, PG 87, 3080).

ΡϞΖ΄. Διήγηση τοῦ Ρουφίνου περὶ τοῦ Μ. Ἀθανασίου (σ. 414, PG 87, 3084).

ΡϞΗ΄. Ἀπόκριση τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου σὲ ἐρώτηση περὶ τῆς τύχης ἀπίστου ποὺ βαπτίσθηκε (σ. 418, PG 87, 3085).

ΡϞΘ. Διήγηση γέροντος περὶ γέροντος καθαροῦ καὶ ἁγίου (σ. 420, PG 87, 3088).

Σ΄. Διήγηση γέροντος περὶ νεαροῦ εὐσεβοῦς χρυσοχόου (σ. 422, PG 87, 3088).

ΣΑ΄. Διήγηση γέροντος περὶ φιλοχρίστου κοσμικοῦ Κωνσταντινουπολίτη (σ. 424, PG 87, 3089).

ΣΒ΄. Διήγηση γέροντος περὶ εὐλαβοῦς νέου υἱοῦ κοσμικοῦ πλουσίου (σ. 428,

PG 87, 3092).
ΣΓ'. Διήγηση γέροντος περὶ ἀνθρώπου κατόχου πολυτίμων λίθων καὶ μαργαριταριῶν (σ. 432, PG 87, 3093).
ΣΔ'. Διήγηση περὶ μοναχοῦ ποὺ δαγκώθηκε ἀπὸ φίδι καὶ θεραπεύθηκε ἀπὸ εὐσεβῆ γυναίκα (σ. 434, PG 87, 3093).
ΣΕ'. Διήγηση περὶ μοναχοῦ φιλοξενουμένου ὑπὸ εὐλαβοῦς λαϊκοῦ ἔχοντος κόρη χήρα (σ. 436, PG 87, 3096).
Σς'. Διήγηση γέροντος περὶ συγκλητικῆς ποὺ μετέβη στοὺς ἁγίους τόπους πρὸς προσκύνηση (σ. 438, PG 87, 3097).
ΣΖ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Θεωνᾶ καὶ ἀββᾶ Θεοδώρου περὶ κόρης ὀρφανῆς τῆς Ἀλεξανδρείας (σ. 440, PG 87, 3097).
ΣΗ'. Περὶ μοναχοῦ πειραζομένου ὑπὸ κακῶν λογισμῶν (σ. 446, PG 87, 3100).
ΣΘ'. Ἑρμηνεία γέροντος ἁγίου τοῦ «μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν» (σ. 448, PG 87, 3101).
ΣΙ'. Διήγηση γέροντος περὶ δύο ἐπισκόπων κυριευθέντων ἀπὸ ὀλιγωρία (σ. 448, PG 87, 3101).
ΣΙΑ'. Διήγηση ἡγουμένου περὶ γέροντος ἀγαθοῦ (σ. 450, PG 87, 3101).
ΣΙΒ'. Διήγηση γέροντος περὶ γέροντος ἐναρέτου (σ. 454, PG 87, 3104).
ΣΙΓ'. Ἑρμηνεία ὑπὸ γέροντος τῶν αἰτίων τῶν γινομένων θαυμάτων (σ. 456, PG 87, 3105).
ΣΙΔ'. Περὶ τοῦ Βαπτιστηρίου τῆς κωμοπόλεως Σορούδα τῶν Κοιανέων (σ. 456, PG 87, 3105).
ΣΙΕ'. Περὶ τοῦ Βαπτιστηρίου τῆς κωμοπόλεως Κεδρεβάτου τῶν Οἰνοαδῶν (σ. 458, PG 87, 3108).
ΣΙς'. Περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν ἀλλησμισθέντων (σ. 458, PG 87, 3108).
ΣΙΖ'. Περὶ συμβουλῆς γέροντος ὡς πρὸς τὶς γυναῖκες (σ. 460, PG 87, 3108).
ΣΙΗ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Σεργίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Κωνσταντίνου, συμβάντος μεταξὺ γεωργοῦ καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ γέροντός του (σ. 460, PG 87, 3108).
ΣΙΘ'. Διήγηση γέροντος περὶ παρεξηγήσεως μεταξὺ τοῦ ἰδίου καὶ φίλου του (σ. 462, PG 87, 3109).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΒΙΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ Ε. ΜΙΟΝΙ

Α'. Διήγηση γέροντος περὶ μεγάλου γέροντος τοῦ κοινοβίου ἐγγὺς τοῦ Νισίβεως (σ. 468).
Β'. Διήγηση γέροντος περὶ τοῦ φιλοχρίστου Μαρτυρίου (σ. 468).
Γ'. Διήγηση γέροντος περὶ τοῦ φιλοχρίστου στρατιωτικοῦ Χριστοφόρου τοῦ Κωνσταντινοπολίτου (σ. 472).
Δ'. Ἄλλη διήγηση περὶ τοῦ αὐτοῦ Χριστοφόρου (σ. 474).
Ε'. Διήγηση φιλοχρίστου περὶ γυναικὸς Κωνσταντινοπολιτίσσης (σ. 476).
ς'. Διήγηση περὶ ἐναρέτου ἀναχωρητοῦ ποὺ ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τοῦ γνωρίσει τὰ κρίματά του (σ. 478).
Ζ'. Περὶ τῶν ὅσων συνέβησαν στὰ Ἱεροσόλυμα ὅταν οἱ Πέρσες κατέλαβαν αὐτὴν (σ. 482).
Η'. Περὶ τῆς θεραπείας δαιμονισμένης κόρης κοσμικῶν γονέων (σ. 486).
Θ'. Προτροπὴ τοῦ ἀββᾶ Εἰρηναίου πρὸς ἀδελφοὺς μοναχοὺς πρὸς ἄσκηση ἐνάρετης ζωῆς (σ. 490).
Ι'. Συμβουλὴ γέροντος πρὸς ἀδελφὸ πρὸς ἀποκοπὴ ἐλαττώματός του (σ. 492).
ΙΑ'. Διήγηση τοῦ ἀββᾶ Πέτρου, μαθη-

τοῦ τοῦ ἀββᾶ Ἠσαΐου, περὶ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου (σ. 494).
ΙΒ'. Διήγηση περὶ Ἰουδαίου ὑαλουργοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ποὺ ἔρριξε τὸ παιδί του στὸ καμίνι ἐπειδὴ ἔφαγε ἅγια πρόσφορα, ἀλλὰ διασώθηκε κατὰ τρόπο θαυμαστὸ (σ. 496).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986.
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ο ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ
Τὰ σωζόμενα ἔργα (σ. 7-11).
1. Περὶ θείων ὀνομάτων (σ. 7).
2. Περὶ Οὐρανίου ἱεραρχίας (σ. 8).
3. Περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας (σ. 9).
4. Περὶ μυστικῆς θεολογίας(σ. 9).
5. Ἐπιστολὲς (σ. 10).
Τὰ μὴ σωζόμενα κείμενα (11-13
1. Θεολογικαὶ Ὑποτυπώσεις (σ. 11).
2. Συμβολικὴ Θεολογία (σ. 12).
3. Περὶ τῶν Θείων Ὕμνων (σ. 12).
4. Περὶ τῶν ἀγγελικῶν Ἰδιοτήτων καὶ Τάξεων (σ. 12).
5. Περὶ νοητῶν καὶ αἰσθητῶν (σ. 12).
6. Περὶ ψυχῆς (σ.13).
7. Περὶ Δικαίου καὶ Θείου Δικαστηρίου (σ. 13).
Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ (σ. 13).
ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ (σ. 23-40).
1. Ἐπιδιώξεις τοῦ Διονυσίου (σ. 23).
2. Ἀρχὲς λειτουργίας τοῦ παντὸς (σ. 24).
3. Ὁ Θεὸς (σ. 26).
4. Τὸ Σύμπαν (σ. 28).
5. Ἡ προσέγγισις τοῦ Θεοῦ (σ. 33).
6. Ἐπίδρασις (σ.36).
Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 39-40).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (44-557).

1. ΠΕΡΙ ΘΕΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
(σ. 44-229, PG 3, 585-977).
Α'. Ποιὸς ὁ σκοπὸς τῆς πραγματείας καὶ ποιὰ ἡ παράδοση περὶ τῶν θείων ὀνομάτων (σ. 44, PG 3,585).
Β'. Περὶ ἑνωμένης καὶ διακεκριμένης θεολογίας καὶ περὶ τοῦ ποιὰ εἶναι ἡ θεία ἕνωση καὶ διάκριση (σ. 62, PG 3, 636).
Γ'. Ποιὰ εἶναι ἡ δύναμη τῆς προσευχῆς· ἐπίσης περὶ τοῦ μακαρίου Ἱεροθέου καὶ περὶ τῆς εὐλάβειας καὶ τῆς θεολογικῆς συγγραφῆς του (σ. 82, PG 3, 680).
Δ'. Περὶ ἀγαθοῦ, φωτός, καλοῦ, ἔρωτος, ἐκστάσεως, ζήλου, καὶ περὶ τοῦ ὅτι τὸ κακὸ δὲν εἶναι οὔτε ὄν, οὔτε ἀπὸ τὸ ὄν, οὔτε μέσα στὰ ὄντα (σ. 90, PG 3, 693).
Ε'. Περὶ ὄντος καὶ περὶ παραδειγμάτων (σ. 149, PG 3, 816).
ς'. Περὶ ζωῆς (σ. 164, PG 3, 856).
Ζ'. Περὶ Σοφίας, Νοῦ, Λόγου, ἀληθείας, πίστεως (σ. 168, PG 3, 865).
Η'. Περὶ δυνάμεως, δικαιοσύνης, σωτηρίας, ἀπολυτρώσεως· ἐπίσης καὶ περὶ ἀνισότητας (σ. 180, PG 3, 889).
Θ'. Περὶ μεγάλου, μικροῦ, ταὐτοῦ, ἄλλου, ὁμοίου, ἀνομοίου, στάσεως, κινήσεως, ἰσότητας (σ. 192, PG 3, 909).
Ι'. Περὶ παντοκράτορος καὶ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν· ἐπίσης καὶ περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου (σ. 202, PG 3, 936).
ΙΑ'. Περὶ εἰρήνης, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ αὐτοεῖναι, ποιὰ τῆς αὐτοζωῆς, καὶ ποιὰ τῆς αὐτοδυνάμεως καὶ

τῶν ὅμοια λεγομένων (σ. 206, PG 3, 948).
ΙΒ'. Περὶ Ἁγίου τῶν ἁγίων, Βασιλέως τῶν βασιλέων, Κυρίου τῶν κυρίων, Θεοῦ τῶν θεῶν (σ. 218, PG 3, 969).
ΙΓ'. Περὶ τοῦ τελείου καὶ τοῦ ἑνὸς (σ. 220, PG 3, 977).

2. ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ (σ. 232-333, PG 3, 120-369).
Α'. Περὶ τοῦ ὅτι κάθε ἔλλαμψη ποὺ ἀπὸ ἀγαθότητα προχωρεῖ κατὰ ποικίλους τρόπους πρὸς τὰ ἀντικείμενα πρόνοιας, μένει ἑνιαία, ἀλλὰ καὶ ἑνοποιεῖ τὰ ἐλλαμπόμενα (σ. 232, PG 3, 120).
Β'. Περὶ τοῦ ὅτι τὰ θεῖα καὶ οὐράνια μυστήρια μποροῦν ν' ἀποκαλυφθοῦν καταλλήλως καὶ μὲ τὰ ἀνόμοια σύμβολα (σ. 236, PG 3, 136).
Γ. Τί εἶναι ἱεραρχία, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἱεραρχία (σ. 250, PG 3, 164).
Δ'. Τί σημαίνει ἡ ἐπωνυμία τῶν ἀγγέλων (σ. 256, PG 3, 177).
Ε'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὅλες οἱ οὐράνιες οὐσίες λέγονται γενικὰ ἄγγελοι (σ. 262, PG 3, 196).
ς. Ποιὰ εἶναι ἡ πρώτη διακόσμηση τῶν οὐράνιων οὐσιῶν (σ. 266, PG 3, 200).
Ζ'. Περὶ τῶν Σεραφίμ, τῶν Χερουβὶμ καὶ τῶν Θρόνων, καὶ περὶ τῆς πρώτης ἱεραρχίας αὐτῶν (σ. 268, PG 3, 205).
Η'. Περὶ τῶν Κυριοτήτων, τῶν Δυνάμεων καὶ τῶν Ἐξουσιῶν, καὶ περὶ τῆς μεσαίας ἱεραρχίας αὐτῶν (σ. 278, PG 3, 237).
Θ'. Περὶ τῶν Ἀρχῶν, τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τῶν Ἀγγέλων, καὶ περὶ τῆς τελευταίας ἱεραρχίας των (σ. 286, PG 3, 257).
Ι'. Ἐπανάληψη καὶ σύνοψη περὶ τῶν γνωρισμάτων τῶν ἀγγελικῶν τάξεων (σ. 294, PG 3, 272).
ΙΑ'. Γιατί οἱ οὐράνιες οὐσίες ὀνομάζονται ὅλες μαζὶ οὐράνιες δυνάμεις (σ. 296, PG 3, 284).
ΙΒ'. Γιατί οἱ ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους ἱεράχες καλοῦνται ἄγγελοι (σ. 298, PG 3, 292).
ΙΓ'. Γιατί λέγεται ὅτι ὁ προφήτης Ἠσαΐας καθάρθηκε ἀπὸ τὰ Σεραφὶμ (σ. 302, PG 3, 300).
ΙΔ'. Τί σημαίνει ὁ παραδεδομένος ἀριθμὸς τῶν ἀγγέλων (σ. 312, PG 3, 321).
ΙΕ'. Ποιὲς εἶναι οἱ παραστατικὲς εἰκόνες τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων καὶ τὰ ὑπόλοιπα (σ. 314, PG 3, 325).

3. ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ (σ. 336-473, PG 3, 369-584)
Α'. Ποιὰ εἶναι ἡ ὑπόθεση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας καὶ ποιὸς ὁ σκοπὸς αὐτῆς (σ. 336, PG 3, 369).
Β'. Περὶ τῶν τελουμένων κατὰ τὸ βάπτισμα (σ. 346, PG 3, 392).
Γ. Περὶ τῶν τελουμένων κατὰ τὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη (σ. 364, PG 3, 424).
Δ'. ΚΕΦ. (σ. 396, PG 3, 472).
α. Περὶ τῶν πράξεων ποὺ τελοῦνται καὶ τῶν προσώπων ποὺ ἁγιάζονται κατὰ τὸ μυστήριο τοῦ μύρου (σ. 396).
β. Τὸ Μυστήριο τῆς τελετῆς τοῦ μύρου (σ. 396).
γ. Θεωρία (σ. 398).
Ε'. ΚΕΦ. (σ. 414, PG 3, 500).
α. Περὶ τελειώσεως τῶν ἱερατικῶν τάξεων (σ. 414).
β. Τὸ μυστήριο τῶν ἱερατικῶν καθαγιασμῶν (σ. 426).
γ. Θεωρία (σ. 428).
ς. ΚΕΦ. (σ. 436, PG 3, 529).

α. Περὶ τῶν ἁγιαζομένων τάξεων (σ. 436).
β. Τὸ μυστήριο τῆς μοναχικῆς τελειώσεως (σ. 440).
γ. Θεωρία (σ. 442).
Ζ'. ΚΕΦ. (σ. 448, PG 3, 552).
α. Περὶ τῶν τελουμένων στοὺς κεκοιμημένους (σ. 448).
β. Τὸ μυστήριο γιὰ τοὺς ἱερῶς κεκοιμημένους (σ. 452).
γ. Θεωρία (σ. 454).
<ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ> (σ. 468).
<ΕΠΙΛΟΓΟΣ> (σ. 472).
4. ΠΕΡΙ ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ (σ. 476-489, PG 3, 997-1064)
Α'. Ποιὸς εἶναι ὁ θεῖος γνόφος (σ. 476, PG 3, 997).
Β'. Πῶς πρέπει νὰ ἑνωνόμαστε καὶ ν' ἀναπέμπομε ὕμνους στὸν αἴτιο τῶν πάντων καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα (σ. 480, PG 3, 1025).
Γ'. Ποιὲς εἶναι οἱ καταφατικὲς θεολογίες καὶ ποιὲς οἱ ἀποφατικὲς (σ. 482, PG 3, 1032).
Δ'. Ὅτι ὁ ὑπεροχικὰ αἴτιος κάθε αἰσθητοῦ δὲν εἶναι κανένα ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ (σ. 486, PG 3, 1040).
Ε'. Ὅτι ὁ ὑπεροχικὰ αἴτιος κάθε νοητοῦ δὲν εἶναι κανένα ἀπὸ τὰ νοητὰ (σ. 488, PG 3, 1045).
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'. Πρὸς τὸν θεραπευτὴ Γάϊο (σ. 492, PG 3, 1065).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'. Πρὸς τὸν ἴδιο θεραπευτὴ Γάϊο (σ. 494, PG 3, 1068).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ'. Πρὸς τὸν ἴδιο θεραπευτὴ Γάϊο (σ. 496, PG 3, 1069).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ'. Πρὸς τὸν ἴδιο θεραπευτὴ Γάϊο (σ. 498, PG 3, 1072).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ε'. Πρὸς τὸν λειτουργὸ Δωρόθεο (σ. 500, PG 3, 1073).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ϛ'. Πρὸς τὸν ἱερέα Σωσίπατρο (σ. 502, PG 3, 1077).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ζ'. Πρὸς τὸν ἱεράρχη Πολύκαρπο (σ. 504, PG 3, 1077).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Η'. Πρὸς τὸν θεραπευτὴ Δημόφιλο (σ. 512, PG 3, 1084).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Θ'. Πρὸς τὸν ἱεράρχη Τίτο ποὺ ἐρώτησε μὲ ἐπιστολὴ ποιὸς εἶναι ὁ οἶκος τῆς Σοφίας, ποιὸς ὁ κρατήρας, καὶ ποιὰ τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματά της (σ. 538, PG 3, 1104).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι'. Πρὸς τὸν Ἰωάννη Θεολόγο, ἀπόστολο καὶ Εὐαγγελιστή, περιωρισμένο στὴ νῆσο Πάτμο (σ. 554, PG 3, 1117).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὴν Σταυρ. Ζαχαριάδου

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ ΚΥΡΟΥ

ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ
Ἢ
ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
(Ἐν ᾗ βίους τῶν τηνικαῦτα ὁσίως βεβιωκότων διέξεισιν ὁ Μακάριος Θεοδώρητος)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5).
Βίος (σ. 5).
Συγγράμματα (σ. 9).
Ἀπολογητικὰ (σ. 10).
Ἑρμηνευτικὰ (σ. 12).
Θεολογικὰ καὶ Ἀντιρρητικὰ (σ. 16).
Διδακτικὰ (σ. 18).
Ἱστορικὰ (σ. 19).
Ὁμιλίες (σ. 22).
Ἐπιστολὲς (σ. 23).
Θεολογικὲς θέσεις (σ. 24).
Ἡ Φιλόθεος Ἱστορία ἢ Ἀσκητικὴ Πο-

λιτεία (σ. 25).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ἀθλητῶν, καλὸν μὲν ἰδεῖν τοὺς ἀγῶνας καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ὠφέλειαν ἀρύσασθαι ... φέρει δὲ ὅμως ὄνησιν οὐ μετρίαν τῶν τοιούτων κατορθωμάτων καὶ τὰ διηγήματα κτλ. (σ. 30-47, PG 82, 1284-1292).

Μετὰ τὸν πρόλογο ἐξιστορεῖ τὸν Βίο καὶ τὴν Πολιτεία Λ' ὁσίων πατέρων καὶ γυναικῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι τὰ ἑξῆς:, (PG 82, 1293-1496).

1. ΙΑΚΩΒΟΣ : Καταγόταν ἀπὸ τὴ Νίσιβη καὶ τιμήθηκε μὲ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης. Ἔσωσε μὲ τὴ θαυματουργική του ἐπέμβαση τὴ Νίσιβη ἀπὸ τοὺς Πέρσες· (σ. 48, PG 82, 1293).
2. ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ : Ἐπονομαζόμενος καὶ Σάβας, ἔστησε τὴν ἀσκητική του καλύβα στὴ χώρα τῶν Ὀσροηνῶν ποὺ παλαιότερα ἀνῆκε στοὺς Πάρθους· (σ. 72, PG 82, 1305).
3. ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κῦρρο, ἔμεινε σ' ἕνα μικρὸ κελλὶ στὴν ἔρημο. Πῆρε μαζί του τὸν Εὐσέβιο καὶ τὸν Ἀγαπητὸ καὶ κατασκεύασε δύο πολὺ μεγάλα ἀσκητικὰ κέντρα στὴ Νικέρτη, στὰ ὁποῖα ζοῦσαν τὴν ἐποχὴ τοῦ Θεοδωρήτου περισσότεροι ἀπὸ τριακόσιοι ἄνδρες· (σ. 106, PG 82, 1324).
4. ΕΥΣΕΒΙΟΣ : Ἀφοῦ τὸν μύησε στὴν ἀσκητικὴ ζωὴ ὁ θεῖος του Μαριανός, παρουσίασε στὸν Θεὸ πολλοὺς ἄλλους νικηφόρους ἀγωνιστές· (Σ. 136, PG 82, 1340).
5. ΠΟΥΠΛΙΟΣ : Καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλη Ζεῦγμα, ἐγκαταστάθηκε σὲ ἕνα μικρὸ κελλὶ ποὺ ἀπεῖχε τριάντα στάδια ἀπὸ τὴν πόλη, ἀφοῦ μοίρασε ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα στοὺς φτωχούς· (σ. 160, PG 82, 1352).
6. ΣΥΜΕΩΝΗΣ Ο ΠΑΛΑΙΟΣ : Ἀκολούθησε γιὰ πολὺ καιρὸ τὴν ἐρημικὴ ζωὴ καὶ διέδωσε τὸν Χριστιανισμὸ γύρω ἀπὸ τὸ βουνὸ Ἀμανόν, ὅπου ἔχτισε δύο ἀσκητήρια, ἕνα στὴ ράχη καὶ ἕνα στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ· (σ. 174, PG 82, 1357).
7. ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ : Σύγχρονος καὶ ὁμότροπος τοῦ Συμεώνη, ἔζησε ἔγκλειστος σὲ ἕνα σπιτάκι κοντὰ στὴν πόλη Ἴμμη· (σ. 190, PG 82, 1364).
8. ΑΦΡΑΑΤΗΣ : Γεννήθηκε καὶ ἀνατράφηκε στὴ χώρα τῶν Περσῶν. Ἔχτισε ἕνα κελλὶ ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Ἔδεσ-σας, ὅπου ἔμεινε γιὰ ἀρκετὸ καιρό· ἔπειτα πῆγε στὴν Ἀντιόχεια, ὅπου, ἀφοῦ ἔμαθε μερικὰ ἑλληνικά, πρόσ-φερε τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἦταν περικυκλωμένοι ἀπὸ τὴν αἱρετικὴ ζάλη. (σ. 196, PG 82, 1368).
9. ΠΕΤΡΟΣ : Γεννήθηκε ἀπὸ Γαλάτες ποὺ ἐγκαταστάθηκαν στὸν Εὔξεινο Πόντο. Ἀφοῦ ἔμεινε ἑπτὰ χρόνια κοντὰ στοὺς γονεῖς του, πέρασε τὴν ὑπόλοιπη ζωή του μὲ τοὺς ἄθλους τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς. (σ. 218, PG 82, 1377).
10. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ : Καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια, ἀκολούθησε τὴν εὐαγγελικὴ ζωὴ σὲ ἕνα κελλὶ ποὺ ἔχτισε κοντὰ στὴν πόλη Ρωσό. Ὅταν πέθανε τὸν δέχθηκε τάφος ποὺ εἶχε δεχθεῖ ἐκεῖνον τὸν θαυμάσιο καὶ μακάριο Ἀφραάτη. (σ. 238, PG 82, 1388).
11. ΡΩΜΑΝΟΣ : Γεννήθηκε καὶ ἀνατράφηκε στὴ Ρωσό, ἀγωνίσθηκε γιὰ τὴν ἀρετὴ στὴν Ἀντιόχεια, ἀφοῦ κατασκήνωσε ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως, στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ. (σ.

248, PG 82, 1393).

12. ΖΗΝΩΝ : Δέχθηκε τὰ νάματα ἀπὸ τὸν Μέγα Βασίλειο τῆς Καππαδοκίας καὶ ἀφοῦ παραιτήθηκε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ ἀξίωμα καὶ κατέφυγε σὲ ἕνα τάφο κοντὰ στὴν Ἀντιόχεια, ζοῦσε ἐκεῖ καθαρίζοντας τὴν ψυχή του. (σ. 254, PG 82, 1396).

13. ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ : Ὀνομαζόταν κριθοφάγος ἀπὸ τὴν τροφὴ ποὺ ἔτρωγε, καὶ Γουβᾶς, ποὺ στὰ συριακὰ θὰ πεῖ λάκκος, γιατὶ ἔζησε σαράντα πέντε χρόνια σὲ λάκκο. (σ. 264, PG 82, 1400).

14. ΜΑΗΣΥΜΑΣ : Καταγόμενος ἀπὸ τὴ Συρία, εἶχε διακριθεῖ γιὰ τὴν ἐνάρετη ζωή του καὶ τοῦ ἀνατέθηκε ἡ διαποίμανση μιᾶς κωμοπόλεως. (σ. 288, PG 82, 1412).

15. ΑΚΕΨΙΜΑΣ : Εἶχε ἐγκλεισθεῖ θεληματικὰ ἑξήντα χρόνια σὲ ἕνα κελλί, χωρὶς νὰ τὸν βλέπει κανένας καὶ χωρὶς νὰ ὁμιλεῖ σὲ κανένα. (σ. 294, PG 82, 1413).

16. ΜΑΡΩΝ : Ἀγάπησε τὴ μοναχικὴ ζωή, πῆγε σὲ μία κορυφὴ ποὺ παλαιὰ τιμοῦσαν οἱ εἰδωλολάτρες, ἐξάγνισε τὸ εἰδωλολατρικὸ ἱερὸ καὶ ἔζησε ἐκεῖ, ἀφοῦ ἔστησε μιὰ μικρὴ σκηνή. (σ. 302, PG 82, 1417).

17. ΑΒΡΑΑΜΗΣ : Γεννήθηκε καὶ ἀνατράφηκε στὴν Κῦρρο. Μετὰ τὴν ἀσκητικὴ ζωὴ κόσμησε καὶ τὸ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα. (σ. 306, PG 82, 1420).

18. ΕΥΣΕΒΙΟΣ : Πέρασε τὴ ζωή του στὴ ράχη ἑνὸς βουνοῦ ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν κωμόπολη Ἀσιχᾶν. (σ. 318, PG 82, 1425).

19. ΣΑΛΑΜΑΝΗΣ : Ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Καπερσανᾶ, ποὺ ἔζησε τὸν περισσότερο καιρὸ σὲ ἕνα κελλὶ τῆς ἀπέναντι κωμοπόλεως. Δέχθηκε τὸ δῶρο τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα τῆς πόλεως στὴν ὁποία ἀνῆκε ἡ κωμόπολη. (σ. 324, PG 82, 1428).

20. ΜΑΡΙΣ : Ἔμεινε κλεισμένος τριανταεπτὰ χρόνια στὸ κελλὶ ποὺ ἔχτισε κοντὰ στὴν κωμόπολη Ὅμηρο. (σ. 328, PG 82, 1429).

21. ΙΑΚΩΒΟΣ : Ἄκουσε τὴ διδασκαλία τοῦ θείου Μάρωνα καὶ μὲ τοὺς ἀγῶνες του στὴ συνέχεια ἐπισκίασε τὸν διδάσκαλό του. (σ. 332, PG 82, 1432).

22. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΚΑΙ ΛΙΜΝΑΙΟΣ : Ὁ Θαλάσσιος ἔχτισε τὴν ἀσκητική του καλύβα στὸ λόφο ποὺ βρίσκεται στὰ νότια τῆς κωμόπολης Τιλλίμα. Στὴν ὁμάδα του ἀνῆκε καὶ ὁ Λιμναῖος, ποὺ ἦρθε πολὺ νέος στὸ ἀσκητήριο καὶ γυμναζόταν ἐπίμονα γιὰ νὰ πετύχει τὴν τέλεια ἀρετή. (σ. 374, PG 82, 1452).

23. ΙΩΑΝΝΗΣ : Δεχόταν τὶς ἀντίθετες προσβολὲς τῶν ἀνέμων εἰκοσιπέντε χρόνια στὴ ράχη ἑνὸς βουνοῦ. (σ. 382, PG 82, 1456).

24. ΖΕΒΙΝΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΣ : Ὁ Ζεβινᾶς ἔκανε τὴν ἴδια ἄσκηση καὶ ὅταν ἔφθασε σὲ βαθειὰ γηρατειά, χωρὶς ν' ἀλλάξει τίποτε ἀπὸ ὅσα ἔκανε ὅταν ἦταν νέος. Ὅταν πέθανε τὸν ἔθαψαν στὴν κωμόπολη Κίττικα. Τὴ διδασκαλία του ἄκουσε καὶ ὁ Πολυχρόνιος, ποὺ ἔμοιασε σὲ ὅλα τὸν διδάσκαλό του. (σ. 386, PG 82, 1457).

25. ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ : Εὑρισκόμενος δέκα στάδια μακριὰ ἀπὸ τὸν Πολυχρόνιο εἶχε ἀκολουθήσει τὸν ἴδιο τρόπο ἀσκητικῆς ζωῆς. (σ. 398, PG 82, 1464).

26. ΣΥΜΕΩΝΗΣ : Καταγόμενος ἀπὸ τὴν Σισάν, ἐγκαταστάθηκε στὸ ἀσκητήριο ποὺ ἔκτισαν ὁ Εὐσεβωνᾶς καὶ ὁ Ἀβιβίων στὴν κωμόπολη Τελεδᾶν. Ἔπειτα ἔζησε γιὰ πολλὰ χρόνια πά-

νω σὲ στύλο, προκαλώντας τὸ θαυμασμὸ ὅλου τοῦ κόσμου. (σ. 402, PG 82, 1464).

27. ΒΑΡΑΔΑΤΟΣ : Ἀκολούθησε καινούργιους τρόπους καρτερίας. Στὴν ἀρχὴ ἔμεινε ἔγκλειστος σὲ ἕνα κελλί, ἀργότερα ὑποχώρησε στὶς συμβουλὲς τοῦ ἀρχιερέα Θεοδότου καὶ βγῆκε ἔξω, ὅπου στεκόταν συνέχεια ὄρθιος. (σ. 440, PG 82, 1484).

28. ΘΑΛΕΛΑΙΟΣ :Ἔστησε τὴν ἀσκητική του καλύβα σὲ ἕνα λόφο ποὺ ἀπεῖχε εἴκοσι στάδια ἀπὸ τὴν πόλη Γάβαλα. (σ. 446, PG 82, 1488).

29. ΜΑΡΑΝΑ ΚΑΙ ΚΥΡΑ : Οἱ δύο αὐτὲς γυναῖκες εἶχαν πατρίδα τὴ Βέροια τῆς Συρίας. Ἔχτισαν ἕνα κελλὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, ὅπου καὶ ἔζησαν σαράντα δύο χρόνια. (σ. 452, PG 82, 1489).

30. ΔΟΜΝΙΝΑ : Ξόδεψε τὴν περιουσία της στοὺς φτωχούς, κατασκεύασε μιὰ καλύβα στὴν αὐλὴ τοῦ μητρικοῦ της σπιτιοῦ, ὅπου ἔμεινε προσευχόμενη καὶ δοξάζοντας τὸν Θεό. (σ. 458, PG 82, 1492).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1987
Μετ. ἀπὸ τὴν Αἰκατ. Γκόλτσου

ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΣΚΥΘΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

1. **ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΒΒΑΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ** (σ. 12-15)

2. **ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΕΥΘΥΜΙΟΥ** (σ. 18-193).

Α. Πρόλογος (σ. 18).
Β. Καταγωγὴ καὶ γέννηση (σ. 22).
Γ. Εἰσαγωγὴ στὸν κλῆρο καὶ ἐκπαίδευση (σ. 24).
Δ. Παράδοση στοὺς διδασκάλους (σ. 26).
Ε. Πρεσβύτερος στὴ Μελιτηνὴ (σ. 30).
ς. Φυγὴ στὴν ἔρημο δίπλα στὴν Ἰερουσαλὴμ (σ. 32).
Ζ. Θεόκτιστος (σ. 32).
Η. Σπήλαιο (σ. 34).
Θ. Ἀσκητικὲς Διδαχὲς (σ. 38).
Ι. Θεραπεία τοῦ Βεδουΐνου Τερέβωνα Βάπτιστη τῶν Βεδουΐνων (σ. 42).
ΙΑ. Περιοδεῖες (σ. 48).
ΙΒ. Ἵδρυση μονῆς στὴ Ζιφῶν (σ. 50).
ΙΓ. Ἀβλαβὴς ἀπὸ θηρία (σ. 52).
ΙΔ. Ἀναχώρηση (σ. 52).
ΙΕ. Πέτρος ἐπίσκοπος τῶν Βεδουΐνων (σ. 54).
Ις. Ἀρχὴ τῆς Λαύρας (σ. 56).
ΙΖ. Θαυμασία διατροφὴ ἑνὸς καραβανιοῦ (σ. 60).
ΙΗ. Αὐξέντιος (σ. 64).
ΙΘ. Κλημάτιος (σ.)68.
Κ. Ἡ πρώτη σύνοδος τῆς Ἐφέσου (Γ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος (σ. 72).
ΚΑ. Ἀρσένιος πρότυπό του (σ. 76).
ΚΒ. Ὁ Ἀναστάσιος προφητεύει τὴν πατριαρχία (σ. 78).
ΚΓ. Τερέβωνας (σ. 82).
ΚΔ. Αἰμιλιανὸς (σ. 84).
ΚΕ. Θαυμασία βροχὴ (σ. 88).
Κς. Εὐθυμίου ζῆλος (σ. 92).
ΚΖ. Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνος- Θεοδόσιος (σ. 94).
ΚΗ. Θεῖα χαρίσματα τοῦ Εὐθυμίου (σ.

104).
ΚΘ. Χάρισμα διαγνώσιεως τῶν λογισμῶν τῶν ἀνθρώπων (σ. 104).
Λ. Αὐτοκράτειρα Εὐδοκία. Ἐπιστροφὴ τῆς Εὐδοκίας στὴν Ὀρθοδοξία (σ. 108).
ΛΑ. Σάβας (σ. 114).
ΛΒ. Μαρτύριος καὶ Ἠλίας (σ. 116).
ΛΓ. Ἀναστάσιος (σ. 118).
ΛΔ. Τερέβων (σ. 120).
ΛΕ. Θάνατος τῆς Εὐδοκίας (σ. 120).
Λς. Θάνατος τοῦ Θεοκτίστου καὶ διάδοχοί του
ΛΖ. Κοσμᾶς - Χρύσιππος - Γαβριὴλ (σ. 126).
ΛΗ. Σάβας (σ. 128).
ΛΘ. Θάνατος (σ. 130).
Μ. Ἡ σωματική του διάπλαση (σ. 136).
ΜΑ. Θάνατος τοῦ Δομετιανοῦ (σ. 138).
ΜΒ. Τάφος Εὐθυμίου (σ. 140).
ΜΓ. Ὁ Μαρτύριος πατριάρχης. Ἐμφάνιση καὶ προφητεία Εὐθυμίου (σ. 140).
ΜΔ. Θαυμασία βροχὴ (σ. 148).
ΜΕ. Συνένωση τῶν σχισμάτων (σ. 150).
Μς. Εἰσβολὴ Βεδουΐνων (σ. 154).
ΜΖ. Διαδοχὴ τοῦ Εὐθυμίου (σ. 154).
ΜΗ. Κλοπὴ στὸ μοναστήρι (σ. 156).
ΜΘ. Εἴσοδος τοῦ Κυρίλλου στὸ μοναστήρι (σ. 160).
Ν. Διήγηση θαυμάτων ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίλλου (σ. 164).

3. ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΣΑΒΑ (σ. 196-445).

Προοίμιο (σ. 196).
Καταγωγὴ καὶ γονεῖς (σ. 198).
Στὸ μοναστήρι τῶν Φλαβιανῶν (σ. 200).
Ταξίδι στὰ Ἱεροσόλυμα (σ. 206).
Ἐπίσκεψη στὸν Εὐθύμιο (σ. 208).
Στὸ μοναστήρι τοῦ Θεοκτίστου (σ. 210).
Πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρεια (σ. 212).
Θάνατος Θεοκτίστου (σ. 214).
Ταξίδι νηστείας μὲ τὸν Εὐθύμιο (σ. 216).
Ἀναχωρητὴς μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Εὐθυμίου (σ. 218).
Στὴν ἔρημο (σ. 220).
Ἀνακάλυψη τοῦ σπηλαίου (σ. 224).
Ἀρχὴ τῆς Λαύρας (σ. 226).
Πηγὴ (Σ. 230).
Σπηλιώδης ἐκκλησία (σ. 232).
Στάση (Σ. 234).
Ἀρμένιος στὴ Λαύρα (σ. 240).
Ἰωάννης Ἡσυχαστὴς (σ. 240).
Ταξίδια στὴν ἔρημο γιὰ νηστεία (σ. 242).
Θάνατος τῶν γονέων του (σ. 248).
Κτίρια (σ. 250).
Καστέλλιο (σ. 252).
Σάβας καὶ Θεοδόσιος (σ. 260).
Ἠλίας Πατριάρχης (σ. 265).
Ἀρμένιος στὴ Λαύρα - Τρισάγιο (σ. 266).
Στάση (Σ. 270).
Ὁ Σάβας στὴν ἔρημο τῶν Γαδάρων (σ. 272).
Ὁ Πατριάρχης Ἠλίας καὶ ὁ Σάβας (σ. 274).
Ἵδρυση τῆς Νέας Λαύρας. Ὠριγενιστὲς στὴ Λαύρα (σ. 278).
Κοινόβιο τοῦ Σπηλαίου (σ. 286).
Ὁ μοναχὸς Ἰάκωβος (σ. 292).
Μοναστήρι τοῦ Ζάννου (σ. 300).
Ἄνθιμος (σ. 302).
Ἀφροδίσιος (σ. 304).
Μεδαβὰ (σ. 308).
Ὁ Σύρος Φλάβιος (Σ. 314).
Θυμὸς αὐτοκράτορα Ἀναστασίου ἐναντίον τοῦ Ἠλία Ἱεροσολύμων (σ. 316).
Ὁ Σάβας στὴ βασιλικὴ αὐλὴ (σ. 322).

Προφητεία ἐναντίον τοῦ Μαρίνου (σ. 330).
Ἐπιστροφὴ (σ. 334).
Σευῆρος-Πατριάρχης Ἰωάννης-Σύναξη μοναχῶν (σ. 336).
Αἴτηση τοῦ Θεοδοσίου καὶ τοῦ Σάβα στὸν αὐτοκράτορα (σ. 344).
Ξηρασία καὶ ἀκρίδα (σ. 356).
Θάνατος Ἡλία καὶ Ἀναστασίου (σ. 362).
Ὁ Σάβας στὴ Σκυθούπολη (σ. 364).
Δεῖπνο στὸν Πατριάρχη (σ. 370).
Σάβας καὶ Θεοδόσιος (σ. 372).
Θαυμασία βροχὴ (σ. 374).
Θαυμασία βροχὴ στὴν Ἰερουσαλὴμ (σ. 376).
Πατριάρχης Πέτρος (σ. 380).
Μονὴ Εὐνούχων στὴν Ἱεριχὼ (σ. 382).
Στάση Σαμαρειτῶν (σ. 384).
Ὁ Σάβας στὴν αὐτοκρατορικὴ αὐλή. Ἀκρόαση ἀπὸ τὴ Θεοδώρα (σ. 388).
Αἰτήματα Σάβα (σ. 390).
Δωρεὲς Ἰουστινιανοῦ (σ. 394).
Ἐπιστροφὴ τοῦ Σάβα στὴ Λαύρα τοῦ Ἰερεμία (σ. 398).
Ὁ Σάβας στὴ Σκυθούπολη καὶ ὁ μικρὸς Κύριλλος (σ. 402).
Θάνατος τοῦ Σάβα (σ. 406).
Μεταθανάτια θαύματα (σ. 410).
Ὠριγενιστὲς - Γελάσιος (σ. 418).
Λεόντιος (σ. 420).
Ἐφραίμιος Ἀντιοχείας (σ. 424).
Διάταγμα κατὰ τῶν Ὠριγενιστῶν. Ἐξουσία Θεοδώρου (σ. 426).
Γελάσιος, ταξίδι καὶ θάνατος - Νίκη Ὠριγενιστῶν (σ. 432).
Κόνων, Σχίσμα Ὠριγενιστῶν (σ. 436).
Πέμπτη Σύνοδος. Ἐγκατάσταση Κυρίλλου στὴ Νέα Λαύρα (σ. 440).

4. **ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΗΣΥΧΑΣΤΟΥ** (σ. 448-493).

5. **ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ** (σ. 496-527).

6. **ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΒΒΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ** (σ. 530-541).

7. **ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΣΙΟΝ ΘΕΟΓΝΙΟΝ ΤΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ** (σ. 544-549).

8. **ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΒΡΑΑΜΙΟΥ** (σ. 552-565).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΕΛΕΝΟΠΟΛΕΩΣ

Η ΠΡΟΣ ΛΑΥΣΟΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
Η ΛΕΓΟΜΕΝΗ
ΛΑΥΣΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-20).
Παλλάδιος, συγγραφέας τοῦ ἔργου (σ. 12).
Συγγράμματα (σ. 16).
Λαυσαϊκὴ Ἱστορία (σ. 16).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 32, PG 34, 995).
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΛΑΥΣῼ ΠΡΑΙΠΟΣΙΤῼ ΠΑΡΑ ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ (σ. 36, PG 34, 1001).
ΔΙΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (σ. 40, PG 34, 1001).
α'. Περὶ Ἰσιδώρου ξενοδόχου (σ. 52, PG 34, 1009).
β'. Περὶ Δωροθέου (σ. 56, PG 34, 1011).
γ'. Περὶ Ποταμιαίνης (σ. 58, PG 34, 1012).
δ'. Περὶ Διδύμου (σ. 62, PG 34, 1012).
ε'. Περὶ Ἀλεξάνδρας (σ. 64, PG 34, 1017).

ϛ'. Περὶ τῆς φιλαργύρου παρθένου (σ. 66, PG 34, 1018).
ζ'. Περὶ τῶν ἐν τῇ Νιτρίᾳ (σ. 72, PG 34, 1019).
η'. Βίος τοῦ ἁγίου Ἀμοῦν καὶ τῆς τούτου συζύγου (σ. 76, PG 34, 1025).
θ'. Βίος τοῦ ἀββᾶ Ὢρ (σ. 82, PG 34, 1026).
ι'. Περὶ Παμβὼ (σ. 86, PG 34, 1028).
ια'. Περὶ Πιὼρ (σ. 92, PG 34, 1033).
ιβ'. Περὶ Ἀμμωνίου (σ. 92, PG 34, 1033).
ιγ'. Περὶ Βενιαμὶν (σ. 96, PG 34, 1034).
ιδ'. Περὶ Ἀπολλωνίου (σ. 98, PG 34, 1035).
ιε'. καὶ ιϛ'. Περὶ Παησίου καὶ Ἡσαΐου (σ. 98, PG 34, 1035).
ιζ'. Περὶ Μακαρίου τοῦ ἀκούσιον φόνον ποιήσαντος (σ. 104, PG 34, 1041).
ιη'. Περὶ Ναθαναὴλ (σ. 104, PG 34, 1041).
ιθ'. καὶ κ'. Περὶ Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου (σ. 110, PG 34, 1043).
κα'. Περὶ Μάρκου (σ. 146, PG 34, 1065).
κβ'. Περὶ Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος (σ. 148, PG 34, 1065).
κγ'. Περὶ Παύλου τοῦ ἐν τῇ Φέρμῃ (σ. 156, PG 34, 1068).
κδ'. Περὶ παρθένου ἑπτακοσίας εὐχὰς ποιησάσης (σ. 156, PG 34, 1068).
κε'. Περὶ Εὐλογίου καὶ τοῦ λελωβημένου (σ. 158, PG 34, 1068).
κϛ'. Περὶ Εὐλογίου καὶ τοῦ λελωβημένου (σ. 160, PG 34, 1073).
κζ'. Διήγησις τοῦ μακαρίου Ἀντωνίου (σ. 170, PG 34, 1076).
κη'. Περὶ Παύλου τοῦ ἁπλοῦ (σ. 172, PG 34, 1076).
κθ'. Περὶ Παχὼν (σ. 186, PG 34, 1085).
λ'. Περὶ Στεφάνου (σ. 190, PG 34, 1089).
λα'. Περὶ Οὐάλεντος (σ. 192, PG 34, 1090).
λβ'. Περὶ Ἥρωνος (σ. 198, PG 34, 1091).
λγ'. Περὶ Πτολεμαίου (σ. 200, PG 34, 1092).
λδ'. Περὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις παρθένου (σ. 204, PG 34, 1097).
λε'. Περὶ Ἠλία (σ. 206, PG 34, 1097).
λϛ'. Περὶ Δωροθέου (σ. 208, PG 34, 1098).
λζ'. Περὶ Πιαμοῦν παρθένου (σ. 210, PG 34, 1098).
λη'. Περὶ τῶν Ταβεννησιωτῶν (σ. 212, PG 34, 1099).
λθ'. Βίος τοῦ ἀββᾶ Ἀφθονίου (σ. 216, PG 34, 1100).
μ'. Περὶ συκοφαντίας ἀδελφῆς (σ. 220, PG 34, 1105).
μα'. Περὶ τῆς ὑποκρινομένης μωρίαν (σ. 222, PG 34, 1106).
μβ'. Περὶ τοῦ Πιτηροὺμ (σ. 222, PG 34, 1106).
μγ'. Περὶ Ἰωάννου τοῦ Λυκοπολίτου (σ. 228, PG 34, 1107).
μδ'. Περὶ Ἰωάννου τοῦ ἀββᾶ (σ. 248, PG 34, 1121).
με'. Περὶ τοῦ ἀδελφοῦ κινηθέντος μετανοίᾳ τοῦ αὐτοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου διήγησις (σ. 252, PG 34, 1122).
μϛ'. Διήγησις τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου περὶ ἐκπεσόντος καὶ μετανοήσαντος (σ. 256, PG 34, 1123).
μζ'. Περὶ Πομενίης (σ. 266, PG 34, 1131).
μη'. Περὶ ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ (σ. 268, PG 34, 1131).
μθ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Βῆ (σ. 268, PG 34, 1131).
ν'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεωνᾶ (σ. 270, PG 34, 1132).
να'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἠλία (σ. 272, PG 34, 1132).
νβ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀπολλῶ (σ. 272, PG

34, 1137).
νγ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Αμμοῦν (σ. 300, PG 34, 1153).
νδ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Κόπρη πρεσβυτέρου (σ. 304, PG 34, 1154).
νε'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σούρους (σ. 310, PG 34, 1156).
νς'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Ησαΐου (σ. 310, PG 34, 1156).
νζ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου (σ. 310, PG 34, 1156).
νη'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Ανοὺβ (σ. 312, PG 34, 1156).
νθ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Ελλῆν (σ. 312, PG 34, 1161).
ξ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Απέλλη τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 320, PG 34, 1163).
ξα'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Ιωάννου (σ. 320, PG 34, 1163).
ξβ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παφνουτίου (σ. 324, PG 34, 1164).
ξγ'. Περὶ σαλπιγκτοῦ (σ. 324, PG 34, 1164).
ξδ'. Περὶ πρωτοκόμητος (σ. 328, PG 34, 1169).
ξε'. Περὶ ἐμπόρου (σ. 332, PG 34, 1170).
ξς'. Περὶ 'Απολλωνίου μάρτυρος (σ. 334, PG 34, 1171).
ξζ'. Περὶ Φιλήμονος μάρτυρος καὶ περὶ τῶν μετ' αὐτῷ μαρτύρων (σ. 334, PG 34, 1171).
ξη'. Περὶ ἀββᾶ Διοσκόρου τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 338, PG 34, 1172).
ξθ'. Περὶ τῶν ἐν τῇ Νιτρίᾳ μοναχῶν (σ. 340, PG 34, 1172).
ο'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ 'Αμμωνίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (σ. 342, PG 34, 1177).
οα'. Περὶ ἀββᾶ 'Ισιδώρου (σ. 342, PG 34, 1177).
οβ'. Περὶ 'Αμμωνᾶν (σ. 344, PG 34, 1178).
ογ'. Περὶ ἀββᾶ 'Ιωάννου (σ. 346, PG 34, 1178).
οδ'. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιτυρίωνος (σ. 346, PG 34, 1178).
οε'. Περὶ ἀββᾶ Εὐλογίου πρεσβυτέρου (σ. 346, PG 34, 1178).
ος'. Περὶ ἀββᾶ Σεραπίωνος τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 348, PG 34, 1179).
οζ'. Περὶ Ποσειδωνίου (σ. 348, PG 34, 1179).
οη'. Περὶ 'Ιερωνύμου (σ. 352, PG 34, 1180).
οθ'. Περὶ Παύλης (σ. 352, PG 34, 1180).
π'. Περὶ 'Οξυπερεντίου (σ. 352, PG 34, 1180).
πα'. Περὶ Πέτρου (σ. 352, PG 34, 1180).
πβ'. Περὶ Συμεῶνος (σ. 352, PG 34, 1180).
πγ'. Περὶ Σεραπίωνος (σ. 354, PG 34, 1180).
πδ'. Περὶ Δομνίνου (σ. 362, PG 34, 1189).
πε'. Περὶ τῆς ἐν 'Ρώμῃ παρθένου (σ. 362, PG 34, 1189).
πς'. Περὶ Εὐαγρίου (σ. 368, PG 34, 1189).
πζ'. Περὶ Πίωρ (σ. 378, PG 34, 1195).
πη'. Περὶ Μωϋσέως τοῦ Λίβυος (σ. 380, PG 34, 1195).
πθ'. Περὶ Χρονίου (σ. 382, PG 34, 1196).
ϟ'. Περὶ 'Ιακὼβ (σ. 382, PG 34, 1196).
ϟα'. Περὶ Παφνουτίου (σ. 382, PG 34, 1196).
ϟβ'. Περὶ Χαιρήμονος (σ. 384, PG 34, 1196).
ϟγ'. Περὶ ἄλλου (σ. 384, PG 34, 1196).
ϟδ'. Περὶ ἄλλου (σ. 384, PG 34, 1196).
ϟε'. Περὶ Στεφάνου τοῦ ἐκπεσόντος (σ. 384, PG 34, 1196).
ϟς'. Περὶ Σολομῶντος (σ. 394, PG 34, 1203).

ϟζ'. Περὶ Δωροθέου (σ. 396, PG 34, 1203).
ϟη'. Περὶ Διοκλῆ (σ. 396, PG 34, 1203).
ϟθ'. Περὶ Καπίτωνος (σ. 398, PG 34, 1204).
ρ'. Περὶ τοῦ κενοδόξου ἀναχωρητοῦ (σ. 398, PG 34, 1204).
ρα'. Περὶ Ἐφραίμ (σ. 400, PG 34, 1204).
ρβ'. Περὶ Ἰουλιανοῦ (σ. 402, PG 34, 1209).
ργ'. Περὶ Ἰννοκεντίου (σ. 404, PG 34, 1209).
ρδ'. Περὶ Ἀδολίου (σ. 408, PG 34, 1209).
ρε'. Περὶ Ἀβρααμίου (σ. 410, PG 34, 1209).
ρς'. Περὶ Ἐλπιδίου (σ. 410, PG 34, 1211).
ρζ'. Βίος Αἰνεσίου τοῦ ἀββᾶ (σ. 412, PG 34, 1211).
ρη'. Βίος Εὐσταθίου τοῦ ἀββᾶ (σ. 412, PG 34, 1211).
ρθ'. Περὶ Σισιννίου (σ. 414, PG 34, 1212).
ρι'. Περὶ Γαδδανᾶ (σ. 414, PG 34, 1212).
ρια'. Περὶ Ἠλία (σ. 416, PG 34, 1212).
ριβ'. Περὶ Σαββατίου (σ. 416, PG 34, 1217).
ριγ'. Περὶ Φιλορώμου (σ. 418, PG 34, 1217).
ριδ'. Περὶ Σευηριανοῦ (σ. 422, PG 34, 1218).
ριε'. Περὶ τοῦ ἐλεήμονος μοναχοῦ (σ. 424, PG 34, 1219).
ρις'. Βίος τοῦ ἀββᾶ Βησαρίωνος (σ. 426, PG 34, 1219).
ριζ'. Περὶ Μελάνης (σ. 430, PG 34, 1220).
ριη'. Περὶ Ρουφίνου (σ. 434, PG 34, 1226).
ριθ'. Περὶ Μελάνης τῆς νεωτέρας (σ. 440, PG 34, 1227).
ρκ'. Περὶ Ἀλβίνας (σ. 444, PG 34, 1233).
ρκα'. Περὶ Πινιανοῦ (σ. 444, PG 34, 1233).
ρκβ'. Περὶ Παμμαχίου (σ. 444, PG 34, 1233).
ρκγ'. Περὶ Μακαρίου (σ. 446, PG 34, 1233).
ρκδ'. Περὶ Κωνσταντίνου (σ. 446, PG 34, 1233).
ρκε'. Περὶ Παύλης (σ. 446, PG 34, 1233).
ρκς'. Περὶ Εὐστοχίας (σ. 446, PG 34, 1233).
ρκζ'. Περὶ Βενερίας (σ. 448, PG 34, 1233).
ρκη'. Περὶ Θεοδώρας (σ. 448, PG 34, 1233).
ρκθ'. Περὶ Οὐσίας (σ. 448, PG 34, 1234).
ρλ'. Περὶ Ἀδολίας (σ. 448, PG 34, 1234).
ρλα'. Περὶ Βασιανίλλας (σ. 448, PG 34, 1234).
ρλβ'. Περὶ Φωτεινῆς (σ. 448, PG 34, 1234).
ρλγ'. Περὶ Ἀσέλλας (σ. 448, PG 34, 1234).
ρλδ'. Περὶ Ἀβίτας (σ. 450, PG 34, 1234).
ρλε'. Περὶ Μάγνας (σ. 450, PG 34, 1234).
ρλς'. Περὶ παρθένου τῆς ὑποδεξαμένης τὸν μακάριον Ἀθανάσιον (σ. 452, PG 34, 1235).
ρλζ'. Περὶ Ἀματαλίδος (σ. 454, PG 34, 1235).
ρλη'. Περὶ Ταὼρ τῆς παρθένου (σ. 456, PG 34, 1236).
ρλθ'. Περὶ παρθένου τινός καὶ Κολλούθου (σ. 456, PG 34, 1236).
ρκ'. Περὶ τῆς ἀπατηθείσης παρθένου καὶ μεταγνούσης (σ. 458, PG 34, 1241).
ρμα'. Περὶ τῆς συκοφαντησάσης ἀναγνώστην τινὰ (σ. 460, PG 34, 1241).
ρμβ'. Περὶ Σαλβίας (σ. 470, PG 34, 1244).
ρμγ'. Περὶ Ἰουβίνου (σ. 470, PG 34,

1244).
ρμδ'. Περὶ Ὀλυμπιάδος (σ. 472, PG 34, 1244).
ρμε'. Περὶ Κανδίδας (σ. 476, PG 34, 1250).
ρμς'. Περὶ Γελασίας (σ. 478, PG 34, 1250).
ρμζ'. Περὶ Ἰουλιανῆς (σ. 478, PG 34, 1250).
ρμη'. Διήγησις Ἱππολύτου τοῦ γνωρίμου τῶν Ἀποστόλων (σ. 480, PG 34, 1251).
ρμθ'. Περὶ Μαγιστριανοῦ τινος (σ. 482, PG 34, 1251).
ρν'. Περὶ Μαγνεντίου καὶ τῆς γυναικὸς τοῦ συγκλητικοῦ (σ. 484, PG 34, 1252).
ρνα'. Περὶ τοῦ συνόντος μοι ἀδελφοῦ (σ. 490, PG 34, 1257).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985.
Μετ. ἀπὸ τὸν Νικ. Τσιομεσίδη

ΜΑΚΑΡΙΟΣ Ο ΑΓΥΠΤΙΟΣ

50 ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-13).
Ὁ Βίος (σ. 7).
Ἔργα (σ. 9).
Πνευματικὴ Διδασκαλία (σ. 12).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 14-657).

50. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Γεμᾶτες μὲ πολὺ μεγάλη πνευματικὴ ὠφέλεια. Ἀποσκοποῦν στὴν πνευματικὴ τελειότητα ποὺ ὀφείλουν νὰ ἐπιδιώκουν οἱ Χριστιανοὶ καὶ ν' ἀσχολοῦνται μὲ ζῆλο καὶ προθυμία γι' αὐτήν.

Α'. Ἀλληγορικὴ παράφραση τῆς ὀπτασίας ποὺ εἶναι γραμμένη στὸν προφήτη Ἰεζεκιήλ· (σ. 14, PG 34, 449).

Β'. Περὶ τῆς βασιλείας τοῦ σκότους, δηλαδὴ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὅτι μόνος ὁ Θεὸς μπορεῖ ν' ἀφαιρεῖ ἀπὸ μᾶς τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴ δουλεία τοῦ ἄρχοντα τοῦ πονηροῦ· (σ. 38, PG 34, 464).

Γ. Ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ὀφείλουν νὰ συζοῦν μὲ εἰλικρίνεια, μὲ ἀκεραιότητα, μὲ ἀγάπη καὶ εἰρήνη μεταξύ τους καὶ νὰ καταβάλλουν ἀγώνα καὶ πόλεμο κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν λογισμῶν· (σ. 48, PG 34, 468).

Δ'. Ὅτι οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ βαδίζουν τὸν δρόμο τοῦ σταδίου τοῦ κόσμου μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια γιὰ νὰ λάβουν οὐράνιους ἐπαίνους ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀγγέλους· (σ. 58, PG 34, 472).

Ε'. Ὑπάρχει πολλὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου αὐτοῦ. Γιατὶ αὐτοὶ ποὺ ἔχουν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἔχουν δεμένη τὴν καρδιὰ καὶ τὸ νοῦ τους στὰ γήϊνα, ἐνῶ οἱ Χριστιανοὶ ποθοῦν τὴν ἀγάπη τοῦ ἐπουράνιου, αὐτὸν μόνο ἔχουν μὲ μεγάλη προθυμία μπροστὰ στὰ μάτια τους· (σ. 96, PG 34, 493).

ς. Αὐτοὶ ποὺ θέλουν νὰ εὐαρεστήσουν τὸν Θεὸ πρέπει νὰ κάνουν τὶς προσευχές τους μὲ εἰρήνη, μὲ ἡσυχία, μὲ ἡμερότητα καὶ σοφία, ὥστε νὰ μὴ συμβαίνει, χρησιμοποιώντας κραυγές, νὰ σκανδαλίζουν ὅλους. Ἡ ὁμιλία περιέχει ἐπίσης δύο ἀναζητήσεις· ἐὰν οἱ θρόνοι καὶ τὰ στεφάνια εἶναι κτίσματα, καὶ γιὰ τοὺς δώδεκα θρόνους τοῦ Ἰσραήλ· (σ. 134, PG 34, 517).

Ζ'. Περὶ τῆς χριστότητας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ὁμιλία περιέχει

ἐπίσης καὶ κάποιες ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις· (σ. 144, PG 34, 524).

Η'. Γιὰ ὅσα συμβαίνουν στοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τὴν ὥρα τῶν προσευχῶν, καὶ περὶ τῶν μέτρων τῆς τελειότητας, δηλαδὴ ὅτι μποροῦν οἱ Χριστιανοὶ νὰ φτάσουν στὸ μέτρο τὸ τέλειο· (σ. 152, PG 34, 528).

Θ'. Οἱ ἐπαγγελίες καὶ προφητεῖες τοῦ Θεοῦ ἐκπληρώνονται μὲ πολλὲς καὶ διάφορες δοκιμασίες καὶ πειρασμούς, καὶ μόνο παραμένοντας προσκολλημένοι στὸν Θεὸ μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς τοῦ πονηροῦ· (σ. 160, PG 34, 532).

Ι'. Ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ προθυμία διατηροῦν καὶ αὐξάνουν τὰ δῶρα τῆς θείας χάριτος, ἐνῶ μὲ τὴν ἔπαρση καὶ τὴ ραθυμία χάνονται· (σ. 174, PG 34, 540).

ΙΑ'. Ὅτι ἡ δύναμη τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶναι μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου σὰν φωτιά· ἐπίσης ποιὰ πράγματα χρειαζόμαστε στὸ νὰ μποροῦμε νὰ διακρίνομε τοὺς λογισμοὺς ποὺ ἀναβλύζουν μέσα στὴν καρδιά. Καὶ περὶ τοῦ νεκροῦ φιδιοῦ, ποὺ ἦταν πηγμένο ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ στὸ ἄκρο τοῦ ξύλου, τὸ ὁποῖο ἔγινε τύπος τοῦ Χριστοῦ· (σ. 180, PG 34, 544).

ΙΒ'. Περὶ τῆς στάσεως τοῦ Ἀδὰμ προτοῦ παραβεῖ αὐτὸς τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ ὅταν αὐτὸς ἔχασε τὴ δική του εἰκόνα καὶ τὴν ἐπουράνια· (σ. 200, PG 34, 557).

ΙΓ'. Ποιὸν καρπὸ ἀπαιτεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς· (σ. 220, PG 34, 569).

ΙΔ'. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ παραδίδουν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὸν νοῦ στὸν Θεό, τὸ κάνουν αὐτὸ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ φωτισθοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καρδιᾶς τους, καὶ ὁ Θεός, βρισκόμενους σὲ ἁγιότητα καὶ μεγάλη καθαρότητα, τοὺς καθιστᾶ ἄξιους μυστηρίων καὶ μεταδίδει σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὴ χάρη του. Καὶ πρέπει νὰ ἐπιδιώξομε θέλοντας νὰ πετύχομε τὰ ἐπουράνια ἀγαθά. Ἐπίσης ὅτι οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆτες ἀφομοιώνονται μὲ τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ποὺ μπαίνουν ἀπὸ τὴ θυρίδα. Ἐπίσης ἡ ὁμιλία διδάσκει ποιὰ εἶναι ἡ γῆ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ποιὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ὅτι ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ἀψηλάφητη καὶ ἀόρατη· (σ. 224, PG 34, 569).

ΙΕ'. Ἡ ὁμιλία αὐτὴ διδάσκει πῶς πρέπει ἡ ψυχὴ νὰ συμπεριφέρεται μὲ ἁγιότητα καὶ καθαρότητα πρὸς τὸν νυμφίο της Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Περιέχει ἐπίσης κάποιες ἀναζητήσεις γεμᾶτες ἀπὸ πολλὴ διδασκαλία· δηλαδή, κατὰ τὴν ἀνάσταση ἀνασταίνονται ὅλα τὰ μέλη; Καὶ ἄλλες μύριες, περὶ τοῦ κακοῦ καὶ τῆς χάριτος, περὶ τοῦ αὐτεξουσίου καὶ τῆς ἀξιότητας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· (σ. 232, PG 34, 576).

Ις'. Ὅτι οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται στοὺς πειρασμοὺς καὶ τὶς θλίψεις, ποὺ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴν πρώτη ἁμαρτία· (σ. 292, PG 34, 613).

ΙΖ'. Περὶ τῆς πνευματικῆς χρίσεως καὶ δόξας τῶν Χριστιανῶν, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατο χωρὶς τὸν Χριστὸ νὰ σωθεῖ κανεὶς ἢ νὰ γίνει μέτοχος τῆς αἰώνιας ζωῆς· (σ. 310, PG 34, 624).

ΙΗ'. Περὶ τοῦ θησαυροῦ τῶν Χριστιανῶν, δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ποὺ ἀσκεῖ αὐτοὺς κατὰ διαφόρους τρόπους, ὥστε νὰ φτάσουν στὴν τελειότητα· (σ. 328, PG 34, 633).

ΙΘ'. Ὅτι οἱ Χριστιανοί, θέλοντας νὰ προκόβουν καὶ νὰ αὐξάνουν σὲ ἀρετή, ὀφείλουν νὰ καταπιέζουν τοὺς ἑαυτούς των πρὸς κάθε ἀγαθό, ὥστε νὰ λυτρώνουν τοὺς ἑαυτούς των ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ποὺ κατοικεῖ μέσα τους καὶ νὰ πλημμυρίζουν ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιο· (σ. 342, PG 34, 641).

Κ'. Ὅτι μόνο ὁ Χριστός, ὁ ἀληθινὸς ἰατρὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου, μπορεῖ νὰ θεραπεύσει τὴν ψυχὴ καὶ νὰ διακοσμήσει αὐτὴν μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς χάριτος· (σ. 356, PG 34, 649).

ΚΑ'. Ὅτι μπροστὰ στὸν Χριστιανὸ ἄνθρωπο βρίσκεται διπλὸς πόλεμος, ἐσωτερικὸς δηλαδὴ καὶ ἐξωτερικός. Ὁ ἕνας εἶναι γιὰ νὰ μπορέσει ν' απομακρυνθεῖ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς γήϊνους περισπασμούς, καὶ ὁ ἄλλος γίνεται μέσα στὴν καρδιὰ πρὸς τοὺς λογισμοὺς τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας· (σ. 366, PG 34, 656).

ΚΒ'. Περὶ τῆς διπλῆς στάσεως αὐτῶν ποὺ ἐξέρχονται ἀπὸ αὐτὸν τὸν βίο· (σ. 372, PG 34, 660).

ΚΓ'. Ὅτι τὸ βασιλικὸ καὶ πολύτιμο μαργαριτάρι μποροῦν νὰ φορέσουν αὐτοὶ ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ τὸ σπέρμα τοῦ βασιλιᾶ· κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο τὸ οὐράνιο μαργαριτάρι μποροῦν νὰ τὸ φορέσουν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ· (σ. 374, PG 34, 660).

ΚΔ'. Ὅτι ἡ στάση τῶν Χριστιανῶν μοιάζει μὲ τὴν ἐμπορία καὶ τὴ ζύμωση. Γιατί, ὅπως οἱ ἔμποροι συγκεντρώνουν τὰ γήϊνα κέρδη, ἔτσι καὶ ἐκεῖνοι διασκορπισμένους στὸν αἰώνα λογισμούς. Καὶ ὅπως ἀκριβῶς ἡ ζύμη μεταβάλλει ὁλόκληρο τὸ φύραμα σὲ ζυμάρι, ἔτσι καὶ ἡ ζύμη τῆς ἁμαρτίας διατρέχει ὅλο τὸ γένος τοῦ Ἀδάμ. Πλὴν ὅμως ὁ Χριστὸς ἐναποθέτει μέσα στὶς ψυχὲς τῶν πιστῶν οὐράνια ζύμη ἀγαθότητας· (σ. 378, PG 34, 661).

ΚΕ'. Αὐτὴ ἡ ὁμιλία διδάσκει, ὅτι κανένας ἄνθρωπος, ἂν δὲν ἐνδυναμωθεῖ ἀπὸ τὸν Χριστό, δὲν μπορεῖ νὰ νικήσει τὰ σκάνδαλα τοῦ πονηροῦ, καὶ τί πρέπει νὰ πράττουν αὐτοὶ ποὺ ἐπιθυμοῦν διακαῶς τὴ θεία δόξα. Ἐπίσης διδάσκει, ὅτι ἐξαιτίας τῆς παρακοῆς τοῦ Ἀδὰμ περιπέσαμε στὴ δουλεία τῶν παθῶν τῆς σάρκας, ἀπὸ τὴν ὁποία λυτρωνόμαστε μὲ τὸ μυστήριο τοῦ σταυροῦ. Μᾶς διδάσκει λοιπόν, ὅτι εἶναι μεγάλη ἡ δύναμη τῶν δακρύων καὶ τοῦ θείου πυρός· (σ. 386, PG 34, 668).

Κς'. Περὶ τῆς ἀξιότητας καὶ τιμιότητας καὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἀθάνατης ψυχῆς, καὶ πῶς αὐτὴ πειράζεται ἀπὸ τὸν Σατανᾶ καὶ πετυχαίνει τὴν ἀπελευθέρωσή της ἀπὸ τοὺς πειρασμούς. Ἐπίσης περιέχει κάποιες ἀναζητήσεις γεμᾶτες ἀπὸ πάρα πολλὴ διδασκαλία· (σ. 400, PG 34, 676).

ΚΖ'. Αὐτὴ ἡ ὁμιλία καὶ ἡ προηγούμενη μὲ πολλὲς διηγήσεις μᾶς ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἀξιότητας καὶ στάσεως τοῦ Χριστιανοῦ ἀνθρώπου. Ἐπίσης μᾶς διδάσκει πάρα πολὺ ὠφέλιμα γιὰ τὸ αὐτεξούσιο, ἀναμιγνύοντας κάποιες ἐρωταποκρίσεις γεμᾶτες ἀπὸ πολλὴ θεία σοφία· (σ. 430, PG 34, 693).

ΚΗ'. Αὐτὴ ἡ ὁμιλία διαγράφει καὶ θρηνεῖ τὴ συμφορὰ τῆς ψυχῆς, ὅτι ἐξαιτίας τῆς ἁμαρτίας δὲν κατοικεῖ ὁ Κύριος μέσα σ' αὐτήν. Ἐπίσης καὶ γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Βαπτιστή, ὅτι κανένας ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ γυναίκα δὲν

εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ αὐτόν· (σ. 460, PG 34, 709).
ΚΘ'. Ὅτι ὁ Θεὸς κατὰ διπλὸ τρόπο ἐξεργάζεται τὶς οἰκονομίες τῆς χάριτος στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἔχοντας σκοπὸ νὰ ἀπαιτήσει στὸ μέλλον μὲ δίκαια ἀπόφαση τοὺς καρποὺς αὐτῆς· (σ. 468, PG 34, 716).
Λ'. Ὅτι ἡ ψυχὴ ποὺ θέλει νὰ εἰσέλθει στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ γεννηθεῖ ἀπὸ τὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, καὶ μὲ ποιὸ τρόπο γίνεται αὐτό· (σ. 478, PG 34, 721).
ΛΑ'. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ πιστεύει νὰ μεταβάλει τὸν νοῦ του καὶ ὅλους τοὺς λογισμούς του νὰ τοὺς συγκεντρώνει στὸν Θεό, στοὺς ὁποίους ἀληθινὰ ὑπάρχει κάθε διακονία τοῦ Θεοῦ· (σ. 490, PG 34, 728).
ΛΒ'. Ἡ δόξα τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τώρα παραμένει μέσα στὶ ψυχὲς αὐτῶν, καὶ πρόκειται νὰ φανερωθεῖ κατὰ τὸν καιρὸ τῆς ἀναστάσεως καὶ νὰ δοξάσει τὰ σώματα κατ' ἀναλογία τῆς εὐσέβειας αὐτῶν· (σ. 498, PG 34, 733).
ΛΓ. Ὅτι πρέπει νὰ προσευχόμαστε ἀδιάκοπα καὶ μὲ προσηλωμένο τὸν νοῦ στὸν Θεό· (σ. 512, PG 34, 741).
ΛΔ'. Περὶ τῆς δόξας τῶν Χριστιανῶν τὴν ὁποία τὰ σώματα αὐτῶν θὰ τὴν καταξιωθοῦν κατὰ τὴν ἀνάσταση καὶ θὰ φωτισθοῦν μαζὶ μὲ τὴν ψυχή· (σ. 518, PG 34, 744).
ΛΕ'. Περὶ τοῦ Παλαιοῦ καὶ τοῦ Νέου Σαββάτου· (σ. 524, PG 34, 748).
Λϛ. Περὶ τῆς διπλῆς ἀναστάσεως τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῆς διαφορετικῆς δόξας αὐτῶν ποὺ θὰ ἀναστηθοῦν· (σ. 528, PG 34, 749).
ΛΖ'. Περὶ τοῦ παραδείσου καὶ τοῦ νόμου τοῦ πνευματικοῦ· (σ. 530, PG 34, 749).
ΛΗ'. Ὅτι χρειάζεται πολλὴ ἀκρίβεια καὶ σύνεση πρὸς δοκιμασία τῶν ἀληθινῶν Χριστιανῶν, καὶ ποιοὶ εἶναι αὐτοί· (σ. 546, PG 34, 757).
ΛΘ'. Γιὰ ποιὸ λόγο δόθηκε σὲ μᾶς ἀπὸ τὸν Θεὸ ἡ θεία Γραφή· (σ. 552, PG 34, 761).
Μ'. Ὅτι ὅλες οἱ ἀρετὲς καὶ ὅλα τὰ κακὰ δένοντα μεταξύ τους καὶ σὰν κάποια ἁλυσίδα κρέμονται ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη· (σ. 554, PG 34, 761).
ΜΑ'. Ὅτι εἶνα πολὺ βαθιὰ τὰ ταμεῖα τῆς ψυχῆς ποὺ συναυξάνεται ἀναλόγως ἀπὸ τὴ θεία χάρη καὶ τὶς κακίες· (σ. 562, PG 34, 768).
ΜΒ'. Ὅτι προάγουν ἢ βλάπτουν τὸν ἄνθρωπο ὄχι τὰ ἐξωτερικά, ἀλλὰ τὰ ἐσωτερικά, δηλαδὴ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος, ἢ τὸ πνεῦμα τῆς πονηρίας· (σ. 566, PG 34, 769).
ΜΓ. Περὶ τῆς προκοπῆς τοῦ Χριστιανοῦ ἄνδρα, τῆς ὁποίας ὅλη ἡ δύναμη κρέμεται ἀπὸ τὴν καρδιά, ὅπως ἀκριβῶς διαγράφεται ἐδῶ κατὰ ποικίλους τρόπους· (σ. 570, PG 34, 772).
ΜΔ'. Ποιὰ μεταβολὴ καὶ ἀνακαίνιση ἀπεργάζεται στὸν Χριστιανὸ ἄνθρωπο ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος θεράπευσε τὰ πάθη καὶ τὶς ἀσθένειες τῆς ψυχῆς· (σ. 582, PG 34, 777).
ΜΕ'. Ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια (φανέρωση στὸν κόσμο) τοῦ Χριστοῦ καμμιὰ τέχνη, οὔτε πλοῦτος τοῦ κόσμου τούτου μπορεῖ νὰ θεραπεύσει τὸν ἄνθρωπο· (σ. 594, PG 34, 785).
Μϛ. Περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λόγου τοῦ κόσμου, καθὼς καὶ τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τέκνων τοῦ κόσμου αὐτοῦ· (σ. 694, PG 34, 792).

ΜΖ'. Ἀλληγορικὴ παράφραση τῶν ὅσων ἔχουν γίνει κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ νόμου· (σ. 614, PG 34, 796).
ΜΗ'. Περὶ τῆς τέλειας πίστεως πρὸς τὸν Θεό· (σ. 634, PG 34, 808).
ΜΘ'. Ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ ν' ἀπαλλαγεῖ κανεὶς ἀπὸ τὴν τρυφὴ τοῦ κόσμου αὐτοῦ, ἂν δὲν λάβει τὴ μακάρια τρυφὴ τοῦ ἄλλου κόσμου· (σ. 642, PG 34, 812).
Ν'. Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θαυματουργεῖ μέσω τῶν ἁγίων του· (σ. 650, PG 34, 816).

****

Τόμος 8Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1991
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΙΣΑΑΚ Ο ΣΥΡΟΣ

ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ (Α'-ΚϚ')

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 5).
ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (σ. 8).
Ἐπίγραμμα τῶν Μεταφραστῶν περὶ σιωπῆς καὶ ἡσυχίας καὶ ἠρέμου βίου, ποὺ μπορεῖ πρὶν ἀπὸ κάθε ἔργο νὰ ἐπιτευχθεῖ ἀπὸ τὴ συγκράτηση τῆς γλώσσας καὶ τὴν πραεῖα καρδιά. Ὅπου καὶ μικρὸς ἔπαινος προσφερόμενος ἀπὸ ἀπαίδευτα χείλη στὸν ὅσιο πατέρα Ἰσαὰκ τὸν Σύρο (σ. 28).
ΕΠΑΙΝΟΣ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΙΣΑΑΚ (σ. 60).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 77).

ΛΟΓΟΙ (σ. 92-423).

Α'. Περὶ ἀποταγῆς καὶ μοναχικῆς πολιτείας (σ. 92).
Β'. Περὶ ἀποταγῆς ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ ἀποχῆς ἀπὸ τὴν παρρησία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους (σ. 112).
Γ'. Περὶ ἀναχωρήσεως, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δειλιάζομε καὶ νὰ φοβόμαστε, ἀλλὰ νὰ στηρίζομε τὴν καρδιὰ μὲ τὴν πεποίθηση στὸν Θεὸ καὶ νὰ ἔχομε ἐμπιστοσύνη στὴν ἀδίστακτη πίστη, ἀφοῦ ἔχομε φρουρὸ καὶ φύλακα τὸν Θεὸ (σ. 122).
Δ'. Περὶ ἐπιθυμίας τοῦ κόσμου (σ. 134).
Ε'. Περὶ ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ περὶ ὅλων ἐκείνων ποὺ θολώνουν τὸν νοῦ (σ. 142).
Ϛ'. Περὶ τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τὴ φυγὴ ἀπὸ τὸν κόσμο (σ. 182).
Ζ'. Περὶ τάξεως καὶ καταστάσεως τῶν ἀρχαρίων καὶ τῶν καθηκόντων τους (σ. 186).
Η'. Περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τῆς διακρίσεως (σ. 198).
Θ'. Περὶ τῆς τάξεως τῆς μοναχικῆς ζωῆς· σύντομη περιγραφὴ τῶν εἰδῶν της, καὶ πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο γεννιοῦνται οἱ ἀρετὲς ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη (σ. 210).
Ι'. Περὶ τοῦ τρόπου διαφυλάξεως τοῦ κάλλους τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ ποιὸς ὁ τρόπος τῆς δοξολογίας τοῦ Θεοῦ (σ. 216).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ ὅτι ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ποὺ πτώχευσε ἀπὸ τὰ κοσμικὰ καὶ ἐξῆλθε πρὸς ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ δὲν πρέπει νὰ σταματήσει τὴν ἀναζήτηση γιὰ τὸν λόγο ὅτι δὲν πέτυχε τὴν κατάληψη τῆς ἀλήθειας καὶ νὰ ψυχρανθεῖ ἡ θέρμη του ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὸν πόθο τῶν θείων καὶ τὴν ἐξερεύνηση τῶν μυστηρίων της. Ἐπίσης μὲ ποιοὺς τρόπος ὁ νοῦς ἀναμιγνύεται στὴ μνήμη τῶν παθῶν (σ. 222).
ΙΒ'. Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ζεῖ ὁ διακριτικὸς στὴν ἡσυχία (σ. 228).

ΙΓ'. Περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὶς φροντίδες εἶναι ὠφέλιμη στοὺς ἡσυχαστὲς καὶ ἐπιζήμια ἡ εἴσοδος καὶ ἔξοδος (σ. 238).
ΙΔ'. Περὶ τῆς ἀλλαγῆς καὶ μεταβολῆς ποὺ πραγματοποιεῖται σ' αὐτοὺς ποὺ βαδίζουν στὴν ὁδὸ τῆς ἡσυχίας ποὺ ἔχει ταχθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ (σ. 246).
ΙΕ'. Περὶ τῶν ἡσυχαστῶν. Πότε ἀρχίζουν νὰ ἀντιλαμβάνονται ποῦ ἔφθασαν μὲ τὰ ἔργα τους στὴν ἀπέραντη θάλασσα, δηλαδὴ στὴ διαγωγὴ τῆς ἡσυχίας, καὶ πότε μποροῦν νὰ ἐλπίσουν λίγο, ὅτι ἄρχισαν οἱ κόποι τους νὰ τοὺς δίνουν καρποὺς (σ. 250).
Ις'. Περὶ τῶν τρόπων τῶν ἀρετῶν (σ. 256).
ΙΖ'. Περὶ ἑρμηνείας τῶν τρόπων τῆς ἀρετῆς, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ δύναμη τοῦ καθενὸς ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ποιὰ ἡ διαφορὰ τοῦ καθενὸς (σ. 264).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μέτρου τῆς γνώσεως καὶ τοῦ μέτρου τῆς πίστεως (σ. 274).
ΙΘ'. Περὶ πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 284).
Κ'. Περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ της (σ. 310).
ΚΑ'. Περὶ τοῦ ἀπὸ ποιὸν ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ προσεγγίσει τὸν Θεὸ μὲ τὴν καρδιά του, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθινὴ αἰτία ποὺ τοῦ προσφέρει κρυφὰ τὴ βοήθεια, καὶ ποιὰ πάλι εἶναι ἡ αἰτία ποὺ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν ταπείνωση (σ. 326).
ΚΒ'. Περὶ τῶν εἰδῶν τῆς ἐλπίδας πρὸς τὸν Θεό· ποιὸς ἐπίσης μπορεῖ νὰ ἐλπίζει στὸν Θεὸ καὶ ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔχει τὴν ἐλπίδα στὸ Θεὸ μὲ τρόπο ἄφρονα καὶ ἀνόητο (σ. 340).
ΚΓ'. Περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ περὶ ἀποταγῆς καὶ ἀναπαύσεως σ' αὐτὸν (σ. 350).
ΚΔ'. Περὶ τῶν σημείων καὶ ἐνεργημάτων τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ (σ. 386).
ΔΙΣ ΚΔ'. Περὶ ταπεινώσεως (σ. 390).
ΚΕ'. Περὶ ὑπομονῆς χάριν τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πῶς βρίσκεται ἡ βοήθεια σ' αὐτὴν (σ. 392).
Κς'. Περὶ τῆς ἀδιάκοπης νηστείας. Ἐπίσης περὶ τῆς συνάξεως τοῦ ἑαυτοῦ σ' ἕναν τόπο καὶ ποιὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα ἀπ' αὐτό. Καὶ ἀκόμη, ὅτι αὐτὸς διδάχθηκε τὴν ἀκριβῆ σημασία αὐτῶν τῶν πραγμάτων μὲ τὴ συνειδητὴ διάκριση (σ. 400).

****

Τόμος 8Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1991
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΙΣΑΑΚ Ο ΣΥΡΟΣ

ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ (ΚΖ'-ΞΑ')
(σ.10-415)

ΚΖ'. Περὶ τῆς κινήσεως τοῦ σώματος (σ. 10).
ΚΗ'. Περὶ τῆς νυκτερινῆς ἀγρυπνίας καὶ περὶ τῶν διαφόρων τρόπων πραγματοποιήσεώς της (σ. 18).
ΚΘ'. Περὶ τῶν ὁδῶν ποὺ ὁδηγοῦν πλησίον τοῦ Θεοῦ καὶ γίνονται φανερὲς στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ γλυκὰ ἔργα τῆς νυκτερινῆς ἀγρυπνίας. Ἐπίσης ὅτι ὅσοι ἐργάζονται μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τρέφονται μὲ μέλι ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς των (σ. 26).
Λ'. Περὶ εὐχαριστίας τοῦ Θεοῦ. Ὅπου περιέχονται καὶ βασικὲς κατηχήσεις (σ. 38).

ΛΑ'. Περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς διακρίσεως στὴν ἡσυχία. Ἐπίσης περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ νοῦ καὶ μέχρι πότε ἔχει τὴ δύναμη νὰ κινεῖ τὶς ἐνέργειές του στὰ διάφορα σχήματα τῆς προσευχῆς. Ἀκόμη ποιὸ εἶναι τὸ φυσικὸ ὅριο τῆς προσευχῆς καὶ μέχρι ποιὸ σημεῖο μπορεῖ κανεὶς νὰ προσεύχεται, καὶ ποιὸ ὅριο ἂν ξεπεράσει αὐτὴ δὲν εἶναι προσευχή, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ ποὺ γίνεται φέρει τὸ ὄνομα τῆς προσευχῆς (σ. 60).

ΛΒ'. Περὶ καθαρῆς προσευχῆς (σ. 64).

ΛΓ'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς προσευχῆς καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴ συνεχῆ ἐνθύμηση καὶ εἶναι κατὰ πολλοὺς τρόπους ὠφέλιμα ἂν κανεὶς τὰ μελετᾶ καὶ τὰ τηρεῖ μὲ διάκριση (σ. 84).

ΛΔ'. Περὶ μετανοιῶν καὶ ἄλλων θεμάτων (σ. 100).

ΛΕ'. Περὶ τοῦ λόγου γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ ψυχικοὶ ἄνθρωποι κατὰ τὴ γνώση προσβλέπουν μὲ σωματικὴ παχύτητα πρὸς τὰ πνευματικά, καὶ πῶς μπορεῖ ἡ διάνοια νὰ ἀνυψωθεῖ ἀπ' αὐτήν, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ δὲν ἐλευθερώνεται ἀπ' αὐτήν. Ἐπίσης πότε καὶ πῶς μπορεῖ ὁ νοῦς νὰ μείνει χωρὶς φαντασίες κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς. (σ. 124).

Λϛ'. Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει χωρὶς ἀνάγκη νὰ ἐπιθυμοῦμε ἢ νὰ ἐπιζητοῦμε νὰ ἔχομε στὰ χέρια μας φανερὰ σημεῖα. (σ. 132).

ΛΖ'. Περὶ ἐκείνων ποὺ ζοῦν κοντὰ στὸν Θεὸ καὶ περνοῦν τὶς ἡμέρες τους στὴ ζωὴ τῆς γνώσεως. (σ. 142).

ΛΗ'. Περὶ τοῦ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γνωρίσει μέσω τῶν λογισμῶν του σὲ ποιὸ πνευματικὸ μέτρο βρίσκεται. (σ. 150).

ΛΘ'. Περὶ τῆς ἀγγελικῆς κινήσεως ποὺ διεγείρεται μέσα μας μὲ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ πρὸς προκοπὴ τῆς ψυχῆς στὰ πνευματικά. Ἐπίσης περὶ τῆς πρώτης ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου (σ. 164).

Μ'. Περὶ δεύτερης ἐργασίας (σ. 168).

ΜΑ'. Περὶ ἁμαρτιῶν ἑκούσιων καὶ ἀκούσιων καὶ αὐτῶν ποὺ γίνονται ἀπὸ κάποιο τυχαῖο γεγονός. Παραίνεση τοῦ ὁσίου Μαρτινιανοῦ (σ. 174).

ΜΒ'. Περὶ τῆς δυνάμεως καὶ ἐνέργειας τῶν κακιῶν τῆς ἁμαρτίας. Ἀπὸ ποιὰ συγκροτοῦνται καὶ ἀπὸ ποιὰ σταματοῦν (σ. 184).

ΜΓ'. Περὶ προφυλάξεως καὶ ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τοὺς χαύνους καὶ ἀμελεῖς, καὶ ὅτι ἀπὸ τὸ πλησίασμα αὐτῶν κυριαρχεῖ στὸν ἄνθρωπο ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ χαυνότητα καὶ ἀποκτοῦν ὅλα τὰ ἀκάθαρτα πάθη. Ἐπίσης περὶ προφυλάξεως ἀπὸ τὸ πλησίασμα τῶν νεαρῶν γιὰ νὰ μὴ μολυνθεῖ ὁ νοῦς ἀπὸ ἀκόλαστους λογισμούς. (σ. 194).

ΜΔ'. Περὶ τῶν αἰσθήσεων. Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ πειρασμῶν. (σ. 214).

ΜΕ'. Περὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Κυρίου, λόγω τῆς ὁποίας συγκατέβηκε ἀπὸ τὴ μεγαλωσύνη του πρὸς τὴν ἀσθένεια τῶν ἀνθρώπων. Καὶ περὶ πειρασμῶν. (σ. 228).

Μϛ'. Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν διαφόρων πειρασμῶν, καὶ πόση γλυκύτητα ἔχουν οἱ πειρασμοὶ ποὺ ἐπέρχονται καὶ ὑπομένονται γιὰ χάρη τῆς ἀλήθειας. Ἐπίσης ποιὲς εἶναι οἱ βαθμίδες καὶ τάξεις κατὰ τὶς ὁποῖες πορεύεται ὁ συνετὸς ἄνθρωπος. (σ. 236).

ΜΖ'. Περὶ τοῦ ὅτι τὸ σῶμα φοβούμενο

τοὺς πειρασμοὺς γίνεται φίλος τῆς ἁμαρτίας (σ. 254).
ΜΗ΄. Περὶ τῶν λόγων γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἀφήνει τοὺς πειρασμοὺς σ' αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀγαποῦν. (σ. 258).
ΜΘ΄. Περὶ τῆς ἀληθινῆς γνώσεως καὶ περὶ τῶν πειρασμῶν. Ἐπίσης περὶ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζομε ὅτι ὄχι μόνο κάποιοι ἀσήμαντοι καὶ ἀδύναμοι καὶ ἀγύμναστοι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀξιώθηκαν τὴν ἀπάθεια μὲ τὸ χρόνο καὶ ἔφθασαν στὴν τελειότητα τοῦ φρονήματος καὶ κατὰ ἕνα μέρος πλησίασαν τὴν καθαρότητα ποὺ εἶναι συζευγμένη μὲ τὴ νέκρωση, ἀφήνονται κατὰ παραχώρηση στοὺς πειρασμοὺς ἀπὸ εὐσπλαγχνία πρὸς συντριβὴ τῆς ὑπερηφάνειας. (σ. 264).
Ν΄. Περὶ τοῦ ἴδιου νοήματος μὲ τὸ προηγούμενο κεφάλαιο καὶ περὶ προσευχῆς. (σ. 280).
ΝΑ΄, ΝΒ΄, ΝΓ, ΝΔ΄. Περὶ διαφόρων τρόπων τοῦ πολέμου τοῦ διαβόλου πρὸς πρὸς αὐτοὺς ποὺ βαδίζουν στὴ στενὴ ὁδὸ ποὺ ἀνυψώνει πάνω ἀπὸ τὸν κόσμο. (σ. 292).
{ΝΑ΄.} Περὶ τοῦ πρώτου τρόπου, πρὸς τοὺς ράθυμους. (σ. 292).
{ΝΒ΄.} Περὶ τοῦ δευτέρου τρόπου, πρὸς τοὺς ψυχρούς. (σ. 298).
{ΝΓ.} Περὶ τοῦ τρίτου τρόπου, πρὸς τοὺς δυνατούς. (σ. 306).
{ΝΔ΄.} Περὶ τοῦ τέταρτου τρόπου, πρὸς τοὺς δόκιμους. (σ. 310).
ΝΕ΄. Περὶ παθῶν (σ. 318).
ΝϚ. Περὶ τοῦ ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον της ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε στὴν ψυχὴ νὰ εἶναι δεκτικὴ τῶν παθῶν. Ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῶν ἀσκητικῶν ἐργασιῶν. (σ. 330).
ΝΖ΄. Περὶ τῆς ἐναλλαγῆς φωτὸς καὶ σκότους ποὺ πραγματοποιεῖται διαρκῶς στὴν ψυχὴ καὶ περὶ τῆς ἀσκήσεως στὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά. (σ. 362).
ΝΗ΄. Περὶ τῆς βλάβης ποὺ προκαλεῖται ἀπὸ τὸν ἀνόητο ζῆλο καὶ παρουσιάζεται ὡς προερχόμενος ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ περὶ τῆς βοήθειας ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν πραότητα καὶ ἀπὸ ἄλλους τρόπους (σ. 368).
ΝΘ΄. Περὶ τῶν πολλῶν ἀλλοιώσεων ποὺ συμβαίνουν στὴ διάνοια καὶ δοκιμάζονται μὲ τὴν προσευχή. (σ. 390).
Ξ΄. Περὶ τῶν ἀκούσιων πονηρῶν λογισμῶν ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ τὴν παράλυση ποὺ ὀφείλεται στὴν ἀμέλεια. (σ. 394).
ΞΑ΄. Περὶ τοῦ πῶς φυλάσσεται ἡ κρυφὴ νήψη ποὺ γίνεται μέσα στὴν ψυχή, καὶ πῶς εἰσέρχεται ὁ ὕπνος καὶ ἡ ψυχρότητα στὴ διάνοια καὶ σβήνει ἀπὸ τὴν ψυχὴ τὴν ἅγια θέρμη καὶ ἀπονεκρώνει τὴν ἐπιθυμία πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὴ θέρμη γιὰ τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ οὐράνια. (σ. 408).

****

Τόμος 8Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1991
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΙΣΑΑΚ Ο ΣΥΡΟΣ

Α΄. ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ(ΞΒ΄-ΠϚ)
Β)ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ(Α΄-Δ΄)

Α΄. ΛΟΓΟΙ (ΞΒ΄.-ΠϚ.), (σ. 8-307).
ΞΒ΄. Περὶ τῶν τριῶν τρόπων τῆς γνώσεως, περὶ τῆς πίστεως τῆς ψυχῆς καὶ

τοῦ κρυμμένου σ' αὐτὴν μυστικοῦ πλούτου· ἐπίσης πόσο διαφέρει ἡ γνώση τοῦ κόσμου τούτου ὡς πρὸς τοὺς τρόπους της ἀπὸ τὴν ἁπλότητα τῆς πίστεως. (σ. 8).

{ΞΓ.} Περὶ τῆς πρώτης βαθμίδας τῆς γνώσεως. (σ. 24).

{ΞΔ'.} Περὶ τὴς δευτέρας βαθμίδας τῆς γνώσεως. (σ. 32).

{ΞΕ'.} Περὶ τῆς τρίτης βαθμίδας, ποὺ εἶναι βαθμίδα τῆς τελειώσεως. (σ. 34).

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ. (σ. 36).

{Ξς.} Περὶ ἄλλων τρόπων καὶ ἐννοιῶν τοῦ ἀγαθοῦ τῆς γνώσεως. (σ. 44).

ΞΖ'. Περὶ εὐκαιρίας τῆς ψυχῆς ποὺ ζητεῖ τὴ βαθειὰ θεωρία νὰ βυθισθεῖ σ' αὐτήν, ξεφεύγοντας ἀπὸ τοὺς σαρκικοὺς λογισμοὺς ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀνάμνηση πραγμάτων. (σ. 48).

ΞΗ'. Περὶ προφυλάξεως τῆς καρδιᾶς καὶ περὶ ἀκριβέστερης θεωρίας (σ. 60).

ΞΘ'. Περὶ διαφόρων ὑποθέσεων καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς κάθε μιᾶς ἀπ' αὐτές. (σ. 64).

Ο'. Περὶ τῶν λόγων τῆς θείας Γραφῆς ποὺ προτρέπουν πρὸς μετάνοια, οἱ ὁποῖοι λέχθηκαν ἐξαιτίας τῆς ἀδυναμίας τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ μὴ ὁδηγηθοῦν στὴν ἀπώλεια ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν ζώντων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἐκλαμβάνουν ὡς ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἁμαρτάνουν. (σ. 76).

ΟΑ'. Περὶ τῶν μέσων μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ κανεὶς ν' ἀποκτήσει τὴν ἀλλοίωση τῶν μυστικῶν νοημάτων μαζὶ μὲ τὴ μεταβολὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ τρόπου ζωῆς. (σ. 84).

ΟΒ'. Περιέχει ὠφέλιμα θέματα γεμᾶτα ἀπὸ τὴ σοφία τοῦ ἁγίου Πνεύματος. (σ. 96).

ΟΓ'. Περιέχει συμβουλὲς γεμᾶτες ἀπὸ ὠφέλεια, τὶς ὁποῖες εἶπε μὲ ἀγάπη πρὸς ὅσους τὸν ἀκοῦνε μὲ ταπείνωση. (σ. 104).

ΟΔ'. Περὶ τοῦ ὑποδείγματος καὶ τῆς συμβολικῆς σημασίας τῆς θεωρίας τῆς Κυριακῆς καὶ τοῦ Σαββάτου. (σ. 130).

ΟΕ', Ος, ΟΖ', ΟΗ', ΟΘ'. Διήγηση περὶ ἁγίων ἀνδρῶν, καὶ τῶν πανοσίων λόγων τους καὶ περὶ τοῦ θαυμαστοῦ τρόπου ζωῆς των. Περὶ τῆς πολιτείας θαυμαστοῦ ἀδελφοῦ. (σ. 138).

{Ος.} Περὶ τοῦ παλαιοῦ γέροντος. (σ. 142).

{ΟΖ'.} Περὶ ἑνὸς ἄλλου γέροντος. (σ. 146).

{ΟΗ'.} Περὶ τῆς ἐρωτήσεως κάποιου ἀδελφοῦ. (σ. 150).

{ ΟΘ'.} Περὶ μομφῆς πρὸς κάποιον ἀδελφό. (σ. 154).

Π'. Περιέχει ἡμερήσιο ὑπόμνημα ἀναγκαιότατο καὶ χρησιμώτατο γι' αὐτὸν ποὺ ἡσυχάζει στὸ κελλί του καὶ ἀσχολεῖται μόνο μὲ τὸν ἑαυτό του. (σ. 166).

ΠΑ'. Περὶ διακρίσεως τῶν ἀρετῶν, καὶ περὶ τοῦ τέλους ὅλου τοῦ δρόμου τῆς ἀρετῆς. (σ. 172).

ΠΒ'. Περὶ τοῦ ὅτι χωρὶς κόπο εἰσέρχεται ἡ ψυχὴ στὴν κατανόηση τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν κτισμάτων του, ἂν ἡσυχάσει ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὶς βιωτικὲς μέριμνες. Γιατὶ τότε μπορεῖ νὰ γνωρίσει τὴ φύση της καὶ τοὺς θησαυροὺς ποὺ ἔχει κρυμμένους μέσα της. (σ. 194).

ΠΓ'. Περὶ ψυχῆς καὶ παθῶν καὶ καθα-

ρότητας τοῦ νοῦ κατὰ ἐρωταπόκριση. (σ. 200).
ΠΔ'. Περὶ τῆς θέας τῆς φύσεως τῶν ἀσωμάτων κατὰ ἐρωταπόκριση. (σ. 214).
ΠΕ'. Περὶ διαφόρων ὑποθέσεων κατὰ ἐρωταπόκριση. (σ. 228).
Πς. Περὶ διαφόρων ὑποθέσεων κατὰ ἐρωταπόκριση. (σ. 296).

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ (σ. 308-421)

Α'. Ποὺ γράφτηκε πρὸς κάποιον ποὺ ἀγαποῦσε τὴν ἡσυχία. (σ. 308-319).
Β'. Πρὸς τὸν φυσικὸ καὶ πνευματικὸ ἀδελφὸ ποὺ τὸν προέτρεψε καὶ τὸν παρακάλεσε μὲ γράμματα νὰ τὸν ἐπισκεφθεῖ στὸν κόσμο ποὺ κατοικοῦσε, γιατὶ διψοῦσε νὰ τὸν δεῖ. (σ. 320-323).
Γ'. Στάλθηκε πρὸς κάποιον φίλο του. Διδάσκει σ' αὐτὴν γιὰ τὰ μυστήρια τῆς ἡσυχίας, καὶ πῶς πολλοὶ ἀγνοώντας αὐτὰ παραμελοῦν αὐτὴν τὴν θαυμάσια ἐργασία· ἐπίσης ὅτι οἱ περισσότεροι κράτησαν διαδοχικὰ τὸ κάθισμα στὰ κελλιὰ σύμφωνα μὲ τὴν ἀκολουθούμενη μοναχικὴ παράδοση, μαζὶ μὲ μιὰ σύντομη συλλογὴ λογίων χρήσιμη γιὰ τὴν ἐξήγηση τῆς ἡσυχίας. (σ. 324-337).
Δ'. Πρὸς τὸν ὅσιο πατέρα Συμεὼν τὸν Θαυματουργό. (σ. 338-421).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986.
Μετ. ἀπὸ τὴν Αἰκατ. Γκόλτσου

Α'. ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΦΩΤΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-108).
Α'. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΦΩΤΙΚΗΣ (σ. 9).
Ἡ Φωτικὴ τῆς Ἠπείρου (σ. 9).
Β'. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ (σ. 17-31).
Γ. Ἡ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ (σ. 33-67).
1. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐνέργειά του στὸν κόσμο (σ. 33-48)
2. Προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου γιὰ ἐπανεύρηση τοῦ Θεοῦ (σ. 48-67).
Δ'. Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (σ. 68-96).
1. Οἱ πνευματικὲς λειτουργίες (σ. 68-76)
2. Ἡ Προσευχὴ (σ. 76-82).
3. Ἡ ἀγάπη (σ. 82-85).
4. Παρουσία καὶ Θέα τοῦ Θεοῦ (σ. 85-89).
5. Ἡ κατάσταση τῶν τελείων (σ. 89-94).
6. Ἐσχατολογικὰ (σ. 94-96).
2. Ἡ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΣΤΗ ΜΥΣΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ (σ. 97-108).

1) ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΕΚΑΤΟΝ (σ. 110-289).

Ἀναφέρονται κατὰ κύριο λόγο στὴ ζωὴ τῶν μοναχῶν, ὡς τῶν καλυτέρων ἐκπροσώπων τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, ἀπευθύνονται ὅμως καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀποσκοπώντας στὴν ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ συγκρότηση τοῦ βίου τους. Ἀναλύονται ὡς ἑξῆς.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ- ΔΕΚΑ ΟΡΟΙ:

(Μὲ τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἐννοοῦνται τὰ ὑψηλὰ ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ ἰδεώδη, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ τείνει πρὸς τὸ ἀνώτατο ὅριο τῆς τελειώσεως, καὶ εἶναι αὐτοί: πίστη, ἐλπίδα, ὑπομονή, ἀφιλαργυρία, ἐπίγνωση,

ταπεινοφροσύνη, ἀοργησία, ἁγνεία, ἀγάπη, τελεία ἀλλοίωση) (σ.110).

1. Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'-ΙΑ'. (σ. 112).
2. Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΙΒ'-ΚΓ'. (σ. 124).
3. Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΜΩΝ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΔ'-Μ'. (σ. 140).
4. ΑΠΟΤΑΓΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΜΑ'-ΝΔ'. (σ. 166).
5. ΜΝΗΜΗ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΕΓΚΟΣΜΙΩΝ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΝΕ'-ΞΒ'. (σ. 184).
6. ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΞΓ'-Ξϛ'. (σ. 200).
7. ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΞΖ'-ΟΔ'. (σ. 208).
8. Η ΧΑΡΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΕ'-ΠΘ'. (σ. 222).
9. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΕΛΕΙΑΣ ΑΓΑΠΗΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ϟ'-ϞΒ'. (σ. 260).
10. ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΣΗ ΑΥΤΟΥ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ϞΓ'-ϞΕ'. (σ. 266).
11. ΜΑΧΕΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ϟϛ'-ϞΘ'. (σ. 276).
12. Η ΚΡΙΣΗ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ρ'. (σ. 284).

2) ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

("Οτι ἡ ἀνάσταση καὶ ἀνάληψη τοῦ Κυρίου εἶχε προαναγγελθεῖ ἀπὸ τοὺς προφῆτες, καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἀνέβηκε στοὺς οὐρανούς, ἑτοίμασε ὅπλα γι' αὐτοὺς ποὺ θέλουν ν' ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴ δικαιοσύνη, ἀσφαλίζοντάς τους μὲ λογικοὺς θώρακες, καὶ ὅτι θὰ κατεβεῖ πάλι βασταζόμενος ἀπὸ νεφέλη, ἀφοῦ ἁρπαγοῦν καὶ οἱ ἅγιοι μέσα στὰ σύννεφα). (σ. 292-307).

3) ΟΡΑΣΕΙΣ :

('Αποτελεῖται ἀπὸ 29 ἐρωταποκρίσεις, ἀναφαρόμενες στὰ προβλήματα τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς δυνατότητας τῆς θέας αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. 'Η οὐσία τοῦ Θεοῦ, μὴ ἔχοντας εἶδος ἢ μορφὴ κατανοητὴ ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις τῶν ἀνθρώπων, δὲν κατανοεῖται πλήρως ἀπὸ αὐτούς, καὶ ἄρα δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ αἰσθητὴ θέα τοῦ Θεοῦ. 'Ορατὴ εἶναι μόνο ἡ ἀρετὴ τῆς δόξας του, καὶ ἰδίως στὴ μέλλουσα ζωή). (σ. 310-343).

4) ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

(Στὶς ἐννέα σύντομες ἐρωταποκρίσεις ἀναπτύσσεται τὸ θέμα περὶ τῆς θέας τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα μὲ τὴ μορφὴ τοῦ φωτός), (σ. 346-357)..

Β'. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΩΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΚΑΤΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 361-366).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 368-487).
("Οτι ὁ μοναχικὸς βίος ἔχει αὐτόνομη ἀξία καὶ εἶναι πολὺ πιὸ ἀνώτερος ἀπὸ τὸν κοσμικό. Οἱ πειρασμοὶ εἶναι σημαντικὸ γεγονός, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἕνα ἀντίβαρο γι' αὐτούς, ἡ ἀγγελικὴ βοήθεια. "Αν ἔχει τόσο μεγάλη δύναμη ὁ δαίμονας, πολὺ περισσότερη ἔχει ὁ ἄγγελος. Οἱ θλίψεις ἀποτελοῦν ἔνδειξη τῆς παρουσίας «μέγιστης χάριτος τοῦ Θεοῦ». Τὸ τέλος τῶν θλίψεων θὰ εἶναι ἡ ἐπουράνια δόξα. "Οποιος θλίβεται ἐδῶ, θ' ἀπολαύσει τὴν ἀκατάπαυστη εὐφροσύνη ἐκεῖ).

****

Τόμος 10Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1988.
Μετ. ἀπὸ τὴν Σταυρ. Ζαχαριάδου

ΑΓΙΩΝ
ΒΑΡΣΑΝΟΥΦΙΟΥ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ (Α'-ΣΚΘ').

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-10).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12-492).
ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ
Α'. Αἴτηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη περὶ εἰσδοχῆς στὸ κοινόβιό τους (σ. 12).
Β'. Περὶ ψυχικῆς προκοπῆς ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὶς θλίψεις καὶ τὴ σωματικὴ ἀσθένεια, (σ. 16).
Γ'. Αἴτηση τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη πρὸς συνάντηση μὲ τὸν γέροντα Βαρσανούφιο καὶ ἄρνηση αὐτοῦ πρὸς ἀποφυγὴ παραπόνων ἄλλων ἀδελφῶν, (σ. 18).
Δ'. Γιὰ τὴν ταραχὴ ποὺ δυνέβηκε στὸ κοινόβιο πρὶν ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη σ' αὐτὸ καὶ συστάσεις τοῦ γέροντα Βαρσανουφίου πρὸς ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν, (σ. 18).
Ε'. Γιὰ τὴ λύπη τοῦ ἡγουμένου Σέριδου ἐξαιτίας τῆς ἀργοπορίας τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη πρὸς αὐτόν, (σ. 20).
ς'. Ἐνθάρρυνση γιὰ τοὺς σωματικοὺς πόνους καὶ προτροπὴ πρὸς βασταγμὸ τῆ νεκρώσεως τοῦ Ἰησοῦ στὸ σῶμα, (σ. 20).
Ζ'. Γιὰ τὴ νήψη κατὰ τοὺς σωματικοὺς πολέμους καὶ βεβαίωση τοῦ γέροντα πρὸς τὸν ἀδελφὸ Ἰωάννη γιὰ βοήθεια ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ τὴν ἀναχώρησή του πρὸ συλλογὴ ἐργοχείρου, (σ. 24).
Η'. Βεβαίωση πρὸς τὸν ἀββᾶ Ἰωάννη, ὅτι στάλθηκε ὁ ἄγγελος πρὸς συνοδεία του κατὰ τὴν ἀναχώρησή του πρὸς συλλογὴ ἐργοχείρου, καὶ ὅτι ἡ μὴ εὕρεση ἐργοχείρου ἔγινε πρὸς δοκιμὴ τῆς καρδιᾶς του, (σ. 24).
Θ'. Γιὰ τὴν ὀλιγοψυχία κατὰ τὶς θλίψεις, ἐπιβράβευση τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀνάπαυση καὶ ἡ εἰρήνη, (σ. 26).
Ι'. Βεβαίωση ὅτι ἔγινε συγκληρονόμος τῶν χαρισμάτων ποὺ δόθηκαν ἀπὸ τὸν Θεὸ σ' αὐτόν, καὶ ὅτι μὲ κόπους καὶ ταπείνωση φθάνει κανεὶς στὴν κατάπαυση τοῦ Θεοῦ, (σ. 28).
ΙΑ'. Προτροπὴ πρὸς μελέτη τῶν γραφομένων τοῦ γέροντα πρὸς ὠφέλεια καὶ στηριγμὸ τῆς καρδιᾶς, (σ. 32).
ΙΒ'. Γιὰ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν ἐπιτίμηση τῶν ἀδελφῶν, (σ. 32).
ΙΓ'. Περὶ ἀποφυγῆς τῆς ὀλιγωρίας, καὶ περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας κατὰ τὶς δοκιμασίες, (σ. 34).
ΙΔ'. Περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο, ποὺ κατορθώνεται μὲ τὴν ὑπομονὴ στὶς δοκιμασίες, (σ. 36).
ΙΕ'. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση τῆς ἀθυμίας καὶ συνέχιση τοῦ ἀγώνα, μὲ στόχο τὴ νίκη καὶ τὴν ἄφιξη μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἰησοῦ στὸ λιμάνι τῆς γαλήνης, (σ. 38).
Ις'. Γιὰ τὴν ταραχὴ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάννη καὶ προτροπὴ γιὰ μακροθυμία καὶ ἀμεριμνησία ἀπὸ τὰ γήϊνα πράγματα, (σ. 38).
ΙΖ'. Ἀναίρεση τῶν λογισμῶν τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάννη περὶ ἁμαρτωλότητάς του καὶ ἀφροσύνης, καθὼς καὶ γιὰ τὴν προαίρεση, τὴν τέλεια ἀγάπη, τὴν καρτερία καὶ τὴν ὑπομονή, (σ. 42).
ΙΗ'. Γιὰ τὴ θερμότητα καὶ ψυχρότητα τῆς καρδιᾶς, γιὰ τὴ σκληροκαρδία καὶ τὸν σωματικὸ πόλεμο, καὶ στὸ τέλος καὶ γιὰ τὴν ὑπομονή, (σ. 46).

ΙΘ'. Περὶ μακροθυμίας, (σ. 48).
Κ'. Γιὰ τὴν ἐξουσία ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ πατᾶ πάνω σὲ φίδια καὶ σκορπιοὺς καὶ ἡ ὁποία ἀποδεικνύεται ἰσχυρὴ μόνο ὅταν αὐτὸς δὲν κινεῖται κατὰ τοῦ πλησίον του, ἀλλὰ μιμεῖται κατὰ πάντα τὸν ὅλο ἀγάπη ἄκακο ἀμνὸ Χριστό, (σ. 50).
ΚΑ'. Γιὰ τὶς δοκιμασίες, τὴν ἀποφυγὴ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς κατακρίσεως, γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς αὐτοὺς ποὺ μᾶς πειράζουν, καὶ γιὰ τὴν ὑπακοὴ καὶ ταπείνωση μὲ φόβο Θεοῦ, (σ. 52).
ΚΒ'. Γιὰ τὴν πνευματικὴ εὐφροσύν ποὺ ἐκδηλώνεται σὲ εἰρηνικὴ καρδιά, ἀπὸ τὴν ὁποία λείπει ἡ ὀργὴ καὶ ὁ θυμὸς καὶ κυριαρχεῖ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ μακροθυμία, κατάσταση ποὺ ὁδηγεῖ στὴν τέλεια ἡσυχία καὶ στὴν ἀπόλαυση τῶν ἀνεκλάλητων ἀγαθῶν, (σ. 54).
ΚΓ'. Γιὰ τὴν ἀπουσία τῆς ὀργῆς ἀπὸ τὸν δάσκαλο, γιὰ τὴν μὴ ἀναγκαιότητα κανόνα ψαλμωδίας, νηστείας καὶ προσευχῆς, περὶ ὑπομονῆς καὶ περὶ ἰσότητας τῶν ἡμερῶν, (σ. 58).
Κ'. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ καὶ ἐπιδείξεως καθαρῆς μακροθυμίας πρὸς ἐπίτευξη τῆς τέλειας ἀταραξίας, (σ. 60).
ΚΕ'. Προτροπὲς πρὸς βαθμιαία σύσφιξη τοῦ κανόνα τῶν ἀδελφῶν, (σ. 64).
Κς. Γιὰ τὴν πτώση ἀδελφοῦ σὲ πειρασμὸ λόγω μὴ τηρήσεως ἐντολῆς τοῦ γέροντα, καὶ γιὰ τὴν ἀπόκτηση τέλειας ὑπομονῆς, (σ. 64).
ΚΖ'. Βεβαίωση τοῦ γέροντα πρὸς ἀδελφό, ὅτι ἡ καρδιά του βρίσκεται πάντοτε μαζί του, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ὀλιγωρίας καὶ ἐπίδειξη ὑπομονῆς, (σ. 66).
ΚΗ'. Ὁ ὁρισμὸς κανόνα μὴ διακοπῆς τῆς νηστείας συνεπάγεται θλίψεις, ὅταν ὑπάρχει ἀνάγκη διακοπῆς της, (σ. 68).
ΚΘ'. Ἡ ἀνάπαυση καὶ κάθε ἄλλο ἀγαθὸ δώρημα προέρχεται στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν πίστη. Ἐπίσης βεβαίωση στὸν ἀδελφό, ὅτι παίρνει μεγάλη δύναμη ἀπὸ τὶς καθημερινὲς προσευχὲς τοῦ γέροντα πρὸς τὸν Θεὸ γι' αὐτόν, (σ. 70).
Λ'. Ἔγκριση τοῦ γέροντα πρὸς τὸν ἀδελφὸ νὰ πλεύσει στὴν Αἴγυπτο μὲ τοὺς ἀδελφοὺς γιὰ τὸ ἐργόχειρο καὶ προτροπὴ πρὸς ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, (σ. 70).
ΛΑ'. Οἱ θλίψεις ἀποτελοῦν μέσο δοκιμασίας τῶν δικαίων, καὶ προτροπὲς πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ὀλιγωρίας καὶ μικροψυχίας καὶ ἀντιμετώπιση τῶν θλίψεων μὲ ὑπομονή, στεφάνωμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ σωτηρία, (σ. 72).
ΛΒ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ τρώγει ὁ μοναχός, γιὰ τὴ συνεχῆ συμμετοχὴ στὴ θεία κοινωνία, καὶ γιὰ τὴ διαρκῆ ταπείνωση, τὸν φόβο Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς ὅλους, (σ. 76).
ΛΓ'. Γιὰ τὴ διαρκῆ ἐπαγρύπνηση ἐκείνου ποὺ θέλει ν' ἀκολουθήσει τὴ μοναχικὴ πολιτεία, (σ. 78).
ΛΔ'. Ὅτι ἡ ἀπιστία εἶναι ἐμπόδιο γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, (σ. 80).
ΛΕ'. Περὶ ἀποφυγῆς τοῦ ἐξαναγκασμοῦ καὶ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἐπιδείξεως μακροθυμίας καὶ ἀμεριμνησίας, (σ. 80).
Λς. Ἔγκριση τοῦ γέροντα πρὸς ἐγκατάσταση τοῦ ἀδελφοῦ σὲ νέο κελλὶ καὶ ἀπάντηση στὸν λογισμό του περὶ τῆς ἔσχατης ὥρας, (σ. 82).
ΛΖ'. Περὶ διαρκοῦς ἐπαγρυπνήσεως πρὸς προϋπάντηση τοῦ νυμφίου Χρι-

στοῦ, ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὰ γήϊνα καὶ προσηλώσεως στὰ οὐράνια, τὰ μόνα ἄφθαρτα καὶ αἰώνια, (σ. 84).
ΛΗ'. Γιὰ τὴν ἀμεριμνησία, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν αἰώνια βασιλεία, καὶ γιὰ τὴ συναναστροφή, (σ. 86).
ΛΘ'. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν μὲ θάρρος καὶ ἀποφυγὴ τῆς ὀλιγοψυχίας, (σ. 88).
Μ'. Γιὰ τὴν ἐξάλειψη τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ ἀποφυγὴ αἰνιγματικῶν ἐρωτήσεων, (σ. 90).
ΜΑ'. Ἀπάντηση στοὺς λογισμοὺς καὶ τὶς φροντίδες τῶν ἀδελφῶν πρὸς σύσταση τοῦ μοναστηριοῦ. Ὁ Κύριος εἶναι φύλακας τοῦ τόπου, (σ. 90).
ΜΒ'. Ἐνθάρρυνση πρὸς τὸν ἀδελφὸ γιὰ τὴν ἀρρώστια ποὺ τοῦ συνέβηκε καὶ βεβαιώσεις ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁδηγὸς σὲ κάθε ἐνέργεια σύμφωνη μὲ τὸ θέλημά του, (σ. 92).
ΜΓ. Περὶ ἀναθέσεως τῶν πάντων στὸν Θεὸ καὶ περὶ ἀμεριμνησίας, (σ. 92).
ΜΔ'. Γιὰ τὰ αἴτια τῶν πειρασμῶν τοῦ ἀδελφοῦ ποὺ εἶπε ὅτι ἀτόνησαν τὰ πάθη του, βεβαίωση ὅτι οἱ πειρασμοὶ δὲν ξεπερνοῦν τὶς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ περὶ βλασφημίας καὶ νήψεως, (σ. 94).
ΜΕ'. Γιὰ τὴν ἐγρήγορση κατὰ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τοὺς κακοὺς λογισμούς, γιὰ τὴν ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεό, καὶ περὶ νήψεως καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεό, (σ. 98).
Μϛ. Γιὰ τὰ αἴτια τῶν αἰσχρῶν ὀνείρων ποὺ ὑποκινοῦνται ἀπὸ τὸν διάβολο, καὶ προτροπὲς πρὸς ἀσφάλιση τῆς καρδιᾶς ἀπὸ αὐτά, (σ. 100).
ΜΖ'. Γιὰ τὶς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὴν ὑπομονὴ κατ' αὐτοὺς μέχρι ποὺ νὰ φθάσομε στὸ λιμάνι τῆς ἀναπαύσεως τοῦ Θεοῦ, (σ. 102).
ΜΗ'. Ὅτι τὰ μὴ θεωρούμενα ἀπὸ ἐμᾶς ὡς μὴ ὀρθῶς συμβαίνοντα ἐξυπηρετοῦν τὸ ἀκατάληπτο ἔργο τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγχος καὶ ἐπιτίμηση κατὰ Θεὸν τοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν γέροντα, καὶ προτροπὲς πρὸς ταπείνωση καὶ ἀποφυγὴ τῆς μεγαλαυχήσεως, (σ. 104).
ΜΘ'. Συστάσεις πρὸς σωτηρία τῆς ψυχῆς, συνιστάμενες στὴν ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ τὴν ἀφοσίωσή του πλήρως στὸν Θεὸ χωρὶς περιστροφές, (σ. 110).
Ν'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ διερχόμαστε τὶς μετὰ τὴ Μ. Ἑβδομάδα ἡμέρες, καὶ περὶ ἀμεριμνησίας, (σ. 114).
ΝΑ'. Γιὰ τὴ συνάντηση μὲ ἄλλους ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἀμεριμνησία κατὰ τὶς συζητήσεις μ' αὐτούς, (σ. 114).
ΝΒ'. Γιὰ τὴν ἀκαταστασία τοῦ κόσμου, καὶ γιὰ τὴ σιωπὴ καὶ τὴν ἡσυχία πρὸς κατόρθωση τῆς ἀναπαύσεως, (σ. 116).
ΝΓ. Γιὰ τὴν ἀμεριμνησία καὶ ἀφοσίωση στὸ ἔργο τοῦ πνευματικοῦ θερισμοῦ, καὶ σύσταση νὰ δέχεται κανεὶς τὰ προσφερόμενα σ' αὐτὸν μὲ κατάκριση τοῦ ἑαυτοῦ του, (σ. 116).
ΝΔ'. Γιὰ τὴν ἀληθινὴ νέκρωση, ποὺ συνίσταται ὄχι στὸ κλείσιμο τῆς θύρας τῆς οἰκίας, ἀλλὰ τῆς θύρας τοῦ στόματος, (σ. 118).
ΝΕ'. Ἀπάντηση τοῦ Γέροντα, γιατὶ δὲν δέχεται τὶς συναντήσεις μὲ τοὺς ἀδελφούς, καὶ διαβεβαιώσεις πρὸς τὸν ἀδελφὸ ὅτι τὸν σκέπτεται πάντοτε καὶ προσεύχεται γι' αὐτόν. Ἐπίσης περὶ ταπεινώσεως καὶ ὑπομονῆς, (σ. 118).
Νϛ. Ἀπόκριση σὲ ἐρώτηση ἀδελφοῦ περὶ ἀναλήψεως ἐξυπηρετήσεως ἀ-

δελφοῦ τυφλοῦ, (σ. 122).
ΝΖ'. Προτροπὲς γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν, γιὰ τὴν ὑπομονὴ κατ' αὐτούς, καὶ εὐχὲς γιὰ τὴ στήριξη τῆς καρδιᾶς πρὸς ἀπόκτηση τέλειας ἀγάπης, (σ. 124).
ΝΗ'. Αἴτηση ἀδελφοῦ πρὸ τὸν γέροντα γιὰ τὴν ἐνίσχυσή του στοὺς πειρασμοὺς τῆς λύπης καὶ ταραχῆς, καὶ περὶ πίστεως, (σ. 128).
ΝΘ'. Γιὰ τὸ ἀδύνατο τῆς ἔρευνας τῶν σχετικῶν μὲ τὴν πίστη, καὶ περὶ ἀμεριμνησίας, (σ. 130).
Ξ'. Γιὰ τὴ διάκριση τοῦ λογισμοῦ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἀπὸ τοὺς δαίμονες, καὶ γιὰ τὴν ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἤτοι τῶν φυσικῶν θελημάτων, (σ. 132).
ΞΑ'. Σύγκριση τοῦ γέροντα πρὸς τοὺς ἁγίους, καὶ προτροπὲς περὶ πίστεως, περὶ ἀποφυγῆς τῆς ἐπάρσεως καὶ ἀποκτήσεως τοῦ μετὰ δακρύων πένθους, περὶ ἐπιδιώξεως τῆς εἰρήνης καὶ ὑπομονῆς στοὺς ὀνειδισμοὺς καὶ τὶς ὕβρεις, καὶ περὶ ἀποκτήσεως ἀγαθῶν ἔργων, (σ. 138).
ΞΒ'. Περὶ ταπεινώσεως καὶ προτιμήσεως τῆς μωρίας, περὶ ἀπαρνήσεως τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἤτοι τοῦ θελήματός μας, καὶ ἀκολουθίας τῆς ὁδοῦ τοῦ σταυροῦ μὲ τὴν καθοδήγηση εἰδημόνων, περὶ ὑπακοῆς, καὶ εὐχὴ γιὰ τὸν φωτισμὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀδελφοῦ, (σ. 142).
ΞΓ. Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ διαβόλου. Αὐτὴ δὲν δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλ' ὁ διάβολος ἀνέλαβε τὴν ἐξουσία τοῦ κακοῦ μόνος του χωρὶς νὰ ἐμποδισθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό. Ἄρα ὁ Θεὸς δὲν εἶναι αἴτιος τῶν κακῶν, (σ. 146).
Σχόλιον. Φροντίδα τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ εἶναι ὄχι ἡ ἀπόκτηση γνώσεως, ἀλλὰ ἡ διὰ τῆς ταπεινώσεως μέσω τῶν παθῶν σωτηρία του, (σ. 150).
ΞΔ'. Ἀνάθεση τῆς φροντίδας τῶν τέκνων καὶ τῆς γυναίκας ἐκείνου ποὺ ἀπαρνεῖται τὸν κόσμο στὸν Θεό, (σ. 152).
ΞΕ'. Νουθεσίες πρὸς ἀδελφὸ πρὸς ἀντιμετώπιση τῆς λύπης τῆς προερχόμενης ἀπὸ τὸν χωρισμὸ ἀπὸ τὴ γυναίκα του, (σ. 152).
Ξϛ. Γιὰ τὸν πόλεμο τῆς γυναίκας ποὺ ὑποκινεῖται ἀπὸ τοὺς δαίμονες, καὶ διαβεβαίωση περὶ τῆς συντριβῆς τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 154).
ΞΖ'. Γιὰ τὴ δειλία ποὺ προξενεῖται τὴ νύχτα ἀπὸ τοὺς δαίμονες, ἡ ὁποία ἀποβάλλεται μὲ τὴν πίστη στὸν Θεό, (σ. 156).
ΞΗ'. Προτροπὴ πρὸς ξύπνισμα ἀπὸ τὸν νυσταγμὸ τῆς ἀκηδίας καὶ ἐγρήγορση πρὸς ἐμπόδιση τῆς βλαστήσεως τῶν ἀγκαθιῶν τῶν δαιμόνων, (σ. 158).
ΞΘ'. Προτροπὲς γιὰ σωστὴ συμπεριφορὰ ἀπέναντι στοὺς ἀδελφοὺς ποὺ ὑπηρετοῦν, γιὰ τὴ σχέση μὲ τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς, γιὰ τὸν ἀγώνα μέχρι θανάτου, καὶ γιὰ τὴν ἀμεριμνησία καὶ τοὺς μολυσμούς, (σ. 160).
Ο'. Περὶ προσευχῆς ὑπὲρ ἀδελφοῦ, (σ. 162).
ΟΑ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ προσεύχεται κανείς. Λέγοντας τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ἢ τὸ «Κύριε, ἐλέησον», ἢ «Κύριε, βοήθησον», (σ. 164).
ΟΒ'. Εὐλογία ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν γέροντα καὶ γιὰ τὴν ἀπάθεια, (σ. 164).
ΟΓ. Ἀπάντηση στὴν ἐρώτηση, "Γατί τὸ κελλὶ ὀνομάσθηκε ἀπὸ τὸν καλόγερο κοιμητήρι", (σ. 166).
ΟΔ'. Γιὰ τὸ μέτρο τῶν προσευχῶν, γιὰ

τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ προσευχή, τί πρέπει νὰ κάνει ὁ μοναχὸς κατὰ τὴν ἐργασία, καὶ γιὰ τὸ μῆκος τῆς προσευχῆς, τῆς ἑσπερινῆς καὶ τῆς νυχτερινῆς, (σ. 166).

ΟΕ΄. Γιὰ τὸν ὕπνο καὶ τὴν ἀγρυπνία καὶ γιὰ τὰ ἱμάτια, (σ. 170).

Ος. Συμβουλὲς γιὰ τὴν ἀγρυπνία, (σ. 172).

ΟΖ΄. Γιὰ τὴν κατὰ Θεὸν παιδεία καὶ γιὰ τὴ νίψη τῶν μολυσμῶν μὲ δάκρυα, (σ. 172).

ΟΗ΄. Περὶ ὀλιγωρίας καὶ ἀκηδίας, καὶ ὅτι ἡ μίμηση τῶν ἁγίων συνεπάγεται ἀγώνα καὶ φόβο Θεοῦ, καὶ ὁ ἀγώνας αὐτὸς στηρίζεται καὶ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 174).

ΟΘ΄. Περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ τέλειας προσευχῆς, τῆς ἀπαλλαγμένης ἀπὸ τοὺς ρεμβασμούς, καὶ γιὰτὴν ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν βίων τῶν πατέρων (σ. 178).

Π΄. Προσευχὴ γιὰ ὑπομονή, πραότητα, ἀνδρεία, κυριαρχία τῶν λογισμῶν, ὑποταγὴ τῶν ἐχθρῶν, ἄφεση ἁμαρτιῶν, ὑγεία σωματική, λύτρωση ἀπὸ τὶς θλίψεις καὶ προστασία ἀπὸ κάθε κακό, (σ. 180).

ΠΑ΄. Γιὰ τὸ μέτρο τῆς ἐγκράτειας, (σ. 182).

ΠΒ΄. Γιὰ τὸ μέτρο τῆς τροφῆς καὶ τοῦ ποτοῦ, (σ. 182).

ΠΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς γνωρίζει κανεὶς πόσο χρειάζεται νὰ φάγει καὶ νὰ πιεῖ, (σ. 184).

ΠΔ΄. Γιὰ τὸ πόσο εἶναι τὸ κατὰ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 184).

ΠΕ΄. Γιὰ τὸ ποιὸ πρέπει νὰ εἶναι τὸ μέτρο τοῦ οἴνου καὶ τοῦ φαγητοῦ, καὶ ὅτι πρέπει ὁ κανόνας ἐγκράτειας νὰ εἶναι ἴδιος γιὰ ὅλους, (σ. 186).

Πς. Γιὰ τὴν κατ' ἐπιθυμία καὶ τὴν καθ' ἕξη τροφή, (σ. 188).

ΠΖ΄. Γιὰ τὸ πάθος τῆς γαστριμαργίας ποὺ ἐκδηλώνεται κυρίως κατὰ τὸν καιρὸ τῆς μεταλήψεως, (σ. 190).

ΠΗ΄. Γιὰ τὸ ποιὸ εἶναι τὸ γνώρισμα τῆς γαστριμαργίας, (σ. 190).

ΠΘ΄. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς κινήσεως τοῦ σώματος, (σ. 192).

Ϟ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ ἐρωτᾶ τοὺς γέροντες γιὰ τοὺς λογισμούς, ἐὰν οἱ προσευχὲς καὶ οἱ ψαλμωδίες πρέπει νὰ γίνονται φωναχτά, γιὰ τὴν ἀποκοπὴ μὲ τὴν προσευχὴ τῶν ὅσων ἔπραξε ἢ ἄκουσε κανείς, καὶ γιὰ τὴν ἄσκηση μαζὶ μὲ τοὺς πατέρες, (σ. 192).

ϞΑ΄. Γιὰ τὴν φύλαξη τῆς καρδιᾶς, γιὰ τὸν πόλεμο τοῦ ἐχθροῦ, γιὰ τὸν λογισμὸ τῆς πορνείας, καὶ γιὰ τὴ βρώση, (σ. 194).

ϞΒ΄. Γιὰ τὰ αἴτια τοῦ ἄμετρου ὕπνου καὶ τὴν ἀπουσία κατανύξεως, (σ. 196).

ϞΓ΄. Γιὰ τὸν πόλεμο ἀπὸ τὶς φαντασίες κατὰ τὴ νύχτα καὶ τὴν ἡμέρα, καὶ διάκριση τῶν πειρασμῶν σὲ πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου, ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἔπαρση, καὶ σὲ πειρασμοὺς ἡδονῶν, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴ γαστριμαργία, (σ. 198).

ϞΔ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ κοινωνεῖ κανεὶς μετὰ ἀπὸ νυχτερινὴ φαντασία, (σ. 200).

ϞΕ΄. Γιὰ τὸ ἂν μπορεῖ ὁ διάβολος νὰ κινήσει τοὺς πειρασμοὺς ἀπὸ φθόνο καὶ μόνο χωρὶς νὰ ὑπάρχει ἔπαρση καὶ φιληδονία, πῶς διαπιστώνει κανεὶς ἂν ἡ κίνηση τὴ νύχτα εἶναι φυσική, ἂν αὐτὴν τὴν ὑπομένουν καὶ οἱ τέλειοι, καὶ γιὰ τὴ γονυκλισία κατὰ τὴν Πεντηκοστή, (σ. 200).

ϞϚ'. Περὶ ὀλιγοτροφίας καὶ ὀλιγοποσίας, (σ. 202).
ϞΖ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει, «Κόλλησε τὸ κόκκαλό μου στὴ σάρκα μου», (σ. 204).
ϞΗ'. Γιὰ τὴν ἐγκράτεια, καὶ τὴ διάκριση φυσικῆς ἀσθένειας καὶ ἀσθένειας προερχόμενης ἀπὸ τοὺς δαίμονες, (σ. 206).
ϞΘ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ ἐξομολογεῖται κανεὶς τὴ νυχτερινὴ φαντασίωση σὲ ἄλλο ἀδελφὸ καὶ νὰ βάλλει μετάνοια γιὰ νὰ προσευχηθεῖ γι' αὐτόν, (σ. 210).
ΣΧΟΛΙΟ. Ὅτι δὲν συμφέρει νὰ ἐξομολογεῖται κανεὶς τὶς νυχτερινὲς φαντασιώσεις στὸ κάθε τυχόντα, (σ. 210).
Ρ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει νὰ κάθεται κανεὶς στὸ κελλί, (σ. 210).
ΡΑ'. Γιὰ τὸ ἂν παρέχει ἡ μελέτη καθαρὴ προσευχή, (σ. 212).
ΡΒ'. Γιὰ τὸ πῶς γίνεται τὸ νόημα θηριάλωτο, (σ. 212).
ΡΓ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ κλείνει κανεὶς τὰ μάτια στὶς μεθοδεύσεις τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ σώματος, (σ. 212).
ΡΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ κατακρίνομε τὸν ἑαυτό μας καὶ ὄχι τοὺς ἄλλους, (σ. 214).
ΡΕ'. Γιὰ τὴ δειλία τὴν προερχόμενη ἀπὸ τὴν ἀπιστία, καὶ γιὰ τὴν πίστη, τῆς ὁποίας δοκιμαστήριο εἶναι οἱ παραχωρούμενοι ἀπὸ τὸν Θεὸ πειρασμοί. Στὸ τέλος ὅμως ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἀπομακρύνει τοὺς αἱμοβόρους λύκους, (σ. 214).
ΡϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ προσέχομε περισσότερο τοὺς νοητοὺς ληστὲς (δαίμονες) καὶ νὰ στηρίζομε τὴν πίστη στὸν Κύριο, τὸν μόνο διώκτη τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ληστῶν, (σ. 216).
ΡΖ'. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ληστῶν, ἐξωτερικῶν καὶ νοητῶν, (σ. 218).
ΡΗ'. Γιὰ τὸ πῶς φθάνει κανεὶς στὴν τέλεια ἡσυχία. Ζώντας μέσα στὸν κόσμο καὶ τὶς περιφρονήσεις αὐτοῦ, ἢ καταφεύγοντας στὰ ἡσυχαστήρια; (σ. 220).
ΡΘ'. Γιὰ τὶς θλίψεις καὶ τὴν ὑπομονὴ κατ' αὐτές, ποὺ εἶναι ἡ ὁδὸς ποὺ ὁδηγεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, (σ. 222).
ΡΙ'. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐγκαταλείπει ἐκείνους ποὺ πιστεύουν σ' αὐτὸν καί, ἀποφεύγοντας τὴν ὀκνηρία, τὴ χαυνότητα καὶ τὴν ἀπιστία, ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη τῶν ἁγίων μὲ ἀγάπη, μακροθυμία καὶ ὑπομονὴ στὰ παθήματα, καθιστάμενοι ἔτσι τέκνα αὐτῶν καὶ συγκληρονόμοι, (σ. 226).
ΡΙΑ'. Παράκληση τοῦ γέροντα νὰ χαρίσει ὁ Θεὸς στὸν ἀδελφὸ πνευματικὴ ἐγρήγορση καὶ τὴ χάρη του γιὰ πνευματικὴ προκοπή, (σ. 232).
ΡΙΒ'. Αἴτηση τοῦ γέροντα περὶ κατανύξεως τοῦ ἀδελφοῦ τῆς νεκρώσεως τοῦ Ἰησοῦ, (σ. 232).
ΡΙΓ'. Προσευχὴ τοῦ γέροντα πρὸς ἀπαλλαγὴ τοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ προτροπὲς πρὸς τὸν ἀδελφὸ πρὸς ἐπιτυχία αὐτοῦ, (σ. 234).
ΡΙΔ'. Περὶ διαφόρων λογισμῶν (νυχτερινὲς φαντασιώσεις καὶ βρώματα), καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς ὁδοῦ τοῦ Θεοῦ, (σ. 238).
ΡΙΕ'. Περὶ ἀκηδίας καὶ διαφόρων ἄλλων λογισμῶν, (σ. 240).
ΡΙϚ'. Περὶ κρυφοῦ πειρασμοῦ καὶ περὶ πνευματικῆς προκοπῆς, (σ. 242).
ΡΙΖ'. Περὶ προκοπῆς τῆς ψυχῆς, καὶ

νουθεσία πρὸς ἀδελφὸ γιὰ πίστη πρὸς τὸν κοινὸ Πατέρα, (σ. 244).
ΡΙΗ'. Γιὰ τὸ ὄνομα ἢ τὴ δόξα κάποιου ποὺ ὑπερβαίνει τὶς πράξεις του, καὶ γιὰ τὴ συνάντηση ἢ ὄχι μὲ ἄλλους, (σ. 246).
ΡΙΘ'. Γιὰ τὴ συνάντηση μὲ ἄλλους, ποὺ πρέπει νὰ γίνεται μόνο ὅταν ὑπάρχει ὠφέλεια ψυχῆς, (σ. 248).
ΡΚ'. Προτροπὴ τοῦ γέροντα πρὸς ἀδελφὸ πρὸς μίμηση τῆς πίστεως, τῆς ταπεινώσεως καὶ ὑπομονῆς τῶν ἁγίων, γιὰ νὰ γίνει συγκληρονόμος αὐτῶν, καὶ γιὰ τὴν τέλεια ἡσυχία, (σ. 250).
ΡΚΑ'. Περὶ ἡσυχίας, ἡ ὁποία ἀποκτᾶται μὲ σταθερὴ πίστη, μὲ προφύλαξη τῶν αἰσθητηρίων, μὲ τὴν ἀγάπη σὰν ἐπιστέγασμα αὐτῶν, καὶ μὲ τὴν ἐξασφάλιση τῆς νοητῆς θύρας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ πρὸς φύλαξη αὐτοῦ ποὺ ἡσυχάζει, (σ. 252).
ΡΚΒ'. Διδασκαλία γιὰ ἐνάρετο βίο, καὶ γιὰ τὸ βάσταγμα τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ, (σ. 254).
ΡΚΓ'. Εὐλογία τοῦ γέροντα πρὸς ἀδελφὸ καὶ προσευχὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας, καθὼς καὶ ἁγιασμὸς πραγμάτων τοῦ ἀδελφοῦ, (σ. 258).
ΡΚΔ'. Γιὰ τὴν ἀποκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τί εἶναι θέλημα σαρκικό, θέλημα τῶν δαιμόνων καλυπτόμενο ἀπὸ τὸ ἀγαθό, καὶ θέλημα τοῦ Θεοῦ, (σ. 258).
ΡΚΕ'. Γιὰ τὴν καθημερινὴ τροφή, (σ. 260).
ΡΚϚ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς κατὰ τὴν προσευχὴ νὰ λέγει τὸ «Κύριε ἐλέησον», ἢ νὰ ἀποστηθίζει τεμάχια τῆς Γραφῆς, ἢ νὰ στοιχολογεῖ ψαλμούς, (σ. 262).
ΡΚΖ'. Γιὰ τὸν τρόπο τῆς ψαλμωδίας, (σ. 262).
ΡΚΗ'. Γιὰ τὴ μνημόνευση κατὰ τὴν προσευχὴ τῆς εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λοιποῦ λαοῦ, (σ. 262).
ΡΚΘ'. Διαβεβαίωση τοῦ γέροντα πρὸς ἀδελφοὺς περὶ τοῦ πόθου του γιὰ τὴν ψυχική τους ὠφέλεια, καὶ ὅτι προσεύχεται νύχτα καὶ μέρα γιὰ τὴ σωτηρία τους, καὶ γιὰ τὸν ἀββᾶ Ἰωάννη, (σ. 264).
ΡΛ'. Ὅτι ἡ χρόνια ἀσθένεια τοῦ ἀββᾶ τὸν ὠφέλησε ὡς πρὸς τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν εὐχαριστία, γιὰ τὰ ψυχικὰ πάθη, γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ πλησίον ἀδελφοῦ, καὶ γιὰ τὴ σύμμιξη στὸ σῶμα τοῦ ἀββᾶ τῆς χαυνότητας καὶ τοῦ βάρους τῶν δαιμόνων, (σ. 264).
ΡΛΑ'. Γιὰ τὴν ἀσθένεια ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ γιὰ τὸ ἴδιον θέλημα, (σ. 268).
ΡΛΒ'. Γιὰ τὸ καλὸ καὶ κακὸ θέλημα, γιὰ τὸ κατὰ Θεὸν θέλημα καὶ τὸ κατὰ σάρκα θέλημα, καὶ προσευχὴ πρὸς σωτηρία τοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν διάβολο, (σ. 270).
ΡΛΓ'. Γιὰ τὶς θλίψεις καὶ τὴν ἀνάπαυση, (σ. 272).
ΡΛΔ'. Αἴτηση ἀδελφοῦ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ διάφορους λογισμούς, (σ. 274).
ΡΛΕ'. Ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς κατορθώνεται μὲ ἀγώνα καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, (σ. 276).
ΡΛϚ. Ὅτι τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἁρμόζουν στὴν ψυχὴ εἶναι ἡ ἀοργησία, ἡ ταπείνωση, ἡ ὑπακοή, ἡ πραότητα καὶ ἡ ὑπομονή, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος γίνεται καινούργιος, (σ. 276).
ΡΛΖ'. Γιὰ τὸ πῶς ἀξιώνεται κανεὶς ν' ἀποκτήσει καθαρὴ καὶ πνευματικὴ

ζωή. Ἀπαιτεῖται ἐπαγρύπνηση, δικαιοσύνη, μακροθυμία, πραότητα, εἰρήνη, ἀοργησία, καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα ἀγάπη, (σ. 278).
ΡΛΗ'. Γιὰ τὴ συνάντηση ἀδελφοῦ μὲ ἄλλον ἀδελφό, (σ. 282).
ΡΛΘ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀρχίσει ἀδελφὸς γέροντας τὴν ἡσυχία στὸ κοινόβιο, (σ. 282).
ΡΜ'. Γιὰ τὴ δίαιτα τοῦ σώματος καὶ γιὰ τὴν ἁγία κοινωνία, (σ. 286).
ΡΜΑ'. Γιὰ τὴν παροχὴ ἢ μὴ βοήθειας ἀπὸ ἀδελφὸ πρὸς χήρα ποὺ ἀδικήθηκε, (σ. 288).
ΡΜΒ'. Γιὰ τὸν λογισμὸ τοῦ δικαιώματος καὶ ἄλλων, περὶ ψαλμῳδίας καὶ ἀγρυπνίας, περὶ συκοφαντίας καὶ ὑπομονῆς στὶς θλίψεις, περὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸ καὶ κατακρίσεως τοῦ ἑαυτοῦ, καὶ περὶ ταπεινώσεως, (σ. 288).
ΡΜΓ'. Γιὰ τὴ διάκριση τῶν λογισμῶν ἀπὸ ἀρχάριους, ἀλλ' ἀποθέσεως τῆς ἀδυναμίας τους στὸν Θεό, γιὰ τὸ ἐργόχειρο, τὴν ἀποστήθιση τῶν ψαλμῶν καὶ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ νὰ ἀκούει κανεὶς τὰ ὑπὲρ δύναμη, (σ. 290).
ΡΜΔ'. Γιὰ τὴ συνεχῆ ἐπαγρύπνηση κατὰ τῶν ἐχθρῶν, περὶ ὀργῆς καὶ κενοδοξίας, καὶ περὶ ταπεινώσεως, ὑπακοῆς καὶ ὑποταγῆς, μὲ τὰ ὁποῖα σῴζεται κανείς, (σ. 292).
ΡΜΕ'. Ὅτι ὁ θάνατος ἐκτὸς ἁμαρτίας δὲν εἶναι θάνατος, ἀλλὰ ἀνάπαυση καὶ ζωὴ αἰώνια. Καὶ εὐχὴ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ περὶ ὑπομονῆς κατὰ τὴν ἀσθένεια, (σ. 294).
ΡΜϚ'. Εὐχὴ γιὰ τὴν καταπράϋνση τοῦ φόβου τοῦ θανάτου καὶ τὴν ἀνάβαση τῆς ψυχῆς πρὸς τοὺς ἁγίους μὲ παρρησία, (σ. 294).
ΡΜΖ'. Διαβεβαίωση ὅτι συγχωρήθηκαν οἱ ἁμαρτίες τοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 296).
ΡΜΗ'. Ὅτι ἡ προηγούμενη ἀπόκριση ἀναφερόταν στὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ, (σ. 296).
ΡΜΘ'. Ὅτι ὁ θάνατος τοῦ ἀδελφοῦ εἶναι μετάβαση ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωή, (σ. 296).
ΡΝ'. Διαβεβαίωση ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωσε στὸν ἀδελφὸ τὸ ἔλεός του, (σ. 298).
ΡΝΑ'. Αἴτηση γιὰ βοήθεια τοῦ Θεοῦ πρὸς σωτηρία τῆς ψυχῆς, (σ. 298).
ΡΝΒ'. Ὅτι δεῖγμα τῆς τέλειας πίστεως εἶναι ἡ θεραπεία, καὶ ὅτι μέσω πολλῶν θλίψεων φθάνει κανεὶς στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, πρὸς τὴν ὁποία δὲν εἶναι ἄξια τὰ παθήματα ὅλου τοῦ κόσμου, (σ. 302).
ΡΝΓ'. Γιὰ τοὺς ρυπαροὺς λογισμοὺς καὶ τὴν ἀνάσταση, (σ. 304).
ΡΝΔ'. Γιὰ τὸ αὐτεξούσιο, γιὰ τὴν ἀνάσταση ὅλων μαζὶ τῶν ἀποθανόντων καὶ τὸν χωρισμὸ στὴ συνέχεια τῶν προβάτων ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ ὅτι στόχος μας πρέπει νὰ εἶναι ὄχι τὸ ν' ἀναστηθοῦμε, ἀλλὰ νὰ κριθοῦμε ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, (σ. 308).
ΡΝΕ'. Αἴτηση γιὰ ἀποστολὴ ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν φαρμάκων θεραπείας τοῦ ἀκάθαρτου λογισμοῦ, καὶ ἀποκάλυψη τῆς φύσεως τῶν ὀρέων καταφυγῆς πρὸς σωτηρία, (σ. 312).
ΡΝϚ'. Ὅτι γιὰ τὴ θεραπεία πάθους ἀπαιτεῖται ὑπακοὴ στὴν ἐντολὴ τοῦ ἰατροῦ καὶ ἀποδοχὴ τοῦ φαρμάκου ποὺ παρέχει, τὸ ὁποῖο συνίσταται ἀπὸ τὴν ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, τὴν ἀπομάκρυνση τῆς κενοδοξίας καὶ τοῦ θελήματος τοῦ ἰδίου, καὶ τὴν ἀπόκτηση τῆς ταπεινώσεως καὶ τοῦ μεγάλου

μαλάγματος τῆς ἀγάπης, ποὺ στηρίζεται πάνω στὴ ράβδο τοῦ σταυροῦ. Καὶ ὅτι τὰ ὄρη καταφυγῆς πρὸς σωτηρία εἶναι ἡ Θεοτόκος καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι, (σ. 314).

ΡΝΖ'. Γιὰ τὴ δύναμη τοῦ ἄφθαρτου σκώληκα, ποὺ ἐξαφανίζει κάθε ἀκαθαρσία τοῦ παλαιοῦ φθαρτοῦ σκώληκα, καὶ γιὰ τὴ δύναμη τοῦ συναπιοῦ, πρὸς τὸ ὁποῖο παρομοιάζεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, (σ. 320).

ΡΝΗ'. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς παρακοῆς, τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, καὶ τὴ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἐπουράνιο σκώληκα ποὺ προσηλώθηκε στὸ σταυρὸ καὶ τοῦ χάρισε τὴν ἀφθαρσία, (σ. 322).

ΡΝΘ'. Γιὰ τὴ δίαιτα, καθὼς καὶ εὐχὴ γιὰ ἀντιμετώπιση τῶν τρικυμιῶν καὶ κινδύνων τῆς ζωῆς, (σ. 326).

ΡΞ'. Γιὰ τὸ ἄγνωστο τῶν νοημάτων τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ τὴ δίαιτα, (σ. 328).

ΡΞΑ'. Γιὰ τὸν καθαρισμὸ τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν παθῶν, γιὰ τὴ συνεχῆ οἰκοδομή, καὶ ὅτι ἡ περιφρόνηση τῆς δόξας καὶ τῆς ἀτιμίας ὁδηγεῖ στὴ σωτηρία, (σ. 330).

ΡΞΒ'. Ὅτι ἡ ἀποκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ ἡ προσφυγὴ πρὸς σύμβουλο μὲ ταπείνωση διεγείρει τὸν φθόνο τοῦ διαβόλου· περὶ ὑψηλοφροσύνης καὶ περὶ ὑπομονῆς στὶς θλίψεις, (σ. 332).

ΡΞΓ'. Ὅτι ἡ ἀναζήτηση τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο κατορθώνεται μὲ τὸν καθαρισμὸ τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοὺς ἀκάθαρτους λογισμοὺς τῆς ὀργῆς καὶ τῆς μνησικακίας καὶ τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἀπόκτηση τῶν θείων χαρισμάτων μὲ τὴν ὑπομονή, (σ. 336).

ΡΞΔ'. Ὅτι αὐτὸς ποὺ θέλει ν' ἀκολουθήσει τὴν ὁδὸ τῆς ζωῆς πρέπει ν' ἀποβάλει τὴν ὀργὴ καὶ τὴ μνησικακία, νὰ κατακρίνει τὸν ἑαυτό του, νὰ δείχνει ἀνοχὴ πρὸς τὸν καθένα ποὺ τὸν ἀτιμάζει, ν' ἀποβάλει τὸ θέλημά του καὶ τὸ δικαίωμα, καὶ γενικὰ νὰ νεκρώσει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὰ τοῦ κόσμου, (σ. 340).

ΡΞΕ'. Γιὰ τὴ στήριξη τῆς καρδιᾶς στὸν Κύριο, τὸν μόνο δυνάμενο νὰ καθαρίσει τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ πάθη καὶ νὰ καταργήσει τὸν διάβολο ποὺ διεγείρει αὐτά, καὶ ὅτι οἱ πειρασμοὶ γίνονται παράδειγμα πρὸς ὠφέλεια τῶν πολλῶν, (σ. 344).

ΡΞϚ'. Γιὰ τὴν ἀπόδοση εὐχαριστίας στὸν Θεὸ γιὰ τὴ λύτρωση ἀπὸ τὸν μεγάλο πειρασμὸ τοῦ φθόνου ποὺ θέλησε νὰ ἐμβάλει στὸν ἀδελφὸ γιὰ τὸν Γέροντα ἐξαιτίας τῆς ὠφέλιμης ἀποκρίσεως αὐτοῦ, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀπόκτηση ταπεινώσεως, (σ. 348).

ΡΞΖ'. Παραμυθητικοὶ λόγοι τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν ἀδελφό, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ καταστεῖ δυνατὴ ἡ ἐνοίκιση τοῦ Θεοῦ, (σ. 352).

ΡΞΗ'. Προτροπὴ πρὸς τὸν Γέροντα Ἀνδρέα γιὰ τὴν παράδοση τοῦ ἑαυτοῦ του μὲ ὅλη τὴν καρδιά του στὸν Θεό, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ μόνο δέηση γιὰ τὴ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν, εὐχαριστία πρὸς αὐτὸν καὶ ὑπομονή, καὶ διαβεβαίωση ὅτι τοῦ βαστάζει τὸ μισὸ τοῦ φορτίου του, (σ. 356).

ΡΞΘ'. Ἐπεξηγήσεις τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν ἀδελφὸ γιὰ τὸν λόγο ποὺ εἶπε, "βαστάζω τὸ μισὸ τοῦ φορτίου σου», μὲ τὸν ὁποῖο ἤθελε νὰ δείξει τὴν ἀγάπη του πρὸς αὐτόν, (σ. 358).

ΡΟ'. Περὶ ὑπομονῆς στὶς θλίψεις καὶ προτροπὲς πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ὀλιγωρίας καὶ χαυνώσεως κατ' αὐτές, (σ. 360).
ΡΟΑ'. Προτροπὴ πρὸς τὸν ἀσθενῆ ἀδελφὸ πρὸς ἀνάθεση ὅλης τῆς μέριμνάς του στὸν Θεὸ πρὸς ἐπιτυχία βοήθειας ἀπὸ αὐτόν, (σ. 364).
ΡΟΒ'. Προτροπὴ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ποὺ ἀσθένησαν πρὸς ἐπίδειξη ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεό, (σ. 364).
ΡΟΓ'. Περὶ ἀποφυγῆς τῆς ἀπογνώσεως, περὶ πίστεως στὸν Θεό, περὶ νηστείας αἰσθητῆς καὶ πνευματικῆς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεό, περὶ ἐκδύσεως τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐνδύσεως τοῦ νέου, καὶ εὐχὴ πρὸς ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ, (σ. 366).
ΡΟΔ'. Ὅτι ἡ ὑπομονὴ στὶς θλίψεις ὁδηγεῖ στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Περὶ νηστείας καὶ ἐνυπνίων καὶ προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς λύπης, (σ. 370).
ΡΟΕ'. Περὶ δίαιτας καὶ ψαλμωδίας, καὶ περὶ ἀποφυγῆς τῆς ὀλιγωρίας κατὰ τὴν ἀσθένεια καὶ ἐπιδείξεως ὑπομονῆς ποὺ ὁδηγεῖ στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, (σ. 374).
ΡΟϚ'. Προτροπὴ πρὸς τὸν ἀσθενῆ γέροντα γιὰ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀσθένεια ποὺ τοῦ δόθηκε πρὸς δοκιμασία, (σ. 376).
ΡΟΖ'. Διαβεβαίωση πρὸς τὸν ἀσθενῆ γέροντα, ὅτι θὰ τύχει τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ μὲ τὶς εὐχὲς τῶν ἁγίων, (σ. 378).
ΡΟΗ'. Ἂν πρέπει νὰ δοξολογοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ μιὰ ἁπλῆ θεραπεία τοῦ σώματος ποὺ γίνεται στὸ ὄνομά του, τί πρέπει νὰ κάνομε γιὰ τὴ θεραπεία ὅλων τῶν παθῶν μας ἀπὸ αὐτόν; (σ. 378).
ΡΟΘ'. Ὅτι οἱ προκαλούμενοι πειρασμοὶ στὸ σῶμα ἀπὸ τοὺς δαίμονες γίνονται ἀπὸ φθόνο αὐτῶν καὶ γιὰ νὰ ὁδηγήσουν στὴν ἀπιστία τὸν πειραζόμενο, (σ. 380).
ΡΠ'. Ὅτι ἡ ἀπιστία σπείρεται στοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς δαίμονες ἀπὸ φθόνο αὐτῶν, (σ. 380).
ΡΠΑ'. Ὅτι οἱ στιγμὲς ἀνακουφίσεως ἀπὸ τὴν ἀσθένεια πρέπει νὰ περνοῦν μὲ ψαλμωδία, ἀποστήθιση καὶ ἐξέταση τῶν λογισμῶν, (σ. 382).
ΡΠΒ'. Γιὰ τὴν ἀδιάλειπτη χωρὶς κανόνα προσευχή, ἀνάγνωση τῶν Γραφῶν, ψαλμωδία καὶ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεό, (σ. 382).
ΡΠΓ'. Ὅτι οἱ διάφορες ἀρρωστημένες σωματικὲς ἐνέργειες ὀφείλονται σὲ ἀσθένεια σωματικὴ καὶ σὲ ἐνέργειες τῶν δαιμόνων, καὶ ἡ καθυστεριμένη ἐκδήλωση τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἀποσκοπεῖ στὴν αὔξηση τῆς ὑπομονῆς, (σ. 384).
ΡΠΔ'. Ὅτι οἱ λόγοι τοῦ γέροντα, "ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ δείχνει τὸ ἔλεός του", λέχθηκαν πρὸς ἔνδειξη προκοπῆς καὶ μεγάλης ὠφέλειας τῆς ψυχῆς, (σ. 386).
ΡΠΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς μπορεῖ πάντοτε νὰ θαυματουργεῖ μὲ τοὺς ἁγίους του καὶ νὰ μᾶς δίνει ὅ,τι καὶ ἂν τοῦ ζητήσομε μὲ πίστη, ἀλλὰ ὁ Κύριος ποὺ γνωρίζει τὸ συμφέρον μας ἐνεργεῖ πάντοτε σύμφωνα μὲ αὐτό, (σ. 388).
ΡΠϚ. Γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ποὺ ἀποκτᾶται ἀνάλογα μὲ τὴν ταπεινότητα, τὴν πραότητα καὶ τὴν ὑπομονὴ τοῦ καθενός, (σ. 392).
ΡΠΖ'. Ὅτι ἡ τάξη τοῦ ἀρχάριου μοναχοῦ συνεπάγεται ταπείνωση, ὑπακοή, ὑποταγή, ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, ἀοργησία, ξερρίζωμα τοῦ φθόνου, ἔλεγχο

τῶν λογισμῶν καὶ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεό, (σ. 394).

ΡΠΗ΄. Περὶ ἀποφυγῆς τῶν τεχνασμάτων τοῦ διαβόλου ποὺ ὁδηγοῦν σὲ ταραχὲς καὶ ὀργὴ καὶ ἐμποδίζουν τὴν ἀποδοχὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, (σ. 398).

ΡΠΘ΄. Περὶ ἀποφυγῆς κατακρίσεως τῶν παραπτωμάτων τοῦ πλησίον καὶ καταπολεμήσεως τῶν λογισμῶν, καὶ ἐπιδίωξη ἀποκτήσεως τοῦ ἀψήφιστου, (σ. 400).

ΡϞ΄. Περὶ νουθεσίας ἀδελφοῦ κατὰ Θεὸν καὶ νουθεσίας γενομένης κατ' ἐνέργεια τοῦ διαβόλου. Ὅτι ἡ πρώτη εἶναι ἀτάραχη, ἐνῶ ἡ δεύτερη συνοδεύεται ἀπὸ ταραχή. Στὸ τέλος γιὰ τὴ συνάντηση μὲ ἀδελφοὺς κατ' ἀγάπη Θεοῦ, (σ. 404).

ΡϞΑ΄. Ὅτι μέσω πολλῶν θλίψεων θὰ εἰσέλθομε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ περὶ εὐχαριστίας καὶ ἀποφυγῆς τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς σαρκικῆς ἀναπαύσεως, (σ. 406).

ΡϞΒ΄. Ὅτι οἱ πειρασμοὶ συμβαίνουν κατὰ παραχώρηση τοῦ Θεοῦ πρὸς ὠφέλεια τῆς ψυχῆς. Γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ πολὺ περισσότερο πρὸς ἐκείνους ποὺ μᾶς εὐεργετοῦν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύομε στοὺς λογισμούς, καὶ γιὰ τὴν ταπείνωση καὶ ὑπομονὴ κατὰ τὶς θλίψεις, (σ. 408).

ΣΧΟΛΙΟ. Ἡ ταπείνωση μὲ λόγια εἶναι γέννημα ὑπερηφάνειας καὶ γεννᾶ τὴ μητέρα της τὴν κενοδοξία, (σ. 412).

ΡϞΓ΄. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ ἰσχυροὶ πρέπει νὰ βαστάζουν τὰ βάρη τῶν ἀδυνάτων καὶ ὄχι νὰ τοὺς προξενοῦν λύπη, (σ. 412).

ΡϞΔ΄. Γιὰ τὴν ἑτοιμότητα στοὺς πειρασμοὺς καὶ τὶς θλίψεις, (σ. 416).

ΡϞΕ΄. Γιὰ τὸ τί εἶναι "ταπείνωση", καὶ γνωστοποίηση στὸν ἀδελφὸ ὅτι ὁ θάνατος πλησιάζει, (σ. 416).

ΡϞς΄. Ὅτι οἱ ἐνεργούμενοι ἀπὸ τὸν δαίμονα εἶναι ἄξιοι συμπάθειας καὶ ὄχι κατηγορίας, καὶ ὅτι ὁ ἀληθινὰ ταπεινὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ συμπάθεια, ἀλλὰ ἀπὸ ὑπομονή, (σ. 418).

ΡϞΖ΄. Ὅτι οἱ φαντασιώσεις καὶ τὰ ἄλλα πάθη συμβαίνουν στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ ἀμέλειά του καὶ κατὰ παραχώρηση τοῦ Θεοῦ, μὲ σκοπὸ νὰ δείξει ταπείνωση καὶ νὰ σωθεῖ, (σ. 420).

ΡϞΗ΄. Προσευχὴ γιὰ πνευματικὴ καρποφορία, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στὴν οὐράνια βασιλεία, (σ. 424).

ΡϞΘ΄. Ὅτι οἱ πειρασμοὶ συμβαίνουν στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ φθόνο τοῦ διαβόλου, καὶ καταργοῦνται μὲ ἀλληλοβάσταγμα τῶν βαρῶν καὶ μὲ προσευχή, (σ. 426)

Σ΄. Ὅτι οἱ πειρασμοὶ καὶ οἱ θλίψεις ἀποτελοῦν δοκιμαστήριο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, καὶ αὐτὸς ποὺ τοὺς ὑπομένει κληρονομεῖ τὴν οὐράνια βασιλεία, (σ. 426).

ΣΑ΄. Ὅτι μέσω πειρασμῶν καὶ θλίψεων κληρονόμησαν καὶ κληρονομοῦν οἱ δίκαιοι τὴν οὐράνια βασιλεία ὡς ἀντάξιο καρπὸ τῆς ὑπομονῆς τους κατ' αὐτούς, (σ. 428).

ΣΒ΄. Γιὰ τὸν στηριγμὸ τῆς καρδιᾶς καὶ τὴν ἄφεση τῶν ἀπὸ γεννήσεως ἁμαρτιῶν, (σ. 432).

ΣΓ΄. Γιὰ τὴ δύναμη τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀμέλειας καὶ τῆς μικροψυχίας, καὶ ὅτι ἡ κατὰ Θεὸν παιδεία γίνεται πρὸς δοκιμασία, (σ. 434).

ΣΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ βοηθοῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ ἔχομε βοηθό μας καὶ τὸν μεγάλο ἀδελφό μας Ἰη-

σοῦ, (σ. 436).

ΣΕ'. Περὶ ἀβροχίας καὶ τῆς χρόνιας σιωπῆς τοῦ μεγάλου Γέροντα, (σ. 438).

Σϛ'. Περὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἀδελφοῦ, καὶ εὐχὴ τοῦ γέροντα πρὸς φύλαξη αὐτῆς καὶ πλούσια πνευματικὴ καρποφορία πρὸς ἀπόλαυση τῶν ἀνεκλάλητων ἀγαθῶν, (σ. 438).

ΣΖ'. Ὅτι ἡ χορήγηση τῶν δωρημάτων τοῦ Θεοῦ γίνεται στὶς καθαρὲς ψυχές, καὶ ποιὰ τὰ βασικὰ ἔργα τοῦ μοναχοῦ, (σ. 440).

ΣΗ'. Διαβεβαίωση τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν ἀδελφὸ Ἀνδρέα, ὅτι ἔχει πάντοτε τὴν ἀγάπη του καὶ πολὺ περισσότερο τοῦ Θεοῦ ποὺ κυβερνᾶ τὴν ψυχή του κατὰ τὸ συμφέρον της, (σ. 442).

ΣΘ'. Ὅτι οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ συνέσεως τοῦ Θεοῦ παρέχονται σ' ἐκείνους ποὺ πιστεύουν σ' αὐτόν, δείχνουν ὑπομονὴ καὶ τὸν εὐχαριστοῦν, (σ. 444).

ΣΙ'. Ὅτι ἡ σωτηρία κατορθώνεται μὲ τὴν πίστη, τὴ μακροθυμία καὶ τὴν ὑπομονή, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν πρέπει κανεὶς νὰ δείχνει καρποὺς ἄξιους τῆς μετάνοιας, (σ. 446).

ΣΙΑ'. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ λαμβάνουν ἄφεση ἁμαρτιῶν πρέπει νὰ προσφέρουν στὸν Σωτῆρα Χριστὸ θυσία αἰνέσεως καὶ εὐχαριστίας, (σ. 448).

ΣΙΒ'. Περὶ παραθέσεως στὸν Θεὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀνδρέα καὶ τῶν μαζὶ μ' αὐτὸν ἀδελφῶν, (σ. 448).

ΣΙΓ'. Ὅτι οἱ φαντασιώσεις καὶ τὰ δαιμονικὰ πάθη συντελοῦν στὴν αὔξηση τῆς ἀρετῆς ἂν ἀντιμετωπισθοῦν μὲ πίστη καὶ ὑπομονή, καὶ ὅτι τὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀμετάκλητα, (σ. 452).

ΣΙΔ'. Ὅτι ἡ ταπείνωση καθιστᾶ τὸν ἄνθρωπο κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ καὶ φυγαδευτήριο τοῦ διαβόλου μαζὶ μὲ τοὺς δαίμονες καὶ τὰ πάθη αὐτῶν· καὶ περὶ βρωμάτων, (σ. 454).

ΣΙΕ'. Γιὰ τὴν πολυμερῆ καὶ ποικιλότροπη χορήγηση τῶν χαρισμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ προσευχὴ τοῦ Γέροντα πρὸς χορήγηση ὑπομονῆς στὸν ἀδελφό, (σ. 456).

ΣΙϛ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ συμβιώνουν οἱ ἀδελφοὶ μεταξύ τους, (σ. 458).

ΣΙΖ'. Προσευχὴ τοῦ Γέροντα γιὰ ἔλεος πρὸς τὸν ἀδελφό, ὥστε, ἀφοῦ ὑπομείνει τὰ παθήματα, νὰ ἐπιτύχει τὰ ἐπηγγελμένα ἀγαθά, (σ. 460).

ΣΙΗ'. Ὅτι ὁ καθένας ὀφείλει νὰ ζεῖ κατὰ τὸ μέτρο του μὲ φόβο Θεοῦ, ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς θὰ πρέπει νὰ δέχεται καὶ τὴν ὑπηρεσία ποὺ τοῦ παρέχεται, κατὰ τὴν ἐντολή, «ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε», (σ. 460).

ΣΙΘ'. Ἀπάντηση πρὸς ἀδελφὸ ποὺ διατύπωσε συμβολικὰ τὴν ἐρώτησή του γιὰ τὴν ἡσυχία, τὴ σιωπὴ καὶ τὴ δίαιτα, (σ. 464).

ΣΚ'. Ἀπάντηση πρὸς τὸν ἴδιο ἀδελφὸ ποὺ ζήτησε νὰ τοῦ ἀπαντήσει ὁ γέροντας στὰ ἐρωτήματα ποὺ εἶχε στὸ νοῦ του περὶ βάρους ὕπνου καὶ ἀσθένειας ψυχῆς, (σ. 466).

ΣΚΑ'. Ὅτι ἡ ἀπομάκρυνση τῶν παθῶν γίνεται μὲ τὴν ὑποδούλωση τοῦ σώματος στὸ πνεῦμα, (σ. 466).

ΣΚΒ'. Ἀπάντηση τοῦ γέροντα στὸ ἐρώτημα τοῦ ἀδελφοῦ, τί σημαίνει "παραπλησίασμα τῶν λογισμῶν", (σ. 468).

ΣΚΓ'. Ὅτι οἱ λογισμοὶ πρέπει νὰ ὑποβάλλονται εὐθέως καὶ ὄχι αἰνιγματι-

κά, πρᾶγμα ποὺ ἀποτελεῖ ταπείνωση καὶ γιὰ τοὺς δύο, καὶ ἐξήγηση τί σημαίνει ἡ δήλωση "τὰ δύο κεφάλαια", (σ. 468).
ΣΚΔ΄. Διήγηση τῶν ὅσων συνέβηκαν λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννη, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν, (σ. 472).
ΣΚΕ΄. Ἀπάντηση στοὺς λογισμοὺς ἀδελφοῦ, περὶ ταραχῆς καρδίας, περὶ οἴνου, καὶ περὶ τοῦ πάθους τῶν ὀφθαλμῶν του, (σ. 476).
ΣΚϚ΄. Ὅτι ἡ πίστη εἶναι φάρμακο γιὰ τὰ πάθη, καὶ ὅτι ἡ σωτηρία κατορθώνεται μὲ ταπείνωση καὶ ὑπακοή· ἐπίσης καὶ περὶ λήθης καὶ ἀμελείας, (σ. 478).
ΣΚΖ΄. Ὅτι οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸ δὲν καταριένται, καὶ ὅτι ἡ ἀγαθὴ σύνεση παρέχεται ἀπὸ τὸν Θεό, τὸν δοτῆρα κάθε ἀγαθοῦ, (σ. 484).
ΣΚΗ΄. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση τῶν Γραφῶν στὴν ἑλληνικὴ γλώσσα, (σ. 486).
ΣΚΘ΄. Ὅτι ὁ λογισμὸς τῆς βλασφημίας θεραπεύεται μὲ μετάνοια, ἀποβολὴ τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ, καὶ ἀποκτήσεως τῆς ταπεινώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, (σ. 488).

****

Τόμος 10Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1986.
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΑΓΙΩΝ
ΒΑΡΣΑΝΟΥΦΙΟΥ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (ΣΛ'-ΦΚΒ'), (σ. 8-501).

ΣΛ΄. Γιὰ τὴ συγχώρηση ἀδελφοῦ, καὶ προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀπείθειας, τῆς ἀπιστίας καὶ ἀνελπιστίας, καὶ προσκολλήσεως στὸν Θεό, (σ. 8).
ΣΛΑ΄. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀπείθειας καὶ ὀργῆς, καὶ ἀποκτήσεως ὑπακοῆς, ἀγάπης, πίστεως καὶ ἐλπίδας, (σ. 8).
ΣΛΒ΄. Προτροπὴ πρὸς ἀποκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος, ἀποκτήσεως ταπεινῆς καρδιᾶς καὶ συνεχοῦς μνήμης τοῦ θανάτου, μὲ τὰ ὁποῖα διώκεται ἡ δειλία, (σ. 12).
ΣΛΓ΄. Προτροπὴ ν' ἀποφεύγει κανεὶς νὰ κάνει τὸν δάσκαλο καὶ νὰ ὑπηρετεῖται ἀπὸ ἄλλους, (σ. 12).
ΣΛΔ΄. Γιὰ τὴν ἀρχὴ τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς, τῆς ὁποίας ἀρχὴ εἶναι ἡ ταπείνωση, ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀποχὴ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ μισεῖ ὁ Θεός, (σ. 16).
ΣΛΕ΄. Νουθεσία πρὸς ἀδελφὸ πρὸς ἀποφυγὴ τοῦ σκανδαλισμοῦ ἀπὸ δῆθεν εὐνοϊκὴ μεταχείριση ἄλλων ἀδελφῶν ὑπὸ τοῦ ἀββᾶ, (σ. 18).
ΣΛϚ΄. Προτροπὲς πρὸς τὸν ἴδιο ἀδελφὸ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν κακῶν λογισμῶν εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως ἄλλων ἀδελφῶν ὑπὸ τοῦ ἀββᾶ, καὶ ἀποκτήσεως ἀκακίας, ἀγάπης, μακροθυμίας καὶ ταπεινώσεως, (σ. 20).
ΣΛΖ΄. Ὅτι αἰτία τῆς κατανύξεως εἶναι τὸ θέλημά μας, ποὺ ἔχει ὡς κίνητρα τὴν ἀπιστία, τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἀνθρωπαρέσκεια, (σ. 24).
ΣΛΗ΄. Περὶ πανουργίας, φρονήσεως καὶ ἀκεραιότητας μαζὶ μὲ φρόνηση, (σ. 26).
ΣΛΘ΄. Γιὰ τὴ μετάνοια ποὺ ἀποκτᾶται μετὰ ἀπὸ ἡσυχία, (σ. 28).
ΣΜ΄. Γιὰ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, γιὰ τὴ χειροτονία καὶ τὴν πορνεία, (σ. 32).
ΣΜΑ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ σκέπτεται

καὶ νὰ ἐνεργεῖ αὐτὸς ποὺ ἐπιτελεῖ τὸ μυστήριο τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ γιὰ τὴν ἀμφίεση κατ' αὐτήν, (σ. 38).
ΣΜΒ'. Προτροπὴ πρὸς ἐπιτέλεση τῆς διακονίας ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ μὲ κατάκριση τοῦ ἑαυτοῦ του, ταπείνωση, ὑπακοὴ καὶ ὑποταγή, (σ. 40).
ΣΜΓ'. Προτροπὴ πρὸς ταπείνωση, ὡς μόνης αἰτίας τῆς πνευματικῆς προκοπῆς, (σ. 42).
ΣΜΔ'. Προτροπὴ πρὸς μετάνοια καὶ ἐπιτέλεση τῆς διακονίας μαζὶ μὲ φόβο καὶ τρόμο Θεοῦ, (σ. 44).
ΣΜΕ'. Γιὰ τὸν φυσικὸ καὶ παρὰ φύση θυμό, καὶ ποιὰ ἡ διαφορὰ αὐτῶν, (σ. 46).
ΣΜϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου στὰ πάθη προῆλθε ἀπὸ τὴν παρακοή, (σ. 48).
ΣΜΖ'. Ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ πάθη κατορθώνεται μὲ τὴν ἀπόκτηση τῆς ὑποταγῆς, τῆς ὑπακοῆς καὶ τοῦ ἀπαρρησίαστου, (σ. 48).
ΣΜΗ'. Ὅτι ἡ κατ' ἰδίαν μόναση καὶ μὲ ὑπακοὴ δὲν βλάπτει. Ἐπίσης γιὰ τὰ πάθη, τὴν ψαλμῳδία, τὴ λήθη, τὸ αἰσχρὸ πάθος καὶ τὴ συγκατάθεση, (σ. 48).
ΣΜΘ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει ὑπακοή, γιὰ τὴν προσευχή, τὴν εὐχὴ γιὰ ἄλλον, καὶ ἂν πρέπει νὰ μνημονεύει κανεὶς αὐτὸν πάντοτε, (σ. 52).
ΣΝ'. Γιὰ τὸ πῶς γνωρίζει ὁ μοναχὸς ἂν ζεῖ μὲ ὑποταγὴ καὶ ὄχι σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά του, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ ἐξισωθεῖ μὲ τοὺς ἀδελφούς, (σ. 52).
ΣΝΑ'. Γιὰ τὴν ὑπακοή, ὡς ὁδὸ ποὺ ὁδηγεῖ στὸν οὐρανὸ ἐκείνους ποὺ τὴν ἀποκτοῦν, (σ. 56).
ΣΝΒ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ διανέμει ὁ μοναχὸς τὰ τυχὸν χρήματα ποὺ ἔχει γιὰ νὰ ἐπιτύχει ἀμεριμνησία, (σ. 56).
ΣΝΓ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ διανέμει ὁ μοναχὸς τὰ χρήματά του, (σ. 58).
ΣΝΔ'. Γιὰ τὴν αποκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος, ἀπάρνηση τῶν πάντων καὶ ἀκολούθηση τοῦ Χριστοῦ, (σ. 60).
ΣΝΕ'. Γιὰ τὸν λογισμὸ τῆς πορνείας καὶ πῶς καταπολεμεῖται αὐτός, (σ. 62).
ΣΝϚ'. Γιὰ τὸ πάθος τῆς πορνείας καὶ πῶς γνωρίζει κανεὶς ἂν ὁ πειρασμὸς προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία του ἢ τὸν ἐχθρὸ (διάβολο). Ἐπίσης γιὰ τὴν ἐγκράτεια καὶ τὴν ταπείνωση, (σ. 64).
ΣΝΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς μετάνοιας κατορθώνεται μὲ δάκρυα, μὲ ὑπομονή, καὶ συνεχῆ ἀνάμνηση τῆς φοβερῆς κρίσεως, (σ. 70).
ΣΝΗ'. Γιὰ τοὺς λογισμοὺς τῆς πορνείας, τῆς δειλίας καὶ τῆς ἀκηδίας, (σ. 72).
ΣΝΘ'. Γιὰ τοὺς λογισμοὺς ποὺ σπείρονται ἀπὸ τοὺς δαίμονες λόγω ἀμέλειας καὶ κενοδοξίας, (σ. 76).
ΣΞ'. Γιὰ τὸ ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς μοναχός, καὶ ὅτι οἱ πειρασμοὶ παραχωροῦνται ἀπὸ τὸν Θεὸ πρὸς παιδεία, (σ. 80).
ΣΞΑ'. Γιὰ τὸ πῶς ἀπαλλάσσεται κανεὶς ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας καὶ κενοδοξίας, γιὰ τὴ σημασία τῶν μνημοσύνων, καὶ πῶς ἀποβάλλει κανεὶς τὴν κακία ποὺ ἔχει, (σ. 82).
ΣΞΒ'. Ὅτι ἡ σπορὰ τῶν καλῶν σπερμάτων γίνεται σὲ φιλόκαλη γῆ, καὶ ὅτι ὁ καθένας λαμβάνει τὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀνάλογα μὲ τὴν πίστη του, (σ. 86).
ΣΞΓ'. Γιατὴ δύναμη τοῦ ὀνόματος τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐπικαλεῖται μὲ

ταπείνωση, (σ. 88).

ΣΞΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὸν ἄνθρωπο ὅταν ἀπὸ λησμοσύνη δὲν ἐκτελέσει κάποια ἐντολὴ τῶν πατέρων, γιὰ τὴ νήψη, τὴν ἐκτέλεση τῶν ἔργων γιὰ τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται κανεὶς τὸν Θεὸ ἢ τὶς εὐχὲς τῶν ἁγίων, καὶ γιὰ τὴν αἰφνίδια ἀπόκριση, (σ. 88).

ΣΞΕ'. Ὅτι ἡ διάκριση τῶν ὀρθῶν λογισμῶν ἀπὸ τοὺς κακοὺς γίνεται μὲ κόπο καρδιᾶς καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ περὶ σιωπῆς, (σ. 90).

ΣΞϚ'. Ὅτι ἡ διάκριση τῶν λογισμῶν κατορθώνεται μὲ τὴ συνεχῆ παράκληση πρὸς τὸν Θεό, καὶ γιὰ τὴν ἀδιάλειπτη μνήμη (ἀδολεσχία), (σ. 94).

ΣΞΖ'. Γιὰ τὴ θέρμη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὴν προσευχή, γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν αἰσθήσεων ποὺ κατορθώνεται μὲ τὴ νήψη, καὶ γιὰ τὴν ἔρευνα τῶν σφαλμάτων καὶ τὴν αἴτηση συγχωρήσεως, (σ. 94).

ΣΞΗ'. Ὅτι πρέπει κανεὶς ν' ἀγωνίζεται πρὸς φύλαξη τῶν ἐντολῶν τῶν πατέρων, καὶ ὅτι ἡ παράλειψη αὐτῶν πρὸς στιγμὴ καὶ ἡ στὴ συνέχεια φροντίδα πρὸς φύλαξη καὶ πάλι αὐτῶν δὲν ἀποτελεῖ ἀμέλεια, ἀρκεῖ νὰ μὴ κυριευθεῖ ἡ ψυχὴ ἀπὸ χαύνωση, (σ. 98)

ΣΞΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς ἁμαρτάνοντας νὰ ὁδηγεῖται σὲ ἀπόγνωση, καὶ ὅτι ἡ κατὰ Θεὸν φροντίδα εἶναι ἐργασία πνευματικὴ πρὸς σωτηρία τῆς ψυχῆς, (σ. 100).

ΣΟ'. Ἀποδοχὴ τοῦ γέροντα νὰ βαστάξει τὶς ἁμαρτίες ἀδελφοῦ ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ τηρεῖ τὶς ἐντολές του, (σ. 102).

ΣΟΑ'. Προτροπὲς πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀργολογίας, τῶν ἡδονῶν τῆς κοιλίας καὶ τοῦ παροργισμοῦ πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ἀποκτήσεως τοῦ ἀπαρρησίαστου, τοῦ ἀψήφιστου καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς ὅλους, (σ. 104).

ΣΟΒ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι τὸ "ἀψήφιστον", (σ. 104).

ΣΟΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι μετὰ τὴν παράβαση ἐντολῆς πρέπει κανεὶς νὰ καταφεύγει στὴ μετάνοια, καὶ ὅτι ἡ παράβαση ἐντολῆς δὲν συνεπάγεται καὶ ἀκύρωση τῆς διαθήκης, (σ. 104).

ΣΟΔ'. Διαβεβαιώσεις τοῦ γέροντα πρὸς ἀδελφὸ ὅτι προσεύχεται γι' αὐτὸν νὰ μὴ ἀποχωρισθεῖ τῆς σκέπης τοῦ Θεοῦ, ἀρκεῖ καὶ ὁ ἴδιος νὰ φροντίζει γιὰ τὴν προσδοκία αὐτή, (σ. 106).

ΣΟΕ'. Ὅταν οἱ πράξεις δὲν εἶναι σύμφωνες μὲ τὴ συνείδηση, εἶναι χλεύασμα δαιμόνων, (σ. 108).

ΣΟϚ'. Εὐχὴ πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ ἀδελφὸ νὰ τὸν ὁδηγήσει στὸ μέτρο τῆς ὑποταγῆς, (σ. 108).

ΣΟΖ'. Ὅτι ἡ ὁδὸς ποὺ σώζει τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἡ τῶν κόπων καὶ τῆς ἀληθινῆς ταπεινώσεως, καὶ γιὰ τὴ λήθη, (σ. 108).

ΣΟΗ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι ταπείνωση καὶ τί ἐξουδένωση, τί συντριβὴ καρδιᾶς, καὶ ἂν ἡ ταπείνωση ἀποκτᾶται μὲ συντριβὴ μόνο τῆς καρδιᾶς, ἢ χρειάζονται καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ ὀνειδισμοὶ καὶ οἱ ὕβρεις, (σ. 112).

ΣΟΘ'. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐπαινεῖται ἀπὸ κάποιον πρέπει νὰ σιωπᾶ. Γιατὶ ἡ ἀπόκριση στὴν περίπτωση αὐτὴ εἶναι κενοδοξία, (σ. 112).

ΣΠ'. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐπαινεῖται πρέπει νὰ σιωπᾶ χωρὶς νὰ νομίζει ὅτι αὐτὸ σκανδαλίζει ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἐπαινεῖ, (σ. 114).

ΣΠΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐπαινεῖται πρέπει νὰ σιωπᾶ μὲ ταπεινοφροσύνη,

κι ἂν ἀκόμη εἶναι ἁμαρτωλός, (σ. 114).

ΣΠΒ'. Ὅτι οἱ ἅγιοι, ἐπειδὴ ἔφτασαν στὸ μέτρο τῆς πλήρους ταπεινώσεως, μποροῦν ν' ἀποκρίνονται ὅταν ἐπαινοῦνται, (σ. 116).

ΣΠΓ'. Ὅτι καὶ ὅταν κανεὶς εὐεργετεῖ καὶ ἐπαινεῖται πρέπει νὰ σιωπᾶ, μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι ἡ εὐεργεσία εἶναι τοῦ Θεοῦ, (σ. 116).

ΣΠΔ'. Ὅτι τὰ πάθη τῆς γλωσσολαλιᾶς, τῆς παρρησίας καὶ τῆς κοιλιοδουλείας δουλαγωγοῦνται μὲ κόπους, μὲ νήψη, μὲ πένθος καὶ μὲ ταπείνωση, (σ. 118).

ΣΠΕ'. Γιὰ τὸ πένθος καὶ τὰ δάκρυα, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐκτελεῖ διακονίες μέσα στὸν κόσμο καὶ κόβει τὸ θέλημά του καὶ δὲν προσέχει τὰ πταίσματα τῶν ἄλλων ἀποκτᾶ τὸ πένθος, (σ. 118).

ΣΠϚ'. Ὅτι τὸ νὰ ὁμιλεῖ κανεὶς κατὰ Θεὸν εἶναι ἀγαθὸ τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν γεννᾶ ζῆλο, γιὰ τὴ μεσιτεία τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἡ σκέπη ὅλων, (σ. 122).

ΣΠΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι εἶναι καλὸ ἡ κατὰ Θεὸν λαλιὰ καὶ σιωπή, (σ. 122).

ΣΠΗ'. Ὅτι ὁ ἀληθινὸς μοναχὸς ὀφείλει νὰ μὴ ἔχει δικό του θέλημα καὶ γιὰ κάθε τι νὰ συμβουλεύεται τὸν ἀββᾶ του, (σ. 124).

ΣΠΘ'. Ὅτι σὲ κάθε περίπτωση πρέπει νὰ ὁμιλεῖ ὄχι μὲ κενοδοξία, ἀλλὰ μὲ ταπείνωση καὶ φόβο Θεοῦ, (σ. 126).

Σϟ'. Ὅταν κανεὶς λέγει κάτι πρέπει νὰ τὸ λέγει ὄχι ὡς δάσκαλος, ἀλλὰ μὲ ταπείνωση καὶ ὡς κάτι ποὺ τὸ ἄκουσε ἀπὸ τοὺς πατέρες, (σ. 128).

ΣϟΑ'. Ὅτι τὰ μέτρα τῆς προσφορᾶς διακονίας καὶ ἀποδοχῆς διακονίας εἶναι διαφορετικά, καὶ τὸ νὰ ὀνομάσει κάποιος τὸν ἑαυτό του «ὄνο» σημαίνει πλήρη νέκρωση ἀπὸ τὸν κόσμο· ἐπίσης γιὰ τὴν ἐξέταση τῶν λογισμῶν, (σ. 128).

ΣΧΟΛΙΟ. Ἀποτελεῖ μέγιστη τιμὴ καὶ ὄχι ἀτιμία τὸ νὰ πεῖ κανεὶς "εἶμαι ὄνος", ἀρκεῖ νὰ ἔχει φθάσει στὸ μέτρο αὐτὸ τῆς πλήρους ταπεινώσεως, (σ. 130).

ΣϟΒ'. Ἂν κάποιος δὲν γνωρίζει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρέπει ἐρωτώμενος ν' ἀποφεύγει ν' ἀποκρίνεται, (σ. 132).

ΣϟΓ'. Ὅτι ἀποτελεῖ ἧττα τοῦ μοναχοῦ ὅταν βλέπει κάποιον ἀδελφὸ νὰ κάνει κάτι μὴ ἁμαρτωλὸ καὶ ὁμιλεῖ πρὸς ἱκανοποίηση τῆς καρδιᾶς του, (σ. 132).

ΣϟΔ'. Ὅτι, ὅταν ἡ πράξη ἀδελφοῦ ταράσσει ἄλλον ἀδελφό, ὁ ἀδελφὸς ποὺ τὸ βλέπει ὀφείλει νὰ τὸ λέγει στὸν ἀββᾶ, (σ. 134).

ΣϟΕ'. Ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφεύγεται ἡ κατὰ Θεὸν ἐνημέρωση τοῦ ἀββᾶ γιὰ πράξη ἀδελφοῦ ποὺ ταράσσει ἄλλον ἀδελφό, (σ. 134).

ΣϟϚ. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ νουθεσία τοῦ ἀδελφοῦ πρέπει νὰ γίνεται κατὰ Θεὸν καὶ ὄχι ὑπὸ τὸ πάθος τῆς καταλαλιᾶς, (σ. 136).

ΣϟΖ'. Ὅτι πρέπει μὲ κάθε τρόπο ν' ἀποφεύγεται τὸ πάθος τῆς καταλαλιᾶς ἄλλου ἀδελφοῦ, (σ. 136).

ΣϟΗ'. Ὅτι, ὅταν δὲν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀπολογία, πρέπει νὰ προτιμᾶται ἡ σιωπὴ καὶ νὰ πολεμεῖται ἡ κενοδοξία, (σ. 136).

ΣϟΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποκρύπτεται ἀπὸ ἄλλους ἡ πράξη ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς σκανδαλίσει, (σ. 138)

Τ. Ὅτι, ὅταν λέμε κάτι ποὺ πληγώνει ἄλλον ἀλλὰ δὲν τὸ καταλαβαίνει, πρέπει, σιωπώντας πρὸς τὸν ἀδελφό, νὰ ζητᾶμε μετάνοια ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 140).

ΤΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ ἀδελφὸς πρέπει νὰ ἀγαπᾶ τὸν ἀδελφὸ ποὺ ἀναφέρει στὸν ἀββᾶ τυχὸν σφάλμα του μὲ σκοπὸ τὴ διόρθωσή του, (σ.).

ΤΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ἡ μετάνοια πρὸς κάποιον νὰ μὴ εἶναι ἐπιτηδευμένη, (σ. 140).

ΤΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ἡ μετάνοια πρὸς μικρότερον νὰ γίνεται, ἀλλὰ χωρὶς κενοδοξία, (σ. 142).

ΤΔ'. Ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος στὶς περιπτώσεις τῶν παθῶν εἶναι τὸ νὰ ἐπικαλεῖται κανεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτίμηση τῶν παθῶν (δαιμόνων) ἀνήκει μόνο στοὺς μεγάλους, (σ. 142).

ΤΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ ἀδελφὸς νὰ τηρεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ γέροντα καὶ ὅταν νικιέται νὰ μὴ ἀποχαυνώνεται καὶ ἀπελπίζεται, ἀλλὰ νὰ συνεχίζει τὸν ἀγώνα μὲ πλήρη παράδοση τοῦ ἑαυτοῦ του στὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, (σ. 144).

ΤϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ ἀδελφὸς ὀφείλει μὲ ὅλη τὴ δύναμή του νὰ φυλάττει τὶς ἐντολὲς τοῦ γέροντά του, ποὺ ὁδηγοῦν στὸν παράδεισο τῆς τρυφῆς, (σ. 146).

ΤΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγει ὁ μοναχὸς τὴ μακρολογία καὶ τὶς συναντήσεις μὲ ἄλλους ἀδελφούς, καὶ ὅτι εἶναι δεῖγμα ἀπιστίας τὸ νὰ μὴ βαστάζει τὶς ἀτιμίες, (σ. 148).

ΤΗ'. Ὅτι ὁ μοναχὸς πρέπει ν' ἀποφεύγει τὶς συναντήσεις μὲ ἄλλους κι ἂν ἀκόμη εἶναι ὠφέλιμες, ἐφόσον δὲν ἔχει τὴν πρὸς τοῦτο ἄδεια τοῦ ἀββᾶ του, (σ. 150).

ΤΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ συναντήσεις μὲ ἄλλους ἀδελφοὺς πρέπει νὰ περιορίζονται ἁπλῶς καὶ μόνο στὸν ἀσπασμό, (σ. 150).

ΤΙ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ ἀδελφὸς πρέπει ν' ἀποφεύγει τὶς συνομιλίες μὲ ἄλλους ἀδελφούς, (σ. 150).

ΤΙΑ'. Ὅτι ὁ μοναχὸς πρέπει νὰ προφυλάσσει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ κάθε συνάντηση μὲ ἄλλους πρὸς ἀποφυγὴ τῶν καταφρονήσεων, τῆς χαυνότητας, τῆς ἀνυποταξίας καὶ τῆς παρρησίας, (σ. 152).

ΤΙΒ'. Γιὰ τὴν ἀποκοπὴ συναντήσεων μὲ ἄλλους ἀδελφούς, (σ. 152).

ΤΙΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ μοναχὸς ποὺ ἐπιτελεῖ διακονία νὰ εἶναι προσεκτικὸς στὶς συναντήσεις μὲ τοὺς ἄλλους, (σ. 154).

ΤΙΔ'. Γιὰ τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς ἡσυχίας, (σ. 156).

ΤΙΕ'. Ὅτι ἡ μέση ὁδὸς γιὰ τὸν μοναχὸ εἶναι νὰ μὴ στηρίζει τὸ θάρρος του στὴν ἡσυχία, οὔτε νὰ περιφρονεῖ τὸν περισπασμό, (σ. 156).

ΤΙϚ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ διέρχεται ὁ μοναχὸς τὶς ἐκτὸς διακονίας ὧρες του, καὶ γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῶν ἐνοχλήσεων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς συγκακουχίας μὲ τοὺς συγκακουχούμενους, (σ. 158).

ΤΙΖ'. Γιὰ τὴν ἱλαρότητα ἢ σκληρότητα πρὸς ἐκείνους ποὺ ζητοῦν νὰ λάβουν κάτι, (σ. 160).

ΤΙΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ μοναχὸς δὲν ἔχει καμμιὰ ἐξουσία νὰ κάνει τὸ θέλημά του, (σ. 162).

ΤΙΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἀπαιτεῖται ἀποκοπὴ τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀνθρωπαρέσκειας στὶς περιπτώσεις διαθέσεως τῆς περιουσίας στοὺς φτωχούς, (σ. 162).

ΤΚ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι "ἀσιώπητο" κατὰ τοὺς πατέρες καὶ πῶς κατορθώνεται, (σ. 164).

ΤΚΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ ὕπνος δὲν βλάπτει ἐκεῖνον ποὺ εἶναι νηφάλιος, (σ. 164).

ΤΚΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγεται ἡ φιλονεικία στὶς περιπτώσεις ποὺ ἀδελφὸς ζητεῖ εὐχὴ ἀπὸ ἄλλον ἀδελφό, (σ. 166).

ΤΚΓ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ ὁ ἀδελφὸς ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀγάπης (κοινῆς τράπεζας) ὅταν δὲν χρειάζεται αὐτήν, (σ. 168).

ΤΚΔ'. Ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὴ φιλοδοξία καὶ τὴν κενοδοξία κατὰ τὴν παροχὴ ἀγάπης εἶναι γνώρισμα ἐκείνων ποὺ ἀπέβαλαν τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο, (σ. 168).

ΤΚΕ'. Γιὰ τὸ κλείσιμο τῶν ὀφθαλμῶν κατὰ τὶς συνάξεις πρὸς συναγωγὴ λογισμῶν γιὰ τὸν Θεό, (σ. 170).

ΤΚϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ ἀδελφὸς πρέπει νὰ διαθέσει στὸ κοινόβιο τὰ βιβλία καὶ τὰ ἐνδύματα ποὺ ἔχει καὶ δὲν τὰ χρειάζεται, (σ. 170).

ΤΚΖ'. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση ἢ μὴ ἰατρικῶν βιβλίων ἀπὸ ἀδελφὸ ποὺ διακονεῖ στὸ νοσοκομεῖο, (σ. 172).

ΤΚΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ προξένηση βλάβης ἀκούσια δὲν ἀποτελεῖ κατάκριση· ἐπίσης γιὰ τὸν περισπασμὸ καὶ τὴ μνήμη Θεοῦ καὶ γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 174).

ΤΚΘ'. Γιὰ τὴν ἀδιάλειπτη μνήμη τοῦ Θεοῦ, (σ. 176).

ΤΛ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ ἐπιτέλεση διακονίας ἀπὸ ἀδελφὸ δὲν ὁδηγεῖ σὲ κενοδοξία καὶ παρρησία καὶ πρέπει νὰ γίνεται μὲ κάθε προθυμία καὶ ζῆλο, (σ. 178).

ΤΛΑ'. Ὅτι ἡ ἀντιμετώπιση τῶν σφαλμάτων τῶν ἀδελφῶν μὲ ἀταραξία κατορθώνεται ἐὰν ἔχει κανεὶς μέσα στὴν καρδιά του προτυπωμένο τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, (σ. 182).

ΤΛΒ'. Γιὰ τὸν τρόπο διορθώσεως τῶν ἀδελφῶν ποὺ πέφτουν σὲ σφάλματα, (σ. 182).

ΤΛΓ'. Ὅτι ἡ διόρθωση τῶν σφαλμάτων τῶν ἀδελφῶν πρέπει νὰ γίνεται εἰρηνικά, καὶ ὄχι μὲ ταραχή, (σ. 184).

ΤΛΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι εἶναι δυνατὴ σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ἡ ἐπιτέλεση τῆς διακονίας ἀδελφοῦ ἀπὸ ἄλλους ἀδελφοὺς πρὸς ἀνάπαυση αὐτοῦ ἢ συμμετοχὴ στὴν ψαλμωδία, (σ. 186).

ΤΛΕ'. Ὅτι ἡ βοήθεια πρὸς ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη πρέπει νὰ γίνεται ἀνάλογα μὲ τὶς δυνατότητες τοῦ καθενός, ὄχι ὅμως ἀπὸ κενοδοξία καὶ ἀνθρωπαρέσκεια, (σ. 186).

ΤΛϚ'. Συστάσεις πρὸς ἀδελφὸ ν' ἀποφεύγει νὰ ἰδιοποιεῖται ἀντικείμενα τοῦ νοσοκομείου στὸ ὁποῖο διακονεῖ, (σ. 188).

ΤΛΖ'. Ὅτι ἐκεῖνος ποὺ δίνει μὲ τὴν ψυχή του εἶναι ἄξιος ἐπαίνου, ἐνῶ αὐτὸς ποὺ παίρνει ἀπὸ πλεονεξία εἶναι ἄξιος κατακρίσεως, (σ. 190).

ΤΛΗ'. Ὅτι, ὅταν παίρνει κάποιος κάτι ἀπὸ ἄλλον, πρέπει νὰ τὸ παίρνει μὲ εὐχαριστία πρὸς τὸν δωρητὴ καὶ κατάκριση τοῦ ἑαυτοῦ του ὡς ἀνάξιου, (σ. 190).

ΤΛΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον εἶναι ποικιλότροπη, (σ. 192).

ΤΜ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγει ἀδελφὸς νὰ ἔχει φιλία μὲ συνηλικιώτη του, ἀλλὰ καὶ μὲ ὁποιονδήποτε ἄλλον, γιατὶ ἀποβαίνει πρὸς βλάβη του, (σ. 194).

ΤΜΑ'. Ὅτι ἡ συμπάθεια νεώτερου πρὸς ἄλλον εἶναι χλευασμὸς τῶν δαιμόνων καὶ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸν ἀδελφό. Ἐπίσης γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ λέγει ὁ

ἀδελφὸς τὸν γέροντά του νὰ προσευχηθεῖ γιὰ ἄλλον, (σ. 196).
ΤΜΒ'. Γιὰ τὸ μέτρο ἀγάπης ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφό, (σ. 198).
ΤΜΓ'. Γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν ρυπαρῶν λογισμῶν καὶ γιὰ τὸν κλαυθμὸ ἢ τὴν κατάνυξη, (σ. 202).
ΤΜΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ κάνει τίποτε χωρὶς νὰ ἐρωτᾶ τοὺς πνευματικοὺς πατέρες, (σ. 204).
ΤΜΕ'. Ὅτι ἡ μόνη ὁδὸς σωτηρίας γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι τὸ νὰ ὑποστεῖ ὅλα τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, (σ. 204).
ΤΜς'. Ὅτι, ὅποιος θέλει τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πρέπει ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴ φύλαξη τῶν ἐντολῶν του, (σ. 206).
ΤΜΖ'. Ὅτι, ὅταν ἀπαλλασσόμαστε ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε αὐτὸν καὶ ν' ἀγωνιζόμαστε νὰ μὴ πέσομε στὰ ἴδια ἢ καὶ σὲ ἄλλα πάθη· ἐπίσης γιὰ τὴν κεφαλαλγία, (σ. 208).
ΤΜΗ'. Διαβεβαίωση πρὸς γέροντα ἀδελφὸ ὅτι ἡ ἀσθένεια τοῦ συνέβηκε γιὰ νὰ τοῦ καταλογισθεῖ ὡς καρπὸς πρὸς τὸν Θεὸ ἐὰν τὴν ὑπομείνει μὲ ὑπομονὴ καὶ εὐχαριστία, (σ. 210).
ΤΜΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι μεμφόμενος κανεὶς τὸν ἑαυτό του γιὰ τὰ ὅσα εἶπε κατὰ ἀδελφοῦ του συγχωρεῖται ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 212).
ΤΝ'. Γιὰ τὸ ὅτι μεταξὺ τῶν δύο κακῶν πραγμάτων πρέπει νὰ προτιμᾶ κανεὶς τὸ λιγώτερο κακό, (σ. 214).
ΤΝΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ ἀληθινὴ ἀνάπαυση κατορθώνεται μὲ τὸ νὰ εὐχαριστεῖ κανεὶς γιὰ ὅλα τὸν Θεό, (σ. 214).
ΤΝΒ'. Ὅτι ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν βόρβορο τῆς ἁμαρτίας γίνεται μὲ πολὺ κόπο. Ἐπίσης γιὰ τὸ δικαίωμα καὶ γιὰ τὴ λήθη, (σ. 216).
ΤΝΓ'. Εὐχὴ τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ ἀδελφὸ πρὸς ἁγιασμὸ αὐτοῦ καὶ διαβεβαίωση πρὸς αὐτὸν ὅτι ἡ δέησή του πρὸς τὸν Θεὸ εἶναι ἀδιάλειπτη, (σ. 218).
ΤΝΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει ὁ μοναχὸς νὰ παρακάθεται σὲ τράπεζα στὴν ὁποία συμμετέχουν καὶ γυναῖκες, (σ. 218).
ΤΝΕ'. Ὅτι ὁ μοναχὸς ἀποστελλόμενος γιὰ ὑπηρεσία μπορεῖ νὰ δεχθεῖ νὰ φάγει ἐκεῖ ποὺ ἀποστέλλεται χωρὶς νὰ ἔχει τὴν ἄδεια τοῦ ἀββᾶ πρὸς τοῦτο, μετὰ ὅμως πρέπει νὰ τὸ ἀναγγείλει στὸν ἀββᾶ του, (σ. 220.
ΤΝς'. Ὅτι ὁ μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ κάνει τίποτε χωρὶς τὴν ἐντολὴ τοῦ ἀββᾶ του, (σ. 222).
ΤΝΖ'. Ὁ μοναχὸς ποὺ πηγαίνει μακριὰ καὶ μὴ ἔχοντας ἐντολὴ τοῦ ἀββᾶ του ποῦ νὰ καταλύσει, πρέπει νὰ ἐνεργεῖ μὲ προσοχὴ καὶ μὲ τὴ σκέψη ὅτι παραβαίνει ἐντολή, (σ. 222).
ΤΝΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ παράβαση ἐντολῆς τοῦ ἀββᾶ πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ μετάνοια πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν ἀββᾶ, (σ. 222).
ΤΝΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἀγωνίζεται μὲ πίστη ἀδίστακτη πρὸς τὸν Θεὸ στὸ ἔργο ποὺ τοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ, λαμβάνει καὶ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, (σ. 224).
ΤΞ'. Ὅτι ὁ ἀδύναμος πνευματικὰ λαμβάνει δύναμη καὶ σύνεση μὲ τὴν πίστη του πρὸς τὸν Θεό· καὶ γιὰ τοὺς μολυσμούς, (σ. 226).
ΤΞΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ μοναχὸς νὰ ἐρωτᾶ γιὰ τοὺς λογισμούς του ἐκεῖνον ποὺ ἔχει ἐμπιστοσύνη καὶ νὰ μὴ ἐρωτᾶ γιὰ τὸν ἴδιο λογισμὸ καὶ ἄλλον, (σ. 228).
ΤΞΒ'. Ὅτι, ἂν μετὰ τὴν ἀπόκριση τῶν

πατέρων συνεχίζεται ἡ θλίψη, σημαίνει ὅτι δὲν ἐξετέλεσε ὀρθὰ τὴν ἀπόκριση τῶν πατέρων· γιατὶ ὁ Θεὸς δὲν ψεύδεται, (σ. 228).

ΤΞΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἐρωτᾶ γιὰ τὸν ἴδιο λογισμὸ καὶ ἄλλον πατέρα, (σ. 230).

ΤΞΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι αἰτία μὴ πραγματοποιήσεως σὲ μᾶς τῆς ἀποκρίσεως τῶν πατέρων πρέπει νὰ θεωρεῖται ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μας, (σ. 232).

ΤΞΕ'. Γιὰ τὸ πόσες φορὲς πρέπει νὰ προσεύχεται κανεὶς γιὰ τὸν λογισμὸ ποὺ τὸν ἀπασχολεῖ, (σ. 234).

ΤΞϚ'. Γιὰ τὸ πότε πρέπει νὰ γίνεται ἡ τριπλῆ προσευχή μας γιὰ κάποιο αἴτημά μας, (σ. 236).

ΤΞΖ'. Ὅτι αἰτία μὴ λήψεως πληροφορίας μετὰ τὴν τριπλῆ προσευχὴ πρέπει ν' ἀναζητεῖται στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας, (σ. 236).

ΤΞΗ'. Γιὰ τὴν ἐντολὴ καὶ τὴν ἁπλῆ κατὰ Θεὸν συμβουλή, (σ. 238).

ΤΞΘ'. Γιὰ τὰ σύμβολα τῆς ἐντολῆς καὶ τῆς κατὰ Θεὸν συμβουλῆς, (σ. 238).

ΤΟ'. Γιὰ τὸ πότε ἀπόκριση τῶν πατέρων εἶναι ἐντολὴ ἢ ὄχι, (σ. 242).

ΤΟΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι μετὰ τὴν τυχὸν παράβαση ἐντολῆς δὲν πρέπει κανεὶς ν' ἀπελπίζεται, ἀλλὰ νὰ φροντίζει νὰ διορθωθεῖ, (σ. 242).

ΤΟΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἐρωτᾶ κανεὶς τοὺς πατέρες γιὰ τοὺς λογισμούς του καὶ ἂν ἀκόμη νομίζει ὅτι δὲν θὰ μπορέσει νὰ ἐκπληρώσει τὶς ἐντολές τους, (σ. 244).

ΤΟΓ'. Γιὰ τὴν ψευδώνυμη γνώση, (σ. 246).

ΤΟΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τοὺς πατέρες νὰ προσεύχονται γιὰ μᾶς, γιατὶ ὁ Θεὸς εἰσακούει τὶς δεήσεις τους, (σ. 246).

ΤΟΕ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει «ἐλευθερία στοὺς λογισμούς», καὶ ὅτι ἡ ἐρώτηση πρὸς τοὺς πατέρες πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τοὺς ἴδιους ποὺ ἔχουν τοὺς λογισμούς, (σ. 250).

ΤΟϚ'. Γιὰ τὴ σημασία τῆς ἐλευθερίας στὰ πράγματα, (σ. 250).

ΤΟΖ'. Ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξετάζει ἐὰν ἡ ἐλευθερία πρὸς τὰ πράγματα σκανδαλίζει ἢ ὄχι κάποιον καὶ νὰ ἐνεργεῖ ἀνάλογα, (σ. 254).

ΤΟΗ'. Γιὰ τὴν ἐλευθερία, καὶ ὅτι αὐτὴ συμφέρει ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐντολή, (σ. 254).

ΤΟΘ'. Ὅτι ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας εἶναι ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἀποκοπὴ τῶν θελημάτων καὶ δικαιωμάτων, συνοδευόμενα ἀπὸ ταπείνωση, ὑπακοὴ καὶ ὑποταγή, (σ. 256).

ΤΠ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει "ἀποκοπὴ θελήματος", (σ. 258).

ΤΠΑ'. Ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ διορθώνει τοὺς μεγάλους λογισμοὺς (πορνεία, ἀσέλγεια, φθόνο κλπ.) χωρὶς νὰ παραβλέπει καὶ τοὺς λεπτοὺς λογισμούς, (σ. 258).

ΤΠΒ'. Ὅτι ὁ δισταγμὸς πρὸς τὶς ἀποκρίσεις τῶν γερόντων εἶναι δεῖγμα ἀπιστίας, (σ. 260).

ΤΠΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωροῦμε ἀργὰ τὰ λόγια τῶν ἁγίων, ἀλλὰ ἐνεργὰ καὶ λεγόμενα κατὰ Θεόν, (σ. 266).

ΤΠΔ'. Ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ προσεύχεται μὲ αὐθεντία πρὸς θεραπεία πάθους του, (σ. 270).

ΤΠΕ'. Ὅτι κατὰ τὴν προσευχὴ πρέπει νὰ ζητεῖ κανεὶς ἐκεῖνο ποὺ συμφέρει στὴν ψυχή του, (σ. 272).

ΤΠϚ'. Ὅτι πρέπει ὅταν παραδίδεται κά-

ποιος ἀπὸ ἅγιο στὸν Θεὸ νὰ πιστεύει ὅτι ἔχει βοηθὸ τὸν Θεό, χωρὶς αὐτὸ νὰ τὸν καθιστᾶ ράθυμο, ἀλλὰ νὰ λαμβάνει καὶ ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα προστασίας τοῦ ἑαυτοῦ του, (σ. 274).

ΤΠΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ στηρίζεται στὴν πίστη ἄλλων, ἀλλὰ νὰ συνεισφέρει καὶ ὁ ἴδιος τὴ δική του πίστη πρὸς τὸν Θεό, (σ. 278).

ΤΠΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ συνεισφορὰ τῆς πίστεώς του πρὸς τὸν Θεό, (σ. 280).

ΤΠΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι αἴτιοι τῶν κακῶν τους, καὶ ὄχι ὁ Θεὸς ἢ οἱ ἅγιοί του, (σ. 284).

Τϟ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀναθέτομε ὅλη τὴν ἐλπίδα καὶ μέριμνά μας στὸν Θεό, (σ. 284).

ΤϟΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ρίχνομε τὸν ἑαυτό μας στοὺς κινδύνους καὶ πειρασμούς, ἀλλὰ πρέπει νὰ προφυλαγόμαστε· ἐπίσης γιὰ τὴ διάκριση τῶν πειρασμῶν, (σ. 286).

ΤϟΒ'. Γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν πειρασμῶν κατὰ παραχώρηση Θεοῦ καὶ ἀπὸ δικό μας θέλημα, (σ. 290).

ΤϟΓ. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς ὅλα νὰ τὰ κάνει μὲ φόβο Θεοῦ, (σ. 292).

ΤϟΔ'. Γιὰ τὴ διάκριση τῆς κατὰ Θεὸν κατανύξεως καὶ τῆς προερχόμενης ἀπὸ διαβολικὴ ἐνέργεια, (σ. 294).

ΤϟΕ'. Γιὰ τὸν κατάλληλο καιρὸ πρὸς μνήμη τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ πρὸς κατάνυξη καὶ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν, (σ. 296).

Τϟϛ. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀναθέτομε στὸν Θεὸ τὰ παραπτώματα ποὺ λησμονοῦμε καὶ νὰ ζητοῦμε τὴ συγχώρηση αὐτῶν, (σ. 298).

ΤϟΖ'. Ὅτι ἡ διόρθωση τοῦ ἐλέγχου μὲ ἔργα προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ γίνεται πρὸς σωτηρία μας, ἐνῶ ἡ μὴ διόρθωση μὲ ἔργα προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴ τοῦ διαβόλου πρὸς κατάκρισή μας, (σ. 300).

ΤϟΗ'. Γιὰ τὴν ἀπώλεια πράγματος καὶ ἀναζήτηση αὐτοῦ, (σ. 300).

ΤϟΘ'. Γιὰ τὴν ἐξαγόρευση καὶ συγχώρηση ἁμαρτιῶν, (σ. 302).

Υ'. Γιὰ τὰ αἴτια ψυχῆς ποὺ ἔχει πολλὰ τραύματα καὶ δὲν κλαίει αὐτά, (σ. 302).

ΥΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι κάθε καλὸ πρᾶγμα ποὺ δὲν γίνεται γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ μόνο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἔχει ἀναμιγμένο καὶ τὸ θέλημα τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι μιαρὸ καὶ ἀποφευκτὸ στὸν Θεό, (σ. 304).

ΥΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ εὔκολη ἐκμάθηση τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν διάβολο, ἀλλ' εἶναι σπέρμα τοῦ Θεοῦ, (σ. 306).

ΥΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι κάθε ἀγαθὸ δώρημα πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 308).

ΥΔ'. Γιὰ τὴν κατ' ἀξίαν εὐχαρίστηση τοῦ Θεοῦ ἀπὸ δίκαιους καὶ ἁμαρτωλούς, (σ. 308).

ΥΕ'. Γιὰ τὴ διάκριση ἀγαθοῦ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγαθοῦ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν διάβολο πρὸς ἀπάτη, (σ. 312).

Υϛ. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ νὰ διακρίνει καὶ ν' ἀποφύγει κανεὶς τὸν κίνδυνο ἀπὸ τὸ ἀγαθὸ ποὺ νομίζεται ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸν διάβολο, (σ. 314).

ΥΖ'. Γιατὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ διακρίνει ἂν ἕνα πρᾶγμα εἶναι ἀγαθὸ ἢ ὄχι, (σ. 314).

ΥΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι κάθε ἀγαθὸ ἀποκτᾶται μὲ θλίψη, (σ. 316).

ΥΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κάθε ἀγαθὸ νὰ ἀποδίδεται στὸν Θεό, (σ. 318).

ΥΙ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ταπεινώνομε τὸν λογισμό μας γιὰ κάθε ἀγαθὸ ποὺ κάνομε, (σ. 320).
ΥΙΑ'. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς ν' ἀποφύγει τὴν ὑψηλοφροσύνη ὅταν ἐκτελεῖ κάποια ἐντολή, (σ. 322).
ΥΙΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑψηλοφρονοῦμε ὅταν συμβεῖ κάποτε νὰ μακροθυμήσομε καὶ νὰ λησμονοῦμε τὸν Θεό, (σ. 324).
ΥΙΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν παροργίζεται ὁ Θεὸς ἐὰν πρὸς ταπείνωσή μας ἀποδώσομε τὴ μακροθυμία μας στὸν διάβολο καὶ ὄχι στὸν Θεό, (σ. 326).
ΥΙΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ τυχὸν γινόμενες ὀπτασίες στὸν ἁμαρτωλὸ προέρχονται ἀπὸ τοὺς δαίμονες, (σ. 326).
ΥΙΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν γίνονται ὀπτασίες στοὺς ἁμαρτωλούς, ἀλλὰ μόνο στοὺς ἁγίους, (σ. 328).
ΥΙϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ διάβολος δὲν μπορεῖ κατὰ τὶς ὀπτασίες ἢ τὰ ὄνειρα νὰ δείξει τὸν Χριστὸ ἢ τὴν ἁγία Κοινωνία, (σ. 328).
ΥΙΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὅπου ὑπάρχει ὁ Θεὸς κακὸ δὲν ὑπάρχει, (σ. 330).
ΥΙΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύομε στὰ ἐνύπνια, (σ. 332).
ΥΙΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε προσεκτικοὶ καὶ ὅταν ἀκόμα οἱ πονηροὶ λογισμοὶ δὲν μᾶς βλάπτουν, (σ. 332).
ΥΚ'. Γιὰ τὸ ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα δὲν ἐνοικεῖ στοὺς ἁμαρτωλούς, (σ. 332).
ΥΚΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν προσεύχεται κανεὶς κατὰ Θεὸν οὔτε καὶ βοήθεια λαμβάνει ὅταν κατὰ τὴν προσευχὴ ἐπαίρεται ὁ λογισμός του, (σ. 334).
ΥΚΒ'. Γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ μακροθυμίας ὡς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς προσευχῆς μὴ κατὰ Θεόν, (σ. 336).
ΥΚΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑψηλοφρονοῦμε κατὰ τὴν ψαλμωδία, (σ. 336).
ΥΚΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ἀδιαλείπτως καὶ χωρὶς ἔπαρση νὰ ἐπικαλούμαστε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κατὰ τὶς θλίψεις μας, (σ. 338).
ΥΚΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἐπικαλούμαστε πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κι ὅταν ἀκόμα φαίνεται νὰ ἔχομε εἰρήνη, (σ. 340).
ΥΚϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποδεχόμαστε τοὺς ἐπαίνους τῶν ἀνθρώπων, (σ. 342).
ΥΚΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κατὰ τὴν ψαλμωδία, τὴν προσευχὴ καὶ ἀνάγνωση νὰ περιφρονοῦμε τοὺς ἄτοπους λογισμοὺς καὶ νὰ ἐπικαλούμαστε τὴ βοήθει τοῦ Θεοῦ, (σ. 344).
ΥΚΗ'. Γιὰ τὸ πῶς ἀποκτᾶ κανεὶς κατάνυξη κατὰ τὴν προσευχή, τὴν ἀνάγνωση καὶ τὴν ψαλμωδία, (σ. 346).
ΥΚΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ἡ ψαλμωδία νὰ γίνεται μὲ νήψη καὶ χωρὶς ρεμβασμούς, (σ. 348).
ΥΛ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἐπαρκεῖ πρὸς βοήθειά μας κατὰ τὶς θλίψεις καὶ μόνο ἡ ἐπίκληση ἢ ἀνάμνηση τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, (σ. 348).
ΥΛΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει, ὅταν δὲν μποροῦμε νὰ ἔχομε διαρκῶς τὴν κατὰ Θεὸν νήψη, νὰ παραδίδομε τὴ μελέτη τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ γλώσσα, (σ. 350).
ΥΛΒ'. Γιὰ τὴ διαφορὰ τοῦ ν' ἀφήσει κανεὶς τοὺς λογισμοὺς νὰ μποῦν μέσα του καὶ τοῦ νὰ ἀποκόψει αὐτούς, (σ. 352).
ΥΛΓ'. Γιὰ τὴν προσκύνηση τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Μαρτύρων, (σ. 354).
ΥΛΔ'. Ὅτι ἡ παράκληση πρὸς τὸν Θεὸ πρέπει νὰ γίνεται μὲ πρόφαση τὴν προσευχή, καὶ ὄχι μὲ πρόφαση τὴ δει-

λία, (σ. 354).
ΥΛΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει ἡ δειλία οὔτε νὰ μᾶς παρακινεῖ σὲ προσευχή, οὔτε νὰ μᾶς ἀποτρέπει ἀπὸ αὐτήν, (σ. 356).
ΥΛϚ'. Γιὰ τὸ πόσες φορὲς πρέπει νὰ κατασφραγίζει κανεὶς τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, (σ. 356).
ΥΛΖ'. Γιὰ τὸ ἂν μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνει τὸν σταυρό του μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι, (σ. 358).
ΥΛΗ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς κατὰ τὴν προσευχὴ γιὰ πολλὰ πρόσωπα ν' ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ καθενὸς ξεχωριστά, (σ. 358).
ΥΛΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς προσευχῆς πρέπει νὰ εἶναι, καὶ ὅταν ἀκόμη αὐτὴ ἐπιμηκύνεται, νὰ γίνει ἐκεῖνο ποὺ ζητᾶμε κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, (σ. 360).
ΥΜ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ προσεύχεται κανεὶς ὅταν ἡ προσευχὴ ἀναφέρεται στὴν εὐσεβῆ ρύθμιση πραγμάτων, (σ. 360).
ΥΜΑ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κατὰ τὴν προσευχὴ νὰ στρεφόμαστε πρὸς ἀνατολάς, (σ. 362).
ΥΜΒ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι γιὰ τὸ κάθε ἁμάρτημά μας νὰ λέμε τὸ "ἥμαρτον", (σ. 362).
ΥΜΓ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν κατὰ τὴν προσευχὴ ρέμβεται ἢ πλανᾶται, (σ. 364).
ΥΜΔ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν κυριευθεῖ κατὰ τὴν προσευχὴ ἀπὸ ρεμβασμό, (σ. 366).
ΥΜΕ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς κατὰ τὴν ψαλμωδία ὅταν εἰρηνεύει ἢ ρέμβεται ὁ λογισμός του, (σ. 366).
ΥΜϚ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν κατὰ τὴ στιχολογία θέλει νὰ κατανοήσει τὰ λεγόμενα καὶ τοῦ συμβαίνει πόλεμος πρὸς τὸν ἀδελφό, (σ. 368).
ΥΜΖ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς κατὰ τὴν ψαλμωδία ὅταν δὲν ξεύρει τοὺς ψαλμούς, (σ. 368).
ΥΜΗ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν μπαίνει στὴν καρδιὰ πονηρὸς λογισμὸς καὶ πῶς ἀπομακρύνεται αὐτός, (σ. 370).
ΥΜΘ'. Γιὰ τὸ τί σημαίνει "κίνηση" στὶς περιπτώσεις πονηρῶν λογισμῶν, (σ. 372).
ΥΝ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ἂν θέλει νὰ σωθεῖ, (σ. 374).
ΥΝΑ'. Διευκρινίσεις γιὰ τὸν λόγο τοῦ Γέροντα, "ὁ θέλων τρεχέτω", (σ. 376).
ΥΝΒ'. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς ἀκηδίας καὶ νυσταγμοῦ ἀδελφοῦ κατὰ τὴν Πεντηκοστή, (σ. 376).
ΥΝΓ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ κρίνει κάποιον γιὰ ἄτοπη πράξη του, (σ. 378).
ΥΝΔ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζεται ἡ τυχὸν ταραχὴ κατὰ τὶς συναντήσεις μὲ ἄλλον, (σ. 380).
ΥΝΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ ταραχὴ γιὰ μὴ εὔλογη αἰτία δὲν εἶναι κατὰ Θεόν, καὶ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται αὐτή, (σ. 384).
ΥΝϚ'. Γιὰ τὴ φαινομενικὴ διαφορὰ τῆς πίστεως καὶ ταπεινώσεως τοῦ ἑκατόνταρχου καὶ τοῦ Ἀβραάμ, (σ. 388).
ΥΝΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ παρακαλοῦμε καὶ νὰ ἐπιζητοῦμε τὶς ἐπισκέψεις τῶν ἁγίων, (σ. 390).
ΥΝΗ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι παρρησία καὶ τί γέλωτας ἀπρεπής, (σ. 392).
ΥΝΘ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι πρέπουσα ἱλαρότητα καὶ πῶς πρέπει νὰ τὴν χρησιμοποιεῖ ὁ ἁμαρτωλός, (σ. 394).

ΥΞ'. Γιὰ τὸ ποιὸς εἶναι ὁ κενόδοξος καὶ ποιὸς ὁ ὑπερήφανος, καὶ πῶς φθάνει κανεὶς στὴν ὑπερηφάνεια, (σ. 396).
ΥΞΑ'. Γιὰ τοὺς κλαυθμοὺς καὶ τὴν κατάνυξη, καὶ γιὰ τὸν σωματικὸ πόλεμο, (σ. 396).
ΥΞΒ'. Γιὰ τὴν ταπείνωση· πῶς ἀποκόπτει κανεὶς τὰ πάθη τῆς γαστριμαργίας καὶ φιλαργυρίας, καὶ γιὰ τὸν κλαυθμὸ καὶ τὴν κατάνυξη, (σ. 398).
ΥΞΓ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ πολυπραγμονεῖ κανεὶς περὶ τὰ θεῖα μυστήρια, καὶ ἂν ὁ ἁμαρτωλὸς ποὺ προσέρχεται σ' αὐτὰ κατακρίνεται, (σ. 402).
ΥΞΔ'. Γιὰ τὴν ἀνοχὴ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς συμμετοχὴ τοῦ Ἰούδα στὸν μυστικὸ δεῖπνο, καὶ ἂν οἱ ἁμαρτωλοὶ μποροῦν νὰ προσέρχονται στὰ θεῖα μυστήρια, (σ. 404).
ΥΞΕ'. Γιὰ τὸ ἂν ἡ μεταμέλεια τοῦ Ἰούδα ἦταν μετάνοια ἢ ὄχι, (σ. 408).
ΥΞϚ'. Τί σημαίνει "θέλημα Θεοῦ" καὶ τί "παραχώρηση", καὶ ποιὰ τὰ ἀποτελέσματά τους, (σ. 408).
ΥΞΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει οἱ διάφοροι πειρασμοὶ ν' ἀντιμετωπίζονται μὲ ἀταραξία καὶ νὰ παραδίδονται στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, (σ. 410).
ΥΞΗ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζονται οἱ ρυπαροὶ λογισμοί, (σ. 410).
ΥΞΘ'. Γιὰ τὴ διήγηση πάντοτε ἢ μὴ τῶν διηγημάτων τῆς Γραφῆς καὶ τοῦ βίου τῶν πατέρων, (σ. 412).
ΥΟ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ ὁμιλεῖ κανεὶς ἀπὸ τὰ μέσα διηγήματα, (σ. 414).
ΥΟΑ'. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ὁμιλίας ἀπὸ τὰ μέσα διηγηματα καὶ ἰδίως τῆς πολυλογίας κατὰ τὶς τυχὸν ὁμιλίες αὐτῶν, (σ. 416).
ΥΟΒ'. Ὅτι ὅταν κάποιος συμβεῖ νὰ βρεθεῖ μεταξὺ κάποιων ποὺ συζητοῦν γιὰ κοσμικὰ ἢ πνευματικὰ πράγματα, θὰ πρέπει τὰ λόγια του νὰ εἶναι λίγα καὶ νὰ μὴ προκαλοῦν βλάβη ψυχῆς, (σ. 416).
ΥΟΓ'. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς μὲ ταραχὴ συνομιλίας μὲ κάποιον, (σ. 418).
ΥΟΔ'. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ λόγου, "ἐὰν ὁ λογισμὸς αἰσθάνεται ταραχὴ μέχρι τριχός", ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν πονηρό, (σ. 418).
ΥΟΕ'. Γιὰ τὴν ἐλευθερία κατὰ τὴν ἐξομολόγηση τῶν λογιασμῶν, (σ. 420).
ΥΟϚ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγεται ὁ λόγος ποὺ περιέχει ἁμαρτία ἢ ὁδηγεῖ σὲ κενοδοξία, (σ. 422).
ΥΟΖ'. Γιὰ τὸ τί εἶναι «δικαίωμα", (σ. 422).
ΥΟΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγεται κάθε λογισμὸς ἢ πρᾶγμα κακό, (σ. 424).
ΥΟΘ'. Γιὰ τὸ πόσες φορὲς πρέπει νὰ ἐπικαλεῖται κανεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ βάρους ἀπὸ τὸν λογισμό, (σ. 426).
ΥΠ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ταραχῆς τὸ κάθε τι νὰ γίνεται μὲ προσοχὴ καὶ φόβο Θεοῦ, (σ. 426).
ΥΠΑ'. Γιὰ τὸ πότε ἡ σιωπὴ εἶναι καλὴ καὶ πότε βλαβερή, (σ. 428).
ΥΠΒ'. Γιὰ τὸ αὐτεξούσιο τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐξαναγκάζει κάποιον νὰ κάνει τὸ δίκαιο, (σ. 428).
ΥΠΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ βαστάζομε μὲ ἀταραξία τὶς τυχὸν ὕβρεις τῶν συνανθρώπων μας, (σ. 430).
ΥΠΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, ὡς θεοὶ καὶ αὐτοί, ἐνεργοῦν κατ' ἀναλογία μὲ ἐκεῖνον, (σ. 434).
ΥΠΕ'. Συμβουλὲς πρὸς ἀδελφὸ νὰ διαλέξει μόνος του τὸν τόπο τῆς κατοικήσεώς του, (σ. 436).

ΥΠϚ. Συμβουλὲς πρὸς ὀρθὴ ρύθμιση συμφωνίας μεταξὺ δύο ἀδελφῶν, (σ. 438).

ΥΠΖ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ ἀδελφὸς νὰ φιλοκαλεῖ τὸ κελλί του, (σ. 440).

ΥΠΗ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀντιμετωπίζομε μὲ ὑπομονὴ τὶς δοκιμασίες καὶ ν' ἀποφεύγομε τὶς κατακρίσεις, (σ. 442).

ΥΠΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ὀργίζεται ἄλογα, (σ. 444).

Υϟ'. Συμβουλὲς πρὸς ἀδελφοὺς πῶς νὰ συμπεριφερθοῦν πρὸς γέροντα ἀδελφὸ ποὺ ἐγκατέλειψε παραπονούμενος τὸ κοινόβιο, (σ. 446).

ΥϟΑ'. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει ὁ παραπάνω ἀδελφὸς ἐὰν μετανοεῖ γιὰ τὴ φυγή του, ἀλλὰ ντρέπεται νὰ ἐπιστρέψει, (σ. 448).

ΥϟΒ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ἀποδέχεται τὴ μετάνοια ὅλων, (σ. 448).

ΥϟΓ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ προσερχόμαστε στὸν Θεὸ μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἐπιχορηγὸς τῆς δυνάμεως στὸν ἀγώνα μας, (σ. 450).

ΥϟΔ'. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ θορυβεῖται ἀπὸ τὶς φαντασίες τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ν' ἀντιμετωπίζει αὐτὲς μὲ ἀνδρεία, (σ. 450).

ΥϟΕ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ μοναχὸς ν' ἀγωνίζεται νὰ μὴ ἐκπέσει ἀπὸ τὴ στρατεία ποὺ ἔχει κληθεῖ, (σ. 452).

ΥϟϚ. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ πειρασμοὶ δίνονται πρὸς δοκιμασία καὶ ὠφελοῦν πάρα πολὺ τὸν πειραζόμενο, (σ. 456).

ΥϟΖ'. Εὐχὴ τοῦ γέροντα πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ ἀδελφὸ νὰ τὸν ἐνδυναμώσει καὶ νὰ τὸν ἀναδείξει γνήσιο καὶ δόκιμο στρατιώτη, (σ. 458).

ΥϟΗ'. Συμβουλὲς πρὸς ἀδελφὸ πρὸς ἀποβολὴ τῶν παθῶν καὶ ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν, (σ. 460).

ΥϟΘ'. Γιὰ τὸ ὅτι αὐτὸς ποὺ προσέρχεται στὴ δουλεία τοῦ Κυρίου πρέπει νὰ γνωρίζει ὅτι ἡ εὐδοκίμηση κοντὰ σ' αὐτὸν γίνεται μὲ τὴν ὑπομονὴ στὶς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμούς, (σ. 462).

Φ'. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ λογισμοῦ τῆς πορνείας, (σ. 464).

ΦΑ'. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγεται ἡ ὀργὴ καὶ οἱ κινήσεις τοῦ σώματος κατὰ τὴ συνομιλία μὲ τὸν συνάνθρωπό μας, (σ. 466).

ΦΒ'. Γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς γαστριμαργίας καὶ τῆς φιλαργυρίας καὶ τῶν ἄλλων παθῶν, (σ. 466).

ΦΓ'. Γιὰ τὴ δίαιτα καὶ τὸν ὕπνο, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ταραχή, (σ. 468).

ΦΔ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἀδελφὸς νὰ ἐρωτᾶ ἢ μὴ ἄλλον γέροντα γιὰ τοὺς λογισμούς του, (σ. 470).

ΦΕ'. Γιὰ τὸ πῶς ἀποβάλλεται ἡ εὔκολη ροπὴ πρὸς ὀργή, (σ. 472).

ΦϚ. Προσευχὴ τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ δύο ἀδελφούς, (σ. 472).

ΦΖ'. Προσευχὴ τοῦ Γέροντα γιὰ ἀδελφὸ γιὰ νὰ τὸν ἐνισχύσει στὴν ἀδυναμία του καὶ ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν ὀλιγωρία, (σ. 474).

ΦΗ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς ἢ ὄχι νὰ προσεφεύγει σὲ γιατροὺς καὶ νὰ χρησιμοποιεῖ φάρμακα, (σ. 476).

ΦΘ'. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς ραθυμίας καὶ πῶς ἀπαλλάσσεται κανεὶς ἀπὸ αὐτήν, (σ. 476).

ΦΙ'. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς λησμονῆς καὶ τῶν σκιρτημάτων τοῦ σώματος, (σ. 478).

ΦΙΑ'. Ὅτι ἡ ἀπομάκρυνση τῶν παθῶν γίνεται μὲ συνεχῆ ἐπαγρύπνηση καὶ ἀδιάλειπτη προσφυγὴ πρὸς τὸν Θεό· καὶ γιὰ τὴ διατροφή, (σ. 480).

ΦΙΒ'. Γιὰ τὰ βρώματα, τὴ νηστεία, καὶ

τὰ δάκρυα, (σ. 484).
ΦΙΓ΄. Προσευχὴ τοῦ Γέροντα πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὰ πάθη του, (σ. 486).
ΦΙΔ΄. Ὅτι ἡ προσφυγὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦ ἀπαλλάσσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ πάθη του, (σ. 488).
ΦΙΕ΄. Προσευχὴ τοῦ Γέροντα πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀδελφοῦ ἀπὸ πάθος του, (σ. 490).
ΦΙϚ΄. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ταχεῖα θεραπεία ἀδελφοῦ ἀπὸ πάθος του, (σ. 490).
ΦΙΖ΄. Παραινέσεις πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀδελφοῦ ἀπὸ θλίψη καρδίας, (σ. 90).
ΦΙΗ΄. Γιὰ τὴ διατροφὴ καὶ τὸν κατάλληλο καιρὸ λήψεως αὐτῆς, (σ. 492).
ΦΙΘ΄. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς ἀτονίας κατὰ τὶς νυχτερινὲς ψαλμωδίες, (σ. 494).
ΦΚ΄. Γιὰ τὸ ἂν προέρχεται ἀσθένεια ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 496).
ΦΚΑ΄. Γιὰ τὶς ἀπὸ ἀμέλεια καὶ ἀταξία ἀρρώστιες καὶ αὐτὲς ποὺ παραχωροῦνται ἀπὸ τὸν Θεὸ πρὸς παιδεία, (σ. 496).
ΦΚΒ΄. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ ν' ἀντιμετωπίσει κανεὶς τὶς ἀπὸ τὴ φύση τους ἀσθένειες τὶς ἀναμιγμένες καὶ ἀπὸ δαιμονικὴ ἐνέργεια, (σ. 498).

****

Τόμος 10Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1986.
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΑΓΙΩΝ
ΒΑΡΣΑΝΟΥΦΙΟΥ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ (ΦΚΓ΄-ΩΜ΄).

ΦΚΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζει κανεὶς τροφὴ ποὺ τὴ σιχαίνεται, (σ. 6).
ΦΚΔ΄. Γιὰ τὴν περιφρόνηση καὶ περίθαλψη τοῦ σώματος, (σ. 6).
ΦΚΕ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἐκείνων ποὺ βλάπτουν τὸ σῶμα, (σ. 8).
ΦΚϚ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ τρώγει κανεὶς τὰ παρατιθέμενα μὲ εὐχαριστία καὶ ὄχι μὲ πάθος, (σ. 8).
ΦΚΖ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζει κανεὶς τὸ πάθος γιὰ τὴν τροφὴ γιὰ νὰ μὴ πέσει σὲ ἀπιστία, (σ. 10).
ΦΚΗ΄. Γιὰ τὴν τροφὴ τὴν παρατιθέμενη στὴν τράπεζα, (σ. 12).
ΦΜΘ΄. Συστάσεις πρὸς ἀδελφὸ νὰ φροντίσει ν' ἀποκτήσει ταπείνωση, (σ. 42).
ΦΝ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἀντιρρήσεως τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὸν ἀββᾶ τους, (σ. 46).
ΦΝΑ΄. Γιὰ τὴν ὑπακοὴ τῶν ἀδελφῶν στὸν ἀββᾶ τους, (σ. 50).
ΦΝΒ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ παιδεύεται μὲ βαρειὰ τιμωρία ὁ μαθητὴς ποὺ ἀντιλέγει, (σ. 50).
ΦΝΓ΄. Συστάσεις πρὸς ἀδελφὸ πρὸς ἐκδίωξη τῶν κακῶν λογισμῶν του, (σ. 52).
ΦΝΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν συμφέρει σὲ ἀδελφὸ νὰ φύγει ἀπὸ τὸ κοινόβιο καὶ ν' ἀσκήσει σιωπή, (σ. 56).
ΦΝΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχει ὁ μοναχὸς δικό του θέλημα γιὰ κάποιο πρᾶγμα, (σ. 58).
ΦΝϚ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ ὁ ἀδελφὸς ὅταν ἔχει δικό του θέλημα γιὰ κάποιο πρᾶγμα καὶ τοῦ ἀνατίθεται ἀπὸ τὸν ἀββᾶ του ἡ ἐκτέλεση αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἢ ἄλλου, (σ. 58).
ΦΝΖ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ ἀδελφὸς ὅταν ἔχει δικό του θέλημα γιὰ κάποιο πρᾶγμα νὰ περιμένει νὰ λάβει ἐντολὴ τοῦ ἀββᾶ του, (σ. 60).
ΦΝΗ΄. Γιὰ τὴν καταφυγὴ στὸν Θεὸ ὅταν

ἀνεβαίνουν λογισμοὶ κακοί, (σ. 60).
ΦΝΘ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιδρᾶ κανεὶς ὅταν κακολογεῖται, (σ. 62).
ΦΞ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν καταλαλεῖ κάποιον καὶ ἔλθει σὲ νήψη, (σ. 62).
ΦΞΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν κατακρίνεται ἐκεῖνος ποὺ δὲν καταλαλεῖ, ἀλλ' ἀκούει εὐχάριστα τὴν καταλαλιά, (σ. 64).
ΦΞΒ΄. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς ἀκηδίας καὶ πῶς ἀποφεύγεται αὐτή, (σ. 64).
ΦΞΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται ἡ ἀκηδία, (σ. 66).
ΦΞΔ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται ὁ νυσταγμός, (σ. 66).
ΦΞΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ἐπικαλεῖται τὸν Θεὸ στὶς περιπτώσεις πονηρῶν λογισμῶν, (σ. 68).
ΦΞς. Συστάσεις πρὸς ἀδελφὸ ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ κοινόβιο καὶ ἐπανῆλθε, (σ. 68).
ΦΞΖ΄. Αἴτηση ἀδελφοῦ πρὸς τὸν γέροντα νὰ προσευχηθεῖ γι' αὐτὸν καὶ νὰ τὸν βοηθήσει στὶς δυσκολίες του, (σ. 70).
ΦΞΗ΄. Δέηση τοῦ ἀββᾶ πρὸς τὸν Γέροντα νὰ προσευχηθεῖ γιὰ νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ὁ δύσκολος καιρός, (σ. 74).
ΦΞΘ΄. Δέηση τῶν πατέρων πρὸς τὸν Γέροντα γιὰ τὸν κόσμο, (σ. 74).
ΦΟ΄. 'Απάντηση τοῦ γέροντα 'Ιωάννη πρὸς ἀδελφὸ ποὺ τὸν ἐρώτησε ἂν χρειάζεται κάτι. 'Ακολουθοῦν διηγήσεις γιὰ τοὺς γέροντες καὶ γιὰ τὸν ἀββᾶ Σέριδο, (σ. 78).
ΦΟΑ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργήσει κανεὶς ὅταν θέλει ν' ἀναχωρήσει στὴν ἡσυχία, (σ. 86).
ΦΟΒ΄. 'Ερώτηση φιλόχριστου, ποὺ ἤθελε νὰ ἡσυχάσει, πρὸς τὸν Γέροντα, γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ τακτοποιήσει τὰ τῆς περιουσίας του πρῶτα καὶ μετὰ ν' ἀναχωρήσει, (σ. 86).
ΦΟΓ΄. Παράκληση φιλόχριστου πρὸς τὸν Γέροντα νὰ προσευχηθεῖ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του, (σ. 94).
ΦΟΔ΄. Γιὰ τὰ ὅσα συνέβηκαν σχετικὰ μὲ τὸν ἀββᾶ Αἰλιανὸ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀββᾶ Σέριδου, (σ. 98).
ΦΟΕ΄. Γιὰ τὴν εἴσοδο τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ στὸ μοναχικὸ σχῆμα, τὴ χειροτονία του σὲ πρεσβύτερο καὶ ἀνάθεση τῆς ἡγουμενίας, καὶ γιὰ τὴν πρώτη ἐπίσκεψη σ' αὐτὸν τοῦ ἀββᾶ 'Ιωάννη, (σ. 102).
ΦΟς. 'Εξήγηση πρὸς τὸν ἀββᾶ Αἰλιανὸ ἀπὸ τὸν γέροντα 'Ιωάννη γιατί ἔγινε ἀποδεκτὴ ἡ παραίτηση ἀπὸ τὴν ἡγουμενία τοῦ κοινοβίου τῶν τριῶν πρώτων κληρονόμων καὶ ἀνατέθηκε σ' αὐτόν, (σ. 106).
ΦΟΖ΄. 'Ο ἀββᾶς Αἰλιανὸς ζητᾶ ἀπὸ τὸν γέροντα 'Ιωάννη νὰ τοῦ πεῖ τί νὰ πεῖ στοὺς ἀδελφούς, (σ. 108).
ΦΟΗ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει ὁ ἀββᾶς Αἰλιανὸς ὅταν εὐλογεῖ τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἂν πρέπει νὰ καταφιλᾶ τὰ κεφάλια τους, (σ. 110).
ΦΟΘ΄. Γιὰ τὸ ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ πρὸς τοὺς ἀδελφούς, (σ. 112).
ΦΠ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ εἶναι ὁ κανονάρχης καὶ οἰκονόμος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, (σ. 114).
ΦΠΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ὁ ἔλεγχος ἀδελφοῦ νὰ γίνεται μπροστὰ σὲ ἀδελφοὺς ἢ ὄχι, (σ. 114).
ΦΠΒ΄. Γιὰ τὸ πῶς σώζεται ὅταν κανεὶς δείξει ὑπομονὴ στὸ κοινόβιο καὶ ποιὸ τὸ ἐπὶ πλέον σ' ἐκεῖνον ποὺ κατοικεῖ σὲ τόπο ὅπου ὑπάρχουν ἅγιοι πατέρες, (σ. 114).

ΦΠΓ΄. Προτροπὲς τοῦ Γέροντα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ κοινοβίου μέσω τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ γιὰ ὑπομονὴ καὶ ὑπακοή, (σ. 116).

ΦΠΔ΄. Γιὰ τὸν τρόπο συναντήσεως τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ μὲ τοὺς κοσμικούς, τοὺς πατέρες καὶ τοὺς ἀδελφούς, (σ. 118).

ΦΠΕ΄. Γιὰ σαρκικὴ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση κατὰ Θεόν. (σ. 122).

ΦΠϚ. Αἴτηση τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ πρὸς τοὺς γέροντες νὰ προσευχηθοῦν γι' αὐτόν, ὥστε ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν ὑψηλοφροσύνη, (σ. 124).

ΦΠΖ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ φιλοξενία καὶ νὰ ἐκτελεῖται ἡ ἐντολὴ γιὰ τοὺς φτωχούς, (σ. 124).

ΦΠΗ΄. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν πρέπει νὰ γίνονται δεκτοὶ στὸ κοινόβιο οἱ περιπλανώμενοι μοναχοί, (σ. 126).

ΦΠΘ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζονται οἱ περιπλανώμενοι μοναχοὶ ὅταν ἐπιμένουν νὰ εἰσέλθουν σὲ κοινόβιο, (σ. 126).

Φϟ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ γίνονται δεκτοὶ οἱ μὴ γνωστοὶ στὸ κοινόβιο, (σ. 128).

ΦϟΑ΄. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἀδελφοῦ ποὺ σκανδάλισε τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ κοινοβίου, (σ. 128).

ΦϟΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνονται δεκτοὶ στὸ κοινόβιο ἐκεῖνοι ποὺ δὲν συντελοῦν στὴν ὠφέλεια τῶν ψυχῶν τῶν ἀδελφῶν, (σ. 130).

ΦϟΓ. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται δεκτὸς μοναχὸς ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ κοινόβιο καὶ θέλει νὰ ἐπιστρέψει, ἐφόσον ἡ προηγούμενη παραμονή του ἦταν ἐνοχλητικὴ στοὺς ἀδελφούς, (σ. 130).

ΦϟΔ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ δέχεται ὁ ἀββᾶς πράγματα προσφερόμενα ἀπὸ λαϊκούς, (σ. 132).

ΦϟΕ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνονται ἀποδεκτὲς στὸ κοινόβιο γυναῖκες καὶ μητέρες τῶν ἀδελφῶν, (σ. 132).

ΦϟϚ. Γιὰ τὴν παράβαση ἢ μὴ ἐντολῶν τοῦ γέροντα ἀπὸ τὸν ἀββᾶ Αἰλιανό, (σ. 136).

ΦϟΖ΄. Γιὰ τὴν ἀλλαγὴ ἢ μὴ ὁρισμένου κακονισμοῦ τῆς μονῆς, (σ. 136).

ΦϟΗ΄. Αἴτηση τοῦ ἀββᾶ Αἰλιανοῦ πρὸς τὸν Γέροντα πρὸς βοήθειά του μετὰ τὸ θάνατό του, (σ. 138).

ΦϟΘ΄. Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Θεὸς κρύβει κάποτε πράγματα ἀπὸ τοὺς ἁγίους, (σ. 140)

Χ΄. Ἀπαντήσεις σχετικὲς μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Ὠριγένη, τοῦ Διδύμου καὶ τοῦ Εὐαγρίου, (σ. 142).

ΧΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ αἱρετικὲς διδασκαλίες εἶναι διδαχὲς τοῦ διαβόλου καὶ πρέπει ν' ἀποφεύγονται, (σ. 148).

ΧΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ διαβάζονται τὰ δογματικὰ ἔργα τοῦ Εὐαγρίου, ἀλλὰ μόνο τὰ ψυχωφελῆ, (σ. 150).

ΧΓ. Ποιοὶ οἱ λόγοι ποὺ κάποιοι πατέρες δέχονται τὰ δογματικὰ βιβλία τοῦ Εὐαγρίου, (σ. 150).

ΧΔ΄. Γιὰ ποιὸ λόγο συμπεριελήφθηκαν αἱρετικὲς διδασκαλίες σὲ ἔργα μεγάλων πατέρων, (σ. 152).

ΧΕ΄. Γιὰ ποιὸ λόγο ἄφησε ἢ ὄχι ὁ Θεὸς κάποιους ἄνδρες νὰ πλανηθοῦν στὴ διδασκαλία τους, (σ. 162).

ΧϚ. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπισθεῖ τυχὸν ἀνάγνωση αἱρετικοῦ βιβλίου, (σ. 166).

ΧΖ΄. Γιὰ τὴν ἀνάσταση τῶν σωμάτων, ὑποταγὴ τῶν πάντων στὸν Υἱὸ καὶ τοῦ Υἱοῦ στὸν Πατέρα, καὶ γιὰ τὴν προΰπαρξη, (σ. 168).

ΧΗ΄. Γιὰ τὴν καταλαλιὰ ἢ μὴ τοῦ πλησίον, (σ. 180).
ΧΘ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ "μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις", (σ. 180).
ΧΙ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ «γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί», (σ. 180).
ΧΙΑ΄. Γιὰ τὴ διάπραξη τοῦ κακοῦ μὲ προαίρεση ἢ χωρὶς προαίρεση, (σ. 182).
ΧΙΒ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ ρητοῦ, «πέντε γὰρ ἄνδρες ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ», (σ. 182).
ΧΙΓ΄. Παραίνεση τοῦ γέροντα Βαρσανουφίου πρὸς ἀρχάριον ἀσθενῆ ποὺ δὲν ὑπέφερε τὴ θλίψη, (σ. 184).
ΧΙΔ΄. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς σκληροκαρδίας, (σ. 190).
ΧΙΕ΄. Γιὰ τὸ ἂν συμφέρει νὰ φυλάττει κανεὶς τὰ ὅσα λέγει μὲ ὅρκο κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θυμοῦ του, ἢ νὰ μετανοεῖ καὶ νὰ μὴ τὰ κάνει, (σ. 196).
ΧΙϚ΄. Γιὰ τὸ ἂν χρειάζεται ἐκεῖνος ποὺ μετανοεῖ καὶ τὴν εὐχὴ τῶν ἁγίων γιὰ ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματά του, ἢ ἀρκεῖ ἁπλῶς νὰ μετανοήσει, (σ. 200).
ΧΙΖ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἡ ἀγαθοεργία νὰ γίνεται σταδιακὰ ἢ ἐφάπαξ, (σ. 204).
ΧΙΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ παίρνει κανεὶς ἀπὸ ἄλλους καὶ νὰ δίνει ἐλεημοσύνη σὲ φτωχούς, (σ. 206).
ΧΙΘ΄. Γιὰ τὴν ἀγαθοεργία, (σ. 208).
ΧΚ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ δανείζεται γιὰ νὰ ἐλεήσει, (σ. 208).
ΧΚΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει τὰ πάντα νὰ γίνονται μὲ διάκριση, (σ. 210).
ΧΚΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει καὶ ὁ πλούσιος νὰ κάνει τὶς ἀγαθοεργίες μὲ διάκριση, (σ. 212).
ΧΚΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ συνηθίζει κανεὶς στὴν ἀγαθοεργία, (σ. 212).
ΧΚΔ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ παρηγορεῖ κανεὶς τὸν ἑαυτό του ἂν συμβεῖ νὰ ξοδέψει σὲ ἀγαθοεργία τὰ ἀναγκαῖα ὑπάρχοντά του καὶ μεταμεληθεῖ, (σ. 214).
ΧΚΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς μεταξὺ δύο φτωχῶν νὰ προτιμᾶ τὸν φτωχότερο, (σ. 214).
ΧΚϚ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν θέλει νὰ δώσει καὶ ἀμφιβάλλει ὁ λογισμὸς νὰ μὴ δώσει, (σ. 216).
ΧΚΖ΄. Γιὰ τὸ πῶς γίνεται κανεὶς συμμέτοχος τῆς εὐλογίας τοῦ Κυρίου, «δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου ...», ἂν δὲν ἔχει νὰ δώσει, (σ. 216).
ΧΚΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν ἀρκεῖ ἡ ἀρετὴ τοῦ κάθε μακαρισμοῦ πρὸς σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, (σ. 220).
ΧΚΘ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ δέχεται κανεὶς εὐλογία ἀπὸ κάποιον γιὰ νὰ τὴ δώσει στοὺς φτωχούς, (σ. 220).
ΧΛ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ δίνει ἐξίσου εὐλογία σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη, (σ. 222).
ΧΛΑ΄. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 224).
ΧΛΒ΄. Γιὰ τοὺς συνεργοὺς σὲ ἔργα ἐλεημοσύνης, (σ. 224).
ΧΛΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζονται αὐτοὶ ποὺ ὑπηρετοῦν στὸ ἔργο τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀποσποῦν μέρος τῶν πρὸς διάθεση, (σ. 226).
ΧΛΔ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ ὑπάρχει ἐμπιστοσύνη σὲ ἐκείνους ποὺ τυχὸν ἀφαίρεσαν κάτι ἀπὸ τὰ πρὸς ἐλεημοσύνη, (σ. 226).
ΧΛΕ΄. Γιὰ τὸ ποσὸ τῆς ἐλεημοσύνης στοὺς διερχόμενους ἀπὸ τὰ σπίτια, (σ. 228).
ΧΛϚ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ δίνει κανεὶς στοὺς φτωχούς, καὶ ἂν πρέπει νὰ προ-

τιμῶνται οἱ πατέρες, (σ. 228).
ΧΛΖ΄. Ἐρώτηση ἀσθενοῦς γιὰ τὸ ἂν θὰ ζήσει ἢ θὰ πεθάνει, (σ. 230).
ΧΛΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν οἱ ἀγαθοεργίες ποὺ γίνονται ἀπὸ φόβο θανάτου συντελοῦν πρὸς σωτηρία, (σ. 230).
ΧΛΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν ἐπιφυλάσσεται μισθὸς γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀγαθοεργοῦν ἐνθυμούμενοι τὸν θάνατο, (σ. 232).
ΧΜ΄. Γιὰ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἑκούσια καὶ ἀκούσια ἀγαθοεργία, (σ. 232).
ΧΜΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν ὁ Θεὸς ἐπεκτείνει τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς στοὺς μελλοθανάτους ποὺ ἔζησαν μὲ ἀμέλεια καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ φανοῦν ἀρεστοὶ στὸ ἑξῆς, (σ. 234).
ΧΜΒ΄. Γιὰ τὸ ἂν ἔχει τέλος ὁ κόσμος, (σ. 234).
ΧΜΓ. Γιὰ τὴ θεραπεία ἀσθενοῦς ἀπὸ τὸν Γέροντα Βαρσανούφιο, (σ. 236).
ΧΜΔ΄. Γιὰ τὰ αἴτια εὐφροσύνης καὶ σκανδαλισμοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ γέροντα γιὰ τοὺς πατέρες, (σ. 238).
ΧΜΕ΄. Γιὰ τὰ αἴτια μὴ θεραπείας σωματικοῦ πάθους ἀδελφοῦ ἀσθενοῦς, (σ. 242).
ΧΜϚ. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γνωρίσει τὶς διαθέσεις φίλων του ποὺ βρίσκονται μακριά του, (σ. 242).
ΧΜΖ΄. Αἴτηση ἀδελφοῦ πρὸς τὸν Γέροντα νὰ προσευχηθεῖ γιὰ νὰ τὸν θυμηθεῖ ὁ Κύριος στὴ βασιλεία του, (σ. 244).
ΧΜΗ΄. Γιὰ τὴ ρύθμιση τῆς τιμῆς κήπου ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀγορασθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, (σ. 246).
ΧΜΘ΄. Γιὰ τὴν ἀγορὰ δούλων, (σ. 248).
ΧΝ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ εἶναι τιμιότερος ἀπὸ τὸν κοσμικὸ νόμο, (σ. 248).
ΧΝΑ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ, «μὴ ἐλεήσῃς πτωχὸν ἐν κρίσει», (σ. 250).
ΧΝΒ΄. Γιὰ τὴ μὴ παράβαση τῶν ἐντολῶν τῶν πατέρων, (σ. 250).
ΧΝΓ. Γιὰ τὴν κράτηση ἢ ἀπόλυση δούλου ἀπὸ ἀδελφό, (σ. 252).
ΧΝΔ΄. Γιὰ τὴν κλοπὴ πράγματος ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν δοῦλο του, (σ. 252).
ΧΝΕ΄. Γιὰ τὰ αἴτια μὴ διορθώσεως ἀδελφοῦ ἀπὸ γέροντα, (σ. 254).
ΧΝϚ. Γιὰ τὴν παιδεία δούλου ποὺ διέπραξε πταῖσμα, (σ. 256).
ΧΝΖ΄. Γιὰ τὴν ἀνάγκη διορθώσεως ἀδελφοῦ ποὺ ἔφταιξε, (σ. 256).
ΧΝΗ΄. Γιὰ τὴ νουθεσία μὲ πραότητα ἀνθρώπου ποὺ βλασφημεῖ κατὰ τῆς θρησκείας, (σ. 258).
ΧΝΘ΄. Γιὰ τὴν καταπολέμηση κακῶν λογισμῶν, (σ. 258).
ΧΞ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ, «βλέπε μὴ ἁρπάσῃ σε ὁ λογισμὸς τῆς πορνείας», (σ. 262).
ΧΞΑ΄. Γιὰ τὴ συνομιλία ἀδελφοῦ μὲ γυναῖκες, (σ. 264).
ΧΞΒ΄. Γιὰ τὴν ἐγκατάλειψη ἢ μὴ τῆς συζύγου μὲ σκοπὸ τὸν μοναχισμό, (σ. 266).
ΧΞΓ. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν παθῶν, (σ. 266).
ΧΞΔ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς ὑψηλοφροσύνης κατὰ τὴν ἄνοδο σὲ ὑψηλὰ ἀξιώματα, (σ. 268).
ΧΞΕ΄. Γιὰ τὴν ἀπόκτηση ταπεινώσεως, (σ. 268).
ΧΞϚ΄. Αἴτηση πρὸς τὸν γέροντα Ἰωάννη γιὰ προσευχὴ πρὸς θεραπεία πασχικοῦ, (σ. 270).
ΧΞΖ΄. Γιὰ τὸν τρόπο ἀντιμετωπίσεως τῶν ληστῶν, (σ. 270).
ΧΞΗ΄. Γιὰ τὸ ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ στάση ἀπέναντι στοὺς κλέφτες,

(σ. 272).
ΧΞΘ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ λόγου, «ἐὰν θέλει κάποιος νὰ λάβει τὸ ἱμάτιό σου νὰ τοῦ τὸ δώσεις ἀμέσως», (σ. 272).
ΧΟ΄. Γιὰ τὴν προσφυγὴ ἢ μὴ σὲ ἔμπειρους δικηγόρους, (σ. 274).
ΧΟΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ ψεύδεται κανεὶς δίνοντας μαρτυρία γιὰ ἀληθινὸ φονιὰ μὲ σκοπὸ νὰ σωθεῖ, (σ. 276).
ΧΟΒ΄. Γιὰ τὴ λήψη ἢ μὴ τόκων ἀπὸ χρεῶστες εὔπορους καὶ ἄπορους, (σ. 276).
ΧΟΓ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ προξενήσεως θλίψεως σὲ ἄπορο χρεώστη, (σ. 278).
ΧΟΔ΄. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἄπορου χρεώστη ἀπὸ ἄπορο δανειστή, (σ. 278).
ΧΟΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ μόνη αἰτία λύπης πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἁμαρτία, (σ. 278).
ΧΟϚ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ, «χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων», (σ. 280).
ΧΟΖ΄. Γιὰ τὸν τρόπο συλλυπήσεως ἀγαπητοῦ μας ποὺ ἔχασε τέκνο ἢ ἄλλο πολύτιμο πρᾶγμα, (σ. 280).
ΧΟΗ΄. Γιὰ τὸ νόημα τοῦ, «μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί», (σ. 282).
ΧΟΘ΄. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐξουδενώσεως ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, (σ. 282).
ΧΠ΄. Γιὰ τὴν ἀγαθοποίηση τῶν ἐχθρῶν μας, (σ. 284).
ΧΠΑ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν ἀγαθοποιεῖ ἐκεῖνον ποὺ τὸν βλάπτει, καὶ συνεχίζει νὰ τὸν βλάπτει, (σ. 284).
ΧΠΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν ἀπαιτοῦνται πλούσια ἀγαθὰ γιὰ τὴ φιλοξενία ἀδελφῶν, (σ. 284).
ΧΠΓ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζει ὁ ὁδοιπόρος ἐκείνους ποὺ ἀρνοῦνται νὰ τὸν φιλοξενήσουν, (σ. 286).
ΧΠΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὑπεύθυνος τῶν ἁμαρτημάτων εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὄχι ὁ διάβολος, (σ. 288).
ΧΠΕ΄. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἐπιδρομῆς ἀκρίδων, (σ. 290).
ΧΠϚ΄. Γιὰ τὸ διώξιμο ἢ μὴ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, (σ. 290).
ΧΠΖ΄. Γιὰ τὸ ἂν εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἁμαρτία ἡ παρασκευὴ ἰουδαϊκοῦ οἴνου στὸν χριστιανικὸ ληνό, (σ. 292).
ΧΠΗ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φανερώνει κανείς, μὲ πρόφαση τὸν ὅρκο, μυστικὸ ἀδελφοῦ του, (σ. 294).
ΧΠΘ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ θεωρεῖ κανεὶς τὸν ἑαυτό του ἁμαρτωλότερο ἀπὸ ὅλους, (σ. 294).
ΧϞ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ κατακρίνει κανεὶς τὸν ἑαυτό του ὅταν ὁμιλεῖ γιὰ τὸν βίο τῶν πατέρων, (σ. 296)
ΧϞΑ΄. Γιὰ τὴ διευθέτηση μεταξὺ ἀδελφῶν τυχὸν παρεξηγήσεως ἀνάμεσά τους, (σ. 296).
ΧϞΒ΄. Γιὰ τὴν ἄρνηση τοῦ κόσμου καὶ ἀκολούθηση τῆς μοναχικῆς ζωῆς, (σ. 300).
ΧϞΓ΄. Γιὰ διαβολικὸ μετεωρισμό, (σ. 304).
ΧϞΔ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ κάνει κανεὶς αὐτὸ ποὺ νομίζει καλό, ἢ νὰ ζητᾶ τὴ γνώμη τῶν πατέρων, (σ. 306).
ΧϞΕ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ὁ ἀδελφὸς νὰ συμμετέχει σὲ συζητήσεις πατέρων δογματικοῦ περιεχομένου, (σ. 308).
ΧϞϚ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ συνηγορεῖ κανεὶς γιὰ ὀρθόδοξο ποὺ συζητᾶ γιὰ δογματικὰ θέματα μὲ ἰσχυρὸ αἱρετικό, (σ. 308).
ΧϞΖ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς περιέργειας καὶ τῆς ἐπιδιώξεως νὰ γνωρίσει τὰ κρινόμενα, (σ. 310).
ΧϞΗ΄. Γιὰ τὸ ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ

στάση τοῦ ἀδελφοῦ ὅταν γίνεται μελέτη τῆς Γραφῆς, (σ. 312).

ΧϞΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ σιωπᾶ ἢ νὰ ὁμιλεῖ κατὰ τὴ συζήτηση γιὰ πράγματα ποὺ δὲν ἔχουν βλάβη ψυχῆς, (σ. 312)

Ψ΄. Γιὰ τὸν ἀναθεματισμὸ ἢ μὴ τοῦ Νεστορίου καὶ τῶν ὁμοίων του αἱρετικῶν, (σ. 312).

ΨΑ΄. Γιὰ τὸν ἀναθεματισμὸ ἢ μὴ τῶν αἱρετικῶν, (σ. 314).

ΨΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι εἶναι ἀξιοκατάκριτος ὁ ἀναθεματισμὸς κάποιου ποὺ δὲν τὸν γνωρίζομε, (σ. 316).

ΨΓ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ μένει κανεὶς ἢ νὰ φεύγει κατὰ τὸν διωγμό, (σ. 316).

ΨΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φεύγει κανεὶς κατὰ τὸν διωγμό, ἐκτὸς καὶ ἂν αἰσθάνεται δειλία ἐξαιτίας τῆς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ προδοθεῖ ἡ πίστη, (σ. 316).

ΨΕ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν πέσει ἄθελα σὲ πειρασμό, (σ. 318).

Ψς. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ζητᾶ κανεὶς συγχώρηση ἀπὸ τοὺς πατέρες, (σ. 318).

ΨΖ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ κανεὶς σὲ περίπτωση ἀργολογίας, (σ. 320).

ΨΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ μεταστρέφει κανεὶς ἀνώφελη συζήτηση σὲ συζήτηση σωτηρίας τῆς ψυχῆς, (σ. 320).

ΨΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ ἐπικαλεῖται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴ συνάντηση μὲ κάποιον, (σ. 322).

ΨΙ΄. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ προσεύχεται ἀδιάλειπτα, (σ. 322)

ΨΙΑ΄. Γιὰ τὸ ποιὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια ἀπὸ ἀσυνήθιστη ψαλμωδία ἢ προσευχή, (σ. 322).

ΨΙΒ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ κανεὶς ὅταν βρίσκεται μὲ πατέρες κοντὰ στὴν ἐκκλησία καὶ λέγεται τὸ τρισάγιο, (σ. 324).

ΨΙΓ. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ κανεὶς ὅταν κάθεται κοντὰ σὲ ἐκκλησία καὶ λέγεται τὸ τρισάγιο, (σ. 324).

ΨΙΔ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ μένει ἢ νὰ φεύγει κανεὶς ὅταν ἐπισκεφθεῖ πατέρες καὶ ἐπιμένουν νὰ μείνει, (σ. 326).

ΨΙΕ΄. Γιὰ τὴν εὐλογία πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητό, (σ. 326).

ΨΙς. Γιὰ τὴν εὐλογία ἢ μὴ τῆς τροφῆς ἀπὸ ἀδελφὸ ὅταν ἀπαιτεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοὺς πατέρες, (σ. 328).

ΨΙΖ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ εὐλογοῦν τὸν Θεὸ πρὶν ἀπὸ τὴ μετάληψη τῆς τροφῆς, (σ. 328).

ΨΙΗ΄. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εὐλογεῖ τὸν Θεὸ πρὶν ἀπὸ τὴν τροφὴ ὅταν ὑπάρχουν πολλοὶ καὶ ἀμφιβάλλουν, (σ. 328).

ΨΙΘ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ἡ εὐλογία τῆς τροφῆς νὰ γίνεται ἀφοῦ τοποθετηθοῦν οἱ ἄρτοι στὸ τραπέζι, (σ. 330).

ΨΚ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ δέχεται ὁ ἀδελφὸς νὰ ἐκδικάσει ὑπόθεση ὅταν παίρνει ἐντολὴ ἀπὸ πατέρες, (σ. 330)

ΨΚΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ ὁρίζεται ὅρκος κατὰ τὴν ἐκδίκαση ὑποθέσεως, (σ. 332).

ΨΚΒ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς νὰ διορθώνει τυχὸν σφάλματα ἀδελφοῦ κατὰ τὴν ἀνάγνωση ψαλμωδίας, (σ. 334).

ΨΚΓ. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ βοηθᾶ κάποιον σὲ πρᾶγμα ποὺ δὲν ἀρέσει στὸν Θεό, (σ. 334).

ΨΚΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ἀποφεύγει νὰ ἐνεργεῖ ὅταν εἶναι ταραγμένος, (σ. 336).

ΨΚΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ φροντίζει νὰ διευθετεῖ γρήγορα τὶς τυχὸν ἀντιδικίες μὲ κάποιον, (σ. 336).

ΨΚς. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ περιφρονεῖ τὶς ἀνάγκες τοῦ κόσμου καὶ νὰ προτιμᾶ τὴν εἰρήνη, (σ. 338).

ΨΚΖ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ ἀδελφὸς νὰ ἐξετάζει ποιοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ζητοῦν φιλοξενία, (σ. 340).

ΨΚΗ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ ὁ ἀδελφὸς ποὺ φιλοξενεῖ μοναχὸ καὶ τὸν βλέπει νὰ μὴ θέλει νὰ φύγει, (σ. 340).

ΨΚΘ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ προφυλάσσει ὁ μοναχὸς τὰ πράγματα τοῦ κελλιοῦ, (σ. 342).

ΨΛ΄. Γιὰ τὸ πῶς εἶναι δυνατὴ ἡ συνύπαρξη τοῦ πένθους μὲ τὴ χαρά, (σ. 342)

ΨΛΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ν' ἀποφεύγει κανεὶς ἢ ὄχι νὰ γίνεται ἐγγυητής, (σ. 342).

ΨΛΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζει κανεὶς νὰ βοηθᾶ κατὰ δύναμη ἐκείνους ποὺ κινδυνεύουν ὡς πρὸς τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς τους, (σ. 344).

ΨΛΓ. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ συμβουλεύει κανεὶς μὲ προσοχὴ ἐκεῖνον ποὺ ἔχει αἱρετικὲς γνῶμες, (σ. 336).

ΨΛΔ΄. Γιὰ τὴ συμπεριφορὰ πρὸς πατέρα αἱρετικὸ ποὺ παρουσιάζεται μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ ὀρθοδόξου, (σ. 336).

ΨΛΕ΄. Γιὰ τὴ συμπεριφορὰ ἀπέναντι σὲ αἱρετικὸ πατέρα ποὺ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, (σ. 348).

ΨΛς. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ φεύγει κανεὶς ἀπὸ τὴ σύναξη πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση, (σ. 34).

ΨΛΖ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ ὁμιλεῖ κανεὶς μέσα στὴν ἐκκλησία, (σ. 350).

ΨΛΗ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ κανεὶς μέσα στὴν ἐκκλησία ὅταν ὁμιλοῦν κάποιοι πρὸς αὐτόν, (σ. 350).

ΨΛΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ πηγαίνει ὁ μοναχὸς στὶς συχνὲς συνάξεις ἢ νὰ ἡσυχάζει στὸ κελλί του, (σ. 352).

ΨΜ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ὁ μοναχὸς νὰ πηγαίνει στὴ σύναξη ὅταν συμβαίνει νὰ ἔχει κάποια ἀνάγκη, (σ. 352)

ΨΜΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ πηγαίνει ὁ μοναχὸς στὴ νυχτερινὴ ἀγρυπνία ἢ νὰ ἀγρυπνεῖ στὸ κελλί του, (σ. 352).

ΨΜΒ΄. Γιὰ τὴν προσκύνηση σὲ μαρτύριο ἢ θυσιαστήριο καὶ τὴν κοινωνία ἢ ὄχι μέσα σ' αὐτὸ μετὰ ἀπὸ προτροπὴ τοῦ ἱερέα, (σ. 354).

ΨΜΓ. Γιὰ τὸ μοίρασμα πράγματος μὲ κάποιον ἄλλον, (σ. 354).

ΨΜΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς σὲ καιρὸ οἰκονομικῆς δυσχέρειας νὰ ἀποφεύγει τὴ λύπη καὶ νὰ ἐναποθέτει τὴ μέριμνά του στὸν Κύριο, (σ. 356).

ΨΜΕ΄. Γιὰ τὴ δύναμη τοῦ λόγου τοῦ δυνατοῦ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, (σ. 356).

ΨΜς. Γιὰ τὸ ποιὰ καταδίκη ἐπιφυλάσσεται σ' ὅποιον περιφρονεῖ πρᾶγμα τοῦ Θεοῦ, ἀφήνοντάς το νὰ βλαβεῖ ἢ νὰ χαθεῖ, (σ. 358).

ΨΜΖ΄. Γιὰ τὸ ἂν κατακρίνεται κανεὶς ποὺ χάνει πρᾶγμα τοῦ Θεοῦ χωρὶς νὰ τὸ θέλει, (σ. 360).

ΨΜΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ φιλονεικεῖ κανεὶς ἢ ὄχι γιὰ πρᾶγμα τοῦ Θεοῦ, (σ. 360).

ΨΜΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει κανεὶς ν' ἀποφεύγει τὴν πλεονεξία κατὰ τὶς δοσοληψίες του μὲ ἄλλους, (σ. 360).

ΨΝ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ἐπιστρέψει κέρδος ποὺ ἔλαβε ἐπὶ πλέον τοῦ κανονικοῦ, (σ. 362)

ΨΝΑ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ ἐργάζεται κανεὶς τὴν Κυριακὴ καὶ τὶς μεγάλες ἑορτές, (σ. 362).

ΨΝΒ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ δίνεται εὐ-

λογία σὲ ἀλλοεθνῆ ἢ σὲ φτωχό, (σ. 364).

ΨΝΓ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ καταφεύγει κανεὶς σὲ ἐπιλαλιὰ (ξόρκια) ἀκόμη καὶ γιὰ ζῶο ποὺ ἀσθενεῖ, (σ. 364).

ΨΝΔ΄. Γιὰ τοὺς δούλους ποὺ πηγαίνουν σὲ ἐξορκιστές, (σ. 366).

ΨΝΕ΄. Γιὰ τὴν προσφυγὴ ἢ μὴ σὲ μάντεις, (σ. 366).

ΨΝϚ. Γιὰ τὴν τιμὴ ἀγοραζόμενου πράγματος, (σ. 368).

ΨΝΖ΄. Γιὰ τὴν κατάκριση τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ὅταν ἀκόμα σφάλλει κάποιος πρὸς ἐμᾶς, (σ. 368).

ΨΝΗ΄. Γιὰ τὴν ἀπόκρυψη ἢ ὁμολογία τῶν σφαλμάτων ἀπέναντι στοὺς ἀδελφούς, (σ. 370).

ΨΝΘ΄. Γιὰ τὴ μέμψη τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ὅταν ἀκόμα σφάλλουν ἄλλοι πρὸς ἐμᾶς, (σ. 372).

ΨΞ΄. Γιὰ τὴ μέμψη τοῦ ἑαυτοῦ μας ὅταν τὸ ἁμάρτημα δὲν εἶναι φανερό, (σ. 372)

ΨΞΑ΄. Γιὰ τὴν ἀνάγκη καταφυγῆς στὴν προσευχὴ τῶν πατέρων κατὰ τὶς δυσκολίες, (σ. 374).

ΨΞΒ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς φιλονεικίας, (σ. 3734).

ΨΞΓ΄. Γιὰ τὸ αὐτεξούσιο, καὶ ὅτι δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνει τίποτε χωρὶς τὸν Θεό, (σ. 376).

ΨΞΔ΄. Γιὰ τὴν ἀπόκρυψη ἢ μὴ τῶν συγγενῶν ποὺ ἐπισκέπτονται ἀδελφοὺς στὶς μονές, (σ. 376).

ΨΞΕ΄. Γιὰ τὴν κράτηση ἢ μὴ στὸ σπίτι δούλου λεπροῦ, (σ. 378).

ΨΞϚ. Γιὰ τὴ χορηγία ἢ μὴ βοήθειας σὲ ἐκείνους ποὺ ζοῦν στὰ πτωχοτροφεῖα, (σ. 378).

ΨΞΖ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγει κανεὶς ὁμιλίες τῶν γονέων του γιὰ σαρκικὰ πράγματα ποὺ δὲν ὠφελοῦν τὴν ψυχή, (σ. 380).

ΨΞΗ΄. Γιὰ τὴν εἰδικὴ μεταχείριση ἐκείνων ποὺ συλλαμβάνονται νὰ μπαίνουν στὰ ἀμπέλια καὶ νὰ κλέβουν σταφύλια, (σ. 380).

ΨΞΘ΄. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς ὑψηλοφροσύνης, (σ. 384).

ΨΟ΄. Γιὰ τὸ λούσιμο ἢ μὴ καὶ τὴν ἐπίδειξη τοῦ σώματος στὸ γιατρό, (σ. 384)

ΨΟΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ σκανδαλίζει τὸ λούσιμο τῶν κοσμικῶν ὅταν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη, (σ. 386).

ΨΟΒ΄. Γιὰ τὸν σκανδαλισμὸ καὶ τὴ βλάβη τοῦ πλησίον μας ἀπὸ χρήση μὴ ἀπαγορευμένου πράγματος, (σ. 386).

ΨΟΓ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ φυσικὴ γλυκύτητα τῶν τροφῶν δὲν βλάπτει ἐκεῖνον ποὺ τὶς τρώγει μὲ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεό, (σ. 390).

ΨΟΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι εἶναι ἄτοπη ἡ πράξη ποὺ ἐπιτελεῖται μὲ καθαρότητα, (σ. 390).

ΨΟΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δέχεται ὁ Χριστιανὸς νὰ φιλοξενεῖται ἀπὸ μὴ Χριστιανὸ οὔτε νὰ δέχεται δῶρα αὐτοῦ, (σ. 392).

ΨΟϚ. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δέχεται ὁ πιστὸς ἀπὸ μὴ Χριστιανὸ φίλο ἢ ἀξιωματοῦχο φιλοξενία ἢ δῶρα αὐτοῦ, (σ. 392).

ΨΟΖ΄. Γιὰ τὸ ὅτι μποροῦν ἀδίστακτα οἱ πιστοὶ ν' ἀγοράζουν τρόφιμα ἀπὸ καταστήματα ἀλλοεθνῶν, (σ. 394).

ΨΟΗ΄. Ἐξήγηση ἀπὸ τὸν Γέροντα πρὸς φιλόχριστο δάσκαλο τῆς φιλοσοφίας, γιατί δὲν μίλησε φανερὰ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο τῶν δύο ἀσθενῶν παιδιῶν του, (σ. 394).

ΨΟΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν θὰ ζήσει ἢ ὄχι τὸ παιδὶ

κάποιου ποὺ δαγκώθηκε ἀπὸ σκύλο, (σ. 3400).
ΨΠ΄. Βεβαίωση ἀπὸ τὸν Γέροντα, ὅτι πέθανε τὸ παιδὶ ποὺ δαγκώθηκε ἀπὸ σκύλο, (σ. 402)
ΨΠΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι κανένας δὲν πεθαίνει χωρὶς προσταγὴ τοῦ Θεοῦ, (σ. 402).
ΨΠΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πολλὲς φορὲς οἱ ἅγιοι δίνουν ἀποκρίσεις ἀσαφεῖς, ἀποσκοπώντας στὴν ὠφέλεια ἐκείνων ποὺ ἐρωτοῦν, (σ. 402).
ΨΠΓ. Γιὰ τὸ ὅτι μᾶς συμφέρει ὅταν προσεύχονται γιὰ μᾶς περισσότεροι τοῦ ἑνὸς πατέρες, (σ. 404).
ΨΠΔ΄. Αἴτηση τοῦ Γέροντα πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ προσθήκη ζωῆς σὲ φιλόχριστο ποὺ ἦταν ἀσθενὴς βαριὰ καὶ πραγματοποίηση τοῦ αἰτήματος ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 406).
ΨΠΕ΄. Γιὰ τὴ μὴ ἀγορὰ φθαρτῆς προστασίας ἐκ μέρους δυνατῶν ἀνθρώπων, (σ. 408).
ΨΠϚ΄. Γιὰ τὴ μὴ φυγὴ ἢ ἀπόκρυψη πραγμάτων σὲ ὥρα διωγμοῦ, (σ. 410).
ΨΠΖ΄. Γιὰ τὴ δίωξη τῶν Χριστιανῶν καὶ φυγὴ ἀπὸ πόλη σὲ πόλη, (σ. 412).
ΨΠΗ΄. Ἀπάντηση σὲ πρεσβύτερο ποὺ εἶχε ἐκλεγεῖ ἐπίσκοπος, (σ. 412).
ΨΠΘ΄. Συστάσεις σὲ χωρεπίσκοπο νὰ μὴ ἐγκαταλείψει τὴν χωρεπισκοπὴ γιὰ νὰ φύγει σὲ μοναστήρι, (σ. 414).
ΨϞ΄. Συστάσεις σὲ ἐπίσκοπο ἀπὸ μοναχοὺς νὰ μὴ ἐγκαταλείψει τὸν κόσμο καὶ νὰ ἐπανέλθει στὴ μοναχικὴ ζωή, (σ. 416).
ΨϞΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ δοῦλος δὲν μπορεῖ νὰ δίνει παραγγελία (παράθεση) στὸν κύριό του, (σ. 420).
ΨϞΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς βρίσκεται κοντὰ σὲ ἐκείνους ποὺ τὸν ἐπικαλοῦνται ἀληθινά, (σ. 420).
ΨϞΓ΄. Γιὰ τὴ ἐκλογὴ ἐπισκόπου, (σ. 422).
ΨϞΔ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ζητοῦν σωστά, λαμβάνουν ἀπὸ τὸν Θεὸ ὅ,τι ζητήσουν, (σ. 424).
ΨϞΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς δίνει στοὺς πιστοὺς ὡς ποιμένα ἐκεῖνον ποὺ ὠφελεῖ αὐτοὺς περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, (σ. 424).
ΨϞϚ. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς δίνει ὡς ποιμένα, ὅταν προτείνονται περισσότεροι ἀπὸ ἕνας, ἐκεῖνον ποὺ ζητοῦν οἱ πιστοὶ μὲ πίστη, (σ. 426).
ΨϞΖ΄. Ὅτι, ὅταν προτείνονται ἀπὸ τὸ ποίμνιο δύο ποιμένες, ὁ Θεὸς δίνει ἐκεῖνον ποὺ εἶναι καλύτερος, ἔστω κι ἂν αὐτὸς προτείνεται ἀπὸ ἐκείνους ποὺ δὲν τὸν ζητοῦν μὲ πίστη, (σ. 426).
ΨϞΗ΄. Ὅτι χάριν τῶν ἀξίων ὁ Θεὸς ἐλεεῖ καὶ τοὺς ἀνάξιους, (σ. 426).
ΨϞΘ΄. Ὅτι ὁ Θεός, ὅταν προβάλλονται ὡς ποιμένες ἀνάξιοι, οἰκονομεῖ νὰ ἐκλεγεῖ ἄλλος χρησιμότερος, (σ. 428)
Ω΄. Ὅτι, ὅταν τὸ ποίμνιο εἶναι διασπασμένο σὲ δύο μέρη καὶ προτείνουν ποιμένα ὄχι μὲ ὀρθὸ λογισμό, ὁ Θεὸς ἐνεργεῖ ἀνάλογα μὲ τὶς διαθέσεις τους, (σ. 428).
ΩΑ΄. Γιὰ τὸ ποιὸ εἶναι τὸ νόημα τοῦ, «πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα ἀφ᾽ ἑαυτήν, οὐ σταθήσεται», (σ. 430).
ΩΒ΄. Συστάσεις τοῦ Γέροντα πρὸς τοὺς πιστοὺς γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργήσουν γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐνθρόνιση ἀνάξιου ἐπισκόπου, (σ. 430).
ΩΓ. Πρόγνωση τοῦ Γέροντα, ὅτι ὁ ἀνάξιος ἐπίσκοπος δὲν θὰ ἀνεβεῖ στὸν θρόνο τῆς ἐπισκοπῆς, (σ. 432).
ΩΔ΄. Προτροπὴ τοῦ Γέροντα πρὸς ἐπίσκοπο, ποὺ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἀνάξιο καὶ ἤθελε ν᾽ ἀναχωρήσει, νὰ

δείξει ἀνδρεία, (σ. 434).
ΩΕ΄. Γιὰ τὸ ποιοὶ πρέπει νὰ χειροτονοῦνται κληρικοί, (σ. 436).
Ως΄. Ὅτι ὁ μητροπολίτης πρέπει ν' ἀρκεῖται στὴ μαρτυρία τῶν πατέρων γιὰ κάποιον ποὺ κρίνεται ἀπ' αὐτοὺς ἄξιος νὰ χειροτονηθεῖ, (σ. 436).
ΩΖ΄. Γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ γίνεται ὅταν προτείνεται κάποιος ἄξιος γιὰ χειροτονία, ἀλλ' ἀρνεῖται νὰ δεχθεῖ, ἤ, κι ἀφοῦ χειροτονηθεῖ, φύγει, (σ. 438).
ΩΗ΄. Ἀπάντηση τοῦ Γέροντα πρὸς ἐπίσκοπο, ποὺ τοῦ ἔστειλε κατάλογο ὑποψήφιων διακόνων κι αὐτὸς ἐξέλεξε ἀκατάλληλους γιὰ τὴ διοίκηση, (σ. 440).
ΩΘ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ καταστήσει τοὺς ἄλαλους καὶ ἀνόητους ἀνθρώπους φοβερότερους ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες, (σ. 442).
ΩΙ΄. Γιὰ τὸ πῶς γίνεται κανεὶς σὰν τὸν Ἀβραάμ, (σ. 442)
ΩΙΑ΄. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος ν' ἀναθέτει τὸ πᾶν στὸν Θεὸ προκειμένου νὰ προβεῖ σὲ χειροτονία πιστῶν , (σ. 444).
ΩΙΒ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὅταν γίνεται κάτι μὲ φόβο Θεοῦ δὲν βλάπτει κάποιον ἂν προξενηθεῖ σκάνδαλο ἀπ' αὐτό., (σ. 446).
ΩΙΓ΄. Συστάσεις γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργήσει ὁ ἐπίσκοπος σχετικὰ μὲ τὸν σχολαστικὸ μοναχὸ ποὺ τὸν χειροτόνησε πρεσβύτερο, (σ. 448).
ΩΙΔ΄. Γιὰ τὴ χειροτονία κληρικῶν στὰ χωριά, (σ. 450).
ΩΙΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι ὅταν ὑπάρχει ἱκανὸς ἀριθμὸς κληρικῶν δὲν πρέπει νὰ χειροτονοῦνται ἄλλοι, (σ. 450).
ΩΙς΄. Ὅτι πρέπει μεταξὺ διγάμου καὶ ὑποψηφίου νὰ προτιμᾶται ὁ φτωχός, (σ. 452).
ΩΙΖ΄. Ὅτι οἱ κληρικοὶ δὲν πρέπει ν' ἀναλαμβάνουν σωματικὴ ἢ χρηματικὴ ὑπηρεσία, (σ. 452).
ΩΙΗ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ χειροτονεῖ κάποιον ποὺ τὸν λύπησε, (σ. 454).
ΩΙΘ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ χειροτονοῦνται ἄτομα μετὰ ἀπὸ παράκληση κοσμικῶν προσώπων, (σ. 454).
ΩΚ΄. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ γίνονται ἀποδεκτοὶ πρὸς βάπτιση οἱ αἱρετικοὶ (Μανιχαῖοι), (σ. 456).
ΩΚΑ΄. Γιὰ τὴ βάπτιση καὶ κοινωνία ἢ μὴ ἐθνικῶν καὶ ἀποσχιστῶν, (σ. 458).
ΩΚΒ΄. Γιὰ τὸ ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ μεταχείριση τῶν ἀλλοεθνῶν, (σ. 458).
ΩΚΓ΄. Συστάσεις γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν δυσκολιῶν ἐντὸς τοῦ ποιμνίου, (σ. 460).
ΩΚΔ΄. Αἴτηση πρὸς τὸν Γέροντα γιὰ βοήθεια πνευματικὴ πρὸς ἀντιμετώπιση τῶν δοκιμασιῶν, (σ. 462).
ΩΚΕ΄. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ πειρασμοὶ ἐπέρχονται σὲ κάποιον ἐπειδὴ παραβαίνει τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, (σ. 464).
ΩΚς΄. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐπερχόμενων δοκιμασιῶν, (σ. 464).
ΩΚΖ΄. Γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ καὶ ἀποδοχὴ στὴν Ἐκκλησία ἀνθρώπων ποὺ ἀδίκησαν αὐτήν, (σ. 468).
ΩΚΗ΄. Γιὰ τὴ διαχείριση τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 468).
ΩΚΘ΄. Συστάσεις πρὸς ἀντιμετώπιση ἀνθρώπινων ζημιῶν, (σ. 470).
ΩΛ΄. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζονται οἱ εἰσπράκτορες τοῦ δημοσίου, (σ. 472).
ΩΛΑ΄. Συστάσεις πρὸς διασφάλιση τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 472).
ΩΛΒ΄. Γιὰ τὴ νηστεία καὶ προσευχὴ

πρὶν ἀπὸ κάθε πράξη, (σ. 474).
ΩΛΓ'. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ κάποιος ὅταν ἔχει ἀμφιβολίες γιὰ κάτι, (σ. 476).
ΩΛΔ'. Γιὰ τὸν λογισμὸ πίστεως ἢ ἀπιστίας στοὺς λόγους τῶν πατέρων, (σ. 476).
ΩΛΕ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ λαμβάνει ἢ ὄχι φόρους ἡ Ἐκκλησία, (σ. 478).
ΩΛϚ'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ λέγει κανεὶς τὴ γνώμη του στὸν ἐπίσκοπο ὅταν αὐτὸ συμφέρει, (σ. 480).
ΩΛΖ'. Λόγοι τοῦ Βαρσανουφίου πρὸς πατέρες, (σ. 482).
ΩΛΗ'. Προτροπὴ τοῦ γέροντα Ἰωάννη πρὸς ἀποφυγὴ τῆς χαυνώσεως, (σ. 482).
ΩΛΘ'. Εὐχὲς τοῦ Γέροντα σὲ νεόφυτους πρὸς ἀπόδοση πολλῶν καὶ ὡραίων καρπῶν, (σ. 484).
ΩΜ'. Γιὰ τὰ θέατρα, (σ. 486).
ΩΜΑ'. Γιὰ τὰ θέατρα, (σ. 486).

****

Τόμος 11Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

Α'. ΕΥΑΓΡΙΟΣ Ο ΑΣΚΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 7-11).
Βιογραφικὰ (σ. 7).
Συγγράμματα (σ. 8).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12-93).

1. **Κεφάλαια πρακτικά, πρὸς Ἀνατόλιον τὸν Μοναχόν**, σὲ 71 κεφάλαια, ποὺ περιέχουν προτάσεις καὶ αναφορὲς στὰ γνωρίσματα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς, τοὺς πονηροὺς λογισμούς, τὰ πάθη, τοὺς πειρασμοὺς ποὺ δέχονται ὅσοι ἀκολουθοῦν τὸν μοναχικὸ τρόπο ζωῆς, καὶ στὶς πρακτικὲς καὶ ἄλλες ὁδηγίες γύρω ἀπὸ τὸν πόλεμο ποὺ δέχονται ἀπὸ τοὺς δαίμονες, καὶ στὴ διάγνωση τῶν προθέσεών τους (σ. 12, PG 40, 1220).
2. **Λόγος πρακτικός,** κεφάλαια 100. (Ἀναφορὲς γιὰ τὸν πρακτικὸ μοναχό, γιὰ τὶς διάφορες κατηγορίες τῶν κοσμικῶν δαιμόνων ποὺ τὸν πολεμοῦν, γιὰ τὸ πῶς νὰ ἀντιμετωπίζει τὶς ἐπιθέσεις τους, καὶ γιὰ τὸ ποιὰ εἶναι ἡ κατάσταση τῆς ἀπάθειας τῆς ψυχῆς), (σ. 46, PG 40, 1244).
3. **Τῶν κατὰ μοναχῶν πραγμάτων τὰ αἴτια καὶ ἡ καθ' ἡσυχίαν τούτων παράθεσις.** (Ἀναφορὲς σὲ θέματα μοναχικῆς καταστάσεως, ὅπως ἀγαμία, ἀποταγή, πτωχεία, ἡσυχία, ἐργασία, νηστεία, χαμευνία, ἀγρυπνία, προσευχή, ἐλεημοσύνη, ἀκτημοσύνη, καὶ διαρκὴς μελέτη τοῦ θανάτου), (σ. 60, PG 40, 1252).
4. **Κεφάλαια 33 κατ' ἀκολουθίαν.** (Περὶ ἑρμηνείας καὶ προσδιορισμοῦ διαφόρων ὅρων ἢ λέξεων χρησιμοποιουμένων στὴ μοναχικὴ γλώσσα, μὲ τελείως συμβολικὴ καὶ ἀλληγορικὴ σημασία), (σ. 76, PG 40, 1264).
5. **Πνευματικαὶ γνῶμαι κατ' ἀλφάβητον.** (Ἤτοι 25 διάφοροι ὁρισμοὶ καὶ συμβουλὲς πρὸς πνευματικὴ τελείωση), (σ. 82, PG 40, 1268).
6. **Ἕτεραι γνῶμαι.** (Ὅτι καὶ παραπάνω), (σ. 84, PG 40, 1269).
7. **Περὶ τῶν ὀκτὼ λογισμῶν, πρὸς Ἀνατόλιον.** (Ἤτοι περὶ τῶν ὀκτὼ πονηρῶν λογισμῶν, ποὺ μᾶλλον εἶναι ἑπτά, τὰ ἑπτὰ γνωστὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα, ἀφοῦ ἡ κενοδοξία συγχωνεύεται μὲ τὴν ὑπερηφάνεια· τὰ

ὑπόλοιπα εἶναι ἡ γαστριμαργία, ἡ πορνεία, ἡ φιλαργυρία, ἡ λύπη, ἡ ὀργή, καὶ ἡ ἀκηδία), (σ. 86, PG 40, 1272).
8. **᾿Αποσπάσματα.** (῾Ερμηνεία τῶν τεσσάρων ἀρετῶν, τῆς φρονήσεως, τῆς ἀνδρείας, τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς δικαιοσύνης), (σ. 92, PG 40, 1285).

Β'. ΝΕΙΛΟΣ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 95-101).
Βιογραφικὰ (σ. 95).
Συγγράμματα (σ. 96).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 102-463).
1) **Διηγήματα Α'-Ζ,** ποὺ περιγράφουν τὴ ζωὴ τοῦ ὁσίου Νείλου, καὶ δίνουν πληροφορίες γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ζοῦσαν καὶ δροῦσαν οἱ νομάδες τῆς ἀραβικῆς χερσονήσου, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἐρημῖτες, γιὰ τὸ ποῦ καὶ πῶς κατοικοῦσαν, τί ἔτρωγαν, ποῦ ἐκκλησιάζονταν καὶ κοινωνοῦσαν, καὶ ἄλλα πολλά, (σ. 102-203, PG 79, 589-693).
Διήγημα Α', (σ. 102, PG 79, 589).
Διήγημα Β', (σ. 110, PG 79, 600).
Διήγημα Γ', (σ. 122, PG 79, 612).
Διήγημα Δ', (σ. 138, PG 79, 625).
Διήγημα Ε', (σ. 150, PG 79, 641).
Διήγημα ϛ', (σ. 164, PG 79, 656).
Διήγημα Ζ', (σ. 188, PG 79, 680).
2) **Λόγος πρὸς ᾿Αλβιανὸν μοναχὸν ἐρημίτην.** Περὶ ἐναρέτου πολιτείας καὶ θεοφιλῶν ἀνδρῶν, τὴ ζωὴ καὶ τὶς ἀρετὲς καὶ τὰ ἴχνη τῶν ὁποίων πρέπει ν' ἀκολουθοῦν ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Θεὸ καὶ νὰ μιμοῦνται τὰ κατορθώματά τους, (σ. 204-221, PG 79, 696-719).
3) **Λόγος πρὸς ᾿Αγάθιον μονάζοντα,** Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν σὲ 12 τμήματα (σ. 222-463, PG 79, 812-968).
ΤΜΗΜΑ Α'. Προοίμιο, κεφ. α'.-ε', (σ. 222, PG 79, 812).
ΤΜΗΜΑ Β'. Περὶ ἐγκρατείας, κεφ. α'.-ε', (σ. 230, PG 79, 817).
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περὶ κενοδοξίας, κεφ. α'.-γ', (σ. 238, PG 79, 821).
ΤΜΗΜΑ Δ'. Περὶ ἀναγνώσεως καὶ προσευχῆς (σ. 244, PG 79, 825).
ΤΜΗΜΑ Ε'. Ὅτι οἱ ψυχὲς αὐτῶν ποὺ ἀγαποῦν τὸν πλοῦτο, ἐπειδὴ ἀγαποῦν τὴ ζωή, βγαίνουν δύσκολα ἀπὸ τὸ σῶμα τὸν καιρὸ τοῦ θανάτου, κεφ. α'.-γ', (σ. 282, PG 79, 849).
ΤΜΗΜΑ ϛ. Ὅτι, αὐτοὶ ποὺ ἀφήνουν τὴν περιουσία τους σὲ δικούς τους τιμωροῦνται δίκαια, κεφ. α'.-β'. (σ. 290, PG 79, 856).
ΤΜΗΜΑ Ζ'. Γι' αὐτοὺς ποὺ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου δὲν φροντίζουν γιὰ τὴ σωτηρία τους, ἀλλὰ καὶ ὅταν γράφουν διαθῆκες παραχωροῦν πράγματα ποὺ δὲν ἔχουν πιὰ στὴν ἐξουσία τους, κεφ. α'.-β', (σ. 296, PG 79, 860).
ΤΜΗΜΑ Η'. Ὅτι οἱ ἀνάλγητοι, ἀφήνοντας τὴ φροντίδα γιὰ τὸν ἑαυτό τους, κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου τους ἐπιδιώκουν μὲ ζῆλο ν' ἀφήσουν τὶς περιουσίες τους στοὺς κληρονόμους τους, κεφ. α', (σ. 300, PG 79, 861).
ΤΜΗΜΑ Θ'. Κατάκριση ἐκείνων ποὺ κάνουν τὶς διαθῆκες τους, κεφ. α'.-ι', (σ. 302, PG 79, 861).
ΤΜΗΜΑ Ι'. Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μακάριων καὶ τῆς κακόνοιας τοῦ διαβόλου, κεφ. α'.-ζ', (σ. 336, PG 79, 885).
ΤΜΗΜΑ ΙΑ'. κεφ. α'.- κγ', (σ. 360-417, PG 79, 901-937).
Κεφ. α'.-δ'. Περὶ τοῦ ᾿Ιωσὴφ καὶ τῆς Σωσάννας, καὶ ὅτι ὁ ἀγώνας τοῦ ᾿Ι-

ωσὴφ ἦταν ἀνώτερος ἀπὸ τὸν ἀγώνα τῆς μακάριας Σωσάννας, (σ. 360-375, PG 79, 901-909).
Κεφ. ε΄. Περὶ τοῦ μακάριου Ἰώβ, (σ. 374, PG 79, 909).
Κεφ. ς΄. Περὶ τῆς Σάρρας, (σ. 376, PG 79, 912).
Κεφ. ζ΄. Περὶ τῶν Δαβὶδ καὶ Γεδεών, (σ. 378, PG 79, 912).
Κεφ. η΄. Περὶ τῶν Σαμψὼν καὶ Ἐζεκία, (σ. 380, PG 79, 913.
Κεφ. θ΄. Περὶ τοῦ Ἐλισσαίου καὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν, (σ. 382, PG 79, 916).
Κεφ. ι΄. Περὶ τῶν τριῶν παίδων, καὶ τῶν Δανιὴλ, Ἰωνᾶ καὶ Ἀαρών, (σ. 386, PG 79, 917).
Κεφ. ια΄. Περὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς Θεοτόκου, (σ. 386, PG 79, 917).
Κεφ. ιβ΄. Περὶ τοῦ Ἀβραάμ, (σ. 388, PG 79, 920).
Κεφ. ιγ΄, ιδ΄. Περὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, (σ. 390-395, PG 79, 921).
Κεφ. ιε΄, ις΄. Περὶ τοῦ Ἰακώβ, (σ. 398, PG 79, 924).
Κεφ. ιζ΄. Περὶ Ἀχαὰβ καὶ τῶν προφητῶν Ἠλιοῦ καὶ Ἐλισσαίου, (σ. 400, PG 79, 928).
Κεφ. ιη΄. Ὅτι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς του, (σ. 404, PG 79, 929).
Κεφ. ιθ΄. Περὶ τοῦ Υἱοῦ τῆς πάντοτε Παρθένου, (σ. 404, PG 79, 929).
Κεφ. κ΄. Περὶ τῶν πέντε ἄρτων, (σ. 406, PG 79, 932).
Κεφ. κα΄, κβ΄, κγ΄. Περὶ τοῦ, «Γνωρίζει ὁ Πατέρας σας ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ὅλων αὐτῶν», (σ. 410-417, PG 79, 933-937).
ΤΜΗΜΑ ΙΒ΄. σὲ κεφάλαια ιγ΄, (σ. 416-463, PG 79, 937-968).
Κεφ. α΄.-ς΄. Περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀμπελώνα καὶ τῶν ἐργατῶν ποὺ μισθώθηκαν κατὰ διαφορετικὲς ὧρες, (σ. 416, PG 79, 937).
Κεφ. ζ΄.-ια΄. Περὶ ἐκείνων ποὺ ἀκολήθησαν τὴν ἀπόφαση τοῦ Μωϋσῆ, (σ. 436, PG 79, 952).
Κεφ. ιβ΄, ιγ΄. Περὶ τῆς δόξας ποὺ ἐπιφυλάσσεται γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐργάζονται τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 456, PG 79, 964).

****

Τόμος 11Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΝΕΙΛΟΣ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

1. **Πρὸς τὴν σεμνοπρεπεστάτην Μάγναν, διάκονον Ἀγκύρας, Λόγος περὶ ἀκτημοσύνης ἑκουσίου,** καὶ περὶ μοναχῶν ποὺ εἶναι προσκολλημένοι στὰ μάταια μὲ τὴ φροντίδα τους γύρω ἀπὸ τὰ κτήματα, καὶ ἀναμιγνύονται καθόλου λιγώτερο στοὺς πειρασμοὺς τῆς ζωῆς μὲ ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν τὸν πλοῦτο, λόγος γεμᾶτος ἀπὸ φιλοσοφία, σὲ κεφ΄. ΞΖ΄, (σ. 8, PG 79, 968).
2. **Ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ᾠκισμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες,** κἂν πολλοῖς τῶν ἀπείρων τὸ ἐναντίον δοκῇ, σὲ κεφ΄. κζ΄, (σ. 144, PG 79, 1061).
3. **Πρὸς Εὐλόγιον μοναχὸν Λόγος παραινετικός,** σὲ κεφ. λδ΄, (σ. 190, PG 79, 1093-1140).
4. **Πρὸς Εὐλόγιον, Λόγος** περὶ τὰς ἀντιζύγους τῶν ἀρετῶν κακίας, σὲ κεφ. δ΄, (σ. 256, PG 79, 1140).
5. **Περὶ τῶν ὀκτὼ πνευμάτων τῆς πονηρίας,** σὲ κεφ. ιθ΄, (σ. 264, PG 79, 1145-

1164).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α΄.-Γ΄. Περὶ γαστριμαργίας, (σ. 264, PG 79, 1145).

Δ΄.-ϛ΄. Περὶ πορνείας (σ. 268, PG 79, 1148).

Ζ΄.-Η΄. Περὶ φιλαργυρίας (σ. 274, PG 79, 1152).

Θ΄.-Ι΄. Περὶ ὀργῆς (σ. 276, PG 79, 1153).

ΙΑ΄.-ΙΒ΄. Περὶ λύπης (σ. 280, PG 79, 1156).

ΙΓ΄.-ΙΔ΄. Περὶ ἀκηδίας (σ. 284, PG 79, 1157).

ΙΕ΄.-Ιϛ΄. Περὶ κενοδοξίας (σ. 286, PG 79, 1160).

ΙΖ΄.-ΙΘ΄. Περὶ ὑπερηφανείας (σ. 288, PG 79, 1161).

6. **Λόγος περὶ προσευχῆς**, πάνυ ὠφέλιμος, σὲ ΡΝΓ΄. κεφάλαια διῃρημένος, (σ. 294-333, PG 79, 1165-1200).

7. **Κεφάλαια ΚΖ΄** περὶ διαφόρων πονηρῶν λογισμῶν, (σ. 334-379, PG 79, 1200-1233).

8. **Παραινέσεις πρὸς μοναχούς, (σ.** 380-387, PG 79, 1236).

9. **Γνῶμαι ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν** καὶ κολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἄνθρωπον, (σ. 388-401, PG 79, 1240).

10. **Κεφάλαια ἢ παραίνεσις, (σ.** 402-419-, PG 79, 1249).

11. **Περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας λογισμῶν.**(σ. 420-463, PG 79, 1436-1492).

α΄. Περὶ γαστριμαργίας, (σ. 420, PG 79, 1436).

β΄. Περὶ πορνείας, (σ. 428, PG 79, 1444).

γ΄. Περὶ φιλαργυρίας, (σ. 436, PG 79, 1449).

δ΄. Περὶ ὀργῆς, (σ. 440, PG 79, 1452).

ε΄. Περὶ λύπης, (σ. 442, PG 79, 1453).

ϛ΄. Περὶ ἀκηδίας, (σ. 444, PG 79, 1456).

ζ΄. Περὶ κενοδοξίας, (σ. 448, PG 79, 1460).

η΄. Περὶ ὑπερηφανείας, (σ. 452, PG 79, 1461).

****

Τόμος 11Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΝΕΙΛΟΣ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΚΕΙΜΕΝΟ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Α΄. ΛΟΓΟΙ

1. **Λόγος Ἀσκητικός.** Κεφάλαια Α΄. – ΟΕ΄. (Πρὸς τοὺς μοναχοὺς ποὺ ζοῦν σὲ κοινόβια, μὲ ἀναφορὲς στὴν κατὰ Θεὸν φιλοσοφία, καὶ μὲ τὴ διαπίστωση, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες καὶ Ἰουδαίους ἀσχολήθηκαν μὲ τὴ φιλοσοφία, ἀλλὰ μόνον οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ τὴν καλλιέργησαν καὶ τὴν ἐφάρμοσαν στὴ ζωή τους, ἐπειδὴ εἶχαν διδάσκαλό τους τὴ μοναδικὴ καὶ ἀληθινὴ Σοφία, τὸν Χριστό), (σ. 10-139, PG 79, 720-809).

2. **Λόγος Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου** τὸ φάσκον, «νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν», κεφάλαια Α΄ – Ι΄. (Ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀντίφαση στὸ χωρίο αὐτό. Τὸ πρῶτο μέρος ἀφορᾶ στοὺς ἀρχάριους, ἐνῶ στοὺς τέλειους ταιριάζει ἡ μάχαιρα, δηλαδὴ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, ποὺ «εἶναι δραστικὸς καὶ πιὸ κοφτερὸς ἀπὸ κάθε δίκοπο μαχαίρι», γιὰ τὴν ὁποία μάχαιρα αὐτὸς ποὺ ἐπιδιώκει τὴν τελειότητα πρέπει νὰ πωλήσει ἀκόμη καὶ τὸ ἱμάτιό του, δηλαδὴ νὰ

ἐγκαταλείψει κάθε τι τὸ ἐγκόσμιο, γιὰ νὰ ἐπιτύχει αὐτήν), (σ. 140-163, PG 79, 1264-1280).

3. **Λόγος 'Ασκητικὸς καὶ πολυμερής,** στὸν ὁποῖο ὑπάρχουν πνευματικὲς νουθεσίες, κεφ. Α'.-Δ', (σ. 164-171, PG 79, 1280).

'Επικτήτου 'Εγχειρίδιον, Ἤτοι 'Εγχειρίδιο Χριστιανικό, ποὺ γράφτηκε κατὰ μίμηση τοῦ 'Επικτήτου. Κεφάλαια Α' – ΟΓ'. (Κάθε κεφάλαιο καὶ μιὰ ἄριστη συμβουλὴ γιὰ νὰ μπορέσει κανεὶς πραγματικὰ νὰ μείνει ἐλεύθερος καὶ ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, ποὺ τὸν καθιστοῦν δοῦλο καὶ δυστυχισμένο), (σ. 172-209, PG 79, 1285)

Διήγησις περὶ Πάχωνος, πόλεμον πορνικὸν πάσχοντος καὶ νικῶντος. (Πρόκειται περὶ γέροντος ποὺ στὰ ἑβδομήντα του δέχθηκε δαιμόνιο πορνικὸ καὶ ὕστερα ἀπὸ σκληρὸ ἀγώνα κατόρθωσε καὶ τὸ νίκησε), (σ. 210-213, PG 79, 1312)

Τοῦ μακαρίου 'Υπερεχίου, Παραίνεσις 'Ασκητῶν. Ἤτοι 160 βραχύτατες συμβουλὲς πρὸς ἀσκητές, ἀναφερόμενες στὴ μοναχική, καὶ ἰδίως τὴν ἀσκητικὴ ζωή), (σ. 214-237, PG 79, 1472-1489)

'Αποσπάσματα ἐκ Λόγων καὶ 'Ομιλιῶν τοῦ 'Αγίου Νείλου: (σ. 238-255, PG 79,)

α. 'Εκ τοῦ πρώτου Λόγου **Εἰς τὸ Πάσχα καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου·** (Ὅπου καὶ ὅτι, χωρὶς τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου τίποτε δὲν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἀντάξιο γιὰ τὴ σωτηρία μας, καὶ ἀπόδειξη περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου), (σ. 238, PG 79, 1489).

β. 'Απὸ τὸν δεύτερο Λόγο **Στὸ Πάσχα καὶ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου.** (Ὅπου ὑπάρχει καὶ ἀπόδειξη περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου), (σ. 244, PG 79, 1493).

γ. **Στὴν 'Ανάληψη**, ἀπὸ τὸν πρῶτο Λόγο, (σ. 250, PG 79, 1497).

δ. **Στὴν 'Ανάληψη,** ἀπὸ τὸν δεύτερο Λόγο, (σ. 250, PG 79, 1500).

ε. **Στὴν 'Ανάληψη,** ἀπὸ τὸν τρίτο Λόγο, (σ. 252, PG 79, 1500).

Β'. ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'. - ΤΛΓ', (σ. 262-437, PG 79, 59-581)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 256-260).

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ
(σ. 262-436, PG 79, 81-204).

α'.-γ'. Πτολεμαίῳ συγκλητικῷ (σ. 262, PG 79, 81-84).

δ'.-ε'. Μαρκελλίνῳ Μοναχῷ (σ. 264, PG 79, 84-85).

ς'. Ἡφαίστῳ σχολαστικῷ (σ. 266, PG 79, 85).

ζ'. Μαρκελλίνῳ μοναχῷ (σ. 266, PG 79, 85).

η'.-κα'. Πτολεμαίῳ συγκλητικῷ (σ. 266-272, PG 79, 85-89).

κβ'.-κδ'. Μαρκιανῷ (σ. 272-274, PG 79, 89-92).

κε'. 'Αβραμίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 276, PG 79, 92).

κς'.-λα'. Τιμοθέῳ ὑποδιακόνῳ (σ. 276-284, PG 79, 92-97).

λβ'.-λγ'. Ζωσίμῳ οἰκονόμῳ (σ. 284, PG 79, 97).

λδ'.-λε'. Σωφρονίῳ μοναχῷ (σ. 286, PG 79, 97-100).

λς'. Ξένωνι (σ. 286, PG 79, 100).

λζ'. Εὐσταθίῳ κουβικουλαρίῳ (σ. 286, PG 79, 100).

λη'.-μ'. Ξεναγόρᾳ διακόνῳ (σ. 288, PG 79,

100-101).
μα΄. Ἡλιοδώρῳ (σ. 290, PG 79, 101).
μϐ΄. Μάρωνι ἀργυροκόπῳ (σ. 290, PG 79, 101).
μγ΄. Φαυστιανῷ (σ. 290, PG 79, 101).
μδ΄. Φιλίππῳ σχολαστικῷ (σ. 292, PG 79, 104).
με΄. Λικινίῳ νεωτέρῳ (σ. 292, PG 79, 104).
μς΄. Σωφρονίῳ (σ. 292, PG 79, 104).
μζ΄. -μθ΄. Δοσιθέῳ (σ. 292-294, PG 79, 104).
ν΄. Θεοδωριανῷ (σ. 294, PG 79, 104).
να΄.-νγ΄. Πλουτίνῳ ὑπατικῷ (σ. 294-296, PG 79, 105).
νδ΄. Αὐρηλιανῷ ἰλλουστρίῳ ἀπὸ Ἑλλήνων (σ. 296, PG 79, 105).
νε΄.-νη΄. Σωσαρίῳ τριϐούνῳ (σ. 296-30, PG 79, 108).
νθ΄.-ξα΄. Μελετίῳ καγκελλαρίῳ (σ. 300, PG 79, 109).
ξϐ΄. Κανανδίωνι (σ. 300, PG 79, 109).
ξγ΄.-ξς΄. Θεοδοτίωνι (σ. 302, PG 79, 109-112).
ξζ΄. Ἡρακλείῳ ὑποδιακόνῳ χρυσοχόῳ (σ. 304, PG 79, 112).
ξη΄. Ἀφθονίῳ διακόνῳ (σ. 304, PG 79, 112).
ξθ΄. Ἀφθονίῳ (σ. 304, PG 79, 112).
ο΄. Γαϊνᾷ στρατηλάτῃ (σ. 304, PG 79, 112).
οα΄. Φρουμεντίῳ ἐκκλησιεκδίκῳ (σ. 306, PG 79, 113).
οϐ΄.-οδ΄. Πομπηΐῳ διακόνῳ (σ. 306-308, PG 79, 113).
οε΄. Ἀπολλοδώρῳ ῥήτορι (σ. 308, PG 79, 116).
ος΄.-οη΄. Ρουφίνῳ σχολαστικῷ (σ. 310, PG 79, 116).
οθ΄. Γαϊνᾷ στρατηλάτῃ (σ. 310, PG 79, 117).
π΄. -πα΄. Φλαυιανῷ (σ. 312-314, PG 79, 117).
πϐ΄. Φίρμῳ σκρινιαρίῳ (σ. 314, PG 79, 120).
πγ΄. Εὐγενίῳ διακόνῳ (σ. 314, PG 79, 120).
πδ΄.-πε΄. Φιλαγρίῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 314-316, PG 79, 120).
πς΄.-ϟδ΄. Ἀκακίῳ μεμοριαλίῳ (σ. 316-320, PG 79, 120-124).
ϟε΄. Βαϐύλᾳ διακόνῳ (σ. 320, PG 79, 124).
ϟς΄-ϟζ΄. Σωτηρίωνι (σ. 322, PG 79, 124).
ϟη΄.-ρϐ΄. Σιλϐανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 322-326, PG 79, 124-125).
ργ΄. Εὐθίῳ ἐπαρχικῷ (σ. 326, PG 79, 128).
ρδ΄.-ρς΄. Καπίτωνι διακόνῳ (σ. 326-328, PG 79, 128).
ρζ΄. Σωσιμιανῷ μοναχῷ (σ. 328, PG 79, 129).
ρη΄. Φλαϐιανῷ (σ. 328, PG 79, 129).
ρθ΄.-ριγ΄. Ἀφθονίῳ Σαμαρίτῃ (σ. 330-332, PG 79, 129-132).
ριδ΄.-ρις΄. Γαϊνᾷ στρατηλάτῃ (σ. 332-334, PG 79, 132-133).
ριζ΄. Εὐαγρίῳ (σ. 336, PG 79, 133).
ριη΄.-ρκη΄. Ἐπιγόνῳ κούρσορι (σ. 336-340, PG 79, 133-137).
ρκθ΄. Ἀλεξάνδρῳ μοναχῷ (σ. 340, PG 79, 137).
ρλ΄. Κλεάρχῳ νουμεραρίῳ (σ. 342, PG 79, 137).
ρλα΄. Αὐρηλιανῷ (σ. 342, PG 79, 137).
ρλϐ΄. Γενεθλίῳ (σ. 342, PG 79, 140).
ρλγ΄. Θεοδοσίῳ (σ. 342, PG 79, 140).
ρλδ΄. -ρλς΄. Σεραπίωνι πρεσϐυτέρῳ (σ. 342-344, PG 79, 140).
ρλζ΄. Ἰωάννῃ μοναχῷ (σ. 344, PG 79, 140).
ρλη΄. Φίλωνι ἰλλουστρίῳ (σ. 344, PG 79, 140).
ρλθ΄. Στεφάνῳ διακόνῳ (σ. 344, PG 79, 141).

ρμ΄.-ρμϐ΄. Ἀμφιλοχίῳ νεωτέρῳ (σ. 346, PG 79, 141).
ρμγ΄. Ἀντωνίῳ (σ. 346, PG 79, 141).
ρμδ΄. Κόνωνι ἰλλουστρίῳ (σ. 346, PG 79, 141).
ρμε΄.-ρμζ΄. Εὐλαμπίῳ (σ. 348, PG 79, 141-144).
ρμη΄. Σωζομενῷ (σ. 350, PG 79, 144).
ρμθ΄. Κορνηλίῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 350, PG 79, 144).
ρν΄. Γεροντίῳ ἐκσκέπτωρι (σ. 350, PG 79, 145).
ρνα΄. Ὑπαφλώρῳ διακόνῳ (σ. 352, PG 79, 145).
ρνϐ΄.-ρνγ΄. Ὀλυμπίῳ σχολαστικῷ (σ. 352, PG 79, 145).
ρνδ΄. Μαξιμιανῷ (σ. 352, PG 79, 145).
ρνε΄. Θεσσαλίῳ διακόνῳ (σ. 354, PG 79, 145).
ρνς΄. Χρυσογόνῳ κλησουλλίῳ (σ. 354, PG 79, 148).
ρνζ΄. Θεογνώστῳ (σ. 354, PG 79, 148).
ρνη΄.-ρξα΄. Δεκουρίωνι (σ. 354-356, PG 79, 148).
ρξϐ΄. Κρίσπῳ σχολαρίῳ (σ. 356, PG 79, 148).
ρξγ΄.-ρξδ΄. Ἰουλιανῇ παρθένῳ (σ. 356, PG 79, 148).
ρξε΄.-ρξς΄. Θεοδώρῳ (σ. 356, PG 79, 149).
ρξζ-ροϐ΄. Σωφρονίῳ τριϐούνῳ (σ. 358, PG 79, 149).
ρογ΄. Ἀφθονίῳ Σαμαρίτῃ (σ. 358, PG 79, 149).
ροδ΄. Τελεσφόρῳ πρωτεύοντι (σ. 360, PG 79, 152).
ροε΄.-ρος΄. Φιλαγρίῳ ἀναγνώστῃ (σ. 360, PG 79, 152).
ροζ΄.-ρπϐ΄. Λιμενίῳ μοναχῷ (σ. 360-362, PG 79, 152).
ρπγ΄. Ἀμφικτίονι, ῥήτορι, (σ. 362, PG 79, 152).
ρπδ΄. Περίῳ συγκλητικῷ (σ. 362, PG 79, 152).
ρπε΄. Μαριανῷ ὑποδιακόνῳ (σ. 362, PG 79, 153).
ρπς΄.-ρπζ΄. Γιγαντίῳ διακόνῳ (σ. 364, PG 79, 153).
ρπη΄.-ρϟ΄. Λευκαδίῳ ἀρχιδιακόνῳ (σ. 364, PG 79, 153).
ρϟα΄. Ἀττικῷ ἀναγνώστῃ (σ. 366, PG 79, 156).
ρϟϐ΄.-ρϟδ΄. Ἀγλαΐῳ ἀντεκήνσορι (σ. 366, PG 79, 156).
ρϟε΄.-ρϟς΄. Ἀναξαγόρᾳ γραμματικῷ (σ. 368, PG 79, 156).
ρϟζ΄.-ρϟη΄. Τρύφωνι ἀρχιτέκτονι (σ. 368, PG 79, 156-157).
ρϟθ΄. Φουρτουνάτῳ (σ. 370, PG 79, 157).
σ΄. Σεκουνδιανῷ (σ. 370, PG 79, 157).
σα΄.-σϐ΄. Καλλιστίωνι (σ. 370, PG 79, 157).
σγ΄.-σδ΄. Κυρήνῳ ἐπισκόπῳ (σ. 370-372, PG 79, 157).
σε΄.-σς΄. Γαϊνᾷ στρατηλάτῃ (σ. 372, PG 79, 160).
σζ. Μελίσσῳ κανδιδάτῳ (σ. 372, PG 79, 160).
ση΄.-σι΄. Θύρσῳ σκρινιαρίῳ (σ. 372-374, PG 79, 160).
σια΄. Βυρίλλῳ Μακεδονίῳ (σ. 374, PG 79, 160).
σιϐ΄.-σιε΄. Ἰγνατίῳ ἀνθυπάτῳ (σ. 374, PG 79, 161).
σις΄.-σιη΄. Εὐγραμμίῳ νομικῷ (σ. 376-378, PG 79, 161).
σιθ΄.-σκα΄.Ἀριστοτέλει πρωτεύοντι (σ. 378, PG 79, 164).
σκϐ΄. Θερίνῳ μοναχῷ (σ. 378, PG 79, 164).
σκγ΄.-σκδ΄. Σελευκίῳ διακόνῳ (σ. 380, PG 79, 164-165).
σκε΄. Αὐγουστίνῳ τριϐούνῳ (σ. 380, PG 79, 165).

σκς'. Θεοφίλῳ καγκελλαρίῳ (σ. 382, PG 79, 165).
σκζ'. Σισινίῳ σπαθαρίῳ (σ. 382, PG 79, 165).
σκη'. Εὐσταθίῳ διακόνῳ (σ. 382, PG 79, 165).
σκθ'. Στρατίωνι ἰλλουστρίῳ (σ. 382, PG 79, 165).
σλ'. Ζεφυριανῷ (σ. 384, PG 79, 168).
σλα'. Νικαρέτῳ σκρινιαρίῳ (σ. 384, PG 79, 168).
σλβ'. Μονομάχοις ἐν τῇ Κιλικίᾳ διάγουσιν (σ. 384, PG 79, 168).
σλγ'. Θεομπέμπτῳ προτήκτορι (σ. 386, PG 79, 168).
σλδ'. Καρπίωνι αἱρετικῷ, τῆς τῶν Οὐαλεντίνων αἱρέσεως (σ. 386, PG 79, 168).
σλε'. Εὐσεβίῳ διακόνῳ (σ. 386, PG 79, 169).
σλς-σλη'. Σοφιανῷ σχολαρίῳ (σ. 388, PG 79, 169).
σλθ'.-σμβ'. Σωσάνδρῳ πριμισκρινίῳ (σ. 388-390, PG 79, 168-172).
σμγ'.-σμδ'. Σαβίνῳ μαγιστριανῷ (σ. 390-392, PG 79, 172).
σμε'. Δρουσιλιανῷ (σ. 392, PG 79, 172).
σμς'.-σμζ'. Εὐφρασίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 392, PG 79, 173).
σμη'. Θεοκλειανῷ (σ. 394, PG 79, 173).
σμθ'. Αἰλιανῷ ἀναγνώστῃ (σ. 394, PG 79, 173).
σν'.-σνα'. Τεύκρῳ διακόνῳ (σ. 394-396, PG 79, 176).
σνβ'. Γλυκαδίῳ προτήκτορι (σ. 396, PG 79, 176).
σνγ'.-σνδ'. Δημητρίῳ αἱρετικῷ (σ. 396, PG 79, 176).
σνε'. Φαύστῳ πρωτεύοντι (σ. 398, PG 79, 176).
σνς'. Πελαγίῳ (σ. 398, PG 79, 177).
σνζ'. Διοκλητιανῷ (σ. 398, PG 79, 177).
σνη'. Σαβουρίῳ κόμητι (σ. 400, PG 79, 177).
σνθ'.-σξγ'. Ναυκρατίῳ (σ. 400-402, PG 79, 177-180).
σξδ'. Καλλιμάχῳ μεμοριαλίῳ (σ. 402, PG 79, 180).
σξε'. Παύλῳ δεκεμπρίμῳ (σ. 402, PG 79, 180).
σξς'.-σοα'. Κυρίλλῳ πρωτεύοντι (σ. 402-404, PG 79, 180-181).
σοβ'. Πτολεμαίῳ (σ. 406, PG 79, 181).
σογ'.-σοδ'. Εὐρυκλεῖ πρεσβυτέρῳ (σ. 406, PG 79, 184).
σοε'.-σοζ'. Ἡρακλείτῳ σχολαστικῷ (σ. 408, PG 79, 184).
σοη'. Λεωνίδι κόμητι (σ. 408, PG 79, 184).
σοθ'. Θαλαιανῷ ἰλλουστρίῳ (σ. 410, PG 79, 184).
σπ'. Φεβραρίῳ διακόνῳ (σ. 410, PG 79, 185).
σπα'. Ἱλαρίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 410, PG 79, 185).
σπβ'. (Ἀνεπίγραφη) (σ. 410, PG 79, 185).
σπγ'. Διονυσιοδώρῳ (σ. 410, PG 79, 185).
σπδ'. Ἰουλίῳ Φοιδεράτῳ (σ. 410, PG 79, 185).
σπε'. Κορνηλίῳ (σ. 412, PG 79, 185).
σπς'. Γαϊνᾷ στρατηλάτῃ (σ. 412, PG 79, 185).
σπζ'. Φιλορόμῳ κόμητι (σ. 412, PG 79, 188).
σπη'. Ἀθανασίῳ ἐκδίκῳ (σ. 414, PG 79, 188).
σπθ'. Δρουσιανῷ (σ. 414, PG 79, 188).
σϟ'. Πρόκλῳ πολιτευομένῳ (σ. 414, PG

79, 188).
σϟα΄. Αἰλιανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 416, PG 79, 189).
σϟβ΄. Λιννίῳ μοναχῷ (σ. 416, PG 79, 189).
σϟγ΄. Πρισκιλλιανῷ διακόνῳ (σ. 416, PG 79, 189).
σϟδ΄. Ἰωάννῃ μοναχῷ (σ. 416, PG 79, 189).
σϟε΄. Βενούστῳ μοναχῷ (σ. 418, PG 79, 189).
σϟς΄. Καρπαλίωνι (σ. 418, PG 79, 192).
σϟζ΄.-τα΄. Εὐηθίῳ τριβούνῳ (σ. 418-420, PG 79, 192).
τβ΄. Φίληκι πρεσβυτέρῳ (σ. 420, PG 79, 192).
τγ΄.-τδ΄. Σευήρῳ πρωτεύοντι (σ. 420, PG 79, 192).
τε΄.-τς΄. Καλοκύρῳ (σ. 420-422, PG 79, 193).
τζ΄. Σιλβανῷ κοινοβιώτῃ (σ. 422, PG 79, 193).
τη΄. Θαλασσίῳ ἀργυροπράτῃ (σ. 422, PG 79, 193).
τθ΄. Σωσθένει Κομενταρησίῳ (σ. 424, PG 79, 193).
τι΄. Ἑλλαδίῳ ἀναγνώστῃ (σ. 424, PG 79, 196).
τια΄.-τιβ΄. Θεωνᾷ πολιτευομένῳ (σ. 424, PG 79, 196).
τιγ΄. Θεσσαλίῳ διακόνῳ (σ. 426, PG 79, 196).
τιδ΄. Δρακοντίῳ (σ. 426, PG 79, 196).
τιε΄. Εὐβουλίωνι (σ. 426, PG 79, 196).
τις΄. Πιερίῳ συγκλητικῷ (σ. 26, PG 79, 196).
τιζ΄.-τιη΄. Ἀθανασίῳ ἐκδίκῳ (σ. 426-428, PG 79, 197).
τιθ΄. Ἡρίμῳ κόμητι (σ. 428, PG 79, 197).
τκ΄.-τκα΄. Φιρμιλλιανῷ (σ. 428-430, PG 79, 197).
τκβ΄. Σωκράτει πρεσβυτέρῳ (σ. 430, PG 79, 197).
τκγ΄.-τκε΄. Κυριακῷ διακόνῳ (σ. 430-432, PG 79, 200).
τκς΄. Θεοδότῳ κόμητι (σ. 432, PG 79, 200).
τκζ΄.-τκη΄. Ἱππονίκῳ σκρινιαρίῳ (σ. 432-434, PG 79, 201).
τκθ΄. Μαυριανῷ (σ. 434, PG 79, 201).
τλ΄. Θεοπόμπῳ συγκλητικῷ (σ. 434, PG 79, 201).
τλα΄.-τλβ΄. Ἱλαρίῳ μοναχῷ (σ. 434, PG 79, 201).
τλγ΄. Χειμασίῳ (σ. 436, PG 79, 201).

****

Τόμος 11Δ
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΝΕΙΛΟΣ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ, ΒΙΒΛΙΑ Β΄.-Δ΄.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509).

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ (α΄. τλγ΄.)
(σ. 8-223-, PG 79, 204-364).

α΄. Ἀθηνογένει (σ. 8, PG 79, 204).
β΄. Τίμωνι ἐπισκόπῳ (σ. 8, PG 79, 204).
γ΄. (Ἀνεπίγραφη), (σ.8, PG 79, 204).
δ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 8, PG 79, 204).
ε΄.-ζ΄. Βάλχῳ ἐπαρχικῷ (σ. 10, PG 79, 204).
η΄.-ια΄. Ἀστερίῳ Ἀναγνώστῃ (σ. 10-12, PG 79, 205).
ιβ΄.-ιγ΄. Νημερτίῳ Σιλεντιαρίῳ (σ. 12, PG 79, 205).
ιδ΄. Ἀντωνίῳ σχολαστικῷ (σ. 12, PG 79, 205).
ιε΄. Θεοσεβείῳ (σ. 12, PG 79, 205).
ις΄.-ιη΄. Ἀγάθωνι Δεκεμβρίῳ (σ. 14,

PG 79, 208).
ιθ΄. Παντονύμῳ Σατράπῃ (σ. 14, PG 79, 208).
κ΄. Ὑπατίῳ Ἐφόρῳ (σ. 14, PG 79, 208).
κα΄. Ἰσιδώρῳ ἀναγνώστῃ (σ. 16, PG 79, 208).
κβ΄. Νικοδήμῳ (σ. 16, PG 79, 209).
κγ΄. Ἀφροδισίῳ διακόνῳ (σ. 18, PG 79, 209).
κδ΄. Χαρισίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 18, PG 79, 209).
κε΄. Ἑρμολάῳ μοναχῷ (σ. 18, PG 79, 209).
κς΄. Προκοπίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 18, PG 79, 212).
κζ΄. Φρουμεντίῳ κόμητι, (σ. 18, PG 79, 212).
κη΄. Ἱππασίῳ τριβούνῳ (σ. 20, PG 79, 212).
κθ΄.-λ΄. Θύρσῳ μοναχῷ (σ. 20, PG 79, 212).
λα΄. Φωτεινῇ καὶ Δωρ..., (σ. 20, PG 79, 212).
λβ΄. Μενάνδρῳ δομεστίκῳ (σ. 20, PG 79, 212).
λγ΄. Χρυσογόνῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἡγουμένῳ (σ. 22, PG 79, 213).
λδ΄. Σωκρατίῳ ἐξκέπτορι (σ. 22, PG 79, 213).
λε΄. (Ἀνεπίγραφη) (σ. 22, PG 79, 213).
λς΄. Δημοσθένει πατρὶ πόλεως (σ. 22, PG 79, 213).
λζ΄. Καλλιστιανῷ (σ. 22, PG 79, 213).
λη΄. Ἀσκληπιοδότῳ (σ. 22, PG 79, 213).
λθ΄.-μ΄. Αὐξεντίῳ ἰλλουστρίῳ (σ. 22-24, PG 79, 213).
μα΄. Εὐθυμίῳ διακόνῳ (σ. 24, PG 79, 216).
μβ΄. Χρυσέρωτι σοφιστῇ (σ. 26, PG 79, 216).
μγ΄. Φαυστίνῳ μοναχῷ (σ. 26, PG 79, 216).
μδ΄.-με΄. Κυρίλλῳ μοναχῷ (σ. 26, PG 79, 217).
μς΄. Ἡλιοδώρῳ μοναχῷ (σ. 28, PG 79, 217).
μζ΄. Λεωνίδῃ μοναχῷ (σ. 28, PG 79, 217).
μη΄. (Ἀνεπίγραφη) (σ. 30, PG 79, 220).
μθ΄. Ἀλεξάνδρῳ μοναχῷ ἀπὸ Γραμματικῶν (σ. 30, PG 79, 220).
ν΄. Ἀριστοκλεῖ μοναχῷ (σ. 34, PG 79, 221).
να΄. Βικεντίῳ ἀσκητῇ (σ. 34, PG 79, 221).
νβ΄. Πανηγυρίῳ μοναχῷ (σ. 34, PG 79, 221).
νγ΄. Μαυριανῷ μοναχῷ (σ. 36, PG 79, 224).
νδ΄. Μενάνδρῳ ἀσκητῇ (σ. 36, PG 79, 224).
νε΄. Εὐφημίῳ μοναχῷ (σ. 36, PG 79, 224).
νς΄. Ἱλαρίῳ μοναχῷ ἀπὸ σχολαστικῶν (σ. 36, PG 79, 224).
νζ΄. Πλάτωνι ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 38, PG 79, 224).
νη΄. Ἀετίῳ μοναχῷ (σ. 38, PG 79, 225).
νθ΄. Χαρίτωνι μοναχῷ (σ. 38, PG 79, 225).
ξ΄. Ἀδριανῷ μοναχῷ (σ. 38, PG 79, 225).
ξα΄. Φλορίωνι μοναχῷ (σ. 42, PG 79, 228).
ξβ΄. Ἀθανασίῳ μοναχῷ (σ. 42, PG 79, 228).
ξγ΄. Συριανῷ μοναχῷ (σ. 42, PG 79, 228).
ξδ΄. Γρηγορίῳ ἡγουμένῳ (σ. 42, PG 79, 229).
ξε΄. Θεοδώρῳ μοναχῷ (σ. 42, PG 79, 229).
ξς΄. Γάλλῳ μοναχῷ (σ. 44, PG 79, 229).
ξζ΄.-ξθ΄. Ἐλευθερίῳ μοναχῷ ἀπὸ Νουμέρων (σ. 44-46, PG 79, 229-232).
ο΄. Βίκτορι ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 46, PG 79, 232).
οα΄.-οβ΄. Δημοκρίτῳ μοναχῷ (σ. 48, PG 79, 232).

ογ΄. Κωμασίῳ ἀπὸ ῥητόρων μοναχῷ (σ. 48, PG 79, 232).
οδ΄. Πισιμίῳ μοναχῷ (σ. 48, PG 79, 233).
οε΄. Ζώσᾳ ἀσκητῇ (σ. 48, PG 79, 233).
ος΄. Θεοδώρῳ μοναχῷ (σ. 50, PG 79, 233).
οζ΄. Νεαδίῳ, Ὀλυμπίῳ, Ἀνδρομάχῳ, Ἰουλίῳ, Χειμασίῳ, μοναχοῖς φιλοδίκοις (σ. 50, PG 79, 233).
οη΄.-πγ΄. Κυριακῷ μοναχῷ (σ. 50-56, PG 79, 236-237).
πδ΄. Ὀνησίμῳ μοναχῷ (σ. 58, PG 79, 240).
πε΄.-πς΄. Φαύστῳ μοναχῷ (σ. 58, PG 79, 240).
πζ΄. Ἀλεξάνδρῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 58, PG 79, 240).
πη΄. Φρόντωνι ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 58, PG 79, 241).
πθ΄.-ϟ΄. Ἀρσίνῳ μοναχῷ (σ. 60, PG 79, 241).
ϟα΄.-ϟβ΄. Ἀμφιλοχίῳ μοναχῷ (σ. 60, PG 79, 241).
ϟγ΄. Διονυσίῳ μοναχῷ (σ. 60, PG 79, 241).
ϟδ΄. Δρακοντίῳ μοναχῷ (σ. 60, PG 79, 241).
ϟε΄. Κλεοβούλῳ μοναχῷ (σ. 62, PG 79, 241).
ϟς΄. Φιλομένῳ ἐγκλίστῳ (σ. 62, PG 79, 244).
ϟζ. Φαύστῳ μοναχῷ (σ. 64, PG 79, 244).
ϟη΄.-ϟθ΄. Εὐτροπίῳ μοναχῷ (σ. 64, PG 79, 244).
ρ΄.-ρα΄. Λαμπαδίῳ μοναχῷ (σ. 64, PG 79, 245).
ρβ΄. Εὐσταθίῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 66, PG 79, 245).
ργ΄. Εὐμαθίῳ μοναχῷ (σ. 66, PG 79, 245).
ρδ΄.-ρε΄. Εὐφημίῳ μοναχῷ (σ. 66, PG 79, 245).
ρς΄. ριγ΄. Μαρίνῳ μοναχῷ (σ. 68-70, PG 79, 248-249).
ριδ΄.-ριε΄. Νικάνδρῳ Στυλίτῃ (σ. 70-72, PG 79, 249).
ρις΄. Θεοδοσίᾳ μοναζούσῃ (σ. 72, PG 79, 249).
ριζ΄. Θεοφίλῳ μοναχῷ (σ. 72, PG 79, 252).
ριη΄. Ἀναστασίᾳ παρθένῳ (σ. 72, PG 79, 252).
ριθ΄. Ρηγίνῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 74, PG 79, 252).
ρκ΄.-ρκγ΄. Ἀλεξάνδρῳ μοναχῷ (σ. 74, PG 79, 252-253).
ρκδ΄.-ρκς΄. Εὐλυσίῳ μοναχῷ (σ. 76, PG 79, 253).
ρκζ΄.-ρκη΄. Φιλοξένῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 76-78, PG 79, 253).
ρκθ΄. -ρλβ΄. Νημερτίῳ μοναχῷ (σ. 78-80, PG 79, 256).
ρλγ΄.-ρλδ΄. Παλλαδίῳ μοναχῷ (σ. 80, PG 79, 256).
ρλε΄. Ἀφθονίῳ μοναχῷ (σ. 80, PG 79, 256).
ρλς΄. Εὐσεβίῳ μοναχῷ (σ. 80, PG 79, 257).
ρλζ΄.-ρλθ΄. Εὐφημίῳ μοναχῷ (σ. 82, PG 79, 257).
ρμ΄. Κυρινίῳ μοναχῷ (σ. 84, PG 79, 257).
ρμα΄. Διακόνῳ (σ. 90, PG 79, 264).
ρμβ΄. Νικοτύχῳ διακόνῳ (σ. 90, PG 79, 264).
ρμγ΄.-ρμδ΄. Παμφίλῳ διακόνῳ (σ. 92, PG 79, 264).
ρμε΄. Εὐλαμπίῳ σοφιστῇ (σ. 94, PG 79, 268).
ρμς΄. Φιλοξένῳ κηνσοφύλακι (σ. 94, PG 79, 268).
ρμζ΄. Λυκούργῳ ἰλλουστρίῳ (σ. 94, PG 79, 268).
ρμη΄. Μινάνδρῳ ἐξκέπτορι (σ. 96, PG 79, 269).
ρμθ΄. Παλατίνῳ πρωτεύοντι (σ. 96, PG

79, 269).
ρν'. Ρηγίνῳ σκρινιαρίῳ (σ. 98, PG 79, 269).
ρνα'. Λουκίῳ τριβούνῳ (σ. 98, PG 79, 269).
ρνβ'. Μάρωνι κόμητι (σ. 100, PG 79, 272).
ρνγ'. Λαύσῳ προμισκρινίῳ (σ.100 , PG 79, 272).
ρνδ'. Ξανθίππῳ διακόνῳ (σ. 102, PG 79, 273).
ρνε'. Ρωμανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 102, PG 79, 273).
ρνς'. Ἀφροδισίῳ σκρινιαρίῳ (σ. 102, PG 79, 273).
ρνζ'. Σωσιπάτρῳ τριβούνῳ (σ. 104, PG 79, 273).
ρνη'. Χίλωνι δομεστίκῳ (σ. 104, PG 79, 276).
ρνθ'. Γαυδεντίῳ διακόνῳ (σ. 106, PG 79, 276).
ρξ'. Φίλωνι ἐπισκόπῳ (σ. 106, PG 79, 276).
ρξα'. Κυντιλίῳ καγκελλαρίῳ (σ. 106, PG 79, 276).
ρξβ'.-ρξγ'. Εὐψυχίῳ βικαρίῳ (σ. 108, PG 79, 277).
ρξδ'. Ὠρίωνι ἐκδίκῳ (σ. 108, PG 79, 277).
ρξε'. Συμμάχῳ στρατηγῷ (σ. 110, PG 79, 280).
ρξς'. Κολοκασίῳ διακόνῳ (σ. 110, PG 79, 280).
ρξζ'. Πιερίῳ κόμητι νεωτέρῳ (σ. 110, PG 79, 280).
ρξη'.-ρξθ'. Περγαμίῳ δεκεμπρίμῳ (σ. 116-118, PG 79, 285).
ρο'. Ἑλένῃ ἰλλουστρίᾳ (σ. 118, PG 79, 285).
ροα'. Ἀριστάρχῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 120, PG 79, 288).
ροβ'.-ρογ'. Ξενοφῶντι διακόνῳ (σ. 120-122, PG 79, 288).
ροδ'. Θερίνῳ πρωτεύοντι (σ. 122, PG 79, 289).
ροε'. Φιρμίνῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 122, PG 79, 289).
ρος'. Ὑμητίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 124, PG 79, 289).
ροζ'. Ὀνησίμῳ πρωτεύοντι (σ. 124, PG 79, 289).
ροη'. Ταυριανῷ ἀπὸ ἐπαρχῶν (σ. 124, PG 79, 292).
ροθ'. Ἀμβλίχῳ κουράτορι (σ. 126, PG 79, 292).
ρπ'. -ρπγ'. Βαλερίῳ κουβικουλαρίῳ (σ. 128-130, PG 79, 293-296).
ρπδ'. Τεύκρῳ κανδιδάτῳ (σ. 132, PG 79, 296).
ρπε'. Καπίτωνι φροντιστῇ (σ. 132, PG 79, 296).
ρπς'. Ἑορτασίῳ διακόνῳ (σ. 132, PG 79, 297).
ρπζ'.-ρπη'. Μαρτινιανῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 134, PG 79, 297).
ρπθ'. Γερμανῷ καγκελλαρίῳ (σ. 134, PG 79, 297).
ρϟ'. Ὀλύμπῳ ἐπισκόπῳ (σ. 134, PG 79, 297).
ρϟα'. Ὀλυβρίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 136, PG 79, 300).
ρϟβ'. Τελεσφόρῳ ἐγκαυστῇ (σ. 138, PG 79, 300).
ρϟγ'. Μελίτωνι διακόνῳ (σ. 138, PG 79, 301).
ρϟδ'.-ρϟε'. Ζήνωνι διακόνῳ (σ. 138-140, PG 79, 301).
ρϟς'. Κυριακῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 140, PG 79, 301).
ρϟζ'. Συμπλικίῳ ἐξκέπτορι (σ. 142, PG 79, 304).
ρϟη'. Νουμηνίῳ πρωτεύοντι (σ. 142, PG 79, 304).

ρϟθ΄. Πουλλίωνι διαψηφιστῇ (σ. 142, PG 79, 304).
σ΄. Σωκράτῃ κόμητι (σ. 144, PG 79, 305).
σα΄. Βουσιρίῳ ναυκλήρῳ (σ. 144, PG 79, 305).
σβ΄. Θεοδοσίῳ ἀναγνώστῃ (σ. 146, PG 79, 305).
σγ΄. Ζωσίμῳ καλλιγαρίῳ (σ. 146, PG 79, 305).
σδ΄. Οὐάλεντι σκρίβωνι (σ. 146, PG 79, 308).
σε΄. Ἡλίωνι μαγιστριανῷ (σ. 148, PG 79, 308).
σς΄. Ἰωάννῃ πρωτεύοντι νεωτέρῳ (σ. 148, PG 79, 309).
σζ΄. Θεοφίλῳ ἀβακτὶς (ἀπελάτῃ) (σ. 150, PG 79, 309).
ση΄. Σίμωνι κούρσορι (σ. 150, PG 79, 309).
σθ΄. Πηγασίῳ κόμητι (σ. 150, PG 79, 309).
σι΄. Νημερτίῳ ἐκδίκῳ (σ. 150, PG 79, 309).
σια΄. Ἀδολίῳ νομικῷ (σ. 152, PG 79, 312).
σιβ΄. Πλουτάρχῳ βύρσῃ (σ. 152, PG 79, 312).
σιγ΄. Ἰουλίᾳ κομητίσσῃ (σ. 152, PG 79, 312).
σιδ΄. Ἀφθονίῳ ταβουλαρίῳ (σ. 152, PG 79, 312).
σιε΄. Πινδάρῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 154, PG 79, 312).
σις΄. Καλλινίκῳ χρυσοχόῳ (σ. 154, PG 79, 312).
σιζ΄. Ὀρέστῃ κλειδοποιῷ (σ. 154, PG 79, 313).
σιη΄. Στεφανίδι κομητίσσῃ (σ. 154, PG 79, 313).
σιθ΄. Οὐλπιανῷ σχολαστικῷ (σ. 154, PG 79, 313).
σκ΄. Ἀριστοφάνει κανδιδάτῳ (σ. 156, PG 79, 313).
σκα΄. Εὐρικλεῖ πατρικίῳ (σ. 156, PG 79, 316).
σκβ΄. Ἀγλαοφῶντι κουράτορι (σ. 158, PG 79, 316).
σκγ΄. Μαξίμῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 158, PG 79, 316).
σκδ΄. Λουκιανῷ σοφιστῇ Χριστιανῷ (σ. 160, PG 79, 317).
σκε΄. Σωτηρίχῳ διακόνῳ (σ. 160, PG 79, 317).
σκς΄. Ἀνθεμίῳ νομικῷ (σ. 160, PG 79, 317).
σκζ΄. Μαριανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 160, PG 79, 317).
σκη΄. Λεονίδῃ δεκεμπρίμῳ (σ. 160, PG 79, 317).
σκθ΄. Θεοκλεῖ σχολαστικῷ (σ. 162, PG 79, 317).
σλ΄. Φίλωνι (σ. 162, PG 79, 320).
σλα΄. Αἰμιλιανῷ προτήκτορι (σ. 162, PG 79, 320).
σλβ΄. Σκρινιαρίῳ (σ. 162, PG 79, 320).
σλγ΄. Δομετιανῷ ἐπάρχῳ (σ. 164, PG 79, 320).
σλδ΄. Φράγκῳ καγκελλαρίῳ (σ. 164, PG 79, 320).
σλε΄. Ἀριστοκράτει εὐνούχῳ (σ. 164, PG 79, 320).
σλς΄. Ἀπολλοφάνει συμπόνῳ (σ. 164, PG 79, 321).
σλζ΄. Μακεδονίῳ ταξεώτῃ (σ. 166, PG 79, 321).
σλη΄. Θύρσῳ πριμικηρίῳ (σ. 166, PG 79, 321).
σλθ΄. Παύλῳ σχολαστικῷ (σ. 166, PG 79, 321).
σμ΄. Ἰουλιανῷ ἐκκλησιεκδίκῳ (σ. 168, PG 79, 324).
σμα΄. Ἐπιφανίῳ ἀναγνώστῃ (σ.170 , PG 79, 325).

σμϐ΄. Ἰουλιανῷ ἐκκλησιεκδίκῳ (σ. 170, (PG 79, 325).
σμγ΄. Κυπριανῷ διηλγάτορι (σ. 170, PG 79, 325).
σμδ΄. Δημάρχῳ ἰλλουστρίῳ (σ. 172, PG 79, 325).
σμε΄. Κανδιδιανῷ στρατηλάτῃ (σ. 172, PG 79, 325).
σμς΄. Ζηνοβίῳ ληγάτῳ (σ. 174, PG 79, 328).
σμζ΄. Συλβανῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 174, PG 79, 328).
σμη΄. Δαμιανῷ μαγιστριανῷ (σ. 174, PG 79, 328).
σμθ΄. Παπίσκῳ Ὠσκορωδούλοις (σ. 174, PG 79, 328).
σν΄. Διομήδει οἰκονόμῳ (σ. 176, PG 79, 329).
σνα΄. Ζωσιμιανῷ ἀνθυπάτῳ (σ. 176, PG 79, 329).
σνϐ΄. Δρουσύνῳ ἄρχοντι (σ. 178, PG 79, 329).
σνγ΄. Ἀϐλαϐίῳ νοταρίῳ (σ. 178, PG 79, 329).
σνδ΄. Ἀρικλεῖ πρωτεύοντι (σ. 178, PG 79, 332).
σνε΄. Λουκᾷ διακόνῳ (σ. 178, PG 79, 332).
σνς΄. Βεϐιανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 178, PG 79, 332).
σνζ΄. Κωμασίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 180, PG 79, 332).
σνη΄. Βάκχῳ ἐπάρχῳ (σ. 180, PG 79, 332).
σνθ΄. Μαρίνῳ διακόνῳ (σ. 180, PG 79, 333).
σξ΄. Βασιλείῳ πραγματευτῇ (σ. 180, PG 79, 333).
σξα΄. Εὐσεβίῳ δουκὶ (σ. 182, PG 79, 333).
σξϐ΄. Φαρετρίῳ μηχανικῷ (σ. 182, PG 79, 333).
σξγ΄. Συμμάχῳ ὀσπριοπώλῃ (σ. 182, PG 79, 333).
σξδ΄. Ἀφροδισίῳ φιλοσόφῳ (σ. 184, PG 79, 333).
σξε΄. Ἀρκαδίῳ βασιλεῖ (σ. 184, PG 79, 336).
σξς΄. Διοσκορίᾳ χήρᾳ (σ. 184, PG 79, 336).
σξζ΄. Κρίσπῳ ἀπὸ αἰχμαλωσίας (σ. 186, PG 79, 336).
σξη΄. Εὐπειθίῳ ἀναγνώστῃ (σ. 186, PG 79, 336).
σξθ΄. Γανυμήδει ἐξκέπτορι (σ. 186, PG 79, 337).
σο΄. Ἀσκληπιάδῃ κόμητι (σ. 186, PG 79, 337).
σοα΄. Κεκροπίῳ ταξεώτῃ (σ. 188, PG 79, 337).
σοϐ΄. Θεοδώρῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 188, PG 79, 337).
σογ΄. Ἠλίᾳ ἰλλουστρίῳ (σ. 188, PG 79, 337).
σοδ΄. Σωφρονίῳ τριβούνῳ (σ. 188, PG 79, 337).
σοε΄. Ζωΐλῳ καρτουλαρίῳ (σ. 188, PG 79, 340).
σος΄. Γηρασίμῳ εἰρηνάρχῳ (σ. 190, PG 79, 340).
σοζ΄. Εὐσταθίῳ δεκάνῳ (σ. 190, PG 79, 340).
σοη΄. Ἱερωνύμῳ δομεστίκῳ (σ. 190, PG 79, 340).
σοθ΄. Ξενοφῶντι σχολαστικῷ (σ. 190, PG 79, 340).
σπ΄. Αἰνείᾳ φιλοσόφῳ (σ. 190, PG 79, 340).
σπα΄. Σεκούνδῳ καστρηνσίῳ (σ. 192, PG 79, 340).
σπϐ΄. Μαρτυρίῳ βίνδικι (σ. 192, PG 79, 341).
σπγ΄. Ἀμμωνίῳ κόμητι (σ. 192, PG 79, 341).

σπδ'. Νικαρέτῳ σιλεντιαρίῳ (σ. 192, PG 79, 341).
σπε'. Θεοδούλῳ ἐπισκόπῳ (σ. 194, PG 79, 341).
σπς'. Θεοδώρῳ τριβούνῳ (σ. 194, PG 79, 341).
σπζ'. Τραϊανῷ ἀδιούτορι (σ. 194, PG 79, 341).
σπη'. Ἐλευθερίῳ κόμητι Ἀνατολῆς (σ. 194).
σπθ'. Μεθοδίῳ κουβουλκαρίῳ (σ. 194, PG 79, 344).
σϟ'. Κωνσταντίνῳ κόμητι (σ. 196, PG 79, 344).
σϟα'. Λεωνίδῃ ῥήτορι (σ. 198, PG 79, 345).
σϟβ'. Ἡσυχίῳ ἀνθυπάτῳ (σ. 198, PG 79, 345).
σϟγ'. Ζηνοδώρῳ δεκάνῳ (σ. 198, PG 79, 345).
σϟδ'. Πρὸς Ἀναστάσιον ἐπίσκοπον (σ. 198, PG 79, 345).
σϟε'. Φάλκωνι κουράτορι (σ. 200, PG 79, 348).
σϟς'. Λικιννίῳ πρωτεύοντι (σ. 200, PG 79, 348).
σϟζ'. Καρίνῳ ἐπάρχῳ (σ. 202, (PG 79, 348).
σϟη'. Πρίσκῳ πολιτευομένῳ (σ. 202, PG 79, 348).
σϟθ'. Ζήνονι δεκεμπρίμῳ (σ. 202, PG 79, 348).
τ'. Κολασίῳ διακόνῳ (σ. 202, PG 79, 349).
τα'.-τγ'. Θεσσαλίῳ συμπόνῳ (σ. 204, PG 79, 349).
τδ'. Εὐστοχίῳ κόμητι Λαργιτιόνων (σ. 204, PG 79, 349).
τε'.-τς'. Ὀλυμπίῳ κυέστορι (σ. 204, PG 79, 349).
τζ'. Θεοδότῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 206, PG 79, 349).
τη'. Πασχασίῳ διακόνῳ (σ. 206, PG 79, 352).
τθ'. Αὐξεντίῳ ἐκδίκῳ (σ. 206, PG 79, 352).
τι'. Ἀριστάρχῳ τριβούνῳ (σ. 206, PG 79, 352).
τια'. Κλεωνίκῳ σχολαστικῷ (σ. 208, PG 79, 352).
τιβ'. Δημητρίῳ δομεστίκῳ (σ. 208, PG 79, 353).
τιγ'. Οὐαλερίῳ πρωτεύοντι (σ. 208, (PG 79, 353).
τιδ'. Ἀρκαδίῳ ῥογάτορι (σ. 210, PG 79, 353).
τιε'. Ἀρίστωνι ἐπισκόπῳ (σ. 210, PG 79, 353).
τις'.-τιη'. Μαρτίνῳ καγκελλαρίῳ (σ. 210-212, PG 79, 353-356).
τιθ'. Νέρωνι μαγίστρῳ καὶ ἀπὸ ὑπάτων (σ. 212, PG 79, 356).
τκ'. Ἰωάννῃ ἰλλουστρίῳ (σ. 212, PG 79, 356).
τκα'. Φίλωνι πρεσβυτέρῳ (σ. 212, PG 79, 356).
τκβ'. Ἰσιδώρῳ ἐξκουβίτορι (σ. 214, PG 79, 357).
τκγ'. Κυριακῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 214, (PG 79, 357).
τκδ'. Βιταλίῳ προτέκτορι (σ. 216, PG 79, 360).
τκε'. Γενεθλίῳ ἐκδίκῳ (σ. 216, PG 79, 360).
τκς'. Μέμνονι γραμματοδιδασκάλῳ (σ. 218, PG 79, 360).
τκζ'. Δρακοντίῳ Βίνδικι (σ. 218, PG 79, 360).
τκη'. Φαυστίνῳ κουβουκλαρίῳ (σ. 218, PG 79, 360).
τκθ'. Ρηγίνῳ κανδιδάτῳ (σ. 220, PG 79, 361).
τλ'. Παρηγορίῳ σκρινιαρίῳ (σ. 220, PG

79, 361).
τλα'.-τλγ'. Φηλικησίμῳ διακόνῳ (σ. 220-222, PG 79, 361-364).

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ (α'.-τλγ'.).
(σ. 224-459, PG 79, 364-544).

α'.-γ'. Θεοκτίστῳ ρεφερενδαρίῳ (σ. 224, PG 79, 364).
δ'. Μαρτίνῳ πλουσίῳ γέροντι φιλοπόρνου (σ. 226, PG 79, 365).
ε'. Εὐσιγνίῳ σατράπῃ (σ. 226, PG 79, 365).
ς'. Γιγαντίῳ ἐκκλησιεκδίκῳ (σ. 230, PG 79, 368).
ζ'. Σαβίνῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 230, PG 79, 368).
η'. Νικοτύχῳ σχολαστικῷ (σ. 232, PG 79, 369).
θ'. Πλουτάρχῳ ἀξιολόγῳ (σ. 234, PG 79, 372).
ι'. Ἐλπιδίῳ χρυσοχόῳ (σ. 234, PG 79, 372).
ια'. Πολυχρονίῳ διακόνῳ (σ. 234, PG 79, 372).
ιβ'. Κυριακῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 236, PG 79, 373).
ιγ'. Ἱερίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 236, PG 79, 373).
ιδ'. Φαυστινιανῷ (σ. 240, PG 79, 376).
ιε'. Τύρβωνι πρεσβυτέρῳ (σ. 242, PG 79, 377).
ις'.-ιζ'. Ἐλευθερίῳ (σ. 242, PG 79, 377).
ιη'. Ἰουλίῳ δεκεμπρίμῳ (σ. 242, PG 79, 377).
ιθ'.-κ'. Ἡφεστίωνι πρεσβυτέρῳ (σ. 242-244, PG 79, 377-380).
κα'.-κγ'. Κάστορι Δουκὶ (σ. 244-246, PG 79, 380).
κδ'. Ἀσκληπιῷ γραμματικῷ (σ. 246, PG 79, 381).
κε'. Φιλουμενίῳ (σ. 248, PG 79, 381).
κς'.-κθ'. Θεοδότῳ διακόνῳ (σ. 248-250, PG 79, 384).
λ'. Εὐνομίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 252, PG 79, 385).
λα'. Πιονίῳ ἰλλουστρίῳ (σ. 254, PG 79, 385).
λβ'. Ἀνδρέᾳ πρεσβυτέρῳ (σ. 254, PG 79, 388).
λγ'. Θαυμασίῳ μοναχῷ (σ. 254, PG 79, 388).
λγ'. (Δευτέρα) (σ. 272, PG 79, 401).
λδ'. Εὐπόρῳ διακόνῳ (σ. 272, PG 79, 401).
λε'. Δαβουρίῳ μονάζοντι (σ. 274, PG 79, 401).
λς'. Δρακοντίῳ μοναχῷ (σ. 276, PG 79, 404).
λζ'. Μαρίνῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 276, PG 79, 404).
λη'. Καλλινίκῳ μοναχῷ (σ. 276, PG 79, 405).
λθ'. Κυριακῷ μοναχῷ (σ. 278, PG 79, 405).
μ'. Εὐθαλίῳ μονάζοντι (σ. 278, PG 79, 405).
μα'. Εὐγενίῳ πριγκίπῳ (σ. 280, PG 79, 408).
μβ'. Θεοδοσίῳ διακόνῳ (σ. 280, PG 79, 408).
μγ'. Δομνίνῳ νεωτέρῳ πρωτεύοντι (σ. 280, PG 79, 408).
μδ'.-με'. Συμμαχίῳ κόμητι (σ. 288, PG 79, 413).
μς'.-μθ'. Γελασίῳ μοναχῷ (σ. 290, PG 79, 413-416).
ν'. Ἐλευθερίῳ μοναχῷ (σ. 290, PG 79, 416).
να'. Ἀνατολίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 292, PG 79, 416).
νβ'. Κολορβασίῳ (σ. 292, PG 79, 416).
νγ'.-νζ'. Βηρίμῳ μοναχῷ (σ. 292-294, PG

79, 416-417).
νη΄.-ξα΄. Μαυριανῷ μοναχῷ (σ. 294, PG 79, 417).
ξϐ΄.-ξγ΄. Ἀκύλᾳ ἀπουπάτων Α (σ. 296, PG 79, 420).
ξδ΄.-ξε΄. Ἰουλιανῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 296, PG 79, 420).
ξς΄.-ξη΄. Παύλῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 296-298, PG 79, 420).
ξθ΄.-ο΄. Καρίνῳ παλατινῷ (σ. 298, PG 79, 421).
οα΄. Φαρισμανίμῳ δεκεμπρίῳ (σ. 298, PG 79, 421).
οϐ΄.-οδ΄. Θέωνι μοναχῷ (σ. 300, PG 79, 421-424).
οε΄.-οζ΄. Ταπίσκῳ διακόνῳ (σ. 302, PG 79, 424).
οη΄. Πέτρῳ ἀναγνώστῃ (σ. 302, PG 79, 424).
οθ΄.-πϐ΄. Εὐνομίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 304, PG 79, 425).
πγ΄.--πδ΄. Ἀκίνθῳ ραιφερενδαρίῳ (σ. 306, PG 79, 425).
πε΄.-πη΄. Αὐλιανῷ (σ. 306-308, PG 79, 425-428).
πθ΄. Φιλαγρίῳ πρωτεύοντι (σ. 308, PG 79, 428).
ϟ΄. Θεοδωρίτῳ μοναχῷ (σ. 308, PG 79, 428).
ϟα΄.-ϟϐ΄. Βιβιανῷ ἰλλοστρίῳ (σ. 308, PG 79, 428).
ϟγ΄. Χρυσάνθῳ ἀναγνώστῃ (σ. 310, PG 79, 429).
ϟδ΄.-ϟε΄. Γρηγορίῳ διακόνῳ (σ. 310, PG 79, 429).
ϟς΄.-ϟζ΄. Γιγαντίῳ (σ. 310, PG 79, 429).
ϟη΄.-ρϐ΄. Λαυρεντίῳ, Φαύστῳ, Ἐπινίκῳ μοναχοῖς (σ. 310-314, PG 79, 429-432).
ργ΄. Βερενίκῳ ταξεώτῃ (σ. 316, PG 79, 433).
ρδ΄. Ἀγλαόφωντι (σ. 316, PG 79, 433).
ρε΄. Εἰρηναίῳ χαρτουλαρίῳ (σ. 316, PG 79, 433).
ρς΄. Τύμϐωνι διακόνῳ (σ. 316, PG 79, 433).
ρζ΄. Μουσίωνι μοναχῷ (σ. 316, PG 79, 433).
ρη΄. Λαμπροτύχῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 316, PG 79, 433).
ρθ΄.-ρι΄. Λουσίᾳ πρεσβυτέρῳ (σ. 318, PG 79, 436).
ρια΄. Χρυσαφίῳ διακόνῳ (σ. 318, PG 79, 436).
ριϐ΄. Ἡροδότῳ τριϐούνῳ (σ. 318, PG 79, 436).
ριγ΄. Ἀναστασίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 320, PG 79, 436).
ριδ΄. Ἰννοκεντίῳ μοναχῷ (σ. 320, PG 79, 436).
ριε΄. Πετρωνίῳ (σ. 320, PG 79, 436).
ρις΄. Ἰσάχαρ Σαμαρείτῃ (σ. 320, PG 79, 437).
ριζ΄. Φήλικι πρεσβυτέρῳ (σ. 322, PG 79, 437).
ριη΄. Ἀδριανῷ πρεσβυτέρῳ (σ. 322, PG 79, 437).
ριθ΄. Νίκωνι ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 322, PG 79, 437).
ρκ΄. Ἱλαρίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 322, (PG 79, 437).
ρκα΄.-ρκϐ΄. Εὐρικλεῖ πρεσβυτέρῳ (σ. 324, PG 79, 440).
ρκγ΄. Ἰουλίῳ μοναχῷ (σ. 326, PG 79, 440).
ρκδ΄. Γαυδεντίῳ σιλεντριαρίῳ (σ. 326, PG 79, 440).
ρκε΄. Ἐπικτήτῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. (σ. 326, PG 79, 441).
ρκς΄. Φιλαγρίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 328, PG 79, 441).
ρκζ΄. Ἰορδάνῃ διακόνῳ (σ. 328, (PG 79, 444).

ρκη'. Κυριακῷ (σ. 328, PG 79, 444).
ρκθ'. Κυρίωνι (σ. 330, PG 79, 444).
ρλ'.-ρλα'. Μελιφθόγγῳ διακόνῳ (σ. 330, PG 79, 444).
ρλϐ'. Οὐρσακίῳ ἐκδίκῳ (σ. 330, (PG 79, 444).
ρλγ'. Παυλιανῷ (σ. 332, PG 79, 445).
ρλδ'. Ἀλκιϐιάδῃ σχολαστικῷ (σ. 332, PG 79, 445).
ρλε'.-ρλς'. Βερίμῳ πρωτεύοντι (σ. 332-334, PG 79, 445-448).
ρλζ'. Εἰρηναίῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 334, PG 79, 448).
ρλη'. Θεοδούλῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 334, PG 79, 448).
ρλθ'.-ρμ'. Σωσικλεῖ σχολαστικῷ (σ. 336, PG 79, 448).
ρμα'. Τραϊανῷ διακόνῳ (σ. 336, PG 79, 448).
ρμϐ'. Πολυχρονίῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 336, PG 79, 449).
ρμγ'. Δημητρίῳ μονάζοντι (σ. 338, PG 79, 449).
ρμδ'.-ρμς'. Δομνίνῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 338-340, PG 79, 449-452).
ρμζ'. Εὐγενίῳ μονάζοντι (σ. 340, PG 79, 452).
ρμη'.-ρμθ'. Εὐτυχίῳ διακόνῳ (σ. 340-342, PG 79, 452).
ρν'.-ρνα'. Βιλίλλῳ μοναχῷ (σ. 342, PG 79, 453).
ρνϐ'. Δημητρίῳ μοναχῷ (σ. 342, PG 79, 453).
ρνγ'. Νείλῳ σχολαστικῷ (σ. 344, PG 79, 453).
ρνδ'. Δαμιανῷ μονάζοντι (σ. 348, PG 79, 457).
ρνε'. Νείλῳ μοναχῷ (σ. 348, PG 79, 457).
ρνς'. Ξενοφῶντι πρεσϐυτέρῳ (σ. 348, PG 79, 457).
ρνζ'.-ρξ'. Θεοδώρῳ μονάζοντι (σ. 350, PG 79, 460).
ρξα'.-ρξγ'. Θεοκλεῖ πρεσϐυτέρῳ (σ. 350-352, PG 79, 460).
ρξδ'. Πέτρῳ μοναχῷ (σ. 352, PG 79, 460).
ρξε'.-ρξζ'. Παύλῳ μοναχῷ (σ. 352-354, PG 79, 461).
ρξη'. Παρνασίῳ συνηγόρῳ (σ. 354, PG 79, 461).
ρξθ'. Ἰουλιανῷ ἀναγνώστῃ (σ. 354, PG 79, 464).
ρο'. Νείλῳ (σ. 356, PG 79, 464).
ροα'.-ροϐ'. Κυΐντῳ ὑποδιακόνῳ πεσόντι (σ. 356, PG 79, 464).
ρογ'.-ροδ'. Ἀγαθοπόδι μοναχῷ (σ. 356-358, PG 79, 464-465).
ροε'.-ρος'. Εὐγενίῳ μοναχῷ (σ. 358, PG 79, 465).
ροζ'. Χρυσίππῳ κουράτωρι (σ. 360, PG 79, 465).
ροη'. Βενούστρῳ πρωτεύοντι (σ. 360, PG 79, 468).
ροθ'.-ρπα'. Ἰάσωνι ἐπισκόπῳ (σ. 362-364, PG 79, 468-469).
ρπϐ'. Εὐγενίῳ μοναχῷ (σ. 364, PG 79, 469).
ρπγ'. Φιλίππῳ (σ. 364, PG 79, 469).
ρπδ'.-ρπε'. Θωμᾷ λογογράφῳ (σ. 364-366, PG 79, 469).
ρπς'. Τίτῳ διακόνῳ (σ. 366, PG 79, 472).
ρπζ'. Ἰωάννῃ ἐπισκόπῳ (σ. 366, PG 79, 472).
ρπη'. Θεοφάνῃ σχολαστικῷ (σ. 366, PG 79, 472).
ρπθ'. Πρόκλῳ μοναχῷ (σ. 366, PG 79, 472).
ρϟ'.-ρϟα'. Κυρίλλῳ μοναχῷ (σ. 368, PG 79, 472).
ρϟϐ'.-ρϟγ'. Θύρσῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 368, PG 79, 473).
ρϟδ'.-ρϟς'. Μακεδονίῳ διακόνῳ (σ. 368-370, PG 79, 473).

ρϟζ'.-ρϟη'. Πέτρῳ μοναχῷ (σ. 370-372, PG 79, 473-476).
ρϟθ'. Σευήρῳ ἀπὸ ἐπαρχῶν (σ. 372, PG 79, 476).
σ'. Παύλῳ ἀναγνώστῃ (σ. 372, PG 79, 476).
σα'.-σδ'. Εὐφημίῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 372-374, PG 79, 476-477).
σε'.-σια'. Ἀναστασίῳ μοναχῷ (σ. 374-376, PG 79, 477-480).
σιβ'. Δαρείῳ σχολαστικῷ (σ. 376, PG 79, 480).
σιγ'.-σιδ'. Ροδομίνῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 376-378, PG 79, 480).
σιε'.-σις'. Ἀγαθίῳ διακόνῳ(σ. 380, PG 79, 481).
σιζ'.-σιη'. Παύλῳ ἐπισκόπῳ (σ. 380-382, PG 79, 481).
σιθ'.-σκβ'. Προβατίῳ μοναχῷ (σ. 382-384, PG 79, 484-485).
σκγ'.-σκδ'. Ἀλβίνῳ μοναχῷ (σ. 386, PG 79, 485).
σκε'.-σκζ'. Τηλεμάχῳ πρωτεύοντι (σ. 386-388, PG 79, 485-488).
σκη'. Τερεντίῳ διακόνῳ παραπεσόντι καὶ ἀξίως μετανοήσαντι χρόνῳ πολλῷ (σ. 388, PG 79, 488).
σκθ'.-σλε'. Ἰουλιανῷ μοναχῷ (σ. 390-394, PG 79, 488-492).
σλς'. Νείλῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 394, PG 79, 493).
σλζ'.-σλθ'. Ἀφθονίῳ ἀββᾷ (σ. 396, PG 79, 493).
σμ'. Εἰρηναίῳ μοναχῷ (σ. 398, PG 79, 496).
σμα'. Ἀφθονίῳ καθηγουμένῳ (σ. 398, PG 79, 496).
σμβ'. Ἀνεπίγραφη (σ. 398, PG 79, 496).
σμγ'. Χαρικλεῖ πρεσβυτέρῳ ἀποτόμως ἐξερχομένῳ τοῖς πταίουσι καὶ λέγοντι, μὴ ἀρκεῖν τὴν ἐξομολόγησιν εἰς μετάνοιαν (σ. 400, PG 79, 496).
σμδ'. Διδύμῳ ἀναγνώστῃ (σ. 406, PG 79, 501).
σμε'. Εἰρηναίῳ διακόνῳ (σ. 406, PG 79, 501).
σμς'. Δαβουρίῳ μονάζοντι (σ. 408, PG 79, 504).
σμζ'. Παύλῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 408, PG 79, 504).
σμη'. Γιγαντίῳ (σ. 408, PG 79, 504).
σμθ'. Τρύφωνι διακόνῳ (σ. 408, PG 79, 504).
σν'. Πελεγρίνῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 410, PG 79, 504).
σνα'. Φιλήμονι ἐπισκόπῳ (σ. 410, PG 79, 504).
σνβ'. Γαυδεντίῳ σελαριώτῃ (σ. 410, PG 79, 505).
σνγ'. Γεροντίῳ μοναχῷ (σ. 412, (PG 79, 508).
σνδ'. Οὐλιανῷ ἀναγνώστῃ (σ. 412, PG 79, 509).
σνε'. Νείλῳ μοναχῷ (σ. 414, PG 79, 509).
σνς'. Νείλῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 414, PG 79, 509).
σνζ'. Ἀγαπητῷ διακόνῳ (σ. 414, PG 79, 512).
σνη'. Τραϊανῷ (σ. 418, PG 79, 513).
σνθ'. Παλλαδίῳ πρεσβυτέρῳ (σ. 418, PG 79, 513).
σξ'. Σωφρονίῳ (σ. 420, PG 79, 513).
σξα'. Κυριακῷ (σ. 420, PG 79, 513).
σξβ'. Κυπριανῷ (σ. 420, PG 79, 516).
σξγ'. Ρουφίνῳ (σ. 420, PG 79, 516).
σξδ'. Χαρίτωνι (σ. 422, PG 79, 516).
σξε'. Ἰωνᾷ μοναχῷ (σ. 422, PG 79, 516).
σξς'. Ἀδριανῷ (σ. 422, PG 79, 516).
σξζ'. Φιλομένῳ μοναχῷ (σ. 422, PG 79, 517).
σξη'. (Ἀνεπίγραφη) (σ. 424, PG 79, 517).
σξθ'. Ἰουλιανῷ (σ. 424, PG 79, 517).

σο'. Περγάμῳ ἀναγνώστῃ (σ. 424, PG 79, 517).
σοα'. Εὐπραξίῳ διακόνῳ (σ. 426, PG 79, 517).
σοϐ'. Παυλίνῳ δομεστίκῳ (σ. 426, PG 79, 520).
σογ'. Ἀκυλίνῳ (σ. 426, PG 79, 520).
σοδ'. Μοδέστῳ (σ. 426, PG 79, 520).
σοε'. Ἀναστασίῳ (σ. 428, PG 79, 520).
σοϛ'. Ἀφθονίῳ (σ. 428, PG 79, 521).
σοζ'. Θεόφρονι διακόνῳ (σ. 428, PG 79, 521).
σοη'. Φιλοχρίστῳ ἐπισκόπῳ (σ. 430, PG 79, 521).
σοθ'. Ἀρκαδίῳ βασιλεῖ (σ. 430, PG 79, 521).
σπ'. Ὠριγένει (σ. 430, PG 79, 521).
σπα'. Ἀλεξάνδρῳ (σ. 430, (PG 79, 524).
σπϐ'. Ἰουλίῳ διακόνῳ (σ. 432, PG 79, 524).
σπγ'. Εὐθυμίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 432, PG 79, 524).
σπδ'. Ἐλευθερίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 432, PG 79, 524).
σπε'. (Ἀνεπίγραφη) (σ. 434, PG 79, 525).
σπϛ'. Πανηγυρίῳ διακόνῳ (σ. 434, PG 79, 525).
σπζ'. Εὐδαίμονι σχολαστικῷ (σ. 434, PG 79, 525).
σπη'.-σϟ'. Πρίσκῳ (σ. 436, PG 79, 525-528).
σϟα'.-σϟδ'. (Ἀνεπίγραφες) (σ. 438-440, PG 79, 528-529).
σϟε'. Διδύμῳ ἀναγνώστῃ (σ. 440, PG 79, 529).
σϟϛ'. Φιλίππῳ (σ. 442, PG 79, 529).
σϟζ'. Λεσϐίῳ διακόνῳ (σ. 442, PG 79, 529).
σϟη'. Ρωμανῷ μοναχῷ (σ. 442, PG 79, 532).
σϟθ'. Πιονίῳ (σ. 442, PG 79, 532).
τ'. Εὐνομίῳ πρεσϐυτέρῳ (σ. 442, PG 79, 532).
τα'. Νεοφύτῳ μοναχῷ (σ. 444, PG 79, 532).
τϐ'. Φωκᾷ ἀναγνώστῃ (σ. 444, PG 79, 532).
τγ'. Πρὸς νεωτέρους μοναχοὺς διδασκαλία (σ. 444, PG 79, 532).
τδ'.-τλγ'. (Ἀνεπίγραφες) (σ. 446-458, PG 79, 533-541).

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ (α'.-ξϐ'.).

(σ. 460-506, PG 79, 544-581).

α'. Πρὸς τὸν αὐτοῦ μαθητὴν (σ. 460, PG 79, 544).
ϐ'.-ϛ'. (Ἀνεπίγραφες) (σ. 470-472, PG 79, 552-553).
ζ'. Μαριανῷ μοναχῷ (σ. 472, PG 79, 553).
η'.-θ'. Φλορεντίῳ διακόνῳ (σ. 472, PG 79, 553).
ι'. Ὑδροσίῳ (σ. 474, PG 79, 553).
ια'. Λιριανῷ (σ. 474, PG 79, 553).
ιϐ'. Πανολϐίῳ (σ. 474, PG 79, 556).
ιγ'. Ἀριστοϐούλῳ ἐπισκόπῳ (σ. 474, (PG 79, 556).
ιδ'. Χιονίῳ σιλεντιαρίῳ (σ. 476, PG 79, 556).
ιε'. Ὀριϐασίῳ (σ. 478, PG 79, 557).
ιϛ'. Ἀντιόχῳ (σ. 478, PG 79, 557).
ιζ'. Ἡγησίππῳ μοναχῷ (σ. 478, PG 79, 557).
ιη'. Λητορίῳ μοναχῷ (σ. 480, PG 79, 560).
ιθ'. Πρίμῳ ὑποδιακόνῳ (σ. 480, PG 79, 560).
κ'. Κασσανδρίῳ (σ. 480, PG 79, 560).
κα'. Δαγλαΐφῳ (σ. 480, PG 79, 560).
κϐ'. Καλλιοπίῳ (σ. 482, PG 79, 560).
κγ'. Ἀραξίῳ (σ. 482, PG 79, 560).
κδ'. Παρνασίῳ φήσκῳ (σ. 482, PG 79, 561).

κε'. Θεοδώρῳ μοναχῷ (σ. 482, PG 79, 561).
κϛ'. Βηρύλλῳ μοναχῷ (σ. 484, PG 79, 561).
κζ'. Σαβίνῳ (σ. 484, PG 79, 561).
κη'. Γαυδεντίῳ σιλεντιαρίῳ (σ. 484, PG 79, 564).
κθ'.-λ'. Βιταλίῳ ὑποδιακόνῳ (σ. 486, PG 79, 564).
λα'. Παύλῳ ἀρχιμανδρίτῃ (σ. 486, PG 79, 564).
λβ'. Ἰουλιανῷ (σ. 486, PG 79, 564).
λγ'. Ἀκύλᾳ (σ. 488, PG 79, 565).
λδ'. Σωτηρίχῳ (σ. 488, (PG 79, 565).
λε'. Δημητρίῳ (σ. 488, PG 79, 565).
λϛ'. Εὐσιγνίῳ (σ. 488, PG 79, 565).
λζ'. Ἀγάθωνι ἐπισκόπῳ (σ. 490, PG 79, 565).
λη'. Ἰωάννῃ μοναχῷ (σ. 490, PG 79, 568).
λθ'. Κώνωνι πολιτευομένῳ (σ. 490, PG 79, 568).
μ'. Εὐτροπίῳ (σ. 492, PG 79, 569).
μα'. Μαριανῷ μονάζοντι (σ. 494, PG 79, 569).
μβ'. Αὐξεντίῳ (σ. 494, PG 79, 569).
μγ'. Λεσβίῳ (σ. 494, PG 79, 569).
μδ'. Ἀσκληπιάδῃ (σ. 494, PG 79, 572).
με'. Παύλῳ μοναχῷ (σ. 496, PG 79, 572).
μϛ'. Ζωσίμῳ (σ. 496, PG 79, 572).
μζ'. Ἑορτασίῳ διακόνῳ (σ. 496, PG 79, 572).
μη'. Ἀθανασίῳ διακόνῳ (σ. 496, PG 79, 572).
μθ'. Δημητρίῳ (σ. 498, PG 79, 573).
ν'. Συριανῷ (σ. 498),, (PG 79, 573).
νβ'. Ἰουλιανῷ ἐπισκόπῳ (σ. 500, PG 79, 573).
νγ'. Ἐπιφανίῳ μοναχῷ (σ. 500, PG 79, 573).
νδ'. Ῥουφίνῳ ἡσυχαστῇ (σ. 500, PG 79, 576).
νε'. Διονυσίῳ (σ. 500, (PG 79, 576).
νϛ'. Ἐπιφανίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 500, PG 79, 576).
νζ'.-νη'. Εὐθμίῳ ἐπισκόπῳ (σ. 502, PG 79, 576).
νθ'. Τιμοθέῳ μοναχῷ (σ. 502, PG 79, 576).
ξ'. Παύλῳ μοναχῷ (σ. 502, PG 79, 576).
ξα'. Ὀλυμπιοδώρῳ ἐπάρχῳ (σ. 504, PG 79, 577).
ξβ'. Ἡλιοδώρου σιλεντιαρίῳ (σ. 506, (PG 79, 580).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου

Α'. ΑΒΒΑΣ ΗΣΑΪΑΣ

ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ.11-20).
1. Οἱ Ἀσκητικοι Λόγοι (σ.11).
2. Οἱ δύο Ἠσαΐες (σ.13).
3. Ἡ παράδοση τῆς συλλογῆς (σ.16).
4. Ἡ ἔκδοση (σ.18).
ΚΕΙΜΕΝΟ -ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
1. Περὶ ἐντολῶν πιστῶν καὶ οἰκοδομῆς τῶν ἐθελόντων οἰκῆσαι μετ᾽ ἀλλήλων (σ.24-43).
2. Περὶ τῆς χαρᾶς τῆς γενομένης τῇ ψυχῇ τῇ θελούσῃ δουλεύειν τῷ Θεῷ (σ.44-77).
3. Περὶ ἀρετῶν (σ.78-91)
4. Ἀποφθέγματα (σ.92-111)
5. Περὶ τῶν ἀγωνισαμένων καὶ τελειωσάντων (σ.112-121).

Β'. ΑΒΒΑΣ ΖΩΣΙΜΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΩΦΕΛΙΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ.124-128).
ΚΕΙΜΕΝΟ- ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ.130-197).

Κεφάλαια ὠφέλιμα Α'. ΙΔ', (σ.130-197). (PG 78, 1780)

Γ'. ΑΒΒΑΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 201-217).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 219-649).
ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (σ. 220-257).
1. Πρόλογος περὶ τῆς βίβλου τοῦ μακαρίου Δωροθέου (σ. 220-224, PG 88, 1612).
2. Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν αἰτήσαντα ἀδελφὸν πεμφθῆναι αὐτῷ τοὺς εὑρεθέντας Λόγους τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Δωροθέου σὺν ἐγκωμίῳ, ἤτοι βίῳ αὐτοῦ ἐπιτομὴ (σ. 224-233, PG 88, 1613).
3. Διήγησις περὶ τοῦ ἀββᾶ Δοσιθέου, μαθητοῦ γενομένου τοῦ ἀββᾶ Δωροθέου (σ. 234-257).

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΟΥ

1. Περὶ ἀποταγῆς (σ. 258, PG 88, 1617).
2. Περὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 298, PG 88, 164).
3. Περὶ συνειδήσεως (σ. 320, PG 88, 1652).
4. Περὶ θείου φόβου (σ. 330, PG 88, 1657).
5. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν τινὰ στοιχεῖν τῇ ἰδίᾳ συνέσει (σ. 360, PG 88, 1676).
6. Περὶ τοῦ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον (σ. 388, PG 88, 1685).
7. Περὶ τοῦ ἑαυτὸν μέμφεσθαι (σ. 400, PG 88, 1696).
8. Περὶ μνησικακίας (σ. 418, PG 88, 1708).
9. Περὶ ψεύδους (σ. 434, PG 88, 1716).
10. Περὶ τοῦ μετὰ σκοποῦ καὶ νήψεως ὁδεύειν τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ (σ. 450, PG 88, 1724).
11. Περὶ τοῦ σπουδάζειν ταχέως ἐκκόπτειν τὰ πάθη πρὸ τοῦ ἐν ἕξει κακῇ γενέσθαι τὴν ψυχὴν (σ. 470, PG 88, 1733).
12. Περὶ φόβου τῆς μελλούσης κολάσεως, καὶ ὅτι χρή, τὸν θέλοντα σωθῆναι, μηδέποτε ἀμεριμνεῖν περὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας (σ. 492, PG 88, 1748).
13. Περὶ τοῦ ἀταράχως καὶ εὐχαρίστως ὑποφέρειν τοὺς πειρασμοὺς (σ. 516, PG 88, 1761).
14. Περὶ οἰκοδομῆς καὶ ἁρμολογίας τῶν τῆς ψυχῆς ἀρετῶν (σ. 536, PG 88, 1772).
15. Περὶ τῶν ἁγίων νηστειῶν (σ. 562, PG 88, 1778).
16. Ἑρμηνεία τινῶν ῥητῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ψαλλομένων μετὰ τρόπου εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα (σ. 574, PG 88, 1821).

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

1. Πρός τινας κελλιώτας ἐρωτήσαντας αὐτὸν περὶ τοῦ παραβάλλειν (σ. 602, PG 88, 1793).
2. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐπιστάτας καὶ μαθητάς, πῶς δεῖ ἐπιστατεῖν ἀδελφῶν καὶ πῶς τοῖς ἐπιστατοῦσιν ὑποτάσσεσθαι (σ. 612, PG 88. 1800).
3. Πρὸς τὸν ἔχοντα τὴν διακονίαν τοῦ κελλαρίου (σ. 620, PG 88, 1804).
4. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 622, PG 88,).
5. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 624, PG 88,).
6. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 626, PG 88,).
7. Πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐρωτήσαντα αὐτὸν περὶ ἀναισθησίας ψυχῆς καὶ περὶ ψύξεως ἀγάπης (σ. 628, PG 88, 1812).
8. Πρὸς ἀδελφὸν στενοχωρούμενον ὑπὸ πειρασμοῦ (σ. 630, PG 88, 1837).

9. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 632, PG 88,).
10. Πρὸς ἀδελφὸν ἐκπεσόντα εἰς μακρὰν ἀσθένειαν καὶ συμπτώματα διάφορα (σ. 634, PG 88, 1840).
11. Πρὸς ἀδελφὸν ἐν πειρασμῷ ὄντα (σ. 634, PG 88, 1840).
12. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 636, PG 88, 1840).
13. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 638, PG 88, 1841).
14. Πρὸς τὸν αὐτὸν (σ. 638, PG 88, 1841).
15. Πρὸς ἀσθενέστερόν τινα ἀδελφόν, λαμβάνοντα διαφόρους λογισμοὺς περὶ τὸν οἰκονομοῦντα τὰ πρὸς τὴν χρείαν αὐτοῦ, (σ. 640, PG 88, 1841).

****

Τόμος 13ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 7).
Α΄. ΜΑΡΚΟΣ ΑΣΚΗΤΗΣ (σ. 7).
Συγγράμματα (σ. 7).
Β΄. ΗΣΥΧΙΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ (σ. 9).

Α'. ΜΑΡΚΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ

ΔΕΚΑ ΔΟΚΙΜΙΑ

1. **Ἐγχειρίδιον τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦ μοναχοῦ καὶ Ἐρημίτου Περὶ νόμου πνευματικοῦ**, κεφ. σα΄, πάνυ ὠφέλιμα (σ. 12, PG 65, 905)
2. **Ἐγχειρίδιον περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι** (σ. 46-, PG 65, 929).
3. **Ἐγχειρίδιον Περὶ μετανοίας**, τοῖς πᾶσι πάντοτε προσηκούσης εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἐνεργείας, ἣν οἱ πιστοὶ καὶ πρὸ τῆς ἐργασίας διὰ τῆς χάριτος τοῦ βαπτίσματος ἔλαβον (σ. 94, PG 65, 965).
4. **Ἐγχειρίδιον, ἀπόκρισις πρὸς τοὺς ἀποροῦντας Περὶ τοῦ θείου βαπτίσματος.** Λύσεις σπουδαίων ζητημάτων καὶ ἀποριῶν εἰς λβ΄. ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις (σ. 122, PG 65, 985).
5. **Ἐγχειρίδιον Πρὸς Νικόλαον, νουθεσίαι ψυχωφελεῖς** (σ. 186, PG 65, 1028).
Ἀντίγραφον παρὰ Νικολάου πρὸς Μάρκον Ἀσκητὴν (σ. 218, PG 65, 1052)
6. **Ἐγχειρίδιον, Κεφάλαια νηπτικὰ ΚΗ'** (σ. 224, PG 65, 1053).
7. **Ἐγχειρίδιον, Ἀντιβολὴ** (Συνδιάλεξις) πρὸς σχολαστικὸν (σ. 248, PG 65, 1072).
8. **Ἐγχειρίδιον, Συμβουλία νοὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν** (σ. 298, PG 65, 1104)
9. **Ἐγχειρίδιον, Περὶ νηστείας** (σ. 308, PG 65, 1109)
10. **Ἐγχειρίδιον, Εἰς τὸν Μελχισεδὲκ** (σ. 316, PG 65,1117)

Β'. ΗΣΥΧΙΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Συναγωγὴ ἀποριῶν καὶ λύσεων, ἐκλεγεῖσα ἐν ἐπιτομῇ ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς συμφωνίας (μελέτης καὶ προσοχῆς ἄξιαι) (σ. 346, PG 93, 1392-1448).

Λόγοι Α'-Η'

1. **Εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν** (σ. 412, PG 93, 1449).
2. **Περὶ τῆς τρίτης ὥρας καὶ ἕκτης** (σ. 414, PG 93, 1449).
3. **Περὶ ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ**, καὶ ὅτι κατὰ μηδὲν ἐναντιωθέντες οἱ Εὐαγγελισταί, διαφόρως τὰ συμβεβηκότα τῇ ἀναστάσει τοῦ Ἐμμανουὴλ ἱστόρησαν (σ. 416, PG 93, 1452).
4. **Εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίαν τὴν Θεοτόκον** (σ. 416, PG 93, 1453).
5. **Εἰς τὴν αὐτὴν Θ. Μαρίαν** (σ. 426, PG 93, 1460).

6. **Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου** (σ. 436, PG 93, 1468).
7. **Ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον Θωμᾶν ἐγκωμίου** (σ. 448, PG 93, 1477).
8. **Εἰς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον τοῦ Κυρίου καὶ Δαβὶδ θεοπάτορα** (σ. 450, PG 93, 1480).

Πρὸς Θεόδουλον Λόγος ψυχωφελὴς περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς κεφαλαιώδης, τὰ λεγόμενα ἀντιρρητικὰ καὶ εὐκτικά, εἰς ἑκατοντάδας δύο.

Ἑκατοντὰς Α' (σ. 453-495, PG 93, 1480-1512)

Ἑκατοντὰς Β' (σ. 496-541, PG 93, 1512-1544)

Μαρτύριον ἁγίου Λογγίνου (σ. 542, PG 93, 1545-1560).

****

Τόμος 13Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-17).
Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ (σ. 7)
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ (σ. 11)
1. **Ὁδηγός**, εἰς κεφ. ΚΔ'. (σ. 18-385, PG 89, 36-309).
Προοίμιον (σ. 18, PG 89, 36)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Α'. Μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, σύντομη προκαταρκτικὴ ἄσκηση, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ τὸν φιλόπονο σ' αὐτὰ ποὺ πρέπει κυρίως νὰ ἀσκηθεῖ καὶ νὰ γνωρίζει (σ. 24, PG 89, 40).
Εἰσαγωγὴ στὴ σημασία τῶν ὅρων τοῦ βιβλίου ποὺ ὀνομάζεται Ὁδηγὸς (σ. 36, PG 89, 48).
Β'. Μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, διάφοροι ὅροι ποὺ ἀναπτύσσονται σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση καὶ τὴν πίστη τῆς ἁγίας καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἔχουν συλλεγεῖ ἀπὸ τὸν Κλήμεντα καὶ τοὺς ἁγίους Πατέρες, τοὺς ὁποίους πρέπει πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλο μάθημα νὰ ἀποστηθίζει ὅποιος μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπερτερεῖ στὸν λόγο τῆς πίστεως (σ. 40, PG 89, 52).
α. Περὶ Θεοῦ (σ. 44, PG 89, 53).
β. Περὶ πατρότητος (σ. 44, PG 89, 53).
γ. Περὶ υἱότητος (σ. 46, PG 89, 56).
δ. Περὶ πνεύματος (σ. 46, PG 89, 56).
ε. Περὶ ἀϊδιότητος (σ. 46, PG 89, 56).
ς. Περὶ ἰδιώματος (σ. 48, PG 89, 56).
ζ. Περὶ φύσεως (σ. 48, PG 89, 56).
η. Περὶ ὑποστάσεως (σ. 50, PG 89, 57).
θ. Πάλιν περὶ φύσεως (σ. 52, PG 89, 60).
ι. Περὶ θελήματος (σ. 54, PG 89, 61).
ια. Περὶ ἰδιώματος (σ. 56, PG 89, 64).
ιβ. Περὶ ἐνεργείας (σ. 60, PG 89, 65).
ιγ. Περὶ ἑνώσεως (σ. 66, PG 89, 69).
ιδ. Περὶ ὁμοουσίου (σ. 66, PG 89, 69).
ιε. Περὶ ψυχῆς (σ. 68, PG 89, 72).
ις. Περὶ λόγου (σ. 74, PG 89, 77).
ιζ. Περὶ φθαρτοῦ (σ. 72, PG 89, 73).
ιη. Περὶ πίστεως (σ. 74, PG 89, 76).
ιθ. Περὶ τοῦ «πρός τι» (σ. 78, PG 89, 80).
κ. Περὶ ἐτυμολογίας (σ. 80, PG 89, 81).
κα. Περὶ τῶν οἰκονομικῶν. (σ. 86, PG 89, 85).
Γ. Ἐρώτηση Ὀρθοδόξου (σ. 88, PG 89, 88).
Κεφάλαια τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἀπορρίπτει καὶ νὰ ἀναθεματίζει πρὶν

ἀπὸ τὴ συζήτηση ὁ ὀρθόδοξος, ὅταν πρόκειται νὰ μιλήσει μὲ Θεοδοσιανοὺς καὶ Γαϊανῖτες γιὰ τὴν πίστη (σ. 94, PG 89, 92).

Δ΄. Ἀναστασίου τοῦ ἐλαχίστου, πρεσβυτέρου τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, γιὰ τὴν πίστη τῆς οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν ἁγία καθολικὴ Ἐκκλησία ποὺ γράφτηκε στὴ Βαβυλώνα, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τῶν ἐκεῖ φιλοχρίστων καὶ ὀρθοδόξων ἀδελφῶν μας (σ. 96, PG 89, 93).

Ε΄. Περὶ τῶν ἁγίων συνόδων (σ. 104, PG 89, 97).

ς. Ἀπὸ ποῦ φύτρωσε ἡ μονόφθαλμη πίστη τοῦ Σεβήρου (σ. 108, PG 89, 101).

Ζ΄. Ἀπόδειξη ὅτι ἀπέρριπτε ὁ ἀσεβὴς Σεβῆρος τοὺς ἁγίους Πατέρες (σ. 118, PG 89, 109).

Η΄. Ἀπόδειξη ἀπὸ τὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο ἡ φύση καὶ τὸ πρόσωπο (σ. 132, PG 89, 121).

Θ΄. Γιὰ τὴ φύση καὶ τὴν ὑπόσταση ἀπὸ τὴν ἁγία σύνοδο τῆς Νικαίας (σ. 158, PG 89, 140).

Ι΄. Ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖο συζητήσαμε δογματικὰ μὲ τοὺς ἑτερόδοξους στὴν Ἀλεξάνδρεια (σ. 168, PG 89, 149).

ΙΑ΄. Στὸ ὁποῖο ὁ συγγραφέας ἐξηγεῖ βάσει ποιοῦ ὁ δάσκαλος διατύπωσε τὴ διδασκαλία τῶν δύο φύσεων (σ. 228, PG 89, 193).

ΙΒ΄. Γιὰ τὸ σωτήριο πάθος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι εἶναι Θεοπασχῖτες ὅσοι λένε τὸ «Ἅγιος ἀθάνατος, αὐτὸς ποὺ σταυρώθηκε καὶ ἔπαθε» (σ. 230, PG 89, 196).

ΙΓ΄. Ἀνάκριση, δηλαδὴ συζήτηση, καὶ ἄσκηση Ὀρθοδόξου καὶ Ἀκεφάλου, γιὰ κάποιες μαρτυρίες, τὶς ὁποῖες ἐπικαλοῦνται ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρες ὅλες οἱ αἱρέσεις, οἱ ὁποῖες θέλουν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ἔνσαρκο οἰκονομία τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ αὐτὲς ποὺ ἐμφανίστηκαν ἀπὸ τὸν Οὐάλεντα καὶ τὸν Μάνεντα καὶ τὸν Μαρκίωνα καὶ ἑξῆς, μέχρι τὸν Εὐτυχῆ, τὸν Διόσκορο, τὸν Σεβῆρο, τὸν Θεοδόσιο καὶ τὸν Γαϊανό, οἱ ὁποῖοι λένε, ὅτι μία εἶναι ἡ φύση τῆς σάρκας καὶ τῆς θότητας τοῦ Ἐμμανουήλ (σ. 242, PG 89, 204).

ΙΔ΄. Ἀμμωνίου τοῦ Ἀλεξανδρέα, Κατὰ Μονοφυσιτῶν (σ. 294, PG 89, 244).

ΙΕ΄. Γιὰ τὴν ἑορταστική, ἢ καλύτερα θρηνητικὴ ἕκτη ἐπιστολὴ τοῦ τωρινοῦ ἐπισκόπου τῶν Θεοδοσιανῶν στὴν Ἀλεξάνδρεια, ποὺ στάλθηκε στὴ Βαβυλώνα (σ. 312, PG 89, 257).

Ις. Σεβηριανοῦ ἐπισκόπου Γαβαλῶν, στὸ ἀποστολικὸ ρητό, τὸ ὁποῖο λέγει γιὰ τὸν Χριστό, ὅτι «Σ' αὐτὸν κατοικεῖ ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς θεότητας σωματικά» (σ. 318, PG 89, 261).

ΙΖ΄. Ἀπορία, ἢ μᾶλλον ἐρώτηση Σεβηριανοῦ πρὸς τὴν καθολικὴ Ἐκκλησία (σ. 329, PG 89, 264).

ΙΗ΄. Κεφάλαιο γιὰ τὸ παράδειγμα τῆς κατασκευῆς καὶ σύνθεσης τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅτι κακῶς τὸ ἐννοοῦν αὐτὸ οἱ ὁμόφρονες τοῦ Σεβήρου, θέλοντας ν' ἀποδείξουν, ὅτι ἡ φύση τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἀτελεῖς φύσεις, τῆς θεότητας καὶ τῆς ἀνθρωπότητας, σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀνθρώπου (σ. 324, PG 89, 265).

ΙΘ΄. Ἀντίθεση δύστροπου Παυλιανιστῆ πρὸς Σεβηριανὸν ποὺ λέγει, ὅτι ἡ σύνθεση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀντίστοιχη μὲ ἐκείνην τοῦ Χριστοῦ (σ.

328, PG 89, 268).

Κ΄. Κεφάλαια συλλογισμῶν ἐναντίον τῶν ἀφρόνων Σεβηριανῶν (σ. 330, PG 89, 269).

ΚΑ΄. Ἀνατροπὴ τῆς ἀπερίσκεπτης καὶ ἀσεβοῦς ἐκθέσεως καὶ νομοθεσίας τοῦ Σεβήρου, τὴν ὁποία παρουσίασε στὸν Νηφάλιο καὶ μερικοὺς ἄλλους (σ. 342, PG 89, 280).

ΚΒ΄. Ἔξυπνος τρόπος συζήτησης μὲ ἐκείνους ποὺ μὲ κακὴ πρόθεση διαστρέφουν καὶ παρερμηνεύουν τὶς Εὐαγγελικὲς καὶ Πατερικὲς Γραφὲς γιὰ τὸν Χριστόν, τὸν Θεό μας (σ. 348, PG 89, 284).

ΚΓ΄. Γιὰ τὴν πίστη τῶν Γαϊανιτῶν (σ. 366, PG 89, 296).

ΚΔ΄. Τοῦ ἁγίου ἀποστολικοῦ δασκάλου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτη, ἀπὸ τὸ κεφάλαιο γιὰ τὴν ἑνωμένη καὶ διακεκριμένη θεολογία (σ. 380, PG 89, 305).

2. **Τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου Λόγος περὶ τῆς ἁγίας συνάξεως** καὶ περὶ τοῦ μὴ κρίνειν καὶ μνησικακεῖν. (Ἑρμηνεύει πάρα πολὺ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τὸν σκοπὸ τῶν ἱερῶν συνάξεων, τὰ τῆς θείας λειτουργίας κτλ.) (σ. 386, PG 89, 825-849).

3. **Τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου θεωρίες ἀναγωγικὲς στὴν ἑξαήμερο, σὲ ΙΒ΄. διβλία**, ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ Α΄.-ΙΑ΄. λατινιστὶ καὶ ἡ ΙΒ ἑλληνιστί, φέρει δὲ τὴν ἐπιγραφή, **Εἰς τὴν πνευματικὴν ἀναγωγὴν τῆς ἑξαημέρου κτίσεως, Λόγος ΙΒ΄.** (Στὸν Λόγο αὐτὸν καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας. Τί εἶναι Ἐκκλησία, καὶ ἐγκώμιο αὐτῆς). (σ. 414, PG 89, 1052-1077).

****

Τόμος 13Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 7).

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑΪΤΗ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ, ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ, (γιὰ διάφορα ζητήματα ἀπὸ διάφορα πρόσωπα). Οἱ ἀπαντήσεις δὲν δίνονται ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πεῖρα καὶ τὴν ἀνάγνωση τῶν ἁγίων Γραφῶν (σ. 34-473, PG 89, 329-672).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιὸ εἶναι τὸ γνώρισμα τοῦ τέλειου Χριστιανοῦ; (σ. 34, PG 89, 329).
2. Ποιοὶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ προσκυνητές, οἱ ὁποῖοι προσκυνοῦν τὸν Θεὸ πνευματικὰ καὶ ἀληθινά; (σ. 50, PG 89, 344).
3. Ἐὰν κάποιος ποὺ ἁμάρτησε μετανοήσει καὶ ξαναπέσει πάλι σὲ ἁμαρτία, ἄραγε οἱ κόποι του ἐκεῖνοι χάνονται, καὶ μάλιστα ἐὰν μετὰ τὴν ἁμαρτία πεθάνει; (σ. 60, PG 89, 352).
4. Ἐὰν κάποιος παύσει τὴν ἁμαρτία, εἶναι ἀρκετὸ αὐτὸ πρὸς μετάνοιά του ἢ ὄχι; (σ. 68, PG 89, 357).
5. Ἐὰν κάποιος εἶναι γέροντας ἢ ἀσθενικὸς καὶ λιπόψυχος, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μονάσει ἢ νὰ ἐκτελέσει τὰ καθήκοντα τοῦ μοναχοῦ, αὐτὸς μὲ ποιὸν τρόπο μπορεῖ νὰ μετανοήσει καὶ νὰ σωθεῖ; (σ. 74, PG 89, 361).
6. Εἶναι ἄραγε καλὸ νὰ ἐξομολογούμαστε τὶς ἁμαρτίες μας σὲ ἄνδρες πνευματικούς; (σ. 86, PG 89, 369).

7. Εἶναι ἄραγε καλὸ νὰ κοινωνοῦμε συνεχῶς, ἢ κατὰ διαλείμματα; (σ. 106, PG 89, 385).
8. Μὲ πόσους τρόπους ἐκδηλώνονται οἱ ὀνειρώξεις στὸν ἄνθρωπο; (σ. 112, PG 89, 389).
9. Πόσοι τρόποι ἐγκατάλειψης ὑπάρχουν, εἴτε σὲ ἀσθένειες, εἴτε σὲ ἁμαρτίες, καὶ πῶς γνωρίζουμε τὴ δοκιμασία τοῦ Θεοῦ, ἢ τὸν πειρασμὸ τοῦ διαβόλου; (σ. 138, PG 89, 409).
10. Ἀπὸ τί ἀναγνωρίζουμε κάποιους πιστοὺς οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ κάνουν κάποια σωματικὰ ἁμαρτήματα, εὐεργετοῦνται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ διασώζονται ἀπὸ κινδύνους; (σ. 166, PG 89, 432).
11. Ἐφόσον ὁ Θεὸς λέγει μέσω τοῦ προφήτη Ἀγγαίου, «Δικό μου εἶναι τὸ ἀργύριο καὶ τὸ χρυσάφι, καὶ σὲ ὅποιον θέλω θὰ τὸ δώσω», ἄραγε κάθε ἄνθρωπος ποὺ πλούτησε, πλούτησε ἀπὸ τὸν Θεό; (σ. 170, PG 89, 436).
12. Τί εἶναι ὁ μαμωνᾶς τῆς ἀδικίας; (σ. 184, PG 89, 445).
13. Τί ποσὸ ἀπὸ τὰ χρήματά του ὀφείλει νὰ προσφέρει κανεὶς στὸν Θεό; (σ. 204, PG 89, 460).
14. Ποῦ συμφέρει νὰ προσφέρουμε τὰ χρήματα, στὶς Ἐκκλησίες, ἢ στοὺς φτωχούς; (σ. 208, PG 89, 464).
15. Πῶς μπορεῖ κάποιος, ποὺ ἔχει γυναίκα καὶ παιδιὰ καὶ φροντίζει γιὰ τὶς βιοτικὲς ὑποθέσεις, νὰ γίνει ἀρεστὸς στὸν Θεὸ καὶ νὰ φυλάξει τὶς ἐντολές του; (σ. 214, PG 89, 468).
16. Ἐφόσον ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι οἱ ἐξουσίες τοῦ κόσμου εἶναι ταγμένες ἀπὸ τὸν Θεό, ἄραγε κάθε ἄρχοντας καὶ ἐπίσκοπος ἀναδεικνύεται ἀπὸ τὸν Θεό; (σ. 224, PG 89, 476).
17. Ἄραγε τὰ κακὰ ποὺ μᾶς προκαλοῦν οἱ ἐθνικοί, τὰ προκαλοῦν μὲ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ; (σ. 232, PG 89, 484).
18. Ὅλοι ὅσοι πνίγονται στὴ θάλασσα, ἢ πέφτουν σὲ γκρεμό, ἢ θάβονται κάτω ἀπὸ χώματα, τὸ παθαίνουν μὲ θεϊκὴ ἀπειλὴ καὶ ἐντολή, ἢ ἀπὸ ἐνέργεια τοῦ διαβόλου; (σ. 254, PG 89, 500).
19. Τί εἶναι τύχη, καὶ ἂν ἐπιτρέπεται στοὺς Χριστιανοὺς νὰ πιστεύουν στὴν τύχη. (σ. 272, PG 89, 513).
20. Μὲ τὴ δύναμη τίνος, αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν ἢ κάνουν τὰ ἀντίθετα, πολλὲς φορὲς προφητεύουν καὶ θαυματουργοῦν; (σ. 276, PG 89, 517).
21. Γιατί οἱ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζουν ἀπὸ πρὶν τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τους; Καὶ ἄραγε τὴν ὥρα ποὺ πεθαίνουν αἰσθάνονται κάτι ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ ἢ κακὰ ποὺ πρόκειται νὰ τοὺς διαδεχθοῦν; (σ. 294, PG 89, 532).
22. Ποιὰ ἁμαρτήματα συγχωροῦνται μετὰ θάνατο μὲ τὶς λειτουργίες καὶ ἐλεημοσύνες ποὺ γίνονται γιὰ τοὺς νεκρούς; (σ. 300, PG 89, 536).
23. Ὁ παράδεισος εἶναι αἰσθητὸς ἢ νοητός· φθαρτὸς ἢ ἄφθαρτος; (σ. 304, PG 89, 540).
24. Τί εἶναι τὸ «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωση»; (σ. 308, PG 89, 541).
25. Πῶς πρέπει νὰ ἐξηγεῖται τό, «Ὅταν οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ εἶδαν τὶς θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων»; (σ. 320, PG 89, 552).
26. Ἐὰν ὅλα ὅσα ἔκανε ὁ Θεὸς εἶναι πολὺ καλά, τότε γιατί στὴ συνέχεια κάνει λόγο γιὰ καθαρὰ καὶ ἀκάθαρτα ζῶα; (σ. 320, PG 89, 552).
27. Γιατί ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Ἀβραὰμ νὰ θυσιάσει τριῶν ἐτῶν δαμάλι, τριῶν ἐτῶν κατσίκι, τριῶν ἐτῶν κριάρι,

καθὼς καὶ τρυγόνι καὶ περιστέρι; (σ. 322, PG 89, 553).

28. Γιατί διέταξε (τὸν Ἀβραὰμ) νὰ περιτμηθεῖ; (σ. 324, PG 89, 556).

29. Πῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύεται τό, «ἐγὼ θὰ σκληρύνω τὴν καρδιὰ τοῦ Φαραώ»; (σ. 332, PG 89, 561).

30. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Ἰὼβ καταριέται τὴν ἡμέρα τῆς γέννησής του; (σ. 336, PG 89, 564).

31. Μὲ ποιὸν τρόπο στάθηκε ὁ διάβολος μπροστὰ στὸν Θεὸ μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους; (σ. 340, PG 89, 568).

32. Ἐὰν ὁ βασιλιὰς τῆς Βαβυλώνας θεωρεῖται σύμβολο τοῦ διαβόλου, γιατί ὁ Θεὸς τὸν ὀνομάζει δοῦλο του στὸν Ἰερεμία, λέγοντας, «Ἐγὼ ἔδωσα ὅλη τὴ χώρα στὸν Ναβουχοδονόσορ, τὸν βασιλιὰ τῆς Βαβυλώνας, τὸν δοῦλο μου, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἔδωσα γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν»; (σ. 342, PG 89, 569).

33. Γιατί ὁ Θεός, ἐνῶ ἐπέτρεψε στὸν Βαλαὰμ νὰ μεταβεῖ στὴ Βαλάκ, μὲ τὸν ἄγγελό του τὸν ἐμποδίζει; (σ. 346, PG 89, 572).

34. Ποιὰ δύναμη εἶχε ἡ κατάρα τοῦ μάντη, ὥστε νὰ τὸν ἐμποδίσει ὁ Θεὸς νὰ καταραστεῖ; (σ. 348, PG 89, 573).

35. Μὲ ποιὸν τρόπο διασώζεται ἡ δικαιοσύνη, ὅταν τιμωροῦνται τὰ παιδιὰ γιὰ τοὺς πατέρες τους; (σ. 350, PG 89, 573).

36. Πῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύεται τό, «Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἔδωσε καρδιὰ νὰ γνωρίζουμε, οὔτε μάτια νὰ βλέπουμε, οὔτε αὐτιὰ νὰ ἀκοῦμε, μέχρι αὐτὴν τὴν ἡμέρα»; (σ. 352, PG 89, 576).

37. Γιατί ὁ Μωυσῆς γιὰ ἕνα μικρὸ παράπτωμα διατάχτηκε νὰ δεῖ ἀπὸ μακριὰ τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἐμποδίστηκε νὰ ὁδηγήσει τὸν λαὸ σ' αὐτήν; (σ. 354, PG 89, 577).

38. Γιατί ὁ Θεὸς δὲν ἐμπόδισε τὸν Ἰεφθάε νὰ θυσιάσει τὴν κόρη του, ὅπως ἔκανε στὸν Ἀβραάμ; (σ. 356, PG 89, 580).

39. Πῶς πρέπει νὰ νοοῦνται τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἐγγαστρίμυθο; (σ. 358, PG 89, 581).

40. Τί ἦταν τὸ ἐφώδ, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ἀρχιερέας ἐρωτοῦσε τὸν Θεό; (σ. 362, PG 89, 585).

41. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Μίλησε ὁ Σολομὼν γιὰ τὰ δένδρα ἀπὸ τὸν κέδρο μέχρι τὸν ὕσσωπο ποὺ ὑπῆρχε στὸν τοῖχο»; (σ. 370, PG 89, 589).

42. Τί σημαίνει, «Ἡ σοφία ἔκτισε οἰκία γιὰ τὸν ἑαυτό της»; (σ. 374, PG 89, 593).

43. Πῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύεται τό, «Δὲν ὑπάρχει στὸν ἄνθρωπο καλό, παρὰ μόνο ἂν αὐτὸς τρώγοντας καὶ πίνοντας δείξει κάποιο καλὸ μὲ κόπο στὴν ψυχή του»; (σ. 3374, PG 89, 593).

44. Πόσος ἦταν σὲ διαστάσεις ὁ ναὸς τοῦ Σολομώντα; (σ. 3376, PG 89, 596).

45. Ἀπὸ ποῦ πῆραν οἱ Σαμαρεῖτες τὸ ὄνομά τους αὐτό; (σ. 376, PG 89, 596).

46. Γιατί ὁ Θεός, ἐνῶ μὲ τὸν νόμο διέταξε τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαὸ νὰ προσφέρει θυσίες, μὲ τὸν Ἰερεμία λέγει, «Δὲν μίλησα στοὺς πατέρες σας γιὰ θυσίες, οὔτε τοὺς ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ ὁλοκαυτώματα»; (σ. 378, PG 89, 597).

47. Πόσα καὶ ποιὰ εἶναι τὰ θαύματα τοῦ θείου Ἠλία καὶ τοῦ Ἐλισσαίου, ποὺ ἔκαναν μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος; (σ. 384, PG 89, 601).

48. Ποιὰ ἦταν ἡ εἰκόνα ποὺ ἐμφανίστηκε στὸν Ναβουχοδονόσορ; (σ. 386, PG 89, 604).

49. Ποιὲς εἶναι οἱ ἑφτὰ λυχνίες ποὺ εἶδε ὁ προφήτης Ζαχαρίας; (σ. 392, PG 89, 608).
50. Ποιὰ εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ νόμου καὶ τῆς ἐντολῆς; (σ. 394, PG 89, 609).
51. Ποιοὶ στὴν ἁγία Γραφή, ἐνῶ ἀρχικὰ εἶχαν ἄλλα ὀνόματα, ἔπειτα τὰ ἄλλαξαν καὶ γιατί; (σ. 396, PG 89, 612).
52. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ὁ ἁμαρτωλὸς ἐπαινεῖται γιὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς ψυχῆς του καὶ ὁ ἄδικος εὐλογεῖται»; (σ. 398, PG 89, 613).
53. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ὁ ἄνθρωπος θὰ σοῦ ἐξομολογηθεῖ τὶς σκέψεις του»; (σ. 400, PG 89, 616).
54. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ἐὰν κάποιος δεῖ τὸν ἀδελφό του νὰ κάνει ἁμαρτία ποὺ δὲν εἶναι θανάσιμη, νὰ ζητᾶ καὶ νὰ δίνει σ' αὐτὸν ζωή, σ' αὐτοὺς ποὺ κάνουν ἁμαρτήματα ὄχι θανάσιμα»; (σ. 402, PG 89, 616).
55. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Αὐτοὺς ποὺ τοὺς γνώρισε ἀπὸ πρίν, αὐτοὺς καὶ τοὺς προόρισε καὶ τοὺς κάλεσε», καὶ τό, «Ὅποιον θέλει τὸν ἐλεεῖ, καὶ ὅποιον θέλει τὸν κάνει σκληρόν», καὶ τό, «Δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέληση τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε ἀπὸ τὴν προσπάθειά του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ»; Γιατί πολλοὶ λένε· «Ὅποιον θέλει ὁ Κύριος τὸν σώζει, ἢ τὸν ἐξαφανίζει». (σ. 404, PG 89, 617).
56. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ἐὰν κάποιου τὸ ἔργο καεῖ ὁλοκληρωτικά, θὰ ὑποστεῖ ζημία, ὅμως ὁ ἴδιος θὰ σωθεῖ, ἀλλὰ μὲ τέτοιον τρόπο, ὅπως σώζεται κάποιος ἀπὸ πυρκαϊά»; (σ. 408, PG 89, 620).
57. Πῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύεται τό, «Εἰρήνευσε μὲ τὸ αἷμα τοῦ σταυροῦ του καὶ αὐτὰ ποὺ εἶναι πάνω στὴ γῆ, καὶ αὐτὰ ποὺ βρίσκονται στὸν οὐρανό; (σ. 408, PG 89, 621).
58. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ἡ γνώση ὁδηγεῖ σὲ ἔπαρση, ἐνῶ ἡ ἀγάπη οἰκοδομεῖ»; (σ. 414, PG 89, 625).
59. Γιατί ὁ Ἀπόστολος λέγει, «Δὲν ἐπιτρέπω στὴ γυναίκα νὰ διδάσκει». (σ. 414, PG 89, 625).
60. Τί σημαίνει τό, «Ἐὰν τὸ δεξὶ μάτι σου ἢ τὸ χέρι σου σὲ σκανδαλίσει, κόψε το ἀπὸ πάνω σου»; (σ. 430, PG 89, 637).
61. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ἐὰν δύο ἀπὸ σᾶς συμφωνήσουν πάνω στὴ γῆ»; (σ. 440, PG 89, 645).
62. Ἀφοῦ ὁ Κύριος λέγει στοὺς ἁγίους του, «Ὅσα δέσετε, θὰ εἶναι δεμένα», ἐὰν κάποιος ἐξοργίσει ἕναν ἅγιο καὶ ὁ ἅγιος τοῦ στείλει ἀρρώστια ἢ δαίμονα ἢ θάνατο ἢ ἄλλη τιμωρία στὸ σπίτι του, μπορεῖ ἄραγε ὁ ἄνθρωπος νὰ παρακαλέσει ἄλλον ἅγιο γιὰ νὰ ἀποφύγει τὴν ἀπόφαση τοῦ ἁγίου; (σ. 442, PG 89, 648).
63. Ἀφοῦ ὁ Κύριος λέγει, «Ἂν συγχωρήσετε τὶς ἁμαρτίες κάποιων, θὰ συγχωροῦνται», ἂν ἕνας ἄνθρωπος ἁμαρτήσει εἰς βάρος ἄλλου ἀνθρώπου, καὶ ὕστερα ζητήσει συγγνώμη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἐκεῖνος τὸν συγχωρήσει, ἄραγε συγχωρήθηκε καὶ ἀπὸ τὸν Θεό; (σ. 448, PG 89, 653).
64. Ἀφοῦ ὁ Χριστὸς λέγει, «Δὲν βλάπτουν τὸν ἄνθρωπο αὐτὰ ποὺ μπαίνουν μέσα του ἀπὸ τὸ στόμα», γιατί οἱ Πατέρες ὅρισαν νὰ μὴ τρῶμε κρέατα τὶς μέρες τῆς νηστείας; (σ. 458, PG 89, 660).

****

Τόμος 13Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Α΄. ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΞΕ΄-ΡΝΔ΄.
(σ. 30-247, PG 89, 672-824).
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 7).
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

65. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Κάθε γραμματέας ποὺ μαθήτευσε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μοιάζει μὲ οἰκοδεσπότη, ὁ ὁποῖος βγάζει ἀπὸ τὸ ταμεῖο του καινούργια καὶ παλιά; (σ. 31, PG 89, 672).
66. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «῾Υπάρχουν κάποιοι εὐνοῦχοι, ποὺ εὐνούχισαν τὸν ἑαυτό τους γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»; (σ. 51, PG 89, 685).
67. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Προσέχετε, νὰ μὴ σκανδαλίσετε κανέναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ταπεινούς»; (σ. 61, PG 89, 692).
68. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «᾿Εὰν κάποιος σὲ ἀγγαρέψει γιὰ ἕνα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο»; (σ. 65, PG 89, 693).
69. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Μὴ φροντίζετε τί θὰ φᾶτε, ἢ τί θὰ πιεῖτε, ἢ τί θὰ φορέσετε»; (σ. 65, PG 89, 693).
70. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Νὰ μὴ κρίνετε, γιὰ νὰ μὴ κριθεῖτε; (σ. 67, PG 89, 696).
71. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Νὰ προσεύχεστε νὰ μὴ γίνει ἡ φυγή σας τὸν χειμώνα, ἢ ἡμέρα Σάββατο»; (σ. 69, PG 89, 695).
72. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Δύο θὰ βρίσκονται στὸν ἀγρό»; (σ. 69, PG 89, 697).
73. Πῶς ὁ ληστὴς μπῆκε στὸν παράδεισο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάσταση; (σ. 73, PG 89, 697).
74. ῞Οτι οἱ σωζόμενοι θὰ διαιρεθοῦν σὲ τρεῖς ὁμάδες καὶ κατηγορίες. (σ. 75, PG 89, 701).
75. ᾿Από ποῦ γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος ἂν κατοίκησε μέσα του ὁ Χριστός; (σ. 77, PG 89, 704).
76. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξηγήσει «Αὐτὰ ποὺ μάτι δὲν εἶδε καὶ αὐτὶ δὲν ἄκουσε καὶ νοῦς ἀνθρώπου δὲν σκέφθηκε»; (σ. 79, PG 89, 704).
77. Ποιὰ εἶναι τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ποὺ δωρήθηκαν σὲ μᾶς ἀπὸ τὸν Χριστό, στὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦν νὰ σκύψουν οἱ ἄγγελοι, ὅπως λέγει ὁ κορυφαῖος Πέτρος; (σ. 81, PG 89, 705).
78. Γιατί ὁ Θεὸς δόξασε τὴ δική μας φύση περισσότερο ἀπὸ τὴ φύση τῶν ἀγγέλων; (σ. 83, PG 89, 708).
79. ᾿Εὰν κάποιος ἄπιστος ἢ ᾿Ιουδαῖος ἢ Σαμαρείτης κάνει πολλὰ καλά, μπαίνει ἄραγε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν; (σ. 85, PG 89, 708).
80. Μὲ ποιὰ ἔννοια λέγεται, ὅτι «Σὲ κάθε ἔθνος ἐκεῖνος ποὺ φοβᾶται τὸν Θεὸ καὶ ἐφαρμόζει τὸν νόμο, εἶναι δεκτὸς ἀπὸ αὐτόν»; (σ. 85, PG 89, 708).
81. Ποῦ λέμε ὅτι πηγαίνουν τὰ ἄκακα παιδιά, τῶν πέντε ἢ τεσσάρων ἐτῶν, τῶν ᾿Ιουδαίων καὶ τῶν ἀβάπτιστων· σὲ κρίση, ἢ στὸν παράδεισο; (σ. 87, PG 89, 709).
82. ῎Αραγε εἶναι δυνατὸ μὲ ἕνα καλὸ ἔργο νὰ λάβει κανεὶς συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν του; (σ. 87, PG 89, 709).
83. ᾿Εὰν ἕνας ἄνθρωπος κάνει κάποιο ἁμάρτημα, καὶ κάνει μερικὰ καλὰ

ἔργα γιὰ νὰ συγχωρηθεῖ, καὶ ἔπειτα, μετὰ τὰ καλὰ ἔργα του, ἁμαρτήσει, χάνει ἄραγε τὰ καλὰ ἔργα ποὺ ἔκανε; (σ. 89, PG 89, 709).

84. Ἀπὸ ποιὰ νηπιακὴ ἡλικία κρίνονται ἀπὸ τὸν Θεὸ τὰ ἁμαρτήματα τοῦ ἀνθρώπου. (σ. 89, PG 89, 712).

85. Γιὰ ποιὸν λόγο ἡ πορνεία ἔχει μεγαλύτερη ποινὴ ἀπὸ τὴ βλασφημία τῶν αἱρετικῶν, καὶ ὅταν ἐπιστρέψουν καὶ οἱ δύο σὲ μετάνοια, τὸν αἱρετικὸ ἡ Ἐκκλησία τὸν δέχεται ἀμέσως σὲ κοινωνία, ἐνῶ τὸν πόρνο τὸν ἀφορίζει γιὰ κάποιο χρονικὸ διάστημα; (σ. 89, PG 89, 712).

86. Γιατί τοὺς αἱρετικοὺς ποὺ ἐπιστρέφουν στὴν καθολικὴ Ἐκκλησία δὲν τοὺς ξαναβαπτίζομε; (σ. 91, PG 89, 712).

87. Γίνεται περιλάλητη συζήτηση σὲ ὁλόκληρο σχεδὸν τὸν κόσμο ἐὰν προηγεῖται ἡ ἡμέρα τῆς νύχτας, ἤ, ἀντίστροφα, ἂν ἡ νύχτα προηγεῖται τῆς ἡμέρας. (σ. 91, PG 89, 712).

88. Ὑπάρχει καὶ ἄλλο, μετὰ ἀπὸ αὐτό, παγκόσμιο ζήτημα, δηλαδὴ ἂν ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ὅριο ἢ ὄχι. Γιατὶ ἄλλοι λένε ὅτι ἔχει καὶ ἄλλοι ὄχι. (σ. 92, PG 89, 713).

89. Τί εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, τί εἴδους εἶναι, καὶ ἀπὸ τί ἀποτελεῖται, ἢ πότε καὶ μὲ ποιὸν τρόπο ἐνεργεῖ στὸ σῶμα, καὶ ποῦ πηγαίνει μετὰ τὸ χωρισμό της ἀπὸ τὸ σῶμα; (σ. 95, PG 89, 716).

90. Σὲ ποιὰ γενικὰ κατάσταση λέμε ὅτι βρίσκονται τώρα οἱ ψυχές, καὶ ἂν βρίσκονται ὅλες μαζί. (σ. 101, PG 89, 721).

91. Ἐὰν δὲν ἀναγνωρίζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο αὐτοὶ ποὺ πηγαίνουν ἐκεῖ, τότε γιατί ὁ πλούσιος ἀναγνώρισε καὶ παρακαλοῦσε τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Λάζαρο; Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ καὶ θυμήθηκε καὶ τοὺς πέντε ἀδελφοὺς ποὺ ἦταν στὸ σπίτι του; (σ. 103, PG 89, 721).

92. Μὲ ποιὸν τρόπο τὸ σῶμα ποὺ καταβροχθίστηκε ἀπὸ μύρια θηρία, ἢ βυθίστηκε στὴ θάλασσα καὶ φαγώθηκε ἀπὸ ἀμέτρητα ψάρια καὶ ἀφοδεύτηκε στὸν βυθὸ τῆς θάλασσας καὶ διαλύθηκε, θὰ συγκεντρωθεῖ τότε καὶ θὰ ἀναστηθεῖ; (σ. 107, PG 89, 725-732).

93. Τί σημαίνει τό, «Νὰ προσεύχεστε ἀσταμάτητα»; Γιατὶ δὲν εἶναι δυνατὸν στὸν ἄνθρωπο, ποὺ φροντίζει τὸ σπίτι καὶ τὰ παιδιά του καὶ ζεῖ μέσα στὸν κόσμο, νὰ προσεύχεται ἀσταμάτητα (σ. 115, PG 89, 732).

94. Γιατί βλέπουμε σὲ μᾶς τοὺς Χριστιανούς, περισσότερο ἀπὸ μερικὰ ἄπιστα ἔθνη, νὰ ὑπάρχουν πολλὲς φορὲς πολλοὶ ἀκρωτηριασμένοι, ἢ νὰ πάσχουν ἀπὸ ποδάγρα, ἢ νὰ εἶναι λεπροὶ καὶ ἐπιληπτικοί, καὶ νὰ εἶναι κυριευμένοι ἀπὸ κάποιες ἄλλες ἀσθένειες; (σ. 115, PG 89, 732).

95. Γιατί ἀπὸ τὴ γέννηση καὶ τὴ νεαρὴ ἡλικία γίνονται ἀπὸ τὴ φύση τους ἄλλοι πρᾶοι, ἄλλοι ὀργίλοι, ἄλλοι φιλόζωοι ἢ πόρνοι, ἄλλοι ἀγαποῦν τὶς γυναῖκες, ἄλλοι τὶς μισοῦν ἢ εἶναι ἐγκρατεῖς; Καὶ ὑπάρχουν ἄλλοι ποὺ ἀπὸ τὴ φύση τους εἶναι ἀνοιχτοχέρηδες καὶ δίνουν εὔκολα ἀπὸ τὰ δικά τους, καὶ ἄλλοι δὲν δίνουν εὔκολα, καὶ ὄχι μόνο, ἀλλὰ ἄλλοι ἀπὸ τὴ φύση τους εἶναι φιλικοὶ καὶ μυαλωμένοι, καὶ ἄλλοι νωθροί, ἀνόητοι καὶ τὰ λοιπά; (σ. 117, PG 89, 733).

96. Ὅτι ὁλόκληρη ἡ φύση τῶν ἀνθρώπων καταπλήσσεται, βλέποντας νὰ

γίνονται πολλὰ φοβερὰ καὶ καταπληκτικὰ πράγματα κατὰ τὸν θάνατο τῶν ἀνθρώπων. (σ. 121, PG 89, 736-749).

97. Τί εἶναι ὑπερηφάνεια; (σ. 141, PG 89, 749).

98. Ἄραγε γιὰ κάθε ἁμαρτία καὶ πορνεία ὁ διάβολος εἶναι αἴτιος καὶ αὐτὸν πρέπει νὰ μεμφόμαστε; (σ. 143, PG 89, 752).

Ἐκτὸς τῆς σειρᾶς τῶν ἀριθμημένων· Εἶναι ἄραγε καλὸ ἐκεῖνος ποὺ σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεββάτι τῆς γυναίκας του, ἢ ἔχει ὑποστεῖ ὀνείρωξη, νὰ λουστεῖ μὲ νερὸ καὶ ἔτσι νὰ μεταβεῖ στὴν ἐκκλησία; (σ. 142, PG 89, 752).

Ὅμοια· Πρέπει ἄραγε, αὐτὸς ποὺ παθαίνει ὀνείρωξη, νὰ συμμετέχει στὰ ἅγια μυστήρια; (σ. 144, PG 89, 752).

99. Ἐνῶ πολλὲς φορὲς ὁρισμένοι ἔχουν δύο γυναῖκες σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, ἢ δὲν ἔχουν καταδικαστεῖ, ἄραγε αὐτὸ ἐπιτρέπεται στοὺς Χριστιανούς; (σ. 145, PG 89, 752).

100. Ἐὰν κάποιος πλένει τὸ στόμα του, ἢ καταπιεῖ νερὸ στὸ δημόσιο λουτρό, μπορεῖ νὰ κοινωνήσει, ἢ ὄχι; (σ. 147, PG 89, 752).

Ἐκτὸς τῆς σειρᾶς τῶν ἀριθμημένων· Εἶναι ἄραγε καλὸ νὰ κοινωνοῦμε κάθε μέρα, ἢ κατὰ διαλείμματα, ἢ μόνο κάθε Κυριακή; (σ. 146, PG 89, 753).

Ὅμοια· Κάποιοι ἀμφιβάλλουν λέγοντας, ὅτι οἱ νεαροὶ δὲν ὠφελοῦνται ἀπὸ τὶς λατρευτικὲς συνάξεις ποὺ γίνονται γι' αὐτοὺς (σ. 146, PG 89, 753).

Ὅμοια· Ἐὰν κάποιος ἔχει ἐθιστεῖ πιὰ στὴ σωματικὴ ἁμαρτία καὶ φτάσει σὲ βαθειὰ γερατειὰ μὲ αὐτήν, καὶ διαπιστώσει ὅτι οὔτε νὰ νηστέψει, οὔτε νὰ ἀσκητεύσει, οὔτε νὰ κοιμηθεῖ καταγῆς μπορεῖ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ σωθεῖ, ἐνῶ εἶναι γέρος; (σ. 148, PG 89, 756).

101. Ἐὰν κάποιος σκοτώσει δύο ἢ καὶ περισσότερους ἀνθρώπους, καὶ ἔπειτα φυλακισθεῖ καὶ πεθάνει, ἄραγε συγχωρήθηκε ἢ ὄχι. (σ. 149, PG 89, 756.

102. Εἶναι ἄραγε δεκτὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ τὰ χρήματα ποὺ συγκεντρώνονται γι' αὐτὸν ἀπὸ κλοπὲς καὶ ἀδικίες; (σ. 151, PG 89, 756).

103. Ἐπειδὴ ἀκοῦμε συχνὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν κάνομε τὰ ἔργα, μήπως ἄραγε θὰ καταδικαστοῦμε; (σ. 151, PG 89, 756).

104. Πόσοι τρόποι ὑπάρχουν γι' αὐτοὺς ποὺ σώζονται καὶ πόσες συγχωρήσεις ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν ἁμαρτιῶν ποὺ φέρνουν μαζί τους; (σ. 151, PG 89, 757).

105. Τί νὰ κάνομε, ὅταν πολλὲς φορὲς στεκόμαστε στὴν Ἐκκλησία καὶ ἐπιθυμοῦμε νὰ κλάψομε τὶς ἁμαρτίες μας, ἀλλὰ δὲν μποροῦμε; (σ. 153, PG 89, 757).

Ἐκτὸς τῆς σειρᾶς· Εἶναι καλὸ ἄραγε τὸ νὰ ἐξομολογούμαστε τὶς ἁμαρτίες; (σ. 154, PG 89, 760).

106. Ἀπὸ ποῦ γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος, ὅτι ὁ Θεὸς συγχώρησε τὶς ἁμαρτίες του, καὶ ὅτι βρίσκει εὐσπλαχνία ὁπωσδήποτε τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως; (σ. 155, PG 89, 760).

107. Ὅταν θελήσω νὰ κάνω κάποια πράξη, ποὺ μοῦ ἀρέσει, ἀπὸ ποῦ θὰ μάθω ἂν ἀρέσει στὸν Θεὸ ἢ ὄχι; (σ. 157, PG 89, 760).

108. Ἐπιτρέπεται ἄραγε ὁ Χριστιανὸς νὰ πηγαίνει σὲ τυχερὰ παιχνίδια; (σ. 157, PG 89, 761).

109. Ἐὰν ἔχω κάποιον ἄνθρωπο πι-

στόν, ποὺ μὲ στενοχώρησε καὶ δὲν μπορῶ νὰ συμφιλιωθῶ μαζί του, ἢ νὰ τὸν ἀσπασθῶ μὲ ὅλη τὴν καρδιά, παρὰ μόνο μὲ τὴ γλώσσα, τί νὰ κάνω; Νὰ συμφιλιωθῶ μὲ αὐτόν, ἔστω καὶ κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου, ἢ ν' ἀποκόψω τὸν ἑαυτό μου ἀπὸ αὐτόν; (σ. 157, PG 89, 761).

Ἐκτὸς τῆς σειρᾶς· Μὲ ποιὸ τρόπο πρέπει νὰ ἐννοήσομε τό, «Ἐὰν δύο ἢ τρεῖς ἀπὸ μᾶς συμφωνήσουν γιὰ ἕνα αἴτημα ποὺ θὰ ζητήσουν, θὰ τοὺς γίνει;» (σ. 158, PG 89, 761).

110. Ἐὰν οἱ ἄρχοντές μας εἶναι Ἰουδαῖοι ἢ ἄπιστοι ἢ αἱρετικοί, πρέπει νὰ προσευχόμαστε στὴν ἐκκλησία γι' αὐτούς, ἢ ὄχι; (σ. 159, PG 89, 764).

111. Τί λοιπόν; Καὶ γιὰ τοὺς εἰδωλολάτρες ποὺ πέθαναν πρὶν ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ προσευχόμαστε καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀναθεματίζουμε, ἢ ὄχι; (σ. 161, PG 89, 764).

112. Εἶναι ἄραγε ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἐγγαστρίμυθος παρουσίασε τὸν Σαμουὴλ στὸν Σαούλ; (σ. 161, PG 89, 764).

113. Εἶναι σωστὸ νὰ κρατάει κανεὶς ἅγια κοινωνία σὲ σκευοφορεῖο ὅταν ἀναχωρεῖ γιὰ τὸ ἐξωτερικό, ἢ νὰ κοινωνοῦμε ὅπου βροῦμε κοινωνία; (σ. 163, PG 89, 765).

114. Μερικοὶ πιστεύουν καὶ λένε, ὅτι εἶναι ἀδύνατο κάποιος, φεύγοντας ἀπὸ ἕνα τόπο θανατικό, νὰ διασωθεῖ ἀπὸ τὸν θάνατο πηγαίνοντας σὲ ἄλλον τόπο. (σ. 163, PG 89, 765).

115. Ἄραγε ἀπαιτεῖται ὁ Χριστιανὸς τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ πρόκειται νὰ κοινωνήσει, νὰ προφυλαχτεῖ ἀπὸ τὴ γυναίκα του καὶ νὰ μὴ τὴν πλησιάσει; (σ. 165, PG 89, 768).

116. Ὅταν αἱρετικὸς μὲ ἐρωτᾶ γιὰ τὴν πίστη καὶ δὲν γνωρίζω καλὰ νὰ ἀπαντήσω, τί νὰ κάνω; (σ. 167, PG 89, 768).

117. Ὅτι δὲν ὑπάρχει γενικὰ κάποια μέθοδος μὲ τὴν ὁποία ἕνας ἄπειρος νὰ μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὸν αἱρετικό. (σ. 167, PG 89, 768).

118. Γιὰ ποιὸν λόγο ὁ Σατανᾶς δὲν ἔκανε τόσο πολλὲς αἱρέσεις καὶ σχίσματα σὲ ἄλλη πίστη, παρὰ μόνο στὴν πίστη τῶν Χριστιανῶν; (σ. 169, PG 89, 769).

119. Γιατί ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε στὸν Σατανᾶ νὰ πολεμᾶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν τὸν ἐξαφάνισε; (σ. 171, PG 89, 772).

120. Ἀπὸ ποῦ προκαλοῦνται τὰ ὄνειρα, καὶ γιατί πολλὲς φορὲς βγαίνουν ἀληθινά; (σ. 171, PG 89, 772).

121. Ἐφόσον ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι ὁ ἄπιστος ἄνδρας ἁγιάζεται, ἐὰν ἡ γυναίκα του εἶναι πιστή, ὅπως καὶ ἡ ἄπιστη γυναίκα, ἐὰν ὁ ἄνδρας της εἶναι πιστός, ἄραγε ἐπιτρέπεται στὸν Χριστιανὸ νὰ πάρει ἄπιστη γυναίκα; (σ. 173, PG 89, 772).

122. Ἂν ἄραγε ἁμαρτάνει αὐτὸς ποὺ φεύγει σὲ καιρὸ διωγμοῦ. (σ. 173, PG 89, 773).

123. Ἐπειδὴ βλέπουμε κάποιες, ποὺ εἶναι δοῦλες σὲ αἰχμαλωσία, νὰ δραπετεύουν κρυφά, τί πρέπει νὰ ποῦμε γι' αὐτές; (σ. 173, PG 89, 773).

124. Πόσες σωματικὲς μοιχεῖες ὑπάρχουν; (σ. 175, PG 89, 773).

125. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶπε στὸ φίδι, «ὁ ἄνθρωπος θὰ σοῦ σπάσει τὸ κεφάλι», δηλαδὴ τὴν ἀρχὴ κάθε λογισμοῦ, «Καὶ σύ», δηλαδὴ ὁ πονηρός, «θὰ τοῦ δαγκώσεις τὴ φτέρνα του», δηλαδὴ τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς του,

ἀπὸ ποῦ ὁ Σατανᾶς γνωρίζει τὰ τελευταῖα τοῦ ἀνθρώπου; Γιατὶ ἔχουμε δεῖ πολλούς, οἱ ὁποῖοι διήνυσαν ὅλη τὴ ζωή τους καλά, νὰ πέφτουν στὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς τους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἕνας εἶναι ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος παραβάτης, ὁ Ἰουλιανός. (σ. 175, PG 89, 773).

126. Μερικοὶ θέλουν νὰ ποῦν ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐξέπεσε, ἐπειδὴ δὲν προσκύνησε τὸν Ἀδάμ. (σ. 177, PG 89, 776).

127. Εἶπες στὴν προηγούμενη φυσιολογία γιὰ τὰ στοιχεῖα, ὅτι πολλὲς φορὲς ἀπὸ κάποια ἀναγκαία συνέπεια καὶ τὶς ὀργανικὲς οὐσίες, ἄλλες γυναῖκες γίνονται ἄτεκνες, κάποιες γίνονται πολύτεκνες, καὶ ἄλλες πάλι ὀλιγότεκνες, δὲν εἶπες ὅμως τὸν λόγο. (σ. 179, PG 89, 776-780).

128. Ποιὸ εἶναι τὸ τάλαντο, ποὺ λέγει ὅτι θὰ τὸ πάρει ὁ Κύριος κατὰ τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν πονηρὸ δοῦλο, καὶ θὰ τὸ δώσει σὲ ἐκείνους ποὺ ἐργάστηκαν καλὰ μὲ τὰ πέντε τάλαντα; (σ. 183, PG 89, 780).

129. Ποιὸς εἶναι ὁ μαμωνᾶς τῆς ἀδικίας, γιὰ τὸν ὁποῖο μίλησε ὁ Κύριος; (σ. 187, PG 89, 781).

130. Ποιὰ εἶναι τὰ ἐν γνώσει καὶ ποιὰ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ ἁμαρτήματα, καὶ ποιὰ εἶναι πιὸ βαρειὰ ἀπὸ κάποια ἄλλα; (σ. 187, PG 89, 781).

131. Λέγοντας ὁ Θεὸς στὴ Γραφή, «Σῶσε αὐτοὺς ποὺ ὁδηγοῦνται στὸ θάνατο», τί λοιπόν; Εἶναι καλὸ νὰ σώσομε καὶ τοὺς ληστές; (σ. 189, PG 89, 784).

132. Ἐὰν εἶμαι δοῦλος, ἢ αἰχμάλωτος, καὶ δὲν μπορῶ, ὅπως θέλω, ἢ ὅταν θέλω, νὰ μπῶ στὴν Ἐκκλησία, ἢ νὰ νηστέψω, ἢ νὰ ἀγρυπνήσω, πῶς μπορῶ νὰ βρῶ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν μου; (σ. 189, PG 89, 784).

133. Πές μου, ποιὸς ὑπῆρξε πονηρότερος ἀπὸ τὸν Μανασσῆ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πενήντα πέντε χρόνια ἔκανε ὅλον τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαὸ νὰ προσκυνήσει τὰ εἴδωλα, καὶ ὅταν μετανόησε, ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν Θεὸ μέσω τῆς ἐξομολόγησης; (σ. 191, PG 89, 785).

134. Γιατί βλέπομε πολλὲς φορὲς μερικοὺς στὴν ἀρχὴ νὰ παραδίνουν πρόθυμα τὸν ἑαυτό τους στὸν θάνατο γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη, ὅταν ὅμως φτάνουν νὰ πεθάνουν, εἴτε μὲ τὴν παράκληση ἀνθρώπων, εἴτε καὶ οἱ ἴδιοι οἱ τύραννοι, ἀλλάζοντας γνώμη, τοὺς ἀφήνουν ἐλεύθερους; Ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ σκεφτοῦμε ὅτι γίνεται αὐτὴ ἡ ἀπελευθέρωση· ἀπὸ τὸν Θεό, ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους; (σ. 193, PG 89, 785).

135. Τί εἶναι ἡ ἀληθινὴ ταπείνωση, καὶ πῶς μποροῦμε νὰ τὴν ἐπιτύχομε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ; (σ. 193, PG 89, 788).

136. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέγεται, «Ἐὰν πωλήσω ὅλα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἂν παραδώσω τὸ σῶμά μου γιὰ νὰ καῶ, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγάπη, δὲν ἔχω καμμιὰ ὠφέλεια»; Πῶς πωλεῖ καὶ προσφέρει κανεὶς ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του χωρὶς ἀγάπη; (σ. 197, PG 89, 789).

137. Ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου ἔχει χρονικὸ ὅριο, ἢ ὄχι; (σ. 197, PG 89, 789).

138. Κάποιοι ἀκοῦνε μὲ βαρειὰ καρδιὰ τὸ ἀποστολικὸ ρητὸ ποὺ λέγει, ὅτι κατὰ τὴν ἀνάσταση «καὶ ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς θὰ ὑποταχθεῖ τότε στὸν Πατέρα, ὁ ὁποῖος ὑπέταξε τὰ πάντα σ' αὐτόν». (σ. 199, PG 89, 789).

139. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἄπιστους, καὶ ὄχι μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ κάποιοι ἀπὸ

τοὺς πιστούς, οἱ ὁποῖοι εὐνοοῦν τὴ νόμιμη πολυγαμία, ρωτοῦν προβάλλοντάς μας τὸ χωρίο τοῦ Κυρίου ποὺ λέγει, «Δὲν ἦρθα νὰ καταργήσω τὸν νόμο, ἀλλὰ νὰ τὸν ἐκπληρώσω». Τί πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπαντήσομε ἐμεῖς σ' αὐτούς; (σ. 199, PG 89, 792).

140. Ἂν κάποιος ποὺ βρίσκεται στὴν ἔρημο ἢ σὲ αἰχμαλωσία, ἐξαιτίας στενότητας ἢ πείνας τρώει κρέατα καμήλας ἢ ἄγριου ὄνου ἢ κάποιου ἄλλου ζώου ἀπὸ αὐτά, καταλογίζεται αὐτὸ ὡς ἁμαρτία σ' αὐτόν, ἢ ὄχι; (σ. 201, PG 89, 792).

141. Ἐὰν κάποιος ὁρίζει μόνος του αὐτὸ ποὺ νομίζει καλό, ἀπέχει δηλαδὴ ἀπὸ τὸ κρασὶ ἢ τὸ κρέας ἢ ἀπὸ τὴ γυναίκα του ὁρισμένον χρόνο, ἢ κάτι ἄλλο ἀπὸ αὐτά, καὶ στὴ συνέχεια δὲν μπορέσει νὰ ἐκπληρώσει αὐτὴ τὴν ἀπόφασή του, ἀλλὰ ὀλιγωρήσει, τί πρέπει νὰ κάνει; (σ. 203, PG 89, 793).

142. Γιατί ὁ Ἀπόστολος ἄλλοτε λέγει, «Μὴ γίνεστε ἀνόητοι», καὶ ἄλλοτε, «Μὴ γίνεστε φρόνιμοι στοὺς ἑαυτούς σας»; (σ. 205, PG 89, 793).

143. Ἀφοῦ ὁ Ἀπόστολος λέγει, «Ὅπως μὲ τὸν Ἀδὰμ ὅλοι πεθαίνουν, ἔτσι καὶ μὲ τὸν Χριστὸ ὅλοι θὰ ζωοποιηθοῦν», γιατί, ἀφοῦ μὲ τὸν Ἀδὰμ ὅλοι πεθαίνομε, φέρομε τὴν πατρική μας καταδίκη, ἐνῶ μὲ τὸν Χριστό, ἐνῶ ζωοποιήθηκε καὶ καθαρίστηκε ὁ πατέρας μου ἀπὸ τὴ δική του ἁμαρτία, δὲν μοῦ μετέδωσε τὴν καθαρότητά του; (σ. 204, PG 89, 796).

144. Γιατί τὰ Εὐαγγέλια δὲν εἶναι οὔτε περισσότερα οὔτε λιγότερα; (σ. 209, PG 89, 797).

145. Τί ἀπέγινε ἡ ἀκροβυστία τοῦ Κυρίου ποὺ περιτμήθηκε; (σ. 211, PG 89, 800).

146. Ὑπῆρχαν κάποιοι, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλᾶτος τὸ ἀνέμιξε μὲ ἐκεῖνο τῶν θυσιῶν. (σ. 213, PG 89, 800).

147. Γιατί κάθε βλασφημία θὰ συγχωρηθεῖ στοὺς ἀνθρώπους, ἐνῶ ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος δὲν θὰ συγχωρηθεῖ; (σ. 215, PG 89, 801).

148. Πῶς ὁ Κύριος, ἐνῶ εἶπε, «Ἐὰν δὲν φύγω, δὲν θὰ ἔρθει ὁ Παράκλητος», ὅμως μὲ τὸ φύσημά του δίνει στοὺς ἀποστόλους τὸ Πνεῦμα; (σ. 215, PG 89, 801).

149. Ποιὸς εἶναι ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας; (σ. 219, PG 89, 804).

150. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται τό, «Αὐτὸς ποὺ ἔχει ἱμάτιο, ἂς τὸ πωλήσει, καὶ ἂς ἀγοράσει μάχαιρα»; (σ. 221, PG 89, 805).

151. Γιατί αὐτὸς ποὺ ἀγαπᾶ τὴν ψυχή του, θὰ τὴ χάσει; (σ. 221, PG 89, 805).

152. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται ἡ τριήμερη ταφὴ καὶ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου; (σ. 223, PG 89, 808).

153. Γιατὶ συμφωνοῦν οἱ τέσσερις Εὐαγγελιστὲς γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ; (σ. 225, PG 89,).

154. Τίνος τὸν τύπο καὶ τὴν εἰκόνα ἔχει ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία; (σ. 233, PG 89, 813).

Τοῦ μεγάλου Βασιλείου, Ἀπὸ τό, *Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος*. Ἀρχή· «Ἐκήρυξε φανερὰ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη τὸν Πατέρα, ἐνῶ αὐτὸν πιὸ ἀμυδρά». Τέλος· «Καὶ προοδευτικὰ θὰ λάμψει τὸ φῶς τῆς Τριάδας στοὺς ἐνδοξότερους». (σ. 234, PG 89, 816).

Τοῦ ἰδίου, **Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή του πρὸς τὸν Εὔβουλο·** Πῶς γεννήθηκε ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος ἀπὸ τὸν Πατέρα. Ἀρχή·

«Ὅπως δηλαδὴ ὁ δικός μας λόγος τὸ ἀφανὲς βουλευτήριο τῆς ψυχῆς τὸ φέρει στὸ φῶς». (σ. 240, PG 89, 821).

Τοῦ ἰδίου, **Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή του Πρὸς τὸν Εὐάγριο.** Ἀρχή· «Ὅπως ὁ προφορικὸς λόγος εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ τὴν ψυχὴ ποὺ τὸν πρόφερε». Τέλος· «Γιατί, ὅπως εἴπαμε, ἡ φύση τῶν ἀνωτέρων εἶναι ἀμέριστη». (σ. 242, PG 89, 821).

Γιὰ τὴ διαφορὰ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως· Ἀρχή· «Τὸ μὲν ὄνομα τῆς οὐσίας σημαίνει τὴν ἁπλῆ ὕπαρξη τῶν ὄντων». Τέλος· «Στὸν Θεό μας, ὁ ὁποῖος πληροῖ τὰ πάντα, δόξα». (σ. 244, PG 89, 824).

Β) ΛΟΓΟΙ

Α΄. **Λόγος στὸν ἕκτο Ψαλμὸ** (κατανυκτικώτατος περὶ μετανοίας) (σ. 249, PG 89, 1077-1116).

Β΄. **Λόγος δεύτερος στὸν ἕκτο Ψαλμὸ** (κατανικτικώτατος καὶ αὐτὸς περὶ μετανοίας) (σ. 291, PG 89, 1116-1144).

Γ΄. **Λόγος στὸ κατ᾽ εἰκόνα.** (Στὸν Λόγο αὐτὸν ὁ συγγραφέας ἐξηγεῖ τὴν αἰτία γιὰ τὴν ὁποία συντάχθηκαν οἱ προηγούμενοι δύο Λόγοι γιὰ τὸ «κατ᾽ εἰκόνα». Ἀποκαλύπτει ἐπίσης καὶ τὴν αἰτία ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκίνησε ἡ ἔριδα γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ τὰ θελήματα τοῦ Χριστοῦ, καὶ στὴ συνέχεια δείχνει ποιοὶ τὰ διδάσκουν αὐτὰ μὲ εὐσέβεια στὸν Χριστό, καὶ ποιοὶ ἐσφαλμένα) (σ. 329, PG 89, 1144-1149).

Δ΄. **Χρήσεις ἄχρηστοι μιαρῶν δυσσεβῶν Ἀρειανῶν,** ποὺ ἀθετοῦν τὴν ὁμοούσια θεότητα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγουν κτίσμα τὸν Κτίστη τῶν ἁπάντων (σ. 375, PG 89, 1180-1192).

Ε΄. **Λόγος στοὺς Κοιμηθέντας,** πάρα πολὺ ὠφέλιμος (καὶ μελέτης ἄξιος) (σ. 393, PG 89, 1192-1201).

Ϛ΄. **Διάλεξη κατὰ Ἰουδαίων** (σ. 407, PG 89, 1204-1225).

Ζ΄. **Ἐρώτηση δεύτερη κατὰ Ἰουδαίων** (σ. 441, PG 89, 1228--1237).

Η΄. **Ἐρώτηση τρίτη κατὰ Ἰουδαίων** (σ. 459, PG 89, 1240-1272).

Θ΄. **Διάλογος μικρὸς πρὸς Ἰουδαίους** (σ. 509, PG 89, 1272).

Ι΄. Ἄλλη ἐρώτηση (σ. 511, PG 89, 1273).

ΙΑ΄. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑ (σ. 523-539, PG 89, 1281-1288).

1. Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, **Ἐκ τοῦ περὶ ἐνεργειῶν λόγου** (σ. 523, PG 89, 1281).
2. Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, **Ἐκ τοῦ κατὰ τοῦ διαιτητοῦ** (σ. 527, PG 89, 1283).
3. Ἀναστασίου Πρεσβυτέρου, **Περὶ τῆς «Κατ᾽ εἰκόνα καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν» ὑπὸ Θεοῦ κατασκευῆς** (σ. 529, PG 89, 1283).
4. Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, **Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς Σέργιον τὸν Γραμματικόν** (σ. 531, PG 89, 1285).
5. Ἀναστασίου, **ἐκ τοῦ εἰς τὸ Κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον Λόγου** (σ. 533, PG 89, 1285).
6. **Περὶ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἱερωσύνης** (σ. 539, PG 89, 1286).

****

Τόμος 13Δ
Χρόνος ἐκδόσεως 1998
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΑΝΤΙΟΧΟΣ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

Ἐπιστολὴ Ἀντιόχου, μοναχοῦ τῆς Λαύρας τοῦ Ἀββᾶ Σάβα, Πρὸς

Εὐστάθιον, ἡγούμενον Ἀτταλίνης, πόλεως Ἀγκύρας καὶ Γαλατίας, Περὶ τῶν ἐκεῖσε ἁγίων Πατέρων, ἐν ᾧ καὶ κεφάλαια ΡΛ΄ καὶ προσευχὴ ἐξομολογήσεως (σ. 10-525, PG 89, 1241-1428)
ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ (σ. 18, PG 89, 1428).
ΟΜΙΛΙΕΣ
Α΄. Περὶ πίστεως (σ. 20, PG 89, 1432).
Β΄. Περὶ ἐλπίδος (σ. 28, PG 89, 1437).
Γ΄. Περὶ ἑστιάσεως (σ. 30, PG 89, 1440).
Δ΄. Περὶ γαστριμαργίας (σ. 34, PG 89, 1444).
Ε΄. Περὶ μέθης (σ. 38, PG 89, 1445).
ς΄. Περὶ ἐγκρατείας (σ. 42, PG 89, 1449).
Ζ΄. Περὶ νηστείας (σ. 46, PG 89, 1452).
Η΄. Περὶ φιλαργυρίας (σ. 50, PG 89, 1456).
Θ΄. Περὶ δωροληψίας (σ. 52, PG 89, 1460).
Ι΄. Περὶ σκνιφότητος (σ. 56, PG 89, 1461).
ΙΑ΄. Περὶ δανειζόντων (σ. 58, PG 89, 1464).
ΙΒ΄. Περὶ τόκων. (σ. 62, PG 89, 1456).
ΙΓ΄. Περὶ πλεονεξίας. (σ. 64, PG 89, 1468).
ΙΔ΄. Περὶ περισπασμοῦ. (σ. 66, PG 89, 1469).
ΙΕ΄. Περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾶν τὸν κόσμον. (σ. 70, PG 89, 1472).
Ις΄. Περὶ παρρησίας (σ. 74, PG 89, 1476).
ΙΖ΄. Περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι γυναικῶν (σ. 76, PG 89, 1480).
ΙΗ΄. Περὶ τοῦ μὴ ἐνδελεχίζειν ψαλλούσαις γυναιξὶν (σ. 82, PG 89, 1484).
ΙΘ΄. Περὶ πορνείας (σ. 86, PG 89, 1488).
Κ΄. Περὶ σωφροσύνης (σ. 92, PG 89, 1492).
ΚΑ΄. Περὶ παρθενίας (σ. 96, PG 89, 1496).
ΚΒ΄. Περὶ προπετείας (σ. 102, PG 89, 1501).
ΚΓ΄. Περὶ ὀργῆς (σ. 106, PG 89, 1504).
ΚΔ΄. Περὶ θυμοῦ (σ. 110, PG 89, 1505).
ΚΕ΄. Περὶ λύπης (σ. 112, PG 89, 1509).
Κς΄. Περὶ ἀκηδίας (σ. 118, PG 89, 1513).
ΚΖ΄. Περὶ ἀπογνώσεως (σ. 124, PG 89, 1520).
ΚΗ΄. Περὶ γογγυσμοῦ (σ. 134, PG 89, 1528).
ΚΘ΄. Περὶ καταλαλιᾶς (σ. 136, PG 89, 1529).
Λ΄. Περὶ ψιθυρισμοῦ (σ.140, PG 89, 1533).
ΛΑ΄. Περὶ τοῦ μὴ μέμφεσθαι (σ. 144, PG 89, 1536).
ΛΒ΄. Περὶ ἀντιλογίας (σ. 146, PG 89, 1537).
ΛΓ΄. Περὶ ἀργολογίας (σ. 150, PG 89, 1540).
ΛΔ΄. Περὶ περιεργίας (σ. 152, PG 89, 1541).
ΛΕ΄. Περὶ καταφρονήσεως (σ. 154, PG 89, 1544).
Λς΄. Περὶ ὀκνηρίας (σ. 158, PG 89, 1545).
ΛΖ΄. Περὶ τοῦ μὴ ἐρίζειν μετὰ δυνάστου (σ. 162, PG 89, 1549).
ΛΗ΄. Περὶ παρακοῆς (σ. 164, PG 89, 1552).
ΛΘ΄. Περὶ ὑπακοῆς (σ. 168, PG 89, 1556).
Μ΄. Περὶ συκοφαντίας (σ. 170, PG 89, 1557).
ΜΑ΄. Περὶ κλοπῆς (σ. 174, PG 89, 1560).
ΜΒ΄. Περὶ ψεύδους (σ. 178, PG 89, 15664).
ΜΓ΄. Περὶ κενοδοξίας (σ. 180, PG 89, 1565).
ΜΔ΄. Περὶ ὑπερηφανίας (σ. 186, PG 89, 1569).
ΜΕ΄. Περὶ ὑψηλοφροσύνης (σ. 190, PG 89, 1573).

Μς. Περὶ τοῦ μὴ μεγαλοφρονεῖν παρ' ἑαυτῷ (σ. 194, PG 89, 1577).
ΜΖ'. Περὶ τοῦ μὴ ἐξουθενεῖν τινα (σ. 196, PG 89, 1580).
ΜΗ'. Περὶ τοῦ μὴ καταγελᾶν (σ. 200, PG 89, 1584).
ΜΘ'. Περὶ τοῦ μὴ κατακρίνειν (σ. 202, PG 89, 1585).
Ν'. Περὶ τοῦ μὴ σκανδαλίζειν (σ. 206, PG 89, 1588).
ΝΑ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀνειδίζειν, ἀλλὰ μᾶλλον ὀνειδίζεσθαι (σ. 208, PG 89, 1589).
ΝΒ'. Περὶ τοῦ μὴ ἀνταποδοῦναι κακόν (σ. 212, PG 89, 1592).
ΝΓ'. Περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν (σ. 214, PG 89, 1596).
ΝΔ'. Περὶ τοῦ μὴ ἐχθραίνειν (σ. 218, PG 89, 1597).
ΝΕ'. Περὶ τοῦ μὴ φθονεῖν (σ. 222, PG 89, 1601).
Νς. Περὶ τοῦ μὴ ἐρίζειν (σ. 224, PG 89, 1604).
ΝΖ'. Περὶ τοῦ μὴ μισεῖν (σ. 228, PG 89, 1604).
ΝΗ'. Περὶ τοῦ μὴ ἐπιχαίρειν (σ. 230, PG 89, 1608).
ΝΘ'. Περὶ τοῦ συγχαίρειν (σ. 234, PG 89, 1612).
Ξ'. Περὶ τοῦ μὴ λυπεῖν τινα (σ. 236, PG 89, 1613).
ΞΑ'. Περὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτῷ (σ. 238, PG 89, 1616).
ΞΒ'. Περὶ χρηστολογίας (σ. 244, PG 89, 1620).
ΞΓ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν (σ. 246, PG 89, 1621).
ΞΔ'. Περὶ τοῦ φυλάσσειν μυστήριον (σ. 248, PG 89, 1624).
ΞΕ'. Περὶ τοῦ μὴ ἀκαίρως θαρρεῖν (σ. 250, PG 89, 1624).
Ξς. Περὶ ἀληθείας (σ. 252, PG 89, 1625).
ΞΖ'. Περὶ τοῦ ἐλέγχειν (σ. 258, PG 89, 1629).
ΞΗ'. Περὶ τοῦ ἐλέγχεσθαι (σ. 260, PG 89, 1632).
ΞΘ'. Περὶ τοῦ αἰσχύνεσθαι (σ. 264, PG 89, 1633).
Ο'. Περὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 266, PG 89, 1637).
ΟΑ'. Περὶ τοῦ συγχωρεῖν τῷ πλησίῳ (σ. 270, PG 89, 1640).
ΟΒ'. Περὶ τοῦ εὔχεσθαι ὑπὲρ ἀλλήλων καὶ τῶν ἐχθρῶν (σ. 272, PG 89, 1641).
ΟΓ'. Περὶ τοῦ μὴ ζητεῖν τὰ ἑαυτοῦ (σ. 278, PG 89, 1645).
ΟΔ'. Περὶ τοῦ μὴ ἐπιθυμεῖν (σ. 280, PG 89, 1648).
ΟΕ'. Περὶ δικαιοκρισίας (σ. 286, PG 89, 1653).
Ος. Περὶ δικαιομετρίας (σ. 290, PG 89, 1656).
ΟΖ'. Περὶ μετανοίας (σ. 292, PG 89, 1657).
ΟΗ'. Περὶ ὑπομονῆς (σ. 300, PG 89, 1665).
ΟΘ'. Περὶ ἀγῶνος (σ. 304, PG 89, 1668).
Π'. Περὶ ὁμονοίας (σ. 310, PG 89, 1673).
ΠΑ'. Περὶ λογισμῶν (σ. 314, PG 89, 1676).
ΠΒ'. Περὶ παιδείας (σ. 318, PG 89, 1681).
ΠΓ'. Περὶ συμβουλίας (σ. 322, PG 89, 1684).
ΠΔ'. Περὶ ἐνυπνίων (σ. 326, PG 89, 1688).
ΠΕ'. Περὶ ὀλιγοψυχίας καὶ διψυχίας (σ. 332, PG 89, 1692).
Πς. Περὶ κόπου (σ. 338, PG 89, 1697).
ΠΖ'. Περὶ σπουδῆς (σ.342 , PG 89, 1700).

ΠΗ'. Περὶ διακονίας (σ. 346, PG 89, 1704).
ΠΘ'. Περὶ ἀκτημοσύνης (σ. 348, PG 89, 1705).
Ϟ'. Περὶ πένθους (σ. 352, PG 89, 1709).
ϞΑ'. Περὶ τοῦ, Καιρὸς τοῦ παντός (σ. 356, PG 89, 1712).
ϞΒ'. Περὶ τοῦ συμπάσχειν (σ. 360, PG 89, 1713).
ϞΓ'. Περὶ τοῦ μὴ προσωποληπτεῖν (σ.362, PG 89, 1716).
ϞΔ'. Περὶ τοῦ οἰκεῖν μετὰ ὀλίγων καλῶν (σ. 366, PG 89, 1720).
ϞΕ'. Περὶ τοῦ μὴ γελᾶν (σ. 368, PG 89, 1721).
Ϟς'. Περὶ τοῦ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον (σ. 374, PG 89, 1725).
ϞΖ'. Περὶ φιλοξενίας (σ. 376, PG 89, 1728).
ϞΗ'. Περὶ φιλοπτωχίας (σ. 378, PG 89, 1729).
ϞΘ'. Περὶ τοῦ ἐπισκέπτεσθαι (σ. 382, PG 89, 1732).
Ρ'. Περὶ τοῦ μὴ ἐλπίζειν ἐπ' ἄνθρωπον (σ. 386, PG 89, 1736).
ΡΑ'. Περὶ τοῦ μὴ πεποιθέναι ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ (σ. 388, PG 89, 1737).
ΡΒ'. Περὶ τοῦ παραιτεῖσθαι τὰς ἀκαίρους συντυχίας (σ. 392, PG 89, 1740).
ΡΓ'. Περὶ ἡσυχίας (σ. 398, PG 89, 1745).
ΡΔ'. Περὶ ἀγρυπνίας (σ. 400, PG 89, 1748).
ΡΕ'. Περὶ ψαλμῳδίας (σ. 404, PG 89, 1749).
Ρς'. Περὶ προσευχῆς (σ. 410, PG 89, 1756).
ΡΖ'. Περὶ κατανύξεως (σ. 416, PG 89, 1761).
ΡΗ'. Περὶ τιμῆς γονέων (σ. 422, PG 89, 1765).
ΡΘ'. Περὶ τοῦ εὐλαβεῖσθαι πρεσβυτέρους (σ. 426, PG 89, 1768).
ΡΙ'. Περὶ μακροθυμίας καὶ ὀξυχολίας (σ. 428, PG 89, 1769).
ΡΙΑ'. Περὶ ἡγουμένων (σ. 434, PG 89, 1773).
ΡΙΒ'. Περὶ ἀποταγῆς (σ. 442, PG 89, 1780).
ΡΙΓ'. Περὶ ὑποταγῆς (σ. 446, PG 89, 1785).
ΡΙΔ'. Περὶ τοῦ φυλάσσειν ἐντολάς (σ. 450, PG 89, 1788).
ΡΙΕ'. Περὶ πραότητος (σ. 454, PG 89, 1792).
ΡΙς. Περὶ τοῦ ἀδικεῖσθαι, καὶ μὴ ἀδικεῖν (σ. 456, PG 89, 1793).
ΡΙΖ'. Περὶ εὐχαριστίας (σ. 460, PG 89, 1797).
ΡΙΗ'. Περὶ τῆς ἐν Θεῷ εὐφροσύνης (σ. 466, PG 89, 1801).
ΡΙΘ'. Περὶ τοῦ μὴ μεριμνᾶν (σ. 470, PG 89, 1804).
ΡΚ'. Περὶ ἀπαρχῶν (σ. 472, PG 89, 1805).
ΡΚΑ'. Περὶ ἐξιλασμοῦ (σ. 476, PG 89, 1809).
ΡΚΒ'. Περὶ ἀρχιερωσύνης (σ. 478, PG 89, 1812).
ΡΚΓ'. Περὶ διαταγῆς κλήρου (σ. 486, PG 89, 1817).
ΡΚΔ'. Περὶ τοῦ αἰδεῖσθαι ἱερεῖς (σ. 488, PG 89, 1820).
ΡΚΕ'. Περὶ προσδοκίας τῶν μελλόντων (σ. 492, PG 89, 1824).
ΡΚς. Περὶ κλήσεως Θεοῦ (σ. 496, PG 89, 1825).
ΡΚΖ'. Περὶ φόβου τοῦ Θεοῦ (σ. 500, PG 89, 1829).
ΡΚΗ'. Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης (σ. 504, PG 89, 1833).
ΡΚΘ'. Περὶ υἱοθεσίας (σ. 510, PG 89, 1837).
ΡΛ'. Περὶ βασιλείας οὐρανῶν (σ. 514,

PG 89, 1841)
ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ, (σ. 526, PG 89, 1849).

****

Τόμος 14ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ καὶ Ἐλευθέριο Γ. Μερετάκη

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-32).
ΒΙΟΣ (σ. 7).
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ (σ. 13).
Α΄. Ἑρμηνευτικὰ τῶν Γραφῶν (σ. 13).
Β΄. Ἑρμηνευτικὰ τῶν Πατέρων (σ. 14).
Γ. Δογματικὰ καὶ Ἀντιρρητικὰ (σ. 16).
Δ΄. Ἐπιστολὲς (σ. 19).
Ε΄. Λειτουργικὰ (σ. 21).
ς΄. Ἀσκητικὰ καὶ Μυστικὰ (σ. 22).
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ (σ. 24).
ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 33-36).
1. **Μυσταγωγία.** (σ. , PG 89, 33).
2. **Τὰ 400 Κεφάλαια Περὶ ἀγάπης** (σ. 34).
3. **Λόγος Ἀσκητικὸς** (σ. 35).
4. **Τὰ 200 Κεφάλαια Περὶ Θεολογίας** καὶ τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ (σ. 36).
ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 38-565).

Α΄. ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ

Προοίμιο (σ. 38, PG 91, 657).
α. Πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἡ ἁγία Ἐκκλησία εἶναι εἰκόνα καὶ τύπος Θεοῦ (σ. 50, PG 91, 664).
β. Περὶ τοῦ πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἡ ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ εἶναι εἰκόνα τοῦ κόσμου τοῦ συγκροτημένου ἀπὸ ὁρατὲς καὶ ἀόρατες ὀντότητες (σ. 58, PG 91, 668).
γ. Ὅτι ἡ ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ εἶναι εἰκόνα μόνο τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου (σ. 64, PG 91, 672).
δ. Πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο γίνεται ἡ συμβολικὴ ἀπεικόνιση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὴ εἰκονίζεται ὡς ἄνθρωπος ἀπ' αὐτὸν (σ. 66, PG 91, 672).
ε. Πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο πάλι ἡ ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ εἶναι εἰκόνα καὶ τύπος τῆς ψυχῆς νοούμενη καθεαυτὴν (σ. 68, PG 91, 672).
ς. Πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο λέγεται ἄνθρωπος καὶ ἡ ἁγία Γραφὴ (σ. 86, PG 91, 684).
ζ. Πῶς ὁ κόσμος λέγεται ἄνθρωπος καὶ πῶς ὁ ἄνθρωπος κόσμος (σ. 90, (PG 91, 684).
η. Τί συμβολίζει ἡ πρώτη εἴσοδος τῆς ἁγίας συνάξεως καὶ τί ὅσα τελοῦνται ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴν (σ. 96, PG 91, 688).
θ. Τί φανερώνει καὶ ἡ εἴσοδος τοῦ λαοῦ μέσα στὴν ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ (σ. 98, PG 91, 688).
ι. Τί συμβολίζουν τὰ θεῖα ἀναγνώσματα (σ. 100, PG 91, 689).
ια. Τί συμβολίζουν τὰ θεῖα ἄσματα (σ. 102, PG 91, 689).
ιβ. Ποιὰ σημασία ἔχουν οἱ ἀντιφωνήσεις πρὸς τὴν εἰρήνη (σ. 104, PG 91, 689).
ιγ. Τίνος καθενὸς χωριστὰ εἶναι σύμβολο ἡ ἀνάγνωση τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου καὶ οἱ μυστικὲς εὐχὲς ἔπειτ' ἀπ' αὐτὴν (σ. 106, PG 91, 692).
ιδ. Τίνος σύμβολο εἶναι καὶ στὴ γενικὴ σημασία της ἡ θεία ἀνάγνωση τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου (σ. 110, PG 91, 692).

ιε. Τίνος σύμβολο εἶναι τὸ κλείσιμο τῶν θυρῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ποὺ γίνεται μετὰ τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο (σ. 112, PG 91, 693).
ις. Τί σημαίνει ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων Μυστηρίων (σ. 114, PG 91, 693).
ιζ. Τίνος σύμβολο εἶναι ὁ θεῖος ἀσπασμὸς (σ. 116, PG 91, 693).
ιη. Τί σημαίνει τὸ θεῖο σύμβολο τῆς πίστεως (σ. 118, PG 91, 696).
ιθ. Τί σημαίνει ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν Τρισάγιο Ὕμνο (σ. 120, PG 91, 696).
κ. Τίνος σύμβολο εἶναι ἡ ἁγία προσευχὴ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ...» (σ. 122, PG 91, 696).
κα. Τί σημαίνει τὸ τέλος τῶν ὕμνων τῆς μυστικῆς λατρείας «Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος ...» καὶ τὰ λοιπὰ (σ. 124, PG 91, 696).
κβ. Πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο καὶ ἡ ψυχὴ καθ' ἑαυτὴ θεωρεῖται μὲ ὅσα εἰπώθηκαν ὅτι θεοποιεῖ καὶ τελειοποιεῖ τὰ θεῖα χωριστὰ (σ. 126, PG 91, 697).
κγ. Ἡ πρώτη εἴσοδος τῆς ἁγίας συνάξεως εἶναι σύμβολο τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν (σ. 128, PG 91, 697).
κδ. Ποιὰ μυστήρια ἐνεργεῖ καὶ τελειοποιεῖ μὲ ὅσα τελοῦνται κατὰ τὴν ἁγία σύναξη ἀνάμεσα στοὺς πιστούς, ποὺ μὲ πίστη συναθροίζονται, ἡ χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος ποὺ παραμένει (σ. 136, PG 91, 701-717).
Ἀνακεφαλαίωση (σ. 142, PG 91,).

Β΄. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ (σ. 168-351, PG 90, 960-1073).

Πρὸς Ἐλπίδιον. Προοίμιο (σ. 168, PG 90, 960).
1. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΠΡΩΤΗ (σ. 172-209, PG 90, 961-984).
2. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ (σ. 210-261, PG 90, 984-1017).
3. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΤΡΙΤΗ (σ. 262-309, PG 90, 1017-1048).
4. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ (σ. 310-351, PG 90, 1048-1073)

Γ΄. ΛΟΓΟΣ ΑΣΚΗΤΙΚΟΣ κατ' ἐρώτηση καὶ ἀπάντηση. Ἀδελφὸς καὶ Γέροντας. (σ. 354-443, PG 90, 912-956).

Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΑ 200 ΠΕΡΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (σ. 446-565, PG 90, 1084-1173).
1. ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΠΡΩΤΗ (σ. 446-499, PG 90, 1084-1124).
2. ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ (σ. 500-565, PG 90, 1124-1173).

****

Τόμος 14Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

1. ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ Α΄.-Ρ϶Ε΄.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α΄. Τί σημαίνει ὁ κόλπος καὶ τὸ λευκὸ χέρι; (σ. 10).
Β΄. Τί σημαίνει ὁ πύργος ποὺ οἰκοδομεῖται στὴ γῆ Σενναάρ; (σ. 10).
Γ΄. Τί σημαίνει «ψάλλοντας ὁ Δαβὶδ καὶ καταπραΰνοντας τὸ πονηρὸ πνεῦμα τοῦ Σαούλ; (σ. 12).
Δ΄. Ποιὰ ἡ διαφορὰ τοῦ «ἂν δὲν γεννηθεῖ κάποιος ἀπὸ νερὸ καὶ Πνεῦμα»,

καὶ «αὐτὸς θὰ σᾶς 6απτίσει μὲ ἅγιο Πνεῦμα καὶ φωτιά»; (σ. 12).

Ε΄. Περὶ τοῦ ἂν μπορεῖ κάποιος ἰσόβαθμος στὴν ἀρετὴ μὲ τοὺς ἀποστόλους νὰ λάβει τὰ χαρίσματα ποὺ ἔλαβαν αὐτοί, (σ. 14).

ς. Περὶ τοῦ ἀπὸ ποῦ ἔδωσε ὁ Ἀβραὰμ δεκάτες στὸν Μελχισεδέκ. (σ. 16).

Ζ΄. Γιατί οἱ ἱερεῖς τοῦ Νόμου δὲν ἐμποδίζονταν νὰ ἔχουν γυναῖκες, ἐνῶ οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐμποδίζονται; (σ. 18).

Η΄. Περὶ τοῦ τί σημαίνει "αἰπόλος" καὶ τί τὸ "κνίζω" (σ. 18).

Θ΄. Τί σημαίνει τὸ χάλκινο φίδι ποὺ ὕψωσε ὁ Μωϋσῆς στὴ ἔρημο; (σ. 20).

Ι΄. Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἑορτάζεται τὸ Σάββατο τῶν ἡμερῶν, τῶν ἑβδομάσων, τῶν ἐτῶν καὶ τῆς ἑπταετηρίδας (ἰωβηλαῖο), (σ. 22).

ΙΑ΄. Περὶ τῆς σημασία τῆς ἀναστάσεως τοῦ υἱοῦ τῆς Σουμανίτιδας ἀπὸ τὸν Ἐλισσαῖο, (σ. 24).

ΙΒ΄. Γιατί ὁ ἕνας εὐαγγελιστὴς ἀρχίζει τὴ γενεαλογία ἐκ τῶν κάτω καὶ ὁ ἄλλος ἐκ τῶν ἄνω; (σ. 24).

ΙΓ΄. Γιατὶ κατὰ τὴν πρόθεση τοῦ τιμίου σώματος τοῦ Κυρίου προτίθενται ἄνισα οἱ ἄρτοι καὶ τὰ ποτήρια; (σ. 26).

ΙΔ΄. Περὶ τῆς ἄγνοιας ἢ μὴ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου, (σ. 26).

ΙΕ΄. Γιατί ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ προστάσσεται νὰ οἰκοδομήσει θυσιαστήριο καὶ νὰ γράψει τὸν νόμο στὸ ὄρος Γεβάλ; (σ. 28).

Ις. Περὶ τῆς ἀπειλῆς τοῦ προφήτη γι' ἐκείνους ποὺ κάνουν «χαύωνες» γιὰ τὴ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιὰ ἡ σημασία αὐτῶν, (σ. 28).

ΙΖ΄. Ποιὰ ἡ σημασία τῶν πέντε προσφερόμενων πρὸς θυσία, τοῦ προβάτου, τοῦ βοδιοῦ, τῆς γίδας, τοῦ τρυγωνιοῦ καὶ τοῦ περιστεριοῦ; (σ. 30).

ΙΗ΄. Περὶ τοῦ διδράχμου τοῦ ζηθέντος ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ τοῦ ἰχθύος ποὺ προστάζεται ὁ Πέτρος νὰ ἁλιεύσει, (σ. 36).

ΙΘ΄. Περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως γιὰ τὴν ὁποία ὁμιλεῖ ὁ Γρηγόριος Νύσσης, (σ. 38).

Κ΄. Ποιὰ ἡ σημασία τῆς ἱστορίας τοῦ Βὰλ καὶ ποιὸς ὁ Δανιὴλ καὶ ὁ βασιλιὰς Δαρεῖος ποὺ γνωρίζει τὰ ἴχνη αὐτῶν ποὺ εἰσῆλθαν στὸ ναό; (σ. 38).

ΚΑ΄. Ποιὰ ἡ σημασία τοῦ, «ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, εἶτα τὸ τέλος»; (σ. 40).

ΚΒ΄. Τί σημαίνει τὸ τόξο ποὺ ἔθεσε ὁ Θεὸς στὴ νεφέλη πρὸς διαθήκη μὲ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων; (σ. 42).

ΚΓ΄. Γιατί ἀπαγορευόταν ἀπὸ τὸν Νόμο ἡ βρώση κάθε αἵματος θηρίων καὶ λοιπῶν; (σ. 42).

ΚΔ΄. Τί σημαίνει ὁ ταῦρος ὁ κερατιστὸς καὶ γιατί φονεύεται ὄντας ἄλογος; (σ. 44).

ΚΕ΄. Τί σημαίνει ὁ ποικίλος χιτώνας τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τὸ ἐνύπνιο αὐτοῦ τῆς προσκυνήσεώς του ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του ; (σ. 44).

Κς. Περὶ τοῦ στύλου τῆς νεφέλης ποὺ ὁδηγοῦσε τοὺς Ἰσραηλῖτες τὴν ἡμέρα καὶ τοῦ στύλου πυρὸς ποὺ τοὺς φώτιζε τὴ νύχτα, (σ. 46).

ΚΖ΄. Τί σημαίνει τὸ μάννα καὶ τί τὸ βρόμισμα ἐκείνου ποὺ μάζευαν περισσότερο ἀπὸ ὅσο χρειάζονταν; (σ. 48).

ΚΗ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς γυναίκας ποὺ τὴ χτυποῦν καὶ ἀποβάλλει, καὶ οἱ συνέπειες αὐτῶν ποὺ τὸ πράττουν; (σ. 48).

ΚΘ΄. Τί σημαίνουν οἱ ἕξι πόλεις τῶν φυγαδευτήριων ποὺ δόθηκαν τρεῖς στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας καὶ τρεῖς ἔξω; (σ. 50).

Λ΄. Περὶ τῶν ῥάβδων τοῦ Ἰακὼβ στὰ ποτιστήρια, περὶ τῆς Ραχὴλ ποὺ ἔκλεψε τὰ εἴδωλα καὶ τῆς τερεβίνθου ὅπου τὰ ἔκρυψε ὁ Ἰακώβ, (σ. 54).

ΛΑ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰούδα καὶ τῆς Θάμαρ; (σ. 56).

ΛΒ΄. Περὶ τοῦ Ναβουθὲ καὶ τοῦ Ἀχαὰβ κατὰ τὸν Κύριλλο Ἀλεξανδρείας, (σ. 56).

ΛΓ΄. Ποιοὺς ἐκπροσωποῦν ὁ Ἰεφθάε καὶ ἡ θυγατέρα του; (σ. 58).

ΛΔ΄. Τί σημαίνει τὸ «ἐν ὀκνηρίᾳ ταπεινωθήσεται δόκωσις καὶ ἐν ἀργίᾳ χειρῶν στάξει οἰκία»; (σ. 58).

ΛΕ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τοῦ γάμου τῆς Κανᾶ καὶ τῶν μυστηρίων ποὺ τελέσθηκαν σ᾽ αὐτόν; (σ. 60).

Λϛ΄. Τί σημαίνει τό, «μείζων Ἰωάννου ἐν γεννητοῖς οὐκ ἐγήγερται, ὁ δὲ μικρότερος αὐτοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν; (σ. 62).

ΛΖ΄. Τί σημαίνουν τὰ κατὰ τὸν νόμο ἀκάθαρτα ὄρνεα καὶ χερσαῖα καὶ ἔνυδρα ; (σ. 64).

ΛΗ΄. Περὶ τῆς ῥήσεως, ὅτι πρὶν γεννηθεῖ ὁ Ἡσαῦ εἶχε μισήσει αὐτὸν ὁ Θεός, ἐνῶ εἶχε ἀγαπήσει τὸν Ἰακώβ; (σ. 66).

ΛΘ΄. Γιατί ὁ Ἀβραὰμ εἶδε τρεῖς ἀγγέλους, ἐνῶ ὁ Λὼτ δύο; (σ. 68).

Μ΄. Γιατί αὐτὸς ποὺ λέγει τὸν ἀδελφό του «μωρὸ» ὁρίζεται ὑπεύθυνος τῆς γέεννας, καὶ ὅποιος τὸν λέγει «ρακὰ» ὑπόκειται στὸ δικαστήριο; (σ. 70).

ΜΑ΄. Περὶ τῆς ἱστορίας τῶν Κριτῶν γιὰ τὸν Λευίτη καὶ τὴν παλλακὴ ποὺ φόνευσαν οἱ τῆς φυλῆς Βενιαμίν, (σ. 72).

ΜΒ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεο, «ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως»; (σ. 74).

ΜΓ΄. Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων; (σ. 74).

ΜΔ΄. Τί σημαίνει μεταφορικὰ ὁ παράδεισος ὁ φυτευόμενος κατ᾽ ἀνατολάς; (σ. 76).

ΜΕ΄. Γιὰ τὸ ὀψάριο ποὺ δέχθηκε ὁ Κύριος μετὰ τὴν ἀνάσταση πάνω στὴν ἀνθρακιά, (σ. 78).

Μϛ΄. Περὶ τοῦ νοήματος τοῦ τελώνου Ζακχαίου τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν σχετικὰ μ᾽ αὐτόν, (σ. 80).

ΜΖ΄. Περὶ τῆς ῥήσεως, «ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας», τοῦ οἴνου ποὺ δὲν πρέπει νὰ πίνει ὁ Ναζιραῖος, τοῦ ὄξους, τῶν σικέρων, τοῦ σταφυλιοῦ καὶ τῶν στεμφύλων, (σ. 82).

ΜΗ΄. Περὶ τῆς ῥήσεως, «περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ» καὶ τῶν λοιπῶν πνευματικῶν ὅπλων, (σ. 82).

ΜΘ΄. Περὶ τοῦ Σύρου Δωὴκ ποὺ φόνευσε τοὺς τριακοσίους πενήντα ἱερεῖς, (σ. 86).

Ν΄. Τί σημαίνει τό, «σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου» τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως; (σ. 88).

ΝΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ῥήση, «χειρὶ χεῖρα ἐμβαλὼν οὐκ ἀθωωθήσεται»; (σ. 88).

ΝΒ΄. Τί σημαίνει τό, «μὴ ἐγγυήσῃς σὸν φίλον· εἰ γὰρ μὴ ἔχῃς» ἀποδοῦναι, «λήψονται τὸ στρῶμα τὸ ὑπὸ τὰς πλευράς σου»; (σ. 90).

ΝΓ΄. Τί σημαίνει ἡ ῥήση τοῦ Ἠσαΐα, «τίς ἐμέτρησε τῇ χειρὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν δρακί;»; (σ. 90).

ΝΔ΄. Ποιὸν ἐκπρωσωπεῖ ὁ Ἐζεκίας καὶ ποιὰ ἡ σημασία τῆς ἀσθένειας καὶ τῆς παλάθης ἀπὸ τὴν ὁποία θεραπεύθηκε τὸ τραῦμα; (σ. 92).

ΝΕ΄. Περὶ τοῦ σιδήρου ποὺ ἔπεσε στὸν Ἰορδάνη ἀπὸ ἕναν ἀπὸ τοῦ υἱοὺς τῶν προφητῶν καὶ ἀνασύρθηκε μὲ ξύλο ἀπὸ τὸν Ἐλισσαῖο, (σ.92).

Νϛ. Τί σημαίνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν πενήντα τριῶν ἰχθύων τοῦ Εὐαγγελίου; (σ. 94).

ΝΖ΄. Τί σημαίνουν οἱ ἄνδρες, οἱ γυναῖκες καὶ τὰ φίδια ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ Κύριος, κατὰ τὸν Γρηγόριο Νύσσης, ἔκανε τὶς τρεῖς ἡμέρες μέσα στὸν ἅδη; (σ. 94).

ΝΗ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῶν Παροιμιῶν «διορατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξὺν βασιλεῦσιν δεῖ παρεστάναι»; (σ. 96).

ΝΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῶν Παροιμιῶν, «ἑπτάκις πεσεῖται ὁ δίκαιος καὶ ἀναστήσεται; (σ. 96).

Ξ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἀποστόλου «τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ»; (σ. 98).

ΞΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «εἰς τὸ εἰδέναι ἡμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ»; (σ. 98).

ΞΒ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς»; (σ. 100).

ΞΓ. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ»; (σ. 100).

ΞΔ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη; Τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; κτλ»; (σ. 102).

ΞΕ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ὑπὲρ χρυσίον τὸ ἄπυρον»; (σ. 104).

Ξϛ. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῆς Γενέσεως, «ἄνθρακος καὶ τοῦ πρασίνου λίθου»; (σ. 106).

ΞΖ΄. Ἡ μεταφορὶκη σημασία τῆς τυφλώσεως τοῦ Σαμψών, (σ. 106).

ΞΗ΄. Τί σημαίνει τὸ λεγόμενο, ὅτι ὁ Σαμψὼν ἀπέκτεινε τοὺς ἀλλοφύλους ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου; (σ. 108).

ΞΘ΄. Γιατί ὁ Θεὸς παραγγέλλει τὰ ἔθνη νὰ ἀπολύσουν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, ὄχι ὅμως καὶ τὶς πέντε σατραπεῖες; (σ. 108).

Ο΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «νίψαι σου τὸ πρόσωπον καὶ ἄλειψαί σου τὴν κεφαλήν»; (σ. 110).

ΟΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου, «εἴπατε τῇ ἀλώπηκι, ὅτι σήμερον καὶ αὔριον ἰάσεις ἐπιτελῶ καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι»; (σ. 110).

ΟΒ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται»; (σ. 112).

ΟΓ. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ ὄρους Σινᾶ στὴ Χωρὴβ καὶ τῶν ὅσων μυστηρίων ἔγιναν ἐκεῖ. (σ. 112).

ΟΔ΄. Τί σημαίνει τὸ διάψαλμα; (σ. 114).

ΟΕ΄. Ποιὸ ὁ νόημα τοῦ, «συνέφερεν αὐτῷ, ἵνα μύλος ὀνικὸς περιτεθῇ ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ καὶ ριφῇ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν». (σ. 114).

Οϛ. Τί σημαίνει ὁ κατὰ προσταγὴ τοῦ Θεοῦ λιθοβολισμὸς ἐκείνου ποὺ μάζεψε ξύλα τὸ Σάββατο καὶ τὸ δέσιμο στὰ ἄκρα τοῦ ἐνδύματός του ὑακίνθινου κλώσματος; (σ. 116).

ΟΖ΄. Ποιοὺς ἐκπροσωποῦν πνευματικὰ ὁ Ἄβελ καὶ ὁ Κάϊν; (σ. 118).

ΟΗ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς σχετικῆς μὲ τὸν Λάμεχ ἱστορίας; (σ. 118).

ΟΘ΄. Τί σημαίνουν τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ θεραφὶν ποὺ ἔκαναν στὸν Γεδεὼν καὶ τὰ σκουλαρίκια καὶ τὰ στέμματα ποὺ ἔκανε ὁ Γεδεὼν ἐφοὺδ καὶ τὰ ἔστησε στὴν πύλη καὶ ἔγινε αἰτία σκανδαλισμοῦ τοῦ οἴκου του; (σ. 120).

Π΄. Τί σημαίνει ἡ διήγηση περὶ τοῦ πόκου καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Γεδεὼν πρὸς τοὺς Μαδιηναίους; (σ. 122).

ΠΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, «ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»; (σ. 130).

ΠΒ΄. Γιὰ τὴν Ἰεριχὼ καὶ αὐτὸν ποὺ ἔκλεψε τὸ ἀνάθεμα, καὶ γιατί ὁ Θεὸς πρόσταξε νὰ καεῖ, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς τὸν λιθοβόλισε; (σ. 132).

ΠΓ΄. Περὶ τῶν διαφόρων θελημάτων τοῦ Θεοῦ. (σ. 132).

ΠΔ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «μὴ μακαρίσῃς ἄνδρα πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ»; (σ. 134).

ΠΕ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Ψαλμωδοῦ γιὰ τοὺς ἐχθρούς του, «τῷ κύκλῳ συνεπιτιθεμένων»; (σ. 134).

Πς΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον»; (σ. 136).

ΠΖ΄. Ποιὰ ἡ σημασία τῆς «στοιχειώσεως»; (σ. 136).

ΠΗ΄. Τί σημαίνει ἡ κλίμακα ποὺ ἐμφανίσθηκε στὸν Ἰακὼβ καὶ ποιοὶ ἦταν οἱ ἄγγελοι ποὺ κατέβαιναν καὶ ἀνέβαιναν; (σ. 138).

ΠΘ΄. Τί σημαίνει τὸ δηνάριο ποὺ ἔδωσαν οἱ Φαρισαῖοι στὸν Κύριο; (σ. 138).

Ϟ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐὰν διώκουσιν ὑμᾶς ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην»; (σ. 138).

ϞΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει»; (σ. 140).

ϞΒ΄. Τί σημαίνει τὸ προφητικὸ αἴνιγμα, «σαλπίσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ὑμῶν»; (σ. 142).

ϞΓ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Μ. Βασιλείου στὸ Λόγο **Περὶ νηστείας**, «ὅτε ἀπεγνώσθη ἡ τελείωσις, τότε συνεχωρήθη ἡ ἀπόλαυσις»; (σ. 144).

ϞΔ΄. Γιατί ὁ Μ. Βασίλειος, ἑρμηνεύοντας τὸν πρῶτο Ψαλμό, ἔλαβε παράδειγμα θεμέλια οἴκου καὶ καρίνα πλοίου καὶ καρδιὰ ζώου; (σ. 144).

ϞΕ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου στὸν Λόγου του στὸ Βάπτισμα, «μακάριος ὁ σπείρων ἐπὶ πᾶν ὕδωρ καὶ πᾶσαν ψυχὴν αὔριον ἀρουμένην καὶ ἀρδουμένην, ἣν σήμερον βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ»; (σ. 146).

Ϟς΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο του, «μακάριος ὃς κἂν χειμάρρους ἢ σχοίνων ἐξ οἴκου Κυρίου ποτίζεται»; (σ. 148).

ϞΖ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, «Χθὲς ἐξηραίνου θάλλουσα τῇ αἱμορροίᾳ· ἐπήγαζε γὰρ τὴν φοινικὴν ἁμαρτίαν»; (σ. 148).

ϞΗ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, «χθὲς ἐπὶ κλίνης ἔρριψο παρειμένος καὶ λελυμένος ...»; (σ. 150).

ϞΘ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, «οἶδα πῦρ οὐ καθαρτήριον, ἀλλὰ κολαστήριον ἢ Σοδομιτικόν, ὃ πᾶσιν ἁμαρτωλοῖς ἐπιβρέχει θείῳ καὶ καταιγίδι μιγνύμενον, ἢ τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ...» ; (σ. 150).

Ρ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν Λόγο **Περὶ χαλάζης,** «οὐ δέχομαι πηγὴν φράσσεσθαι καὶ χειμάρρουν φέρεσθαι»; (σ. 154).

ΡΑ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν Λόγο **Περὶ χαλάζης,** «περὶ τῶν δικαίων τοῦ Θεοῦ κριμάτων, ἐάν τε καταλαμβάνωμεν ἡμεῖς, ἐάν τε ἀγνοῶμεν τὴν πολλὴν ἄβυσσον»; (σ. 154).

ΡΒ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἰδίου πατέρα, «Πῶς καὶ ἡ ἐλεημοσύνη εἰς σταθμοὺς κατὰ τὸν ἅγιον Ἠσαΐαν· οὐδὲ γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἄκριτον, εἰ καὶ τοῖς ἐν τῷ ἀμπελόνι ἔδοξεν»; (σ. 156).

ΡΓ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἰδίου πατέρα, «καὶ ἡ ὀργὴ κατὰ λόγον τῶν ἁμαρτημάτων καὶ ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου προσαγομένη καὶ κόνδυ πτώσεως ἐκπινόμενον, εἰ καὶ πᾶσιν ὑφαιρεῖ τι τῆς ἀξίας καὶ τὸ τῆς ὀργῆς ἄκρατον φιλανθρωπίᾳ κίρνησι· κλίνων μὲν ἀπὸ τοῦ ἀποτόμου πρὸς τὸ ἐνδόσιμον»; (σ. 156).

ΡΔ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου ἀπὸ τὸν Λόγο του **Περὶ εὐταξίας,** «πῶς λόγος νοῦ γέννημα καὶ γεννᾷ λόγον ἐν ἄλλῳ νοΐ»; (σ. 158).

ΡΕ΄. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἰδίου πατέρα ἀπὸ τὸν **Εἰρηνικὸ Λόγο** του, «τριάδα τελείαν ἐκ τριῶν τελείων, μονάδος μὲν κινηθείσης διὰ τὸ πλούσιον, δυάδος δὲ ὑπερβαθείσης διὰ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος, ἐξ ὧν καὶ τὰ σώματα, τριάδος ὁρισθείσης διὰ τὸ τέλειον· πρώτη γὰρ ὑπερβαίνει δυάδος σύνθεσιν» ; (σ. 160).

Ρϛ. Τί σημαίνει τὸ λεγόμενο στὸν Ἔσδρα, «φοβέρισον αὐτοὺς ἐν νόμῳ Κυρίου»; (σ. 162).

ΡΖ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἁγίου Βασιλείου στὸν Α΄. Ψαλμό, «ἵνα, ὥσπερ ἐν κοινῷ τῶν ψυχῶν ἰατρείῳ πάντες ἄνθρωποι, ἕκαστος τὸ ἴαμα τοῦ οἰκείου πάθους ἐκλεγώμεθα· ἴαμα γὰρ καταπαύσῃ ἁμαρτίας μεγάλας»; (σ. 162).

ΡΗ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἰδίου πατέρα, «ἄλλα μὲν οὖν προφῆται παιδεύουσι καὶ ἄλλα ἱστορικοί, καὶ ὁ νόμος ἕτερα, καὶ ἄλλο τὸ εἶδος τῆς παροιμιακῆς παραινέσεως»; (σ. 164).

ΡΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἰδίου πατέρα, «καί πού τις τῶν σφόδρα ἐκτεθηριωμένων ὑπὸ θυμοῦ, ἐπειδὰν ἄρξηται τῷ ψαλμῷ κατεπάδεσθαι, ἀπῆλθεν εὐθὺς τὸ ἀγριαῖνον τῆς ψυχῆς τῇ μελῳδίᾳ κατακοιμήσας»; (σ. 164).

ΡΙ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἰδίου πατέρα, «ὅπλον ἐν φόβοις νυκτερινοῖς, ἀνάπαυσις κόπων ἡμερινῶν»; (σ. 164).

ΡΙΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν»; (σ. 166).

ΡΙΒ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει»; (σ. 166).

ΡΙΓ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «λέγω μὲν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας»; (σ. 168).

ΡΙΔ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι»; (σ. 170).

ΡΙΕ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν;»; (σ. 170).

ΡΙϛ. Τί σημαίνει ἡ ὀθόνη ποὺ παρουσιάσθηκε στὸν Πέτρο καὶ τὰ θηρία

καὶ ἑρπετὰ καὶ τετράποδα ποὺ ὑπῆρχαν σ' αὐτὴν; (σ. 172).

ΡΙΖ'. Τί σημαίνει τὸ ἀναφερόμενο ἀπὸ τὶς Πράξεις κάψιμο τῶν πέντε μυριάδων βιβλίων; (σ. 174).

ΡΙΗ'. Ποιὰ ἡ αἰτία τῆς ἐκπνεύσεως τοῦ Κυρίου πάνω στὸ σταυρὸ πρὸ τῶν ληστῶν, καὶ τί σημαίνουν οἱ ληστὲς καὶ τὸ σπάσιμο τῶν σκελῶν; (σ. 174).

ΡΙΘ'. Περὶ τῆς φαινομενικῆς διαφωνίας τῆς διηγήσεως στὶς Πράξεις τῆς ὀπτασίας τοῦ Παυλου μεταξὺ τοῦ Λουκᾶ καὶ τοῦ Παύλου. (σ. 176).

ΡΚ'. Πῶς πρέπει νὰ νοηθεῖ ἡ ἀναφερόμενη στὴ Γραφὴ μεταμέλεια του Θεοῦ; (σ. 178).

ΡΚΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ 150 ψαλμοῦ, «μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτοῦ τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ»; (σ. 180).

ΡΚΒ'. Τίνων τύποι ἦταν στὴν Ἔξοδο ὁ Μωϋσῆς, ὁ Φαραὼ καὶ ἡ Αἴγυπτος, περὶ τῶν πληγῶν τοῦ ὀλοθρευτοῦ, τῶν πρωτοτόκων, καὶ γιατί ἡ Γραφὴ ὁμιλεῖ ἄλλοτε περὶ τῆς ἀνόδου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, καὶ ἄλλοτε περὶ τῆς ἐξόδου; (σ. 182).

ΡΚΓ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ψαλμῳδοῦ, «ἐνθύμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεταί σοι καὶ ἐγκατέλειμμα ἐνθυμίου ἑορτάσει σοι»; (σ. 184).

ΡΚΔ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «ἐμοὶ δὲ γένοιτο πέντε λόγους λαλῆσαι ἐν ἐκκλησίᾳ, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ»; (σ. 186).

ΡΚΕ'. Τί δηλώνουν οἱ παραιτούμενοι στὸ εὐαγγέλιο τὴν κλήση ἐξαιτίας τοῦ ἀγροῦ, τοῦ γάμου καὶ τῶν ζευγῶν τῶν βοδιῶν; (σ.186).

ΡΚϚ'. Περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς γαστριμαργίας. (σ. 188).

ΡΚΖ'. Ποιὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς παραβολῆς τῶν ἐργατῶν ποὺ μισθώθηκαν στὸν ἀμπελώνα καὶ τῆς ἀνισότητας ποὺ διαφαίνεται; (σ. 188).

ΡΚΗ'. Περὶ τοῦ ἂν ἐπηρεάσθηκε ὁ Ἰὼβ ἢ ὄχι ἀπὸ τὴν λύπη γιὰ τὰ ὅσα τοῦ συνέβηκαν. (σ. 190).

ΡΚΘ'. Τί σημαίνει ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς ἁγίους δὲν δέχθηκε λύπη, ἂν καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἁγίους λέγεται ὅτι δοκίμασαν λύπη, ὡς ὁ Παῦλος; (σ. 192).

ΡΛ'. Περὶ τοῦ ἂν προηγεῖται ἢ ὄχι ἡ θεωρία τῆς πράξεως. (σ. 192).

ΡΛΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἠσαΐα, «ἀμπελώνα ἐφύτευσα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκα ...»; (σ. 194).

ΡΛΒ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῶν Ἀσμάτων, «δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων»; (σ. 194).

ΡΛΓ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἠσαΐα, «ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ τοὺς βουνοὺς κριθήσομαι μεθ' ὑμῶν»; (σ. 194).

ΡΛΔ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ψαλμῳδοῦ, «ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται καὶ ὁδὸν ἁμαρτωλῶν ἀφανιεῖ»; (σ. 196).

ΡΛΕ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰὼβ, «παρὰ τὸ μὴ ἔχειν σκέπην, πέτρα περιεβάλλοντο»; (σ. 196).

ΡΛϚ'. Περὶ τοῦ ἂν μπορεῖ νὰ βρεθεῖ φυσικὴ ἀπόδειξη περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος. (σ. 198).

ΡΛΖ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου, «πάντες μὲν εἰσέφερον τὸ κηρυχθὲν αὐτοῖς, οἱ δὲ αὐτεπάγγελτοι ἦσαν», καὶ ποιὸ τὸ νόημα τῶν προσαγομένων; (σ. 198).

ΡΛΗ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ψαλμῳδοῦ, «δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ

καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ, καί, «ὁ φόβος Κυρίου ἁγνός, διαμένων εἰς τὸν αἰῶνα αἰῶνος, καὶ πῶς συμβιβάζονται αὐτὲς μὲ τὸ τοῦ Ἰωάννη, «ἡ ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον»; (σ. 200).

ΡΛΘ΄. Τί σημαίνουν τὰ στάχυα καὶ τὰ βόδια ποὺ δείχθηκαν στὸν Φαραὼ στὸν ὕπνο του; (σ. 202).

ΡΜ΄. Ποιὸς εἶναι ὁ ἀναφερόμενος στὸ εὐαγγέλιο κριτὴς τὴς ἀδικίας καὶ ποιὰ ἡ χήρα γυναίκα; (σ. 202).

ΡΜΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ἐπικεφαλίδα ποὺ δόθηκε στὸν Ἰεζεκιήλ, στὴν ὁποία ἀναγραφόταν «θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί»; (σ. 204).

ΡΜΒ΄. Ποιὸς ὁ λόγος ποὺ τὸ Πνεῦμα κατέβηκε δέκα ἡμέρες μετὰ τὴν ἀνάληψη; (σ. 204).

ΡΜΓ΄. Περὶ τῆς γονυκλισίας τοῦ Παύλου ποὺ φαίνεται, σύμφωνα μὲ τὸν Λουκᾶ, νὰ ἔγινε τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, πρᾶγμα ποὺ ἀπαγορεύεται ἀπὸ τοὺς κανόνες. (σ. 206).

ΡΜΔ΄. Ποιὸς ὁ λόγος ποὺ ὁ Παῦλος ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτό του Ρωμαῖον, λέγοντας, «ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι»; (σ. 208).

ΡΜΕ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ προφήτη Ἀμώς, «καὶ συναθροισθήσονται πόλεις δύο ἢ τρεῖς εἰς μίαν πόλιν τοῦ πιεῖν ὕδωρ καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν»; (σ. 208).

ΡΜϚ. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἰδίου προφήτη, «πόλις ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολειφθήσονται ἑκατόν, καὶ ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο ἑκατόν, ὑπολειφθήσονται δέκα»; (σ. 219).

ΡΜΖ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἰδίου προφήτη, «οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου, καὶ αὕτη ἐστὶν σκότος καὶ οὐ φῶς, ὃν τρόπον ὅτ' ἂν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἄρκος, καὶ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀπερείσηται τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις»; (σ. 210).

ΡΜΗ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ψαλμωδοῦ, «τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἁγνά, ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρμένον ἑπταπλασίως»; (σ. 212).

ΡΜΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῶν Παροιμιῶν, «σπάνιον εἰσήγαγε σὸν πόδα πρὸς τὸν σεαυτοῦ φίλον, μήποτε, πλησθείς σου, μισήσῃ σε»; (σ. 214).

ΡΝ΄. Τί σημαίνει τὸ λεγόμενο ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἰακώβ, «ἐγὼ ἀπετίννυον κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα νυκτός.; (σ. 214).

ΡΝΑ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς νευροκοπούμενης δαμάλας στὸ φαράγγι; (σ. 216).

ΡΝΒ΄. Τί σημαίνουν ὁ Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ οἱ ὁποῖοι, «προσενέγκαντες πῦρ ἀλλότριον», κατακάηκαν ἐξαιτίας αὐτοῦ; (σ. 216).

ΡΝΓ΄. Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ σεμιγδαλιοῦ στὶς νομικὲς θυσίες, ἄλλοτε ἀναμιγμένου μὲ λάδι, καὶ ἄλλοτε ψημμένου στὸν φοῦρνο ἢ τὸ τηγάνι, (σ. 218).

ΡΝΔ΄. Περὶ τῆς προσφορᾶς μόσχων κατὰ τὴν δεκαπενθήμερη ἑορτὴ τοῦ ἕβδομου μήνα, ἀρχίζοντας ἀπὸ δεκατέσσερις καὶ καταλήγοντας στοὺς ἑπτά (σ. 218).

ΡΝΕ΄. Τί σημαίνει ἡ ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ Μωϋσέως τῶν διακοσίων πενήντα ἀνδρῶν ποὺ κατακάηκαν ἀπὸ τὸ πῦρ ποὺ στάλθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο κατὰ τὴν ὥρα προσφορᾶς τοῦ θυμιάματος; (σ. 220).

ΡΝϚ. Ποιὸς ὁ λόγος ποὺ ὁ νόμος ἀπα-

γορεύει «ἄλλαγμα κυνὸς καὶ μίσθωμα πόρνης»; (σ. 220).
ΡΝΖ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση περὶ τοῦ Κυρίου, «ἐγὼ δέ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος»; (σ. 222).
ΡΝΗ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση στὴ Γένεση, «καὶ ἔταξε τὰ Χερουβὶμ καὶ τὴν φλογίνην ρομφαίαν τὴν στρεφομένην, φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς»; (σ. 222).
ΡΝΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «ὅστις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσὸν ἢ ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, τὸ πῦρ αὐτὰ δοκιμάσει. Εἴ τινος οὖν τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπεδοκίμασε, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δέ, ὡς διὰ πυρός»; (σ. 224).
ΡΞ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Δαβίδ, «δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου»; (σ. 226).
ΡΞΑ΄. Περὶ τῆς φαινομενικῆς ἀσυμφωνίας αὐτοῦ ποὺ λέγεται ἀπὸ τὶς Βασιλεῖες, ὅτι ὁ Θεὸς πρόσταξε τὸν Δαβὶδ νὰ ἀριθμήσει τὸν λαό, ἐνῶ τὰ Παραλειπόμενα ὅτι ὁ Διάβολος τὸν πρόσταξε (σ. 226).
ΡΞΒ΄. Περὶ τοῦ νοήματος τοῦ παραλυτικοῦ ποὺ τὸν κατέβασαν τέσσερις ἀπὸ τὴ στέγη (σ. 228).
ΡΞΓ. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς Βαβυλώνιας καμίνου; (σ. 228).
ΡΞΔ΄. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο χλευαζόμενος ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος ἀπὸ τὰ παιδιὰ προσευχήθηκε καὶ βγαίνοντας ἀρκοῦδες κατασπάραξαν σαράντα δύο; (σ. 230).
ΡΞΕ΄. Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ τοῦ εὐαγγελίου ποὺ περιέχει τὴ συμβουλὴ τῶν βασιλέων τῶν εἴκοσι καὶ τῶν δέκα χιλιάδων; (σ. 232).
ΡΞϚ. Τί σημαίνει ὁ κωφὸς δαίμονας τοῦ εὐαγγελίου; (σ. 234).
ΡΞΖ΄. Τί σημαίνει ὁ πύργος τῆς παραβολῆς τοῦ εὐαγγελίου, τὸν ὁποῖο μὴ μπορώντας ὁ κατασκευαστής του νὰ ἀποπερατώσει ἐμπαίζεται ἀπὸ τοὺς περαστικούς; (σ. 234).
ΡΞΗ΄. Περὶ τῆς φαινομενικῆς ἀσυμφωνίας ὁρισμένων λεγόμενων ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστές. (σ. 234).
ΡΞΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ἱστορία γιὰ τὸν Ἰωὰβ ποὺ καταδίωκε τὸν Σαβεέ, τὸν υἱὸ τοῦ Βοχορί, ποὺ σήκωσε χέρι ἐναντίον τοῦ Δαβίδ, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ γυναίκα ποὺ ἔρριξε ἀπὸ τὸ τεῖχος τὸ κεφάλι αὐτοῦ; (σ. 236).
ΡΟ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς ἱστορίας σχετικὰ μὲ τὸν Ἀμεσσαεὶ ὅταν τὸν σκότωσε ὁ Ἰωάβ; (σ. 238).
ΡΟΑ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς ἱστορίας σχετικὰ μὲ τὸν Ἰωάβ, ποὺ σκότωσε τὸν Ἀβεννήρ, καὶ τῆς κατάρας ἐναντίον του; (σ. 238).
ΡΟΒ΄. Ποιὸν ἐκπροσωπεῖ ὁ Χοῦσι ποὺ τὸν ἔστειλε ὁ Δαβὶδ νὰ διαλύσει τὸ σχέδιο τοῦ Ἀχιτόφελ; (σ. 240).
ΡΟΓ. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου»; (σ.240).
ΡΟΔ΄. Τί σημαίνει ὁ Ἀδωνιβέζεκ ποὺ κρεμάσθηκε ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ πάνω σὲ δίδυμο ξύλο; (σ. 242).
ΡΟΕ΄. Ποιὸ τὸ νόημα τῆς ἱστορίας σχετικὰ μὲ τὸν Ἀχαὰβ κατὰ τὴν ὁποία ὁ προφήτης εἶδε τὶς ἀγγελικὲς δυνάμεις στὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά; (σ. 242).
ΡΟϚ. Τί σημαίνει ἡ συγκύπτουσα ἐπὶ δέκα ὀκτὼ χρόνια γυναίκα τοῦ εὐαγγελίου; (σ. 244).
ΡΟΖ΄. Τί σημαίνει ἡ ᾠδὴ τοῦ Ἀββα-

κοὺμ ποὺ λέγει,«ἐξέλειπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα καὶ οὐχ ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάτνης»; (σ. 244).

ΡΟΗ΄. Τί σημαίνει μεταφορικὰ ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, «ἐάν τις ἀγγαρεύσῃ σε μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο»; (σ. 244).

ΡΟΘ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐάν τίς σε ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην»; (σ. 246).

ΡΠ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς μαθητές του, «οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ἂν αὐτὸ πίω καινὸν μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου»; (σ. 246).

ΡΠΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ Πνεῦμα μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη»; (σ. 248).

ΡΠΒ΄. Τί σημαίνει ὁ Εὔτυχος τῶν Πράξεων ποὺ ἔπεσε «ἀπὸ τοῦ τριστέγου, διαλεγομένου τοῦ Παύλου»; (σ. 248).

ΡΠΓ΄. Περὶ τοῦ δηναρίου ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν οἰκοδεσπότη στοὺς ἐργάτες τοῦ ἀμπελῶνος, ἂν καὶ δὲν ἦταν ἡ ἴδια ἡ πρόθεση καὶ οἱ κλήσεις ἦταν διάφορες; (σ. 250).

ΡΠΔ΄. Τί σημαίνουν τὰ σχετικὰ μὲ τὸν προφήτη Ἰωνᾶ καὶ τί ἡ Ἰόππη ἀπὸ τὴν ὁποία φεύγει; (σ. 252).

ΡΠΕ΄. Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ κόρακας διέτρεφε τὸν Ἠλία τὸ πρωὶ μὲ ἄρτο καὶ τὸ δειλινὸ μὲ κρέας (σ. 252).

ΡΠϚ. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ψαλμωδοῦ, «ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδόν», (σ. 254).

ΡΠΖ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλῆθος εἰρήνης, ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη»; (σ. 254).

ΡΠΗ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Νικόδημο, «τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις»; (σ. 258).

ΡΠΘ΄. Περὶ βλασφημίας τοῦ Πνεύματος καὶ τί σημαίνει τό, «πᾶν ἁμάρτημα ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, τοῖς δὲ εἰς αὐτὸ βλασφημοῦσιν οὐκ ἀφεθήσεται, οὔτε ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι». (σ. 258).

ΡϞ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου κατὰ τὸν Μάρκο, «ἀμὴν λέγω ὑμῖν· εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστώτων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει», ἐνῶ κατὰ τὸν Ματθαῖον, «ἕως ἂν ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ»; (σ. 262).

ΡϞΑ΄. Τί σημαίνει ἡ ρήση «καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν ...»; (σ. 264).

ΡϞΒ΄. Τί σημαίνει τό, «καὶ ὤφθησαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας συλλαλοῦντες αὐτῷ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς εἶναι ὧδε· εἰ θέλεις, ποιήσομεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσῇ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν»; (σ. 268).

ΡϞΓ΄. Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Κύριος καταδέχθηκε νὰ μείνει ἄσιτος τὶς ἴδιες, μὲ τὸν Μωϋσῆ καὶ Ἠλία, σαράντα ἡμέρες, καὶ τί σημαίνει ὁ ἀριθμὸς "σαράντα". (σ. 270).

ΡϞΔ΄. Τί σημαίνει ἡ ἐπισήμανση ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστή, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόκρουση ἀπὸ τὸν Κύριο κάθε πειρασμοῦ τοῦ διαβόλου, «ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ὁ διάβολος ἄχρι καιροῦ» (σ. 272).

ΡϞΕ΄. Περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Κυρίου γιὰ τὸν Ἰωάννη ὅτι «μείζων αὐτοῦ οὐδεὶς πάντων τῶν ἐν γεννητοῖς ἐστιν». (σ. 274).

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗΣ Α΄.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α,1. Περὶ τῶν ἀρετῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. (σ. 278, PG 90, 785).

Α,1. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ»; (σ. 278, PG 90, 788).

Α,3. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐν ἀνομίαις συνελήφθην καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου»; (σ. 280, PG 90, 788).

Α,4. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν συγγενῶν μου»; (σ. 280, PG 90, 788).

Α,5. Περὶ τοῦ κατὰ πόσους τρόπους ἐξαμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος, (σ. 282, PG 90, 789).

Α,6. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου, ὅτι «δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται»; (σ. 282, PG 90, 789).

Α,7. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸν Ἐλισσαῖο ὅταν ἀναλαμβανόταν ὁ Ἠλίας, «ποῦ ὁ Θεὸς ἀφφώ;» (σ. 284, PG 90, 789).

Α,8. Περὶ τῶν τρόπων τῆς ἀλληγορίας, καὶ τί εἶναι ἀλληγορία. (σ. 284, PG 90, 790).

Α,9. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον»; (σ. 284, PG 90, 792).

Α,10. Τί σημαίνει τὸ λεγόμενο ἀπὸ τὸν ἅγιο Διάδοχο στὸ ἑκατοστὸ κεφάλαιο, «κριθήσεταί τινας διὰ πυρὸς καὶ καθαίρεσθαι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι»; (σ. 286, PG 90, 792).

Α,11. Περὶ τῶν διαφόρων δικαιοσυνῶν. (σ. 288, PG 90, 793).

Α,12. Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο, ἐπιτιμώντας ὁ Κύριος τὸν Πέτρο, τὸν ὀνόμασε Σατανᾶ. (σ. 288, PG 90, 793).

(Οἱ ἐρωτήσεις Α,13 ἕως Α,24 ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Β ἢ Γ, PG 90, 796-804).

Α, 25. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου, «ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ», καὶ πῶς ἀλλοῦ λέγει, «ἐγὼ κρίνω οὐδένα, ἀλλ᾽ ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν»; (σ. 292, PG 90, 804).

Α, 26. (σ. 294. Βλ. σ. 259, ἐρώτ. 189, PG 90, 865).

Α, 27. Τί σημαίνει ἡ ρήση τῶν Παροιμιῶν, «ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ»; (σ. 294, PG 90, 808).

Α,28. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ στὸν ἑκατοστὸ πρῶτο ψαλμό, «ὡμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῷ»; (σ. 294, PG 90, 808).

Α,29. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐκεῖ στρουθία ἐννουσσιεύσουσιν»; (σ. 296, PG 90, 809).

Α,30. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «τοῦ ἐρῳδιοῦ ἡ κατοικία ἡγεῖται αὐτῶν»; (σ. 296, PG 90, 809).

Α,31. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας γονέων ἐπὶ τέκνα ἕως τῆς τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με»; (σ. 298, PG 90, 812).

Α, 32. (σ. 298. Βλ. σελ. 178, ἐρώτ. 120, PG 90, 812).

Α,33. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἢ τέσσαρσιν ἀσεβείαις Τύρου οὐκ

ἀποστραφήσομαι»; (σ. 298, PG 90, 813).

Α,34. Ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ λέγεται ὁ Χριστὸς Πνεύματος, ὅπως στὴν περίπτωση τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ ὅτι λέγεται ἀδιάφορα Πνεῦμα Θεοῦ καὶ Πνεῦμα Χριστοῦ, (σ. 300, PG 90, 813).

Α,35. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Κυρίου, «ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς ἢ ἡ χεὶρ ἢ ὁ ποῦς σκανδαλίζῃ σε, ἔκκοψον αὐτοὺς καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ»; (σ. 300, PG 90, 813).

Α,36. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐπήρθη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς»; (σ. 302, PG 90, 816).

Α,37. Τί σημαίνει τὸ λεγόμενο στὴν καθολικὴ τοῦ Πέτρου, «ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι»; (σ. 304, PG 90, 816).

(Οἱ ἐρωτήσεις Α,38 ἕως Α,44 ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Γ, PG 90, 817-820).

Α, 45. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός»; (σ. 306, PG 90, 821).

(Οἱ ἐρωτήσεις Α,46 ἕως Α,66 ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Β ἢ Γ, PG 90, 821-837).

Α, 67. Πῶς πρέπει νὰ νοοῦμε τὴν ἄγνοια τοῦ Υἱοῦ γιὰ τὴ συντέλεια (σ. 308, PG 90, 840).

Α, 68. Τί σημαίνει τὸ μοναχικὸ σχῆμα καὶ τὸ κόψιμο τῶν τριχῶν (σ. 310, PG 90, 841).

Α,69. Περὶ τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποία εὔχεται ὁ ἱερέας στὴν ἐκκλησία (σ. 314, PG 90, 844).

Α,70. Περὶ τῆς ἐν νεκρῶν ἀναστάσεως καὶ τοῦ βαπτίσματος (σ. 316, PG 90, 844).

Α,71. Τί σημαίνει ἡ γραφικὴ ρήση, «αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐν φωνῇ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις»; (σ. 316, PG 90, 844).

Α, 72. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «πάντες μὲν κοιμηθησόμεθα, οὐ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα», καί, «πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα»; (σ. 318, PG 90, 845).

(Οἱ ἐρωτήσεις Α,73 ἕως Α,76 ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Β, PG 90, 845-849).

Α,77. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ὄφελον καὶ ἀποκόψονται»; (σ. 320, PG 90, 849).

Α,78. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ἀπαγορεύεται στοὺς Μωαβῖτες καὶ Ἀμμανῖτες νὰ μποῦν στὸ ναὸ τοῦ Κυρίου «ἕως τρίτης καὶ τετάρτης καὶ δεκάτης γενεᾶς καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα»; (σ. 322, PG 90, 852).

Α,79. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ ἐν μέρει λεπρὸς θεωρεῖται ἀκάθαρτος ἀπὸ τὸ νόμο, ἐνῶ ὁ ὁλόλεπρος θεωρεῖται καθαρός. (σ. 322, PG 90, 852).

Α,80. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ἐνῶ ὁ Χὰμ ἔπταισε, ὁ Χαναὰν δέχθηκε τὴν κατάρα». (σ. 324, PG 90 λείπει).

Α,82. Περὶ τῆς πρόνοιας τοῦ Θεοῦ, (σ. 326, PG 90, λείπει).

Α,83. Περὶ τῶν τρόπων μὲ τοὺς ὁποίους φανερώθηκε ὁ Θεὸς στοὺς ἀνθρώπους, (σ. 328, PG 90, λείπει).

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗΣ Β΄.

(Οἱ ἐρωτήσεις Β,1. ἕως Β,5. ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Γ).

Β,6. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό»; (σ. 332).

Β,7. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν 'Ααρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὤαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ»; (σ. 334).
Β,8. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «δρόσος 'Αερμὼν ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών»; (σ. 334).
Β,9. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζωὴν ἕως τοῦ αἰῶνος»; (σ. 336).
(Οἱ ἐρωτήσεις Β,10. ἕως Β,13, Β,15 ἕως Β, 17, Β19 ἕως Β,22 Β,24 ἕως Β,27 ἀπαντοῦν στὴν παραλλαγὴ Α).
Β,14. Τί σημαίνει ἡ ρήση τοῦ ἁγίου Διονυσίου, «καὶ τὸ μὴ ὂν ἐφίεται» τοῦ Θεοῦ; (σ. 336).
Β,18. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τριμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»; (σ. 338).
Β23. Ποιὸς ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ προηγούμενοι ἄνθρωποι ζοῦσαν πολλὰ ἔτη, ἐνῶ οἱ τελευταῖοι λίγα. (σ. 340).

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗΣ Γ'.

Γ,1'. Ποιὸ τὸ νόημα τοῦ «ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν», καὶ τοῦ, «καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν», στὸ ὁποῖο παρέλειψε τὸ «καθ' ὁμοίωσιν»; (σ. 344).
(Οἱ ἐρωτήσεις Γ,2. ἕως Γ,26. ἀπαντοῦν στὶς παραλλαγὲς Α ἢ Β).

ΠΡΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΝ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΝ

ποὺ ἐρώτησε γιὰ τὸν κριτὴ τῆς ἀδικίας καὶ τό, «ἐάν τις σε ραπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα», καὶ τό, «μή μου ἅπτου, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα». (σ. 350-361, PG 90, 1393-1400).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΘ'. ΨΑΛΜΟΝ

(σ. 364-387, PG 90, 856-871).

****

Τόμος 14Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ελευθ. Γ. Μερετάκη

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΝ

τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον, περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς 'Αγίας Γραφῆς.

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ Α' - ΝΓ'.

(σ. 18-419, PG 90, 244-507).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΤΩΠΙΔΕΣ (σ. 18, PG 90, 261).
ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΤΟΛΕΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ (σ. 26-55, PG 90, 244).

ΑΠΟΡΙΕΣ

Α'. Περὶ λύπης καὶ ἡδονῆς, ἐπιθυμίας καὶ φόβου. (σ. 56, PG 90, 269).
Β'. Περὶ τοῦ τί σημαίνει, «ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται». (σ. 58, PG 90, 269).
Γ'. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ βαστάζει στὸ εὐαγγέλιο τὸ πήλινο δοχεῖο τοῦ νεροῦ. (σ. 62, PG 90, 272).
Δ'. Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχομε δύο χιτῶνες. (σ. 66, PG 90, 276).
Ε'. Περὶ τῆς γῆς ποὺ δέχθηκε τὴν κατάρα τοῦ Θεοῦ στὰ ἔργα τοῦ 'Αδάμ. (σ. 68, PG 90, 277).
ς'. Περὶ τοῦ, «ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ». (σ. 72, PG 90, 280).

Ζ'. Περὶ τοῦ, «εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη». (σ. 76, PG 90, 284).
Η'. Περὶ τοῦ, «ὁ Θεὸς φῶς ἐστι». (σ. 78, PG 90, 284).
Θ'. Περὶ τοῦ, «ἀδελφοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα». (σ. 80, PG 90, 285).
Ι'. Περὶ τοῦ, «ὁ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ». (σ. 84, PG 90, 288).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ, ποιὰ εἶναι ἡ ἀρχὴ ποὺ δὲν τήρησαν οἱ ἄγγελοι. (σ. 90, PG 90, 292).
ΙΒ'. Περὶ τοῦ, ποιὸς εἶναι ὁ χιτώνας ποὺ ἔχει σπιλωθεῖ ἀπὸ τὴ σάρκα. (σ. 92, PG 90, 293).
ΙΓ'. Περὶ τοῦ, «τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται». (σ. 94, PG 90, 293).
ΙΔ'. Περὶ τοῦ, «καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα». (σ. 96, PG 90, 296).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ, «τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου Πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσι». (σ. 98, PG 90, 297).
Ις'. Περὶ τοῦ χάλκινου μόσχου ποὺ κατασκεύασαν καὶ ἔστησαν στὴν ἔρημο. (σ. 102, PG 90, 300).
ΙΖ'. Περὶ τοῦ ἀγγέλου ποὺ ἀπείλησε τὸν Μωϋσῆ μὲ θάνατο κατὰ τὴν πορεία ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο (σ. 108, PG 90, 304).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ, «εἰ οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται, πῶς ἐκπίπτει τῆς χάριτος ὁ ἐν νόμῳ δικαιούμενος;». (σ. 114, PG 90, 305).
ΙΘ'. Περὶ τοῦ, «ὅσοι ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται». (σ. 114, PG 90, 308).
Κ'. Περὶ τῆς συκιᾶς τοῦ εὐαγγελίου ποὺ ξηράθηκε. (σ. 116, PG 90, 308).
ΚΑ'. Περὶ τοῦ, «ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας». (σ. 122, PG 90, 312).
ΚΒ'. Περὶ τοῦ, «εἰ ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις δείξει τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ὁ Θεός, πῶς εἰς ἡμᾶς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν;». (σ. 132, PG 90, 317).
ΚΓ'. Περὶ τοῦ, «καὶ δώσει αὐτῷ ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ». (σ. 144, PG 90, 327).
ΚΔ'. Περὶ τοῦ, «διελθὼν πρώτην καὶ δευτέραν φυλακήν». (σ. 150, PG 90, 328).
ΚΕ'. Περὶ τοῦ, «παντὸς ἀνδρὸς κεφαλὴ ὁ Χριστός», καὶ τὰ ἑξῆς. (σ. 152, PG 90, 329).
Κς'. Περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Βαβυλώνας, τοῦ Ἰούδα καὶ τῶν ἐθνῶν. (σ.166 , PG 90, 340).
ΚΖ'. Περὶ τῆς ἀποκαλύψεως ποὺ ἔγινε στὸν Πέτρο σχετικὰ μὲ τὸν Κορνήλιο. (σ. 184, PG 90, 352).
ΚΗ'. Περὶ τοῦ, «δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν τὰς γλώσσας». (σ. 196, PG 90, 360).
ΚΘ'. Περὶ τοῦ, «οἵτινες διὰ τοῦ Πνεύματος ἔλεγον τῷ Παύλῳ μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. (σ. 204, PG 90, 364).
Λ'. Περὶ τοῦ ποιὰ εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ βαπτίσματος. (σ. 210, PG 90, 368).
ΛΑ'. Περὶ τοῦ, «εἰ οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς ὁ Θεὸς κατοικεῖ». (σ. 212, PG 90, 369).
ΛΒ'. Περὶ τοῦ, «εἰ ἄρα ψηλαφήσαιεν καὶ εὕροιεν Θεόν». (σ. 214, PG 90, 372).
ΛΓ'. Περὶ τοῦ, «ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ», (σ. 218, PG 90, 373).
ΛΔ'. Περὶ τοῦ, «διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε», (σ. 222,

PG 90, 376).
ΛΕ'. Περὶ τοῦ πῶς ἔχομε ἐντολὴ νὰ τρῶμε τὴ σάρκα τοῦ Λόγου καὶ νὰ πίνομε τὸ αἷμα, ἀλλὰ νὰ μὴ συντρίβομε τὰ ὀστᾶ του; (σ. 226, PG 90, 377).
Λϛ. Περὶ τοῦ ποιὰ εἶναι τὰ σώματα τῶν ζώων ποὺ θυσιάζονται, (σ. 228, PG 90, 380).
ΛΖ'. Περὶ τῆς ἔχιδνας ποὺ δάγκωσε τὸν Παῦλο, (σ. 232, PG 90, 381).
ΛΗ'. Περὶ τῆς ἐρωτήσεως τῶν Σαδδουκαίων πρὸς τὸν Κύριο, (σ. 240, PG 90, 389).
ΛΘ'. Περὶ τῆς τριήμερης παραμονῆς τῶν ὄχλων κοντὰ στὸν Κύριο, (σ. 244, PG 90, 392).
Μ'. Περὶ τῶν ἕξι σταμνῶν τοῦ γάμου τῆς Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, (σ. 250, PG 90, 398).
ΜΑ'. Περὶ τῶν πέντε ἀνδρῶν τῆς Σαμαρείτιδας, (σ. 262, PG 90, 404).
ΜΒ'. Περὶ τοῦ πῶς ἐμεῖς λέγεται ὅτι κάναμε τὴν ἁμαρτία, ἐνῶ ὁ Κύριος ἔγινε βέβαια ἁμαρτία, δὲν γνώρισε ὅμως αὐτήν; (σ. 266, PG 90, 405).
ΜΓ'. Περὶ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ξύλου τῆς παρακοῆς, (σ. 274, PG 90, 409).
ΜΔ'. Περὶ τοῦ, «ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν», (σ. 278, PG 90, 413).
ΜΕ'. Περὶ τοῦ στήθους καὶ τοῦ βραχίονα ποὺ ἀφαιροῦνται, (σ. 284, PG 90, 417).
Μϛ. Περὶ τοῦ ἐσόπτρου καὶ τοῦ αἰνίγματος, (σ. 286, PG 90, 420).
ΜΖ'. Περὶ τοῦ, «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ», (σ. 288, PG 90, 421).
ΜΗ'. Περὶ τῶν λάκκων καὶ πύργων τοῦ Ὀζία, βασιλιᾶ τοῦ Ἰούδα, (σ. 306, PG 90, 432).
ΜΘ'. Περὶ τοῦ, «καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἥκει Σενναχειρίμ», (σ. 326, PG 90, 445).
Ν'. Περὶ τῆς προσευχῆς τοῦ Ἐζεκία καὶ Ἠσαΐα, (σ. 354, PG 90, 465).
ΝΑ'. Περὶ τοῦ, «καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ Κυρίῳ καὶ δόματα τῷ βασιλεῖ», (σ. 370, PG 90, 476).
ΝΒ'. Περὶ τοῦ, «οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἀνταπέδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας (σ. 390, PG 90, 489).
ΝΓ'. Περὶ τοῦ, «καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυίδ», (σ. 406, PG 90, 501).

****

Τόμος 14Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΝ
Συνέχεια περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΝΔ' - ΞΕ'.
ΝΔ'. Περὶ τοῦ Ζοροβάβελ καὶ τῆς προσευχῆς αὐτοῦ (σ. 54, PG 90, 508).
ΝΕ'. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὴ Βαβυλώνα (σ. 54, PG 90, 536).
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
Νϛ. Περὶ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμὶν ποὺ εἶχαν ἔρθει (σ. 116, PG 90, 576).
ΝΖ'. Περὶ τοῦ, «πολὺ ἰσχύει εὐχὴ δικαίου ἐνεργουμένη», (σ. 138, PG 90, 589).
ΝΗ'. Περὶ τοῦ, «ἐν ᾧ ἀγαλλιάσθε ὀλίγον ἄρτι. Εἰ δέον ἐστὶ λυπηθέντες», (σ. 142, PG 90, 592).

ΝΘ΄. Γιὰ ποιὰ σωτηρία ἀναζήτησαν καὶ ἐρεύνησαν οἱ προφῆτες, (σ. 160, PG 90, 604).
Ξ΄. Περὶ τοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου ἀμνοῦ, (σ. 186, PG 90, 620).
ΞΑ΄. Περὶ τοῦ, «ὅτι καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ», (σ. 198, PG 90, 628).
ΞΒ΄. Γιὰ τὸ δρεπάνι ποὺ εἶδε ὁ προφήτης Ζαχαρίας, (σ. 228, PG 90, 645).
ΞΓ΄. Περὶ τῆς λυχνίας ποὺ εἶδε ὁ ἴδιος ὁ προφήτης, (σ. 258, PG 90, 665).
ΞΔ΄. Περὶ τοῦ Ἰωνᾶ καὶ τῆς προφητείας του, (σ. 300, PG 90, 693).
ΞΕ΄. Γιὰ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σαοὺλ ποὺ σκοτώθηκαν ἀπὸ τοὺς Γαβαωνῖτες στὶς ἡμέρες τοῦ βασιλιᾶ Δαβίδ, (σ. 364, PG 90, 736-785).

****

Τόμος 14Δ
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΘΩΜΑΝ ΗΓΙΑΣΜΕΝΟΝ
(Ἀπορίες Α΄– Ε΄, καὶ Α΄ – ΡΔ΄).
(σ. 12-439, PG 91, 1032-1417).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12).
Α΄. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΑΞΙΜΟΥ ΠΡΟΣ ΘΩΜΑΝ (σ. 12, PG 91, 1032).
ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 12.), (PG 91, 1032)
ΑΠΟΡΙΕΣ
Α΄. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀπὸ τὸν περὶ Υἱοῦ πρῶτον Λόγον στό, «Διὰ τοῦτο μονὰς ἀπ' ἀρχῆς εἰς δυάδα κινηθεῖσα μέχρι Τριάδος ἔστη». Καὶ πάλι τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Β΄ Εἰρηνικὸ στό· «Μονάδος μὲν κινηθείσης, διὰ τὸ πλούσιον, δυάδος δὲ ὑπερβαθείσης· ὑπὲρ γὰρ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος, ἐξ ὧν τὰ σώματα, Τριάδος δὲ ὁρισθείσης, διὰ τὸ τέλειον, (σ. 16, PG 91, 1033)
Β΄. Τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τὸν αὐτὸ α΄. Λόγο στό· «Ἑνὶ δὲ κεφαλαίῳ, τὰ μὲν ὑψηλότερα πρόσαγε τῇ θεότητι καὶ τῇ κρείττονι φύσει παθῶν καὶ σώματος, τὰ δὲ ταπεινότερα τῷ συνθέτῳ καὶ διὰ σὲ κενωθέντι καὶ σαρκωθέντι, οὐδὲν δὲ χεῖρον εἰπεῖν καὶ ἀνθρωπισθέντι». (σ. 18, PG 91, 1036).
Γ. Τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο στό· «Οὗτος γὰρ ὁ νῦν σοι καταφρονούμενος ἦν ὅτε καὶ ὑπὲρ σὲ ἦν· ὁ νῦν ἄνθρωπος καὶ ἀσύνθετος ἦν· ὃ μὲν ἦν, διέμεινεν, ὃ δὲ οὐκ ἦν, προσέλαβεν· ἐν ἀρχῇ ἦν ἀναιτίως (τίς γὰρ αἰτία Θεοῦ;), ἀλλὰ καὶ ὕστερον γέγονε δι' αἰτίαν· ἡ δὲ ἦν τὸ σὲ σωθῆναι τὸν ὑβριστήν, ὃς διὰ τοῦτο περιφρονεῖς θεότητα, ὅτι τὴν σὴν παχύτητα κατεδέξατο, διὰ μέσου νοὸς ὁμιλήσας σαρκὶ καὶ γενόμενος ἄνθρωπος ὁ κάτω Θεός, ἐπειδὴ συνανεκράθη Θεῷ καὶ γέγονεν εἷς, τοῦ κρείττονος ἐκνικήσαντος, ἵνα γένωμαι τοσοῦτον Θεός, ὅσον ἐκεῖνος ἄνθρωπος», (σ. 20, PG 91, 1037).
Δ΄. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν β΄ περὶ Υἱοῦ Λόγο στό· «Ὡς μὲν γὰρ Λόγος, οὔτε ὑπήκοος ἦν, οὔτε ἀνήκοος· τῶν γὰρ ὑπὸ χεῖρα ταῦτα καὶ τῶν δευτέρων· τῶν μὲν τῶν εὐγνωμονεστέρων, τὸ δὲ τῶν ἀξίων κολάσεως. Ὡς δὲ δούλου μορφή, συγκαταβαίνει τοῖς ὁμοδούλοις καὶ δούλοις καὶ μορφοῦται τὸ ἀλλότριον, ὅλον ἐν ἑαυτῷ ἐμὲ φέρων μετὰ τῶν

ἐμῶν, ἵνα ἐν ἑαυτῷ δαπανήσῃ τὸ χεῖρον, ὡς κηρὸν πῦρ, ἢ ὡς ἀτμίδα γῆς ἥλιος, κἀγὼ μεταλάβω τῶν ἐκείνου διὰ τὴν σύγκρασιν. Διὰ τοῦτο ἔργῳ τιμᾷ τὴν ὑπακοὴν καὶ πειρᾶται ταύτης ἐκ τοῦ παθεῖν. Οὐ γὰρ ἱκανὸν ἡ διάθεσις, ὥσπερ οὐδὲ ἡμῖν, εἰ μὴ καὶ διὰ τῶν πραγμάτων χωρήσαιμεν. Ἔργον γὰρ ἀπόδειξις διαθέσεως. Οὐ χεῖρον δὲ ἴσως κἀκεῖνο ὑπολαβεῖν, ὅτι δοκιμάζει τὴν ἡμετέραν ὑπακοήν, καὶ πάντα μετρεῖ τοῖς ἑαυτοῦ πάθεσι τὰ ἡμέτερα, τέχνη φιλανθρωπίας, ὥστε ἔχειν εἰδέναι τοῖς ἑαυτοῦ τὰ ἡμέτερα, καὶ πόσον μὲν ἀπαιτούμεθα, πόσον δὲ συγχωρούμεθα, λογιζομένης μετὰ τοῦ πάσχειν καὶ τῆς ἀσθενείας», (σ. 24, PG 91, 1041).

Ε΄. Στὴν **Πρὸς Γάϊον τὸν θεραπευτὴν Ἐπιστολὴν τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου**, ἐπισκόπου Ἀθηνῶν· «Πῶς, φής, Ἰησοῦς, ὁ πάντων ἐπέκεινα, πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν οὐσιωδῶς συντεταγμένος; Οὐδὲ γὰρ ὡς αἴτιος ἀνθρώπων ἐνθάδε λέγεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡς αὐτὸς κατ' οὐσίαν ὅλην ἀληθῶς ἄνθρωπος ὤν», (σ. 32, PG 91, 1045).

Β΄. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΝ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΚΥΖΙΚΟΥ (σ. 54, PG 91, 1061).

ΑΠΟΡΙΕΣ

Α΄. Ἀπὸ τὸν **Περὶ Φιλοπτωχείας Λόγο**, στό· «Φείδομαι ὡς συνεργοῦ, καὶ οὐκ ἔχω πῶς φύγω τὴν ἐπανάστασιν, ἢ πῶς μὴ ἀπὸ Θεοῦ πέσω βαρηθεὶς ταῖς πέδαις, κατασπώσαις ἢ κατεχούσαις εἰς ἔδαφος», (σ. 58, PG 91, 1065).

Β΄. Ἀπὸ τὸν **Ἴδιο Λόγο**, στό· «Τίς ἡ περὶ ἐμὲ σοφία, καὶ τί τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον; Ἢ βούλεται μοῖραν ἡμᾶς ὄντας Θεοῦ, καὶ ἄνωθεν ῥεύσαντας, ἵνα μὴ διὰ τὴν ἀξίαν ἐπαιρόμενοι καὶ μετεωριζόμενοι καταφρονῶμεν τοῦ Κτίσαντος, ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα πάλῃ καὶ μάχῃ πρὸς αὐτὸν ἀεὶ βλέπειν, καὶ τὴν συνεζευγμένην ἀσθένειαν παιδαγωγίαν εἶναι τοῦ ἀξιώματος;», (σ. 62, PG 91, 1068).

Γ΄. Ἀπὸ τὸν **Ἴδιο Λόγο**, στό· «Ἕως ἂν καὶ παρ' ἑαυτῆς ἡ ὕλη φέρῃ τὸ ἄτακτον ὥσπερ ἐν ῥεύματι», (σ. 112, PG 91, 1101).

Δ΄. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν **Πρὸς τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο Λόγο**, στό· «Οὐ γὰρ ἔχει τι ὑψηλότερον ἢ ὅλως ἕξει», (σ. 116, PG 91, 1105).

•Ε΄. Ἀπὸ τὸν **Ἴδιο Λόγο**, στό· «Ὧτινι μὲν οὖν ἐξεγένετο διὰ λόγου καὶ θεωρίας διασχόντι τὴν ὕλην καὶ τὸ σαρκικὸν τοῦτο, εἴτε νέφος χρὴ λέγειν, εἴτε προκάλυμμα, Θεῷ συγγενέσθαι καὶ τῷ ἀκραιφνεστέρῳ φωτὶ κραθῆναι, καθ' ὅσον ἐφικτὸν ἀνθρωπίνῃ φύσει, μακάριος οὗτος τῆς ἐντεῦθεν ἀναβάσεως καὶ τῆς ἐκεῖσε θεώσεως, ἣν τὸ γνησίως φιλοσοφῆσαι χαρίζεται, καὶ τὸ ὑπὲρ τὴν ὑλικὴν δυάδα γενέσθαι διὰ τὴν ἐν τριάδι νοουμένην ἑνότητα», (σ. 118, PG 91, 1105).

ϛ΄. Πῶς εἶναι νέφος καὶ προκάλυμμα ἡ σάρκα, (σ. 124, PG 91, 1112).

Ζ΄. Πῶς γίνεται ἡδονή, (σ. 126, PG 91, 1112).

•Η΄. Πῶς καὶ πόσες κινήσεις τῆς ψυχῆς ὑπάρχουν, (σ. 126, PG 91, 1112).

Θ΄. Ἑρμηνεία τῆς διαβάσεως τῆς θάλασσας ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ, (σ. 132, PG 91, 1117).

Ι΄. Ἑρμηνεία τῆς ἀναβάσεως τοῦ Μωϋσῆ στὸ ὄρος, (σ. 134, PG 91, 1117).

ΙΑ΄. Ἑρμηνεία τῆς ἡγεσίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς διαβάσεως τοῦ Ἰορδάνη, καὶ

τῆς δεύτερης περιτομῆς ποὺ ὁρίσθηκε ἀπὸ αὐτὸν μὲ τὰ πέτρινα μαχαίρια, (σ. 136, PG 91, 1117)
ΙΒ΄. Ἑρμηνεία τῆς Ἱεριχοῦς καὶ τῶν ἑπτὰ περιόδων, καὶ τῆς κιβωτοῦ καὶ τῶν σαλπίγγων καὶ τοῦ ἀναθέματος, (σ. 136, PG 91, 1120)
ΙΓ΄. Ἑρμηνεία τῆς Τύρου καὶ βασιλιᾶ αὐτῆς καὶ τῆς ἁλώσεως αὐτῆς, (σ. 138, PG 91, 1120)
ΙΔ΄. Ἑρμηνεία στό· «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ», (σ. 140, PG 91, 1121).
ΙΕ΄. Ἐξήγηση τοῦ· «Ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλειπόν με», (σ. 140, PG 91, 1121.
Ις΄. Ἐξήγηση τῆς ὀπτασίας τοῦ Ἠλία στὸ σπήλαιο Χωρήβ, (σ. 142, PG 91, 1121).
ΙΖ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν Ἐλισσαῖο, μαθητὴ τοῦ Ἠλία, (σ. 144, PG 91, 1124).
ΙΗ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὴν Ἄννα καὶ τὸν Σαμουήλ, (σ. 146, PG 91, 1124).
ΙΘ΄. Ἐξήγηση γιὰ ἐκεῖνον ποὺ ἀπομονώνει τὴν ἀκάθαρτη οἰκία, (σ. 146, PG 91, 1125).
Κ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὸν ἅγιο Ἠλία καὶ τὴν Σαραφθία χήρα, (σ. 148, PG 91, 1125).
ΚΑ΄. Ἐξήγηση τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, (σ. 148, PG 91, 1125).
ΚΒ΄. Ἑρμηνεία καὶ γιὰ τὸν φυσικὸ καὶ γιὰ τὸν γραπτὸ νόμο καὶ τῆς βοήθειας τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλο, (σ. 152, PG 91, 1128).
ΚΓ΄. Σύντομη ἐξήγηση γιὰ τοὺς πέντε τρόπους τῆς φυσικῆς θεωρίας, (σ. 158, PG 91, 1133).
ΚΔ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν Μελχισεδέκ, (σ. 166, PG 91, 1137).
ΚΕ΄. Ἐξήγηση καὶ ἐφαρμογὴ στὸν Κύριο τῶν ὅσων λέγονται γιὰ τὸν Μελχισεδέκ, (σ. 172, PG 91, 1141).
Κς΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὸν Μελχισεδέκ, (σ. 174, PG 91, 1144).
ΚΖ΄. Ἐγήγηση τοῦ· «μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν ἔχειν, μήτε τέλος ζωῆς», (σ. 176, PG 91, 1144).
ΚΗ΄. Ἐξήγηση τοῦ· «μένει ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα», (σ. 176, PG 91, 1144).
ΚΘ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν Ἀβραάμ, (σ. 178, PG 91, 1145).
Λ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν Μωϋσῆ, (σ. 180, PG 91, 1148).
ΛΑ΄. Ἄλλη σύντομη ἐξήγηση γιὰ τὸν ἴδιο, (σ. 184, PG 91, 1149).
ΛΒ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸ «Πῶς μπορεῖ κάποιος νὰ μιμηθεῖ τοὺς πρὶν καὶ μετὰ τὸ νόμο ἁγίους, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ταυτότητα τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ γραπτοῦ νόμου κατὰ τὴ μετάβαση ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλο» (σ. 186, PG 91, 1149).
ΛΓ΄. Ὅτι καὶ οἱ ἅγιοι τῆς ἐποχῆς τοῦ νόμου, ἀποδεχόμενοι αὐτὸν πνευματικά, προέβλεπαν τὴ χάρη ποὺ προμηνυόταν ἀπὸ αὐτόν, (σ. 188, PG 91, 1152)
ΛΔ΄. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἀκολουθεῖ γνήσια τὸν Χριστὸ μὲ τὶς ἀρετὲς σύμφωνα μὲ τὴ διάθεσή του ξεπερνᾶ καὶ τὸν γραπτὸ καὶ τὸν φυσικὸ νόμο, (σ. 188, PG 91, 1152).
ΛΕ΄. Ἐξήγηση τοῦ τρόπου σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο ὑπερβαίνει τὸν φυσικὸ καὶ τὸν γραπτὸ νόμο αὐτὸς ποὺ ὑπακούει σὲ ὅλα στὸν Θεό, (σ. 190, PG 91, 1153).
Λς΄. Ἑρμηνεία τοῦ ρητοῦ τοῦ εὐαγγελίου γιὰ ἐκεῖνον ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστῶν, (σ. 192, PG 91, 1153).
ΛΖ΄. Ἑρμηνεία τοῦ τρόπου σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο ἔγινε ἡ παράβαση τοῦ Ἀδάμ, (σ. 194, PG 91, 1156).

ΛΗ΄. Ὅτι οἱ ἅγιοι ἀπὸ τὴν ἄστατη περιφορὰ τῆς παρούσας ζωῆς διδάχθηκαν ὅτι εἶναι ἄλλη ἡ ἀληθινὴ καὶ θεία ζωὴ ποὺ παραμένει ἀμετάβλητη (σ. 196, PG 91, 1157).

ΛΘ΄. Ὅτι οἱ ἅγιοι δὲν τελοῦσαν σύμφωνα μὲ μᾶς οὔτε τὴ φυσικὴ θεωρία οὔτε τὴ γραφικὴ μυσταγωγία, (σ. 200, PG 91, 1160).

Μ΄. Ἑρμηνεία ἐκτενέστερη γιὰ τὴ Μεταμόρφωση, (σ. 200, PG 91, 1160).

ΜΑ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἠλία, (σ. 202, PG 91, 1161).

ΜΒ΄. Ἄλλη συνοπτικὴ ἑρμηνεία γιὰ τὴ Μεταμόρφωση, (σ. 210, PG 91, 1165).

ΜΓ΄. Ὅτι ὁ Κύριος ἔγινε τύπος καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του σύμφωνα μὲ τὴν κατ' οἰκονομία σάρκα ποὺ ἔλαβε, (σ. 210, PG 91, 1165).

ΜΔ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου ποὺ ἄστραψε, (σ. 212, PG 91, 1168).

ΜΕ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὰ ἀστραφτερὰ ἐνδύματα τοῦ Κυρίου, (σ. 212, PG 91, 1168).

Μϛ΄. Ἄλλη ἑρμηνεία γιὰ τὸν Μωϋσῆ, (σ. 214, PG 91, 1168).

ΜΖ΄. Ἄλλη ἑρμηνεία γιὰ τὸν Ἠλία, (σ. 214, PG 91, 1168).

ΜΗ΄. Ἑρμηνεία τῆς συνομιλίας τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἠλία μὲ τὸν Κύριο κατὰ τὴ Μεταμόρφωση, (σ. 214, PG 91, 1168).

ΜΘ΄. Ἐξήγηση φυσικὴ ὅτι ὁ κόσμος ἔχει ἀναγκαστικὰ τέλος, (σ. 216, PG 91, 1169).

Ν΄. Σύντομη ἐξήγηση γιὰ τὸν μελλοντικὸ αἰῶνα, καὶ τί σημαίνει τὸ χάσμα μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ τί ὁ Λάζαρος καὶ ὁ κόλπος τοῦ πατριάρχη, (σ. 218, PG 91, 1169).

ΝΑ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὶς ἀρετές, (σ. 222, PG 91, 1172)

ΝΒ΄. Ἄλλη ἑρμηνεία τοῦ χωρίου, «Ἐὰν σταυρωθῇς ὡς ληστής», (σ. 222, PG 91, 1173)

ΝΓ΄. Ἄλλη ἐξήγηση πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἀποροῦν γιὰ τὸ ρητὸ τοῦ λόγου τῶν ἐγκαινίων ποὺ λέγει· «Ὑψηλῆς ὑψηλοτέρα καὶ θαυμασίας θαυμασιωτέρα», (σ. 224, PG 91, 1176)

ΝΔ΄. Φυσικὴ θεωρία, μέσω τῆς ὁποίας οἱ ἅγιοι διδάσκονταν τὸν Θεὸ ἀπὸ τὰ κτίσματα, (σ. 226, PG 91, 1176).

ΝΕ΄. Φυσικὴ θεωρία γιὰ τὸ ὅτι ὁ κόσμος καὶ κάθε ἄλλο μετὰ τὸν Θεὸ ἔχει ἀρχὴ καὶ γένεση, (σ. 228, PG 91, 1176).

Νϛ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὴ συστολὴ καὶ διαστολὴ τῆς οὐσίας, τῆς ποιότητας καὶ τῆς ποσότητας, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία δὲν μποροῦν νὰ εἶναι χωρὶς ἀρχή, (σ. 228, PG 91, 1177).

ΝΖ΄. Ἀπόδειξη, ὅτι «κάθε τι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Θεό, βρίσκεται ὁπωσδήποτε σὲ τόπο, καὶ γι' αὐτὸ ἀναγκαστικὰ καὶ μέσα στὸ χρόνο, καὶ αὐτὸ ποὺ βρίσκεται σὲ τόπο, ὁπωσδήποτε ἔχει ἀρχίσει καὶ νὰ ὑπάρχει χρονικά, (σ. 232, PG 91, 1180).

ΝΗ΄. Ἀπόδειξη, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄπειρο, καὶ γι' αὐτὸ οὔτε καὶ ἄναρχο, κάθε τι ποὺ ἔχει τὴν ὕπαρξη στὴν ἀριθμητικὴ ποσότητα, (σ. 234, PG 91, 1181).

ΝΘ΄. Ἀπόδειξη, ὅτι κάθε κινούμενο, ἢ ποὺ συνυπάρχει αἰώνια μὲ ἕνα ἄλλο διαφορετικὸ ὡς πρὸς τὴν οὐσία, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄπειρο, καὶ ὅτι ἡ δυάδα οὔτε ἀρχὴ εἶναι οὔτε χωρὶς ἀρχή, καὶ ὅτι ἡ μονάδα μόνη κυρίως εἶναι ἀρχὴ καὶ ἄναρχη, (σ. 238, PG 91, 1184).

Ξ΄. Ἐξήγηση ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἁπλώνεται κατὰ φύση σὲ ὅλα, (σ. 246, PG 91, 1188).

ΞΑ΄. Διαφορετικὴ ἑρμηνεία γιὰ τὴν ὑλικὴ δυάδα ποὺ ὑπερέβησαν οἱ ἅγιοι, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἑνότητα ἡ νοούμενη μέσα στὴν τριάδα, (σ. 254, PG 91, 1193).

• ΞΒ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸ παθητικὸ τῆς ψυχῆς καὶ γιὰ τὶς γενικὲς διαιρέσεις καὶ ὑποδιαιρέσεις, (σ. 256, PG 91, 1196).

ΞΓ΄. Θεωρία ἀπὸ τὴ Γραφὴ γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει ὁ μυστικὸς νὰ συνάπτει τὸν λόγο τῆς σοφίας μὲ τὸν νόμο τῆς φύσεως, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ προσθήκη τοῦ στοιχείου ἄλφα στὸ ὄνομα τοῦ Ἀβραάμ, (σ. 262, PG 91, 1200).

ΞΔ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὰ ὑποδήματα ποὺ ἔβγαλε ὁ Μωϋσῆς, (σ. 262, PG 91, 1200.

ΞΕ΄. Ἑρμηνεία ἀναφερόμενη σὲ μέρη τῶν θυσιῶν, (σ. 264, PG 91, 1200).

Ξϛ΄. Σύντομη ἐξήγηση γιὰ τὴ διαφορετικὴ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο λέπρα, (σ. 264, PG 91, 1201).

ΞΖ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν Φινεὲς καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ φόνευσε, (σ. 266, PG 91, 1201).

ΞΗ΄. Ἑρμηνεία τοῦ, «μὴ δῶτε τὰ ἅγια τοῖς κυσί», καὶ τοῦ, «μήτε ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε ὑποδύματα χρῆναι τοὺς ἀποστόλους βαστάζειν», (σ. 268, PG 91, 1201).

ΞΘ΄. Ἑρμηνεία γιὰ τὸν σεληνιαζόμενο, (σ. 270, PG 91, 1204).

Ο΄. Ἀπὸ τὸν τεσσαρακοστὸ δεύτερο Λόγο τοῦ Θεολόγου σχετικὰ μὲ ὅσα λέγει γιὰ τὸν μακάριο Ἰὼβ στὸ χωρίο, «τὰ δὲ ἑξῆς μικρά, καὶ μικρῶν ἕνεκεν οἰκονομηθέντα», (σ. 274, PG 91, 1205).

ΟΑ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Καθαίρει μὲν τὸ ἱερὸν τῶν θεοκαπήλων καὶ χριστεμπόρων, πλὴν ὅσον οὐ φραγγελλίῳ πλεκτῷ, λόγῳ δὲ πιθανῷ τοῦτο ἐργάζεται», (σ. 274, PG 91, 1208)

ΟΒ΄. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν αὐτοσχέδιο λόγο πρὸς τοὺ Εὐνομιανούς, στό· «Εἰσί γάρ, εἰσί τινες οἱ τὴν ἀκοὴν κνηθόμενοι καὶ τὴν γλῶτταν», (σ. 276, PG 91, 1208)

ΟΓ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὥσπερ ἄνθος ἐν χειμῶνι παντελῶς ἄωρον, καὶ γυναιξὶ κόσμος ἀνδρεῖος ἢ ἀνδράσι γυναικεῖος, ἢ πένθει γεωμετρία», (σ. 282, PG 91, 1212)

ΟΔ΄. Τοῦ ἰδίου, ἀπὸ τὸν μεγάλο Θεολογικό του, στό· «Τοῦ μὲν γὰρ εἶναι Θεὸν καὶ τῶν πάντων ποιητικήν τε καὶ συνεκτικὴν αἰτίαν, καὶ ὄψις διδάσκαλος καὶ ὁ φυσικὸς νόμος, ἡ μὲν τοῖς ὁρωμένοις προσβάλλουσα καὶ πεπηγόσι καλῶς καὶ ὁδεύουσι, καὶ ἀκινήτως, ἵν᾽ οὕτως εἴπω, κινουμένοις τε καὶ φερομένοις, ὁ δὲ διὰ τῶν ὁρωμένων καὶ τεταγμένων τὸν ἀρχηγὸν τούτων συλλογιζόμενος», (σ. 286, PG 91, 1216).

ΟΕ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἀλλ᾽ εἰ ἀσώματον, οὔπω μὲν οὐδὲ τοῦτο τῆς οὐσίας παραστατικόν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἀγέννητον καὶ τὸ ἄναρχον καὶ τὸ ἀναλλοίωτον καὶ ἄφθαρτον, καὶ ὅσα περὶ Θεοῦ ἢ περὶ Θεὸν εἶναι λέγεται», (σ. 296, PG 91, 1221).

Οϛ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὡς γὰρ οὐκ ἀρκεῖ τὸ σῶμα εἰπεῖν ἢ τὸ γεγεννῆσθαι, πρὸς τὸ περὶ ὃ ταῦτα παραστήσεταί τε καὶ δηλῶσαι, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὸ ὑποκείμενον τούτοις εἰπεῖν, εἰ μέλλοι τελείως καὶ ἀποχρώντως τὸ νοούμενον παραστήσασθαι· ἢ γαρ ἄνθρωπος ἢ βοῦς ἢ ἵππος τοῦτο τὸ ἐν

σώματι καὶ φθειρόμενον», (σ. 300, PG 91, 1224).

ΟΖ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «εἰ γὰρ τὸ μὴ ὂν οὐδαμοῦ, τὸ μηδαμοῦ τυχὸν οὐδὲ ὄν, εἰ δὲ ἔστι που, πάντως, ἐπείπερ ἔστιν, ἢ ἐν τῷ παντί, ἢ ὑπὲρ τὸ πᾶν», (σ. 312, PG 91, 1232).

ΟΗ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Εἴτε φαντασία τις ἦν ἡμερινή, εἴτε νυκτὸς ἀψευδὴς ὄψις, εἴτε τοῦ ἡγεμονικοῦ τύπωσις, συγγινομένου τοῖς μέλλουσιν ὡς παροῦσιν», (σ. 316, PG 91, 1233).

ΟΘ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Παύλῳ δὲ ἀποδείξαιτο, εἰ μὲν ἔκφορα ἦν ἃ παρέσχεν ὁ τρίτος οὐρανός, καὶ ἡ μέχρις ἐκείνου πρόοδος ἢ ἀνάβασις ἢ ἀνάληψις», (σ. 320, PG 91, 1236).

Π΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Οὐδ' ἂν αὐτὸν δυνηθῆναι χωρῆσαι τὸν κάτω κόσμον, Ἰωάννης ὁ τοῦ Λόγου πρόδρομος, ἡ μεγάλη τῆς ἀληθείας φωνή, διωρίζετο», (σ. 328, PG 91, 1241).

ΠΑ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὁ δὲ περὶ Θεοῦ λόγος, ὅσῳ τελεώτερος, τοσούτῳ δυσεφικτότερος, καὶ πλείους τὰς ἀντιλήψεις ἔχων καὶ τὰς λύσεις ἐργωδεστέρας», (σ. 350, PG 91, 1256).

ΠΒ΄. Ἀπὸ τὸν πρῶτο Λόγο περὶ τοῦ Υἱοῦ στό· «Διὰ τοῦτο μονὰς ἀπ' ἀρχῆς εἰς δυάδα κινηθεῖσα, μέχρι τριάδος ἔστη», (σ. 352, PG 91, 1257).

ΠΓ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἀλλ' ἕτερον, οἶμαι, θέλων καὶ θέλησις, γεννῶν καὶ γέννησις, λέγων καὶ λόγος, εἰ μὴ μεθύομεν· τὰ μὲν ὁ κινούμενος, τὰ δὲ οἷον ἡ κίνησις. Οὔκουν θελήσεως τὸ θεληθέν, οὐδὲ τὸ γεννηθὲν γεννήσεως (οὐδὲ γὰρ ἕπεται πάντως), οὐδὲ τὸ ἀκουσθὲν ἐκφωνήσεως, ἀλλὰ τοῦ θέλοντος καὶ τοῦ γεννῶντος καὶ τοῦ λέγοντος. Τὰ τοῦ Θεοῦ δὲ καὶ ὑπὲρ πάντα ταῦτα, ᾧ γέννησίς ἐστιν ἴσως ἡ τοῦ γεννᾶν θέλησις», (σ. 356, PG 91, 1261).

ΠΔ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἐπεὶ τί κωλύει κἀμὲ ταύτην πρότασιν ποιησάμενον τὴν ὅτι, Ὁ Πατὴρ μείζων τῇ φύσει, ἔπειτα προσλαβόντα τό, Φύσει δὲ οὐ πάντως μεῖζον, οὐδὲ Πατήρ, συναγαγεῖν, Τὸ μεῖζον οὐ πάντως μεῖζον, ἤ, Ὁ Πατὴρ οὐ πάντως Πατήρ», (σ. 360, PG 91, 1264).

ΠΕ΄. «Ἔστω δὲ καὶ ἐνεργείας, εἰ δοκεῖ, οὐδὲ οὕτως ἡμᾶς αἱρήσετε. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐνεργητικῶς ἂν εἴη τὸ ὁμοούσιον, εἰ καὶ ἄτοπος ἄλλως ἡ τῆς περὶ τοῦτο ἐνεργείας ὑπόληψις», (σ. 364, PG 91, 1265).

ΠϚ΄. Ἀπὸ τὸν β΄ Λόγο περὶ τοῦ Υἱοῦ, στό· «Θεὸς δὲ λέγοιτο ἂν οὐ τοῦ Λόγου, τοῦ ὁρωμένου δέ. Πῶς γὰρ εἴη τοῦ κυρίως Θεοῦ Θεός; Ὥσπερ καὶ ὁ Πατὴρ οὐ τοῦ ὁρωμένου, τοῦ Λόγου δέ. Καὶ γὰρ ἦν διπλοῦς, ὥστε τὸ μὲν κυρίως ἐπ' ἀμφοῖν, τὸ δὲ οὐ κυρίως· ἐναντίως δὲ ἐφ' ἡμῶν ἔχει. Ἡμῶν γὰρ κυρίως Θεὸς ὁ Θεός, οὐ κυρίως δὲ Πατήρ», (σ. 368, PG 91, 1268).

ΠΖ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Λαμβάνειν αὐτόν, δηλαδὴ τὸν Χριστόν, ζωὴν ἢ κρίσιν ἢ κληρονομίαν ἐθνῶν ἢ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς ἢ δόξαν ἢ μαθητάς, ἢ ὅσα λέγεται», καὶ τούτοις ἐπαγαγεῖν τὸν διδάσκαλον ὅτι, «Καὶ τοῦτο τῆς ἀνθρωπότητος», εἶτα προσεπαγαγεῖν· «Εἰ δὲ καὶ τῷ Θεῷ δοίης, οὐκ ἄτοπον. Οὐ γὰρ ἐπίκτητα δώσεις, ἀλλ' ὡς ἐξαρχῆς συνυπάρχοντα, καὶ λόγῳ φύσεως, ἀλλ' οὐ χάριτος», (σ. 372, PG 91, 1272).

ΠΗ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὡς γαρ ἀδύνατον εἶναι λέγομεν πονηρὸν εἶναι Θεόν, ἢ μὴ εἶναι», (σ. 374, PG 91, 1272).

ΠΘ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἔχεις τὰς τοῦ Υἱοῦ προσηγορίας, βάδιζε δι' αὐτῶν, ὅσαι ὑψηλαὶ θεϊκῶς, καὶ ὅσαι σωματικαί, συμπαθῶς, μᾶλλον δὲ ὅλον θεϊκῶς, ἵνα γένῃ θεὸς κάτωθεν, ἀνελθὼν διὰ τὸν κατελθόντα δι' ἡμᾶς ἄνωθεν», (σ. 376, PG 91, 1273).

Ϟ'. Τοῦ ἰδίου, ἀπὸ τὸν Λόγο στὰ Γενέθλια, στό· «Νόμοι φύσεως καταλύονται· πληρωθῆναι δεῖ τὸν ἄνω κόσμον. Χριστὸς κελεύει· μὴ ἀντιτείνωμεν», (σ. 378, PG 91, 1273).

ϞΑ'. Ἄλλη ἑρμηνεία γιὰ τὸ ἴδιο, (σ. 380, PG 91, 1276)

ϞΒ'. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὸ ἴδιο, (σ. 384, PG 91, 1280)

ϞΓ. Ἄλλη ἐξήγηση στό· «Πληρωθῆναι δεῖ τὸν ἄνω κόσμον», (σ. 386, PG 91, 1280)

ϞΔ'. Ἀπὸ τὸν Λόγο στό· «Παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, Υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ· τῷ γὰρ σταυρῷ συνεπαίρεται», (σ. 388, PG 91, 1281).

ϞΕ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὁ Λόγος παχύνεται», (σ. 394, PG 91, 1285).

Ϟς. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Οὐκ ἐκ τῶν κατ' αὐτόν, ἀλλ' ἐκ τῶν περὶ αὐτόν, ἄλλης ἐξ ἄλλου φαντασίας συλλεγομένης, εἰς ἕν τι τῆς ἀληθείας ἴνδαλμα», (σ. 396, PG 91, 1288).

ϞΖ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἤρκει τῇ ἀγαθότητι τοῦτο τὸ κινεῖσθαι μόνον τῇ ἑαυτῆς θεωρίᾳ, ἀλλ' ἔδει χεθῆναι τὸ ἀγαθὸν καὶ ὁδεῦσαι, ὡς πλέονα εἶναι τὰ εὐεργετούμενα», (σ. 398, PG 91, 1288).

ϞΗ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Δευτέραν κοινωνεῖ κοινωνίαν, πολὺ τῆς προτέρας παραδοξοτέραν», (σ. 400, PG 91, 1289).

ϞΘ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Νυνὶ δέ μοι δέξαι τὴν κύησιν καὶ προσκίρτησον, καὶ εἰ μὴ ὡς Ἰωάννης ἀπὸ γαστρός, ἀλλ' ὡς Δαβὶδ ἐπὶ τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ», (σ. 402, PG 91, 1289).

Ρ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἂν εἰς Αἴγυπτον φεύγῃ, προθύμως συμφυγαδεύθητι· καλὸν τῷ Χριστῷ συμφεύγειν διωκομένῳ. Ἂν ἐν Αἰγύπτῳ βραδύνῃ, κάλεσον αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, καλῶς ἐκεῖ προσκυνούμενον», (σ. 414, PG 91, 1297).

ΡΑ'. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν Λόγο στὰ Φῶτα, στό· «Εἴπερ ἀσεβεῖν αὐτοὺς ἔδει πάντως, καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ δόξης ἀποπεσεῖν, εἰς εἴδωλα κατενεχθέντας καὶ τέχνης ἔργα καὶ χειρῶν πλάσματα, μὴ ἄλλο τι κατ' αὐτῶν εὔξασθαι τοὺς νοῦν ἔχοντας, ἢ τοιαῦτα σεβασθῆναι καὶ οὕτω τιμῆσαι», (σ. 418, PG 91, 1301).

ΡΒ'. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Οὗ δὲ κάθαρσις, ἔλλαμψις, ἔλλαμψις δὲ πόθου πλήρωσις, τοῖς τῶν μεγίστων, ἢ τοῦ μεγίστου ἢ ὑπὲρ τὸ μέγα ἐφιεμένοις», (σ. 420, PG 91, 1301).

ΡΓ. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Καινοτομοῦνται φύσεις, καὶ Θεὸς ἄνθρωπος γίνεται», (σ. 424, PG 91, 1304).

ΡΔ'. Ἄλλη ἐξήγηση στὴν ἴδια ἀπορία, (σ. 438, PG 91, 1313).

****

Τόμος 14Ε
Χρόνος ἐκδόσεως 1993
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

1. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ ΑΠΟΡΙΕΣ ΡΕ' - ΡΟΘ'). (σ. 10-179, PG 91, 1316-1417).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

ΑΠΟΡΙΕΣ

ΡΕ΄. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν β΄ Λόγο στὸ Βάπτισμα, στό, «Τρισσὴν γέννησιν ἡμῖν οἶδεν ὁ λόγος, τὴν ἐκ σωμάτων, τὴν ἐκ βαπτίσματος, τὴν ἐξ ἀναστάσεως»· εἶτα ἐπειπόντος τούτοις τινὰ καὶ τὰς γεννήσεις ἑρμηνεύοντος, φῆσαι· «ταύτας δὲ τὰς γεννήσεις ἁπάσας παρ' ἑαυτοῦ τιμήσας ὁ ἐμὸς Χριστὸς φαίνεται, τὴν μὲν τῷ ἐμφυσήματι τῷ πρώτῳ καὶ ζωτικῷ, τὴν δὲ τῇ σαρκώσει καὶ τῷ βαπτίσματι ὅπερ αὐτὸς ἐβαπτίσατο, τὴν δὲ τῇ ἀναστάσει ἧς αὐτὸς ἀπήρξατο, ὡς ἐγέντο πρωτότοκος ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, οὕτω καὶ πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν γενέσθαι καταξιώσας», (σ. 10, PG 91, 1316).

Ρς. Ἐξήγηση στό· «Τριπλῆν γέννησιν ἡμῖν οἶδεν ὁ Λόγος», (σ. 16, PG 91, 1317).

ΡΖ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ θέμα, (σ. 20, PG 91, 1321).

• ΡΗ΄. Σύντομη ἐξήγηση πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν, ὅτι προϋπάρχουν ἢ συνϋπάρχουν οἱ ψυχὲς μὲ τὰ σώματα, (σ. 22, PG 91, 1321).

• ΡΘ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν ὅτι προϋπάρχουν τῶν σωμάτων οἱ ψυχές, (σ. 28, PG 91, 1325).

ΡΙ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν ὅτι προϋπάρχουν τῶν ψυχῶν τὰ σώματα, (σ. 42, PG 91, 1336).

ΡΙΑ΄. Περὶ τοῦ πῶς γίνεται καινοτομία ἐνῶ τὰ πράγματα ποὺ καινοτομοῦνται παραμένουν ἀμετάβλητα ὡς πρὸς τὴ φύση, (σ. 52, PG 91, 1341).

ΡΙΒ΄. Ὅτι κάθε φύση ἔχει τὸ τέλος της διαπαντὸς ἀνάλογα μὲ τὴν οὐσία της (σ. 56, PG 91, 1345).

ΡΙΓ΄. Γιατί ὁ διδάσκαλος ἕνωσε μὲ τὴ σάρκωση τὴ γέννηση ἀπὸ τὸ βάπτισμα, (σ. 58, PG 91, 1345).

ΡΙΔ΄. Τοῦ ἰδίου ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Τί φάρμακα ἐπιζητεῖς τὰ μηδὲν ὀνήσιμα; Τί κριτικὸν ἱδρῶτα, ἴσως παρεστῶτος τοῦ ἐξοδίου;», (σ. 64, PG 91, 1349).

ΡΙΕ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Οὐ γὰρ πολλάκις Χριστὸς φιλεῖ κλεπτόμενος, καὶ λίαν ἐστὶ φιλάνθρωπος», (σ. 66, PG 91, 1349).

ΡΙς΄. Ἀπὸ τὸν Λόγο στὸ Πάσχα, στό· «Γυμνὸν τῇ ἁπλότητι καὶ ζωῆς ἀτέχνῳ, καὶ δίχα παντὸς ἐπικαλύμματος καὶ προβλήματος. Τοιοῦτον γὰρ ἔπρεπεν εἶναι τὸν ἀπ' ἀρχῆς», (σ. 66, PG 91, 1352).

ΡΙΖ΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 70, PG 91, 1353).

ΡΙΗ΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 72, PG 91, 1356).

ΡΙΘ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἐνιαύσιον δέ, ὡς ἥλιον δικαιοσύνης, ἢ ἐκεῖθεν ὁρμώμενον, ἢ τῷ ὁρωμένῳ περιγραπτόν», (σ. 74, PG 91, 1356).

ΡΚ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ μάλιστα κατ' οἶκον ἕκαστον ἐπιζητεῖται τὸ πρόβατον», (σ. 78, PG 91, 1357).

ΡΚΑ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ὅσον μὲν σαρκῶδες τοῦ λόγου καὶ τρόφιμον, μετὰ τῶν ἐνδοσθίων καὶ τῶν κρυφίων τοῦ νοῦ βρωθήσεται καὶ εἰς πέψιν πνευματικὴν ἀναδοθήσεται», (σ. 82, PG 91, 1361)

ΡΚΒ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Νεκρώσας τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὴν ζώνην Ἰωάννου μιμούμενος, τοῦ ἐρημικοῦ καὶ προδρόμου καὶ μεγάλου τῆς ἀληθείας κήρυκος», (σ. 90, PG 91, 1365)

ΡΚΓ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Καὶ εἴ τις μαθητὴς ἐπὶ τὸ Εὐαγγέλιον πέμ-

πεται, φιλοσόφως καὶ ἀπερίττως· ὃν δεῖ πρὸς τῷ ἀχάλκῳ καὶ ἀράβδῳ καὶ μονοχίτωνι, ἔτι καὶ γυμνοποδεῖν, ἵνα φανῶσιν οἱ πόδες ὡραῖοι τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην», (σ. 92, PG 91, 1368).

ΡΚΔ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 94, PG 91, 1368).

ΡΚΕ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Εἰ μέν τις εἶ Ραχὴλ ἢ Λεία, ψυχὴ πατριαρχικὴ καὶ μεγάλη, καὶ τὰ εἴδωλα κλέψον ἅπερ ἂν εὕρῃς τοῦ σοῦ πατρός, οὐχ ἵνα φυλάξῃς, ἀλλ' ἵνα ἀφανίσῃς· εἰ δὲ Ἰσραηλίτης σοφός, πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας μετένεγκαι», (σ. 96, PG 91, 1369).

ΡΚϚ. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἂν Σίμων ἦς Κυρηναῖος, τὸν σταυρὸν ἆρον καὶ ἀκολούθησον», (σ. 100, PG 91, 1372).

ΡΚΖ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἐὰν συσταυρωθῇς ὡς λῃστής, ὡς εὐγνώμων τὸν Θεὸν γνώρισον», (σ. 100, PG 91, 1372).

ΡΚΗ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 102, PG 91, 1373).

ΡΚΘ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 104, PG 91, 1373).

ΡΛ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 104, PG 91, 1373).

ΡΛΑ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Κἂν Ἰωσὴφ ἦς ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, αἴτησαι τὸ σῶμα παρὰ τοῦ σταυροῦντος», (σ. 106, PG 91, 1376).

ΡΛΒ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 108, PG 91, 1377).

ΡΛΓ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 110, PG 91, 1377).

ΡΛΔ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Κἂν Νικόδημος ἦς ὁ νυκτερινὸς θεοσεβής, μύροις αὐτὸν ἐνταφίασον», (σ. 110, PG 91, 1377).

ΡΛΕ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Κἂν Μαρία τις ἦς, κἂν ἡ ἄλλη Μαρία, κἂν Σαλώμη, κἂν Ἰωάννα, δάκρυσον ὄρθρία. Ἴδε πρώτη τὸν λίθον ἠρμένον, τυχὸν δὲ καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ Ἰησοῦν αὐτόν», (σ. 110, PG 91, 1377).

ΡΛϚ. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τοὺς ἀγγέλους, (σ. 112, PG 91, 1380).

ΡΛΖ΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τοὺς ἴδιους, (σ. 114, PG 91,).

ΡΛΗ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Γενοῦ Πέτρος ἢ Ἰωάννης· ἐπὶ τὸν τάφον ἐπείχθητι, ἀντιτρέχων, συντρέχων, τὴν καλὴν ἅμιλλαν ἁμιλλώμενος», (σ. 114, PG 91,)1380.

ΡΛΘ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 116, PG 91, 1381).

ΡΜ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Κἂν ὡς Θωμᾶς ἀπολειφθῇς τῶν μαθητῶν οἷς Χριστὸς ἐμφανίζεται, ὅταν ἴδῃς μὴ ἀπιστήσῃς. Κἂν ἀπιστήσῃς, τοῖς λέγουσι πίστευσον. Εἰ δὲ μὴ τούτοις, τοῖς τύποις τῶν ἥλων πιστώθητι», (σ. 116, PG 91, 1381).

ΡΑ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 118, PG 91, 1381)

ΡΜΒ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἂν εἰς ᾅδου κατίῃ, συγκάτελθε. Γνῶθι καὶ τὰ ἐκεῖ τοῦ Θεοῦ μυστήρια τίς ὁ λόγος τῆς διπλῆς καταβάσεως», (σ. 120, PG 91, 1384)

ΡΜΓ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 120, PG 91, 1384)

ΡΜΔ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Κἂν εἰς οὐρανοὺς ἀνίῃ, συνάνελθε. Γενοῦ μετὰ τῶν παραπεμπτόντων ἀγγέλων ἢ τῶν δεχομένων· ἀρθῆναι ταῖς πύλαις διακέλευσαι», (σ. 122, PG 91, 1384).

ΡΜΕ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 122, PG 91, 1384).

ΡΜϚ. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 124, PG 91, 1384).

ΡΜΖ΄. Ἀπὸ τὸν Λόγο στὴν Καινὴ Κυριακή, στό· «Ἐγκαινίζεται δὲ ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ λίαν πολυτελῶς, ἣν Θεὸς παρέδειξε καὶ Βεσελεὴλ ἐτελείωσε καὶ Μωϋσῆς ἐπήξατο», (σ. 124, PG 91, 1385).

ΡΜΗ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 126, PG 91, 1385).

ΡΜΘ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἐγκαινίζεται δὲ ἡ βασιλεία Δαβίδ, καὶ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ χριομένου τὸ πρότερον καὶ ἀναγορευομένου τὸ δεύτερον», (σ. 126, PG 91, 1388).

ΡΝ΄. Στὸν παρόντα Λόγο κάποιοι ἀποροῦν λέγοντας· Γιατί τέλος πάντων ὁ διδάσκαλος λέγοντας ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως ὑπερβαίνει ὅλες τὶς ἑορτὲς τῆς γῆς, ὄχι τὶς ἀνθρώπινες μόνο καὶ ποὺ προέρχονται ἀπὸ γήϊνα καὶ τιποτένια, ἀλλὰ καὶ τὶς ἑορτὲς τοῦ Χριστοῦ ποὺ ἑορτάζονται στὸ ὄνομά του, σὰ νὰ λησμόνησε τὴν ἀπόφασή του, θέτει πάνω ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἡμέρα τῶν ἐγκαινίων, λέγοντας, «Ὑψηλῆς ὑψηλοτέρα καὶ θαυμασίας θαυμασιοτέρα», ὥστε ἀπὸ αὐτὸ νὰ νομισθεῖ ὅτι ὁ διδάσκαλος ἀντιφάσκει πρὸς τὸν ἑαυτό του, (σ. 128, PG 91,1388).

ΡΝΑ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 130, PG 91, 1389).

ΡΝΒ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 130, PG 91, 1389).

ΡΝΓ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Μισῶ καὶ τὴν δι' ἀέρος συνήθειαν», (σ. 132, PG 91, 1389).

ΡΝΔ΄. Ἀπὸ τὸν Λόγο στὴν ἁγία Πεντηκοστή, στό· «Μιᾶς δεούσης ἡμέρας, ἣν ἐκ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος προσειλήφαμεν, ὀγδόην τε οὖσαν τὴν αὐτὴν καὶ πρώτην, μᾶλλον δὲ μίαν καὶ ἀκατάλυτον. Δεῖ γὰρ ἐκεῖσε καταλῆξαι τὸν ἐνταῦθα σαββατισμὸν τῶν ψυχῶν», (σ. 132, PG 91, 1389).

ΡΝΕ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 136, PG 91, 1393).

ΡΝϚ. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 138, PG 91, 1393).

ΡΝΖ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, πῶς παίρνοντας ὁ διδάσκαλος τό, «δισσώσατε καὶ τρισσώσατε», στὸ μυστήριο περὶ τῆς ἑβδόμης λέγει· «Ὡς δὲ καὶ τὴν ἑβδόμην ἀναστροφὴν Ἠλίου τοῦ προφήτου τῷ τῆς Σαραφθίας υἱῷ τὸ ζῆν ἐμπνεύσασαν, καὶ τοῦ αὐτοῦ τὴν ἰσάριθμον κατὰ τῶν σχιδάκων ἐπίκλυσιν», (σ. 138, PG 91, 1393).

ΡΝΗ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 140, PG 91, 1396).

ΡΝΘ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Ἰησοῦς δὲ αὐτὸς ἡ καθαρὰ τελειότης, οἶδε μὲν τρέφειν ἐν ἐρημίᾳ καὶ πέντε ἄρτοις πεντακισχιλίους, οἶδε δὲ πάλιν καὶ ἑπτὰ τετρακισχιλίους· καὶ τὰ τοῦ κόρου λείψανα ἐκεῖ μὲν δώδεκα κόφινοι, ἐνταῦθα δὲ σπυρίδες ζ΄. Οὐθέτερον ἀλόγως, οἶμαι, οὐδὲ ἀναξίως τοῦ Πνεύματος», (σ. 140, PG 91, 1396).

ΡΞ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὸν ιβ΄ ἀριθμό, (σ. 142, PG 91, 1396).

ΡΞΑ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 144, PG 91, 1397)

ΡΞΒ΄. Ἄλλη ἐξήγηση, (σ. 144, PG 91, 1397)

ΡΞΓ΄. Ἄλλη ἐξήγηση, (σ. 146, PG 91, 1397)

ΡΞΔ΄. Ἄλλη ἐξήγηση, (σ. 146, PG 91, 1397).

ΡΞΕ΄. Ἄλλη ἐξήγηση (σ. 146, PG 91, 1400).

ΡΞϚ. Ἄλλη ἐξήγηση (σ. 148, PG 91,

1400).
ΡΞΖ΄. Ἄλλη ἐξήγηση (σ. 150, PG 91, 1400).
ΡΞΗ΄. Ἐξήγηση γιὰ τὰ κοφίνια, (σ. 152, PG 91, 1401).
ΡΞΘ΄. Ἐξήγηση γιὰ τοὺς ζ΄ ἄρτους (σ. 152, PG 91, 1401).
ΡΟ΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὶς τρεῖς ἡμέρες, (σ. 154, PG 91, 1401).
ΡΟΑ΄. Ἐξήγηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεσσάρων χιλιάδων ἀνδρῶν, (σ. 154, PG 91,).
ΡΟΒ΄. Ἄλλη ἐξήγηση γιὰ τὸν ζ΄ ἀριθμό, (σ. 156, PG 91, 1404).
ΡΟΓ΄. Ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο, στό· «Καὶ ἔστι διαφορὰ χαρισμάτων, ἄλλου δεομένη χαρίσματος πρὸς διάκρισιν τοῦ βελτίονος», (σ. 156, PG 91, 1404).
ΡΟΔ΄. Ἀπὸ τὸν Λόγο πρὸς τὸν φιλόσοφο Ἥρωνα, στὸ λεγόμενο· «Συμβάματα καὶ παρασυμβάματα», (σ. 160, PG 91, 1405).
ΡΟΕ΄. Ἀπὸ τὸν ἐπιτάφιο στὸν ἅγιο Βασίλειο, στὸ λεγόμενο· «Ἐπ' οὐδενὸς οὖν τῶν ἁπάντων οὐκ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ οὐχὶ τῶν ἁπάντων», (σ. 160, PG 91, 1405).
ΡΟϚ΄. Ἀπὸ τὰ ἔπη, στὸ λεγόμενο· «Παίζει γὰρ λόγος αἰπὺς ἐν εἴδεσι παντοδαποῖσι, κρίνας, ὡς ἐθέλοι, κόσμον ὅλον ἔνθα καὶ ἔνθα», (σ. 162, PG 91, 1408).
ΡΟΖ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 168, PG 91, 1412).
ΡΟΗ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 174, PG 91, 1416).
ΡΟΘ΄. Ἄλλη ἐξήγηση στὸ ἴδιο λεγόμενο, (σ. 176, PG 91, 1416).

2. ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 182).
Α΄. **Σχόλια εἰς τὸ Περὶ οὐρανίου ἱεραρχίας εἰς τὰ Κεφάλαια Α΄.-ΙΕ΄,** (σ. 198-329, PG 4, 29).
Β΄. **Περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, εἰς τὰ κεφάλαια Α΄.-Ζ΄,** (σ. 332-435, PG 4, 114).

****

Τόμος 14ς
Χρόνος ἐκδόσεως 1993
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

1. **Εἰς τὸ Περὶ θείων ὀνομάτων, εἰς τὰ κεφάλαια Α΄.-ΙΓ΄,** (σ. 14-381, PG 4, 185-416).
2. **Εἰς τὸ Περὶ μυστικῆς θεολογίας, εἰς τὰ κεφάλαια Α΄.-Ε΄,** (σ. 383-411, PG 4, 416-432).

****

Τόμος 15Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10)
1. **ΠΡΟΣ ΜΑΡΙΝΟΝ ΤΟΝ ΟΣΙΩΤΑΤΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ** (Περὶ τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς καὶ τῶν δύο θελήσεων τοῦ Χριστοῦ) (σ. 10, PG 91, 9-37).
2. **ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ, ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΛΗΜΑΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ, ΚΕΦΑΛΙΟΝ Ν'** (Περὶ τῆς ἑνώσεως τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ), (σ. 50, PG 91, 40-45).

3. **ΕΚ ΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ'** (Ὅτι δύο θελήματα λέγοντες οἱ Πατέρες ἐπὶ Χριστοῦ, τοὺς φυσικοὺς νόμους, οὐ τὰς γνώμας ἐσήμαναν), (σ. 58, PG 91, 45-56).
4. **ΠΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ** (Ὅτι ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἴδια κατ' οὐσία καὶ ἀπαράλλακτη μὲ τὴ δική μας, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἔχοντας ληφθεῖ ἀπὸ τὴ δική μας μὲ τὴν ἄρρητη πρόσληψή του ἀπὸ τὰ ἄχραντα αἵματα τῆς πάναγνης Θεομήτορος, μὲ τὴν ὁποία ἑνώθηκε ὁ Λόγος καὶ ἔγινε σάρκα, χωρὶς νὰ παύσει νὰ εἶναι κατ' οὐσίαν τέλειος Θεός), (σ. 74, PG 91, 56-6).
5. **ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΛΕΓΟΝΤΑΣ ΜΙΑΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΡΗ ΛΕΓΕΙΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΝ** (Ἀπαντήσεις στὰ τρία μονοθελητικὰ ἐπιχειρήματα, ὅτι εἶναι μία ἡ ἐνέργεια τοῦ Χριστοῦ), (σ. 82, PG 91, 64-65).
6. **ΠΕΡΙ ΤΟΥ, «ΠΑΤΕΡ, ΕΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΠΑΡΕΛΘΕΤΩ ΑΠ' ΕΜΟΥ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ»** (Μὲ περιεχόμενο ἀντιμονοθελητικό), (σ. 84, PG 91, 65-69).
7. **ΤΟΜΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΣ, ΠΡΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ** (Περὶ τῶν δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Χριστοῦ), (σ. 92, PG 91, 69-89).
8. **ΙΣΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΝΙΚΑΝΔΡΟΝ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ** (Περὶ τῶν δύο ἐνεργειῶν τοῦ Χριστοῦ), (σ. 120, PG 91, 89-112).
9. **ΤΟΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΙΚΕΛΩΝ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΝ ΝΗΣΟΝ ΠΑΡΟΙΚΟΥΣΑΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΑΣΙΝ, ΗΓΟΥΜΕΝΟΙΣ ΤΕ ΚΑΙ ΜΟΝΑΖΟΥΣΙ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙΣ ΛΑΟΙΣ** (Ἀπολογία του γιὰ τὸ ὅτι τάχα ὁμολογοῦσε τρεῖς θελήσεις καὶ ἐνέργειες, μία γιὰ κάθε μία φύση, καὶ μία γιὰ τὸ ἑνιαῖο πρόσωπο), (σ. 150, PG 91, 112-132).
10. **ΙΣΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ ΚΥΠΡΟΥ** (Περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἀναμαρτησίας τοῦ Κυρίου), (σ. 178, PG 91, 133-137).
11. **ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΝ ΡΩΜῌ ΓΡΑΦΕΙΣΗΣ** (Πολεμεῖ ἐκείνους ποὺ ἐπιχειροῦσαν νὰ καταλύσουν τὸ μέγα μυστήριο τῆς ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς θρησκείας), (σ. 186, PG 91, 137-140).
12. **ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΦΥΣΕΩΝ** (Ὅπως δηλώνει καὶ ὁ τίτλος, ἀναφέρεται στὶς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ), (σ. 188, PG 91, 145-149).
13. **ΟΡΟΙ (ΟΡΙΣΜΟΙ) ΔΙΑΦΟΡΟΙ** (ἀναφερόμενοι στὴν Τριαδολογία καὶ στὴ Χριστολογία), (σ. 194, PG 91, 149-153).
14. **ΤΟΜΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΣ** (Πολεμικὴ κατὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀπὸ τὴν Ρώμη Ἡρακλείου), (σ. 200, PG 91, 153-184).
15. **ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΘΕΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ** (Ὡς δηλώνει ὁ τίτλος), (σ. 242, PG 91, 184-212).
16. **ΠΕΡΙ ΟΡΩΝ ΔΙΑΣΤΟΛΩΝ** (Περὶ διαστολῆς, ἤτοι διακρίσεως, τῶν ὄντων κατὰ διαίρεση ἢ ἀναίρεση), (σ. 280, PG 91, 212-213).
17. **ΟΡΟΙ ΕΝΩΣΕΩΝ** (Ἤτοι ὁρισμοὶ ἑνώσεως κατ' οὐσία, καθ' ὑπόσταση, κατὰ σχέση, κατὰ παράθεση, κατὰ ἀνάμιξη, κατὰ σύγχυση κτλ), (σ. 282, PG 91, 213).
18. **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΟΝΟΘΕΛΗΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ, ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΜΑΞΙΜΟΝ**

(Περὶ ἄγνοιας ἢ μὴ τοῦ Χριστοῦ, καὶ φυσικῶν θελημάτων αὐτοῦ), (σ. 284, PG 91, 216).

19. **ΠΡΟΣ ΜΑΡΙΝΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ** (Ἐπίλυση τῶν προηγουμένων ἀποριῶν τοῦ διακόνου καὶ ρήτορα Θεοδώρου), (σ. 288, PG 91, 217).

20. **ΤΟΜΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ** (Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἑρμηνεύεται ὀρθόδοξα ἡ πρὸς τὸν Σέργιο ἐπιστολὴ τοῦ πάπα Ὀνωρίου), (σ. 302, PG 91, 228).

21. **ΠΕΡΙ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ, ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡῼ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡῼ Τῼ ΕΝ ΜΑΖΑΡΙῼ** (Περὶ αὐτῶν ποὺ δηλώνονται καὶ ἀπὸ τὸν τίτλο), (σ. 328, PG 91, 245).

22. **ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΕΩΣ, ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ** (Πλαισιώνεται ἀπὸ συλλογὴ πατερικῶν χωρίων), (σ. 348, PG 91, 260).

23. **ΟΤΙ ΑΔΥΝΑΤΟΝ ΕΝ ΘΕΛΗΜΑ ΛΕΓΕΙΝ ΕΠΙ ΧΡΙΣΤΟΥ** (Περὶ τῶν δύο θελημάτων τοῦ Χριστοῦ), (σ. 356, PG 91, 268).

24. **ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ι' ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΘΕΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ** (Ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ὀρθοδόξους), (σ. 364, PG 91, 269).

25. **ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΑΥΤῼ ΠΑΡΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΜΕΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ** (Πρόκειται γιὰ φιλοσοφικὴ καὶ θεολογικὴ ἑρμηνεία τριαδολογικῶν καὶ χριστολογικῶν ὅρων. Πλαισιώνεται ἀπὸ πατερικὸ ἀνθολόγιο, ὅπως παρατίθεται παρακάτω), (σ. 370-377, PG 91, 276).

   1. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΛΟΥΓΔΟΥΝΟΥ (σ. 372, PG 91, 276).
   2. ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΕΩΣ (σ. 372, PG 91,276).
   3. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (σ. 372, PG 91, 277).
   4. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ (σ. 372, PG 91, 277).
   5. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (σ. 374, PG 91, 277).
   6. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ (σ. 374, PG 91, 277).
   7. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΦΩΤΙΚΗΣ (σ. 374, PG 91, 277).
   8. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ (σ. 374, PG 91, 277).
   9. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΜΕΣΙΟΥ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΕΜΕΣΗΣ (σ. 374, PG 91,277).
   10. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ (σ. 376, PG 91, 280).

26. **ΟΡΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ** (πρόκειται γιὰ πατερικὸ ἀνθολόγιο, ὅπως παρατίθεται στὴ συνέχεια), (σ. 378-386, PG 91, 280).

   1. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΣΤΟΥΤΙΝΟΥ, ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΟΣ (σ. 378, PG 91, 280).
   2. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (σ. 380, PG 91, 280).
   3. ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ (σ. 380, PG 91, 280).
   4. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (σ. 380, PG 91, 281).
   5. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ (σ. 382, PG 91, 281).
   6. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (σ. 382, PG 91,281).
   7. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ (σ. 384, PG 91, 284).
   8. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ (σ. 384, PG 91, 284).

9. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ (σ. 386, PG 91, 285).
10. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (σ. 386, PG 91, 285).

****

Τόμος 15Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ
Α'. **Λόγος παραινετικὸς ἐν εἴδει ἐπιστολῆς πρὸς τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ κύριον Γεώργιον, τὸν πανεύφημον ἔπαρχον Ἀφρικῆς.** (Εἶναι πάρα πολὺ διδακτικὸς πρὸς βασιλεῖς, πρὸς ἄρχοντες, πρὸς δικαστές, καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἀξιωματούχους), (σ. 10-51, PG 91, 364-392).
Β'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον,** Περὶ ἀγάπης, (σ. 52-75, PG 91, 392-408).
Γ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** γιὰ ἔλεος καὶ βοήθεια, (σ. 76-81, PG 91, 408-412).
Δ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** Περὶ τῆς κατὰ Θεὸν λύπης (σ. 82-93, PG 91, 413-420).
Ε'. **Πρὸς Κωνσταντῖνον (ἐγγονὸν Ἡρακλείου,** προτροπὴ πρὸς τήρηση τῶν ἐντολῶν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ὄχι ἀκροατές, ἀλλὰ ποιητὲς τοῦ νόμου καὶ τῶν ἐντολῶν), (σ. 94-99, PG 91, 420-424).
ϛ'. **Πρὸς τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κυζίκου Ἰωάννην·** Περὶ τοῦ ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀσώματη, (σ. 100-113, PG 91, 424).
Ζ'. **Πρὸς Ἰωάννην πρεσβύτερον·** Περὶ τοῦ ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἔχει ἡ ψυχὴ τὴ νοερὴ ἐνέργεια, καὶ δὲν χάνει καμμιὰ φυσική της δύναμη (σ. 114-123, PG 91, 433-440).
Η'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** Περὶ σαρκικοῦ καὶ πνευματικοῦ πόθου (σ. 124-131, PG 91, 440-445).
Θ'. **Πρὸς Θαλάσσιον,** πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον· περὶ καρτερίας καὶ τῆς κατὰ Θεὸν λύπης, (σ. 132-137, PG 91, 445-449).
Ι'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον·** περὶ ἀγαθοῦ βασιλέως, (σ. 138-143, PG 91, 449-453).
ΙΑ'. **Πρὸς ἡγουμένην,** Περὶ ἀσκητρίας ἐξελθούσης τῆς μονῆς καὶ μετανοησάσης (σ. 144-153, PG 91, 453-457).
ΙΒ'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον,** Περὶ τῶν ὀρθῶν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ δογμάτων καὶ κατὰ Σευήρου τοῦ αἱρετικοῦ (σ. 154-227, PG 91, 460-509).
ΙΓ'. **Πρὸς Πέτρον Ἰλλούστριον,** Λόγος ἐπίτομος κατὰ τῶν Σευήρου δογμάτων (σ. 228-263, PG 91, 509-533).
ΙΔ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** Ἐπιστολὴ συστατικὴ μαζὶ μὲ θεολογία, (σ. 264-279, PG 91, 533-544).
ΙΕ'. **Πρὸς Κοσμᾶν,** τὸν θεοφιλέστατον διάκονον Ἀλεξανδρείας, Περὶ κοινοῦ καὶ ἰδίου, δηλαδὴ οὐσίας καὶ ὑποστάσεως, (σ. 280-327, PG 91, 544-576).
Ιϛ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν·** περὶ συκοφαντίας καὶ λυτρώσεως μὲ θεία βοήθεια, (σ. 328-333, PG 91, 576-580).
ΙΖ'. **Πρὸς Ἰουλιανὸν Σχολαστικὸν Ἀλεξανδρέα,** Περὶ τοῦ κατὰ τὴν σάρκωση τοῦ Κυρίου ἐκκλησιαστικοῦ δόγματος (σ. 334-341, PG 91, 580-584).
ΙΗ'. **Τοῦ αὐτοῦ,** ἐκπροσώπου Γεωργίου τοῦ πανευφήμου ἐπάρχου Ἀφρικῆς, Πρὸς Ἀσκήτριες ποὺ ἀπομακρύνθη-

καν ἀπὸ τὴν καθολικὴ Ἐκκλησία στὴν Ἀλεξάνδρεια, (σ. 342-351, PG 91, 584-589).

ΙΘ'. **Πρὸς Πύρρον τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον·** περὶ τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, (σ. 352-361, PG 91, 589-596).

Κ'. **Πρὸς Μαρῖνον μονάζοντα** (περὶ φόβου Θεοῦ καὶ ὑπομονῆς), (σ. 362-371, PG 91, 597-604).

ΚΑ'. **Πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Κυδωνίας τῆς Κρήτης,** περὶ τῆς θείας οἰκονομίας, (σ. 372-375, PG 91, 604).

ΚΒ'. **Πρὸς Αὐξέντιον**, φιλική, (σ. 376-377, PG 91, 605).

ΚΓ'. **Πρὸς Στέφανον πρεσβύτερον,** φιλική, (σ. 378-379, PG 91, 605).

ΚΔ'. **Πρὸς Κωνσταντῖνον Σακελλάριον,** περὶ εἰρήνης, (σ. 380-387, PG 91, 608-612).

ΚΕ'. **Πρὸς Κόνωνα πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον,** Περὶ ἀγάπης, (σ. 388-391, PG 91, 613).

Κϛ'. **Πρὸς Θαλάσσιον πρεσβύτερον,** ποὺ ἐρώτησε, πῶς κάποιοι ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν, σὲ ἀναμενόμενη θεήλατη ὀργή, προσφέροντας θυσία τέκνα καὶ συγγενεῖς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ὑπηκόων τους, κατέπαυαν τὴν ὀργή, καθὼς ἱστοροῦν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους, (σ. 392-395, PG 91, 616).

ΚΖ'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον,** (περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ κόσμου καὶ τῆς κατὰ Θεὸν ἀγάπης), (σ. 396-401, PG 91, 617).

ΚΗ'. **Πρὸς Κυρισίκιον ἐπίσκοπον,** (περὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἀρχιερωσύνης) (σ.402-403 , PG 91, 620).

ΚΘ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (περὶ τοῦ ἰδίου θέματος), (σ. 404-405, PG 91, 621).

Λ'. **Πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον Κυζίκου,** (περὶ τῶν ἀρχιερατικῶν καθηκόντων), (σ. 406-408, PG 91, 624-625).

ΛΑ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (παρακλητική, καὶ ὑπόμνηση ὅτι τέλος τῆς ἀληθινῆς ἱερωσύνης εἶναι νὰ θεοποιεῖται ἡ ἴδια καὶ νὰ θεοποιεῖ, μὲ τὴν ἀληθινὴ γνώση, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εἰρήνη), (σ. 408-411, PG 91, 624-625).

ΛΒ'. **Πρὸς ἀββᾶν Πολυχρόνιον,** (Γιὰ ἐνάρετη πολιτεία) (σ. 412-413, PG 91, 625).

ΛΓ'.-ΛΘ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (περὶ ὑπομονῆς καὶ ἀπάθειας), (σ. 412-414, PG 91, 628-633).

ΛΔ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (περὶ ἀπάθειας καὶ ἀποφυγῆς τοῦ θυμοῦ καὶ τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν), (σ. 414-416, PG 91, 628).

ΛΕ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (περὶ ὑπομονῆς στὶς θλίψεις γιὰ χάρη τῆς ἀρετῆς, πρὸς ἀπόλαυση τῆς αἰώνιας ἀνάπαυσης), (σ. 416-417, PG 91, 629).

Λϛ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (αἴτηση πρὸς παροχὴ τροφῆς πρὸς τοὺς μαθητὲς ὄχι μόνο τῆς φυσικῆς θεωρίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ συνεκτικοῦ λόγου τῶν ἀρετῶν, τοῦ λόγου τῆς ἀλάθευτης καὶ θεοποιητικῆς γνώσεως), (σ. 418-419, PG 91, 629).

ΛΖ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (εὐχαριστηριακὴ καὶ παρακλητική), (σ. 418-420, PG 91, 632).

ΛΗ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (εὐχαριστηριακὴ καὶ παρακλητική), (σ. 420-422, PG 91, 632).

ΛΘ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (παρακλητικὴ πρὸς αὔξηση ἐκ μέρους του τῆς πνευματικῆς τροφῆς), (σ. 422-423, PG 91, 633).

Μ'. **Πρὸς Θαλάσσιον πρασβύτερον καὶ ἡγούμενον,** (πνευματική), (σ. 424-426, PG 91, 633-637).
ΜΑ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (πνευματική), (σ. 426-427, PG 91, 636).
ΜΒ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (πνευματική), (σ. 426-429, PG 91, 636).
ΜΓ'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον,** (περὶ εἰρήνης), (σ. 430-437, PG 91, 637-641).
ΜΔ'. **Πρὸς Ἰωάννην Κουβικουλάριον,** (παρακλητικὴ καὶ περὶ ἀγάπης), (σ. 438-445, PG 91, 641).
ΜΕ'. **Πρὸς τὸν αὐτόν,** (συστατικὴ καὶ περὶ ἀγάπης), (σ. 446-449, PG 91, 648).
Μς'. **Πρὸς Ἀναστάσιον μονάζοντα** (δογματική), (σ. 450-453, PG 90, 132).

****

Τόμος 15Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ-ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΑ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΒΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ.12-335).

1. **ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΑΥΤΟΥ ΕΞΟΡΙΑ, ΗΤΟΙ ΕΝ ΒΙΖΥΗ, ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑΛΕΧΘΕΝΤΑ** (Περὶ προγνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ προορισμοῦ τῶν ἀνθρώπων, περὶ τῶν δύο θελήσεων-θελημάτων τοῦ Χριστοῦ, τοῦ θείου-καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου, καὶ τῶν ἀντιστοίχων δύο ἐνεργειῶν αὐτοῦ. Ὁ Χριστὸς ἔχει δύο φύσεις, ἄρα καὶ δύο φυσικὲς θελήσεις καὶ ἐνέργειες. Ἐπίσης ἐκτίθενται τὰ ὅσα διαδραματίσθηκαν στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου τοῦ ἀπέκοψαν τὴ γλώσσα καὶ τὸ δεξὶ χέρι γιὰ νὰ μὴ μπορεῖ να ὁμιλεῖ καὶ νὰ γράφει), (σ. 12-67, PG 90, 136-172).
2. **ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ ΑΒΒΑ ΜΑΞΙΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ, ΕΠΙ ΣΕΚΡΕΤΟΥ.** (Ἡ συζήτηση γίνεται στὴ γραμματεία τοῦ παλατιοῦ, ὅπου ὁ Μάξιμος ἀνατρέπει τὶς κατηγορίες τῶν ψευδομαρτύρων καὶ παρουσία ὅλων ἀναθεματίζει τὸν Ὠριγένη καὶ τὰ διδάγματά του. Συζήτηση περὶ τῶν θελήσεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Χριστοῦ. Νέοι ψευδοκατήγοροί του, καὶ ἐξορία του στὴ Βιζύη, ἐνῶ τοῦ μαθητῆ του Ἀναστασίου στὴν Πέρβερη), (σ. 70-109, PG 90, 109-129).
3. **ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΥΡΡΟ.** (Συζήτηση μεγάλης ἀξίας μεταξὺ τῶν Μαξίμου καὶ τοῦ Πύρρου παρουσία πολλῶν ἄλλων περὶ τῶν δύο θελήσεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Χριστοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πεισθεῖ ὁ Πύρρος ἀπὸ τὴν ὅλη ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἁγίου Μαξίμου καὶ καταδικάζοντας τὰ δόγματα τῆς ἀσεβοῦς Ἐκθέσεως, ἑνώθηκε μὲ τὴν ὀρθόδοξη ὁμολογία του μὲ τὴν ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία), (σ. 112-201, PG 91, 288-353).
4. **ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.** (Ἀποδεικνύεται ἡ ὕπαρξη τῆς ψυχῆς, τῆς ψυχῆς ποὺ παρέχει τὴ ζωὴ στὸ σῶμα, καὶ ὄντας αὐτὸ οὐσία, εἶναι καὶ αὐτὴ οὐσία, ἀλλ' ἀσώματη, μὴ ἔχοντας ὄγκο, καὶ ὡς ἀσώματη εἶναι ἁπλῆ, καὶ ὡς ἁπλῆ καὶ ἀσύνθετη καὶ ἀδιάλυτη, εἶναι καὶ

ἀθάνατη, καὶ ἔχοντας βρεῖ καὶ τὶς τέχνες, εἶναι καὶ λογική), (σ. 204-215, PG 91, 353-361).

5. **ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ ΤΟΥ «ΠΑΤΕΡ ΗΜΩΝ», ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΝ** (Ὅτι σκοπὸς τῆς Προσευχῆς εἶναι ἡ θεολογία, ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ χάρη, ἡ ἰσοτιμία μὲ τοὺς ἀγγέλους, ἡ μετοχὴ τῆς αἰώνιας ζωῆς, ἡ ἀποκατάσταση τῆς φύσεως συμφιλιωμένη μὲ τὸν ἑαυτό της χωρὶς τὰ πάθη, ἡ κατάργηση τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ ἡ καθαίρεση τῆς τυραννικῆς ἐξουσίας τοῦ πονηροῦ), (σ. 218-271, PG 90, 872-909).

6. **Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ Η ΑΘΛΗΣΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ** (Χωρὶς νὰ ἐξιστοροῦνται ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μᾶς δίνεται μία εἰκόνα τῆς μεγάλης αὐτῆς πατερικῆς φυσιογνωμίας, ποὺ ἀντιτάχθηκε σὲ ἄρχοντες τῆς πολιτείας καὶ προκαθήμενους τῆς τότε σαλευόμενης ἀπὸ τὸν Μονοθελητισμὸ Ἐκκλησίας, καταφέροντας μιὰ γιὰ πάντα τὸ θανάσιμο πλῆγμα ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ πολυκέφαλου θηρίου), (σ. 274-335, PG 90, 60-109).

****

Τόμος 15Δ
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

1. **ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ** (PG 90, 1177-1392).

Σὲ πέντε ἑκατοντάδες
(Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας)

1. **Ἑκατοντάδα Α'** (σ.14-74, PG 90, 1177-1221).
2. **Ἑκατοντάδα Β'** (σ. 76-129, PG 90, 1221-1260).
3. **Ἑκατοντάδα Γ'** (σ. 130-193, PG 90, 1260-1304).
4. **Ἑκατοντάδα Δ'** (σ. 194-257, PG 90, 1304-1348).
5. **Ἑκατοντάδα Ε'** (σ. 258-319, PG 90, 1348-1392).

2. **ΑΛΛΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΨΥΧΩΦΕΛΗ ΣΜΓ'**, (σ. 320-405, PG 90, 1401-1461).

3. **ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ** (σ. 408-479, PG 4, 527).

****

Τόμος 15Ε
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

1. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ
ΗΤΟΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΘΥΡΑΘΕΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

Χάριν παράσχου, Χριστέ, τοῖς ἐμοῖς πόνοις.

Τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· Πῶς χρὴ ἀναγινώσκειν, ἢ ἀναγινώσκοντι προσέχειν, (σ. 10-11, PG 91, 721).

ΛΟΓΟΙ

Α'. Περὶ βίου ἀρετῆς καὶ κακίας (σ. 12-13, PG 91, 721-729).

Β'. Περὶ φρονήσεως καὶ βουλῆς (σ. 24-31, PG 91, 732-736).

Γ'. Περὶ ἁγνείας καὶ σωφροσύνης (σ. 32-43, PG 91, 736-744).

Δ'. Περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος, (σ. 44-51, PG 91, 744-749).

Ε΄. Περὶ δικαιοσύνης, (σ. 52-57, PG 91, 749-753).
ς. Περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας (σ. 58-71, PG 91, 753-764).
Ζ΄. Περὶ ἐλεημοσύνης (σ. 72-83, PG 91, 764-772).
Η΄. Περὶ εὐεργεσίας καὶ χάριτος (σ. 84-91, PG 91, 772-773).
Θ΄. Περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας (σ. 92-101, PG 91, 776-784).
Ι΄. Περὶ ψόγου καὶ διαβολῆς (σ. 102-109, PG 91, 784-788).
ΙΑ΄. Περὶ κολακείας (σ. 110-117, PG 91, 788-792).
ΙΒ΄. Περὶ πλούτου, πενίας καὶ φιλαργυρίας (σ. 118-133, PG 91, 792-804).
ΙΓ΄. Περὶ αὐταρκείας (σ. 134-137, PG 91, 804-805).
ΙΔ΄. Περὶ προσευχῆς (σ. 138-147, PG 91, 805-812).
ΙΕ΄. Περὶ διδαχῆς καὶ λόγων (σ. 148-153, PG 91, 812-816).
Ις. Περὶ νουθεσίας (σ. 154-157, PG 91, 816-817).
ΙΖ΄. Περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας (σ. 158-173, PG 91, 817-828).
ΙΗ΄. Περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας (σ. 174-185, PG 91, 829-836).
ΙΘ΄. Περὶ ὀργῆς καὶ θυμοῦ (σ. 186-195, PG 91, 836-844).
Κ΄. Περὶ σιωπῆς καὶ ἀπορρήτων (σ. 196-203, PG 91, 844-849).
ΚΑ΄. Περὶ πολυπραγμοσύνης - ἡσυχίας (σ. 204-211, PG 91, 849-853).
ΚΒ΄. Περὶ πλεονεξίας (σ. 212-217, PG 91, 853-857).
ΚΓ΄. Περὶ τιμῆς γονέων καὶ φιλοτεκνίας (σ. 218-223, PG 91, 857-861).
ΚΔ΄. Περὶ φόβου (σ. 224-229, PG 91, 861-864).
ΚΕ΄. Περὶ τῶν ταχέως μεταβαλλομένων, καὶ περὶ μετανοίας (σ. 230-233, PG 91, 864-865).
Κς. Περὶ ἁμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως (σ. 234-241, PG 91, 865-872).
ΚΖ΄. Περὶ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας (σ. 242-247, PG 91, 872-876).
ΚΗ΄. Περὶ λύπης καὶ ἀθυμίας (σ. 248-253, PG 91, 876-880).
ΚΘ΄. Περὶ ὕπνου (σ. 254-257, PG 91, 880-881).
Λ΄. Περὶ μέθης (σ. 258-263, PG 91, 881-885).
ΛΑ΄. Περὶ παρρησίας καὶ ἐλέγχου (σ. 264-269, PG 91, 885-889).
ΛΒ΄. Περὶ φιλοπονίας (σ. 270-273, PG 91, 889-892).
ΛΓ΄. Περὶ ὅρκου (σ. 274-277, PG 91, 892-893).
ΛΔ΄. Περὶ κενοδοξίας (σ. 278-283, PG 91, 893-897).
ΛΕ΄. Περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους (σ. 284-287, PG 91, 897-900).
Λς. Περὶ θανάτου (σ. 288-295, PG 91, 900-905).
ΛΖ΄. Περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου (σ. 296-299, PG 91, 905-908).
ΛΗ΄. Περὶ ἐλπίδος (σ. 300-305, PG 91, 908-909).
ΛΘ΄. Περὶ γυναικῶν (σ. 306-309, PG 91, 909-912).
Μ΄. Περὶ ἀντιλογίας καὶ θρασύτητος καὶ ἔριδος (σ. 310-315, PG 91, 913-916).
ΜΑ΄. Περὶ γήρως καὶ νεότητος (σ. 316-321, PG 91, 916-920).
ΜΒ΄. Περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας (σ. 322-327, PG 91, 920-924).
ΜΓ΄. Περὶ ἐπαίνου (σ. 328-331, PG 91, 924-925).
ΜΔ΄. Περὶ κάλλους (σ. 332-337, PG 91, 925-928).
ΜΕ΄. Περὶ μελλούσης κρίσεως (σ. 338-

343, PG 91, 928-932).
Μς΄. Περὶ δόξης (σ. 344-353, PG 91, 932-937).
ΜΖ΄. Περὶ γλωσσαλγίας (σ. 354-359, PG 91, 937-941).
ΜΗ΄. Περὶ προνοίας (σ. 360-363, PG 91, 941-944).
ΜΘ΄. Περὶ ταπεινοφροσύνης (σ. 364-367, PG 91, 944-948).
Ν΄. Περὶ ἰατρῶν (σ. 368-371, PG 91, 948-949).
ΝΑ΄. Περὶ πίστεως (σ. 372-375, PG 91, 949-952).
ΝΒ΄. Περὶ μνήμης (σ. 376-379, PG 91, 952-953).
ΝΓ΄. Περὶ ψυχῆς (σ. 380-385, PG 91, 953-957).
ΝΔ΄. Περὶ φθόνου (σ. 386-393, PG 91, 957-964).
ΝΕ΄. Περὶ ἑκουσίου καὶ ἀκουσίου (σ. 394-399, PG 91, 964-968).
Νς΄. Περὶ τοῦ «Γνῶθι σαυτὸν» (σ. 400-407, PG 91, 968-972).
ΝΖ΄. Περὶ χρηστότητος (σ. 408-413, PG 91, 972-973).
ΝΗ΄. Περὶ νόμου (σ. 414-419, PG 91, 973-977).
ΝΘ΄. Περὶ λογικοῦ καὶ λογισμοῦ (σ. 420-423, PG 91, 977-981).
Ξ΄. Περὶ ἀφροσύνης, ἄφρονος καὶ ἀνοήτου, καὶ ἀπαιδεύτου καὶ μωροῦ (σ. 424-429, PG 91, 981-984).
ΞΑ΄. Περὶ ἀσωτίας (σ. 430-435, PG 91, 981-988).
ΞΒ΄. Περὶ συνηθείας καὶ ἔθους (σ. 436-441, PG 91, 988-992).
ΞΓ΄. Περὶ εὐγενείας καὶ δυσγενείας (σ. 442-447, PG 91, 992-996).
ΞΔ΄. Περὶ γέλωτος (σ. 448-451, PG 91, 996-997).
ΞΕ΄. Περὶ ἐνυπνίων (σ. 452-455, PG 91, 997-1000).
Ξς΄. Περὶ ἀκακίας καὶ μνησικακίας (σ. 456-463, PG 91, 1000-1004).
ΞΖ΄. Περὶ ἀνωμαλίας (σ. 464-469, PG 91, 1004-1008).
ΞΗ΄. Περὶ τοῦ ὅτι δεῖ τιμᾶν ἀρετὴν καὶ κολάζειν κακίαν (σ. 470-473, PG 91, 1009-1012).
ΞΘ΄. Περὶ φιλαυτίας (σ. 474-477, PG 91, 1012-1013).
Ο΄. Περὶ τοῦ ὅτι εὔκολος ἡ κακία καὶ δυσπόριστος ἡ ἀρετὴ (σ. 478-483, PG 91, 1013-1016).
ΟΑ΄. Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἀεὶ τὸ πλεῖστον ἄριστον (σ. 484-487, PG 91, 1016-1017).
2. ΕΚ ΤΩΝ ΞΓ΄. ΑΠΟΡΩΝ, ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΙΟΤΑΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΟΝ ΑΧΡΙΔΗΝ, (σ. 488-489).

****

Τόμος 16
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-10).
ΚΕΙΜΕΝΟ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12-591, PG 88, 596-1209).
ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑΪΤΟΥ (σ. 12-13, PG 88, 596).
ΕΤΕΡΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑΪΤΟΥ (σ. 24-27, PG 88,).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ, ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΡΑΪΘΩ, ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΞΙΑΓΑΣΤΟΝ ΤΟΝ ΣΙΝΑΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ (σ. 28-31, PG 88, 624).
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΜΟΙΒΑΙΑ (σ. 32-35, PG 88, 625).

ΚΛΙΜΑΞ ΘΕΙΑΣ ΑΝΟΔΟΥ

ΛΟΓΟΙ

Α΄. Περὶ τῆς τοῦ ματαίου βίου ἀποταγῆς, (σ. 38-55, PG 88, 632).
Β΄. Περὶ ἀπροσπαθείας, (σ. 56, PG 88, 657).
Γ΄. Περὶ ξενιτείας, (σ. 64-75, PG 88, 664).
Περὶ ἐνυπνίων ἐπακολουθούντων εἰσαγωγικοῖς, (σ. 74-77, PG 88, 672).
Δ΄. Περὶ τῆς μακαρίας ὑπακοῆς, (σ. 78-151, PG 88, 677).
Ε΄. Περὶ μετανοίας μεμεριμνημένης καὶ ἀληθῶς ἐναργοῦς, ἐν ᾗ καὶ βίος τῶν ἁγίων καταδίκων καὶ περὶ φυλακῆς, (σ. 152-179, PG 88, 764).
ς΄. Περὶ μνήμης θανάτου, (σ. 180-189, PG 88, 793).
Ζ΄. Περὶ τοῦ χαροποιοῦ πένθους, (σ. 190-215, PG 88, 801).
Η΄. Περὶ ἀοργησίας καὶ πραότητας, (σ. 216-229, PG 88, 828).
Θ΄. Περὶ μνησικακίας, (σ. 230, PG 88, 840).
Ι΄. Περὶ καταλαλιᾶς, (σ. 236, PG 88, 845).
ΙΑ΄. Περὶ πολυλογίας καὶ σιωπῆς, (σ. 244-247, PG 88, 852).
ΙΒ΄. Περὶ ψεύδους, (σ. 248-251, PG 88, 853).
ΙΓ΄. Περὶ ἀκηδίας, (σ. 252, PG 88, 857).
ΙΔ΄. Περὶ τῆς παμφήμου δεσποίνης πονηρᾶς, ἤτοι γαστριμαργίας, (σ. 258-271, PG 88, 864).
ΙΕ΄. Περὶ ἀφθάρτου ἐν φθαρτοῖς ἐκ καμάτων καὶ ἱδρώτων ἁγνείας καὶ σωφροσύνης, (σ. 272-307, PG 88, 880).
Ις΄. Περὶ φιλαργυρίας καὶ ἀκτημοσύνης, (σ. 308-315, PG 88, 924).
ΙΖ΄. Περὶ ἀναισθησίας, ἤγουν νεκρώσεως ψυχῆς καὶ θανάτου νοός, πρὸ θανάτου σώματος, (σ. 316, PG 88, 928).
ΙΗ΄. Περὶ ὕπνου καὶ προσευχῆς καὶ τῆς ἐν συνοδίᾳ ψαλμῳδίας, (σ.322-325 , PG 88, 932).
ΙΘ΄. Περὶ ἀγρυπνίας σωματικῆς καὶ πῶς δεῖ ταύτην μετιέναι, (σ. 326-331, PG 88, 937).
Κ΄. Περὶ τῆς ἀνάνδρου δειλίας, (σ. 332-335, PG 88, 940).
ΚΑ΄. Περὶ τῆς πολυφήμου κενοδοξίας, (σ. 336-349, PG 88, 945).
ΚΒ΄. Περὶ τῆς ἀκεφάλου ὑπερηφανίας, (σ. 350-359, PG 88, 948).
ΚΓ΄. Περὶ τῶν ἀνεκφράστων λογισμῶν τῆς βλασφημίας, (σ. 360, PG 88, 965).
ΚΔ΄. Περὶ πραότητος, ἁπλότητος καὶ ἀκακίας σεσοφισμένων καὶ οὐ φυσικῶν, καὶ περὶ πονηρίας, (σ. 366-373, PG 88, 980).
ΚΕ΄. Περὶ τῆς τῶν παθῶν ἀπωλείας, τῆς ὑψίστου ταπεινοφροσύνης, (σ. 374-399, PG 88, 988).
Κς΄. Περὶ διακρίσεως, (σ. 400-477, PG 88, 1013).
1. Περὶ διακρίσεως λογισμῶν καὶ παθῶν καὶ ἀρετῶν, (σ. 400-435, PG 88, 1036).
2. Περὶ διακρίσεως εὐδιακρίτου, (σ. 436-465, PG 88, 1056).
3. Ἀνακεφαλαίωσις ἐν ἐπιτομῇ τῶν προειρημένων πάντων, (σ. 466-477, PG 88, 1076).
ΚΖ΄. Περὶ τῆς ἱερᾶς ἡσυχίας, (σ. 478-509, PG 88, 1096).
1. Περὶ τῆς ἱερᾶς σώματος καὶ ψυχῆς ἡσυχίας, (σ. 478-487, PG 88, 1101).
2. Περὶ διαφορᾶς καὶ διακρίσεως ἡσυχιῶν, (σ. 488-509, PG 88, 1105).
ΚΗ΄. Περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ μητρὸς τῶν ἀρετῶν, τῆς μακαρίας προσευχῆς, καὶ περὶ τῆς ἐν αὐτῇ νοερᾶς καὶ αἰσθητῆς παραστάσεως· ἐν ᾧ καὶ περὶ ὑπομονῆς, (σ. 510-529, PG 88, 1129).

ΚΘ΄. Περὶ τοῦ ἐπιγείου οὐρανοῦ, τῆς θεομιμήτου ἀπαθείας, (σ. 530-537, PG 88, 1148).
Λ΄. Περὶ τοῦ συνδέσμου τῆς ἐναρέτου τριάδος ἐν ἀρεταῖς, λέγω δὴ ἀγάπης, ἐλπίδος καὶ πίστεως, (σ. 538-547, PG 88, 1153).
ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΙΜΕΝΑ
(Ὁ λόγος αὐτός, ἀποτελούμενος ἀπὸ 100 κεφάλαια, εἶναι πολὺ διδακτικὸς στὸν καθένα καὶ πάρα πολὺ ὠφέλιμος, καθόσον σὰν ποιμένας θὰ μπορέσει νὰ ἀναζητήσει τὸ χαμένο πρόβατο καὶ νὰ τὸ θεραπεύσει μὲ τὴν ἀκακία του, τὴ φροντίδα καὶ τὴν προσευχή του, ὡς κυβερνήτης, ἀφοῦ ἀποκτήσει πνευματικὴ δύναμη μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς δικούς του κόπους, θὰ μπορέσει νὰ ἀνασύρει καὶ νὰ σώσει τὸ πλοῖο, ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν τρικυμία, ἀλλὰ καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἄβυσσο, ὡς γιατρός, ἔχοντας καταστήσει ἄνοσο τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή του, δὲν θὰ χρειασθεῖ κανένα φάρμακο γι' αὐτά, καὶ ὡς δάσκαλος πραγματικός, ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸ βιβλίο τῆς γνώσεως, δὲν θὰ χρειάζεται πιὰ ἄλλα βιβλία), (σ. 550-591, PG 88, 1165).

****

Τόμος 17
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Σπύρο Μουστάκα

Α΄. ΠΕΤΡΟΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ (σ. 16-285).
ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ ΨΥΧΗΝ (σ. 12-285).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-10).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12-285).
ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 12-15).
Προοίμιον (σ. 16).
1. Δήλωσις περὶ τῶν ἑπτὰ σωματικῶν πράξεων, (σ. 48).
2. Ὅτι ὁ βουλόμενος τὰς ἐντολὰς τηρῆσαι ἐκ τοῦ θείου φόβου ἀρξάτω, ἵνα μὴ εἰς χάος ὀλισθήσῃ, (σ. 54).
3. Περὶ τῆς δευτέρας ἐντολῆς, καὶ ὅτι γεννήτωρ τοῦ πένθους ὁ φόβος, (σ. 58).
4. Περὶ τῶν τεσσάρων ἀρετῶν τῆς ψυχῆς, (σ. 70).
5. Περὶ ἐμπράκτου γνώσεως, (σ. 72).
6. Ὅτι αἱ σωματικαὶ ἀρεταὶ ἐργαλεῖά εἰσι τῶν ψυχικῶν, (σ. 76).
7. Ὅτι ἀδύνατον ἄλλως σωθῆναι, εἰ μὴ διὰ προσοχῆς ἀκριβοῦς καὶ τηρήσεως νοός, (σ. 78).
8. Ὅτι οἱ βουλόμενοι ἰδεῖν ἑαυτοὺς ἐν ποίῳ τρόπῳ εἰσίν, οὐκ ἄλλως, ἀλλ' ἢ διὰ τῆς φυγῆς τῶν οἰκείων θελημάτων καὶ δι' ὑποταγῆς καὶ ἡσυχίας, καὶ μάλιστα οἱ ἐμπαθεῖς, (σ. 80).
9. Περὶ τῶν ὀκτὼ νοητῶν θεωριῶν, (σ. 84).
α. Περὶ τῆς πρώτης γνώσεως (θεωρίας) ἀναγκαία δήλωσις, καὶ ὅπως δεῖ ἄρξασθαι ταύτης, (σ. 88).
β. Περὶ τῆς δευτέρας γνώσεως (θεωρίας), (σ. 92).
γ. Περὶ τῆς τρίτης γνώσεως (θεωρίας), (σ. 96).
δ. Περὶ τῆς τετάρτης γνώσεως (θεωρίας), (σ. 112).
ε. Περὶ τῆς πέμπτης γνώσεως (θεωρίας), (σ. 134).
ς. Περὶ τῆς ἕκτης γνώσεως (θεωρίας), (σ. 136).
ζ. Περὶ τῆς ἑβδόμης γνώσεως (θεωρίας), (σ. 150).
η. Περὶ τῆς ὀγδόης γνώσεως (θεω-

ρίας), (σ. 152).
10. Ὅτι οὐκ ἔχουσι διαφωνίαν αἱ θεῖαι Γραφαί, (σ. 154).
11. Διαίρεσις τῆς εὐχῆς τῶν ὅλων γνώσεων, (σ. 156).
12. Περὶ ταπεινοφροσύνης, (σ. 160).
13. Περὶ ἀπαθείας, (σ. 160).
14. Περὶ τῶν ἑπτὰ σωματικῶν πράξεων διάγνωσις ἀρίστη, (σ.166).
15. Περὶ διακρίσεως, (σ. 170).
16. Περὶ τῆς κατὰ Θεὸν ἀναγνώσεως, (σ. 176).
17. Περὶ διακρίσεως ἀληθοῦς, (σ. 182).
18. Περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν, εἰ καὶ πολλὰ πταίει τις, (σ. 186).
19. Συντομία πρὸς κτῆσιν τῶν ἀρετῶν καὶ ἀποχὴν τῶν παθῶν, (σ. 188).
20. Περὶ τοῦ πῶς κτᾶταί τις τὴν ἀληθῆ πίστιν, (σ. 192).
21. Ὅτι μᾶλλον συμφέρει τοῖς ἐμπαθέσιν ἡ ἡσυχία, (σ. 200).
22. Ὅτι μέγα ἀγαθὸν ἡ ἀληθὴς μετάνοια, (σ. 206).
23. Περὶ τῶν περιεκτικῶν καὶ ἰδικῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ, (σ. 208, PG 162,).
24. Ὅτι πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν ἐποίησεν ὁ Θεός, (σ. 212).
25. Ὅτι οὐκ ἔστι πολυλογία ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, (σ. 216).
26. Ὅτι ταπεινοφροσύνης δίχα ἀμήχανον σωθῆναι, (σ. 218).
27. Περὶ οἰκοδομῆς τῆς ψυχῆς δι' ἀρετῶν, (σ. 228).
28. Ὅτι μέγα ἀγαθὸν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συμβουλὴ μετὰ ταπεινώσεως, (σ. 234).
29. Ὅτι οὐκ ἔστι πολυλογία ἡ συχνοτέρα ὑπόμνησις τῆς θείας Γραφῆς, (σ. 240).
30. Περὶ ψευδωνύμου γνώσεως δήλωσις, (σ. 246).
31. Δήλωσις τῶν ἀρετῶν, (σ. 270).
32. Δήλωσις τῶν παθῶν, (σ. 274).
33. Περὶ διαφορᾶς λογισμῶν καὶ προσβολῶν, (σ. 278).

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΛΟΓΟΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΚΔ'. ΠΛΗΡΕΙΣ ΟΝΤΕΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΓΝΩΣΕΩΣ

Λ Ο Γ Ο Ι (Α=1ος-Ω=24ος), (σ. 286-427).
Α' (1ος): Περὶ τοῦ ὅτι ἡ πνευματικὴ σοφία εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ἀρετῶν, (σ. 286).
Β' (2ος): Περὶ πίστεως· αὐτὴ διακρίνεται σὲ δύο εἴδη, στὴν κοινὴ πίστη τῶν ὀρθοδόξων καὶ στὴ μεγάλη πίστη, ποὺ εἶναι ἡ πίστη τῆς θεωρίας, δηλαδὴ τῆς γνώσεως, (σ. 290)
Γ' (3ος): Περὶ τοῦ φόβου τοῦ Κυρίου· αὐτὸς διακρίνεται σὲ εἰσαγωγικό, ποὺ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν κακία, καὶ σὲ τέλειο, ποὺ ὁδηγεῖ σὲ πρόθυμη ἐργασία, (σ. 296).
Δ' (4ος): Περὶ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς σωφροσύνης, (σ. 302).
Ε' (5ος): Περὶ ὑπομονῆς, (σ. 308).
Ζ' (6ος): Περὶ τῆς ἐλπίδος τῶν μελλόντων, (σ. 316).
Η' (7ος): Περὶ τῆς ἀπροσπαθείας, δηλαδὴ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὶς ἐμπαθεῖς κλίσεις, (σ. 322).
Θ' (8ος): Περὶ νεκρώσεως τῶν παθῶν μας, (σ. 328).
Ι' (9ος): Περὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅλων τῶν ἁγίων, (σ. 336).
Κ' (10ος): Περὶ ταπεινώσεως, (σ. 344).
Λ' (11ος): Περὶ διακρίσεως τῶν αἰσθητῶν κτισμάτων καὶ τῶν λογισμῶν, (σ. 352).
Μ' (12ος): Περὶ θεωρίας τῶν αἰσθητῶν, (σ. 360).

Ν′ (13ος): Περὶ θεωρίας τῶν νοητῶν, (σ. 366).
Ξ′ (14ος): Περὶ τῆς ἀληθινῆς ἀπαθείας, (σ. 368).
Ο′ (15ος): Περὶ ἀγάπης, (σ. 372).
Π′ (16ος): Περὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, (σ. 377).
Ρ′ (17ος): Περὶ φρονήσεως (σ. 378).
ς (18ος): Περὶ σωφροσύνης, (σ. 380).
Τ′ (19ος): Περὶ ἀνδρείας, (σ. 382).
Υ′ (20ος): Περὶ δικαιοσύνης, (σ. 384).
Φ′ (21ος): Περὶ εἰρήνης τῶν λογισμῶν, (σ. 386).
Χ′ (22ος): Περὶ πνευματικῆς χαρᾶς, (σ. 388).
Ψ′ (23ος): Περὶ τῆς ὠφελείας ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν Γραφῶν καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει σ' αὐτὲς καμμιὰ διαφωνία, (σ. 394).
Ω′ (24ος): Ὁ λόγος αὐτὸς ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος συνοπτικῆς θεώρησης ὅλων τῶν προηγουμένων, καὶ θέμα του εἶναι ἡ γνώση ὅλων ἐκείνων ποὺ συμφέρουν στὸν ἄνθρωπο, (σ. 402).

Β′. ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 432)

ΝΗΠΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Μ′.
(σ. 432-469).

(Πρόκειται γιὰ ἀκριβῆ κανόνα νήψεως καὶ φρουρήσεως τοῦ νοῦ καὶ καθαρότητας τῆς καρδιᾶς. Ὁ πιστὸς καὶ μάλιστα ὁ μοναχός, καλεῖται ν' ἀντιμετωπίσει τὸν νοητὸ πόλεμο ποὺ πλήττει καὶ θανατώνει τὴν ψυχὴ μὲ τὰ βέλη τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὁ ὁποῖος ἀντιμετωπίζεται μὲ ὅπλα τὴν ἐγκράτεια ποὺ κατευνάζει τὰ σκιρτήματα τοῦ ἐπιθυμητικοῦ καὶ τοῦ θυμοειδοῦς, τὴν ταπείνωση ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὴν προσευχή, μὲ τὴν ὁποία ἀποκτᾶται ἡ νήψη καὶ ἐλευθερωνόμαστε ἀπὸ τὸ σκοτάδι ποὺ προκαλεῖται ἀπὸ τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμούς, μὲ τὴ συνειδητὴ σιωπὴ τῆς γλώσσας, καὶ μὲ τὴν ἀδιάλειπτη μνήμη τοῦ θανάτου, ἡ ὁποία μαζὶ μὲ τὴν προσευχὴ καθαρίζει καὶ ἁγνίζει τὴν ψυχή).

Γ′. ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο ΑΣΚΗΤΗΣ
ΛΟΓΟΙ ΚΑ′.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 471),
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 472).

1. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΑΝΥ ΨΥΧΩΦΕΛΗ Ρ′. (σ. 474-525).

(Λόγος περὶ βαπτίσματος, περὶ πίστεως μετὰ ἀγαθῶν ἔργων, περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ πρὸς διάσπαση τῶν ἰσχυρῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας, περὶ καταπολεμήσεως τῶν ἐμπαθῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ περὶ συνεχοῦς προσευχῆς πρὸς καταπολέμηση τῶν παθῶν, καὶ ἰδίως τῆς φιληδονίας, τῆς φιλαργυρίας καὶ τῆς φιλοδοξίας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα γεννιοῦνται ὅλα τὰ ἄλλα πάθη).

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ.
(σ. 528-549).

(Περὶ θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου μέσω τῆς καθάρσεως τῶν κακῶν συνηθεῶν καὶ ἀποκτήσεως τῶν ἀρετῶν, περὶ τῆς τελειότατης γνώσεως τῶν ὄντων καὶ τοῦ Θεοῦ, μέσω τῆς φυσικῆς καὶ ὑπερφυσικῆς γνώσεως, καὶ τῆς δουλαγώγησης τῆς σάρκας μὲ τὴ νηστεία καὶ τὴν προσευχὴ καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα τῆς ἀρετῆς).

****

Τόμος 18
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ
ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΣΤΟΥΔΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

α. Ὁ συγγραφέας (σ. 7).
β. Τὸ συγγραφικὸ ἔργο του (σ. 9).
γ. Τὰ ἔργα τῆς παρούσης ἐκδόσεως (σ. 13).

ΛΟΓΟΙ Α'. - ΙΒ'.

Α'. Εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐν τῇ Μεσονηστίμῳ (Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), (σ. 24, PG 99, 692).
Β'. Εἰς τὴν παραμονὴν τῶν Φώτων, (σ. 36, PG 99, 700).
Γ'. Λόγος Κατηχητικὸς εἰς τὴν ἁγίαν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ὁ Λόγος τοῦ θείου Χρυσοστόμου, «Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος ...», (σ. 50, PG 99, 709).
Δ'. Ἐγκώμιον εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, (σ. 66, PG 99, 720).
Ε'. Εἰς τὴν σύναξιν τῶν οὐρανίων ταγμάτων, (σ. 80, PG 99, 729).
ϛ'. Εἰς τὸ γενέσιον τοῦ ἁγίου προφήτου Προδρόμου Βαπτιστοῦ, (σ. 104, PG 99, 748).
Ζ'. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀποτομὴν τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς τοῦ Ἰωάννου Προδρόμου, (σ. 120, PG 99, 757).
Η'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, (σ. 1138, PG 99, 772).
Θ'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀπόστολον Βαρθολομαῖον, (σ. 162, PG 99, 792).
Ι'. Λόγος ἐπιτάφιος εἰς Πλάτωνα, τὸν ἑαυτοῦ πνευματικὸν πατέρα, (σ. 178, PG 99, 804).
ΙΑ'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἀρσένιον τὸν ἀναχωρητήν, (σ. 236, PG 99, 849).
ΙΒ'. Κατήχησις ἐπιτάφιος εἰς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, (σ. 276, PG 99, 884).

ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΙ Α'.-ΛΓ'.
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΘΗΤΑΣ
(σ. 304-491).

Α'. Ὅτι χρὴ ἡμᾶς μὴ ἀδιαφόρως ζῆν, ἀλλὰ προσέχειν ἑαυτούς, καὶ ἐν ἑτοιμασίᾳ εἶναι τὸ καθ' ἑκάστην, (σ. 304).
Β'. Ὅτι χρὴ ἡμᾶς μετὰ καθαροῦ συνειδότος τὰς διακονίας ὑπεξέρχεσθαι καὶ μὴ ποιεῖν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς, (σ. 310).
Γ'. Ὅτι χρὴ μισεῖν ἡμᾶς τὴν φιλαυτίαν καὶ ὑπερηφανίαν, δι' ἃς ἐξεπέσαμεν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀγγελικῆς ἡμῶν διαγωγῆς, (σ. 316).
Δ'. Περὶ τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων διὰ φυλακῆς τῶν θείων ἐντολῶν, (σ. 320).
Ε'. Περὶ τοῦ κεκαθηλῶσθαι ἡμᾶς τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν μὴ κατακυριευώμεθα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιθυμιῶν, (σ. 322).
ϛ'. Ὅτι χρὴ ἡμᾶς μὴ ἀτονεῖν ἐν τῷ πνευματικῷ ἔργῳ, ἀλλ' εὐτόνως καὶ εὐμαρῶς ἐξανύειν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, (σ. 328).
Ζ'. Ὅτι χρὴ ὑποῖσαι ἡμᾶς καὶ πεινᾶν καὶ διψᾶν καὶ πᾶσαν ἄλλην στενοχωρίαν μέχρι θανάτου, καθὼς ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ἡμῶν Θεῷ συνεθέμεθα, (σ. 332).
Η'. Περὶ τοῦ μὴ συνεδριάζειν καὶ συμβολοκοπεῖν μετ' ἀλλήλων τὰ φθάνοντα εἰς κατάλυσιν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, (σ. 340).
Θ'. Περὶ τοῦ ὑποφέρειν ἡμᾶς πάντα τὰ ἐπισυμβαίνοντα λυπηρά, κατὰ τὴν κοινοβιακὴν ἡμῶν ζωήν, ὡς ἂν ἐπιτύχοιμεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, (σ. 346).
Ι'. Περὶ τοῦ μὴ ἐμματαιάζειν ἡμᾶς ἐν τοῖς τοῦ βίου τερπνοῖς, τοῖς διὰ Θεὸν καταλελοιπόσι πάντα, (σ. 350).
ΙΑ'. Ὅτι χρὴ σπεύδειν καὶ ἀνδρίζεσθαι

πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἡμῶν ἀγῶνας, ὡς ἂν ἀπολάβοιμεν τοὺς τῆς ὑπομονῆς στεφάνους, (σ. 356).
ΙΒ'. Περὶ ἐγκρατείας, ῥηθεῖσα τῇ ἑβδομάδι τῆς Ἀπόκρεω, (σ. 362).
ΙΓ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀλιγοψυχεῖν ἢ ἀπογινώσκειν τοῖς συμβαίνουσιν ἡμῖν πειρατηρίοις παρὰ τοῦ ἐχθροῦ, (σ. 368).
ΙΔ'. Περὶ ἀπροσπαθείας καὶ ἐγκρατείας, (σ. 372).
ΙΕ'. Περὶ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ οἰκείου θελήματος καὶ ἀποφυγῆς τῆς δεινῆς παρρησίας, (σ. 378).
Ις'. Περὶ τοῦ ὑπενεγκεῖν ἡμᾶς τὸ πῦρ τῆς ἐπιθυμίας καὶ τὸ βάρος τῆς ἀσκήσεως καὶ μὴ ἀποκάμνειν ἐν τῷ κλύδωνι τῶν πειρασμῶν, (σ. 382).
ΙΖ'. Ὅτι δεῖ ἐμμένειν ἡμᾶς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ καὶ τῇ κλήσει, ᾗ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ μὴ διὰ χλιαρότητα ἀπολέσαι τὰ πολύευκτα ἡμῶν κατορθώματα, (σ. 390).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ περιφράξαι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς διὰ τῶν ἀρετῶν, ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντες ἡμᾶς ἀπὸ ὕψους, (σ. 400).
ΙΘ'. Περὶ εὐχαριστίας καὶ ὑπομονῆς, (σ. 404).
Κ'. Περὶ τοῦ συμπιέζειν ἑαυτοὺς ἐν τῷ πνευματικῷ ἀγῶνι καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλλωπίζεσθαι, (σ. 408).
ΚΑ'. Περὶ τοῦ νήφειν καὶ πράττειν τὰ ἀξιάγαστα τῆς μακαρίας ὑποταγῆς, καὶ περὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτοῖς, (σ. 418).
ΚΒ'. Ὅτι πάνυ ὠφελούμεθα καὶ προκόπτομεν ἐπὶ τὰ πρόσω κατηχούμενοί τε καὶ διδασκόμενοι, (σ. 424).
ΚΓ'. Ὅτι χρὴ ἀναδραμεῖν ταῖς ἐννοίαις καὶ ἀναθεωρῆσαι τοὺς βίους τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ ὁμοιοτρόπως αὐτοῖς πολιτευθῆναι, (σ. 428).
ΚΔ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀλιγωρεῖν ἐν τοῖς πνευματικοῖς ἀγῶσιν, ἀλλὰ συναμιλλᾶσθαι τὴν καλὴν ἅμιλλαν πρὸς ἀλλήλους, τοῦ νικᾶν τὸν ἀντίπαλον, (σ. 432).
ΚΕ'. Περὶ τοῦ ἀνοθεύτως ἡμᾶς διατελεῖν τὴν πνευματικὴν ζωὴν ἡμῶν, (σ. 436).
Κς'. Περὶ τῆς ἀρίστης ὑποταγῆς ὑμῶν καὶ τοῦ μηδὲν μέγα ἡγεῖσθαι ὑπὲρ αὐτήν, (σ. 440).
ΚΖ'. Περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Θεοφανίων, (σ. 446).
ΚΗ'. Περὶ τῆς κρατίστης διαγωγῆς ἡμῶν, ῥηθεῖσα ἐν τῇ ἑβδομάδι τῶν Βαΐων, (σ. 452).
ΚΘ'. Περὶ τοῦ σωτηρίου πάθους καὶ περὶ ὁμονοίας, (σ. 456).
Λ'. Περὶ τοῦ μὴ γογγύζειν ἐν ταῖς στενώσεσι τῶν σωματικῶν χρειῶν, (σ. 464).
ΛΑ'. Ὅτι χρὴ προσέχειν ἑαυτοῖς ἐν τοῖς διαφόροις βρώμασι, καὶ περὶ ἐγκρατείας, (σ. 474).
ΛΒ'. Περὶ τοῦ εὐχαρίστως φέρειν τὰ λυπηρὰ τῆς κατὰ Χριστὸν ἡμῶν ζωῆς, (σ. 480).
ΛΓ'. Περὶ ἐγκρατείας οὐ μόνον τροφῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν παθῶν, ῥηθεῖσα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τεσσαρακοστῇ, (σ. 484).

****

Τόμος 18Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΙ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΛΟΓΟΙ ΛΔ'.-ΡΚΔ'.

ΛΔ'. Περὶ τοῦ μὴ ἀμελεῖν τῆς οἰκείας σωτηρίας μέχρι θανάτου, (σ. 8).

ΛΕ΄. Ὅτι, ὑπομένουσιν ἡμῖν ἐν τῇ μαρτυρικῇ ὑποταγῇ, ἀποληψόμεθα τὰ αἰώνια γέρα, (σ. 14).
Λϛ΄. Περὶ τοῦ πρὸς ἓν μόνον ἀποβλέπειν, εἴτουν τὸ σῶμα τῶν ἑαυτῶν ψυχῶν, (σ. 20).
ΛΖ΄. Περὶ τοῦ μὴ δυσκινήτους ἡμᾶς, ἀλλ' εὐκινήτους εἶναι πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, (σ. 26).
ΛΗ΄. Ὅτι ἡ ταπεινὴ ἡμῶν κατήχησις πολὺ κέρδος εἴωθε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐμποιεῖν χάριτι Χριστοῦ, (σ. 30).
ΛΘ΄. Ὅτι τοῖς καλῶς εὐδρομοῦσιν ἀπόκεινται οἱ τῆς δικαιοσύνης στέφανοι, (σ. 32).
Μ΄. Περὶ τοῦ ἀπορρίψασθαι ἡμᾶς πᾶσαν ἀκηδίαν καὶ διεγερθῆναι πρὸς ἐργασίαν πνευματικήν, (σ. 38).
ΜΑ΄. Περὶ τοῦ παρασκευάζειν ἑαυτοὺς διὰ τῶν ἀρετῶν ἐν ταῖς συμβολαῖς τοῦ ἐχθροῦ, (σ. 44).
ΜΒ΄. Περὶ τοῦ προσέχειν ταῖς τε ἀπειλαῖς καὶ διδασκαλίαις τῶν ἁγίων πατέρων, (σ. 48).
ΜΓ΄. Περὶ τῶν ἀποδρασάντων ἀδελφῶν καὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτοῖς, (σ. 52).
ΜΔ΄. Περὶ τοῦ μὴ κρύπτειν ἡμᾶς τοὺς πονηροὺς λογισμούς, ἀλλὰ θριαμβεύειν διὰ τῆς ἐξαγορεύσεως, (σ. 58).
ΜΕ΄. Περὶ τῆς φοβερᾶς ἡμέρας τῆς κρίσεως καὶ περὶ τοῦ ἀποστατήσαντος καὶ ἰουδαϊκῶς εἰς κριτήρια κοσμικὰ ἡμᾶς ἐνάγοντος, (σ. 66).
Μϛ΄. Περὶ τοῦ φέρειν εὐμαρῶς τὸ στάδιον τῆς ἀρίστης ἡμῶν ὑποταγῆς, (σ. 72).
ΜΖ΄. Ὅτι δεῖ ἡμᾶς τὴν τῶν νηπίων μιμεῖσθαι ἀφελότητα, διὰ τὸν δι' ἡμᾶς νηπιάσαντα Χριστόν, (σ. 78).
ΜΗ΄. Ὅτι πρὸς ὀλίγον ἡ ἐγκράτεια, ἡ δὲ ἀρετὴ μένει εἰς τὸ διηνεκές, (σ. 82).
ΜΘ΄. Περὶ εὐχαριστίας καὶ εὐταξίας, (σ. 88).
Ν΄. Περὶ τοῦ μιμεῖσθαι τοὺς βίους τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καὶ τοῦ γενναίως φέρειν τὰς διακονίας, (σ. 94).
ΝΑ΄. Περὶ σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας τῆς ἀρίστης πολιτείας ἡμῶν, (σ. 100).
ΝΒ΄. Παραινετικὴ πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 104).
ΝΓ΄. Περὶ ἀρνήσεως κόσμου. Πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Τριπυλιανοῖς ἀδελφούς, (σ. 108).
ΝΔ΄. Περὶ ὑπομνῆς. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 112).
ΝΕ΄. Παραινετικὴ πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι καὶ ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ ἀδελφούς, (σ. 116).
Νϛ΄. Περὶ τῆς πνευματικῆς ἡμῶν στρατείας, πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι καὶ ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ ἀδελφούς, (σ. 122).
ΝΖ΄. Εὐχαριστήριος πρὸς Θεὸν ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἡμᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς· ὁμοῦ καὶ παραίνεσις, πρὸς τὸ ὑποφέρειν γενναίως καὶ εὐχαρίστως τὰ ἐπερχόμενα θλιβερά. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι καὶ ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ ἀδελφούς, (σ. 126).
ΝΗ΄. Περὶ ὁμονοίας πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ καὶ ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 130).
ΝΘ΄. Ἐπὶ εὐδοκίᾳ καὶ ἐπικρατήσει. Πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Τριπυλιανοῖς ἀδελφούς, (σ. 136).
Ξ΄. Περὶ ἐκκοπῆς τοῦ θελήματος ἡμῶν. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 144).
ΞΑ΄. Περὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτοῖς. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 146).
ΞΒ΄. Περὶ ἀκακίας, πρὸς τοὺς ἐν τῷ

Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 150).
ΞΓ΄. Περὶ ταπεινοφροσύνης. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 154).
ΞΔ΄. Παραινετικὴ πρὸς τοὺς εἰς Τὰ Καθαρὰ ἀδελφούς, (σ. 158).
ΞΕ΄. Περὶ ἀγάπης καὶ ἐξόδου ψυχῆς. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 164).
Ξς΄. Περὶ τῆς πνευματικῆς ἡμῶν ἀθλήσεως. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 170).
ΞΖ΄. Περὶ καταστάσεως. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 174).
ΞΗ΄. Περὶ τοῦ καλῶς ποιμένειν τὰ λογικὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ. Πρὸς τοὺς εἰς τὰ Καθαρὰ ἀδελφούς, (σ. 178).
ΞΘ΄. Περὶ ὑπομονῆς. Πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Τριπυλιανοῖς ἀδελφούς, (σ. 182).
Ο΄. Περὶ τοῦ ἐγκαρτερεῖν ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ἡμῶν. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ ἀδελφούς, (σ. 186).
ΟΑ΄. Περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ εὐταξίας. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 190).
ΟΒ΄. Εὐχαριστήριος πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 194).
ΟΓ΄. Περὶ τοῦ μὴ ἰδιογνωμονεῖν. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 198).
ΟΔ΄. Περὶ τῆς χαροποιοῦ ἡμῶν ὑποταγῆς. Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σακκουδίωνι ἀδελφούς, (σ. 202).
ΟΕ΄. Ὅτι χρὴ τὸν καθηγούμενον τὴν ψυχὴν τιθέναι ὑπὲρ τοῦ οἰκείου ποιμνίου· καὶ περὶ σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας τοῦ κατὰ Θεὸν βίου ἡμῶν καὶ τοῦ προσέχειν ἑαυτοῖς ἀπὸ τῶν παγίδων τοῦ διαβόλου, (σ. 206).
Ος΄. Ὅτι χρὴ ἐναγωνίους καὶ ἐμμερίμνους ἡμᾶς εἶναι ἐν τῷ πνευματικῷ σταδίῳ μέχρι θανάτου, ὡς ἂν καταστεφθείημεν τοῖς τῆς δικαιοσύνης στεφάνοις παρὰ τοῦ παμβασιλέως Θεοῦ, (σ. 212).
ΟΖ΄. Ὅτι δεῖ κατὰ λόγον ποιμαίνειν τὰ λογικὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ· καὶ διδασκαλία παραινετικὴ περὶ τοῦ εὐτόνως καὶ ἐπιμελῶς καταρτίζειν ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν ἀσκητικὴν εὐθύτητα. Ῥηθεῖσα μετὰ μίαν ἡμέραν τῶν Φώτων, (σ. 218).
ΟΗ΄. Περὶ τοῦ φυλάττειν ἑαυτοὺς τῆς πονηρᾶς συνδυάσεως καὶ τῆς ἀνωφελοῦς καὶ ἀκαίρου παρρησίας καὶ τοῦ μεθ' ὑπομονῆς ὑποίσειν ἡμᾶς τὰς ἀσκητικὰς στενοχωρίας, ἐπ' ἐλπίδι τῆς εὐρυχωρίας καὶ ἀπολαύσεως τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, (σ. 228).
ΟΘ΄. Περὶ τοῦ ἀνὰ χεῖρα γενομένου σεισμοῦ καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου· καὶ διδασκαλία παραινετικὴ περὶ σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας, πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, (σ. 234).
Π΄. Περὶ ἀγάπης εἰς τὸν καθηγούμενον καὶ ὑπομονῆς καὶ καρτερίας, τοῦ μὴ καταισχῦναί τι τῶν προδιηνυσμένων ἡμῖν ἐν τῷ ἀγγελικῷ ἡμῶν σχήματι, (σ. 242).
ΠΑ΄. Ὅτι τραχεῖα καὶ ἀνάντης ἡ ἀρετή, ἡ δὲ κακία εὔληπτος καὶ κατωφερής, καὶ διὰ τοῦτο προθυμητέον καὶ ἀγωνιστέον ἀνιέναι ἡμᾶς ἐπ' αὐτὸ τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς, ὡς ἂν τύχοιμεν τῆς ἀϊδίου λήξεως, (σ. 248).
ΠΒ΄. Περὶ ἐπιμελείας τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀποδράσεως τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἀσφαλείας τοῦ κατὰ Θεὸν βίου ἡμῶν, (σ. 252).
ΠΓ΄. Ὅτι χρὴ ἀναλογίζεσθαι τί ἐσμεν καὶ πόθεν καὶ τί γεγόναμεν, καὶ ποῦ

πάλιν πορευσόμεθα, ὡς ἄν, καλῶς βιοτεύσαντες, κομισώμεθα τὰς αἰωνίους ἀμοιβάς, (σ. 258).

ΠΔ΄. Ὅτι χρὴ τὸν καθηγούμενον πρὸς τοὺς τὸ στάδιον τῆς μαρτυρικῆς ὑποταγῆς διανύοντας πάντα ποιεῖν καὶ δρᾶν, ὅσα εἰς εὐθυμίαν φέρει, ἵνα, κατὰ τῶν ἐχθρῶν τὴν νίκην ἀράμενοι, στεφάνους αἰωνίους παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Θεοῦ ἀμείψωνται, (σ. 264).

ΠΕ΄. Περὶ τῆς εἰς ἡμᾶς ἀγαπήσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ ὅτι μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἱδρῶτος κατορθοῖ τις τὴν ἀρετήν, καὶ χρὴ μὴ ὀλιγωρεῖν ἡμᾶς πρὸς τοὺς πόνους, ὡς ἂν τύχοιμεν βασιλείας οὐρανῶν, (σ. 274).

ΠϚ΄. Ὅτι χρὴ εὐτόνως καὶ εὐσθενῶς δρᾶν ἡμᾶς τὰ συντελοῦντα πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς, καὶ περὶ ἀγογγυσίας ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν διακονιῶν, (σ. 280).

ΠΖ΄. Ὅτι χρὴ τὸν καθηγούμενον τὴν ψυχὴν τιθέναι ὑπὲρ τῶν λογικῶν προβάτων, ὡς ἀποτίσων λόγον περὶ ἑνὸς ἑκάστου ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, καὶ περὶ ἐκκοπῆς τῶν οἰκείων θελημάτων, (σ. 286).

ΠΗ΄. Περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἀδελφοῦ Χαρίτωνος καὶ τοῦ ἀταράχως καὶ εἰρηνικῶς διανύειν τὰς ἐμπιστευθείσας ἡμῖν διακονίας, (σ. 292).

ΠΘ΄. Περὶ ψήφου τοῦ ἡγουμένου τῆς Δαλμάτου, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀληθινὴ ἡ γνῶσις, προτερεύουσα τῆς θύραθεν σοφίας, (σ. 298).

ϟ΄. Περὶ ἐγκρατείας καὶ ταπεινοφροσύνης, (σ. 302).

ϟΑ΄. Περὶ ἀποταγῆς κόσμου καὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ· καὶ διδασκαλία τοῦ μετὰ προθυμίας ἐπαναιρεῖσθαι τὰ ἰδιώματα τῆς ἀκριβοῦς ἡμῶν διαγωγῆς, ῥηθεῖσα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀποκρεωσίμου, (σ. 308).

ϟΒ΄. Παραινετική, καὶ τὸ πῶς δεῖ ἀνθίστασθαι ταῖς προσβολαῖς τοῦ διαβόλου, (σ. 314).

ϟΓ΄. Παραινετικὴ ἅμα καὶ ἐπαινετική, (σ. 322).

ϟΔ΄. Περὶ τοῦ γενναίως καὶ ἀνδρείως διανύειν τὸ τῆς ὑποταγῆς σκάμμα καὶ τοῦ μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ συνέσεως τοὺς τὰς διακονίας ἀνειληφότας διεξέρχεσθαι, εἰς δόξαν τοῦ προσκυνητοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, (σ. 326).

ϟΕ΄. Κατανυκτική, καὶ περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ κυρίου Ῥαφαήλ, τοῦ ἀληθῶς ὑποτακτικοῦ, (σ. 332).

ϟϚ΄. Ὅτι τοῖς ὅπλοις τῆς ἀρετῆς ἑαυτοὺς περιφράξαντες, εὐχερῶς ἀντιπαρατταττόμεθα τὸν πικρὸν καὶ ἀσσύριον νοῦν διάβολον, καταβάλλοντες αὐτοῦ τὰς ποικίλας καὶ πολυτρόπους μηχανάς, (σ. 340).

ϟΖ΄. Περὶ προκοπῆς τοῦ σεμνοῦ ἡμῶν βίου καὶ τοῦ θερμῶς διεγείρεσθαι πρὸς τὰς διακονίας, ὡς τῷ Θεῷ ἀναφερομένης τῆς ἐργασίας, καὶ τοῦ μὴ δουλικῶς ἐνάγειν τὴν ἀδελφότητα, ἀλλ᾽ ἀδελφικῶς, (σ. 346).

ϟΗ΄. Διδασκαλία παραινετικὴ περὶ τοῦ διατηρῆσαι τὴν ἀθλητικὴν ἡμῶν ὑποταγὴν ἄψευστον καὶ ἀνόθευτον, ἣν ὡμολογήσαμεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, (σ. 352).

ϟΘ΄. Παραινετικὸς εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, καὶ περὶ τῆς Δευτέρας Παρουσίας, (σ. 360).

Ρ΄. Παραινετικός, καὶ τὸ πῶς δεῖ ἀνθίστασθαι καὶ τροποῦσθαι τὰς προσβολὰς τοῦ διαβόλου, καὶ ὅτι πολλῆς ἡμῖν χρεία νήψεως καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, (σ. 366).

ΡΑ'. Παραινετικὸς καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐκ ταπεινώσεως κατάγνωσις, καὶ τὸ ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸν προεστῶτα ἐν ἀδελφότητι, (σ. 370).

ΡΒ'. Περὶ ἀπροσπαθείας τοῦ ματαίου καὶ φθαρτοῦ βίου, εὐτονίας τε καὶ προθυμίας τοῦ θεοπολιτεύτου καὶ ἀσκητικοῦ ἡμῶν δρόμου, (σ. 378).

ΡΓ'. Ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀγωνιστέον καὶ πολεμητέον ἐν τῇ πνευματικῇ ἡμῶν στρατείᾳ κατὰ τῶν ἐπιβαλλόντων ἡμῖν ἐναντίον λογισμῶν, ὡς ἂν ληψώμεθα παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Χριστοῦ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης, (σ. 388).

ΡΔ'. Περὶ ἐπιμελείας καὶ καρποφορίας τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν ἀμπελῶνος, (σ. 396).

ΡΕ'. Περὶ φυλακῆς καὶ καθάρσεως τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν καὶ ἐξαγγέλσεως τῶν πονηρῶν ἐννοιῶν, (σ. 400).

Ρς'. Περὶ τοῦ στῆναι ἡμᾶς ἀνδρείως καὶ κραταιῶς πρὸς τὴν ἀθλητικὴν ἡμῶν ὑποταγὴν καὶ τοῦ μετ' εὐχαριστίας λαμβάνειν τὰ ἐσθήματα ἀπὸ τῶν διανεμόντων, (σ. 404).

ΡΖ'. Περὶ τοῦ μὴ παραδέχεσθαι τὴν συμβουλὴν τοῦ σκολιοῦ ὄφεως, ἀλλ' ἀποπέμπειν αὐτοῦ τὰς προσβολὰς δι' ἐξαγορεύσεως, (σ. 412).

ΡΗ'. Περὶ τῆς ἀποδράσεως τοῦ ἀδελφοῦ Ἐλπιδίου καὶ τῆς ὑποστροφῆς Εὐθαλίου, καὶ τοῦ μετὰ προαιρέσεως ἐκτελεῖν τὰς ἐργασίας, κατὰ τὴν καθήκουσαν ἡμῖν δύναμιν, (σ. 416).

ΡΘ'. Περὶ ταπεινώσεως τοῦ καθηγουμένου, καὶ διδασκαλία πολιτείας τοῦ κατὰ Θεὸν ἡμῶν βίου, καὶ τοῦ μὴ ὑπαχθῆναι τῷ καίσαρι ἐν τῇ μοιχείᾳ, (σ. 424).

ΡΙ'. Περὶ τοῦ μιμεῖσθαι ἡμᾶς τοὺς θεοφόρους ἡμῶν πατέρας, ἀποφυγῆς τε τῶν παθῶν τῆς ἀτιμίας καὶ ἐγρηγόρσεως καὶ πόνου τῆς κατὰ ψυχὴν ἡμῶν ἐργασίας, (σ. 432).

ΡΙΑ'. Ὅτι δεῖ ἀμέμπτως καὶ ἀνοθεύτως φυλάττειν τὴν μοναδικὴν ἡμῶν πολιτείαν, καὶ περὶ τοῦ ὑποίσειν πάντα πειρασμὸν μέχρι θανάτου δι' ἐντολὴν Θεοῦ, (σ. 438).

ΡΙΒ'. Ὅτι χρὴ ἐνάγειν τοὺς ἐπιστημονάρχας τὴν ἀδελφότητα θεοπρεπῶς, καὶ περὶ ἀκριβείας τοῦ θεολήπτου ἡμῶν βίου καὶ τοῦ ἐκφυγεῖν ἡμᾶς τὴν κακόλεθρον παρρησίαν, (σ. 442).

ΡΙΓ'. Περὶ τοῦ ὑποφέρειν τὰ δυσχερῆ τῆς ὑποταγῆς καὶ τοῦ εὐμενῶς δέχεσθαι τὰς ἐπιτιμήσεις παρὰ τοῦ καθηγουμένου· ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ ἐμπολιτεύεσθαι κατὰ μίμησιν τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, (σ. 450).

ΡΙΔ'. Περὶ τοῦ ἐρευνᾶν τὰς θείας Γραφάς, ὡς ἂν μὴ ἀγνοῶμεν τὰς πολυμόρφους μηχανὰς τοῦ διαβόλου, (σ. 454).

ΡΙΕ'. Ὅτι χρὴ ἐνστῆναι ἡμᾶς γενναίως πρὸς τὴν ἄθλησιν τῆς ὑποταγῆς, καὶ περὶ τοῦ προσέχειν ταῖς διδασκαλίαις τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ τοῦ μὴ κεχηνέναι πρὸς τὰ μάταια καὶ πρόσκαιρα, (σ. 460).

ΡΙς'. Ὅτι οὐ χρὴ ἀμελῶς διακεῖσθαι ἡμᾶς μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, ὡς ἂν μὴ ἀπολέσωμεν τὰς προδιηνυσμένας ἡμῖν ἀρετάς· καὶ περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Βαΐων καὶ τοῦ πάθους τοῦ Σωτῆρος, (σ. 466).

ΡΙΖ'. Περὶ τοῦ ἐγρηγόρως ποιμαίνειν τὸν καθηγούμενον τὰ λογικὰ πρόβατα, ὡς ἂν διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν θεοπνεύστων Γραφῶν διαφύγοιε τὰς ψυχολέθρους ἐπιβουλὰς τοῦ ὄφεως,

καὶ ἐκκοπῆς τῶν οἰκείων θελημάτων, (σ. 472).
ΡΙΗ΄. Ὅτι ὁ πίστιν ἀδιάρρηκτον πρὸς τὸν καθηγούμενον ἔχων καὶ προσθήκαις ἀρετῶν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἑαυτῷ θησαυρίζων, ἀξιωθήσεται καταταγῆναι ἐν τῷ κλήρῳ τῶν ἁγίων, (σ. 480).
ΡΙΘ΄. Περὶ τῆς καλλίστης ἡμῶν συνδιαγωγῆς καὶ τοῦ μὴ ἐπαίρεσθαι ἐν τοῖς χαρίσμασιν, ἀλλ' ἐπεκτείνεσθαι ἀεὶ πρὸς τὰ κρείττονα, (σ. 488).
ΡΚ΄. Περὶ φυλακῆς τῶν θείων ἐντολῶν καὶ τοῦ μὴ μετ' αὐθεντίας προστάσσειν τοὺς πρώτους τῇ ἀδελφότητι, (σ. 494).
ΡΚΑ΄. Περὶ τοῦ προσέχειν ταῖς τῶν πατέρων διδασκαλίας καὶ μὴ κεχηνέναι πρὸς τὰ παρόντα, ἀλλ' ἀποβλέπειν πρὸς τὰ μέλλοντα, (σ. 500).
ΡΚΒ΄. Περὶ τοῦ πενθεῖν τοὺς ἀπορραγέντας ἀδελφοὺς ἡμῶν καὶ τοῦ κραεῖν τὰς ἑαυτῶν γλώσσας, (σ. 506).
ΡΚΓ΄. Περὶ τοῦ μὴ ἀμελεῖν ἐν ταῖς διακονίαις, ἀλλ' ἀγρυπνεῖν ὑπὲρ τῆς οἰκείας σωτηρίας, (σ. 512).
ΡΚΔ΄. Ἐλεγκτικὸς ἅμα καὶ διδακτικός, (σ. 518).

****

Τόμος 18Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ, ΒΙΒΛΙΑ ΔΥΟ
1. ΒΙΒΛΙΟ Α΄. (Ἐπιστολὲς Α΄. - ΝΖ΄.). Ἐκλογὴ ἀπὸ τὶς διάφορες ἐπιστολές του, ποὺ ἔστειλε κατὰ τὴν πρώτη καὶ δεύτερη ἐξορία του. Παραινετικὲς καὶ προτρεπτικὲς πρὸς ὀρθοδοξία καὶ γιὰ τὴν πίστη τῶν ἁγίων πατέρων, (σ. 16-287, PG 99, 904-1116).
Α΄. Πλάτωνι πνευματικῷ πατρί, (πρὸς ὑπεράσπιση τῶν θείων δογμάτων καὶ τήρηση τῶν παραδόσεων τῶν θείων πατέρων μας), (σ. 10, PG 99, 904).
Β΄. Τῷ αὐτῷ· (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 16, PG 99, 908).
Γ΄. Τῷ αὐτῷ· (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 22, PG 99, 913).
Δ΄. Νικηφόρῳ ἡγουμένῳ· πρὸς ἀκριβῆ φύλαξη τῶν πατροπαραδότων, μαζὶ μὲ ἀπολογία), (σ. 32, PG 99, 920).
Ε΄. Στεφάνῳ ἀσηκρῆτις· (ὅτι πρέπει νὰ πειθαρχοῦμε στοὺς φωτιζόμενους ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ δόκιμους διδασκάλους), (σ. 34, PG 99, 924).
ς΄. Θεοκτίστῃ τῇ ἑαυτοῦ μητρί· (παραμυθητικὴ καὶ ἐνθαρρυντική), (σ. 40, PG 99, 928).
Ζ΄. Εἰρήνῃ Βασιλίσσῃ· (παρακλητική, μαζὶ μὲ ὑπόμνηση, ποιὰ εἶναι τὰ καλὰ καὶ ἔνδοξα), (σ. 44, PG 99, 929).
Η΄. Συμεὼν ἡγουμένῳ· (προτρεπτικὴ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας), (σ. 50, PG 99, 933).
Θ΄. Γελασίῳ μαθητῇ· (παραινετικὴ πρὸς ἐπιστροφὴ καὶ μετάνοια), (σ. 54, PG 99, 937).
Ι΄. Νικολάῳ μαθητῇ· προτρεπτικὴ μαζὶ μὲ ὑπόμνηση καὶ ὁδηγίες, (σ. 56, PG 99, 940).
ΙΑ΄. Ἀναστασίῳ ἐπισκόπῳ Κνωσίας· (περὶ ἐπισκοπικῶν καθηκόντων), (σ. 62, PG 99, 944).
ΙΒ΄. Θωμᾷ δισυπάτῳ· (παραμυθητικὴ μαζὶ μὲ ἔπαινο καὶ παράκληση), (σ. 70, PG 99, 949).
ΙΓ΄. Εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἀπρονοή-

των· (τὴν ταφὴ δηλαδὴ ἐκείνων ποὺ δὲν εἶχαν κάποιον νὰ τοὺς φροντίσει), (σ. 74, PG 99, 952).
ΙΔ'. Ἰγνατίῳ ἡγουμένῳ· (περὶ καθηκόντων ἡγουμένου), (σ. 78, PG 99, 956).
ΙΕ'. Θεοδούλῳ Κιονίτῃ· (περὶ τοῦ νὰ μὴ καινοτομοῦν, ἀλλὰ νὰ φυλάττουν τὶς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας), (σ. 80, PG 99, 957).
Ις'. Νικηφόρῳ βασιλεῖ· (περὶ νόμιμης ἐκλογῆς πατριάρχη), (σ. 82, PG 99, 960).
ΙΖ'. Ἰωάννη σπαθαρίῳ· (περὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 86, PG 99, 960).
ΙΗ'. Σταυρακίῳ σπαθαρίῳ· (παραμυθητικὴ γιὰ τὸν θάνατο υἱοῦ του), (σ. 88, PG 99, 964).
ΙΘ'. Πρὸς τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ Ἀντισάρχου· (περὶ μοναχοῦ ποὺ ἀπέδρασε ἀπὸ τὴ μονή), (σ. 92, PG 99, 965).
Κ'. Πινουφίῳ καὶ Μάρῃ τέκνοις· (προτρεπτικὴ πρὸς μετάνοια καὶ τήρηση τῶν ὑποσχέσεων), (σ. 94, PG 99, 968).
ΚΑ'. Συμεὼν μονάζοντι· (περὶ συμφιλιώσεως καὶ κοινωνίας γιὰ γάμο παράνομο), (σ. 96, PG 99, 969).
ΚΒ'. Τῷ αὐτῷ· (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 100, PG 99, 973).
ΚΓ'. Τῷ αὐτῷ· (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 110, PG 99, 980).
ΚΔ'. Θεοκτίστῳ Μαγίστρῳ· (περὶ οἰκονομίας ἐκκλησιαστικῆς καὶ παρανομίας), (σ. 112, PG 99, 981).
ΚΕ'. Νικηφόρῳ πατριάρχῃ· (ἀπολογητικὴ γιὰ διόρθωση παρανομίας), (σ. 118, PG 99, 988).
Κς'. Συμεὼν ἡγουμένῳ· (Γιὰ ἐκείνους ποὺ στρεβλώνουν τοὺς ἱεροὺς κανόνες), (σ. 124, PG 99, 992).
ΚΖ'. Νικήτα πατρικίῳ· (περὶ τηρήσεως τῶν ἱερῶν κανόνων), (σ. 126, PG 99, 993).
ΚΗ'. Βασιλείῳ μονάζοντι· (περὶ παρανόμου γάμου, καὶ ἐναντίον τοῦ πρεσβυτέρου ποὺ τὸν εὐλόγησε), (σ. 132, PG 99, 997).
ΚΘ'. Λέοντι ὀρφανοτρόφῳ· (παραμυθητικὴ γιὰ τὸ θάνατο υἱοῦ του), (σ. 140, PG 99, 1004).
Λ'. Νικηφόρῳ πατριάρχῃ· (ἀπολογητικὴ ὑπὲρ τῶν ἱερῶν κανόνων, καὶ περὶ ἀντικανονικῆς οἰκονομίας), (σ. 144, PG 99, 1005).
ΛΑ'. Τοῖς ἐν Σακκουδίωνι ἀδελφοῖς· (ὑπὲρ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ), (σ. 146, PG 99, 1009).
ΛΒ'. Νικολάῳ χαρτουλαρίῳ· (περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν ζήλου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων), (σ. 154, PG 99, 1113).
ΛΓ'. Λέοντι, πάπᾳ Ρώμης· (διηγηματικὴ μαζὶ μὲ ἔγκλιση γιὰ παρανομία), (σ. 158, PG 99, 1017).
ΛΔ'. Τῷ αὐτῷ· (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 162, PG 99, 1021).
ΛΕ'. Βασιλείῳ ἡγουμένῳ· (διηγηματικὴ γιὰ τὶς θλίψεις, τοὺς διωγμοὺς καὶ τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν εὐσέβεια), (σ. 172, PG 99, 1028).
Λς'. Εὐπρεπιανῷ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ· (παραινετικὴ πρὸς σταθερότητα στὴν τήρηση τῶν ἱερῶν κανόνων), (σ. 176, PG 99, 1032).
ΛΖ'. Ἰωσήφ, ἀρχιεπισκόπῳ Θεσσαλονίκης· (εὐχαριστήρια μαζὶ μὲ ἀπολογία), (σ. 186, PG 99, 1037).
ΛΗ'. Ἀρσενίῳ τέκνῳ· (ἐνθαρρυντικὴ μαζὶ μὲ εὐχαριστία), (σ. 190, PG 99, 1041).
ΛΘ'. Θεοφίλῳ ἡγουμένῳ· (φιλικὴ καὶ κατὰ τῶν καινοτομιῶν), (σ. 196, PG 99, 1045).

Μ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (περὶ αἱρετικῶν, περὶ βαπτίσματος καὶ αἱρετικὸ ἐπίσκοπο), (σ. 202, PG 99, 1049).
ΜΑ΄. Σιλουανῷ καὶ Εὐπρεπιανῷ τέκνοις· (συμβολικὰ στοιχεῖα ἐπιστολῶν), (σ. 212, PG 99, 1057).
ΜΒ΄. Ἄννῃ μοναζούσῃ· (παραινετική, καὶ περὶ προσευχῆς), (σ. 216, PG 99, 1061).
ΜΓ΄. Ἰωσήφ, ἀδελφῷ ἀρχιεπισκόπῳ· (γιὰ τὴν ἀκριβῆ τήρηση τῶν κανόνων καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία), (σ. 220, PG 99, 1064).
ΜΔ΄. Σεργίῳ ὑπάτῳ· (συστατικὴ μαζὶ μὲ παράκληση), (σ. 226, PG 99, 1068).
ΜΕ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (χωρὶς κείμενο), (σ. 228, PG 99, 1069).
Μϛ. Ἄννῃ ἡγουμένῃ· (χωρὶς κείμενο), (σ. 228, PG 99, 1069).
ΜΖ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (χωρὶς κείμενο), (σ. 228, PG 99, 1069).
ΜΗ΄. Ἀθανασίῳ τέκνῳ· (περὶ κανόνων καὶ παρανομίας), (σ. 228, PG 99, 1069).
ΜΘ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (περὶ ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας), (σ. 246, PG 99, 1084).
Ν΄. Τῷ αὐτῷ· (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 256, PG 99, 1089).
ΝΑ΄. Τῷ αὐτῷ· (μὲ τὸ ἴδιο θέμα), (σ. 262, PG 99, 1096).
ΝΒ΄. Φιλίππῳ Διακόνῳ· (κλήση καὶ προτροπὴ πρὸς μετάνοια), (σ. 268, PG 99, 1100).
ΝΓ. Στεφάνῳ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ· (περὶ σιμωνίας), (σ. 270, PG 99, 1101).
ΝΔ΄. Ἄννῃ ἡγουμένῃ· (ἐπαινετικὴ γιὰ φιλανθρωπία καὶ ἀγαθοεργία) (σ. 276, PG 99, 1108).
ΝΕ΄. Εἰρήνῃ πατρικίῳ· (ἐπαινετικὴ μαζὶ μὲ εὐχή, καὶ παραμυθητική, (σ. 278, PG 99, 1108).
Νϛ. Ἀντωνίῳ ἡγουμένῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου· (περὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας), (σ. 280, PG 99, 1109).
ΝΖ΄. Πλάτωνι, οἰκείῳ πατρί· (περὶ τῆς ἐξορίας καὶ τῶν κακουχιῶν, καὶ ἐρώτηση γιὰ συνεχῆ μετάληψη), (σ. 284, PG 99, 1112).

ΒΙΒΛΙΟ Β΄.

Ἐκλογὴ ἀπὸ διάφορες ἐπιστολές του ποὺ ἔστειλε κατὰ τὴν τρίτη ἐξορία του, Α΄.-ΝΕ΄, (σ. 288-489, PG 99, 1116-1268)

ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Α΄. Τῇ εἰκονομαχικῇ Συνόδῳ, ὡς ἐκ προσώπου πάντων τῶν ἡγουμένων (περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 288, PG 99, 1116).
Β΄. Μονάζουσιν· (προτρεπτικὴ ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 292, PG 99, 1120).
Γ. Ἡγουμένῳ· (χωρὶς περιεχόμενο), (σ. 296, PG 99, 1120).
Δ΄. Θεοφυλάκτῳ Νικομηδείας ἐπισκόπῳ· (ἐπαινετικὴ ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 296, PG 99, 1121).
Ε΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (ἐνθαρρυντικὴ ὑπὲρ τῶν πατρώων), (σ. 298, PG 99, 1124).
ϛ΄. Πρεσβυτέρῳ ὑπογράψαντι· (κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 302, PG 99, 1128).
Ζ΄. Ἰωάννῃ τέκνῳ· (περὶ ὁμιλίας καὶ σιωπῆς ὅταν πρέπει), (σ. 304, PG 99, 1129).
Η΄. Ἐγκύκλιος, πάσαις ταῖς ἀδελφότησιν· (περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων), (σ. 306, PG 99, 1129).
Θ΄. Ἰωσήφ, ἀδελφῷ καὶ ἀρχιεπισκόπῳ· (προτρεπτικὴ πρὸς ἐκπλήρωση τῶν ἀρχιερατικῶν καθηκόντων), (σ. 318, PG 99, 1140).

Ι΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (προτρεπτικὴ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν κανόνων), (σ. 322, PG 99, 1141).

ΙΑ΄. Τῷ αὐτῷ· (ἐπαινετικὴ καὶ ἐνθαρρυντική), (σ. 326, PG 99, 1145).

ΙΒ΄. Πασχαλίῳ, πάπᾳ Ρώμης· (διηγηματικὴ καὶ παρακλητικὴ κατὰ τῆς αἱρέσεως τῶν εἰκονομάχων), (σ. 334, PG 99, 1152).

ΙΓ΄. Τῷ αὐτῷ (μὲ τὸ ἴδιο θέμα μὲ τὴν παραπάνω), (σ. 338, PG 99, 1153).

ΙΔ΄. Πάπᾳ 'Αλεξανδρείας· (διηγηματικὴ τῶν θλίψεων), (σ. 342, PG 99, 1156).

ΙΕ΄. Τῷ πατριάρχῃ 'Ιεροσολύμων· (διηγηματικὴ τῶν θλίψεων ἐκ μέρους τῶν αἱρετικῶν), (σ. 346, PG 99, 1160).

Ις΄. Εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάβα· (διηγηματικὴ τῶν θλίψεων καὶ τῶν παρανομιῶν τῆς αἱρέσως), (σ. 352, PG 99, 1164).

ΙΖ΄. Χαρίτωνι, καθηγεμόνι Μεγίστης Λαύρας· (διηγηματικὴ τῶν θλίψεων), (σ. 358, PG 99, 1168).

ΙΗ΄. Νικηφόρῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ· (ἐπαινετικὴ γιὰ τὴν αὐταπάρνησή του), (σ. 364, PG 99, 1173).

ΙΘ΄. Μοναζούσαις· (παραινετικὴ καὶ παραμυθητική), (σ. 366, PG 99, 1176).

Κ΄. Μακαρίῳ ἡγουμένῳ· (προτρεπτικὴ καὶ παραινετική), (σ. 370, PG 99, 1177).

ΚΑ΄. Τοῖς ἐν διαφόροις φυλακαῖς τηρουμένοις ἀδελφοῖς ἀγαπητοῖς· (παραμυθητική), (σ. 372, PG 99, 1180).

ΚΒ΄. Τοῖς ἀποῦσιν ἀδελφοῖς· (παραμυθητική), (σ. 380, PG 99, 1185).

ΚΓ΄. 'Ηγουμένῳ· (περὶ εἰκόνων, κατὰ τῶν εἰκονομάχων), (σ. 382, PG 99, 1188).

ΚΔ΄. 'Ιγνατίῳ τέκνῳ· (παραμυθητική), (σ. 386, PG 99, 1189).

ΚΕ΄. Πέτρῳ Νικαίας· (ἐπαινετικὴ καὶ κατὰ τῶν εἰκονομάχων), (σ. 388, PG 99,)1192.

Κς΄. Θεοφυλάκτῳ Νικομηδείας· (κατὰ τῶν εἰκονομάχων), (σ. 390, PG 99, 1192).

ΚΖ΄. Τιμοθέῳ τέκνῳ· (περὶ εἰκόνων), (σ. 392, PG 99, 1193).

ΚΗ΄. Βασιλείῳ ἡγουμένῳ· (ἐνθαρρυντική), (σ. 394, PG 99, 1196).

ΚΘ΄. Μεγαλῷ καὶ Μαρᾷ μοναζούσαις· (παραμυθητικὴ ἐπὶ θανάτῳ), (σ. 396, PG 99, 1197).

Λ΄. Συμεὼν μονάζοντι· (ἐπαινετική), (σ. 398, PG 99, 1200).

ΛΑ΄. 'Ιωσὴφ, ἀδελφῷ καὶ ἀρχιεπισκόπῳ· (διεκτραγώδηση τῆς καταστάσεως), (σ. 400, PG 99, 1201).

ΛΒ΄. Θαλελαίῳ τέκνῳ· (συμβουλευτικὴ γιὰ θέμα κανονικό), (σ. 404, PG 99, 1204).

ΛΓ΄. Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ περιγραπτὸν εἶναι τὸν Χριστόν· (κατὰ τῶν εἰκονομάχων), (σ. 406, PG 99, 1205).

ΛΔ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (ἐπαινετική), (σ. 408, PG 99, 1208).

ΛΕ΄. 'Επιφανίῳ τέκνῳ· (ἐπαινετικὴ καὶ προτρεπτική), (σ. 412, PG 99, 1209).

Λς΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (περὶ εἰκόνων), (σ. 414, PG 99, 1212).

ΛΖ΄. Τοῖς πανταχοῦ διεσπαρμέναις ἀδελφότησιν· (παραμυθητική), (σ. 428, PG 99, 1224).

ΛΗ΄. Τοῖς πανταχοῦ διεσπαρμέναις ἀδελφότησιν· (παραμυθητική), (σ. 438, PG 99, 1229).

ΛΘ΄. 'Αθανασίῳ τέκνῳ· (ἀπάντηση σὲ ἐρώτηση σχετικὰ μὲ τὸ κατ' οἰκονομίαν ψεῦδος), (σ. 442, PG 99, 1233).

Μ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (καθορισμὸς ἐπιτιμίων), (σ. 448, PG 99, 1237).

ΜΑ΄. Θεοφίλῳ τῆς 'Εφέσου· (περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 450, PG 99, 1240).

ΜΒ΄. Θαλελαίῳ τέκνῳ· (κατὰ τῶν εἰκονομάχων), (σ. 452, PG 99, 1241).
ΜΓ΄. Ἐγκλείστῃ· (συμβουλευτική), (σ. 456, PG 99, 1245).
ΜΔ΄. Συμεὼν τέκνῳ· (συμβουλευτική), (σ. 460, PG 99, 1248).
ΜΕ΄. Βασιλείῳ ἡγουμένῳ· (συμβουλευτικὴ γιὰ τὴ θεραπεία ἀδελφῶν ποὺ ἔπεσαν) (σ. 462, PG 99, 1248).
Μς΄. Ἀρκαδίῳ μοναχῷ· (ἐπαινετική), (σ. 464, PG 99,1249).
ΜΖ΄. Ἡγουμένῳ· (ἐπαινετική), (σ. 464, PG 99, 1252).
ΜΗ΄. Τοῖς πανταχοῦ διεσπαρμέναις ἀδελφότησιν· (ἐνθαρρυντική), (σ. 466, PG 99, 1252).
ΜΘ΄. Τοῖς διὰ Κύριον πεφυγαδευμένοις πνευματικοῖς ἁγίοις πατράσιν· (ἐνθαρρυντική, περὶ εἰκόνων, καὶ λύση ἐρωτήσεων), (σ. 470, PG 99, 1256).
Ν΄. Λουκιανῷ τέκνῳ· (εὐχητική), (σ. 478, PG 99, 1260).
ΝΑ΄. Ἀλβενέκᾳ πρωτοσπαθαρίᾳ· (ἐπαινετική), (σ. 478, PG 99, 1261).
ΝΒ΄. Μαρίᾳ μοναζούσῃ· (συμβουλευτική), (σ. 482, PG 99, 1264).
ΝΓ΄. Μοναζούσῃ· (ἐπαινετική), (σ. 482, PG 99,)1264.
ΝΔ΄. Βασιλείῳ πατρικίῳ· (ἐπαινετικὴ καὶ παραμυθητική), (σ. 484, PG 99, 1265).
ΝΕ΄. Γρηγορᾷ λαϊκῷ· (ἐνθαρρυντική), (σ. 488, PG 99, 1268).

****

Τόμος 18Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1981
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ Β΄. (Ἐπιστολὲς ΝΣΤ. - ΣΚΑ΄.)
(Ἐκλογὴ ἀπὸ τὶς διάφορες ἐπιστολὲς ποὺ στάλθηκαν κατὰ τὴν τρίτη ἐξορία του), (σ. 6-514, PG 99, 1268-1669).

Νς. Λέοντι Πατρικίῳ καὶ Σακελλαρίῳ· (Κατὰ τῶν ἀσεβῶν καὶ παραινετική), (σ. 6, PG 99,)1268.
ΝΖ΄. Ἀναστασίῳ πρωτοσπαθαρίῳ· (ἐπαινετικὴ καὶ παραινετική), (σ. 8, PG 99, 1269).
ΝΗ΄. Τοῖς εἰς τὰ Στουδίου ἀδελφοῖς· (παραμυθητική), (σ. 10, PG 99, 1272).
ΝΘ΄. Μοναζούσαις· (παραμυθητικὴ καὶ παραινετική), (σ. 12, PG 99,)1273.
Ξ΄. Κανονικαῖς, (ἐπαινετικὴ καὶ παραινετική) (σ. 14, PG 99, 1276).
ΞΑ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (ἐνημερωτικὴ καὶ κατὰ τῶν ἀσεβῶν), (σ. 16, PG 99, 1276).
ΞΒ΄. Κατήχησις, (σ. 18, PG 99,)1277.
ΞΓ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (παραμυθητική, κατὰ τῶν ἀσεβῶν), (σ. 22, PG 99, 1281).
ΞΔ΄. Θεόδωρος, ὁ ἁμαρτωλὸς μοναχός, τοῖς πνευματικοῖς μου πατράσι καὶ ἀδελφοῖς, ὁμολογήσασι καὶ ἐναθλοῦσιν ἐν εἱρκταῖς, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς· (παραμυθητική), (σ. 26, PG 99,)1284.
ΞΕ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 30, PG 99, 1285).
Ξς. Κατήχησις (παραμυθητική), (σ. 32, PG 99, 1289).
ΞΖ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ (περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 38, PG 99, 1293).
ΞΗ΄. Εἰρήνῃ πατρικίᾳ· (παραμυθητική), (σ. 42, PG 99, 1296).
ΞΘ΄. Εὐφημίᾳ ἐγκλείστῃ· (παραμυθητική), (σ. 44, PG 99, 1297).
Ο΄. Θεοφίλῳ τῆς Ἐφέσου· (ἐπαινετική), (σ. 46, PG 99, 1300).

ΟΑ΄. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (ὑπὲρ τῶν εἰκόνων), (σ. 48, PG 99, 1300).

ΟΒ΄. Νικολάῳ τέκνῳ· (περὶ τῶν εἰκόνων, ἀπάντηση σὲ ἐρωτήματα), (σ. 52, PG 99, 1304).

ΟΓ. Ναυκρατίῳ τέκνῳ· (περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 54, PG 99, 1305).

ΟΔ΄. Μιχαὴλ, αὐτοκράτορι βασιλεῖ· (ἐπαινετική, περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 58, PG 99, 1308).

ΟΕ΄. Στεφάνῳ Ἀσηκρῆτις· (παραινετική), (σ. 62, PG 99, 1309).

Οϛ. Στεφάνῳ μαγίστρῳ· (παραμυθητικὴ καὶ παραινετική), (σ. 64, PG 99, 1313).

ΟΖ΄. Τοῖς ἁγίοις ὁμολογηταῖς πατράσι καὶ ἀδελφοῖς· (παραμυθητική), (σ. 68, PG 99, 1316).

ΟΗ΄. Νικήτᾳ ἡγουμένῳ· (περὶ τῶν εἰκόνων παραινετική), (σ. 70, PG 99, 1316).

ΟΘ΄. Νικηφόρῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ· (ἐπαινετική), (σ. 70, PG 99, 1317).

Π΄. Ἰωάννῃ Λογοθέτῃ· (ἐπαινετικὴ καὶ προτρεπτική), (σ. 72, PG 99, 1320).

ΠΑ΄. Παντολέοντι Λογοθέτῃ· (ἐπαινετική, περὶ τῶν εἰκόνων), (σ. 74, PG 99, 1321).

ΠΒ΄. Δημόχαρι Λογοθέτῃ γενικῷ· (ἐπαινετικὴ καὶ προτρεπτική), (σ. 78, PG 99, 1324).

ΠΓ΄. Τοῖς ἁγίοις πατράσι καὶ ὁμολογηταῖς Ἰωάννῃ, Μιχαὴλ καὶ Βασιλείῳ· (ἐπαινετικὴ καὶ παραμυθητική), (σ. 80, PG 99, 1324).

ΠΔ΄. Θεοδώρῳ μονάζοντι· (περὶ τῶν προθέσεων "διὰ" καὶ "ἀνὰ" σχετικὰ μὲ τὶς εἰκόνες), (σ. 82, PG 99, 1325).

ΠΕ΄. Ἀθανασίῳ τέκνῳ· (περὶ τῶν εἰκόνων, (σ. 84, PG 99, 1328).

Πϛ. Ὡς ἐκπρόσωπος ὅλων τῶν ἡγουμένων πρὸς βασιλέα Μιχαήλ· (παρακλητική), (σ. 86, PG 99, 1329).

ΠΖ΄. Ἐπισκόποις διὰ Κύριον πεφυγαδευμένοις· (παραμυθητική), (σ. 88, PG 99, 1332).

ΠΗ΄. Ἀμμοῦν τέκνῳ· (ἐλεγκτικὴ καὶ συμβουλευτική), (σ. 90, PG 99, 1333).

ΠΘ΄. Θεοφίλῳ ἡγουμένῳ· (ἐλεγκτική), (σ. 94, PG 99, 1336).

ϟ΄. Τοῖς πνευματικοῖς τέκνοις Λαυρεντίῳ, Συμεών, Διονυσίῳ, Ποιμένι καὶ Λιτωΐῳ, (σ. 98, PG 99, 1340).

ϟΑ΄. Ἡγουμένῃ τῆς Νικαίας, (σ. 102, PG 99, 1341).

ϟΒ΄. Ἐπισκόποις φυγαδευθεῖσιν ἐν Χερσῶνι, (σ. 104, PG 99, 1344).

ϟΓ. Τῇ ἡγουμένῃ τῶν Γόρδινα, (σ. 106, PG 99, 1345).

ϟΔ΄. Εὐδοκῷ παρθενευούσῃ, (σ. 106, PG 99, 1345).

ϟΕ΄. Βασιλείῳ ἡγουμένῳ, (σ. 108, PG 99, 1348).

ϟϛ. Νικήτα κουράτωρι, (σ. 110, PG 99, 1348).

ϟΖ΄. Βασιλείῳ, υἱῷ πνευματικῷ, (σ. 110, PG 99, 1348).

ϟΗ΄. Τοῖς ἀδελφοῖς Γρηγορίῳ, Ἰεζεχιήλ, Ἐράστῳ, Θεοφάνει, Ἀνίνᾳ καὶ λοιποῖς ἐν Ἑλλάδι, (σ. 112, PG 99, 1349).

ϟΘ΄. Ἀβραμίῳ ξενοδόχῳ, (σ. 114, PG 99, 1352).

Ρ΄. Ὑπάτῳ τέκνῳ, (σ. 116, PG 99, 1353).

ΡΑ΄. Πέτρῳ Νικαίας, (σ. 120, PG 99, 1356).

ΡΒ΄. Εὐαρέστῳ τέκνῳ, (σ. 122, PG 99, 1356).

ΡΓ. Γρηγορίῳ ἡγουμένῳ, (σ. 124, PG 99, 1360).

ΡΔ΄. Εἰρήνῃ καὶ Εὐφροσύνῃ μοναζούσαις, (σ. 126, PG 99, 1360).

ΡΕ΄. Ἀνθίμῳ τέκνῳ, (σ. 128, PG 99, 1361).
Ρϛ. Εὐστρατίῳ ἡγουμένῳ, (σ. 132, PG 99, 1364).
ΡΖ΄. Τοῖς ἐν ἄστει ἀδελφοῖς, (σ. 134, PG 99, 1365).
ΡΗ΄. Ἰωάννῃ Σάρδης, (σ. 136, PG 99, 1368).
ΡΘ΄. Ἠλίᾳ τέκνῳ, (σ. 138, PG 99, 1369).
ΡΙ΄. Τῇ ὁμόζυγι Δημόχαρι, (σ. 140, PG 99, 1369).
ΡΙΑ΄. Τοῖς μοναζούσαις Μυέλης, (σ. 142, PG 99, 1372).
ΡΙΒ΄. Κατηχητικὴ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, (σ. 144, PG 99, 1373).
ΡΙΓ. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 148, PG 99, 1376).
ΡΙΔ΄. Ἰωάννῃ βεστήτορι, (σ. 152, PG 99, 1380).
ΡΙΕ΄. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 154, PG 99, 1381).
ΡΙϛ. Ἰωάννῃ ἐρημίτῃ, (σ. 158, PG 99, 1385).
ΡΙΖ΄. Μαριανῷ σπαθαρίῳ, (σ. 160, PG 99, 1388).
ΡΙΗ΄. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 164, PG 99, 1389).
ΡΙΘ΄. Ἰακώβῳ μονάζοντι, (σ. 168, PG 99, 1392).
ΡΚ΄. Νικήτᾳ τοποτηρητῇ, (σ. 170, PG 99, 1393).
ΡΚΑ΄. Θωμᾷ, πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων, (σ. 172, PG 99, 1396).
ΡΚΒ΄. Θεοδώρῳ ξενοδόχῳ, (σ. 176, PG 99, 1400).
ΡΚΓ. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 178, PG 99, 1401).
ΡΚΔ΄. Κατήχησις πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, (σ. 182, PG 99, 1404).
ΡΚΕ΄. Κανονικαῖς Πριγκίπου, (σ. 184, PG 99, 1405).
ΡΚϛ. Τοῖς μοναχοῖς Φωτεινουδίου, (σ. 188, PG 99, 1408).
ΡΚΖ΄. Πέτρῳ Νικαίας, (σ. 190, PG 99, 1409).
ΡΚΗ΄. Μαρίᾳ παρθενευούσῃ, (σ. 194, PG 99, 1413).
ΡΚΘ΄. Λέοντι σακελλαρίῳ, (σ. 196, PG 99, 1416).
ΡΛ΄. Τῇ ἀδελφότητι Κιζάρων, (σ. 202, PG 99, 1420).
ΡΛΑ΄. Κατηχητικὴ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, (σ. 204, PG 99, 1421).
ΡΛΒ΄. Τῇ ἡγουμένῃ Ἰγνῶν, (σ. 208, PG 99, 1425).
ΡΛΓ΄. Ἐφραὶμ καὶ Ἀγάθωνι καὶ λοιποῖς τέκνοις, (σ. 212, PG 99, 1428).
ΡΛΔ΄. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 214, PG 99, 1429).
ΡΛΕ΄. Κατηχητική, (σ. 218, PG 99, 1433).
ΡΛϛ. Θεοδώρῳ στρατηγῷ, (σ. 222, PG 99, 1436).
ΡΛΖ΄. Προκοπίῳ μονάζοντι, (σ. 224, PG 99, 1437).
ΡΛΗ΄. Θεοκτίστῳ ἐρημίτῃ, (σ. 226, PG 99, 1440).
ΡΛΘ΄. Στεφάνῳ ἡγουμένῳ, (σ. 230, PG 99, 1441).
ΡΜ΄. Κατηχητικὴ πρὸς τοὺς ἐν Κυζίκῳ, (σ. 234, PG 99, 1444).
ΡΜΑ΄. Ἡγουμένῳ, (σ. 236, PG 99, 1445).
ΡΜΒ΄. Βασιλείῳ ἡγουμένῳ, (σ. 238, PG 99, 1448).
ΡΜΓ. Τῷ αὐτῷ, (σ. 238, PG 99, 1449).
ΡΜΔ΄. Θεοδώρῳ πατρικίῳ, (σ. 242, PG 99, 1452).
ΡΜΕ΄. Τῇ Τουρμαρχίσσῃ τῇ Ἑλλάδος, (σ. 246, PG 99, 1453).
ΡΜϛ. Τῇ ἀδελφότητι Πελεκήτης, (σ. 250, PG 99, 1457).
ΡΜΖ΄. Κατηχητικὴ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, (σ. 252, PG 99, 1460).

ΡΜΗ΄. Δημητρίῳ ὑπάτῳ, (σ. 256, PG 99, 1461).
ΡΜΘ΄. Λυκάστῳ ὑπάτῳ, Παραμυθητική, (σ. 258, PG 99, 1464).
ΡΝ΄. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 262, PG 99, 1468).
ΡΝΑ΄. Σευηριανῷ υἱῷ πνευματικῷ, (σ. 266, PG 99, 1469).
ΡΝΒ΄. Θεοδώρῳ μονάζοντι, (σ. 268, PG 99, 1472).
ΡΝΓ. Λαυρεντίῳ τέκνῳ, (σ. 270, PG 99, 1476).
ΡΝΔ΄. Νικήτᾳ ἡγουμένῳ, (σ. 274, PG 99, 1477).
ΡΝΕ΄. Θεοφίλῳ Ἐφέσου, (σ. 280, PG 99, 1481).
ΡΝϚ. Τῇ περὶ τὸν Πατρίκιον υἱὸν ἀδελφότητι, (σ. 286, PG 99, 1485).
ΡΝΖ΄. Ἀντωνίῳ τῷ Δυρραχίου, (σ. 290, PG 99, 1489).
ΡΝΗ΄. Ἰωάννῃ σπαθαρίῳ, (σ. 294, PG 99, 1493).
ΡΝΘ΄. Θωμᾷ χαρτουλαρίῳ, (σ. 298, PG 99, 1497).
ΡΞ΄. Γρηγορίῳ τέκνῳ, (σ. 302, PG 99, 1500).
ΡΞΑ΄. Νικήτᾳ σπαθαρίῳ, (σ. 306, PG 99, 1501).
ΡΞΒ΄. Θεοδώρῳ μονάζοντι, (σ. 308, PG 99, 1504).
ΡΞΓ. Θεοδώρῳ πατρικίῳ, (σ. 322, PG 99, 1516).
ΡΞΔ΄. Ἀρχιμανδρίτῃ Γοτθίας, (σ. 326, PG 99, 1520).
ΡΞΕ΄. Γρηγορίῳ τέκνῳ, (σ. 332, PG 99, 1521).
ΡΞϚ. Θεοκτίστῳ ἐρημίτῃ, (σ. 334, PG 99, 1525).
ΡΞΖ΄. Διογένει ἀσηκρῆτις, (σ. 340, PG 99, 1529).
ΡΞΗ΄. Ἰωάννῃ Γραμματικῷ, (σ. 342, PG 99, 1532).
ΡΞΘ΄. Ὑπὲρ Εὐστρατίου ἡγουμένου, (σ. 344, PG 99, 1532).
ΡΟ΄. Θεοδώρῳ διακόνῳ, (σ. 346, PG 99, 1533).
ΡΟΑ΄. Νικήτᾳ μονάζοντι, (σ. 350, PG 99, 1537).
ΡΟΒ΄. Ἡσυχίῳ πρωτονοταρίῳ, (σ. 352, PG 99, 1540).
ΡΟΓ. Γρηγορίῳ ὑπάτῳ, (σ. 356, PG 99, 1541).
ΡΟΔ΄. Φιλοθέῳ κτήτορι, (σ. 358, PG 99, 1544).
ΡΟΕ΄. Εἰρήνῃ πατρικίᾳ, (σ. 360, PG 99, 1545).
ΡΟϚ. Βρυένᾳ στρατηγῷ, (σ. 360, PG 99, 1545).
ΡΟΖ΄. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 364, PG 99, 1548).
ΡΟΗ΄. Εὐδοκίμῳ σπαθαρίῳ, (σ. 368, PG 99, 1552).
ΡΟΘ΄. Σεργίῳ ἡγουμένῳ, (σ. 370, PG 99, 1553).
ΡΠ΄. Στεφάνῳ τέκνῳ, (σ. 374, PG 99, 1556).
ΡΠΑ΄. Μαρίᾳ βασιλίσσῃ, (σ. 378, PG 99, 1560).
ΡΠΒ΄. Βασιλείῳ μονάζοντι, (σ. 380, PG 99, 1561).
ΡΠΓ. Ἠλίᾳ πρεσβυτέρῳ, (σ. 384, PG 99, 1564).
ΡΠΔ΄. Αὐξεντίῳ ἡγουμένῳ, (σ. 386, PG 99, 1565).
ΡΠΕ΄. Εὐδοκίμῳ σπαθαρίῳ, (σ. 390, PG 99, 1569).
ΡΠϚ. Νικήτᾳ σπαθαρίῳ, (σ. 392, PG 99, 1572).
ΡΠΖ΄. Λέοντι σακελλαρίῳ, (σ. 396, PG 99, 1573).
ΡΠΗ΄. Τῇ σπαθαρίᾳ τοῦ Φλαβιανοῦ, (σ. 396, PG 99, 1573).

ΡΠΘ΄. Παντολέοντι λογοθέτῃ, (σ. 400, PG 99, 1577).
Ρϟ΄. Θεοφάνῃ μονάζοντι, (σ. 402, PG 99, 1577).
ΡϟΑ΄. Φιλοθέῳ κτήτορι, (σ. 406, PG 99, 1581).
ΡϟΒ΄. Εἰρήνῃ πατρικίᾳ, (σ. 408, PG 99, 1584).
ΡϟΓ΄. Εὐδοκίμῳ σπαθαρίῳ, (σ. 410, PG 99, 1584).
ΡϟΔ΄. Ἰωάννῃ γραμματικῷ, (σ. 414, PG 99, 1588).
ΡϟΕ΄. Εὐδοκίᾳ κανδιδατίσσῃ, (σ. 420, PG 99, 1592).
Ρϟϛ. Εὐφροσύνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 420, PG 99, 1593).
ΡϟΖ΄. Δωροθέῳ τέκνῳ, (σ. 424, PG 99, 1596).
ΡϟΗ΄. Ἀβολίῳ καὶ Ἰωάννῃ μονάζουσιν, (σ. 426, PG 99, 1597).
ΡϟΘ΄. Μιχαὴλ καὶ Θεοφίλῳ βασιλεῦσιν, (σ. 428, PG 99, 1600).
Σ΄. Πέτρῳ Νικαίας, (σ. 444, PG 99, 1612).
ΣΑ΄. Φιλοθέῳ κτήτορι, (σ. 448, PG 99, 1616).
ΣΒ΄. Μαρίᾳ σπαθαρίᾳ, (σ. 450, PG 99, 1616).
ΣΓ΄. Εἰρήνῃ ἡγουμένῃ, (σ. 450, PG 99, 1617).
ΣΔ΄. Θεοδοσίᾳ Αὐγούστῃ καὶ Βασιλείῳ υἱῷ αὐτῆς, (σ. 454, PG 99, 1620).
ΣΕ΄. Κασσίᾳ κανδιδατίσσῃ, (σ. 456, PG 99, 1621).
Σϛ. Ὑπακοῇ μοναζούσῃ, (σ. 458, PG 99, 1624).
ΣΖ΄. Ὀλβιανῷ πατρικίῳ, (σ. 462, PG 99, 1625).
ΣΗ΄. Ἀντωνίῳ ἐπισκόπῳ, (σ. 464, PG 99, 1628).
ΣΘ΄. Διονυσίῳ μονάζοντι, (σ. 466, PG 99, 1629).
ΣΙ΄. Ἰωσὴφ καθηγουμένῳ τῶν Κεραμέων, (σ. 470, PG 99, 1633).
ΣΙΑ΄. Εὐφημίῳ Σάρδης, (σ. 472, PG 99, 1636).
ΣΙΒ΄. Ἰωάννῃ Γραμματικῷ, (σ. 476, PG 99, 1637).
ΣΙΓ΄. Μιχαὴλ Συγκέλλῳ Ἁγιοπολίτῃ, (σ. 478, PG 99, 1640).
ΣΙΔ΄. Ὑπακοῇ μοναζούσῃ, (σ. 482, PG 99, 1644).
ΣΙΕ΄. Μεθοδίῳ μονάζοντι, (σ. 486, PG 99, 1645).
ΣΙϛ. Ἰωάννῃ κληρικῷ, (σ. 496, PG 99, 1653).
ΣΙΖ΄. Θωμαΐδι παρθενευούσῃ, (σ. 496, PG 99, 1656).
ΣΙΗ΄. Δημητρίῳ ὑπάτῳ, (σ. 498, PG 99, 1657).
ΣΙΘ΄. Λύσεις διαφόρων κεφαλαίων, (σ. 502, PG 99, 1660).
ΣΚ΄. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Θεοδώρου, ἡγουμένου τῶν Στουδίου, ἐπιστολὴ πρὸς τὴν σπαθαρίαν, ἧς τὸ ὄνομα Μαχαρά, (σ. 512, PG 99, 1668).
ΣΚΑ΄. Βασιλείῳ τῷ ἀοιδίμῳ ἡγουμένῳ σὺν πᾶσι τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα, (σ. 514, PG 99, 1669).

****

Τόμος 19Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1983
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ
ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑΝΤΟΣ ΤΗΣ ΞΗΡΟΚΕΡΚΟΥ

Α΄. ΒΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ ΥΠΟ ΝΙΚΗΤΑ ΣΤΗΘΑΤΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-33).

α. Ἐκδόσεις (σ. 9).
β. Περιεχόμενο τοῦ Βίου (σ. 10).
γ. Χρονολογία τοῦ Συμεὼν (σ. 12).
δ. Συγραφέας καὶ σύνδεση τῆς ὕλης (σ. 24).
ε. Σκοπὸς τοῦ ἔργου (σ. 20-33).
ς. Τὸ κείμενο (σ. 33).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 34-327).
ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 34).
Νεανικὴ ἡλικία (σ. 34).
Στὴ μονὴ τοῦ Στουδίου (σ. 54).
Ἀνάδειξη σὲ ἡγούμενο (σ. 82).
Ἀναμόρφωση τῆς Μονῆς (σ. 88).
Στάση Μοναχῶν (σ. 94).
Ἀρσένιος (σ. 104).
Ὁ Δυτικὸς ἐπίσκοπος (σ. 118).
Προχείριση Ἀρσενίου σὲ ἡγούμενο (σ. 132).
Ὀπτασίες καὶ ἀποκαλύψεις (σ. 148).
Ἀντίδραση τοῦ Στεφάνου Νικομηδείας (σ. 158).
Διωγμὸς κατὰ Συμεὼν (σ. 170).
Ἐξορία Συμεὼν (σ. 196).
Ἀπολογία Συμεὼν καὶ ἀθώωση (σ. 208).
Οἰκοδόμηση τῆς Ἁγίας Μαρίνας (σ. 224).
Τέτοιος ἦταν ὁ μέγας (σ. 230).
Κάποια θαύματα (σ. 234).
Διήγηση θαυμάτων ἀπὸ τὸν Νικηφόρο (σ. 240).
Τὸ τέλος τοῦ Ἁγίου (σ. 268).
Τέτοιος ἦταν ὁ τρισμακάριστος (σ. 272).
Μέριμνα γιὰ τὴ μνήμη καὶ τὰ συγγράμματά του (σ. 276).
Θαύματα μετὰ τὸ θάνατό του (σ. 298).

Β΄. ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

1. Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος (σ. 331).
2. Πνευματικὴ διδασκαλία τοῦ Συμεὼν (σ. 348).
3. Τὰ Συγγράμματά του (σ. 361).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Γ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ Θεολογικὰ ἑκατὸ (σ. 392-455).
Κεφάλαια Γνωστικὰ καὶ Θεολογικὰ ΚΕ΄, (σ. 456-473).
Κεφάλαια Θεολογικὰ καὶ πρακτικὰ Ρ΄, (σ. 474-539).

Δ΄. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ Α΄ ΚΑΙ Β΄. (σ. 541-593).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 541-546).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 547-592).
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ Α΄, (σ. 548-566).
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ Β΄, (σ. 568-593).

Ε΄. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΝ ΝΕΟ ΘΕΟΛΟΓΟ (σ. 595-609).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 597-598).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 600-609).

****

Τόμος 19Β
Χρόνος ἐκδόσεως 1988
Μετ. ἀπὸ τὴν Αἰκατ. Γκόλτσου

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-17).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 20-499).
ΣΤΙΧΟΙ ΙΑΜΒΙΚΟΙ ΝΙΚΗΤΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ (σ. 18-21).
Α΄. ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ (ΛΟΓΟΙ Α΄-Γ΄) (σ. 20-101).

1. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Α΄.** Καὶ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἀποδίδουν τὸ πρῶτον στὸν Πατέρα (σ. 24-56).
2. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Β΄.** Καὶ ἐναντίον

ἐκείνων ποὺ ἐπιχειροῦν νὰ θεολογοῦν χωρὶς τὸ Πνεῦμα (σ. 57-82).
3. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Γ**. Ὅτι, ὅ,τι εἶναι ὁ Πατέρας εἶναι καὶ ὁ Υἱός, καὶ ὅ,τι εἶναι ὁ Υἱὸς εἶναι καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ὅτι αὐτὰ εἶναι ἕνα Πνεῦμα ὁμότιμο, ὁμοούσιο καὶ ὁμόθρονο (σ. 83-101).

Β'. ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ (ΛΟΓΟΙ Α'–ς') (σ. 102-499).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Α', (σ. 102-226).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 102-103).

α. Μερικὴ φυσιολογία γιὰ τὴν κτίση τοῦ κόσμου καὶ τὴν πλάση τοῦ Ἀδὰμ (σ. 104-112).
β. Παράβαση καὶ ἐξορία τοῦ Ἀδάμ, (σ. 112-122).
γ. Σάρκωση τοῦ Λόγου καὶ μὲ ποιὸν τρόπο σαρκώθηκε γιὰ μᾶς, (σ. 122).
δ. Πῶς πάλι πρόκειται κατὰ τὸν θεῖο Ἀπόστολο νὰ ἀνακαινισθεῖ ὅλη ἡ κτίση καὶ νὰ γίνουν καινοὶ οὐρανοὶ καὶ καινὴ γῆ, (σ. 132-138).
ε. Ποιὰ θὰ εἶναι ἡ ἔσχατη λαμπρότητα τῆς κτίσεως, (σ. 138-146).
ς. Πῶς ὅλοι οἱ ἅγιοι ἑνώνονται μὲ τὸν Χριστὸ καὶ Θεὸ καὶ γίνονται ἕνα μαζί του, (σ. 146-159).
ζ. Πῶς πρόκειται νὰ πληρωθεῖ ὁ ἐπάνω κόσμος καὶ ποιὸς ἀκριβῶς εἶναι καὶ μὲ ποιὸν τρόπο θὰ πληρωθεῖ, (σ. 160).
η. Ὅτι, ἐὰν ὅλοι οἱ προωρισμένοι ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ δὲν γεννηθοῦν μέχρι τὴν ἔσχατη ἡμέρα καὶ δὲν πληρωθοῦν, ὁ ἄνω κόσμος δὲν θὰ πληρωθεῖ, (σ. 162-168).
θ. Στὸ ρητὸ τοῦ Εὐαγγελίου· «ὁμοιώθηκε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ βασιλέα». Ἐπίσης ποιὸς εἶναι ὁ μυστικὸς γάμος τοῦ Θεοῦ, (σ. 168).
ι. Ὅτι καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι συλλαμβάνουν μέσα τους τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ κατὰ τρόπο παραπλήσιο μὲ τὴν Θεοτόκο, καὶ γεννοῦν αὐτὸν καὶ γεννιέται μέσα τους καὶ γεννιοῦνται ἀπὸ αὐτόν· καὶ πῶς διατελοῦν υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ καὶ μητέρες αὐτοῦ, (σ. 174-186).
ια'. Στὸ ρητὸ τοῦ Εὐαγγελίου· «καὶ ἔστειλε τοὺς δούλους του νὰ καλέσουν στοὺς γάμους τοὺς προσκεκλημένους καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθουν», (σ. 186-192).
ιβ'. Ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀμυήτους νὰ ἐρευνᾶ τὰ κρυμμένα μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐργασία τῶν ἐντολῶν καὶ τὴν προκοπὴ καὶ τελείωση στὴν ἀρετή, καὶ ὅτι κατὰ τὴν δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου ὅλοι οἱ ἅγιοι θὰ γνωρίζονται μεταξύ τους, (σ. 192-224).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Β', (σ. 102-304)

α'. Προτρεπτικὸς πρῶτον γιὰ τὴ μετάνοια· στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου, «αὐτοὺς ποὺ προγνώρισε, αὐτοὺς καὶ προώρισε ...», καὶ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ διαστρεβλώνουν καὶ αὐτὸ καὶ ὅλη τὴ θεία Γραφή, (σ. 228-240).
β'. Ὅτι «ὅλοι ὅσοι πίστεψαν στὸν Χριστὸ εἶναι προγνωρισμένοι καὶ προωρισμένοι νὰ γίνουν σύμμορφοι μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ»· καὶ στὸ ρητὸ τοῦ Μωϋσέως, «ὅταν διεχώριζε τὰ ἔθνη ὁ Ὕψιστος» καὶ τὰ ἑπόμενα, (σ. 240).
γ'. Ἀνακεφαλαίωση τῶν ἀναφερομένων στὸν πρῶτο λόγο σχετικὰ μὲ τὴ φυσικὴ θεωρία τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας, τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, τῶν αἰώνων καὶ τοῦ παραδείσου, (σ. 254-262).
δ'. Περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ποιῶν εἰκόνες ἦταν ἐκεῖνα ποὺ βρίσκονταν μέσα στὴν κιβωτό· ἐπίσης περὶ τοῦ

Ἀβραὰμ καὶ τοῦ κατ' ἐκλογὴν προσλήμματος, καὶ ποιὸ εἶναι αὐτό· καὶ ἀκόμη περὶ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς περιτομῆς, (σ. 262-268).

ε'. Ὅτι στὸν κόσμο ὁ ὁποῖος δημιουργήθηκε πρῶτος στὴν ἀρχή, ἔγιναν ἔπειτα ἄλλοι δύο, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ τελευταῖος εἶναι τύπος ἐκείνων ποὺ πρόκειται νὰ γίνουν ἀργότερα, ὡς ἐνδιάμεσος τῶν προγενεστέρων καὶ μεταγενεστέρων· καὶ τίνος εἰκόνα ἦταν ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας καὶ τὰ ἑπόμενα, (σ. 268-276).

ϛ'. Στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου· «γιατί, ἐὰν τὸ παράπτωμα αὐτῶν ἔγινε πλοῦτος τοῦ κόσμου» καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ἡ προσωποποιΐα τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς δύο λαούς, δηλαδὴ τῶν ἐθνῶν καὶ τοῦ Ἰσραήλ, (σ. 276-280).

ζ'. Ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι νέος κόσμος καὶ ἡ πίστη πρὸς αὐτὸν εἶναι νέος παράδεισος. Καὶ μαζὶ μὲ αὐτά, ἀνακεφαλαίωση τοῦ πρώτου κόσμου, μὲ ἀντιπαράθεση αὐτῶν ποὺ τελέσθηκαν μέσω τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἐκκλησία μὲ αὐτὰ ποὺ πράχθηκαν σ' Ἐκεῖνον. Καὶ πρὸς τὸ τέλος, ἐπανάληψη τοῦ ἀποστολικοῦ ρητοῦ, «ἐκείνους ποὺ προγνώρισε, αὐτοὺς καὶ προώρισε», (σ. 280-304).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Γ', (σ. 307-356).

Στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου ποὺ λέγει· «καὶ εἶδα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο στὸν τρίτο οὐρανὸ ὅπου ἁρπάχθηκε καὶ ἄκουσε ἀνέκφραστα λόγια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν σὲ ἄνθρωπο νὰ ἀκούσει». Ποιὰ εἶναι λοιπὸν τὰ ἀνέκφραστα λόγια ποὺ ἄκουσε ὁ Παῦλος; Ποιὰ εἶναι τὰ ἀγαθὰ «τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε καὶ αὐτὶ δὲν ἄκουσε καὶ σὲ καρδιὰ ἀνθρώπου δὲν ἀνέβηκαν»; Καὶ ποιὰ εἶναι ἢ πῶς θὰ εἶναι καὶ σ' ἐμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ποιὰ εἶναι μέσα μας ἡ ἐνέργειά της, (σ. 306-355).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Δ', (σ. 358-421).

Περὶ ἀπαθείας καὶ περὶ χαρισμάτων καὶ δωρεῶν κατὰ προκοπὴ σ' αὐτήν· καὶ ποιὰ ἡ τελείωση τῆς κατὰ Χριστὸν πνευματικῆς ἡλικίας, (σ. 358-421).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Ε', (σ. 307-356).

Γι' αὐτοὺς ποὺ νομίζουν ὅτι ἔχουν μέσα τους κατὰ τρόπο ἄγνωστο τὸ ἅγιο Πνεῦμα, χωρὶς καθόλου νὰ αἰσθάνονται τὴν ἐνέργεια αὐτοῦ, καὶ γι' αὐτοὺς ποὺ λέγουν, ὅτι δὲν μπορεῖ κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεῖ στὴν παροῦσα ζωὴ τὴ δόξα του, καὶ ἀπόδειξη γι' αὐτὸ μὲ παραθέματα. Ἀκόμη ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένας φθόνος ἀνάμεσα στοὺς ἁγίους, ὅταν μὲ κάθε ἐνάρετη προσπάθεια ἐξισωθοῦμε μαζί τους. Ἐπίσης μὲ ποιὸν τρόπο βλέπει κανεὶς τὸν Θεό, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ἔφθασε σὲ τέτοια μέτρα, ὥστε νὰ βλέπει κατὰ τὸ δυνατὸν τὸν Θεό, μυεῖται ἤδη ἀπὸ ἐδῶ τὴν μελλοντικὴ ἀπόλαυση ποὺ πρόκειται νὰ δοθεῖ στοὺς ἁγίους. Καὶ ὅτι ὅσα κι' ἂν λέγει ἢ κάνει ἢ γράφει αὐτὸς δὲν τὰ κάνει αὐτός, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο ποὺ ὁμιλεῖ μέσα του τὰ λέγει καὶ τὰ γράφει· καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἀθετεῖ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἢ παραλογίζεται, ἁμαρτάνει καὶ βλασφημεῖ στὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐνεργεῖ καὶ ὁμιλεῖ μέσα του, (σ. 424-463).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Ϛ', (σ. 466-499).

Γιὰ τὴν ἀπάθεια καὶ τὴν ἐνάρετη ζωή. Καὶ πῶς πρέπει νὰ περικόπτομε τὸ δικό μας θέλημα καὶ νὰ ἀνερχόμαστε στὸ ὕψος τῆς τελειότητας. Ἐπίσης γιὰ τὴ συνάφεια τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ψυχὴ καὶ τῆς

ψυχῆς μὲ τὸ σῶμα, καθὼς καὶ γιὰ τὴν παράδοξη ἕνωση τῶν τριῶν. Καὶ μαζὶ μὲ αὐτὰ γιὰ τὴν πνευματικὴ θεραπεία, καὶ πῶς πρέπει νὰ θεραπεύομε τοὺς ψυχικὰ ἀσθενεῖς, (σ. 466-499).

****

Τόμος 19Γ
Χρόνος ἐκδόσεως 1988
Μετ. ἀπὸ τὴν Αἰκατ. Γκόλτσου καὶ τὸν Δημήτριο Ρίζο

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, (σ. 9-14).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, (σ. 15-547).

Α'. ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ (ΛΟΓΟΙ Ζ'.-ΙΕ'.), (σ. 17-297)

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Ζ', (σ. 18-59).

Περὶ αὐτῶν ποὺ δουλεύουν στὸν Θεό. Ποιοὶ εἶναι, τί εἴδους εἶναι καὶ πόσο μεγάλοι εἶναι. Ἐπίσης ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ μετανοεῖ καὶ ἡ ἐργασία του, ποιὸς αὐτὸς ποὺ ἐπιδίδεται στὴν ἀσκητικὴ ζωὴ καὶ ἡ ἐργασία του, καὶ ποιὸς αὐτὸς ποὺ δουλεύει στὸν Θεὸ καὶ τὸ ἔργο του. Καὶ ὅτι, ἂν δὲν ἀποκτήσομε τὶς ἀρετές, δὲν θὰ μᾶς ὠφελήσει καθόλου ἡ ἀπαλλαγὴ μόνο τῶν παθῶν, (σ. 18-59).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Η', (σ. 60-75).

Περὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ πίστεως, καὶ πῶς κυοφορεῖ κανεὶς τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης περὶ ἐλλάμψεως, θεωρίας τοῦ φωτὸς καὶ μυστικῆς ὁμιλίας τοῦ Πνεύματος, (σ. 60-75).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Θ', (σ. 76-111)

Περὶ γνώσεως ἀληθινῆς, καὶ ὅτι ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ δὲν προέρχεται ἀπὸ μελέτες, ἀλλὰ ἔρχεται στὸν ζηλωτὴ ἀπὸ τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ἄνωθεν χάρη. Ἐπίσης ἔλεγχος αὐτῶν ποὺ νομίζουν ὅτι γνωρίζουν τὰ τοῦ Πνεύματος χωρὶς τὸ Πνεῦμα· ὅπου καὶ περὶ τῆς ἁγιωσύνης τοῦ Πατρός, καὶ τί ἀγαθὸ εἶναι ἡ πίστη καὶ ποιὸς ὁ καρπός της καὶ πῶς αὐξάνεται αὐτός· ἀκόμη ὅτι ὅσοι ἔχουν μέσα τους τὸν θησαυρὸ τοῦ Πνεύματος, τὸν γνωρίζουν καὶ ὅταν ὑπάρχει σὲ ἄλλους· ποιὰ ἐπίσης εἶναι τὰ σημεῖα τῶν ἁγίων καὶ πῶς καὶ ἀπὸ ποιοὺς γνωρίζονται, καὶ ὅτι ὅποιος δὲν γενήθηκε ἀπὸ ἄνω, δὲν μπορεῖ νὰ δεῖ τὸν γεννήτορα Θεό, οὔτε νὰ γνωρίσει αὐτὸν ποὺ ἔφθασε σ' αὐτὸν τὸν βαθμὸ διὰ τοῦ Πνεύματος, (σ. 76-111).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Ι', (σ. 112-175).

Περὶ τῆς φοβερῆς ἡμέρας τοῦ Κυρίου καὶ τῆς μέλλουσας κρίσεως. Ὅτι ἡ κρίση ἐνεργεῖται σὲ μᾶς καὶ τώρα πρὸ τοῦ θανάτου, καθὼς καθαριζόμαστε μὲ τὰ δάκρυα, καὶ σὲ ὅσους πραγματοποιηθεῖ κατὰ τὴν παροῦσα ζωὴ δὲν τοὺς συναντᾶ κατὰ τὴν μέλλουσα. Ἐπίσης ποιὰ εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου καὶ σὲ ποιοὺς ἀποκαλύπτεται ξαφνικά. Ἀκόμη ὅτι ἡ πίστη στὸν Χριστὸ δὲν μπορεῖ μόνη της νὰ μᾶς σώσει, ἂν δὲν γίνομε συνειδητὰ μέτοχοι καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὅτι δὲν λαμβάνουν ὅλοι οἱ βαπτιζόμενοι τὸν Χριστὸ διὰ τοῦ βαπτίσματος. Ἐπίσης πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γνωρίσει ἂν περιφέρει μέσα του τὸν Χριστὸ καὶ ἔγινε μέτοχος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ παρεκβατικὰ ἑρμηνεία τοῦ «στὴν ἀρχὴ ὑπῆρχε ὁ Λόγος», καὶ μακαρισμὸς ἐκείνων ποὺ δέχθηκαν μὲ τοὺς ἀγῶνες τους τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ Πνεύματος, (σ. 112).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΑ', (σ. 176-227).

Περὶ τῆς ζωοποιοῦ νεκρώσεως τοῦ Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ ποὺ γίνεται πάντα μὲ εὐαισθησία στοὺς τέλειους. Καὶ ὅτι ἡ

ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν ἀγοράζεται μὲ αἷμα. Ἐπίσης ποιὰ εἶναι τὰ καταγώγια τῶν ἀρετῶν, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἀνεβαίνει ἀπὸ τὴν πρώτη βαθμίδα κατὰ τάξη στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δὲν θὰ εἰσέλθει σ' αὐτήν. Ὅτι στοὺς τέλειους ὑπάρχει χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση, καὶ ὄχι δάκρυα, καὶ τρέχουν τὰ ρεῖθρα τῆς θεολογίας. Καὶ πρὸς τὸ τέλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰσπηδοῦμε στὰ ἀξιώματα χωρὶς νὰ δοθεῖ ἡ βεβαιότητα στὶς καρδιές μας ἀπὸ τὴ χάρη, ποὺ μᾶς καλεῖ νὰ ποιμάνομε τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης ποιὸ εἶναι τὸ ἔργο τῶν προϊσταμένων, ποιὰ ἡ φροντίδα σχετικὰ μὲ τὰ λογικὰ πρόβατα, καὶ πῶς πρέπει αὐτὰ νὰ ποιμαίνονται ἀπὸ τοὺς ποιμένες, (σ. 176-227).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΒ', (σ. 228-243).

Στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου ποὺ λέγει, «ἐξαγοράζοντας τὸν καιρό, γιατὶ οἱ ἡμέρες εἶναι πονηρές». Καὶ πῶς ἐξαγοράζει κανεὶς μὲ φρόνιση τὸν καιρὸ τῆς παρούσας ζωῆς, (σ. 228-243).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΓ', (σ. 244-263).

Στὸ ρητὸ τοῦ Ἀποστόλου· «ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἦταν ἀπὸ τὴ γῆ χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος, προέρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανό». Καὶ πῶς ἀποδυόμαστε τὸν χοϊκὸ ἄνθρωπο καὶ ἐνδυόμαστε τὸν Χριστό, καθιστάμενοι συγγενεῖς καὶ ἀδελφοί, (σ. 244-263).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΔ', (σ. 264-283).

Περὶ ἑορτῶν. Πῶς δηλαδὴ πρέπει νὰ ἑορτάζονται, ποιῶν εἶναι σύμβολα τὰ τελούμενα σ' αὐτές, καὶ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ὑψηλοφρονοῦν κατ' αὐτές. Ἐπίσης γι' αὐτοὺς ποὺ ἄξια ἢ ἀνάξια κοινωνοῦν, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ διαφορὰ σ' αὐτούς. Πρὸς τὸ τέλος, πῶς ἑνώνεται κάποιος μέσω τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Θεὸ καὶ πῶς δὲν ἑνώνεται, (σ. 264-283).

ΗΘΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΕ', (σ. 284-297).

Περὶ ἡσυχίας, καὶ πῶς πρέπει νὰ ἐργάζεται αὐτὸς ποὺ προσηλώνεται μὲ ἀνδρεία σ' αὐτήν, (σ. 284-297).

Β'). ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ (ΛΟΓΟΙ Α'-Ζ').

Α'. Περὶ ἀγάπης, καὶ ποιοὶ εἶναι οἱ δρόμοι καὶ οἱ πράξεις τῶν πνευματικῶν ἀνδρῶν, καὶ μακαρισμὸς πρὸς ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἐγκάρδια τὴν ἀγάπη, (σ. 300-311).

Β'. Περὶ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τοὺς καταστροφεῖς καὶ φθοροποιοὺς τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἀπορρίπτομε τοὺς λόγους των, καὶ νὰ προσηλωνόμαστε στὴν ἐργασία τῆς ἀρετῆς. Ἀκόμη πρέπει νὰ ἐξετάζομε ἐὰν ἔχομε στὸν ἑαυτό μας τὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ δακρύων καὶ κατανύξεως, (σ. 312-339).

Γ'. Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει καλῶς νὰ ὑποτασσόμαστε καὶ νὰ μὴ λησμονοῦμε τὶς συμφωνίες ποὺ κάναμε μὲ τὸν Θεό. Καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γογγύζομε γιὰ τὶς ὁλονύκτιες ἀγρυπνίες τῶν ὄρθρων, (σ. 340-365).

Δ'. Περὶ μετανοίας καὶ κατανύξεως, καὶ μὲ ποιὰ ἔργα εἶναι δυνατὸ ν' ἀποκτηθεῖ αὐτή. Ἐπίσης ὅτι χωρὶς δάκρυα εἶναι ἀδύνατο νὰ φθάσει κανεὶς σὲ καθαρότητα καὶ ἀπάθεια, (σ. 366-413).

Ε'. Περὶ μετανοίας, καὶ ὅτι δὲν ἀρκεῖ γιὰ τὴν κάθαρση τῆς ψυχῆς μόνο ἡ διανομὴ τῶν ὑπαρχόντων μας καὶ ἡ απογύμνωση αὐτὴ ἀπὸ τὰ ὑλικὰ πράγμα-

τα, ἂν δὲν ἀποκτήσομε καὶ τὸ πένθος. Ἐπίσης γιὰ τὴν ἐξορία τοῦ Ἀδάμ, καὶ ὅτι, ἐὰν μετανοοῦσε μετὰ τὴν παράβαση, δὲν θὰ ἐξέπιπτε ἀπὸ τὸν παράδεισο, ὡς καὶ ποιὸ ἀγαθὸ πέτυχε ἡ μετάνοια μετὰ τὴν ἔκπτωση. Ἀκόμη γιὰ τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου καὶ τὴν καταδίκη τῶν ἁμαρτωλῶν. Καὶ πρὸς τὸ τέλος ἔλεγχος ἐκείνων ποὺ ζοῦν μέσα στὴν κακία καὶ τὴν ὑποκρισία, (σ. 414-489).

ς. Περὶ πνευματικῆς ἐργασίας, καὶ ποιὰ ἦταν ἡ ἐργασία τῶν παλαιῶν ἁγίων. Ἐπίσης πῶς μποροῦμε νὰ κατορθώσομε αὐτήν, γιὰ νὰ γίνομε, ὅπως ἐκεῖνοι, μέτοχοι τοῦ παναγίου Πνεύματος, (σ. 490-515).

Ζ'. Περὶ τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τοὺς συγγενεῖς, καὶ ποιὰ ἡ ἀπάτη αὐτῆς καὶ σὲ ποιὸ βόθρο καὶ δεσμὰ κατεβάζει καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς ποὺ διακατέχονται ἀπὸ αὐτήν. Ἐπίσης περὶ ἀπογνώσεως καὶ τῆς διαφορᾶς ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτήν, καὶ τί σημαίνει, «ὅποιος πίστεψε καὶ βαπτίσθηκε θὰ σωθεῖ, ἐνῶ ὅποιος δὲν πίστεψε θὰ κατακριθεῖ», (σ. 516-547).

****

Τόμος 19Δ
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὸν Δημήτριο Ρίζο καὶ τὴν Αἰκατερίνη Γκόλτσου

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, (σ. 7-16)
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, (σ. 18-501)

(ΛΟΓΟΙ Η'-ΛΔ')

Η'. Περὶ τῆς τέλειας ἀγάπης καὶ τῆς ἐνέργειάς της, καὶ ὅτι, ἐὰν δὲν γίνομε ἀπὸ ἐδῶ ἤδη μὲ προθυμία μέτοχοι τῆς μεθέξεως τοῦ Πνεύματος, οὔτε πιστοὶ Χριστιανοὶ μποροῦμε νὰ εἴμαστε, ἀλλ' οὔτε υἱοὶ καὶ τέκνα τοῦ Θεοῦ θὰ γίνομε, (σ. 18-33).

Θ'. Περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τρέφει τὸν Θεὸ ποὺ πεινᾶ καὶ τὸν ποτίζει ὅταν διψᾶ καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ πῶς κατορθώνεται αὐτὸ ἀπὸ κάποιον. Καὶ ὅτι, ἐὰν δὲν τὰ κάνει αὐτὰ κάποιος καὶ ὁ ἴδιος καὶ δὲν θρέψει καὶ δὲν ποτίσει τὸν Χριστό, δὲν θὰ ὠφεληθεῖ καθόλου κάμνοντας αὐτὰ μόνο στοὺς φτωχοὺς καὶ ἀφήνοντας τὸν ἑαυτό του χωρὶς τροφὴ καὶ γυμνὸ ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, (σ. 34-61).

Ι'. Περὶ μετοχῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἁγιωσύνης καὶ τέλειας ἀπάθειας, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾶ τὴ δόξα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν ὠφελεῖται καθόλου ἀπὸ τὶς λοιπὲς ἀρετές, καὶ ἂν ἀκόμη τὶς κατορθώσει ὅλες, (σ. 62-73).

ΙΑ'. Περὶ νηστείας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τηροῦμε μὲ ζῆλο καὶ νὰ ἀποδεχόμαστε τὴν ὠφελιμότητα τῆς νηστείας μόνο κατὰ τὴν πρώτη ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη οἱ ζηλωτὲς νὰ δείχνουν ἴσο καὶ ἴδιο ἐνδιαφέρον ὅλες τὶς ἑβδομάδες τῶν νηστειῶν, (σ. 74-87).

ΙΒ'. Περὶ ἐγκρατείας καὶ ὑπομονῆς στὴν ἐργασία τῶν ἐντολῶν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νηστείας, καὶ περὶ σιωπῆς. Ἐπίσης πῶς πρέπει νὰ ρυθμίζουν τὴ ζωή τους σὲ κάθε νηστεία ὅσοι ἀγωνίζονται ἀληθινά, (σ. 88-105).

ΙΓ'. Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ πῶς εἶναι ἢ πῶς γίνεται μέσα μας

ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ αὐτὴν ἡ ἀνάσταση τῆς ψυχῆς, καὶ ποιὸ εἶναι τὸ μυστήριο αὐτῆς τῆς ἀναστάσεως. Λέχθηκε μετὰ τὸ Πάσχα, τὴ Δευτέρα τῆς δεύτερης ἑβδομάδας τοῦ Πάσχα, (σ. 106-117).

ΙΔ΄. Περὶ μετανοίας καὶ ἀρχῆς μοναχικοῦ βίου, καὶ πῶς κάποιος φθάνει στὴν τελειότητα ἀκολουθώντας τὴν ὁδὸ καὶ τὴν τάξη στὴν ἀρετὴ μὲ τὴν ἐργασία τῶν ἐντολῶν, (σ. 118-133).

ΙΕ΄. Περὶ ἐμπαθοῦς, ἄπιστης καὶ πονηρῆς διαθέσεως, καὶ ποιὰ ἡ ἕνωση τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο γίνεται αὐτὴ σ' αὐτούς. Καὶ πρὸς τὸ τέλος, ἐπίθεση ἐναντίον ἐκείνων ποὺ τολμοῦν ἀνάξια νὰ εἰσέλθουν στὴν ἀρχιερωσύνη, (σ. 134-145).

Ις. Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ θεωρία τῶν μυστηρίων αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀποκαλύπτονται σ' ἐκείνους ποὺ ἔχουν καθαρὴ καρδιά. Ἐπίσης στὴν ἀρχὴ παρατίθεται ἐπωφελὴς διήγηση γιὰ κάποιον ὑποτακτικὸ ποὺ ἔλαβε Πνεῦμα ἅγιο μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ πνευματικοῦ του πετέρα, (σ. 146-157).

ΙΖ΄. Περὶ θεωρίας καὶ ἀποκαλύψεως καὶ φωτισμένης εὐχῆς, καὶ πῶς ἐνεργεῖται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο ὅποιος κυριεύθηκε ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἔφθασε σὲ βάθος ταπεινοφροσύνης, (σ. 158-167).

ΙΗ΄. Περὶ μεθόδων τοῦ πονηροῦ τὶς ὁποῖες ὑποβάλλει στοὺς ματαιόδοξους καὶ φιλόπρωτους ὅταν ὁ ποιμένας φύγει ἀπὸ τὴ ζωή. Ἐπίσης ὅτι πρέπει ὅσοι καταλαμβάνουν τὴν ἀρχὴ ἀνάξια νὰ ἐμποδίζονται μὲ κάθε τρόπο, νὰ βοηθοῦνται ὅμως καὶ νὰ προτρέπονται πρὸς αὐτὴν οἱ ἅγιοι καὶ οἱ πνευματικοί. Πρὸς τὸ τέλος συμβουλὴ πρὸς τὸν ποιμένα, (σ. 168-207).

ΙΘ΄. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστεύεται κανεὶς μόνο στὰ λόγια καὶ τὶς ὑποσχέσεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἀπὸ τὰ ἔργα νὰ βεβαιώνεται γιὰ τὴν πιστότητα τῶν λόγων αὐτῶν. Ἐπίσης ποιὰ εἶναι ἡ διάθεση καὶ ἀγάπη τῶν ἀληθινῶν διδασκάλων πρὸς τοὺς μαθητευομένους τους, καὶ ποιὰ εἶναι τὰ σπλάγχνα καὶ ἡ μέριμνα αὐτῶν, καὶ πῶς προσεύχονται στὸν Θεὸ ὑπὲρ αὐτῶν, (σ. 208-219).

Κ΄. Περὶ ἀποταγῆς καὶ ἀποκοπῆς τοῦ θελήματος. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ζήτησαν νὰ τοὺς γράψει, πῶς πρέπει νὰ διανύσει κανεὶς τὸν ἀσκητικὸ βίο, καὶ ὅτι εἶναι καλὸ καὶ ἐπωφελὲς νὰ χρησιμοποιοῦν πρὸς τοῦτο ἔμπειρο ὁδηγό, δηλαδὴ πνευματικὸ πατέρα, γιὰ νὰ μάθουν τὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀσκητικῆς τέχνης τὴν δυσκατόρθωτη ἐργασία. Ἐπίσης περὶ τῆς πίστεως στοὺς πνευματικοὺς πατέρες καὶ θεωρίας τοῦ φωτός, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φωτιζόμενη κάθε ψυχὴ προκόβει στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, (σ. 220-235).

ΚΑ΄. Περὶ μνήμης θανάτου, καὶ ποιὸ ἀγαθὸ τέλος εἶχε ὁ τρισόλβιος ἀδελφός του Ἀντώνιος. Καὶ πρὸς τὸ τέλος ἐπιτάφιος πρὸς αὐτόν, (σ. 236-247).

ΚΒ΄. Περὶ πίστεως, καὶ διδασκαλία πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ φθάσει κανεὶς στὴν τελειότητα τῶν ἀρετῶν ζώντας μέσα στὰ βιωτικά. Ἐπίσης στὴν ἀρχὴ ἐπωφελὴς διήγηση, (σ. 248-271).

ΚΓ΄. Περὶ μετανοίας καὶ φόβου Θεοῦ, καὶ ποιὸ ἀγώνα ψυχῆς καὶ πόνο καρδιᾶς ἔχει αὐτὸς ποὺ μετανοεῖ μὲ συντετριμμένο πνεῦμα, καὶ ποιὰ εἶναι

ἐκεῖνα ποὺ λέγει καὶ προσεύχεται πρὸς τὸν φιλάνθρωπο Κύριο, (σ. 272).

ΚΔ΄. Περὶ πνευματικῆς γνώσεως, καὶ ὅτι ὁ κρυμμένος θησαυρὸς τοῦ Πνεύματος στὸ γράμμα τῆς θείας Γραφῆς δὲν εἶναι φανερὸς σὲ ὅλους ποὺ ἐπιθυμοῦν, ἀλλὰ μόνο σ᾽ ἐκείνους ποὺ ἀπέκτησαν Ἐκεῖνον ποὺ διανοίγει τὸν νοῦ γιὰ τὴν κατανόηση τῶν Γραφῶν, (σ. 288-299).

ΚΕ΄. Περὶ τῶν ἀλλοιώσεων τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ποὺ προκαλοῦνται σ᾽ ἐμᾶς ἀπὸ τὸν ἀέρα, τὰ στοιχεῖα, τὶς τροφὲς καὶ τοὺς δαίμονες, (σ. 300-313).

Κς΄. Περὶ ἀρχῆς βίου πολὺ ἐπωφελοῦς καὶ σωτηρίου, ποὺ ἁρμόζει σ᾽ ἐκείνους ποὺ μόλις ἀποτάχθηκαν τὸν κόσμο καὶ τὰ ἐγκόσμια καὶ ἀνατρέχουν πρὸς τὸν μοναχικὸ βίο. Ἐπίσης ἐπωφελὴς διδασκαλία γιὰ τοὺς ἀρχάριους, (σ. 314-333).

ΚΖ΄. Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀμελοῦμε γιὰ τὴν ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, οὔτε νὰ καταφρονοῦμε ἔστω καὶ μία ἀπὸ αὐτές, ἀλλὰ νὰ ἀγωνιζόμαστε καὶ νὰ τὶς τηροῦμε ὅλες μαζί, ὥστε νὰ μὴ ἀποκλεισθοῦμε ἔξω ἀπὸ τὸν νυμφώνα ὡς καταφρονητές. Ἐπίσης καὶ γιὰ νὰ ὑπομένομε γενναῖα τοὺς πειρασμούς, (σ. 334-359).

Η΄. Περὶ τῆς ζωοποιοῦ νεκρώσεως ποὺ πραγματοποιεῖται καὶ πρὸ τοῦ θανάτου στοὺς ἀγωνιστές, καὶ ὅτι αὐτοὶ ποὺ ζοῦν μέσα στὴ χάρη καὶ βρίσκονται πάνω ἀπὸ τὸν νόμο, λαμβάνουν μέσα τους μὲ ἐπίγνωση τὴ χάρη τοῦ θείου φωτός, ὅσοι ὅμως δὲν ἔλαβαν ἤδη αὐτὸ τὸ φῶς στὴν παροῦσα ζωὴ οὔτε τὸ βλέπουν, βρίσκονται ἀκόμη κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ νόμου καὶ θὰ κριθοῦν ἀπὸ αὐτό. Καὶ ἀκόμη ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ προηγούμενος καὶ ὁ ἱερέας, ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὴν ἐξουσία νὰ δένει καὶ νὰ λύνει. Ἐπίσης σ᾽ αὐτὸν ποὺ ἱερουργεῖ ἀληθινὰ καὶ καταλάμπεται ἀπὸ τὸ θεῖο φῶς εἶναι ὅλοι ὁλοφάνεροι, κι αὐτοὶ ποὺ περπατοῦν μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, κι αὐτοὶ ποὺ δὲν ἀπέβαλαν τὸν γήϊνο ἄνθρωπο, (σ. 360-389).

ΚΘ΄. Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λέμε, ὅτι εἶναι ἀδύνατο σήμερα, αὐτὸς ποὺ ἐπιθυμεῖ, νὰ φθάσει στὸ ἔπακρο τῆς ἀρετῆς καὶ νὰ συναγωνισθεῖ μὲ τοὺς παλαιοὺς ἁγίους, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ διδάσκει τὰ ἀντίθετα ἀπὸ τὶς θεῖες Γραφὲς δογματίζει γι᾽ αὐτοὺς ποὺ πιστεύουν νέα αἵρεση. Καὶ περὶ δακρύων, ὅτι δηλαδὴ ἀπὸ τὴ φύση μας ὑπάρχουν σ᾽ ἐμᾶς τὰ δάκρυα, (σ. 390).

Λ΄. Περὶ μετανοίας καὶ ἀρχῆς ἐπαινετοῦ βίου. Πῶς δηλαδὴ πρέπει νὰ ἐνεργεῖ καθημερινὰ αὐτὸς ποὺ μετανοεῖ. Ἐπίσης καὶ περὶ δακρύων καὶ συγχρόνως καὶ κατανύξεως, (σ. 414).

ΛΑ΄. Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἐπισκέπτεται ὁ καθένας τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ ἐρευνᾶ προσεκτικὰ τὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, καὶ πῶς πρέπει νὰ ἀντιπαραθέτει τὰ τοῦ ἑαυτοῦ του πρὸς τὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ, (σ. 438-449).

ΛΒ΄. Περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ λέγει ὅτι δὲν μπορεῖ κάποιος στὴν παροῦσα ζωὴ νὰ ἐπιτύχει τὴν κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ποὺ διαβάλλει τὶς ἐνέργειες τοῦ Πνεύματος καὶ τὶς ἀποδίδει στὸ ἀντίθετο πνεῦμα, ἀνακαινίζει νέα αἵρεση στὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ, (σ. 450-457).

ΛΓ΄. Περὶ μετοχῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιβε-

βαιωθοῦν ἀλλιῶς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, ἐὰν δὲν ἔλθει σ' ἐμᾶς τὸ Πνεῦμα, χωρὶς τὸ ὁποῖο κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ὁδηγηθεῖ πρὸς τὴν ἀρετή, οὔτε ἄλλους μπορεῖ νὰ ὠφελήσει ἢ νὰ δέχεται ξένες σκέψεις. Καὶ ἀκόμη ὅτι αὐτὸ εἶναι ὅμοια κατὰ πάντα ἴσο μὲ τὴν τρισυπόστατη Θεότητα, (σ. 458-475).

ΛΔ΄. Ὅτι δὲν εἶναι ἀκίνδυνο νὰ παραχώνομε τὸ τάλαντο ποὺ μᾶς δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεό. Γιατὶ πρέπει νὰ τὸ δημοσιεύομε καὶ νὰ τὸ παρουσιάζομε σ' ὅλους καὶ νὰ ἀνακηρύττομε μὲ εὐγνωμοσύνη τὶς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ πρὸς ὠφέλεια τῶν ἀκροατῶν, κι ἂν ἀκόμη δυσαρεστοῦνται κάποιοι, (σ. 476-501).

****

Τόμος 19Ε
Χρόνος ἐκδόσεως 1990
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-11).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 14-403).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑ ΣΤΗΘΑΤΟΥ, ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΟΥ, ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΥΜΝΩΝ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΑΣ ΣΥΜΕΩΝ (σ. 14-35).

Μυστικὴ προσευχὴ τοῦ μεταξὺ τῶν ἁγίων πατέρα μας Συμεών, μὲ τὴν ὁποία ἐπικαλεῖται τὸ ἅγιο Πνεῦμα ποὺ τὸ προορᾶ (σ. 36-41).

ΥΜΝΟΙ (Α΄-ΚΖ΄).

Α΄. Περὶ θείας ἐλλαμψεως καὶ φωτισμοῦ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἕνας τόπος, ὅπου μετὰ θάνατο βρίσκουν ὅλοι οἱ ἅγιοι τὴν ἀνάπαυσή τους· ἐπίσης ὅτι ὅποιος ἐκπίπτει ἀπὸ τὸν Θεὸ σὲ ἄλλο τόπο δὲν θὰ βρεῖ ἀνάπαυση στὴ μέλλουσα ζωή, (σ. 50).

Β΄. Ποιὰ εἶναι ἡ ἀλλοίωση ποὺ ἔγινε σ' αὐτὸν τὸν πατέρα καὶ πῶς τέλεια καθαρμένος ἑνώθηκε μὲ τὸν Θεό, καθὼς καὶ πῶς ἦταν προηγουμένως καὶ πῶς ἔγινε ἔπειτα· αὐτὰ δηλώνουν ἐδῶ οἱ ἐρωτικοὶ λόγοι του πρὸς τὸν Θεό· θεολογώντας κάνει λόγο πρὸς τὸ τέλος καὶ γιὰ τοὺς ἀγγέλους, (σ. 66-75).

Γ. Ποιὸς εἶναι ὁ μοναχὸς καὶ ποιὸ τὸ ἔργο του, καὶ σὲ ποιὸ ὕψος θεωρίας ἀνέβηκε ὁ θεῖος αὐτὸς πατέρας, (σ. 76).

Δ΄. Διδασκαλία πρὸς μοναχοὺς ποὺ ἀρνήθηκαν πρόσφατα τὸν κόσμο καὶ τὰ κοσμικὰ πράγματα. Ἀκόμη γιὰ τὸ πόση ἐμπιστοσύνη πρέπει νὰ ἔχει κάποιος στὸν δικό του πατέρα, (σ. 78).

Ε΄. Πίνακας διπλὸς σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου, ποὺ προτρέπει καὶ ὁδηγεῖ νὰ σπεύσει πρὸς τὴν τελειότητα τοῦ βίου αὐτὸν ποὺ μόλις ἀναχώρησε ἀπὸ τὸν κόσμο, (σ. 86-89).

ς. Τετράστιχα τοῦ ἰδίου, ποὺ δείχνουν ἀπὸ ἐδῶ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὸν Θεό, (σ. 90-93).

Ζ΄. Προσευχὴ τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πόση ἔκπληξη δοκίμαζε ὅταν ἑνωνόταν μὲ τὸν Θεὸ καὶ ἔβλεπε νὰ ἐνεργεῖ μέσα του ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, (σ. 94-97).

Η΄. Σὲ ποιοὺς φανερώνεται ὁ Θεὸς καὶ ποιοὶ κάνουν συνήθειά τους τὸ καλὸ μὲ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν, (σ. 98-).

Θ΄. Ὅτι, ὅποιος ἔγινε μέτοχος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἁρπαζόμενος ἀπὸ τὸ φῶς καὶ τὴ δύναμή του, ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὰ πάθη, χωρὶς νὰ τὸν βλάπτει ἡ προσέγγισή τους, (σ. 106-109).

Ι΄. Ὅτι ὁ θάνατος πληγώνει ἀκόμη καὶ τοὺς δυνατοὺς μὲ τὴ λύπη ποὺ προκαλεῖ, (σ. 110-111).

ΙΑ΄. Ἐδῶ ὁ πατέρας διηγεῖται μὲ ἔκπληξη ὅτι φανερώθηκε σ᾽ αὐτὸν ὁ Θεὸς ὅπως φανερώθηκε στοὺς ἀποστόλους Παῦλο καὶ Στέφανο, (σ. 112).

ΙΒ΄. Θεολογία γιὰ τὸ ὅτι εἶναι ἕνα ἡ τρισυπόστατη θεότητα, καὶ πῶς μὲ ὅσα λέγει μὲ ταπείνωση γιὰ τὸν ἑαυτό του ἀποτρέπει τὴν οἴηση ἐκείνων ποὺ νομίζουν σπουδαῖο τὸν ἑαυτό τους, (σ. 120-129).

ΙΓ΄. Προτροπὴ πρὸς μετάνοια καὶ πῶς ἑνωμένο τὸ θέλημα τῆς σάρκας μὲ τὸ θέλημα τοῦ Πνεύματος κάνει τὸν ἄνθρωπο θεόμορφο, (σ. 130-137).

ΙΔ΄. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὶς δωρεὲς ποὺ ἀξιώθηκε ἀπὸ αὐτόν, καὶ ὅτι τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης καὶ ἡγουμενείας εἶναι φρικτὸ καὶ γιὰ τοὺς ἀγγέλους, (σ. 138-145).

ΙΕ΄. Πῶς ὅταν ἔβλεπε τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ τὸν κινοῦσε τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Ὅτι τὸ Θεῖο εἶναι καὶ μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ πᾶν, καὶ συλληπτὸ μαζὶ καὶ ἀσύλληπτο γιὰ τοὺς ἄξιους· ἐπίσης ὅτι "οἶκος Δαβὶδ" εἴμαστε ἐμεῖς, καὶ ὅτι, ἐνῶ μερίζεται ὁ Χριστὸς καὶ Θεός μας σὲ πολλὰ μέλη, εἶναι ἕνας καὶ ὁ αὐτός, παραμένοντας ἀμέριστος καὶ ἀναλλοίωτος, (σ. 146-163).

Ις΄. Ὅτι ἡ θεότητα μόνο εἶναι ποθητὴ καὶ ἐπιθυμητή, καὶ ὅποιος γίνεται μέτοχος αὐτῆς κατέχει ὅλα τὰ ἀγαθά, (σ. 164-167).

ΙΖ΄. Ὅτι ὁ φόβος γεννᾶ τὴν ἀγάπη, ἐνῶ ἡ ἀγάπη ξερριζώνει τὸν φόβο ἀπὸ τὴν ψυχὴ καὶ μένει μόνη μέσα σ᾽ αὐτή, ἐπειδὴ εἶναι Πνεῦμα θεῖο καὶ ἅγιο, (σ. 168-221).

ΙΗ΄. Διδασκαλία μαζὶ καὶ θεολογία γιὰ τὶς ἐνέργειες τῆς ἀγάπης, δηλαδὴ τοῦ ἰδίου τοῦ φωτὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 222-237).

ΙΘ΄. Διδασκαλία μαζὶ καὶ θεολογία, ὅπου γίνεται συγχρόνως λόγος καὶ γιὰ τὴν ἱερωσύνη καὶ τὴν ἀπαθῆ θεωρία, (σ. 238-249).

Κ΄. Εὐχαριστία καὶ ἐξομολόγηση μαζὶ καὶ θεολογία. Ἐπίσης περὶ δωρεᾶς καὶ μετουσίας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 250-265).

ΚΑ΄. Ἐπιστολὴ πρὸς κάποιον μοναχὸ ποὺ ρώτησε· Πῶς χωρίζεις τὸν Υἱὸ ἀπὸ τὸν Πατέρα, λογικὰ μόνο, ἢ στὴν πραγματικότητα; Στὴν ἐπιστολὴ θὰ βρεῖς πλοῦτο θεολογίας, ἡ ὁποία ἀνατρέπει τὴ βλασφημία αὐτοῦ, (σ. 266-297).

ΚΒ΄. Εὐχαριστία καὶ θεολογία καὶ σὲ ποιὰ ἡ θεία χάρη τοῦ Πνεύματος παίρνει τὰ ὀνόματα τῶν ἐνεργειῶν, (σ. 298-311).

ΚΓ΄. Λεπτομερὴς θεολογία σχετικὰ μὲ τὴν ἀκατάληπτη καὶ ἀπερίγραπτη θεότητα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ θεία φύση δὲν περιγράφεται, δὲν εἶναι οὔτε μέσα οὔτε ἔξω ἀπὸ τὸ σύμπαν, ἀλλ᾽ εἶναι καὶ μέσα σ᾽ αὐτὸ καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὸ ὡς αἰτία τῶν ὅλων· καὶ ὅτι ἡ θεότητα νοερὰ μόνο εἶναι καταληπτὴ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο κατὰ τρόπο ἀσύλληπτο, ὅπως ἀπὸ τὰ μάτια οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, (σ. 312-347).

ΚΔ΄. Μὲ ὅσα ἐξομολογεῖται σ᾽ αὐτὸ τὸ λόγο, δείχνει τὸ βάθος τῆς ταπεινώσεώς του, καὶ προχωρώντας ὁμιλεῖ γι᾽ αὐτὸν ποὺ τὴν ἔφερε στὸ μέτρο τῆς τελειότητας καὶ ἀξιώθηκε τέτοιες θεολογικὲς ἀποκαλύψεις. Μιμεῖται καὶ σ᾽ αὐτὸ τὸν θεῖο Παῦλο, ποὺ ἀπο-

καλεῖ τὸν ἑαυτό του ἁμαρτωλὸ κι ἀνάξιο νὰ ὀνομάζεται ἀπόστολος, (σ. 348-371).

ΚΕ΄. Σχετικὰ μὲ τὴ θεωρία τοῦ θείου φωτὸς ποὺ τοῦ συνέβη καὶ πῶς τὸ θεῖο φῶς δὲν τὸ κυριεύει τὸ σκότος. Ἐπίσης, δοκιμάζοντας ἔκπληξη ἀπὸ τὶς ὑπερβολικὲς ἀποκαλύψεις, θυμᾶται τὴν ἀνθρώπινη ἀσθένεια καὶ κατακρίνει τὸν ἑαυτό του, (σ. 372-383).

Κς. Ὅτι ὅποιος ἀγνοεῖ τὸν Θεὸ εἶναι νεκρός, ἐνῶ ζεῖ ἀκόμα, ἀνάμεσα σὲ ἐκείνους ποὺ ζοῦν μὲ γνώση τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ὅποιοι κοινωνοῦν ἀνάξια τὰ μυστήρια δὲν παίρνουν τὸ θεῖο σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, (σ. 384-391).

ΚΖ΄. Ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ μοναχός, ποιὸ τὸ ἔργο του, καὶ ποιὰ ἡ προκοπὴ καὶ ἄνοδός του, (σ. 392-403).

****

Τόμος 19ΣΤ
Χρόνος ἐκδόσεως 1989
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΕΡΩΤΩΝ (σ. 8)
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 18-425).

ΥΜΝΟΙ (ΚΗ'-ΝΗ').

ΚΗ΄. Περὶ τῆς νοητῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἐνεργειῶν τοῦ θείου φωτὸς καὶ περὶ νοερῆς καὶ θείας ἐργασίας τῆς ἐνάρετης ζωῆς, (σ. 12-33).

ΚΘ΄. Ὅτι τὰ θεῖα πράγματα εἶναι ὁλοφάνερα μόνο σ᾽ ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους ὁλόκληρους ἑνώθηκε ὅλος ὁ Θεὸς διὰ τῆς μετουσίας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 34-57).

Λ΄. Ὅτι ἀγγίζοντας τὶς ψυχὲς ποὺ καθάρθηκαν μὲ δάκρυα καὶ μετάνοια τὸ θεῖο πῦρ τοῦ Πνεύματος, τὶς περιτυλίγει καὶ τὶς καθαίρει ἀκόμη περισσότερο, φωτίζοντας ὅσα μέρη τους τὰ σκοτίζει ἡ ἁμαρτία, καὶ θεραπεύοντας τὰ τραύματά τους τὰ κλείνει ἐντελῶς, ὥστε νὰ ὑπεραστράπτουν μὲ τὸ θεῖο κάλλος, (σ. 58-95).

ΛΑ΄. Περὶ θεολογίας, καὶ ὅτι ἡ θεία φύση εἶναι ἀνεξερεύνητη καὶ ἐντελῶς ἀκατανόητη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, (σ. 96-109).

ΛΒ΄. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ δοξάζονται στὴ γῆ καὶ ὑπερηφανεύονται γιὰ τὰ πλούτη τους πλανῶνται κυνηγώντας τὴ σκιὰ τῶν φαινομένων, ἐνῶ ὅσοι περιφρονοῦν τὰ παρόντα φτάνουν στὴ δίχως πλάνη μέθεξη τοῦ θείου Πνεύματος, (σ. 110-119).

ΛΓ. Περὶ θεολογίας, καὶ ὅτι ὅσοι φύλαξαν τὸ «κατ᾽ εἰκόνα» καταπατοῦν τὶς πονηρὲς δυνέμεις τοῦ ἄρχοντα τοῦ σκότους, ἐνῶ οἱ ἄλλοι, ποὺ ὁ βίος των κυλᾶ μέσα στὰ πάθη, τὸν ἔχουν ἐξουσιαστὴ καὶ βασιλιά τους, (σ. 120-131).

ΛΔ΄. Ὅτι ἡ ἕνωση τοῦ παναγίου Πνεύματος μὲ καθαρμένες ψυχὲς γίνεται μὲ ἔντονη αἴσθηση, δηλαδὴ μὲ ἐπίγνωση, καὶ σ᾽ ὅποιες ἔρθει τὶς κάνει ὅμοιες μὲ τὸν ἑαυτό του, φωτοειδεῖς καὶ φῶς, (σ. 132-141).

ΛΕ΄. Ὅτι οἱ ἅγιοι δεχόμενοι μέσα τους τὴν ἔλλαμψη καταυγάζονται καὶ ἀντικρύζουν τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, ὅσο εἶναι δυνατὸ στὴν ἀνθρώπινη φύση νὰ βλέπει τὸν Θεό, (σ. 142-149).

Λς. Εὐχαριστία γιὰ τὴν ἐξορία καὶ τὶς θλίψεις ποὺ ὑπέφερε κατὰ τὸν διωγμὸ ποὺ τοῦ ἔγινε, (σ. 150-155).

ΛΖ΄. Δέηση καὶ προσευχὴ τοῦ ἰδίου

πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὴ βοήθεια ποὺ ἔλαβε ἀπὸ αὐτόν, (σ. 156-161).

ΛΗ΄. Περὶ θεολογίας, καὶ ὅτι ὁ νοῦς καθαρμένος ἀπὸ τὰ σωματικὰ πάθη ἀντικρύζει μὲ ἄυλα μάτια τὸν ἄυλο καὶ ἀόρατο, (σ. 162-169).

ΛΘ΄. Ὅτι ὁ πόθος καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ ὑπερβαίνει κάθε ἀγάπη καὶ κάθε πόθο ἀνθρώπινο, καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἐκείνων ποὺ καθαίρονται βυθισθεῖ μέσα στὸ φῶς τοῦ Θεοῦ θεώνεται ἐξολοκλήρου καὶ γίνεται ἔτσι νοῦς Χριστοῦ, (σ. 170-175).

Μ΄. Ὁμολογία τῶν δωρεῶν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ πῶς τὸ χέρι τοῦ πατέρα ποὺ γράφει αὐτὰ τὸ κινοῦσε τὸ ἅγιο Πνεῦμα· καὶ ἀκόμη διδασκαλία προερχόμενη ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάνει κάποιος γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴ σωτηρία ἐκείνων ποὺ σώζονται, (σ. 176-183).

ΜΑ΄. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὶς εὐεργεσίες ποὺ δέχθηκε ἀπὸ αὐτὸν καὶ αἴτηση γιὰ νὰ μάθει γιὰ ποιὸ λόγο αὐτοὶ ποὺ ἔγιναν τέλειοι παραδίνονται στοὺς δαίμονες γιὰ νὰ τοὺς ὑποβάλλουν σὲ πειρασμούς· ἐπίσης διδασκαλία καὶ κανονισμοὶ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ γι' αὐτοὺς ποὺ ἀπαρνοῦνται τὸν κόσμο, (σ. 184-203).

ΜΒ΄. Ὅτι ὅσοι ἤδη ἀπὸ ἐδῶ μὲ τὴ μετουσία τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἑνώθηκαν μὲ τὸν Θεό, ἐκδημώντας ἀπὸ τὴ ζωὴ θὰ εἶναι ἐκεῖ μαζί του στοὺς αἰῶνες, σ' ὅσους ὅμως συμβαίνει ἐδῶ διαφορετικὰ θὰ συμβεῖ τότε τὸ ἀντίθετο, (σ. 204-219).

ΜΓ΄. Ὅτι εἶναι καλύτερο νὰ ποιμαίνεται κανεὶς καλά, παρὰ νὰ ποιμαίνει ἐκείνους ποὺ δὲν θέλουν. Γιατὶ δὲν θὰ ἔχει κανένα κέρδος, ἂν προσπαθεῖ νὰ σώσει τοὺς ἄλλους καὶ χάσει τὴ δική του σωτηρία προστατεύοντας ἐκείνους, (σ. 220-231).

ΜΔ΄. Ποιὸ εἶναι τὸ νόημα τοῦ «κατ' εἰκόνα» καὶ πῶς ὁ ἄνθρωπος νοεῖται δικαιολογημένα ὡς εἰκόνα τοῦ πρωτοτύπου. Καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ ἀγαπᾶ τοὺς ἐχθρούς του ὡς εὐεργέτες του, εἶναι μιμητὴς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀφοῦ ἀπὸ αὐτὸ γίνει μέτοχος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, γίνεται θέσει καὶ κατὰ χάρη θεὸς καὶ ἀναγνωρίζεται μόνο ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἶναι ὄργανα τοῦ Πνεύματος, (σ. 232-259).

ΜΕ΄. Περὶ ἀκριβέστατης θεολογίας, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ δὲν βλέπει τὸ φῶς τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ, εἶναι σὲ χειρότερη κατάσταση ἀπὸ τοὺς τυφλούς, (σ. 260-269).

ΜϚ΄. Ἐξομολόγηση συνοδευόμενη ἀπὸ προσευχή· ἐπίσης καὶ γιὰ τὴ συνάφεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ἀπάθεια, (σ. 270-273).

ΜΖ΄. Καταυγασμένη ἀπὸ φῶς θεωρία γιὰ τὸν νοητὸ παράδεισο, καὶ γιὰ τὸ ξύλο τῆς ζωῆς ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτόν, (σ. 274-279).

ΜΗ΄. Ὅτι εἶναι τιμὴ καὶ δόξα σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ ὑβρίζεται καὶ κακοποιεῖται, ἐπειδὴ ἐκτελεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀτιμία ποὺ δέχεται ἐξαιτίας τῆς ἐκτέλεσης τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης διάλογος μὲ τὴν ψυχή του, ποὺ δείχνει τὸν ἀνεξάντλητο πλοῦτο τοῦ Πνεύματος, (σ. 280-291).

ΜΘ΄. Ὅτι πολλὲς φορὲς καὶ μὲ τὴ φροντίδα του πρὸς διόρθωση τοῦ πλησίον του ὁ διδάσκαλος παρασύρεται ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τοῦ πάθους ποὺ ὑπάρχει στὸν πλησίον, (σ. 292-299).

Ν΄. Περὶ θεωρίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θεί-

ων πραγμάτων καὶ τῆς παράδοξης ἐνέργειας τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τῶν γνωρισμάτων τῆς ἁγίας καὶ ὁμοούσιας Τριάδος. Ἐπίσης, ὅτι αὐτὸς ποὺ δὲν θὰ μπορέσει νὰ εἰσέλθει στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, δὲν θὰ ὠφεληθεῖ καθόλου, ἀκόμα κι ἂν ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τοῦ ἅδη, (σ. 300-323).

ΝΑ'. Ὅτι, ὅταν λάμπει μέσα μας τὸ ἅγιο Πνεῦμα, ὅλα τρέπονται σὲ φυγὴ ὅπως τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς, ἐνῶ ὅταν αὐτὸ μαζεύει τὶς ἀκτίνες του, δεχόμαστε τὶς προσβολὲς τῶν παθῶν καὶ τῶν πονηρῶν λογισμῶν, (σ. 324-335).

ΝΒ'. Περὶ θεολογίας, καὶ ὅτι αὐτὸς ποὺ δὲν ἀλλοιώθηκε μὲ τὴ μετουσία τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ δὲν ἔγινε συνειδητὰ θέσει θεὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διδάσκει τὰ θεῖα στοὺς ἀνθρώπους, (σ. 336-347).

ΝΓ'. Τὸ ποίημα εἶναι συνθεμένο ὑπὸ μορφὴ διαλόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πατέρα τῶν λόγων αὐτῶν. Ἀκόμη πῶς ὁ θεῖος αὐτὸς πατέρας, φωτισμένος ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, μιλοῦσε μὲ τὸν Θεὸ καὶ διδασκόταν ἀπὸ Ἐκεῖνον τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα, (σ. 348).

ΝΔ'. Ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει δώσει σὲ κάθε ἄνθρωπο σύμφωνα μὲ τὴ φύση του καὶ πρὸς τὸ συμφέρον του τὸ χάρισμα μέσω τοῦ ἁγίου Πνεύματος, γιὰ νὰ ἐνεργεῖ ὄχι ὅπως θέλει αὐτός, ἀλλ' ὅπως προορίσθηκε ἀπὸ Ἐκεῖνον, γιὰ νὰ μὴ εἶναι ἄχρηστος μέσα στὴν Ἐκκλησία του, (σ. 368-379).

ΝΕ'. Ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα παραμένει σὲ ἐκείνους ποὺ φύλαξαν τὸ βάπτισμα καθαρό, ἀναχωρεῖ ὅμως ἀπὸ ὅσους τὸ μόλυναν, (σ. 380-393).

ΝϚ'. Προσευχὴ στὸν Θεὸ παρακλητικὴ καὶ μαζὶ καὶ εὐχαριστήρια γιὰ ὅσα τοῦ ἔχει κάνει, (σ. 394-397).

ΝΖ'. Ὅτι, ὅποιος πόθησε τὸν Θεό, μισεῖ τὸν κόσμο, (σ. 398-399).

ΝΗ'. Διδασκαλία κοινὴ μὲ ἔλεγχο πρὸς ὅλους, βασιλεῖς, ἄρχοντες, ἱερεῖς, μοναχούς, λαϊκούς, ποὺ ἐκφωνήθηκε καὶ εἰπώθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 400).

****

Τόμος 20
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

Α. ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΤΗΘΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-11).
1. Βίος (σ. 7).
2. Συγγράμματα (σ. 8).

ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΤΗΣ ΕΥΑΓΕΣΤΑΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΟΥ, ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΣΤΗΘΑΤΟΥ, ΜΑΘΗΤΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ (σ. 12).

ΝΗΠΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΤΡΕΙΣ

1. **Ἑκατοντάδα πρώτη**, Κεφάλαια πρακτικά, (σ. 14-77, PG 120, 852).
2. **Ἑκατοντάδα δεύτερη**, Κεφάλαια φυσικά, περὶ τῆς καθάρσεως τοῦ νοῦ, (σ. 78-147, PG 120, 900).
3. **Ἑκατοντάδα τρίτη**, Κεφάλαια γνωστικά, περὶ ἀγάπης καὶ τελειώσεως βίου, (σ. 148-221, PG 120, 953).

Β'. ΗΛΙΑΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΚΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 224).

ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 226).

1. **Ἀνθολόγιο γνωμικὸ σπουδαίων φιλοσόφων.** (Πηγὴ ποὺ ἀναβλύζει λόγο

ἠθικῆς δροσιᾶς μπορεῖς νὰ βρεῖς ἐδῶ ἂν τὴν ἀναζητήσεις ἀληθινά), (σ. 228, PG 127, 1129-1148).

2. **Κεφάλαια γνωστικὰ ΛΒ΄.** (Φωτίζεται ὁ νοῦς ποὺ ἀνέβηκε στὸ ὕψος τῆς γνωστικῆς θεωρίας, μελετώντας τοὺς λόγους αὐτούς, καὶ σκοτίζεται πάλι ἂν κυλισθεῖ σὲ πάθος), (σ. 254, PG 127, 1148-1176)..
3. **Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεωρητικὰ ΡΙΖ΄.** (Λιβάδι ὑπάρχει ἐδῶ γεμᾶτο ἀπὸ καρποὺς πνευματικῆς πράξεως καὶ θεωρίας), (σ. 264).

Γ΄. ΘΕΟΛΗΠΤΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 296-297).
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 298-299).

1. ΛΟΓΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΧΡΙΣΤῼ ΚΡΥΠΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΔΙΑΣΑΦΩΝ
(Πρόκειται γιὰ ἄριστο ὑπόδειγμα καὶ ἀκριβῆ κανόνα τῆς μυστικῆς στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μελέτης, διασαφηνίζοντας καὶ δείχνοντας μὲ συντομία τὸν κόπο τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ εἶναι· «Τὸ μοναδικὸν ἐπάγγελμα δένδρον ἐστὶν ὑψίκομόν τε καὶ γονιμώτατον, οὗ ρίζα μὲν ἡ τῶν σωματικῶν πάντων ἀλλοτρίωσις, κλάδοι δὲ ἡ ἀπροσπάθεια τῆς ψυχῆς καὶ τὸ μηδεμίαν σχέσιν πρὸς τὰ πράγματα, ὧν τὴν φυγὴν ἐποιήσατο, ἔχειν, καρπὸς δὲ τῶν ἀρετῶν ἡ κτῆσις καὶ ἡ θεοποιὸς ἀγάπη καὶ ἡ ἐκ τούτων μὴ διακοπτομένη εὐφροσύνη»), (σ. 300, PG 143, 381-400).

2. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΝΝΕΑ.
(Περὶ φυγῆς τοῦ νοῦ ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἐπιστροφῆς στὸν ἑαυτό του. Περὶ προσκολλήσεως τῆς ψυχῆς πίσω ἀπὸ τὴν ὡραιότητα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀκολουθώντας αὐτὸν μὲ τὰ ἔργα τῆς σεμνότητας, περὶ ἀποφυγῆς τῶν αἰσθήσεων, τῶν φαντασιῶν τῆς διάνοιας, περὶ ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία τῶν γήϊνων καὶ τὸν νόμο τῆς σάρκας μὲ τὴν συνεχῆ καὶ εἰλικρινῆ προσευχὴ μέχρι καὶ τὴν τελευταία ἀναπνοὴ τῆς ζωῆς, ὥστε νὰ καταστεῖ κανεὶς ναὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἄξιος τῆς υἱοθεσίας), (σ. 324, PG 143, 400-404).

Δ΄. ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ο ΜΟΝΑΖΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 334-335).
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 336-337).

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΝΗΨΕΩΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
(Μεστὸς ὄχι τυχαίας ὠφελείας, γιατὶ περιλαμβάνει πολλῶν ἁγίων πατέρων τὰ χωρία ποὺ ἀναφέρονται στὴ νήψη, τὴν προσοχὴ καὶ τὴν προσευχή, ἀναμιγμένα μὲ τὴ φυσικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ μέθοδο τῆς συγκεντρώσεως τοῦ νοῦ μέσα στὴν καρδιὰ μέσω τῆς εἰσπνοῆς καὶ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἐπικλήσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καθιστάμενα ἔτσι ἕνας ἀκριβέστατος κανόνας τῆς ἱερῆς νήψεως καὶ κλίμακα τῆς καθαρῆς καὶ ἀπερίσπαστης προσευχῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ποὺ πηγάζουν ἀπὸ αὐτὴν γιὰ ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ σωθοῦν), (σ. 338-363, PG 147, 945).

Ε΄. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 366-367).
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 368-371).

1. **Κεφάλαια 137 περὶ λογισμῶν καὶ παθῶν καὶ ἀρετῶν μὲ ἀκροστιχίδα**, πάνυ ὠφέλιμα, ἡ ἀκροστιχίδα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἑξῆς· Λόγοι διάφοροι περὶ ἐντολῶν, δογμάτων, ἀπειλῶν καὶ ἐπαγγελιῶν, ἔτι δὲ καὶ περὶ λογισμῶν

καὶ παθῶν καὶ ἀρετῶν, ἔτι δὲ καὶ περὶ ἡσυχίας καὶ προσευχῆς, (σ. 372-455, PG 150, 1237)..

2. **Κεφάλαια Γνωστικὰ ἑπτά,** (Περὶ τῶν σταδίων τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, περὶ τῆς ζωοποιοῦ νεκρώσεως τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς θανατοποιοῦ νεκρώσεως τῶν παθῶν τῶν ἡδονῶν, περὶ τῆς ἐμπαθοῦς ἀλλοιώσεως, περὶ τῆς ἀγαθῆς ἀλλοιώσεως, περὶ τῶν πειρασμῶν κατὰ τὸν ὕπνο, καὶ περὶ τῶν ἑπτὰ τρόπων τῆς ἐλημοσύνης τὴν ὁποία πρέπει νὰ δέχεται ὁ μοναχός), (σ. 456-463, PG 150, 1300).
3. **Κεφάλαια δέκα Περὶ ἡσυχίας καὶ προσευχῆς,** (καὶ ἀκόμα περὶ τῶν τεκμηρίων τῆς χάριτος καὶ τῆς πλάνης, καὶ ποιὰ ἡ διαφορὰ τῆς θέρμης καὶ τῆς ἐνέργειας, καὶ ὅτι χωρὶς ὁδηγὸ εὔκολα εἰσέρχεται μέσα μας ἡ πλάνη, (σ. 456-463, PG 150, 1304).
4. **Κεφάλαια δέκα πέντε Περὶ ἡσυχίας καὶ τῶν δύο τρόπων τῆς προσευχῆς.** (Πῶς ἐπίσης πρέπει νὰ ἐνεργεῖται ἡ προσευχή, περὶ τῆς ἀναπνοῆς κατὰ τὴν προσευχή, περὶ τὸ πῶς πρέπει νὰ ψάλλομε, περὶ διαφορᾶς τῶν ψαλλόντων, ἀντίρρηση γιὰ τὸ ὅτι χωρὶς τὴν πρακτικὴ ἄσκηση δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κρατήσει τὴν προσευχή, καὶ λύση αὐτῆς, περὶ πλάνης καὶ περὶ ἀναγνώσεως), (σ. 476-499).
5. **Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τὴν εὐχὴν καὶ μὴ ταχέως ἀνίστασθαι.** (Ἐπίσης γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ λέγεται ἡ προσευχή, πῶς νὰ κρατᾶμε τὸν νοῦ, πῶς νὰ διώχνομε τοὺς λογισμούς, πῶς νὰ ψάλλομε, γιὰ τὴν πλάνη, γιὰ τὸ κατὰ Χριστὸν πένθος, γιὰ τὶς τρεῖς ἀρετὲς τῆς ἡσυχίας, τὴν ἐγκράτεια, τὴ σιωπὴ καὶ τὴν αὐτομεμψία, ἤτοι ταπείνωση, καὶ τί πρέπει νὰ κάνει κανεὶς ὅταν ὁ δαίμονας μετασχηματίζεται σὲ ἄγγελο φωτός), (σ. 500-523).

ς'. ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΟΝΑΧΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 526-527).

Κλίμαξ Θείων Χαρίτων

Τὴν ὁποία δίδαξε στοὺς θεοφόρους ἡ πεῖρα, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀνάβαση περιλαμβάνει τὶς ἑξῆς βαθμίδες:
Καθαρὴ προσευχή, θέρμη καρδίας, ἁγία ἐνέργεια, καρδιακὰ δάκρυα, εἰρήνη λογισμῶν, κάθαρση τοῦ νοῦ, θεωρία μυστηρίων, παράδοξη ἔλλαμψη, φωτισμὸ καρδίας, καὶ τελειότητα, τὴ μόνη ποὺ μπορεῖ νὰ εἰσαγάγει τὸν κάθε ἀγγελοειδῆ νοῦ στὴ θέα τοῦ θείου φωτός, (σ. 528-533).

****

Τόμος 21
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Α. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-11).
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 12-15).

Περὶ θείας ἑνώσεως καὶ βίου θεωρητικοῦ, (σ. 16-185, PG 147, 836).
(Περὶ τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἄκτιστο ὄν, Θεὸς τριάς, ἄπειρος, τὸ κορυφαῖο καὶ ἁπλῶς ἕνα, τὸ ἄκρον ἀγαθόν, σοφία ὑπέρσοφη, δύναμη ὑπερδύναμη, ἀγάπη, ἀγαθότητα. Ὅτι δημιούργησε τὸν κόσμο ἀπὸ τὸ μηδὲν καὶ εἶναι ἀρχὴ ὅλων τῶν ὄντων, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ τελειότερο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ καὶ πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωση» αὐτοῦ, καὶ ἐλεύθερος γιὰ νὰ γίνει

ἀπὸ φθαρτὸς ἄφθαρτος, ἀλλ' ὁδηγήθηκε στὴν πτώση κάνοντας κακὴ χρήση τοῦ αὐτεξουσίου του, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι λογική, ἑνιαία καὶ πολυδύναμη, ὡς νοῦς, λόγος καὶ πνεῦμα, ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι Θεὸς ἀληθινός, «πρόσωπο τῆς τρισυπόστατης ἑνάδας», ἡ πηγὴ τῶν ἄκτιστων ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖο ζωοποιεῖ καὶ φωτίζει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἀνεβάζει στὸ ὑπερκόσμιο Ἕνα).

Β'. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΟΙ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 187).
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 190).

ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΩΝ ΣΥΝ ΘΕΩ ΑΚΡΙΒΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΧΩΝ ΤΑΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ,
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΗΣΥΧΩΣ ΒΙΩΝΑΙ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΣ, ΠΕΡΙ ΤΕ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΑΥΤΩΝ
(σ. 196-475, PG 147, 636-812).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

α'. Περί τε ἀγωγῆς καὶ πολιτείας καὶ διαίτης αὐτῶν καὶ περὶ τοῦ ὅσων καὶ ἡλίκων ἀγαθῶν πρόξενος ἡ ἡσυχία καθίσταται τοῖς λόγῳ μετιοῦσιν αὐτήν· διακέκριται δὲ ἡ παροῦσα τοῦ λόγου πραγματεία ἐν κεφαλαίοις ἑκατόν, τὸ δὲ τοῦ λόγου Προοίμιον, ὅπερ καὶ πρώτου κεφαλαίου ἀριθμὸν κέκτηται, ἐστὶ περὶ τῆς δι' ἁγίου Πνεύματος τοῖς πιστοῖς ἐνυπαρχούσης θείας καὶ ὑπερφυοῦς δωρεᾶς τε καὶ χάριτος, (σ. 196, PG 147, 636).

β'. Ὅτι χάριν ἐπερωτήσεώς τινος ἀδελφοῦ καὶ κατὰ τὸν ἐκείνου σκοπόν, ναὶ μὴν καὶ τηρήσεως ἐντολῆς πατρικῆς, οὕτως ἡ παροῦσα ἐξηπλώθη τοῦ λόγου ὑπόθεσις, (σ. 198, PG 147, 637).

γ'. Ὅτι παντὸς πράγματος ὁ σκοπὸς προηγεῖται· καὶ ὁ σκοπὸς τοίνυν τῆς παρούσης πραγματείας, τὸ μαθεῖν τίς ὁ θεμέλιος, (σ. 200, PG 147, 637).

δ'. Ὅτι πάσης κατὰ Θεὸν πραγματείας ἀρχή, τὸ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος πολιτεύεσθαι, τέλος δὲ τὸ ἐπανελθεῖν πρὸς τὴν ἀρχῆθεν δωρηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ θείου Βαπτίσματος τελείαν χάριν τοῦ παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ Πνεύματος, (σ. 200, PG 147).

ε'. Περὶ τοῦ τίς ἡ χάρις καὶ πῶς ἂν γένοιτο ἡμῖν ταύτης ἐπιτυχεῖν. Καὶ τίνα τὰ ταύτην θολοῦντα καὶ τίνα αὖθις τὰ αὐτὴν ἀνακαθαίροντα, (σ. 202, PG 147, 640).

ς'. Ὅτι ἐν μὲν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι δωρεὰν τὴν θείαν χάριν δι' αὐτῆς δεχόμεθα, ταύτην δὲ τοῖς πάθεσι συγκαλύψαντες, αὖθις τῇ τῶν ἐντολῶν ἐκπληρώσει ταύτην ἀνακαθαίρομεν, (σ. 206, PG 147, 641).

ζ'. Ὅτι δεῖ τὸν κατὰ Θεὸν πολιτευόμενον πάσας τὰς ἐντολὰς μετιέναι, τὸ δὲ πλεῖστον μέρος τῆς ἐργασίας ἀπονέμειν πως ταῖς τῶν ἄλλων πρώταις καὶ οἷον γενικωτέραις, (σ. 208, PG 147, 644).

η'. Ὅτι ἀρχὴ πάσης θεοφιλοῦς ἐργασίας ἡ μετὰ πίστεως ἐπίκλησις τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ μετ' αὐτῆς, ἡ ἐξ αὐτῆς ἀνατέλλουσα εἰρήνη καὶ ἀγάπη, (σ. 210, PG 147, 644).

θ'. Ὅτι δι' ἑκάστου τούτων, καὶ ὁμοῦ τῶν τριῶν, ἡ πάντων τῶν ἀγαθῶν σωρεία ἐπιδαψιλεύεται ἡμῖν, (σ. 210, PG 147, 645).

ι'. Ὅτι καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρι-

στὸς τῷ καιρῷ τοῦ σωτηρίου πάθους ταῦτα τοῖς μαθηταῖς οἷόν τινας ἐξητηρίους ἐντολὰς καὶ κλῆρον ἔνθεον κατέλιπε τοῖς ἰδίοις, ὡσαύτως καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν, (σ. 212, PG 147, 645).

ια'. Ὅτι ἐν τούτοις τοῖς τρισὶ συνεξύφανται πᾶσαι αἱ ἀρεταί, (σ. 216, PG 147, 648).

ιβ'. Ὅτι καὶ ἡ διὰ Θεοῦ Πατρὸς πρὸς πιστοὺς τοῦ ἁγίου Πνεύματος δωρεὰ καὶ ἐπέλευσις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι ἐπιβραβεύεται, (σ. 216, PG 147, 649).

ιγ'. Ὅτι εἰκότως τοῖς ἁγίοις ἡμῶν διώρισται Πατράσι καὶ μετὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῖς ἁγίου Πνεύματος προσεύχεσθαι ἡμᾶς εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ παρ' αὐτοῦ ζητεῖν τὸ ἔλεος, (σ. 218, PG 147, 649).

ιδ'. Ὅτι δεῖ τὸν ἀπταίστως βαδίζειν ἐθέλοντα τὸν κατὰ Κύριον δρόμον τῆς ἡσυχίας, πρὸ πάντων ἐκλέξασθαι μετὰ τῆς καθόλου ἀποταγῆς καὶ ὑποταγὴν τελείαν, (σ. 220, PG 147, 649).

ιε'. Τίνα τὰ τῆς ἀληθοῦς ὑποταγῆς σημεῖα, ἃ κατέχων ὁ τῷ ὄντι ὑπήκοος, εἴη ἂν ἀπταίστως ὑποτασσόμενος, (σ. 226, PG 147, 653).

1. Ὅτι σὺν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει δεῖ ἐπιμελεῖσθαι πλήρη εἶναι καὶ τῶν καλῶν ἔργων τὸν γνησίως ἐθέλοντα ἡσυχάσαι καὶ κατὰ Θεόν, καὶ ὅτι ἡ πίστις διπλῆ· καὶ ὅτι μετὰ ταύτης χρὴ εἶναι τὸν ἡσυχάζοντα εἰρηνικόν, ἀπερίσπαστον, ἀμέριμνον, ἤτοι ἀφρόντιστον, σιωπηλόν, ἥσυχον, εὐχάριστον ἐν παντί, ἐπιγνώμονά τε τῆς ἰδίας ἀσθενείας, καὶ γενναίως φέρειν τοὺς πειρασμούς, καὶ πρὸς Θεὸν ἐλπίζειν καὶ παρ' αὐτοῦ τὸ συμφέρον ἐκδέχεσθαι, (σ. 240, PG 147, 664).
2. Ὅτι ἡ πίστις διπλῆ, (σ. 242, PG 147, 665).
3. Ὅτι δεῖ εἰρηνικὸν ὑπάρχειν σε, (σ. 246, PG 147, 668).
4. Ὅτι δεῖ ἀπερίσπαστον εἶναί σε, (σ. 246, PG 147, 668).
5. Ὅτι δεῖ ἀμέριμνον καὶ ἀφρόντιστον ὑπάρχειν σε, (σ. 246, PG 147, 668).
6. Ὅτι δεῖ σιωπηλὸν εἶναί σε, (σ. 248, PG 147, 669).
7. Ὅτι δεῖ ἥσυχον εἶναί σε, (σ. 250, PG 147, 669).
8. Ὅτι δεῖ ἐν παντὶ εὐχαριστεῖν, (σ. 252).
9. Ὅτι δεῖ γινώσκειν τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν, (σ. 252, PG 147, 672).
10. Ὅτι δεῖ γενναίως φέρειν τοὺς πειρασμούς, (σ. 252, PG 147, 672).

ιϛ'. Ὅτι δεῖ πρὸς Θεὸν ἐλπίζειν καὶ παρ' αὐτοῦ τὸ συμφέρον ἐκδέχεσθαι, (σ. 256, PG 147, 673).

ιζ'. Περὶ φόβου Θεοῦ, ὅτι διπλοῦς· ὁ μὲν τῶν ἀρχαρίων, ὁ δὲ τῶν τελείων, (σ. 258, PG 147, 676).

α. Περὶ τοῦ πρώτου φόβου, οἷος τῶν ἀρχαρίων, (σ. 260, PG 147, 676).

β. Περὶ τοῦ δευτέρου καὶ τελείου θείου φόβου, (σ. 260, PG 147, 676).

ιη'. Ὅτι χάριν τῶν ἐντολῶν καὶ τῆς κατ' αὐτὰς πίστεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καιροῦ καλοῦντος, ὀφείλομεν μηδ' αὐτῆς τῆς ζωῆς ἡμῶν φείσασθαι, (σ. 262, PG 147, 677).

ιθ'. Μέθοδος φυσικὴ περὶ τῆς ἔνδον καρδίας δι' εἰσπνοῆς ῥινὸς εἰσοδοεξόδου καὶ τῆς μετ' αὐτῆς ἐνεργουμένης παρ' ἡμῶν προσευχῆς, ἥτις ἐστί, τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν

με»· συντείνει δέ πως ἡ τοιαύτη μέθοδος καὶ πρὸς τὴν τῆς διανοίας ἐπισυναγωγήν, (σ. 264, PG 147, 680).

κ'. Περὶ τῆς δι' εἰσπνοῆς ῥινὸς φυσικῆς μεθόδου καὶ τῆς σὺν αὐτῇ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσεως, (σ. 266, PG 147, 681).

κα'. Ὅτι καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὡς καὶ ἕτεροι τῶν πάλαι ἁγίων Πατέρων, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν προσεύχεσθαι διορίζεται καὶ ἔνδον καρδίας· καὶ ταύτην φησὶ προσευχήν, τό, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», (σ. 268, PG 147, 681).

κβ'. Ἔτι περὶ τῆς δι' εἰσπνοῆς ῥινὸς μετὰ προσοχῆς ἔνδον καρδίας μνήμης τοῦ Ἰησοῦ, (σ. 268, PG 147, 681).

κγ'. Ὅτι δεῖ τὸν νοερῶς νήφειν ἐθέλοντα, καὶ μᾶλλον τὸν ἀρχάριον, καθῆσθαι, κατά γε τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς, ἐν ἡσύχῳ καὶ ἀφεγγεῖ οἰκίσκῳ, διὰ τὸ οὕτω τόν τε νοῦν καὶ τὴν διάνοιάν πως ἀπὸ μέρους συνάγεσθαι φυσικῶς, (σ. 270, PG 147, 681).

κδ'. Ὅτι πρό γε πάντων διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ὀνόματος μετὰ πίστεως ἐν καρδίᾳ ἐπικλήσεως τὸ ἀρρέμβαστον τῷ νοΐ ἐπιχορηγεῖται· συνεργεῖ δέ πως καὶ ἡ ἐν καρδίᾳ δι' εἰσπνοῆς ῥινὸς φυσικὴ μέθοδος καὶ ἡ ἐν ἡσύχῳ καὶ ἀφεγγεῖ χώρῳ καθέδρα, καὶ τὰ παρόμοια, (σ. 272, PG 147, 684).

κε'. Ὅπως δεῖ διέρχεσθαι τὸ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἕως τοῦ ὄρθρου διάστημα τὸν ἡσυχάζοντα· καὶ ἀρχὴ τῆς κατὰ πλάτος διδασκαλίας, (σ. 272, PG 147, 684).

κϛ'. Ὅπως δεῖ τὸν κατὰ τὸν ὄρθρον διέρχεσθαι καιρόν, ἄχρι καὶ τῆς πρωίας, (σ. 276, PG 147, 685).

κζ'. Ὅπως δεῖ πολιτεύεσθαι ἀπὸ τῆς πρωίας ἕως τοῦ ἀρίστου, (σ. 278, PG 147, 688).

κη'. Περὶ παραφυλακῆς ἀπὸ τῆς ἀργίας, καὶ ὅτι ἀναγκαῖον τηρεῖν τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ τὸν ἡσυχάζοντα, (σ. 280, PG 147, 689).

κθ'. Ἔτι περὶ προσευχῆς, καὶ ὅτι δεῖ προσεύχεσθαι ἀεί, (σ. 284, PG 147, 692).

λ'. Περὶ τῆς σωματικῆς διαίτης· οἵως πῶς δεῖ τρέφεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα, (σ. 290, PG 147, 696).

λα'. Ὅπως δεῖ κατὰ δευτέραν καὶ τετάρτην καὶ ἕκτην τρέφεσθαι τὸν ἀγωνιζόμενον, (σ. 294, PG 147, 696).

λβ'. Ὅπως δεῖ τρέφεσθαι κατὰ Τρίτην καὶ Πέμπτην, (σ. 294, PG 147, 700).

λγ'. Ὅπως δεῖ τρέφεσθαι κατὰ Σάββατον καὶ περὶ ἀγρυπνιῶν, καὶ ὅπως δεῖ ἐσθίειν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῶν, (σ. 298, PG 147, 700).

λδ'. Ὅπως χρὴ ἐσθίειν κατὰ τὰς Κυριακάς, καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν· πρὸς δὲ καὶ κόπου καὶ ταπεινώσεως, (σ. 302, PG 147, 704).

λε'. Ὅπως δεῖ διαιτᾶσθαι καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰς ἁγίας Τεσσαρακοστάς, καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν Μεγάλην, (σ. 304, PG 147, 704).

λϛ'. Περὶ διακρίσεως, ὡς ἐν μέρει, καὶ ὅτι τῇ ἐμμέτρῳ ἐργασίᾳ τιμὴ οὐκ ἔστι· καὶ περὶ ὑποταγῆς, (σ. 304, PG 147, 704).

λζ'. Ὅπως δεῖ τὸν ἀγωνιζόμενον διέρχεσθαι τὸ μετὰ τὸ γεῦμα ἄχρι δύσεως ἡλίου διάστημα· καὶ ὃ δεῖ πιστεύειν, κατὰ τὸν κόπον καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐργασίας ἡμῶν, τὴν τῶν θείων χαρισμάτων διανομὴν ἐπιδίδοσθαι ἡμῖν, (σ. 308, PG 147, 705).

λη'. Ὅτι μείζων πάσης ἐργασίας, ἡ καθαρὰ προσευχή ἐστιν, (σ. 312, PG 147, 709).

λθ'. Περὶ τῆς κατὰ τὸ νυχθήμερον ποσότητος τῶν γονυκλισιῶν, (σ. 316, PG 147, 712).

μ'. Ὅτι οὐ μόνον, ὡς προείρηται, κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τὸ μέτρον τῆς ἡμῶν ἐργασίας, ἡ τῶν θείων διανομὴ ἐπιχορηγεῖται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἕξιν καὶ ἐπιτηδειότητα καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν προσοῦσαν ἡμῖν διάθεσιν φυσικήν, (σ. 318, PG 147, 713).

μα'. Περὶ τῆς καθόλου καὶ τελειοτάτης διακρίσεως, καὶ τίς ὁ παρὰ φύσιν καὶ σαρκικῶς ζῶν, καὶ τίς ὁ κατὰ φύσιν καὶ ψυχικῶς, καὶ τίς ὁ ὑπὲρ φύσιν καὶ πνευματικῶς πολιτευόμενος, (σ. 320, PG 147, 713).

μβ'. Ἔτι περὶ διακρίσεως, ὡς ἐν παραδείγματι, (σ. 322, PG 147, 716).

μγ'. Περὶ τροπῆς καὶ ἀλλοιώσεως τῆς πρὸς ἕκαστον, καὶ τοῦ ὑπερέχοντος κλέους τῆς ταπεινώσεως, (σ. 324, PG 147, 717).

μδ'. Περὶ μετανοίας, καθαρότητος καὶ τελειότητος, (σ. 330, PG 147, 720).

με'. Περὶ τῶν πέντε ἐργασιῶν τῆς πρώτης καὶ οἷον εἰσαγωγικῆς ἡσυχίας τῶν ἀρχαρίων· ἤγουν προσευχῆς, ψαλμῳδίας, ἀναγνώσεως, μελέτης καὶ ἐργοχείρου, (σ. 332, PG 147, 721).

μϛ'. Ὅθεν ἄρχεσθαι δεῖ τοὺς ἐθέλοντας κατὰ λόγον ἡσυχάσαι, καὶ τίς ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ αὔξησις καὶ ἡ προκοπὴ καὶ ἡ τελείωσις, (σ. 334, PG 147, 724).

μζ'. Περὶ τάξεως ἡσυχίας ἀρχαρίων, (σ. 336, PG 147, 724).

μη'. Περὶ τῆς διὰ προσοχῆς καὶ νήψεως προσευχῆς καρδιακῆς, καὶ τῆς ἐργασίας αὐτῆς, (σ. 338, PG 147, 725).

μθ'. Ὅπως τὴν προσευχὴν οἱ θεῖοι πατέρες παρέδωσαν λέγειν ἡμᾶς, καὶ ὅτι διαφόρως, καὶ τίς ἡ προσευχή, (σ. 338, PG 147, 725).

ν'. Ἔτι, ὅτι οὐ μόνον παρὰ τῶν εἰρημένων ἁγίων Πατέρων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ Ἰωάννου εὕρηται μεμυσταγωγημένα πως ἐν Πνεύματι τὰ τῆς ἱερᾶς καὶ θεοποιοῦ προσευχῆς ῥήματα, (σ. 344, PG 147, 729).

να'. Ὅτι ἔξεστι καὶ τοῖς ἀρχαρίοις ποτὲ μὲν ὅλοις τῆς προσευχῆς ῥήμασι, ποτὲ δὲ ἐν μέρει ταύτης προσεύχεσθαι, ἔνδον μέν τοι τῆς καρδίας καὶ ἀεί, καὶ περὶ τοῦ μὴ μεταλλάσσειν συνεχῶς τὰ ῥήματα, (σ. 350, PG 147, 733).

νβ'. Ὅτι ὁ καρπὸς ἔνδον καρδίας προσεύχεσθαι καὶ χρόνου μακροῦ δεῖται καὶ ἀγῶνος καὶ βίας. Καὶ ἁπλῶς πᾶν ἀγαθὸν διὰ πολλοῦ μόχθου καὶ καιροῦ κατορθοῦται, (σ. 352, PG 147, 733).

νγ'. Περὶ προσευχῆς καρδιακῆς μὴ καθαρᾶς, καὶ ὅπως ἔρχεταί τις εἰς τὴν καθαρὰν καὶ ἀρρέμβαστον προσευχήν, (σ. 354, PG 147, 736).

νδ'. Περὶ τῆς ἀρρεμβάστου καὶ καθαρᾶς καρδιακῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς τικτομένης θέρμης, (σ. 356, PG 147, 736).

νε'. Ὅτι καὶ ἡ θέρμη διαφόρως ἔχει τὴν γένεσιν, καὶ κυριωτέρα δὲ ἡ ἐκ τῆς καθαρᾶς καρδιακῆς προσευχῆς, (σ. 358, PG 147, 737).

νϛ'. Τί τὸ προσεχῶς ἔργον τῆς καρδιακῆς θέρμης, (σ. 360, PG 147, 740).

νζ'. Περὶ τοῦ ἐκ τῆς θέρμης, προσοχῆς τε καὶ προσευχῆς τικτομένου πόθου καὶ ἔρωτος, (σ. 362, PG 147, 740).

νη'. Περὶ δακρύων καρδιακῶν καὶ ἔτι περὶ θείου πόθου καὶ ἔρωτος, (σ. 362, PG 147, 741).
νθ'. Παραίνεσις περὶ τοῦ μὴ ζητεῖν τὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον· καὶ ἔτι περὶ τῆς ἐν καρδίᾳ διηνεκοῦς μνήμης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προτροπή, (σ. 364, PG 147, 741).
ξ'. Περὶ θερμοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐμφανείας θείας καὶ τοῦ τῆς χάριτος ἐνυποστάτου φωτισμοῦ, (σ. 364, PG 147, 741).
ξα'. Περὶ ἐνεργείας θείας καὶ ἐναντίας, (σ. 366, PG 147, 744).
ξβ'. Περὶ διδασκάλου πεφωτισμένου καὶ ἀπλανοῦς, (σ. 368, PG 147, 744).
ξγ'. Περὶ φωτισμοῦ ἀληθινοῦ καὶ ψευδοῦς· ἤγουν φωτὸς θείου καὶ πονηροῦ, (σ. 368, PG 147, 744).
ξδ'. Περὶ φαντασίας ἀπρεποῦς τε καὶ εὐπρεποῦς καὶ ὅπως χρὴ μετιέναι αὐτάς, (σ. 368, PG 147, 745).
ξε'. Ὅτι οὐ μόνον ἡ ἀπρεπὴς φαντασία, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐπρεπὴς ἀπόβλητος τοῖς Ἁγίοις εἰς τὴν καθαρὰν προσευχὴν καὶ εἰς τὴν ἁπλῆν καὶ ἑνιαίαν ἐργασίαν τοῦ νοός, (σ. 370, PG 147, 745).
ξς'. Περὶ νοός, ψυχῆς καὶ καρδίας καθαρῶν καὶ τελείων, (σ. 374, PG 147, 748).
Περὶ νοὸς καθαροῦ, (σ. 374, PG 147, 749).
Περὶ ψυχῆς καθαρᾶς, (σ. 376, PG 147, 749).
Περὶ καρδίας καθαρᾶς, (σ. 376, PG 147, 749).
Περὶ τελείου νοός, (σ. 376, PG 147, 749).
Περὶ ψυχῆς τελείας, (σ. 376, PG 147, 749).
Περὶ καρδίας τελείας, (σ. 376, PG 147, 749).
Περὶ νοῦ καθαροῦ, (σ. 376, PG 147, 749).
ξζ'. Ὅπως οἱ προφῆται ἐφαντάζοντο, (σ. 378, PG 147, 749).
ξη'. Ἔτι περὶ φαντασιῶν καὶ πολλῶν καὶ ποικίλων θεωριῶν, (σ. 380, PG 147, 752).
ξθ'. Περὶ τῶν τῆς ψυχῆς πέντε δυνάμεων· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ φαντασιῶν οἰκείων τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ, καὶ ὅτι δεῖ ὁλικῶς φεύγειν τὴν φαντασίαν καὶ τοὺς σχηματισμοὺς καὶ τὰς ἐκτυπώσεις καὶ τὰς μορφώσεις ἐν τῇ καθαρᾷ προσευχῇ καὶ τῇ ἁπλῇ καὶ ἑνιαίᾳ τοῦ νοῦ ἐργασίᾳ, (σ. 386, PG 147, 756).
ο'. Ἔτι περὶ νοός, (σ. 390, PG 147, 757).
οα'. Ἔτι περὶ καθαρᾶς προσευχῆς, (σ. 394, PG 147, 761).
οβ'. Ὅτι ἄλλο ἀπάθεια νοός, καὶ ἕτερον προσευχὴ ἀληθής, ὃ καὶ μεῖζον, (σ. 396, PG 147, 761).
ογ'. Ἔτι περὶ φαντασιῶν καὶ ἐκτυπωμάτων τοῦ νοῦ καὶ τῶν τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀληθείας σημείων· τίνα τὰ τῆς πλάνης σημεῖα, (σ. 398, PG 147, 764).
οδ'. Περὶ παρακλήσεως θείας καὶ ἐπιπλάστου, (σ. 404, PG 147, 765).
οε'. Περὶ ἡδονῆς θείας, τῆς ἐκ τῆς καρδίας πηγαζομένης, (σ. 406, PG 147, 768).
ος'. Ὅτι ἡ πνευματικὴ αὕτη ἡδονή, καὶ πολύσημός ἐστι καὶ ἀνώνυμος, (σ. 408, PG 147, 769).
οζ'. Ἔτι δεῖ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην πρᾶον εἶναι τὴν καρδίαν τὸν βουλόμενον ἠκριβωμένως ἡσυχάσαι, (σ. 412, PG 147, 772).
οη'. Ὅπως ἂν κατορθωθείη ἡμῖν ἡ πρα-

ότης, καὶ περὶ τοῦ τῆς ψυχῆς τριμεροῦς, θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ καὶ λογιστικοῦ, (σ. 414, PG 147, 773).

οθ'. Ὅτι ταχέως δεῖ μετανοεῖν ἐν ταῖς κατὰ σύμβασιν ἐκτροπαῖς καὶ οὕτως εἰς τὸ ἑξῆς σοφῶς ἀσφαλίζεσθαι, (σ. 416, PG 147, 773).

π'. Περὶ ὀλίσθου καὶ μετανοίας, (σ. 418, PG 147, 776).

πα'. Ἔτι περὶ μετανοίας, φόβου, ἀγάπης, πένθους, δακρύων καὶ αὐτομεμψίας, (σ. 420, PG 147, 777).

πβ'. Περὶ προσοχῆς καὶ τοῦ σοφῶς ἀσφαλίζεσθαι, (σ. 424, PG 147, 780).

πγ'. Ὅτι εἰς πάντα δεῖ σπουδάζειν τὰ εἰρημένα· πρὸ δὲ πάντων ὥστε εἶναι ἥσυχόν τε καὶ πρᾶον καὶ καθαρῶς σπεύδειν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἔνδον καρδίας τὸν ἡσυχάζοντα, (σ. 424, PG 147, 780).

πδ'. Περὶ καλοῦ καὶ ἐκστατικοῦ ἔρωτος καὶ θείου κάλλους, (σ. 426, PG 147, 780).

πε'. Περὶ πολέμου καὶ παιδευτικῆς παραχωρήσεως καὶ τῆς κατὰ ἀποστροφὴν ἐγκαταλείψεως, (σ. 426, PG 147, 781).

πς'. Περὶ ἀπαθείας καὶ τοῦ τί ἐστιν ἀνθρωπίνη ἀπάθεια, (σ. 432, PG 147, 784).

πζ'. Ἔτι περὶ ἀπαθείας καὶ τελειότητος, (σ. 436, PG 147, 788).

πη'. Περὶ ἐμπαθείας, ἡδυπαθείας, προσπαθείας καὶ ἀπαθείας, (σ. 438, PG 147, 788).

πθ'. Τί ἐστιν ἐμπαθής, ἡδυπαθής, προσπαθὴς καὶ ἀπαθής, καὶ περὶ θεραπείας ἀμφοτέρων, (σ. 438, PG 147, 788).

ϟ'. Περὶ πίστεως, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης, (σ. 440, PG 147, 789).

ϟα'. Περὶ τῆς ἁγίας Κοινωνίας καὶ τοῦ ὅσων ἀγαθῶν ἡμῖν πρόξενος ἡ συνεχῶς μετὰ καθαροῦ τοῦ συνειδότος ταύτης μετάληψις καὶ κοινωνία, (σ. 444, PG 147, 793).

ϟβ'. Ὅτι ἀναγκαῖον μαθεῖν τὸ θαῦμα τῶν ἁγίων μυστηρίων· καὶ τί ποτέ ἐστι, καὶ διὰ τί ἐδόθη, καὶ τίς ἡ ὠφέλεια, (σ. 448, PG 147, 796).

ϟγ'. Τέλος τῶν κατὰ πλάτος πασῶν ὑποθέσεων καὶ μερικὴ παραίνεσις πρὸς τὸν ἐπερωτήσαντα, (σ. 458, PG 147, 801).

ϟδ'. Ὅπως δεῖ ἀκούειν καὶ ἐκλαμβάνειν τὰ τῶν Πατέρων πνευματικὰ ῥήματα, (σ. 460, PG 147, 801).

ϟε'. Ἀνακεφαλαίωσις καὶ ὅπως δεῖ προσεύχεσθαι καὶ περὶ φωτισμοῦ ἀληθοῦς καὶ θείας δυνάμεως, (σ. 460, PG 147, 804).

ϟς'. Ἑτέρα ἀνακεφαλαίωσις, (σ. 466, PG 147, 805).

ϟζ'. Ὅτι αὕτη ὄντως ἐστὶν ἡ ἀπλανὴς καὶ ἀληθὴς καὶ πατροπαράδοτος καὶ κατὰ Θεὸν πολιτεία, δηλονότι ἡ ἐξ ὑπακοῆς ἡσυχία, ἥτις καὶ ἐν Χριστῷ κεκρυμμένη ζωή, εἰκότως τοῖς Ἁγίοις προσείρηται, (σ. 466, PG 147, 808).

ϟη'. Ὅτι, κἂν καὶ ἄλλαι ὦσιν ὁδοὶ σωτήριοι, ἀλλ' αὕτη πρόκριτος καὶ βασιλὶς καὶ εἰς υἱοθεσίαν φέρουσα, (σ. 468, PG 147, 808).

ϟθ'. Ὅτι διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς ἐργασίας καὶ πολυώνυμός ἐστιν αὕτη ἡ πολιτεία, (σ. 470, PG 147, 809).

ΗΘΙΚΟΝ

ρ'. Ὅτι μετὰ τῆς τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ χάριτος, χρὴ καὶ ἡμᾶς ὡς δυνατὸν σπουδάζειν καὶ ἀγωνίζεσθαι, ἵνα καταξιωθῶμεν ἀπὸ τοῦ νῦν, ὡς ἐν ἀρραβῶνος μέρει, τῶν τοιούτων ὑπερ-

φυῶν καὶ μεγίστων δωρεῶν, καὶ ἵνα μὴ διὰ μικρὰν ῥαθυμίαν, τούτων, φεῦ, ἀποτύχωμεν, ὃ μὴ γένοιτο, (σ. 472, PG 147, 809).

****

Τόμος 21Α
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Α'. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΤΗΛΙΚΟΥΔΗΣ
Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (Σ. 5-6).
Α'. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ 1-14 (σ. 8-15, PG 147, 813).
(Περὶ νήψεως τῆς ψυχῆς, περὶ καθάρσεως τοῦ νοῦ μὲ τὴν πρακτικὴ ἀρετή, καὶ περὶ ἀληθινῆς προσευχῆς, τὸ τέλος τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἶναι διαρκὴς κατάνυξη, συντριβὴ τῆς καρδιᾶς καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς ἐπιθυμίας, τοὺς ψυθίρους καταλαλιᾶς καὶ τὸ μῖσος πρὸς τὸν πλησίον).

Β'. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΤΑ ΕΛΛΕΙΠΟΝΤΑ, 15-83. (σ. 16-239).
ιε'. Ὅτι ὁ εἰρημένος παράδεισος εἰκὼν τοῦ ἀνθρώπου, (σ. 16).
ις'. Περὶ τῆς πνευματικῆς δωρεᾶς, (σ. 24).
ιζ'. Περὶ θείας ἀνθρωπίνης ἐνεργείας καὶ δὴ καὶ εἰρήνης, (σ. 30).
ιθ'. Περὶ βίου θεωρητικοῦ, καὶ τίνων ἀναγκαίως δεῖται ὁ θεωρητικός, καὶ ὅτι καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ θεωρητικοῦ μέρους ἐστί, καὶ ὅτι ἡ θεωρία ἀντὶ τῆς προσευχῆς προσλογίζεται τοῖς Πατράσι, (σ. 38).
κ'. Εἰς τό, «Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», (σ. 42).
κα'. Περὶ προσευχῆς, (σ. 44).
κβ'. Ὅσων προσευχὴ δεῖται καὶ ὅσῳ τιμῆς ἀξία, (σ. 48).
κγ'. Περὶ προσευχῆς, (σ. 52).
κδ'. Εἰς τό, «εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου», καὶ περὶ θεωρίας, (σ. 52).
κε'. Περὶ ταπεινώσεως καὶ θεωρίας, (σ. 58).
κς'. Περὶ τῶν αὐτῶν, (σ. 60).
κζ'. Περὶ θεωρίας, (σ. 62).
κη'. Περὶ πρακτικοῦ καὶ θεωρητικοῦ, (σ. 68).
κθ'. Περὶ τῶν αὐτῶν. (σ. 70).
λα'. Περὶ μετοχῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 76).
λδ'. Περὶ θεωρίας, (σ. 78).
λε'. Περὶ θεωρίας, (σ. 78).
λς'. Περὶ θεωρίας, (σ. 80).
λζ'. Περὶ θεωρίας, (σ. 82).
λη'. Εἰς τό, «εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Πληθύνων πλυθυνῶ τὸ σπέρμα σου», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 84).
λθ'. Εἰς τό, «αἴνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον», (σ. 90).
μ'. Περὶ θεωρίας, (σ. 92).
μβ'. Περὶ θείου φωτισμοῦ, (σ. 98).
μγ'. Πόθεν ὁ θεῖος ἔρως ἐγγίνεται τῇ ψυχῇ, (σ. 100.
μδ'. Ἔτι περὶ θείου ἔρωτος, (σ. 102).
με'. Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ φόβου, (σ. 104).
μς'. Ὅπως τὸ τῆς ἀγάπης εἶδος τριττόν, (σ. 108).
μζ'. Ὅτι τρισὶ τρόποις ὁ νοῦς ἐπιβαίνει τῇ τοῦ Θεοῦ θεωρίᾳ κτλ, (σ. 112).
μη'. Περὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς ὁράσεως, (σ. 112).
μθ'. Περὶ θεωρίας, (σ. 114).
ν'. Συνέχεια περὶ θεωρίας, (σ. 116).

να'. Περὶ πρακτικοῦ καὶ θεωρητικοῦ, (σ. 118).
νβ'. Πῶς θεωροῦσιν οἱ θεωρητικοί, (σ. 120).
νγ'. Εἰς τό, «Ἰερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί, φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τῷ Ἰσραήλ», (σ. 130).
νδ'. Περὶ τῶν αὐτῶν, (σ. 136).
νε'. Εἰς τό, «Ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν εὐγενεῖς», (σ. 140).
ξδ'. Ὅτι παντὶ αἰσθητηρίῳ νοερῷ ληπτὸς ὁ Θεὸς διὰ φιλανθρωπίαν γίνεται, (σ. 188).
ξε'. Ὅτι τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐνοικεῖ τοῖς πιστοῖς, (σ. 194).
οδ'. Ὅτι ὑπερβαλλόντως Θεῷ τετίμηται πᾶς πιστός, (σ. 200).
οε'. Εἰς τό, «διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ», (σ. 202).
π'. Τίς ἡ κυρίως ἡδονή, (σ. 210).
πα'. Περὶ σαρκικῆς ἡδονῆς, (σ. 212).

Γ. ΠΕΡΙ ΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗΣ ΤΡΙΒΗΣ
(σ. 216, PG 147, 817).
(Ἤτοι περὶ νοερῆς καὶ καρδιακῆς προσευχῆς καὶ τῶν πνευματικῶν καρπῶν αὐτῆς).

Δ'. ΕΚΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΧΗΣ
(σ. 232, PG 147, 828).
(Ἤτοι περὶ ἐπιμέλειας καὶ ἐπάγρυπνης φροντίδας τῆς καρδιᾶς).

ΣΥΜΕΩΝ Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ ΣΕ ΠΝ' ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΤΟΥΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΥΠΤΙΟΥ
(σ. 244-421, PG 147, 817).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 240).
ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ (σ. 242).
Λόγος Α'. Περὶ πνευματικῆς τελειότητος (Α'. - ΙΖ'.), (σ. 244).
Λόγος Β'. Περὶ προσευχῆς (ΙΗ'. - ΛΒ'.) (σ. 262)
Λόγος Γ. Περὶ ὑπομονῆς καὶ διακρίσεως (ΛΓ.- ΞΑ'.) (σ. 280).
Λόγος Δ'. Περὶ ὑψώσεως τοῦ νοὸς (ΞΒ'. - ΠΓ.), (σ. 314).
Λόγος Ε'. Περὶ ἀγάπης (ΠΔ'. - ΡΙΕ'.), (σ. 340).
Λόγος ς. Περὶ ἐλευθερίας νοὸς (ΡΙΣΤ'. - ΡΝ'.), (σ. 378).

****

Τόμος 22
Χρόνος ἐκδόσεως 1979
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΒΑΣΙΛΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9Σ. 7).
Βίος (σ. 7).
Συγράμματα (σ. 11).
Διδασκαλία (σ. 17).
ΚΕΙΜΕΝΟ- ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
1. **ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ** (σ. 32-261, PG 150, 368-492).
α'. Ποιὸ εἶναι τὸ νόημα ὅλης τῆς ἱερουργίας συνοπτικὰ (σ. 32, PG 150, 368).
β'. Γιατί δὲν τοποθετοῦνται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ τίμια δῶρα στὸ θυσιαστήριο (σ. 46, PG 150, 376).
γ'. Ὅτι τὰ δῶρα αὐτὰ προσφέρονται στὸν Θεὸ ὡς ἀπαρχὲς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς (σ. 48, PG 150, 377).
δ'. Ποιὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ τὰ δῶρα αὐτὰ εἶναι ἀπαρχὲς τῆς ἀνθρώπινης

ζωῆς (σ. 50, PG 150, 377).
ε'. Γιατί δὲν προσφέρεται ὁλόκληρος ἄρτος, ἀλλὰ τμῆμα αὐτοῦ (σ. 52, PG 150, 380).
ς'. Γιατί ὁ ἱερέας τυπώνει στὸν ἄρτο τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ (σ. 54, PG 150, 380).
ζ'. Τί εἶναι ἡ ἀνάμνηση τοῦ Κυρίου (σ. 58, PG 150, 381).
η'. Περὶ τῶν τελουμένων στὸν ἄρτο (σ. 60, PG 150, 384).
θ'. Γιατί ὁ Κύριος παρήγγειλε νὰ τελοῦν αὐτὰ πρὸς ἀνάμνηση αὐτοῦ (σ. 64)., (PG 150, 385)
ι'. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ λέγονται στὴν προσκομιδὴ μετὰ τὴν ἀνάμνηση, καὶ ὅτι ἡ προσφορὰ τῶν δώρων εἶναι συγχρόνως εὐχαριστήρια καὶ ἱκετευτικὴ (σ. 66, PG 150, 385).
ια'. Γιατί καλύπτονται τὰ δῶρα, καὶ γι' αὐτὰ ποὺ λέγονται κατὰ τὴν κάλυψη αὐτῶν (σ. 70, PG 150, 389).
ιβ'. Περὶ τῆς δοξολογίας στὴν ἀρχὴ (σ. 74, PG 150, 392).
ιγ'. Περὶ τῶν αἰτήσεων, καὶ γιατί πρώτη ζητοῦμε τὴν εἰρήνη (σ. 78, PG 150, 396).
ιδ'. Τί σημαίνει ἡ σὲ κάθε περίπτωση αἴτηση τοῦ ἐλέους (σ. 84, PG 150, 397).
ιε'. Περὶ τῆς παραθέσεως (σ. 88, PG 150, 400).
ις'. Περὶ τῶν λεγομένων ἀντιφώνων καὶ τῶν εὐχῶν ποὺ τὰ συνοδεύουν (σ. 92, PG 150, 404).
ιζ'. Ποιὰ ἡ σημασία τῆς λειτουργίας μὲ συντομία (σ. 98, PG 150, 405).
ιη'. Ἐξήγηση τοῦ πρώτου ἀντιφώνου (σ. 102, PG 150, 408).
ιθ'. Τί σημαίνουν τὰ προφητικὰ ποὺ ψάλλονται στὶς ἀρχὲς τῆς θείας λειτουργίας (σ. 106, PG 150, 409).
κ'. Ἐξήγηση τοῦ τρίτου ἀντιφώνου (σ. 110, PG 150, 412).
κα'. Περὶ τῆς παρουσιάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου καὶ περὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου (σ. 114, PG 150, 413).
κβ'. Περὶ τῆς εὐχῆς ποὺ συνοδεύει τὸν ὕμνο, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν ἐπιφωνημάτων (σ. 118, PG 150, 416).
κγ'. Περὶ τῆς ἀναγνώσεως, τῆς τάξεως καὶ τῆς σημασίας τῶν Γραφῶν (σ. 122, PG 150, 417).
κδ'. Περὶ τῶν αἰτήσεων μετὰ τὸ Εὐαγγέλιο (σ. 124, PG 150, 420).
κε'. Περὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν τιμίων δώρων στὸ θυσιαστήριο (σ. 128, PG 150, 420).
κς'. Περὶ τῶν εὐχῶν καὶ παραγγελιῶν τοῦ ἱερέα πρὸς τὸ πλῆθος μετὰ τὴν μεταφορὰ τῶν δώρων (σ. 132, PG 150, 421).
κζ'. Περὶ τῆς ὁμολογία τῆς πίστεως καὶ τῶν παραινέσεων καὶ εὐχῶν τοῦ ἱερέα πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ τῶν ἀποκρίσεων αὐτῶν πρὸς αὐτὸν (σ. 134, PG 150, 425).
κη'. Περὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν δώρων καὶ τῆς πρὶν ἀπὸ αὐτὸν εὐχαριστίας (σ. 140, PG 150, 425).
κθ'. Ἀπὸ ποῦ προέρχεται ἡ ἀσφαλὴς πίστη μας στὸ μυστήριο (σ. 142, PG 150, 428).
λ'. Περὶ τῶν μομφῶν κάποιων Λατίνων ἐναντίον μας στὸ θέμα αὐτό, ἀπάντηση σ' αὐτὲς καὶ λύση αὐτῶν (σ. 146, PG 150, 433).
λα'. Ὅτι καὶ στὴν Ἐκκλησία τῶν Λατίνων ἡ τελετὴ γίνεται κατὰ τὸν ἴδιο μ' ἐμᾶς τρόπο (σ. 156, PG 150, 437).
λβ'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ ἱερέας στὸν ἁγιασμὸ τῶν δώρων δὲν ἐπικαλεῖται τὸν

Υἱό, ἀλλὰ τὸν Πατέρα (σ. 162, PG 150, 440).
λγ'. Περὶ τῆς θυσίας καθ' ἑαυτήν, καὶ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ δέχεται τὴ θυσία (σ. 166, PG 150, 441).
λδ'. Περὶ τῶν εὐχῶν μετὰ τὴ θυσία, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο μνημονεύει ἐδῶ τοὺς Ἁγίους καὶ ἐξαιρέτως τὴν Παναγία (σ. 170, PG 150, 444).
λε'. Γι' αὐτὰ ποὺ εὔχεται ὁ ἱερέας πάνω στὰ δῶρα γιὰ τὸν ἑαυτό του, καὶ γι' αὐτὰ ποὺ παραγγέλλει στοὺς πιστοὺς νὰ εὔχονται (σ. 174, PG 150, 448).
λς'. Περὶ τῆς εὐχῆς ποὺ παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τῆς κλίσεως τῶν κεφαλῶν καὶ τῆς στὴ συνέχεια εὐχαριστίας καὶ δεήσεως πρὸς τὸν Θεὸ καὶ δοξολογίας (σ. 180, PG 150, 448).
λζ'. Περὶ τῶν ἐκφωνήσεων τοῦ ἱερέα πρὸς τὸ πλῆθος ὅταν ὑψώνει τὰ ἅγια καὶ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν (σ. 182, PG 150, 449).
λη'. Τί σημαίνει τὸ ζεστὸ νερὸ ποὺ ρίχνεται μέσα στὰ μυστήρια (σ. 186, PG 150, 452).
λθ'. Μὲ ποιὰ ἔννοια τὰ μυστήρια ὑποδηλώνουν τὴν Ἐκκλησία (σ. 190, PG 150, 453).
μ'. Περὶ τῆς προσκλήσεως τῶν πιστῶν σὲ κοινωνία καὶ τῶν προσφωνήσεων τῶν πιστῶν μόλις φανοῦν τὰ δῶρα (σ. 192, PG 150, 453).
μα'. Περὶ τῆς εὐχῆς ποὺ ἐκφωνεῖ ὁ ἱερέας ὑπὲρ τῶν πιστῶν μετὰ τὴ μετάληψη (σ. 194, PG 150, 456).
μβ'. Περὶ τῆς εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας ποὺ ἀκολουθεῖ (σ. 196, PG 150, 457).
μγ'. Περὶ τοῦ ἂν ἁγιάζονται οἱ νεκροὶ ἀπὸ τὴν τράπεζα τῶν δώρων ὅπως οἱ ζωντανοὶ (σ. 200, PG 150, 460).
μδ'. Ὅτι ὁ ἁγιασμὸς προσφέρεται κατ' ἀρχὴν στὴν ψυχὴ αὐτοῦ ποὺ μεταλαμβάνει (σ. 204, PG 150, 464).
με'. Περὶ τῆς μεσιτείας τοῦ Χριστοῦ (σ. 210, PG 150, 464).
μς'. Ὅτι ὁ ἁγιασμὸς εἶναι τελειότερος γι' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πεθάνει (σ. 212, PG 150, 465).
μζ'. Πῶς αὐτὰ τὰ δῶρα εἶναι πάντοτε δεκτὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ (σ. 214, PG 150, 469).
μη'. Πόσο γίνονται δεκτὰ (σ. 222, PG 150, 469).
μθ'. Γιὰ ποιὸ λόγο μὲ τὰ δῶρα αὐτὰ τιμοῦμε καὶ προσφέρομε καὶ στοὺς ἁγίους (σ. 224, PG 150, 473).
ν'. Πρὸς αὐτοὺς ποὺ λέγουν, ὅτι ἡ μνήμη τῶν ἁγίων στὴ λειτουργία εἶναι ἱκεσία τοῦ ἱερέα ὑπὲρ αὐτῶν (σ. 230, PG 150, 484).
να'. Πόσες φορὲς καὶ σὲ ποιὰ σημεῖα τῆς λειτουργίας μνημονεύονται οἱ ἅγιοι καὶ ποιὰ ἡ διαφορὰ (σ. 246, PG 150, 485).
νβ'. Γιατί ὁ ἱερέας ὀνομάζει τὴ θυσία λογικὴ λατρεία (σ. 250, PG 150, 485).
νγ'. Γιατὶ ἡ τελετὴ καλεῖται εὐχαριστία (σ. 250, PG 150, 489).
νδ'. Περὶ τῆς κοινῆς εὐχαριστίας κατὰ τὴν κοινωνία τῶν μυστηρίων καὶ περὶ τῶν εὐχῶν στὸ τέλος τῆς λειτουργίας (σ. 256).

2. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΖΩΗΣ ΛΟΓΟΙ ΕΠΤΑ (ΗΤΟΙ ΠΕΡΙ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ)

(σ. 264-661, PG 150, 493-725).

ΛΟΓΟΙ

Α'. Ὅτι ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ συγκροτεῖται μὲ τὰ μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Μύρου καὶ τῆς ἱερῆς Κοινωνίας (σ. 264-309, PG 150, 493-520).

Β'. Ποιὰ ὠφέλεια προσφέρει τὸ Βάπτισμα στὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ (σ. 310-389, PG 150, 521-568).
Γ. Ποιὰ ὠφέλεια παρέχει τὸ θεῖο Μύρο στὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ (σ. 390-309, PG 150, 569-580).
Δ'. Ποιὰ τελείωση παρέχει στὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ ἡ ἱερὴ κοινωνία (σ. 410-489, PG 150, 581-625).
Ε'. Ποιὰ ὠφέλεια παρέχει στὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ ὁ ἁγιασμὸς τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου (σ. 490-507, PG 150, 625-636).
ς. Πῶς θὰ διαφυλάξομε τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ παραλαμβάνοντάς την ἀπὸ τὰ μυστήρια (σ. 508-585, PG 150, 637-684).
Ζ'. Τί λογῆς γίνεται ὁ μυημένος ἀφοῦ φυλάξει μὲ τὴ δική του φροντίδα τὴν ἀπὸ τὰ μυστήρια χάρη (σ. 586-661, PG 150, 685-725).

Ι' ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Χρόνος ἐκδόσεως 1978
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-30).
Α'. Οἱ διωγμοὶ κατὰ τῶν Ἀρχαίων Χριστιανῶν (σ. 7-18).
Β'. Οἱ Μάρτυρες τῆς πίστεως (σ. 19-30).
Γ. Τὰ Μαρτυρολόγια (σ. 25-30).

Α'. ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (σ. 33-369).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 33-88).
1. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου καὶ τῶν συνοδῶν του (σ. 33-35).
2. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου (σ. 36-42).
3. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Πιονίου (σ. 43-47).
4. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Κάρπου καὶ τῶν συνοδῶν του (σ. 48-51).
5. Μαρτυρολόγιο τῶν ἐν Λουγδούνῳ (σ. 52-58).
6. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Ἀπολλωνίου (σ. 59-62).
7. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Σπεράτου καὶ τῶν συνοδῶν αὐτοῦ (σ. 63-66).
8. Μαρτυρολόγιο τῆς ἁγίας Περπέτουας καὶ τῶν συνοδῶν αὐτῆς (σ. 67-75).
9. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Κόνωνος (σ. 76-77).
10. Μαρτυρολόγιο τῶν ἁγίων Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιόνης (σ. 78).
11. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Εὔπλου (σ. 81-82).
12. Ἀπολογία τοῦ ἁγίου Φιλέου (σ. 83-86).
13. Μαρτυρολόγιο τοῦ ἁγίου Δασίου (σ. 87-88).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 89-369).
1. Μαρτύριο τῶν ἁγίων Ἰουστίνου, Χαρίτωνος, Χαριτοῦς, Εὐελπίστου, Ἱέρακος, Παίονος καὶ Λιβεριανοῦ (σ. 89-101).
2. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου (σ. 102-129).
3. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Πιονίου τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 130-179).
4. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Κάρπου, Παπύλου καὶ Ἀγαθονίκης (σ. 180).
5. Μαρτύριο τῶν ἐν Λουγδούνῳ τελειωθέντων (σ. 192-223).
6. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Ἀπολλωνίου τοῦ Σακκέα (σ. 224-243).

7. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σπεράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (σ. 244-251).
8. Μαρτύριο τῆς ἁγίας Περπέτουας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ τελειωθέντων (σ. 252-293).
9. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Κόνωνος (σ. 294-303).
10. Μαρτύριο τῶν ἁγίων Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιόνης (σ. 304-327).
11. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Εὔπλου (σ. 328-335).
12. Ἀπολογία τοῦ ἁγίου Φιλέου, ἐπισκόπου Θμούεως (σ. 336-357).
13. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Δασίου (σ. 358-369).

Β'. ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΣΕΒΙΟΥ (σ. 371-579).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 373-398).

Α'. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗΣ ΕΠΟΧΗΣ (σ. 380-391).
1. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ζεβεδαίου (σ. 380-381).
2. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ἀδελφοθέου (σ. 381-382).
3. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου Συμεὼν τοῦ Κλωπᾶ (σ. 382-383).
4. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν ἁγίων Πτολεμαίου καὶ Λουκίου (σ. 383-385).
5. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν μαθητῶν τοῦ Ὠριγένους (σ. 385).
6. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν ἁγίων Ποταμιαίνης καὶ Βασιλείδου (σ. 385-387).
7. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ Φιλίππου Ἄραβος (σ. 387-388).
8. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ Δεκίου (σ. 389-390).
9. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Μαρίνου (σ. 390-391).

Β'. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΔΙΩΓΜΟΥ (σ. 391-395).

Γ'. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ (σ. 396-398).

ΚΕΙΜΕΝΟ- ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Α'. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗΣ ΕΠΟΧΗΣ (σ. 400-437).
1. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου (σ. 400).
2. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου (σ. 400-406).
3. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Συμεὼν (σ. 406-410).
4. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν ἁγίων Πτολεμαίου καὶ Λουκίου (σ. 410-416).
5. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν μαθητῶν τοῦ Ὠριγένους (σ. 416-418).
6. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν ἁγίων Ποταμιαίνης καὶ Βασιλείδου (σ. 418-421).
7. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ Φιλίππου Ἄραβος (σ. 422-425).
8. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ Δεκίου (σ. 426-434).
9. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Μαρίνου (σ. 434-437).

Β'. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΙΩΓΜΟ (σ. 438-499).
1. Περὶ τῆς πρὸ τοῦ Διωγμοῦ καταστάσεως (σ. 438-442).
2. Περὶ τῆς ἐκρήξεως τοῦ διωγμοῦ καὶ τῆς στάσεως τῶν προεστώτων (σ. 442-447).
3. Ἡ προηγηθεῖσα δίωξη τῶν Χριστιανῶν στρατιωτικῶν (σ. 448-450).
4. Ὁ πρῶτος μάρτυρας καὶ ἡ κά-

θαρση τοῦ παλατίου (σ. 450-454).
5. Τὰ νέα διατάγματα (σ. 454-456).
6. Μαρτύρια Αἰγυπτίων στὴν Τύρο (σ. 456-459).
7. Μαρτύρια στὴν Αἴγυπτο (σ. 460).
8. Μαρτύρια στὴ Θηβαΐδα (σ. 460-464).
9. Περὶ τοῦ Μαρτυρίου τῶν 'Αλεξανδρέων (σ. 464-470).
10. Μαρτύρια στὴ Φρυγία (σ. 470).
11. Διάφορα Μαρτύρια (σ. 472-474).
12. Μαρτύρια Γυναικῶν στὴν 'Αντιόχεια (σ. 474-476).
13. Μαρτύρια στὸν Πόντο (σ. 476).
14. Κατάλογος ἐπισήμων Μαρτύρων (σ. 478-482).
15. Ἡ διαγωγὴ τοῦ Αὐτοκράτορα Μαξιμίνου (σ. 482-486).
16. Λήξη τοῦ διωγμοῦ (σ. 486-488).
17. Ἡ πρὸς τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο μέρος στάση τοῦ Μαξιμίνου (σ. 488-490).
18. 'Επιστροφὴ τῶν καταδίκων (σ. 490-492).
19. Προετοιμασία Νέας ἐντάσεως (σ. 492-497).
20. Νέα Μαρτύρια (σ. 498-499).

Γ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝῌ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ (σ. 500-579).
1. Πρόλογος (σ. 500).
2. Ὁ πρῶτος μάρτυρας στὴν Καισάρεια (σ. 500-502).
3. Στάση τῶν προεστώτων κατὰ τὸν διωγμὸ (σ. 502-504).
4. Μαρτύριο τοῦ Καισαρέα Ρωμανοῦ (σ. 504-508).
5. Μαρτύρια κατὰ τὸ δεύτερο ἔτος τοῦ διωγμοῦ (σ. 508-510).
6. Πολιτικὲς μεταβολὲς (σ. 510-512).
7. Μαρτύρια κατὰ τὸ τρίτο ἔτος τοῦ διωγμοῦ (σ. 512-524).
8. Μαρτύρια κατὰ τὸ τέταρτο ἔτος τοῦ διωγμοῦ (σ. 524-527).
9. Μαρτύρια κατὰ τὸ πέμπτο ἔτος τοῦ διωγμοῦ (σ. 528-532).
10. Μαρτύρια κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ ἕκτου ἔτους τοῦ διωγμοῦ (σ. 532-540).
11. Ὕφεση καὶ νέα ἔνταση τοῦ διωγμοῦ (σ. 540-550).
12. Μαρτύριο τοῦ Παμφίλου καὶ τῶν συνοδῶν αὐτοῦ (σ. 550-568).
13. Παρατηρήσεις περὶ τῆς 'Εκκλησιαστικῆς συγχύσεως (σ. 568-570).
14. Μαρτύρια κατὰ τὸ ἕβδομο ἔτος τοῦ διωγμοῦ (σ. 570-579).

Δ'. ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΜΟΡΦΗΣ (σ. 581-623).
1. Μαρτύριο τῶν ἁγίων 'Απφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου (σ. 582-596).
2. Μαρτύριο τῆς ἁγίας Θεοδοσίας Παρθένου (σ. 596-599).
3. Μαρτύριο τοῦ ἁγίου Παμφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (σ. 600-623).

ΙΑ' ΑΠΟΛΟΓΗΤΑΙ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1985
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 7).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 9-24).
1. ΔΙΩΓΜΟΙ (σ. 9-18).
2. ΟΙ ΑΠΟΛΟΓΗΤΑΙ ΤΟΥ Β'. ΑΙΩΝΑ (σ. 18-24).
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (σ. 25-30).
1. ΒΙΟΣ (σ. 25-30).
2. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ (σ. 30-52).

α. Διάλογος πρὸς Τρύφωνα (σ. 32-36).
β. Ἀπολογία Α', (σ. 36-41).
γ. Ἀπολογία Β', (σ. 41-48).
δ. Ἀπολεσθέντα Συγγράμματα (σ. 48-52).
3. ΘΕΟΛΟΓΙΑ (σ. 52-61).
4. ΨΕΥΔΙΟΥΣΤΙΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (σ. 61-69).
Λόγος πρὸς Ἕλληνας (σ. 63-65, PG 6, 229).
Λόγος παραινετικὸς πρὸς Ἕλληνας (σ. 65-67, PG 6, 241).
Περὶ Μοναρχίας (σ. 67, PG 6, 312.
Περὶ ἀναστάσεως (σ. 67-69).
ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (σ. 70).
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗ (σ. 71-72).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 73-657).

ΑΠΟΛΟΓΙΑ Α'. ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ, ΠΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΝΟΝ ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΗ (σ. 73-197, PG 6, 328-440).

Προλογικὴ ἔκκληση πρὸς δίκαια κρίση τῆς ὑποθέσεως τῶν Χριστιανῶν (σ. 73-109).
Ἀνωτερότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔναντι τῆς εἰδωλολατρίας (σ. 109-123).
Οἱ μαρτυρίες περὶ τῆς θεότητας τοῦ Χριστοῦ (σ. 123-169).
Ἡ εἰδωλολατρία ὡς μίμηση τοῦ Χριστιανισμοῦ (σ. 169-195).
Ἐπίλογος (σ. 195-197).

ΑΠΟΛΟΓΙΑ Β'. ΥΠΕΡ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΣΥΓΚΛΗΤΟΝ (σ. 199-230, PG 6, 441-469).

Τὸ Μαρτύριο τοῦ Πτολεμαίου (σ. 200-209).
Ἀπάντηση σὲ δύο σαρκαστικὰ ἐρωτήματα τῶν Ἐθνικῶν (σ. 209-219).
Παραβολὴ Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ Χριστιανισμοῦ (σ. 219-227).
Συμπέρασμα (σ. 227-229).

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ (σ. 231-259).

Πρόλογος (σ. 232-235).
Κάποιες ἀπορίες (σ. 235-241).
Δυνατότητα τῆς ἀναστάσεως (σ. 241-249).
Ἡ ἀξία τῆς σάρκας (σ. 249-251).
Ἡ ἐπαγγελία περὶ τῆς ἀναστάσεως (σ. 251-257).
Συμπέρασμα (σ. 257-260).

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΡΥΦΩΝΑ ΙΟΥΔΑΙΟ (σ. 261-657, PG 6, 472-800).

ΗΜΕΡΑ ΠΡΩΤΗ (σ. 262-477).
Λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους οἱ Χριστιανοὶ ἀθετοῦν τὸν Μωσαϊκὸ νόμο (σ. 289-331).
Οἱ προφητεῖες ἀναφέρονται στὸν Χριστὸ (σ. 331-345).
Πρόρρηση τῆς ἄδοξης ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ (σ. 345-391).
Πῶς ὁ Θεὸς ποὺ προϋπάρχει μπορεῖ νὰ γεννηθεῖ ὡς ἄνθρωπος (σ. 392-411).
Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος θεὸς ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ποιητὴ (σ. 411-477).
ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΗ (σ. 478-657).
Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου (σ. 478-485).
Ὅτι αὐτὸς ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν Παρθένο εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ὄχι ὁ Ἐζεκίας (σ. 485-515).
Πῶς ὁ ἐνδεὴς μπορεῖ νὰ ἔχει προΰπαρξη (σ. 515-569).
Περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐθνῶν (σ. 569-607).
Ἡ Ἐκκλησία ἀληθινὸς Ἰσραὴλ (σ. 607-657).
Ἐπίλογος (σ. 657).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1986
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου

ΤΑΤΙΑΝΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-27).
1. Βίος (σ. 7-9).
2. Συγγράμματα (σ. 10-12).
3. Ἀπολεσθέντα συγγράμμιτα (σ. 12-17).
4. Θεολογία (σ. 18-24).
5. Τὸ Κείμενο (σ. 24).
ΠΡΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ (σ. 28-104, PG 6, 804-888).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 28-104).
Πρόλογος. Ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικὰ ἐπιτεύγματα (σ. 28-34).
Στοιχεῖα τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἀγωγῆς (σ. 34-60).
Ἀποδείξεις περὶ τοῦ ὕψους τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἀγωγῆς (σ. 60-83).
Ἀποδείξεις τῆς ἀξίας τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα (σ. 84-102).
Ἐπίλογος (σ. 102-103).

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 107-121).
1. Βίος (σ. 107-109).
2. Συγγράμματα (σ. 109-115).
3. Θεολογία (σ. 115-119).
4. Τὸ Κείμενο (σ. 119).

1. **ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ** (σ. 127-227, PG 6, 889-972).

Προοίμιο (σ. 124-132).
Οἱ τρεῖς κατηγορίες (σ. 132-133).
Ἀναίρεση τῆς κατηγορίας περὶ ἀθείας (σ. 134-154).
Οἱ ἀδυναμίες τῆς εἰδωλολατρίας (σ. 154-212).
Οἱ δύο ἄλλες κατηγορίες (σ. 212-216).
Οἱ ἀποδιδόμενες οἰδιπόδειες μίξεις (σ. 216-222).
Τὰ ἀποδιδόμενα θυέστεια δεῖπνα (σ. 222-226).
Ἐπίλογος (σ. 226).

2. **ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ** (σ. 228-302, PG 6, 973-1024).

Πρόλογος (σ. 228-302).
Ἀναίρεση πρώτης ἀντιρρήσεως περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἀναστάσεως (σ. 236-252).
Ἀναίρεση δεύτερης ἀντιρρήσεως περὶ τοῦ ἀθελήτου τῆς ἀναστάσεως (σ. 252-256).
Ἀνακεφαλαίωση τῆς ἀναιρέσως (σ. 256-258).
Τὸ ἐπιχείρημα ἀπὸ τὴν αἰτία τῆς κτίσεως (σ. 258-266).
Τὸ ἐπιχείρημα ἀπὸ τὴ φύση τῶν ἀνθρώπων (σ. 266-278).
Ἐπιχείρημα ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη (σ. 278-302).

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 305-321).
1. Βίος (σ. 305-306).
2. Ἀπολεσθέντα Συγγράμματα (σ. 306-308).
3. Πρὸς Αὐτόλυκον (σ. 308-315).
4. Θεολογία (σ. 315-320).
5. Τὸ Κείμενο (σ. 320).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 323-516).
ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΛΥΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΑ Α'-Γ', (σ. 322-515, PG 6, 1024-1168).

ΒΙΒΛΙΟ Α', (σ. 322-351, PG 6, 1024-1045).

Πρόλογος (σ. 324-325).
Θεογνωσία (σ. 326-338).
Ψευδεῖς θεοὶ καὶ ἀληθινὸς (σ. 338-344).
Τὸ ὄνομα Χριστιανὸς (σ. 344-345).
Ἡ ἀνάσταση (σ. 344-348).
Σύνοψη (σ. 348-351).

ΒΙΒΛΙΟ Β', (σ. 352-453, PG 6, 1048-1120).
Πρόλογος (σ. 352-353).
Ματαιολογία τῆς ἐθνικῆς Γραμματείας (σ. 354-374).
Ὑπεροχὴ τῆς παλαιοδιαθηκηκῆς Γραμματείας (σ. 374-437).
Ἡ συμφωνία τῆς Σίβυλλας καὶ ἄλλων ποιητῶν (σ. 438-452).
Ἐπίλογος (σ. 452-453).

ΒΙΒΛΙΟ Γ, (σ. 454-516, PG 6, 1121-1168)
Πρόλογος (σ. 454-455).
Ἐπίκριση τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας γιὰ ἀνηθικότητα (σ. 454-468).
Ὑπεροχὴ τῆς Χριστιανικῆς ἠθικῆς (σ. 468-481).
Ἀρχαιότητα τῆς Χριστιανικῆς Παραδόσεως (σ. 482-514).
Ἐπίλογος (σ. 514-515).

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΝΗΤΟΝ
(σ. 517-557, PG 2, 1167)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 517-526).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 530-557).
Πρόλογος (σ. 530-531).
Κατὰ τῆς εἰδωλολατρίας (σ. 532-534).
Κατὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς λατρείας (σ. 534-538).
Ὁ ἀλλόκοσμος βίος τῶν Χριστιανῶν (σ. 538-542).
Ἡ Χριστιανικὴ πίστη (σ. 542-546).
Ἡ ἐπιβράδυνση φανερώσεως τῆς θείας δυνάμεως (σ. 546-549).
Ἡ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ (σ. 550-552).
Ὁμιλία (σ. 552-557).

ΙΒ' ΑΠΑΝΤΑ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Χρήστου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
Βίος (σ. 7).
Συγγράμματα (σ. 11).
Θεολογικὲς ἀπόψεις (σ. 14).
Ἑνότητα τῆς θρησκευτικῆς ἱστορίας (σ. 15).
Παράδοση (σ. 17).
Θεολογία (σ. 19).
Ἡ Δημιουργία (σ. 21).
Ἡ Ἐκκλησία (σ. 22).
Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς (σ. 24).
Ο ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ (σ. 29).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 34-425).

Α) ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ (σ. 34-227, PG 8, 49-245).
1. Μάταιοι μῦθοι καὶ καινὸ ἄσμα (σ. 34-55).
2. Περὶ τῆς ἀλογίας τῶν ὀργιαστικῶν μυστηρίων καὶ τῶν μαντείων (σ. 56).
3. Ἀνθρώπινες θυσίες. Τάφοι γινόμενοι ναοὶ (σ. 108-117).
4. Περὶ τῆς ἀναισθησίας τῶν εἰδώλων (σ. 118-151).
5. Οἱ φιλόσοφοι περὶ Θεοῦ (σ. 152).
6. Ὅτι οἱ φιλόσοφοι μὲ ἔμπνευση τοῦ Θεοῦ κατανόησαν κάπως τὴν ἀλήθεια (σ. 158-167).
7. Ὅτι καὶ οἱ ποιητὲς μαρτυροῦν τὴν ἀλήθεια (σ. 168-177).
8. Οἱ θεῖες Γραφὲς εἶναι ὁδοὶ σωτηρίας (σ. 178-187).
9. Ἡ κλήση τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Λόγου

(σ. 188-199).
10. Ἀνάγκη ἀποδοχῆς τῶν ὑποσχέσεων περὶ σωτηρίας (σ. 200-233).
11. Ἡ θεία εὐεργεσία τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου (σ. 234-245).
12. Ἡ καταφυγὴ πρὸς τὸν Σωτῆρα Λόγο (σ. 246-257).

Β) ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΛΟΓΟΙ Α'.-Γ'.
(σ. 264, PG 8, 247-681).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 259).
Βιβλίο α'. Ὁ παιδαγωγὸς καὶ οἱ παιδαγωγούμενοι (σ. 259).
Βιβλίο β'. Ἡ ὁδὸς τοῦ καθημερινοῦ βίου (σ. 260).
Βιβλίο γ'. Ἀληθινὸ κάλλος εἶναι ὁ ἄριστος βίος (σ. 261).

ΛΟΓΟΣ Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1. Τί ἐπαγγέλλλεται ὁ παιδαγωγὸς (σ. 266, PG 8, 249).
2. Ὅτι ὁ παιδαγωγὸς φροντίζει γιὰ τὴ διόρθωση τῶν ἁμαρτιῶν (σ. 270, PG 8, 252).
3. Ὅτι ὁπαιδαγωγὸς εἶναι φιλάνθρωπος (σ. 276, PG 8, 257).
4. Ὅτι ὁ Λόγος εἶναι παιδαγωγὸς ἐξίσου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν (σ. 280, PG 8, 260).
5. Ὅτι ὅλοι ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀλήθεια εἶναι παιδιὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ (σ. 282, PG 8, 261).
6. Πρὸς ἐκείνους ποὺ πιστεύουν ὅτι τὰ ὀνόματα παιδιὰ καὶ νήπια ὑπαινίσσονται τὴ διδασκαλία τῶν πρώτων μαθημάτων (σ. 302, PG 8, 280).
7. Ποιὸς εἶναι ὁ παιδαγωγὸς καὶ ἡ παιδαγωγία του (σ. 346, PG 8, 312).
8. Πρὸς ἐκείνους ποὺ νομίζουν ὅτι ὁ δίκαιος δὲν εἶναι ἀγαθὸς (σ. 358, PG 8, 325).
9. Ὅτι στὴν ἴδια δύναμη ὀφείλεται καὶ ἡ εὐεργεσία καὶ ἡ δίκαια τιμωρία. Ἐπίσης καὶ ποιὸς εἶναι ὁ τρόπος τῆς παιδαγωγίας τοῦ Λόγου (σ. 378, PG 8, 340).
10. Ὅτι ὁ ἴδιος Θεὸς μὲ τὸν Λόγο του καὶ παρεμποδίζει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες ἀπειλώντας, καὶ σώζει τὴν ἀνθρωπότητα μὲ παρακλήσεις (σ. 400, PG 8, 356).
11. Ὅτι ὁ Λόγος παιδαγωγοῦσε καὶ μὲ τὸν Νόμο καὶ μὲ τοὺς προφῆτες (σ. 410, PG 8, 364).
12. Ὅτι ὁ παιδαγωγὸς ἀνάλογα μὲ τὴν πατρικὴ διάθεση, χρησιμοποιεῖ αὐστηρότητα καὶ ἠπιότητα (σ. 414, PG 8, 368).
13. Ὅτι, ὅπως τὸ κατόρθωμα πετυχαίνεται σύμφωνα μὲ τὸν ὀρθὸ λόγο, ἔτσι, ἀντίστροφα, τὸ ἁμάρτημα γίνεται παρὰ τὸν λόγο (σ. 420, PG 8, 372).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1992
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ Β'. (σ. 8-, PG 8-227, 377-553).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1. Πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζομε τὶς τροφὲς (σ. 8, PG 8, 377).
2. Πῶς πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ ποτὸ (σ. 42, PG 8, 409).
3. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεριμνοῦμε μὲ ἐπιμονὴ γιὰ τὰ πολυτελῆ σκεύη (σ. 68, PG 8, 432).
4. Πῶς πρέπει νὰ συμπεριφερόμαστε στὶς συνεστιάσεις (σ. 78, PG 8, 440).

5. Περὶ τοῦ γέλωτος (σ. 88, PG 8, 445).
6. Περὶ τῆς αἰσχρολογίας (σ. 94, PG 8, 452).
7. Ἀπὸ ποιὰ πρέπει νὰ προφυλάσσονται αὐτοὶ ποὺ ζοῦν διασκεδάζοντας (σ. 100, PG 8, 456).
8. Ἐὰν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε στεφάνια (σ. 114, PG 8, 465).
9. Πῶς πρέπει νὰ φερόμαστε στὸν ὕπνο (σ. 142, PG 8, 489).
10. Τί πρέπει νὰ λεχθεῖ γιὰ τὴν παιδοποιΐα (σ. 152, PG 8, 497).
11. Περὶ ὑποδημάτων (σ. 206, PG 8, 536).
12. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταγοητευόμαστε ἀπὸ τοὺς πολύτιμους λίθους καὶ τὰ χρυσᾶ κοσμήματα (σ. 210, PG 8, 540).

ΛΟΓΟΣ Γ', (σ. 228-405, PG 8, 553-681).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Γ'. ΛΟΓΟΥ

1. Περὶ τοῦ ἀληθινοῦ κάλλους (σ. 228, PG 8, 556).
2. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ καλλωπιζόμαστε (σ. 234, PG 8, 560).
3. Πρὸς τοὺς ἄνδρες ποὺ καλλωπίζονται (σ. 354, PG 8, 576).
4. Μὲ ποιοὺς πρέπει νὰ συναναστρεφόμαστε (σ. 274, PG 8, 592).
5. Πῶς πρέπει νὰ συμπεριφερόμαστε στὰ λουτρὰ (σ. 284, PG 8, 600).
6. Ὅτι μοναδικὸς πλούσιος εἶναι ὁ Χριστιανὸς (σ. 290, PG 8, 604).
7. Ὅτι ἡ λιτότητα εἶναι καλὸ ἐφόδιο τοῦ Χριστιανοῦ (σ. 296, PG 8, 608).
8. Ὅτι οἱ εἰκόνες καὶ τὰ παραδείγματα εἶναι σπουδαῖο μέρος τῆς ὀρθῆς διδασκαλίας (σ. 304, PG 8, 612).
9. Γιὰ ποιὸ λόγο πρέπει νὰ ἀποδεχόμαστε τὸ λουτρὸ (σ. 314, PG 8, 617).
10. Ὅτι πρέπει νὰ γίνονται ἀποδεκτὲς οἱ γυμναστικὲς ἀσκήσεις ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸ Λόγο (σ. 320, PG 8, 620).
11. Σύντομη ἀναφορὰ στὸν ἄριστο βίο (σ. 328, PG 8, 625).
12. Ὅμοια σύντομη ἀναφορὰ στὸν ἄριστο βίο μὲ βάση τὰ γραφικὰ κείμενα ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν βίο τῶν Χριστιανῶν (σ. 372, PG 8, 661).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΤΡΩΜΑΤΕΙΣ
ΣΕ ΛΟΓΟΥΣ ΟΚΤΩ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-593).

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
(σ. 10-201, PG 8, 685).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α'. ΛΟΓΟΥ

Α'. Πρόλογος (σ. 10).
Β'. Περὶ τῆς χρησιμότητας ἢ μὴ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας (σ. 30, PG 8, 685).
Γ'. Κατὰ τῶν σοφιστῶν καὶ ἐκείνων ποὺ ψάχνουν γιὰ ἀνώφελη γνώση (σ. 34, PG 8, 712).
Δ'. Οἱ ἀνθρώπινες τέχνες ὄχι λιγότερο ἀπὸ τὴ γνώση τῶν θείων πραγμάτων, προῆλθαν ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 136, PG 8, 716).
Ε'. Ἡ φιλοσοφία ὑπηρετεῖ τὴ θεολογία, ὅπως δηλώνει ἀλληγορικὰ ἡ ἱστορία τῆς Σάρας καὶ τῆς Ἄγαρ, (σ. 38, PG 8, 717).
ϛ'. Οἱ καλοὶ δὲν γίνονται ἀπὸ τὴ φύση· περισσότερο συμβάλλει στὴν ἀρετὴ ἡ παιδεία, (σ. 46, PG 8, 728).
Ζ'. Ἡ φιλοσοφία ἀνοίγει τὸ δρόμο γιὰ

τὴ θεία ἀρετή, ὄχι μιὰ συγκεκριμένη φιλοσοφία, ἀλλὰ ἡ ἐκλεκτική, (σ. 50, PG 8, 732).
Η'. Ἡ σοφιστικὴ εἶναι τέχνη ἄχρηστη, (σ. 54, PG 8, 736).
Θ'. Ἡ ἀνθρώπινη γνώση εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν κατανόηση τῶν Γραφῶν, (σ. 58, PG 8, 740).
Ι'. Πρέπει νὰ καταβάλλομε μεγαλύτερη φροντίδα νὰ πράττομε καλά, παρὰ νὰ μιλᾶμε καλά, (σ. 62, PG 8, 744).
ΙΑ'. Ποιὰ εἶναι ἡ κοσμικὴ σοφία καὶ φιλοσοφία ποὺ ὁ Ἀπόστολος θέλει ν' ἀποφεύγομε, (σ. 66, PG 8, 748).
ΙΒ'. Τὰ μυστήρια τῆς πίστεως νὰ μὴν κοινολογοῦνται σὲ ὅλους, (σ. 72, PG 8, 753).
ΙΓ. Ὅλες οἱ φιλοσοφικὲς σχολὲς περιέχουν κάποιο σπέρμα ἀλήθειας, (σ. 74, PG 8, 753).
ΙΔ'. Διαδοχὴ φιλοσόφων στοὺς Ἕλληνες, (σ. 76, PG 8, 757).
ΙΕ'. Κατὰ μεγάλο μέρος ἡ φιλοσοφία τῶν Ἑλλήνων προέρχεται ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, (σ. 84, PG 8, 768).
ΙϚ'. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φιλοσοφία οἱ βάρβαροι ἀνακάλυψαν ἴσως κι ἄλλες τέχνες, (σ. 92, PG 8, 784).
ΙΖ'. Γιὰ τὸ λόγο τοῦ Σωτήρα· «Ὅλοι ὅσοι προηγήθηκαν ἀπό μένα ἦταν κλέφτες καὶ ληστές», (σ. 100, PG 8, 796).
ΙΗ'. Διασαφήνιση τοῦ λόγου τοῦ Ἀποστόλου, «θὰ ἐξαλείψω τὴ σοφία τῶν σοφῶν», (σ. 106, PG 8, 804).
ΙΘ'. Ἐπιτρέπει νὰ κατέχουν οἱ φιλόσοφοι μέρος τῆς ἀλήθειας, (σ. 110, PG 8, 805).
Κ'. Ἀπὸ ποιὰ ἄποψη ἡ φιλοσοφία συντελεῖ στὴν κατανόηση τῆς θείας ἀλήθειας, (σ. 118, PG 8, 813).
ΚΑ'. Συγκρίνοντας τὴν ἐποχὴ τοῦ Μωϋσῆ καὶ τῶν ἄλλων προφητῶν μὲ τοὺς χρόνους τῶν Ἑλλήνων, ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ δόγματα καὶ οἱ νόμοι τῶν Ἰουδαίων εἶναι πολὺ ἀρχαιότεροι ἀπὸ τὴ φιλοσοφία τῶν Ἑλλήνων, (σ. 122, PG 8, 820).
ΚΒ'. Ἡ Ἑλληνικὴ μετάφραση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, (σ. 168, PG 8, 889).
ΚΓ. Ἡ ἡλικία, ἡ γέννηση καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Μωϋσῆ, (σ. 170, PG 8, 896).
ΚΔ'. Πῶς ὁ Μωϋσῆς ἀνέλαβε τὸ ρόλο στρατιωτικοῦ ἡγέτη, (σ. 178, PG 8, 905).
ΚΕ'. Πῶς ὁ Πλάτων μιμήθηκε στοὺς Νόμους του τὸν Μωϋσῆ, (σ. 184, PG 8, 912).
ΚϚ'. Ὀρθὰ λέγεται ὁ Μωϋσῆς θεῖος νομοθέτης, ἂν καὶ κατώτερος ἀπὸ τὸν Χριστό, ἀλλὰ μὲ μεγαλύτερη δύναμη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες νομοθέτες Μίνωα καὶ Λυκοῦργο, (σ. 186, PG 8, 916).
ΚΖ'. Ὁ νόμος ἀποσκοπεῖ στὸ καλὸ τῶν ἀνθρώπων, κι ὅταν τοὺς διορθώνει κι ὅταν τοὺς τιμωρεῖ, (σ. 190, PG 8, 917).
ΚΗ'. Τετραμερὴς διαίρεση τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, (σ. 194, PG 8, 921).
ΚΘ'. Οἱ Ἕλληνες ὀρθὰ χαρακτηρίστηκαν παιδιὰ ἀπὸ ἱερέα Αἰγύπτιο σὲ σύγκριση μὲ τοὺς Ἑβραίους, (σ. 198, PG 8, 925).

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

(σ. 202-343, PG 8, 929).
Α'. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : Ὁ συγγραφέας ἐκθέτει τὰ θέματα ποὺ θὰ διαπραγματευθεῖ στὴ συνέχεια, (σ. 202, PG 8, 929).
Β'. Μόνο μὲ τὴν πίστη μπορεῖ νὰ φτάσει κανεὶς στὴ γνώση τοῦ Θεοῦ, (σ. 204, PG 8, 933).
Γ. Ἀντίκρουση τῆς γνώμης τῶν αἱρε-

τικῶν, ὅτι ἡ πίστη προέρχεται ἀπὸ τὴ φύση, (σ. 212, PG 8, 941).
Δ΄. Καὶ πάλι γιὰ τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ ὅτι ἡ πίστη εἶναι τὸ θεμέλιο τῆς γνώσης, (σ. 212, PG 8, 944).
Ε΄. Ἀποδεικνύει μὲ πολλὰ παραδείγματα ὅτι οἱ Ἕλληνες ἄντλησαν πάμπολλα ἀπὸ τὶς ἅγιες Γραφές, (σ. 220, PG 8, 952).
ς΄. Ἡ ἀνωτερότητα καὶ ἡ ὠφελιμότητα τῆς πίστεως, (σ. 226, PG 8, 960).
Ζ΄. Ἡ ὠφελιμότητα τοῦ φόβου καὶ ἡ ἀντίκρουση τῶν ἐναντίον του κατηγοριῶν, (σ. 234, PG 8, 968).
Η΄. Ἀντίκρουση τῶν φλυαριῶν τοῦ Βασιλείδη καὶ τοῦ Οὐαλεντίνου, ὅτι αἰτία τῶν πραγμάτων εἶναι ὁ φόβος, (σ. 238, PG 8, 972).
Θ΄. Οἱ χριστιανικὲς ἀρετὲς συνδέονται μεταξύ τους, (σ. 242, PG 8, 976).
Ι΄. Τί διεκδικεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του ὁ Χριστιανὸς φιλόσοφος, (σ. 248, PG 8, 981).
ΙΑ΄. Ὅτι ἡ γνώση ποὺ κατακτᾶται μὲ τὴν πίστη εἶναι ἡ βεβαιότερη ὅλων, (σ. 250, PG 8, 984).
ΙΒ΄. Ἡ διπλῆ πίστη, (σ. 256, PG 8, 989).
ΙΓ΄. Ἡ πρώτη καὶ ἡ δεύτερη μετάνοια, (σ. 258, PG 8, 993).
ΙΔ΄. Μὲ ποιοὺς τρόπους γίνεται τὸ ἀκούσιο, (σ. 262, PG 8, 997).
ΙΕ΄. Τὰ διάφορα εἴδη τοῦ ἑκούσιου καὶ τὰ ἁμαρτήματα ποὺ τὰ ἀκολουθοῦν, (σ. 264, PG 8, 1000).
Ις΄. Πῶς μποροῦμε νὰ ἐξηγήσομε χωρία τῆς ἁγίας Γραφῆς ποὺ ἀποδίδουν στὸν Θεὸ ἀνθρώπινα συναισθήματα, (σ. 272, PG 8, 1012).
ΙΖ΄. Τὰ διάφορα εἴδη τῆς γνώσεως, (σ. 276, PG 8, 1013).
ΙΗ΄. Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος εἶναι πηγὴ κάθε ἠθικῆς γνώσεως καὶ ἀπὸ αὐτὸν οἱ Ἕλληνες ἄντλησαν τὰ δικά τους ἠθικά, (σ. 278, PG 8, 1016).
ΙΘ΄. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικός. Συνεχῶς εὐεργετούμενος ἐπειδὴ εἶναι μιμητὴς τοῦ Θεοῦ, (σ. 297, PG 8, 1040).
Κ΄. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς ἀσκεῖ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐγκράτεια, (σ. 302, PG 8, 1048).
ΚΑ΄. Ἐξέταση διαφόρων φιλοσοφικῶν γνωμῶν γιὰ τὸ ὕπατο ἀγαθό, (σ. 322, PG 8, 1072).
ΚΒ΄. Τὸ μέγιστο ἀγαθὸ κατὰ τὸν Πλάτωνα συνίσταται στὴν ὁμοίωση μὲ τὸν Θεὸ καὶ συμφωνοῦν οἱ ἱεροὶ συγγραφεῖς, (σ. 326, PG 8, 1080).
ΚΓ΄. Τὰ ὀφέλη τοῦ γάμου καὶ οἱ τηρητέοι κανόνες, (σ. 334, PG 8, 1085).

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

(σ. 344-445, PG 8, 1097).

Α΄. Ο Ἀντίκρουση τῆς γνώμης τοῦ Βασιλείδη γιὰ τὴν ἐγκράτεια καὶ τὸ γάμο, (σ. 344, PG 8, 1097).
Β΄. Ἀντίκρουση τῆς γνώμης τοῦ Καρποκράτη καὶ τοῦ Ἐπιφάνη περὶ κοινοκτημοσύνης γυναικῶν, (σ. 348, PG 8, 1104).
Γ΄. Ὡς ποιὸ βαθμὸ ὁ Πλάτων καὶ οἱ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους πρόλαβαν τοὺς Μαρκιωνῖτες καὶ τοὺς ἄλλους αἱρετικοὺς ποὺ ἀπέχουν ἀπὸ τὸ γάμο, ἐπειδὴ θεωροῦν τὴ γυναίκα πλάσμα φαῦλο κι ἐκτιμοῦν ὅτι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται γιὰ τιμωρία, (σ. 354, PG 8, 1113).
Δ΄. Ποιὲς προφάσεις χρησιμοποιοῦν οἱ αἱρετικοὶ γιὰ νὰ ἀπολαμβάνουν κάθε

εἴδους ἐλευθερία καὶ ἡδονή, (σ. 364, PG 8, 1129).
Ε΄. Σημειώνονται δύο εἴδη αἱρετικῶν ποὺ ἀντικρούει. Πρῶτα αὐτοὶ ποὺ ἐπιτρέπουν ὅλα σὲ ὅλους, (σ. 376, PG 8, 1144).
ϛ. Δεύτερη κατηγορία αἱρετικῶν ποὺ ἀσκοῦν ἐγκράτεια ἔχοντας ἀσεβῆ γνώμη περὶ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων, (σ. 382, PG 8, 1148).
Ζ΄. Σὲ τί ὑπερτερεῖ ἡ χριστιανικὴ ἐγκράτεια ἀπὸ τὴ φιλοσοφική, (σ. 394, PG 8, 1161).
Η΄. Ἐξήγηση χωρίων τῆς Ἁγ. Γραφῆς ποὺ προσκομίζουν οἱ αἱρετικοὶ γιὰ νὰ ψέξουν τὸ γάμο. Πρῶτα τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Ρωμ. 6,14 ὑπερασπίζει ἀπὸ τὴν βιασμένη ἐξήγηση τῶν αἱρετικῶν, (σ. 398, PG 8, 1164).
Θ΄. Ἐκτίθεται ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴ Σαλώμη, ποὺ οἱ αἱρετικοὶ παρουσιάζουν, ὅτι ἀποτελεῖ μομφὴ τοῦ γάμου, (σ. 398, PG 8, 1165).
Ι΄. Ἐκθέτει μὲ μυστικὸ τρόπο τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ Ματθ. 18,20, (σ. 403, PG 8, 1169).
ΙΑ΄. Ὁ Νόμος καὶ οἱ ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ δὲν βρίσκονται σὲ ἀσυμφωνία, (σ. 406, PG 8, 1172).
ΙΒ΄. Ἑρμηνεία τοῦ χωρίου Α΄ Κορ. 7, 5, 39, 40 καὶ ἄλλων χωρίων τῆς Γραφῆς ποὺ ἀφοροῦν στὸ ἴδιο θέμα, (σ. 412, PG 8, 1177).
ΙΓ΄. Ἀπάντηση στοὺς λόγους τοῦ αἱρετικοῦ Ἰούλιου Κασσιανοῦ· ὁμοίως στὸ χωρίο ποὺ προσκομίζει ἀπὸ ἀπόκρυφο Εὐαγγέλιο, (σ. 426, PG 8, 1192).
ΙΔ΄. Σχόλιο στὰ χωρία Β΄ Κορ. 11, 3 καὶ Ἐφ. 4, 24, (σ. 428, PG 8, 1193).
ΙΕ΄. Ἐξήγηση τῶν χωρίων Α΄ Κορ. 7, 1· Λουκᾶ 14, 26· Ἠσ. 56, 2, 3, (σ. 430, PG 8, 1196).
Ιϛ. Σχόλιο στὰ χωρία: Ἱερ. 20, 14· Ἰὼβ 14, 3· Ψαλμ. 50, 5,· Α΄ Κορ. 9, 27, (σ. 434, PG 8, 1200).
ΙΖ΄. Ὅποιοι θεωροῦν κακὸ τὸ γάμο καὶ τὴ γένεση αὐτοὶ ψέγουν καὶ τὴ δημιουργία καὶ τὴν ἴδια τὴν οἰκονομία, (σ. 436, PG 8, 1205).
ΙΗ΄. Δύο ἀποφευκτέες γνῶμες· ἐκείνων ποὺ κηρύττουν ἀποχὴ ἀπὸ τὸ γάμο ἀπὸ μίσος τοῦ δημιουργοῦ, κι ἐκείνων ποὺ βρίσκουν ἐδῶ εὐκαιρία νὰ συγχωροῦν ἀνόσιες ἀπολαύσεις, (σ. 440, PG 8, 1208).

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
(σ. 446-593, PG 8, 1213).

Α΄. Τὰ θέματα τοῦ λόγου, (σ. 446, PG 8, 1213).
Β΄. Γιατί αὐτὰ τὰ βιβλία λέγονται Στρωματεῖς, (σ. 448, PG 8, 1217).
Γ΄. Σὲ τί συνίσταται ἡ ἀληθινὴ ὑπεροχὴ τοῦ ἀνθρώπου, (σ. 450, PG 8, 1220).
Δ΄. Ἔπαινος τοῦ μαρτυρίου, (σ. 456, PG 8, 1225).
Ε΄. Ἡ καταφρόνηση τοῦ πόνου, τῆς φτώχειας καὶ ἄλλων ἐξωτερικῶν πραγμάτων, (σ. 462, PG 8, 1232).
ϛ΄. Μερικὰ σχόλια γιὰ τοὺς μακαρισμούς, (σ. 466, PG 8, 1237).
Ζ΄. Μακάριοι εἶναι ὅσοι χύνουν τὸ αἷμα τους γιὰ τὸν Θεό, (σ. 480, PG 8, 1253).
Η΄. Μέσα στὴν Ἐκκλησία εἶναι ἐξίσου ὑποψήφιοι γιὰ τὸ μαρτύριο οἱ γυναῖκες μὲ τοὺς ἄνδρες καὶ οἱ δοῦλοι μὲ τοὺς ἐλεύθερους, (σ. 492, PG 8, 1268).
Θ΄. Ὅσα ὁ Χριστὸς εἶπε γιὰ τὶς δωρεὲς τοῦ μαρτυρίου, τὰ συλλέγει ὅλα μαζὶ

καὶ τὰ διευκρινίζει, (σ. 504, PG 8, 1280).
Ι΄. Αὐστηρὴ ἐπίπληξη ἐναντίον ὅσων παραδίνονται στοὺς δικαστές, (σ. 508, PG 8, 1285).
ΙΑ΄. Ἀπάντηση στὴν κατηγορία· Ἂν ὁ Θεὸς σᾶς φροντίζει, γιατί τέλος πάντων διώκεσθε; (σ. 510, PG 8, 1288).
ΙΒ΄. Ἀντίκρουση τῆς γνώμης τοῦ Βασιλείδη, ὅτι τὸ μαρτύριο εἶναι εἶδος τιμωρίας, (σ. 512, PG 8, 1289).
ΙΓ΄. Ἔλεγχος τῶν φαντασιοπληξιῶν τοῦ Βαλεντίνου περὶ ἀφανισμοῦ τοῦ θανάτου, (σ. 520, PG 8, 1296).
ΙΔ΄. Ἡ ἀγάπη πρὸς ὅλους, ἀκόμα καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, (σ. 526, PG 8, 1301).
ΙΕ΄. Ἡ ἀποφυγὴ τοῦ σκανδάλου, (σ. 526, PG 8, 1304).
Ις΄. Ποιὰ χωρία τῆς Γραφῆς, ποὺ μιλοῦν γιὰ σταθερότητα, ὑπομονὴ καὶ χάρη, ἀφοροῦν στὸν μάρτυρα, (σ. 530, PG 8, 1305).
ΙΖ΄. Ἐδάφιο τοῦ ἁγ. Κλήμεντος ἀπὸ τὴν ἐπιστολή του πρὸς Κορινθίους, ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀπόδειξη τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου, (σ. 534, PG 8, 1312).
ΙΗ΄. Ἡ χάρη καὶ οἱ ἐπιθυμίες ποὺ πρέπει νὰ κατασταλοῦν, (σ. 540, PG 8, 1320).
ΙΘ΄. Γυναῖκες κι ἄνδρες μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν τὴν τελειότητα ὅπως οἱ ἐκτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡρωίδες, (σ. 546, PG 8, 1328).
Κ΄. Τὸ ἔργο τῆς ἠθικῆς γυναίκας, (σ. 552, PG 8, 1336).
ΚΑ΄. Περιγραφὴ τοῦ τέλειου καὶ ἀληθινοῦ γνωστικοῦ, (σ. 556, PG 8, 1340).
ΚΒ΄. Ὁ τέλειος ἢ ὁ πραγματικὰ γνωστικὸς οὔτε ἀπὸ φόβο τιμωρίας ἐνεργεῖ, οὔτε μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀμοιβῆς, παρὰ μόνο γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ἀγαθό, (σ. 562, PG 8, 1345).
ΚΓ΄. Συνέχεια στὸ θέμα τοῦ κεφαλαίου ΚΒ΄, (σ. 572, PG 8, 1356).
ΚΔ΄. Αἰτία καὶ σκοπὸς τῶν ποινῶν ποὺ ἐπιβάλλει ὁ Θεός, (σ. 576, PG 8, 1361).
ΚΕ΄. Ἡ ἀληθινὴ τελειότητα βρίσκεται στὴ γνώση καὶ στὸν ἔρωτα τοῦ Θεοῦ, (σ. 578, PG 8, 1364).
Κς΄. Μὲ ποιὸ τρόπο ὁ ἀληθινὰ τέλειος χρησιμοποιεῖ τὸ σῶμα καὶ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, (σ. 584, PG 8, 1372).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1996
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-589).

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ
(σ. 10-201, PG 9, 9).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α΄. Γιὰ τὴν πίστη, (σ. 10, PG 9, 9).
Β΄. Γιὰ τὴν ἐλπίδα, (σ. 24, PG 9, 29).
Γ΄. Ἡ πίστη καὶ ἡ ἐλπίδα μόνο μὲ τὸ νοῦ μποροῦν νὰ συλληφθοῦν, (σ. 26, PG 9, 32).
Δ΄. Τὰ θεῖα παραδίδονταν κεκαλυμμένα ἀπὸ ἱεροὺς καὶ ἐθνικοὺς συγγραφεῖς, (σ. 32, PG 9, 37).
Ε΄. Τὰ σύμβολα τοῦ Πυθαγόρα, (σ. 38, PG 9, 45).
ς΄. Τὸ μυστικὸ νόημα τῆς ἰουδαϊκῆς σκηνῆς καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ της, (σ. 46, PG 9, 56).
Ζ΄. Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι παρίσταναν τὰ ἱερὰ ἀντικείμενα μὲ σύμβολα καὶ αἰ-

νίγματα, (σ. 56, PG 9, 68).
Η'. Ὁ συμβολικὸς τρόπος στοὺς ποιητὲς καὶ τοὺς φιλοσόφους, (σ. 58, PG 9, 72).
Θ'. Γιατί θεωρήθηκε καλὸ νὰ καλύπτεται ἡ ἀλήθεια μὲ σύμβολα, (σ. 72, PG 9, 88).
Ι'. Η γνώμη τῶν ἀποστόλων γιὰ τὴν ἀπόκρυψη τῶν μυστηρίων τῆς πίστεως, (σ. 76, PG 9, 93).
ΙΑ'. Ἡ ἀπόσπαση ἀπὸ τὰ ὑλικὰ πράγματα εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ νὰ φτάσομε στὴν ἀληθινὴ γνώση τοῦ Θεοῦ, (σ. 84, PG 9, 101).
ΙΒ'. Ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ συλληφθεῖ οὔτε μὲ τὴ σκέψη οὔτε μὲ τὸ λόγο, (σ. 96, PG 9, 116).
ΙΓ'. Κατὰ τοὺς φιλοσόφους ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ εἶναι δῶρο θεῖο, καὶ πρέπει νὰ ζητεῖται ἀπὸ ἐκείνους κυρίως ποὺ ἀξιώθηκαν θεία ἔμπνευση, (σ. 102, PG 9, 124).
ΙΔ'. Οἱ Ἕλληνες δανείστηκαν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους τὶς ἀπόψεις τους, (σ. 108, PG 9, 129).

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ

(σ. 10-201, PG 9, 208).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Διάταξη τῶν περιεχομένων, (σ. 160, PG 9, 208).
Β'. Ἐπάνοδος στὸ θέμα τῆς λογοκλοπῆς ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ποὺ ἐθίγη στὸ τέλος τοῦ πέμπτου βιβλίου, (σ. 164, PG 9, 212).
Γ'. Κλοπὴ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες θαυμάτων ποὺ ἀναφέρονται στὰ ἱερὰ βιβλία τῶν Ἑβραίων, (σ. 190, PG 9, 244).
Δ'. Οἱ Ἕλληνες ἄντλησαν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Γυμνοσοφιστὲς τῶν Ἰουδαίων πολλὲς γνῶμες φιλοσοφικές. Ἔδειξε ὅτι αὐτοὶ ὑπῆρξαν λαμπροὶ στὴ φιλοσοφία, (σ. 198, PG 9, 252).
Ε'. Οἱ Ἕλληνες ὡς ἕνα σημεῖο εἶχαν τὴν ἀληθινὴ ἔννοια τοῦ Θεοῦ, (σ. 202, PG 9, 257).
ϛ'. Τὸ Εὐαγγέλιο κηρύχθηκε στοὺς ἐθνικοὺς στὸν ἅδη ὄχι λιγότερο ἀπὸ ὅτι στοὺς Ἰουδαίους καὶ στοὺς ζῶντες ἐθνικούς, (σ. 208, PG 9, 265).
Ζ'. Ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθινὴ σοφία καὶ ἀπὸ ποῦ ὀνομάζεται, (σ. 218, PG 9, 276).
Η'. Ἡ φιλοσοφία εἶναι γνώση δοσμένη ἀπὸ τὸν Θεό, ἂν καὶ φαίνεται νὰ ἐξευτελίζεται ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους ποὺ ἀποβλέπουν στὸ τελειότερο φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, (σ. 224, PG 9, 284).
Θ'. Ὁ ἀληθὴς γνωστικὸς δὲν ἔχει ψυχὴ μὲ ταραγμένα συναισθήματα, (σ. 234, PG 9, 292).
Ι'. Ὁ γνωστικὸς παρασκευάζει τὴ γνώση τῶν ἀνθρώπινων ἐπιστημῶν ἐπειδὴ βοηθοῦν τὴν πίστη καὶ διευκολύνουν τὴν κατανόηση τῶν θείων πραγμάτων, (σ. 242, PG 9, 300).
ΙΑ'. Οἱ μυστικὲς σημασίες τῶν θείων πραγμάτων περιέχονται στὶς ἀναλογίες τῶν ἀριθμητικῶν σχέσεων καὶ τῶν γεωμετρικῶν λόγων, ὅπως καὶ στὶς διαφορὲς τῶν μουσικῶν τρόπων, (σ. 246, PG 9, 304).
ΙΒ'. Τὴν καταλληλότητα τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τελειότητα τὴν φέρει μόνο ὁ γνωστικός, (σ. 258, PG 9, 317).
ΙΓ'. Γιὰ τοὺς τέλειους ἐπιφυλάσσονται στοὺς οὐρανοὺς κάποιοι ἐξέχοντες βαθμοὶ δόξας, ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπισκόπου, τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ διακόνου στὴν ἐπίγεια Ἐκκλησία, (σ. 268, PG 9, 325).
ΙΔ'. Στοὺς σπουδαστὲς τῆς ἀλήθειας καὶ

τῶν καλῶν ἔργων ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία τοῦ καθενὸς προορίζεται στοὺς οὐρανοὺς ἐπιφανὴς θέση, (σ. 270, PG 9, 329).

ΙΕ'. Περὶ τῶν γήινων βαθμῶν τῆς γνώσης ποὺ ὁδηγοῦν στὴν τελειότητα, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο παραδίδονται πολλὰ ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα μὲ τρόπο συσκιασμένο καὶ μυστικό, (σ. 278, PG 9, 340).

Ις. Παράδειγμα τῆς μυστικῆς σκέψης (γιὰ τὴν ὁποία ἔγινε λόγος στὸ προηγούμενο κεφάλαιο) ἀποτελεῖ ἡ μυστικὴ ἐξήγηση τοῦ Δεκαλόγου, (σ. 296, PG 9, 357).

ΙΖ'. Ἡ φιλοσοφία δὲν διδάσκει τὴν τέλεια γνώση τοῦ Θεοῦ· δόθηκε ὅμως ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὴ θεραπεία τῶν ψυχῶν, (σ. 312, PG 9, 380).

ΙΗ'. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς πλησιάζει τὴ φιλοσοφία εὐκαιριακὰ καὶ βαδίζει στὰ περαιτέρω, δηλαδὴ τὴ χριστιανικὴ διδασκαλία, ποὺ εἶναι πηγὴ ὅλης τῆς σοφίας, (σ. 326, PG 9, 396).

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

(σ. 10-201, PG 9, 401).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς εἶναι ὑπερβολικὰ εἰλικρινὴς λάτρης τοῦ Θεοῦ καὶ δέχεται ἄδικα ἀπὸ τοὺς ἄπιστους τὴν κατηγορία τοῦ ἄθεου τάχα, (σ. 336, PG 9, 401).

Β'. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔχει ταχθεῖ ἀπὸ τὸν Πατέρα του νὰ εἶναι κυβερνήτης ὅλων, νὰ μεριμνᾶ ὁ ἴδιος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ εἶναι Σωτήρας τους, (σ. 340, PG 9, 408).

Γ'. Ὁ γνήσιος γνωστικὸς πρέπει νὰ κάνει ἐκεῖνα ποὺ θὰ τὸν κάνουν ὅσο γίνεται πιὸ ὅμοιο μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν Υἱό, (σ. 350, PG 9, 416).

Δ'. Οἱ ἐθνικοὶ φαντάστηκαν τοὺς θεούς τους ὅμοιους μὲ τὸν ἑαυτό τους καὶ στὴν ἐξωτερικὴ μορφὴ καὶ στὰ ψυχικὰ κινήματα. Ἀπὸ ἐδῶ προέρχεται καὶ κάθε δεισιδαιμονία, (σ. 360, PG 9, 428).

Ε'. Ἡ ἁγία ψυχὴ εἶναι σημαντικότερος ναὸς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὁποιοδήποτε οἰκοδόμημα χειροποίητο, (σ. 368, PG 9, 436).

ς. Οἱ προσευχὲς καὶ οἱ εὐχαριστίες, ποὺ προσφέρονται ἀδιάκοπα ἀπὸ καθαρὴ ψυχή, εἶναι πολὺ καλύτερες ἀπὸ ὁποιαδήποτε θυσία, (σ. 370, PG 9, 440).

Ζ'. Πῶς προσεύχεται καὶ πῶς εἰσακούεται ἀπὸ τὸν Θεὸ ὁ ἀληθινὸς γνωστικός, (σ. 378, PG 9, 449).

Η'. Ὁ γνήσιος γνωστικὸς ἔτσι πρέπει νὰ ὑπηρετεῖ τὴν ἀλήθεια, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται νὰ ὁρκιστεῖ, (σ. 398, PG 9, 472).

Θ'. Πρέπει νὰ εἶναι πολὺ περισσότερο δυνατὸς στὶς ἀρετὲς ἐκεῖνος ποὺ ἀνέλαβε τὸ ἔργο νὰ διδάσκει τοὺς ἄλλους, (σ. 402, PG 9, 473).

Ι'. Ἀπὸ ποιοὺς βαθμοὺς περνᾶ ὁ γνωστικὸς στὴν ἀληθινὴ τελειότητα, (σ. 404, PG 9, 477).

ΙΑ'. Περιγραφὴ τοῦ βίου τοῦ γνωστικοῦ· τὸ πόσο ἰσχυρὸς εἶναι στὰ δεινὰ καὶ στὴν ἀντιμετώπιση τοῦ θανάτου, ἂν ὁ Θεὸς διατάξει ἔτσι, (σ. 412, PG 9, 484).

ΙΒ'. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς πράττει τὸ καλό, ἀσκεῖ ἐγκράτεια, καὶ περιφρονεῖ κάθετι τοῦ κόσμου, (σ. 422, PG 9, 496).

ΙΓ'. Ὁ ἀληθινὸς γνωστικὸς συγχωρεῖ τὰ σφάλματα σ' αὐτόν, (σ. 440, PG 9,

512).

ΙΔ'. Κλείνει τὴν περιγραφὴ τοῦ ἀληθινοῦ γνωστικοῦ μὲ βάση τὴ ρήση 6, 1 τῆς Α' Πρὸς Κορινθίους, (σ. 444, PG 9, 517).

ΙΕ'. Ἀπάντηση στὴν ἀντίρρηση ἐκείνων ποὺ ἀρνοῦνται νὰ ἑνωθοῦν μὲ τὴν Ἐκκλησία ἐξαιτίας τῶν διαφορετικοτήτων τῶν αἱρέσεων, (σ. 452, PG 9, 524).

Ις'. Οἱ δύο λόγοι κατὰ τοὺς ὁποίους διαφέρει ἡ ἀληθινὴ πίστη ἀπὸ τὴν αἵρεση· ἡ ἀναδρομὴ στὶς Γραφὲς καὶ ἡ ἐκφορὰ κρίσης ἀπὸ αὐτὲς γιὰ ὁποιαδήποτε ἐπιστήμη, (σ. 458, PG 9, 529).

ΙΖ'. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ διακρίνουν τὴν ἀληθινὴ πίστη ἀπὸ τὴν αἵρεση, καὶ ποιὰ παράδοση προηγεῖται τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς αἵρεσης, (σ. 476, PG 9, 545).

ΙΗ'. Σύμφωνα μὲ τὸ μυστικὸ νόημα τοῦ νόμου γιὰ καθαρὰ κι ἀκάθαρτα ζῶα μποροῦν νὰ διακριθοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ αἱρετικοὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, (σ. 478, PG 9, 553).

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ

(σ. 10-201, PG 9, 557).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅσοι ἀσκοῦνται μὲ φιλοσοφικὰ καὶ θεολογικὰ ζητήματα πρέπει νὰ ἐνεργοῦν ὥστε νὰ βροῦν κάτι βέβαιο, (σ. 484, PG 9, 557).

Β'. Ὅ,τι καὶ στὸ προηγούμενο· ὅσοι ἐπιδίδονται στὴ φιλοσοφία καὶ τὴ θεολογία πρέπει νὰ ἐπιδιώκουν νὰ βροῦν κάτι τὸ βέβαιο. Κι αὐτό, λέει, μποροῦν νὰ τὸ ἐπιτύχουν μὲ ὁρισμοὺς σαφεῖς καὶ εὐκρινεῖς τόσο τῶν πραγμάτων, ὅσο καὶ τῶν ὀνομάτων, (σ. 486, PG 9, 561).

Γ'. Ἡ ἀπόδειξη στοὺς φιλοσοφικοὺς ἐλέγχους, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ διακριθεῖ ἀπὸ τὸν συλλογισμό, (σ. 488, PG 9, 564).

Δ'. Σὲ κάθε συζήτηση πρῶτα πρέπει νὰ δοθεῖ ὁ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος ποὺ συζητεῖται, γιὰ ν' ἀποφευχθεῖ ἡ ἀμφιβολία ποὺ ὑπεισέρχεται πολλὲς φορὲς στοὺς ὅρους, (σ. 494, PG 9, 569).

Ε'. Παράδειγμα ἀπόδειξης γιὰ τὴν ἀντίκρουση τῆς 'ἐποχῆς' τῶν σκεπτικῶν, (σ. 502, PG 9, 580).

ς'. Οἱ ἐνέργειες καὶ ἀρχὲς τῶν ἀναζητήσεων ὑπάρχουν γύρω ἀπὸ αὐτὰ καὶ μέσα σ' αὐτά. Γένος, εἶδος, διαφορές. Ποιὰ εἶναι ἡ χρήση τους στοὺς ὁρισμούς, (σ. 504, PG 9, 581).

Ζ'. Οἱ αἰτίες τῆς ἀμφιβολίας ἢ τῆς συναίνεσης τοῦ ὁμολογουμένου, (σ. 510).

Η'. Μὲ ποιὰ μέθοδο μποροῦν νὰ ταξινομηθοῦν σταθερὰ τόσο τὰ πράγματα ὅσο καὶ τὰ ὀνόματα, (σ. 512, PG 9, 589).

Θ'. Περὶ τῶν διαφόρων γενῶν, (σ. 514, PG 9, 592).

ΛΟΓΟΣ, ΤΙΣ Ο ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ

(σ. 528-589, PG 9, 604-652).

(Ὅτι πρέπει, σύμφωνα μὲ την ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ὄχι νὰ ἀπορρίψομε τὴν περιουσία καὶ τὰ χρήματα, ἀλλὰ νὰ ἐξορίσομε ἀπὸ τὴν ψυχὴ τὶς ἀντιλήψεις γι' αὐτά, τὴ συμπάθεια πρὸς αὐτά, τὴν ὑπερβολικὴ ἐπιθυμία γι' αὐτά, τὶς φροντίδες γι' αὐτὰ τὰ πραγματικὰ ἀγκάθια τοῦ βίου, ποὺ συμπνίγουν τοὺς σπόρους τῆς ζωῆς. Γιατὶ ποιὸ τὸ ὄφελος νὰ ξεφορτωθεῖ κανεὶς τὰ ὑλικὰ πλούτη, καὶ νὰ ἔχει τὴν ψυχή του φορτωμένη ἀπὸ τὰ κάθε εἴδους πάθη; Ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι

κακός· εἶναι ἕνα ὄργανο ἁπλῶς· ἂν τὸ χρησιμοποιήσομε δίκαια, γινόμαστε ὑπηρέτες τῆς δικαιοσύνης· ἂν ἄδικα, γινόμαστε ὑπηρέτες τῆς ἀδικίας, τοῦ μαμωνᾶ. Ἡ φύση τοῦ πλούτου εἶναι γιὰ νὰ ὑπηρετεῖ, ὄχι γιὰ νὰ ἐξουσιάζει. Ἂς μὴ κατηγοροῦμε συνεπῶς τὸν πλοῦτο, ἀλλ' ἂς προσπαθοῦμε νὰ ξερριζώνομε τὰ πάθη μέσα ἀπὸ τὴν ψυχή μας, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ κάνομε καλὴ χρήση τοῦ πλούτου, ἂν φυσικὰ ἔχομε.

ΙΓ' ΑΠΑΝΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1993
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5).

ΔΙΔΑΧΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

(Ἀποτελούμενη ἀπὸ 16 κεφάλαια, χωρίζεται σὲ τρεῖς ἑνότητες. Ἡ πρώτη, κεφ. 1-6, κάνει λόγο γιὰ τὴν περὶ δύο ὁδῶν διδασκαλίας. Ἡ δεύτερη, κεφ.7-10 καὶ 14, περιλαμβάνει λατρευτικὲς διατάξεις, ὅπως εἶναι τὸ Βάπτισμα, ἡ Προσευχή, ἡ νηστεία καὶ ἡ θεία Εὐχαριστία. Ἡ τρίτη, κεφ. 11-13 καὶ 15, κάνει λόγο γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ πολίτευμα, ἤτοι γιὰ τοὺς ἀποστόλους, τοὺς προφῆτες, τοὺς διδασκάλους, τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς διακόνους), (σ. 10-31).

ΔΙΑΤΑΓΑΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΔΙΑ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΣΕ ΟΚΤΩ ΒΙΒΛΙΑ (σ. 34-475, PG 1, 556-1156).

(Διαιρεῖται σὲ τρία μέρη. Τὸ πρῶτο μερος, βιβλία 1-6, περιλαμβάνει παραινέσεις πρὸς τοὺς λαϊκοὺς πρὸς ἁρμονικὴ συμβίωση, μελέτης τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ ἀποφυγὴ τῶν ἐθνικῶν συγγραμμάτων, περὶ τῶν προσόντων καὶ καθηκόντων τῶν κληρικῶν, περὶ τοῦ ἤθους τῶν χηρῶν καὶ διακονισσῶν καὶ κατωτέρων κληρικῶν, περὶ τῆς φροντίδας αὐτῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν ἀπὸ τοὺς κληρικούς, καὶ περὶ τῆς φυλάξεως τῶν διαφόρων ἑορτῶν, Χριστουγέννων, Θεοφανίων κτλ. Τὸ β'. μέρος, βιβλίο ἕβδομο, περιλαμβάνει διδασκαλία γιὰ τὶς δύο ὁδούς, γιὰ τὴν τέλεση τῶν μυστηρίων, τὴν προσευχή, ἰουδαϊκὲς προσευχές, περιγραφὴ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος καὶ λειτουργικὲς εὐχές. Τὸ γ'. μέρος, κεφ. ὄγδοο, ἀναφέρεται στὰ ἐκκλησιαστικὰ χαρίσματα καὶ τὶς χειροτονίες, μὲ 85 κανόνες στὸ τελευταῖο κεφάλαιο).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ λαϊκῶν (σ. 34, PG 1, 557).

α'. (Περὶ πλεονεξίας), (σ. 34, (PG 1, 560).
β'. (Περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει ἀδικούμενοι ν' ἀνταποδίδομε τὸ ἀδίκημα), (σ. 36, PG 1, 561).
γ'. (Περὶ καλλωπισμοῦ καὶ τῆς ἀπὸ αὐτὸν ἁμαρτίας), (σ. 38, PG 1, 564).
δ'. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργαζόμαστε αὐτοὺς ποὺ ζοῦν κακῶς, ἀλλὰ νὰ φροντίζομε γιὰ τὸ δικό μας ἔργο), (σ. 42, PG 1, 569).
ε'. (Ποιὰ βιβλία τῆς Γραφῆς πρέπει νὰ διαβάζομε), (σ. 42, PG 1, 569).
ς'. (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε ὅλα τὰ μὴ χριστιανικὰ βιβλία), (σ. 42, PG 1, 569).
ζ'. (Περὶ φαύλης γυναίκας), (σ. 44, PG 1, 576).
η'. (Περὶ τῆς ὑποταγῆς τῆς γυναίκας στὸν ἄνδρα καὶ γιὰ τὸν φίλανδρο καὶ τὸν σώφρονα), (σ. 46, PG 1, 577).

θ'. (Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λούζεται γυναίκα μὲ ἄνδρες), (σ. 52, PG 1, 585).
ι'. (Περὶ μάχαιμης καὶ γλωσσώδους γυναίκας), (σ. 52, PG 1, 588).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Β'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ Ἐπισκόπων, Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων

α'. ("Ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι παιδευμένος καὶ ἔμπειρος τοῦ λόγου), (σ. 56, PG 1, 593).
β'. (Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἐπίσκοπος καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοί), (σ. 58, PG 1, 597).
γ'. (Γιὰ ποιὰ πράγματα πρέπει νὰ ἐξετάζεται ὁ ἐπίσκοπος προχειριζόμενος), (σ. 58, PG 1, 597).
δ'. ("Ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίνει στὴν κάθε χήρα, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς νὰ προτιμᾶ καὶ τὴν ὕπανδρη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίνει χρήματα σὲ πολυφαγᾶ, μέθυσο καὶ τεμπέλη), (σ. 58, PG 1, 600).
ε'. ("Ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι ἀπροσωπόληπτος κατὰ τὴν κρίση, μετριόφρων στὸ ἦθος καὶ συνεσταλμένος στὸ φαγητό), (σ. 60, PG 1, 601).
ς'. ("Ὅτι δὲν πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι αἰσχροκερδής, οὔτε φιλόμαχος, οὔτε συνήγορος σὲ διαμάχες), (σ. 62, PG 1, 601).
ζ'. (Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ μυημένος), (σ. 66, PG 1, 608).
η'. (Περὶ συκοφαντουμένου, ἤτοι ἐλεγχομένου), (σ. 66, PG 1, 608).
θ'. ("Ὅτι ὁ ἐπίσκοπος πρέπει νὰ εἶναι ἀδωροδόκητος), (σ. 66, PG 1, 608).
ι'. ("Ὅτι ὁ ἐπίσκοπος σπλαχνιζόμενος ἀπερίσκεπτα αὐτὸν ποὺ σφάλλει, γίνεται ὑπαίτιος), (σ. 68, PG 1, 609).
ια'. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ κρίνει ὁ ἐπίσκοπος αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν), (σ. 70, PG 1, 612).
ιβ'. (Διδασκαλία, γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ συμπεριφέρεται πρὸς αὐτοὺς ποὺ μετανοοῦν), (σ. 70, PG 1, 613).
ιγ'. ("Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγει τὴν πεῖρα τῶν ἁμαρτημάτων), (σ. 72, PG 1, 616).
ιδ'. (Γιὰ ἐκείνους ποὺ λέγουν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δέχεται αὐτὸν ποὺ μετανοεῖ, καὶ ὅτι ὁ δίκαιος, κι ἂν ἀκόμη συναναστρέφεται ἁμαρτωλό, δὲν χάνεται μαζὶ μ' αὐτόν), (σ. 72, PG 1, 617).
ιε'. ("Ὅτι πρέπει ὁ ἱερέας νὰ μὴ παραβλέπει τὰ ἁμαρτήματα, οὔτε νὰ εἶναι βιαστικὸς στὸ νὰ τιμωρεῖ), (σ. 78, PG 1, 624).
ις'. (Γιὰ τὴ μετάνοια, καὶ ποιὸς ὁ τρόπος αὐτῆς, καὶ πῶς κατορθώνεται), (σ. 80, PG 1, 625).
ιζ'. ("Ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι ἀνεπίληπτος, ὡς ὑπόδειγμα αὐτῶν ποὺ ποιμαίνει), (σ. 82, PG 1, 628).
ιη'. ("Ὅτι ὁ ἐπίσκοπος πρέπει νὰ φροντίζει πῶς νὰ μὴ πέφτει ὁ λαὸς σὲ πλημμελήματα, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶναι φύλακας αὐτοῦ), (σ. 84, PG 1, 629).
ιθ'. ("Ὅτι καὶ ὁ ποιμένας, φερόμενος μὲ ἀμέλεια πρὸς τὰ πρόβατα, τιμωρεῖται, καὶ τὸ πρόβατο ποὺ δὲν πειθαρχεῖ στὸν ποιμένα κολάζεται), (σ. 88, PG 1, 633).
κ'. ("Ὅτι πρέπει οἱ ἀρχόμενοι νὰ πειθαρχοῦν στοὺς ἄρχοντες ἐπισκόπους), (σ. 88, PG 1, 633).
κα'. ("Ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνο νὰ κρίνει μονομερῶς καὶ νὰ τιμωρεῖ ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἐλέγχθηκε), (σ. 94, PG 1, 637).
κβ'. ("Ὅτι μέγα παράδειγμα μετάνοιας ἔχει τὸν Δαβίδ, τοὺς Νινευῖτες, τὸν Ἐζεχία καὶ τὸν υἱὸ αὐτοῦ τὸν Μανασσῆ), (σ. 96, PG 1, 641).

κγ΄. (Πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν ἀπὸ περιφρόνηση ἂς τοὺς εἶναι παράδειγμα ὁ 'Αμών), (σ. 104, PG 1, 649).
κδ΄. (Ὅτι ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς ὁ Κύριος ἦρθε γιὰ νὰ σώσει ἁμαρτωλοὺς μὲ τὴ μετάνοια, (σ. 106, PG 1, 652).
κε΄. (Γιὰ τὶς ἀπαρχὲς καὶ τὶς δεκάτες, καὶ ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος ἢ αὐτὸς νὰ παίρνει μέρος ἀπὸ αὐτές, ἢ νὰ τὶς διανέμει σὲ ἄλλους), (σ. 108, PG 1, 660).
κς΄. (Σὲ τίνος τύπο καὶ ἀξία καθένας ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς ἔχει ταχθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό), (σ. 112, PG 1, 665).
κζ΄. (Ὅτι δὲν πρέπει ὁ ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος νὰ μετέρχεται ἀξίωμα ἱερατικό, ὅπως ὁ Σαούλ, ὅπως ὁ 'Οζίας), (σ. 116, PG 1, 669).
κη΄. (Περὶ προσκλήσεως σὲ τράπεζα ἀγάπης, καὶ ὅτι πρέπει κάθε τάξη τοῦ κλήρου νὰ τιμᾶται ἀπὸ τοὺς προσκαλούμενους), (σ. 118, PG 1, 672).
κθ΄. (Ποιὰ ἡ ἀξία τοῦ ἐπισκόπου καὶ τοῦ διακόνου), (σ. 120, PG 1, 676).
λ΄. (Ὅτι πρέπει οἱ λαϊκοὶ νὰ πειθαρχοῦν στοὺς διακόνους), (σ. 120, PG 1, 677).
λα΄. (Ὅτι δὲν πρέπει ὁ διάκονος νὰ κάνει κάτι χωρὶς τὸν ἐπίσκοπο), (σ. 122, PG 1, 677).
λβ΄. (Ὅτι δὲν πρέπει ὁ διάκονος νὰ δίνει κάτι χωρὶς τὴν γνώμη τοῦ ἐπισκόπου, γιατὶ αὐτὸ θὰ τὸ πράξει πρὸς διαβολὴ τοῦ ἐπισκόπου), (σ. 122, PG 1, 677).
λγ΄. (Ὅτι πρέπει νὰ τιμῶνται οἱ ἱερεῖς καὶ νὰ θεωροῦνται σεπτοί, ὄντας πνευματικοὶ γονεῖς), (σ. 124, PG 1, 680).
λδ΄. (Ὅτι οἱ ἱερεῖς εἶναι ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες καὶ τοὺς βασιλεῖς), (σ. 124, PG 1, 681).
λε΄. (Ὅτι οἱ νόμοι καὶ τὸ Εὐαγγέλιο παραγγέλλουν νὰ βοηθοῦνται οἱ ἱερεῖς χωρὶς νὰ ἐλέγχονται), (σ. 126, PG 1, 684).
λς΄. (Ὑπόμνηση τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ πῶς αὐτὲς ἐκλαμβάνονται στὴν 'Εκκλησία), (σ. 128, PG 1, 685).
λζ΄. (Περὶ κατηγόρων καὶ συκοφαντῶν, καὶ ὅτι πρέπει ὁ κριτὴς νὰ μὴ πιστεύει ἀμέσως αὐτοὺς ἢ νὰ ἀπιστεῖ, ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ ἀκριβῆ ἐξέταση, (σ. 130, PG 1, 689).
λη΄. (Ὅτι πρέπει αὐτοὶ ποὺ ἁμαρτάνουν νὰ ἐλέγχονται ἰδιαιτέρως, καὶ νὰ τοὺς δέχεται αὐτοὺς ποὺ μετανοοῦν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου), (σ. 130, PG 1, 692).
λθ΄. (Παραδείγματα περὶ μετανοίας· Ζακχαῖος κλπ.), (σ. 132, PG 1, 692).
μ΄. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ φέρεται ἐχθρικὰ πρὸς αὐτὸν ποὺ ἁμαρτάνει μία ἢ δύο φορές), (σ. 134, PG 1, 693).
μα΄. (Πῶς πρέπει νὰ φέρεται πρὸς αὐτὸν ποὺ μετανοεῖ καὶ πῶς νὰ συμπεριφέρεται πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν καὶ πότε νὰ τοὺς ἀποκόπτει ἀπὸ τὴν 'Εκκλησία), (σ. 134, PG 1, 696).
μβ΄. (Ὅτι πρέπει ὁ κριτὴς νὰ εἶναι ἀπροσωπόληπτος), (σ. 138, PG 1, 700).
μγ΄. (Ὅτι πρέπει οἱ συκοφάντες νὰ τιμωροῦνται, (σ. 140, PG 1, 701).
μδ΄. (Ὅτι πρέπει ὁ διάκονος νὰ ἐλαφρύνει τὸ βάρος τῶν ἐπισκόπων καὶ νὰ διαχειρίζεται τὰ ἐλαφρότερα, (σ. 142, PG 1, 704).
με΄. (Ὅτι δὲν ταιριάζουν στοὺς Χριστιανοὺς οἱ ἀντιλογίες καὶ οἱ διαπληκτισμοί), (σ. 142, PG 1, 705).
μς΄. (Ὅτι δὲν πρέπει οἱ πιστοὶ νὰ δικάζονται παρουσία τῶν ἀπίστων, οὔτε νὰ καλεῖται κάποιος ἀπὸ αὐτοὺς ὡς

μάρτυρας κατὰ Χριστιανῶν), (σ. 142, PG 1, 705).
μζ'. (Ὅτι πρέπει οἱ δίκες νὰ γίνονται τὴ Δευτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδας), (σ. 144, PG 1, 708).
μη'. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται ἡ ἴδια τιμωρία γιὰ κάθε πλημμέλημα, ἀλλὰ διαφορετική, ἀνάλογα πρὸς τὸ διαφορετικὸ πλημμέλημα), (σ. 146, PG 1, 708).
μθ'. (Ποιοὶ πρέπει νὰ εἶναι οἱ κατήγοροι καὶ οἱ μάρτυρες), (σ. 148, PG 1, 709).
ν'. (Ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ γίνονται πιστευτὲς οἱ κατηγορίες βάσει προηγουμένων κακῶν ποὺ ἔχει διαπράξει ὁ κατηγορούμενος), (σ. 148, PG 1, 712).
να'. (Ὅτι δὲν πρέπει οἱ κρίσεις νὰ εἶναι μονομερεῖς), (σ. 150, PG 1, 712).
νϐ'. (Παράδειγμα δίκαιας ἀποφάσεως ἡ ἀσφάλεια τῶν μὴ Χριστιανῶν δικαστῶν γιὰ τὶς ἀποφάσεις), (σ. 150, PG 1, 713).
νγ'. (Ὅτι δὲν πρέπει οἱ πιστοὶ νὰ τρέφουν ἔχθρες μεταξύ τους), (σ. 152, PG 1, 716).
νδ'. (Ὅτι πρέπει οἱ ἐπίσκοποι νὰ ὑπενθυμίζουν στὸ λαὸ τὰ περὶ εἰρήνης μεταξύ τους), (σ. 154, PG 1, 717).
νε'. (Ἀπαρίθμηση διαφορετικῆς πρόνοιας, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ σὲ κάθε γενεὰ κάλεσε ὅλους σὲ μετάνοια), (σ. 156, PG 1, 720).
νϛ'. (Ὅτι θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ὁμόφρονες ὡς πρὸς τὴν εὐσέβεια, παραπλήσια μὲ τὶς οὐράνιες δυνάμεις), (σ. 158, PG 1, 721).
νζ'. (Διατύπωση τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου, καὶ τί πρέπει νὰ κάνει καθένας ἀπὸ τοὺς συναθροιζόμενους κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς κατὰ τὴ σύναξη), (σ. 160, PG 1, 724).
νη'. (Περὶ λαϊκῶν, κληρικῶν καὶ ἐπισκόπων ἐρχομένων ἀπὸ ξένα μέρη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δείχνεται ἀδιαφορία γι' αὐτούς), (σ. 164, PG 1, 737).
νθ'. (Ὅτι πρέπει καθένας νὰ δείχνει προθυμία γιὰ τὶς συνάξεις τοῦ ὄρθρου καὶ τῆς ἑσπέρας), (σ. 166, PG 1, 741).
ξ'. (Παράδειγμα ποὺ πρέπει νὰ ὁδηγεῖ πρὸς μίμηση, ἡ μάταια προσέλευση τῶν ἐθνικῶν καὶ Ἰουδαίων στοὺς ναοὺς καὶ τὶς συναθροίσεις), (σ. 168, PG 1, 745).
ξα'. (Ὅτι δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ προκρίνομε τὰ βιωτικὰ ἀπὸ τὰ θεῖα), (σ. 170, PG 1, 748).
ξϐ'. (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποστρεφόμαστε ὅλα τὰ ἀσεβήματα τῶν Ἑλλήνων), (σ. 174, PG 1, 752).
ξγ'. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ τρώγει κάποιος ποὺ δὲν ἐργάζεται, ἀλλὰ πρέπει ὅλοι νὰ ἐργάζονται κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ μυρμηγκιοῦ καὶ τῆς μέλισσας), (σ. 174, PG 1, 753).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Γ'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ χηρῶν

α'. (Ποιὲς εἶναι ἀληθινὰ καὶ πραγματικὰ χῆρες), (σ. 178, PG 1, 760).
ϐ'. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐντάσσονται στὸ τάγμα τῶν χηρῶν οἱ νεώτερες χῆρες), (σ. 180, PG 1, 761).
γ'. (Ποιὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ χῆρες, ὅτι πρέπει νὰ βοηθοῦνται ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο), (σ. 180, PG 1, 765).
δ'. (Ὅτι πρέπει τὸν ὁποιοδήποτε φτωχὸ νὰ τὸν βοηθοῦν), (σ. 180, PG 1, 765).
ε'. (Ὅτι πρέπει ἡ χήρα νὰ φροντίζει καὶ γιὰ τὸ ς ἦθος της), (σ. 182, PG 1, 768).
ϛ'. (Ὅτι δὲν πρέπει οἱ γυναῖκες νὰ διδάσκουν, γιατὶ εἶναι ἀπρέπεια· καὶ

ποιὲς γυναῖκες ἀκολουθοῦσαν τὸν Κύριο), (σ. 184, PG 1, 669).
ζ΄. (Ποιὲς εἶναι οἱ ψευδοχῆρες), (σ. 186, PG 1, 777).
η΄. ("Οτι πρέπει οἱ χῆρες νὰ εἶναι σεμνὲς καὶ πειθαρχικὲς στὸν κλῆρο καὶ τὶς διακόνισσες, καὶ νὰ μὴ παίρνει βοήθεια ἡ χήρα ἢ ὁ ἐπίσκοπος ἢ ἄλλος πιστὸς ἀπὸ ἀνάξιους), (σ. 190, PG 1, 780).
θ΄. ("Οτι δὲν πρέπει οἱ γυναῖκες νὰ βαπτίζουν· γιατὶ εἶναι ἀσέβεια καὶ ξένο πρὸς τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ), (σ. 190, PG 1, 781).
ι΄. ("Οτι δὲν πρέπει λαϊκὸς νὰ ἐπιτελεῖ ἔργο ἱερατικό· βάπτισμα, ἢ θυσία, ἢ χειροθεσία, ἢ εὐλογία), (σ. 192, PG 1, 788).
ια΄. ("Οτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο ἢ τὸν πρεσβύτερο, δὲν ἐπιτρέπεται κανένας ἀπὸ τοὺς ἄλλους κληρικοὺς νὰ ἐνεργοῦν τὰ τῶν ἱερέων· ἐνῶ ἡ χειροτονία ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται μόνο ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἀπὸ κανένα ἄλλο), (σ. 192, PG 1, 788).
ιβ΄. ("Οτι πρέπει νὰ εἶναι ξένα γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τὶς χῆρες ὁ φθόνος, ἡ ζήλεια, ἡ κακογλωσσιά, ἡ λογομαχία καὶ ἡ φιλονεικία), (σ. 194, PG 1, 789).
ιγ΄. ("Οτι πρέπει οἱ χῆρες νὰ προσεύχονται γι' αὐτοὺς ποὺ τὶς δίνουν τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴ ζωή τους), (σ. 194, PG 1, 789).
ιδ΄. ("Οτι δὲν πρέπει νὰ κομπάζει καὶ νὰ ἀνακοινώνει τὸ ὄνομά της αὐτὴ ποὺ εὐεργετεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου), (σ. 194, PG 1, 792).
ιε΄. ("Οτι εἶναι ἀπρέπεια νὰ καταριέται κανεὶς τὸν πλησίον του· γιατὶ εἶναι ξένη ἡ κατάρα γιὰ τὸν Χριστιανό), (σ. 196, PG 1, 793).
ιϛ΄. (Περὶ χειροτονίας ἀξίων διακόνων καὶ διακονισσῶν, καὶ περὶ τοῦ θείου βαπτίσματος), (σ. 198, PG 1, 797).
ιζ΄. (Ποιὰ αἰτία ἔχει τὸ βάπτισμα στὸν Χριστό, καὶ γιατί λέγεται τὸ καθένα ποὺ λέγεται καὶ πράττεται κατ' αὐτό), (σ. 200, PG 1, 800).
ιη΄. (Ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔχει μυηθεῖ), (σ. 200, (PG 1, 800).
ιθ΄. (Ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ διάκονος), (σ. 200, PG 1, 801).
κ΄. ("Οτι ὁ ἐπίσκοπος πρέπει νὰ χειροτονεῖται ἀπὸ τρεῖς ἢ δύο ἐπισκόπους, ἀλλ' ὄχι ἀπὸ ἕνα, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι τοῦ κλήρου ἀπὸ ἕνα ἐπίσκοπο), (σ. 204, PG 1, 804).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Δ΄. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ ὀρφανῶν

α΄. (Καὶ πῶς πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ φροντίζει γι' αὐτά), (σ. 206, PG 1, 808).
β΄. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ προνοεῖ γιὰ τὰ ὀρφανά), (σ. 206, PG 1, 808).
γ΄. (Ποιοὺς πρέπει νὰ βοηθοῦν σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου), (σ. 208, PG 1, 808).
δ΄. (Περὶ φιλαργυρίας), (σ. 208, PG 1, 809).
ε΄. (Μὲ ποιὸ φόβο πρέπει νὰ μετέχουν οἱ χῆρες καὶ τὰ ὀρφανὰ στὶς κυριακὲς συνεισφορές), (σ. 210, PG 1, 809).
ϛ΄. (Ποιῶν οἱ προσφορὲς εἶναι δεκτές, καὶ ποιῶν ὄχι δεκτές), (σ. 210, PG 1, 812).
ζ΄. ("Οτι οἱ συνεισφορὲς τῶν ἀναξίων, ὅσον καιρὸ παραμένουν τέτοιοι, ὄχι μόνο δὲν ἐξιλεώνουν τὸν Θεό, ἀλλ' ἀντίθετα κινοῦν αὐτὸν σὲ ἀγανάκτηση), (σ. 212, PG 1, 817).
η΄. ("Οτι εἶναι προτιμότερο ἀπὸ τοὺς

κόπους του νὰ δίνει στὶς χῆρες, ἔστω καὶ εὐτελῆ καὶ λίγα, παρὰ τὰ προερχόμενα ἀπὸ ἀσεβεῖς, ἔστω κι ἂν εἶναι πολλὰ καὶ μεγάλα· γιατὶ εἶναι καλύτερα νὰ πεθάνει ἀπὸ πεῖνα, παρὰ νὰ δεχθεῖ συνεισφορὰ ἀσεβῶν), (σ. 214, PG 1, 820).
θ'. (Ὅτι πρέπει ὁ λαὸς νὰ προτρέπεται ἀπὸ τὸν ἱερέα νὰ βοηθάει τοὺς φτωχούς, ὅπως καὶ ὁ σοφὸς Σολομών), (σ. 214, PG 1, 820).
ι'. (Διάταξη, ὅτι ἂν κάποιος ἀσεβὴς δώσει ἀναγκαστικὰ χρήματα στοὺς ἱερεῖς, νὰ τὰ πετάξουν στὰ ξύλα καὶ τὴ φωτιά, καὶ ὄχι νὰ χρησιμοποιηθοῦν πρὸς διατροφὴ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν), (σ. 216, PG 1, 821).
ια'. (Περὶ γονέων καὶ παιδιῶν), (σ. 216, PG 1, 821).
ιβ'. (Περὶ δούλων καὶ δεσποτῶν), (σ. 218, PG 1, 824).
ιγ'. (Σὲ ποιοὺς πρέπει νὰ ὑποτάσσονται οἱ κοσμικοὶ ἄρχοντες), (σ. 218, PG 1, 825).
ιδ'. (Περὶ παρθένων), (σ. 220, PG 1, 825).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ε'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ Μαρτύρων

α'. (Ὅτι πρέπει σ' αὐτοὺς ποὺ θλίβονται στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους νὰ παρέχονται τὰ ἀναγκαῖα ἀπὸ τοὺς πιστούς), (σ. 222, PG 1, 828).
β'. (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγονται οἱ συναναστροφὲς μὲ τοὺς ψευδαδέλφους ὅταν ἐπιμένουν στὴ φαυλότητα), (σ. 224, PG 1, 832).
γ'. (Ὅτι πρέπει σ' αὐτοὺς ποὺ διώκονται γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ, νὰ παρέχομε χέρι βοήθειας, ἔστω καὶ ἂν ὑπάρχει κίνδυνος), (σ. 226, PG 1, 832).
δ'. (Ὅτι εἶναι φρικτὸ καὶ ὀλέθριο τὸ νὰ ἀρνεῖται κανεὶς τὸν Χριστό), (σ. 226, PG 1, 833).
ε'. (Ὅτι πρέπει νὰ μιμούμαστε τὸν Χριστὸ στὰ παθήματα καὶ νὰ γινόμαστε ζηλωτὲς τῆς ὑπομονῆς του), (σ. 228, PG 1, 833).
ς'. (Ὅτι πρέπει ὁ πιστὸς οὔτε ριψοκίνδυνος νὰ εἶναι πρὸς ἀσφάλεια, οὔτε φοβιτσιάρης ἀπὸ ἀναδρία, ἀλλὰ καὶ νὰ φεύγει ἀπὸ εὐλάβεια, καὶ ὅταν πέσει στὸν κίνδυνο νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὸ ἐπιφυλασσόμενο στεφάνι), (σ. 230, PG 1, 836).
ζ'. (Διάφορες ἀποδείξεις περὶ ἀναστάσεως, γιὰ τὴ Σίβυλλα, καὶ τί λέγουν οἱ Στωϊκοὶ γιὰ τὸν φοίνικα τὸ ὄρνεο), (σ. 232, PG 1, 837).
η'. (Γιὰ τὸν Ἰάκωβο, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Κυρίου, καὶ τὸν Στέφανο τὸν πρωτομάρτυρα), (σ. 242, PG 1, 853).
θ'. (Περὶ ψευδομαρτύρων), (σ. 244, PG 1, 853).
ι'. (Ἠθικὴ παραίνεση, ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὶς ματαιολογίες, αἰσχρολογίες, εὐτραπελίες, τὴ μέθη, τὴ λαγνεία, τὶς ἀσέλγειες καὶ τὶς μωρολογίες), (σ. 244, PG 1, 853).
ια'. (Παραίνεση, ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὸ βδέλυγμα τῆς εἰδωλολατρίας), (σ. 244, PG 1, 853).
ιβ'. (Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ψάλλομε ἄσματα ἐθνικὰ ἢ πορνικά, οὔτε νὰ ὁρκιζόμαστε σὲ εἴδωλο· γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἀσέβεια καὶ ἐχθρὸς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ), (σ. 244, PG 1, 856).
ιγ'. (Κατάλογος τῶν ἑορτῶν τοῦ Κυρίου, τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ τηροῦμε, καὶ πότε πρέπει ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτὲς νὰ ἑορτάζεται), (σ. 248, PG 1, 857).
ιδ'. (Περὶ τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου, καὶ τί ἔχει πραχθεῖ τὴν κάθε ἡμέρα ἀπὸ τὸ

πάθος· ἐπίσης γιὰ τὸν Ἰούδα, καὶ ὅτι δὲν παραβρισκόταν ὁ Ἰούδας ὅταν ὁ Κύριος παρέδιδε στοὺς μαθητὲς τὰ μυστήρια), (σ. 248, PG 1, 869).

ιε'. (Περὶ τῆς προσελεύσεως τῶν ἐθνικῶν στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ), (σ. 256, PG 1, 880).

ις'. (Προφητικὲς προρρήσεις ποὺ κηρύττουν τὸν Χριστό, τὴν ἔκβαση τῶν ὁποίων εἶδαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ ἀπὸ κακόνοια δὲν πίστεψαν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ καταδίκασαν στὸν σταυρικὸ θάνατο τὸν Κύριο τῆς δόξας), (σ. 256, PG 1, 884).

ιζ'. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνεται τὸ Πάσχα), (σ.260 , PG 1, 888).

ιη'. (Διάταξη γιὰ τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα), (σ. 260, PG 1, 889).

ιθ'. (Γιὰ τὴν παννυχίδα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου καὶ γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως), (σ. 262, PG 1, 892).

κ'. (Περὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, τῆς Ἀναλήψεως, τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ πρόρρηση προφητείας γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό), (σ. 264, PG 1, 896).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ς'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ Σχισμάτων

α'. (Ποιοὶ τόλμησαν νὰ δημιουργήσουν σχίσματα καὶ δὲν διέφυγαν τὴν τιμωρία), (σ. 272, PG 1, 909).

β'. (Ὅτι δὲν ἐπιτρέπονται ἐξεγέρσεις οὔτε πρὸς τὸν βασιλέα οὔτε πρὸς ἱερέα), (σ. 272, PG 1, 912).

γ'. (Γιὰ τὴν ἀρετὴ τοῦ Μωϋσῆ καὶ τὴν ἀπιστία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, καὶ ποιὰ θαύματα ἐπιτέλεσε ὁ Θεὸς μέσω αὐτῶν), (σ. 274, PG 1, 913).

δ'. (Ὅτι δημιουργεῖ σχίσματα ὄχι ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀλλ' ἡ απομάκρυνση ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς), (σ. 276, PG 1, 913).

ε'. (Ἀπόδειξη ἀπὸ προφητικὲς προρρήσεις γιὰ ποιὸ λόγο ἀποβλήθηκε ὁ ψευδώνυμος Ἰσραήλ), (σ. 276, PG 1, 916).

ς'. (Ὅτι καὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους συστήθηκε θεομίσητη διδασκαλία διαφόρων αἱρέσεων), (σ. 280, PG 1, 917).

ζ'. (Ἀπὸ ποὺ ἐμφανίσθηκαν οἱ αἱρέσεις καὶ ποιὸς ὑπῆρξε ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσέβειας αὐτῶν), (σ. 280, PG 1, 920).

η'. (Ποιοὶ ὑπῆρξαν οἱ διάδοχοι τῆς ἀσέβειας τοῦ Σίμωνα καὶ ποιῶν αἱρέσεων ὑπῆρξαν ἀρχηγοί), (σ. 282, PG 1, 924).

θ'. (Ὅτι ὁ Σίμων, θέλοντας νὰ πετάξει μὲ τὴ βοήθεια κάποιων γοητειῶν, μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ Πέτρου καταρρίφθηκε ἀπὸ τὸ ὕψος καὶ συντρίφθηκε ἡ μέση του, τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια του), (σ. 284, PG 1, 929).

ι'. (Ὅτι οἱ αἱρέσεις διαφωνοῦν καὶ μεταξύ τους καὶ πρὸς τὴν ἀλήθεια), (σ. 286, PG 1, 933).

ια'. (Διδασκαλία τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος), (σ. 288, PG 1, 936).

ιβ'. (Ὅτι οἱ προσερχόμενοι στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ δὲν πρέπει νὰ ἰουδαΐζουν τηρώντας τὶς παλαιὲς συνήθειες), (σ. 290, PG 1, 940).

ιγ'. (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποχωριζόμαστε ἀπὸ τοὺς αἱρετικούς), (σ. 296, PG 1, 944).

ιδ'. (Ποιοὶ κήρυξαν τὴν καθολικὴ διδασκαλία καὶ ποιὰ τὰ παραγγέλματα μέσω αὐτῶν), (σ. 296, PG 1, 945).

ιε'. (Ὅτι οὔτε νὰ ἀναβαπτιζόμαστε πρέπει οὔτε ν' ἀποδεχόμαστε τὸ βάπτισμα ἀπὸ ἀσεβεῖς, τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι βάπτισμα, ἀλλὰ μόλυσμα), (σ. 298, PG 1, 948).

ις'. (Γιὰ τὰ ψευδεπίγραφα βιβλία), (σ. 300, PG 1, 949).
ιζ'. (Παραγγέλματα σχετικὰ μὲ τὸν γάμο τῶν κληρικῶν), (σ. 302, PG 1, 956).
ιη'. (Παραίνεση πρὸς ἀποφυγὴ τῆς κοινωνίας μὲ τοὺς ἀσεβεῖς αἱρετικούς), (σ. 302, PG 1, 957).
ιθ'. ("Οτι ὁ Νόμος εἶναι ἅγιος, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποφεύγονται οἱ παλαιὲς συνήθειες), (σ. 306, PG 1, 961).
κ'. (Ποιὸς ὁ φυσικὸς νόμος καὶ ποιὸς ὁ ἐπείσακτος καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ἔχει εἰσαχθεῖ), (σ. 308, PG 1, 964).
κα'. ("Οτι αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν στὸν Χριστὸ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴ χάρη, καὶ ὄχι κάτω ἀπὸ τὴ δουλεία τοῦ ἐπείσακτου νόμου), (σ. 312, PG 1, 968).
κβ'. (Περὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ παλαιοῦ νόμου ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ καταργήσεως τῶν θυσιῶν καὶ τῆς περιτομῆς), (σ. 312, PG 1, 968).
κγ'. (Πῶς ὁ Χριστὸς ἔγινε πληρωτὴς τοῦ νόμου, καὶ ποιὲς διατάξεις αὐτοῦ κατήργησε ἢ ἄλλαξε ἢ μετέθεσε), (σ. 316, PG 1, 972).
κδ'. ("Οτι καὶ μέσω τῶν Ρωμαίων ὁ Κύριος εὐδόκησε νὰ ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τῆς δικαιοσύνης), (σ. 318, PG 1, 973).
κε'. (Παραίνεση περὶ προσηλώσεως στὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἀποφυγῆς τῶν πολύθεων καὶ χριστοκτόνων αἱρέσεων), (σ. 320, PG 1, 973).
κς'. ("Οτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τοὺς αἱρετικοὺς ὡς φθοροποιοὺς τῶν ψυχῶν), (σ. 320, PG 1, 976).
κζ'. (Περὶ διαφόρων ἰουδαϊκῶν καὶ ἑλληνικῶν συνηθειῶν καὶ ἐθίμων καὶ ἀποφυγῆς αὐτῶν), (σ. 323, PG 1, 980).
κη'. (Περὶ παιδεραστίας, μοιχείας καὶ πορνείας καὶ ἀποφυγῆς αὐτῶν), (σ. 324, PG 1, 984).
κθ'. ("Οτι πρέπει οἱ γυναῖκες νὰ ὑποτάσσονται στοὺς ἄνδρες των καὶ οἱ ἄνδρες ν' ἀγαποῦν τὶς γυναῖκες τους), (σ. 328, PG 1, 985).
λ'. ("Οτι συνήθεια τῶν 'Ιουδαίων καὶ Ἑλλήνων εἶναι οἱ φυσικὲς καθάρσεις καὶ τὸ νὰ θεωροῦν μόλυσμαι τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν, πράγματα ποὺ εἶναι ξένα γιὰ τοὺς Χριστιανούς), (σ. 328, PG 1, 988).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ζ'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ πολιτείας καὶ Εὐχαριστίας καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν Μυήσεως

α'. ("Οτι δύο εἶναι οἱ ὁδοί, μία τῆς ζωῆς, ἡ φυσική, καὶ μία τοῦ θανάτου, ἡ ἐπείσακτη, καὶ ὅτι ἡ πρώτη εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ δεύτερη ἔχει εἰσαχθεῖ ἀπὸ ἐπιβουλὴ τοῦ διαβόλου), (σ. 334, PG 1, 996).
β'. (Ἠθικὲς παραινέσεις διατάξεων τοῦ Κυρίου ποὺ συμφωνοῦν μὲ τὶς παλαιὲς ἐντολὲς τῶν θείων νόμων, ὅπως ἀπαγόρευση θυμοῦ, φθόνου, διαφθορᾶς, μοιχείας κλπ.), (σ. 334, PG 1, 997).
γ'. (Ἀπαγόρευση γοητείας,τεκνοκτονίας, ἐπιορκίας, ψευδομαρτυρίας), (σ. 338, PG 1, 1000).
δ'. (Ἀπαγόρευση κακολογίας, μνησικακίας, ἀργολογίας, ψεύδους, πλεονεξίας, ὑποκρίσεως), (σ. 338, PG 1, 1001).
ε'. (Ἀπαγόρευση κακοήθειας, προσωποληψίας, ὀργῆς, μισανθρωπίας, βασκανίας), (σ. 340, PG 1, 1001).
ς'. (Περὶ οἰωνοσκοπίας, ἐξαγνισμῶν, αἰσχρολογίας, φιλαργυρίας, ματαιοδοξίας καὶ ἀποφυγῆς αὐτῶν), (σ. 340, PG 1, 1004).
ζ'. (Ἀπαγόρευση γογγυσμοῦ, αὐθάδειας, ὑπερηφάνειας καὶ θρασύτητας), (σ. 340, PG 1, 1004).

η'. (Περὶ μακροθυμίας, ἀκακίας, πραότητας καὶ ὑπομονῆς), (σ. 342, PG 1, 1005).

θ'. (Περὶ τῆς τιμῆς πρὸς τοὺς διδασκάλους), (σ. 342, PG 1, 1005).

ι'. (Περὶ ἀποφυγῆς τῶν σχισμάτων ἀπὸ τοὺς ἁγίους, συμφιλιώσεως τῶν μαχομένων, δίκαιας κρίσεως καὶ ἀποφυγῆς τῆς προσωποληψίας), (σ. 342, PG 1, 1005).

ια'. (Περὶ ὀλιγοπιστίας), (σ. 342, PG 1, 1005).

ιβ'. (Περὶ εὐεργεσίας), (σ. 342, PG 1, 1008).

ιγ'. (Περὶ φροντίδας τῶν τέκνων καὶ σωστῆς συμπεριφορᾶς πρὸς τοὺς δούλους καὶ ὑποταγῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς κυρίους των), (σ. 344, PG 1, 1008).

ιδ'. (Περὶ ὑποκρισίας, τηρήσεως τῶν ἐντολῶν καὶ ἐξομολογήσεως), (σ. 344, PG 1, 1008).

ιε'. (Περὶ φροντίδας πρὸς τοὺς γονεῖς), (σ. 344, PG 1, 1008).

ις'. (Περὶ ὑποταγῆς πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντες), (σ. 344, PG 1, 1009).

ιζ'. (Περὶ καθαρῆς συνειδήσεως τῶν προσευχομένων), (σ. 346, PG 1, 1009).

ιη'. (Ὅτι ἡ ὁδὸς τοῦ θανάτου ποὺ ἔχει εἰσαχθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ διαβόλου εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀσέβεια καὶ παρανομία), (σ. 346, PG 1, 1009).

ιθ'. (Περὶ ἀκριβοῦς ἀκολουθήσεως τῆς ὁδοῦ τῆς εὐσέβειας, χωρὶς παρεκκλίσεις), (σ. 346, PG 1, 1009).

κ'. (Περὶ ἀποφυγῆς διακρίσεων στὶς τροφές), (σ. 346, PG 1, 1012).

κα'. (Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ βρώση τῶν εἰδωλοθύτων), (σ. 348, PG 1, 1012).

κβ'. (Περὶ βαπτίσματος σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, καὶ στὸν θάνατο ποιοῦ πρέπει νὰ γίνεται), (σ. 348, PG 1, 1012).

κγ'. (Γιὰ τὸ ποιὲς ἡμέρες πρέπει νὰ νηστεύομε καὶ ποιὲς ὄχι καὶ γιὰ ποιὸ λόγο), (σ. 350, PG 1, 1013).

κδ'. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ προσευχὴ ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο), (σ. 350, PG 1, 1016).

κε'. (Περὶ μυστικῆς εὐχαριστίας), (σ. 350, PG 1, 1016).

κς'. (Εὐχαριστία κατὰ τὴ θεία μετάληψη), (σ. 352, PG 1, 1017).

κζ'. (Εὐχαριστία περὶ τοῦ μυστικοῦ μύρου), (σ. 354, PG 1, 1020).

κη'. (Περὶ φροντίδας τῶν ἀληθινῶν διδασκάλων καὶ ἀποφυγῆς τῶν ψευδοδιδασκάλων), (σ. 354, PG 1, 1020).

κθ'. (Ἐντολὴ περὶ προσφορᾶς ἀγαθῶν), (σ. 354, PG 1, 1020).

λ'. (Ὅτι πρέπει τὴν ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρα νὰ τὴν ἑορτάζομε συναθροιζόμενοι), (σ. 356, PG 1, 1021).

λα'. (Γιὰ τὸ ποιοὶ πρέπει νὰ εἶναι οἱ χειροτονούμενοι κληρικοί), (σ. 356, PG 1, 1021).

λβ'. (Πρόρρηση περὶ τῶν μελλοντικῶν), (σ. 356, PG 1, 1021).

λγ'. (Προσευχὴ γιὰ τὴν ποικίλη πρόνοια τοῦ Θεοῦ), (σ. 358, PG 1, 1024).

λδ'. (Προσευχὴ εὐχαριστιακὴ γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου), (σ. 360, PG 1, 1025).

λε'. (Προσευχὴ εὐχαριστιακὴ γιὰ τὴν κηδεμονία τῶν ὄντων ἀπὸ τὸν Θεό), (σ. 362, PG 1, 1028).

λς'. (Προσευχὴ εὐχαριστιακὴ γιὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ποικίλη πρόνοιά του πρὸς τοὺς ἁγίους), (σ. 366, PG 1, 1032).

λζ'. (Προσευχὴ εὐχαριστιακὴ γιὰ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπαρίθμηση τῶν διαφόρων εὐεργεσιῶν αὐτοῦ μέσω τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους), (σ. 370, PG 1, 1033).
λη'. (Προσευχὴ εὐχαριστιακὴ γιὰ τὴ βοήθεια πρὸς τοὺς δικαίους), (σ. 372, PG 1, 1036).
λθ'. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ζοῦν οἱ βαπτιζόμενοι Χριστιανοὶ καὶ ποιὰ νὰ διδάσκονται), (σ.374 , PG 1, 1037).
μ'. (Γιὰ τὸ πῶς πρέπει οἱ κατηχούμενοι νὰ εὐλογοῦνται ἀπὸ τὸν ἱερέα κατὰ τὴ μύηση καὶ ποιὰ νὰ διδάσκονται), (σ. 376, PG 1, 1041).
μα'. (Περὶ τῆς ἀποταγῆς τῶν βαπτιζομένων πρὸς τὸν ἐναντίον καὶ σύνταξής τους μὲ τὸν Χριστὸ τὸν Θεό), (σ. 376, PG 1, 1041).
μβ'. (Εὐχαριστία περὶ τοῦ χρίσματος τοῦ μυστικοῦ ἐλαίου), (σ. 378, (PG 1, 1044).
μγ'. (Εὐχαριστία περὶ τοῦ μυστικοῦ ὕδατος), (σ. 378, PG 1, 1044).
μδ'. (Εὐχαριστία περὶ τοῦ μυστικοῦ μύρου), (σ. 380, PG 1, 1045).
με'. (Περὶ τῆς προσευχῆς μετὰ τὸ βάπτισμα), (σ. 382, PG 1, 1048).
μς'. (Ποιοὶ εἶναι οἱ χειροτονηθέντες ἀπὸ τοὺς 'Αποστόλους), (σ. 382, PG 1, 1048).
μζ'. (Προσευχὴ ἑωθινή), (σ. 384, PG 1, 1056).
μη'. (Προσευχὴ ἑσπερινή), (σ. 384, PG 1, 1057).
μθ'. (Εὐχὴ γιὰ τὸ γεῦμα), (σ. 386, PG 1, 1057).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Η'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Περὶ Χαρισμάτων καὶ Χειροτονιῶν καὶ Κανόνων 'Εκκλησιαστικῶν

α'. (Περὶ τῶν χαρισμάτων ποὺ δόθηκαν στοὺς 'Αποστόλους καὶ δίνονται καὶ στοὺς ἁγίους πρὸς ἐπιτέλεση θαυμαστῶν ἔργων καὶ γιὰ ποιὸ λόγο δίνονται), (σ. 388, PG 1, 1061).
β'. (Γιὰ τοὺς ἀνάξιους ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους), (σ. 394, PG 1, 1065).
γ'. ("Οτι πρέπει οἱ ἐπίσκοποι νὰ τελοῦν τὰ πάντα σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ ποὺ ἔλαβαν), (σ. 398, PG 1, 1069).
δ'. (Περὶ χειροτονιῶν), (σ. 398, PG 1, 1069).
ε'. (Εὐχὴ γιὰ τὴ χειροτονία ἐπισκόπου), (σ. 400, PG 1, 1073).
ς'. (Περὶ τῆς προσφωνήσεως κατὰ τὴ θεία λειτουργία ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων), (σ. 402, PG 1, 1076).
ζ'. (Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν βασανιζομένων ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα), (σ. 406, PG 1, 1080).
η'. (Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν βαπτιζομένων), (σ. 408, PG 1, 1081).
θ'. (Χειροθεσία καὶ εὐχὴ γι' αὐτοὺς ποὺ διατελοῦν σὲ μετάνοια), (σ. 408, PG 1, 1084).
ι'. (Προσφώνηση ὑπὲρ τῶν πιστῶν), (σ. 412, PG 1, 1084).
ια'. (Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν πιστῶν), (σ. 416, PG 1, 1088).
ιβ'. (Διάταξη τοῦ 'Ιακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ 'Ιωάννη τοῦ Ζεβεδαίου), (σ. 418, PG 1, 1092).
ιγ'. (Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν πιστῶν μετὰ τὴ θεία ἀναφορά), (σ. 436, PG 1, 1108).
ιδ'. (Εὐχὴ μετὰ τὴ μετάληψη), (σ. 438, PG 1, 1109).
ιε'. ('Επίκληση τοῦ ἐπισκόπου μετὰ τὴ μετάληψη), (σ. 438, PG 1, 1112).
ις'. (Διάταξη τοῦ 'Ιωάννη τοῦ ἀγαπημένου γιὰ τὴ χειροτονία πρεσβυτέρων), (σ. 442, PG 1, 1113).
ιζ'. (Διάταξη τοῦ Φιλίππου γιὰ τὴ χει-

ροτονία διακόνων), (σ. 442, PG 1, 1116).
ιη΄. (Εὐχὴ γιὰ τὴ χειροτονία διακόνου), (σ. 444, PG 1, 1116).
ιθ΄. (Διάταξη τοῦ Βαρθολομαίου γιὰ τὶς διακόνισσες), (σ. 444, PG 1, 1116).
κ΄. (Εὐχὴ γιὰ τὴ χειροτονία διακόνισσας), (σ. 444, PG 1, 1116).
κα΄. (Διάταξη τοῦ Θωμᾶ γιὰ τοὺς ὑποδιακόνους), (σ. 444, PG 1, 1117).
κβ΄. (Διάταξη τοῦ Ματθαίου γιὰ τοὺς ἀναγνῶστες), (σ. 446, PG 1, 1117).
κγ΄. (Διάταξη τοῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου γιὰ τοὺς ὁμολογητές), (σ. 446, PG 1, 1120).
κδ΄. (Διάταξη τοῦ ἰδίου γιὰ τὶς παρθένους), (σ. 446, PG 1, 1121).
κε΄. (Διάταξη τοῦ Λεββαίου, ποὺ ἐπονομάσθηκε Θαδδαῖος, γιὰ τὶς χῆρες), (σ. 446, PG 1, 1121).
κς΄. (Διάταξη τοῦ ἰδίου γιὰ τοὺς ἐπορκιστές), (σ. 448, PG 1, 1121).
κζ΄. (Διάταξη τοῦ Σίμωνα τοῦ Κανανίτη γιὰ τὸ ἀπὸ πόσους πρέπει νὰ χειροτονεῖται ὁ ἐπίσκοπος), (σ. 448, PG 1, 1121).
κη΄. (Τοῦ ἰδίου κανόνες περὶ ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων καὶ λοιπῶν κληρικῶν), (σ. 448, PG 1, 1124).
κθ΄. (Διάταξη τοῦ Ματθαίου γιὰ τὴν εὐλογία ὕδατος καὶ ἐλαίου), (σ. 450, PG 1, 1125).
λ΄. (Διάταξη τοῦ ἰδίου γιὰ τὶς ἀπαρχὲς καὶ τὶς δεκάτες), (σ. 450, PG 1, 1125).
λα΄. (Διάταξη τοῦ ἰδίου γιὰ τὰ περισσεύματα), (σ. 450, PG 1, 1128).
λβ΄. (Διάφοροι κανόνες τοῦ Παύλου γιὰ τοὺς προσερχόμενους στὸ βάπτισμα· ποιοὶ πρέπει νὰ γίνονται δεκτοί, καὶ ποιοὶ νὰ ἀποκλείονται), (σ. 452, PG 1, 1128).
λγ΄. (Ποιὲς ὧρες πρέπει νὰ μὴ ἐργάζονται οἱ δοῦλοι), (σ. 454, PG 1, 1133).
λδ΄. (Ποιὲς ὧρες καὶ γιατί πρέπει νὰ προσευχόμαστε κατ' αὐτές), (σ. 456, PG 1, 1136).
λε΄. (Διάταξη τοῦ Ἰακώβου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὸν ἑσπερινό), (σ. 458, PG 1, 1137).
λς΄. (Προσφώνηση ἐπιλύχνια), (σ. 458, PG 1, 1137).
λζ΄. (Εὐχαριστία ἐπιλύχνια), (σ. 458, PG 1, 1140).
λη΄. (Εὐχαριστία ὀρθρινή), (σ. 460, PG 1, 1141).
λθ΄. (Χειροθεσία ὀρθρινή), (σ. 462, PG 1, 1141).
μ΄. (Ἐπίκληση γιὰ ἐπάρχους), (σ. 462, PG 1, 1141).
μα΄. (Προσφώνηση γι' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πεθάνει), (σ. 464, PG 1, 1144).
μβ΄. (Πῶς πρέπει καὶ πότε πρέπει νὰ γίνονται τὰ μνημόσυνα τῶν πιστῶν ποὺ κοιμήθηκαν, καὶ ὅτι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πρέπει νὰ δίνεται βοήθεια στοὺς φτωχούς), (σ. 466, PG 1, 1145).
μγ΄. (Ὅτι τοὺς ἀσεβεῖς ὅταν πεθάνουν δὲν τοὺς ὠφελοῦν καθόλου τὰ μνημόσυνα ἢ οἱ ἐντολές), (σ. 466, PG 1, 1148).
μδ΄. (Γιὰ τοὺς μέθυσους), (σ. 466, PG 1, 1148).
με΄. (Ὅτι πρέπει νὰ δεχόμαστε αὐτοὺς ποὺ διώκονται γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ), (σ. 468, PG 1, 1149).
μς΄. (Ὅτι ὁ καθένας πρέπει νὰ παραμένει στὸν κλῆρο ποὺ τάχθηκε καὶ νὰ τηρεῖ τὴν τάξη, καὶ νὰ μὴ ἁρπάζει ἀπὸ μόνος του ἐκεῖνα ποὺ δὲν τοῦ δόθηκαν), (σ. 468, PG 1, 1149).

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ
(σ. 476-497, PG 1, 1156).
(Πρόκειται γιὰ ὀγδόντα πέντε κανόνες ποὺ ἀναφέρονται στὴν ἐκλογή, τὴ χειροτονία καὶ τὰ καθήκοντα τῶν κληρικῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν 85ο ποὺ ἀπαριθμεῖ τὰ βιβλία τῆς ἁγίας Γραφῆς, πλὴν τῆς Ἀποκαλύψεως, ἀλλὰ περιλαμβάνονται καὶ οἱ δύο Ἐπιστολὲς τοῦ Κλήμεντα Ρώμης. Οἱ κανόνες ἀναγνωρίσθηκαν ἀπὸ τὴν Πενθέκτη Σύνοδο τοῦ 692 καὶ περιβλήθηκαν μὲ κῦρος οἰκουμενικό).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1993
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

Α'. ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΟΥ Η'. ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
(Πρόκειται ὄχι γιὰ περίληψη τοῦ Η'. Βιβλίου τῶν *Διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων*, ἀλλὰ γιὰ συντομότερη μορφὴ ἐκθέσεως τοῦ αὐτοῦ κατὰ κάποιο τρόπο περιεχομένου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὅμως λείπουν ὁρισμένα τμήματα, ἐνῶ, ἀντίθετα, στὴν ἐπιτομὴ αὐτὴ ὑπάρχουν στοιχεῖα ποὺ δὲν ὑπάρχουν στὶς *Διαταγὲς τῶν Ἀποστόλων*), (σ. 16-63)
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-13).
ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 16-467).

1. **Διδασκαλία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων περὶ χαρισμάτων** (κεφ. Α'.-Β'.), (σ. 16-28).
2. **Διατάξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων περὶ χειροτονιῶν διὰ Ἱππολύτου**, (κεφ. Γ.- ΚΑ'.), (σ. 28-42).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Γ. Περὶ χειροτονίας ἐπισκόπου (σ. 28).
Δ'. Εὐχὴ χειροτονίας ἐπισκόπου (σ. 30).
Ε'. Περὶ τῆς χειροτονίας πρεσβυτέρου (σ. 32).
ϛ'. Εὐχὴ χειροτονίας πρεσβυτέρου (σ. 32).
Ζ'. Περὶ χειροτονίας διακόνου (σ. 34).
Η'. Εὐχὴ χειροτονίας διακόνου (σ. 34).
Θ'. Περὶ χειρστονίας διακονίσσης (σ. 34).
Ι'. Εὐχὴ χειροτονίας διακονίσσης (σ. 34).
ΙΑ'. Περὶ χειροτονίας ὑποδιακόνου (σ. 36).
ΙΒ'. Εὐχὴ χειροτονίας ὑποδιακόνου (σ. 36).
ΙΓ. Περὶ ἀναγνώστου (σ. 36).
ΙΔ'. Περὶ ὁμολογητῶν (σ. 36).
ΙΕ'. Διάταξη Ἰακώβου Περὶ παρθένων (σ. 38).
Ιϛ'. Διάταξη Λεββαίου Περὶ χηρῶν (σ. 38).
ΙΖ'. Διάταξη τοῦ ἰδίου Περὶ ἐπορκιστῶν (σ. 38).
ΙΗ'. Διάταξη τοῦ Σίμωνα τοῦ Καναναίου, Ἀπὸ πόσους ἐπισκόπους πρέπει νὰ χειροτονεῖται ὁ ἐπίσκοπος (σ. 40).
ΙΘ'. Τοῦ ἰδίου, Κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ (σ. 40).
Κ'. Τοῦ ἰδίου, Περὶ ἀπαρχῶν καὶ δεκατῶν (σ. 42).
ΚΑ'. Τοὺ ἰδίου, Περὶ περισσευμάτων (σ. 42).

3. **Παύλου, τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου, διάταξη περὶ Κανόνων Ἐκκλησιαστικῶν** (κεφ. ΚΒ'.), (σ. 42-48).
4. **Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, διατάξεις** (κεφ. κγ'.-κζ'.), (σ. 48-54).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΚΓ'. Περὶ ἀργίας τῶν δούλων (σ. 48).
ΚΔ'. Περὶ εὐχῶν (σ. 50).

ΚΕ'. Περὶ μνημοσύνων (σ. 52).
Κϛ'. Περὶ ἀποφυγῆς τῆς μέθης (σ. 52).
ΚΖ'. Περὶ αὐτῶν ποὺ διώκονται γιὰ τὴν πίστη τους (σ. 54).
5. **Περὶ εὐταξίας διδασκαλία πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων** (κεφ. ΚΗ'.), (σ. 54-62).

ΚΛΗΜΗΣ ΠΑΠΑΣ ΡΩΜΗΣ

Β'. ΑΙ ΔΙΑΤΑΓΑΙ ΑΙ ΔΙΑ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ (σ. 64-83).

(Διαιρούμενο τὸ ἔργο σὲ δύο μέρη, περιλαμβάνει στὸ πρῶτο μέρος γενικὲς παραινέσεις γιὰ τὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖες παραπέμπουν στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὁμιλία, τὶς Δέκα ἐντολὲς τῆς Π. Διαθήκης, τὶς Παροιμίες καὶ τὶς Ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου, καὶ στὸ δεύτερο μέρος ὁδηγίες γιὰ τὸν τρόπο ἐκλογῆς καὶ καταστάσεως τῶν ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, ἀναγνωστῶν καὶ χηρῶν, γιὰ τὰ καθήκοντα ὅλων καὶ γιὰ τὴν ὑπακοὴ τῶν πιστῶν).

Γ'. ΚΛΗΜΕΝΤΙΑ

(Πρόκειται γιὰ τέσσερα ψευδεπίγραφα ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ κυριότερο εἶναι τὸ ἐπιγραφόμενο, *Τῶν Πέτρου ἐπιδημίων κηρυγμάτων ἐπιτομή*, δηλαδὴ περιληπτικὴ ἀπόδοση τῶν ὁμιλιῶν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Τὰ ἄλλα ἔργα εἶναι) (σ. 84-467).

1. **Ἐπιστολὴ Πέτρου πρὸς Ἰάκωβον.** (Πρόκειται γιὰ ἐπιστολὴ ποὺ γράφτηκε δῆθεν ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Ἰάκωβο τὸν Ἀδελφόθεο, ἐπίσκοπο Ἱεροσολύμων, ποὺ συνοδεύει βιβλίο ὁμιλιῶν τοῦ Πέτρου, μέ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ τὶς ἐμπιστεύεται σὲ ὁποιονδήποτε, καὶ ἰδίως σὲ αἱρετικούς), (σ. 86-91, PG 2, 25).
2. **Διαμαρτυρία περὶ τῶν τὸ βιβλίον λαβόντων.** (Περιλαμβάνει συστάσεις τοῦ Ἰακώβου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐπισκοπῆς του πρὸς διασφάλιση τῆς διδασκαλίας ποὺ περιέχεται στὰ κηρύγματα ποὺ τοὺς ἔστειλε, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ δίνονται μόνο στοὺς ἀγαθοὺς πιστούς), (σ. 90-95, PG 2, 28).
3. **Ἐπιστολὴ Κλήμεντος πρὸς Ἰάκωβον.** (Ἀναγγέλλεται στὸν ἐπίσκοπο Ἱεροσολύμων καὶ σ' ὅλες τὶς Ἐκκλησίες καὶ τὸν κλῆρο ὁ θάνατος τοῦ ἀποστόλου Πέτρου στὴ Ρώμη καὶ ἡ χειροτονία τοῦ Κλήμεντα ἀπὸ τὸν Πέτρο πρὶν ἀπό τὸ θάνατό του, μὲ τὴ σύσταση νὰ γράψει στὸν Ἰάκωβο καὶ νὰ τοῦ ἀναφέρει, ὅτι ἀκολούθησε πιστὰ τὸν Πέτρο καὶ ἄκουσε τοὺς λόγους καὶ εἶδε τὶς πράξεις του), (σ. 94-117, PG 2, 32).
4. **Τῶν τοῦ Πέτρου ἐπιδημιῶν κηρυγμάτων ἐπιτομή.** (Φέρεται ὡς περιληπτικὴ ἀπόδοση τῶν δημοσίων κηρυγμάτων τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα ἀποτελεῖ μιὰ μυθιστοριματικὴ ἔκθεση τῶν οἰκογενειακῶν περιπετειῶν τοῦ Κλήμεντα τῶν προσωπικῶν καὶ μεταφυσικῶν ἀνησυχιῶν του, σὲ συνδυασμὸ βέβαια μὲ τὶς περιοδεῖες, τὰ κηρύγματα, τὰ θαύματα, καθὼς καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Πέτρου κατὰ τοῦ Σίμωνα μάγου, καὶ περιλαμβάνει εἴκοσι ὁμιλίες).
(Ὁμιλ. Α'-ΙΑ') (σ. 118-467, PG 2, 57-301).

ΟΜΙΛΙΕΣ

ΟΜΙΛΙΑ Α', Κεφ. ΚΒ'. (σ. 118, PG 2, 57).
ΟΜΙΛΙΑ Β', Κεφ. ΝΓ'. (σ. 148, PG 2, 77).
ΟΜΙΛΙΑ Γ', Κεφ. ΟΓ'. (σ. 196, PG 2, 112).
ΟΜΙΛΙΑ Δ', Κεφ. ΚΕ', (σ. 262, PG 2, 157).
ΟΜΙΛΙΑ Ε', Κεφ. Λ', (σ. 286, PG 2, 173).

ΟΜΙΛΙΑ ϛ', Κεφ. Κϛ', (σ. 316, PG 2, 196).
ΟΜΙΛΙΑ Ζ', Κεφ. ΙΒ', (σ. 344, PG 2, 217).
ΟΜΙΛΙΑ Η', Κεφ. ΚΔ', (σ. 358, PG 2, 225).
ΟΜΙΛΙΑ Θ', Κεφ. ΚΓ', (σ. 382, PG 2, 241).
ΟΜΙΛΙΑ Ι', Κεφ. Κϛ'. (σ. 406, PG 2, 260).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΑ', Κεφ. Λϛ', (σ. 430, PG 2, 276).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΚΛΗΜΗΣ ΠΑΠΑΣ ΡΩΜΗΣ

1. Ἐπιτομὴ τῶν κηρυγμάτων τῶν ἐπιδημιῶν τοῦ Πέτρου
(Ὁμιλ. ΙΒ'-Κ') (σ. 86-91, PG 2, 301-468).

ΟΜΙΛΙΑ ΙΒ', Κεφ. ΛΓ'. (σ. 14, PG 2, 301).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΓ', Κεφ. ΚΑ'. (σ. 54, PG 2, 329).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΔ', Κεφ. ΙΒ', (σ. 78, PG 2, 345).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΕ', Κεφ. ΙΑ', (σ. 94, PG 2, 356).
ΟΜΙΛΙΑ Ιϛ', Κεφ. ΚΑ', (σ. 108, PG 2, 365).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΖ', Κεφ. Κ', (σ. 134, PG 2, 384).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΗ', Κεφ. ΚΓ', (σ. 164, PG 2, 404).
ΟΜΙΛΙΑ ΙΘ', Κεφ. ΚΕ', (σ. 194, PG 2, 421).
ΟΜΙΛΙΑ Κ', Κεφ. ΚΓ', (σ. 230, PG 2, 448).

2. Ἐπιστολὴ Πρὸς Κορινθίους Α'.
(σ. 264-343, PG 1, 199).

{Πρόκειται γιὰ μακροσκελέστατη ἐπιστολή, ἀποτελούμενη ἀπὸ 65 κεφάλαια, ποὺ στάλθηκε ἀπὸ αὐτόν, ὡς ἐκπρόσωπο τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῶν Κορινθίων, μὲ ἀφορμὴ τὴ στάση ποὺ προκάλεσαν κάποια λίγα πρόσωπα «προπετῆ καὶ αὐθάδη», μὲ σκοπὸ νὰ βλάψουν «τὸ σεμνὸν καὶ περιβόητον καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀξιαγάπητον ὄνομα» τῶν Κορινθίων. Σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς ἦταν νὰ μετανοήσουν οἱ στασιαστὲς καὶ ταραχοποιοὶ καὶ νὰ ἐπικρατήσει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη στὴν Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου (κεφ.1). Τονίζεται ὅτι τὸ πρόβλημα δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸν φθόνο πρὸς τὴν εἰρηνικὴ κατάσταση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου (κεφ. 1-6). Ὅτι χρειάζεται μετάνοια, ὑπακοή, ταπεινοφροσύνη καὶ πίστη (κεφ. 7-19). Ὑπενθυμίζονται σ' αὐτοὺς οἱ εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο (κεφ. 19-36). Παρατίθεται ὑπόδειγμα εὐταξίας μέσα στὴν Ἐκκλησία (κεφ. 37-44). Γίνονται παραινέσεις πρὸς τοὺς ταραχοποιοὺς νὰ μετανοήσουν γιὰ νὰ ἐπικρατήσει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη στὴν Ἐκκλησία (κεφ. 44-49). Ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Θεὸ εὐχὴ μὲ πολὺ ὡραῖο περιεχόμενο (κεφ. 59-61), καὶ στὸ τέλος γίνεται ἀνακεφαλαίωση τῶν παραινέσεών του καὶ κλείνει μὲ χαιρετισμοὺς (κεφ. 62-65)}.

3. Ἐπιστολὴ Πρὸς Κορινθίους Β'.
(σ. 344-367, PG 1, 329).

{Πρόκειται μᾶλλον γιὰ ὁμιλία, ὅπως συνηγοροῦν ὅλα τὰ δεδομένα, ποὺ ἄλλοι ἐρευνητὲς τὴν δέχονται ὡς γνήσια καὶ ἄλλοι ὡς ψευδεπίγραφη. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 20 κεφάλαια, καὶ τὸ περιεχόμενό της εἶναι ἁπλὸ καὶ στρέφεται γύρω ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμηση τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Χριστοῦ (κεφ. 1-4), ἀναλύεται ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο μποροῦμε νὰ ζήσομε τὴ ζωή μας μὲ ἐγκράτεια καὶ μετάνοια (κεφ. 5-18), καὶ τελειώνει μὲ τὴν κρίση καὶ τὴν ἀντιμισθία (κεφ. 19-20)}.

4. Ἐπιτομὴ περὶ τῶν πράξεων, ἐπιδημιῶν τε καὶ κηρυγμάτων τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, στὴν ὁποία ἔχει συμπεριληφθεῖ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ, Πρὸς Ἰά-

κωβον, ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, (σ. 368-559, PG 2, 469-604).

5. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, πάπα Ρώμης
(σ. 560-579, PG 2, 617-631).

(Πρόκειται γιὰ αὐτοτελῆ διασκευὴ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Κλήμεντα, ποὺ περιλαμβάνεται στὰ κεφ. 148-179 τοῦ προηγούμενου ἔργου, «*Ἐπιτομὴ περὶ τῶν πράξεων, ἐπιδημιῶν τε καὶ κηρυγμάτων τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου*», ὅπου περριγράφεται τὸ ἔργο του, ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς χειροτονίας του σὲ ἐπίσκοπο Ρώμης, μέχρι τὸν μαρτυρικὸ θάνατό του σὲ κάποια μικρὴ πόλη τῆς Χερσώνας, ὅπου εἶχε ἐξορισθεῖ, καὶ μὲ τὸ κήρυγμά του καὶ τὸν συμμερισμὸ τῶν παθημάτων τῶν ἐκεῖ Χριστιανῶν ἀπέκτησε μεγάλη φήμη, ὥστε νὰ τρέχουν ἀπὸ παντοῦ ἄπειρα πλήθη γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν, νὰ θεραπευθοῦν καὶ νὰ βαπτισθοῦν, φήμη ποὺ τοῦ στίχισε καὶ τὴ ζωή του).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

1. Ἐπιστολὴ Βαρνάβα
(σ. 20-72, PG 2, 727-781).

{Πρόκειται γιὰ ὁμιλία μᾶλλον, παρὰ γιὰ ἐπιστολή, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη. Τὸ πρῶτο, (κεφ. 1-17), ὁμιλεῖ γιὰ τὴ σημασία τῆς Π. Διαθήκης, ποὺ ἀποτελεῖ σκιὰ καὶ ἀλληγορία τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅλα αὐτῆς (νηστεία, θυσίες, περιτομὴ καὶ ὅλες οἱ διατάξεις), πρέπει νὰ ἑρμηνεύονται ἀλληγορικά. Τὸ δεύτερο μέρος, (κεφ. 18-21), ἀναφέρεται στὴ διδασκαλία περὶ δύο ὁδῶν, θυμίζοντας τὴ Διδαχὴ τῶν Ἀποστόλων}.

2. Ἐπιστολὲς Ἰγνατίου
(σ. 76-269, PG 5, 644-872).

{Ὁ Ἰγνάτιος, ὕστερα ἀπὸ πολύχρονη ἐπισκοπεία, ἀφοῦ συνελήφθηκε καὶ καταδικάσθηκε στὴν Ἀντιόχεια κατὰ τὸν διωγμὸ τοῦ Τραϊανοῦ, στάλθηκε δέσμιος στὴ Ρώμη, ὅπου καὶ μαρτύρησε στὸ ἀμφιθέατρο αὐτῆς, γενόμενος βορὰ τῶν θηρίων. Τὸ περιεχόμενο τῶν ἔξι ἀπὸ τὶς ἑπτὰ Ἐπιστολές του σκοπὸ ἔχουν τὴν ὁμόνοια καὶ ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὑποταγὴ στὸν ἐπίσκοπο, χωρὶς τὴ γνώμη τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ γίνεται τίποτε, τὸν σεβασμὸ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς διακόνους, τὴν ἀποφυγὴ ἑτεροδοξιῶν, καὶ τὴν ἐμμονὴ στὴν ἀρετὴ καὶ τὴν πίστη. Ἐνῶ σκοπὸς τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς του εἶναι νὰ πείσει τοὺς Χριστιανοὺς αὐτῆς νὰ μὴ ἐπιχειρήσουν νὰ μεσολαβήσουν γιὰ τὴ διάσωσή του ἀπὸ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο, τὸν ὁποῖο ἐπιθυμοῦσε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του προκειμένου νὰ κερδίσει τὸν Θεό}.

α) Γνήσιες (σύντομη μορφή)
(σ. 76-149, PG 5, 644-728).

1. Πρὸς Ἐφεσίους (σ. 76-91, PG 5, 644).
2. Πρὸς Μαγνησίους (σ. 92, PG 5, 661).
3. Πρὸς Τραλλησίους (σ. 102, PG 5, 673).
4. Πρὸς Ρωμαίους (σ. 112, PG 5, 685).
5. Πρὸς Φιλαδελφεῖς (σ. 122, PG 5, 697).
6. Πρὸς Σμυρναίους (σ. 132, PG 5, 708).
7. Πρὸς Πολύκαρπον (σ. 142, PG 5, 718).

Γνήσιες, ἐκτενὴς μορφὴ
(σ. 152-269, PG 5, 729-872).

1. Πρὸς Ἐφεσίους (σ. 152, PG 5, 729).
2. Πρὸς Μαγνησίους (σ. 178, PG 5, 757).

3. Πρὸς Τραλλησίους (σ. 196, PG 5, 777).
4. Πρὸς Ρωμαίους (σ. 214, PG 5, 801).
5. Πρὸς Φιλαδελφεῖς (σ. 226, PG 5, 817).
6. Πρὸς Σμυρναίους (σ. 246, PG 5, 840).
7. Πρὸς Πολύκαρπον (σ. 262, PG 5, 857).

β) Ἀμφιβαλλόμενες:

1. Μαρίας προσηλύτου πρὸς Ἰγνάτιον (σ. 272, PG 5, 875).
2. Ἰγνατίου Πρὸς Μαρίαν (σ. 278, PG 5, 881).
3. Πρὸς τοὺς ἐν Ταρσῷ (σ. 282, PG 5, 888).
4. Πρὸς Ἀντιοχεῖς (σ. 292, PG 5, 897).
5. Πρὸς Ἥρωνα διάκονον (σ. 302, PG 5, 909).
6. Πρὸς Φιλιππησίους (σ. 310, PG 5, 920).

3. **Μαρτύριον τοῦ Θεοφόρου Ἰγνατίου** (σ. 328, PG 5, 979).

(Πρόκειτα γιὰ τὸ ἀρχαιότερο ἀπὸ τὰ 5 μαρτύρια ποὺ ὑπάρχουν, καὶ ἔχει γραφεῖ τὸν 4ο ἢ 5ο αἰώνα ἀπὸ μὴ αὐτόπτες μάρτυρες).

4. **Πολύκαρπος Σμύρνης**
α) Ἐπιστολὴ πρὸς Φιλιππησίους, (σ. 340-353, PG 5, 1005-1016).

(Ἀποτελεῖται ἀπὸ 14 κεφάλαια καὶ περιέχει ἀξιόλογες πληροφορίες γιὰ τὴν κατάσταση τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Συγχαίρει τοὺς Φιλιππησίους γιὰ τὴ συμπάθεια ποὺ δείχνουν πρὸς τοὺς μάρτυρες καὶ τὴ σταθερὴ πίστη τους, καὶ τοὺς συμβουλεύει νὰ ὑπηρετοῦν τὸν Θεὸ μὲ φόβο καὶ ἀλήθεια, ὑπενθυμίζοντας τὰ καθήκοντα κάθε τάξεως, συζύγων, γυναικῶν, διακόνων, νέων, παρθένων, πρεσβυτέρων, διατυπώνει τὴ θλίψη του γιὰ τὴ φιλαργυρία κάποιου πρεσβυτέρου, ἀναφέρει ὅτι τοὺς στέλνει τὶς ἐπιστολὲς ποὺ τοῦ ἔστειλε ὁ Ἰγνάτιος, ζητᾶ πληροφορίες γιὰ τὸ μαρτύριο τοῦ Ἰγνατίου, καὶ τελειώνει μὲ ἐπίκληση τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου πρὸς αὐτούς).

β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου, (σ. 354-377, PG 5,1001, λατινιστί).

(Πρόκειται γιὰ ἐπιστολὴ τῆς Ἐκκλησίας Σμύρνης πρὸς τὴν Ἐκκλησία Φιλομηλίου τῆς Φρυγίας, στὴν ὁποία περιγράφεται τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου, καὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα μαρτυρολόγια ποὺ διασώθηκαν. Μᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὴ συνάθροιση τῶν πιστῶν τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ μάρτυρα, γιὰ τὴν τιμὴ τῶν λειψάνων, ποὺ χαρακτηρίζονται *τιμιώτερα πολυτίμων λίθων*, καὶ ὅτι διακρινόταν ἡ προσκύνηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς μάρτυρες).

ΑΓΙΟΣ ΕΡΜΑΣ

4. **Ὁ Ποιμὴν** σὲ βιβλία τρία (σ. 380-592, PG 2, 891-1009).

(Ἀποτελούμενο ἀπὸ 5 ὁράσεις, δώδεκα ἐντολὲς καὶ 10 παραβολές, θέλει νὰ δείξει ὅτι κινδυνεύει ἡ καθαρότητα τῆς Ἐκκλησίας λόγω τῆς αὐξήσεως τῆς ἁμαρτίας, καὶ προτρέπει τοὺς πιστοὺς πρὸς μετάνοια, ἐπειδὴ ἀγγίζει τὸ τέλος).

ΒΙΒΛΙΟ Α', Ὁράσεις α'.-ε', (σ. 380-424, PG 2, 891).

(Στὶς ὁράσεις 1-3 ἐμφανίζεται ἡ Ἐκκλησία ὡς γυναίκα, ἀρχικὰ ἡλικιωμένη, μετὰ μεσόκοπη, καὶ τέλος νεαρή, ποὺ τὸν κάνει νὰ συνειδητοποιήσει τὰ ὑποσυνείδητα ἁμαρτήματά του, ἐλέγχοντάς τον γιὰ τὴν ἀδιαφορία ποὺ ἔδειξε γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν του, τοῦ δίνει ἐντολὲς γιὰ μετάνοια, γιὰ νὰ τὶς ἀνακοι-

νώσει στοὺς πιστούς, καὶ τοῦ δείχνει τὴν Ἐκκλησία σὰν πύργο ποὺ κτίζεται ἀπὸ πέτρες διαφόρων κατηγοριῶν, ποὺ συμβολίζουν τὶς ἀνάλογες ἠθικὲς καταστάσεις τῶν Χριστιανῶν. Στὴν τέταρτη ὅραση ἐμφανίζεται ἕνα πολὺ μεγάλο θηρίο, ποὺ προεικνίζει τὸν ἐπερχόμενο διωγμό, καὶ στὴν πέμπτη ὅραση ἐμφανίζεται ἄνδρας ἔνδοξος, ντυμένος ὡς ποιμένας, ποὺ στὴν πραγματικότητα εἶναι ὁ ἄγγελος τῆς μετάνοιας, ποὺ ὑπαγορεύει στὸν Ἑρμᾶ τὶς ἐντολὲς καὶ τὶς παραβολὲς ποὺ ἀκολουθοῦν).

ΒΙΒΛΙΟ Β', Ἐντολὲς α'.-ιβ', (σ. 424-474, PG 2, 913).

(Ἡ πρώτη ἐντολὴ ἀναφέρεται στὴν πίστη πρὸς τὸν Θεό, ἡ δεύτερη στὴν ἁπλότητα, τὴν ἀκακία, τὴν κακολογία καὶ τὴ σεμνότητα, ἡ τρίτη στὴν ἀλήθεια καὶ τὸ ψέμα, ἡ τέταρτη στὴν ἁγνότητα, ἡ πέμπτη στὴ μακροθυμία καὶ τὴν ὀξυθυμία, ἡ ἕκτη στὶς δύο ὁδοὺς τῆς σωτηρίας, ἡ ἕβδομη στὸν φόβου τοῦ Κυρίου, ἡ ὄγδοη στὴν ἐγκράτεια, ἡ ἔνατη στὴ διψυχία, ἡ δέκατη στὴ λύπη, ἡ ἑνδέκατη στοὺς προφῆτες καὶ ψευδοπροφῆτες, καὶ ἡ δωδέκατη στὴν πονηρὴ ἐπιθυμία καὶ στὴν ἐπιθυμία τῆς δικαιοσύνης).

ΒΙΒΛΙΟ Γ, Παραβολὲς α'.-ι', (σ. 474-593, PG 2, 953).

(Ἀπὸ τὶς παραβολὲς ἡ πρώτη διδάσκει γιὰ τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν ὀλιγάρκεια, ἡ δεύτερη ὅτι οἱ πλούσιοι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὶς δεήσεις τῶν φτωχῶν γιὰ νὰ σωθοῦν, ἡ τρίτη, ὅτι στὸν κόσμο δὲν φαίνονται ποιοὶ εἶναι δίκαιοι καὶ ποιοὶ ἁμαρτωλοί, ἡ τέταρτη, ὅτι οἱ καρποὶ τῶν ἀνθρώπων θὰ γίνουν φανεροὶ στὸν αἰώνα ἐκεῖνο, ἡ πέμπτη διδάσκει γιὰ τὴ νηστεία, ἡ ἕκτη γιὰ τὴν ἀμοιβὴ τῶν ἀγαθῶν καὶ τὴν τιμωρία τῶν κακῶν, ἡ ἕβδομη γιὰ τὴ συντριβὴ καὶ τὴ μετάνοια, ἡ ὄγδοη γιὰ τὴν εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ μετάνοια, στὴν ἔνατη ἡ Ἐκκλησία ἐμφανίζεται ὡς πύργος, τοῦ ὁποίου θεμέλια εἶναι οἱ προφῆτες καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἀκρογωνιαῖος λίθος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ στὴ δέκατη, ὁ Ποιμένας συμβουλεύει τὸν Ἑρμᾶ νὰ ἐφαρμόσει ὅσα τοῦ εἶπε καὶ νὰ μετανοήσει).

5. ΠΑΠΙΑΣ ΙΕΡΑΠΟΛΕΩΣ
Ἀποσπάσματα, μαζὶ μὲ μαρτυρίες ἀρχαίων συγγραφέων.
(σ. 594-615, PG 5, 1256).

(Πρόκειται γιὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ἔργο ποὺ συνέγραψε ὁ Παπίας μὲ τίτλο, *Λογίων Κυριακῶν ἐξηγήσεις*, ποὺ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ 5 βιβλία, καὶ στὸ ὁποῖο περιέλαβε «ὅσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων καλῶς ἔμαθε καὶ ἐμνημόνευσε». Δυστυχῶς τὸ ἔργο δὲν διασώθηκε, καὶ δὲν γνωρίζομε τὸ περιεχόμενό του στὸ σύνολό του. Τὰ λίγα ἀποσπάσματα ποὺ σώζονται ἀναφέρονται σὲ διάφορα θέματα ἱστορικά, ἑρμηνευτικὰ καὶ μυθολογικά).

ΙΔ'. ΑΠΑΝΤΑ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 8-10).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 12-421).

ΠΡΟΚΑΤΗΧΗΣΙΣ,
ἤτοι πρόλογος τῶν Κατηχήσεων τοῦ ἁγίου πατέρα μας Κυρίλλου, Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, (σ. 12, PG 33, 332).

ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΦΩΤΙΖΟΜΕΝΩΝ

Α'. Ὡς εἰσαγωγὴ γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐπρόκειτο νὰ βαπτισθοῦν, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἠσαΐα τοῦ Χωρίου· «Λουσθεῖτε καὶ γίνετε καθαροί· βγάλατε τὶς πονηρίες ἀπὸ τὶς ψυχές σας, ὥστε νὰ εἶστε καθαροὶ ἀπέναντί μου» καὶ τὰ ἑξῆς), (σ. 40, PG 33, 369).

Β'. Περὶ μετανοίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ περὶ τοῦ Ἀντικειμένου. Καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἰεζεκιὴλ τοῦ χωρίου· «Ἡ δικαιοσύνη θὰ μένει στὸν δίκαιο, καὶ ἡ παρανομία τοῦ παρανόμου θὰ μένει ἐπάνω του. Καὶ ὁ παράνομος ἐὰν ἐπιστρέψει ἀπὸ ὅλες τὶς παρανομίες του» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 52, PG 33, 381).

Β'. (Παραλλαγή). (Περὶ μετανοίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ περὶ τοῦ Ἀντικειμένου. Καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν προφήτη Ἰεζεκιὴλ τοῦ χωρίου· «Ὁρκίζομαι, λέγει ὁ Κύριος· δὲν θέλω τὸν θάνατο τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέψει μετανοώντας καὶ νὰ ζήσει» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 82, PG 33, 409).

Γ'. Περὶ τοῦ βαπτίσματος. Ἐπίσης ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Ἢ μήπως ἀγνοεῖτε, ὅτι, ὅσοι βαπτισθήκαμε στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, βαπτισθήκαμε στὸ θάνατό του; Μὲ τὸ βάπτισμα λοιπὸν ἔχομε ταφεῖ μαζί του στὸ θάνατο» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 108, PG 33, 425).

Δ'. Περὶ τῶν δέκα δογμάτων, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Προσέχετε μήπως σᾶς παρασύρει κάποιος μὲ τὴ φιλοσοφία καὶ τὴν κούφια ἀπάτη, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση τῶν ἀνθρώπων, τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου», κλπ., (σ. 132, PG 33, 453-504).

Πρόλογος, (132, PG 33, 453).
Περὶ Θεοῦ (σ. 136, PG 33, 457).
Περὶ τοῦ Χριστοῦ (σ. 140, PG 33, 461).
Περὶ τῆς γεννήσεώς του ἀπὸ τὴν Παρθένο (σ. 242, PG 33, 465).
Περὶ τοῦ Σταυροῦ (σ. 142, PG 33, 468).
Περὶ τῆς ταφῆς του (σ. 144, PG 33, 469).
Περὶ τῆς ἀναστάσεώς του (σ. 144, PG 33, 469).
Περὶ τῆς ἀναλήψεώς του (σ. 146, PG 33, 472).
Περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως (σ. 148, PG 33, 472).
Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (σ. 150, PG 33, 473).
Περὶ ψυχῆς (σ. 152, PG 33, 477).
Περὶ τοῦ σώματος (σ. 156, PG 33, 484).
Περὶ τῶν τροφῶν (σ. 160, PG 33, 489).
Περὶ τοῦ ἐνδύματος (σ. 162, PG 33, 492).
Περὶ τῆς ἀναστάσεως (σ. 164, PG 33, 492).
Περὶ τοῦ βαπτίσματος (σ. 166, PG 33, 493).
Περὶ τῶν θείων Γραφῶν (σ. 166, PG 33, 493).

Ε'. Περὶ πίστεως, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Ἡ πίστη εἶναι ὕπαρξη αὐτῶν ποὺ ἐλπίζομε καὶ ἡ βεβαιότητα αὐτῶν ποὺ δὲν βλέπομε· γιατὶ μ' αὐτὴν οἱ προπάτορές μας ἀπέκτησαν τὴν καλὴ μαρτυρία» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 178, PG 33, 505-536).

ϛ'. Περὶ τῆς μοναρχίας τοῦ Θεοῦ, στὸ «Πιστεύω σὲ ἕνα Θεό», καὶ γιὰ τὶς αἱρέσεις· ἐπίσης ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἠσαΐα τοῦ χωρίου· «Ἀνακαινισθεῖτε μαζί μου, σεῖς ποὺ κατοικεῖτε στὰ νησιά. Οἱ Ἰσραηλῖτες θὰ σωθοῦν ἀπὸ

τὸν Κύριο μὲ αἰώνια σωτηρία, δὲν θὰ αἰσχυνθοῦν οὔτε θὰ νοιώσουν ντροπὴ ποτὲ στοὺς αἰῶνες» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 200, PG 33, 537-604).

Ζ'. Στὸ «Πατέρα», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Γι' αὐτὸ γονατίζω μπροστὰ στὸν Πατέρα, ἀπὸ τὸν ὁποῖο λαμβάνουν τὸ ὄνομά τους ὅλα τὰ γένη τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 250, PG 33, 605-622).

Η'. Στὸ «Παντοκράτορα», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἰερεμία τοῦ χωρίου· «Ὁ Θεὸς ὁ μεγάλος καὶ ὁ ἰσχυρὸς Κύριος, ὁ μεγάλος στὶς ἀποφάσεις καὶ δυνατὸς στὰ ἔργα, ὁ Παντοκράτορας, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 272, PG 33, 625-636).

Θ'. Στὸ «Ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅλων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἰὼβ τοῦ χωρίου· «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ κρύβει τὴ βουλή του ἀπὸ μένα καὶ κρατάει στὴν καρδιά του τὰ λόγια του, νομίζοντας ὅτι κρύβεται ἀπὸ μένα;» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 284, PG 33, 637-657).

Ι'. Στό, «Καὶ σὲ ἕνα Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Γιατί, ἂν καὶ ὑπάρχουν πολλοὶ καὶ λέγονται θεοί, εἴτε στὸν οὐρανὸ εἴτε στὴ γῆ, ὅμως γιὰ μᾶς ὑπάρχει ἕνας Θεός, ὁ Πατέρας, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται τὰ πάντα, καὶ ἐμεῖς ἀνήκομε σ' αὐτόν· καὶ ἕνας Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, μέσω τοῦ ὁποίου ἔγιναν τὰ πάντα, καὶ ἐμεῖς δι' αὐτοῦ», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 308, PG 33, 660-689).

ΙΑ'. Στό, «Τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα, Θεὸ ἀληθινὸ πρὶν ἀπὸ ὅλους τοὺς αἰῶνες, μὲ τὸν ὁποῖο δημιουργήθηκαν τὰ πάντα», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Ἀφοῦ ὁ Θεὸς τὰ παλαιὰ χρόνια μίλησε στοὺς προγόνους μας πολλὲς φορὲς καὶ μὲ διάφορους τρόπους μέσω τῶν προφητῶν, στὶς ἡμέρες μας μίλησε σὲ μᾶς μὲ τὸν Υἱό του», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 340, PG 33, 692-724).

ΙΒ'. Στό, «Ποὺ ἔλαβε σάρκα καὶ ἔγινε ἄνθρωπος», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἠσαΐα τοῦ χωρίου· «Καὶ ὁ Κύριος μίλησε στὸν Ἄχαζ καὶ τοῦ εἶπε· Ζήτησε γιὰ τὸν ἑαυτό σου σημεῖο», καὶ στὴ συνέχεια· «Νά, ἡ Παρθένος θὰ συλλάβει καὶ θὰ γεννήσει Υἱό, ποὺ θὰ τὸν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 374, PG 33, 725-769).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1994
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-8).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-319).

ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΦΩΤΙΖΟΜΕΝΩΝ

ΙΓ'. Στό, Ποὺ σταυρώθηκε καὶ τάφηκε», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἠσαΐα τοῦ χωρίου· «Κύριε, ποιὸς πίστεψε σ' αὐτὰ ποὺ ἀκούσαμε ἐμεῖς ἀπὸ σένα καὶ τὰ κηρύξαμε σ' αὐτούς, καὶ ἡ δύναμη τοῦ Κυρίου σὲ ποιὸν ἀποκαλύφθηκε;» καὶ τὰ ἑξῆς), (σ. 10-69, PG 33, 772-821).

ΙΔ'. Στό, «Καὶ ποὺ ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τὴν τρίτη ἡμέρα, καὶ ἀνέβηκε στοὺς οὐρανοὺς καὶ κάθισε στὰ δεξιὰ τοῦ Πατέρα», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρώτη πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ

χωρίου· «Σᾶς γνωρίζω, ἀδελφοί, τὸ Εὐαγγέλιο ποὺ σᾶς κήρυξα», καὶ τὰ ἑξῆς· «ὅτι ἀναστήθηκε τὴν τρίτη ἡμέρα, σύμφωνα μὲ τὶς Γραφές» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 72, PG 33, 825-867).

ΙΕ΄. Στό, «Καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἔρθει μὲ δόξα γιὰ νὰ κρίνει ζωντανοὺς καὶ νεκρούς, τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει τέλος», καὶ γιὰ τὸν Ἀντίχριστο. Ἐπίσης καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν προφήτη Δανιὴλ τοῦ χωρίου· «Ἔβλεπα, μέχρι ποὺ στήθηκαν οἱ θρόνοι καὶ κάθισε ὁ Παλαιὸς τῶν ἡμερῶν», καὶ τὰ ἑξῆς· «ἔβλεπα σὲ νυχτερινὸ ὅραμα, καὶ νά, μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόταν κάποιος ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἄνθρωπο», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 120, PG 33, 869-916).

Ις. Στό, «Καὶ σὲ ἕνα ἅγιο Πνεῦμα, τὸν Παράκλητο, τὸ ὁποῖο μίλησε μέσω τῶν προφητῶν», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Α΄. πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «ὅσο γιὰ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, ἀδελφοί, δὲν θέλω νὰ ἀγνοεῖτε», καὶ στὴ συνέχεια· «ὑπάρχουν βέβαια ποικιλίες χαρισμάτων, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα εἶναι τὸ ἴδιο», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 172, PG 33, 917-965).

ΙΖ΄. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (ἀπὸ τὸ Σύμβουλο τῆς πίστεως), καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Α΄. πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Στὸν ἕνα δίνεται διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος λόγος σοφίας», καὶ τὰ παρακάτω, (σ. 218, PG 33, 965-1012).

ΙΗ΄. Στό, «Καὶ σὲ μία, ἁγία, καθολικὴ Ἐκκλησία, καὶ στὴν ἀνάσταση τοῦ σώματος καὶ σὲ ζωὴ αἰώνια», καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Ἰεζεκιὴλ τοῦ χωρίου· «Καὶ ἦρθε σὲ μένα τὸ χέρι τοῦ Κυρίου καὶ μὲ ἔβγαλε μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου στὴ μέση τῆς παδιάδας, ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀνθρώπινα ὀστᾶ», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 272, PG 33, 1017-1060).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 323-329).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 332-467).

ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥΣ

Α΄. Καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Α΄. Καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τό, «Ἀποκτῆστε νήψη καὶ ἐπαγρύπνηση», μέχρι τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, (σ. 332-345, PG 33, 1065-1076).

Β΄. Περὶ τοῦ βαπτίσματος, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Ἢ δὲν γνωρίζετε ὅτι ὅσοι βαπτισθήκαμε στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, βαπτισθήκαμε στὸ θάνατό του;», μέχρι τό, «Γιατὶ δὲν βρισκόμαστε κάτω ἀπὸ τὸν Νόμο, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὴ χάρη», (σ. 348, PG 33, 1077-1084).

Γ΄. Περὶ τοῦ χρίσματος, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Α΄. Καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη ἀπὸ τό, «Καὶ σεῖς ἔχετε χρῖσμα ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὰ γνωρίζετε ὅλα», μέχρι τό· «Καὶ νὰ μὴ ντροπιασθοῦμε ἀποφεύγοντάς τον κατὰ τὴν παρουσία του», (σ. 358, PG 33, 1088-1093).

Δ΄. Περὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν Α΄. πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ χωρίου· «Ἐγὼ παρέλαβα ἀπὸ τὸν Κύριο αὐτὸ ποὺ σᾶς παρέδωσα», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 368, PG 33, 1097-1105).

Ε΄. Ἀνάγνωση ἀπὸ τὴν πρώτη Καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου· «Γι' αὐτὸ πετάξτε ἀπὸ πάνω σας κάθε κακία καὶ δόλο καὶ κατάκριση», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 378, PG 33, 1109-1128).

ΟΜΙΛΙΕΣ-ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

1. **Εἰς τὸν Παραλυτικὸν τὸν ἐπὶ τὴν κολυμβήθραν.** ("Οτι ὁ Χριστὸς εἶναι πολύμορφος ἰατρὸς τῶν σωμάτων καὶ τῶν ψυχῶν, θεραπεύοντας ἄλλοτε πρῶτα τὴν ψυχὴ καὶ ὕστερα τὸ σῶμα, καὶ ἄλλοτε ἀντίστροφα, μὲ τὴν προϋπόθεση νὰ τὸ θέλει ὁ ἀσθενής. Εἶναι ἐπίσης πηγὴ ζωῆς, συγχωρητὴς ἁμαρτιῶν, ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, ἄρτος ζωῆς γιὰ τοὺς πεινασμένους, σοφία γιὰ τοὺς βρισκόμενους στὴν ἄγνοια), (σ. 398, PG 33, 1132).
2. **Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα τὸν Θεοδόχον**·(Ὁμιλία πανηγυρική, βιβλική, προφητική, θεολογική, μὲ πολὺ συναρπαστικὸ περιεχόμενο, ποὺ κατορθώνει ν' ἁρπάξει πραγματικὰ τοὺς ἀκροατὲς καὶ νὰ τοὺς μεταφέρει μέσα στὸ ναό, μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀγγέλους, ἀρχαγγέλους, δυνάμεις, ἐξουσίες, Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ, γιὰ νὰ προϋπαντήσουν ὅλοι μαζὶ τὸν νήπιο Χριστό, νὰ γεμίσουν ἀπὸ ἀγαλλίαση καὶ νὰ τὸν δοξάσουν μαζὶ μὲ τὴν Θεοτόκο καὶ τὴν Ἄννα) (σ. 424, PG 33, 1188).
3. **Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα**, (περὶ τοῦ φωτεινοῦ γιγαντιαίου Σταυροῦ ποὺ φανερώθηκε στὸν οὐρανὸ καὶ ἔγινε ὁρατὸς στὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ ὅλα τὰ πλήθη ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ, ἐκτεινόμενος ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ μέχρι τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν), (σ. 442, PG 33, 1165).
4. **Μαρτυρίαι παλαιῶν περὶ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ τοῦ φανέντος εἰς Ἱεροσόλυμα.** (Ἤτοι ἀποσπάσματα ἀπὸ ἔργα ἄλλων συγγραφέων (Φιλοστοργίου, Σωκράτη), καθὼς καὶ περικοπὲς ἀπὸ χρονικά, τυπικὰ καὶ μηνολόγια, ποὺ ἀναφέρονται στὸ θαῦμα αὐτό), (σ. 452, PG 33, 1176).
   1. Φιλοστοργίου, ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, κεφ. 3,26, (σ. 452, PG 33, 1176).
   2. Σωκράτους, ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, βιβλίο 2,28, (σ. 454, PG 33, 1176).
   3. Χρονικὸν Ἀλεξανδρινόν, τοῦ ἔτους 351, 5859 ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ιδ' ἔτους τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, Ἰνδικτιῶνος θ', (σ. 454, PG 33, 1177).
   4. Παύλου Διακόνου, μοναχοῦ τοῦ MONTE CASSINO, ἀπὸ τὸ β' βιβλίο τῶν Ἱστοριῶν, (σ. 454, PG 33, 1177).
   5. Πράξεις τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, μάρτυρα, (σ. 456, PG 33, 1177).
   6. Τυπικὸν ἁγίου Σάβα, (σ. 456, PG 33, 1177).
   7. Μηνιαῖον Ἑλληνικόν, (σ. 456, PG 33, 1177).
   8. Ἅπαντα τὰ Τυπικὰ μετὰ τὴν περιγραφή του, (σ. 458, PG 33, 1177).

   Ἀπὸ Ὁμιλία ποὺ λέχθηκε στὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννη, ὅπου ὁ Κύριος τὸ ὕδωρ οἶνον ἐποίησεν, (σ. 460, PG 33, 1181).

   Τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τὸν ἴδιο Λόγο (σ. 460).

   Ἀπὸ τὸν Λόγο, στό· «Ἐγὼ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα μου», (σ. 460).
5. Χρονολογία, (σ. 462).
6. Συμπαράθεσις νόθων ἐπιστολῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων καὶ πάπα Ἰουλίου, περὶ τῶν δύο ἑορτῶν, Χριστουγέννων καὶ Φώτων, τελουμένων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, (σ. 464, PG 33, 1208).

ΙΕ' ΑΠΑΝΤΑ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1999
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-18).
1. Ὁ Συγγραφέας (σ. 7).
2. Τὰ Συγγράμματά του (σ. 9).
α΄. Ἑρμηνευτικὰ (σ. 9).
β΄. Ἀπολογητικὰ (σ. 10).
γ΄. Ἀντιαιρετικὰ (σ. 10).
δ΄. Ἀντινεστοριανικὰ (σ. 11).
ε΄. Λειτουργικὰ κείμενα (σ. 13).
ς΄. Ὁμιλίες (σ. 13).
ζ. Ἐπιστολὲς (σ. 13).
3. Διδασκαλία (σ. 14).
α. Τριαδικὸς Θεὸς (σ. 14).
β. Χριστολογία (σ. 15).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 20-471).

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙᾼ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ, ΛΟΓΟΙ ΙΖ΄.

ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ Α΄. - ς.
(σ. 20-471, PG 68, 133-533).

Α΄. Περὶ τῆς εἰς φαυλότητα τοῦ ἀνθρώπου παρατροπῆς καὶ αἰχμαλωσίας τῆς εἰς ἁμαρτίαν, καὶ ὁμοῦ περὶ κλήσεως καὶ ἐπιστροφῆς, τῆς κατὰ μετάγνωσιν, καὶ τῆς εἰς τὸ ἄμεινον ἀναδρομῆς, (σ. 20, PG 68, 133).
Β΄. Ὅτι ἀμήχανον διαφυγεῖν τὸν ἐξ ἁμαρτίας θάνατον καὶ τὴν τοῦ διαβόλου πλεονεξίαν, εἰ μὴ δι' ἁγιασμοῦ τοῦ κατὰ Χριστόν, καὶ ὅτι οὐκ ἐν νόμῳ ἡ δικαίωσις, ἀλλ' ἐν Χριστῷ, (σ. 122, PG 68, 212).
Γ΄. Ὅτι ἀμήχανον διαφυγεῖν τὸν ἐξ ἁμαρτίας θάνατον καὶ τὴν τοῦ διαβόλου πλεονεξίαν, εἰ μὴ δι' ἁγιασμοῦ τοῦ κατὰ Χριστόν· καὶ ὅτι οὐκ ἐν νόμῳ ἡ δικαίωσις, ἀλλ' ἐν Χριστῷ, (σ. 190, PG 68, 264).
Δ΄. Ὅτι τὸν κεκλημένον εἰς δικαίωσιν παρὰ Θεοῦ καὶ λελυτρωμένον, αὐτῷ κατακολουθεῖν χρή, καὶ παραιτεῖσθαι μὲν τὸν εἰς φαυλότητα μαλακισμόν, ζῆν δὲ μᾶλλον ἐπείγεσθαι συννόμως καὶ νεανικῶς, (σ. 242, PG 68, 301).
Ε΄. Περὶ ἀνδρείας τῆς ἐν Χριστῷ, (σ. 314, PG 68, 360).
ς. Ὅτι χρὴ Θεῷ τῷ κατὰ φύσιν ἡμᾶς προσκεῖσθαι μόνῳ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, (σ. 378, PG 68, 408).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1999
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΛΟΓΟΙ Ζ΄.-ΙΑ΄.
(σ. 10-423, PG 68, 479-781)

Ζ΄. Περὶ τῆς εἰς ἀδελφοὺς ἀγάπης, (σ. 10-81, PG 68, 480).
Η΄. Ἔτι περὶ ἀγάπης τῆς εἰς ἀδελφούς, καὶ κατὰ τοῦ κλέπτοντος μόσχον ἢ πρόβατον, (σ. 82-153, PG 68, 533).
Θ΄. Περὶ τῆς ἁγίας σκηνῆς, ὅτι τύπος ἦν τῆς ἐν Χριστῷ Ἐκκλησίας, (σ. 154-239, PG 68, 588).
Ι΄. Περὶ τῶν αὐτῶν ἔτι, καὶ περὶ τῶν ἐν ἁγίᾳ Σκηνῇ, (σ. 240-345, PG 68, 649).
ΙΑ΄. Περὶ ἱερωσύνης, καὶ ὅτι τύπος ἦν ἡ κατὰ νόμον τῆς ἐν Χριστῷ, (σ. 346-423, PG 68, 725).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1999
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΛΟΓΟΙ ΙΒ'.-ΙΖ'.
(σ. 8-507, PG 68, 781-1125)

ΙΒ'. Περὶ ἱερωσύνης, (σ. 8, PG 68, 781).
ΙΓ'. Ἔτι περὶ ἱερωσύνης, (σ. 98, PG 68, 844).
ΙΔ'. Ὅτι χρὴ τοὺς φοιτᾶν ἐθέλοντας ἐν ἐκκλησίαις καθαροὺς καὶ ἐκνενιμμένους εἶναι τὴν ἐξ ἁμαρτίας κηλῖδα καὶ οὕτω παρίστασθαι τῷ Θεῷ, (σ. 160, PG 68, 885).
ΙΕ'. Ὅτι χρὴ καθαροὺς καὶ ἐκνενιμμένους παρίστασθαι τῷ Θεῷ, καὶ ὅτι ἐν Χριστῷ πάλιν ἡμῖν ἡ κάθαρσις, (σ. 250, PG 68, 948).
Ις'. Ὅτι χρὴ προσάγειν ἡμᾶς θυσίας πνευματικὰς καὶ δωροφορίας Θεῷ, (σ. 338, PG 68, 1009).
ΙΕ'. Περὶ ἑορτῶν ἁγίων, (σ. 414, PG 68, 1061).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΓΛΑΦΥΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΝΕΣΙΝ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7)
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-528)
ΛΟΓΟΙ Α'.-Ζ'.
(σ. 10-535, PG 69, 13-385).

ΛΟΓΟΣ Α', (σ. 10-61, PG 69, 13-49).
Ὅτι διὰ πάσης τῆς Μωσέως γραφῆς τὸ τοῦ Χριστοῦ μυστήριον αἰνιγματωδῶς σημαίνεται, (σ. 10, PG 69, 13-49).
Περὶ τοῦ Ἀδάμ, (σ. 12, PG 69,).
Περὶ τοῦ Κάϊν καὶ τοῦ Ἄβελ, (σ. 34).
ΛΟΓΟΣ Β', (σ. 62-147, PG 69, 49-109).
Περὶ τοῦ Νῶε καὶ τῆς κιβωτοῦ, (σ. 62),
Περὶ τῆς γυμνώσεως τοῦ Νῶε καὶ τοῦ Χάμ, (σ. 94, PG 69,).
Περὶ τοῦ πύργου καὶ τῆς αὐτοῦ κατασκευῆς, (σ. 100).
Περὶ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Μελχισεδέκ, (σ. 104).
ΛΟΓΟΣ Γ', (σ. 148-241, PG 69, 112-176)
Περὶ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῆς ἐπαγγελίας τῆς κατὰ τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅτι δι' αὐτῶν προετυποῦτο τῆς πίστεως τὸ μυστήριον, (σ. 148).
Περὶ τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τῆς Ρεβέκκας, (σ. 198).
Περὶ τοῦ Ἡσαῦ καὶ τοῦ Ἰακώβ· ὅτι εἰς τύπον τέθεινται τῶν δύο λαῶν, τοῦ τε Ἰσραήλ, καὶ τοῦ διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ, (σ. 206).
ΛΟΓΟΣ Δ', (σ. 242-311, PG 69, 177-225).
Περὶ τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ, (σ. 242).
ΛΟΓΟΣ Ε', (σ. 312-393, PG 69, 225-284).
Περὶ τοῦ Ἰακώβ, (σ. 312).
Ἔτι περὶ τοῦ Ἰακώβ, (σ. 364).
ΛΟΓΟΣ ς', (σ. 394-463, PG 69, 284-336).
Περὶ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 394).
Περὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τῆς Θάμαρ, (σ. 426).
Ἔτι περὶ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 442).
Περὶ τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἐφραῒμ καὶ Μανασσῆ, (σ. 450).
ΛΟΓΟΣ Ζ', (σ. 464-537, PG 69, 336-385).
Περὶ τῆς εὐλογίας τῶν ιβ' πατριαρχῶν, (σ. 464).
Περὶ Ρουβείμ, (σ. 466, PG 69, 336).
Περὶ Συμεὼν καὶ Λευΐ, (σ. 474, PG 69, 341).
Περὶ τοῦ Ἰούδα, (σ. 484, PG 69, 349).
Περὶ τοῦ Ζαβουλών, (σ. 494, PG 69, 356).

Περὶ τοῦ Ἰσάχαρ, (σ. 498, PG 69, 360).
Περὶ τοῦ Δάν, (σ. 502, PG 69, 361).
Περὶ τοῦ Γάδ, (σ. 506, PG 69, 365).
Περὶ τοῦ Ἀσήρ, (σ. 510, PG 69, 368).
Περὶ τοῦ Νεφθαλείμ, (σ. 512, PG 69, 369).
Περὶ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 520, PG 69, 376).
Περὶ τοῦ Βενιαμίν, (σ. 528, PG 69, 381).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΓΛΑΦΥΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-249).
ΛΟΓΟΙ Γ, (σ. 8-249, PG 69, 383-537).
ΛΟΓΟΣ Α΄, (σ. 8-57, PG 69, 385-417).
Περὶ γενητῆς Μωσέως, (σ. 8, PG 69, 383).
Ἔτι περὶ Μωσέως, (σ. 28, PG 69, 397).
Περὶ τῆς Μωσέως ὀπτασίας τῆς ἐν τῷ βάτῳ, (σ. 46, PG 69, 409).
ΛΟΓΟΣ Β΄, (σ. 58-165, PG 69, 417-484).
Περὶ τῆς θυσίας τοῦ ἀμνοῦ, (σ. 58, PG 69, 417).
Περὶ τῆς ἀναθέσεως τῶν πρωτοτόκων, (σ. 86, PG 69, 436).
Περὶ Μερρᾶς καὶ τοῦ ξύλου τοῦ παραδειχθέντος τῷ μακαρίῳ Μωσῇ, (σ. 98, PG 69, 441).
Περὶ τοῦ μάννα καὶ τῆς ὀρτυγομήτρας, (σ. 108, PG 69, 449).
Περὶ τῶν διὰ Μωσέως γεγονότων τριῶν σημείων, (σ. 136, PG 69, 465).
ΛΟΓΟΣ Γ΄, (σ. 166-249, PG 69, 485-537).
Περὶ τῆς παταχθείσης πέτρας, (σ. 166, PG 69, 485).
Περὶ τῆς ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καθόδου καὶ τῆς παραστάσεως τοῦ Ἰσραήλ, (σ. 184, PG 69, 497).
Περὶ τῆς εἰς τὸ ὄρος ἀνόδου Μωσέως καὶ Ἀαρὼν καὶ Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ τῶν ἑβδομήκοντα πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, (σ. 206, PG 69, 512).
Περὶ μοσχοποιΐας τοῦ Ἰσραήλ, (σ. 226, PG 69, 524).
Περὶ τοῦ καλύμματος τοῦ ἐν τῷ προσώπῳ Μωσέως, (σ. 240, PG 69, 533).

ΓΛΑΦΥΡΑ ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΪΤΙΚΟΝ (σ. 250-329, PG 69, 540-589).

Ὅτι Χριστοῦ τὸ πάθος σωτήριον, (σ. 250, PG 69, 540).
Ὅτι τῆς μυστικῆς εὐλογίας ἐν μεθέξει γεγονότες, ἅγιοι καὶ ἱεροὶ πάντῃ καὶ πάντως ἐσόμεθα, (σ. 262, PG 69, 548).
Περὶ καθαρισμοῦ τῆς λέπρας, (σ. 270, PG 69, 553).
Περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων Συναγωγῆς· Ὅτι συνέβη πεσεῖν αὐτὴν ἐξ ἀπειθείας, (σ. 286, PG 69, 564).
Περὶ τοῦ μὴ εἰσέρχεσθαι τὸν Ἀαρὼν διὰ παντὸς εἰς τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων, (σ. 310, PG 69, 580).

ΓΛΑΦΥΡΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ
(σ. 330-409, PG 69, 589-641)

Περὶ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἰουδαίων Συναγωγῆς, (σ. 330, PG 69, 589).
Περὶ τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, (σ. 352, PG 69, 605).
Ὅτι γέγονεν ἡμῖν ἄρτος ζωῆς ὁ Χριστός, (σ. 370, PG 69, 616).
Περὶ τῆς δαμάλεως τῆς πυρρᾶς, τῆς κατακαείσης ἔξω τῆς παρεμβολῆς, (σ. 384, PG 69, 625).
Περὶ τοῦ ὄφεως τοῦ χαλκοῦ, (σ. 400, PG 69, 636).

ΓΛΑΦΥΡΑ
ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ
(σ. 410-463, PG 69, 644-677)

Περὶ τῆς νενευροκοπουμένης δαμάλεως ἐν τῇ φάραγγι, (σ. 410, PG 69, 643).

Περὶ τῆς αἰχμαλώτου γυναικός, ξυρομένης καὶ ὀνυχιζομένης, (σ. 420, PG 69, 649).

Περὶ τοῦ πολεμοῦντος πρὸς τοὺς ἐναντίους, (σ. 432, PG 69, 657).

Περὶ τοῦ τῶν λίθων κεκονιαμένων, (σ. 442, PG 69, 664).

Περὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἰησοῦ, (σ. 450, PG 69, 669).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ
(σ. 464-491, PG 69, 680-697)

ΒΙΒΛΙΟ Α'. «Καὶ ἔλαβε Σαμοὺλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα», κεφ.7,9, (σ. 464, PG 69, 680).

ΒΙΒΛΙΟ Β'. «Καὶ ἐρρέθη τῷ Δαβίδ· Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ χωλοί», κεφ. 5,6, (σ. 468, PG 69, 684).

ΒΙΒΛΙΟ Γ'. «Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαβὶδ πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμέραις», κεφ. 1,1, (σ. 474, PG 69, 688).

ΒΙΒΛΙΟ Δ'. «Καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον» κλπ., κεφ. 5, 26, (σ. 484, PG 69, 693).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1999
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΛΟΓΟΙ Α'. - ΛΕ', (σ. 10-495, PG 75, 9-656)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-495).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, ΗΤΟΙ ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ (σ. 10, PG 75, 9)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ Α'.-ΙΘ'.
(σ. 10-495, PG 75, 9-328)

Α'. Γιὰ τὸ ἀγένητο καὶ τὸ γενητό, καὶ ὅτι εἶναι προτιμότερο καὶ πιὸ σημαντικὸ ὁ Θεὸς νὰ ὀνομάζεται Πατέρας, παρὰ ἀγένητος, (σ. 32, PG 75, 24).

Β'. Ὅτι τὸ ἀγένητο δὲν εἶναι οὐσία, ἀλλὰ δηλωτικὸ οὐσίας, (σ. 38, PG 75, 28).

Γ'. Ὅτι τὸ ἀγένητο δὲν εἶναι οὐσία, ἀλλὰ μόνο δηλωτικὸ τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει δημουργηθεῖ, (σ. 44, PG 75, 32).

Δ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ τολμοῦν νὰ λένε, ὅτι «Ὑπῆρχε ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία δὲν ὑπῆρχε ὁ Υἱός». Ἐπιλογὲς συλλογισμῶν καὶ ἐπινοήσεις σκέψεων μαζὶ μὲ μαρτυρίες. Καὶ τὸ συμπέρασμα ποὺ βγαίνει ἀπὸ ὅλα, ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι αἰώνιος, (σ. 52, PG 75, 36).

Στὸν ἴδιο λόγο πειστικὴ ἀπόδειξη, ὅτι τὸ ρητὸ ποὺ λέγει, «Οἱ ἀόρατες ἰδιότητες τοῦ Θεοῦ, ἡ αἰώνια δηλαδὴ δύναμη καὶ θεότητά του, βλέπονται καθαρὰ ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος μέσω τῶν δημιουργημάτων», σημαίνει τὸν Υἱό, (σ. 54, PG 75, 37).

Ἄλλες μαρτυρίες ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι αἰώνιος, (σ. 54, PG 75, 37).

Ἀποδείξεις μὲ μαρτυρίες, ὅτι οἱ θεῖες Γραφές, τὸ «ἦν» καὶ τὸ «ὁ ὢν» καὶ τὸ «ὑπάρχων» καὶ τὸ «ἤμουν» καὶ τὸ «εἶμαι» καὶ τὸ «εἶναι» τὰ χρησιμο-

ποιοῦν μόνο γιὰ τὸν Λόγο, καὶ ὄχι γιὰ αὐτὰ ποὺ ἔχουν δημιουργηθεῖ, γιὰ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν τὸ «ποτὲ» καὶ τὸ «πρὶν» καὶ τὸ «προτοῦ» καὶ τὸ «ἔγινε» καὶ ὅσα εἶναι ὅμοια μὲ αὐτά, (σ. 56, PG 75, 40).

Ἀκόμα, γιὰ τὸ ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι αἰώνιος, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀντίθεση, (σ. 58, PG 75, 41).

Ἐπίσης συλλογισμὸς γιὰ τὴν αἰωνιότητα σὲ συνδυασμὸ μὲ κάποια ἀμφιβολία, ποὺ καταλήγει σὲ ὁμολογία, ὅτι πρέπει νὰ δεχόμαστε ὅτι ὁ Υἱὸς προέρχεται ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Πατέρα καὶ δὲν ἔχει γίνει ὕστερα ἀπὸ ἔξω. Ἐφόσον αὐτὸ εἶναι σωστό, τότε γίνεται φανερὸ ὅτι εἶναι καὶ συναΐδιος μὲ τὸν Πατέρα, (σ. 64, PG 75, 44).

Ἀκόμα γιὰ τὴν αἰωνιότητα τοῦ Υἱοῦ, (σ. 66, PG 75, 45).

Ἐρώτηση Ἀρειανῶν γεμάτη παραλογισμό, καὶ ἀντερώτηση πρὸς αὐτὴν πιὸ παράλογη, ποὺ διδάσκει νὰ μὴ τίθενται ἐρωτήσεις ἀβασάνιστα, (σ. 76, PG 75, 52).

Πρὸς ἐκείνους ποὺ ἐρωτοῦν, «Ἐὰν εἶχες υἱὸ προτοῦ νὰ γεννήσεις» καὶ λένε, «ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς δὲν εἶχε Υἱὸ προτοῦ νὰ γεννήσει», (σ. 78, PG 75, 53).

Ε΄. Ὅτι δὲν προϋπάρχει ὁ Πατέρας τοῦ Υἱοῦ, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἀγέννητος, ἀλλὰ ὁ Υἱός, ἂν καὶ εἶναι γεννητός, εἶναι συναΐδιος μὲ αὐτόν, (σ. 84, PG 75, 57).

ϛ΄. Ὅτι ὁ Πατέρας γέννησε ἀπὸ τὸν ἑαυτό του τὸν Υἱὸ χωρὶς νὰ ὑποστεῖ μερισμὸ καὶ μεταβολή, (σ. 108, PG 75, 72).

Ζ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ προβάλλουν τὸ ἐρώτημα· "Ὁ Πατέρας γέννησε τὸν Υἱὸ χωρὶς νὰ τὸ θέλει, ἢ μὲ τὴν θέλησή του;", (σ. 124, PG 75, 84).

Η΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε ὁ Υἱὸς εἶναι ὅμοιος ὄχι μὲ τὸν Πατέρα, ἀλλὰ μὲ τὴ βούλησή του, (σ. 152, PG 75, 101).

Θ΄. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, μὲ τὴν παράθεση τῶν ρητῶν· «Γιατί μὲ ὀνομάζεις ἀγαθόν; Κανένας δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ μόνον ἕνας, ὁ Θεός», καί· «Πηγαίνω στὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεό μου, καὶ Θεό σας», καθὼς καὶ τοῦ· «Ὁ Πατέρας εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ μένα», (σ. 166, PG 75, 109).

Ι΄. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, στὸν ὁποῖο περιλαμβάνεται καὶ πειστικὴ ἀπάντηση πρὸς ἐκεῖνον ποὺ ἐρώτησε· «Γιατί μὲ ὀνομάζεις ἀγαθόν;» καὶ ἑρμηνεία τοῦ ρητοῦ αὐτοῦ, (σ. 180, PG 75, 120).

ΙΑ΄. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, μὲ βάση τὸ ρητό· «Ὁ Πατέρας μου εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ μένα», (σ. 208, PG 75, 140).

Ἄλλο, ποὺ διδάσκει ὅτι στὴ συζήτηση γιὰ τὸ ἀνώτερο καὶ κατώτερο, κακῶς ἐμπλέκεται τὸ ἀνόμοιο, γιατὶ εἶναι διαφορετικοῦ γένους, σύμφωνα μὲ τὴ μεθοδολογία τοῦ Ἀριστοτέλη, (σ. 220, PG 75, 148).

Ἄλλο, ποὺ περιλαμβάνει ἀπόδειξη, ὅτι μὲ τὸ νὰ λέγεται ὁ Πατέρας ἀνώτερος, ἐξυπακούεται ὁπωσδήποτε καὶ ὁ Υἱός, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι κατώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον, (σ. 226, PG 75, 149).

Ἄλλο, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἴσος μὲ τὸν Πατέρα, μὲ βάση τὸ ρητό· «Ἀλήθεια σᾶς λέγω, ὅτι, μεταξὺ αὐτῶν ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ γυναῖκες, δὲν ὑπῆρξε ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Βαπτιστὴ Ἰωάννη», κ.λ.π, (σ. 234, PG 75, 156).

ΙΒ΄. Στὸ χωρίο· «Ἐγὼ εἶμαι μέσα στὸν Πατέρα, καὶ ὁ Πατέρας μέσα σὲ μέ-

να», καί· «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας εἴμαστε ἕνα». Στὸν λόγο αὐτὸν περιέχεται καὶ ἀπόδειξη, ὅτι ὁ Θεὸς ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἔσωζε ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ τὸν πατριάρχη Ἰακώβ, (σ. 266, PG 75, 177).

Ἄλλο ἀποδεικτικό, ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀποτελεῖ τὴ μορφή του, καὶ ἄλλο, ὅτι ὁ Λόγος ἀποκαλεῖται μορφὴ τοῦ Θεοῦ, (σ. 294, PG 75, 195).

Ἄλλο, μὲ σύντομη ἀπόδειξη, ποὺ διδάσκει, ὅτι αὐτὰ ποὺ εἶναι ὅμοια μὲ κάποια, δὲν εἶναι ὁπωσδήποτε καὶ κατὰ τὴ φύση ὅμοια μὲ ἐκεῖνα ποὺ εἶναι ὅμοια. Ἀλλὰ τὰ φυσικὰ προσόντα γίνονται σὲ κάποιους, κατὰ τὴν προαίρεσή μας, σὰν εἰκόνες τῶν δικῶν μας ἐνεργειῶν, (σ. 300, PG 75, 200).

Ἄλλο, τὸ ὁποῖο ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ νὰ γίνεται κάτι στὸν Θεό, δὲν σημαίνει μεταβολὴ τῆς φύσεώς του, ἀλλ' ὅτι γίνεται μέσω αὐτοῦ ἢ ἀπὸ αὐτόν, (σ. 306, PG 75, 204).

Ἄλλο, μὲ τὸ ὁποῖο μαθαίνουμε πῶς πρέπει νὰ κατανοοῦμε τὸ ρητό· «Ὥστε, ὅπως ἐγὼ καὶ σὺ εἴμαστε ἕνα, ἔτσι καὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι ἕνα μὲ μᾶς· ἐγὼ μέσα σ' αὐτοὺς καὶ ἐσὺ μέσα σὲ μένα· ὥστε νὰ τελειοποιηθοῦν καὶ νὰ γίνουν ἕνα», (σ. 306, PG 75, 204).

Ἄλλο, ποὺ ἀποδεικνύει μὲ βεβαιότητα, ὅτι δὲν ἀφήνομε τὴ δική μας φύση καὶ παίρνομε τὴ θεϊκή, ὅταν λέμε ὅτι γινόμαστε ἕνα μὲ τὸν Θεό, ἀλλ' ὅτι, γενόμενοι μέτοχοι αὐτοῦ, ὀνομαζόμαστε ἔτσι, (σ. 308, PG 75, 204).

ΙΓ. Γιὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Υἱοῦ μὲ τὸν Πατέρα καὶ ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι μεταβλητῆς φύσεως, οὔτε προῆλθε ἐξωτερικὰ ἀπὸ τὸν Πατέρα, ἀλλὰ προῆλθε ἀπὸ τὴν οὐσία του ὡς Υἱός, (σ. 310, PG 75, 205-216).

Ἄλλο, ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν Πατέρα ἀπὸ μεταβολὴ τῆς οὐσίας του ἀπὸ τὸ χειρότερο στὸ καλύτερο, ἀλλὰ κατὰ τρόπο φυσικό, (σ. 326, PG 75, 217).

Ἄλλο, ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Υἱὸς προῆλθε ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Πατέρα καὶ ὄχι ἐξωτερικά, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ Χριστομάχοι. Καὶ ἀφοῦ δὲν προέρχεται ἀπὸ ἔξω, ἄρα εἶναι ὅμοιος, (σ. 330, PG 75, 220).

Ἀπόδειξη μέσα ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή, ὅτι μὲ τὴ μετοχή μας στὸ θεῖο, γινόμαστε κατ' εἰκόνα αὐτοῦ. Γιατὶ δὲν ἦταν ἀρκετὸ στὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ φαίνεται καὶ νὰ εἶναι εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ του, νὰ περιορίζεται ὁ λόγος γι' αὐτὸν μόνο στὴ θεωρία, (σ. 342, PG 75, 225).

ΙΔ. Ἐπίσης γιὰ τὴν ὁμοιότητα, μὲ βάση τὸ ρητό· «Ὅπως ὁ Πατέρας ἔχει μέσα του ζωή, ἔτσι ἔδωσε καὶ στὸν Υἱὸ νὰ ἔχει μέσα του ζωή». Καὶ τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τοὺς συλλογισμοὺς εἶναι, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι κατὰ φύση ζωή, ὅπως καὶ ὁ Πατέρας, (σ. 350, PG 75, 233).

ΙΕ'. Στὸ χωρίο τῶν Παροιμιῶν, «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε στὴν ἀρχὴ τῶν αἰώνων ὡς δημιουργὸ τῶν ἔργων του», τὸ «ἔκτισε» δὲν χρησιμοποιεῖται ἐναντίον τῆς οὐσίας τοῦ Λόγου, οὔτε σημαίνει ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι κτίσμα ἢ δημιούργημα, (σ. 370, PG 75, 245-249).

Ἀπόδειξη ποὺ προκύπτει ἀπὸ προσεκτικὲς παρατηρήσεις τῶν Γραφικῶν χωρίων, ὅτι, ὅπως ὁ Θεὸς δὲν προσκυνεῖ κανένα ἀπὸ τὰ κτίσματα, ἔτσι φυσικὰ δὲν ἀνέχεται νὰ προσκυνοῦνται ἢ νὰ δοξολογοῦνται αὐτά, (σ. 378, PG 75, 252).

Ἀντίθεση πρὸς τὶς διδασκαλίες τοῦ Ἀρείου, μὲ ἀληθινὴ ἀφορμὴ τὸ ὅτι ὁ Υἱὸς ἔχει δημιουργηθεῖ, ὅπως νομίζουν οἱ Ἀρειανοί, καὶ ἀνασκευὴ στὴ συνέχεια μὲ πειστικοὺς συλλογισμούς, (σ. 380, PG 75, 252).

Ἐπίσης στό, «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε», ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κτίσμα, (σ. 382, PG 75, 253).

Ἄλλο, ὅτι ἐνῶ οἱ Ὀρθόδοξοι λένε, «Ἐὰν ὁ Υἱὸς εἶναι κτίσμα, πῶς ἔχει ἀπὸ τὴ φύση του τὸ νὰ εἶναι δημιουργός; Γιατὶ αὐτὸ δὲν εἶναι γνώρισμα τῶν κτισμάτων», οἱ αἱρετικοὶ ὑπέβαλαν τὶς παρακάτω ἐρωτήσεις, οἱ ἀπαντήσεις τῶν ὁποίων δίνονται στὴ συνέχεια, (σ. 384, PG 75, 253).

Ἄλλη ἐπίσης παρατήρηση, ἀπὸ τὴν ὁποία μαθαίνουμε, ὅτι καὶ οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἅγιοι προφῆτες συνηθίζεται νὰ διατάζονται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ νὰ ὑποβάλλουν ἐρωτήσεις, ἐπειδὴ ἀγνοοῦσαν πολλὲς φορὲς ἐκεῖνο ποὺ τοὺς διέταζε. Ἐνῶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν φάνηκε νὰ κάνει τὸ ἴδιο, (σ. 394, PG 75, 260).

Κι ἄλλα στὸ χωρίο· «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε ὡς ἀρχὴ τῆς δημιουργίας του». Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κτίσμα, ἀλλὰ συναΐδιος μὲ τὸν Πατέρα. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοοῦμε τό, «ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε ὡς ἀρχὴ τῶν ὁδῶν του», θὰ τὸ γνωρίσουμε ἀπὸ τὰ παρακάτω, (σ. 394, PG 75, 261).

Ὅτι τὸ «ἔκτισέ με» ἔτσι μόνο του δὲν δηλώνει ὁπωσδήποτε τὴν αἰτία, ἀλλὰ τὴ μετάβαση ἀπὸ κάποια κατασκευὴ ἢ πρᾶγμα σὲ κάτι ἄλλο, καὶ χρησιμοποιεῖται, ἂν θέλεις, τὸ «ἔκτισε» στὸν Χριστὸ ἀόριστα, (σ. 396, PG 75, 261).

Παρατηρήσεις ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή, ὅτι, ὅταν ἀναφέρει τὴ γέννησή του ἀπὸ τὸν Πατέρα ὁ Υἱός, ἢ κάποιος ἀπὸ τοὺς ἁγίους γι' αὐτόν, δὲν προσθέτουν τὴν αἰτία. Δὲν λένε δηλαδὴ γιατί εἶναι Θεός, ἢ γιατὶ γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα. Ὅταν ὅμως οἱ ἅγιες Γραφὲς ἀναφέρουν τὴν ὁμοίωσή του μὲ μᾶς καὶ τὴ γέννησή του διὰ τῆς Παρθένου, ἀμέσως προσθέτουν καὶ τὴν αἰτία, γιὰ νὰ μάθουμε, ὅτι αὐτὸς ποὺ εἶναι πάντοτε Λόγος τοῦ Θεοῦ, γιὰ κάποια ἀνάγκη ἔγινε ἄνθρωπος, χωρὶς νὰ ἀρχίσει ἀπὸ τότε νὰ ὑπάρχει, ἀλλὰ ὅτι μεταβλήθηκε ὡς πρὸς τὸ σχῆμα παίρνοντας τὴ μορφὴ τοῦ δούλου, καὶ κατὰ τοῦτο λέγεται ὅτι δημιουργήθηκε καὶ κτίσθηκε, (σ. 410, PG 75, 272).

Περιγραφικά, στό· «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε ἀρχὴ τῶν ὁδῶν του», καὶ στὴ συνέχεια στό· «Μὲ γέννησε πρὶν ἀπὸ ὅλα τὰ βουνά», (σ. 420, PG 75, 277).

Διδασκαλία σαφὴς γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ κατανοοῦμε μὲ εὐσέβεια τό· «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε ἀρχὴ τῶν ὁδῶν του», (σ. 422, PG 75, 280).

Στό, «Ὁ Κύριος μὲ ἔκτισε»· ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οὔτε κτίσμα, οὔτε δημιούργημα. Καὶ στό· «Μὲ θεμελίωσε πρὶν ἀπὸ τοὺς αἰῶνες», (σ. 426, PG 75, 284).

Παρατηρήσεις ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή, ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ἕνας ἀπὸ τὰ κτίσματα, ἀλλὰ μᾶλλον λέγεται καὶ εἶναι δημιουργός τους, (σ. 430, PG 75, 285).

Μὲ τρόπο περιγραφικό, μὲ τὸν ὁποῖο μαθαίνομε τὴν αἰτία γιὰ τὴν ὁποία ἔχομε προορισθεῖ μέσω τοῦ Χριστοῦ καὶ σὲ υἱοθεσία ἀπὸ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα, (σ. 442, PG 75, 293).

ΙΣΤ. Γιὰ τὴν αἰωνιότητα τοῦ Υἱοῦ, καὶ ὅτι προῆλθε ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Πα-

τέρα χωρὶς νὰ χωριστεῖ ἀπὸ αὐτόν, (σ. 446, PG 75, 296).

ΙΖ΄. Ὅτι στὸν Υἱὸ δὲν ὑπάρχει κανένα ἀπὸ τὰ ἰδιώματα τῆς κτίσεως, γι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶναι κτίσμα ὁ Υἱός, (σ. 456, PG 75, 301).

ΙΗ΄. Ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο κτίσμα καὶ γέννημα, οὔτε γιὰ τὸν Θεὸ τὸ νὰ κτίζει καὶ νὰ γεννᾶ, καθὼς καὶ ἄλλα μὲ τὴν εἰς ἄτοπον ἀπαγωγή, ποὺ ὁδηγοῦν στὸ συμπέρασμα αὐτό. Συμπέρασμα αὐτολεξεί, (σ. 464, PG 75, 308-312).

ΙΘ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ἀληθινὸς Λόγος τοῦ Πατέρα, ἀλλ' εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ αὐτὸν κατὰ τὴ φύση καὶ ξένος· τὸ συμπέρασμα ἀπὸ αὐτὸ εἶνα, ὅτι εἶναι καὶ ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα καὶ δὲν προέρχεται ἀπ' ἔξω, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν οὐσία του. **Ἀντίθεση τοῦ Εὐνομίου**, (σ. 472, PG 75, 313-328).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΒΙΒΛΟΣ ΘΗΣΑΥΡΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ, (σ. 8).

ΛΟΓΟΙ Κ΄-ΛΕ΄, (σ. 16-523, PG 75, 328-656).

Κ΄. Στό· «Ὑπέμεινε τὸν σταυρικὸ θάνατο, περιφρονώντας τὴ ντροπή», «γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ὑπερύψωσε καὶ τοῦ χάρισε ὄνομα ἀνώτερο ἀπὸ κάθε ὄνομα», στὸ ὁποῖο γίνονται σχόλια γιὰ τὴ σάρκωση, ποὺ ἔχουν τὸ ἴδιο νόημα, (σ. 16, PG 75, 329).

Στό, «Τοῦ χάρισε» καὶ «τὸν ὑπερύψωσε» καὶ ὅλα ὅσα παρόμοια λέγονται γιὰ τὸν Χριστό, (σ. 22, PG 75, 332).

Στὸ ἀποστολικὸ ρητὸ ποὺ λέγει· «Κάθισε στὰ δεξιὰ τῆς μεγαλωσύνης, στὰ ψηλά, γενόμενος τόσο ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους», (σ. 30, PG 75, 337).

Παράθεση χωρίων ποὺ δείχνουν, ὅτι τὸ «ἀνώτερος» ἡ ἁγία Γραφὴ τὸ χρησιμοποιεῖ σὲ πράγματα ποὺ διαφέρουν πολὺ μεταξύ τους, ἢ ὡς πρὸς τὴ φύση τους, ἢ ὡς πρὸς τὴν ἀξία, ἢ ὡς πρὸς τὸ μέτρο τῆς χάριτος τους, (σ. 36, PG 75, 340).

Ἄλλο, ποὺ παρουσιάζει, ὅτι τό, «γενόμενος ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων» δὲν κάνει σύγκριση τῶν οὐσιῶν, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν διακονιῶν. Λέγεται ἐπίσης καὶ κατὰ ἄλλον τρόπο, (σ. 48, PG 75, 348).

Παράθεση ρητῶν γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐξήγησή τους στὴ συνέχεια, (σ. 50, PG 75, 349).

Ἄλλο ἀπὸ τὰ ἴδια χωρία, ποὺ δείχνει ὅτι ἡ σύγκριση τῶν διακονιῶν τῶν ἀγγέλων καὶ τοῦ Υἱοῦ εἶναι καλὴ καὶ πάρα πολὺ χρήσιμη, γιατὶ ἐξηγεῖ τὴ σημασία τοῦ «ἀνώτερος». Γιατὶ ἀπὸ αὐτὰ θὰ μάθομε πῶς εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους καὶ πόσο, (σ. 52, PG 75, 352).

ΚΑ΄. Στὸ ρητὸ τοῦ ἀποστόλου· «Κατανοῆστε τὸν ἀπόστολο καὶ ἀρχιερέα τῆς πίστεώς μας Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι πιστὸς σ' ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἔκανε». Καὶ τὸ συμπέρασμα ποὺ βγαίνει εἶναι, ὅτι οὔτε δημιούργημα οὔτε κτίσμα εἶναι ὁ Υἱός, (σ. 60, PG 75, 356).

ΚΒ΄. Στό· «Γιὰ τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα

ἐκείνη κανεὶς δὲν γνωρίζει, οὔτε οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὔτε ὁ Υἱός, παρὰ μόνο ὁ Πατέρας», (σ. 80, PG 75, 368).

ΚΓ'. Στό· «Ὁ Πατέρας ἀγαπᾶ τὸν Υἱὸ καὶ ὅλα τὰ ἔδωσε στὸ χέρι του», καὶ στό· «Ὅλα μοῦ παραδόθηκαν ἀπὸ τὸν Πατέρα μου»· καὶ στὸ· «Ἐγὼ ἀπὸ μόνος μου δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε, ἀλλὰ ὅπως ἀκούω, κρίνω», καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια μ' αὐτὰ ρητά, (σ. 100, PG 75, 380).

ΚΔ'. Σ' αὐτὰ ποὺ λέγονται γιὰ τὸν Σωτήρα ἀνθρωπίνως ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστές, ἤτοι στό· «ἔκλαψε», «τώρα εἶναι ταραγμένη ἡ ψυχή μου», «ἂν εἶναι δυνατὸν ἂς ἀποφύγω τὸ ποτήρι αὐτό», καὶ «εἶναι πολὺ λυπημένη ἡ ψυχή μου», καὶ ὅλα ὅσα ρητὰ εἶναι ὅμοια μὲ αὐτά. Παραθέσεις ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφὴ ἀποδεικτικές, ποὺ ἀποτρέπουν τὴν κακόνοια τῶν Χριστομάχων, (σ. 116, PG 75, 389).

ΚΕ'. Στό· «Πρωτότοκος ὅλης τῆς κτίσεως»· ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κτίσμα, (σ. 134, PG 75, 401).

ΚΣΤ'. Σὲ ἐκεῖνο ποὺ εἰπώθηκε στοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου· «Τὸ νὰ καθίσετε δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἀπὸ ἐμένα δὲν ἀνήκει σὲ μένα νὰ σᾶς τὸ δώσω», (σ. 152, PG 75, 413).

ΚΖ'. Στό· «Γιὰ νὰ γνωρίζουν ἐσένα τὸν μόνο ἀληθινὸ Θεό, καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν ὁποῖο ἔστειλες», (σ. 162, PG 75, 420).

ΚΗ'. Στὸ χωρίο τοῦ Λουκᾶ· «Καὶ ὁ Ἰησοῦς προόδευε στὴ σοφία καὶ τὴ σωματικὴ ἀνάπτυξη καὶ τὴν εὔνοια ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων», (σ. 166, PG 75, 421).

ΚΘ'. Στό· «Ὅταν θὰ ὑποταχθοῦν σ' αὐτὸν ὅλα, τότε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς θὰ ὑποταχθεῖ σ' ἐκεῖνον ποὺ ὑπέταξε τὰ πάντα σ' αὐτόν», (σ. 178, PG 75, 429).

Λ'. Στό· «Πατέρα, δόξασέ με μὲ τὴ δόξα ποὺ εἶχα κοντά σου προτοῦ νὰ δημιουργηθεῖ ὁ κόσμος», (σ. 190, PG 75, 437).

ΛΑ'. Σ' ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν γνωρίζει τίποτε περισσότερο ἀπὸ μᾶς γιὰ τὴν οὐσία του, ἀλλ' ὅ,τι μπορεῖ νὰ γνωρίζει αὐτὸς γιὰ τὸν ἑαυτό του, αὐτὸ τὸ γνωρίζομε καὶ ἐμεῖς ἐξίσου, (σ. 196, PG 75, 441).

ΛΒ'. Ἐπιλογὴ ρητῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ συλλογισμοί, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι Θεὸς κατὰ φύση. Καὶ ἐφόσον αὐτὸ εἶναι ἀληθινό, δὲν εἶναι οὔτε δημιούργημα οὔτε κτίσμα, (σ. 212, PG 75, 453).

ΛΓ'. Ὅτι τὸ Πνεῦμα εἶναι Θεὸς κατὰ φύση, καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Πατέρα, ἀλλὰ χορηγεῖται στὴν κτίση μέσω τοῦ Υἱοῦ, (σ. 384, PG 75, 565).

ΛΔ'. Παραθέσεις ρητῶν στὴ συνέχεια, στὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ δοῦμε αὐτὸν ποὺ ἐπιβλέπει, ὅτι δηλαδὴ τὸ Πνεῦμα εἶναι Θεὸς καὶ ἔχει παντοῦ τὶς ἴδιες ἐνέργειες μὲ τὸν Υἱό, καὶ δὲν εἶναι ἀποξενωμένο ἀπὸ τὴν οὐσία ἐκείνου. Καὶ ὅταν λέμε ὅτι ὁ λεγόμενος Θεὸς κατοικεῖ μέσα μας, τὸ Πνεῦμα εἶναι αὐτὸ ποὺ κατοικεῖ, (σ. 398, PG 75, 573).

ΛΕ'. Μαρτυρίες ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή, μὲ τὶς ὁποῖες μποροῦμε νὰ δοῦμε, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι γεννημένος ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ ὄχι δημιουργημένος, (σ. 464, PG 75, 617).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2002
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ
(ΔΙΑ)ΛΟΓΟΙ Α' - Ζ'.
(σ. 10-505, PG 75, 657-1124)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-505).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 10-13, PG 75, 657)

(ΔΙΑ)ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ Α' - Ε'.
(σ. 10-505, PG 75, 660-1000)

Α'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος καὶ συναιώνιος μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα. Κατὰ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση, (σ. 14, PG 75, 660).

Β'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι συναιώνιος μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα καὶ γεννήθηκε ἀπὸ αὐτὸν κατὰ φύση, (σ. 90, PG 75, 713).

Γ. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός, ὅπως καὶ ὁ Πατέρας, (σ. 198, PG 75, 788).

Δ'. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι οὔτε κτίσμα οὔτε δημιούργημα, (σ. 302, PG 75, 860).

Ε'. Ὅτι τὰ ἰδιώματα καὶ ἡ δόξα τῆς θεότητας ὑπάρχουν κατὰ φύση καὶ στὸν Υἱό, ὅπως καὶ στὸν Πατέρα, (σ. 402, PG 75, 929).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2002
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

1. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ
(ΔΙΑ)ΛΟΓΟΙ Ϛ'-Ζ'.
(σ. 8-189, PG 75, 1001-1124).

Ϛ'. Ὅτι τὰ ἰδιαίτερα γνωρίσματα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, καὶ ὅσα ἔχουν εἰπωθεῖ γιὰ τὸν Υἱὸ ποὺ δὲν ταιριάζουν στὸν Θεό, ἀναφέρονται μᾶλλον στὴν ἀνθρώπινη φύση του, καὶ ὄχι στὴ φύση τοῦ Λόγου, ἐπειδὴ νοεῖται καὶ εἶναι Θεός, (σ. 8-117, PG 88, 1001-1074).

Ζ'. Γιὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, ὅτι εἶναι Θεὸς καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ φύση, (σ. 118, PG 88, 1076-1189).

2. ΠΕΡΙ ΤΙΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΓΕΝΟΥΣ

καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἕνας καὶ Κύριος. Διάλογος κατὰ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση, (σ. 190-277, PG 75, 1189-1252).

3. ΟΤΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ

Διάλογος κατὰ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση, (σ. 278-429, PG 75, 1253-1361).

4. ΥΠΟ ΜΟΡΦΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Τὰ περιλαμβανόμενα στὸν λόγο περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μὲ προσθήκη καὶ ἄλλων σκέψεων, (σ. 430-469).

5. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ
(ΚΕΦ. Α'- ΚΗ'),
(σ. 470-529, PG 75, 1148-1189).

ΠΡΟΟΙΜΙΟ, (σ. 370, PG 75, 1148)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α'. Ὅτι ὁ Θεὸς φροντίζει πολὺ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, (σ. 470, PG 75, 1149).

Β'. Ποιὸς εἶναι ὁ χαρακτήρας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λόγου, (σ. 472, PG 75, 1149).

Γ. Ὅτι ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ γίνεται σὲ εὐσεβεῖς, (σ. 472, PG 75, 1149).

Δ'. Ποιὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ ἀντιλήψεις

μας γιὰ τὸν Θεὸ Πατέρα, (σ. 474, PG 75, 1152).
Ε'. Ποιὰ πρέπει νὰ πιστεύομε γιὰ τὸν Υἱό, (σ. 474, PG 75, 1152).
ς. Ὅτι οἱ Γραφὲς διδάσκουν, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι συναιώνιος μὲ τὸν Πατέρα, (σ. 476, PG 75, 1152).
Ζ'. Ἀπόδειξη ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι αἰώνιος, (σ. 478, PG 75, 1153).
Η'. Ὅτι ἄλλα ἁρμόζουν στὸν Θεὸ Λόγο, καὶ ἄλλα στὴ φύση ποὺ ἀναλήφθηκε, (σ. 482, PG 75, 1156).
Θ'. Γιὰ τὴ γέννηση ἀπὸ τὸν Θεό, (σ. 484, PG 75, 1157).
Ι'. Ποιὰ εἶναι ἡ σημασία τῶν ὀνομάτων τοῦ Κυρίου, (σ. 484, PG 75, 1157).
ΙΑ'. Ὅτι κανένας δὲν εἶδε τὸν Υἱό, παρὰ μόνον ὁ Πατέρας, καὶ κανένας δὲν εἶδε τὸν Πατέρα, παρὰ μόνον ὁ Υἱός, (σ. 470, PG 75, 1161).
ΙΒ'. Ὅτι εἶναι ἴση ἡ δύναμη τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ, (σ. 472, PG 75, 1164).
ΙΓ'. Ὅτι ἀπὸ πολλὰ εἶναι δυνατὸ νὰ μάθομε τὴν ἰσότητα τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ, (σ. 472, PG 75, 1165).
ΙΔ'. Ἀπόδειξη ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἰσότιμος μὲ τὸν Πατέρα, (σ. 474, PG 75, 1165).
ΙΕ'. Ὅτι ἡ φύση τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ εἶναι μία, (σ. 474, PG 75, 1165).
Ις. Ὅτι σὲ πολλὰ μέρη ὁ Κύριος δίδαξε, ὅτι ἡ οὐσία αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατέρα του εἶναι μία, (σ. 476, PG 75, 1172).
ΙΖ'. Ἄλλη ἀπόδειξη, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἴσος μὲ τὸν Πατέρα, (σ. 478, PG 75, 1173).
ΙΗ'. Ὅτι ἡ ἐξουσία τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ εἶναι μία, (σ. 482, PG 75, 1176).
ΙΘ'. Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, (σ. 484, PG 75, 1176).
Κ'. Ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα συναριθμεῖται μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό, (σ. 484, PG 75, 1176).
ΚΑ'. Ἀπόδειξη τῆς δεσποτείας τοῦ Πνεύματος, (σ. 470, PG 75, 1177).
ΚΒ'. Ὅτι ὁ Παράκλητος εἶναι Δημιουργός, (σ. 472, PG 75, 1177).
ΚΓ'. Ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα προέρχεται ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ, (σ. 472, PG 75, 1177).
ΚΔ'. Ὅτι ὁ μέγας Ἀπόστολος ἀναγνωρίζει Θεὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, (σ. 474, PG 75, 1181).
ΚΕ'. Ὅτι καὶ ὁ θεσπέσιος Πέτρος δέχεται τὰ ἴδια γιὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, (σ. 474, PG 75, 1181).
Κς. Ἀπόδειξη ἀπὸ περισσότερες ρήσεις, ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι Θεός, (σ. 476, PG 75, 1184).
ΚΖ'. Ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα προῆλθε ἀπὸ τὸν Θεὸ χωρὶς νὰ κτισθεῖ, γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάζεται αἰώνιο, (σ. 478, PG 75, 1188).
ΚΗ'. Ἀνακεφαλαίωση τῆς πίστεως, (σ. 482, PG 75, 1188).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

1. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΛΟΓΟΥ, ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ
(σ. 8-17, PG 75, 1413)

2. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΚΕΦ. Α'-ΛΕ'
(σ. 18-101, PG 75, 1420-1477)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ὅτι ἡ ἀνάμνηση τῆς θείας ἐνσαρκώσεως εἶναι ὠφέλιμη σ' αὐτοὺς ποὺ τὴν ἀκοῦνε, (σ. 18, PG 75, 1420).

Β'. Διήγηση αὐτῶν ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν εὐεργεσία τοῦ ἀνθρώπου, (σ. 18, PG 75, 1420).

Γ'. Γιατί ὀνόμασε τὸν ἄνθρωπο 'Αδάμ, (σ. 20, PG 75, 1421).

Δ'. Γιατί δημιούργησε τὴ γυναίκα ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ 'Αδάμ, (σ. 22, PG 75, 1421).

Ε'. Γιατί ἔδωσε νόμο σ' αὐτόν, (σ. 22, PG 75, 1424).

ς'. Γιὰ τὴν ἐξορία τοῦ 'Αδάμ.(σ. 24, PG 75, 1424).

Ζ'. Διήγηση τῆς ἀχαριστίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς μέριμνας τοῦ Θεοῦ, (σ. 26, PG 75, 1424).

Η'. Ὅτι ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ εἶναι γεμάτη φιλανθρωπία, (σ. 26, PG 75, 1428).

Θ'. Ἔλεγχος τῆς ἀσέβειας τῶν αἱρετικῶν, (σ. 28, PG 75, 1428).

Ι'. Ἑρμηνεία τοῦ χωρίου· «Αὐτός, ἂν καὶ εἶχε μορφὴ θεϊκή», (σ. 30, PG 75, 1428).

ΙΑ'. Γιὰ χάρη τίνος ὁ Θεὸς Λόγος προσέλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση, (σ. 38, PG 75, 1433).

ΙΒ'. Ὅπως γίναμε μέτοχοι τοῦ θανάτου τοῦ 'Αδάμ, ἔτσι θὰ γίνομε μέτοχοι καὶ τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου, (σ. 42, PG 75, 1436).

ΙΓ'. Ὅτι ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Σωτῆρα εἶναι κοινὴ εὐεργεσία τῶν ἀνθρώπων, (σ. 44, PG 75, 1437).

ΙΔ'. Μὲ ποιὸν τρόπο νίκησε τὸν διάβολο ὁ Δεσπότης Χριστός, (σ. 46, PG 75, 1440).

ΙΕ'. Ὅτι, ἐὰν δὲν προσέλαβε νοῦ, ἡ νίκη ἐναντίον τοῦ διαβόλου δὲν σημαίνει τίποτε γιὰ μᾶς. Κατὰ τοῦ 'Απολιναρίου, (σ. 50, PG 75, 1441).

Ις'. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἁμαρτάνουν εἶναι δικαιολογημένοι, ἐὰν ὁ Θεὸς Λόγος δὲν προσέλαβε τὸν νοῦ ἐπειδὴ ἦταν ἀδύναμος, (σ. 54, PG 75, 1444).

ΙΖ'. 'Απόδειξη, ὅτι ἡ πρόσληψη τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ ἦταν εὔλογη, (σ. 56, PG 75, 1445).

ΙΗ'. 'Αναίρεση τῶν αἱρετικῶν ἀντιλήψεων, (σ. 58, PG 75, 1448).

ΙΘ'. 'Απόδειξη, ὅτι ὁ Θεὸς Λόγος προσέλαβε ψυχὴ λογική, (σ. 64, PG 75, 1452).

Κ'. Ὅτι οἱ προφῆτες διακηρύττουν ὅτι προσέλαβε τέλεια ἀνθρώπινη φύση, (σ. 66, PG 75, 1453).

ΚΑ'. 'Απόδειξη ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ τῆς διακρίσεως τῶν φύσεων καὶ τῆς ἑνώσεως τοῦ Λόγου, (σ. 68, PG 75, 1456).

ΚΒ'. Ὅτι λέγεται 'Ιησοῦς καὶ Θεὸς Λόγος καὶ ἄνθρωπος, (σ. 74, PG 75, 1460).

ΚΓ'. Γιὰ τὴν ἀπερίγραπτη γέννηση τῆς Παρθένου, (σ. 76, PG 75, 1460).

ΚΔ'. Περιληπτικὴ διήγηση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴ γέννησή του, (σ. 78, PG 75, 1461).

ΚΕ'. Σύντομη διήγηση τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου, (σ. 80, PG 75, 1464).

Κς'. Ὅτι δέχθηκε μὲ τὴ θέλησή του τὰ σωτήρια πάθη, (σ. 84, PG 75, 1465).

ΚΖ'. Ποιὰ ἦταν ἡ αἰτία τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου, (σ. 84, PG 75, 1465).

ΚΗ'. Ὅτι μὲ τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ πραγματοποιήθηκε ἡ δική μας σωτηρία, (σ. 86, PG 75, 1468).

ΚΘ'. 'Απόδειξη ἀπὸ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ 'Αποστόλου γιὰ τὴν τέλεια φύση τοῦ

ἀνθρώπου, (σ. 88, PG 75, 1469).
Λ'. Ὅτι ἡ μορφὴ τοῦ δούλου ὀνομάζεται ἐπίσης Υἱός, ἐξαιτίας τῆς ἑνώσεώς της, (σ. 92, PG 75, 1469).
ΛΑ'. Ὅτι οἱ φύσεις τοῦ Χριστοῦ εἶναι δύο, ἀλλὰ τὸ πρόσωπό του ἕνα, (σ. 94, PG 75, 1472).
ΛΒ'. Ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ λέμε ἀνάμιξη γιὰ τὸν Χριστό, ἀλλὰ ἕνωση, (σ. 94, PG 75, 1472).
ΛΓ'. Ὅτι ἡ ἀνάληψη τῆς δικῆς μας φύσεως στοὺς οὐρανοὺς ἔγινε πρόξενος τῶν δωρεῶν τοῦ Πνεύματος σὲ μᾶς, (σ. 96, PG 75, 1473).
ΛΔ'. Προτροπὴ εὐχαριστίας καὶ ἀποτροπὴ ἀπόκτησης περιουσίας, (σ. 98, PG 75, 1476).
ΛΕ'. Ὅτι πρέπει νὰ λέμε Θεοτόκο καὶ ὄχι ἀνθρωποτόκο τὴν (ἁγία Παρθένο), (σ. 100, PG 75, 1477).

3. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΚΕΦ. Α'-ΛΕ

(σ. 102-121, PG 75, 1369-1412)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Τί εἶναι ὁ Χριστός, (σ. 102, PG 75, 1369).
Β'. Ὅτι ἀσύγκριτη ἡ ἀνθρωπότητα πρὸς τὴ θεότητα, καὶ μεγάλη ἡ διαφορὰ τῶν φύσεων, (σ. 106, PG 75, 1372).
Γ. Στὰ λατινικά, (σ. 106, PG 75, 1373).
Δ'. Ὅτι ὁ Λόγος ὀνομάσθηκε ἄνθρωπος, ἂν καὶ εἶναι Θεός, (σ. 106, PG 75, 1373).
Ε', ϛ. Ζ'. Στὰ λατινικά, (σ. 106).
Η'. Ποιὰ λέμε ὅτι εἶναι ἡ ἕνωση, (σ. 106, PG 75, 1376).
Θ'. Γιὰ τὸν ἄνθρακα, (σ. 110, PG 75, 1377).
Ι'. Ὅτι ἡ σάρκα ἔγινε σῶμα τῆς ἀσώματης θεότητας, ἔχοντας ψυχὴ λογική, καὶ ὅτι ξεχωρίζοντάς τα αὐτὰ μεταξύ τους, θὰ διαλύσομε ὁπωσδήποτε τὸν Λόγο καὶ τὸ νόημα τῆς οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ, (σ. 112, PG 75, 1380).
ΙΑ'. Ὅτι, ἂν καὶ ὁ Λόγος ἑνώθηκε πραγματικὰ μὲ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, αὐτὰ τὰ δύο ποὺ ἑνώθηκαν ἔμειναν ἀσύγχυτα, (σ. 112, PG 75, 1380).
ΙΒ'. Στὰ λατινικά, (σ. 114, PG 75, 1381).
ΙΓ'. Ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ὀνομάζεται ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος, (σ. 114, PG 75, 1384).
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΙΔ'.-ΛΕ'. λατινιστί, PG 75, 1388.

4. ΠΕΝΤΑΒΙΒΛΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ΔΥΣΦΗΜΙΩΝ

(σ. 122-471, PG 76, 9-248).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Α'. Τοῖς μὲν τὴν θείαν Γραφὴν πολυπραγμονεῖν ἐθέλουσι, κτλ, (σ. 122, PG 76, 9).
Β'. Αἱρετικὸν μὲν οὖν ἐν τούτοις ἀποκαλεῖ τὸν ὀρθὴν ἔχοντα ... πίστιν κτλ, (σ. 144, PG 76, 25).
Γ. Τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ σεσαρκωμένος; ἢ τίνα σεσάρκωται τρόπον; κτλ, (σ. 154, PG 76, 32).
Δ'. Ἆρ' οὖν, εἰπέ μοι, διαβέβληται παρὰ σοὶ τὸ πρὸς ἡμῶν εἰρημένον; κτλ, (σ. 162, PG 76, 37).
Ε'. Καὶ τίς τῶν τοιούτων ἐπακούσας λόγων, οὐκ εὐθὺς ἐρεῖ τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς κτλ, (σ. 166, PG 76, 40).
ϛ. Ἀνοητότατα μὲν οὖν τὸν τῶν ἐπὶ τούτοις ἐννοιῶν ὅρον ἐξηνέγκατο, λέγων κτλ, (σ. 170, PG 76, 44).
Ζ'. Ἆρα ἂν ἀνάσχοιτό τις τῶν τελού-

ντων ἐν Χριστιανοῖς ἢ τῆς ἐνούσης τοῖς λόγοις ἀβελτηρίας κτλ, (σ. 174, PG 76, 45).
Η'. Φέρε δὴ οὖν παραθέντες οἷς ἔφη τοῦ καθ' ἡμᾶς συμβόλου τὴν ἀπόδοσιν κτλ, (σ. 180, PG 76, 49).
Θ'. Ὡς βαθὺ τὸ χρῆμα τῶν ἐννοιῶν κτλ, (σ. 188, PG 76, 56).
Ι'. Πάλιν ἡμῖν διαλοιδορῇ καὶ πικρὸν οὕτως ἐπιθήσεις στόμα κτλ, (σ. 190, PG 76, 57).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Β'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἡ γλῶσσα μὲν πῦρ, καὶ ἀκατάσχετόν ἐστι κακόν, καθὰ γέγραπται κτλ, (σ. 192, PG 76, 57).
Α'. Ὁρᾷς ὅπως πολυτρόπως ἐννοιῶν εὑρήμασιν ἀνοσίως καταποικίλλεται κτλ, (σ. 202, PG 76, 64).
Β'. Ἀλλ' ἡμεῖς γε, ὦ τᾶν, οἱ τῶν σῶν τερετισμάτων τὰ ἀμείνω φρονεῖν ἐγνωκότες, κτλ, (σ. 208, PG 76, 69).
Γ'. Εἶτα πῶς οὐκ ἐμβρόντητος ἀληθῶς εἴη ἂν τὰ οὕτω σαφῆ κτλ, (σ. 214, PG 76, 73).
Δ'. Τί φής; Ποῖον ἐρεύγῃ λόγον ἀπὸ καρδίας τῆς σῆς, καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος Κυρίου κτλ, (σ. 218, PG 76, 76).
Ε'. Διατέμνει μὲν οὖν εἰς δύο δὴ πάλιν κτλ, (σ. 228, PG 76, 81).
ϛ'. Φράζει δή μοι πάλιν, τί δὴ ἄρα τὴν ἀδιαίρετον συνάφειαν εἶναι φῄς; κτλ, (σ. 230, PG 76, 84).
Ζ'. Εἰ μὲν ὡς δόξης ἐπιδεᾶ τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον, καθὸ ἐστι καὶ νοεῖται Λόγος κτλ, (σ. 232, PG 76, 85).
Η'. Ὁ φάναι τολμήσας τὴν τοῦ Μονογενοῦς εὐδοξίαν τῇ Χριστοῦ περιῆφθαι δυναστείᾳ κτλ, (σ. 238, PG 76, 89).
Θ'. Ὅτε τοίνυν ἀῤῥήτως συνῆφθαι Θεῷ τὸ σῶμά φησι κτλ, (σ. 246, PG 76, 96).
Ι'. Ἄθρει δή μοι πάλιν συναρπάζοντα μὲν κτλ, (σ. 248, PG 76, 96).
ΙΑ'. Καὶ τίς ἂν νοεῖτο πάλιν, ὅν, ὥς γε οἴεται, σέβει, ὁμολογεῖ, κτλ, (σ. 254, PG 76, 100).
ΙΒ'. Ἰδοὺ δὴ πάλιν ἡμῖν ὁ τὴν συνάφειαν ὀνομάζων πανταχοῦ, καὶ τὰ τῆς ἀνθρωπολατρείας ἐγκλήματα δεδιώς, ἧλω γεγονὼς ἀνθρωπολάτρης κτλ, (σ. 262, PG 76, 105).
ΙΓ'. Εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπον ὀνομάζων οἶσθα μετὰ τούτου καὶ Θεὸν ὄντα κατὰ φύσιν αὐτόν, κτλ, (σ. 268, PG 76, 109).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Γ'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Μέγα μὲν ὁμολογουμένως ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, κτλ, (σ. 270, PG 76, 112).
Α'. Οὐκοῦν οὐδὲ ἀπεστάλθαι φῂς εἰς τόνδε τὸν κόσμον τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον; κτλ, (σ. 278, PG 76, 124).
Β'. Οὐκοῦν ἐπελάβετο, καθὰ καὶ αὐτὸς ὡμολόγησεν ἀρτίως, σπέρματος Ἀβραὰμ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος κτλ, (σ. 290, PG 76, 125).
Γ'. Διορίζει οὖν εἰς δύο δὴ πάλιν, καὶ μάλα σαφῶς κτλ, (σ. 306, PG 76, 136).
Δ'. Ὡς ἀκμαιοτάτην, ὦ τᾶν, καὶ μάλα νεανικὴν τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων ἐποιήσω τὴν καταδρομὴν κτλ, (σ. 328, PG 76, 149).
Ε'. Ἀρχιερέα τοίνυν ἡμῖν συμπαθῆ τε καὶ συγγενῆ καὶ βέβαιον κτλ, (σ. 340, PG 76, 157).
ϛ'. Ἀλλ' οἶσθά που πάντως εὐμαθής, τῇ θεοπνεύστῳ Γραφῇ κατακολουθεῖν ᾑρημένος κτλ, (σ. 344, PG 76, 160).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Δ'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ θεσπέσιος Παῦλος οὐκ ἀσυντελῆ πρὸς ὄνησιν τοῖς εὐσεβεῖν ᾑρημένοις,

κτλ, (σ. 354, PG 76, 168).
Α'. Ὅτι μὲν οὖν ἄσοφός τε καὶ ἀτερπὴς ὁ σύμπας αὐτοῦ πεποίηται λόγος καταδεῖξαι ῥᾷον κτλ, (σ. 360, PG 76, 169).
Β'. Ἆρ' οὖν ἐνδοιάσειεν ἂν καὶ μετὰ τοῦτό τις, ὅτι τῶν ἐννοιῶν ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς ἀμαθίαν κτλ, (σ. 366, PG 76, 176).
Γ. Τὸ μὲν οὖν τῆς θείας τε καὶ ἀκηράτου φύσεως ἀποτέμνειν τὸ Πνεῦμα κατατολμᾶν, μοχθηρᾶς κτλ, (σ. 376, PG 76, 181).
Δ'. Μόνην δὴ οὖν ἀπεστάλθαι τὴν σάρκα φῄς, καὶ αὐτὴν εἶναι διαβεβαιοῖς τὸν φαινόμενον κτλ, (σ. 386, PG 76, 189).
Ε'. Εἶτα πῶς τὸ χρῆμά ἐστιν οὐκ ἐναργὴς ἀνθρωποφαγία; τίνα δὲ τρόπον ὑψηλὸν ἔτι τὸ μυστήριον κτλ, (σ. 388, PG 76, 189).
ς. Δεῖ δὴ πάλιν ἡμᾶς τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασι συνειπεῖν, καὶ τοῖς σοῖς, ὦ οὗτος, κτλ, (σ. 400, PG 76, 200).
Ζ'. Ὅτι μὲν οὖν εὔηθες κομιδῇ τὸ ἀντιτάχθαι δοκεῖν τοῖς οὐκ οὖσιν ὅλως, κτλ, (σ. 410, PG 76, 205).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ε'. ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἐπισεμνύνεται μὲν ὁ θεσπέσιος Παῦλος τοῖς παθήμασι τοῦ Χριστοῦ καί φησι, κτλ, (σ. 412, PG 76, 208).
Α'. Ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ γεγραμμένον ἐστι· «Δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ»· κτλ, (σ. 418, PG 76, 212).
Β'. Ἀποκομίζεται εἰς ἐννοίας ἐκτόπους, καὶ εἰς ἀδόκιμον νοῦν, κτλ, (σ. 430, PG 76, 220).
Γ'. Πῶς οὖν, εἰπέ, τὸ τῆς ἀσθενείας ὄνομα δεδιώς, καὶ ἀποκομίζων αὐτοῦ, κτλ, (σ. 438, PG 76, 225).
Δ'. Εἰ μὲν οὖν τινές εἰσιν οἱ τὴν τῶν φύσεων εἰς ἀλλήλας ἀνάχυσιν γε-γενῆσθαι λέγοντες κτλ, (σ. 444, PG 76, 229).
Ε'. Ἑπόμενος μὲν οὖν αὐτὸς τῷ ἰδίῳ σκοπῷ, κτλ, (σ. 450, PG 76, 233).
ς. Ἀνίστησι μὲν ὁ Υἱὸς τοὺς νεκρούς, καὶ θανάτου κρείττονά φαμεν ὑπάρχειν αὐτόν· κτλ, (σ. 458, PG 76, 240).
Ζ'. Ὅτι μὲν Χριστὸν Ἰησοῦν ὀνομάσαντες, οὐ δύο καὶ ἀνὰ μέρος υἱούς, κτλ, (σ. 466, PG 76, 244).

5. ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ

Ὅτι Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθένος καὶ οὐ Χριστοτόκος. Νεστόριος, Κύριλλος, (σ. 472-479, PG 76, 249-256).

6. ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΜΗ ΒΟΥΛΟΜΕΝΩΝ ΟΜΟΛΟΓΕΙΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΠΑΡΘΕΝΟΝ.

(σ. 480-529, PG 76, 256-292).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 202
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α'. ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ἐκφωνήθηκε στὴν Ἔφεσο, ὅπου ἡ ἁγία Σύνοδος ἀξίωσε ν' ἀναπτύξει σαφέστερα τὴν ἑρμηνεία αὐτῶν, πρὸς κατοχύρωση τῶν δώδεκα ἀναθεματισμῶν μὲ μαρτυρίες ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή, (σ. 8-35, PG 76, 293).

Β'. ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἀνατολῆς. Παρατίθενται δώδεκα ἀναθεματισμοὶ καὶ ἡ δική του ἀπολογία, ποὺ κατοχυρώνονται ἀπὸ πατερικὲς μαρτυρίες, (σ. 36-133, PG 76, 316).

Γ΄. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΥΟΠΤΙΟΝ

᾿Επίσκοπον Πτολεμαΐδας, Πρὸς τὴν παρὰ Θεοδωρήτου κατὰ τῶν Δώδεκα Κεφαλαίων ἀντίρρησιν, (σ. 134-137, PG 76, 385).

Δ΄. ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΚΥΡΟΥ, ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ, ΕΠΙΣΚΟΠΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

(σ. 138-141, PG 76, 389).

Ε΄. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΛΜΩΝΤΑΣ ΣΥΝΗΓΟΡΕΙΝ ΤΟΙΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ΔΟΓΜΑΣΙΝ ΩΣ ΟΡΘΩΣ ΕΧΟΥΣΙΝ

{᾿Εναντίον τοῦ Θεοδωρήτου Κύρου. Παρατίθενται δώδεκα ἀναθεματισμοί, συνοδευόμενος ὁ καθένας ἀπὸ τὴν ἀνασκευὴ τοῦ Θεοδωρήτου καὶ τὴν ἀπολογία τοῦ Κυρίλλου, μὲ τὴν ὁποία ἀντικρούει τὴν κατηγορία ὅτι ἦταν ἀπολιναριστής, (σ. 142-225, PG 76, 392)}.

ϛ΄. ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ

᾿Αποτελεῖ ἀπολογία γιὰ τὶς κατηγορίες ἐναντίον του λόγω τῆς στάσεώς του κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Συνόδου τῆς ᾿Εφέσου, (σ. 226-271, PG 76, 453).

Ζ΄. ΠΡΟΣΦΩΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ

(σ. 272-279).

Η΄. ΛΟΓΟΙ ΔΕΚΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΥΑΓΟΥΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΡΟΣ ΤΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΕΟΙΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

(σ. 280, PG 76, 489-1064)

ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ Α΄-Γ΄.

Α΄. Οἱ μὲν σοφοὶ καὶ ἀγχίνοι καὶ τῶν ἱερῶν δογμάτων ἐπιστήμονες κτλ.. Διηγηματικός, (σ. 280, PG 76, 509).

Β΄. Οὐδὲν ἀπεικὸς ἐννενοηκότες κτλ. Κατὰ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση. ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 350, PG 76, 557).

Γ΄. ῞Απαντα μὲν οὖν τὰ Χριστιανῶν διαϐέϐληται παρ' αὐτῷ, ἔθη τε καὶ νόμοι καὶ μυστήρια κτλ. Κατὰ ἐρώτηση καὶ ἀπόκριση. ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 434, PG 76, 613).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2002
Μετ. ἀπὸ τὸν ᾿Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΛΟΓΩΝ

(σ. 8-587, PG 76, 676-1064)

ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ Δ΄-Γ΄.

Καὶ τεμάχια τῶν Λόγων ΙΑ΄-ΙΘ΄.

Δ΄. Κατηγόρησε μὲν οὖν τῆς τοῦ Θεοῦ δόξης καὶ τῶν Μωϋσέως δογμάτων ἀκαλλεστάτην πεποίηται τὴν καταϐοὴν κτλ. ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 893, PG 76, 676).

Ε΄. ῾Ο μακάριος Δαϐίδ, νοσημάτων αἴσχιστον ἀποφαίνει τῆς γλώττης τὸ ἀκρατὲς κτλ., ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 94-165, PG 76, 732).

ϛ΄. ᾿Επὶ καιροῦ δὴ πάλιν ἐροῦμεν τὰ ἐκ τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς. ῎Εφη γάρ, ὅτι «Θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης» κτλ. ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 166-245, PG 76, 780).

Ζ΄. Κατηγόρησε μὲ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ὁ κράτιστος ᾿Ιουλιανός· θρασυστομεῖ δὲ οὕτω καὶ φιλοψογίας εἰς τοῦτο ἐλήλακεν κτλ., ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 246-323, PG 76, 832).

Η΄. Αἴρεται μὲν τῷ σοφῷ κατὰ τῆς ἀρρήτου δόξης ὁ πόλεμος, καὶ τοῖς ἐπέκεινα νοῦ τὰ τῆς ἑαυτοῦ συνέσεως ἐπαφίη ϐέλη κτλ., ᾿Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 324-409, PG 76, 885).

Θ'. Διαρκέστατα μέν, ὥς γέ μοι φαίνεται, τοῖς τῆς ἀληθείας συνασπίζοντες δόγμασι, κτλ., 'Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 410-495, PG 76, 944).

Ι'. 'Ακριβῆ μέν, ὥς γε οἶμαι, τὸν περί γε τῆς κατὰ νόμον σκιᾶς πεποιήμεθα λόγον, κτλ, 'Ιουλιανὸς-Κύριλλος, (σ. 496-579, PG 76, 1001).

'Αποσπάσματα Λόγων ΙΑ'. - ΙΘ', (σ. 580-587, PG 76, 1052-1064).

****

Τόμος 13ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2002
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΚΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΙΤΩΝ ΣΕ ΚΗ'. ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

'Επιστολὴ πρὸς Καλοσύριον, (σ. 8-83, PG 76, 1065-1132).

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 8-14, PG 76, 1065).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Στὴ θέση εἰσαγωγῆς, (σ. 14, PG 76, 1077)

Β'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε ὅτι ἡ ψυχὴ ἔχει δημιουργηθεῖ ἀπὸ ἐμφύσημα, ὅπως τὸ σῶμα ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ἐμφύσημα ἔγινε ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πρὸς ἄλλους ποὺ λένε, ὅτι τὸ ἐμφύσημα ἐκεῖνο ἔδωσε ζωτικὴ δύναμη σὲ ὅλο τὸν ἄνθρωπο ποὺ δημιουργήθηκε, καὶ τὸ ἐμφύσημα αὐτὸ εἶναι ὁ νοῦς καὶ διακρίνεται ἀπὸ τὴν ψυχή. Κι αὐτὸ σημαίνει τὸ «κατ' εἰκόνα», ὅτι ὁ ἄνθρωπος συνίσταται ἀπὸ σῶμα, ψυχὴ καὶ νοῦ, καὶ εἶναι ὅλως ἰδιαίτερος ὡς πρὸς τὴν ἕνωση, καὶ ἂν αὐτὸ τὸ ἐμφύσημα εἶναι ἴδιο γνώρισμα τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ ἢ ξένο, (σ. 16, PG 76, 1080).

Γ. 'Ομοίως, ὁ ἄνθρωπος ἔγινε κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, (σ. 20, PG 76, 1081).

Δ. Πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἐρωτοῦν, ἂν καὶ οἱ ἄγγελοι ἔγιναν κατ' εἰκόνα Θεοῦ, (σ. 24, PG 76, 1084).

Ε'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι τὸ «κατ' εἰκόνα» τὸ ἐλάβαμε ἀμέσως μόλις δημιουργηθήκαμε, ἐνῶ τὸ «καθ' ὁμοίωσιν» καθόλου, ἀλλ' ἔχει φυλαχθεῖ γιὰ μᾶς στὸν μελλοντικὸ αἰώνα. Γι' αὐτὸ ἔχει γραφεῖ· «Ὅταν φανερωθεῖ ὁ Χριστός, θὰ γίνομε ὅμοιοί του». Καὶ πάλι ἔχει λεχθεῖ· «Ἂς κάνομε τὸν ἄνθρωπο σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα μας καὶ ὅμοιο μὲ μᾶς». Καὶ μετὰ τὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου εἰπώθηκε· «Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἔπλασε σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα του»· ἐδῶ ἀποσιώπησε τὸ «καθ' ὁμοίωσιν», γιὰ νὰ δείξει ὅτι αὐτὸ δὲν τὸ εἴχαμε ἀκόμα δεχθεῖ, ἀλλὰ μᾶς ἔχει ἐπιφυλαχθεῖ γιὰ τὴ μακάρια ἐκείνη ζωή, (σ. 24, PG 76, 1085).

ϛ'. Πρὸς ἐκείνοις ποὺ λένε, ὅτι δὲν εἴμαστε εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ εἰκόνα τῆς εἰκόνας. Γιατὶ εἰκόνα του εἶναι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι εἰκόνα τοῦ ἀρχετύπου, ἀλλὰ τῆς εἰκόνας, δηλαδὴ τοῦ Υἱοῦ, ὥστε ἐμεῖς εἴμαστε εἰκόνα τῆς εἰκόνας. Γιατὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν λέγεται ὅτι ὁ Θεὸς δημιούργησε εἰκόνα του τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ «σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα του», γιὰ νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα, δηλαδὴ εἰκόνα τοῦ Υἱοῦ, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει εἰκόνα τῆς εἰκόνας, (σ. 28, PG 76, 1088).

Ζ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι στὴ μελλοντικὴ κατάσταση, ἡ ψυχή, ἐπειδὴ ἔχει τὸ λογικό, καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶναι

ἄμοιρη ἀπὸ γνώση, προκόβει, καὶ ὅτι, ἂν θὰ ἔχει προκοπή, ὁπωσδήποτε θὰ ἔχει καὶ ἐλάττωση καὶ πάθος καὶ φθορά, καὶ ἐξαιτίας αὐτοῦ θὰ ἔχει καὶ θάνατο, καὶ πάλι ἐπιστροφὴ στὴ ζωή, (σ. 32, PG 76, 1089).

Η΄. Γιατί πεθαίνοντας οἱ ἄνθρωποι σὰν ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ, δέχονται τὴν πατρογονικὴ τιμωρία καὶ καθένας εἶναι χρεώστης τῆς παράβασης ἐκείνου, ἐνῶ ὁ ζωοποιημένος ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ πατέρας μου καὶ καθαρμένος μὲ τὴ δύναμη τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀπὸ τὸ προπατορικὸ χρέος κι ἀπὸ τὰ δικά του πλημμελήματα, δὲν μετέδωσε σ' ἐμένα ποὺ εἶμαι γέννημά του τὴν καθαρότητα, οὔτε καὶ μὲ ὠφέλησε ἡ χάρη τῆς δικαιοσύνης ποὺ τοῦ ἔγινε, μολονότι ὑπερισχύει τῆς ἁμαρτίας; (σ. 32, PG 76, 1092)

Θ΄. Ἂν ἔγινε ἤδη ἡ ἀνάσταση, τὴν ὁποία εἶδε ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ, ὅταν ἑνώθηκαν ὀστὰ μὲ ὀστὰ καὶ ἀρθρώσεις μὲ ἀρθρώσεις καὶ σάρκα καὶ δέρμα καὶ τρίχες καὶ ἀναπνοή, καὶ παρατηρήθηκε ἡ ἀνάσταση μεγάλου πλήθους, ἢ μᾶς ἔδειξε ἡ ἁγία Γραφὴ μὲ τὸ προφητικὸ ὅραμα τὴν εἰκόνα τῆς καθολικῆς ἀνάστασης ποὺ πρόκειται νὰ γίνει, (σ. 36, PG 76, 1093).

Ι΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ζητοῦν νὰ μάθουν, ἂν ὅταν ἦρθε ὁ Χριστὸς ἔνσαρκος πρόσθεσε κάτι στὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πῶς πλάσθηκε ὁ ἄνθρωπος «κατ' εἰκόνα» Θεοῦ, (σ. 38, PG 76, 1093).

ΙΑ΄. Ὅτι τὶς σαρκικὲς ἡδονές, δηλαδὴ τὶς φυσικές, μποροῦμε νὰ τὶς περιορίσομε, δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ τὶς κόψομε τελείως, (σ. 40, PG 76, 1096).

ΙΒ΄. Ὅτι ἡ θεία εὐχαριστία πρέπει νὰ τελεῖται μόνο στὶς καθολικὲς ἐκκλησίες, (σ. 42, PG 76, 1097).

ΙΓ΄. Ἂν ὁ Θεὸς τῶν ὅλων μπορεῖ, ὅσα ἔγιναν καὶ πραγματοποιήθηκαν, νὰ κάνει νὰ μὴν εἶχαν γίνει ποτέ, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο, «Κανένας λόγος δὲν θὰ σταθεῖ ἀδύνατος γι' αὐτόν». Δὲν λέμε δηλαδή, σὰ νὰ μὴν ἔγιναν, ἀλλὰ σὰ νὰ μὴν εἶχαν γίνει ἀπὸ τὴν ἀρχή. Γιὰ παράδειγμα· μπορεῖ τὴν πόρνη νὰ τὴν κάνει παρθένο ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μάννας της, ποὺ νὰ μὴν ὑπῆρξε ποτὲ πόρνη ποὺ εἶχε πορνεύσει· γιατὶ «τὰ ἀδύνατα στοὺς ἀνθρώπους, εἶναι δυνατὰ στὸν Θεό», (σ. 44, PG 76, 1097).

ΙΔ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ὁ Υἱὸς ἀγνόησε τὴν ἔσχατη ἡμέρα. Κατὰ τῶν Ἀγνοητῶν (σ. 46, PG 76, 1100).

ΙΕ΄. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τὸ «ὁ Λόγος ἔγινε σάρκα», (σ. 48, PG 76, 1104).

Ις΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε ὅτι στὸν καθένα κληρώθηκε ἄξια ἀνταπόδοση. Γιατὶ ὁ Σωτήρας δὲν εἶπε, Κάποιος πτωχὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ Λάζαρος, γιὰ νὰ δείξει μ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία ὅτι πραγματικὰ καὶ ἀληθινὰ συνέβη αὐτό, (σ. 50, PG 76, 1104).

ΙΖ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ἐρωτοῦν· Πῶς, ἐνῶ οἱ δαίμονες εἶναι ἀσώματοι, ἦρθαν σ' ἐπαφὴ μὲ γυναῖκες; (σ. 52, PG 76, 1105).

ΙΗ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ὁ Υἱὸς ὡς πρὸς τὴν τιμὴ τῆς θεότητας συνυπῆρχε μὲ τὸν Πατέρα ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἦταν ἐπάνω στὴ γῆ, ὄχι ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπόσταση, (σ. 54, PG 76, 1108).

ΙΘ΄. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε ὅτι, ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος ὁ Μονογενής, ἄφησε τοὺς οὐρανοὺς κενοὺς ἀπὸ τὴ θεό-

τητά του, (σ. 62, PG 76, 1112).
Κ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι ὁ Λόγος ἐνεργεῖ χωριστὰ τὶς θεοσημίες, χωρὶς νὰ ἔχει σ' αὐτὸ καμμιὰ ἀνάμιξη ἡ ἁγία σάρκα του, (σ. 64, PG 76, 1113).
ΚΑ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι δὲν ἀναλήφθηκε μαζὶ μὲ τὴ σάρκα ποὺ ἑνώθηκε μαζί του. Ἐπίσης καὶ πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, ὅτι τὸ σῶμα ποὺ ἀναλήφθηκε συναναμίχθηκε μὲ τὴν ἁγία Τριάδα, (σ. 66, PG 76, 1116).
ΚΒ'. Ὅτι μὲ τὴν ἴδια τὴ σάρκα του ἐνεργεῖ τὰ θεοσημεῖα ὁ Λόγος ὄντας Θεός, (σ. 68, PG 76, 1117).
ΚΓ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ λένε, «Ἂν ὑπῆρχε τὸ ἐμδεχόμεν νὰ ἁμαρτήσει ὁ Χριστός, ἀφοῦ ἐξαιτίας τῆς σάρκας φόρεσε τὴν ὁμοιότητα τοῦ Ἀδάμ, (σ. 70, PG 76, 1120).
ΚΔ'. Γιατί δὲν ἐμφανίσθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁ Κύριος, ἀλλὰ στὸ τέλος τῶν χρόνων ἔκανε τὴν ἐμφάνιση τῆς θεότητάς του μέσα στὴν ἀνθρώπινη ζωή, (σ. 72, PG 76, 1121).
ΚΕ'. Ποιὰ εἶναι ἡ συντριμμένη κεφαλή, (σ. 78, PG 76, 1128).
Κϛ. Τὴν ἀπειρόγαμη ἡ συνήθεια τῶν ἀνθρώπων τὴν ὀνομάζει ἄφθορη, (σ. 78, PG 76, 1128).
ΚΖ'. Τὸν Ζαχαρία ποὺ θανατώθηκε ἀνάμεσα στὸ ναὸ καὶ τὸ θυσιαστήριο δὲν προσφέρεται νὰ τὸν πάρομε ὡς μάρτυρα τῆς ἄφθορης Μητέρας, (σ. 80, PG 76, 1129).
ΚΗ'. Γιατί δοξολογοῦν οἱ ἄγγελοι τὴ θεότητα ποὺ βλέπουν στοὺς οὐρανοὺς μέ τό, «Δόξα στὸν ὕψιστο Θεὸ καὶ στὴ γῆ εἰρήνη», (σ. 82, PG 76, 1132).

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ

Περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως πρὸς τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, σὲ ΜΕ'. παραγράφους, (σ. 84-173, PG 76, 1133).

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΤΑΙΣ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΑΙΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΙΣ

(σ. 174-359, PG 76, 1201-1336).
Α'. Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός, καὶ λόγω τῆς ἑνώσεώς του μὲ τὸν Θεὸ Λόγο ὑψώνεται στὴ δόξα του καὶ ὁ ναὸς ποὺ προσέλαβε, (σ. 202, PG 76, 1201).
Β'. Ἀπὸ τὶς Καθολικὲς Ἐπιστολές, Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός, (σ. 248).
Ἀπὸ τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου, (σ. 248).
Ἀπὸ τὴν Α'. Ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου, (σ. 248).
Ἀπὸ τὴν Β'. Ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου, (σ. 250).
Ἀπὸ τὴν Α'. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη, (σ. 250).
Ἀπὸ τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰούδα, (σ. 252).
Γ. Ἀπὸ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο, Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός, (σ. 252).
Δ'. Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ζωὴ καὶ ζωοποιὸς (σ. 280).
Ἀπὸ τὴν Α'. Ἐπιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 280).
Ἀπὸ τὴ Β'. Ἐπιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 284).
Ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους, (σ. 284).
Ε'. Ὅτι εἶναι ἕνας ὁ Υἱὸς καὶ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, (σ. 284).
Ἀπὸ τὴν Α'. καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη, (σ. 284).
ϛ. Ὅτι ἡ πίστη ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Χριστὸ ὡς Θεό, (σ. 286).

'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ τοῦ Πέτρου, (σ. 286),
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ τοῦ 'Ιωάννη, (σ. 286)
Ζ'. Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ζωή, (σ. 290).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου, (σ. 290).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ 'Ιωάννη, (σ. 292).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ, (σ. 292).
Η'. Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἐξιλασμὸς μέσω τῆς πίστεως, (σ. 292).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Ρωμαίους, (σ. 292).
Θ'. Ὅτι λυτρωθήκαμε καὶ πετύχαμε τὴ συμφιλίωση μὲ τὸν Θεὸ χάρη στὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, (σ. 294).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 294).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ τοῦ Πέτρου, (σ. 294).
Ι'. Ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἦταν σωτηρία τοῦ κόσμου, (σ. 297).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Ρωμαίους, (σ. 296).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Γαλάτας, (σ. 298).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς 'Εφεσίους, (σ. 300).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς 'Εβραίους, (σ. 300).
'Από τὴν 'Επιστολὴ Α'. πρὸς Τιμόθεον, (σ. 302).
ΙΑ'. Ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε σωτηρία τοῦ κόσμου, (σ. 302).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ τοῦ Πέτρου, (σ. 302).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ 'Ιωάννη, (σ. 304).
ΙΒ'. Ὅτι ἕνας εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριος 'Ιησοῦς Χριστός, (σ. 304).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Ρωμαίους, (σ. 304).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 310).
'Από τὴν Β'. 'Επιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 310).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Γαλάτας, (σ. 312).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς 'Εφεσίους, (σ. 314).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Φιλιππησίους, (σ. 316).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Κολασσαεῖς, (σ. 318).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς 'Εβραίους, (σ. 320).
ΙΓ. Ὅτι εἶναι ἕνας Υἱὸς καὶ Κύριος, (σ. 324).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου, (σ. 324).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ 'Ιωάννη, (σ. 326).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ, (σ. 332).
ΙΔ'. Ὅτι ἡ πίστη στὸν Χριστὸ εἶναι πίστη στὸν Θεό, (σ. 336).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Ρωμαίους, (σ. 336).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 342).
'Από τὴν Β'. 'Επιστολὴ πρὸς Κορινθίους, (σ. 342).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Γαλάτας, (σ. 344).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς 'Εφεσίους, (σ. 346).
'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Φιλιππησίους, (σ. 350).
'Από τὴν Α'. 'Επιστολὴ πρὸς Τιμόθεον, (σ. 350).

'Από τὴν 'Επιστολὴ πρὸς Τίτον, (σ. 352).
ΙΕ'. Ὅτι ἡ πίστη ἀναφέρεται στὸν Χριστό, (σ. 352).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ 'Ιωάννη, (352).
'Από τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ, (358).

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΤΑΙΣ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΑΙΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΙΣ
(σ. 360, PG 76, 1336-1420).

Περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, (σ. 362, PG 76, 1336).
Περὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ Χριστοῦ, (σ. 396, PG 76, 1364).
Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς ἁγιάσθηκε, καὶ γιὰ τὴν ἱερωσύνη ποὺ νοεῖται σ' αὐτόν, (σ. 408, PG 76, 1372).
Γι' αὐτὸ ποὺ λέγεται, ὅτι ὁ Κύριός μας 'Ιησοῦς Χριστὸς ἔλαβε δόξα, (σ. 446, PG 76, 1400).
ΝΑ'. Σχετικὰ μὲ τὰ λεγόμενα γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς μὲ τὴ δύναμη τοῦ Πατέρα, (σ. 454, PG 76, 1405).
Ὅτι, ἂν καὶ λέγεται ὁ Χριστὸς Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅμως δὲν εἶναι καθόλου λιγώτερο Θεὸς ἀληθινός, (σ. 470, PG 76, 1417).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΠΟΛΕΣΘΕΝΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ,
(σ. 476, PG 76, 1421).

Α'. 'Από τὸν λόγο μὲ τὴν ἐπιγραφή· 'Απόδειξη μέσω τῶν θείων προαγγελιῶν ποὺ δόθηκαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ στοὺς θείους πατριάρχες γιὰ τὴν ἀλλαγὴ καὶ μεταβολὴ τῆς πίστεως τῶν 'Ιουδαίων καὶ τῶν ἐθνῶν, (σ. 476, PG 76, 1421).
Β'. 'Από τὸν λόγο του ποὺ ἐπιγράφεται· Πρὸς ἐκείνους ποὺ τολμοῦν νὰ λένε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνομε προσφορὲς σὲ ὅσους ἔχουν κοιμηθεῖ μὲ πίστη, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ εἶναι· «Ὅσοι κατευθύνουν τὸν ὀφθαλμὸ τῆς διάνοιάς τους», (σ. 478, PG 76, 1424).

****

Τόμος 14ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2003
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-499)
ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΕΞΗΓΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΩΝ ΨΑΛΜΩΝ,
ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΣΕΡΡΩΝ (σ. 8-35, PG 69, 700-716).

Φίλωνος καὶ 'Ιουστίνου, (σ. 10, PG 69, 700).
Χρυσοστόμου, (σ. 14, PG 69, 701).
'Αθανασίου, (σ. 14, PG 69, 704).
Βασιλείου, (σ. 16, PG 69, 704).
Γρηγορίου Νύσσης, (σ. 18, PG 69, 704).
Τοῦ αὐτοῦ, (σ. 22, PG 69, 708).
Βασιλείου, (σ. 22, PG 69, 708).
Γρηγορίου Νύσσης, (σ. 22, PG 69, 708).
Χρυσοστόμου, (σ. 24, PG 69, 709).
Βασιλείου, (σ. 26, PG 69, 709).
Βασιλείου, (σ. 28, PG 69, 709).
Γρηγορίου Νύσσης, (σ. 28, PG 69, 712).
'Επιφανίου, (σ. 32, PG 69, 713).

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ, ΨΑΛΜΟΙ Α'-Μ'.
(σ. 36-499, PG 69, 717-1000).
Προοίμιον, (σ. 36, PG 69, 717).
Α'. «Κατὰ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται», (σ. 38, PG 69, 720).
Β'. «Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;», (σ. 40, PG 69, 720).
Γ. «Κύριε,τί ἐπληθύνθησαν;», (σ. 46, PG 69, 725).
Δ'. «Εἰς τέλος, ἐν ὕμνοις. Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Δαβίδ», (σ. 60, PG 69, 733).
Ε'. «Σύνες τῆς κραυγῆς μου», (σ. 72, PG 69, 741).
ς. «Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με», (σ. 69, PG 69, 744).
Ζ'. «Τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσί, υἱοῦ Ἰεμενεί», (σ. 84, PG 69, 748).
Η'. «Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ ληνῶν· ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 98, PG 69, 756).
Θ'. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ», (σ. 106, PG 69, 761).
Ι'. «Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου;», (σ. 152, PG 69, 789).
ΙΑ'. «Εἰς τέλος ὑπὲρ τῆς ὀγδόης· ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 162, PG 69, 793).
ΙΒ'. «Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 168, PG 69, 800).
ΙΓ. «Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· Οὐκ ἔστι Θεός», (σ. 172, PG 69, 801).
ΙΔ'. «Τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου;», (σ. 178, PG 69, 806).
ΙΕ'. «Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα», (σ. 180, PG 69, 806).
Ις. «Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς δικαιοσύνης μου», (σ. 192, PG 69, 813).
ΙΖ'. «Εἰς τὸ τέλος, τῷ παιδὶ Κυρίου τῷ Δαβίδ· ἐλάλησε τῷ Κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης», (σ. 202, PG 69, 820).
ΙΗ'. «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ», (σ. 214, PG 69, 828).
ΙΘ'. «Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως», (σ. 224, PG 69, 833).
Κ'. «Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου», (σ. 226, PG 69, 836).
ΚΑ'. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἑωθινῆς, ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 230, PG 69, 837).
ΚΒ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 234, PG 69, 840).
ΚΓ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ, ὑπὲρ τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων», (σ. 242, PG 69, 844).
ΚΔ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 246, PG 69, 845).
ΚΕ'. «Κρίνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην», (σ. 252, PG 69, 852).
Κς. «Ψαλμὸς τῷ Δαβὶ πρὸ τοῦ χρισθῆναι», (σ. 256, PG 69, 852).
ΚΖ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 258, PG 69, 853).
ΚΗ'. Δὲν ὑπάρχει.
ΚΘ'. «Κύριε, ἐν τῷ θελήματί σου παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν», (σ. 260, PG 69, 856).
Λ'. «Ἐπὶ σοί, Κύριε ἤλπισα· μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα», (σ. 264, PG 69, 857).
ΛΑ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ συνέσεως. Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι», (σ. 278, PG 69, 865).
ΛΒ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις», (σ. 284, PG 69, 869).
ΛΓ'. «Τῷ Δαβίδ, ὁπότε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθε.», (σ. 308, PG 69, 884).
ΛΔ'. «Δίκασον, Κύριε», (σ. 326, PG 69, 893).
ΛΕ'. «Εἰς τὸ τέλος, τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ

Δαβίδ», (σ. 356, PG 69, 912).
Λς. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 374, PG 69, 924).
ΛΖ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ εἰς ἀνάμνησιν περὶ τοῦ Σαββάτου», (σ. 420, PG 69, 952).
ΛΗ'. «Ὠδὴ τῷ Δαβίδ· εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιθούμ», (σ. 452, PG 69, 969).
ΛΘ'. «Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 466, PG 69, 980).
Μ'. «Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 486, PG 69, 992).

****

Τόμος 15ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2003
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

1. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ, ΜΑ' - ΡΙΘ'.
(σ. 8-477, PG 69, 1000-1272).

ΜΑ'. «Εἰς τὸ τέλος, εἰς σύνεσιν, τοῖς υἱοῖς Κορέ», (σ. 8, PG 69, 1000).
ΜΒ'. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ.26 , PG 69, 1012).
ΜΓ'. «Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορέ, εἰς σύνεσιν», (σ. 36, PG 69, 1017).
ΜΔ'. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ ἀλλοιωθησομένων, τοῖς υἱοις Κορέ, εἰς σύνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ», (σ. 50, PG 69, 1025).
ΜΕ'. «Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν», (σ. 82, PG 69,).
Μς. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορέ», (σ. 88, PG 69, 1049).
ΜΖ'. «Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ», (σ. 102, PG 69, 1057).
ΜΗ'. «Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορέ», (σ. 116, PG 69, 1068).
ΜΘ'. «Ἐκάλεσε τὴν γῆν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν», (σ. 124, PG 69, 1075).
Ν'. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου», (σ. 144, PG 69, 1085).
ΝΑ'. «Τί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίαν;», (σ. 170, PG 69, 1104).
ΝΒ'. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελέθ, συνέσεως τῷ Δαβίδ», (σ. 174, PG 69, 1108).
ΝΖ'. «Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθαι ἐν τῇ γῇ», (σ. 176, PG 69, 1108).
ΝΗ'. «Ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχήν μου», (σ. 182, PG 69, 1112).
ΝΘ'. «Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου», (σ. 184, PG 69, 1113).
Ξ'. «Ὡδήγησάς με, ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος», (σ. 184, PG 69, 1113).
ΞΑ'. «Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχή μου;», (σ. 188, PG 69, 1116).
ΞΒ'. «Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω», (σ. 196, PG 69, 1120).
ΞΓ'. «Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, φωνῆς μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ, ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου», (σ. 204, PG 69, 1125).
ΞΔ'. «Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ», (σ. 206, PG 69, 1125).
ΞΕ'. «Εἰς τὸ τέλος, ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως», (σ. 216, PG 69, 1132).
Ξς. «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς», (σ. 228, PG 69, 1140).
ΞΖ'. «Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ», (σ. 234, PG 69, 1144).
ΞΗ'. «Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, τῷ Δαβίδ», (σ. 262, PG 69, 1160).
ΞΘ'. «Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαβὶδ εἰς ἀνάμνησιν, εἰς τὸ σῶσαί με Κύριον», (σ. 288,

PG 69, 1177).
Ο΄. «Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με καὶ ἐξελοῦ με», (σ. 292, PG 69, 1180).
ΟΑ΄. «Ὁ Θεός, τὸ κρῖμά σου τῷ βασιλεῖ δός», (σ. 292, PG 69, 1180).
ΟΒ΄. «Κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις», (σ. 300, PG 69, 1185).
ΟΓ΄. «Ἔδωκα αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψι», (σ. 304, PG 69, 1188).
ΟΔ΄. «Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι· Μὴ παρανομεῖν, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι· Μὴ ὑψοῦτε κέρας», (σ. 306, PG 69, 1188).
ΟΕ΄. «Φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων», (σ. 308, PG 69, 1189).
Ος΄. «Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα», (σ. 310, PG 69, 1189).
ΟΖ΄. «Διέρρηξε θάλασσαν καὶ διήγαγεν αὐτούς», (σ. 316, PG 69, 1193).
ΟΗ΄. «Ἕως πότε, Κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος», (σ. 318, PG 69, 1196).
ΟΘ΄. «Ἐναντίον Ἐφραῒμ καὶ Βενιαμὶν καὶ Μανασσῆ», (σ. 322, PG 69, 1197).
Π΄. «Ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, γλῶσαν ἣν οὐκ ἔγνω ἤκουσεν», (σ. 328, PG 69, 1201).
ΠΑ΄. «Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν», (σ.332 , PG 69, 1204).
ΠΒ΄. «Ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἤχησαν», (σ. 334, PG 69, 1205).
ΠΓ΄. «Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου», (σ. 338, PG 69, 1208).
ΠΕ΄. «Πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν», (σ. 342, PG 69, 1209).
Πς΄. «Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις», (σ. 342, PG 69, 1209).
ΠΗ΄. «Ἕως τοῦ αἰῶνος ἑτοιμάσω τὸ σπέρμα σου», (σ. 344, PG 69, 1212).
Ϟ΄. «Ὁ Θεός μου, καὶ ἐλπιῶ ἐπ᾽ αὐτόν», (σ. 354, PG 69, 1217).
ϞΑ΄. «Ψαλμὸς ᾠδῆς», (σ. 366, PG 69, 1225).
ϞΒ΄. «Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν», (σ. 372, PG 69, 1229).
ϞΓ΄. «Ἕως πότε ἁμαρτωλοί, Κύριε;», (σ. 376, PG 69, 1252).
ϞΔ΄. «Δεῦτε, ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ», (σ. 388, PG 69, 1240).
ϞΕ΄. «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾆσμα καινόν», (σ. 394, PG 69, 1244).
Ϟς΄. «Τῷ Δαβίδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται», (σ. 400, PG 69, 1248).
ϞΖ΄. «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾆσμα καινόν», (σ. 410, PG 69, 1252).
ϞΗ΄. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν», (σ. 416, PG 69, 1256).
ϞΘ΄. «Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ», (σ. 420, PG 69, 1257).
Ρ΄. «Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ», (σ. 422, PG 69, 1260).
ΡΑ΄. «Κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου», (σ. 428, PG 69, 1264).
ΡΓ΄. «Καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου», (σ. 428, PG 69, 1264).
ΡΔ΄. «Μὴ ἅψησθε τῶν χριστῶν μου», (σ. 436, PG 69, 1268).
ΡΘ΄. «Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών», (σ. 436, PG 69, 1268).
ΡΙΓ΄. «Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτά», (σ. 436, PG 69, 1268).
ΡΙΕ΄. «Ἠγάπησα», (σ. 438, PG 69, 1269).
«Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι», (σ. 438, PG 69, 1269).
ΡΙΖ΄. «Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου», (σ. 438, PG 69, 1269).
ΡΙΗ΄. «Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγιά σου», (σ. 440, PG 69, 1269).
ΡΙΘ΄. «Οἴμοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη», (σ. 444, PG 69, 1272).

Τεμάχια στὴν Ὠδὴ Μωσέως στὴν Ἔξοδο (σ. 446, PG 69, 1273).

Τεμάχια στὴν Ὠδὴ Μωσέως στὸ Δευτερονόμιο (σ. 446, PG 69, 1273).
Τεμάχιο στὴν Ὠδὴ Ἄννας, μητέρας τοῦ Σαμουήλ, στὴν Α'. Βασιλειῶν, (σ. 450, PG 69, 1276).
Τεμάχιο ἀπὸ τὴν ἑρμηνεία στὶς Παροιμίες, (σ. 450, PG 69, 1277).
Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἑρμηνεία στὰ Ἄσματα τῶν Ἀσμάτων (σ. 452, PG 69, 1277).

****

Τόμος 16ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509)
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΗΣΑΪΑ, ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ Ε', (PG 70, 9-1449).

ΒΙΒΛΙΟ Α'. ΛΟΓΟΙ Α'-ς'.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 8-15, PG 70, 13).
Α'. «Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἠσαΐας, υἱὸς Ἀμὼς» κτλ. (σ. 14, PG 70, 13).
Β'. «Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου» κτλ. (σ. 102, PG 70, 65).
Γ. «Λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς» κτλ. (σ. 176, PG 70, 109).
Δ'. «Οὐαὶ ἐπισπώμενοι τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ» κτλ. (σ. 256, PG 70, 157).
Ε'. «Ἀλλ' ἐπάξει Κύριος ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου» κτλ. (σ. 340, PG 70, 205).
ς'. «Θάνατον ἀπέστειλε Κύριος ἐπὶ Ἰακώβ» κτλ. (σ. 430, PG 70, 257).

Τόμος 17ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2003
Μετ. ἀπὸ τὸν Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-541)
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΗΣΑΪΑ
ΒΙΒΛΙΟ Β'. ΛΟΓΟΙ Α'-Ε'.
(σ. 8-541, PG 70, 304-556).

Α'. «Ἰδοὺ δὴ ὁ Δεσπότης Κύριος Σαβαὼθ συνταράξει» κτλ. (σ. 8, PG 70, 304).
Β'. «Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἠσαΐας, υἱὸς Ἀμώς, κατὰ Βαβυλῶνος κτλ. (σ. 76, PG 70, 345).
Γ. Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ τῆς Μωαβίτιδος κτλ. (σ. 162, PG 70, 396).
Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ τῆς Δαμασκοῦ, (σ. 200, PG 70, 400).
Δ'. Ὅρασις Αἰγύπτου, ὅραμα τῆς ἐρήμου, ὅραμα Ἰδουμαίας (σ. 252, PG 70, 449-501).
Ὅρασις Αἰγύπτου, (σ. 252, PG 70, 449).
Τὸ ὅραμα τῆς Ἰδουμαίας (σ. 324, PG 70, 469).
Ε'. Τὸ ὅραμα τῆς φάραγγος Σιών· ὅραμα Τύρου κτλ. (σ. 336, PG 70, 501).
Τὸ ὅραμα τῆς φάραγγος Σιών, (σ. 336, PG 70, 501).
Τὸ ὅραμα Τύρου, (σ. 368, PG 70, 449-520).

ΒΙΒΛΙΟ Γ', ΛΟΓΟΙ Ε'.
(σ. 428, PG 70, 556-856).
ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΤΟΜΟ

ΛΟΓΟΣ Α'. «Κύριε ὁ Θεός μου, δοξάσω σε καὶ ὑμνήσω» κτλ. (σ. 428, PG 70, 556).

****

Τόμος 18ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509).

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΗΣΑΪΑ,
ΒΙΒΛΙΟ Γ. ΛΟΓΟΙ Ε.
ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΑΥΤΟ ΛΟΓΟΙ Β'.-Ε'.
(σ. 8-401, PG 70, 624-857).

ΛΟΓΟΣ Β'. «Οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος οἱ ἀπεσπασμένοι» κτλ. (σ. 8, PG 70, 624).
Τὸ ὅραμα τῶν τετραπόδων στὴν ἔρημο, (σ. 86).
Γ. «Ἰδοὺ τὸ ὄνομα Κυρίου διὰ χρόνου ἔρχεται πολλοῦ» κτλ. (σ. 118, PG 70, 688).
Δ'. «Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐζεκίου» κτλ. (σ. 232, PG 70, 756).
Προσευχὴ Ἐζεχία, βασιλέα Ἰουδαίας, (σ. 284).
Ε'. «Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ» κτλ. (σ. 322, PG 70, 812).

ΒΙΒΛΙΟ Δ', ΛΟΓΟΙ Ε'.
(σ. 400, PG 70, 857-1141).
ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΤΟΜΟ

ΛΟΓΟΣ Α'. «Ἐπέφανεν ἐν ἡμῖν Θεὸς ὢν Κύριος» κτλ. (σ. 400, PG 70, 857).

****

Τόμος 19ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-471)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΣΑΪΑΝ,
ΒΙΒΛΙΟ Δ'. ΛΟΓΟΙ Ε'.
ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΑΥΤΟ ΛΟΓΟΙ Β'.-Ε'.
(σ. 8-391, PG 70, 917-1141).

Β'. «Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε» κτλ. (σ. 8-108, PG 70, 917).
Γ. «Οὕτω λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν» κτλ. (σ. 108, PG 70, 977).
Δ'.« Ἀκούσατέ μου, νῆσοι, καὶ προσέχετε, ἔθνη, διὰ χρόνου πολλοῦ» κτλ. (σ. 208, PG 70, 1033).
Ε'. «Ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδ' ἀντιλέγω» κτλ. (σ. 304, PG 70, 1092).

ΒΙΒΛΙΟ Ε', ΛΟΓΟΙ Ϛ.
(σ. 390, PG 70, 1144-1449).
ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΤΟΜΟ

ΛΟΓΟΣ Α'. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, Σιών· ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν σου, Σιὼν» κτλ. (σ. 390-471, PG 70, 1144).

****

Τόμος 20ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-473)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΗΣΑΪΑ,
ΒΙΒΛΙΟ Ε'. ΛΟΓΟΙ Ε'.
ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΑΥΤΟ ΛΟΓΟΙ Β'.-Ϛ.
(σ. 8-453, PG 70, 1192-1449).

ΛΟΓΟΣ Β'. «Εὐφράνθητι, στεῖρα, ἡ οὐ τεκοῦσα» κτλ.(σ. 8-91, PG 70, 1192).
Γ. «Τάδε λέγει Κύριος· φυλάσσεσθε κρίσιν, ποιήσατε δικαιοσύνην» κτλ. (σ. 92-177, PG 70, 1237).
Δ'. «Τότε ῥαγήσεται πρώϊμον τὸ φῶς σου καὶ τὰ ἱμάτιά σου» κτλ. (σ. 178-271, PG 70, 1288).

Ε'. «Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδικία ἐν τῇ γῇ σου» κτλ. (σ. 272-365, PG 70, 1344).
ς'. «Ἰδοὺ σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρτομεν. Διὰ τοῦτο ἐπλανήθημεν» κτλ. (σ. 366-453, PG 70, 1400).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΛΟΙΠΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ
(σ. 390, PG 70, 1452-1461).

Α'. **ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΙΕΡΕΜΙΑ,** Κεφ. 3, στίχ. 23. «Ὄντως εἰς ψεῦδος ἦσαν οἱ βουνοὶ καὶ δύναμις τῶν ὀρέων», (σ. 454-465, PG 70, 1451).
Β'. **ΒΑΡΟΥΧ,** Κεφ. 3, στίχ. 3. «Ὅτι σὺ καθήμενος εἰς τὸν αἰῶνα», (σ. 464-467, PG 70, 1457).
Γ. **ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΙΕΖΕΚΙΗΛ,** Κεφ. 1, στίχ. 6. «Καὶ τέσσερες πτέρυγες τῷ ἑνί», (σ. 466-471, PG 70, 1457).
Α'. **ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ,** Κεφ. 5, στίχ. 2. «Καὶ πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου τοῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ», (σ. 471-473, PG 70, 1461).

****

Τόμος 21ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509)

ΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΩΣΗΕ, ΣΕ ΛΟΓΟΥΣ Ζ', (PG 71, 9-316).

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 8-21, PG 71, 9).

ΛΟΓΟΙ Α'-Ζ'.

Α'. Κεφ. 1, στίχ. 1. «Λόγος Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὠσηὲ» κτλ. (σ. 20-90, PG 71, 17).
Κεφ. 2, στίχ. 3. «Εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, "Λαός μου", καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, "Ἠλεημένη"», (σ. 88, PG 71, 57).
Β'. Κεφ. 2, στίχ. 4. «Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν» κτλ. (σ. 90, PG 71, 60).
Κεφ. 3, στίχ. 1. «Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· Ἔτι πορεύθητι καὶ ἀγάπησον γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ» κτλ. (σ. 160, PG 71, 101).
Γ. Κεφ. 4, στίχ. 1-2. «Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, υἱοὶ Ἰσραὴλ» κτλ. (σ. 174-250, PG 71, 109).
Κεφ. 5, στίχ. 1-2. «Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραὴλ», κτλ. (σ. 226, PG 71, 141).
Δ'. Κεφ. 5, στίχ. 13. «Καὶ εἶδεν Ἐφραῒμ τὴν νόσον αὐτοῦ» κτλ. (σ. 250-388, PG 71, 156).
Κεφ. 6, στίχ. 1. «Καὶ ὀρθριοῦσι πρός με λέγοντες· Δεῦτε καὶ ἐπιστρέψωμεν», κτλ. (σ. 260, PG 71, 161).
Κεφ. 7, στίχ. 1. «Καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ κακία Ἐφραῒμ καὶ ἡ κακία Σαμαρείας» κτλ., (σ. 288, PG 71, 180).
Κεφ. 8, στίχ. 1. «Οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ εἰς κόλπον αὐτῶν» κτλ., (σ. 318, PG 71, 197).
Κεφ. 9, στίχ. 1. «Μὴ χαῖρε, Ἰσραήλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοί, ὅτι ἐπόρνευσας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σου» κτλ., (σ. 344, PG 71, 213).
Ε'. Κεφ. 10, στίχ. 1-2. «Ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραήλ, ὁ καρπὸς αὐτῆς εὐθηνῶν» κτλ. (σ. 388-412, PG 71, 240).
ς'. Κεφ. 10, στίχ. 12. «Σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην» κτλ. (σ. 412-493, PG 71, 253).
Κεφ. 11, στίχ. 1. «Ὄρθρου ἀπεῤῥίφησαν. Ἀπεῤῥίφη βασιλεὺς Ἰσρα-

ήλ». (σ. 424, PG 71, 261).
Κεφ. 12, στίχ. 2. «Ὁ δὲ Ἐφραῒμ πονηρὸν πνεῦμα, ἐδίωξε καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέραν» κτλ., (σ. 454, PG 71, 280).
Κεφ. 13, στίχ.1. «Δικαιώματα αὐτοῦ ἔλαβεν ἐν τῷ Ἰσραήλ» κτλ., (σ. 488, PG 71, 300).
Ζ'. Κεφ. 13, στίχ. 4. «Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου» κτλ. (σ. 494-537, PG 71, 301).
Κεφ. 14, στίχ. 1. «Ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς» κτλ., (σ. 516, PG 71, 316).

****

Τόμος 22ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-571)

ΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΑΜΩΣ,

ΕΙΣ ΛΟΓΟΥΣ Δ', (PG 71, 408-580).

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 8-11, PG 71, 408).

ΛΟΓΟΙ Α'.- Δ'.

Α'. «Λόγοι Ἀμμώς, οἳ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρείμ» κτλ. (σ. 10, PG 71, 409).
Κεφ. 1, 4. «Τάδε λέγει Κύριος· Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωὰβ» κτλ. (σ. 54, PG 71, 436).
Β'. Κεφ. 3, 1. «Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε Κύριος» κτλ. (σ. 80, PG 71, 453).
Κεφ. 4, 1. «Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος» κτλ. (σ. 110, PG 71, 473).
Κεφ. 5, 1. «Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου τοῦτον, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον» κτλ. (σ. 132, PG 71, 489).
Γ. Κεφ. 5, 14. «Ἐκζητήσατε τὸ καλόν, καὶ μὴ τὸ πονηρὸν» κτλ. (σ. 148, PG 71, 501).
Κεφ. 6, 1.«Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενοῦσι Σιὼν καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας». (σ. 166, PG 71, 512).
Κεφ. 7, 1. «Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων ἐρχομένη ἑωθινὴ» κτλ. (σ. 194, PG 71, 532).
Κεφ. 8,1. «Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ» κτλ. (σ. 210, PG 71, 544).
Δ'. Κεφ. 8,4. «Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τὸ πρωὶ πένητα» κτλ. (σ. 214, PG 71, 545).
Κεφ. 9,1. «Εἶδον τὸν Κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον» κτλ. (σ. 238, PG 71, 561).

ΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΙΩΗΛ,

ΣΕ ΛΟΓΟΥΣ Β', (PG 71, 328-408).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509)
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 266, PG 71, 328).

ΛΟΓΟΙ Α'.-Β'.

Α'. Κεφ. 1, 1. «Λόγος Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωήλ, τὸν τοῦ Βαθουήλ» (σ. 268, PG 71, 329).
Κεφ. 2,1. «Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιὼν» κτλ. (σ. 304, PG 71, 356).
Β'. Κεφ. 2,18. «Καὶ ἐζήλωσε Κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ» κτλ. (σ. 322, PG 71, 368).
Κεφ. 3,1. «Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις» κτλ. (σ. 346, PG 71, 385).

ΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΜΙΧΑΙΑ,

ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ζ'.

(σ. 378-571, PG 71, 640-776).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-509)
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 378, PG 71, 640).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'.- Ζ.

Α'. Στίχ. 1. «Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Μιχαίαν, τὸν τοῦ Μωρασθεί, ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ» κτλ. (σ. 378-413, PG 71, 641).
Β'. Στίχ.1. «Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόπους» κτλ. (σ. 414-440, PG 71, 664).
Γ. Στίχ. 1. Καὶ ἐρεῖ· Ἀκούσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακώβ» κτλ. (σ. 440-456, PG 71, 681).
Δ'. Στίχ. 1. «Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου» κτλ. (σ. 456-480, PG 71, 693).
Ε'. Στίχ. 1. «Καὶ σὺ Βηθλεέμ, οἶκος Ἐφραθᾶ» κτλ. (σ. 480-504, PG 71, 709).
ς'. Στίχ. 1. «Ἀκούσατε δὴ ἃ ὁ Κύριος εἶπεν· Ἀνάστηθι καὶ κρίθητι πρὸς τὰ ὄρη» κτλ. (σ. 504-526, PG 71, 728).
Ζ'. Στίχ. 1. «Οἴμοι, ὅτι ἐγενόμην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμητῷ» κτλ. (σ. 526-571, PG 71, 744).

****

Τόμος 23ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ
ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΑΒΒΑΚΟΥΜ
ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Γ, (σ. 8-PG 71, 844-944).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 5-7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-153)
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 8-11, PG 71, 844).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'.- Γ.

Α'. «Τὸ λῆμμα, ὃ εἶδεν Ἀββακοὺμ ὁ προφήτης» κτλ. (σ. 10, PG 71, 845).
Β'. «Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι» κτλ. (σ. 44, PG 71, 868).
Γ. «Προσευχὴ Ἀββακοὺμ τοῦ προφήτου μετ' ᾠδῆς». (σ. 80, PG 71, 893).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΑΒΔΙΟΥ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 154, PG 71, 581).
Α'. «Ὅρασις Ἀβδιού. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς» κτλ. (σ. 158, PG 71, 584).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΝΑΟΥΜ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 176, PG 71, 776).
Α'. «Λῆμμα Νινευή, βιβλίον ὁράσεως Ναοὺμ τοῦ Ἐλκεσαίου» κτλ. (σ. 180, PG 71, 777).
Β'. «Ὅτι ταχεῖς ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην» κτλ. (σ. 222, PG 71, 809).
Γ. «Ὦ πόλις αἱμάτων ὅλη ψευδής, πλήρης ἀδικίας» κτλ. (σ. 248, PG 71, 824).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΣΟΦΟΝΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 276, PG 71, 944).

ΛΟΓΟΣ Α'.

ΚΕΦ. Α'. «Λόγος Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν Χουσί, υἱὸν Γοδολίου τοῦ Ἀμορίου» κτλ. (σ. 278, PG 71, 945).
ΚΕΦ. Β'. «Συνάχθητε καὶ συνδέθητε, τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον» κτλ. (σ. 312, PG 71, 968).

ΛΟΓΟΣ Β'.

ΚΕΦ. 2,12. «Καὶ ὑμεῖς, Αἰθίοπες, τραυματίαι ῥομφαίας μού ἐστι» κτλ. (σ. 334, PG 71, 984).
ΚΕΦ. 3,1. «Ὦ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη ἡ πόλις» κτλ. (σ. 342, PG 71, 988).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΜΑΛΑΧΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 392, PG 72, 276).

ΛΟΓΟΣ Α'.

ΚΕΦ. Α'. «Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ» κτλ. (σ. 396, PG 72, 280).
ΚΕΦ. Β'. «Καὶ νῦν ἐντολὴ αὕτη πρὸς

ὑμᾶς τοὺς ἱερεῖς» κτλ. (σ. 432, PG 72, 304).

ΛΟΓΟΣ Β΄.

ΚΕΦ. 2, 17. Οἱ παροξύνοντες τὸν Θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν καὶ εἴπατε· Ἐν τίνι παρωξύναμεν αὐτόν;» κτλ. (σ. 468, PG 72, 325).

ΚΕΦ. 3. «Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ἄγγελόν μου καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου» κτλ. (σ. 472, PG 72, 329).

ΚΕΦ. 4. «Διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος» κτλ. (σ. 510, PG 72, 356).

****

Τόμος 24ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΖΑΧΑΡΙΑ

(ΛΟΓΟΙ Α΄-ϛ)
(σ. 10-403, PG 72, 9-276).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7-9).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-403)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 10-13, PG 72, 9).

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΚΕΦ. Α΄. «Ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν» κτλ. (σ. 14, PG 72, 12).

ΚΕΦ. Β΄. «Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα κέρατα» κτλ. (σ. 38, PG 72, 32).

ΚΕΦ. Γ΄. «Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος Ἰησοῦν, τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἑστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου Κυρίου» κτλ. (σ. 58, PG 72, 41).

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΚΕΦ. Δ΄. «Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ ἐξήγειρέ με» κτλ. (σ. 80, PG 72, 57).

ΚΕΦ. Ε΄. «Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον» κτλ. (σ. 110, PG 72, 77).

ΚΕΦ. ϛ. Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον» κτλ. (σ. 122, PG 72, 88).

ΚΕΦ. Ζ΄. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν» κτλ. (σ. 142, PG 72, 100).

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΚΕΦ. Η΄. «Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος πρός με, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ» κτλ. (σ. 156, PG 72, 109).

ΚΕΦ. Θ΄. «Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐν γῇ Σεδρὰχ καὶ Δαμασκοῦ ἀνάπαυσις αὐτοῦ» κτλ. (σ. 192, PG 72, 133).

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΚΕΦ. Θ΄. στίχ. 9. «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερουσαλὴμ» κτλ. (σ. 208, PG 72, 144).

ΚΕΦ. Ι΄. Αἰτεῖσθε ὑετὸν παρὰ Κυρίου καθ' ὥραν πρώϊμον καὶ ὄψιμον». (σ. 230, PG 72, 160).

ΚΕΦ. ΙΑ΄. «Διάνοιξον ὁ Λίβανος τὰς θύρας σου καὶ καταφαγέτω πῦρ τοὺς κέδρους σου» κτλ. (σ. 254, PG 72, 176).

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΚΕΦ. ΙΒ΄. «Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, λέγει Κύριος, ἐκτείνων οὐρανὸν» κτλ. (σ. 296, PG 72, 204).

ΚΕΦ. ΙΓ΄. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ» κτλ. (σ. 330, PG 72, 228).

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ
ΚΕΦ. ΙΔ'. «Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται τοῦ Κυρίου, καὶ διαμερισῦνται τὰ σκῦλά σου ἐν σοὶ» κτλ. (σ., PG 72, 241).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΙΩΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'-Δ'.)
(σ. 404-465, PG 71, 597-637).
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 404, PG 71, 597).
ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Α'. «Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν, τὸν τοῦ Ἀμαθί, λέγων» κτλ. (σ. 410, PG 71, 601).
Β'. «Καὶ προσέταξε Κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν» κτλ. (σ. 430, PG 71, 616).
Γ'. «Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων» κτλ. (σ. 444, PG 71, 624).
Δ'. «Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην καὶ συνεχύθη, καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον καὶ εἶπεν·» κτλ. (σ. 456, PG 71, 632).

ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΑΓΓΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'-Β'.)
(σ. 466-527, PG 71, 1021-1061).
ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 466, PG 71, 1021).
ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Α'. «Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ» κτλ. (σ. 470, PG 71, 1024).
Β'. «Τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως» κτλ. (σ. 496, PG 71, 1041).

****

Τόμος 25ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-541)

Α'. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

(σ. 8-157, PG 72, 365-469).

(Ὁ Κύριλλος εἶχε συντάξει πλῆρες ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιο, τὸ ὁποῖο ὅμως δὲν σώθηκε, ἀλλὰ τὰ σωζόμενα ἀποσπάσματά του, ἂν καὶ περιορισμένα σὲ ἀριθμὸ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον σύντομα, καλύπτουν ὅλα σχεδὸν τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ἀνερχόμενα σὲ 150).

Β'. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

(σ. 156-159, PG 72, 472-473).

Γ'. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

(σ. 160-541, PG 72, 476-949).
ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Α'. Στίχ. 2. « Οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου» κτλ. (σ. 160, PG 72, 476-752).
Β'. Στίχ. 1. «Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις κτλ.». (σ. 170, PG 72, 484).
Γ'. Στίχ. 4. «Ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου» (σ. 206, PG 72, 512).
Δ'. Στίχ. 1. «Ἰησοῦς δὲ Πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου». (σ. 226, PG 72, 525).
Ε'. Στίχ. 2. «Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἁλιεῖς, ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα». (σ. 264, PG 72, 552).
ϛ'. Στίχ. 2. Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς Σάββασι;». (σ. 298, PG 72, 576).
Ζ'. Στίχ. 9. «Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον». (σ. 342, PG 72, 608).
Η'. Στίχ. 4. «Εἶπε διὰ παραβολῆς». (σ.

364, PG 72, 624).

Θ'. Στίχ. 1. «Ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν». (σ. 386, PG 72, 640).

Ι'. Στίχ. 1. «Ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα». (σ. 420, PG 72, 665).

ΙΑ'. Στίχ. 36. «Ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον». (σ. 448, PG 72, 685).

ΙΒ'. Στίχ. 1. «Πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων». (σ. 500, PG 72, 724).

****

Τόμος 26ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

Α'. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

(σ. 8-283, PG 72, 752-949).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΙΒ'. Στίχ. 49. «Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη;». (σ. 8, PG 72, 752).

ΙΓ. Στίχ. 1. «Ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων κτλ». (σ. 20, PG 72, 760).

ΙΔ'. Στίχ. 3. «Εἰ ἔξεστι τῷ Σαββάτῳ θεραπεύειν». (σ. 52, PG 72, 784).

ΙΕ'. Στίχ. 1. «Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ». (σ. 71, PG 72, 796).

Ις. Στίχ. 1. «Ἄνθρωπός τι ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον». (σ. 90, PG 72, 809).

ΙΖ'. Στίχ. 1. «Ἀνένδεκτόν ἐστι μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα». (σ. 114, PG 72, 828).

ΙΗ'. Στίχ. 1. «Πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν». (σ. 142, PG 72, 848).

ΙΘ'. Στίχ. 2. «Ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος». (σ. 164, PG 72, 865).

Κ'. Στίχ. 2. «Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;». (σ. 188, PG 72, 881).

ΚΑ'. Στίχ. 1. «Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους». (σ. 206, PG 72, 896).

ΚΒ'. Στίχ. 1. «Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγόμενη Πάσχα». (σ. 216, PG 72, 901).

ΚΓ'. Στίχ. 1. «Ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ Πιλάτον». (σ. 258, PG 72, 932).

ΚΔ'. Στίχ. 4. «Ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου κτλ.». (σ. 268, PG 72, 940).

Β'. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΣΕ ΛΟΓΟΥΣ ΙΒ'.

(σ. 8-283, PG 73, 9-1056).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (σ. 284-295, PG 73, 9-16)

Α'. ΛΟΓΟΣ (σ. 298, PG 73, 20-188)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α'. ΛΟΓΟΥ (σ. 294).

Α'. Ὅτι ὁ Μονογενὴς εἶναι αἰώνιος καὶ πρὶν ἀπὸ τοὺς αἰῶνες. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Στὴν ἀρχὴ ὑπῆρχε ὁ Λόγος». (σ. 304, PG 73, 24).

Β'. Ὅτι ὁ Υἱός, ὄντας Θεὸς ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, ἔχει δική του ὑπόσταση, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Πατέρας· Ἀναφέρεται στὸ ρητό, «Καὶ ὁ Λόγος ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Θεό». (σ. 314, PG 73, 29).

Γ. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι Θεὸς ἀπὸ τὴ φύση του, καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν εἶναι κατώτερος ἢ ἀνόμοιος ἀπὸ τὸν Πα-

τέρα. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Καὶ ὁ Λόγος ἦταν Θεός». (σ. 326, PG 73, 37).

Δ'. Πρὸς ἐκείνους ποὺ τολμοῦν νὰ λένε, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ ἐνδιάθετος καὶ φυσικὸς ὁ Λόγος ποὺ ὑπάρχει μέσα στὸν Πατέρα, καὶ ἄλλος ὁ Υἱὸς ποὺ ἀναφέρεται στὶς ἅγιες Γραφές· ἡ κακοδοξία αὐτὴ εἶναι τῶν ὀπαδῶν τοῦ Εὐνομίου. Προτίθεται τὸ ρητό· «Αὐτὸς ὑπῆρχε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὸν Θεό». (σ. 350, PG 73, 53).

Ε'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του δημιουργὸς μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα, ἐπειδὴ ἔχει τὴν ὕπαρξή του ἀπὸ τὴν οὐσία ἐκείνου, καὶ δὲν προσελήφθη ὡς βοηθός. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Ὅλα ἔγιναν μέσω αὐτοῦ». (σ. 382, PG 73, 77).

ς'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του ζωή, καὶ ἐξαιτίας αὐτοῦ δὲν εἶναι κτιστός, ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Αὐτὸ ποὺ ἔγινε, ἦταν μέσα του ζωή». (σ. 396, PG 73, 85).

Ζ'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του φῶς, καὶ ἐξαιτίας αὐτοῦ δὲν εἶναι δημιούργημα, ἀλλὰ προῆλθε ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα, ὡς φῶς ἀληθινὸ ἀπὸ φῶς ἀληθινό. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Καὶ ἡ ζωὴ ἦταν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων». (σ. 406, PG 73, 92).

Η'. Ὅτι μόνον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι φῶς ἀληθινό, ἐνῶ ἡ κτίση δὲν εἶναι, ἀλλ' εἶναι μέτοχος φωτὸς ὡς δημιούργημα. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Ἦταν τὸ φῶς τὸ ἀληθινό». (σ. 434, PG 73, 112).

Θ'. Ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ τὸ σῶμα, οὔτε, σύμφωνα μὲ κάποιους, μεταβλήθηκε σὲ σῶμα ἐξαιτίας παλαιοτέρων ἁμαρτημάτων. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Ἦταν τὸ φῶς τὸ ἀληθινό, τὸ ὁποῖο φωτίζει κάθε ἄνθρωπο ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμο. Ἦταν μέσα στὸν κόσμο». (σ. 454, PG 73, 124).

Ι'. Ὅτι ὁ Μονογενὴς εἶναι μόνος ἀπὸ τὴ φύση του Υἱὸς τοῦ Πατέρα, γιατὶ γεννήθηκε ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὑπάρχει μέσα σ' αὐτόν. Ἀναφέρεται στὸ ρητό· «Τὸν Θεὸ κανένας δὲν τὸν ἔχει δεῖ ποτέ». (σ. 532, PG 73, 176).

****

Τόμος 27ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2006
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΒΙΒΛΙΟ (ΛΟΓΟΣ) Β'.

(σ. 12-329, PG 73, 189-397)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Β'. ΛΟΓΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ. (σ. 12, PG 73, 189).

Α'. Ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα δὲν ὑπάρχει στὸν Υἱὸ κατὰ μετοχή, οὔτε εἶναι ἐπίκτητο, ἀλλ' ὑπάρχει σ' αὐτὸν ἀπὸ τὴν οὐσία καὶ τὴ φύση του. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Καὶ διαβεβαίωσε ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς καὶ εἶπε· Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σὰν περιστέρι καὶ ἔμεινε ἐπάνω σ' αὐτόν». (σ. 18, PG 73, 193).

Β'. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν ἀνήκει στὰ δημιουργήματα, ἀλλὰ βρίσκεται πάνω ἀπὸ ὅλα ὡς Θεὸς ἀπὸ Θεό. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Αὐτὸς ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανό, εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ ὅλους». (σ. 64, PG 73, 265).

Γ. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του Θεὸς καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Ἐκεῖνος ποὺ ἔλαβε τὴ μαρτυρία αὐτοῦ, βεβαίωσε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής». (σ. 88, PG 73, 273).

Δ'. Ὅτι τὰ ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα δὲν ὑπάρχουν στὸν Υἱὸ ἀπὸ μετάληψη, ἀλλὰ τὰ ἔχει ἀπὸ τὴν οὐσία καὶ ἀπὸ τὴ φύση του. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Ὁ Πατέρας ἀγαπᾶ τὸν Υἱό, καὶ παρέδωσε τὰ πάντα στὰ χέρια του». (σ. 148, PG 73, 280).

Ε. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν ἀνήκει σὲ ἐκεῖνα ποὺ προσκυνοῦν, ἐφόσον εἶναι Λόγος καὶ Θεός, ἀλλὰ μᾶλλον προσκυνεῖται μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Σεῖς προσκυνεῖτε αὐτὸ ποὺ δὲν γνωρίζετε, ἐνῶ ἐμεῖς προσκυνοῦμε αὐτὸ ποὺ γνωρίζομε». (σ. 184, PG 73, 304).

ς. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν Πατέρα ὡς πρὸς τὴ δύναμη ἢ τὴν ἐνέργεια σὲ κάτι, ἀλλ' εἶναι ἰσοδύναμος καὶ ὁμοούσιος, ἐπειδὴ προῆλθε ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἔχει τὴν ἴδια φύση. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Ὁ Υἱὸς τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ κάνει ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἐὰν δὲν βλέπει τὸν Πατέρα νὰ κάνει κάτι. Γιατί, αὐτὰ ποὺ κάνει ἐκεῖνος, αὐτὰ κάνει ὅμοια καὶ ὁ Υἱός». (σ. 252, PG 73, 349).

Ζ'. Ὅτι ἀπὸ τὰ ἀξιώματα, δηλαδὴ τὰ πλεονεκτήματα, ποὺ πρέπουν στὸν Θεό, τίποτε δὲν ὑπάρχει στὸν Υἱὸ κατὰ μετοχὴ ἢ ὡς πρόσθετο. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Γιατὶ οὔτε ὁ Πατέρας κρίνει κανένα, ἀλλ' ὅλη τὴν κρίση τὴν ἔδωσε στὸν Υἱό». (σ. 276, PG 73, 365).

Η'. Ὅτι ὁ Υἱός, ὄντας Θεὸς ἀπὸ τὴ φύση του καὶ προερχόμενος ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ ὄντας ἀκριβὴς εἰκόνα ἐκείνου ποὺ τὸν γέννησε, ἔχει ἴση τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα μὲ αὐτόν. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Γιὰ νὰ τιμοῦν ὅλοι τὸν Υἱὸ ὅπως τιμοῦν τὸν Πατέρα». (σ. 280, PG 73, 368).

Θ'. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ὡς πρὸς τίποτε κατώτερος ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ Πατέρα, ἀλλ' εἶναι ἰσοδύναμος ὡς πρὸς τὴν ἐνέργεια πρὸς ὅλα ὡς Θεὸς ποὺ εἶναι καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Δὲν μπορῶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου νὰ κάνω τίποτε· κρίνω σύμφωνα μὲ αὐτὰ ποὺ ἀκούω». (σ. 308, PG 73, 385).

ΒΙΒΛΙΟ (ΛΟΓΟΣ) Γ.

(σ. 330-527, PG 73, 400-528)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Γ'. ΛΟΓΟΥ

Α'. Συζήτηση λεπτομερής, γιατὶ ὁ μακάριος Βαπτιστὴς ὀνομάσθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ ὄχι μόνο λυχνάρι, ἀλλὰ καὶ ἀναμμένο καὶ φωτεινό. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Ἐκεῖνος ἦταν τὸ λυχνάρι ποὺ ἔκαιε». (σ. 332, PG 73, 400).

Β'. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα, στὸ ὁποῖο ὑπάρχει καὶ ἔλεγχος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ἐπειδὴ δὲν κατανοοῦσαν τὰ ὅσα εἶχαν εἰπωθεῖ ἀπὸ τὸν Μωυσῆ μᾶλλον αἰνιγματικά. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Οὔτε τὴ φωνή του ἔχετε ἀκούσει ποτέ», καὶ τὰ ἑξῆς. (σ. 346, PG 73, 409).

Γ. Ὅτι ὁ Μωυσῆς ἀνήγγελλε τὸν ἐρχομὸ τοῦ Σωτῆρα, λέγοντας· «Προφήτη θὰ ἀναδείξει σὲ σᾶς ὁ Κύριος ὁ Θεός σας σὰν ἐμένα». (σ. 372, PG 73, 428).

Δ'. Ὅτι πολλὲς φορὲς οἱ μεταβάσεις τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑποδήλωναν τὴ μετάθεση τῆς χάριτος στὰ ἔθνη, καὶ συγχρόνως γίνεται λόγος καὶ γιὰ τοὺς πέντε κρίθινους ἄρτους καὶ γιὰ τὰ δύο ψάρια. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Στὴ συνέχεια ὁ Ἰησοῦς ἀναχώρησε γιὰ τὰ μέρη πέρα ἀπὸ τὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδας». (σ. 382, PG 73, 433).

Ε'. Ὅτι σφραγίδα τῆς ὑπόστασης τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα εἶναι ὁ Μονογενής, καὶ δὲν εἶναι ἢ νοεῖται σφραγίδα κάποιος ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ αὐτόν. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Τὴν ὁποία θὰ δώσει σὲ σᾶς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», καὶ τὰ ἑξῆς. (σ. 456, PG 73, 481).

ϛ. Γιὰ τὸ μάννα, ὅτι ἦταν σύμβολο τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν μέσω αὐτοῦ πνευματικῶν χαρισμάτων. Προτάσσεται τὸ ρητό· «Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς σ' αὐτούς· Ἀλήθεια σᾶς λέγω, δὲν σᾶς ἔδωσε τὸν ἄρτο ὁ Μωυσῆς ἀπὸ τὸν οὐρανό». (σ. 482, PG 73, 497).

****

Τόμος 28ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2006
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Γ. Μερετάκη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΒΙΒΛΙΟ (ΛΟΓΟΣ) Δ'.

(σ. 12-283, PG 73, 529-704).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Δ'. ΛΟΓΟΥ

Α'. Ὅτι ὡς πρὸς τίποτε ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ Πατέρα, ἐξ αἰτίας τῆς ὕπαρξής του κατὰ φύση ἀπὸ αὐτόν, ἔστω καὶ ἂν λέγεται ἀπὸ κάποιους ὅτι ὑποτάσεται. Προτίθεται ἡ ρήση· «Γιατὶ κατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὄχι γιὰ νὰ κάνω τὸ θέλημα τὸ δικό μου, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου ποὺ μὲ ἔστειλε». Σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο γίνεται καὶ λόγος χρησιμώτατος γιὰ τὸν τίμιο σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, (σ. 12, PG 73, 529).

Β'. Ὅτι εἶναι ζωοποιὸ τὸ ἅγιο σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Προτίθεται ἡ ρήση· «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς», καὶ τὰ στὴ συνέχεια λεγόμενα, στὰ ὁποῖα μιλάει ὡσὰν περὶ ἄρτου γιὰ τὸ σῶμα του, (σ. 60, PG 73, 560).

Γ. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι μέτοχος τῆς ζωῆς ἀπὸ ἄλλον, ἀλλὰ μᾶλλον εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του ζωὴ ἐπειδὴ εἶναι κατὰ φύση γεννημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα. Προτίθεται ἡ ρήση· «Ὅπως μὲ ἔστειλε ὁ Πατέρας μου ποὺ ζεῖ, καὶ ἐγὼ ζῶ ἐξαιτίας τοῦ Πατέρα μου, καὶ αὐτὸς ποὺ μὲ τρώγει θὰ ζήσει καὶ αὐτὸς ἐξαιτίας μου», (σ. 98, PG 73, 585).

Δ'. Ὅτι ἦταν τύπος τοῦ Χριστοῦ ἡ ἁγία σκηνὴ ποὺ πορευόταν στὴν ἔρημο μπροστὰ ἀπὸ τὸν λαό, καὶ ἡ κιβωτὸς ποὺ ὑπῆρχε μέσα σ' αὐτὴν καὶ ἡ λυχνία καὶ τὰ θυσιαστήρια καθὼς καὶ τὸ θυμίαμα καὶ οἱ προσφορὲς ἐσήμαιναν αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Προτίθεται ἡ ρήση· «Σὲ ποιὸν μποροῦμε νὰ πᾶμε; Ἔχεις λόγια ζωῆς αἰώνιας», (σ. 142, PG 73, 613).

Ε'. Γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας, ὅτι δηλώνει τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὀφειλόμενης στοὺς ἁγίους ἐλπίδας καὶ τὴν ἀνάσταση ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Προτίθεται ἡ ρήση· «Πλησίαζε ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ Σκηνοπηγία», (σ. 170, PG 73, 632).

ς΄. Λόγος γιὰ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, ποὺ δείχνει μὲ πολλοὺς τρόπους ποιὸ πρᾶγμα ὑποδηλώνει. Προτίθεται ἡ ρήση· «Ἐὰν κάποιος ἄνθρωπος δέχεται περιτομὴ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, ὀργίζεσθε ἐναντίον μου ἐπειδὴ θεράπευσα ὁλόκληρο ἄνθρωπο τὸ Σάββατο;», (σ. 232, PG 73, 672).

Ζ΄. Λόγος γιὰ τὴν περιτομὴ κατὰ τὴν ὀγδόη ἡμέρα, δείχνοντας μὲ πολλοὺς τρόπους ποιὸ πρᾶγμα ὑποδηλώνει. Προτίθεται ἡ ρήση· «Ἐὰν κάποιος ἄνθρωπος δέχεται περιτομὴ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου», καὶ τὰ στὴ συνέχεια, (σ. 254, PG 73, 685).

ΒΙΒΛΙΟ (ΛΟΓΟΣ) Ε΄.
(σ. 284-577, PG 73, 705-892)
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ε΄. ΛΟΓΟΥ

Κεφ. 8, 25. Ἔλεγαν τότε κάποιοι ἀπὸ τοὺς Ἱεροσολυμῖτες· Δὲν εἶναι αὐτὸς τὸν ὁποῖο ζητοῦσαν νὰ σκοτώσουν;». (σ. 288, PG 73, 705).

Α΄. Ὅτι σύμφωνα μὲ τὶς ἀμαθεῖς σκέψεις τῶν Ἑλλήνων, τὰ σχετικὰ μὲ ἐμᾶς δὲν ἐξαρτῶνται ἀναγκαστικὰ ἀπὸ τὶς ἐποχές, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ δική μας προαίρεση ὁδηγούμαστε στὸ ἀγαθὸ καὶ στὸ ἀντίθετο, καὶ ὅτι διοικούμαστε μὲ τὰ νεύματα τοῦ Θεοῦ. Προτίθεται ἡ ρήση· «Προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πιάσουν καὶ κανένας δὲν ἔβαλε τὰ χέρια του ἐπάνω του, γιατὶ δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη ἡ ὥρα του», (σ. 310, PG 73, 720).

Β΄. Ὅτι μετὰ τὴ σταύρωση τοῦ Σωτήρα κατὰ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκροὺς κατοίκησε μέσα μας σταθερὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Προτίθεται ἡ ρήση· «Γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ἀκόμη τὸ Πνεῦμα, ἐπειδὴ δὲν εἶχε δοξασθεῖ ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς», (σ. 358, PG 73, 749).

Γ. Ὅτι τὸ πάθος ἐπάνω στὸ σταυρὸ δὲν ἦταν ἔργο τῆς δυνάμεως τῶν Ἰουδαίων, οὔτε πέθανε ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν πλεονεξία κάποιων, ἀλλ' ὁ ἴδιος τὸ ἔπαθε αὐτὸ μὲ τὴ θέλησή του γιὰ χάρη μας, γιὰ νὰ μᾶς σώσει ὅλους. Προτίθεται ἡ ρήση· «Αὐτὰ τὰ λόγια τὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς κοντὰ στὸ θησαυροφυλάκιο διδάσκοντας μέσα στὸ ναό, καὶ κανένας δὲν τὸν ἔπιασε, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη ἡ ὥρα του», (σ. 424, PG 73, 793).

Δ΄. Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι Θεὸς ἀπὸ τὴ φύση του, ὄντας τελείως ἔξω ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν κτίση, ὅσον ἀφορᾶ τὸν λόγο τῆς οὐσίας. Προτίθεται ἡ ρήση· «Ἐσεῖς εἶσθε ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτόν, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτόν», (σ. 442, PG 73, 804).

Ε΄. Ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι κατώτερος σὲ δύναμη καὶ σοφία ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ Πατέρα, ἀλλὰ μᾶλλον εἶναι αὐτοσοφία καὶ δύναμη αὐτοῦ. Προτίθεται ἡ ρήση· «Τίποτε δὲν κάνω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου, ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ μὲ δίδαξε ὁ Πατέρας, αὐτὰ λέγω», (σ. 484, PG 73, 832).

ΤΟΜΟΙ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΜΟΣ 29ος
Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην

ΛΟΓΟΣ ΣΤ΄. κεφ. Ἕνα, (PG 73, 892-1056).

ΛΟΓΟΣ Ζ΄ καὶ Η΄ τεμάχια, (PG 74, 9-104).

ΛΟΓΟΣ Θ΄. κεφ. ἕνα, (PG 74, 105-281).

ΤΟΜΟΣ 30ος
Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην

ΛΟΓΟΣ Ι', κεφ. Α'-Β', (PG 74, 284-444).
ΛΟΓΟΣ ΙΑ'. κεφ. Α'-ΙΒ'. (PG 74, 448-608).

ΤΟΜΟΣ 31ος

Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην

α'. ΛΟΓΟΣ ΙΒ'. Κεφ. ἕνα, (PG 74, 608-756).

β) **Τεμάχια στὶς Πράξεις**, (PG 74, 757).

γ) **Στὶς Ἐπιστολές**: (PG 74, 773-1024).

1. **Στὴν πρὸς Ρωμαίους**, (PG 74, 773).
2. **Στὴν πρὸς Κορινθίους Α'**, (PG 74, 856).
3. **Στὴν πρὸς Κορινθίους Β'**, (PG 74, 916).
4. **Στὴν πρὸς Γαλάτας**, τεμάχια, (PG 74, 952).
5. **Στὴν πρὸς Ἑβραίους**, (PG 74, 953-1006).
6. **Στὴν καθολικὴ Ἰακώβου**, τεμάχια, (PG 74, 1008).
7. **Στὴν Α'. καὶ Β'. Πέτρου**, τεμάχια, (PG 74, 1012-1020).
8. **Στὴν Ἰωάννου Α'**, τεμάχια, (PG 74, 1021).
9. **Στὴν Ἰούδα**, τεμάχιο. (PG 74, 1024).

ΤΟΜΟΣ 32ος

Ἐπιστολὲς (Α'-ΠΗ', PG 77, 9-390).

ΤΟΜΟΣ 33ος

Ὁμιλίες ἑορταστικὲς (Α'-ΙΖ', PG 77, 401-789).

ΤΟΜΟΣ 34ος

Ὁμιλίες Ἑορταστικὲς (ΙΗ'-Λ', PG 77, 800-981).

Ὁμιλίες διάφορες (Α'-ΚΒ', PG 77, 981-1116).

Λόγος εἰς τὴν τελευτὴν τῶν ἁγίων τριῶν παίδων καὶ τοῦ πανσόφου Δανιήλ, (PG 74, 1117).

ΙΣΤ' ΑΠΑΝΤΑ ΦΩΤΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-34).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Α'. ΕΞΗΓΗΤΙΚΑ: ΤΑ ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ Ἢ ΛΟΓΩΝ ΙΕΡΩΝ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΙΕΡΟΛΟΓΙΑΙ ΚΑΤ' ΕΡΩΤΗΣΙΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΙΝ

Πρὸς Ἀμφιλόχιον, Μητροπολίτην Κυζίκου, ἐν τῷ καιρῷ τῶν πειρασμῶν, ζητημάτων διαφόρων εἰς ἀριθμὸν τριακοσίων εἴκοσι δύο ἐρωτήσεων καὶ ἐπιλύσεων. (σ. 36, PG 101, 45-1172).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α'-ΞΓ'.
(σ. 38-511, PG 101, 45-421).

Α'. Ἀμφιλόχια τοῦ Φωτίου Πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιο, τὸν μητροπολίτη Κυζίκου. Πρόκειται γιὰ συλλογὴ ἱερῶν λόγων, στὴν ὁποία δίνεται λύση σὲ ζητήματα τῆς ἁγίας Γραφῆς. Πρῶτα γίνεται διευκρίνηση ἐκείνου τοῦ δεσποτικοῦ παραγγέλματος ποὺ λέγει· «Νὰ μὴν ἔχετε ζώνη, οὔτε ὑποδήματα, οὔτε σακκίδιο, ἀλλ' ὅποιος ἔχει τώρα χρηματοφυλάκιο, ἂς πάρει καὶ σακκίδιο» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 38, PG 101, 48).

Β'. Ἂν ὁ Θεὸς ἀναπαύθηκε ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα του τὴν ἑβδόμη ἡμέρα, πῶς ὁ Σωτήρας Λόγος τοῦ Πατέρα λέγει, «ὁ Πατέρας μου ἐργάζεται ὥς τώρα, καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐργάζομαι»; (σ. 98, PG 101, 96).

Γ'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Κύριος χρησιμοποίησε πηλὸ καὶ δὲν θεράπευσε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ μὲ ἄλλο τρόπο; (σ. 102, PG 101, 100).

Δ'. Τί σημαίνει, «μισώντας καὶ τὸ χιτώνα ποὺ εἶναι σπιλωμένος ἀπὸ τὴ σάρκα»; (σ. 104, PG 101, 101).

Ε'. Ἂν κάθε τι ποὺ ὑπόκειται στὴν ἀνάγκη καὶ χωρὶς νὰ θέλει πράττει τὰ τῆς ἀνάγκης, κι ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ ρθοῦν τὰ σκάνδαλα στὸν κόσμο, δὲν εἶναι δίκαιο νὰ καταριέμαστε ἐκεῖνον ποὺ ἐξαναγκάστηκε, οὔτε βέβαια καὶ ν' ἀπαιτοῦμε τιμωρία γιὰ τὸ ἁμάρτημά του, (σ. 104, PG 101, 101).

ς'. Γιατί ἄραγε ὁ Μωυσῆς δὲν ἀναφέρει τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἂν καὶ βέβαια ὁ Σωτήρας δήλωσε ρητὰ στὸ Εὐαγγέλιο, ὅτι αὐτὴ ἔχει ἑτοιμαστεῖ γιὰ τοὺς δίκαιους ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου; (σ. 108, PG 101, 105).

Ζ'. Ἂν τὰ τέλη τοῦ αἰώνα κατέληξαν σ' ἐμᾶς, σὲ ποιοὺς αἰῶνες θὰ μᾶς φανερωθεῖ ὁ πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ; (σ. 114, PG 101, 109).

Η'. Πῶς λέγεται, ὅτι τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ δὲν κάνουν ἁμαρτία, κι αὐτὰ εἶναι, λέγει ἡ ἴδια ἡ Γραφή, αὐτὰ ποὺ ἀναγεννήθηκαν μὲ τὸ βάπτισμα καὶ τὸ Πνεῦμα, καὶ πάλι βλέπομε πολλοὺς νὰ γίνονται τέκνα Θεοῦ μὲ τὸ βάπτισμα, ἐνῶ διαπράττουν τὴν ἁμαρτία; (σ. 116, PG 101, 112).

Θ'. Πῶς, ἐνῶ ὁ θεοπάτωρ Δαβὶδ εἶπε, «Οἱ μέρες τοῦ ἀνθρώπου εἶναι σὰν τὸ χόρτο» κ.τ.λ. ὁ υἱός του ὁ Σολομὼν διακηρύττει, «μεγάλο πρᾶγμα εἶναι ὁ ἄνθρωπος κι ἄξιος τιμῆς ὁ ἄνδρας»; (σ. 120, PG 101, 113).

Ι'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὅποιους κατατρέχονται ἀπὸ δαιμονικὴ νόσο ὁ Εὐαγγελιστὴς τοὺς λέγει σεληνιαζόμενους; (σ. 124, PG 101, 116).

ΙΑ'. Γιατί, ἐνῶ ὁ Ἀδὰμ ἁμάρτησε καὶ δέχθηκε ὡς ἐπιτίμιο τὸ θάνατο, ὁ υἱός του, ποὺ δὲν εἶχε κἂν ἁμαρτήσει, πεθαίνει πρὶν ἀπὸ αὐτόν; (σ. 128, PG 101, 120).

ΙΒ'. Ὅτι δὲν εἶναι ἀντίθετα μεταξύ τους, ἔστω κι ἂν νομίζουν κάποιοι, τό, «Ἐγὼ ἦρθα στὸν κόσμο γιὰ νὰ τὸν κρίνω», καὶ τό, «δὲν ἦρθα γιὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμο, ἀλλὰ γιὰ νὰ σώσω τὸν κόσμο», (σ. 130, PG 101, 121).

ΙΓ'. Ἂν τὸ νὰ βρίσκεται κανεὶς σὲ αἰώνια κόλαση εἶναι πολὺ βαρύτερο ἀπὸ τὸ νὰ ζεῖ μὲ βάσανα καὶ πόνους, καὶ τὸ νὰ μὴν πάσχει τίποτε τέτοιο εἶναι πολὺ καλύτερο, πῶς ὁ Θεός, λένε, δημιούργησε ἀνθρώπους ποὺ μέλλουν νὰ περάσουν τὴ ζωή τους μὲ ἁμαρτίες; Διάλεξε τὸ χειρότερο ἢ τὸ καλύτερο; (σ. 134, PG 101, 125).

ΙΔ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος «ἄνοιξαν τὰ μάτια τους», καὶ πῶς ἡ παράβαση εἶχε τὴ δύναμη ν' ἀνοίγει τὰ μάτια; (σ. 142, PG 101, 132).

ΙΕ'. Γιατί ὁ Μωυσῆς στὴ δημιουργία τοῦ κόσμου δὲν ἀναφέρει καθόλου τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἂν καὶ βέβαια ὁ Σωτήρας λέγει, ὅτι αὐτὴ ἑτοιμάστηκε γιὰ τοὺς δίκαιους ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου, (σ. 146, PG 101, 133).

Ις'. Γιατί ὁ Μωυσῆς ὀνόμασε τὴ γῆ ἀόρατη; (σ. 148, PG 101, 137).

ΙΖ'. Γιατί ἀπαγορεύει τοὺς ἀνθρώπους νὰ τρῶνε κρέατα ἀπὸ ἀγρίμια, θύματα ἄλλων θηρίων; (σ. 154, PG 101, 140).

ΙΗ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τό, «δὲ θὰ παρουσιαστεῖς μπροστά μου»; (σ. 156, PG 101, 140).

ΙΘ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετο τὸ νὰ λέγει,

«νά, τὰ πάντα εἶναι πολὺ ὡραῖα», κι ἔπειτα αὐτὰ νὰ τὰ διαιρεῖ καὶ νὰ λέγει, ὅτι ἄλλα ἀπὸ τὰ ζῶα εἶναι καθαρὰ κι ἄλλα ἀκάθαρτα; (σ. 158, PG 101, 141).

Κ'. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν αἵρεση καὶ ὁ βίος του εἶναι ἄμεμπτος, ἀνεβαίνει στὸ βαθμὸ τῆς ἱερωσύνης, ἐνῶ ὅποιος εἶναι ἔνοχος γιὰ σωματικὲς κηλίδες, ἀκόμα κι ἂν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ ἀθέμιτες πράξεις, δὲν ἀνεβαίνει στὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης; (σ. 162, PG 101, 145).

ΚΑ'. Μὲ ποιὸ νόημα χρησιμοποιεῖται στὴν ἁγία Γραφὴ ἡ λέξη «ἀποκρίθηκε», καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια καὶ τὰ παράγωγά της; (σ. 166, PG 101, 148).

ΚΒ'. Γιὰ ποιὸ λόγο, προτοῦ σκεφτεῖ ὁ Ἰωσὴφ νὰ ἀπολύσει τὴ Μαριάμ, δὲν πῆγε ὁ ἄγγελος ν' ἀναστείλει ἐκεῖνο ποὺ μελετοῦσε, ἀλλ' ὅταν ἀπὸ τὴ σκέψη προχώρησε στὴν πράξη, τότε σπεύδει νὰ τὸν ἐμποδίσει; Καὶ γιατί ὀνομάζει τὴν Παρθένο γυναίκα τοῦ Ἰωσήφ; (σ. 184, PG 101, 164).

ΚΓ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «νά, ὁ Ἀδὰμ ἔγινε σὰν ἕνας ἀπὸ ἐμᾶς, στὸ νὰ γνωρίζει τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό»; (σ. 192, PG 101, 168).

ΚΔ'. Πῶς μπορεῖ νὰ λεχθεῖ ὅτι ὁ Πατέρας ἤθελε ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελε τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ, καὶ πῶς πάλι τὸν ἴδιο συμβαίνει καὶ νὰ τὸν θέλει ὁ πονηρὸς καὶ ταυτόχρονα νὰ μὴν τὸν θέλει; (σ. 198, PG 101, 173).

ΚΕ'. Τίνος εἶναι ἡ φράση, «Αὐτὸ ὅλο ἔχει γίνει»; Τοῦ συγγραφέα ἢ τοῦ ἀρχαγγέλου; (σ. 218, PG 101, 189).

ΚϚ'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Χριστὸς κατὰ τὴ γέννησή του ἐπέτρεψε νὰ γίνει ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων; (σ. 220, PG 101, 192).

ΚΖ'. Πῶς, λέγοντας ἕνα Θεὸ καὶ τρεῖς ὑποστάσεις, ὀνομάζομε καὶ τὸν Πατέρα Θεό, καὶ τὸν Υἱὸ ἐπίσης Θεό, καὶ τὸ Πνεῦμα ἐπίσης, ἐνῶ λέγοντας Θεότητα μία καὶ τρεῖς ὑποστάσεις, δὲν μποροῦμε νὰ λέμε οὔτε τὸν Πατέρα Θεότητα οὔτε τὸν Υἱὸ οὔτε τὸ Πνεῦμα, οὔτε νὰ τοὺς ὀνομάζομε θεότητα καὶ τοὺς τρεῖς μαζί; (σ. 228, PG 101, 197).

ΚΗ'. Ἂν ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα προέρχονται ἀπὸ τὴν ἴδια αἰτία, πῶς δὲ θὰ δεχθοῦν νὰ ὀνομάζονται ἀδελφοί, καὶ τὸ Πνεῦμα νὰ ὀνομαστεῖ Υἱός; (σ. 238, PG 101, 205).

ΚΘ'. Ἂν τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννη ἔδινε ἄφεση ἁμαρτιῶν, ὅπως ἱστορεῖ ὁ ἱερὸς Λουκᾶς, ποιὰ ἡ διαφορά του πρὸς τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου; (σ. 242, PG 101, 212).

Λ'. Πῶς, ἐνῶ ὁ Σωτήρας μας λέγει, «Δυὸ σπουργίτια δὲν τὰ πουλοῦν μιὰ δραχμή; κι ὅμως οὔτε ἕνα ἀπ' αὐτὰ δὲν θὰ πέσει χωρὶς νὰ τὸ θέλει ὁ οὐράνιος Πατέρας μου», ὁ Παῦλος, ποὺ μέσα του ὁμιλεῖ ὁ Χριστός, λέγει, «Μήπως ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ βόδια;». Μᾶς δίνεται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ὁ λόγος τοῦ μαθητῆ ἀντιλέγει στὸ λόγο τοῦ δασκάλου, (σ. 254, PG 101, 221).

ΛΑ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὸ χωρίο, «Μπορεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτὲς τὶς πέτρες νὰ κάνει παιδιὰ γιὰ τὸν Ἀβραάμ»; (σ. 260, PG 101, 228).

ΛΒ'. Τί σημαίνει ἡ φράση, «τὸ φτυάρι του βρίσκεται στὰ χέρια του» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 264, PG 101, 229).

ΛΓ'. Πῶς ὅταν ξέσπασε ἡ θεία ὀργὴ κατὰ τοῦ Κορὲ καὶ τοῦ Δαθὰν καὶ τοῦ Ἀβειρὼν καὶ ἐνῶ ἔπρεπε τὸ ἄλλο πλῆθος τῶν Ἑβραίων νὰ εἶναι τρο-

μαγμένοι καὶ γεμᾶτοι ἀπὸ φόβο γιὰ τὸν κίνδυνο τῆς ψυχῆς καὶ νὰ περιορίσουν τὸ περήφανο καὶ ἀνόητο φρόνημά τους καὶ νὰ συνειδητοποιήσουν τὰ ἁμαρτήματά τους, αὐτοί, χωρὶς νὰ δείχνουν τίποτε παρόμοιο, γογγύζουν ἐναντίον τοῦ Μωϋσῆ; (σ. 268, PG 101, 233).

ΛΔ'. Ποιοὺς πρέπει νὰ ἐννοήσομε στὸ Εὐαγγελικὸ χωρίο ὡς παιδιά, ποὺ ἔπαιζαν αὐλὸ στοὺς Ἰουδαίους καὶ ἐκεῖνοι δὲν χόρεψαν, θρήνησαν, ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν ξέσπασαν σὲ κοπετούς; Γιατί, ἂν ἐννοήσομε τὸν Πρόδρομο καὶ τὸν κοινὸ Κύριό μας, μήπως μαζὶ μὲ τὴν ἀνοησία ἐξαλείφεται καὶ ἡ κατηγορία κατὰ τῶν Ἰουδαίων; Γιατὶ δὲν εἶναι ἔνοχοι ἂν δὲν ὑπακούουν σὲ παιδιά, (σ. 272, PG 101, 237).

ΛΕ'. Πῶς δὲν ἀλληλομαχοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ ἡ παραίνεση τοῦ κορυφαίου μαθητῆ ποὺ λέγει, «νὰ εἶστε πάντοτε ἕτοιμοι ν' ἀπολογηθεῖτε στὸν καθένα ποὺ θὰ σὰς ζητᾶ λόγο γιὰ τὴν ἐλπίδα ποὺ ἔχετε μέσα σας», κι ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ προσταγὴ τοῦ Κυρίου ποὺ προτρέπει, νὰ μὴν προμελετοῦμε τί θὰ ποῦμε ὁδηγούμενοι στὸ βῆμα βασιλέων καὶ ἀρχόντων, γιὰ νὰ δώσουμε λόγο γιὰ τὴν πίστη μας; (σ. 286, PG 101, 248).

Λς. Τί ἐννοεῖ ὁ λόγος, «ἂς κάνομε τὸν ἄνθρωπο σύμφωνα μὲ τὴ δική μας εἰκόνα»; Καὶ ποιὰ εἶναι ἐδῶ ἡ εἰκόνα, καὶ ποιὸ τὸ ἀρχέτυπο; Γιατὶ μὲ κάθε εἰκόνα εἶναι ἀνάγκη νὰ βλέπομε μαζὶ καὶ τὸ πρωτότυπό της, (σ. 288, PG 101, 252).

ΛΖ'. Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μὴν εἶναι ἀντίθετο τὸ «μάτι γιὰ μάτι καὶ δόντι γιὰ δόντι», μὲ τὸ «ἐγὼ σᾶς λέγω, νὰ μὴν ἀντιστέκεστε στὸ κακό», δηλαδὴ νὰ μὴν ἐπιτίθεστε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο οὔτε νὰ προβάλλετε ἄμυνα στὸν ἐχθρό σας; (σ. 302, PG 101, 264).

ΛΗ'. Μερικοὶ θέτουν τὴν ἀπορία, ὅτι, ἂν ἡ θεότητα τοῦ Υἱοῦ εἶναι ἀπερίγραπτη, τότε ἡ σάρκα ποὺ ἀνέλαβε ἢ ὑπάρχει παντοῦ (γιατὶ ὅπου εἶναι ἡ θεότητα, πρέπει νὰ εἶναι παροῦσα καὶ ἡ σάρκα), ἤ, περιοριζόμενη σ' ἕνα τόπο, εἶναι χωρισμένη ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὴν προσέλαβε, (σ. 304, PG 101, 264).

ΛΘ'. Πῶς, ἀφοῦ ὁ Ἰακὼβ ἀπέκτησε ἀπὸ τὴ Ραχὴλ δύο παιδιά, τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ Βενιαμίν, ἔπειτα ὁ Μωυσῆς, γενεαλογώντας τοὺς καταγόμενους ἀπὸ τὸν Ἰακώβ, γράφει, «ἀπέκτησε ὁ Ἰακὼβ καὶ ἄλλα παιδιὰ ποὺ τὰ ὀνόματά τους ἦταν Βάλλα, Γηρὰ καὶ Νοεμὰν καὶ Ἄγχις καὶ Ρὼς καὶ Ναμφὶν καὶ Ὀμφιμίν. Ὁ Γηρὰ γέννησε τὸν Ἀράδ», κι ἔπειτα προσθέτει· «αὐτοὶ εἶναι οἱ υἱοὶ ποὺ γέννησε ἡ Ραχὴλ γιὰ τὸν Ἰακώβ»; Ἀφοῦ ἡ Ραχὴλ γέννησε τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸν Βενιαμὶν μόνο, πῶς ἡ Γένεση λέγει, ὅτι αὐτοὶ γεννήθηκαν ἀπὸ τὴ Ραχὴλ γιὰ τὸν Ἰακώβ; Λύσε τὴν ἀπορία, (σ. 312, PG 101, 273).

Μ'. Τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου τὴν Ἔξοδο παραγγέλλει στὸν Μωυσῆ, «ἅπλωσε τὸ χέρι σου στὰ νερὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ στὰ ποτάμια τους καὶ τὶς διώρυγές τους καὶ στὶς λίμνες τους καὶ ὅπου ὑπάρχει μαζεμένο λίγο νερό, καὶ θὰ γίνει ἀμέσως αἷμα». Καὶ ὅταν τὸ θαῦμα πραγματοποιήθηκε, ἀπὸ ποῦ βρέθηκε τὸ ἄλλο νερὸ ποὺ μὲ τὶς μαγγανεῖες τῶν μάγων τους ἔγινε ἡ ὕλη ποὺ ἔμοιαζε μὲ αἷμα; (σ. 316, PG 101, 273).

ΜΑ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὴ δήλωση, «ἐγὼ θὰ σκληρύνω τὴν καρδιὰ τοῦ Φαραώ»; (σ. 324, PG 101, 281).

ΜΒ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ θεόπνευστος Ἠσαΐας, «ἐσὺ ὀργίσθηκες, κι ἁμαρτήσαμε ἐμεῖς»; (σ. 330, PG 101, 288).

ΜΓ'. Γιὰ ποιὸ λόγο, ἐνῶ ὁ Κύριος καὶ Σωτήρας μας Ἰησοῦς Χριστὸς δίδαξε νὰ γίνεται τὸ βάπτισμα στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οἱ ἀπόστολοι καὶ μαθητές του δὲν βάπτιζαν ἔτσι, ἀλλὰ στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ; (σ. 348, PG 101, 301).

ΜΔ'. Τί θέλει νὰ πεῖ ὁ λόγος, «σὲ κάθε περίσταση τὰ φορέματά σου νὰ εἶναι λευκά, καὶ τὸ λάδι νὰ μὴ λείψει ἀπὸ τὸ κεφάλι σου», καὶ «τὰ μάτια τοῦ σοφοῦ νὰ εἶναι στὸ κεφάλι του»; (σ. 392, PG 101, 333).

ΜΕ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὸ χωρίο, «ποιὰ εἶναι ἡ μητέρα μου καὶ ποιοὶ οἱ ἀδελφοί μου;». Γιατὶ πολλοὶ αὐτὸ τὸ θεώρησαν ἀφορμὴ σκανδάλου, (σ. 400, PG 101, 340).

ΜϚ'. Πῶς δὲν δείχνει ἀντίφαση τὸ χωρίο, «στοὺς παλαιοὺς λέχθηκε· Μάτι ἀντὶ γιὰ μάτι καὶ δόντι ἀντὶ γιὰ δόντι. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴν ἀντιστέκεστε στὸν πονηρό, ἀλλ' ὅποιος σὲ χτυπήσει στὸ δεξί σου σαγόνι, γύρισέ του καὶ τὸ δεξί»; (σ. 410, PG 101, 349).

ΜΖ'. Ἐπειδὴ ὁ Κύριος λέγει, «ἐσεῖς εἶστε ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ διαβόλου», ζητοῦμε νὰ μάθομε ποιὸν λέγει διάβολο καὶ ποιὸν πατέρα του, (σ. 414, PG 101, 352).

ΜΗ'. Πόσες εἶναι οἱ γυναῖκες ποὺ ἄλειψαν τὸν Κύριο μὲ μύρο, (σ. 424, PG 101, 357).

ΜΘ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοηθεῖ τό, «κάθε ἁμαρτία καὶ βλασφημία θὰ συγχωρηθεῖ στοὺς ἀνθρώπους, σὲ ὅποιον ὅμως βλασφήμησε στὸ ἅγιο Πνεῦμα δὲ θ' ἀφεθεῖ οὔτε στὴν ἐδῶ ζωὴ οὔτε στὴ μέλλουσα»; (σ. 438, PG 101, 368).

Ν'. Ἔχοντας γράψει ὁ μακάριος Μάρκος καὶ εὐαγγελιστής, «βγῆκαν οἱ δικοί του γιὰ νὰ τὸν κρατήσουν· γιατὶ ἔλεγαν, ὅτι εἶχε χάσει τὰ λογικά του». Μὲ ποιὸ νόημα συνδυάζοντας τὴ σύνταξη τῶν λέξεων δὲ θὰ παρασυρθοῦμε μακριὰ ἀπὸ τὴν εὐαγγελικὴ διήγηση; (σ. 450, PG 101, 377).

ΝΑ'. Γιατί φύτεψε τὸν Παράδεισο ὁ Θεός, ἀφοῦ ἐπρόκειτο νὰ διώξει ἀπὸ αὐτὸν ἀμέσως τὸν Ἀδάμ; (σ. 454, PG 101, 381).

ΝΒ'. Ὁ θεῖος Παῦλος μᾶς προτρέπει· «ἂν πεινᾶ ὁ ἐχθρός σου, νὰ τοῦ δίνεις ψωμί· ἂν διψᾶ, νὰ τοῦ δίνεις νερό. Ἂν τὸ κάνεις αὐτό, ἀναμμένα κάρβουνα θὰ σωρεύσεις πάνω στὸ κεφάλι του». Πῶς θὰ ἐννοήσομε τό, «θὰ σωρεύσεις ἀναμμένα κάρβουνα στὸ κεφάλι του»; (σ. 462, PG 101, 385).

ΝΓ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ στὸν Μωυσῆ, «νά, σὲ κατέστησα σὰν θεὸ στὸ Φαραώ»; (σ. 466, PG 101, 389).

ΝΔ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὴν ἀποστολικὴ ρήση, «ἂν δαγκώνετε καὶ τρῶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, προσέξτε μήπως ἐξοντωθεῖτε μεταξύ σας», καὶ ὅσα ἀκολουθοῦν σ' αὐτή; (σ. 468, PG 101, 392).

ΝΕ'. Πῶς ἡ ἱερὴ προφητεία, ποὺ λέγει, «ἀλήθεια σᾶς λέγω, ὅπου κηρυχθεῖ αὐτὸ τὸ Εὐαγγέλιο, θὰ διαλαληθεῖ κι αὐτὸ ποὺ ἔκανε αὐτή, γιὰ νὰ τὴ θυμοῦνται οἱ ἄνθρωποι», ὄντας ἀνώτερη

ἀπὸ κάθε κατηγορία, θ' ἀποδειχθεῖ ἐπίσης καὶ ἄθικτη ἀπὸ αὐτήν; Γιατί, ἂν θεωρήσει κανεὶς τὴν πράξη αὐτὴ τῆς γυναίκας Εὐαγγέλιο, δὲ φαίνεται νὰ διαφεύγει τὴν κατηγορία τῆς φλυαρίας· ἂν πάλι ὅλη τὴ Γραφὴ τῶν μαθητῶν ποὺ συνέταξαν τὰ ὑπερφυσικὰ ἔργα καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Διδασκάλου καὶ κοινοῦ Σωτήρα, οὔτε αὐτὸ φαίνεται νὰ διασώζει τὴν ἀκολουθία· γιατὶ τὰ γραπτὰ δὲν περιέχουν τέτοια πράγματα, (σ. 472, PG 101, 393).

ΝϚ. Ποιὸ λογικὸ καὶ ἄμεμπτο νόημα μποροῦμε ν' ἀνιχνεύσομε καὶ νὰ ἐννοήσομε μὲ τὰ λόγια τοῦ Δαβὶδ ποὺ λένε, «μόνο σ' ἐσένα ἁμάρτησα κι ἔκανα τὸ κακὸ μπροστά σου, γιὰ νὰ δικαιωθεῖς στοὺς λόγους σου καὶ νὰ νικήσεις ὅταν κρίνουν τὶς ἀποφάσεις σου»; (σ. 476, PG 101, 396).

ΝΖ'. Γιατί, ἐνῶ βάπτιζαν οἱ μαθητὲς τοῦ Σωτήρα, ἐξακολουθοῦσε νὰ βαπτίζει ὁ Ἰωάννης; (σ. 484, PG 101, 404).

ΝΗ'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Μωυσῆς γενεαλογώντας στὴ Γένεση τοὺς ἡγεμόνες τοῦ Ἡσαῦ, ὅλων τῶν ἄλλων μνημονεύει ἁπλῶς τὰ ὀνόματα, ἐνῶ φτάνοντας στὸν Αἰνὰν λέγει, «αὐτὸς εἶναι ποὺ βρῆκε στὴν ἔρημο τὸν Ἰαμείν, ὅταν βοσκοῦσε τὰ ὑποζύγια τοῦ πατέρα του Σεβεγών»; Ποιὸ ἦταν αὐτὸ ποὺ βρῆκε καὶ γιατί εἶναι ἄξιο ν' ἀναφερθεῖ; (σ. 486, PG 101, 404).

ΝΘ'. Τί δηλώνει αὐτὸ ποὺ γράφει τὸ Δευτερονόμιο, «ἂν οἰκοδομήσεις σπίτι καινούργιο, νὰ κάνεις στὸ δωμάτιό σου καὶ στηθαῖο, γιὰ νὰ μὴ συμβεῖ φόνος στὸ σπίτι σου»; (σ. 488, PG 101, 405).

Ξ. Γιατί ἄραγε, ἐνῶ ὁ νόμος ἐμποδίζει ν' ἀγγίζει κάποιος ἕνα λεπρό, ἀλλιῶς νὰ εἶναι ἀκάθαρτος ὣς τὸ βράδυ, ὁ Σωτήρας θεραπεύοντας τὸν λεπρὸ τὸν ἀγγίζει, ἂν καὶ βέβαια εἶχε τὴ δύναμη νὰ θεραπεύει μὲ τὸ λόγο; (σ. 494, PG 101, 409).

ΞΑ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «εἶναι βέβαιο, ὅτι τὸ ζωντανὸ σκυλὶ εἶναι πολὺ καλύτερο ἀπὸ τὸ νεκρὸ λιοντάρι»; (σ. 502, PG 101, 416).

ΞΒ'. Τί θέλει νὰ πεῖ αὐτὸ ποὺ λέγει ὁ Ἐκκλησιαστής, «σκόρπισε τὸ ψωμί σου πάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, γιατὶ θὰ τὸ βρεῖς ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες»; (σ. 504, PG 101, 417).

ΞΓ'. Τί σημαίνει «ὅποιος σκάβει λάκκο, θὰ πέσει μέσα σ' αὐτόν»; (σ. 510, PG 101, 421).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1997
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΜΦΙΛΟΧΙΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-495)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΞΔ'-ΡΜΑ'.

(σ. 10-495, PG 101, 424-800).

ΞΔ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε αὐτὸ ποὺ γράφει ὁ Ἐκκλησιαστής· «ὅποιος σκίζει ξύλα κινδυνεύει ἀπὸ αὐτά, ἂν τοῦ ξεφύγει τὸ πελέκι· τρόμος θὰ τὸν κυριέψει καὶ θὰ χρειαστεῖ προσπάθεια νὰ τὸ διορθώσει· καὶ εἶναι περίσσεια ἡ σοφία τοῦ ἀνδρείου»; (σ. 10, PG 101, 424).

ΞΕ'. Σὲ ποιὸ σκοπὸ ἀποβλέπει ὁ λόγος, «ἡ μιὰ γενιὰ φεύγει καὶ ἡ ἄλλη γενιὰ ἔρχεται, ἡ γῆ ὅμως μένει σταθερὴ καὶ αἰώνια»; (σ. 14, PG 101, 425).

ΞϚ'. Ποιὸ νόημα περικλείει τό, «ὑπάρ-

χει δίκαιος πού χάνεται ἀπὸ τὸ δίκαιό του καὶ ὑπάρχει ἀσεβὴς πού παραμένει στὴν κακία του»; (σ. 20, PG 101, 429).

ΞΖ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὸν λόγο, «ἂν ἡ ἀδικία σας συνιστᾶ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ»; (σ. 24, PG 101, 432).

ΞΗ'. Ἡ ρήση, «ἂν ὁ ἄνθρωπος γεννήσει ἑκατὸ παιδιὰ καὶ ζήσει πολλὰ χρόνια, ὥστε οἱ ἡμέρες τῆς ζωῆς του νὰ εἶναι πάρα πολλές, καὶ ἡ ψυχή του δὲν ἀπολαύσει τὰ ἀγαθά του καὶ δὲν τοῦ γίνει στὸ τέλος καὶ ταφή, ἐγὼ εἶπα· τὸ ἔκτρωμα εἶναι καλύτερο ἀπὸ αὐτόν. Γιατὶ ὁ ἐρχομὸς αὐτοῦ ἦταν μάταιος καὶ τὸ ὄνομά του θὰ τὸ σκεπάσει τὸ σκοτάδι, ἀφοῦ δὲν εἶδε καὶ δὲν γνώρισε αὐτὸ τὸν ἥλιο. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἀνάπαυσή του ἦταν καλύτερη ἀπὸ αὐτοῦ», ποιὰ διευκρίνιση καὶ ποιὰ διασάφηση μπορεὶ νὰ δεχθεῖ; (σ. 28, PG 101, 436).

ΞΘ'. Τί σημαίνει τὸ, «ζῆσε ἀπολαμβάνοντας τὰ ἀγαθά, καὶ σκέψου κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς δυστυχίας. Γιατὶ κι αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ ἔκανε σύμφωνο μὲ τὸν ἀκατανόητο λόγο, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος τίποτε ἀπὸ τὰ μελλοντικά», (σ. 30, PG 101, 437).

Ο'. Ποιοὺς πρέπει νὰ θεωροῦμε δερμάτινους χιτῶνες, πού φόρεσαν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα μετὰ τὴν παράβαση; (σ. 34, PG 101, 440).

ΟΑ'. Σὲ ποιὸ νόημα μᾶς παραπέμπει ἡ ρήση, «δὲν γνωρίζεις πώς, ἂν προσφέρεις ὀρθὰ τὸ δῶρο σου, ἀλλὰ δὲν κάνεις ὀρθὰ τὴ διάκριση, ὅτι ἁμάρτησες; ὅμως ἡσύχασε» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 40, PG 101, 441).

ΟΒ'. Λέγοντας ὁ θεσπέσιος Παῦλος, «ὁ Ἀδὰμ δὲν ἀπατήθηκε, ἀλλ' ἡ γυναίκα ἀπατήθηκε καὶ ἔκανε τὴν παράβαση· θὰ σωθεῖ ὅμως μὲ τὴ γέννηση παιδιῶν» καὶ τὰ ἑξῆς, πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὸ λόγο, «ἡ γυναίκα θὰ σωθεῖ μὲ τὴ γέννηση παιδιῶν»; (σ. 44, PG 101, 445).

ΟΓ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὸ λόγο, «ὅποιος τρώει αὐτὸ τὸ ψωμὶ καὶ πίνει χωρὶς ν' ἀξίζει τὸ ποτήριο τοῦ Κυρίου, θὰ εἶναι ἔνοχος τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 54, PG 101, 452).

ΟΔ'. Ὁ Κύριος εἶπε στὴ Σαμαρείτιδα· «πίστεψέ με, γυναίκα, ἔρχεται ὥρα κατὰ τὴν ὁποία οὔτε σ' αὐτὸ τὸ βουνὸ οὔτε στὰ Ἰεροσόλυμα θὰ λατρεύσετε τὸν Πατέρα. Ἐσεῖς λατρεύετε αὐτὸ πού δὲν τὸ γνωρίζετε, ἐνῶ ἐμεῖς προσκυνοῦμε αὐτὸ πού τὸ γνωρίζομε· γιατὶ ἡ σωτηρία ἔρχεται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους» καὶ τὰ λοιπά. Μὲ ποιὸ τρόπο θὰ κατανοήσομε τό νόημα αὐτῶν τῶν σεβάσμιων λόγων; (σ. 60, PG 101, 457).

ΟΕ'. Πῶς λένε ὅτι τὸ Θεῖο ὑπάρχει στὸ σύμπαν, καὶ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ διαλύσομε τὶς ἀπορίες πού προβάλλουν κάποιοι σχετικὰ μ' αὐτὸ τὸ ζήτημα; (σ. 68, PG 101, 464).

Ος'. Τί σημαίνει αὐτὸ πού λέγει ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιο πρὸς τοὺς μαθητές του, «σ' ἐσᾶς ἔχει δοθεῖ νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· στοὺς λοιποὺς δίνονται μὲ παραβολές, ὥστε νὰ μὴ βλέπουν ἐνῶ βλέπουν, καὶ ἐνῶ ἀκοῦν, νὰ μὴν καταλαβαίνουν»; (σ. 74, PG 101, 468).

ΟΖ'. Διάφορες ἀπορίες περὶ γένους καὶ εἴδους, γιὰ τὶς ὁποῖες μποροῦν νὰ βρεθοῦν οἱ λύσεις τους, (σ. 86, PG 101, 477).

ΟΗ'. Ἀπορίες κι ἀπαντήσεις σὲ ἱερὰ ἀντιρρητικὰ καὶ δογματικὰ ζητήματα ἀπὸ τὸν δεύτερο Λόγο περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, (σ. 102, PG 101, 489).

ΟΘ'. Γιατί κατὰ τὴν κοσμογονία ὁ Μωυσῆς δὲν μνημόνευσε τοὺς ἀγγέλους, καὶ τί σημαίνει ὁ λόγος, «κάνοντας αὐτό, θὰ συσσωρεύσεις στὸ κεφάλι του ἀναμμένα κάρβουνα»; (σ. 118, PG 101, 501).

Π'. Ποιὰ πρέπει νὰ λέμε ὅτι εἶναι τὰ γνωμικὰ θελήματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ποιὸ μποροῦμε νὰ λέμε ἀνθρώπινο ὑποστατικὸ θέλημα τοῦ ἴδιου τοῦ Χρι-στοῦ, καὶ ἄλλα, (σ. 122, PG 101, 508).

ΠΑ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Λουκᾶ, «ὅταν ἀκούστηκε αὐτὴ ἡ βουή, τὸ πλῆθος μαζεύτηκε γεμᾶτο κατάπληξη» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 158, PG 101, 549).

ΠΒ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετο τὸ νὰ χρησιμοποιεῖ κανεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ χωρὶς λόγο πρὸς τὸ «δὲ θὰ βάλεις στὸ στόμα σου τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου χωρὶς λόγο»; (σ. 162, PG 101, 552).

ΠΓ'. Τί εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Πύθωνα, τὸ ὁποῖο πολλοὶ ὀνομάζουν ἐγγαστρίμυθο; (σ. 164, PG 101, 553).

ΠΔ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου, «σ' αὐτὸ ὅλοι ἁμάρτησαν»; (σ. 166, PG 101, 553).

ΠΕ'. Τί σημαίνει, «νὰ μὴν μπαίνετε στὸν ἴδιο ζυγὸ μὲ τοὺς ἄπιστους» καὶ ποιὰ ἡ γραφὴ αὐτοῦ; (σ. 168, PG 101, 556).

ΠϚ'. Τί σημαίνει τὸ «ἐγκομβώσασθαι» ποὺ ἔχει λεχθεῖ ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο στὶς καθολικὲς ἐπιστολές; (σ. 170, PG 101, 557).

ΠΖ'. Γιατί τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβὶμ ἐμφανίζονταν στοὺς προφῆτες μὲ τὶς μορφὲς βοδιῶν καὶ λιονταριῶν καὶ ἀετῶν καὶ ἀνθρώπων; (σ. 172, PG 101, 557).

ΠΗ'. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ λέμε Θεὸ τὸν Πατέρα, Θεὸ τὸν Υἱό, Θεὸ τὸ Πνεῦμα, καὶ νὰ μὴ εἴμαστε ἀναγκασμένοι ἔτσι νὰ ὁμολογοῦμε τρεῖς θεοὺς ἀντὶ γιὰ ἕναν; (σ. 174, PG 101, 560).

ΠΘ'. Πόσα ὀνόματα, ποὺ σημαίνουν Θεός, μποροῦμε νὰ βροῦμε μέσα στὴν ἁγία Γραφή; (σ. 176, PG 101, 561).

ϟ'. Ἐὰν ἦταν ἄρρητο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, πῶς περίμενε θάνατος ἐκεῖνον ποὺ τὸ ἔλεγε; (σ. 186, PG 101, 569).

ϟΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «δὲν θέλω νὰ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλὲς φορὲς θέλησα νὰ ρθῶ σ' ἐσᾶς καὶ ἐμποδίστηκα μέχρι τώρα»; (σ. 188, PG 101, 569).

ϟΒ'. Πῶς οἱ ἐπιστολὲς τοῦ ἀποστόλου διατυπώνονται σὰν ἰδέες ρητόρων καὶ πῶς αὐτὸς καλεῖ τὸν ἑαυτό του ἰδιώτη; (σ. 194, PG 101, 576).

ϟΓ'. Διάφορα ζητήματα ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο ποὺ ἐπιλύονται μὲ εἴκοσι ἑπτὰ κεφάλαια, (σ. 218, PG 101, 592).

ϟΔ'. Τί σημαίνει τὸ «ἂς λάμψει τὸ φῶς σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους» καὶ τὰ λοιπά; (σ. 234, PG 101, 604).

ϟΕ'. Τί σημαίνει τό, «ὁ Πατέρας εἶναι μεγαλύτερός μου;», (σ. 236, PG 101, 604).

ϟϚ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετο τό, «στὴν κατοικία τοῦ Πατέρα μου ὑπάρχουν πολλοὶ τόποι διαμονῆς», πρὸς τό, «ἂν πάω ἐκεῖ θὰ ἑτοιμάσω τόπο γιὰ σᾶς», (σ. 240, PG 101, 608).

ϟΖ'. Γιατί ὁ κορυφαῖος ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου πέφτει στὴν ἄρνηση; (σ. 240, PG 101, 608).

ϟΗ'. Πῶς δὲν ἀποτελεῖ ἀντίθεση τὸ νὰ λέγει, «ἐὰν ἐγὼ δίνω μαρτυρία γιὰ

τὸν ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου δὲν ἔχει ἰσχύ», πρὸς τό, «κι ἂν ἐγὼ δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἔγκυρη»; (σ. 246, PG 101, 612).

ϞΘ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, «ὅπου ἐγὼ πηγαίνω τὸ γνωρίζετε, καὶ γνωρίζετε καὶ τὸ δρόμο», ὁ λόγος τοῦ μαθητῆ, «Κύριε, δὲν γνωρίζομε ποῦ πηγαίνεις, καὶ πῶς μποροῦμε νὰ γνωρίζομε τὸ δρόμο;», (σ. 248, PG 101, 612).

Ρ'. Γιατὶ ὁ ἄγγελος δὲν ἐμφανίσθηκε στὸν Ἰωσὴφ προτοῦ τοῦ γεννηθεῖ ἡ ἀπορία του γιὰ τὴν Παρθένο; (σ. 250, PG 101, 616).

ΡΑ'. Τί σημαίνει τό, «πουλῆστε τὰ ὑπάρχοντά σας καὶ δῶστε ἐλεημοσύνη στοὺς φτωχούς. Κάνετε γιὰ τὸν ἑαυτό σας βαλάντια ποὺ δὲν παλαιώνουν»; (σ. 252, PG 101, 616).

ΡΒ'. Τί σημαίνει τὸ ἐφούδ, καὶ πόσα εἶναι τὰ σημαινόμενα αὐτοῦ; (σ. 276, PG 101, 733).

ΡΓ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετο τὸ «ὀφθαλμὸς ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ δόντι ἀντὶ δοντιοῦ», στό, «ἂν σὲ ραπίσει κάποιος στὸ δεξιὸ μάγουλο, γύρισέ του καὶ τὸ ἄλλο»; (σ. 278, PG 101, 636).

ΡΔ'. Γιατὶ τὸν Ἄβελ, ποὺ ἦταν δίκαιος, ἐπέτρεψε ὁ Θεὸς νὰ πεθάνει πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ ποὺ ἁμάρτησε; (σ. 280, PG 101, 636).

ΡΕ'. Γιὰ τὴν περιτομὴ τοῦ Ἀβραάμ, (σ. 282, PG 101, 637).

Ρϛ'. Τί σημαίνει ὁ πλεονασμὸς τοῦ εἰμί (=εἶμαι) καὶ μὲ ποιὰ σημασία χρησιμοποιεῖται τὸ "σφᾶς αὐτοὺς" καὶ ἄλλα, (σ. 286, PG 101, 640).

ΡΖ'. Γιατὶ οἱ ποιητὲς βάζουν στὰ χέρια τοῦ Ἡρακλῆ τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας; (σ. 288, PG 101, 641).

ΡΗ'. Τί σημαίνει τό, «ἡ γυναίκα ἔχει ἐξουσία ἐπάνω στὸ κεφάλι της»; (σ. 290, PG 101, 641).

ΡΘ'. Τί σημαίνει τό, «ἂν προσφέρεις ὀρθά, δὲν ἐκλέξεις ὅμως ὀρθά, δὲν ἁμάρτησες; Ἀλλὰ ἡσύχασε», (σ. 294, PG 101, 645).

ΡΙ'. Γιατὶ ὁ Χριστὸς ἐμφανίζεται στοὺς μαθητές του στὰ Ἱεροσόλυμα πρὶν ἀπὸ τὴν ἐμφάνισή του στὴ Γαλιλαία; (σ. 302, PG 101, 652).

ΡΙΑ'. Τί σημαίνει, «τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνικῶν εἶναι τὸ ἀσήμι καὶ ὁ χρυσός, ἔργα τῶν χεριῶν τῶν ἀνθρώπων», (σ. 306, PG 101, 653).

ΡΙΒ'. Τί σημαίνει τό, «θὰ εὐχόμουν ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ γίνω ἀνάθεμα χάριν τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα»; (σ. 310, PG 101, 656).

ΡΙΓ'. Γιατί τὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, στὴν ὁποία ἐμφανιζόταν ὁ Θεός, πρόσταξε ὁ νομοθέτης νὰ καλύπτεται ἀπὸ διάφορα χρώματα καὶ κίβδηλα πράγματα; (σ. 322, PG 101, 664).

ΡΙΔ'. Ἐὰν «κανένας δὲν γνωρίζει τὸν Πατέρα, παρὰ μόνον ὁ Υἱός», πῶς λέγει στοὺς ἀποστόλους, «γιὰ τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα ἐκείνη» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 330, PG 101, 669).

ΡΙΕ'. Πῶς «ὁ Σολομὼν ξεπέρασε ὡς πρὸς τὴ σοφία ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν Γαιθὰν τὸν Ἰσραηλίτη (Ζαρείτη)»; (σ. 348, PG 101, 684).

ΡΙϚ'. Ποιὰ ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ Παύλου; (σ. 356, PG 101, 688).

ΡΙΖ'. Ἡ ἴδια ἀπορία καὶ ἡ λύση της, ποὺ δόθηκε στὴν προηγούμενη ἐρώτηση, ζητεῖ καὶ ἄλλες διευκρινήσεις, (σ. 358, PG 101, 689).

ΡΙΗ'. Γιατὶ ἔκανε περιτομὴ ὁ Χριστός, (σ. 362, PG 101, 692).
ΡΙΘ'. «Τὸν Θεὸ κανεὶς δὲν τὸν εἶδε ποτέ», (σ. 366, PG 101, 696).
ΡΚ'. Τί σημαίνει ἡ ἀποστολικὴ ρήση, «πάντοτε καὶ τώρα θὰ δοξαστεῖ ὁ Χριστὸς στὸ σῶμα μου» καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 376, PG 101, 701).
ΡΚΑ'. Ποιὰ ἦταν ἐκεῖνα στὰ ὁποῖα ὑστεροῦσε ὁ Χριστὸς καὶ τὰ ὁποῖα συμπλήρωνε ὁ Παῦλος; (σ. 380, PG 101, 705).
ΡΚΒ'. «Ἡ πάλη μας δὲν γίνεται μὲ ὄντα μὲ σάρκα καὶ αἷμα, ἀλλὰ μὲ τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐξουσίες, μὲ τοὺς ἐξουσιαστὲς τοῦ κόσμου αὐτοῦ, μὲ τὰ πονηρὰ πνεύματα στοὺς οὐρανούς», (σ. 386, PG 101, 712).
ΡΚΓ'. Γιατὶ τὸ βιβλίο ἐπιγράφεται Πράξεις τῶν Ἀποστόλων μολονότι δὲν περιέχει τὶς πράξεις τῶν δώδεκα, ἀλλὰ στὴν ἀρχὴ θαύματα καὶ λίγη διδασκαλία τῶν ἀποστόλων, καὶ στὴ συνέχεια ὅλη ἡ διαπραγμάτευση ἀναφέρεται στὸν Παῦλο; (σ. 390, PG 101, 713).
ΡΚΔ'. Πόσες φορὲς ὁ Χριστὸς παρουσιάστηκε στοὺς ἀποστόλους μετὰ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκρούς· ποῦ, καὶ πότε; (σ. 394, PG 101, 716).
ΡΚΕ'. Γιατί ὁ Χριστὸς παρήγγειλε στοὺς ἀποστόλους νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ πότε ἄκουσαν τὴν ὑπόσχεση τοῦ Πατέρα; (σ. 396, PG 101, 717).
ΡΚϚ'. Πότε βαπτίσθηκαν οἱ ἀπόστολοι καὶ ἀπὸ ποιόν; (σ. 398, PG 101, 720).
ΡΚΖ'. Πῶς ὅσοι βαπτίζονται στὸν Χριστὸ ντύνονται τὸν Χριστό; (σ. 400, PG 101, 720).
ΡΚΗ'. Γιατί εἶπε, «καθὼς αὐτὸς πορευόταν», καὶ ὄχι, "καθὼς ἀνέβαινε πρὸς τὰ ἐπάνω", καὶ γιατί οἱ ἄγγελοι ὀνομάζουν τοὺς ἀποστόλους Γαλιλαίους; (σ. 400, PG 101, 721).
ΡΚΘ'. Τίνος εἶναι ἡ φωνὴ ποὺ λέγει, «ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ βασιλιὰς τῆς δόξας;», (σ. 402, PG 101, 721).
ΡΛ'. Γιατί ὁ χρόνος τῆς νηστείας καθορίζεται σὲ σαράντα ἡμέρες; (σ. 402, PG 101, 724).
ΡΛΑ'. Τί λέγεται μαγνήτης, (σ. 406, PG 101, 725).
ΡΛΒ'. Ποιοὺς πρέπει νὰ καλοῦμε τέκνα, ποιοὺς παιδιὰ καὶ ποιοὺς υἱούς; Καὶ γιατί λέγει ὁ Πέτρος, «ἔχομε τὸν προφητικὸ λόγο βεβαιότερο»; (σ. 410, PG 101, 728).
ΡΛΓ'. Τί ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος «περίψημα»; (σ. 414, PG 101, 732).
ΡΛΔ'. Πόσες ἀρχὲς τοῦ χρόνου πρέπει νὰ ἔχομε κατὰ νοῦ καὶ ποιές; (σ. 420, PG 101, 736).
ΡΛΕ'. Πῶς δὲν εἶναι ἀντίθετο τὸ λεγόμενο, «ἂν σοῦ δώσει κάποιος ράπισμα στὸ δεξὶ μάγουλο, γύρισέ του καὶ τὸ ἄλλο», μὲ τό, «ἂν ὅμως μίλησα σωστὰ γιατί μὲ χτυπᾶς»; (σ. 424, PG 101, 740).
ΡΛϚ'. Γιατί ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὶς ἐπιστολές του προτάσσει τὸ ὄνομά του; (σ. 436, PG 101, 748).
ΡΛΖ'. Στὸν ἴδιο Ἀμφιλόχιο, ποὺ ζήτησε σύνοψη σαφῆ τῶν δέκα κατηγοριῶν, (σ. 450, PG 101, 760).
ΡΛΗ'. Περὶ τῆς οὐσίας, (σ. 460, PG 101, 768).
ΡΛΘ'. Περὶ ποσοῦ, (σ. 476, PG 101, 781).
ΡΜ'. Περὶ ποιότητας, (σ. 480, PG 101, 785).
ΡΜΑ'. Γιὰ τὰ πρός τι. (σ. 488, PG 101, 793).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΜΦΙΛΟΧΙΩΝ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΡΜΒ' - ΤΚΘ').
(σ. 8-567, PG 101, 800-1172).

ΡΜΒ'. Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες ἔξι κατηγορίες (σ. 8, PG 101, 800).
ΡΜΓ. Περὶ τοῦ ποιεῖν, (σ. 10, PG 101, 800).
ΡΜΔ'. Περὶ τοῦ πάσχειν, (σ. 14, PG 101, 804).
ΡΜΕ'. Περὶ τοῦ ποῦ, (σ. 14, PG 101, 804).
ΡΜϚ. Περὶ τοῦ κεῖσθαι, (σ. 18, PG 101, 808).
ΡΜΖ'. Περὶ τοῦ ποτέ, (σ. 22, PG 101, 809).
ΡΜΗ'. «Ἂν δαγκώνετε καὶ κατατρώγετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, προσέχετε μήπως καταφαγωθεῖτε μεταξύ σας», (σ. 22, PG 101, 812).
ΡΜΘ'. Γιὰ τὰ ὅρια τῆς ζωῆς, (σ. 26, PG 101, 812).
ΡΝ'. Πόσες Σίβυλλες ὑπῆρξαν, (σ. 78, PG 101, 812).
ΡΝΑ'. Ρήσεις τῶν μὴ Χριστιανῶν ποὺ βρίσκονται στὴ δική μας Γραφή, (σ. 80, PG 101, 813).
ΡΝΒ'. Τί εἶναι ἡ ἀσάφεια τῆς Γραφῆς, (σ. 82, PG 101, 816).
ΡΝΓ. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα σαφέστερα, (σ. 84, PG 101, 816).
ΡΝΔ'. Πόσες ἐκδόσεις τῆς Γραφῆς ἔχουν γίνει, (σ. 88, PG 101, 820).
ΡΝΕ'. Τί εἶδαν οἱ ποιμένες καὶ γνώρισαν τὸ παιδὶ γιὰ τὸ ὁποῖο τοὺς εἶχε γίνει λόγος, (σ. 90, PG 101, 821).
ΡΝϚ. Ἦταν ἄραγε ἱερέας ὁ Συμεὼν ποὺ δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστοῦ; (σ. 92, PG 101, 824).
ΡΝΖ'. Τί σημαίνει τὸ χωρίο· «Αὐτὸς ἔχει προορισθεῖ γιὰ τὴν πτώση καὶ τὴν ἀνύψωση πολλῶν ἀνάμεσα στὸν Ἰσραήλ, καὶ γιὰ νὰ γίνει σημεῖο ἀντιλεγόμενο», καὶ ἑξῆς, (σ. 98, PG 101, 828).
ΡΝΗ'. Γιατί ὁ Χριστὸς ἐκλέγει τὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνή, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε βγάλει ἑπτὰ δαιμόνια, (σ. 106, PG 101, 833).
ΡΝΘ'. Τί σημαίνει τό, «Ἐγὼ δὲν μιλῶ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου», (σ. 106, PG 101, 836).
ΡΞ'. Πῶς ὁ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος θεωρεῖ, ὅτι ἡ οἰκονομία εἶναι «βραχίων Κυρίου»; (σ. 110, PG 101, 837).
ΡΞΑ'. Τί σημαίνει τὸ χωρίο, «Γιατὶ κι αὐτὴ ἡ κτίση θὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὴ δουλεία», καὶ ἑξῆς, (σ. 112, PG 101, 840).
ΡΞΒ'. Τί σημαίνει «Πρωτότοκος ὅλης τῆς κτίσης», (σ. 122, PG 101, 848).
ΡΞΓ. Τί εἶναι δέηση καὶ τί προσευχή, (σ. 124, PG 101, 849).
ΡΞΔ'. «Δὲν ντρέπομαι ποὺ ὑπηρετῶ τὸ Εὐαγγέλιο· γιατὶ εἶναι δικαιοσύνη Θεοῦ» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 126, PG 101, 852).
ΡΞΕ'. Γιατί ὁ ἀρχιερέας φοροῦσε στὸ κεφάλι τιάρα, (σ. 128, PG 101, 853).
ΡΞϚ. Πῶς ὁ Χριστὸς ἦρθε ὡς πρεσβευτὴς τοῦ Πατέρα του; (σ. 132, PG 101, 857).
ΡΞΖ'. Στὴ ρήση· «Ἂν κάποιος πιστεύει στὸν Χριστὸ εἶναι καινούργια κτίση· τὰ παλαιὰ πέρασαν· νά, ὅλα ἔχουν γίνει καινούργια», (σ. 132, PG 101, 857).
ΡΞΗ'. Γιατί ὁ Ἀπόστολος ὅταν ὁμιλεῖ γιὰ τὸ Χριστὸ καλεῖ θάνατο τὸ θάνατό του, ἐνῶ ὅταν ὁμιλεῖ γιὰ μᾶς, τὸν

ὀνομάζει 'κοίμηση'; (σ. 136, PG 101, 861).
ΡΞΘ'. Γιατί ὁ Ἠσαΐας, ἀφήνοντας τὸ ὅραμά του, μιλάει γιὰ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ; (σ. 138, PG 101, 861).
ΡΟ'. Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ ἐκείνου ποὺ ἔλαβε τὴν πατρικὴ περιουσία κι ἀποδήμησε σὲ μακρινὴ χώρα; (σ. 140, PG 101, 864).
ΡΟΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση· «Καὶ δὲν εἶχε καμμιὰ σαρκικὴ σχέση μαζί της, μέχρι ποὺ γέννησε τὸν υἱό της τὸν πρωτότοκο», (σ. 142, PG 101, 865).
ΡΟΒ'. Γιὰ τὴν πρόνοια, (σ. 146, PG 101, 869).
ΡΟΓ'. Γιὰ τὴν Τριάδα, (σ. 150, PG 101, 873).
ΡΟΔ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοοῦμε αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε γιὰ τὸν Ἰώβ· «καταραμένη ἡμέρα ποὺ γεννήθηκα», (σ. 152, PG 101, 876).
ΡΟΕ'. Τί σημαίνει τό, «ὁρκίσθηκα στὸν ἑαυτό μου, λέγει ὁ Κύριος», (σ. 154, PG 101, 877).
ΡΟϚ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «καὶ τὴ δική σου ψυχὴ θὰ τὴ διαπεράσει ρομφαία», (σ. 156, PG 101, 877).
ΡΟΖ'. Τί σημαίνει, «μὴ γογγύζετε ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ μὴν κριθεῖτε»; (σ. 156, PG 101,)880.
ΡΟΗ'. Τί σημαίνει, «μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες», (σ. 158, PG 101, 880).
ΡΟΘ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου, «Νὰ ὑποταχθεῖτε σὲ κάθε ἀνθρώπινο δημιούργημα γιὰ χάρη τοῦ Κυρίου ὡς ἐλεύθεροι», (σ. 160, PG 101, 881).
ΡΠ'. Ζητήματα περὶ θεολογίας· πρὸς τὸν ἴδιο, (σ. 166, PG 101, 885).
ΡΠΑ'. Γιατί ἡ θεότητα προχωρεῖ ὡς τὴν τριάδα καὶ οὔτε μέσα σ' αὐτὴν περιορίζεται, οὔτε πέρα ἀπὸ αὐτὴν ἐπεκτείνεται; (σ. 170, PG 101, 889).
ΡΠΒ'. Πῶς λέμε ὅτι τὸ Θεῖο εἶναι ἕνα καὶ τρία, (σ. 178, PG 101, 897).
ΡΠΓ'. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα στὸν ἴδιο, (σ. 182, PG 101, 901).
ΡΠΔ'. Γιὰ τὸ ἴδιο, (σ. 182, PG 101, 904).
ΡΠΕ'. Πῶς μποροῦμε γενικὰ νὰ ἐννοοῦμε ὅτι ὁ Θεὸς ἔλαβε σάρκα; (σ. 184, PG 101, 904).
ΡΠϚ'. Γιατί ἔγινε ἄνθρωπος ὁ Θεός, (σ. 186, PG 101, 905).
ΡΠΖ'. Γιατί σαρκώθηκε ὁ Υἱός, καὶ ὄχι ἄλλο πρόσωπο τῆς Τριάδας, (σ. 188, PG 101, λείπει).
ΡΠΗ'. Γιατί, ἀφοῦ κηρύσσεται ὅτι ἡ Τριάδα εἶναι τῆς ἴδιας φύσης καὶ ἴσης τιμῆς, λέγεται ὅτι ὁ Πατέρας δημιουργεῖ μέσω τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος, ὄχι ὅμως καὶ ἀντίστροφα; (σ. 194, PG 101, 909).
ΡΠΘ'. Γιατί ἱερολογώντας λέμε Πνεῦμα τοῦ Πατέρα καὶ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ, δὲν συνομολογοῦμε ὅμως Πατέρα τοῦ Πνεύματος οὔτε Υἱὸ τοῦ Πνεύματος; (σ. 200, PG 101, 913).
Ρϟ'. Γιατί ἄραγε, ἐνῶ ὁ Πατέρας, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ὁμοούσια καὶ τῆς ἴδιας τάξης ὡς πρὸς τὴ δύναμη καὶ τὴ βούληση καὶ τὴν αὐθεντία, στὴ συναρίθμηση τὴν πρώτη θέση ἔχει ὁ Πατέρας; (σ. 202, PG 101, 916).
ΡϟΑ'. Γιατί ἡ ἀνόρθωση τοῦ γένους μας δὲν ἔγινε μὲ κάποια ἀπὸ τὶς ἀσώματες δυνάμεις ἢ μ' ἕναν ἁπλὸ ἄνθρωπο, ἀλλὰ μὲ τὴν κένωση τοῦ Λόγου; (σ. 214, PG 101, 924).
ΡϟΒ'. Γιατί τέλος πάντων κατὰ τὸν μέλλοντα αἰώνα μόνος κριτὴς ἐγκαθίσταται ὁ Υἱός, (σ. 220, PG 101, 929).
ΡϟΓ'. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 222, PG 101,

932).

ΡϟΔ'. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 224, PG 101, 932).

ΡϟΕ'. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 224, PG 101, 933).

Ρϟϛ. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, γιὰ τὶς εἰκόνες, (σ. 226, PG 101, 933).

ΡϟΖ'. Γιὰ τὶς εἰκόνες, (σ. 225, PG 101, 933).

ΡϟΗ'. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, γιὰ χωρία ἀντιμαχόμενα, (σ. 228, PG 101, 936).

ΡϟΘ'. «Δὲν ἦρθα νὰ καταργήσω τὸ νόμο, ἀλλὰ νὰ τὸν συμπληρώσω», καὶ γιατί ὅταν ἦρθε ἡ χάρη ὁ νόμος ὑποχώρησε, (σ. 228, PG 101, 936).

Σ'. Λέγοντας ὁ Κύριος, «νὰ μὴ ρίχνομε τὰ μαργαριτάρια μπροστὰ στοὺς χοίρους...» καὶ τὰ ἑξῆς, πῶς πρέπει νὰ διδάσκομε τοὺς ἄπιστους; (σ. 232, PG 101, 940).

ΣΑ'. Πῶς πρέπει νὰ κρίνομε τὰ συμβαίνοντα στὴ ζωή, (σ. 238, PG 101, 945).

ΣΒ'. Πῶς οἱ ἀπόστολοι, ποὺ ἦταν ἀγράμματοι, κατανίκησαν ὅλους τοὺς ρήτορες; (σ. 240, PG 101, 945).

ΣΓ'. Γιατί ὁ Παῦλος στὸ διάλογό του μὲ τοὺς Ἀθηναίους τοὺς μιλάει ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἐπιγράμματά τους, (σ. 240, PG 101, 945).

ΣΔ'. Γιατί ἡ προφητεία συσκιάσθηκε μὲ ἀσάφεια, (σ. 242, PG 101, 948).

ΣΕ'. Γιὰ τὴ διαμόρφωση καὶ τὸ χαρακτήρα τῶν ἁγίων εἰκόνων, (σ. 242, PG 101, 948).

Σϛ. Γιατί ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου ὀνομάζεται σκιὰ καὶ ὄνειρο καὶ καπνὸς καὶ ματαιότητα, (σ. 248, PG 101, 952).

ΣΖ'. Γιὰ τὴ ρήση, «Βάλε τὸ χέρι σου κάτω ἀπὸ τὸν μηρό μου», (σ. 250, PG 101, 953).

ΣΗ'. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ ἀπὸ τὸν Μάρκο, «Ἔχετε τὸ νοῦ σας καὶ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων», καὶ τό, «Ἀκόμα δὲν κατανοεῖτε καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεσθε» καὶ ἑξῆς, καὶ «Ἐνῶ ἔχετε μάτια, δὲν βλέπετε», (σ. 252, PG 101, 956).

ΣΘ'. Στὸν ἴδιο ποὺ εἶχε ἀπορία γιὰ τό· «Κι αὐτοὶ δὲν κατάλαβαν· τὸ νόημα αὐτῶν τῶν λόγων ἦταν κρυμμένο ἀπὸ αὐτούς», (σ. 254, PG 101, 956).

ΣΙ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση· «Ὁ Θεὸς μπορεῖ καὶ ἀπὸ τὶς πέτρες αὐτὲς νὰ κάνει παιδιὰ γιὰ τὸν Ἀβραάμ», (σ. 254, PG 101, 957).

ΣΙΑ'. Πρὸς ἐκεῖνον ποὺ ρώτησε· Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ συλληφθεῖ νὰ ψεύδεται ὁ θεῖος Ἀπόστολος παρουσιάζοντας τὸν ἑαυτό του Ἰουδαῖο καὶ Ρωμαῖο, καὶ ἄλλοτε βέβαια νὰ ἔχει πατρίδα του τοὺς Ταρσούς, καὶ ἄλλοτε πάλι ὅτι γεννήθηκε στὴ Ρώμη; (σ. 256, PG 101, 960).

ΣΙΒ'. Γιατί σχίσθηκε τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ, (σ. 266, PG 101, 965).

ΣΙΓ'. Γιατί, ἐνῶ τὸ «πᾶσα» λαμβάνεται γιὰ νὰ δηλώσει τὸ σύνολο, τὸ διέκρινε στὸ λόγο του, «ἡ βλασφημία ὅμως ἐναντίον τοῦ Πνεύματος δὲν θὰ συγχωρηθεῖ» καὶ ἑξῆς, (σ. 268, PG 101, 969).

ΣΙΔ'. Γιατί ὁ Χριστὸς ἐπέτρεψε νὰ ἀλείφει κανεὶς τὸ κεφάλι του καὶ νὰ νίπτει τὸ πρόσωπό του; (σ. 272, PG 101, 972).

ΣΙΕ'. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο, «Ποιὰ εἶναι ἡ μητέρα μου καὶ ποιοὶ οἱ ἀδελφοί μου»; (σ. 274, PG 101, 973).

ΣΙϛ. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ λύσω τὰ λουριὰ τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ»; (σ. 282, PG 101, 981).

ΣΙΖ'. Γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν εἰκόνων, (σ. 286, PG 101, 984).

ΣΙΗ'. Γιατί ὁ Χριστός, στὴ Μαγδαληνὴ ποὺ τὸν πλησίασε μετὰ τὴν ἀνάσταση, ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε, «μὴ μὲ ἀγγίζεις»; (σ. 290, PG 101, 985).

ΣΙΘ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Καὶ ἔγινε ὁ ἱδρώτας του σὰν σταγόνες αἵματος»; (σ. 296, PG 101, 992).

ΣΚ'. Στὴ ρήση,«Ὅποιος βλέπει μιὰ γυναίκα καὶ τὴν ἐπιθυμεῖ, ἤδη διέπραξε μ' αὐτὴν μοιχεία μέσα στὴν καρδιά του», (σ. 298, PG 101, 992).

ΣΚΑ'. Σὲ ποιὰ αἵρεση ἀνῆκε ὁ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, (σ. 304, PG 101, 997).

ΣΚΒ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ»; (σ. 306, PG 101, 1006).

ΣΚΓ'. Ἂν ὁ Θεὸς ὑπάρχει παντοῦ, πῶς κατηγορεῖται τὸ μυστήριο γιὰ τὴν κατοίκησή του καὶ στὴ μήτρα γυναίκας; Ναί, λέγει, τὸ νὰ παραβρίσκεται στὴν κοιλιὰ τῆς γυναίκας, ὅπως καὶ παντοῦ ἀλλοῦ, δὲν ἀποτελεῖ καμμιὰ κατηγορία, τὸ νὰ λάβει ὅμως σάρκα ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτήν, πῶς εἶναι δυνατόν; (σ. 322, PG 101, 1012).

ΣΚΔ'. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο· γνωρίζουν οἱ δαίμονες, ὅτι ἂν μετανοήσουν γιὰ ὅσα τόλμησαν συγχωροῦνται γιὰ τὸ τόλμημά τους, ἤ, ἔχοντας χάσει μιὰ φορὰ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ, ἔχασαν μαζὶ καὶ τὴ γνώση του; (σ. 3241013, PG 101,).

ΣΚΕ'. Κεφάλαια ὑπὸ μορφὴ διαλόγου ἐθνικοῦ καὶ Χριστιανοῦ μὲ τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύεται ἡ ἁγία Τριάδα. (σ. 326, PG 101, 1016).

ΣΚϚ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἀπὸ ποῦ ἦρθες;». (σ. 334, PG 101, 1021).

ΣΚΖ'. «Ἀπέστειλε ὁ Θεὸς τὸν Υἱό του γεννώμενον» πρέπει νὰ λέμε, ἢ «γενόμενον»; μὲ ἕνα ν ἢ μὲ δύο; (σ. 334, PG 101, 1024).

ΣΚΗ'. Περὶ φύσεως καὶ ὑποστάσεως. (σ. 336, PG 101, 1024).

ΣΚΘ'. Γιὰ τὴν ὑπόσταση. (σ. 338, PG 101, 1024).

ΣΛ'. Γιὰ τὴ θεότητα. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο· ἡ θεότητα καὶ ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἴδιο, ἢ διαφορετικό; γιατί, ἂν εἶναι διαφορετικό, τί εἶναι αὐτό; Καὶ τί εἶναι ἡ θεότητα στὸν Θεό; ἂν ὅμως εἶναι τὸ ἴδιο, τότε κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ὑποστάσεις εἶναι Θεός, καὶ ἄρα καὶ θεότητα. (σ. 340, PG 101, 1025).

ΣΛΑ'. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο· ὁ Χριστὸς ἀνέλαβε συνολικὰ τὸν ἄνθρωπο, ἢ τὸν ἐπὶ μέρους ἄνθρωπο; (σ. 348, PG 101, 1025).

ΣΛΒ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση· «Εἴμαστε πρεσβευτὲς τοῦ Χριστοῦ, σὰ νὰ σᾶς παρακαλεῖ ὁ Θεὸς μὲ ἐμᾶς. Σᾶς παρακαλοῦμε στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συμφιλιωθεῖτε μὲ τὸν Πατέρα». (σ. 350, PG 101, 1025).

ΣΛΓ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἢ, γιὰ νὰ μιλήσομε ἀκριβέστερα, ὅσα ἡ Θεότητα»; (σ. 352, PG 101, 1028).

ΣΛΔ'. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ ὁλοκληρωτικὰ λεπρὸς ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Νομοθεσία καθαρός, ἐνῶ ὁ ἐν μέρει λεπρὸς ἀκάθαρτος; (σ. 352, PG 101, 1028).

ΣΛΕ'. Γιὰ ποιὸ λόγο τὸ Πνεῦμα λέγεται εἰκόνα τοῦ Υἱοῦ, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ τετρακτὺς (τετράδα) τῶν Πυθαγορείων. (σ. 354, PG 101, 1029).

ΣΛϚ'. Γιατί ὁ Ἰακὼβ ἀλείφει τὴν πέτρα; (σ. 354, PG 101, 1029).

ΣΛΖ'. Γιατί προσκυνᾶ τὴν ἄκρη τῆς ράβδου; (σ. 354, PG 101, 1029).

ΣΛΗ'. «Σ' ἐσένα ἁμάρτησα μόνο καὶ σ' ἐσένα ἔπραξα τὸ πονηρό», μέχρι τό,

«γιὰ νὰ νικήσει ἡ κρίση σου». (σ. 356, PG 101, 1032).

ΣΛΘ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «γνωρίζω ὅτι δὲν κατοικεῖ μέσα μου, δηλαδὴ μέσα στὴ σάρκα μου, τὸ ἀγαθό». (σ. 356, PG 101, 1032).

ΣΜ'. Γιὰ τὸ ὅριο τῆς ζωῆς. (σ. 358, PG 101, 1032).

ΣΜΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἐσεῖς προέρχεσθε ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ διαβόλου», καὶ ποιὸς εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Διαβόλου; (σ. 366, PG 101, 1040).

ΣΜΒ'. Τί εἶναι ἡ Νουμηνία, τί οἱ Καλάνδες, τί οἱ Εἶδοὶ καὶ τί οἱ Νόννες (Νῶνες). (σ. 370, PG 101, 1044).

ΣΜΓ'. Γιὰ τὴ θεία φύση καὶ ὑπόσταση. (σ. 370, PG 101, 1044).

ΣΜΔ'. Ποιὸ νόημα ἔχει ἡ ρήση τοῦ Ἀποστόλου, «Μᾶς κάθισε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα»; (σ. 374, PG 101, 1045).

ΣΜΕ'. Γιατί διδασκόμαστε ν' ἀποκηρύττομε τὸν Σατανᾶ καὶ ὄχι τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους; (σ. 378, PG 101, 1049).

ΣΜϚ'. Γιατί οἱ γύρω ἀπὸ τὸν Σαμωνᾶ ὀνομάζονται ὁμολογητές; (σ. 378, PG 101, 1052).

ΣΜΖ'. Γιατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός; (σ. 380, PG 101, 1052).

ΣΜΗ'. Πῶς θὰ συμβιβασθεῖ ἡ ἀποστολικὴ ρήση ποὺ λέγει, «Τὰ σημεῖα δὲν εἶναι γι' αὐτοὺς ποὺ πιστεύουν, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἄπιστους», μὲ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, «Σὲ ἔσωσε ἡ πίστη σου», καὶ «Δὲν μποροῦσε νὰ κάνει θαύματα ἐξαιτίας τῆς ἀπιστίας τους», καὶ ὅσα ἄλλα ὑποβάλλουν τὸ ἴδιο νόημα; (σ. 380, PG 101, 1052).

ΣΜΘ'. Ἂν ὑπῆρχε ἡ γῆ, πῶς ἔγινε; Γιατὶ λέγει, «Ἡ γῆ ὑπῆρχε». (σ. 382, PG 101, 1053).

ΣΝ'. Ἂν ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸ φῶς, δὲν ἔκανε ὁ ἴδιος τὸ σκότος· γιατὶ αὐτὰ εἶναι ἀντίθετα μεταξύ τους. (σ. 384, PG 101, 1053).

ΣΝΑ'. Γιατί ὁ Θεὸς δημιούργησε τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετά; (σ. 384, PG 101, 1056).

ΣΝΒ'. Σὲ ποιὸν εἶπε ὁ Θεός, «Ἂς δημιουργήσομε τὸν ἄνθρωπο σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα μας καὶ τὴν ὁμοίωσή μας»; (σ. 388, PG 101, 1057).

ΣΝΓ'. Τί σημαίνει τὸ κατ' εἰκόνα. (σ. 390, PG 101, 1060).

ΣΝΔ'. Ἐνῶ λέτε τὸν Θεὸ ἀγαθό, πῶς τοῦ προσάπτετε τόση αὐστηρότητα; Γιατὶ μαρτυρεῖ σκληρότητα καὶ στυγνότητα γιὰ μιὰ δαγκωματιὰ (ἀπὸ τὸ μῆλο) νὰ ἐπιβάλει τέτοια τιμωρία, καὶ ὄχι μόνο σὲ ἐκείνους ποὺ ἁμάρτησαν, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ ἐκείνους. (σ. 394, PG 101, 1061).

ΣΝΕ'. Ποιοὺς ὀνόμασε ὁ Μωυσῆς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ; (σ. 398, PG 101, 1065).

ΣΝϚ'. Ἀφοῦ δὲν εἶχε δοθεῖ ἀκόμα ὁ νόμος, ποὺ ὁρίζει νὰ τιμᾶμε τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα, πῶς ὁ Χὰμ κατηγορεῖται ὡς πατροκτόνος; (σ. 400, PG 101, 1068).

ΣΝΖ'. Γιατί, ἐνῶ ἁμάρτησε ὁ Χάμ, τὴν κατάρα δέχτηκε ὁ υἱός του; (σ. 402, PG 101, 1068).

ΣΝΗ'. Πῶς ὁ Ἀβραὰμ ὀνομάζεται πιστός, ἀφοῦ εἶπε στὸν Θεό· «Ἀπὸ τί θὰ πιστέψω ὅτι θὰ τὴν κληρονομήσω;». (σ. 402, PG 101, 1069).

ΣΝΘ'. Γιατί ὁ ἄγγελος παλεύει μὲ τὸν Ἰακώβ; (σ. 404, PG 101, 1072).

ΣΞ'. Πῶς λέγεται ὅτι ὁ Ἰακὼβ εὐλόγησε τὰ παιδιά του, ἀφοῦ μερικὰ τὰ καταράσθηκε; (σ. 406, PG 101, 1072).

ΣΞΑ'. Τί σημαίνει τὸ νὰ φλέγεται ἡ βά-

τος, ἀλλὰ νὰ μὴ καίγεται; (σ. 416, PG 101, 1080).

ΣΞΒ'. Τί δηλώνει ἡ ἐμφάνιση λέπρας στὸ χέρι; (σ. 416, PG 101, 1081).

ΣΞΓ'. Γιατί ὁ ἄγγελος θέλησε νὰ σκοτώσει τὸν Μωυσῆ; (σ. 418, PG 101, 1081).

ΣΞΔ'. Γιατί, ἐνῶ ἔφευγαν, τοὺς πρόσταξε νὰ τελέσουν τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα; (σ. 420, PG 101, 1084).

ΣΞΕ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο, «Ὅλοι βαπτίσθηκαν στὸ ὄνομα τοῦ Μωυσῆ, καὶ τὰ ἑξῆς, μέχρι τό, «καὶ πέτρα ἦταν ὁ Χριστός». (σ. 424, PG 101, 1088).

ΣΞϚ'. Πῶς διασώζεται τὸ δίκαιο ὅταν τὰ παιδιὰ τιμωροῦνται στὴ θέση τῶν πατέρων τους; (σ. 426, PG 101, 1088).

ΣΞΖ'. Τί σημαίνει διαμορφωμένο βρέφος; (σ. 428, PG 101, 1089).

ΣΞΗ'. Γιατί τέλος πάντων πρόσταξε νὰ γίνει ἡ σκηνή; (σ. 428, PG 101, 1089).

ΣΞΘ'. Γιατί συνέτριψε τὶς πλάκες τοῦ νόμου; (σ. 434, PG 101, 1096).

ΣΟ'. Πῶς γίνονταν λεπρὰ τὰ φορέματα; (σ. 436, PG 101, 1097).

ΣΟΑ'. Τί σημαίνει ἡ προσφορὰ τῶν δύο πτηνῶν γιὰ τὸν καθαριζόμενο; (σ. 438, PG 101, 1097).

ΣΟΒ'. Γιατί ἀπαγορεύει νὰ θυσιάζονται τὰ σφάγια ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φαγωθοῦν μακριὰ ἀπὸ τὴ σκηνή; (σ. 438, PG 101, 1100).

ΣΟΓ'. Ἀπὸ τὴν Κλίμακα, τὸ κεφάλαιο περὶ «Ἡσυχίας καὶ ὑπομονῆς· «Ἀκολουθώντας τὸ μέσο βρέθηκε ἀνάμεσά τους», καὶ «ἔδινε νερὸ στὸ διψασμένο», ὥς τό, «δὲν μπορῶ νὰ τὸ πῶ πλήρως». (σ. 440, PG 101, 1100).

ΣΟΔ'. Γιατί ὁ Θεὸς πρόσταξε νὰ μετρηθεῖ ὁ λαός; (σ. 444, PG 101, 1104).

ΣΟΕ'. Γιατί προσκόμιζαν ἀλεύρι κρίθινο γιὰ τὴ γυναίκα ποὺ ἦταν ὕποπτη μοιχείας; (σ. 444, PG 101, 1104).

ΣΟϚ'. Γιὰ ποιὸ λόγο σ' αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν ἐπιφέρει ἀμέσως τὶς τιμωρίες; (σ. 446, PG 101,)1105.

ΣΟΖ'. Γιατί ὁ Θεὸς πρόσταξε τὰ θυμιατήρια τῶν στασιαστῶν νὰ τοποθετηθοῦν γύρω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο; (σ. 448, PG 101, 1108).

ΣΟΗ'. Γιατί ἄραγε ὀργίσθηκε ὁ Θεὸς κατὰ τοῦ Μωυσῆ καὶ τοῦ Ἀαρὼν ὅταν ἔκανε ν' ἀναβλύσει τὸ νερὸ ἀπὸ τὴν πέτρα; (σ. 1109, PG 101, 450).

ΣΟΘ'. Γιατί πρόσταξε νὰ γίνουν μάρτυρες ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ; (σ. 452, PG 101, 1109).

ΣΠ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τό, «Εὐφρανθεῖτε, ἔθνη, μαζὶ μὲ τὸ λαό του, καὶ ἂς τὸν ἐνισχύσουν ὅλοι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. (σ. 1109, PG 101, 452).

ΣΠΑ'. Γιατί ἄραγε γιὰ ἕνα μικρὸ πλημμέλημα ὁ Μωυσῆς διατάχθηκε νὰ δεῖ ἀπὸ μακριὰ τὴ γῆ, καὶ ἐμποδίσθηκε νὰ εἰσαγάγει σ' αὐτὴν τὸ λαό; (σ. 454, PG 101, 1112).

ΣΠΒ'. Τί σημαίνει, «Λίγο ἀκόμα καὶ μὲ πείθεις νὰ γίνω Χριστιανός»; (σ. 456, PG 101, 1113).

ΣΠΓ'. Τί σημαίνει, «ἐκείνου ποὺ ὁρίσθηκε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ ἰσχύ», καὶ τὰ ἑξῆς; (σ. 458, PG 101, 1113).

ΣΠΔ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἐμποδίσθηκα ὅμως ὥς τώρα, γιὰ νὰ ἔχω κάποιο καρπό»; (σ. 458, PG 101, 1116).

ΣΠΕ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Σ' αὐτὸν ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ»; (σ. 460, PG 101, 1117).

ΣΠϚ'. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο, «παραδῶστε τον στὸν Σατανᾶ»; (σ. 462, PG 101, 1117).

ΣΠΖ'. Τί σημαίνει, «Στὸ τέλος γι' αὐτὴν ποὺ κληρονομεῖ»; (σ. 462, PG 101, 1120).

ΣΠΗ'. Κύριε, μὴ μὲ ἐλέγξεις πάνω στὸ θυμό σου οὔτε νὰ μὲ τιμωρήσεις πάνω στὴν ὀργή σου». (σ. 466, PG 101, 1121).

ΣΠΘ'. «Γιατὶ τὰ ὀστᾶ μου ταράχθηκαν». (σ. 468, PG 101, 1121).

Σϟ'. «Σ' ἐσένα φώναξα δυνατά, Κύριε, ἄκουσέ με». (σ. 470, PG 101, 1124).

ΣϟΑ'. «Ὕψωσα δυνατὰ τὴ φωνή μου πρὸς τὸν Κύριο, καὶ μὲ φωνὴ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου παρακάλεσα τὸν Κύριο». (σ. 470, PG 101, 1124).

ΣϟΒ'. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «Εὐλόγησε ἡ Μελχὸλ τὸν Δαβίδ»; (σ. 470, PG 101, 1125).

ΣϟΓ'. Γιατί ὁ Δαβὶδ φόρησε τὸ ἐφούδ; (σ. 472, PG 101, 1125).

ΣϟΔ'. Τί ἔκανε ὁ Ἀδὰμ μέσα στὸν Παράδεισο; (σ. 474, PG 101, 1128).

ΣϟΕ'. Γιατί ὁ ἀμνὸς θυσιαζόταν πρὸς τὸ βράδυ; (σ. 474, PG 101, 1128).

Σϟς'. Τί σημαίνει, «Θὰ θέσω τὸ τόξο μου μέσα στὸ σύννεφο»; (σ. 476, PG 101, 1128).

ΣϟΖ'. Ἀφοῦ ὁ Νῶε ἦταν δίκαιος, γιατί κυριεύεται ἀπὸ τὴ μέθη καὶ δὲν τιμωρεῖται; (σ. 476, PG 101, 1129).

ΣϟΗ'. Ἀπὸ ποιὸ λεγόμενο τῆς Γραφῆς μποροῦμε νὰ βροῦμε ὅτι ὁ Ἀδὰμ ἀπατήθηκε ἀπὸ τὸν διάβολο; (σ. 478, PG 101, 1129).

ΣϟΘ'. Τί σημαίνει, «Κύριε, δὲν ὑψώθηκε ἡ καρδιά μου»; (σ. 480, PG 101, 1132).

Τ. Γιατί ὁ Θεὸς φανερώνεται στὸν Μωϋσῆ μέσα στὴ βάτο, καὶ ὄχι σὲ ἄλλο φυτό; (σ. 484, PG 101, 1136).

ΤΑ'. Πρέπει νὰ προσπαθήσω νὰ σοῦ προσφέρω τὴ λύση καὶ τῆς δεύτερης ἀπορίας· γιατὶ εἶπες· Γιὰ ποιὸ λόγο ὅταν ὁ Θεὸς διέσπασε καὶ χώρισε τὸν λαὸ τῶν Ἑβραίων, τὸ ἕνα μέρος τὸ ἔστειλε νὰ κατοικήσει στὴ Σαμάρεια, ἐνῶ τὸν ἄλλο τὸν ἄφησε στὴν Ἰουδαία (γιατὶ ἔχει γραφεῖ, ὅτι εἶπε ὁ Κύριος στὸ Σολομώντα· «Σὲ βεβαιώνω, θὰ διαιρέσω ὁπωσδήποτε τὴ βασιλεία σου»). Ἂν λοιπὸν ἐκεῖνος εἶναι ποὺ διασπᾶ, γιὰ ποιὸ λόγο νὰ μεμφόμαστε καὶ νὰ κατηγοροῦμε αὐτοὺς ποὺ εἶχαν ὑποστεῖ τὴ διαίρεση ἀπὸ τὸν Θεό; Γιατί, ὅταν διασπᾶ ὁ Θεός, ποιὸς μπορεῖ νὰ μείνει ἑνωμένος; Κι ὅταν καταδικάζει σὲ διαμερισμό, ποιὸς θὰ γλυτώσει ἀπὸ αὐτόν; (σ. 488, PG 101, 1137).

ΤΒ'. Γιατί ὁ θεσπέσιος Δαβὶδ ἐπιτρέπεται νὰ πέσει σὲ ἁμαρτία, καὶ μάλιστα τόσο μεγάλη; (σ. 494, PG 101, 1141).

ΤΓ'. Γιατί ὁ Θεὸς ὀνόμασε πρωτότοκο τὸν Ἰσραήλ; (σ. 502, PG 101, 1144).

ΤΔ'. Πῶς οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ; (σ. 504, PG 101, 1145).

ΤΕ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἐπιτίμησες τὰ ἔθνη καὶ ἐξολοθρέφθηκε ὁ ἀσεβής»; (σ. 506, PG 101, 1148).

Τς'. Γιατί πρῶτοι ποὺ ἔφτασαν στὴ γέννηση τοῦ Κυρίου ἦταν μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ καὶ τοὺς Πέρσες, κι ὄχι ἀπὸ ἄλλη χώρα; (σ. 508, PG 101,)1148.

ΤΖ'. Γιατί ὁ Ἡρώδης παραγγέλλει στοὺς Μάγους ποὺ ἦρθαν νὰ προσκυνήσουν τὸν Σωτῆρα μας Χριστὸ λέγοντας· «Ἐξετάστε μὲ λεπτομέρεια γιὰ τὸ παιδί, καὶ ὅταν τὸ βρεῖτε, πέστε μου νὰ πάω καὶ ἐγὼ νὰ τὸ προσκυνήσω». (σ. 510, PG 101, 1152).

ΤΗ'. Γιατί ὁ Πρόδρομος ἐλέγχει τὸν Ἡρώδη; (σ. 514, PG 101, 1153).

ΤΘ'. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοήσομε τὴ ρήση· «Ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ τῶν γυναικῶν

δὲν γεννήθηκε ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Βαπτιστή». (σ. 514, PG 101, 1153).
ΤΙ'. Γιατί κατὰ τὸ σωτήριο πάθος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς δέχεται τὸ τρύπημα μὲ τὴ λόγχη; (σ. 518, PG 101, 1157).
ΤΙΑ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Κύριε, μὴ λάβεις ὑπόψη σου αὐτὴ τὴν ἁμαρτία τους», κι ἂν πραγματοποιήθηκε ἡ παράκληση. (σ. 520, PG 101, 1157).
ΤΙΒ'. Πόσοι Ἀστέριοι ὑπῆρξαν καὶ ποιὰ ἡ διδασκαλία αὐτῶν; (σ. 522, PG 101, 1161).
ΤΙΓ'. Γιὰ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὴ Λεία. (σ. 524, PG 101, 1161).
ΤΙΔ'. Ἂν ὁ Πατέρας βρίσκεται μέσα στὸν Υἱὸ καὶ ὁ Υἱὸς μέσα στὸν Πατέρα, πῶς, ἂν ἔγινε ἄνθρωπος ὁ Υἱός, δὲν ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ὁ Πατέρας; Καὶ ἂν ἡ θεότητα ὑπάρχει ὁλόκληρη μέσα στὸν Υἱό, πῶς, λαμβάνοντας σάρκα ὁ Υἱός, μένει χωρὶς σάρκα ὁ Πατέρας; (σ. 526, PG 101, 1164).
ΤΙΕ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ὄντας ὁ Χριστὸς νοῦς ἀπαθὴς καὶ ἄυλος, ἀναμιγνύεται μὲ τὸν ἀνθρώπινο νοῦ»; (σ. 530, PG 101, 1165).
ΤΙϚ'. Γιὰ τὸν τάφο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. (σ. 538, PG 101, 1168).
ΤΙΖ'. Γιὰ τὸ θυμίασμα ἀπὸ γυναῖκες. (σ. 542, PG 101, 1169).
ΤΙΗ'. Γιὰ τὸ φυτὸ τὸ λεγόμενο κιβώτιο. (σ. 542, PG 101, 1169).
ΤΙΘ'. Γιὰ τὴν ἔνσαρκη οἰκονομία. (σ. 544, PG 101, 1169).
ΤΚ'. Καὶ ἄλλα γιὰ τὴν ἔνσαρκη οἰκονομία. (σ. 546, PG 101, 1169).
ΤΚΑ'. Στὸν ἴδιο ὀκτὼ κεφάλαια τῆς Γραφῆς. (σ. 548, PG 101, 1172).
ΤΚΒ'. Περὶ ἰατρικῶν θεμάτων. (σ. 552, PG 101, 1172).
ΤΚΓ'. Περὶ Ρωμαϊκῶν ἀξιωμάτων. (σ. 556, PG 101, 1172).
ΤΚΔ'. Γιὰ τὸν ἐνθρονισμὸ (τὰ ἐγκαίνια). (σ. 560, PG 101, 1172).
ΤΚΕ'. Γιατὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπιτίμησε τὸν Πέτρο ποὺ δυσανασχετοῦσε γιὰ τὸ θάνατό του; (σ. 562, PG 101, 1172).
ΤΚϚ'. Τί σημαίνει ἡ ἐπανάσταση τοῦ Ἀβεσαλὼμ ἐναντίον τοῦ πατέρα του; (σ. 564, PG 101, 1172).
ΤΚΖ'. Πῶς, δίνοντας ὁ Σωτήρας ἐντολὴ νὰ ἀγαπᾶμε ὅλους, στέλνοντας τοὺς μαθητὲς στὸ κήρυγμα τοὺς προστάζει νὰ μὴ χαιρετοῦν στὸ δρόμο κανένα; (σ. 564, PG 101, 1172).
ΤΚΗ'. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Νὰ φοβεῖσθε», καί, «Μὴ καθιστᾶτε φαλακρὸ τὸ κεφάλι σας» ; (σ. 564, PG 101, 1172).
ΤΚΘ'. Γιατί ὁ κόρακας, ὄντας ἀκάθαρτος, ὑπηρετοῦσε τὸν προφήτη; (σ. 566, PG 101, 1172).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-438).
ΔΙΗΓΗΣΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΝΙΧΑΙΩΝ ΑΝΑΒΛΑΣΤΗΣΕΩΣ
(σ. 10-337, PG 102, 16-265).

ΛΟΓΟΣ Α'. (Ἐκτίθεται τὸ ἱστορικὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Παυλικιανῶν, οἱ κατὰ καιροὺς ἀρχηγοὶ αὐτῆς, οἱ Ἐκκλησίες αὐτῶν, καὶ ἡ διδασκαλία αὐτῶν, ποὺ συνίσταται στὴν πίστη δύο ἀρχῶν, στὴν ἄρνηση τῆς Θεοτόκου, τῶν προφητῶν, τῶν

'Αποστόλων κτλ.), (σ. 10, PG 102, 16).

ΛΟΓΟΣ Β'. ('Απορίες καὶ λύσεις τῶν Μανιχαίων), (σ. 86, PG 102, 85).

ΛΟΓΟΣ Γ'. ('Αντικρούεται ἡ βλάσφημη διδασκαλία τῶν Μανιχαίων, χρησιμοποιώντας μαρτυρίες ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή), (σ. 140, PG 102, 121).

ΛΟΓΟΣ Δ'. Πρὸς τὸν ὁσιώτατο μοναχὸ 'Αρσένιο, πρεσβύτερο καὶ ἡγούμενο τῶν ἱερῶν. 'Εναντίον τῆς πλάνης τῶν Μανιχαίων ποὺ ἀναβλάστησε πρόσφατα. (σ. 218, PG 102, 177).

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑΣ

Καὶ ὅτι, ὅπως ὁ Υἱὸς διδάσκεται ἀπὸ τὶς Γραφές, ὅτι γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα, ἔτσι καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα θεολογεῖται ὅτι ἐκπορεύεται ἀπὸ μόνο καὶ τὸ ἴδιο αἴτιο, λέγεται ὅμως ὅτι εἶναι τοῦ Υἱοῦ ὡς ὁμοούσιο καὶ ἀποστελλόμενο μέσω αὐτοῦ. (σ. 338-437, PG 102, 280-392).

(ΛΙΒΕΛΛΟΣ)
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΡΩΜΗΣ

"Οτι ἀπὸ τὸν Πατέρα μόνον ἐκπορεύεται τὸ ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ὄχι καὶ ἀπὸ τὸν Υἱό, (σ. 437--447, PG 102, 392-400).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΝ "Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σ. 7-8).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 10-501, PG 103, 41-441).

Καταγραφὴ καὶ ἀπαρίθμηση τῶν βιβλίων ποὺ διάβασα, τὰ ὁποῖα ζήτησε περιληπτικὰ νὰ γνωρίσει ὁ ἀγαπημένος μου ἀδελφὸς Ταράσιος. Καὶ αὐτὰ εἶναι διακόσια ἑβδομήντα ἐννέα.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ, Φώτιος ἠγαπημένῳ ἀδελφῷ Ταρασίῳ ἐν Κυρίῳ χαίρειν. (σ. 10, PG 103, 41).

1. Θεοδώρου πρεσβυτέρου, "Οτι γνησία ἡ τοῦ ἁγίου Διονυσίου βίβλος. (σ. 12, PG 103, 44).
2. 'Αδριανοῦ, Εἰσαγωγὴ τῆς Γραφῆς. (σ. 14, PG 103, 45).
3. Νοννόσου, 'Ιστορία. (σ. 14, PG 103, 45).
4. Θεοδώρου 'Αντιοχέως, 'Υπὲρ Βασιλείου κατὰ Εὐνομίου. (σ. 20, PG 103, 52).
5. Σωφρονίου, ὑπὲρ Βασιλείου κατὰ Εὐνομίου. (σ. 20, PG 103, 52).
6. Γρηγορίου Νύσσης, ὁμοίως ὑπὲρ Βασιλείου κατὰ Εὐνομίου. (σ. 22, PG 103, 52).
7. Τοῦ αὐτοῦ, (Κατὰ Εὐνομίου). (σ. 22, PG 103, 52).
8. 'Ωριγένους, τὸ Περὶ 'Αρχῶν. (σ. 22, PG 103, 52).
9. Εὐσεβίου Καισαρείας ἐπισκόπου, Εὐαγγελικῆς Προπαρασκευῆς. (σ. 24, PG 103, 53).
10. Τοῦ αὐτοῦ, Εὐαγγελικὴ 'Απόδειξις. (σ. 24, PG 103, 53).
11. Τοῦ αὐτοῦ, 'Εκκλησιαστικὴ Προπαρασκευή. (σ. 24, PG 103, 53).
12. Τοῦ αὐτοῦ, 'Εκκλησιαστικὴ 'Απόδειξις. (σ. 26, PG 103, 53).
13. Τοῦ αὐτοῦ, 'Ελέγχου καὶ ἀπολογίας Λόγοι. (σ. 26, PG 103, 53).
14. 'Απολιναρίου, ἐπισκόπου τῆς ἐν 'Ασίᾳ 'Ιεροπόλεως, Πρὸς "Ελληνας, καὶ Περὶ εὐσεβείας καὶ ἀληθείας. (σ. 26, PG 103, 56).
15. Πρακτικὸν τῆς πρώτης συνόδου. (σ. 28, PG 103, 56).

16. Πρακτικὸν τῆς τρίτης συνόδου. (σ. 28, PG 103, 56).
17. Πρακτικὸν τῆς τετάρτης συνόδου. (σ. 28, PG 103, 56).
18. Πρακτικὸν τῆς πέμπτης συνόδου. (σ. 28, PG 103, 57).
19. Πρακτικὸν τῆς ἕκτης συνόδου. (σ. 30, PG 103, 57).
20. Πρακτικὸν τῆς ἑβδόμης συνόδου. (σ. 30, PG 103, 57).
21. Ἰωάννου Φιλοπόνου, ὁ Περὶ Ἀναστάσεως λόγος, (σ. 30, PG 103, 57).
22. Θεοδοσίου μονάζοντος, Κατὰ τοῦ Φιλοπόνου περὶ Ἀναστάσεως λόγου, (σ. 30, PG 103, 60).
23. Κόνωνος καὶ Εὐγενίου καὶ Θεμιστίου, Κατὰ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰωάννου πραγματείας, (σ. 30, PG 103, 60).
24. Πρακτικὰ ἐπὶ παρουσίᾳ Ἰωάννου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, (σ. 32, PG 103, 60).
25. Τοῦ Χρυσοστόμου, Εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὴν ἀνάληψιν καὶ εἰς τὴν Πεντηκοστήν, (σ. 32, PG 103, 60).
26. Συνεσίου, ἐπισκόπου Κυρήνης, περὶ βασιλείας καὶ περὶ ἄλλων τινῶν, (σ. 34, PG 103, 61).
27. Εὐσεβίου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἐν τόμοις ι', (σ. 34, PG 103, 61).
28. Σωκράτους, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, (σ. 36, PG 103, 61).
29. Εὐαγρίου Σχολαστικοῦ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, (σ. 36, PG 103, 64).
30. Σαλαμάνου Ἑρμείου Σωζομενοῦ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἐν λόγοις θ', (σ. 36, PG 103, 64).
31. Θεοδωρήτου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, (σ. 38, PG 103, 64).
32. Ἀθανασίου, ἐπιστολαί, (σ. 38, PG 103, 64).
33. Ἰούστου Τιβεριέως, Χρονικόν, (σ. 38, PG 103, 65).
34. Ἀφρικανοῦ, Ἱστορικόν, (σ. 40, PG 103, 65).
35. Φιλίππου Σιδέτου, Χριστιανικὴ Ἱστορία, (σ. 42, PG 103, 68).
36. Βιβλίον, οὗ ἐπιγραφή, Χριστιανῶν βίβλος, ἑρμηνεία εἰς τὴν Ὀκτάτευχον, (σ. 42, PG 103, 68).
37. Περὶ πολιτικῆς, (σ. 44, PG 103, 69).
38. Θεοδώρου Ἀντιοχέως, ἑρμηνεία τῆς Κτίσεως, (σ. 46, PG 103, 69).
39. Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, Πρὸς τοὺς ὑπὲρ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως Ἱεροκλέους λόγους, (σ. 46, PG 103, 72).
40. Φιλοστοργίου Ἀρειανοῦ, Ἱστορικόν, (σ. 46, PG 103, 72).
41. Ἰωάννου πρεσβυτέρου, Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, (σ. 50, PG 103, 73).
42. Βασιλείου Κίλικος, Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, (σ. 52, PG 103, 76).
43. Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου, εἰς τὴν ἕκτην ἡμέραν, (σ. 54, PG 103, 76).
44. Φιλοστράτου Τυρίου, Εἰς τὸν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως βίον, (σ. 54, PG 103, 77).
45. Ἀνδρονικιανοῦ, πρὸς Εὐνομιανούς, λόγοι βραχεῖς δύο, (σ. 58, PG 103, 80).
46. Θεοδωρήτου, ἐπισκόπου Κύρου, Λόγοι κζ' πρὸς διαφόρους θέσεις, (σ. 58, PG 103, 80).
47. Ἰωσήπου Ἰουδαίου, τὰ κατὰ Ἰουδαίους πάθη καὶ ἡ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἅλωσις, (σ. 62, PG 103, 81).
48. Τοῦ αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ Γαΐου πρεσβυτέρου, Περὶ τῆς τοῦ παντός, (σ. 64, PG 103, 84).
49. Τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας, Κατὰ τῶν Νεστορίου βλασφημιῶν, (σ. 66, PG 103, 85).
50. Νικίου μοναχοῦ, Κατὰ τῶν τοῦ Φι-

λοπόνου κεφαλαίων ζ', (σ. 68, PG 103, 85).
51. Ἡσυχίου, πρεσβυτέρου Κωνσταντινουπόλεως, Εἰς τὸν χαλκοῦν ὄφιν, (σ. 68, PG 103, 88).
52. Σύνοδος γενομένη ἐν Σίδῃ, Κατὰ αἱρέσεως τῶν Μεσσαλιανῶν, ἤγουν Εὐχιτῶν, (σ. 70, PG 103, 88).
53. Σύνοδος κατὰ Πελαγίου καὶ Κελεστίου ἐν Καρθαγένῃ συστᾶσα, (σ. 76, PG 103, 92).
54. Ἑτέρα σύνοδος κατὰ τῆς Πελαγιανῆς καὶ Κελεστιανῆς αἱρέσεως, (σ. 78, PG 103, 93).
55. Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου, Κατὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τετάρτης συνόδου, (σ. 82, PG 103, 97).
56. Θεοδωρήτου Κύρου, Κατὰ τῶν αἱρέσεων, (σ. 82, PG 103, 97).
57. Ἀππιανοῦ, Ῥωμαϊκά σὲ βιβλία κδ', (σ. 84, PG 103, 100).
58. Ἀρριανοῦ, Παρθικά, (σ. 90, PG 103, 104).
59. Σύνοδος ἡ κατὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰωάννου παρανόμως συστᾶσα, (σ. 94, PG 103, 105).
60. Ἡροδότου, Ἱστορικοὶ Λόγοι, (σ. 102, PG 103, 113).
61. Αἰσχίνου, Λόγοι καὶ ἐπιστολαί, (σ. 104, PG 103, 113).
62. Πραξαγόρου Ἀθηναίου, Τῆς κατὰ τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον ἱστορίας, (σ. 108, PG 103, 117).
63. Προκοπίου ῥήτορος, Ἱστορικὰ βιβλία, (σ. 112, PG 103, 121).
64. Θεοφάνους Βυζαντίου, Ἱστορικοὶ λόγοι ι', (σ. 132, PG 103, 136).
65. Θεοφυλάκτου, ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως, λόγοι ὀκτώ, (σ. 138, PG 103, 140).
66. Νικηφόρου, τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Ἱστορικὸν σύντομον, (σ. 168, PG 103, 164).
67. Σεργίου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Στηλιτευτικὸν τῶν εἰκονομάχων, (σ. 168, PG 103, 164).
68. Κεφαλίωνος, Σύντομον Ἱστορικόν, (σ. 170, PG 103, 161).
69. Ἡσυχίου Ἰλλουστρίου, Καθολικὴ Ἱστορία, (σ. 172, PG 103, 165).
70. Διοδώρου Σικελιώτου, Ἱστορικόν, (σ. 174, PG 103, 168).
71. Κασσιανοῦ Κοκκιανοῦ ἢ Κοκκίου Δίωνος Ἱστορικοὶ λόγοι, (σ. 176, PG 103, 169).
72. Κτησίου τοῦ Κνιδίου, τὰ Περσικά, (σ. 178, PG 103, 172).
-. Κτησίου τοῦ Κνιδίου, τὰ Ἰνδικά, (σ. 222, PG 103,).
73. Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικόν, (σ. 244, PG 103, 232).
74. Θεμιστίου, Πολιτικοὶ Λόγοι, (σ. 254, PG 103, 237).
-. Λεσβώνακτος, Λόγοι πολιτικοί ις', (σ. 254, PG 103, 240).
75. Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου, Πρὸς τὸν Ἰωάννην ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, (σ. 256, PG 103, 240).
76. Φλαβίου Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγοι κ', (σ. 258, PG 103, 240).
77. Εὐναπίου, Χρονικῆς Ἱστορίας τῆς μετὰ Δέξιππον, Λόγοι ις', (σ. 262, PG 103, 245).
78. Μάλχου σοφιστοῦ, Βυζαντιακὰ βιβλία ζ', (σ. 266, PG 103, 248).
79. Κανδίδου, Ἱστορίας Λόγοι, (σ. 268, PG 103, 249).
80. Ὀλυμπιοδώρου, Ἱστορίας Λόγοι, (σ. 276, PG 103, 256).
81. Θεοδώρου πρεσβυτέρου, Περὶ τῆς ἐν Περσίδι μαγικῆς, (σ. 308, PG 103, 281).

82. Δεξίππου, τὰ μετὰ 'Αλέξανδρον, καὶ ἕτερον Σύντομον ἱστορικὸν καὶ τὰ Σκυθικά, (σ. 310, PG 103, 281).
83. Διονυσίου 'Αλικαρνασσέως, 'Ιστορικοὶ Λόγοι, (σ. 312, PG 103, 285).
84. Τοῦ αὐτοῦ, Σύνοψις τῶν εἰρημένων η' Λόγων, (σ. 314, PG 103, 285).
85. 'Ηρακλειανοῦ, ἐπισκόπου Χαλκηδόνος, Κατὰ Μανιχαίων, (σ. 316, PG 103, 288).
86. 'Επιστολαὶ τοῦ ἐν ἁγίοις 'Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἃς ὑπερορισθεὶς ἔγραψεν, (σ. 318, PG 103, 289).
87. 'Αλεξανδρέως 'Αχιλλέως Τατίου, Τῶν περὶ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα, (σ. 318, PG 103, 289).
88. Γελασίου, ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς κατὰ Παλαιστίνην, 'Ιστορίας 'Εκκλησιαστικῆς Λόγοι, (σ. 320, PG 103, 289).
89. Γελασίου, ἐπισκόπου Καισαρείας Παλαιστίνης, Προοίμιον εἰς τὰ μετὰ τὴν 'Εκκλησιαστικὴν 'Ιστορίαν Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, (σ. 324, PG 103, 293).
90. Λιβανίου, ἐν τεύχεσι β', Λόγοι καὶ 'Επιστολαί, (σ. 326, PG 103, 296).
91. 'Αρριανοῦ, τὰ κατὰ 'Αλέξανδρον, (σ. 326, PG 103, 296).
92. Τοῦ αὐτοῦ, τὰ μετὰ 'Αλέξανδρον, (σ. 332, PG 103, 301).
93. Τοῦ αὐτοῦ, Βιθυνιακά, (σ. 352, PG 103, 321).
94. 'Ιαμβλίχου, Δραματικόν, (σ. 354, PG 103, 324).
95. 'Ιωάννου Σκυθοπολίτου σχολαστικοῦ, Κατὰ Εὐτυχιανῶν, (σ. 376, PG 103, 340).
96. Γεωργίου, ἐπισκόπου 'Αλεξανδρείας, Εἰς τὸν βίον τοῦ Χρυσοστόμου, (σ. 376, PG 103, 341).
97. Φλέγοντος Τραλλιανοῦ, 'Ολυμπιονικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγή, (σ. 398, PG 103, 360).
98. Ζωσίμου Κόμητος, 'Ιστορικόν, (σ. 402, PG 103, 364).
99. 'Ηρωδιανοῦ, 'Ιστορικοὶ Λόγοι, (σ. 404, PG 103, 365).
100. 'Αδριανοῦ τοῦ βασιλέως, Μελέται διάφοροι, (σ. 410, PG 103, 369).
101. Βικτωρίνου τοῦ Λαμπαδίου, ὑπατικοὶ Λόγοι, (σ. 410, PG 103, 369).
102. Γελασίου, ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, κατὰ 'Ανομοίων, καὶ Διοδώρου Ταρσοῦ, Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος διάφορα ἐπιχειρήματα, (σ. 410, PG 103, 369).
103. Φίλωνος 'Ιουδαίου, Νόμων ἱερῶν ἀλληγορίαι, καὶ περὶ βίου τοῦ πολιτικοῦ, (σ. 412, PG 103, 272).
104. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῶν παρὰ 'Ιουδαίοις φιλοσοφησάντων, (σ. 412, PG 103, 372).
105. Τοῦ αὐτοῦ, Γάϊος ψεγόμενος, καὶ Φλάκκος ψεγόμενος, (σ. 412, PG 103, 372).
106. Θεογνώστου 'Αλεξανδρέως, Λόγοι ζ', (σ. 414, PG 103, 373).
107. Βασιλείου, πρεσβυτέρου Κιλικίας, Κατὰ 'Ιωάννου Σκυθοπολίτου Λόγοι ις', (σ. 416, PG 103, 376).
108. Θεοδώρου μονάζοντος 'Αλεξανδρέως, κατὰ Θεμιστίου Λόγος, καὶ Θεμιστίου ἀπολογία ὑπὲρ τοῦ ἐν ἁγίοις Θεοφοβίου, (σ. 422, PG 103, 381).
109. Κλήμεντος 'Αλεξανδρέως, πρεσβυτέρου, βιβλία. 'Υποτυπώσεων τόμοι ὀκτώ, (σ. 424, PG 103, 381).
110. Τοῦ αὐτοῦ, ὁ Παιδαγωγός, (σ. 426, PG 103, 384).
111. Τοῦ αὐτοῦ, ὁ Στρωματεύς, (σ. 428, PG 103, 385).

112-113. Κλήμεντος τοῦ Ῥώμης, Διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, Ἀναγνωρισταί, καὶ τἆλλα, (σ. 430, PG 103, 385).
114. Λευκίου Χαρίνου, αἱ τῶν ἀποστόλων Περίοδοι, (σ. 432, PG 103, 389).
115. Ἀνωνύμου κατὰ Ἰουδαίων καὶ Τεσσαρεσκαιδεκατιτῶν Λόγος, καὶ Μητροδώρου περὶ τῆς τοῦ ἁγίου Πάσχα ἑορτῆς, (σ. 434, PG 103, 389).
116. Ἀνωνύμου, περὶ τῆς ἁγίας τοῦ Πάσχα ἑορτῆς, (σ. 436, PG 103, 392).
117. Ὑπὲρ Ὠριγένους καὶ τῶν αὐτοῦ δογμάτων, (σ. 438, PG 103, 393).
118. Παμφίλου τοῦ μάρτυρος καὶ Εὐσεβίου ὑπὲρ Ὠριγένους, (σ. 440, PG 103, 396).
119. Πιερίου πρεσβυτέρου, Λόγοι διάφοροι, (σ. 444, PG 103, 400).
120. Εἰρηναίου, Κατὰ αἱρέσεων, (σ. 448, PG 103, 401).
121. Ἱππολύτου, κατὰ αἱρέσεων βιβλιδάριον, (σ. 450, PG 103, 401).
122. Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου, τὰ Πανάρια, (σ. 450, PG 103, 404).
123. Τοῦ αὐτοῦ, ὁ Ἀγκυρωτός, (σ. 452, PG 103, 404).
124. Τοῦ αὐτοῦ, {περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν}, (σ. 452, PG 103, 405).
125. Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος, Ἀπολογία ὑπὲρ Χριστιανῶν, ἀπορίαι καὶ ἕτερά τινα, (σ. 452, PG 103, 405).
126. Κλήμεντος ἐπιστολαὶ πρὸς Κορινθίους β', καὶ Πολυκάρπου ἐπιστολὴ πρὸς Φιλιππησίους, (σ. 454, PG 103, 405).
127. Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, Ἡ εἰς Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν βασιλέα τετράβιβλος, (σ. 456, PG 103, 408).
128. Λουκιανοῦ, διάφοροι Λόγοι, (σ. 460, PG 103, 412).
129. Λουκίου Πατρέως, Μεταμορφώσεων Λόγοι, (σ. 462, PG 103, 412).
130. Δαμασκίου, Περὶ παραδόξων, (σ. 462, PG 103, 413).
131. Ἀμυντιανοῦ, εἰς Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα, καὶ ἕτερά τινα, (σ. 464, PG 103, 413).
132-135. Παλλαδίου σοφιστοῦ, Ἀφθονίου, Εὐσεβίου, καὶ Μαξίμου Μελέται, (σ. 464, PG 103, 416).
136. Κυρίλλου οἱ Θησαυροί, (σ. 466, PG 103, 416).
137. Εὐνομίου τοῦ δυσσεβοῦς, βιβλιδάριον, (σ. 466, PG 103, 415).
138. Τοῦ αὐτοῦ, κατὰ τῆς πραγματείας τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐν ᾗ δυσσεβὲς αὐτοῦ ἀνέτρεπε δόγμα, καὶ Ἐπιστολαί, (σ. 466, PG 103, 416).
139. Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἐκκλησιαστὴν καὶ εἰς τὰ Ἄσματα τῶν ᾀσμάτων, (σ. 470, PG 103, 420).
140. Τοῦ αὐτοῦ, Κατὰ τῶν τοῦ Ἀρείου δογμάτων ἡ πεντάβιβλος, (σ. 470, PG 103, 420).
141. Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Εἰς τὴν Ἑξαήμερον, (σ. 472, PG 103, 420).
142. Τοῦ αὐτοῦ, Ἠθικοὶ λόγοι, (σ. 472, PG 103, 421).
143. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐπιστολαί, (σ. 472, PG 103, 421).
144. Τοῦ αὐτοῦ, Ἀσκητικά, (σ. 474, PG 103, 421).
145. Ἑλλαδίου, Λεξικόν, (σ. 474, PG 103, 421).
146. Λεξικὸν τῆς καθαρᾶς ἰδέας, (σ. 474, PG 103, 421).
147. Λεξικὸν σεμνῆς ἰδέας, (σ. 476, PG 103, 424).
148. Λεξικὸν πολιτικοῦ λόγου, (σ. 476, PG 103, 424).

149. Λεξικὸν Πολλίωνος, (σ. 476, PG 103, 424).
150. Λεξικὸν τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι κεχρημένων, τοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ Φιλοστράτου Τυρίου, καὶ Διοδώρου, (σ. 476, PG 103, 424).
151. Τιμαίου, Λεξικὸν περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι λέξεων, (σ. 478, PG 103, 424).
152. Αἰλίου Διονυσίου Ἁλικαρνασσέως, Ἀττικῶν ὀνομάτων Λόγοι, (σ. 478, PG 103, 425).
153. Παυσανίου, Λεξικόν, (σ. 480, PG 103, 425).
154. Βοηθοῦ, Λέξεων Πλατωνικῶν Συναγωγή, (σ. 480, PG 103, 425).
155. Τοῦ αὐτοῦ, Περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορουμένων λέξεων, (σ. 480, PG 103, 425).
156. Δωροθέου, περὶ τῶν ξένως εἰρημένων λέξεων, (σ. 482, PG 103, 428).
157. Μοίριδος, ἀττικιστής, (σ. 482, PG 103, 428).
158. Φρυνίχου Ἀραβίου, Σοφιστικῆς Παρασκευῆς Λόγοι λς', (σ. 482, PG 103, 428).
159. Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, Λόγοι κα', καὶ Ἐπιστολαὶ θ', (σ. 488, PG 103, 433).
-. Ἰσοκράτης, Ἀρχιδάμῳ, Λακεδαιμονίων βασιλεῖ, (σ. 492, PG 103, 436).

****

Τόμος 6ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΥ

ΤΙΤΛΟΙ (ΡΞ-ΣΚΒ').

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-511, PG 103, 441-829).

160. Χορικοῦ Σοφιστοῦ, λόγοι διάφοροι, καὶ Προκοπίου σοφιστοῦ Γάζης, στίχων Ὁμηρικῶν Μεταφράσεις, (σ. 8, PG 103, 441).
161. Σωπάτρου, Ἐκλογαὶ διάφοροι ἐν βιβλίοις ιβ', (σ. 10, PG 103, 444).
162. Εὐσεβίου ἐπισκόπου, Κατὰ Ἀνδρέου τινός, Λόγοι ι', (σ. 20, PG 103, 452).
163. Οὐινδανίου Ἀνατολίου Βηρυτοῦ, Συναγωγὴ γεωργικῶν ἐπιτηδευμάτων ἐν τόμοις ιβ', (σ. 28, PG 103, 457).
164. Γαληνοῦ, Περὶ αἱρέσεων, (σ. 30, PG 103, 460).
165. Ἱμερίου σοφιστοῦ, Λόγοι διάφοροι, (σ. 32, PG 103, 460).
166. Ἀντωνίου Διογένους, Τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων, Λόγοι κδ', (σ. 40, PG 103, 465).
167. Ἰωάννου Στοβαίου, Ἐκλογαί, Ἀποφθεγμάτων Ὑποθετικῶν βιβλία δ', (σ. 54, PG 103, 477).
168. Τοῦ μακαρίου Βασιλείου, Σελευκείας ἐπισκόπου, Λόγοι ιε', (σ. 72, PG 103, 492).
169. Τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου Κατὰ τῶν Νεστορίου δυσφημιῶν τόμοι ε'. Ἐπιστολαὶ καὶ σχόλιον περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς, (σ. 74, PG 103, 493).
170. Ἀνεπίγραφον βιβλίον, ἐν ᾧ χρήσεις Ἑλληνικαὶ καὶ βάρβαροι τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, ἐν λόγοις ιε', (σ. 76, PG 103, 496).
171. Εὐστρατίου, πρεσβυτέρου Μεγάλης Ἐκκλησίας, Περὶ τριῶν τινων κεφαλαίων διάληψις. Χρύσιππος, πρεσβύτερος Ἰεροσολύμων, Περὶ τοῦ Γαμαλιὴλ καὶ Νικοδήμου, (σ. 82, PG 103, 500).
172-174. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν ξα', ἐν τεύχεσι

τρισίν, (σ. 84, PG 103, 501).
175. Παμφίλης, Συμμίκτων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων Λόγοι η', (σ. 90, PG 103, 505).
176. Θεοπόμπου, Λόγοι ἱστορικοὶ γ' καὶ ν', (σ. 92, PG 103, 508).
177. Θεοδώρου 'Αντιοχέως, πρὸς τοὺς λέγοντας φύσει, καὶ οὐ γνώμῃ, πταίειν τοὺς ἀνθρώπους, (σ. 100, PG 103, 513).
178. Διοσκορίδου, Περὶ ὕλης, Λόγοι ζ, (σ. 108, PG 103, 520).
179. 'Αγαπίου, Λόγοι γ' καὶ κ', (σ. 112, PG 103, 521).
180. 'Ιωάννου Λαυρεντίου Φιλαδελφέως τοῦ Λυδοῦ, Πραγματεῖαι γ', (σ. 118, PG 103, 525).
181. Δαμασκίου Δαμασκηνοῦ, Εἰς τὸν 'Ισιδώρου τοῦ φιλοσόφου βίον, (σ. 120, PG 103, 528).
182. Εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου 'Αλεξανδρείας, Κατὰ Ναυάτου Λόγοι ς', (σ. 126, PG 103, 532).
183. Εὐδοκίας τῆς βασιλίδος, Μετάφρασις τῆς 'Οκτατεύχου, (σ. 130, PG 103, 536).
184. Τῆς αὐτῆς, μετάφρασις τοῦ τε θεσπεσίου Ζαχαρίου καὶ τοῦ προφήτου Δανιήλ· καὶ Λόγοι γ' εἰς τὸν ἅγιον Κυπριανόν, (σ. 132, PG 103, 537).
185. Διονυσίου Αἰγέως, Δικτυακῶν κεφάλαια ρ', (σ. 138, PG 103, 541).
186. Κόνωνος διηγήσεις ν', καὶ 'Απολλοδώρου γραμματικοῦ, ἡ λεγομένη Βιβλιοθήκη, (σ. 144, PG 103, 545).
187. Νικομάχου Γερασηνοῦ, 'Αριθμητικῶν θεολογουμένων βιβλία β', (σ. 200, PG 103, 592).
188. 'Αλεξάνδρου, Θαυμασίων Συναγωγή, καὶ Πρωταγόρου, Γεωμετρίας τῆς οἰκουμένης, Λόγοι ἕξ, (σ. 214, PG 103, 604).
189. Σωτίωνος, Τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λιμνῶν παραδοξολογουμένων. Νικολάου, Παραδόξων ἐθῶν Συναγωγή, 'Ακεστορίδου, Τῶν Κατὰ πόλιν μυθικῶν, Λόγοι δ', (σ. 214, PG 103, 604).
190. Πτολεμαίου τοῦ 'Ηφαιστίωνος, Περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καινῆς ἱστορίας, Λόγοι ς', (σ. 218, PG 103, 608).
191. Τοῦ μεγάλου Βασιλείου, τὰ 'Ασκητικά, (σ. 252, PG 103, 633).
192. Τοῦ ἐν ἁγίοις Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, 'Απορηματικῶν Γραφικῶν κεφάλαια ξδ', (σ. 256, PG 103, 637).
192β. Τοῦ αὐτοῦ, 'Επιστολαὶ κζ', (σ. 268, PG 103, 645).
193. Τοῦ αὐτοῦ, 'Ασκητικὸς Λόγος, καὶ ἑτέρα πραγματεία Περὶ ἀγάπης, ἐν υ' κεφαλαίοις, (σ. 270, PG 103, 649).
194. Τοῦ αὐτοῦ, πρὸς Γεώργιον ἔπαρχον 'Επιστολή· καὶ Λόγοι β', ἐν οἷς Θεολογικὰ καὶ 'Ηθικὰ κεφάλαια σ', καὶ 'Επιστολαὶ ε', (σ. 272, PG 103, 649).
195. Τοῦ αὐτοῦ, 'Επιστολὴ πρὸς Μαριανόν, καὶ Διάλογος περὶ τῶν δύο θελημάτων καὶ τῶν δύο ἐπὶ Χριστοῦ ἐνεργειῶν, (σ. 278, PG 103, 656).
196. Τοῦ ἐν ἁγίοις 'Εφραιμίου, Λόγοι μθ', (σ. 280, PG 103, 657).
197. Κασσιανοῦ μοναχοῦ, Λόγοι ἀσκητικοὶ γ', (σ. 286, PG 103, 661).
198. 'Ανδρῶν ἁγίων Βίβλος, ἢ βίοι τῶν περὶ 'Αντώνιον τὸν Μέγαν ἁγίων, (σ. 290, PG 103, 664).
199. 'Ιωάννου τοῦ Μόσχου, τὸ Νέον λεγόμενον Λειμωνάριον, (σ. 292, PG 103, 665).
200. Μάρκου μοναχοῦ, Λόγοι ἀσκητικοὶ η'· καὶ Πρὸς Μελχισεδεκίτας Λόγος α', (σ. 294, PG 103, 668).

201. Διαδόχου Φωτικῆς, ἐν τῇ παλαιᾷ Ἠπείρῳ ἐπισκόπου, ὅροι ι', καὶ ἀσκητικὰ κεφάλαια ρ'. Νείλου μοναχοῦ, Λόγος ἐν κεφαλαίοις ρνγ'. Καὶ Ἰωάννου τοῦ Καρπαθίου, Παρακλητικός, (σ. 298, PG 103, 669).
202. Ἱππολύτου, ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος, εἰς τὸν Δανιὴλ ἑρμηνεία· καὶ Λόγος περὶ Χριστοῦ καὶ Ἀντιχρίστου, (σ. 300, PG 103, 673).
203. Τοῦ μακαρίου Θεοδωρήτου, ἐπισκόπου Κύρου, ἑρμηνεία εἰς τὸν Δανιήλ, (σ. 302, PG 103, 673).
204. Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὴν Ὀκτάτευχον καὶ τὰς Βασιλείας, καὶ τὰ Παραλειπόμενα, (σ. 304, PG 103, 676).
205. Τοῦ αὐτοῦ, Εἰς τοὺς δώδεκα προφήτας, (σ. 304, PG 103, 676).
206. Προκοπίου σοφιστοῦ, εἰς τὴν Ὀκτάτευχον, καὶ τὰ τῶν Βασιλειῶν καὶ τὰ Παραλειπόμενα ἐξηγητικαὶ σχολαί, (σ. 306, PG 103, 676).
207. Τοῦ αὐτοῦ, Εἰς τὸν Ἠσαΐαν, (σ. 306, PG 103, 677).
208. Εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, Κατὰ Ναυατιανῶν Λόγοι ε', (σ. 306, PG 103, 677).
209. Δίωνος, Λόγοι π', (σ. 308, PG 103, 677).
210. Καισαρίου, Ἐκκλησιαστικὰ Κεφάλαια σκ', (σ. 324, PG 103, 680).
211. Διονυσίου Αἰγέως, Δικτυακῶν βιβλιδάριον κεφάλαια ρ', (σ. 324, PG 103, 689).
212. Αἰνησιδήμου, Πυρρωνίων Λόγοι η', (σ. 328, PG 103, 693).
213. Ἀγαθαρχίδου, Ἱστορικόν, (σ. 336, PG 103, 697).
214. Ἱεροκλέους, Περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, βιβλία ζ', (σ. 338, PG 103, 701).
215. Ἰωάννου Φιλοπόνου, Κατὰ τῆς σπουδῆς Ἰαμβλίχου Περὶ τῶν ἀγαλμάτων, (σ. 346, PG 103, 708).
216. Ὀρειβασίου, βιβλία, (σ. 348, PG 103, 708).
217. Τοῦ αὐτοῦ, Πραγματεία ἐν Λόγοις ἑβδομήκοντα, (σ. 350, PG 103, 709).
218. Τοῦ αὐτοῦ, Συντομία τῆς δευτέρας Πραγματείας πρὸς Εὐστάθιον υἱόν, ἐν Λόγοις θ', (σ. 354, PG 103, 712).
219. Τοῦ αὐτοῦ, πρὸς Εὐνάπιον Λόγοι δ', (σ. 360, PG 103, 717).
220. Θέωνος ἀρχιατροῦ, ὁ Ἄνθρωπος, (σ. 362, PG 103, 720).
221. Ἀετίου Ἀμιδηνοῦ, Ἰατρικοὶ λόγοι ις', (σ. 364, PG 103, 720).
222. Ἰωβίου μοναχοῦ, λόγοι θ', (σ. 384, PG 103, 736).

****

Τόμος 7ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΥ
ΤΙΤΛΟΙ (ΣΚΓ'.-ΣΜΑ'.).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-511, (PG 103, 829-1249).
223. Διοδώρου, ἐπισκόπου Ταρσοῦ, Κατὰ εἱμαρμένης, (σ. 8, PG 103, 829).
224. Μέμνονος ἱστορικόν, (σ. 74, PG 103, 877).
225. Εὐλογίου, πάπα Ἀλεξανδρείας, βιβλίον κατὰ Τιμοθέου καὶ Σεβήρου, (σ. 156, PG 103, 940).
226. Τοῦ αὐτοῦ Εὐλογίου, ἄλλη βίβλος κατὰ Θεοδοσίου καὶ Σεβήρου, (σ. 170, PG 103, 949).
227. Τοῦ αὐτοῦ, Στηλιτευτικὸς Λόγος, (σ. 176, PG 103, 953).

228. Ἐφραιμίου, πατριάρχου Θεουπόλεως, Λόγοι διάφοροι, (σ. 178, PG 103, 957).
229. Τοῦ αὐτοῦ, ἄλλη βίβλος, (σ. 198, PG 103, 969).
230. Εὐλογίου, πάπα Ἀλεξανδρείας, Λόγοι ια΄, (σ. 274, PG 103, 1024).
231. Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, συνοδικὴ Ἐπιστολή, (σ. 362, PG 103, 1089).
232. Στεφάνου Τροθεΐτου, τοῦ ἐπίκλην Γοβάρου, βιβλίον, (σ. 366, PG 103, 1092).
233. Γερμανοῦ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, βίβλος, (σ. 386, PG 103, 1105).
234. Τοῦ ἁγίου Μεθοδίου, ἐκ τοῦ Περὶ ἀναστάσεως Λόγου, (σ. 390, PG 103, 1109).
-. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Λόγου, ἀποστολικῶν ρητῶν ἑρμηνεία κατὰ σύνοψιν, (σ. 396).
235. Τοῦ αὐτοῦ, Περὶ τῶν γενητῶν ἐκλογὴ κατὰ σύνοψιν, (σ. 430, PG 103, 1137).
236. Τοῦ αὐτοῦ, Περὶ τοῦ αὐτεξουσίου, (σ. 444, PG 103, 1148).
237. Τοῦ αὐτοῦ, Περὶ ἁγνείας, (σ. 458, PG 103, 1160).
238. Ἰωσήπου, Τῆς Ἀρχαιολογίας ἡ ἐκλογή, (σ. 484, PG 103, 1180).
239. Πρόκλου, Χριστομαθίας ἐκλογαί, (σ. 506, PG 103, 1196).
240. Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου, Εἰς τὴν Ἑξαήμερον, (σ. 520, PG 103, 1208).
241. Βίος Ἀπολλωνίου ἀπὸ φωνῆς Φιλοστράτου, (σ. 528, PG 103, 1213).
-. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ βίου ὅσα παρεῖται κάλλει ῥημάτων καὶ συνθήκης διαλάμποντα, (σ. 560, PG 103, 1213).

****

Τόμος 8ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΥ

ΤΙΤΛΟΙ (ΣΜΒ΄-ΣΝ΄).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-485).

242. Ἰσιδώρου Βίος ὑπὸ Δαμασκίου συνταχθείς, (σ. 8, PG 103, 1249).
Ὅσα παρεῖται χρεὼν ταῖς ἐκλογαῖς συντετάχθαι καλλιέπειαν ἔχοντα, (σ. 70, PG 103, 1249).
243. Ἐκ τοῦ Ἱμερίου τοῦ σοφιστοῦ, διάφοροι μελέται, (σ. 84, PG 103, 1305).
Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Δημοσθένους Ὑπερίδου. Ἐκ τῆς θεωρίας, (σ. 84, PG 103, 1305).
Ἐκ τῆς μελέτης αὐτὸ τὸ προοίμιον, (σ. 86, PG 103, 1305).
Ἐκ τῆς μελέτης ἣ Δημοσθένην εἰσάγει συμβουλεύοντα κατάγειν Αἰσχίνην, φήμης ῥυείσης, ὅτι Ἀλέξανδρος τοὺς φυγάδας κατάξει, (σ. 90, PG 103, 1309).
Ἐκ τῆς μελέτης ἧς ἡ ἐπιγραφή, Ἐπίκουρος, πρόνοιαν οὐκ εἶναι λέγων, ἀσεβείας φεύγει γραφήν. Ἐκ τῆς θεωρίας, (σ. 96, PG 103, 1313).
Ἐξ αὐτῆς τῆς μελέτης· τὸ προοίμιον, (σ. 98, PG 103, 1316).
Ἐκ τῆς ῥητορικῆς μελέτης, περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδικήσαντος τὸν πατέρα καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ φονέως τοῦ ἑαυτοῦ πατρός, (σ. 108, PG 103, 1321).
Ἐκ τῆς ἐπιγραφομένης μελέτης, Μετὰ τὰ Μηδικὰ ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς βαρβάρους πόλεμον. Πυθόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπέσχε-

το τὰ λελυμασμένα ἐπανορθώσασθαι, εἰ τὸν πόλεμον καταλύσειαν. "Βουλομένων αὐτῶν Θεμιστοκλῆς ἀντιλέγει". Αὐτὸ τὸ προοίμιον, (σ. 118, PG 103, 1329).
Ἐκ τοῦ Πολεμαρχικοῦ. Τὸ προοίμιον, (σ. 134, PG 103, 1340).
Ἐκ τοῦ Ἀρεοπαγιτικοῦ ἢ ἐλευθερωτικοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ῥουφίνου. Τὸ προοίμοιον, (σ. 142, PG 103, 1345).
Ἐκ τῆς μονῳδίας τῆς εἰς τὸν αὐτὸν υἱὸν Ῥουφῖνον. Τὸ προοίμιον, (σ. 144, PG 103, 1345).
Ἐκ τοῦ εἰς Σεβῆρον ἐπιθαλαμίου. Ἐκ τῆς προθεωρίας, (σ. 148, PG 103, 1349).
Τὸ προοίμιον τοῦ ἐπιθαλαμίου, (σ. 148, PG 103, 1349).
Ἐκ τοῦ ἐπιγραφομένου λόγου, "Διογένης" ἢ "Προπεμπτικός". Ἐκ τῆς προθεωρίας, (σ. 154, PG 103,).
Αὐτοῦ τοῦ διαλόγου τὸ προοίμιον, (σ. 154, PG 103, 1353).
Ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἑταίρους συντακτικῆς, ὅτε ἐξῄει ἐπὶ Κόρινθον. –Τὸ προοίμιον, (σ. 160, PG 103, 1357).
Ἐκ τῶν ὑπολοίπων, διαφόρων ὄντων καὶ διαφόρους ἐχόντων ὑποθέσεις, (σ. 160, PG 103, 1357).
Προπεμπτηρίου λόγου, τὸ προοίμιον, (σ. 162, PG 103, 1357).
Ἑτέρου προτρεπτικοῦ λόγου, Προοίμιον, (σ. 170, PG 103, 1365).
Ἐκ τοῦ εἰς τὸν νέηλυν τὸν Αἰγύπτιον, (σ. 172, PG 103, 1365).
Ἐκ προπεμπτικοῦ, (σ. 172, PG 103, 1365).
Ἐκ τοῦ ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν διατριβὴν στάσει αὐτοσχεδίου. Τὸ προοίμιον. (σ. 174, PG 103, 1368).
Ἐκ τοῦ εἰς τὴν τῶν Κυπρίων ἐπιδημίαν. Τὸ προοίμιον, (σ. 176, PG 103, 1368).
Ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἐκ Καππαδοκίας ῥηθέντος, (σ. 176, PG 103, 1368).
Ἐκ τοῦ ὅτε τὴν ἐπίδειξιν ἀξιούμενος ἀνεβάλετο, εἶτα εἶπε. Τὸ προοίμιον, (σ. 178, PG 103, 1369).
Ἐκ τοῦ εἰς Μουσώνιον τὸν ἀνθύπατον Ἑλλάδος. Τὸ προοίμιον, (σ. 178, PG 103, 1369).
Ἐκ τοῦ εἰς Σεβῆρον νέηλυν. Τὸ προοίμιον, (σ. 180, PG 103, 1372).
Ἐκ τῆς λαλιᾶς. Τὸ προοίμιον, (σ. 182, PG 103, 1372).
Ἐκ τοῦ εἰς τὸν κόμητα Οὐρσίκιον, (σ. 182, PG 103, 1372).
Ἐκ τοῦ εἰς Σεβῆρον ἑταῖρον, (σ. 182, PG 103, 1373).
Ἐκ τοῦ εἰς Σκυλάκιον τὸν ἀνθύπατον Ἑλλάδος, (σ. 184, PG 103, 1373).
Ἐκ τοῦ εἰς νεήλυδας Ἐφεσίους. Τὸ προοίμιον, (σ. 184, PG 103, 1373).
Ἐκ τοῦ εἰς τοὺς ἑταίρους πατρίδος. Τὸ προοίμιον, (σ. 184, PG 103, 1373).
Ἐκ τοῦ εἰς Πριβάτον Ῥωμαῖον. Τὸ προοίμιον, (σ. 186, PG 103, 1376).
Ἐκ τοῦ ὅτε ἀπὸ τῆς Κορίνθου ἐπανῆλθεν, (σ. 186, PG 103, 1376).
Ἐκ τῆς εἰς Ἀμπέλιον προπεμπτικῆς. Τὸ προοίμιον, (σ. 186, PG 103, 1376).
Ἐκ τοῦ εἰς Ἀνατόλιον ὕπαρχον. Τὸ προοίμιον, (σ. 190, PG 103, 1377).
Ἐκ τοῦ εἰς Φοῖβον τὸν τοῦ ἀνθυπάτου παῖδα. Τὸ προοίμιον, (σ. 192, PG 103, 1380).
Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρκάδιον τὸν ἰατρὸν καὶ

κόμητα, (σ. 192, PG 103, 1380).
Ἐκ τοῦ προτρεπτικοῦ τοῦ εἰς τοὺς προσελθόντας ἑταίρους, (σ. 194, PG 103, 1380).
Ἐκ τοῦ εἰς Φλαβιανὸν προπεμπτικοῦ. Τὸ προοίμιον, (σ. 194, PG 103, 1380).
244. Τῆς Διοδώρου βιβλιοθήκης ἐκλογαί, (σ. 198, PG 103, 1381).
Ἐκ τοῦ λδ', (σ. 206, PG 103, 1389).
Ἐκ τοῦ μ' Λόγου περὶ τὸ μέσον, (σ. 210, PG 103, 1392).
Ἐκ τοῦ λη', (σ. 214, PG 103, 1393).
Ἐκ τοῦ λα', (σ. 216, PG 103, 1396).
Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, (σ. 224, PG 103, 1401).
Ἐκ τοῦ λβ', (σ. 224, PG 103, 1401).
Ἐκ τοῦ λδ', (σ. 228, PG 103, 1405).
Ἐκ τοῦ λς', (σ. 238, PG 103, 1413).
Ἐκ τοῦ λζ' καὶ λη' καὶ τῶν ἐφεξῆς, (σ. 258, PG 103, 1429).
245. Τῶν Πλουτάρχου Παραλλήλων διάφοροι λόγοι, (σ. 268, PG 103, 1436).
Ἐκ τοῦ Δίωνος, (σ. 268, PG 103, 1436).
Ἐκ τοῦ Βρούτου, (σ. 270, PG 103, 1437).
Ἐκ τοῦ Αἰμιλίου, (σ. 270, PG 103, 1437).
Ἐκ τοῦ Δημοσθένους, (σ. 272, PG 103, 1437).
Ἐκ τοῦ Κικέρωνος, (σ. 276, PG 103, 1441).
Ἐκ τοῦ Φωκίωνος, (σ. 276, PG 103, 1441).
Ἐκ τοῦ Κάτωνος, (σ. 278, PG 103, 1444).
Ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου, (σ. 278, PG 103, 1444).
Ἐκ τοῦ Καίσαρος, (σ. 282, PG 103, 1445).
Ἐκ τοῦ Εὐμένους, (σ. 282, PG 103, 1445).
Ἐκ τοῦ Σερτωρίου, (σ. 284, PG 103, 1448).
Ἐκ τοῦ Δημητρίου, (σ. 286, PG 103, 1449).
Ἐκ τοῦ Ἀντωνίου, (σ. 288, PG 103, 1449).
Ἐκ τοῦ Πύρρου, (σ. 290, PG 103, 1452).
Ἐκ τοῦ Μαρίου, (σ. 290, PG 103, 1452).
Ἐκ τοῦ Ἀράτου, (σ. 294, PG 103, 1453).
Ἐκ τοῦ Ἀρτο(α)ξέρξου, (σ. 296, PG 103, 1456).
Ἐκ τοῦ Ἄγιδος, (σ. 296, PG 103, 1456).
Ἐκ τοῦ Τίτου (Φλαμινίνου), (σ. 300, PG 103, 1457).
246. Ἀριστείδου ὁ Παναθηναϊκός, (σ. 302, PG 103, 1460).
247. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ ῥητορικῆς λόγοι δ', (σ. 342, PG 103, 1488).
Ἐκ τῶν Ἀριστείδου πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ ῥητορικῆς. Τὸ προοίμιον τοῦ δευτέρου λόγου, (σ. 380, PG 103, 1516).
Ἀριστείδου, ἐκ τοῦ ἐπιγραφομένου λόγου, Πλατωνικὸς τρίτος πρὸς Καπίτωνα. Τὸ προοίμιον, (σ. 394, PG 103, 1525).
248. Ἐκ τοῦ Ἀριστείδου, πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ τῶν τεττάρων [ὑπὲρ Περικλέως]. Τὸ προοίμιον, (σ. 402, PG 103, 1529).
Ἐκ τῶν περὶ Κίμωνος, (σ. 414, PG 103, 1537).
Ὑπὲρ Μιλτιάδου. –Τὸ προοίμιον, (σ. 418, PG 103, 1541).
Ὑπὲρ Θεμιστοκλέους. Τὸ προοίμιον, (σ. 422, PG 103, 1544).
Ἐκ τῆς κοινῆς ἀπολογίας. Τὸ προοίμιον, (σ. 440, PG 103, 1556).

249. Πυθαγόρου βίος, (σ. 472, PG 103, 1580).

****

Τόμος 9ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΥ
ΤΙΤΛΟΙ (ΣΝΑ'.-ΣΠ'.).

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-511).
250. Ἀγαθαρχίδου, λόγοι, (σ. 8, PG 104, 9).
Ἐκ τοῦ α' λόγου τοῦ περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, (σ. 8, PG 103, 9).
Περὶ παραδόξων ζώων καὶ ἄλλων πραγμάτων, (σ. 14, PG 103, 13).
Ἐκ τῆς ε' Ἀγαθαρχίδου ἱστορίας, περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, (σ. 28, PG 103, 24).
Περὶ τῶν ἀδίψων ἰχθυοφάγων καὶ τῶν φωκῶν ξένον, (σ. 48, PG 103, 40).
Περὶ τῶν λεγομένων Κυνεγετῶν. – Περὶ τῶν ἐλεφαντοφάγων, (σ. 56, PG 103, 45).
Περὶ Αἰθιόπων τῶν Σιμῶν καὶ τῶν Στρουθοφάγων, (σ. 60, PG 103, 48).
Περὶ Ἀκριδοφάγων, (σ. 60, PG 103, 48).
Περὶ τῆς πλησιαζούσης χώρας τοῖς Ἀκριδοφάγοις, (σ. 62, PG 103, 49).
Περὶ Κυναμολγῶν, (σ. 62, PG 103, 49).
Περὶ Τρωγλοδυτῶν, (σ. 64, PG 103, 52).
Περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν λεόντων, (σ. 68, PG 103, 56).
Περὶ μυρμηκολεόντων. – Περὶ παρδάλεων, (σ. 68, PG 103, 56).
Περὶ ῥινοκέρωτος. – Περὶ καμηλοπαρδάλεως, (σ. 70, PG 103, 56).
Περὶ σφίγγος, κυνοκεφάλου καὶ κήπου, (σ. 70, PG 103, 56).
Περὶ κροκόττα θηρίου, (σ. 72, PG 103, 57).
Περὶ ὄφεων παραδόξων τῷ μεγέθει, (σ. 74, PG 103, 57).
Περὶ θερμῶν ὑδάτων αὐτοφυῶν, (σ. 74, PG 103, 60).
Περὶ ἔθνους τῶν Δεδεβῶν, (σ. 80, PG 103, 64).
Περὶ ἀμπώτεων, (σ. 90, PG 103, 72).
Περὶ Αἰθίοπος τοῦ ἰχθύος. – Ἀρριανοῦ σύγγραμμα, (σ. 92, PG 103, 73).
251. Ἱεροκλέους, ὁ περὶ προνοίας, (σ. 94, PG 103, 76).
Ὅτι σύμφωνοι ἐν τοῖς δόγμασι Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, (σ. 96, PG 103, 77).
Τίς ἡ πρόνοια καὶ τάξις; (σ. 98, PG 103, 80).
Ὅτι αὐτεξουσίους ἔχει ἡ ψυχὴ τὰς κινήσεις, καὶ περὶ τῆς προνοίας, (σ. 106, PG 103, 85).
Ἐκ τοῦ β' λόγου. Τίνα κατ' οὐσίαν λέγεται ποεῖν; (σ. 108, PG 103, 85).
Τίς ἡ φιλοσόφου καὶ ἐρωτικοῦ διαφορά, (σ. 110, PG 103, 88).
Ἐκ τοῦ γ' Λόγου, κεφαλαίου δεκάτου. Ὅτι νόμοι καὶ λογισμοὶ καὶ ἀρεταὶ καὶ ὅσα τοιαῦτα τὴν Πρόνοιαν συνεισάγουσιν, (σ. 114, PG 103, 92).
Ποταπόν ἐστι τὸ ἡμέτερον αὐτεξούσιον; (σ. 116, PG 103, 92).
Διὰ τί μὴ τὰ ἀνθρώπινα διαθήσεται ὡς βούλεται; (σ. 116, PG 103, 92).
252. Ἐκλογαὶ Βίου Γρηγορίου τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας ἀρχιερέως, (σ. 122, PG 104, 96).
253. Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων, (σ. 126, PG 104, 100).

254. Μαρτύριον Τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου, (σ. 130, PG 104, 101).
255. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, (σ. 132, PG 103, 104).
256. Πολιτεία τῶν ἁγίων Πατέρων Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου, ἐν ᾗ καὶ ὁ βίος Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, (σ. 134, PG 104, 105).
257. Βίος Παύλου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ὁμολογητοῦ, (σ. 156, PG 104, 120).
258. Ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ἀθανασίου, (σ. 172, PG 104, 132).

ΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Ἀντιφῶντος, Ἰσοκράτους, Ἀνδοκίδου, Λυσίου, Ἰσαίου, Αἰσχίνου, Δημοσθένους, Ὑπερείδου, Δεινάρχου, Λυκούργου), (σ. 206, PG 103,).
259. Ἀντιφῶντος λόγοι, (σ. 206, PG 104, 157).
260. Ἰσοκράτους λόγοι, (σ. 210, PG 104, 160).
261. Ἀνδοκίδου λόγοι, (σ. 218, PG 104, 165).
262. Λυσίου λόγοι, (σ. 220, PG 104, 168).
263. Ἰσαίου λόγοι, (σ. 228, PG 103, 172).
264. Αἰσχίνου λόγοι, (σ. 228, PG 104, 173).
265. Δημοσθένους λόγοι, (σ. 230, PG 104, 176).
266. Ὑπερείδου λόγοι, (σ. 252, PG 104, 189).
267. Δεινάρχου λόγοι, (σ. 256, PG 104, 193).
268. Λυκούργου λόγοι, (σ. 258, PG 104, 196).
269. Λόγοι διαφόρων ἱερῶν ἀνδρῶν κα', διαφόρων ὑποθέσεων, (σ. 262, PG 104, 197).

α'. Ἡσυχίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων, ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον Ἀνδρέαν ἐγκωμίου, (σ. 262, PG 103, 197).
270. β'. Τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, (σ. 266, PG 104, 200).
271. γ'. Τοῦ Ἀστερίου, ἐπισκόπου Ἀμασείας, προτρεπτικὸς εἰς τὴν μετάνοιαν, (σ. 268, PG 104, 201).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον, (σ. 270, PG 103, 204).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τό, «Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ», (σ. 272, PG 103, 304).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τό· «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι», (σ. 276, PG 103, 208).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸν Ζακχαῖον, (σ. 278, PG 103, 209).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τοὺς δύο υἱοὺς τοὺς παρὰ τῷ Λουκᾷ, (σ. 282, PG 103, 209).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου, ὃν ὁ Κύριος ἐθεράπευσεν, (σ. 286, PG 103, 213).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὴν παρείσβασιν τῶν νηστειῶν, (σ. 288, PG 103, 216).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸν ἐκ κοιλίας τυφλόν, (σ. 290, PG 103, 217).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸν Ἰάειρον καὶ τὴν αἱμορροοῦσαν, (σ. 296, PG 103, 221).

272. δ'. Λεοντίου, ἐπισκόπου Ἀραβισσοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὴν κτίσιν λόγου, καὶ εἰς τὸν Λάζαρον, (σ. 300, PG 104, 224).
273. ε'. Θεοδωρήτου, ἐκ τῶν ε' Λόγων εἰς τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, (σ. 310, PG 104, 229).
274. ϛ'. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τοῦ ἐγκωμίου εἰς τοὺς ἁγίους μ' μάρτυρας, (σ. 318, PG 104, 236).

Εἰς τὴν ἀποτομὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, (σ. 324, PG 103, 240).

Τοῦ αὐτοῦ ἐπιγράφεται λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔστι κατὰ πάντα ὁμοίως ἔχων τῷ πρὸ αὐτοῦ, (σ. 324, PG 103, 240).

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, (σ. 326, PG 103, 240).

275. ζ'. Ἡσυχίου, πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων, εἰς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου, καὶ Δαβὶδ τὸν θεοπάτορα, (σ. 326, PG 104, 241).

η'. Μοδέστου, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, εἰς τὰς Μυροφόρους, (σ. 328, PG 103, 244).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὴν Ὑπαπαντήν, (σ. 330, PG 103, 244).

276. θ'. Τοῦ μακαρίου Νείλου, εἰς τὸ Πάσχα Λόγος πρῶτος, (σ. 332, PG 104, 245).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὸ Πάσχα Λόγου δευτέρου, (σ. 338, PG 103, 249).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὴν Ἀνάληψιν α' Λόγου. Τὸ προοίμιον, (σ. 344, PG 103, 253).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν β' Λόγου, (σ. 346, PG 103, 256).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἐκ τοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν γ' Λόγου. Τὸ προοίμιον, (σ. 348, PG 103, 256).

277. ι'. Τοῦ Χρυσοστόμου, Ἐκ τῆς περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος α' ὁμιλίας, (σ. 352, PG 104, 257).

Τοῦ αὐτοῦ, ὅτι Χριστὸς ἀνατολή, καὶ εἰς τό, «Ἀνέβη καὶ κατέβη», καὶ ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον παντοκράτωρ ἐστίν, (σ. 356, PG 103, 261).

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι ἑκάστῳ κλίματι ἐφεστήκασιν ἄγγελοι, (σ. 356, PG 103, 261).

Ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης εἷς ὁ νομοθέτης, καὶ εἰς τὸ ἔνδυμα τοῦ ἱερέως, καὶ περὶ μετανοίας, (σ. 372, PG 103, 272).

Ἐκ τοῦ εἰς τό, «Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται», (σ. 380, PG 103, 277).

Ἐκ τοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου, «Εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα», (σ. 380, PG 103, 277).

Ἐκ τοῦ μετὰ τὰς Καλάνδας τῇ ἑξῆς, καὶ κατὰ μεθυόντων, (σ. 384, PG 103, 281).

Ἐκ τοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου, «Περὶ δὲ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ἵνα μὴ λυπῆσθε ὡς καὶ οἱ λοιποί», καὶ ἑξῆς, (σ. 386, PG 103, 281).

Τοῦ αὐτοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τοῦ περὶ μετανοίας, (σ. 386, PG 103, 281).

Ὅρασις, ἣν εἶδεν Ἠσαΐας κατὰ Ἰουδαίας, καὶ κατὰ Ἰερουσαλήμ, (σ. 388, PG 103, 284).

Ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἄσωτον, καὶ εἰς μετάνοιαν, καὶ εἰς τὸ ξύλον γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ, καὶ εἰς τὸν λῃστήν, (σ. 390, PG 103, 285).

Ὅτι δράκοντα πολλάκις ἡ Γραφὴ καλεῖ τὸν διάβολον, καὶ ὄφιν σκολιόν, (σ. 392, PG 103, 285).

Ἐκ τοῦ παραινετικοῦ λόγου τοῦ περὶ μετανοίας, (σ. 392, PG 103, 285).

Ἐκ τοῦ εἰς τὸν σεισμὸν καὶ εἰς τὸν Λάζαρον καὶ εἰς τὸν πλούσιον, (σ. 394, PG 103, 288).

Ἐκ τοῦ, Μὴ οὕτω σφοδρῶς θρηνεῖν τοὺς τελευτῶντας, (σ. 394, PG 103, 288).

278. Θεοφράστου, Περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χρόας, (σ. 396, PG 104, 289).
Θεοφράστου, Ἐκ τοῦ περὶ παραλύσεως, (σ. 398, PG 103, 289).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ λιποψυχίας, (σ. 398, PG 103, 289).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ ἰλίγγων, (σ. 400, PG 103, 292).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ κόπων, (σ. 404, PG 103, 296).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἀθρόως φαινομένων ζῴων, (σ. 406, PG 103, 296).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ τῶν λεγομένων ζῴων φθονεῖν, (σ. 410, PG 103, 300).
Τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἱδρώτων, (σ. 412, PG 103, 300).
Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περὶ μελίτων, (σ. 416, PG 103, 301).
279. Ἐκ τῆς Ἑλλαδίου Βησαντινόου ἐπιγραφομένης πραγματείας Χρηστομαθειῶν α', β', γ', δ', (σ. 416, PG 104, 304).
280. Εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, Σύνταγμα κατὰ Ναυατιανῶν, (σ. 446, PG 104, 325).
Ἐκ τοῦ πρώτου Λόγου, (σ. 446, PG 104, 325).
Ἐκ τοῦ β' Λόγου, (σ. 450, PG 104, 328).
Ἐκ τοῦ γ' Λόγου, (σ. 468, PG 104, 341).
Ἐκ τοῦ δ' Λόγου, (σ. 472, PG 104, 344).
Ἐκ τοῦ ε' Λόγου, (σ. 482, PG 104, 349).
Ἐκ τοῦ ς' Λόγου, (σ. 486, PG 104, 353).

****

Τόμος 10ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2001
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

Α'. ΚΑΝΟΝΙΚΑ
ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΝΟΝΩΝ

ΔΙΗΡΗΜΕΝΟ ΣΕ ΙΔ' ΤΙΤΛΟΥΣ
Ἀπὸ διάφορα κεφάλαια
Τίτλοι τοῦ Τόμου αὐτοῦ Α'- Ι'.
(σ. 14-586, PG 104, 441-833).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. ζ'-ιε').
ΠΡΟΛΟΓΟΣ (σ. 4-11, PG 104, 431).

ΤΙΤΛΟΣ Α'
ΠΕΡΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩ, ΚΕΦ. ΛΗ'.

(σ. 14-185, PG 104, 441-560).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α' Περὶ θεολογίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως (σ. 14, PG 104, 441).
Β'. Ποίους δεῖ κανόνας κρατεῖν, (σ. 24).
Ὅτι δεῖ τὸν χειροτονούμενον ἐπίσκοπον ἀσφαλῶς συντάσσεσθαι, τοὺς κανόνας φυλάττειν, εἰ δὲ μή γε, μὴ χειροτονεῖσθαι, (σ. 30, PG 104, 449).
Γ. Περὶ τοῦ φυλάττεσθαι τὸ ἄγραφον ἐκκλησιαστικὸν ἔθος ὡς νόμον, καὶ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἀνάγκην φυλάττειν τὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, (σ. 32, PG 104, 456).
Δ'. Ὅτι οὐχ ὑφ' ἑνὸς ἐπισκόπου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κοινότητος οἱ κανόνες ἐκτίθενται, (σ. 50, PG 104, 465).
Ε'. Περὶ πατριαρχῶν καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων πριμάτων, (σ. 50, PG 104, 468).
Ψῆφος τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου, ἐκφωνηθεῖσα χάριν τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλη-

σίας Κωνσταντινουπόλεως, (σ. 54, PG 104, 469).
Ὥστε ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπές, πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον, (σ. 60, PG 104, 473).
Περὶ τοῦ τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον μὴ προσαγορεύεσθαι ἔξαρχον τῶν ἱερέων, (σ. 60, PG 104, 473).
ς'. Τίνες τίνας καὶ ποῦ καὶ πῶς χειροτονοῦσιν ἐπισκόπους ἢ κληρικούς, καὶ ἐὰν ὁ χειροτονηθεὶς διὰ λιβέλλου παραιτῆται τὴν ἐπισκοπήν, (σ. 62, PG 104, 476).
Πόσοι ἐπίσκοποι ἐπίσκοπον ὀφείλουσι χειροτονεῖν, (σ. 74, PG 104, 484).
Περὶ τοῦ ἐξεῖναι τῷ ἐπισκόπῳ Καρχηδόνος ὅθεν θέλει κληρικὸν χειροτονεῖν, (σ. 74, PG 104, 484).
Περὶ τῶν λαῶν τῶν μηδέποτε ἐπισκόπους ἐσχηκότων, (σ. 78, PG 104, 485).
Ζ'. Κανόνες τῶν συνόδων Λαοδικείας καὶ Νικαίας τὸ δεύτερον, (σ. 90, PG 104, 493).
Η'. Περὶ τῆς γινομένης ἀντιλογίας ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ἐπισκόπου, (σ. 90, PG 104, 496).
Πόσοι ἐπίσκοποι προστεθῆναι ὀφείλουσι τῷ ἀριθμῷ τῶν χειροτονούντων, ἐὰν περὶ τοῦ μέλλοντος χειροτονεῖσθαι ἐπισκόπου ἀντιλογία γένηται, (σ. 90, PG 104, 496).
Θ'. Περὶ τοῦ χρόνου οὗ ἐντὸς δεῖ τοὺς ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι, (σ. 94, PG 104, 497).
Ι'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαί τινα ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον, πρὶν ἢ πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ Χριστιανοὺς ὀρθοδόξους ποιήσει (σ. 94, PG 104, 497).
ΙΑ'. Περὶ τῶν ἀπὸ λαϊκῶν γινομένων ἐπισκόπων, (σ. 96, PG 104, 497).
ΙΒ'. Πῶς ὁ ἐθνικὸς ἢ ὁ ἐν νόσῳ ἢ ὁ νεωστὶ βαπτισθείς, καὶ ὁ ἐκ φαύλης διαγωγῆς, χειροτονεῖται ἐπίσκοπος ἢ κληρικός, (σ. 98, PG 104, 500).
ΙΓ'. Πῶς σχολάζων ἐπίσκοπος γίνεται εἰς σχολάζουσαν ἐπισκοπήν, (σ. 100, PG 104, 501).
ΙΔ'. Πότε δύναται γενέσθαι ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς εὐνοῦχος, ἢ ἄλλως ἐμπαθὴς τὸ σῶμα (σ. 100, PG 104, 501).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ δαιμονιζόμενον μὴ κληροῦσθαι, (σ. 102, PG 104, 504).
Ις'. Περὶ τοῦ μὴ πειθαρχοῦντος τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, βουλομένῳ χειροτονεῖν αὐτὸν εἰς μείζονα βαθμόν, (σ. 104, PG 104, 504).
ΙΖ'. Περὶ ἐπισκόπου ἢ κληρικοῦ χειροτονηθέντος καὶ μὴ δεχθέντος ὑπὸ τῆς παροικίας, ἢ μὴ καταδεξαμένου, ἢ μὴ δυνηθέντος ἀπελθεῖν, (σ. 106, PG 104, 505).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ δύνασθαι τὸν τελευτῶντα ἐπίσκοπον ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖν, (σ. 108, PG 104, 508).
ΙΘ'. Περὶ τοῦ μὴ ἁπλῶς ἐν πόλει βραχείᾳ ἢ κώμῃ γίνεσθαι ἐπίσκοπον, (σ. 110, PG 104, 508).
Κ'. Περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ δύο μητροπολίτας, ἢ ἐν μιᾷ πόλει δύο ἐπισκόπους, ἢ ἐν δύο πόλεσιν ἕνα κληρικόν, (σ. 110, PG 104, 508).
Ὅτι οὐ δεῖ κληρικὸν ἐν δυσὶν ἐκκλησίαις κατατάττεσθαι, (σ. 112, PG 104, 509).
ΚΑ'. Περὶ τῶν χειροτονούντων ἐν ταῖς μὴ οὔσαις ὑπ' αὐτοὺς πόλεσιν ἢ ἐπαρχίαις (σ. 114, PG 104, 509).
ΚΒ'. Περὶ τῶν διὰ προστασίας ἀρχόντων γινομένων ἐγκρατῶν ἐκκλησιῶν, (σ. 114, PG 104, 512).

ΚΓ'. Περὶ τῶν διὰ γάμον ἢ παλλακισμὸν μὴ χειροτονουμένων ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, (σ. 116, PG 104, 512).
Περὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν, (σ. 116, PG 104, 512).
ΚΔ'. Περὶ τῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένων ἢ λαμβανόντων ὀφφίκιον, (σ. 120, PG 104, 516).
Περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τοὺς ἐπισκόπους πάσης δωροληψίας, (σ. 122, PG 104, 516).
Ὅτι οἱ ὀνειδίζοντες τοὺς κληρικούς, διὰ τὸ τετάχθαι ἐν Ἐκκλησίᾳ χωρὶς δόσεων, ἐπιτιμίῳ ὑπόκεινται, (σ. 124, PG 104, 517).
Περὶ τοῦ ἐκτὸς δόσεων τὰς καταταγὰς τῶν ἱερατικῶν μοναχῶν τε καὶ μοναστριῶν γίνεσθαι, (σ. 126, PG 104, 520).
ΚΕ'. Περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἀναχειροτονήσεις, (σ. 154, PG 104, 540).
Περὶ ἀναβαπτισμάτων καὶ ἀναχειροτονιῶν ἢ μεταβάσεων ἐπισκόπων, (σ. 156, PG 104, 540).
ΚϚ' Περὶ τοῦ μὴ μετιέναι ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, (σ. 156, PG 104, 541).
Περὶ τοῦ ἀλλοτρίους κληρικοὺς μηδαμῶς παρ' ἑτέρων ὑποδέχεσθαι ἐπισκόπων, (σ. 162, PG 104, 544).
ΚΖ'. Περὶ τοῦ ὑποκειμένου ἁμαρτήματι καὶ χειροτονηθέντος (σ. 166, PG 104, 548).
ΚΗ'. Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν χειροτονουμένων ἀρρένων καὶ θηλειῶν, (σ. 170, PG 104, 549).
ΚΘ'. Περὶ ποιήσεως χωρεπισκόπων, καὶ πότε, καὶ πῶς προσφέρουσιν ἢ μεταδιδόασι, καὶ τίνας χειροτονοῦσιν ἢ οὔ, (σ. 172, PG 104, 552).
Λ'. Περὶ τοῦ ἑπτὰ καὶ μόνους εἶναι διακόνους ὀφείλειν, κἂν ἡ πόλις μεγάλη ᾖ, (σ. 174, PG 104, 553).
ΛΑ'. Τίνες εἰσὶ κληρικοί, ἢ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, (σ. 178, PG 104, 556).
ΛΒ'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαι οὗτινος ἡ γυνὴ ἐμοιχεύθη, καὶ ἐὰν γυνὴ κληρικοῦ μοιχευθῇ, (σ. 178, PG 104, 556).
ΛΓ'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαι κληρικοὺς ἀπολελυμένως, ἀλλὰ πάντως εἰς ἐκκλησίαν ἢ εἰς μοναστήριον, (σ. 180, PG 104, 557).
ΛΔ'. Περὶ περιοδευτῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς κώμαις ἐκκλησιῶν, (σ. 180, PG 104, 557).
ΛΕ'. Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως εἶναι τοὺς κληρικοὺς τῶν πτωχείων καὶ μοναστηρίων καὶ μαρτυρίων, (σ. 182, PG 104, 557).
ΛϚ. Περὶ δούλων κληρουμένων, (σ. 182, PG 104, 557).
ΛΖ'. Περὶ διακονισσῶν, καὶ ὅτι γυνὴ οὐ γίνεται πρεσβυτέρα, (σ. 184, PG 104, 560).
ΛΗ'. Περὶ τῶν διὰ τῆς χειροτονίας λυομένων ἁμαρτημάτων, (σ. 184, PG 104, 560).

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΝ ΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΘΗΜΑΤΩΝ, ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑ ΓΝΩΜΗΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΙΣΤΩΝΤΩΝ ΘΥΣΙΑΣΤΗΡΙΑ, ΚΕΦ. Γ'.
(σ. 186-223, PG 104, 561-588).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ καθιερώσεως ἐκκλησιῶν καὶ μαρτυρίων μὴ ἐχόντων λείψανα ἁγίων, (σ. 186, PG 104, 561).
Ὥστε χρίσμα ἀπὸ πρεσβυτέρων μὴ

γίνεσθαι, (σ. 186).
Περὶ τῶν πλαστῶν μνημείων τῶν μαρτύρων, (σ. 186).
Ὅτι τοὺς ἐγκαινισθέντας ναοὺς ἐκτὸς καταθέσεως ἁγίων λειψάνων, δέον ἀναπληρωθῆναι (σ. 188).
Ὅτι μὴ ἔχων τις τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν, μὴ ἐπιχειροίη κτίζειν εὐκτήριον οἶκον, (σ. 188).
Β'. Περὶ ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀναθημάτων, (σ. 208, PG 104, 576).
Γ'. Περὶ κληρικῶν ἀποσχιζόντων καὶ παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου ἱστώντων θυσιαστήρια, (σ. 216, PG 104, 584).
Περὶ πρεσβυτέρων τῶν ἀπὸ τῶν οἰκείων καταγινωσκομένων ἐπισκόπων, (σ. 218, PG 104, 584).

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΧΩΝ ΚΑΙ ΨΑΛΜΩΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ, ΨΑΛΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ, ΚΕΦ. ΚΒ'.
(σ. 224-265, PG 104, 588-613).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ποίων εὐχῶν ὁ λαὸς ἀκροᾶται, καὶ διὰ τί πρὸς ἀνατολὰς ὁρῶντες εὐχόμεθα, (σ. 224, PG 104, 588).
Β'. Περὶ τοῦ τίνας, καὶ πῶς, καὶ ποῖα δεῖ ψάλλειν, ἢ εὔχεσθαι, ἢ ἀναγινώσκειν, (σ. 226, PG 104, 589).
Ὥστε, ἐκτὸς τῶν καθολικῶν Γραφῶν, μηδὲν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεσθαι, (σ. 230, PG 104, 592).
Περὶ τοῦ μὴ συμπόσια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιτελεῖσθαι, (σ. 230, PG 104, 593).
Περὶ τῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον ὀφειλουσῶν λέγεσθαι ἱκεσιῶν (σ. 230, PG 104, 593).
Ὅτι οὐ χρὴ ἐκτὸς χειροθεσίας ἀναγινώσκειν ἐν τῇ συνάξει ἐπὶ ἄμβωνος, (σ. 232, PG 104, 593).
Γ'. Περὶ τοῦ χρῆναι κατὰ Σάββατον Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεσθαι μετὰ ἑτέρων Γραφῶν, (σ. 232, PG 104, 596).
Δ'. Περὶ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς καὶ κοινωνίας, (σ. 234, PG 104, 596).
Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι περαιτέρω ἄρτου καὶ οἴνου ὕδατι μεμιγμένου, τί ποτε ἐν τοῖς ἁγίοις προσφέρειν, (σ. 236, PG 104, 597).
Περὶ τοῦ ἀπὸ νηστικῶν τῷ Θεῷ προσάγεσθαι θυσίας, (σ. 236, PG 104, 597).
Περὶ Δονατιστῶν παιδίων τῶν παρὰ τοῖς Δονατισταῖς βαπτιζομένων (σ. 238, PG 104, 597).
Ε'. Πῶς διδόασι εἰρήνην οἱ κληρικοί, (σ. 242, PG 104, 601).
Ϛ'. Περὶ τῶν διακρινομένων κοινωνεῖν ἀπὸ πρεσβυτέρου γεγαμηκότος, (σ. 244, PG 104, 601).
Ζ'. «Περὶ τοῦ μόνοις τοῖς ἱερατικοῖς ἐξεῖναι κοινωνεῖν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι γυναῖκα εἰς τὸ θυσιαστήριον», (σ. 244, PG 104, 601).
Η'. Πότε προσφέρουσι καὶ διδόασι κοινωνίαν οἱ χωρεπίσκοποι, (σ. 244, PG 104, 604).
Θ'. Περὶ τοῦ μὴ προσφέρειον διάκονον, μήτε διδόναι πρεσβυτέρῳ κοινωνίαν, (σ. 246, PG 104, 604).
Ι'. Περὶ φορεσίας καὶ ὑπουργίας ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν καὶ ὑπηρετῶν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτην ἄρτον διδόναι ἢ ποτήριον εὐλογεῖν, (σ. 246, PG 104, 604).

Ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικὸν ἄνδρα ἱμάτια πολυτελῆ ἀμφιέννυσθαι, (σ. 246, PG 104, 604).
ΙΑ'. Περὶ τῶν διαγόντων ἐν πόλει, καὶ ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας μὴ κοινωνούντων, (σ. 248, PG 104, 605).
ΙΒ'. Περὶ τῶν ἀκουόντων τῶν Γραφῶν καὶ προσκαρτερούντων τῇ τελευταίᾳ εὐχῇ καὶ μεταλαμβανόντων, (σ. 250, PG 104, 605).
ΙΓ'. Περὶ δαιμονιζομένων, πῶς κοινωνοῦσιν ἢ οὔ, (σ. 252, PG 104, 608).
ΙΔ'. Περὶ τῶν ἔξωθεν ἐκκλησίας προσφερόντων ἢ ἐκκλησιαζόντων, (σ. 252, PG 104, 608).
ΙΕ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, συγκοινωνούντων ἢ συνευχομένων αἱρετικοῖς ἢ Ἰουδαίοις, ἢ ἐπιτρεπόντων αὐτοῖς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων αὐτῶν θυσίαν, (σ. 256, PG 104, 609).
Ις. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰ ἅγια, λόγῳ εὐλογιῶν, εἰς τὰς παροικίας πέμπεσθαι, (σ. 258, PG 104, 609).
ΙΖ'. Περὶ τοῦ μὴ διδόναι τοῖς σώμασι τῶν τελευτώντων κοινωνίαν, (σ. 258, PG 104, 612).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρσεως αὐτῆς κοινωνεῖν, (σ. 258, PG 104, 612).
ΙΘ'. Περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἀναφορὰν παρόντος αἱρετικοῦ, (σ. 260, PG 104, 612).
Κ'. Πῶς ὁ ὀνειρασθεὶς κοινωνεῖ, (σ. 260).
ΚΑ'. Πότε δεῖ τῆς γαμετῆς διὰ τὴν κοινωνίαν ἀπέχεσθαι, (σ. 262, PG 104, 613).
ΚΒ'. Πῶς γίνεται προσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἑαυτὸν ἀνελόντος, (σ. 264, PG 104, 613).

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ, ΚΕΦ. ΙΖ'. (σ. 264-285, PG 104, 616-628).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν μετὰ δύο ἑβδομάδας τῆς Τεσσαρακοστῆς δέχεσθαι πρὸς τὸ φώτισμα, (σ. 264, PG 104, 616).
Β'. Περὶ τῶν ἐφορκιζόντων, (σ. 264, PG 104, 616).
Γ. Πῶς δεῖ βαπτίζειν, (σ. 266, PG 104, 616).
Δ'. Περὶ τοῦ χρῆναι τοὺς φωτιζομένους ἀπαγγέλλειν τὴν πίστιν, (σ. 266, PG 104, 616).
Ε'. Περὶ τοῦ βαπτίζεσθαι τοὺς ἀγνοοῦντας εἰ ἐβαπτίσθησαν, (σ. 268, PG 104, 617).
ς. Περὶ τοῦ μὴ βαπτίζεσθαι τοὺς τελευτήσαντας (σ. 268, PG 104, 617).
Ζ'. Περὶ τῶν πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἁμαρτανόντων καὶ περὶ κατηχουμένων παραπιπτόντων, (σ. 268, PG 104, 617).
Η'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν δεχομένων βάπτισμα αἱρετικῶν, (σ. 272, PG 104, 620).
Θ'. Περὶ τῶν ἐν νόσῳ βαπτιζομένων, (σ. 272, PG 104, 620).
Περὶ τῶν ἀσθενούντων, καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀποκρίνεσθαι μὴ δυναμένων, (σ. 272, PG 104, 620).
Ι'. Περὶ τῆς ἐγκύου βαπτιζομένης, (σ. 274, PG 104, 621).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ ὀφείλειν μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα χρίεσθαι, (σ. 274, PG 104, 621).
ΙΒ'. Περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ ἁγίου χρίσματος, (σ. 274, PG 104, 621).
ΙΓ'. Περὶ τῶν δὶς ἢ μὴ δεόντως βαπτιζο-

μένων, καὶ τῶν τοὺς ἀσεβεῖς μὴ βαπτιζόντων, (σ. 276, PG 104, 621).
ΙΔ'. Τίνες ἐξ αἱρετικῶν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν μετιόντες βαπτίζονται, καὶ τίνες μόνον χρίονται, (σ. 278, PG 104, 624).
Ὅτι τοὺς Ἑβραίους οὐ χρὴ δέχεσθαι, εἰ μή ποτε ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας ἐπιστρέψουσιν, (σ. 282, PG 104, 625).
ΙΕ'. Πῶς ὁ δαιμονιζόμενος ἢ ὁ ἐν νόσῳ παραφρονῶν βαπτίζεται, (σ. 284, PG 104, 628).
Ις'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρσεως αὐτῆς βαπτισθῆναι, (σ. 284, PG 104, 628).
ΙΖ'. Ἐὰν ὁ κατηχούμενος πρὸ τοῦ βαπτίσματος κοινωνήσῃ, (σ. 284, PG 104, 628).

ΤΙΤΛΟΣ Ε'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΦΡΟΝΟΥΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ, ΚΑΙ ΣΥΝΑΞΕΩΝ, ΚΑΙ ΜΝΗΜΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΘΙΖΟΝΤΩΝ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙᾼ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΩΝ, ΚΕΦ. Γ. (σ. 264-285, PG 104, 616-628).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τῶν διδασκόντων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς συνάξεις καὶ τὰς μνήμας, εὐκαταφρονήτους εἶναι, (σ. 286, PG 104, 628).
Β'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν ἐν ἐκκλησίαις ἀγάπας, (σ. 288, PG 104, 629).
Γ'. Περὶ τῶν εὐτελιζόντων τὰς γινομένας ἀγάπας, καὶ ὅτι οὐ δεῖ μέρη λαμβάνειν εἰς ἀγάπην, (σ. 290, PG 104, 632).

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΩΝ, ΚΕΦ. Γ'. (σ. 292-297, PG 104, 632-636).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Ἀποστόλων, κανὼν γ', δ', οα', (σ. 292, PG 104, 632).
Β'. Τίνας δεῖ λαμβάνειν ἢ διδόναι καρποφορίαν, καὶ περὶ τῶν λαμβανόντων ἀπὸ ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαιον, (σ. 294, PG 104, 633).
Γ'. Περὶ τῶν προσφερόντων συναγωγαῖς ἢ ἱεροῖς ἐθνῶν, (σ. 296, PG 104, 636).

ΤΙΤΛΟΣ Ζ'.

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ, ΚΕΦ. Ε', (σ. 298-317, PG 104, 636-648).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ νηστείας καὶ τῶν κεκωλυμένων ἢ ἐπιτετραμμένων γίνεσθαι ἐν τῇ Τεσσαρακοστῇ τῶν νηστειῶν, (σ. 298, PG 104, 636).
Β'. Περὶ τοῦ μήτε τὴν λεχώ, μήτε τὸν ἐκ νόσου δυνάμενον οὐδ' ὅλως ἀναγκάζεσθαι τὸ Πάσχα νηστεύειν, (σ. 304, PG 104, 640).
Γ'. Περὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας τῆς πασχαλίας καὶ τῶν Θεοφανίων, (σ. 304, PG 104, 640).
Ὥστε ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Καρχηδόνος ἀγγέλλεσθαι τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα (σ. 306, PG 104, 641).
Περὶ τοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνόδου ἀγγέλλεσθαι, (σ. 308, PG 104, 641).
Δ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι ἐν Κυριακῇ θεώρια γίνεσθαι, ἢ γόνυ κλίνειν ἐν Κυριακῇ, ἢ ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἐγχωροῦν δεῖ σχολάζειν τὴν Κυριακήν, οὐ μὴν τὸ Σάββατον· καὶ ὅτι δεῖ

Γραφὰς ἀναγινώσκειν τὸ Σάββατον, (σ. 310, PG 104, 644).
Περὶ θεωρίων, ἵνα ἐν τῇ Κυριακῇ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν ἁγίων ἑορταῖς μηδαμῶς ἐπιτελῶνται, (σ. 310, PG 104, 645).
Ε'. Τίς ἡ αἰτία τῆς γονυκλισίας, καὶ τοῦ μὴ τοῦτο γίνεσθαι ἐν Κυριακῇ καὶ ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ διὰ τί πρὸς ἀνατολὰς ὁρῶντες εὐχόμεθα (σ. 316, PG 104, 648).

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ, ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΓΟΥΣΙΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΗΜΙΑΣ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΣΥΝΟΔΩΝ, ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΠΡΑΤΤΟΥΣΙΝ ΙΔΙΩΤΙΚΑ Ἢ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΚΑΙ ΠΩΣ ΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΙΜΩΣΙ. ΚΕΦ. ΙΘ', (σ. 318-389, PG 104, 649-697).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ παροικιῶν, καὶ τῶν ἀπὸ βασιλικῶν τύπων γινομένων καινισμῶν, (σ. 318, PG 104, 649).
Ὥστε τὰς διοικήσεις, εἰ μὴ κατὰ συναίνεσιν τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἐπίσκοπον ἕτερον μὴ δέχεσθαι, (σ. 318, PG 104, 649).
Περὶ τοῦ τοὺς ἐν ταῖς παροικίαις χειροτονουμένους ἐπισκόπους, μή τινα ἑαυτοῖς ἐκδικεῖν διοίκησιν, (σ. 322, PG 104, 652).
Ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ ὡρίσθη, ἵνα ἐπίσκοπος χωρὶς ἀπολυτικῆς μὴ πλεύσῃ, (σ. 324, PG 104, 653).
Περὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γινομένων, αἰτητέον ἀπὸ τοῦ βασιλέως, (σ. 324, PG 104, 653).
Περὶ τῶν τοὺς ἰδίους λαοὺς ἐγκαταλιμπανόντων, (σ. 324, PG 104, 656).
Περὶ ἐκδίκων τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν ὀφειλόντων ἀπὸ τοῦ βασιλέως αἰτηθῆναι (σ. 326, PG 104, 656).
Περὶ ἐλευθεριῶν, (σ. 326, PG 104, 656).
Β'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχεν ἀποδημεῖν ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἐν ἑτέρᾳ διάγειν παροικίᾳ, (σ. 328, PG 104, 657).
Ὥστε τοὺς ἐπισκόπους πέραν θαλάσσης μὴ ἀποδημεῖν, (σ. 334, PG 104, 661).
Περὶ τῶν τοὺς ἰδίους λαοὺς ἐγκαταλιμπανόντων, (σ. 334, PG 104, 661).
Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν ἐπίσκοπον ἐπιξενούμενον καθέζεσθαι ἐν ᾗ καθέδρᾳ ἐπιξενοῦται, (σ. 334, PG 104, 661).
Ὅτι οὐ δεῖ κληρικοὺς ἀπολιπεῖν τὴν ἑαυτῶν παροικίαν καὶ ἐν ἑτέρᾳ ἀφικέσθαι χωρὶς εἰδήσεως τοῦ ἐπισκόπου, (σ. 336, PG 104, 661).
Γ'. Περὶ τοῦ χρῆναι τοὺς ἐπισκόπους τὰς αἰτίας τῆς ὁδοιπορίας τῶν δι' αὐτῶν παριόντων ἐπισκόπων πολυπραγμονεῖν, (σ. 340, PG 104, 665).
Δ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν ἀπιόντων πρὸς βασιλέα ἢ τοὺς περὶ αὐτόν, (σ. 342, PG 104, 665).
Περὶ τῶν τὴν διάγνωσιν τῶν δημοσίων δικαστηρίων ἀπὸ τοῦ βασιλέως αἰτούντων, (σ. 346, PG 104, 669).
Ἵνα οἱ ἐπὶ τὸ κομιτάτον πορευόμενοι, τὴν αἰτίαν ἑαυτῶν καὶ τῷ ἐν Καρχηδόνι καὶ τῷ Ῥωμαϊκῷ ἱερεῖ σπουδάσωσιν ἐμφανίσαι, (σ. 346, PG 104, 669).
Ε'. Περὶ ὑποδοχῆς ξένων, καὶ περὶ εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἐπιστολῶν, (σ. 348, PG 104, 672).

Ὥστε τοὺς ἐπισκόπους πέραν θαλάσσης μὴ ἀποδημεῖν, (σ. 350, PG 104, 672).
ς. Περὶ διαφορᾶς εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἐπιστολῶν, (σ. 350, PG 104, 672).
Ἵνα οἱ ἐπὶ τὸ κομιτάτον πορευόμενοι τὴν αἰτίαν ἑαυτῶν καὶ τῷ ἐν Καρχηδόνι καὶ τῷ Ῥωμαϊκῷ ἱερεῖ σπουδάσωσιν ἐμφανίσαι, (σ. 352, PG 104, 673).
Ζ'. Τίσι δεῖ τοὺς ἐπισκόπους βοηθεῖν· καὶ περὶ ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων μὴ χορηγούντων τοῖς ἐνδεέσιν ἐκκλησιαστικοῖς, (σ. 352, PG 104, 673).
Η'. Περὶ συνόδων καὶ τῶν εἰς αὐτὰς μὴ ἀπιόντων, (σ. 352, PG 104, 673).
Περὶ τοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνόδου ἀγγέλλεσθαι, (σ. 356, PG 104, 676).
Περὶ τῶν μὴ ἀπαντώντων ἐν ταῖς συνόδοις ἐπισκόπων, (σ. 356, PG 104, 676).
Σύνοδον μὴ γίνεσθαι κοινήν τε καὶ ὁλοτελῆ, εἰ μὴ ἐξ ἀνάγκης, (σ. 358, PG 104, 677).
Περὶ τοῦ γίνεσθαι τοπικὴν σύνοδον κατὰ χρόνον, (σ. 358, PG 104, 677).
Θ'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχεν ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἐμμαγκιπεύειν τὰ ἴδια τέκνα, (σ. 360, PG 104, 680).
Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς μὴ εὐχερῶς τὰ τέκνα αὐτῶν ποιεῖν ἐμμαγκίπατα, (σ. 360, PG 104, 680).
Ι'. Πῶς ἐκδικοῦσιν οἱ ἐπίσκοποι τοὺς ἁρμόζοντας αὐτοῖς τόπους παρὰ αἱρετικῶν κατεχομένους, (σ. 362, PG 104, 680).
Περὶ τῶν ἀμελούντων τῶν αὐτοῖς ἀνηκόντων λαῶν, (σ. 362, PG 104, , PG 104, 680).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν τοὺς ἀναγνώστας τὸν δῆμον προσκυνεῖν, (σ. 364, PG 104, 680).
Ὥστε μηδένα ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον ἐκληψίν τινα.., (σ. 364, PG 104, 681).
ΙΒ'. Περὶ ἐπισκόπων μὴ ἐπιστρεφόντων τοὺς αἱρετικούς, καὶ περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν μὴ διδασκόντων τὸν λαόν· καὶ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἀπολογεῖται τῷ Θεῷ, καὶ πότε τοῦ λαοῦ ἁμαρτήσαντος, ὁ κλῆρος ἀφορίζεται, (σ. 364, PG 104, 681).
Ὥστε τὸν καταφρονοῦντα τῆς ἰδίας διοικήσεως ἐπίσκοπον στερεῖσθαι τῆς κοινωνίας, (σ. 364, PG 104, 681).
Περὶ τῶν τοὺς Δονατιστὰς κοινωνῆσαι ψευδομένων ἐπισκόπων, (σ. 366, PG 104, 681).
ΙΓ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν κοσμικόν τι πραττόντων δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ἢ μίσθωσιν ἢ ἐπιτροπήν, (σ. 366, PG 104, 681).
Ὅτι οὐ δεῖ κληρικοὺς ἀπολιπεῖν τὴν ἑαυτῶν παροικίαν, καὶ ἐν ἑτέρᾳ ἀφικέσθαι, χωρὶς εἰδήσεως τοῦ ἐπισκόπου, (σ. 368, PG 104, 684).
ΙΔ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν συνόντων γυναιξὶν ἐπεισάκτοις, (σ. 370, PG 104, 685).
Ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκα ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν ἐπισκοπείοις ἢ ἐν ἀνδρείοις μοναστηρίοις, (σ. 372, PG 104, 685).
ΙΕ'. Πῶς δεῖ ἐπισκόπους ἢ κληρικοὺς ἢ ἐγκρατευομένους εἰσιέναι πρὸς γυναῖκας, (σ. 376, PG 104, 689).
Ὥστε κληρικοὺς ἢ ἐγκρατευομένους

πρὸς παρθένους ἢ χήρας μὴ εἰσιέναι, (σ. 376, PG 104, 689).
Ὅτι δεῖ μετ' εὐχαριστίας καὶ πάσης φειδοῦς καὶ εὐλαβείας μοναχοὺς εἰ συμβῇ μετὰ γυναικῶν ἐσθίειν, (σ. 378, PG 104, 689).
Ις. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν κληρικὸν συνεστιᾶσθαι τῷ δευτερογαμοῦντι ἢ παρανόμως γαμοῦντι, (σ. 380, PG 104, 692).
ΙΖ'. Περὶ τοῦ μηδὲν τοὺς κληρικοὺς ποιεῖν ἄνευ τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν, (σ. 380, PG 104, 692).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν κληρικοὺς ἐκ συμβολῆς συμπόσια, (σ. 382, PG 104, 692).
ΙΘ'. Περὶ τῆς ἐκ χρόνου τάξεως τῶν ἐπισκόπων, καὶ πῶς οἱ κληρικοὶ καθέζονται καὶ τιμῶσιν ἀλλήλους, (σ. 382, PG 104, 692).
Περὶ τάξεως ἐπισκόπων, ὥστε τοὺς μεταγενεστέρως χειροτονηθέντας μὴ τολμᾷν ἑαυτοὺς προτιμᾷν τῶν προτέρων, (σ. 384, PG 104, 692).

ΤΙΤΛΟΣ Θ'.

ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ, ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ, ΚΑΙ ΑΦΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ Η ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΛΥΕΙ, ΚΕΦ. ΛΘ', (σ. 390-559, PG 104, 697-816).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Τίνες καὶ παρὰ τίσι κατηγοροῦσιν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν; (σ. 390, PG 104, 697).
Περὶ τῶν τοὺς Πατέρας αἰτιωμένων, καὶ ὥστε μηδενὶ διαβεβλημένῳ ἐξεῖναι ἐπισκόπου κατηγορεῖν, (σ. 394, PG 104, 701).
Ἐάν τις πρεσβύτερος κατὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου φυσιωθεὶς σχίσμα ποιῇ, ἀνάθεμα ἔστω, (σ. 396, PG 104, 701).
Ἐάν τις ἐπίσκοπος χωρὶς καιροῦ συνόδου ἐγκλήματι περιβληθῇ, ὁ τοιοῦτος ἀκουσθῇ ἀπὸ ιβ' ἐπισκόπων, (σ. 396, PG 104, 704).
Ὥστε ἀπὸ Τριπόλεως ἕνα ἐπίσκοπον εἰς τοποτηρησίαν ἐλθεῖν, καὶ ὥστε τὸν πρεσβύτερον ἐκεῖσε ἀπὸ πέντε ἀκούεσθαι ἐπισκόπων, (σ. 396, PG 104, 704).
Περὶ διαφόρων τάξεων τῇ ἐκκλησίᾳ δουλευουσῶν, ὥστε, ἐάν τις εἰς ἐγκληματικὸν πρᾶγμα περιπέσῃ καὶ παραιτήσηται τὸ ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον, ὀφείλειν τὸν τοιοῦτον κινδυνεύειν, καὶ ὥστε τὰ τέκνα τῶν ἱερέων κοσμικοῖς θεωρίοις μὴ προσιέναι, (σ. 398, PG 104, 704).
Ὥστε ἐπισκόπου κατηγορουμένου, πρὸς τὸν πρωτεύοντα τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας τὸ πρᾶγμα ἀνενεχθῆναι, (σ. 398, PG 104, 705).
Περὶ πρεσβυτέρων καὶ κληρικῶν κατηγορουμένων, (σ. 398, PG 104, 705).
Περὶ κατηγοροῦντος καὶ κατηγορουμένου, (σ. 400, PG 104, 705).
Ὅτι οἱ ἀπὸ κοινωνίας ὄντες, εἰς κατηγορίαν οὐκ ὀφείλουσι προσδεχθῆναι, (σ. 402, PG 104, 708).
Ὅτι δοῦλοι καὶ ἀπελεύθεροι καὶ πάντα τὰ ἠτιμωμένα πρόσωπα κατηγορεῖν οὐκ ὀφείλουσιν, (σ. 402, PG 104, 708).
Ἵνα ὁ περὶ ἑνὸς ἐγκλήματος ἀποδεῖξαι μὴ δυνάμενος, πρὸς ἕτερον μὴ εἰσδεχθῇ, (σ. 402, PG 104, 708).
Β'. Πόσοι καὶ τίνες καταμαρτυροῦσιν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν; (σ. 416, PG 104, 717).

Περὶ πρεσβυτέρων καὶ κληρικῶν κατηγορουμένων, (σ. 418, PG 104, 717).
Περὶ τοῦ κληρικούς, χάριν διαγνώσεως τῆς οἰκείας αὐτῶν κρίσεως, μὴ ἀναγκάζεσθαι δημοσίως μαρτυρεῖν, (σ. 418, PG 104, 717).
Τίνας δεῖ προσδέχεσθαι εἰς μαρτυρίαν, (σ. 418, PG 104, 717).
Γ'. Ἐάν τις ἐπὶ πολλοῖς ἐγκλήμασι κληρικοῦ κατηγορήσας, μὴ ἀποδείξῃ τὸ προτεθὲν πρῶτον κεφάλαιον, (σ. 418, PG 104, 720).
Ἵνα ὁ περὶ ἑνὸς ἐγκλήματος ἀποδεῖξαι μὴ δηνάμενος, πρὸς ἕτερον μὴ εἰσδεχθῇ, (σ. 420, PG 104, 720).
Δ'. Περὶ τῶν μὴ πειθαρχούντων τοῖς οἰκείοις ἐπισκόποις· καὶ περὶ ἐπισκόπου δεχομένου τὸν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἐβκληθέντα ἢ ἀπὸ κοινωνίας γενόμενον, (σ. 420, PG 104, 720).
Περὶ τῶν κατ' ἀξίαν τῶν οἰκείων ἀτοπημάτων ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συλλόγου ἐκβαλλομένων, (σ. 420, PG 104, 720).
Εἴ τις ἀπὸ κοινωνίας ὤν, πρὸ τοῦ ἀκουσθῆναι, κοινωνῆσαι τολμήσοι, αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τὴν καταδίκην προήγαγεν, (σ. 420, PG 104, 720).
Περὶ τῶν καταδικαζομένων κληρικῶν, (σ. 422, PG 104, 721).
Περὶ τῶν μὴ φροντιζόντων κληρικῶν ἐντὸς ἐνιαυτοῦ πρᾶξαι τὸ ἴδιον πρᾶγμα, (σ. 422, PG 104, 721).
Ὅτι οὐκ ὀφείλει τῶν ἐπιλεγομένων δικαστῶν ἡ γνώμη ἐξουθενεῖσθαι, (σ. 422, PG 104, 721).
Ε'. Περὶ δικῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, (σ. 422, PG 104, 721).
Περὶ διαφόρων τάξεων τῇ Ἐκκλησίᾳ δουλευουσῶν κ.τ.λ, (σ. 426, PG 104, 724).
Πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι καὶ κληρικοί, οἱ ἐν τῷ ἰδίῳ πράγματι ἔκκλητον παρέχοντες, ἐπὶ τὰ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς κοινωνίαν μηδαμῶς δεχθῶσιν, (σ. 426, PG 104, 724).
Περὶ τῶν τοῖς λαοῖς οὓς νομίζουσιν αὐτοῖς ἀνήκειν ἐπιβαλλόντων παρὰ γνώμην τῶν αὐτοὺς κατεχόντων, (σ. 428, PG 104, 725).
Περὶ τῶν ἀμελούντων τῶν αὐτοῖς ἀνηκόντων λαῶν, (σ. 428, PG 104, 725).
ϛ'. Περὶ ἀναψηλαφήσεως ψήφων ἐπισκόπων, (σ. 428, PG 104, 725).
Ὥστε ἀπὸ Τριπόλεως ἕνα ἐπίσκοπον εἰς τοποτηρησίαν, κ.τ.λ, (σ. 430, PG 104, 728).
Περὶ διαφόρων τάξεων τῇ Ἐκκλησίᾳ δουλευουσῶν, (σ. 430, PG 104, 728).
Πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι καὶ κληρικοί, κ.τ.λ (σ. 430, PG 104, 728).
Περὶ τῶν μὴ φροντιζόντων κληρικῶν ἐντὸς ἐνιαυτοῦ πρᾶξαι τὸ ἴδιον πρᾶγμα, (σ. 430, PG 104, 728).
Ἵνα αἱρετοὺς δικαστὰς μὴ ἐξὸν εἴη ἐκκαλεῖσθαι, (σ. 430, PG 104, 728).
Ὅτι οὐκ ὀφείλει τῶν ἐπιλεγομένων δικαστῶν ἡ γνώμη ἐξουθενεῖσθαι, (σ. 430, PG 104, 728).
Περὶ πρεσβυτέρων καὶ κληρικῶν, ἵνα μὴ ἐκκαλῶνται, εἰ μὴ πρὸς τὰς τῆς Ἀφρικῆς συνόδους, (σ. 430, PG 104, 728).
Ζ'. Ἐὰν ἐπίσκοπος ἔχων πρὸς συνεπίσκοπον, μὴ δικάσηται, ἀλλὰ χειρὶ πράξῃ, (σ. 432, PG 104, 728).
Η'. Πότε δύναται ἐπίσκοπος κινεῖν ἐπισκόπῳ παρὰ ἄρχοντι πολιτικῷ, (σ. 432, PG 104, 729).

Περὶ ἀναβαπτισμάτων καὶ ἀναχειροτονιῶν ἢ μεταβάσεως ἐπισκόπων, (σ. 432, PG 104, 729).
Θ'. Περὶ τῶν ἀδίκως ἐκβαλλομένων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, (σ. 434, PG 104, 729).
Ι'. Περὶ τῶν ἀφοριζομένων ἢ ἐκβαλλομένων τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς κοινωνίας, (σ. 436, PG 104, 732).
Περὶ Ἀκυτίου, τοῦ ἐπισκόπου, τοῦ καταδικασθέντος, (σ. 442, PG 104, 736).
ΙΑ'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν ἀφορίζεται ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς ἢ λαϊκός, καὶ ἐὰν ἐπίσκοπος κατηγορούμενος διὰ λιβέλλου παραιτῆται τὴν ἐπισκοπήν· καὶ ὅτι οὐ δεῖ τὸν ἐπίσκοπον ἐκβαλλόμενον ἀλόγως ἢ εὐλόγως, εἰς πρεσβυτέρου κατάγεσθαι βαθμόν, (σ. 444, PG 104, 736).
ΙΒ'. Ὅτι, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ ἐπίσκοπος οὐ κοινωνεῖ τῷ παρ' αὐτοῦ ἀφορισθέντι, οὔτε οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι κοινωνοῦσι τῷ ἀφορίσαντι, (σ. 448, PG 104, 740).
Ἵνα μὴ ὡς ἔτυχε τινὰ στερήσῃ τῆς κοινωνίας ὁ ἐπίσκοπος, (σ. 448, PG 104, 740).
ΙΓ'. Πόσοι ἐπίσκοποι ποιοῦσι καθαίρεσιν ἐπισκόπου, (σ. 448, PG 104, 741).
ΙΔ'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν καθαιρεῖται; (σ. 452, PG 104, 741).
Περὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν, (σ. 462, PG 104, 749).
ΙΕ'. Ἐκ ποίων τις αἰτιῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἀφορίζεται καὶ καθαιρεῖται, ἢ καθαιρεῖται καὶ τῆς κοινωνίας ἢ τῆς Ἐκκλησίας ἐκκόπτεται, (σ. 464, PG 104, 752).
Ις'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν κληρικὸς ἢ λαϊκὸς ἀναθεματίζεται, (σ. 466, PG 104, 752).
ΙΖ'. Ὅτι οὐ χρὴ δὶς ἐκδικεῖν ἐπὶ τῷ αὐτῷ, (σ. 466, PG 104, 752).
ΙΗ'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν τελείως ἐκβάλλεται, (σ. 468, PG 104, 753).
ΙΘ'. Πότε τις καθέδρας μὲν ἢ στάσεως ἱερατικῆς μετέχει, οὐκ ἐνεργεῖ δέ τι τῶν λοιπῶν, (σ. 470, PG 104, 753).
Περὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν, (σ. 470, PG 104, 756).
Κ'. Περὶ τοῦ μὴ πιστεύεσθαι τὸν ἐπίσκοπον λέγοντα ἰδιαζόντως αὐτῷ τὸν κληρικὸν συνομολογῆσαι τὸ ἁμάρτημα, (σ. 472, PG 104, 756).
Περὶ ἐπισκόπου τοῦ ἀπὸ κοινωνίας ποιοῦντος τὸν αὐτῷ μόνῳ τὸ ἴδιον ἔγκλημα ὁμολογήσαντα, (σ. 472, PG 104, 756).
ΚΑ'. Περὶ ἐπισκόπου ἢ κληρικοῦ ἐσθίοντος κρέας ἐν αἵματι, ἢ θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον, (σ. 474, PG 104, 757).
ΚΒ'. Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ πάντας τοὺς τὰ ἱερὰ ψηλαφῶντας, ὀφείλειν ἀπέχεσθαι καὶ τῶν οἰκείων γαμετῶν, (σ. 476, PG 104, 757).
Περὶ ἐγκρατείας, (σ. 476, PG 104, 757).
Περὶ διαφόρων τάξεων ὀφειλουσῶν ἀπέχεσθαι γυναικῶν, (σ. 476, PG 104, 760).
Περὶ ἐπισκόπων καὶ τῶν ἑπομένων τάξεων, τῶν τὰ ἅγια μυστήρια ψηλαφουσῶν, ὥρισεν ἀπὸ γυναικῶν ἐγκρατεύεσθαι, (σ. 476, PG 104, 760).
Περὶ τοῦ ποῖοι ὀφείλουσι κληρικοὶ γαμετῶν ἀπέχεσθαι, (σ. 478, PG 104, 760).
ΚΓ'. Περὶ κληρικοῦ χλευάζοντος τοὺς ἀσθενεῖς, (σ. 480, PG 104, 761).
ΚΔ'. Περὶ κληρικοῦ ἑαυτὸν ἀκρωτηριάζοντος, (σ. 480, PG 104, 761).

ΚΕ'. Περὶ κληρικῶν ἀποστατῶν καὶ θυτῶν καὶ μάγων καὶ ἐπαοιδῶν καὶ ἀστρολόγων, μαθηματικῶν, καὶ περὶ μαντειῶν καὶ φαρμακειῶν καὶ περιάπτων, (σ. 482, PG 104, 764).

Κϛ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν τυπτόντων ἢ φονευόντων, (σ. 490, PG 104, 768).

ΚΖ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν κυβευόντων ἢ μεθυσκομένων ἢ θέαις παρεμβαλλόντων, τυμβωρυχούντων, κλεπτόντων, ἐπιορκούντων, τοκιζόντων, ἢ λαμβανόντων ἡμιολίας, ἢ ἕτερον ἑαυτοῖς αἰσχρὸν ἐπινοούντων κέρδος, (σ. 494, PG 104, 772).

Περὶ ἀπληστίας, (σ. 496, PG 104, 772).

Ὥστε μηδένα ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον ἔκληψίν τινα λαμβάνειν, κ.τ.λ. (σ. 496, PG 104, 773).

Περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τοὺς ἐπισκόπους πάσης δοσοληψίας, (σ. 498, PG 104, 773).

ΚΗ'. Περὶ τῶν βδελυττομένων τὸν γάμον ἢ τὸν οἶνον ἢ τὰ κρέα, (σ. 504, PG 104, 777).

ΚΘ'. Περὶ ἐπιτετραμμένων ἢ κεκωλυμένων γάμων, καὶ περὶ τοῦ ἐρωτᾶσθαι τοὺς ἀναγνώστας ἐφήβους γινομένους, εἰ βούλονται γαμεῖν, καὶ περὶ πολλακισμοῦ καὶ πορνείας καὶ μοιχείας, (σ. 506, PG 104, 780).

Ὥστε μηδένα ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον ἔκληψίν τινα λαμβάνειν, (σ. 508, PG 104, 780).

Περὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν, (σ. 508, PG 104, 781).

Λ'. Περὶ τῶν ἐπὶ γάμῳ γυναῖκας ἁρπαζόντων, (σ. 514, PG 104, 785).

ΛΑ'. Περὶ ἱερατικῶν συλλουομένων γυναιξίν, (σ. 522, PG 104, 789).

ΛΒ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν γινομένων λαϊκῶν ἢ ἀξιωματικῶν ἢ στρατευομένων, (σ. 522, PG 104, 792).

ΛΓ'. Περὶ τῶν συνεπισταμένων ἁμαρτάνουσι κληρικοῖς καὶ μὴ φανερούντων, (σ. 526, PG 104, 793).

ΛΔ'. Περὶ τοῦ καθαιρεῖσθαι τοὺς κληρικοὺς διδόντας ἐγγύας, (σ. 526, PG 104, 793).

ΛΕ'. Περὶ κληρικῶν ἐσθιόντων ἐν καπηλείῳ ἢ πανδοχείῳ, (σ. 528, PG 104, 793).

Περὶ τοῦ μὴ καπηλεύεσθαι τοὺς κληρικούς, εἰ μὴ ἐπιξενουμένους, (σ. 528, PG 104, 793).

Λϛ'. Περὶ κληρικῶν ὑβριζόντων βασιλέα ἢ ἐπίσκοπον ἢ ἄρχοντα ἢ πρεσβύτερον, (σ. 528, PG 104, 798).

ΛΖ'. Περὶ τῶν ποιούντων συνωμοσίας ἢ φατρίας, (σ. 532, PG 104, 799).

Ὥστε τὰς διοικήσεις, εἰ μὴ κατὰ συναίνεσιν τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἐπίσκοπον ἕτερον μὴ δέχεσθαι, (σ. 532, PG 104, 799).

ΛΗ'. Ποῖα ἁμαρτήματα ἡ χειροθεσία λύει, (σ. 534, PG 104, 799).

ΛΘ'. Περὶ μετανοίας, καὶ τίνες ἄδειαν ἔχουσι διδόναι τοῖς μετανοοῦσι καταλλαγήν, καὶ ὅτι ἔξεστι τῷ ἱερεῖ μειοῦν καὶ αὔξειν τὰ ἐπιτίμια, (σ. 534, PG 104, 799).

Ὥστε χρίσμα ἀπὸ πρεσβυτέρων μὴ γίνεσθαι, (σ. 538, PG 104, 801).

Περὶ τῆς τῶν ἐν κινδύνῳ καθεστώτων καταλλαγῆς, (σ. 538, PG 104, 801).

Πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι ἐπὶ βαρυτέρῳ ἁμαρτήματι ἐλεγχθέντες, χειροθεσίαν ὡς λαϊκοὶ μηδαμῶς ὑποδέξονται, (σ. 540, PG 104, 801).

Περὶ τῶν μετανοούντων, (σ. 540, PG 104, 804).

Περὶ τῶν ἀσθενούντων καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀποκρίνεσθαι μὴ δυναμένων, (σ. 540, PG 104, 804).

ΤΙΤΛΟΣ Ι.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ, ΚΕΦ. Η'. (σ. 560-587, PG 104, 816-833).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τοῦ χρῆναι τὸν οἰκονόμον ἐκ τοῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι, (σ. 560, PG 104, 816).
Ὅτι δεῖ οἰκονόμους εἶναι ἐν τοῖς ἐπισκοπείοις καὶ τοῖς μοναστηρίοις, (σ. 560, PG 104, 817).
Β'. Περὶ διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, (σ. 562, PG 104, 817).
Γ'. Περὶ πραγμάτων καὶ προσόδων τῶν ἀνεπισκόπων Ἐκκλησιῶν (σ. 568, PG 104, 821).
Δ'. Περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν, (σ. 570, PG 104, 824).
Ε'. Περὶ τῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν κτωμένων ἐπισκόποις ἢ κληρικοῖς, (σ. 572, PG 104, 824).
Ἐάν τις τῶν κληρικῶν πενιχρὸς προκόψας εἴς τινα τάξιν κτήσηταί τι, ὑποκείσθω τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων, (σ. 572, PG 104, 824).
ϛ'. Περὶ τῶν ἰδικῶν τοῦ ἐπισκόπου πραγμάτων, καὶ ὅτι οὐκ ὤφειλεν ἀδιάθετος τελευτᾶν, (σ. 576, PG 104, 828).
Ὥστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς μηδὲν συνεισάγειν τοῖς μὴ ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, εἰ καὶ συγγενεῖς ἔτι μὴν ὦσιν, (σ. 576, PG 104, 828).
Περὶ ἐπισκόπων τῶν αἱρετικοὺς ἢ Ἕλληνας κληρονόμους καταλιμπανόντων, (σ. 578, PG 104, 828).
Ζ'. Περὶ τοῦ τὰς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσιν οὔσας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν κρατήσασαν διοικεῖσθαι συνήθειαν, (σ. 578, PG 104, 829).
Ψῆφος τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου ἐκφωνηθεῖσα χάριν τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, (σ. 578, PG 104, 829).
Περὶ τοῦ τὰς ἐπαρχίας ἐπισκέπτεσθαι, (σ. 578, PG 104, 829).
Η'. Περὶ τοῦ μήτε ἐπίσκοπον μήτε κληρικὸν διδόναι διὰ δωρεᾶς ἢ διαθήκης αἱρετικῷ, κἂν εἴη συγγενὴς αὐτοῦ, (σ. 580, PG 104, 832).
Ὥστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς μηδὲν συνεισάγειν τοῖς μὴ ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, εἰ καὶ συγγενεῖς ἔτι μὴν ὦσιν, (σ. 582, PG 104, 832).
Περὶ ἐπισκόπων τῶν αἱρετικοὺς ἢ Ἕλληνας κληρονόμους καταλιμπανόντων, (σ. 582, PG 104, 832).

****

Τόμος 11ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Σακαλῆ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ (σ. 8-218, PG 104, 836-976).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΑ'

ΠΕΡΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ ΚΕΦ. Ις, (σ. 8-51, PG 104, 836-864).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ ποιήσεως μοναστηρίων καὶ τοῦ

μὴ γίνεσθαι αὐτὰ ἰδιωτικά· καὶ περὶ πραγμάτων τῶν μοναζόντων, (σ. 8, PG 104, 836).
Ὅτι μεγάλης κατακρίσεως ἄξιοί εἰσιν οἱ τὰ μοναστήρια κοινοῦντες, (σ. 10, PG 104, 837).
Β'. Περὶ τῶν ἐξ ἑτέρων μοναστηρίων γινομένων ἡγουμένων ἢ κληρικῶν. (σ. 18, PG 104, 844).
Ὥστε τοὺς ἀπὸ ἀλλοτρίου μοναστηρίου ὑποδεχθέντας μηδὲ ἡγουμένους τοῦ μοναστηρίου μηδὲ κληρικοὺς ἐξεῖναι χειροτονεῖν, (σ. 18, PG 104, 844).
Ὅτι οὐ δεῖ τοὺς μοναχοὺς καταλιμπάνειν τὰ οἰκεῖα μοναστήρια καὶ ἑτέροις μεταβαίνειν, (σ. 20, PG 104, 844).
Γ'. Περὶ δούλων μοναζόντων, ἢ προφάσει εὐλαβείας καταφρονούντων καὶ μὴ δουλευόντων τοῖς δεσπόταις, (σ. 20, PG 104, 844).
Δ'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχε μοναχὸν ἐξιέναι τοῦ μοναστηρίου, ἢ πράγματα πράτειν, καὶ ὅτι ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπόν εἰσιν, (σ. 24, PG 104, 848).
Ε'. Περὶ τοῦ μὴ γαμεῖν μοναχούς, ἢ τισιν ὡς ἀδελφαῖς συνεῖναι, μήτε τὰς ἐπαγγελλομένας παρθενίαν ἑτέροις συνοικεῖν, (σ. 34, PG 104, 853).
ς'. Περὶ μοναχῶν ποιούντων φατρίας ἢ συνωμοσίας, (σ. 36, PG 104, 856).
Ζ'. Περὶ τοῦ μὴ συλλούεσθαι ἀσκητὴν γυναικί, (σ. 36, PG 104, 856).
Η'. Περὶ φυλακῆς ἱερῶν παρθένων, (σ. 36, PG 104, 856).
Περὶ παρθένων, (σ. 38, PG 104, 856).
Ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκα ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν ἐπισκοπείοις, ἢ ἐν ἀνδρῴοις μοναστηρίοις, (σ. 38, PG 104, 856).
Ὅτι οὐ δεῖ ἀπὸ τοῦ παρόντος γίνεσθαι διπλοῦν μοναστήριον, καὶ περὶ τῶν διπλῶν μοναστηρίων, (σ. 38, PG 104, 856).
Ὅτι δεῖ μετ' εὐχαριστίας καὶ πάσης φειδοῦς καὶ εὐλαβείας μοναχοὺς εἰ συμβῇ μετὰ γυναικῶν ἐσθίειν, (σ. 40, PG 104, 857).
Θ'. Περὶ φθορᾶς ἱερῶν παρθένων, (σ. 40, PG 104, 857).
Ι'. Περὶ χρόνου τῆς ἡλικίας τῶν λαμβανουσῶν τὸ σχῆμα, καὶ ποία λέγεται παρθένος, (σ. 42, PG 104, 860).
Περὶ μοναχῶν καὶ μοναστριῶν, (σ. 44, PG 104, 860).
ΙΑ'. Περὶ μοναχῶν γινομένων κληρικῶν, ἢ λαϊκῶν ἀξιωματικῶν, ἢ στρατευομένων, (σ. 48, PG 104, 861).
ΙΒ'. Περὶ τῶν χρωμένων σχήματι μοναχικῷ καὶ καταψηφιζομένων τῶν κοινῇ χρωμένων ἐσθῆτι, (σ. 48, PG 104, 864).
ΙΓ'. Περὶ γυναικὸς δι' ἄσκησιν φορούσης ἀνδρῷα, (σ. 50, PG 104, 864).
ΙΔ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκας ἀποκείρεσθαι δι' ἄσκησιν, (σ. 50, PG 104, 864).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ προφάσει ἀσκήσεως μὴ τεκνοτροφοῦντος ἢ πατροτροφοῦντος, (σ. 50, PG 104, 864).
Ις. Ποῖα πολιτικὰ πράγματα ἢ κηδεμονίας οἱ μοναχοὶ δύνανται μετιέναι, (σ. 50, PG 104, 864).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΒ'.
ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ, ΙΟΥΔΑΙΩΝ, ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΚΕΦ. ΙΗ'.
(σ. 52-91, PG 104, 865-889).

Α'. Τί ἐστιν αἵρεσις καὶ τί σχίσμα, καὶ τί παρασυναγωγή, (σ. 52, PG 104, 865).
Β'. Τί ἐστιν αἱρετικός, (σ. 58, PG 104, 868).

Γ'. Περὶ βιβλίων αἱρετικῶν, (σ. 58, PG 104, 872).
Περὶ τοῦ μὴ κρύπτειν τινὰ τῆς Χριστιανοκατηγορικῆς αἱρέσεως βιβλίον, (σ. 60, PG 104, 872).
Δ'. Περὶ καθαιρέσεως ξοάνων, (σ. 64, PG 104, 873).
Περὶ τῶν ἐγκαταλειμμάτων τῶν εἰδώλων καὶ ναῶν τῶν ὀφειλόντων ἐξαλειφθῆναι, ὧν χάριν αἰτῆσαι δεῖ τοὺς θρησκευτικωτάτους βασιλεῖς, (σ. 64, PG 104, 873).
Περὶ τοῦ τὰ λείψανα τῶν εἰδώλων ἐκριζωθῆναι, (σ. 64, PG 104, 873).
Ε'. Περὶ Νεστορίου, Μουσαίου, Εὐτυχιανοῦ, Μαξίμου, Πορφυρίου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταστάντων αἱρετικῶν, ἢ ὀρθοδόξων ἐκβληθέντων, (σ. 64, PG 104, 873).
ς'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν ἀναφορὰν γίνεσθαι πρόντος αἱρετικοῦ, (σ. 68, PG 104, 876).
Ζ'. Περὶ κληρικῶν αἱρετικῶν τῇ ὀρθοδόξῳ προσιόντων Ἐκκλησίᾳ, (σ. 68, PG 104, 876).
Ὥστε τοὺς μικροὺς παρὰ τοῖς Δονατισταῖς βαπτιζομένους, ἐν τῇ Καθολικῇ κληρικοὺς χειροτονεῖσθαι, (σ. 68, PG 104, 876).
Περὶ τοῦ τοὺς κληρικοὺς τῶν Δονατιστῶν ἐν τῷ κλήρῳ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀναδέχεσθαι, (σ. 72, PG 104, 877).
Η'. Περὶ ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν συγκοινωνούντων ἢ συνευχομένων αἱρετικοῖς, ἢ ἐπιτρεπόντων αὐτοῖς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων αὐτῶν βάπτισμα ἢ θυσίαν, (σ. 74, PG 104, 880).
Θ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν λαμβανόντων εὐλογίας ἐξ αἱρετικῶν ἢ Ἰουδαίων, ἢ εὐχομένων ἐν ἐκκλησίαις ἢ μοναστηρίοις αἱρετικῶν ἢ ἐθνικῶν, ἢ σαββατιζόντων ἢ συνεορταζόντων τοῖς Ἰουδαίοις, ἢ προσφερόντων συναγωγαῖς ἢ ἱεροῖς ἐθνῶν, καὶ περὶ Ἀγγελιτῶν, (σ. 76, PG 104, 881).
Ι'. Περὶ ἐπισκόπου ἐν εἰδήσει λέγοντος κοινωνικὸν τὸν αἱρετικόν, (σ. 78, PG 104, 884).
Περὶ τῶν τοὺς Δονατιστὰς κοινωνῆσαι ψευδομένων ἐπισκόπων, (σ. 78, PG 104, 884).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ μὴ ἀπιέναι πρὸς τοὺς τῶν αἱρετικῶν ψευδομάρτυρας, (σ. 78, PG 104, 884).
ΙΒ'. Περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι τοὺς αἱρετικοὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, (σ. 80, PG 104, 884).
ΙΓ'. Περὶ γάμων αἱρετικῶν πρὸς ὀρθοδόξους, (σ. 80, PG 104, 884).
Ὥστε τὰ τέκνα τῶν κληρικῶν ἐν συνοικεσίῳ μὴ συνάπτεσθαι αἱρετικοῖς, (σ. 80, PG 104, 884).
ΙΔ'. Περὶ τῶν ἐξ αἱρετικῶν εἰς ὀρθοδοξίαν ἐπιστρεφόντων, καὶ εἰ δυνατὸν τούτους κληροῦσθαι, καὶ τίνες αὐτῶν βαπτίζονται, καὶ τίνες μόνον χρίονται, καὶ ὅτι πράως δεῖ τοῖς αἱρετικοῖς κεχρῆσθαι διὰ τὸ ἐπιστρέψαι αὐτούς, (σ. 82, PG 104, 885).
Περὶ Δονατιστῶν παιδίων τῶν παρὰ τοῖς Δονατισταῖς βαπτιζομένων, (σ. 84, PG 104, 885)
Ὥστε τοὺς μικροὺς παρὰ τοῖς Δονατισταῖς βαπτιζομένους, ἐν τῇ καθολικῇ κληρικοὺς χειροτονεῖσθαι, (σ. 84, PG 104, 885).
Περὶ τοῦ μετὰ τῶν Δονατιστῶν πράως διαπράξασθαι, (σ. 84, PG 104, 888).
Περὶ τῶν λεγομένων Καθαρῶν, (σ. 86, PG 104, 888).

ΙΕ'. Περὶ τοῦ μήτε ἐπισκόπους μήτε κληρικοὺς δωρεῖσθαι, ἢ ἐν διαθήκῃ διδόναι τι αἱρετικοῖς, κἂν ὦσιν αὐτῶν συγγενεῖς, (σ. 86, PG 104, 888).
Περὶ ἐπισκόπων τῶν αἱρετικοὺς ἢ Ἕλληνας κληρονόμους καταλιμπανόντων, (σ. 88, PG 104, 888).
Ις'. Περὶ αἱρετικῶν μετανοούντων, (σ. 88, PG 104, 889).
ΙΖ'. Πῶς ἐκδικοῦσιν οἱ ἐπίσκοποι τοὺς ἁρμόζοντας αὐτοῖς τόπους παρὰ αἱρετικῶν κατεχομένους, (σ. 88, PG 104, 889).
Περὶ τοῦ ἐάν τινα διοίκησιν ἐξ αἱρέσεως ἐλευθερώσῃ ἐπίσκοπος, καὶ ἐπὶ τριετίαν κατάσχῃ, μηδένα ταύτην ἀναζητεῖν, (σ. 88, PG 104, 889).
Περὶ τῶν ἀμελούντων τῶν αὐτοῖς ἀνηκόντων λαῶν, (σ. 90, PG 104, 889).
ΙΗ'. Περὶ τῶν πειρωμένων ἀθετεῖν τὰ ἐν Ἐφέσῳ πραχθέντα, (σ. 90, PG 104, 889).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΓ'.
ΠΕΡΙ ΛΑΪΚΩΝ
ΚΕΦ. Μ', (σ. 92-211, PG 104, 889-969).
Α'. Περὶ τοῦ ἀποκινεῖσθαι τὸν λαϊκὸν τῆς ἁγίας κοινωνίας, ἐπὶ τρεῖς Κυριακὰς ἐν πόλει διάγοντα, καὶ μὴ συνελθόντα τῇ ἐκκλησίᾳ, (σ. 92, PG 104, 889).
Β'. Περὶ λαϊκῶν δευτερογαμούντων ἢ πολυγαμούντων, καὶ κεκωλυμένων γάμων καὶ μίξεως, (σ. 92, PG 104, 892).
Γ'. Περὶ τῶν ὑπονοουσῶν ἀποθανεῖν τοὺς ἄνδρας αὐτῶν ἀπολιμπανομένους καὶ γαμουσῶν, (σ. 110, PG 104, 901).
Δ'. Περὶ τῶν διαζευγνυμένων, (σ. 112, PG 104, 904).
Περὶ τῶν τοὺς ἄνδρας ἢ τὰς γυναῖκας ἀπολυόντων, ἵνα οὕτως μείνωσιν, (σ. 114, PG 104, 904).
Ε'. Περὶ πορνείας καὶ μοιχείας καὶ φθορᾶς καὶ ἀρρενοκοιτίας, (σ. 122, PG 104, 912).
ς'. Ἐὰν γυνὴ λαϊκοῦ μοιχευθῇ, (σ. 132, PG 104, 917).
Ζ'. Περὶ φθορᾶς καὶ γάμου χήρας, καὶ τίς λέγεται χήρα, (σ. 132, PG 104, 917).
Η'. Περὶ τῶν ἐπὶ γάμῳ γυναῖκας ἁρπαζόντων ἢ βιαζομένων ἢ φθειρόντων παρθένους, καὶ περὶ συνιστόρων αὐτῶν, (σ. 132, PG 104, 917).
Θ'. Περὶ τῶν παρὰ γνώμην τῶν οἰκείων γονέων ἢ δεσποτῶν γαμούντων, (σ. 134, PG 104, 920).
Ι'. Περὶ πορνευουσῶν καὶ ἀναιρουσῶν τὰ τικτόμενα, (σ. 136, PG 104, 920).
ΙΑ'. Περὶ τῶν βδελυττομένων τὸν γάμον καὶ κρέας καὶ οἶνον, (σ. 140, PG 104, 924).
ΙΒ'. Περὶ λαϊκῶν ἑαυτοὺς ἀκρωτηριαζόντων, (σ. 144, PG 104, 925).
ΙΓ'. Περὶ λαϊκῶν ἐσθιόντων εἰδωλόθυτα, ἢ κρέας ἐν αἵματι, ἢ πνικτά, ἢ θηριάλωτα, ἢ θνησιμαῖα, (σ. 144, PG 104, 925).
ΙΔ'. Περὶ λαϊκοῦ ὑβρίζοντος βασιλέα, (σ. 146, PG 104, 928).
ΙΕ'. Περὶ ὀρθοδόξων λαμβανόντων εὐλογίας ἀπὸ αἱρετικῶν ἢ Ἰουδαίων, ἢ συνεορταζόντων Ἰουδαίοις· καὶ ὅτι οὐ δεῖ τοῖς Σαββάτοις σχολάζειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατὸν τῇ Κυριακῇ· καὶ περὶ τῶν εὐχομένων ἐν μοναστηρίοις ἢ ἐκκλησίαις αἱρετικῶν, (σ. 148, PG 104, 928).
Περὶ τοῦ ἀφελέσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων συμπόσια, (σ. 148, PG 104, 928).

Ιϛ'. Περὶ λαϊκῶν πειρωμένων μὴ εἶναι τοὺς κληρικοὺς τῶν μοναστηρίων καὶ πτωχείων καὶ μαρτυρείων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπισκόπων, (σ. 150, PG 104, 929).
ΙΖ'. Περὶ λαϊκῶν προστιθεμένων τοῖς ἀφοριζομένοις ἢ ἀποσχίζουσι πρεσβυτέροις, καὶ χωρὶς τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν θυσιαστήρια πηγνυμένοις, (σ. 150, PG 104, 929).
ΙΗ'. Περὶ ἐπιόρκων, καὶ ἐν ποίοις δεῖ τοὺς ὀμνύοντας μὴ εὐορκεῖν, (σ. 150, PG 104, 929).
ΙΘ'. Περὶ τῶν ὀμνυόντων Ἑλληνικοὺς ὅρκους, (σ. 156, PG 104, 929).
Κ'. Περὶ ἀποστατῶν καὶ θυτῶν καὶ μάγων καὶ ἐπαοιδῶν καὶ ἀστρολόγων, μαθηματικῶν, μάντεων καὶ περιάπτων, (σ. 156, PG 104, 933).
Περὶ τῶν ἀσθενούντων καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀποκρίνεσθαι μὴ δυναμένων, (σ. 158, PG 104, 933).
ΚΑ'. Περὶ σκηνικῶν καὶ μίμων καὶ τῶν ὁμοίων μετανοούντων, (σ. 184, PG 104, 953).
ΚΒ'. Περὶ θεωρίων καὶ παιγνίων, (σ. 188, PG 104, 956).
Περὶ διαφόρων τάξεων τῇ Ἐκκλησίᾳ δουλευουσῶν, (σ. 188, PG 104, 956).
Περὶ τοῦ ἀφελέσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων συμπόσια, (σ. 188, PG 104, 956).
Περὶ θεωρίων ἐν τῇ Κυριακῇ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν ἁγίων ἑορταῖς μηδαμῶς ἐπιτελοῦνται, (σ. 188, PG 104, 956).
ΚΓ'. Περὶ κλεπτῶν καὶ τυμβωρύχων καὶ λῃστῶν, (σ. 192, PG 104, 957).
ΚΔ'. Περὶ τοῦ μὴ βαλλίζειν ἢ ἀρχεῖσθαι ἐν γάμοις, (σ. 196, PG 104, 961).
ΚΕ'. Περὶ τοῦ μὴ συλλούεσθαι γυναιξὶν ἄνδρας, (σ. 196, PG 104, 961).
Κϛ'. Περὶ τοῦ χλευάζοντος τοὺς ἀσθενεῖς, (σ. 198, PG 104, 961).
ΚΖ'. Περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι γυναῖκας εἰς θυσιαστήριον, καὶ ὅτι μόνος τοῖς ἱερατικοῖς ἔξεστι κοινωνεῖν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, (σ. 198, PG 104, 961).
ΚΗ'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν ἀπὸ συμβολῆς συμπόσια, (σ. 198, PG 104, 961).
ΚΘ'. Περὶ κυβευόντων ἢ μεθυσκομένων, (σ. 198, PG 104, 961).
Λ'. Περὶ δαιμονιζομένων ἢ προσποιουμένων, (σ. 200, PG 104, 964).
ΛΑ'. Περὶ λαϊκοῦ ἀφορισθέντος καὶ δεχθέντος ἐξ ἑτέρου παρὰ γνώμην τοῦ ἀφορίσαντος, (σ. 204, PG 104, 965).
ΛΒ'. Περὶ τῶν ἐν Κυριακῇ ἢ Σαββάτῳ νηστευόντων, (σ. 204, PG 104, 965).
ΛΓ'. Περὶ τῶν διδασκόντων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς συνάξεις εὐκαταφρονήτους εἶναι. (σ. 206, PG 104, 965).
ΛΔ'. Περὶ λαϊκῶν πειρωμένων ἀθετεῖν τὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ συνόδου, (σ. 206, PG 104, 968).
ΛΕ'. Περὶ τῶν ἀκροωμένων τῶν Γραφῶν καὶ μέχρι τέλους μὴ προσκαρτερούντων ἢ μὴ κοινωνούντων, (σ. 206, PG 104, 968).
Λϛ'. Περὶ τῶν ἰδίᾳ ἐκκλησιαζόντων, (σ. 208, PG 104, 968).
ΛΖ'. Περὶ τοῦ ἐπιθυμήσαντος συγκαθευδῆσαι γυναικὶ καὶ μὴ πράξαντος, (σ. 208, PG 104, 968).
ΛΗ'. Περὶ τῶν μὴ νηστευόντων τὴν μ', καὶ Τετράδα, καὶ Παρασκευήν, (σ. 208, PG 104, 968).
ΛΘ'. Περὶ τῶν ἀφαιρουμένων τῆς ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαιον, (σ. 208, PG 104, 968).

Μ'. Περὶ λαϊκῶν διὰ ἀδικίαν ἀκοινωνήτων γινομένων· καὶ περὶ τοῦ μὴ διδάσκειν λαϊκούς, (σ. 210, PG 104, 968).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΔ'.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΕΦ. Ζ', (σ. 212-219, PG 104, 969-976).

Α'. Περὶ πλεονεξίας, (σ. 212, PG 104, 969).
Β'. Περὶ ἀλογευομένων, (σ. 212, PG 104, 969).
Γ'. Περὶ φονέων καὶ ληστῶν, (σ. 212, PG 104, 972).
Δ'. Περὶ τοῦ τοὺς ἐπιτίμιον ἀκοινωνησίας ἔχοντας ὀφείλειν κοινωνεῖν μέλλοντας τελευτᾶν· καὶ τί γίνεται ἐὰν διὰ τοῦτο μεταλαβόντες, μὴ ἀποθάνωσιν; (σ. 216, PG 104, 973).
Ε'. Περὶ τοῦ ὀνειρασθέντος, ἢ ἀπὸ κοίτης τῆς ἰδίας γαμετῆς ὄντος, καὶ θέλοντος κοινωνῆσαι· καὶ ποίας ἡμέρας δεῖ τῆς πρὸς ἀλλήλους μίξεως διὰ τοῦτο ἀπέχεσθαι, (σ. 218, PG 104, 973).
ς'. Πῶς γίνεται προσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἑαυτὸν ἀνελόντος, (σ. 218, PG 104, 976).
Ζ'. Περὶ τοῦ ἔχοντος γαμετὴν δαιμονιζομένην, καὶ διὰ τοῦτο θέλοντος ἄλλην λαβεῖν, (σ. 218, PG 104, 976).

ΝΟΜΟΚΑΝΩΝ

ΜΕΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΑΛΣΑΜΩΝΟΣ, ΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΚΑΙ ΘΕΙΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΙΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΙΔ'.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΑΛΣΑΜΩΝΟΣ, ΕΞΗΓΩΝ ΠΟΘΕΝ ΕΚΙΝΗΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΗΓΗΣΙΝ
(σ. 222, PG 104, 976).

ΤΙΤΛΟΣ Α'

ΠΕΡΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ, ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΩΝ, ΚΕΦ. Α'-ΛΗ', (σ. 226-295, PG 104, 980-1025).

Α'. Περὶ θεολογίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως, (σ. 226, PG 104, 980).
Β'. Πόσους δεῖ κρατεῖν κανόνας, (σ. 226, PG 104, 980).
Γ'. Περὶ τοῦ φυλάττεσθαι τὸ ἄγραφον ἐκκλησιαστικὸν ἔθος ὡς νόμον, καὶ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἀνάγκην φυλάττειν τὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, (σ. 230, PG 104, 981).
Δ'. Ὅτι οὐχ ὑφ' ἑνὸς ἐπισκόπου, ἀλλ' ὑπὸ τῆς κοινότητος οἱ κανόνες ἐκτίθενται, (σ. 236, PG 104, 985).
Ε'. Περὶ πατριαρχῶν καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων πριβάτων, (σ. 236, PG 104, 985).
ς'. Περὶ τοῦ τίνας καὶ ποῦ χειροτονοῦσιν ἐπισκόπους ἢ κληρικούς, καὶ ἐὰν ὁ χειροτονηθεὶς διὰ λιβέλλου παραιτεῖται τὴν ἐπισκοπήν, (σ. 240, PG 104, 989).
Ζ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆν τοῖς ὄχλοις ἐπιτρέπειν τὴν τῶν ἱερέων ἐπιλογήν, (σ. 242, PG 104, 992).
Η'. Περὶ τῆς γενομένης ἀντιλογίας ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ἐπισκόπου, (σ. 242, PG 104, 992).
Θ'. Περὶ τοῦ χρόνου οὗ ἐντὸς δεῖ τοὺς ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι, (σ. 246, PG 104, 993).
Ι'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαί τινα ἐπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον πρὶν ἢ πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ Χριστιανοὺς ὀρθοδόξους ποιῆσαι, (σ. 248, PG 104, 993).
ΙΑ'. Περὶ τῶν ἀπὸ λαϊκῶν γινομένων

ἐπισκόπων, (σ. 250, PG 104, 996).
ΙΒ'. Πῶς ὁ ἐθνικός, ἢ ὁ ἐν νόσῳ, ἢ ὁ νεωστὶ βαπτισθεὶς καὶ ὁ ἐκ φαύλης διαγωγῆς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος ἢ κληρικός, (σ. 250, PG 104, 996).
ΙΓ'. Πῶς ὁ σχολάζων ἐπίσκοπος γίνεται εἰς σχολάζουσαν ἐπισκοπήν, (σ. 252, PG 104, 997).
ΙΔ'. Πότε γίνεται ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς εὐνοῦχος, ἢ ἄλλως ἐμπαθὴς τὸ σῶμα, (σ. 252, PG 104, 997).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ τὸν δαιμονιζόμενον μὴ κληροῦσθαι, (σ. 256, PG 104, 1000).
Ις'. Περὶ τοῦ μὴ πειθαρχοῦντι τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, βουλομένῳ χειροτονεῖν αὐτὸν εἰς μείζονα βαθμόν, (σ. 256, PG 104, 1000).
ΙΖ'. Περὶ ἐπισκόπου ἢ κληρικοῦ χειροτονηθέντος καὶ μὴ δεχθέντος ὑπὸ τῆς παροικίας, ἢ μὴ καταδεξαμένου, ἢ μὴ δυναμένου ἀπελθεῖν, (σ. 256, PG 104, 1000).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ δύνασθαι τὸν τελευτῶντα ἐπίσκοπον ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖν, (σ. 256, PG 104, 1000).
ΙΘ'. Περὶ τοῦ μὴ ἁπλῶς ἐν πόλει βραχείᾳ ἢ κώμῃ γίνεσθαι ἐπίσκοπον, (σ. 256, PG 104, 1000).
Κ'. Περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ δύο μητροπολίτας, ἢ ἐν μιᾷ πόλει δύο ἐπισκόπους, ἢ ἐν δυσὶ πόλεσιν ἕνα κληρικόν, (σ. 256, PG 104, 1001).
ΚΑ'. Περὶ τῶν χειροτονούντων ἐν ταῖς μὴ οὔσαις ὑπ' αὐτοὺς πόλεσιν ἢ ἐπαρχίαις, (σ. 260, PG 104, 1001).
ΚΒ'. Περὶ τῶν διὰ προστασίας ἀρχόντων γινομένων ἐγκρατῶν ἐκκλησιῶν. (σ. 260, PG 104, 1001).
ΚΓ'. Περὶ τῶν διὰ γάμον ἢ παλλακισμὸν μὴ χειροτονουμένων ἐπισκόπων, (σ. 260, PG 104, 1001).
ΚΔ'. Περὶ τῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένων ὀφφίκια, (σ. 264, PG 104, 1005).
ΚΕ'. Περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἀναχειροτονήσεις, (σ. 268, PG 104, 1008).
Κς'. Περὶ τοῦ μὴ μετιέναι ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, (σ. 268, PG 104, 1008).
ΚΖ'. Περὶ ὑποκειμένου ἁμαρτήματι καὶ χειροτονηθέντος, (σ. 270, PG 104, 1009).
ΚΗ'. Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν χειροτονουμένων ἀρρένων καὶ θηλειῶν, (σ. 270, PG 104, 1009).
ΚΘ'. Περὶ ποιήσεως χωρεπισκόπων, καὶ πότε καὶ πῶς προσφέρουσιν ἢ μεταδιδόασι, καὶ τίνας χειροτονοῦσιν ἢ οὔ, (σ. 276, PG 104, 1013).
Λ'. Περὶ τοῦ ζ' καὶ μόνους εἶναι διακόνους, κἂν ἡ πόλις μεγάλη ᾖ, (σ. 276, PG 104, 1013).
ΛΑ'. Τίνες εἰσὶ κληρικοὶ ἢ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, (σ. 278, PG 104, 1016).
ΛΒ'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαι οὗτινος ἡ γυνὴ ἐμοιχεύθη, καὶ ἐὰν γυνὴ κληρικοῦ μοιχευθῇ, (σ. 282, PG 104, 1017).
ΛΓ'. Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαι κληρικὸν ἀπολελυμένως, ἀλλὰ πάντως εἰς ἐκκλησίας ἢ μοναστήρι, (σ. 282, PG 104, 1017).
ΛΔ'. Περὶ περιοδούντων, καὶ τῶν ἐν ταῖς κώμαις ἐκκλησιῶν, (σ. 282, PG 104, 1017).
ΛΕ'. Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως εἶναι τοὺς κληρικοὺς τῶν πτωχείων καὶ μοναστηρίων καὶ μαρτυρίων, (σ. 286, PG 104, 1021).
Λς'. Περὶ δούλων κληρουμένων, (σ. 286, PG 104, 1021).
ΛΖ'. Περὶ διακονισσῶν, καὶ ὅτι γυνὴ οὐ

γίνεται πρεσβυτέρα, (σ. 294, PG 104, 1025).

ΛΗ'. Περὶ τῶν διὰ τῆς χειροτονίας λυομένων ἁμαρτημάτων, (σ. 294, PG 104, 1025).

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΝ ΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΘΗΜΑΤΩΝ, ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑ ΓΝΩΜΗΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΙΣΤΩΝΤΩΝ ΘΥΣΙΑΣΤΗΡΙΑ, ΚΕΦ. Α'.-Γ'. (σ. 296-327, PG 104, 1028-1049).

Α'. Περὶ ποιήσεως ἐκκλησιῶν, καὶ περὶ καθιερώσεως ἐκκλησιῶν καὶ μαρτυρίων μὴ ἐχόντων λείψανα ἁγίων, (σ. 296, PG 104, 1028).

Β'. Περὶ ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀναθημάτων, (σ. 322, PG 104, 1045).

Γ'. Περὶ κληρικῶν ἀποσχιζόντων καὶ παρὰ γνώμην τῶν ἐπισκόπων ἱστώντων θυσιαστήρια, (σ. 328, PG 104, 1049).

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΧΩΝ ΚΑΙ ΨΑΛΜΩΔΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ, ΨΑΛΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ, ΚΕΦ. Α'.-ΚΒ'. (σ. 328-337, PG 104, 1049-1056).

Α'. Ποίων ὁ λαὸς εὐχῶν ἀκροᾶται καὶ διὰ τί πρὸς ἀνατολὰς ὁρῶντες εὐχόμεθα, (σ. 328, PG 104, 1049).

Β'. Περὶ τοῦ τίνας καὶ πῶς καὶ ποῖα δεῖ ψάλλειν, ἢ εὔχεσθαι, ἢ ἀναγινώσκειν, (σ. 328, PG 104, 1049).

Γ'. Περὶ τοῦ χρῆναι κατὰ Σάββατον ἀναγινώσκεσθαι Εὐαγγέλιον μετὰ ἑτέρων Γραφῶν, (σ. 330, PG 104, 1052).

Δ'. Περὶ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς καὶ κοινωνίας, (σ. 330, PG 104, 1052).

Ε'. Πῶς διδόασι τὴν εἰρήνην οἱ λαϊκοί, (σ. 330, PG 104, 1052).

ϛ'. Περὶ τῶν διακρινομένων κοινωνεῖν ἀπὸ πρεσβυτέρων γεγαμηκότων, (σ. 330, PG 104, 1052).

Ζ'. Περὶ τοῦ μόνοις τοῖς ἱερατικοῖς ἐξεῖναι κοινωνεῖν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι γυναῖκα εἰς τὸ θυσιαστήριον, (σ. 330, PG 104, 1052).

Η'. Πότε προσφέρουσι καὶ διδόασι κοινωνίαν οἱ χωρεπίσκοποι, (σ. 330, PG 104, 1052).

Θ'. Περὶ τοῦ μὴ προσφέρειν διάκονον, μήτε διδόναι πρεσβυτέρῳ κοινωνίαν, (σ. 330, PG 104, 1052).

Ι'. Περὶ φορεσίας καὶ ὑπουργίας ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν καὶ ὑπηρετῶν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτην ἄρτον διδόναι ἢ ποτήριον εὐλογεῖν, (σ. 330, PG 104, 1052).

ΙΑ'. Περὶ τῶν διαγόντων ἐν πόλει καὶ ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας μὴ κοινωνούντων, (σ. 332, PG 104, 1052).

ΙΒ'. Περὶ τῶν ἀκουόντων τῶν Γραφῶν καὶ μὴ προσκαρτερούντων ἐν τῇ τελευταίᾳ εὐχῇ καὶ μεταλαμβανόντων, (σ. 332, PG 104, 1052).

ΙΓ'. Περὶ δαιμονιζομένων πῶς κοινωνοῦσι, (σ. 332, PG 104, 1052).

ΙΔ'. Περὶ ἔξωθεν ἐκκλησίας προσφερόντων ἢ ἐκκλησιαζόντων, (σ. 332, PG 104, 1052).

ΙΕ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν συγκοινωνούντων ἢ συνευχομένων αἱρετικοῖς ἢ Ἰουδαίοις, ἢ ἐπιτρεπόντων αὐτοὺς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων αὐτῶν θυσίας, (σ. 334, PG 104, 1053).

Ιϛ'. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰ ἅγια λόγῳ εὐλογιῶν εἰς τὰς παροικίας πέμπεσθαι, (σ. 334, PG 104, 1053).

ΙΖ'. Περὶ τοῦ μὴ διδόναι τοῖς σώμασι τῶν τελευτώντων κοινωνίαν, (σ. 334, PG 104, 1053).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρσεως αὐτῆς κοινωνεῖν, (σ. 334, PG 104, 1053).
ΙΘ'. Πῶς ὁ ὀνειρασθεὶς κοινωνεῖ, (σ. 334, PG 104, 1053).
Κ'. Περὶ τοῦ μὴ γενέσθαι ἀναφορὰν παρόντων αἱρετικῶν, (σ. 334, PG 104, 1053).
ΚΑ'. Πότε δεῖ τῆς γαμετῆς διὰ τὴν κοινωνίαν ἀπέχεσθαι, (σ. 336, PG 104, 1053).
ΚΒ'. Πῶς γίνεται προσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἑαυτὸν ἀνελόντος, (σ. 336, PG 104, 1056).

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ, ΚΕΦ. Α'-ΙΖ'.
(σ. 336-, PG 104, 1056-1064).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν μετὰ δύο ἑβδομάδας τῆς Τεσσαρακοστῆς δέχεσθαι πρὸς τὸν φωτισμόν, (σ. 336, PG 104, 1056).
Β'. Περὶ τῶν ἐπιορκιζόντων, (σ. 336, PG 104, 1056).
Γ'. Πῶς δεῖ βαπτίζειν, (σ. 336, PG 104, 1056).
Δ'. Περὶ τοῦ χρῆναι φωτιζομένους ἀπαγγέλλειν τὴν πίστιν, (σ. 338, PG 104, 1056).
Ε'. Περὶ τοῦ βαπτίζεσθαι τοὺς ἀγνοοῦντας εἰ ἐβαπτίσθησαν, (σ. 338, PG 104, 1056).
ϛ'. Περὶ τοῦ μὴ βαπτίζεσθαι τοὺς τελευτήσαντας, (σ. 338, PG 104, 1056).
Ζ'. Περὶ τῶν πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἁμαρτανόντων, καὶ κατηχουμένων παραπιπτόντων, (σ. 338, PG 104, 1056).
Η'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν δεχομένων βάπτισμα αἱρετικῶν, (σ. 340, PG 104, 1057).
Θ'. Περὶ τῶν ἐν νόσῳ βαπτιζομένων, (σ. 340, PG 104, 1057).
Ι'. Περὶ ἐγκύου βαπτιζομένης, (σ. 340, PG 104, 1057).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ ὀφείλειν μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα χρίεσθαι, (σ. 344, PG 104, 1060).
ΙΒ'. Περὶ ποιήσεως τοῦ ἁγίου χρίσματος, (σ. 344, PG 104, 1060).
ΙΓ'. Περὶ τῶν δίς, ἢ μὴ δεόντως βαπτιζομένων, καὶ τῶν τοὺς ἀσθενεῖς μὴ βαπτιζόντων, (σ. 344, PG 104, 1060).
ΙΔ'. Τίνες ἐξ αἱρετικῶν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν μετιόντες βαπτίζονται, καὶ τίνες μόνον χρίονται, (σ. 348, PG 104, 1064).
ΙΕ'. Πῶς ὁ δαιμονιζόμενος ἢ ἐν νόσῳ παραφρονῶν βαπτίζεται, (σ. 348, PG 104, 1064).
Ιϛ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκας ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρσεως αὐτῶν βαπτισθῆναι, (σ. 348, PG 104, 1064).
ΙΖ'. Ἐὰν ὁ κατηχούμενος πρὸ τοῦ βαπτίσματος κοινωνήσῃ, (σ. 348, PG 104, 1064).

ΤΙΤΛΟΣ Ε'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΦΡΟΝΟΥΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΩΝ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΣΘΙΟΝΤΩΝ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΩΝ.
ΚΕΦ. Α'-Γ'. (σ. 350, PG 104, 1064-1065).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τῶν διδασκόντων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς συνάξεις καὶ τὰς μνήμας εὐκαταφρονήτους, (σ. 350, PG 104, 1064).

Β'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγάπας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐσθίειν, (σ. 350, PG 104, 1064).
Γ'. Περὶ τῶν εὐτελιζόντων τὰς γινομένας ἀγάπας, καὶ ὅτι οὐ δεῖ μέρη λαμβάνειν εἰς ἀγάπην, (σ. 350, PG 104, 1065).

ΤΙΤΛΟΣ ϛ'.

ΠΕΡΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΩΝ
ΚΕΦ. Α'.-Γ'. (σ. 352, PG 104, 1065).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ καρποφοριῶν, (σ. 352, PG 104, 1065).
Β'. Τίνας δεῖ λαμβάνειν ἢ διδόναι καρποφορίαν, καὶ περὶ τῶν λαμβανόντων ἀπὸ ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαιον, (σ. 352, PG 104, 1065).
Γ'. Περὶ τῶν προσφερόντων συναγωγαῖς ἢ ἱεροῖς ἐθνῶν, (σ. 352, PG 104, 1065).

ΤΙΤΛΟΣ Ζ'.

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟΥ ΚΑΙ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ, ΚΕΦ. Α'.-Ε'.
(σ. 354-367, PG 104, 1068-1076).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ νηστείας, καὶ τῶν κεκωλυμένων ἢ ἐπιτετραμμένων γίνεσθαι ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν νηστειῶν, (σ. 354, PG 104, 1068).
Β'. Περὶ τοῦ μήτε τὴν λεχώ, μήτε τὸν ἐκ νόσου μὴ δυνάμενον ἀναγκάζεσθαι τὸ Πάσχα νηστεύειν, (σ. 364, PG 104, 1073).
Γ'. Περὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας τῆς Πασχαλίου καὶ τῶν Θεοφανίων, (σ. 364, PG 104, 1073).
Δ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι ἐν Κυριακῇ θεώρια γίνεσθαι, ἢ γόνυ κλίνειν ἐν Κυριακῇ, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἐγχωροῦν δεῖ σχολάζειν τὴν Κυριακήν, οὐ μὲν τὸ Σάββατον, καὶ ὅτι δεῖ Γραφὰς ἀναγινώσκειν τὸ Σάββατον, (σ. 364, PG 104, 1076).
Ε'. Τίς ἡ αἰτία γονυκλισίας καὶ τοῦ μὴ τοῦτο γίνεσθαι ἐν Κυριακῇ καὶ ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ διὰ τί πρὸς ἀνατολὰς εὐχόμεθαι, (σ. 366, PG 104, 1076).

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ, ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΓΟΥΣΙΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΗΜΙΑΣ ΑΥΤΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΣΥΝΟΔΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ, ΚΑΙ ΟΙΑ ΠΡΑΤΤΟΥΣΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΚΑΙ ΠΩΣ ΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΙΜΩΣΙ, ΚΕΦ. Α'.-ΙΘ'. (σ. 366-391, PG 104, 1076-1093).

Α'. Περὶ παροικιῶν καὶ τῶν ἀπὸ βασιλικῶν τύπων γενομένων καινισμῶν, (σ. 366, PG 104, 1076).
Β'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχε ἐπίσκοπον ἀποδημεῖν, ἢ κληρικὸν ἐν ἑτέρᾳ διάγειν ἐπαρχίᾳ, (σ. 376).
Γ'. Περὶ τοῦ χρῆναι τοὺς ἐπισκόπους τὰς αἰτίας τῆς ὁδοιπορίας τῶν δι' αὐτῶν παριόντων ἐπισκόπων πολυπραγμονεῖν, (σ. 380, PG 104, 1085).
Δ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν ἀπιόντων πρὸς βασιλέα, ἢ τοὺς περὶ αὐτόν, (σ. 380, PG 104, 1085).
Ε'. Περὶ ὑποδοχῆς ξένων, καὶ περὶ εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἐπιστολῶν, (σ. 382, PG 104, 1085).

ς. Περὶ διαφορᾶς εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἐπιστολῶν, (σ. 382, PG 104, 1088).
Ζ'. Τίσι δεῖ τοὺς ἐπισκόπους βοηθεῖν, καὶ περὶ ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων μὴ χορηγούντων τοῖς ἐνδεέσιν ἐκκλησιαστικοῖς, (σ. 382, PG 104, 1088).
Η'. Περὶ συνόδων, καὶ τῶν εἰς αὐτὰς μὴ ἀπιόντων, (σ. 382, PG 104, 1088).
Θ'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχεν ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἐμμαγκιπατεύειν, (σ. 384, PG 104, 1088).
Ι'. Πῶς ἐκδικοῦσιν οἱ ἐπίσκοποι τοὺς ἁρμόζοντας αὐτοῖς τόπους παρὰ αἱρετικῶν κατεχομένους, (σ. 384, PG 104, 1088).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν τοὺς ἀναγνώστας τῷ δήμῳ προσκυνεῖν, (σ. 384, PG 104, 1088).
ΙΒ'. Περὶ ἐπισκόπων μὴ ἐπιστρεφόντων τοὺς αἱρετικούς, καὶ περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν μὴ διδασκόντων τὸν λαόν, καὶ ὅτι ἐπίσκοπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἀπολογεῖται τῷ Θεῷ, καὶ πότε τοῦ λαοῦ ἁμαρτήσαντος ὁ κλῆρος ἀφορίζεται, (σ. 384, PG 104, 1088).
ΙΓ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν κοσμικόν τι πραττόντων δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ἢ ἐπιτροπήν, (σ. 384, PG 104, 1089).
ΙΔ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν συνόντων γυναιξὶ συνεισάκτοις, (σ. 388, PG 104, 1092).
ΙΕ'. Πῶς δεῖ ἐπισκόπους ἢ κληρικοὺς ἢ ἐγκρατευομένους εἰσιέναι πρὸς γυναῖκας, (σ. 390, PG 104, 1092).
Ις. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν κληρικὸν συνεστιᾶσθαι τῷ δευτερογαμοῦντι ἢ παρανόμως γαμοῦντι, (σ. 390, PG 104, 1092).
ΙΖ'. Περὶ τοῦ μηδὲν ποιεῖν τοὺς κληρικοὺς ἄνευ τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν, (σ. 390, PG 104, 1092).
ΙΗ'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν τοὺς κληρικοὺς ἐκ συμβολῆς συμπόσια, (σ. 390, PG 104, 1093).
ΙΘ'. Περὶ τῆς ἐκ χρόνου τάξεως τῶν ἐπισκόπων, καὶ πῶς οἱ κληρικοὶ καθέζονται καὶ τιμῶσιν ἀλλήλους, (σ. 382, PG 104, 1093).
Περὶ τάξεως ἐπισκόπων, ὥστε τοὺς μεταγενεστέρως χειροτονηθέντας μὴ τολμᾶν ἑαυτοὺς προτιμᾶν τῶν προτέρων, (σ. 384).

ΤΙΤΛΟΣ Θ'.

ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ, ΚΑΙ ΑΦΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ, ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ Η ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΛΥΕΙ, ΚΕΦ. Α'-ΛΘ', (σ. 392-463, PG 104, 1093-1144).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Τίνες καὶ παρὰ τίσι κατηγοροῦσιν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, (σ. 392, PG 104, 1093).
Β'. Πόσοι καὶ τίνες καταμαρτυροῦσιν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, (σ. 400, PG 104, 1100).
Γ'. Ἐάν τις ἐπὶ πολλοῖς ἐγκλήμασιν κληρικοῦ κατηγορήσας, μὴ ἀποδείξῃ τὸ προτεθὲν πρῶτον κεφάλαιον, (σ. 402, PG 104, 1101).
Δ'. Περὶ τῶν μὴ πειθαρχούντων τοῖς οἰκείοις ἐπισκόποις, καὶ περὶ ἐπισκόπου δεχομένου τὸν ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἐκβληθέντα ἐπισκόπου ἢ ἀπὸ κοινωνίας γενόμενον, (σ. 402, PG 104, 1101).
Ε'. Περὶ δικῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, (σ. 402, PG 104, 1101).

ς'. Περὶ ἀναψηλαφήσεως ψήφων ἐπισκόπων, (σ. 404, PG 104, 1101).

Ζ'. Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἔχων πρὸς συνεπίσκοπον, μὴ δικάσηται, ἀλλὰ χειρὶ πράξῃ, (σ. 404, PG 104, 1104).

Η'. Πότε δύναται ἐπίσκοπος κινεῖν ἐπισκόπῳ παρὰ ἄρχοντι πολιτικῷ, (σ. 406, PG 104, 1104).

Θ'. Περὶ τῶν ἀδίκως ἐκβαλλομένων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, (σ. 406, PG 104, 1104).

Ι'. Περὶ τῶν ἀφοριζομένων ἢ ἐκβαλλομένων τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς κοινωνίας, (σ. 406, PG 104, 1104).

ΙΑ'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν ἀφορίζεται ἐπίσκοπος καὶ κληρικὸς ἢ λαϊκός, καὶ ἐὰν ἐπίσκοπος κατηγορούμενος διὰ λιβέλλου παραιτεῖται τὴν ἐπισκοπήν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ τὸν ἐπίσκοπον γενόμενον, ἐκβαλλόμενον εὐλόγως ἢ ἀλόγως εἰς πρεσβυτέρων κατάγεσθαι βαθμόν, (σ. 408, PG 104, 1105).

ΙΒ'. Ὅτι ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ ἐπίσκοπος οὐ κοινωνεῖ τῷ παρ' αὐτοῦ ἀφορισθέντι, οὔτε οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι κοινωνοῦσι τῷ ἀφορίσαντι, (σ. 408, PG 104, 1105).

ΙΓ'. Πόσοι ἐπίσκοποι καθαιροῦσιν ἐπίσκοπον, (σ. 408, PG 104, 1105).

ΙΔ'. Ἐκ ποίων τις αἰτιῶν καθαιρεῖται, (σ. 410, PG 104, 1105).

ΙΕ'. Ἐκ ποίων τις αἰτιῶν ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἀφορίζεται καὶ καθαιρεῖται, ἢ καθαιρεῖται καὶ τῆς κοινωνίας ἢ τῆς Ἐκκλησίας ἐκκόπτεται, (σ. 410, PG 104, 1105).

Ις'. Ἐκ ποίων αἰτιῶν κληρικὸς ἢ λαϊκὸς ἀναθεματίζεται, (σ. 410, PG 104, 1105).

ΙΖ'. Ὅτι οὐ δεῖ δὶς ἐκδικεῖν ἐπὶ τὸ αὐτό, (σ. 410, PG 104, 1105).

ΙΗ'. Ἐκ ποίων τις αἰτιῶν τελείως ἐκβάλλεται, (σ. 410, PG 104, 1105).

ΙΘ'. Πότε τις καθέδρας μὲν ἢ στάσεως ἱερατικῆς μετέχει, οὐκ ἐνεργεῖ δέ τι τῶν λοιπῶν, (σ. 410, PG 104, 1105).

Κ'. Περὶ τοῦ μὴ πιστεύεσθαι τὸν ἐπίσκοπον λέγοντα ἰδιαζόντως αὐτῷ τὸν κληρικὸν συνομολογῆσαι τὸ ἁμάρτημα, (σ. 412, PG 104, 1108).

ΚΑ'. Περὶ ἐπισκόπου ἢ κληρικοῦ ἐσθίοντος κρέα ἐν αἵματι, ἢ θηριάλωτον ἢ θνησιμαῖον, (σ. 412, PG 104, 1108).

ΚΒ'. Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ πάντας τοὺς τὰ ἱερὰ ψηλαφῶντας ὀφείλειν ἀπέχεσθαι τῶν οἰκείων γαμετῶν, (σ. 412, PG 104, 1108).

ΚΓ'. Περὶ κληρικοῦ χλευάζοντος τοὺς ἀσθενεῖς, (σ. 412, PG 104, 1108).

ΚΔ'. Περὶ κληρικοῦ ἑαυτὸν ἀκρωτηριάζοντος, (σ. 412, PG 104, 1108).

ΚΕ'. Περὶ κληρικῶν ἀποστατῶν καὶ θυτῶν καὶ μάγων καὶ ἐπαοιδῶν καὶ ἀστρολόγων καὶ μαθηματικῶν, καὶ περὶ μαντειῶν καὶ φαρμακειῶν καὶ περιάπτων, (σ. 412, PG 104, 1108).

Κς'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, τυπτόντων ἢ φονευόντων, (σ. 428, PG 104, 1117).

ΚΖ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν κυβευόντων ἢ μεθυσκομένων, ἢ θέαις παραβαλλόντων, τυμβωρυχούντων, κλεπτόντων, ἐπιορκούντων, τοκιζόντων ἢ λαμβανόντων ἡμιολίας, ἢ ἕτερον αἰσχρὸν ἑαυτοῖς ἐπινοούντων κέρδος, (σ. 428, PG 104, 1120).

ΚΗ'. Περὶ τῶν βδελυσσομένων τὸν γάμον ἢ τὸν οἶνον ἢ τὰ κρέα, (σ. 438, PG 104, 1125).

ΚΘ'. Περὶ τῶν ἐπιτετραμμένων ἢ κεκωλυμένων γάμων, καὶ περὶ τοῦ ἐρω-

τᾶσθαι τοὺς ἀναγνώστας ἐφήβους γενομένους εἰ βούλονται γαμεῖν, καὶ περὶ παλλακισμοῦ καὶ πορνείας καὶ μοιχείας, (σ. 438, PG 104, 1125).
Λ'. Περὶ τῶν ἐπὶ γάμῳ γυναῖκας ἁρπαζόντων, (σ. 442, PG 104, 1128).
ΛΑ'. Περὶ ἱερατικῶν συλλουομένων γυναιξί, (σ. 446, PG 104, 1132).
ΛΒ'. Περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν γινομένων λαϊκῶν ἢ ἀξιωματικῶν ἢ στρατευομένων, (σ. 448, PG 104, 1132).
ΛΓ'. Περὶ τῶν συνεπισταμένων ἁμαρτάνουσι κληρικοῖς, καὶ μὴ φανερούντων, (σ. 452, PG 104, 1133).
ΛΔ'. Περὶ τοῦ καθαιρεῖσθαι τοὺς κληρικοὺς διδόντας ἐγγύας, (σ. 452, PG 104, 1136).
ΛΕ'. Περὶ κληρικῶν ἐσθιόντων ἐν καπηλείῳ ἢ πανδοχείῳ, (σ. 454, PG 104, 1136).
Λϛ'. Περὶ κληρικῶν ὑβριζόντων βασιλέα ἢ ἐπίσκοπον ἢ ἄρχοντα ἢ πρεσβύτερον, (σ. 454, PG 104, 1136).
ΛΖ'. Περὶ τῶν ποιούντων συνωμοσίας ἢ φρατρίας, (σ. 456, PG 104, 1137).
ΛΗ'. Ποῖα ἁμαρτήματα λύει ἡ χειροθεσία, (σ. 458, PG 104, 1140).
ΛΘ'. Περὶ μετανοίας, καὶ τίνες ἄδειαν ἔχουσι διδόναι μετανοοῦσι καταλλαγήν, καὶ ὅτι ἔξεστι τῷ ἱερεῖ μειοῦν καὶ αὔξειν τὰ ἐπιτίμια, (σ. 458, PG 104, 1140).

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ, ΚΕΦ. Α'-Η'. (σ. 464-473, PG 104, 1144-1149).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τοῦ χρῆναι τὸν οἰκονόμον ἐκ τοῦ κλήρου τῆς ἐκκλησίας εἶναι, (σ. 464, PG 104, 1144).
Β'. Περὶ διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, (σ. 466, PG 104, 1145).
Γ'. Περὶ πραγμάτων καὶ προσόδων τῶν ἀνεπισκόπων Ἐκκλησιῶν, (σ. 466, PG 104, 1145).
Δ'. Περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν, (σ. 466, PG 104, 1145).
Ε'. Περὶ τῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν κτωμένων ἐπισκόπῳ ἢ κληρικῷ, (σ. 468, PG 104, 1145).
ϛ'. Περὶ τῶν ἰδικῶν τοῦ ἐπισκόπου πραγμάτων, καὶ ὅτι οὐκ ὤφειλεν ἀδιάθετος τελευτᾶν, (σ. 468, PG 104, 1148).
Ζ'. Περὶ τοὺς τὰς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσιν οὔσας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας μετὰ τὴν κρατήσασαν διοικεῖσθαι συνήθειαν, (σ. 470, PG 104, 1148).
Η'. Περὶ τοῦ μήτε ἐπίσκοπον μήτε κληρικὸν διδόναι διὰ δωρεᾶς ἢ διαθέσεως αἱρετικῷ κἂν εἴη συγγενὴς αὐτῷ, (σ. 470, PG 104, 1148).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΑ'.

ΠΕΡΙ ΜΟΝΑΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ ΚΕΦ. Α'-Ιϛ'. (σ. 472-483, PG 104, 1149-1156).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ ποιήσεως μοναστηρίων, καὶ τοῦ μὴ γενέσθαι αὐτὰ ἰδιωτικά, καὶ πραγμάτων τῶν μοναζόντων, (σ. 472, PG 104, 1149).
Β'. Περὶ τῶν ἐξ ἑτέρων μοναστηρίων γινομένων ἡγουμένων ἢ κληρικῶν, (σ. 476, PG 104, 1152).
Γ'. Περὶ δούλων μοναζόντων, ἢ προφάσει εὐλαβείας καταφρονούντων καὶ μὴ δουλευόντων τοῖς δεσπόταις, (σ. 476, PG 104, 1152).

Δ'. Περὶ τοῦ μὴ ὡς ἔτυχε μοναχὸν ἐξιέναι τοῦ μοναστηρίου καὶ πράγματα πράττειν, καὶ ὅτι ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπόν εἰσι, (σ. 478, PG 104, 1153).

Ε'. Περὶ τοῦ μὴ γαμεῖν μοναχούς, ἢ τισιν ὡς ἀδελφαῖς συνεῖναι, μήτε τὰς ἐπαγγελλομένας παρθενίαν ἑτέροις συνοικεῖν, (σ. 478, PG 104, 1153).

ϛ'. Περὶ μοναχῶν ποιούντων φρατρίας καὶ συνωμοσίας, (σ. 478, PG 104, 1153).

Ζ'. Περὶ τοῦ μὴ συλλούεσθαι ἀσκητὴν γυναικί, (σ. 480, PG 104, 1153).

Η'. Περὶ φυλακῆς ἱερῶν παρθένων, (σ. 480, PG 104, 1153).

Θ'. Περὶ φθορᾶς ἱερῶν παρθένων, (σ. 480, PG 104, 1156).

Ι'. Περὶ χρόνου τῆς ἡλικίας τῶν λαμβανόντων τὸ σχῆμα, καὶ ποία λέγεται παρθένος, (σ. 480, PG 104, 1156).

ΙΑ'. Περὶ μοναχῶν, γινομένων κληρικῶν, ἢ λαϊκῶν ἀξιωματικῶν, ἢ στρατευομένων, (σ. 480, PG 104, 1156).

ΙΒ'. Περὶ τῶν χρωμένων σχήματι μοναχικῷ, καὶ καταψηφιζομένων τῶν κοινῇ χρωμένων ἐσθῆτι, (σ. 480, PG 104, 1156).

ΙΓ'. Περὶ γυναικὸς φορούσης ἀνδρεῖα, (σ. 482, PG 104, 1156).

ΙΔ'. Περὶ τοῦ μὴ χρῆναι γυναῖκας ἀποκείρεσθαι διὰ ἄσκησιν, (σ. 482, PG 104, 1156).

ΙΕ'. Περὶ τοῦ προφάσει ἀσκήσεως μὴ τεκνοτροφοῦντος ἢ πατροτροφοῦντος, (σ. 482, PG 104, 1156).

Ιϛ'. Ποῖα πολιτικὰ πράγματα ἢ κηδεμονίας οἱ μοναχοὶ δύνανται μετιέναι, (σ. 482, PG 104, 1156).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΒ'.

ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΚΕΦ. Α'.-ΙΗ'.
(σ. 482-497, PG 104, 1157-1165).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Τί ἐστιν αἵρεσις καὶ τί σχίσμα καί τί παρασυναγωγή, (σ. 482, PG 104, 1157).

Β'. Τί ἐστιν αἱρετικός, (σ. 482, PG 104, 1157).

Γ'. Περὶ βιβλίων αἱρετικῶν, (σ. 488, PG 104, 1160).

Δ'. Περὶ καθαιρέσεως ξοάνων, (σ. 488, PG 104, 1161).

Ε'. Περὶ Νεστορίου, Μουσαίου, Εὐτυχιάνου, Πορφυρίου, Μαξίμου καὶ Κελεστίνου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταστάντων αἱρετικῶν, ἢ ὀρθοδόξων ἐκβληθέντων, (σ. 490, PG 104, 1161).

ϛ'. Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν ἀναφορᾶν γίνεσθαι παρόντος αἱρετικοῦ, (σ. 490, PG 104, 1161).

Ζ'. Περὶ κληρικῶν αἱρετικῶν τῇ ὀρθοδόξῳ προσιόντων Ἐκκλησίᾳ, (σ. 490, PG 104, 1161).

Η'. Περὶ ἐπισκόπων συγκοινωνούντων ἢ συνευχομένων αἱρετικοῖς ἢ ἐπιτρεπόντων αὐτοῖς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων βάπτισμα αὐτῶν ἢ θυσίαν, (σ. 490, PG 104, 1161).

Θ'. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν λαμβανόντων εὐλογίας ἐξ αἱρετικῶν ἢ Ἰουδαίων, ἢ εὐχομένων Ἐκκλησίαις, ἢ ἐν μοναστηρίοις αἱρετικῶν, ἢ ἐθνικῶν, ἢ σαββατιζόντων, ἢ συνεορταζόντων τοῖς Ἰουδαίοις, ἢ προσφερόντων συναγωγαῖς, ἢ ἱεροῖς ἐθνῶν, καὶ περὶ ἀγγελιτῶν, (σ. 490, PG 104, 1161).

Ι'. Περὶ ἐπισκόπου ἐν εἰδήσει λέγοντος κοινωνικὸν τὸν αἱρετικόν, (σ. 492, PG 104, 1164).
ΙΑ'. Περὶ τοῦ μὴ ἀπιέναι πρὸς τοὺς τῶν αἱρετικῶν ψευδομάρτυρας, (σ. 492, PG 104, 1164).
ΙΒ'. Περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι τοὺς αἱρετικοὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, (σ. 492, PG 104, 1164).
ΙΓ'. Περὶ γάμων αἱρετικῶν πρὸς ὀρθοδόξους, (σ. 492, PG 104, 1164).
ΙΔ'. Περὶ τῶν ἐξ αἱρετικῶν εἰς ὀρθοδοξίαν ἐπιστραφέντων, καὶ εἰ δυνατὸν τούτους κληροῦσθαι, καὶ τίνες αὐτῶν βαπτίζονται, καὶ τίνες μόνον χρίονται, καὶ ὅτι πράως δεῖ τοῖς αἱρετικοῖς μὴ κεχρῆσθαι διὰ τὸ ἐπιστρέφεσθαι αὐτούς, (σ. 494, PG 104, 1165).
ΙΕ'. Περὶ τοῦ μήτε ἐπισκόπους, μήτε κληρικοὺς δωρεῖσθαι, ἢ ἐν διαθέσει διδόναι τι αἱρετικοῖς, κἂν ὦσιν αὐτῶν συγγενεῖς, (σ. 496, PG 104, 1165).
Ιϛ'. Περὶ αἱρετικῶν μετανοούντων, (σ. 496 , PG 104, 1165).
ΙΖ'. Πῶς ἐκδικοῦσιν οἱ ἐπίσκοποι τοὺς ἁρμόζοντας αὐτοῖς τόπους παρὰ αἱρετικῶν κατεχομένους, (σ. 496, PG 104, 1165).
ΙΗ'. Περὶ τῶν πειρωμένων ἀθετεῖν τὰ ἐν Ἐφέσῳ πραχθέντα, (σ. 496, PG 104, 1165).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΓ'.

ΠΕΡΙ ΛΑΪΚΩΝ, ΚΕΦ. Α'.-ΜΑ'.
(σ. 498-559, PG 104, 1168-1215).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ τοῦ ἀποκινεῖσθαι τὸν λαϊκὸν τῆς ἁγίας κοινωνίας ἐπὶ τρεῖς κυριακὰς ἐν πόλει διάγοντα καὶ μὴ συνελθόντα τῇ ἐκκλησίᾳ, (σ. 498, PG 104, 1168).
Β'. Περὶ λαϊκῶν δευτερογαμούντων ἢ πολυγαμούντων, καὶ κεκωλυμένων γάμων καὶ μίξεως, (σ. 498, PG 104, 1168).
Γ'. Περὶ τῶν ὑπονοουσῶν ἀποθανεῖν τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ γαμουσῶν, (σ. 528, PG 104, 1189).
Δ'. Περὶ τῶν διαζευγνυμένων, (σ. 528, PG 104, 1189).
Ε'. Περὶ πορνείας, μοιχείας, καὶ φθορᾶς, καὶ ἀρρενοκοιτίας, (σ. 534, PG 104, 1193).
ϛ'. Ἐὰν γυνὴ λαϊκοῦ μοιχευθῇ, (σ. 536, PG 104, 1197).
Ζ'. Περὶ φθορᾶς καὶ γάμου χήρας, καὶ τίς λέγεται χήρα, (σ. 536, PG 104, 1197).
Η'. Περὶ τῶν ἐπὶ γάμῳ γυναῖκας ἁρπαζόντων, ἢ βιαζομένων ἢ φθειρόντων παρθένους, καὶ περὶ συνιστόρων αὐτῶν, (σ. 536, PG 104, 1197).
Θ'. Περὶ τῶν παρὰ γνώμην τῶν οἰκείων γονέων ἢ δεσποτῶν γαμουσῶν, (σ. 536, PG 104, 1200).
Ι'. Περὶ τῶν πορνευουσῶν καὶ ἀναιρουσῶν τὰ τικτόμενα, ἢ ποιουσῶν φθόρια, (σ. 538, PG 104, 1200).
ΙΑ'. Περὶ τῶν βδελυσσομένων τὸν γάμον, καὶ κρέα καὶ οἶνον, (σ. 538, PG 104, 1200).
ΙΒ'. Περὶ λαϊκῶν ἑαυτοὺς ἀκρωτηριαζόντων, (σ. 538, PG 104, 1201).
ΙΓ'. Περὶ λαϊκῶν ἐσθιόντων εἰδωλόθυτα, ἢ κρέα ἐν αἵματι, ἢ πνικτά, ἢ θηριάλωτα, ἢ θνησιμαῖα, (σ. 538, PG 104, 1201).
ΙΔ'. Περὶ λαοῦ ὑβρίζοντος βασιλέα, (σ. 538, PG 104, 1201).
ΙΕ'. Περὶ ὀρθοδόξων λαμβανόντων εὐλογίας ἀπὸ αἱρετικῶν, ἢ Ἰουδαίων, ἢ συνεορταζόντων, ἢ συννηστευόντων Ἰουδαίοις, καὶ ὅτι οὐ δεῖ τῷ σαββάτῳ σχολάζειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν

Κυριακήν, καὶ περὶ εὐχομένων ἐν μοναστηρίῳ ἢ ἐκκλησίαις αἱρετικῶν, (σ. 538, PG 104, 1201).

Ιϛ'. Περὶ λαϊκῶν πειρωμένων μὴ εἶναι τοὺς κληρικοὺς τῶν μοναστηρίων καὶ πτωχείων καὶ μαρτυρίων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων, (σ. 540, PG 104, 1201).

ΙΖ'. Περὶ λαϊκῶν προστιθεμένων τοῖς ἀφοριζομένοις ἢ ἀποσχίζουσι πρεσβυτέροις καὶ χωρὶς τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν θυσιαστήρια πηγνυόντων, (σ. 540, PG 104, 1201).

ΙΗ'. Περὶ ἐπιόρκων, καὶ ἐν ποίοις δεῖ τοὺς ὀμνύοντας μὴ εὐορκεῖν, (σ. 540).

ΙΘ'. Περὶ τῶν ὀμνυόντων ὅρκους Ἑλληνικούς, (σ. 544, PG 104, 1205).

Κ'. Περὶ ἀποστατῶν καὶ θυτῶν καὶ μάγων καὶ ἐπαοιδῶν καὶ ἀστρολόγων καὶ μαθηματικῶν, μάντεων καὶ περιάπτων, (σ. 544, PG 104, 1205).

ΚΑ'. Περὶ σκηνικῶν καὶ μίμων καὶ τῶν ὁμοίων μετανοούντων, (σ. 546, PG 104, 1208).

ΚΒ'. Περὶ θεωριῶν καὶ παιγνίων, (σ. 548, PG 104, 1209).

ΚΓ'. Περὶ κλεπτῶν καὶ τυμβωρύχων καὶ λῃστῶν καὶ ἱεροσύλων, (σ. 548, PG 104, 1209).

ΚΔ'. Περὶ τοῦ μὴ βαλλίζειν ἢ ὀρχεῖσθαι ἐν γάμοις, (σ. 550, PG 104, 1209).

ΚΕ'. Περὶ τοῦ μὴ συλλούεσθαι γυναιξὶν ἄνδρας, (σ. 550, PG 104, 1209).

Κϛ'. Περὶ τοῦ χλευάζοντος τοὺς ἀσθενεῖς, (σ. 550, PG 104, 1212).

ΚΖ'. Περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι γυναῖκα εἰς θυσιαστήριον, καὶ ὅτι μόνοις τοῖς αἱρετικοῖς ἔξεστι κοινωνεῖν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, (σ. 550, PG 104, 1212).

ΚΗ'. Περὶ τοῦ μὴ ποιεῖν ἀπὸ συμβολῆς συμπόσια, (σ. 552, PG 104, 1212).

ΚΘ'. Περὶ κυβευόντων ἢ μεθυσκομένων, (σ. 552, PG 104, 1212).

Λ'. Περὶ δαιμονιζομένων, (σ. 554, PG 104, 1213).

ΛΑ'. Περὶ λαϊκοῦ ἀφορισθέντος καὶ δεχθέντος ἐξ ἑτέρου παρὰ γνώμην τοῦ ἀφορίσαντος, (σ. 55, PG 104, 1213).

ΛΒ'. Περὶ τῶν ἐν Κυριακῇ ἢ Σαββάτῳ νηστευόντων, (σ. 556, PG 104, 1213).

ΛΓ'. Περὶ τῶν διδασκόντων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς συνάξεις εὐκαταφρονήτους, (σ. 556, PG 104, 1216).

ΛΔ'. Περὶ λαϊκῶν πειρωμένων ἀθετεῖν τὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ συνόδου, (σ. 556, PG 104, 1216).

ΛΕ'. Περὶ τῶν ἀκροωμένων τῶν Γραφῶν καὶ μέχρι τέλους μὴ προσκαρτερούντων, ἢ μὴ κοινωνούντων, (σ. 558, PG 104, 1216).

Λϛ'. Περὶ τῶν ἰδίᾳ ἐκκλησιαζόντων, (σ. 558, PG 104, 1216).

ΛΖ'. Περὶ τοῦ ἐπιθυμήσαντος συγκαθευδῆσαι γυναικὶ καὶ μὴ πράξαντος, (σ. 558, PG 104, 1216).

ΛΗ'. Περὶ μὴ νηστευόντων τὴν Τεσσαρακοστὴν καὶ Τετράδα, Παρασκευήν, (σ. 558, PG 104, 1216).

ΛΘ'. Περὶ τῶν ἀφαιρουμένων τῆς ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαιον, (σ. 558, PG 104, 1216).

Μ'. Περὶ λαϊκῶν ἀκοινωνήτων γινομένων, (σ. 558, PG 104, 1216).

ΜΑ'. Περὶ τοῦ μὴ διδάσκειν λαϊκούς, (σ. 558, PG 104, 1216).

ΤΙΤΛΟΣ ΙΔ'.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΚΕΦ. Α'-Ζ'. (σ. 560-563, PG 104, 1216).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. Περὶ πλεονεξίας, (σ. 560, PG 104, 1216).

Β'. Περὶ ἀλογευομένων, (σ. 560, PG 104, 1216).

Γ'. Περὶ φονέων καὶ λῃστῶν, (σ. 560, PG 104, 1216).

Δ'. Περὶ τοῦ τοὺς ἐπιτίμιον ἀκοινωνησίας ἔχοντας ὀφείλειν κοινωνεῖν μέλλοντας τελευτᾶν, καὶ τί γίνεται ἐὰν διὰ τοῦτο μεταλαβόντες μὴ ἀποθάνωσιν, (σ. 560, PG 104, 1217).

Ε'. Περὶ τοῦ ὀνειρασθέντος ἢ ἀπὸ κοίτης τῆς ἰδίας γαμετῆς ὄντος καὶ θέλοντος κοινωνῆσαι, καὶ ποίας ἡμέρας δεῖ τῆς πρὸς ἀλλήλους μίξεως διὰ τοῦτο ἀπέχεσθαι, (σ. 560, PG 104, 1217).

ς'. Πῶς γίνεται προσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἑαυτὸν ἀνελόντος, (σ. 562, PG 104, 1217).

Ζ'. Περὶ τοῦ ἔχοντος γαμετὴν δαιμονιζομένην καὶ διὰ τοῦτο θέλοντος ἄλλην λαβεῖν, (σ. 562, PG 104, 1217).

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΔΕΚΑ ΣΥΝ ΙΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΑΠΟΚΡΙΣΕΣΙΝ

Τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου συναγωγαὶ καὶ ἀποδείξεις ἀκριβεῖς συνηλεγμέναι ἐκ τῶν συνοδικῶν καὶ ἱστορικῶν γραφῶν περὶ ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν καὶ λοιπῶν ἑτέρων ἀναγκαίων ζητημάτων.

Α'. Σὲ ποιὸ πρᾶγμα οἱ Ρωμαῖοι φαίνονται ὅτι ἔπραξαν παράλογα; (σ. 564, PG 104, 1220).

Β'. Πόσους καὶ ποιοὺς πατριάρχες δὲν δέχθηκαν ὀρθὰ οἱ Ρωμαῖοι; Ἡ ἀπερίσκεπτη ἀποστροφή τους δὲν τοὺς ἔβλαψε καθόλου; (σ. 566, PG 104, 1221).

Γ'. Ποιοὺς πατριάρχες ποὺ ἀπομακρύνθηκαν (ἀπὸ τὴ θέση τους) ἐξαιτίας τῆς ἀπέχθειας πρὸς αὐτοὺς τῶν βασιλέων τοὺς ἀποδέχονται οἱ μετέπειτα βασιλεῖς ποὺ ἦταν ὀρθόδοξοι; (σ. 568, PG 104, 1221).

Δ'. Ποιοὶ καταδικάσθηκαν, ἀλλ' ὅσοι χειροτονήθηκαν ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἔπαθαν τίποτε, (σ. 568, PG 104, 1224).

Ε'. Πότε κάποιοι κινημένοι ἀπὸ ἔχθρα μεταξύ τους ἀλληλοκατηγορήθηκαν καὶ κανένας ἀπὸ αὐτὸ δὲν ἔπαθε κάτι, οὔτε ἐκεῖνος ποὺ κατηγόρησε οὔτε αὐτὸς ποὺ κατηγορήθηκε; (σ. 570, PG 104, 1224).

ς'. Πόσοι ἀρνήθηκαν νὰ ὑπακούσουν στὶς οἰκουμενικὲς συνόδους, ἀλλὰ δὲν τὶς ἔβλαψαν καθόλου; (σ. 572, PG 104, 1225).

Ζ'. Ποιοὶ βασιλεῖς ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν Ἐκκλησιῶν; (σ. 574, PG 104, 1125).

Η'. Σὲ ποιὲς συνόδους, μολονότι τὰ μέλη τους εἶχαν συγκεντρωθεῖ ἀπὸ διάφορους ἀρχιερατικοὺς θρόνους, δὲν ἔχουν ἰσχὺ οἱ ἀποφάσεις τους, ἐπειδὴ δὲν ἔγιναν νόμιμα καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμούς; (σ. 574, PG 104, 1228).

Θ'. Πότε καθαιρέθηκαν ἐπίσκοποι κι ἔγιναν πάλι δεκτοὶ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες ἢ μὲ τὴν ἀπαίτηση τοῦ λαοῦ; (σ. 578, PG 104, 1229).

Ι'. Πόσοι ἀπεχώρησαν ἀπὸ τὶς οἰκουμενικὲς συνόδους; (σ. 580, PG 104, 1232).

****

Τόμος 12ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2005
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

Ο Μ Ι ΛΙ Ε Σ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-18).
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 20-491).
1. Ὁμιλία πρώτη, λεχθεῖσα τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κατηχήσεων. (σ. 20).
2. Ὁμιλία δευτέρα, λεχθεῖσα τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης, (σ. 50).
3. Ὁμιλία τρίτη, πρώτη εἰς τὴν ἔφοδον τῶν Ῥώς. (σ. 94).
4. Ὁμιλία τετάρτη, δευτέρα εἰς τὴν ἔφοδον τῶν Ῥώς, (σ. 120).
5. Ὁμιλία πέμπτη, λεχθεῖσα εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, (σ. 154).
6. Ὁμιλία ἕκτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κατὰ συνήθειαν κατηχήσεως, (σ. 178).
7. Ὁμιλία ἑβδόμη, δευτέρα εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἐλέχθη ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως, (σ. 208).
8. Ὁμιλία ὀγδόη, εἰς τὰ Βαΐα καὶ εἰς τὸν Λάζαρον, (σ. 232).
9. Ὁμιλία ἐνάτη, εἰς τὸ Γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, (σ. 248, PG 102, 548).
10. Ὁμιλία δεκάτη, ῥηθεῖσα ὡς ἐν ἐκφράσει τοῦ ἐν τοῖς βασιλείοις περιωνύμου ναοῦ, (σ. 274, PG 102, 564).
11. Ὁμιλία ἑνδεκάτη, ῥηθεῖσα εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ἁγίῳ Σαββάτῳ, (σ. 288).
12. Ὁμιλία δωδεκάτη, ῥηθεῖσα τῷ θείῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, (σ. 330).
13. Ὁμιλία δεκάτη τρίτη, ῥηθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῇ Τετράδι τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, (σ. 346).
14. Ὁμιλία δεκάτη τετάρτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Ἁγίας Σοφίας τῇ Παρασκευῇ τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, (σ. 364).
15. Ὁμιλία δεκάτη πέμπτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, (σ. 378).
16. Ὁμιλία δεκάτη ἕκτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, (σ. 408).
17. Ὁμιλία δεκάτη ἑβδόμη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν φιλοχρίστων βασιλέων, ὅτε τῆς Θεοτόκου ἐξεικονίσθη καὶ ἀνεκαλύφθη μορφή, (σ. 438).
18. Ὁμιλία δεκάτη ὀγδόη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἡνίκα τοῖς Ὀρθοδόξοις καὶ μεγάλοις ἡμῶν βασιλεῦσι Μιχαὴλ καὶ Βασιλείῳ ὁ κατὰ πάσης αἱρέσεως ἐστηλογραφήθη θρίαμβος, (σ. 460).
19. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν πρωτομάρτυρα Θέκλαν, (σ. 478).

****

Τόμος 13ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2007
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΑ ΡϟΓ. ΣΕ ΝΕΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
(σ. 8-489, PG 102, 585-989).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 5-7).

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (σ. 8-489).
ΒΙΒΛΙΟΝ Α', ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'.-ΚΔ'.
(σ. 8-267, PG 102, 585-821).

Α'. Τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ, ἱερωτάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Νικολάῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, Φώτιος, Ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης, (σ. 8, PG 102, 585).

Β'. Ἡ ἀπολογητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Φωτίου πρὸς τὸν πάπαν Νικόλαον, ἐν οἷς ἐμέμψατο αὐτῷ διὰ τὴν πρὸς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἀναβίβασιν.– Τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ, ἱερωτάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Νικολάῳ, Πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, Φώτιος, Ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης, (σ. 20, PG 102, 593).

Γ'. Πρὸς τοὺς πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὸν Οἰκονόμον τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας.– Λείπει, (σ. 54, PG 102, 617).

Δ'. Βάρδᾳ, Μαγίστρῳ, Πατρικίῳ καὶ Κουροπαλάτῃ, (σ. 54, PG 102, 617).

Ε'. Τῷ αὐτῷ, πρεσβεία ὑπὲρ Χριστοδούλου ἀσηκρῆτις κινδυνεύσαντος, (σ. 60, PG 102, 624).

ς'. Βάρδᾳ Μαγίστρῳ Πατρικίῳ καὶ Κουροπαλάτῃ, περὶ κληρικοῦ τοῦ Βλασίου κινδυνεύσαντος, (σ. 60, PG 102, 624).

Ζ'. Βάρδᾳ, Καίσαρι, (σ. 64, PG 102, 625).

Η'. Φωτίου, τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκ τῆς πρὸς Μιχαὴλ, τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας, ἐπιστολῆς, Τί ἐστιν ἔργον ἄρχοντος, (σ. 64, PG 102, 628).

ΙΑ'. Μιχαὴλ τῷ θεοσέπτῳ βασιλεῖ, (σ. 144, PG 102, 717).

ΙΒ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 148, PG 102, 720).

ΙΓ'. Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἀρχιερατικοὺς θρόνους, Ἀλεξανδρείας φημὶ καὶ τῶν λοιπῶν, ἐν ᾗ περὶ κεφαλαίων τινῶν διάλυσιν πραγματεύεται, καὶ ὡς οὐ χρὴ λέγειν ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα προέρχεσθαι, ἀλλ' ἐκ τοῦ Πατρὸς μόνον, (σ. 150, PG 102, 721).

ΙΔ'. Ἀπὸ τῆς ὑπερορίας, πρὸς τοὺς ἐπισκόπους, (σ. 176, PG 102, 741).

ΙΕ'. Ἀπὸ τῆς ὑπερορίας τοῖς συνδεδιωγμένοις ἐπισκόποις, (σ. 206, PG 102, 764).

Ις'. Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ Βασιλείῳ, (σ. 206, PG 102, 765).

ΙΖ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 214, PG 102, 772).

ΙΗ'. ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ.–Τῷ θεοφιλεστάτῳ ὁσιωτάτῳ συλλειτουργῷ Λέοντι, ἀρχιεπίσκοπῳ Καλαβρίας, Φώτιος, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, σὲ κεφάλαια Ε', (σ. 216, PG 102, 772-781).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α'. (Γιὰ ἐκείνους ποὺ δὲν χειροτονήθηκαν, ἀλλὰ τέλεσαν βαπτίσματα), (σ. 216, PG 102, 773)

Β'. Γιὰ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, τῶν ὁποίων οἱ γυναῖκες βιάστηκαν ἀπὸ Βαρβάρους, (σ. 218, PG 102, 777).

Γ'. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ βαπτίζονται τὰ βρέφη τῶν Σαρακηνῶν ἐνῶ βρίσκονται στὴ χώρα τους καὶ στὰ σπίτια τους, (σ. 222, PG 102, 780).

Δ'. Διὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ δίνονται στὶς γυναῖκες τὰ θεῖα δῶρα γιὰ νὰ τὰ μεταφέρουν σὲ Χριστιανοὺς φυλακισμένους ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς, (σ. 222, PG 102, 780).

Ε'. Γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ κοινωνοῦν τὰ παιδιὰ ποὺ ἐκβιάσθηκαν ἀπὸ τοὺς

Σαρακηνοὺς νὰ ἀσελγήσουν μαζί τους, (σ. 224, PG 102, 781).

ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ

ΙΘ'. (Περὶ ἐπιβολῆς ἐπιτιμίων σὲ κληρικοὺς ποὺ εὐλόγησαν δίγαμους, καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ χώρισαν τὸν ἄνδρα τους λόγω πταίσματος αὐτῶν), (σ. 226, PG 102, 781).
Κ'. (Περὶ Χριστιανῶν ποὺ ἔφαγαν κρέας σκύλου), (σ. 232, PG 102, 788).
ΚΑ'. (Περὶ ἐπισκόπου ποὺ χειροτόνησε ἱερέα μοιχὸ γνωρίζοντας ἢ ἀπὸ ἄγνοια), (σ. 234, PG 102, 788).
ΚΒ'. (Περὶ ρυθμίσεως ἐκκλησιαστικοῦ θέματος), (σ. 236, PG 102, 789).
ΚΓ'. (Περὶ πρεσβυτέρου ποὺ στεφάνωσε τὰ τέκνα γονέων ποὺ δὲν τὸ γνώριζαν), (σ. 236, PG 102, 792).
ΚΔ'. Τῳ θεοφιλεστάτῳ, ὁσιωτάτῳ, ἱερωτάτῳ ἀρχιερεῖ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ, τῷ θαυμασιωτάτῳ καὶ περιωνύμῳ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ μητροπολίτῃ Ἀκυλείας, Φώτιος, ἐλέει Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικός, (σ. 240, PG 102, 793).

ΒΙΒΛΙΟΝ Β', ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'.-ΡΒ'.
(σ. 268-409, PG 102, 821-925).
ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ, ΚΛΗΡΙΚΟΥΣ, ΜΟΝΑΧΟΥΣ, ΑΓΙΟΥΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΡΧΕΣ
ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ Ἢ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΕΣ

ΣΕΙΡΑ ΠΡΩΤΗ - ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ

Α'. Ἰωάννῃ, μητροπολίτῃ Ἡρακλείας, (σ. 268, PG 102, 821).
Β'. Εὐσταθίῳ, πατριάρχῃ Ἀντιοχείας, (σ. 268, PG 102, 821).
Γ'. Ἰωάννῃ, μητροπολίτῃ Νικομηδείας, (σ. 270, PG 102, 824).
Δ'. Ἰγνατίῳ, ἐπισκόπῳ Λόφων, (σ. 270, PG 102, 824).
Ε'. Γεωργίῳ, μητροπολίτῃ Νικομηδείας, (σ. 272, PG 102, 824).
ς'. Ἰωάννῃ, μητροπολίτῃ Ἡρακλείας, τῆς ἐπαναστάσεως τῆς κατὰ τὴν Ἀρμενίαν συνισταμένης, (σ. 272, PG 102, 825).
Ζ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 274, PG 102, 825).
Η'. Ἰγνατίῳ, ἐπισκόπῳ Λόφων, (σ. 274, PG 102, 828).
Θ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 276, PG 102, 828).
Ι'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 276, PG 102, 828).
ΙΑ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 276, PG 102, 828).
ΙΒ'. Εὐλαμπίῳ, ἀρχιεπισκόπῳ καὶ σκευοφύλακι, (σ. 276, PG 102, 828).
ΙΓ'. Ἀντωνίῳ, ἀρχιεπισκόπῳ Βοσφόρου, (σ. 276, PG 102, 828).
ΙΔ'. Ζαχαρίᾳ, μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος, (σ. 278, PG 102, 829).
ΙΕ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 280, PG 102, 832).
Ις'. Γρηγορίῳ, ἀρχιεπισκόπῳ Συρακούσης, (σ. 282, PG 102, 832).
ΙΖ'. Ἰγνατίῳ, μητροπολίτῃ Κλαυδιουπόλεως, (σ. 282, PG 102, 833).
ΙΗ'. Μιχαήλ, μητροπολίτῃ Μιτυλήνης, (σ. 284, PG 102, 833).
ΙΘ'. Εὐσχήμονι καὶ Γεωργίῳ, μητροπολίταις, (σ. 286, PG 102, 836).
Κ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 286, PG 102, 836).
ΚΑ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 286, PG 102, 836).
ΚΒ'. Εὐθυμίω, μητροπολίτῃ Κατάνης, (σ. 288, PG 102, 837).
ΚΓ'. Γεωργίῳ, μητροπολίτῃ Νικομηδείας, (σ. 288, PG 102, 837).
ΚΔ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 290, PG 102, 837).

ΚΕ'. Εὐσχήμονι, ἀρχιεπισκόπῳ Καισαρείας, (σ. 290, PG 102, 837).
Κς'. Παύλῳ γεγονότι ἀρχιεπισκόπῳ Καισαρείας καὶ ἀποστήσαντι, (σ. 290, PG 102, 840).
ΚΖ'. Ζαχαρίᾳ, μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος, (σ. 292, PG 102, 840).
ΚΗ'. Εὐλαμπίῳ, ἀρχιεπισκόπῳ καὶ σκευοφύλακι, (σ. 292, PG 102, 840).
ΚΘ'. Εὐσχήμονι, ἀρχιεπισκόπῳ Καισαρείας, (σ. 292, PG 102, 840).
Λ'. Ζαχαρίᾳ, μητροπολίτῃ 'Αντιοχείας, (σ. 294, PG 102, 841).
ΛΑ'. Θεοδώρῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 298, PG 102, 845).
ΛΒ'. 'Αμφιλοχίῳ, μητροπολίτῃ Κυζίκου, (σ. 300, PG 102, 845).
ΛΓ'. Γεωργίῳ, μητροπολίτῃ Νικομηδείας, (σ. 300, PG 102, 845).
ΛΔ'. Γεωργίῳ, μητροπολίτῃ Νικομηδείας, τελευτήσαντος αὐτῷ ἐν ὑπερορίᾳ κληρικοῦ, μετὰ τὴν γενομένην ἐπ' αὐτῷ τοῦ πρεσβυτέρου χειροτονίαν, (σ. 300, PG 102, 845).
ΛΕ'. Εὐσχήμονι, ἀχιεπισκόπῳ Καισαρείας, (σ. 308, PG 102, 852).
Λς'. Παύλῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 308, PG 102, 852).
ΛΖ'. Παύλῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 310, PG 102, 852).
ΛΗ'. Παύλῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 310, PG 102, 853).
ΛΘ'. Ζαχαρίᾳ, μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος, (σ. 312, PG 102, 853).
Μ'. Παύλῳ, μητροπολίτῃ Λαοδικείας, (σ. 318, PG 102, 857).
ΜΑ'. Ζαχαρίᾳ, μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος, (σ. 320, PG 102, 860).
ΜΒ'. Μιχαήλ, μητροπολίτῃ Μιτυλήνης, (σ. 320, PG 102, 860).
ΜΓ'. Μιχαήλ, μητροπολίτῃ Μιτυλήνης, (σ. 320, PG 102, 860).
ΜΔ'. 'Αμφιλοχίῳ, μητροπολίτῃ Κυζίκου, (σ. 322, PG 102, 861).
ΜΕ'. 'Ιωάννῃ, μητροπολίτῃ 'Ηρακλείας, (σ. 324, PG 102, 864).

ΣΕΙΡΑ ΔΕΥΤΕΡΗ — ΠΡΟΣ ΑΒΒΑΔΕΣ

Μς'. Σάβᾳ, ἡγουμένῳ τῶν Πισσάδων, (σ. 324, PG 102, 864).
ΜΖ'. Θεοκτίστῳ, ἡγουμένῳ, (σ. 326, PG 102, 864).
ΜΗ'. Θεοδώρῳ, ἡγουμένῳ, (σ. 328, PG 102, 865).
ΜΘ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 328, PG 102, 865).
Ν'. Νικολάῳ, ἡγουμένῳ μονῆς τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, (σ. 330, PG 102, 868).
ΝΑ'. Δωροθέῳ, ἡγουμένῳ μονῆς Κεδρώνων, (σ. 330, PG 102, 868).
ΝΒ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 332, PG 102, 869).

ΣΕΙΡΑ ΤΡΙΤΗ — ΠΡΟΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΚΛΗΡΙΚΟΥΣ

ΝΓ'. Γεωργίῳ, διακόνῳ καὶ ξενοδόχῳ, (σ. 332, PG 102, 869).
ΝΔ'. Τῷ αὐτῷ, (Λείπει ἀπὸ τὴ σειρά), (σ. 334, PG 102, 869).
ΝΕ'. Θεοφάνει, διακόνῳ καὶ πρωτονοταρίῳ, (σ. 334, PG 102, 869).
Νς'. Γεωργίῳ, διακόνῳ καὶ ξενοδόχῳ, (σ. 334, PG 102, 872).
ΝΖ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 336, PG 102, 872).
ΝΗ'. Γεωργίῳ, διακόνῳ καὶ ξενοδόχῳ, (σ. 336, PG 102, 872).
ΝΘ'. Γρηγορίῳ, διακόνῳ καὶ χαρτουλαρίῳ τῷ 'Αμασιανῷ, (σ. 336, PG 102, 872).
Ξ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 338, PG 102, 873).
ΞΑ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 338, PG 102, 873).
ΞΒ'. Γεωργίῳ, διακόνῳ καὶ κουβουκλεισίῳ, (σ. 340, PG 102, 876).
ΞΓ'. Δαμιανῷ, ξενοδόχῳ, (σ. 342, PG 102, 876).

ΞΔ΄. Γρηγορίῳ, διακόνῳ καὶ χαρτουλαρίῳ, (σ. 344, PG 102, 877).
ΞΕ΄. Γεωργίῳ, διακόνῳ καὶ ὀρφανοτρόφῳ, (σ. 344, PG 102, 877).
Ξϛ΄. Ἀναστασίῳ, πρεσβυτέρῳ καὶ βιβλιοθηκαρίῳ Ῥώμης, (σ. 344, PG 102, 877).
ΞΖ΄. Δαμιανῷ, ξενοδόχῳ, (σ. 346, PG 102, 880).
ΞΗ΄. Παύλῳ, μοναχῷ ἀποστατήσαντι, (σ. 346, PG 102, 880).
ΞΘ΄. Μονάζοντι Ε., πεσόντι, (σ. 348, PG 102, 880).
Ο΄. Ἀθανασίῳ, μοναχῷ ἡσυχάζοντι, (σ. 348, PG 102, 881).
ΟΑ΄. Ζωσιμᾷ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 348, PG 102, 881).
ΟΒ΄. Ἀθανασίῳ, μοναχῷ καὶ ἡσυχάζοντι, (σ. 350, PG 102, 881).
ΟΓ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 350, PG 102, 884).
ΟΔ΄. Βαρνάβᾳ, μονάζοντι, (σ. 352, PG 102, 884).
ΟΕ΄. Σωφρονίῳ, μονάζοντι, (σ. 352, PG 102, 885).
Οϛ΄. Μητροφάνῃ, μοναχῷ ἀποστατήσαν-τι, (σ. 354, PG 102, 885).
ΟΖ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 354, PG 102, 885).
ΟΗ΄. Εὐθυμίῳ, μονάζοντι παραπεσόντι, (σ. 354, PG 102, 885).
ΟΘ΄. Μάρκῳ, Σικελῷ μονάζοντι, (σ. 356, PG 102, 888).
Π΄. Σάβᾳ ἡσυχαστῇ, μετὰ τῶν ἀποστατῶν γεγονότι, (σ. 356, PG 102, 888).
ΠΑ΄. Ἀθανασίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 358, PG 102, 889).
ΠΒ΄. Μητροφάνει, μονάζοντι ἀποστατήσαντι, (σ. 358, PG 102, 889).
ΠΓ΄. Θεοδοσίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 358, PG 102, 889).
ΠΔ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 360, PG 102, 892).
ΠΕ΄. Ἀκακίῳ, μοναχῷ καὶ ἰατρῷ, (σ. 366, PG 102, 896).
Πϛ΄. Ἀκακίῳ, μοναχῷ καὶ ἰατρῷ, (σ. 368, PG 102, 897).
ΠΖ΄. Ἰσαακίῳ, μοναχῷ, (σ. 368, PG 102, 897).
ΠΗ΄. Μητροφάνει, μοναχῷ καὶ ἡσυχαστῇ τῷ ἐκ Σικελίας, (σ. 368, PG 102, 897).
ΠΘ΄. Ἀρσενίῳ μοναχῷ, πρεσβυτέρῳ καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 370, PG 102, 897).
Ϟ΄. Νικηφόρῳ, φιλοσόφῳ μονάζοντι, (σ. 372, PG 102, 900).
ϞΑ΄. Νικηφόρῳ, φιλοσόφῳ μονάζοντι, (σ. 374, PG 102, 901).
ϞΒ΄. Ἀθανασίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 374, PG 102, 901).
ϞΓ΄. Ἀρσενίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 374, PG 102, 901).
ϞΔ΄. Νικηφόρῳ, φιλοσόφῳ μονάζοντι, (σ. 376, PG 102, 904).
ϞΕ΄. Ἀρσενίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, μετὰ τὸ ἀποσταλῆναι πρὸς αὐτὸν τοὺς ἐκ Βουλγαρίας ζητοῦντας μονάσαι, (σ. 378, PG 102, 904).
Ϟϛ΄. Νικηφόρῳ, φιλοσόφῳ μοναχῷ, (σ. 380, PG 102, 905).
ϞΖ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 380, PG 102, 905).
ϞΗ΄. Νικηφόρῳ, φιλοσόφῳ μονάζοντι, (σ. 382, PG 102, 908).
ϞΘ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 382, PG 102, 908).
Ρ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 392, PG 102, 916).
ΡΑ΄. Εὐσεβείᾳ, μοναζούσῃ καὶ ἡγουμένῃ, παραμυθητική, ἐπὶ ἀδελφῇ τελευτησάσῃ, (σ. 396, PG 102, 817).
ΡΒ΄. Θεοφάνη, μονάζοντι, (σ. 404, PG 102, 924).

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ, ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α΄-ΞΖ΄.
ΠΡΟΣ ΛΑΪΚΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ
(σ. 409-489, PG 102, 928-989).

Α΄. Ἰωάννῃ, ἀσπαθαρίῳ καὶ στρατηγῷ

Φιλοπονήσου, (σ. 408, PG 102, 928).
Β'. Σεργίῳ, μαγίστρῳ καὶ λογοθέτῃ τοῦ Δρόμου, (σ. 408, PG 102, 928).
Γ. Βασιλείῳ, πατρικίῳ καὶ ἐπάρχῳ πόλεως, (σ. 410, PG 102, 928).
Δ'. Σεργίῳ, μαγίστρῳ καὶ λογοθέτῃ, (σ. 410, PG 102, 929).
Ε'. Ἠλίᾳ, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 412, PG 102, 929).
ς'. Θεοφυλάκτῳ, πατρικίῳ καὶ στρτηγῷ Ἀρμενιακῶν, (σ. 412, PG 102, 929).
Ζ'. Παντολέοντι, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 414, PG 102, 932).
Η'. Λέοντι, σπαθαρίῳ τῷ ἐπιλεγομένῳ Δράκοντι, (σ. 416, PG 102, 933).
Θ'. Ἰωάννῃ, σπαθαρίῳ τῷ χρυσοχέρῃ, (σ. 418, PG 102, 933).
Ι'. Λέοντι, γεγονότι λογοθέτῃ τῷ Μαδιάμ, (σ. 418, PG 102, 933).
ΙΑ'. Ἀλεξάνδρῳ, κόμητι, (σ. 418, PG 102, 936).
ΙΒ'. Βασιλείῳ, κοιαίστορι, (σ. 420, PG 102, 936).
ΙΓ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ, (σ. 420, PG 102, 936).
ΙΔ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ κατὰ τοὺς Ἀγγουρίους, (σ. 422, PG 102, 937).
ΙΕ'. Ἀναστασίῳ, μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ, (σ. 422, PG 102, 937).
Ις'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 424, PG 102, 940).
ΙΖ'. Τῷ αὐτῷ, (σ. 424, PG 102, 940).
ΙΗ'. Γαλάτωνι ἀσηκρῆτις, (σ. 424, PG 102, 940).
ΙΘ'. Ἰωάννῃ, σπαθαρίῳ, (σ. 426), PG 102, 941.
Κ'. Μιχαήλ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ, (σ. 428, PG 102, 941).
ΚΑ'. Ἀρσενίῳ, μοναχῷ, (σ. 428, PG 102, 941).
ΚΒ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Ἑλλάδος, (σ. 428, PG 102, 944).
ΚΓ'. Βάρδᾳ, πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Μακεδονίας, (σ. 430, PG 102, 944).
ΚΔ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ κατὰ τοὺς Ἀγγουρίους, (σ. 430, PG 102, 944).
ΚΕ'. Ταρασίῳ, ἀδελφῷ, (σ. 430, PG 102, 944).
Κς'. Ἰωάννῃ, σπαθαρίῳ, (σ. 432, PG 102, 945).
ΚΖ'. Κωνσταντίνῳ, σπαθαρίῳ, γένους ὄντος Τυῤῥηνῶν καὶ δυστροπευομένῳ, (σ. 432, PG 102, 945).
ΚΗ'. Λέοντι, λογοθέτῃ γεγονότι καὶ μονάσαντι, ὑπὸ δοκοῦντος φίλου παραλυπηθέντι, (σ. 432, PG 102, 945).
ΚΘ'. Βασιλείῳ, πράκτορι, (σ. 434, PG 102, 945).
Λ'. Μιχαήλ, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 434, PG 102, 948).
ΛΑ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ, κατὰ τοὺς Ἀγγουρίους, (σ. 436, PG 102, 948).
ΛΒ'. Βαάνῃ, πραιποσίτῳ καὶ πατρικίῳ, (σ. 436, PG 102, 949).
ΛΓ'. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Ἑλλάδος, (σ. 438, PG 102, 949).
ΛΔ'. Λέοντι καὶ Γαλάτωνι, ἀδελφοῖς καὶ ἀσηκρῆτις, (σ. 438, PG 102, 949).
ΛΕ'. Δαμιανῷ, ξενοδόχῳ, (σ. 440, PG 102, 952).
Λς'. Μιχαήλ, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 440, PG 102, 952).

ΛΖ΄. Νικήτᾳ, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 440, PG 102, 952).
ΛΗ΄. Βαάνῃ, πραιποσίτῳ καὶ πατρικίῳ, (σ. 442, PG 102, 952).
ΛΘ΄. Θεοφίλῳ, πραιποσίτῳ, (σ. 442, PG 102, 953).
Μ΄. Ἠλίᾳ, πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 444, PG 102, 953).
ΜΑ΄. Θεοφίλῳ , πρωτοσπαθαρίῳ, (σ. 444, PG 102, 953).
ΜΒ΄. Θεοδότῳ, σπαθαροκανδιδάτῳ, (σ. 444, PG 102, 956).
ΜΓ΄. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ κατ' Ἀγγουρίους, (σ. 446, PG 102, 956).
ΜΔ΄. Ταρασίῳ, πατρικίῳ ἀδελφῷ, (σ. 446, PG 102, 956).
ΜΕ΄. Μανουὴλ, πατρικίῳ, (σ. 446, PG 102, 956).
Μϛ΄. Ἰωάννῃ, πρωτοσπαθαρίῳ καὶ δρουγγαρίῳ τοῦ πλοΐμου, (σ. 448, PG 102, 957).
ΜΖ΄. Ταρασίῳ, ἀδελφῷ, (σ. 448, PG 102, 957).
ΜΗ΄. Βασιλείῳ, κυαίστωρι, (σ. 448, PG 102, 957).
ΜΘ΄. Ἀλεξάνδρῳ, κόμητι, (σ. 450, PG 102, 957).
Ν΄. Ταρασίῳ, πατρικίῳ ἀδελφῷ, (σ. 450, PG 102, 960).
ΝΑ΄. Παντολέοντι, ἀσπαθαρίῳ, (σ. 450, PG 102, 960).
ΝΒ΄. Κωνσταντίνῳ, νωταρίῳ, (σ. 452, PG 102, 960).
ΝΓ΄. Ἰωάννῃ, πατρικίῳ, (σ. 452, PG 102, 961).
ΝΔ΄. Μαριανῷ, πατρικίῳ καὶ δομεστίκῳ τῶν σχολῶν, (σ. 454, PG 102, 964).
ΝΕ΄. Τῷ αὐτῷ, (σ. 456, PG 102, 964).
Νϛ΄. Θεοφίλῳ, ἀσπαθαρίῳ καὶ σακελλαρίῳ, (σ. 458, PG 102, 965).
ΝΖ΄. Ἠλίᾳ, ἀσπαθαρίῳ καὶ δρουγγαρίῳ τοῦ πλοΐμου, (σ. 458, PG 102, 965).
ΝΗ΄. Σεργίῳ, ἀσπαθαρίῳ ἀδελφῷ, (σ. 460, PG 102, 965).
ΝΘ΄. Θεοφυλάκτῳ, ἀσπαθαρίῳ, (σ. 460, PG 102, 968).
Ξ΄. Μανουὴλ, πατρικίῳ, (σ. 462, PG 102, 968).
ΞΑ΄. Λέοντι καὶ Γαλάτωνι, ἀδελφοῖς ἀσηκρῆτις, (σ. 462, PG 102, 968).
ΞΒ΄. Ἀρσαβὴρ, ἀσπαθαρίῳ, (σ. 464, PG 102, 969).
ΞΓ΄. Ταρασίῳ, πατρικίῳ ἀδελφῷ, παραμυθητικὴ ἐπὶ θυγατρὶ τεθνηκυΐᾳ, (σ. 464, PG 102, 969).
ΞΔ΄. Κωνσταντίνῳ, νοταρίῳ, (σ. 482, PG 102, 981).
ΞΕ΄. Νικήτᾳ, ἀσπαθαρίῳ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ ὑπὲρ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ Κυζίκου καὶ τῆς Λαοδικείας, (σ. 482, PG 102, 981).
Ξϛ΄. Σταυρακίῳ, σπαθα(ρο)κανδιδάτῳ ἐπάρχοντι τῆς Κυπρίων νήσου, (σ. 484, PG 102, 984).
ΞΖ΄. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν πρὸς τὰ ἐν τῷ βίῳ λυπηρὰ ἐπιστρέφεσθαι, (σ. 486, PG 102, 985).

****

Τόμος 14ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2007
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἐλευθ. Μερετάκη

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΗ

Α΄. ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΤΕΜΑΧΙΑ (σ. 8-103, PG 101, 1189).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Α΄, στίχ. 2. «Ἀβραὰμ διὰ πίστεως ἐδικαιώθη», (σ. 8, PG 101, 1189).

Β', στίχ. 13. Εἰς τὴν Αἴγυπτον φεύγει ὁ Χριστός, (σ. 12, PG 101, 1192).

Γ', στίχ. 9. Ἐκ τῶν λίθων τούτων, ἐκ παντὸς ἠτιμωμένου, (σ. 12, PG 101, 1192).

Δ', στίχ. 5-8. «Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος κτλ.», (σ. 14, PG 101, 1193).

Ε', στίχ. 1. Ἐκάθισεν ὁ Χριστός, ἵνα οἱ μὲν ὄχλοι διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γινόμενα θαύματα πιστεύσουσιν, (σ. 14, PG 101, 1193).

ς'. στίχ. 3-4. «Μὴ γνώτω κτλ.», (σ. 20).

Ζ', στίχ. 1. Ἐὰν κρίνῃς, κριθήσῃ, φησίν, ὑπὸ σεαυτοῦ κτλ., (σ. 24, PG 101, 1197).

Η', στίχ. 1-3. Ὁ μὲν οὖν Ματθαῖος τὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους κάθοδον κτλ, (σ. 34).

Θ', στίχ. 5-6. «Εὐκολώτερον» ἔφη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κτλ., (σ. 36, PG 101, 1197).

Ι', στίχ. 32-33. Εἶτα εἰπὼν ὅτι «ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ» κτλ., (σ. 40, PG 101, 1200).

ΙΑ', στίχ. 7-10. Ἐπειδή τινας ἦν εἰκὸς τῶν ἐκ τοῦ πλήθους κτλ., (σ. 42, PG 101, 1200).

ΙΒ', στίχ. 3-4. Ὁ Δαβὶδ δίκαιος ἦν ὅτε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, (σ. 48, PG 101, 1201).

ΙΓ', στίχ. 3-7. Τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ οἱ μὲν ἤκουσαν κτλ., (σ. 54, PG 101, 1201).

ΙΔ', στίχ. 1-2. Εἰκὸς μὲν τὸν Ἡρώδην πολλάκις ἀκοῦσαι, κτλ., (σ. 64, PG 101, 1204).

ΙΕ', στίχ. 1-6. Καὶ τί κοινωνεῖ τῷ τῶν Φαρισαίων ἐγκλήματι κτλ., (σ. 66, PG 101, 1204).

Ις'. στίχ. 13-17. Καὶ ἐπειδὴ οὐκ αὐτὸς ἐβούλετο εἰπεῖν κτλ., (σ. 70, PG 101, 1204).

ΙΖ', στίχ. 6. Ἐπειδὴ τῆς θεότητος οἱ Ἀπόστολοι κτλ., (σ. 72, PG 101, 1205).

ΙΗ', στίχ. 8-9. Εἰπὼν περὶ τῶν σκανδάλων καὶ ταλανίσας κτλ., (σ. 80, PG 101, 1205).

ΙΘ', στίχ. 16-24. Ἀγαθὰ ἐνόμιζεν ὁ νεανίσκος καὶ τὸν πλοῦτον κτλ., (σ. 86).

Κ', στίχ. 1-16. Ἐπειδὴ ἡ παραβολή, εἰ καὶ τὴν μισθαποδοσίαν κτλ., (σ. 90).

ΚΑ', στίχ. 44. «Ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτὸν» κτλ., (σ. 94).

ΚΒ', στίχ. 2-5. Τὸ «δεσμεύουσιν φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα», (σ. 94).

Β'. ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ, ΤΕΜΑΧΙΑ (σ. 104-199, PG 101, 1232).

Α', στίχ. 1. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος», ἄναρχός φησι κατὰ χρόνον, (σ. 104).

Β', στίχ. 6-8. Καὶ ἵνα δείξῃ, ὅτι αὐτός ἐστι ὁ τῶν στοιχείων κτλ., (σ. 118).

Γ, στίχ. 12-13. Εἶπεν, «εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε», (σ. 120).

Δ', στίχ. 12-15. Εἰ τῆς γυναικὸς τῆς Σαμαρείτιδος εἰπούσης, κτλ., (σ. 122).

Ε', στίχ. 19-27. Ὥστε, εἰ ἃ ὁ Πατὴρ ποιεῖ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς κτλ., (σ. 126).

ς'. στίχ. 6. Πειράζων ἐκεῖνον, οὐχ ὥστε αὐτὸς μαθεῖν κτλ., (σ. 134).

Ζ', στίχ. 17. Ἐάν τις ἐπιτρέψῃ ἑαυτὸν τῇ ἀρίστῃ πολιτείᾳ κτλ., (σ. 140).

Η', στίχ. 14. Ἐπειδὴ πρότερον ἀλλαχοῦ ἔφη, ὅτι «ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ» κτλ., (σ. 146).

Θ', στίχ. 2-3. Οἷον οὗτος, φησίν, τυφλὸς ἐγεννήθη; κτλ., (σ. 152).

Ι', στίχ. 7. Θύρα μὲν εἰκότως ἂν εἴη ἡ Παλαιὰ Γραφή· κτλ., (σ. 156).

ΙΑ', στίχ. 18. Τί λέγει; Ὁ γὰρ εὐαγγελιστὴς τὴν Βηθανίαν κτλ., (σ. 160).

ΙΒ', στίχ. 21-23. Τίνα ἀκολουθίαν ἔχει τὸ εἰπεῖν τὸν Χριστὸν κτλ., (σ. 162).
ΙΓ', στίχ. 1. «Εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς», ἀντὶ τοῦ τελείως κτλ., (σ. 164).
ΙΔ', στίχ. 1-7. Τί ἐστι τὸ «πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς»; (σ. 172).
ΙΕ', στίχ. 9-11. «Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν»· Ποῖα «ταῦτα»; κτλ., (σ. 178).
Ις', στίχ. 8. Ἐλέγξει τὸν κόσμον καταπεμφθεὶς ὁ Παράκλητος, (σ. 182).
ΙΖ', στίχ. 4-6. Ὥσπερ τὸ «ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς» κτλ., (σ. 184).
ΙΗ', στίχ. 31. Ὅρα πῶς ἐμαίνετο καὶ πρὸς μιαιφονίαν κτλ., (σ. 194).
ΙΘ', στίχ. 28-30. Διατί ἀκριβολογεῖται ὁ Χριστὸς καὶ μέχρι τοῦ πιεῖν τὸ ὄξος; κτλ., (σ. 196).
Κ', στίχ. 8-10. Οἱ γὰρ μαθηταὶ ὡς ὑψηλότεροι τῆς γυναικὸς κτλ, (σ. 196).
ΚΑ', στίχ. 17. Ἐπειδὴ τρίτον ἠρώτησεν αὐτόν, ἰσάριθμον τῇ ἀρνήσει κτλ. , (σ. 198).

Γ'. ΤΕΜΑΧΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
(σ. 200-559, PG 101, 1233-1253).

1. Εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους, (σ. 200).
2. Εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους, (σ. 364).
3. Εἰς τὴν Β' πρὸς Κορινθίους, (σ. 404).
4. Εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας, (σ. 452).
5. Εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους, (σ. 466).
6. Εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους, (σ. 490).
7. Εἰς τὴν πρὸς Κολοσσαεῖς, (σ. 510).
8. Εἰς τὴν Α'. πρὸς Θεσσαλονικεῖς, (σ. 516).
9. Εἰς τὴν Β'. πρὸς Θεσσαλονικεῖς, (σ. 524).
10. Εἰς τὴν Α'. πρὸς Τιμόθεον, (σ. 526).
11. Εἰς τὴν Β'. πρὸς Τιμόθεον, (σ. 526).
12. Εἰς τὴν πρὸςΦιλήμονα, (σ. 526).
13. Εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους, (σ. 528).

ΙΖ' ΑΠΑΝΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΙΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 1995
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Κ. Χρήστου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΜΟΙ Α'. - Θ'.
(PG 67, 844-1690)
ΤΟΜΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΑΥΤΟΥ Α'.-Δ'.
(σ. 14-487, PG 67, 844-1208)

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
(σ. 14-125, PG 67, 844-929)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-12).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α'. ΤΟΜΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ. Λόγος προσφωνητικὸς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο τὸν νέο, καὶ ὑπόθεση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, (σ. 14, PG 67, 844).
Α'. Τὸ προοίμιο τοῦ βιβλίου, στὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὴν ἀπορία περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, γίνεται μνεία ἐκείνων ποὺ πρῶτα ἄρχισαν νὰ ἀσχολοῦνται ἀπὸ παλαιὰ μὲ τέτοιο θέμα, ποιὰ μέθοδος καὶ πηγὲς χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴ σύνταξη τῆς Ἱστορίας, φροντίδα γιὰ τὴν ἀλήθεια, καθὼς καὶ ἄλλα γεγονότα ποὺ θὰ συμπεριλάβει ἡ Ἱστορία, (σ. 26, PG 67, 853).
Β'. Ποιοὶ ἦταν ἐπίσκοποι τῶν μεγάλων πόλεων ὅταν βασίλευσε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ πῶς ἡ Ανατολὴ ἕως τὴ Λιβύη ἐπιδιδόταν στὴ χριστιανικὴ λατρεία μὲ περίσκεψη ἐξ αἰτίας τοῦ Λικινίου, ἐνῶ ἡ Δύση χάρις στὸν Κωνσταντῖνο πρέσβευε τὸν Χριστιανισμὸ ἐλεύθερα, (σ. 36, PG 67, 864).
Γ'. Ὅτι μὲ τὴ θέα τοῦ σταυροῦ καὶ μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ ὁ Κων-

σταντῖνος προσῆλθε στὸν Χριστιανισμό, ἀφοῦ διδάχθηκε καὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας τὴν εὐσέβεια, (σ. 38, PG 67, 864).

Δ΄. Ὅτι διέταξε νὰ ὁδηγεῖ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ τὴν παράταξη τῆς μάχης. Καὶ μία παράδοξη διήγηση γιὰ ἐκείνους ποὺ μετέφεραν τὸ σταυρικὸ σημεῖο, (σ. 42, PG 67, 868).

Ε΄. Ἀντίρρηση πρὸς ἐκείνους ποὺ λέγουν, ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔγινε Χριστιανὸς ἐξ αἰτίας τοῦ φόνου τοῦ υἱοῦ του Κρίσπου, (σ. 44, PG 67, 868).

ς΄. Ὅτι καὶ ὁ πατέρας τοῦ Κωνσταντίνου ἐπέτρεπε νὰ διαδίδεται τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος φρόντισε νὰ ἐπεκταθεῖ παντοῦ, (σ. 46, PG 67, 872).

Ζ΄. Περὶ τῆς διαμάχης μεταξὺ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ γαμβροῦ του Λικινίου ἐξαιτίας τῶν Χριστιανῶν, καὶ πῶς σκοτώθηκε ὁ Λικίνιος, ἀφοῦ νικήθηκε κατὰ κράτος, (σ. 50, PG 67, 873).

Η΄. Κατάλογος τῶν ἀγαθοεργιῶν ποὺ ἔκανε ὁ Κωνσταντῖνος, ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερία τῶν Χριστιανῶν καὶ τὴν οἰκοδόμηση ναῶν καὶ μὲ ἄλλες κοινωφελεῖς πράξεις, (σ. 54, PG 67, 876).

Θ΄. Νόμος ποὺ ἐξέδωσε ὁ Κωνσταντῖνος γιὰ τοὺς μοναχοὺς καὶ τοὺς κληρικούς, (σ. 62, PG 67, 881).

Ι΄. Περὶ τῶν μεγάλων ὁμολογητῶν ποὺ ζοῦσαν ἀκόμη, (σ. 54, PG 67, 885).

ΙΑ΄. Διήγηση περὶ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ περὶ τῆς μετριοφροσύνης καὶ σοβαρότητάς του, (σ. 66, PG 67, 885).

ΙΒ΄. Περὶ τῆς πολιτείας τῶν μοναχῶν. Πῶς ἄρχισε καὶ ποίους εἶχε ἀρχηγούς, (σ. 72, PG 67, 889).

ΙΓ΄. Περὶ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ, (σ. 78, PG 67, 896).

ΙΔ΄. Περὶ τοῦ ἁγίου Ἀμοῦν καὶ τοῦ Εὐτυχιανοῦ τοῦ Ὀλύμπου, (σ. 84, PG 67, 900).

ΙΕ΄. Περὶ τῆς αἱρέσεως τοῦ Ἀρείου· ἀπὸ ποῦ ἄρχισε καὶ σὲ ποιοὺς διαδόθηκε. Καὶ περὶ τῆς ἔριδας ποὺ ἄναψε μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων ἐξ αἰτίας του, (σ. 90, PG 67, 904).

Ις΄. Ὅταν ὁ Κωνσταντῖνος ἄκουσε γιὰ τὴ διαμάχη τῶν ἐπισκόπων καὶ τὸν ἀνώμαλο ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα, στενοχωρήθηκε πολὺ καὶ ἔστειλε τὸν Ἱσπανὸ Ὅσιο, ἐπίσκοπο τῆς Κορδούης, στὴν Ἀλεξάνδρεια γιὰ νὰ θέσει τέρμα στὴν ἀταξία μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων καὶ νὰ λύσει τὸ πρόβλημα τοῦ Πάσχα, (σ. 98, PG 67, 909).

ΙΖ΄. Περὶ τῆς συνόδου ποὺ συγκεντρώθηκε στὴν Νίκαια γιὰ τὸν Ἄρειο, (σ. 100, PG 67, 912).

ΙΗ΄. Γιὰ τοὺς δύο φιλοσόφους ποὺ πίστεψαν ἐξ αἰτίας τῆς ἁπλότητας τῶν δύο γερόντων ποὺ συζήτησαν μαζί τους, (σ. 104, PG 67, 916).

ΙΘ΄. Ὅτι, ἀφοῦ συγκεντρώθηκε ἡ σύνοδος, ὁ βασιλιὰς ἐξεφώνησε λόγο, (σ. 108, PG 67, 917).

Κ΄. Πῶς ὁ βασιλιάς, ἀφοῦ ἄκουσε καὶ τὰ δύο μέρη, καταδίκασε καὶ ἐξώρισε τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ἀρείου, (σ. 112, PG 67, 920).

ΚΑ΄. Περὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς συνόδου τοῦ Ἀρείου καὶ πῶς αὐτὴ καταδίκασε τοὺς ὀπαδούς του καὶ ἔκαψε τὰ συγγράμματά του. Ἐπίσης περὶ τῶν ἀρχιερέων ποὺ δὲν θέλησαν νὰ συμφωνήσουν μὲ τὴ σύνοδο καὶ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πά-

σχα, (σ. 114, PG 67, 921).

ΚΒ'. Στὴν πρώτη σύνοδο κάλεσε ὁ βασιλιὰς καὶ τὸν Ἀκέσιο, τὸν ἐπίσκοπο τῶν Ναυατιανῶν, (σ.118, PG 67, 924).

ΚΓ'. Περὶ τῶν κανόνων ποὺ ἔθεσε ἡ σύνοδος, καὶ πῶς κάποιος Παφνούτιος ὁμολογητὴς ἐμπόδισε τὴ σύνοδο ποὺ ἤθελε νὰ θέσει κανόνα ν' ἀσκοῦν τὴν παρθενία ὅλοι ὅσοι πρόκειται νὰ τιμηθοῦν μὲ ἱερωσύνη, (σ. 118, PG 67, 925).

ΚΔ'. Περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Μελιτίου, καὶ πῶς ἡ ἁγία σύνοδος τὴν διαχειρίσθηκε ἄριστα, (σ. 120, PG 67, 928).

ΚΕ'. Ὁ βασιλιὰς παρέθεσε γεῦμα μὲ ἔξοδα τοῦ κράτους στὴ σύνοδο, ἀφοῦ κάλεσε τοὺς μετέχοντες στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τοὺς τίμησε μὲ δῶρα, καὶ ὅτι κάλεσε ὅλους νὰ ὁμονοοῦν καὶ ἀπέστειλε τὶς ἀποφάσεις τῆς θείας συνόδου στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ παντοῦ, (σ. 122, PG 67, 928).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Β'. ΤΟΜΟΥ
(σ. 128-263, PG 67, 929-1032)

Α'. Περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ ζωηφόρου σταυροῦ καὶ τῶν ἱερῶν ἥλων, (σ. 128, PG 67, 929).

Β'. Περὶ τῆς Ἑλένης τῆς μητέρας τοῦ βασιλιᾶ, καὶ πῶς αὐτὴ πηγαίνοντας στὰ Ἱεροσόλυμα οἰκοδόμησε ναοὺς καὶ ἔκανε καὶ ἄλλα θεοφιλῆ ἔργα. Καὶ περὶ τοῦ θανάτου της, (σ. 134, PG 67, 933).

Γ'. Περὶ τῶν ναῶν ποὺ οἰκοδόμησε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ περὶ τῆς πόλεως ποὺ ὀνομάσθηκε ἀπὸ αὐτόν, πῶς αὐτὴ κτίσθηκε καὶ περὶ τῶν κτισμάτων ποὺ ὑπῆρχαν σ' αὐτήν. Ἐπίσης περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὸ Σωσθένιο καὶ περὶ τῶν θαυμάτων ποὺ ἔγιναν ἐκεῖ, (σ. 136, PG 67, 936).

Δ'. Τί ἔκανε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος στὴν βελανιδιὰ τοῦ Μαμβρῆ καὶ πῶς οἰκοδόμησε ναό, (σ. 144, PG 67, 941).

Ε'. Πῶς κατέστρεψε τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων καὶ ἔτσι ἔπειθε τοὺς λαοὺς νὰ γίνουν Χριστιανοὶ ἀποτελεσματικώτερα, (σ. 148, PG 67, 945).

ς'. Γιὰ ποιὰ αἰτία ἐπὶ Κωνσταντίνου διαδόθηκε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη, (σ. 154, PG 67, 948).

Ζ'. Πῶς οἱ Ἴβηρες δέχθηκαν τὴν πίστη στὸν Χριστό, (σ. 156, PG 67, 949).

Η'. Πῶς ἀσπάσθηκαν τὸν Χριστιανισμὸ καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Πέρσες, (σ. 162, PG 67, 953).

Θ'. Περὶ τοῦ Σαπώρ, τοῦ βασιλιᾶ τῶν Περσῶν, γιὰ τὸ πῶς κινήθηκε κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ περὶ τοῦ Συμεὼν τοῦ ἐπισκόπου τῆς Περσίδος, καὶ περὶ τοῦ Οὐσθαζάδου τοῦ εὐνούχου, γιὰ τὸ πῶς μαρτύρησε, (σ. 162, PG 67, 956).

Ι'. Περὶ τῶν Χριστιανῶν ποὺ θανατώθηκαν στὴν Περσία ἀπὸ τὸν Σαπώρ, (σ. 170, PG 67, 960).

ΙΑ'. Περὶ τοῦ Πουσίκη, τοῦ ἐπικεφαλῆς τῶν τεχνιτῶν τοῦ Σαπώρ, (σ. 172, PG 67, 961).

ΙΒ'. Περὶ τῆς Ταρβούλας, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Συμεών, καὶ τοῦ μαρτυρίου της, (σ. 174, PG 67, 964).

ΙΓ'. Περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Ἀκεψιμᾶ καὶ τῶν δικῶν του, (σ. 178, PG 67, 965).

ΙΔ'. Περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἐπισκόπου Μίλη καὶ τῆς ζωῆς του· καὶ ὅτι ὁ Σαπὼρ ὑπέβαλε στὸ μαρτύριο δέκα ἕξι χιλιάδες ἐπιφανεῖς ἀνθρώπους στὴν Περσία, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀση-

μους, (σ.180, PG 67, 968).
ΙΕ'. Πῶς ὁ Κωνσταντῖνος ἔγραψε στὸν Σαπὼρ νὰ παύσει νὰ τιμωρεῖ τοὺς Χριστιανούς, (σ. 182, PG 67, 969).
Ις'. Οἱ περὶ τὸν Ἄρειο Εὐσέβιος καὶ Θεόγνιος πῆραν πίσω τοὺς ἐπισκοπικούς τους θρόνους, δίνοντας ἔγγραφο, ὅτι συμφωνοῦν μὲ τὴ σύνοδο τῆς Νικαίας, (σ. 186, PG 67, 972).
ΙΖ'. Ὅταν πέθανε ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος, κατέλαβε μὲ παρακίνησή του τὸν θρόνο ὁ Ἀθανάσιος. Διήγηση περὶ τῆς νεαρῆς του ἡλικίας. Ἦταν αὐτοδίδακτος ἱερεὺς καὶ ἀγαπητὸς στὸν μέγα Ἀντώνιο, (σ. 188, PG 67, 976).
ΙΗ'. Οἱ Ἀρειανοὶ καὶ Μελιτιανοὶ ἔκαναν τὸν Ἀθανάσιο διάσημο. Περὶ τοῦ Εὐσεβίου καὶ πῶς αὐτὸς προσπάθησε νὰ πείσει τὸν Ἀθανάσιο νὰ δεχθεῖ τὸν Ἄρειο. Περὶ τῆς λέξεως «τοῦ ὁμοουσίου», καὶ πῶς περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους βρίσκονταν σὲ διάσταση ὁ Εὐσέβιος Παμφίλου καὶ ὁ Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, (σ. 194, PG 67, 980).
ΙΘ'. Περὶ τῆς συνόδου τῆς Ἀντιοχείας, καὶ ὅτι ἄδικα καθαιρέθηκε ὁ Εὐστάθιος καὶ πῆρε τὸν θρόνο του ὁ Εὐφρόνιος. Ἐπίσης τί ἔγραψε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος στὴ σύνοδο καὶ στὸν Εὐσέβιο Παμφίλου, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε τὴν ἕδρα τῆς Ἀντιοχείας, (σ. 196, PG 67, 981).
Κ'. Περὶ τοῦ Μαξίμου ποὺ ἔλαβε τὸν θρόνο τῶν Ἱεροσολύμων μετὰ τὸν Μακάριο, (σ. 200, PG 67, 984).
ΚΑ'. Περὶ τοῦ πῶς ἑνώθηκαν οἱ Μελιτιανοὶ καὶ οἱ Ἀρειανοί, καὶ πῶς ὁ Εὐσέβιος καὶ ὁ Θεόγνιος ἐπιχείρησαν νὰ ἀνάψουν πάλι τὴν αἵρεση τοῦ Ἀρείου, (σ. 202, PG 67, 985).
ΚΒ'. Τί σχεδίασαν κατὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου οἱ Ἀρειανοὶ καὶ οἱ Μελιτιανοί, χωρὶς νὰ πετύχουν τίποτα, (σ. 206, PG 67, 989).
ΚΓ'. Περὶ τῆς συκοφαντίας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου μέσω τοῦ Ἀρσενίου, (σ. 212, PG 67, 992).
ΚΔ'. Καὶ τὰ ἰνδικὰ ἔθνη τοῦ ἐσωτερικοῦ δέχθηκαν τότε τὸν Χριστιανισμὸ ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους Φρουμέντιο καὶ Ἐδέσιο, (σ. 216, PG 67, 996).
ΚΕ'. Περὶ τῆς συνόδου τῆς Τύρου καὶ περὶ τῆς παράλογης καθαιρέσεως τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, (σ. 222, PG 67, 1000).
Κς'. Περὶ τοῦ ναοῦ τῶν Ἱεροσολύμων ποὺ ἔκτισε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος στὸν Γολγοθᾶ καὶ περὶ τῶν ἐγκαινίων του, (σ. 230, PG 67, 1008).
ΚΖ'. Περὶ τοῦ πρεσβυτέρου ποὺ ἔπεισε τὸν Κωνσταντῖνο νὰ φέρει ἀπὸ τὴν ἐξορία τὸν Ἄρειο καὶ τὸν Εὐζώιο. Ἐπίσης λίβελλος περὶ τῆς δῆθεν εὐσεβοῦς πίστεώς του, καὶ πῶς ὁ Ἄρειος ἔγινε πάλι δεκτὸς ἀπὸ τὴ σύνοδο ποὺ συγκεντρώθηκε στὰ Ἱεροσόλυμα, (σ. 232, PG 67, 1009).
ΚΗ'. Ἐπιστολὴ τοῦ βασιλιᾶ Κωνσταντίνου πρὸς τὴ σύνοδο τῆς Τύρου, καὶ ἐξορία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐξαιτίας τῆς ἐπιθέσεως τῶν Ἀρειανῶν, (σ. 238, PG 67, 1013).
ΚΘ'. Περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, πῶς ἀρνήθηκε νὰ δεχθεῖ σὲ κοινωνία τὸν Ἄρειο, καὶ πῶς διερράγη ὁ Ἄρειος, ὅταν τοῦ τρυπήθηκε ἡ κοιλιὰ στὸν ἀπόπατο, (σ. 244, PG 67, 1017).
Λ'. Τί γράφει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος γιὰ τὴν γαστρορραγία τοῦ Ἀρείου, (σ. 248, PG 67, 1020).

ΛΑ'. Περὶ τῶν συμβάντων στὴν 'Αλεξάνδρεια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ 'Αρείου, καὶ τί ἔγραψε στοὺς ἐκεῖ κατοίκους ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, (σ. 250, PG 67, 1024).

ΛΒ'. 'Ο Κωνσταντῖνος ἐξέδωσε νόμο ἐναντίον ὅλων τῶν αἱρέσεων, νὰ μὴ ἐκκλησιάζεται κανεὶς ἀλλοῦ, παρὰ στὴν καθολικὴ 'Εκκλησία, καὶ γι' αὐτὸ ἐξαφανίσθηκαν οἱ περισσότερες αἱρέσεις. "Ομως οἱ περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιο 'Αρειανοὶ ἐπεχείρησαν νὰ ἀποσιωπήσουν μὲ πονηριὰ τὸ «ὁμοούσιο», (σ. 254, PG 67, 1025).

ΛΓ'. Περὶ τοῦ Μαρκέλλου 'Αγκύρας, καθὼς καὶ τῆς αἱρέσεως καὶ τῆς καθαιρέσεως αὐτοῦ, (σ. 258, PG 67, 1028).

ΛΔ'. Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ποὺ πέθανε ἀφοῦ βαπτίσθηκε στὸ τέλος τῆς ζωῆς του, καὶ τάφηκε στὸ ναὸ τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων, (σ. 260, PG 67, 1029).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Γ. ΤΟΜΟΥ
(σ. 266-361, PG 67, 1033-1109)

Α'. "Οτι μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου πάλι οἱ γύρω ἀπὸ τὸν Εὐσέβιο καὶ τὸν Θεόγνιο διετάρατταν τὸ δόγμα πίστεως τῆς Νικαίας, (σ. 266, PG 67, 1033).

Β'. Περὶ τῆς καθόδου τοῦ Μεγάλου 'Αθανασίου ἀπὸ τὴ Γαλλία καὶ περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Καίσαρα Κωνσταντίνου, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ τῆς νέας ἐπιβουλῆς τῶν 'Αρειανῶν κατὰ τοῦ 'Αθανασίου· ἐπίσης περὶ τοῦ 'Ακακίου Καισαρείας καὶ περὶ τοῦ πολέμου Κώνσταντος καὶ Κωνσταντίνου, (σ. 268, PG 67, 1036).

Γ'. Περὶ τοῦ Παύλου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μακεδονίου τοῦ Πνευματομάχου, (σ. 272, PG 67, 1037).

Δ'. Περὶ τῆς ταραχῆς ποὺ ἔγινε ἐξ αἰτίας τῆς χειροτονίας τοῦ Παύλου, (σ. 274, PG 67, 1040).

Ε'. Περὶ τῆς τοπικῆς συνόδου 'Αντιοχείας ποὺ καθαίρεσε τὸν 'Αθανάσιο καὶ τοποθέτησε στὴ θέση του τὸν Γρηγόριο· καὶ περὶ τῶν δυὸ ἐκθέσεών της γιὰ τὴν πίστη, καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων ποὺ συμφώνησαν μὲ αὐτούς, (σ. 276, PG 67, 1041).

ς'. Περὶ τοῦ Εὐσεβίου τοῦ 'Εμέσης, καὶ πῶς ὁ Γρηγόριος κατέλαβε τὴν 'Αλεξάνδρεια, ἐνῶ ὁ 'Αθανάσιος διασώζεται φεύγοντας στὴ Ρώμη, (σ. 280, PG 67, 1045).

Ζ'. Περὶ τῶν συμβάντων στὴ Ρώμη καὶ τῶν ἀρχιερέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅτι μετὰ τὸν Εὐσέβιο ἀντικαταστάθηκε πάλι ὁ Παῦλος· περὶ τοῦ φόνου τοῦ στρατηλάτη 'Ερμογένη, καὶ ὅτι ὁ Κωνστάντιος, ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὴν 'Αντιόχεια, ἐκθρονίζει τὸν Παῦλο καὶ ἐκδηλώνει δυσμένεια πρὸς τὴν πόλη, καὶ ὅτι ἄφησε τὸν Μακεδόνιο μὲ ἀμφιβολίες καὶ ἀνεχώρησε πάλι στὴν 'Αντιόχεια, (σ. 284, PG 67, 1049).

Η'. Περὶ τῶν ἀρχιερέων τῆς 'Ανατολῆς ποὺ ἀπελάθηκαν στὴ Ρώμη, καὶ ἐκείνων ποὺ γράφει γι' αὐτοὺς ὁ 'Ιούλιος Ρώμης. "Οτι ξαναπέκτησαν τοὺς θρόνους τους μὲ γράμματα τοῦ 'Ιουλίου ὁ Παῦλος κι' ὁ 'Αθανάσιος, καὶ τί ἔγραψαν οἱ ἀρχιερεῖς τῆς 'Ανατολῆς πρὸς τὸν 'Ιούλιο, (σ. 288, PG 67, 1052).

Θ'. Πῶς ἐκδιώχθηκαν ὁ Παῦλος καὶ ὁ 'Αθανάσιος καὶ ἀντὶ γι' τὸν πρῶτο ἐγκαταστάθηκε στὴν Κωνσταντινού-

πολη ὁ Μακεδόνιος, (σ. 292, PG 67, 1056).

Ι'. Ὅσα ἔγραψε ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης στοὺς ἐπισκόπους τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὅτι στάλθηκαν στὴ Ρώμη ἐπίσκοποι γιὰ νὰ συσκεφθοῦν μὲ τὸν Ρώμης γιὰ τὶς κατηγορίες κατὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ὅτι ἀποπέμφθηκαν ἀπὸ τὸν Καίσαρα Κώνσταντα, (σ. 296, PG 67, 1057).

ΙΑ'. Περὶ τῆς μακρόστιχης Ἐκθέσεως καὶ περὶ τῶν συμβάντων στὴ σύνοδο τῆς Σαρδικῆς· ὅτι οἱ ἀνατολικοὶ καθαίρεσαν τὸν Ἰούλιο τῆς Ρώμης καὶ τὸν Ὅσιο ἐπίσκοπο τῆς Ἱσπανίας, γιατὶ κοινωνοῦσαν μὲ τὸν Ἀθανάσιο καὶ τοὺς λοιπούς, (σ. 298, PG 67, 1060).

ΙΒ'. Ὅτι οἱ περὶ τὸν Ἰούλιο καὶ τὸν Ὅσιο τὸν ἐπίσκοπο συνεδριάζοντας πάλι καθαίρεσαν τοὺς ἀνατολικοὺς ἀρχιερεῖς καὶ συνέταξαν ἔκθεση πίστεως, (σ. 302, PG 67, 1064).

ΙΓ'. Ὅτι μετὰ τὴ σύνοδο ἦλθαν σὲ διάσταση Ἀνατολὴ καὶ Δύση, καὶ ἡ μὲν Δύση ἀκολουθοῦσε σταθερὰ τὴν πίστη τῆς Νικαίας, ἐνῶ ἡ Ἀνατολὴ διαφωνοῦσε σὲ μερικὰ σημεῖα ἐξαιτίας τῆς ἔριδας γιὰ τὸ δόγμα, (σ. 306, PG 67, 1065).

ΙΔ'. Περὶ τῶν ἁγίων ἀνδρῶν ποὺ ἤκμασαν τότε στὴν Αἴγυπτο, Ἀντωνίου, τῶν δύο Μακαρίων, Ἡρακλείδου, Κρονίου, Παφνουτίου, Πουτουβάστου, Ἀρσισίου, Σεραπίωνος, Πιτυρίωνος, Παχωμίου, Ἀπολλωνίου, Ἀνούφ, Ἱλαρίωνος, καὶ κατάλογος πολλῶν ἄλλων ἀνδρῶν, (σ. 308, PG 67, 1068).

ΙΕ'. Περὶ Διδύμου τοῦ Τυφλοῦ καὶ περὶ Ἀετίου τοῦ αἱρετικοῦ, (σ. 326, PG 67, 1084).

Ις'. Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἐφραίμ, (σ. 330, PG 67, 1085).

ΙΖ'. Περὶ τῶν τότε πραγμάτων, ὅπως ἐκ συνδρομῆς τῶν βασιλέων καὶ ἀρχιερέων τὸ κατὰ Χριστὸν ηὔξανε δόγμα, (σ. 340, PG 67, 1093).

ΙΗ'. Περὶ τῆς δόξας τῶν παιδιῶν τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ ὁμοουσίου καὶ ὁμοιουσίου, καὶ ἀπὸ ποῦ παρεκτράπηκε ἀπὸ τὴν ὀρθὴ πίστη ὁ Κωνστάντιος, (σ. 342, PG 67, 1096).

ΙΘ'. Καὶ πάλι περὶ τοῦ «ὁμοουσίου» καὶ περὶ τῆς συνόδου στὸ Ἀρίμινο· πῶς, ἀπὸ ποῦ καὶ γιατί συγκροτήθηκε, (σ. 344, PG 67, 1096).

Κ'. Ὅτι μὲ γράμματα τοῦ Κωνσταντίου ὁ Ἀθανάσιος κατεβαίνει πάλι καὶ λαμβάνει τὸν θρόνον του. Ἐπίσης καὶ περὶ τῶν ἀρχιερέων τῆς Ἀντιοχείας, καὶ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Κωνσταντίου μὲ τὸν Ἀθανάσιο· ἀκόμα περὶ τῆς δοξολογίας μὲ ὕμνους, (σ. 346, PG 67, 1100).

ΚΑ'. Τί γράφει ὁ Κωνστάντιος πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ὑπὲρ τοῦ Ἀθανασίου καὶ γιὰ τὴ σύνοδο στὰ Ἱεροσόλυμα, (σ. 352, PG 67, 1101).

ΚΒ'. Ἐπιστολὴ τῆς συνόδου Ἱεροσολύμων ὑπὲρ τοῦ Ἀθανασίου, (σ. 354, PG 67, 1104).

ΚΓ'. Ὁμολογία Οὐάλεντος καὶ Οὐρσακίου, ὁμοφρόνων τὰ Ἀρείου, πρὸς τὸν Ρώμης, ὅτι ψευδῶς κατηγόρησαν τὸν Ἀθανάσιο, (σ. 356, PG 67, 1105).

ΚΔ'. Ἐπιστολὴ εἰρηνικὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιο. Ἐπίσης καὶ πῶς ἀνέλαβαν πάλι τοὺς θρόνους των οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ὅτι ἀφοῦ ἀπομακρύνθηκε

πάλι ὁ Μακεδόνιος, ἀποκαταστάθηκε ὁ Παῦλος στὸ θρόνο, (σ. 360, PG 67, 1108).

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Δ'. ΤΟΜΟΥ
(σ. 364-487, PG 67, 1112-1208)

Α'. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ καίσαρος Κώνσταντος καὶ τῶν συμβάντων στὴ Ρώμη, (σ. 364, PG 67, 1112).

Β'. Ὅτι πάλι ὁ Κωνστάντιος ἀπομακρύνει τὸν Ἀθανάσιο καὶ ἐξορίζει τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ ὁμοουσίου. Ἐπίσης περὶ τοῦ Παύλου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὅτι ἀνέβηκε πάλι στὸ θρόνο ὁ Μακεδόνιος, ποὺ ἐνήργησε κάκιστα, (σ. 364, PG 67, 1113).

Γ'. Περὶ τοῦ μαρτυρίου τῶν ἁγίων γραμματέων, (σ. 366, PG 67, 1113).

Δ'. Περὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κωνσταντίου στὸ Σίρμιο καὶ περὶ τοῦ Βρετανίωνος καὶ τοῦ Μαγνεντίου· καὶ πῶς, ἀφοῦ ὅρισε καίσαρα τὸν Γάλλο, τὸν ἔστειλε στὴν Ἀνατολή, (σ. 368, PG 67, 1116).

Ε'. Πῶς, ὅταν μετὰ τὸν Μάξιμο διοικοῦσε τὴν Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων ὁ Κύριλλος, φάνηκε πάλι στὸν οὐρανὸ μεγάλο σημεῖο σταυροῦ ποὺ ξεπερνοῦσε τὴ λάμψη τοῦ ἡλίου, (σ. 370, PG 67, 1117).

ϛ'. Περὶ τοῦ Φωτεινοῦ, ἐπισκόπου Σιρμίου, τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐναντίον του συνόδου στὸ Σίρμιο· περὶ τῶν τριῶν ἐκθέσεων τῆς πίστεως, καὶ πῶς μετὰ τὴν καθαίρεσή του ὁ Φωτεινός, προτρεπόμενος νὰ δώσει ὁμολογία, ἀρνήθηκε, καὶ πῶς ἐλέγχθηκε γιὰ τὶς φλύαρες ἀνοησίες του ἀπὸ τὸν Βασίλειο Ἀγκύρας, (σ. 372, PG 67, 1120).

Ζ'. Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Μαγνεντίου καὶ τοῦ ἀποστάτη Σιλβανοῦ. Ἐπίσης περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων στὴν Παλαιστίνη καὶ πῶς ἐκτελέσθηκε ὁ καῖσαρ Γάλλος ἀπὸ ὑποψία ὅτι συνομοτεῖ, (σ. 378, PG 67, 1124).

Η'. Περὶ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Κωνσταντίου στὴ Ρώμη καὶ περὶ τῆς συνόδου στὴν Ἰταλία, καθὼς καὶ περὶ τῶν ὅσων συνέβηκαν στὸν μεγάλο Ἀθανάσιο ἀπὸ ἐπιβουλὴ τῶν Ἀρειανῶν, (σ. 382, PG 67, 1125).

Θ'. Περὶ τῆς συνόδου στὸ Μεδιόλανο καὶ τῆς φυγῆς τοῦ Ἀθανασίου, (σ. 384, PG 67, 1128).

Ι'. Πῶς ὁ Ἀθανάσιος, ἐνῶ ἐπιβουλεύθηκε μὲ διαφόρους τρόπους ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς, διέφυγε διαφόρους κινδύνους ποὺ τοῦ προαναγγέλλονταν ἀπὸ τὸν Θεό, σὰν θεῖος ἄνδρας ποὺ ἦταν· καὶ ποιὰ κακὰ ἔπαθαν οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τὸν Γεώργιο ὅταν ἀνεχώρησε ὁ Ἀθανάσιος, (σ. 388, PG 67, 1132).

ΙΑ'. Περὶ τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης Λιβερίου· γιὰ ποιούς λόγους ἐξορίσθηκε ἀπὸ τὸ Κωνστάντιο, καὶ περὶ τοῦ Φήλικος ποὺ τὸν διαδέχθηκε, (σ. 394, PG 67, 1136).

ΙΒ'. Περὶ τοῦ Ἀετίου τοῦ Σύρου καὶ τοῦ Εὐδοξίου, ποὺ ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Λεόντιο Ἀντιοχείας, (σ. 398, PG 67, 1141).

ΙΓ'. Ὅτι ὁ Γεώργιος Λαοδικείας ἔστειλε γράμμα στὸν Εὐδόξιο, ἐπειδὴ καινοτομοῦσε, γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσῃ· καὶ περὶ τῶν πρέσβεων ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα στὴν Κωνσταντινούπολη, (σ. 402, PG 67, 1144).

ΙΔ'. Νικητὴς Κωνστάντιος μέγιστος Αὔγουστος, πρὸς τὴν ἁγία Ἐκκλησία Ἀντιοχείας, (σ. 406, PG 67, 1148).

ΙΕ'. Πῶς ὁ Κωνστάντιος, ἀφοῦ ἦλθε στὸ Σίρμιο, μετακαλεῖ τὸν Λιβέριο καὶ

τὸν ἀποκαθιστᾶ πάλι στὴ Ρώμη, ἐνῶ ἐπιτρέπει νὰ συνιερατεύει καὶ ὁ Φῆλιξ, (σ. 410, PG 67, 1149).

Ιϛ'. Ὅτι ἐξαιτίας τῆς αἱρέσεως τοῦ Ἀετίου καὶ τῶν εὑρισκομένων στὴν Ἀντιόχεια ὁ βασιλιὰς ὅρισε νὰ γίνει σύνοδος στὴ Νικομήδεια· ἐπειδὴ ὅμως ἔγινε σεισμὸς καὶ πολλὰ στὸ μεταξὺ μεσολάβησαν, ἡ σύνοδος συναθροίσθηκε πρῶτα στὴ Νίκαια κι' ἔπειτα στὸ Ἀρίμινο καὶ τὴ Σελεύκεια. Ἐπίσης γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὸν ὁμολογητὴ Ἀρσάκιο, (σ. 412, PG 67, 1153).

ΙΖ'. Περὶ τῶν συζητήσεων στὴν Σύνοδο τοῦ Ἀριμίνου, (σ. 422, PG 67, 1161).

ΙΗ'. Ἐπιστολὴ τῆς Συνόδου Ἀριμίνου πρὸς τὸν βασιλιὰ Κωνστάντιο, (σ. 428, PG 67, 1164).

ΙΘ'. Περὶ τῶν πρέσβεων τῆς συνόδου καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ βασιλιᾶ· καὶ πῶς οἱ ἐπίσκοποι ὕστερα συμφώνησαν μὲ τὴν προκατασκευασμένη ἀπὸ τοὺς περὶ τὸν Οὐρσάκιο καὶ Οὐάλεντα ἐπιστολὴ καὶ περὶ τῆς ἐξορίας τῶν ἀρχιερέων· ἐπίσης περὶ τῆς συνόδου στὴ Νίκη, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ἀκυρώθηκε ἡ σύνοδος τοῦ Ἀριμίνου, (σ. 434, PG 67, 1168).

Κ'. Περὶ τῶν συμβάντων στὶς ἀνατολικὲς ἐκκλησίες, καὶ πῶς ὁ Μαραθώνιος καὶ ὁ Ἐλεύσιος Κυζίκου καὶ ὁ Μακεδόνιος ἔδιωξαν τοὺς δεχόμενους τὸ ὁμοούσιο. Καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ναβατιανῶν, πῶς μεταστράφηκε καὶ πῶς ἦλθαν σὲ κοινωνία μὲ τοὺς Ὀρθοδόξους, (σ. 440, PG 67, 1172).

ΚΑ'. Περὶ τῶν γενομένων ἀπὸ τὸν Μακεδόνιο στὸ Μαντίνειο, καὶ πῶς ἐκδιώχθηκε ἀπὸ τὸν θρόνο, γιατὶ μετέθεσε τὴν λάρνακα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου· καὶ πῶς ὁ Ἰουλιανὸς ἀνακηρύχθηκε καῖσαρ, (σ. 444, PG 67, 1176).

ΚΒ'. Περὶ τῆς συνόδου στὴ Σελεύκεια, (σ. 446, PG 67, 1177).

ΚΓ'. Περὶ Ἀκακίου καὶ Ἀετίου, καὶ πῶς ὁ βασιλιὰς μεταχειρήσθηκε τοὺς πρέσβεις τῶν δυὸ συνόδων, τοῦ Ἀριμίνου καὶ τῆς Σελευκείας, γιὰ νὰ ὁμοφρονήσουν, (σ. 458, PG 67, 1185).

ΚΔ'. Ὅτι οἱ περὶ τὸν Ἀκάκιο ἐπεκύρωσαν τὴ σύνοδο τοῦ Ἀριμίνου· ἐπίσης κατάλογος τῶν ἀρχιερέων ποὺ καθαιρέθηκαν, καὶ γιὰ ποιὲς κατηγορίες, (σ. 462, PG 67, 1188).

ΚΕ'. Αἰτίες τῶν καθαιρέσεων τοῦ Κυρίλλου, ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ φιλονεικίες τῶν ἐναλλασσομένων τότε ἐπισκόπων μεταξύ τους· καὶ πῶς προβιβάσθηκε ὁ Μελέτιος ποὺ χειροτονήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀρειανοὺς ἀντὶ τοῦ Εὐσταθίου Σεβαστείας, (σ. 470, PG 67, 1196).

Κϛ'. Θάνατος τοῦ Μακεδονίου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τί εἶπε ὁ Εὐδόξιος διδάσκοντας καὶ πῶς ἔσπευσαν γρήγορα ὁ Εὐδόξιος καὶ ὁ Ἀκάκιος γιὰ νὰ ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴ μέση τὸ σύμβολο καὶ τῆς Νικαίας καὶ τοῦ Ἀριμίνου· καὶ πόση ταραχὴ προκλήθηκε ἀπὸ αὐτὸ στὶς Ἐκκλησίες, (σ. 472, PG 67, 1197).

ΚΖ'. Πῶς ὁ Μακεδόνιος, μετὰ τὴν ἔκπτωσή του ἀπὸ τὸ θρόνο, βλασφήμησε περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ ὅτι ὁ Μαραθώνιος μαζὶ μὲ ἄλλους αὔξησαν τὴν αἵρεσή του, (σ. 476, PG 67, 1200).

ΚΗ'. Ὅτι οἱ Ἀρειανοί, θεωρώντας ὁμόφρονα τὸν θεῖο Μελέτιο, τὸν προβί-

βασαν ἀπὸ τὴ Σεβάστεια στὴν 'Αντιόχεια, ὅταν ὅμως ἐκεῖνος ὁμολόγησε μὲ παρρησία τὴν ὀρθοδοξία, καταντροπιάσθηκαν, τὸν καθαίρεσαν καὶ ἐγκατέστησαν στὸ θρόνο τὸν Εὐζώϊο. 'Ο Μελέτιος τότε ἐκκλησίαζε ἰδιωτικά, γιατὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ὁμοουσίου τὸν ἀπέφευγαν ὡς χειροτονημένον ἀπὸ τοὺς 'Αρειανούς, (σ. 478, PG 67, 1201).

ΚΘ'. "Οτι οἱ περὶ τὸν 'Ακάκιο πάλι δὲν ἡσύχαζαν, ἀλλὰ ἐπιχειροῦσαν νὰ ἀφαιρέσουν τὸ ὁμοούσιο καὶ νὰ σταθεροποιήσουν τὴν αἵρεση τοῦ 'Αρείου, (σ. 482, PG 67, 1204).

Λ'. Περὶ τοῦ Γεωργίου 'Αντιοχείας καὶ ἐκείνων ποὺ ἀρχιεράτευσαν στὰ 'Ιεροσόλυμα, καὶ ὅτι, ἀφοῦ μετὰ τὸν Κύριλλο ἀνῆλθαν στὸ θρόνο τρεῖς ἀρχιερεῖς, πάλι ἐπανῆλθε στὸ θρόνο τῆς 'Ιερουσαλὴμ ὁ Κύριλλος, (σ. 484, PG 67, 1205).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2004
Μετ. ἀπὸ τὸν 'Ιγνάτιο Σακαλῆ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΜΟΙ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΑΥΤΟΥ Ε'.-Θ'.
(σ. 8-521, PG 67, 1208-1629)

ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ
(σ. 8-107, PG 67, 1208-1286)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ε'. ΤΟΜΟΥ

Α'. Γιὰ τὴν ἀποστασία τοῦ 'Ιουλιανοῦ τοῦ Παραβάτη καὶ γιὰ τὸν θάνατο τοῦ βασιλιᾶ Κανωσταντίου, (σ. 8, PG 67, 1208).

Β'. Γιὰ τὸν βίο, τὴν παιδεία, τὴν ἀνατροφὴ καὶ τὴν ἄνοδο τοῦ 'Ιουλιανοῦ στὸ βασιλικὸ θρόνο, (σ. 12, PG 67, 1212).

Γ'. "Οτι, ὅταν ὁ 'Ιουλιανὸς ἔγινε βασιλιάς, ἄρχισε νὰ ἀνακινεῖ μὲ ἤπιο τρόπο τὸ θέμα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ νὰ εἰσάγει μὲ τέχνη τὴν ἑλληνική, (σ. 22, PG 67, 1217).

Δ'. Τὰ ὅσα κακὰ προξένησε ὁ 'Ιουλιανὸς στοὺς κατοίκους τῆς Καισάρειας, καὶ γιὰ τὸ θάρρος τοῦ ἐπισκόπου Χαλκηδόνος Μάρη, (σ. 26, PG 67, 1221).

Ε'. "Οτι παρεχώρησε τὴν ἐλευθερία στοὺς φυλακισμένους Χριστιανούς, γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ μεγαλύτερη ταραχὴ στὴν 'Εκκλησία, καὶ ὅσα δεινὰ ἐπινοοῦσε ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, (σ. 30, PG 67, 1225).

ς'. "Οτι καὶ ὁ 'Αθανάσιος τότε, ποὺ κρυβόταν ἐπὶ ἑπτὰ χρόνια στὸ σπίτι φρόνιμης καὶ ὡραίας παρθένας, παρουσιάσθηκε καὶ ἐπέστρεψε στὴν 'Αλεξάνδρεια, (σ. 34, PG 67, 1229).

Ζ'. Γιὰ τὴ σφαγὴ καὶ τὸν θρίαμβο τοῦ Γεωργίου 'Αλεξανδρείας γιὰ ὅσα ἔγιναν στὸ Μίθριο, καὶ τί ἔγραψε ὁ 'Ιουλιανὸς γι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεση, (σ. 36, PG 67, 1232).

Η'. Γιὰ τὸν σκευοφύλακα 'Αντιοχείας Θεόδωρο, καὶ ὅτι ἐξαιτίας τῶν σκευῶν ὁ 'Ιουλιανός, ὁ θεῖος τοῦ παραβάτη, ἔγινε σκωληκόβρωτος, (σ. 40, PG 67, 1236).

Θ'. Γιὰ τὸ μαρτύριο τῶν ἁγίων Εὐσεβίου, Νεστάβου καὶ Ζήνωνα στὴν πόλη Γάζα, (σ. 42, PG 67, 1237).

Ι'. Γιὰ τὸν ἅγιο 'Ιλαρίωνα καὶ γιὰ τὶς παρθένες τῆς 'Ηλιούπολης ποὺ κατασπαράχθηκαν ἀπὸ χοίρους, καθὼς καὶ γιὰ τὸ πρωτοφανὲς μαρτύριο τοῦ ἐπισκόπου 'Αρεθουσίων Μάρκου, (σ. 48, PG 67, 1241).

ΙΑ'. Γιὰ τὸν Μακεδόνιο, τὸν Θεόδουλο, τὸν Τατιανό, τὸν Βούσιρα, τὸν Βασίλειο καὶ τὸν Εὐψύχιο ποὺ μαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, (σ. 54, PG 67, 1245).

ΙΒ'. Γιὰ τὸν Λουκίφερα καὶ Εὐσέβιο, τοὺς δυτικοὺς ἐπισκόπους, καὶ ὅτι ὁ Εὐσέβιος καὶ ὁ μέγας 'Αθανάσιος μαζὶ μὲ τοὺς ὑπόλοιπους ἐπισκόπους συγκάλεσαν σύνοδο στὴν 'Αλεξάνδρεια καὶ ἐπικύρωσαν τὸ δόγμα τῆς Νίκαιας, καὶ ὁρίζοντας ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶναι τῆς ἴδιας φύσης μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό, θέσπισαν περὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ὑπόστασης αὐτῶν, (σ. 58, PG 67, 1249).

ΙΓ'. Γιὰ τους ἀρχιερεῖς 'Αντιοχείας Παυλῖνο καὶ Μελέτιο, γιὰ τὴ διένεξη μεταξὺ τοῦ Εὐσεβίου καὶ τοῦ Λουκίφερα, καὶ ὅτι ὁ Εὐσέβιος καὶ ὁ Ἱλάριος ἐπικροτοῦσαν τὴν ὁμολογία τῆς Νίκαιας, (σ. 60, PG 67, 1252).

ΙΔ'. Ὅτι διέφεραν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Μακεδονίου ἀπὸ τοὺς 'Αρειανοὺς τοῦ 'Ακακίου, καὶ πῶς δικαιολογοῦνταν, (σ. 64, PG 67, 1253).

ΙΕ'. Πῶς ἐξορίσθηκε πάλι ὁ 'Αθανάσιος, καὶ γιὰ τοὺς ἐπισκόπους Κυζίκου 'Ελεύσιο καὶ Βόστρων Τίτο, καὶ ἀναφορὰ γιὰ τοὺς προγόνους τοῦ συγγραφέα, (σ. 64, PG 67, 1256).

Ις'. Γιὰ τὴ φροντίδα τοῦ 'Ιουλιανοῦ νὰ ἑδραιώσει τὴν εἰδωλολατρία καὶ νὰ διαλύσει τὴν δική μας θρησκεία, καὶ ἡ ἐπιστολὴ ποὺ ἔστειλε σὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς Ἑλληνιστὲς ἀρχιερεῖς (σ. 72, PG 67, 1260).

'Επιστολὴ τοῦ βασιλιᾶ 'Ιουλιανοῦ Πρὸς τὸν 'Αρσένιο, ἀρχιερέα τῆς Γαλατίας, (σ. 74, PG 67, 1260).

ΙΖ'. Ὅτι, γιὰ νὰ μὴ φανεῖ τύραννος ὁ 'Ιουλιανός, συμπεριφερόταν μὲ δόλο στοὺς Χριστιανούς, καὶ γιὰ τὴν κατάργηση τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ, καὶ ὅτι ἀνάγκασε τοὺς στρατιῶτες νὰ θυσιάσουν παρὰ τὴ θέλησή τους, (σ. 78, PG 67, 1265).

ΙΗ'. Πῶς ὁ 'Ιουλιανὸς ἐμπόδιζε τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἀπὸ τὴν ἀγορὰ καὶ ἀπὸ τὰ δικαστήρια καὶ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἑλληνικὴ παιδεία· ἐπίσης γιὰ τὸν μέγα Βασίλειο, τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο καὶ τὸν 'Απολινάριο, ποὺ ἀντιστέκονταν σ' αὐτὸν καὶ μετέβαλλαν τὰ θεῖα στὴν ἑλληνικὴ φρασιολογία, καὶ πιὸ πολὺ ὁ 'Απολινάριος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, ὁ πρῶτος γράφοντας πολὺ ρητορικά, καὶ ὁ ἄλλος γράφοντας σὲ ἡρωϊκὸ μέτρο καὶ μιμούμενος κάθε ποιητή, (σ. 84, PG 67, 1269).

ΙΘ'. Γιὰ τὸν λόγο τοῦ 'Ιουλιανοῦ, ποὺ τὸν ὀνόμασε Μισοπώγωνα, γιὰ τὸ προάστιο τῆς Δάφνης στὴν 'Αντιόχεια, καὶ ἐκφώνηση αὐτοῦ, καὶ ἐπίσης γιὰ τὴν ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτρα Βαβύλα, (σ. 86, PG 67, 1272).

Κ'. Ὅτι ἐξαιτίας τῆς ἀνακομιδῆς αὐτῆς ὁ 'Ιουλιανὸς κακοποίησε πολλοὺς Χριστιανούς· ἐπίσης γιὰ τὸν ἅγιο Θεόδωρο τὸν ὁμολογητή, καὶ ὅτι φωτιὰ ποὺ ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἔκαψε τὸν ναὸ τοῦ 'Απόλλωνα στὴ Δάφνη, (σ. 94, PG 67, 1277).

ΚΑ'. Γιὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ Χριστοῦ στὴν πόλη Πανεάδα ποὺ τὸ γκρέμισε ὁ 'Ιουλιανὸς καὶ τὸ κατάστρεψε, καὶ ἔστησε στὴ θέση του τὸ δικό του ἄγαλμα, καὶ πῶς αὐτὸ καταστράφηκε ἀπὸ κεραυνό. 'Επίσης γιὰ τὴν πηγὴ στοὺς

Ἐμμαούς, ὅπου ὁ Χριστὸς ἔπλυνε τὰ πόδια τους, καὶ γιὰ τὸ δένδρο τῆς Περσίδας, τὸ ὁποῖο στὴν Αἴγυπτο προσκύνησε τὸν Χριστὸ καὶ τὰ θαύματα ποὺ γίνονταν ἀπ' αὐτό, (σ. 96, PG 67, 1280).

ΚΒ'. Ὅτι, ἐπειδὴ μισοῦσε τοὺς Χριστιανούς, ἐπέτρεψε στοὺς Ἰουδαίους νὰ ἀνεγείρουν τὸ ναὸ στὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἄρχισαν τὸ ἔργο μὲ πολὺ ζῆλο, ἡ φωτιὰ ποὺ ἐκδηλώθηκε θανάτωσε πολλούς. Ἐπίσης γιὰ τὴν ἐμφάνιση σημείων τοῦ σταυροῦ στὰ ροῦχα ἐκείνων ποὺ ἐργάζονταν στὴν ἀνοικοδόμηση (σ. 102, PG 67, 1281).

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΥΤΟΥ Α'.-Μ'.

(σ. 108-267, PG 67, 1288-1416)

Α'. Γιὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ἰουλιανοῦ στὴν Περσία, πῶς ἡττήθηκε καὶ ἔχασε τὴ ζωή του μὲ ἄθλιο τρόπο, καὶ τί γράφει ὁ Λιβάνιος γιὰ ἐκεῖνον ποὺ τὸν φόνευσε, (σ. 108, PG 67, 1288).

Β'. Ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς σκοτώθηκε ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὰ ὁράματα ποὺ εἶδαν κάποιοι γιὰ τὸ θάνατό του, καὶ γιὰ τὴν ἀπόκριση τοῦ υἱοῦ τοῦ ξυλουργοῦ· ἐπίσης ὅτι τὸ αἷμα του ὁ Ἰουλιανὸς τὸ ἔστελνε στὸν Χριστό, καὶ ὅσα κακὰ προκλήθηκαν ἐξαιτίας του στὸ Ρωμαϊκὸ κράτος, (σ. 116, PG 67, 1293).

Γ'. Γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Ἰοβιανοῦ, καὶ ὅσα σύμφωνα μὲ τὸ νόμο διέπραξε ὅταν ἀνέλαβε τὴν ἐξουσία, (σ. 122, PG 67, 1297).

Δ'. Ὅτι πάλι ἀνακινήθηκαν τὰ ζητήματα τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ γιὰ τὴ σύνοδο τῆς Ἀντιόχειας, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὁμολογία τῆς Νίκαιας, καὶ ὅσα ἡ σύνοδος αὐτὴ ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλιὰ Ἰοβιανό, (σ. 124, PG 67, 1300).

Ε'. Γιὰ τὸν μέγα Ἀθανάσιο, ὁ ὁποῖος ἀγαπήθηκε ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸ βασιλιὰ καὶ διοίκησε τὶς Ἐκκλησίες τῆς Αἰγύπτου· ἐπίσης καὶ γιὰ τὸ ὅραμα τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, (σ. 128, PG 67, 1304).

ς'. Γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἰοβιανοῦ καὶ γιὰ τὸν βίο τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ καὶ τὴ σθεναρὴ ὑπεράσπιση τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεό, καὶ πῶς προωθήθηκε στὴ βασιλεία καὶ θέλησε νὰ ἔχει συμβασιλέα τὸν ἀδελφό του Οὐάλεντα, καὶ γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν δύο, (σ. 132, PG 67, 1308).

Ζ'. Ὅτι καὶ πάλι ἀνακινοῦνταν τὰ θέματα τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ γιὰ τὴ σύνοδο στὴ Λάμψακο, καὶ ὅτι ἐπεκράτησαν οἱ γύρω ἀπὸ τὸν Εὐδόξιο Ἀρειανοὶ καὶ ἀπομάκρυναν ἀπὸ τὶς Ἐκκλησίες ἐκείνους ποὺ πίστευαν ὀρθά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Μελέτιο Ἀντιοχείας, (σ. 136, PG 67, 1309).

Η'. Γιὰ τὴν ἀποστασία τοῦ Προκοπίου καὶ τὸν παράδοξο θάνατό του. Ἐπίσης καὶ γιὰ τὸν Ἐλεύσιο Κυζίκου καὶ τὸν Εὐνόμιο τὸν αἱρετικό, καὶ πῶς διαδέχθηκε τὸν Ἐλεύσιο, (σ. 140, PG 67, 1313).

Θ'. Ὅτι κακοποιοῦνταν τότε ὅσοι υποστήριζαν τὴν πίστη τῆς Νίκαιας, καὶ γιὰ τὸν ἐπίσκοπο Ἀγέλιο τὸν ἀρχηγὸ τῶν Ναυατιανῶν, (σ. 142, PG 67, 1316).

Ι'. Γιὰ τὸν Οὐαλεντινιανὸ τὸν νέο καὶ τὸν Γρατιανό, καὶ τὸν διωγμὸ τοῦ Οὐάλεντα, καὶ ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ἀποδέχονταν τὸ ὁμοούσιο, διωκόμενοι ἀπὸ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Μακεδονιανούς, ἔστειλαν πρέσβεις στὴ Ρώμη, (σ. 144, PG 67, 1317).

ΙΑ'. Ὁμολογία Εὐσταθίου, Σιλβανοῦ καὶ Θεοφίλου, τῶν καταγομένων ἀπὸ τὴ Μακεδονία, πρὸς τὸν Λιβέριο τὸν ἐπίσκοπο Ρώμης, (σ. 148, PG 67, 1320).

ΙΒ'. Γιὰ τὴ σύνοδο τῆς Σικελίας καὶ τῶν Τυάνων, καὶ γιὰ τὴν ἀναμενόμενη τῆς Κιλικίας, τὴν ὁποία διέλυσε ὁ Οὐάλης. Ἐπίσης γιὰ τὸν διωγμὸ ποὺ ἔγινε τότε, καὶ πῶς ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ποὺ ἔφυγε πάλι, κρύφθηκε, καὶ πῶς μὲ γράμματα τοῦ Οὐάλεντα παρουσιάσθηκε πάλι καὶ διοικοῦσε τὶς ἐκκλησίες τῆς Αἰγύπτου, (σ. 150, PG 67, 1321).

ΙΓ'. Πῶς μετὰ τὸν Εὐδόξιο Ἀρειανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως γίνεται ὁ Δημόφιλος, ἐνῶ οἱ ὀρθόδοξοι χειροτονοῦν τὸν Εὐάγριο, καὶ γιὰ τὸν διωγμὸ ποὺ ἔγινε ἐδῶ, (σ. 156, PG 67, 1328).

ΙΔ'. Γιὰ τοὺς ὀγδόντα εὐσεβεῖς πρεσβυτέρους, τοὺς ὁποίους ὁ Οὐάλης κατέκαυσε μέσα στὸ πλοῖο στὸ μέσο τῆς θάλασσας στὴ Νικομήδεια, (σ. 158, PG 67, 1328).

ΙΕ'. Γιὰ τὴ διαφωνία μεταξὺ τοῦ Εὐσεβίου Καισαρείας καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, καὶ πῶς παίρνοντας θάρρος ἀπὸ αὐτὸ οἱ Ἀρειανοὶ ἐπιτέθηκαν στὴν Ἐκκλησία τῆς Καισάρειας καὶ ἀποκρούσθηκαν, (σ. 160, PG 67, 1329).

ΙϚ'. Πῶς μετὰ τὸν Εὐσέβιο ἀνέλαβε τὴν Ἐκκλησία τῆς Καππαδοκίας ὁ Βασίλειος, καὶ γιὰ τὴν παρρησία του πρὸς τὸν Οὐάλεντα, (σ. 162, PG 67, 1332).

ΙΖ'. Γιὰ τὴ συμμαχία Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ πῶς, φτάνοντας σὲ ἄκρα σοφία, ὑπερασπίσθηκαν τὸ δόγμα τῆς Νίκαιας, (σ. 166, PG 67, 1333).

ΙΗ'. Γιὰ τὸν διωγμὸ ποὺ ἔγινε στὴν Ἀντιόχεια κοντὰ στὸν Ὀρόντη, καθὼς καὶ γιὰ τὸ ναὸ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ στὴν Ἔδεσσα καὶ τὴν ἐκεῖ σύναξη καὶ ἡ ὁμολογία τῶν Ἐδεσσηνῶν, (σ. 168, PG 67, 1336).

ΙΘ'. Θάνατος τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου καὶ ἄνοδος στὸ θρόνο τοῦ Ἀρειανοῦ Λουκίου· ἐπίσης τὰ ὅσα δεινὰ βρῆκαν τὶς ἐκκλησίες τῆς Αἰγύπτου, καὶ πῶς ὁ διάδοχος τοῦ Ἀθανασίου Πέτρος διέφυγε καὶ πῆγε στὴ Ρώμη, (σ. 170, PG 67, 1337).

Κ'. Γιὰ τὸν διωγμὸ ἐναντίον τῶν μοναχῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν μαθητῶν τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, καὶ πῶς γιὰ χάρη τῆς ὀρθῆς πίστεως περιορίσθηκαν σὲ μιὰ μικρὴ νησίδα, καὶ γιὰ τὰ θαύματα ποὺ γίνονταν, (σ. 172, PG 67, 1340).

ΚΑ'. Κατάλογος τῶν τόπων ὅπου πίστευαν τὸ δόγμα τῆς Νίκαιας, καὶ ἐπίσης γιὰ τὴν πίστη τῶν Σκυθῶν καὶ γιὰ τὸν Βρεττανίωνα, τὸν ἐπίσκοπο τοῦ ἔθνους, (σ. 178, PG 67, 1344).

ΚΒ'. Ὅτι ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἀνακινήθηκε τὸ ζήτημα γιὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἀποφασίσθηκε νὰ λέγεται ὁμοούσιο μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό, (σ. 180, PG 67, 1345).

ΚΓ'. Γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης Λιβερίου καὶ γιὰ τοὺς διαδόχους του Δάμασο καὶ Οὐρσίκιο, καὶ ὅτι ὅλη ἡ Δύση ἀποδεχόταν τὸ ὀρθὸ δόγμα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Μεδιόλανα καὶ τὸν ἀρχιερέα της Αὐξέντιο. Ἐπίσης γιὰ τὴ σύνοδο στὴ Ρώμη, ἡ ὁποία καθαίρεσε τὸν Αὐξέντιο, καὶ γιὰ τὸν ὅρο ποὺ ἔγραψε, (σ. 182, PG 67, 1348).

ΚΔ'. Γιὰ τὸν ἅγιο Ἀμβρόσιο ποὺ χειροτονήθηκε ἀρχιερέας καὶ ἔπεισε τοὺς λαοὺς νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν εὐσεβῆ πίστη, καὶ ἀκόμα γιὰ τοὺς Ναυατιανοὺς τῆς Φρυγίας καὶ γιὰ τὸ Πάσχα, (σ. 188, PG 67, 1353).

ΚΕ'. Γιὰ τοὺς Ἀπολινάριους, τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱό, γιὰ τὸν πρεσβύτερο Βιταλιανό, καὶ ἀπὸ ποιὰ προτίμηση παρακινήθηκαν καὶ παρεξέκλιναν σὲ αἱρέσεις, (σ. 192, PG 67, 1357).

Κς'. Γιὰ τὸν Εὐνόμιο καὶ τὸν δάσκαλό του Ἀέτιο καὶ τὰ σχετικὰ μ' αὐτοὺς καθὼς καὶ τί δίδασκαν, καὶ ὅτι πρῶτοι αὐτοὶ ἐπινόησαν μία κατάδυση κατὰ τὸ βάπτισμα, (σ. 198, PG 67, 1361).

ΚΖ'. Γιὰ ὅσα γράφει ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γιὰ τὸν Ἀπολινάριο καὶ τὸν Εὐνόμιο στὴν ἐπιστολή του πρὸς τὸν Νεκτάριο, καὶ ὅτι ἡ αἵρεσή τους ἔσβησε ἀπὸ τὴ φιλοσοφημένη ζωὴ (τὴν ὀρθὴ πίστη) τῶν τότε μοναχῶν· γιατὶ ἡ αἵρεση αὐτῶν τῶν δύο εἶχε καταλάβει ὅλη σχεδὸν τὴν Ἀνατολή, (σ. 204, PG 67, 1368).

ΚΗ'. Γιὰ τοὺς ἅγιους ἄνδρες Ἰωάννη, Ὦρ, Ἀμμών, Βῆνο, Θεωνᾶ, Κάπρο, Ἑλλῆ, Ἠλία, Ἀπελλῆ, Ἰσίδωρο, Σεραπίωνα, Διόσκορο καὶ Εὐλόγιο ποὺ ἄκμασαν ἐκείνους τοὺς καιροὺς στὴν Αἴγυπτο, (σ. 208, PG 67, 1369).

ΚΘ'. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς ποὺ ἔζησαν στὴ Θηβαΐδα, τὸν Ἀπολλώ, τὸν Δωρόθεο, τὸν Πιάμμωνα, τὸν Ἰωάννη, τὸν Μᾶρκο, τὸν Μακάριο, τὸν Ἀπολλώνιο, τὸν Μωυσῆ, τὸν Παῦλο ποὺ ἔζησε στὴ Φέρμη, τὸν Παχών, τὸν Στέφανο καὶ τὸν Πίωρ, (σ. 212, PG 67, 1373).

Λ'. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς στὴ Σκήτη Ὠριγένη, Δίδυμο, Κρονίωνα, Ὀρσίσιο, Πουτουβάτη, Ἀρσίωνα, Ἀμμών, τοὺς ἀδελφοὺς Εὐσέβιο καὶ Διόσκορο, ποὺ λέγονταν καὶ Μακροί, καὶ γιὰ τὸν φιλόσοφο Εὐάγριο, (σ. 224, PG 67,).

ΛΑ'. Γιὰ τὰ μοναστήρια τῆς Νιτρίας ποὺ ὀνομάζονταν καὶ Κελλία, καὶ γιὰ τὴ μονὴ τῶν Ρινοκουρούρων, καθὼς καὶ γιὰ τὸν Μέλανα, τὸν Διονύσιο καὶ τὸν Σόλωνα, (σ. 230, PG 67, 1388).

ΛΒ'. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Παλαιστίνης Ἡσυχᾶ, Ἐπιφάνιο, ποὺ ἔπειτα ἔγινε ἐπίσκοπος Κύπρου, τὸν Ἀμμώνιο καὶ τὸν Σιλβανό, (σ. 234, PG 67, 1389).

ΛΓ'. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Συρίας Βατθαῖο, Εὐσέβιο, Βαργῆ, Ἁλᾶ, Ἀββώ, Λάζαρο, Ἄβδαλη, Ζήνωνα, Ἡλιόδωρο, Εὐσέβιο ποὺ ἔζησε στὶς Κάρες, καὶ γιὰ τὸν Πρωτογένη καὶ τὸν Ἀώνη, (σ. 236, PG 67, 1392).

ΛΔ'. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς Ἰουλιανό, Ἐφραὶμ τὸν Σύρο, Βάρση καὶ Εὐλόγιο ποὺ ἔζησαν στὴν Ἔδεσσα. Ἀκόμα γιὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Κοίλης Συρίας Οὐαλεντῖνο, Θεόδωρο, Μερώσα, Βάσσο, Βασσώνιο καὶ Παῦλο, καὶ γιὰ τοὺς ἅγιους ἄνδρες ποὺ ἔζησαν στὴ Γαλατία, τὴν Καππαδοκία καὶ σ' ἄλλους τόπους, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ἔγιναν μακρόβιοι οἱ προηγούμενοι ἅγιοι, (σ. 238, PG 67, 1393).

ΛΕ'. Γιὰ τὸν ξύλινο τρίποδα, τὴ διαδοχὴ τοῦ βασιλιᾶ, καὶ τὴ γνώση τῶν στοιχείων τῆς φύσης, καθὼς καὶ γιὰ τὸν φόνο τῶν φιλοσόφων, καὶ τὴν ἀστρονομία, (σ. 244, PG 67, 1397).

Λς'. Γιὰ τὴν ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν Σαυροματῶν (Σαρματῶν), καὶ τὸν θάνατο τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ στὴ Γαλλία καὶ τὴν ἀναγόρευση τοῦ νέου Οὐαλεντινιανοῦ· ἐπίσης γιὰ τὸν διωγ-

μὸ τῶν ἱερέων καὶ τὸν λόγο τοῦ φιλοσόφου Θεμιστίου, ἐξαιτίας τοῦ ὁποίου φέρθηκε πιὸ φιλάνθρωπα πρὸς ἐκείνους ποὺ πίστευαν διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτόν, (σ. 246, PG 67, 1401).

ΛΖ'. Γιὰ τοὺς πέρα ἀπὸ τὸν Ἴστρο βαρβάρους· πῶς ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τοὺς Οὔννους καὶ προσχώρησαν στοὺς Ρωμαίους, καὶ πῶς ἔγιναν Χριστιανοί· ἐπίσης γιὰ τὸν Οὐλφίλα καὶ τὸν Ἀθανάριχο καὶ τὰ ὅσα συνέβησαν μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἀπὸ ποιὸν δέχθηκαν τὸν Ἀρειανισμό, (σ. 250, PG 67, 1404).

ΛΗ'. Γιὰ τὴ Μαυία, τὴ φύλαρχο τῶν Σαρακηνῶν, καὶ πῶς μετὰ τὴ διάλυση τῶν συνθηκῶν μὲ τοὺς Ρωμαίους ὁ ἐπίσκοπός τους Μωυσῆς, ποὺ εἶχε χειροτονηθεῖ ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, τὶς ἀνανέωσε. Ἐπίσης διήγηση γιὰ τοὺς Ἰσμαηλῖτες, τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ τοὺς θεούς τους, καὶ πῶς μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ φυλάρχου τους Ζοκόμου ἄρχισαν νὰ γίνονται Χριστιανοί, (σ. 256, PG 67, 1408).

ΛΘ'. Ὅτι, ἀφοῦ ἐπανῆλθε ὁ Πέτρος ἀπὸ τὴ Ρώμη, ἀνέλαβε τὶς Ἐκκλησίες τῆς Αἰγύπτου μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Λουκίου, καὶ γιὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Οὐάλεντα στὴ Δύση ἐναντίον τῶν Σκυθῶν, (σ. 262, PG 67, 1413).

Μ'. Γιὰ τὸν ἅγιο Ἰσαάκιο τὸν μοναχό, ποὺ προφήτευσε γιὰ τὸν Οὐάλεντα, καὶ πῶς φεύγοντας ὁ Οὐάλης κατακάηκε μπαίνοντας σὲ ἀχυρώνα καὶ ἔτσι ἔχασε τὴ ζωή του (σ. 264, PG 67, 1413).

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ζ'. ΤΟΜΟΥ Α'.-ΚΘ'.

(σ. 268-371, PG 67, 1417-1508)

Α'. Ἐπειδὴ οἱ Ρωμαῖοι καταπιέζονταν ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, ἔστειλε βοήθεια ἡ Μαυία, καὶ κάποιοι ἀπὸ τὸ πλῆθος πέτυχαν τὴ νίκη, καὶ ὅτι ὁ Γρατιανὸς πρόσταξε νὰ πιστεύει καθένας αὐτὸ ποὺ θέλει, (σ. 268, PG 67, 1417).

Β'. Ὅτι ὁ Γρατιανὸς ἐπέλεξε τὸν Θεοδόσιο ἀπὸ τὴν Ἱσπανία νὰ συμβασιλεύει μαζί του, καὶ ὅτι ἡ Ἀνατολή, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, κατεχόταν ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς· ἐπίσης γιὰ τὴ σύνοδο τῆς Ἀντιόχειας καὶ τὴν τότε κατάσταση περὶ τῆς προεδρίας τῶν Ἐκκλησιῶν, (σ. 270, PG 67, 1417).

Γ'. Γιὰ τοὺς γύρω ἀπὸ τὸν ἅγιο Μελέτιο καὶ Παυλῖνο ἐπισκόπους Ἀντιοχείας, καὶ γιὰ τοὺς ὅρκους ποὺ δόθηκαν γιὰ τὸν ἐπισκοπικὸ θρόνο, (σ. 272, PG 67, 1421).

Δ'. Γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, τὸ πῶς ἔλαβε τὸ θεῖο βάπτισμα ἀπὸ τὸν Ἀσχόλιο Θεσσαλονίκης, καὶ τί ἔγραψε πρὸς ἐκείνους ποὺ ἀποδέχονταν τὸν ὅρο τῆς συνόδου τῆς Νίκαιας, (σ. 274, PG 67, 1421).

Ε'. Γιὰ τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, καὶ ὅτι σ' αὐτὸν παρέδωσε τὶς ἐκκλησίες ὁ Θεοδόσιος, ἀφοῦ ἐξεδίωξε τὸν Δημόφιλο καὶ ἐκείνους ποὺ δὲν ἀποδέχονταν τὸν Υἱὸ ὁμοούσιο μὲ τὸν Πατέρα, (σ. 276, PG 67, 1424).

ϛ'. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ ἀκόμα γιὰ τὸν Εὐνόμιο ποὺ βρισκόταν σὲ ἀκμή, καὶ γιὰ τὴν παρρησία τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου πρὸς τὸν βασιλιά, (σ. 280, PG 67, 1428).

Ζ'. Γιὰ τὴ δεύτερη ἁγία οἰκουμενικὴ σύνοδο· ποιὸς τὴ συγκάλεσε καὶ γιὰ ποιὰ αἰτία, καθὼς καὶ γιὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, (σ. 282, PG 67, 1429).

Η'. Γιὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Νεκταρίου στὸν

θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπὸ ποῦ προερχόταν καὶ ποιὸ ἦταν τὸ ἦθος του, (σ. 286, PG 67, 1433).
Θ'. Γιὰ τὰ ὅσα θέσπισε ἡ δεύτερη οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ γιὰ τὸν Μάξιμο τὸν κυνικὸ φιλόσοφο, (σ. 290, PG 67, 1436).
Ι'. Γιὰ τὸν Μαρτύριο ἀπὸ τὴν Κιλικία καὶ τὴν ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Μελετίου Ἀντιοχείας, (σ. 292, PG 67, 1440).
ΙΑ'. Γιὰ τὴ χειροτονία τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Φλαβιανοῦ, καὶ γιὰ τὰ ὅσα συνέβησαν κατ' αὐτὴν ἐξαιτίας τοῦ ὅρκου, (σ. 296, PG 67, 1441).
ΙΒ'. Ὅτι θέλησε ὁ Θεοδόσιος νὰ ἑνώσει ὅλες τὶς αἱρέσεις, καὶ τί εἰσηγήθηκε γιὰ τοὺς Ναυατιανοὺς Ἀγέλιο καὶ Σισίνιο, καὶ ὅτι κατὰ τὴ σύνοδο ποὺ ἔγινε πάλι ὁ βασιλιὰς ἀποδέχθηκε μόνο ἐκείνους ποὺ πρέσβευαν τὸ ὁμοούσιο, ἐνῶ ἐκείνους ποὺ πίστευαν διαφορετικὰ τοὺς ἀπέλασε ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες, (σ. 296, PG 67, 1444).
ΙΓ'. Γιὰ τὸν τύραννο Μάξιμο, καὶ τὴ διαφωνία μεταξὺ τοῦ Ἰουστίνου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου, καὶ πῶς ὁ βασιλιὰς Γρατιανὸς φονεύθηκε μὲ δόλο καὶ ὁ Οὐαλεντινιανὸς κατέφυγε μὲ τὴ μητέρα του στὸν Θεοδόσιο στὴ Θεσσαλονίκη, (σ. 302, PG 67, 1448).
ΙΔ'. Γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Ὀνωρία, καὶ ὅτι ὁ Θεοδόσιος, ἀφοῦ ἄφησε στὴν Κωνσταντινούπολη τὸν Ἀρκάδιο, μετέβη στὴν Ἰταλία. Ἐπίσης γιὰ τὴ διαδοχὴ τῶν Ναυατιανῶν καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὸ θράσος τῶν Ἀρειανῶν, καὶ ὅτι ὁ Θεοδόσιος, ἀφοῦ φόνευσε τὸν τύραννο, ἔκανε μεγαλοπρεπῆ θρίαμβο στὴ Ρώμη, (σ. 306, PG 67, 1449).
ΙΕ'. Γιὰ τὸν Φλαβιανὸ καὶ τὸν Εὐάγριο, ἐπισκόπους Ἀντιοχείας, καὶ γιὰ τὰ ὅσα συνέβησαν στὴν Ἀλεξάνδρεια κατὰ τὸ γκρέμισμα τοῦ ναοῦ τοῦ Διονύσου, καθὼς καὶ γιὰ τὸ Σεραπεῖο καὶ τοὺς ἄλλους εἰδωλολατρικοὺς ναοὺς ποὺ καταστράφηκαν, (σ. 310, PG 67, 1452).
Ις'. Πῶς καὶ γιὰ ποιὰ αἰτία παύθηκε ὁ πρεσβύτερος στὴν ἐκκλησία τῶν μετανοούντων, καὶ ἀφήγηση γιὰ τὸν τρόπο μετάνοιας, (σ. 316, PG 67, 1457).
ΙΖ'. Πῶς ὁ Θεοδόσιος ὁ μέγας ἐξόρισε τὸν Εὐνόμιο, καὶ γιὰ τὸν Θεοφρόνιο τὸν διάδοχο αὐτοῦ, καὶ γιὰ τὸν Εὐτύχιο καὶ τὸν Δωρόθεο καὶ τὶς αἱρέσεις τους, καθὼς καὶ γιὰ τοὺς λεγόμενους Ψαθυριανούς, καὶ πῶς ἡ αἵρεση τῶν Ἀρειανῶν χωρίσθηκε σὲ διάφορους κλάδους, ἀλλὰ καὶ πῶς ὅσοι ζοῦσαν στὴν Κωνσταντινούπολη ἑνώθηκαν περισσότερο, (σ. 320, PG 67, 1464).
ΙΗ'. Ὅτι καὶ οἱ Ναυατιανοὶ συνέστησαν ἄλλην αἵρεση, τῶν Σαββατιανῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὴ σύνοδο στὸ Σάγγαρο, καὶ λεπτομερέστερη ἔκθεση γιὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, (σ. 326, PG 67, 1468).
ΙΘ'. Κατάλογος τοῦ συγγραφέα ἄξιος πρὸς γνώση γιὰ τὶς συνήθειες τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, (σ. 332, PG 67, 1473).
Κ'. Γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ δόγματός μας καὶ γιὰ τὸ γκρέμισμα στὸ τέλος τῶν εἰδωλολατρικῶν ναῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὴν τότε πλημμύρα τοῦ ποταμοῦ Νείλου, (σ. 338, PG 67, 1480).
ΚΑ'. Γιὰ τὴν εὕρεση τῆς τιμίας κεφαλῆς

τοῦ Προδρόμου, καὶ ὅσα ἔγιναν σχετικὰ μὲ αὐτήν, (σ. 340, PG 67, 1481).

ΚΒ΄. Γιὰ τὸν ἀπαγχονισμὸ τοῦ νέου Οὐαλεντινιανοῦ βασιλιᾶ στὴ Ρώμη, καθὼς καὶ γιὰ τὴν τυραννία τοῦ Εὐγενίου καὶ τὴν προφητεία τοῦ Ἰωάννη, μοναχοῦ στὴν ἔρημο τῆς Θηβαΐδας, (σ. 344, PG 67, 1485).

ΚΓ΄. Γιὰ τὴν εἴσπραξη τῶν φόρων καὶ τὸ γκρέμισμα τῶν βασιλικῶν ἀνδριάντων στὴν Ἀντιόχεια, καθὼς καὶ γιὰ τὴν πρεσβεία τοῦ ἀρχιερέα Φλαβιανοῦ, (σ. 348, PG 67, 1488).

ΚΔ΄. Γιὰ τὴ νίκη τοῦ βασιλιᾶ Θεοδοσίου ἐναντίον τοῦ Εὐγενίου, (σ. 350, PG 67, 1489).

ΚΕ΄. Γιὰ τὴν παρρησία τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου πρὸς τὸν βασιλιὰ Θεοδόσιο καὶ τὸ φονικὸ ποὺ διέπραξε στὴ Θεσσαλονίκη, καθὼς καὶ διήγηση ἄλλων κατορθωμάτων τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, (σ. 354, PG 67, 1493).

ΚϚ΄. Γιὰ τὸν ἅγιο Δονάτο, ἐπίσκοπο Εὐωρίας (Εὐροίας), καὶ γιὰ τὸν Θεότιμο, ἀρχιερέα τῶν Σκυθῶν, (σ. 358, PG 67, 1497).

ΚΖ΄. Γιὰ τὸν ἅγιο Ἐπιφάνιο, ἐπίσκοπο Κύπρου, καὶ κάποια σύντομη διήγηση γιὰ ὅσα ἔπραξε, (σ. 362, PG 67, 1501).

ΚΗ΄. Γιὰ τὸν Ἀκάκιο, ἐπίσκοπο Βεροίας, καὶ γιὰ τὸν Ζήνωνα καὶ Αἴαντα, ἄνδρες ἐπιφανεῖς καὶ περιβόητους γιὰ τὴν ἀρετή τους, (σ. 366, PG 67, 1504).

ΚΘ΄. Γιὰ τὴν εὕρεση τῶν λειψάνων τῶν προφητῶν Ἀββακοὺμ καὶ Μιχαία, καὶ γιὰ τὸν θάνατο τοῦ βασιλιᾶ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, (σ. 368, PG 67, 1505).

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΟΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Η΄. ΤΟΜΟΥ

(σ. 372-473, PG 67, 1508-1592)

Α΄. Γιὰ τοὺς διαδόχους τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου, καὶ πῶς φονεύθηκε ὁ ὕπαρχος Ρουφῖνος. Ἐπίσης γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν μεγάλων πόλεων, τὴ διαφορὰ τῶν αἱρετικῶν, καὶ διήγηση γιὰ τὸν Σισίνιο, ἐπίσκοπο τῶν Ναυατιανῶν, (σ. 372, PG 67, 1508).

Β΄. Γιὰ τὴν παιδεία, τὴ διατροφή, τὴν πολιτεία, τὴ σοφία καὶ τὴν ἄνοδο στὸ θρόνο τοῦ μεγάλου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ πῶς ἐμπόδιό του γίνεται ὁ Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας, (σ. 378, PG 67, 1513).

Γ. Πῶς ἀναλαμβάνοντας ὁ Ἰωάννης τὴν ἐπισκοπή, ἀσχολοῦνταν ἐνεργότερα μὲ τὰ πράγματα καὶ ἀνόρθωνε παντοῦ τὶς Ἐκκλησίες, καὶ πῶς διόρθωσε τὸ λάθος τοῦ Φλαβιανοῦ στέλνοντας πρεσβεία στὴ Ρώμη, (σ. 384, PG 67, 1520).

Δ΄. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν βάρβαρο Γότθο Γαϊνᾶ καὶ τὰ δεινὰ ποὺ προξενήθηκαν ἀπὸ αὐτόν, (σ. 388, PG 67, 1521).

Ε΄. Πῶς ὁ Ἰωάννης ὑπέτασσε τὰ πλήθη μὲ τὰ κηρύγματά του, καὶ γιὰ Μακεδονιανὴ γυναίκα ἐξαιτίας τῆς ὁποίας τὸ ψωμὶ μεταβλήθηκε σὲ λιθάρι, (σ. 394, PG 67, 1528).

Ϛ΄. Γιὰ τὰ ὅσα διαπράχθηκαν στὴν Ἀσία καὶ τὴ Φρυγία ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, καὶ γιὰ τοὺς ἐπισκόπους Ἡρακλείδη Ἐφέσου καὶ Γέροντα Νικομηδείας, (σ. 398, PG 67, 1529).

Ζ΄. Γιὰ τὸν Εὐτρόπιο τὸν ἀρχιευνοῦχο, καὶ γιὰ τὸ νόμο ποὺ θέσπισε, καὶ πῶς ἀφοῦ ἁρπάχθηκε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία φονεύθηκε. Ἐπίσης γιὰ τὸν γογγυσμὸ ἐναντίον τοῦ Ἰωάννη, (σ. 400, PG

67, 1533).

Η'. Γιὰ τοὺς ἀντίφωνους ὕμνους τοῦ Ἰωάννη κατὰ τῶν Ἀρειανῶν, καὶ πῶς μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Ἰωάννη προόδευαν περισσότερο τὰ τῶν Ὀρθοδόξων, ἐνῶ οἱ πλούσιοι ἀγανακτοῦσαν, (σ. 402, PG 67, 1536).

Θ'. Γιὰ τὸν ἀρχιδιάκονο Σεραπίωνα καὶ τὴν ἁγία Ὀλυμπιάδα, καὶ πῶς κάποιοι λόγιοι συμπεριφέρονταν κατὰ τρόπο ὑβριστικὸ πρὸς τὸν Ἰωάννη, ἀποκαλώντας τον ἀπότομο καὶ ὀργίλο, (σ. 406, PG 67, 1537).

Ι'. Γιὰ τὸν Σευηριανὸ Γαβάλων καὶ τὸν Πτολεμαΐδας Ἀντίοχο, καὶ ὅσα συνέβησαν μεταξὺ Σεραπίωνα καὶ Σευηριανοῦ, καὶ πῶς μὲ τὴ μεσολάβηση τῆς βασίλισσας διαλύθηκε ἡ μεταξύ τους διαφορά, (σ. 408, PG 67, 1541).

ΙΑ'. Γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ ἀνέκυψε στὴν Αἴγυπτο γιὰ τὸ ἂν τὸ Θεῖο εἶναι ἀνθρωπόμορφο, καὶ γιὰ τὸν Θεόφιλο Ἀλεξανδρείας καὶ τὰ βιβλία τοῦ Ὠριγένη, (σ. 410, PG 67, 1544).

ΙΒ'. Γιὰ τοὺς τέσσερις ἀδελφοὺς ἀσκητές, ποὺ λέγονταν Μακροί, πρὸς τοὺς ὁποίους φερόταν ἐχθρικὰ ὁ Θεόφιλος, (σ. 412, PG 67, 1545).

ΙΓ'. Πῶς οἱ Μακροὶ αὐτοὶ ἐξαιτίας τοῦ ζήλου τοῦ Ἰωάννη προσχώρησαν σ' αὐτόν, καὶ πῶς δυσανασχετώντας ἐξαιτίας αὐτοῦ ὁ Θεόφιλος ἄρχισε τὸν πόλεμο ἐναντίον τοῦ Ἰωάννη, (σ. 418, PG 67, 1549).

ΙΔ'. Γιὰ τὴ μοχθηρία τοῦ Θεοφίλου, καὶ πῶς μεταβαίνοντας ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος στὴν Κωνσταντινούπολη προετοίμασε τὸ πλῆθος νὰ στασιάσει ἐναντίον τοῦ Ἰωάννη, (σ. 420, PG 67, 1552).

ΙΕ'. Γιὰ τὸν υἱὸ τῆς βασίλισσας καὶ τὸν ἅγιο Ἐπιφάνιο, καὶ πῶς οἱ Μακροὶ ἦρθαν σὲ διάλογο μὲ τὸν Ἐπιφάνιο, καὶ πῶς στὴ συνέχεια ἀπέπλευσε γιὰ τὴν Κύπρο. Ἐπίσης γιὰ τὸν Ἐπιφάνιο καὶ τὸν Ἰωάννη, (σ. 424, PG 67, 1553).

ΙϚ'. Γιὰ τὴ διαφορὰ τοῦ Ἰωάννη μὲ τὴ βασίλισσα, καὶ πῶς ἦρθε ὁ Θεόφιλος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο· ἐπίσης καὶ γιὰ τὸν ἐπίσκοπο Χαλκηδόνος Κυρῖνο, (σ. 428, PG 67, 1557).

ΙΖ'. Γιὰ τὴ σύνοδο ποὺ συγκάλεσε ὁ Θεόφιλος στὶς Ρουφιανὲς καὶ τὶς κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Ἰωάννη. Καὶ πῶς, ἀφοῦ κλήθηκε ὁ Ἰωάννης νὰ παραστεῖ καὶ δὲν προσῆλθε, καθαιρέθηκε ἀπὸ αὐτόν, (σ. 430, PG 67, 1557).

ΙΗ'. Ὅτι στασίασε τὸ πλῆθος ἐναντίον τοῦ Θεοφίλου καὶ τῆς συνόδου του καὶ ἀπηύθυνε κατηγορίες ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορα, καὶ ἀφοῦ ἀνακλήθηκε ὁ Ἰωάννης, κατέλαβε πάλι τὸ θρόνο, (σ. 434, PG 67, 1561).

ΙΘ'. Γιὰ τὴ δυστροπία τοῦ Θεοφίλου καὶ γιὰ τὴν ἔχθρα τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὴ φυγὴ τοῦ Θεοφίλου· ἐπίσης γιὰ τὸν ἀσκητὴ Νιλάμμωνα καὶ τὴ σύνοδο ποὺ συγκλήθηκε γιὰ τὸν Ἰωάννη, (σ. 438, PG 67, 1564).

Κ'. Γιὰ τὸν ἀνδριάντα τῆς βασίλισσας καὶ τὴ διδασκαλία τοῦ Ἰωάννη, καθὼς καὶ γιὰ τὴ σύνοδο ποὺ συγκροτήθηκε πάλι ἐναντίον του καὶ τὴν καθαίρεσή του, (σ. 440, PG 67, 1568).

ΚΑ'. Γιὰ τὰ ὅσα κακὰ συνέβησαν στὸ πλῆθος μὲ τὴν ἐκδίωξη τοῦ Ἰωάννη καὶ τὴν ἐναντίον του ἐπιβουλὴ πρὸς σφαγὴ μὲ ξίφος, (σ. 444, PG 67, 1569).

ΚΒ'. Γιὰ τὸ πῶς ὁ Ἰωάννης ἐκδιώχθηκε ἀπὸ τὸ θρόνο ἄδικα καὶ γιὰ τὴν τα-

ραχὴ ποὺ ξέσπασε· ἐπίσης γιὰ τὴ φωτιὰ ποὺ ἔπεσε στὴν ἐκκλησία σταλμένη ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ γιὰ τὴν ἐξορία τοῦ Ἰωάννη στὴν Κουκουσό, (σ. 446, PG 67, 1572).

ΚΓ'. Γιὰ τὸν Ἀρσάκιο ποὺ καταστάθηκε στὸ θρόνο μετὰ τὸν Ἰωάννη, καὶ τὰ ὅσα δεινὰ προκάλεσε στοὺς ἀφοσιωμένους στὸν Ἰωάννη. Ἐπίσης γιὰ τὴν ὁσία Νικαρέτη, (σ. 450, PG 67, 1573).

ΚΔ'. Γιὰ τὸν ἀναγνώστη Εὐτρόπιο καὶ τὴ μακαρία Ὀλυμπιάδα, καθὼς καὶ τὸν πρεσβύτερο Τίγριο, τὰ ὅσα κακὰ ἔπαθαν ἐξαιτίας τοῦ ἐπισκόπου Ἰωάννη, καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους πατριάρχες, (σ. 454, PG 67, 1579).

ΚΕ'. Ὅτι, ἐπειδὴ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα πήγαιναν ἄσχημα, παρόμοια ἄσχημα ἦταν καὶ τὰ κοσμικά. Καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Στελίχωνα, τὸν στρατηγὸ τοῦ Ὁνωρίου, (σ. 458, PG 67, 1580).

ΚϚ'. Γιὰ τὶς δύο ἐπιστολὲς τοῦ πάπα Ρώμης Ἰννοκεντίου πρὸς τὸν Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο καὶ πρὸς τὸν κλῆρο τῆς Κωνσταντινούπολης ὑπὲρ τοῦ Ἰωάννη, (σ. 460, PG 67, 1584).

ΚΖ'. Γιὰ τὰ δεινὰ ποὺ συνέβησαν ἐξαιτίας τοῦ Ἰωάννη καὶ γιὰ τὸ θάνατο τῆς βασίλισσας Εὐδοξίας καὶ τοῦ Ἀρσακίου. Ἐπίσης καὶ γιὰ τὸν πατριάρχη Ἀττικό, ἀπὸ ποῦ καταγόταν καὶ ποιὸς ἦταν ὁ χαρακτήρας καὶ ὁ τρόπος ζωῆς του, (σ. 468, PG 67, 1589).

ΚΗ'. Γιὰ τὴν προσπάθεια τοῦ Ἰννοκεντίου, ἐπισκόπου Ρώμης, νὰ ἐπαναφέρει τὸν Ἰωάννη μέσω συνόδου, καὶ γιὰ τοὺς ἀπεσταλμένους αὐτοῦ πρὸς ἐξέταση τῶν πραγμάτων, καθὼς καὶ γιὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰωάννη Χρυσοστόμου (σ. 470, PG 67, 1592).

ΤΟΜΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Θ'. ΤΟΜΟΥ

(σ. 474-521, PG 67, 1593-1629)

Α'. Γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀρκαδίου, τὴν ἐξουσία τοῦ Νέου Θεοδοσίου καὶ τὶς ἀδελφές του. Ἐπίσης γιὰ τὴν εὐσέβεια, τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν παρθενία τῆς αὐγούστας Πουλχερίας· ἀκόμα γιὰ τὰ θεοφιλῆ ἔργα αὐτῆς καὶ τὴν πρέπουσα διαπαιδαγώγηση τοῦ βασιλιᾶ ἀπὸ αὐτήν, (σ. 474, PG 67, 1593).

Β'. Γιὰ τὴν εὕρεση τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Σαράντα Μαρτύρων, (σ. 478, PG 67, 1597).

Γ'. Συνέχεια γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν Πουλχερία καὶ τὶς ἀδελφές της, (σ. 486, PG 67, 1604).

Δ'. Γιὰ τὶς συνθῆκες εἰρήνης μὲ τοὺς Πέρσες, γιὰ τὸν Ὁνώριο καὶ τὸν Στελίχωνα, καὶ τὰ ὅσα συνέβησαν στὴ Ρώμη καὶ τὴ Δαλματία, (σ. 486, PG 67, 1604).

Ε'. Γιὰ τὰ διάφορα ἔθνη ποὺ ἐπιτέθηκαν ἐναντίον τῶν Ρωμαίων καὶ κατανικήθηκαν μὲ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄλλα ποὺ συνθηκολόγησαν μαζί τους, (σ. 490, PG 67, 1605).

Ϛ'. Γιὰ τὸν Γότθο Ἀλάριχο, καὶ πῶς, κάνοντας ἐπίθεση ἐναντίον τῆς Ρώμης, τὴν ταλαιπωροῦσε μὲ τὸν πόλεμο, (σ. 492, PG 67, 1608).

Ζ'. Γιὰ τὸν Ἰννοκέντιο, τὸν ἐπισκοπο τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, ποὺ ἔστειλε πρεσβεία στὸν Ἀλάριχο, καὶ γιὰ τὸν Ἰόβιο, διοικητὴ τῆς Ἰταλίας, καὶ γιὰ τὴν πρεσβεία του στὸν βασιλιά, καὶ ὅσα συνέβησαν στὸν Ἀλάριχο, (σ. 494, PG 67, 1609).

Η'. Γιὰ τὴν ἀποστασία τοῦ Ἀττάλου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Ἡρακλειανοῦ, καὶ

πῶς ἔπειτα κάνοντας ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ Ὀνωρίου, ἔλαβε συγγνώμη, (σ. 496, PG 67, 1612).
Θ'. Γιὰ τὴν ταραχὴ τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἀρειανῶν ἐξαιτίας τοῦ Ἀττάλου, καὶ γιὰ κάποιον ἀνδρεῖο Σάρο, καὶ πῶς ὁ Ἀλάριχος κατέλαβε μὲ δόλο τὴ Ρώμη, φυλάγοντας ἀσύλητο τὸν ναὸ τοῦ ἁγίου Πέτρου, (σ. 500, PG 67, 1616).
Ι'. Γιὰ τὴ Ρωμαία γυναίκα ποὺ παρουσίασε πράξη σωφροσύνης, (σ. 502, PG 67, 1616).
ΙΑ'. Γιὰ τοὺς τυράννους τῶν χρόνων ἐκείνων ποὺ ἐπαναστάτησαν στὴ Δύση ἐναντίον τοῦ Ὀνωρίου, καὶ ὅλοι ριζικὰ ἐξολοθρεύθηκαν λόγω τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν βασιλιά, (σ. 504, PG 67, 1617).
ΙΒ'. Γιὰ τὸν Θεοδοσίωλο καὶ τὸν Λαγώδιο, γιὰ τὰ ἔθνη τῶν Βανδάλων καὶ τῶν Σουΐβων, καθὼς καὶ γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀλάριχου. Ἐπίσης γιὰ τὴ φυγὴ τῶν τυράννων Κωνσταντίνου καὶ Κώνστα, (σ. 506, PG 67, 1620).
ΙΓ'. Γιὰ τὸν Γερόντιο καὶ τὸν Μάξιμο καὶ γιὰ τὸν στρατὸ τοῦ Ὀνωρίου, καθὼς καὶ γιὰ τὴ σύλληψη τοῦ Γεροντίου καὶ τῆς γυναίκας του, καὶ πῶς αὐτοὶ θανατώθηκαν, (σ. 508, PG 67, 1621).
ΙΔ'. Γιὰ τὸν Κωνσταντῖνο, τὴ στρατιὰ τοῦ Ὀνωρίου καὶ τὸν στρατηγὸ Ἐδόβιχο, καὶ γιὰ τὴν ἧττα τοῦ Ἐδόβιχου ἀπὸ τὸν Οὐλφίλα, τὸ συστράτηγο τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ τὸν φόνο αὐτοῦ, (σ. 512, PG 67, 1624).
ΙΕ'. Γιὰ τὴν ἀπόθεση τῶν βασιλικῶν διακριτικῶν ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὴ χειροτονία του σὲ πρεσβύτερο καθὼς καὶ γιὰ τὸν θάνατό του στὴ συνέχεια, καὶ ἐπίσης γιὰ τοὺς ἄλλους τυράννους ποὺ ἐπαναστάτησαν ἐναντίον τοῦ Ὀνωρίου, (σ. 514, PG 67, 1615).
Ις'. Γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ὀνώριο καὶ τὸν θάνατό του, καὶ γιὰ τοὺς διαδόχους του Οὐαλεντινιανὸ καὶ Ὀνωρία, καθὼς καὶ γιὰ τὴν τότε εἰρήνη τοῦ κόσμου, (σ. 516, PG 67, 1628).
ΙΖ'. Γιὰ τὴν εὕρεση τοῦ σκηνώματος τοῦ προφήτη Ζαχαρία καὶ τοῦ πρωτομάρτυρα Στεφάνου, (σ. 518, PG 67, 1628).

ΙΗ'. ΑΠΑΝΤΑ ΙΣΙΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΟΥ

Τόμος 1ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Ἀθαν. Παπαρνάκη

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΝΤΕ ΣΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ, (PG 78, 177-1645)

Βιβλίο Α'. =	Ἐπιστολὲς	Φ'. =	500
Βιβλίο Β'. =	Ἐπιστολὲς	Τ. =	300
Βιβλίο Γ'. =	Ἐπιστολὲς	ΥΙΓ'. =	413
Βιβλίο Δ'. =	Ἐπιστολὲς	ΣΛ'. =	230
Βιβλίο Ε'. =	Ἐπιστολὲς	ΦΞΘ'. =	569

Τὸ σύνολο τῶν Ἐπιστολῶν = 2012

******

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'. - Φ'.
(σ. 28-439, PG. 78, 177-453).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σ. 7-25).
ΚΕΙΜΕΝΟ (σ. 28-439).
1. Στὸν μοναχὸ Νεῖλο. Γιὰ τοὺς κορυφαίους τῆς μοναχικῆς ζωῆς, (σ. 28,

PG 78, 177).

2. Στὸν μοναχὸ Δωρόθεο. Στό, «Ὡς κάρβουνα ἄναψαν ἀπ' αὐτόν», (σ. 30, PG 78, 181).
3. Στὸν σχολαστικὸ Νειλάμβωνα. Περὶ ἔμπρακτης ζωῆς, (σ. 30, PG 78, 181).
4. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ὅτι ἡ παροῦσα ζωὴ εἶναι σὰν ἕνα ἀόρατο στάδιο, (σ. 30, PG 78, 181).
5. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴν τροφὴ τοῦ Προδρόμου καὶ περὶ ἀσκήσεως, (σ. 30, PG 78, 184).
6. Στὸν Οὐρσενούφιο. Στὴ ρήση, «Ποτήρι στὸ χέρι τοῦ Κυρίου», (σ. 32, PG 78, 184).
7. Στὸν Τιμόθεο. Γιὰ τὴ Θεοτόκο, (σ. 32, PG 78, 184).
8. Στὸν ἴδιο, Ὅτι ὁ κόπος τῆς ἄσκησης πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὶς δυνάμεις μας, (σ. 34, PG 78, 184).
9. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὰ νυκτερινὰ ὄνειρα, (σ. 34, PG 78, 185).
10. Στὸν πρεσβύτερο Εὐσέβιο. Ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε μεγαλύτερο ἀπὸ τὴν ἀγάπη, καὶ ἀπόδειξη εἶναι τὰ ζευγάρια τῶν ἀδελφῶν, (σ. 34, PG 78, 185).
11. Στὸν Ὠφέλειο τὸν διδάσκαλο. Ὅτι ὑπάρχει πολλὴ φιλοσοφία ὅταν ἀδικούμαστε ἢ ὑβριζόμαστε, (σ. 36, PG 78, 185).
12. Στὸν Ἀμμώνιο. Γιὰ τὴν ἀλαζονεία, (σ. 36, PG 78, 188).
13. Στὸν μοναχὸ Λαμπέτιο. Γιὰ τὸν ἐνάρετο τρόπο ζωῆς, (σ. 36, PG 78, 188).
14. Στὸν μοναχὸ Πάτριμο. Γιὰ τὴν ἔμπρακτη ζωή, (σ. 38, PG 78, 188).
15. Στὸν Πέτρο, Περὶ ὑψηλοφροσύνης, ἀλαζονείας καὶ ταπεινοφροσύνης, (σ. 38, PG 78, 189).
16. Στὸν Εὐαγγέλιο, Τί σημαίνει τό, «ὁ Ἐλισσαῖος ἐξυγίανε μὲ ἁλάτι τὰ στεῖρα ποτάμια τῆς Ἱεριχώ», (σ. 40, PG 78, 189).
17. Στὸν Παῦλο, Στὸ χωρίο, «Οἱ ἀλεποῦδες ἔχουν φωλιὲς καὶ τὰ πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ καταφύγια», (σ. 40, PG 78, 192).
18. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Σ' αὐτὸ ποὺ λέχθηκε γιὰ τὴ Θεοτόκο· «Καὶ δὲν εἶχε καμμιὰ σχέση μαζί της», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 42, PG 78, 192).
19. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Γιὰ ποιὸ λόγο δὲν καταδικάστηκε ὁ Δανιὴλ μαζὶ μὲ τὸν Ἀνανία καὶ τοὺς ἄλλους στὴν κάμινο, (σ. 44, PG 78, 193).
20. Στὸν ἐξοχώτατο Ἱέρακα. Κατὰ τῶν Μακεδονιανῶν, δηλαδὴ τῶν Πνευματομάχων, (σ. 46, PG 78, 196).
21. Στὸν σχολαστικὸ Ἀμμώνιο. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση καὶ ἐναντίον τῶν εἰδωλολατρῶν. Ἐπίσης γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ποὺ προέρχεται ἀπὸ αὐτές, (σ. 46, PG 78, 196).
22. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἱερωσύνη, (σ. 48, PG 78, 196).
23. Στὸν Θεόφιλο. Στὴ ρήση· «Κάθε ἀρσενικὸ ποὺ ἀνοίγει τὴ μήτρα», καὶ ἐναντίον τῶν Θεοπασχιτῶν καὶ ἐκείνων ποὺ λένε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχε μία φύση, (σ. 48, PG 78, 196).
24. Στὸν Κρίσπο. Ὅτι οἱ ἱερὲς Γραφὲς δὲν πρέπει νὰ μελετῶνται ἐπιπόλαια, ἀλλὰ μὲ πολὺ ἐπιμέλεια καὶ κόπο, (σ. 48, PG 78, 197).
25. Στὸν Κύριλλο. Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθεῖ ἡ ἀρετὴ ἀνάμεσα σὲ θορύβους, (σ. 50, PG 78, 197).
26. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο, Περὶ δωροληψίας, καὶ ὅτι εἶναι ὑπερβολικὰ φρικτὸ νὰ πωλεῖ κανεὶς τὴν ἱερωσύνη, (σ. 50, PG 78, 197).

27. Στὸν Φαρισμάνιο, εὐνοῦχο τοῦ Παλατίου. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση τῶν θείων Γραφῶν, (σ. 52, PG 78, 200).
28. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι ἡ ἱερωσύνη εἶναι φρικτὸ καὶ δυσκολοπλησίαστο πρᾶγμα, (σ. 52, PG 78, 200).
29. Στὸν Λούκιο, ἀρχιδιάκονο τοῦ Πηλουσίου. Πρὸς ὅσους εἶναι ἄρρωστοι ἀπὸ τὴ φιλαργυρία, (σ. 54, PG 78, 200).
30. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Περὶ ἱερωσύνης, (σ. 54, PG 78, 201).
31. Στὸν ἄρχοντα Διοφάντη. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 56, PG 78, 201).
32. Στὸν Δοσίθεο. Ὅτι ὁ ἱερέας πρέπει νὰ εἶναι λυχνάρι ποὺ φωτίζει, (σ. 56, PG 78, 201).
33. Στὸν Προυνίχιο. Γιατί ἀπὸ ἐκείνους ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ γυναῖκες δὲν ὑπάρχει ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, καὶ τί περισσότερο ὑπῆρχε σ' αὐτόν, (σ. 56, PG 78, 201).
34. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ ἐρώτηση τοῦ Προδρόμου, «Ἐσὺ εἶσαι αὐτὸς ποὺ πρόκειται νὰ ἔρθει;», (σ. 58, PG 78, 204).
35. Στὸν Βασιλέα Θεοδόσιο. Περὶ ἐξουσίας καὶ πλούτου, (σ. 58, PG 78, 204).
36. Στὸν Ἀντίοχο, εὐνοῦχο τοῦ Παλατίου. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ βρίσκονται κοντὰ στοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντες πρέπει νὰ μιμοῦνται τὸν προφήτη Δανιήλ, (σ. 60, PG 78, 204).
37. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν χρειάζεται τὶς θυσίες ἀπὸ ξένα χρήματα, (σ. 60, PG 78, 205).
38. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τοὺς ἱερεῖς ποὺ δὲν ζοῦν σωστά, καὶ ὅτι μὲ τὰ πονηρά τους ἔργα ἐξευτελίζεται ἡ οἰκονομία τοῦ Χριστοῦ καὶ βλασφημοῦνται τὰ ἱερὰ τῆς ἁγιωτάτης πίστεως, (σ. 62, PG 78, 205).
39. Στὸν μοναχὸ Θεοδόσιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπερασπίζουμε τὶς φαυλότητες τῶν ἄλλων, (σ. 62, PG 78, 205).
40. Στὸν στρατιώτη Τουβά. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁπλοφορεῖ ὁ στρατιώτης σὲ καιρὸ εἰρήνης καὶ νὰ καυχιέται, (σ. 64, PG 78, 208).
41. Στὸν μοναχὸ Φίλιππο. Πρὸς μοναχὸ ποὺ ζεῖ ἀκατάστατη ζωή, (σ. 64, PG 78, 208).
42. Στὸν μοναχὸ Ἀρχόντιο. Ἑρμηνεία γιὰ τὸ θεϊκὸ ἀναμμένο κάρβουνο, (σ. 64, PG 78, 208).
43. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Ποιὰ ἔννοια ἔχει τό, «Βάλε τὸ χέρι σου κάτω ἀπὸ τὸν μηρό μου», (σ. 66, PG 78, 209).
44. Στὸν ἐπίσκοπο Μωϋσῆ. Πρὸς ἱερεῖς ποὺ παραμελοῦν τὴ φροντίδα τῶν φτωχῶν, (σ. 66, PG 78, 209).
45. Στὸν ἐπίσκοπο Μαρτύριο. Ὅτι ἡ ἱερωσύνη εἶναι φρικτὸ καὶ δυσκολοκατόρθωτο πρᾶγμα, (σ. 66, PG 78, 209).
46. Στὸν σχολαστικὸ Μηνᾶ. Γιὰ τὴν ἔμπρακτη ζωή, (σ. 68, PG 78, 212).
47. Στὸν ἄρχοντα Νεμέσιο. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 68, PG 78, 212).
48. Στὸν πρεσβύτερο Ἐπάγαθο. Γιατί ὁ Κύριος ἀπογράφηκε ἐνῶ βρισκόταν στὴ μήτρα καὶ ἀργότερα πλήρωσε καὶ φόρο, (σ. 68, PG 78, 212).
49. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Παῦλο, Γιατί πρέπει νὰ ἀποστρεφόμαστε τὴν ἀργία καὶ ποιὲς εἶναι οἱ μαρτυρίες γι' αὐτό, (σ. 70, PG 78, 212).
50. Στὸν ἀναγνώστη Στρατήγιο (Σταγίριο). Ποιὰ εἶναι ἡ σημασία τοῦ καρυδένιου ραβδιοῦ, (σ. 70, PG 78, 213).
51. Στὸν τριβούνο Θεόπομπο. Γιὰ τὴ συκιὰ ποὺ καταράσθηκε ὁ Κύριος, (σ. 72, PG 78, 213).

52. Στὸν μοναχὸ Λαμπέτιο. Κατὰ Μανιχαίων, (σ. 72, PG 78, 213).
53. Στὸν Θεόδουλο. Ἀπὸ τοὺς δώδεκα προφῆτες, σὲ αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸν Ἀμώς, ὅτι «ὁ γυμνὸς θὰ φύγει τὴν ἡμέρα ἐκείνη», (σ. 74, PG 78, 216).
54. Στὸν σχολαστικὸ Θεολόγιο. Ἐναντίον τῶν Νεστοριανῶν, (σ. 74, PG 78, 216).
55. Στὸν λαμπρότατατο Ἱέρακα. Σχετικὰ μὲ τὰ θαύματα τῶν λειψάνων τῶν μαρτύρων, (σ. 76, PG 78, 217).
56. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὸν προδότη Ἰούδα, (σ. 78, PG 78, 220).
57. Στὸν Κύρο, Στὴ ρήση· «Δὲν βάζουν καινούργιο κρασὶ σὲ παλιὰ ἀσκιά», (σ. 78, PG 78, 220).
58. Στὸν μοναχὸ Πάτριμο. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ἔστειλαν δῶρα, (σ. 78, PG 78, 220).
59. Στὸν Γοργόνιο. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τὸ λεχθέν, «Αὐτὸς ποὺ θὰ πεῖ λόγο κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θὰ συγχωρεθεῖ», (σ. 80, PG 78, 220).
60. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 82, PG 78, 220).
61. Στὸν Ζώσιμο. Συμβουλὴ πρὸς τὸν Ζώσιμο, ποὺ μνημόνευε κάποιες ἐπιστολὲς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, (σ. 82, PG 78, 221).
62. Στὸν μοναχὸ Θεόπομπο. Ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ διατυπώνει μὲ σεμνότητα τὸ λόγο, (σ. 84, PG 78, 224).
63. Στὸν μοναχὸ Θαλέλαιο. Ὅτι εἶναι τελείως ἀνάρμοστο γιὰ τὸν ἀναχωρητὴ νὰ μελετᾶ τὰ ἑλληνικὰ συγγράμματα, (σ. 84, PG 78, 224).
64. Στὸν Εὐλάμπιο. Στὸν λόγο τοῦ Ἰωάννη πρὸς τὰ πλήθη· «Ἤδη τὸ τσεκούρι βρίσκεται στὴ ρίζα ...», (σ. 86, PG 78, 224).
65. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «Τὸ φτυάρι βρίσκεται στὸ χέρι του»; (σ. 86, PG 78, 225).
66. Στὸν κόμητα Καισάριο. Στὸν λόγο τοῦ Κυρίου· «Ἄφησέ το τώρα αὐτό», (σ. 86, PG 78, 225).
67. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Στὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου, (σ. 88, PG 78, 228).
68. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέγεται γιὰ τὸν Ἰωάννη, «Ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 90, PG 78, 228).
69. Στὸν Μάρωνα. Περὶ γαστριμαργίας· ὅτι εἶναι ἡ μητέρα τῶν ἀλόγων παθῶν καὶ ὅτι πρέπει νὰ παιδαγωγοῦμε τὸ σῶμα μὲ νηστεῖες καὶ ὕπνο πάνω στὸ ἔδαφος, (σ. 90, PG 78, 228).
70. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 94, PG 78, 228).
71. Στὸν μοναχὸ Ἠλίωνα. Ἑρμηνεία στό, «Ἑπτὰ ἡμέρες», (σ. 94, PG 78, 232).
72. Στὸν ἴδιο. Πῶς οἱ ἱερεῖς βεβηλώνουν στὸ ναὸ τὸ Σάββατο τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, (σ. 96, PG 78, 232).
73. Στὸν πρεσβύτερο Καλλιόπιο. Γιατί σὲ καιρὸ ἀπειλῆς ὁ Θεὸς δὲν λυπᾶται τοὺς ναούς του, (σ. 96, PG 78, 232).
74. Στὸν μοναχὸ Κράτωνα. Γι' αὐτοὺς ποὺ φοροῦν ἁπαλὰ ροῦχα, (σ. 98, PG 78, 233).
75. Στὸν ἐρημίτη Ἰωάννη. Στὸν πειρασμὸ τοῦ Κυρίου, (σ. 100, PG 78, 233).
76. Στὸν ἴδιο. Γιατί ὁ Κύριος δὲν ἔκανε τὶς πέτρες ἄρτους, (σ. 100, PG 78, 236).
77. Στὸν Διόσκορο. Ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιτύχει κανεὶς τὴν ἀρετὴ μέσα σὲ θορύβους, (σ. 102, PG 78, 236).
78. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Πρὸς στρατιώτη ἄτακτο, (σ. 102, PG 78, 236).

79. Στὸν Τιμόθεο. Στὴ ρήση· «Ἂν δὲν ξεπεράσει ἡ εὐσέβειά σας τὴν εὐσέβεια τῶν Γραμματέων», καὶ ὅτι δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τό· «Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, Γραμματεῖς», (σ. 104, PG 78, 237).
80. Στὸν μοναχὸ Νεῖλο. Στό, «Νὰ συμφιλιώνεσαι μὲ τὸν ἀντίδικό σου», (σ. 104, PG 78, 237).
81. Στὸν πρεσβύτερο Ἀμπέλιο. Στὸ χωρίο· «Νὰ μὴν ἔχει σχέση μὲ σένα κανένα ἀξίωμα παρανομίας, ποὺ δημιουργεῖ καταπίεση μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ νόμου, (σ. 106, PG 78, 237).
82. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀραβιανό. Ὅτι ἐκεῖνοι πού, ἐξαιτίας τῆς πορνείας τῶν κατοίκων τῆς Γαβαά, προχώρησαν στὸν πόλεμο μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τοῦ Θεοῦ, δὲν καταστράφηκαν χωρὶς αἰτία, (σ. 106, PG 78, 240).
83. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Πῶς πρέπει νὰ γίνεται κατανοητὸ τό· «Ἂν τὸ μάτι ἢ τὸ χέρι σου σὲ σκανδαλίζει», (σ. 108, PG 78, 240).
84. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Νὰ μὴ γνωρίζει τὸ ἀριστερὸ σου χέρι ...», (σ. 108, PG 78, 241).
85. Στὸν Οὐρσενούφιο. Στὴ ρήση· «Πατέρα μας, ποὺ εἶσαι στὸν οὐρανό», (σ. 110, PG 78, 241).
86. Στὸν Διδάσκαλο Ὠφέλιο. Ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἀρετή, (σ. 110, PG 78, 241).
87. Στὶς Ἀλεξανδρινὲς μοναχὲς τὶς Σανδαλαρίες. Περὶ γυναικείων νικῶν καὶ τροπαίων, (σ. 110, PG 78, 241).
88. Στὸν Ἀρσένιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπερηφανεύονται ἰδιαίτερα ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔχουν κάνει κανένα καλό, (σ. 112, PG 78, 244).
89. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγονται οἱ συναναστροφὲς μὲ γυναῖκες, (σ. 112, PG 78, 244).
90. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι ἀποστολικὴ παράδοση τὸ νὰ ψάλλουν οἱ γυναῖκες στὴν ἐκκλησία, καὶ περὶ ἀσκητριῶν, (σ. 114, PG 78, 244).
91. Στὸν μοναχὸ Ἠλία. Ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ βρισκόμαστε σὲ ἐγρήγορση, (σ. 114, PG 78, 245).
92. Στὸν μοναχὸ Θωμᾶ. Ὅτι ἡ ἰδιότητα τοῦ μοναχοῦ δὲν σταματᾶ στὸ σχῆμα, (σ. 116, PG 78, 245).
93. Στὸ μοναστήρι τῆς Ταβεννησίας. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνονται πολλοὶ δάσκαλοι, (σ. 116, PG 78, 248).
94. Στὸν διάκονο Πανσόφιο. Στὸ χωρίο· «Ὅλα εἶναι γυμνὰ καὶ ὁλοφάνερα μπροστὰ στὰ μάτια του», (σ. 118, PG 78, 248).
95. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Κύριος, φορώντας ἀγκάθια ὡς στεφάνι, κατέλυσε τὸ κράτος τῆς κατάρας, (σ. 118, PG 78, 248).
96. Στὸν Ἕλληνα φιλόσοφο Μάξιμο. Κατὰ τῶν Ἑλλήνων, (σ. 120, PG 78, 248).
97. Στὸν Ὑμήτιο. Κατὰ τῶν Μακεδονιανῶν, δηλαδὴ τῶν Πνευματομάχων, (σ. 120, PG 78, 249).
98. Στὸν μοναχὸ Φροντῖνο. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ δέχθηκε χαστούκι στὸ μάγουλο, (σ. 120, PG 78, 249).
99. Στὸν Δοῦκα Γελάσιο. Περὶ ὑπερηφάνειας, ἀδυναμίας καὶ μηδαμινότητας, (σ. 122, PG 78, 249).
100. Στὸν ἀναγνώστη Σύρο. Ἐναντίον τῶν Ναβατιανῶν, (σ. 122, PG 78, 252).
101. Στὸν Νέο μοναχὸ Θεόγνωστο. Ὅτι πρέπει νὰ βρισκόμαστε πάντοτε σὲ ἐγρήγορση, (σ.124, PG 78, 252).
102. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ἐνα-

ντίον τῶν Θεοπασχιτῶν καὶ ἐκείνων ποὺ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχε μία φύση, (σ. 124, PG 78, 252).

103. Στὸν ἴδιο. Γιατί μετὰ τὴν ἀνάσταση ὁ Κύριος ρώτησε τὸν Πέτρο γιὰ τὴν ἀγάπη του πρὸς αὐτὸν τρεῖς φορές, (σ. 126, PG 78, 253).

104. Στὸν Λεόντιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀνάξια προσέρχονται στὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπισκόπου, (σ. 126, PG 78, 253).

105. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιατί ὁ 'Ιωάννης ὀνόμασε τοὺς 'Ιουδαίους «γεννήματα ὀχιῶν», (σ. 126, PG 78, 253).

106. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Στὸ χωρίο· «Μὴ κάμνετε τὸν οἶκο τοῦ Πατέρα μου, οἶκο ἐμπορίου», (σ. 128, PG 78, 253).

107. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ συμφωνία τῶν Διαθηκῶν, (σ. 128, PG 78, 256).

108. Στὸν σχολαστικὸ Προαιρέσιο. Γιὰ τὸν ζωντανὸ λόγο, (σ. 130, PG 78, 256).

109. Στὸν μοναχὸ Μαραθώνιο. Κατὰ τῶν Μακεδονιανῶν, δηλαδὴ τῶν Πνευματομάχων, (σ. 130, PG 78, 256).

110. Στὸν μοναχὸ Κράτωνα. Ὅτι αὐτὸς ποὺ διδάσκει ἄσκηση, πρέπει νὰ ἐφαρμόζει μὲ προθυμία ὅλα ὅσα εἶναι κοπιαστικὰ σ' αὐτήν, (σ. 130, PG 78, 256).

111. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ χειροτονήθηκε μὲ χρήματα, (σ. 132, PG 78, 257).

112. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι ὀφείλομε οἱ ἱερεῖς νὰ ἐφαρμόζουμε ὅσα λέμε, (σ. 132, PG 78, 257).

113. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ὅτι πούλησε τὴν ἱερωσύνη μὲ χρήματα, (σ. 132, PG 78, 257).

114. Στὸν 'Αναγνώστη Τιμόθεο. Σχετικὰ μὲ τὰ τρία ἡμερόνυκτα τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου, (σ. 134, PG 78, 257).

115. Στὸν μοναχὸ 'Ηλία. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιστρέφει κανεὶς ἀπὸ τὰ καλύτερα στὰ χειρότερα, (σ. 136, PG 78, 260).

116. Στὸν Κορρίκτορα Λυσόνιο. Περὶ φόβου, (σ. 138, PG 78, 260).

117. Στὸν ἀρχιμανδρίτη 'Αθανάσιο. Στὸ χωρίο· «Γιὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη καὶ τὴν ὥρα κανεὶς δὲν γνωρίζει», (σ. 138, PG 78, 260).

118. Στοὺς Ζωσιμᾶ καὶ Μάρωνα. Γιὰ τοὺς ἱερεῖς ποὺ δὲν ζοῦν σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, (σ. 138, PG 78, 261).

119. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι εἶναι ὑπερβολικὰ φρικτὸ νὰ πωλεῖται ἢ νὰ ἀγοράζεται ἡ ἱερωσύνη, (σ. 140, PG 78, 261).

120. Στὸν πρεσβύτερο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο καὶ τὸν Ζώσιμο, (σ. 140, PG 78, 261).

121. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Στὸ χωρίο· «Δὲν στάλθηκα γιὰ ἀλλοῦ πουθενά, παρὰ μόνο στὰ χαμένα πρόβατα τοῦ 'Ισραήλ», (σ. 142, PG 78, 264).

122. Στὸν Κόμητα Δωρόθεο. Ἑρμηνεία τῆς ἱερατικῆς ἐκφωνήσεως, (σ. 142, PG 78, 264).

123. Στὸν ἴδιο. 'Εξήγηση τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας, (σ. 144, PG 78, 264).

124. Στὸν ἴδιο. 'Εναντίον τῶν Θεοπασχιτῶν καὶ αὐτῶν ποὺ λένε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχε μία φύση, (σ. 144, PG 78, 265).

125. Στὸν ἐπίσκοπο Γρηγόριο. Σχετικὰ μὲ τὸν ἄγγελο ποὺ συνάντησε τὸν Μωυσῆ καὶ ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσει, (σ. 146, PG 78, 265).

126. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Στὸ γραμμέ-

νο, «Φρόνιμοι σὰν τὰ φίδια καὶ ἁγνοὶ σὰν τὰ περιστέρια», (σ. 148, PG 78, 268).

127. Στὸν Σιμπλίκιο. Ὅτι ἡ ἀπόκτηση πολλῶν βιβλίων εἶναι βέβαια ὠφέλιμη σ' ἐκείνους ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦν, γίνεται ὅμως αἰτία μεγάλης τιμωρίας γιὰ ἐκείνους ποὺ νομίζουν ὅτι πλουτίζουν μόνο μὲ τὴν ἀπόκτηση αὐτῶν, (σ. 148, PG 78, 268).

128. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴν κενοδοξία, (σ. 150, PG 78, 268).

129. Στὸν μοναχὸ Παχώμιο. Ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μοναχικὴ ζωή, (σ. 150, PG 78, 268).

130. Στὸν μοναχὸ Ἰωάννη. Περὶ νηστείας, ἀγρυπνίας καὶ γαστριμαργίας, (σ. 150, PG 78, 269).

131. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Γιὰ τὴν κώφωση τοῦ Ζαχαρία, (σ. 152, PG 78, 269).

132. Στὸν ἴδιο. Τί ἦταν οἱ ἀκρίδες καὶ τὸ ἄγριο μέλι, μὲ τὰ ὁποῖα τρεφόταν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, (σ. 152, PG 78, 269).

133. Στὸν Δούκα Στρατήγιο. Πρὸς ἄρχοντες, (σ. 152, PG 78, 269).

134. Στὸν Ζώσιμο. Περὶ ἀναισθησίας, (σ. 154, PG 78, 272).

135. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 154, PG 78, 272).

136. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα, καὶ ποιὸν συμβολίζει, (σ. 154, PG 78, 272).

137. Στὸν Νεῖλο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Κύριος· «Τὸ νὰ καθίσει κανεὶς στὰ δεξιὰ ἢ στὰ ἀριστερά, δὲν ἀνήκει σὲ μένα νὰ τὸ κάνω», (σ. 156, PG 78, 273).

138. Στὸν Σαβελλιανὸ Κυθήριο. Στὴ ρήση, «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας εἴμαστε ἕνα», (σ. 158, PG 78, 273).

139. Στὸν Θέωνα. Στὸ χωρίο, «Δὲν θεώρησε τὴν ἰσότητά του μὲ τὸν Θεὸ ὡς εὐκαιρία ἁρπαγῆς», (σ. 158, PG 78, 273).

140. Στὸν Ζώσιμο. Πρὸς τὸν Ζώσιμο, ποὺ παρ' ὅλο ποὺ γέρασε, ἐπιμένει στὸ κακό, (σ. 160, PG 78, 276).

141. Στὸν Ἀδαμάντιο. Πρὸς τοὺς Ἰουδαίους σχετικὰ μὲ τὴ θεία σύλληψη, (σ. 162, PG 78, 276).

142. Στὸν σχολαστικὸ Εἴρωνα. Γιὰ δοῦλο ποὺ ἔσφαλε, γιὰ νὰ συγχωρεθεῖ, (σ. 162, PG 78, 277).

143. Στὸν Θαλέλαιο. Στὸ χωρίο, «Μὴ πετᾶτε τὰ ἅγια στὰ σκυλιά ...», (σ. 164, PG 78, 277).

144. Στὸν Ἀθανάσιο. Ὅτι ἡ παροῦσα κακοπάθεια καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐπιθυμιῶν ἑτοιμάζουν τὴ μελλοντικὴ ἀπόλαυση τῶν ἀγαθῶν, (σ. 166, PG 78, 280).

145. Στὸν Μάρωνα. Ὅτι ἡ ἱερωσύνη εἶναι φρικτὸ πρᾶγμα, (σ. 166, PG 78, 280).

146. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Γιὰ ποιὸ λόγο προστάχθηκε ὁ λεπρὸς νὰ προσφέρει τὸ δῶρο ποὺ ὅριζε ὁ νόμος, (σ. 168, PG 78, 281).

147. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν Ἀβραάμ, τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ, (σ. 168, PG 78, 281).

148. Στὸν ἄρχοντα Κόνωνα. Ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἄρχοντας, (σ. 170, PG 78, 281).

149. Στὸν ἐπίσκοπο Τριβουνιανό. Ὅτι τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο καὶ ὄχι μόνον ὁ ἐπίσκοπος ποὺ εἰσπηδᾶ σ' αὐτό, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ψηφίζουν ἀνάξιον, εἶναι ὁπωσδήποτε ὑπεύθυνοι τιμωρίας, (σ. 170, PG 78, 281).

150. Στὸ μοναστήρι τοῦ Πηλουσίου. Περὶ φιλοξενίας, (σ. 172, PG 78, 284).
151. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι τὸ ἱερατικὸ ἀξίωμα ἀπαιτεῖ μεγαλοψυχία καὶ εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ ἄπειρους κινδύνους, (σ. 172, PG 78, 284).
152. Στὸν Σύμμαχο. Γιὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, (σ. 174, PG 78, 284).
153. Στὸν πρεσβύτερο Ἡρακλείδη. Τί σημαίνει ὁ λόγος τοῦ Κυρίου στοὺς ἀποστόλους, «Σὲ δρόμο εἰδωλολατρῶν νὰ μὴ μεταβεῖτε», (σ. 174, PG 78, 285).
154. Στοὺς Πηλουσιῶτες τοῦ Κοινοβίου. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δείχνομε ἀγνωμοσύνη πρὸς ἐκεῖνον ποὺ προφητεύθηκε καὶ ψηλαφήθηκε ἀπὸ ἐμᾶς καὶ νὰ μὴ ἐπιμένμε μὲ πεῖσμα στὴν ἀμετανοησία μας, (σ. 176, PG 78, 285).
155. Στὸν ναύκληρο Θεόφιλο. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτοῦμε ὅρκους, (σ. 176, PG 78, 285).
156. Στὸν Εὐστάθιο. Περὶ ἱερωσύνης, (σ. 178, PG 78, 288).
157. Στὸν ἀρχιδιάκονο Πανσόφιο. Πρὸς τοὺς ἱερεῖς ποὺ πάσχουν ἀπὸ φιλαργυρία, (σ. 178, PG 78, 288).
158. Στὸν Πρίσκο τὸν Καππαδόκη. Περὶ πονηροῦ ἤθους καὶ ὅτι οἱ Καππαδόκες εἶναι καὶ πονηροὶ καὶ καλύτεροι ἀπὸ ὅλους, (σ. 180, PG 78, 289).
159. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Περὶ ἱερωσύνης, (σ. 180, PG 78, 289).
160. Στὸν Ταράσιο Ἴσαυρο. Ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε πάντοτε ἐπάγρυπνοι νοερά, (σ. 182, PG 78, 289).
161. Στὸν κόμητα Θωμᾶ. Ἐπαινετική, (σ. 182, PG 78, 289).
162. Στὸν ἐξοχώτατο Ἱέρακα. Περὶ ἀσκήσεως, (σ. 182, PG 78, 292).
163. Στὸν Κῦρο. Τὸ νὰ μιλᾶ κανεὶς καλά, ἀλλὰ νὰ μὴν ἐνεργεῖ ὀρθά, (σ. 182, PG 78, 292).
164. Στὸν Μαρτύριο. Γιὰ τὴν ὑπερηφάνεια, (σ. 184, PG 78, 292).
165. Στὸν Λυσόνιο. Γιὰ τὴν ὀρθὴ χρήση τῆς ἐξουσίας, (σ. 184, PG 78, 292).
166. Στὸν Μαρτινιανό. Περὶ νήψεως, (σ. 184, PG 78, 292).
167. Στὸν Ἠσαΐα τὸν στρατιώτη. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ χαιρόμαστε μὲ τὶς μάχες καὶ τοὺς θορύβους, (σ. 186, PG 78, 292).
168. Στὸν πρεσβύτερο Ζωΐλο. Γιατί ἡ θεία Γραφὴ ὀνομάζει οἶνον τὸν ἀληθῆ λόγο τῆς θείας γνώσεως, (σ. 186, PG 78, 293).
169. Στὸν ἴδιο. Στὸ χωρίο, «Οἱ κάπηλοί σου ...», (σ. 186, PG 78, 293).
170. Στὸν Χαιρήμονα. Γιὰ ἐκείνους ποὺ κοινωνοῦν ἀνάξια τὰ μυστήρια, (σ. 188, PG 78, 293).
171. Στοὺς υἱοὺς τοῦ Νείλου. Γιὰ τὴν ὁμόνοια, (σ. 188, PG 78, 296).
172. Στὸν Ἀρχόντιο. Στὸν λόγο τοῦ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν πλούσιο· «Ἀνάμεσα σὲ σᾶς καὶ σὲ μᾶς ὑπάρχει μεγάλο κενό», (σ. 188, PG 78, 296).
173. Στὸν μοναχὸ Μάρκο. Πρὸς μοναχὸ ποὺ ἀλλάζει τόπους διαμονῆς, (σ. 190, PG 78, 296).
174. Στὸν ἄρχοντα Κυρήνιο. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δικάζει κανεὶς καὶ νὰ καταδικάζει χωρὶς ἀπολογία, (σ. 190, PG 78, 296).
175. Στὸν ἴδιο. Ὅποιος δὲν ἐνεργεῖ σωστά, ἂς μὴν λυπᾶται ἀκούοντας νὰ κατηγορεῖται, (σ. 192, PG 78, 297).
176. Στοὺς Πηλουσιῶτες. Γιὰ ἐκείνους ποὺ δωροδοκοῦνται, (σ. 192, PG 78, 297).

177. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅμοιο, (σ. 192, PG 78, 297).
178. Στὸν Ρουφῖνο. Παράκληση πρὸς κατάπαυση ἀδικιῶν, (σ. 194, PG 78, 297).
179. Στὴ Λύκαινα. Πρὸς χήρα ποὺ συμπεριφερόταν σὰν νέα, (σ. 194, PG 78, 300).
180. Στὸν Θεοφρόνιο. Ὅτι οἱ ἀρετὲς γίνονται γνωστὲς ἀπὸ τὶς πράξεις καὶ ὄχι ἀπ' τὰ λόγια, (σ. 196, PG 78, 300).
181. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Ὅτι ἡ ἀγανάκτηση τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐναντίον τοῦ Ἀνανία καὶ τῆς Σαπφείρας δὲν ἦταν ἐνέργεια ἀνοησίας, ἀλλὰ χρήσιμη γιὰ τὴν ἔναρξη τοῦ κηρύγματος, (σ. 196, PG 78, 300).
182. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Γιατί ὁ Κύριος ὀνομάζεται μαργαρίτης καὶ γιατί ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν παρομοιάστηκε μὲ ἔμπορο ποὺ ψάχνει γιὰ πολύτιμα μαργαριτάρια, (σ. 198, PG 78, 301).
183. Στὸν ἴδιο. Ποιοὶ εἶναι «αὐτοὶ ποὺ ταξιδεύουν στὴ θάλασσα μὲ πλοῖα καὶ ἐργάζονται μέσα σὲ πολλὰ νερά», (σ. 198, PG 78, 301).
184. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἀνοχὴ καὶ τὴ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ, (σ. 200, PG 78, 301).
185. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Περὶ ἁρπαγῆς καὶ πλεονεξίας ἐπισκόπου, (σ. 200, PG 78, 301).
186. Στὸν Τριβοῦνο Σερῆνο. Ὅτι πρέπει ὅσοι προσφέρουν δῶρα στὸν Θεὸ ἀπὸ τὴ σοδειά τους, νὰ τὸ κάνουν μὲ ἁπλότητα, καὶ νὰ μὴν κρίνουν ἐκεῖνον ποὺ μεσολαβεῖ γι' αὐτά, δηλαδὴ τὸν ἱερέα, (σ. 200, PG 78, 304).
187. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 202, PG 78, 304).
188. Στὸν Ἀσκληπιό. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀμελοῦν τὴ φοβερὴ ἡμέρα, (σ. 202, PG 78, 304).
189. Στὸν Σερῆνο. Εἶναι προτιμότερη ἡ μίμηση τῶν μαρτύρων, παρὰ ἡ ἀπόδοση τιμῆς σὲ αὐτοὺς μὲ δῶρα, (σ. 202, PG 78, 304).
190. Στὸν Παλλάδιο. Παρακλητικὴ γιὰ ὑπηρέτη, (σ. 204, PG 78, 304).
191. Στὸν Καλλιόπιο. Ὅτι εἶναι καλὸ νὰ φεύγει κανεὶς μακριὰ ἀπὸ τὶς πόλεις, καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 204, PG 78, 305).
192. Στὸν Λαμπέτιο. Γιατὶ ὁ Ἰακὼβ ἔπιασε τὴν φτέρνα τοῦ Ἡσαῦ ὅταν γεννιόταν, (σ. 204, PG 78, 305).
193. Στὸν ἴδιο. Τί ὑπαινίχθηκε ὁ Ἰακὼβ ὅταν φόρεσε τὰ κατσικίσια δέρματα, (σ. 206, PG 78, 305).
194. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν παραβολὴ τῶν ζιζανίων, (σ. 206, PG 78, 305).
195. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 208, PG 78, 305).
196. Στὸν Σερῆνο. Ἐπιστολὴ γιὰ τὴν Ἔξοδο· «Ζητῆστε ὁ καθένας ἀπὸ τὸν γείτονά σας ἀσημένια καὶ χρυσᾶ σκεύη» κτλ, (σ. 210, PG 78, 308).
197. Στὸν Κῦρο. Ὄχι ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ ἔπαρση, ἀλλ' ἡ καλὴ συμπεριφορὰ καὶ ὁ σεμνὸς τρόπος ζωῆς κάνει τὸν ἄνθρωπο, (σ. 210, PG 78, 309).
198. Στὸν ἴδιο. Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι τιμωρήθηκαν στὴν Ἐρυθρὰ μὲ ἴση τιμωρία γιὰ τὸν φόνο τῶν ἀρσενικῶν παιδιῶν τοῦ Ἰσραήλ, (σ. 210, PG 78, 309).
199. Στὸν Δίδυμο. Στὴ ρήση· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὅμοια μὲ κόκκο σιναπιοῦ», (σ. 212, PG 78, 309).
200. Στὸν διάκονο Ἥρωνα. Γιὰ τὰ δά-

κρυα καὶ τὴ μετάνοια. Σὲ ἐκεῖνο ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν Ἀμώς· «Δένοντας μὲ σχοινιὰ τὰ ροῦχα τους, ἔφτιαχναν παραπετάσματα», (σ. 212, PG 78, 309).

201. Στὸν Δίδυμο. Μὲ ποιὰ ἔννοια παρομοιάστηκε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ζύμη, (σ. 214, PG 78, 312).

202. Στὸν ἐπίσκοπο Μακάριο. Γιὰ τὴν καλὴ διοίκηση καὶ τοὺς ἄστοχους ἐπαίνους, (σ. 214, PG 78, 312).

203. Στὸν Ζηνόδοτο. Ἐναντίον τῆς μέθης καὶ ὅσων μεθοῦν, (σ. 216, PG 78, 312).

204. Στὸν Δίδυμο. Γιατί ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν παρομοιάστηκε μὲ δίχτυ, (σ. 216, PG 78, 312).

205. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 216, PG 78, 312).

206. Στὸν Εὐτόνιο. Γιὰ τὸ τετράδραχμο ποὺ ἔλαβε ὁ Πέτρος, (σ. 218, PG 78, 313).

207. Στὸν Μαρτύριο. Πῶς πρέπει νὰ κατανοεῖται τὸ χωρίο· «Ἂν δὲν ἀλλάξετε καὶ δὲν γίνετε σὰν τὰ παιδιά», (σ. 218, PG 78, 313).

208. Στὸν Δονάτο. Γιὰ τὴν πραότητα, (σ. 218, PG 78, 313).

209. Στὸν Θεόγνωστο. Τί σημαίνει τό, «Νὰ δίνονται στὸν καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν καίσαρα, καὶ στὸν Θεό, ὅσα ὀφείλονται στὸν Θεό», (σ. 220, PG 78, 316).

210. Στὸν Χριστόδωρο. Τί σημαίνει ἡ ρήση· «Τότε, ὅσοι θὰ βρίσκονται στὴν Ἰουδαία ἂς φύγουν στὰ βουνά», (σ. 220, PG 78, 316).

211. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 222, PG 78, 316).

212. Στὸν πρεσβύτερο Ζήνωνα. Πρὸς ἀσκητές, (σ. 222, PG 78, 316).

213. Στὸν Σώσανδρο. Προτροπὴ πρὸς ἄνδρα ποὺ χήρεψε, (σ. 224, PG 78, 317).

214. Στὸν Δωμίτιο. Ὅτι ὑπερβαίνει κάθε τόλμη τὸ νὰ διδάσκει κανεὶς χωρὶς νὰ ζεῖ ὅπως ἀξίζει στὴν πίστη, (σ. 224, PG 78, 317).

215. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Πρὸς ἱερεῖς ποὺ εἶναι ἄρρωστοι ἀπὸ τὴ φιλαργυρία, (σ. 226, PG 78, 317).

216. Στὸν πρεσβύτερο Ζήνωνα. Εὐχαριστήρια, (σ. 226, PG 78, 317).

217. Στὸν ἴδιο. Ὅμοια, (σ. 226, PG 78, 317).

218. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Σχετικὰ μὲ τὸ ὅραμα τῶν τεσσάρων θηρίων, (σ. 228, PG 78, 320).

219. Στὸν Νεῖλο. Γιατί ὁ νόμος πρόσταξε νὰ τρώγεται τὸ κρέας τοῦ πασχαλινοῦ προβάτου ψημμένο στὴ φωτιά, (σ. 228, PG 78, 320).

220. Πρὸς τοὺς μοναχοὺς τοῦ Πηλουσίου. Ἡ ἐπίδειξη τοῦ τρίβωνα καὶ τοῦ γένιου δὲν εἶναι γνώρισμα ἄσκησης, (σ. 230, PG 78, 321).

221. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Τί σημαίνει τό, «Ἂν δέν ὑπάρχει ἐλπίδα ἀναστάσεως νεκρῶν, γιατί βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;», (σ. 230, PG 78, 321).

222. Στὸν ἴδιο. Μὲ ποιὸ τρόπο πρόκειται ὁ Κύριος νὰ κρίνει ζωντανοὺς καὶ νεκρούς, σύμφωνα μὲ τὴν Β' Πρὸς Τιμόθεον, (σ. 232, PG 78, 321).

223. Στοὺς Ζώσιμο, Εὐστάθιο καὶ Μάρωνα. Ἐπιπληκτική, (σ. 232, PG 78, 324).

224. Στὸν μοναχὸ Κυντιανό. Φιλική, (σ. 232, PG 78, 324).

225. Στὸν Σιμπλίκιο. Ὅμοια, (σ. 234, PG 78, 324).

226. Στὴ Βουλή. Συστατική, (σ. 234, PG 78, 324).
227. Στὸν Φλωρέντιο. Γιὰ τὴν κενοδοξία καὶ τὴν ἐγκράτεια τῆς γλώσσας, (σ. 234, PG 78, 324).
228. Στὸν κόμη Σωράννο. Γιὰ τὴ θεία κοινωνία, (σ. 236, PG 78, 325).
229. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν χαίρεται μὲ τὶς θυσίες ἀπὸ ἀδικίες καὶ δὲν ἀποδέχεται ψεύτικα δῶρα, (σ. 236, PG 78, 325).
230. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 236, PG 78, 325).
231. Στὸν Κερκύριο. Ὅτι τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς θρασεῖς τοὺς ἀκολουθοῦν συνεχῶς κίνδυνοι καὶ φόβοι, ἐνῶ τοὺς πραεῖς καὶ τοὺς ἥσυχους ἔπαινοι καὶ τιμές, (σ. 236, PG 78, 325).
232. Στὸν ἐπίσκοπο Συνέσιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζομε μὲ ραθυμία τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἀντιπάλους, (σ. 238, PG 78, 325).
233. Στὸν Ἀναστάσιο. Γιὰ τὴν ἀλαζονεία, (σ. 238, PG 78, 328).
234. Στὸν Ἀμαζόνιο. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εὐχαριστεῖται μὲ τοὺς πόρνους καὶ τοὺς μοιχούς, ἀλλ' ἀντιτάσσεται σ' αὐτούς, (σ. 240, PG 78, 328).
235. Στὸν Σερῆνο. Σχετικὰ μὲ τὴν ἐρώτηση τοῦ Κυρίου· «Ποιὸς λένε οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι;», (σ. 240, PG 78, 328).
236. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀπάντηση τοῦ Πέτρου· «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ», (σ. 240, PG 78, 328).
237. Στὸν Ἡρμοκιανό. Γιὰ τὸν φθόνο καὶ τὴν ἀνταπόδοση, (σ. 242, PG 78, 329).
238. Στὸν Σερῆνο. Στὸν λόγο τοῦ Σωτήρα γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ὅτι «Πύλες τοῦ ἅδη...», (σ. 242, PG 78, 329).
239. Στὸν πρεσβύτερο Ἀλφειό. Γιὰ τὴ μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου, (σ. 242, PG 78, 329).
240. Στὸν Κυρήνιο. Ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι αἰτία τῶν κακῶν, (σ. 244, PG 78, 329).
241. Στὸν Συνέσιο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 244, PG 78, 329).
242. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὸν Μοντανό, (σ. 244, PG 78, 329).
243. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 244, PG 78, 329).
244. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 246, PG 78, 332).
245. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 246, PG 78, 332).
246. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 246, PG 78, 332).
247. Στὸν ἴδιο. Ἐναντίον τῶν Σαβελλιανῶν, (σ. 248, PG 78, 332).
248. Στὸν πρεσβύτερο Δρακόντιο. Στὸ χωρίο· «Ἀνοῖξτε τὸν δρόμο σ' αὐτὸν ποὺ πορεύεται πρὸς τὴ δύση, (σ. 248, PG 78, 333).
249. Στὸν Ἐπίκτητο. Τί σημαίνει, «τὸ ποτήρι τῆς πτώσεως καὶ τὸ ποτήρι τοῦ θυμοῦ», (σ. 248, PG 78, 333).
250. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ δέχθηκαν ἀνάξια τὶς θεῖες δωρεές, (σ. 250, PG 78, 333).
251. Στὸν διάκονο Εὐάγριο. Γιὰ τὸν μανδύα, (σ. 250, PG 78, 333).
252. Στὸν πρεσβύτερο Ἀλφειό. Γιὰ ποιὸ λόγο σχίσθηκε τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ, (σ. 252, PG 78, 336).
253. Στὸν ἴδιο. Γιατί κατὰ τὸ πάθος τοῦ Δεσπότη καταπονήθηκε ἡ ἄψυχη φύση, (σ. 252, PG 78, 336).

254. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 252, PG 78, 336).
255. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς δύο ληστές, (σ. 254, PG 78, 336).
256. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 254, PG 78, 336).
257. Στὸν Εὐλόγιο. Γιὰ τὴν κώφωση τοῦ Ζαχαρία, (σ. 254, PG 78, 337).
258. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Πέτρο. Πῶς πρέπει νὰ διοικοῦνται οἱ νέοι μοναχοί, (σ. 256, PG 78, 337).
259. Στὸν Γιγάντιο. Ὅτι πρέπει νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τοὺς ἔμπειρους τὴ λύση τῶν θείων προβλημάτων, (σ. 256, PG 78, 337).
260. Στὸν μοναχὸ Λουκᾶ. Γιὰ τὴν ὑποταγή, (σ. 256, PG 78, 337).
261. Στὸν Εὔβουλο. Γιὰ τὴν κακία, (σ. 258, PG 78, 340).
262. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἱδρύονται μοναστήρια ἀπὸ ἀγύμναστους, (σ. 258, PG 78, 340).
263. Στὸν διάκονο Ἡράκλειο. Παραινετική, (σ. 260, PG 78, 340).
264. Στὸν Ὠρίωνα. Παραινετική, (σ. 260, PG 78, 340).
265. Στὸν Σύμμαχο. Παραινετική, (σ. 260, PG 78, 340).
266. Στὸν Κρατῖνο. Γιὰ τὴν ὑποταγή, (σ. 262, PG 78, 341).
267. Στὸν Κυρήνιο. Γιὰ τὴν κατάσταση τῆς ψυχῆς στὴν αἰώνια ζωή, (σ. 262, PG 78, 341).
268. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὴ δύναμη τοῦ θείου κηρύγματος, (σ. 262, PG 78, 341).
269. Στὸν πρεσβύτερο Μάρωνα. Πρὸς ἱερεῖς σχετικὰ μὲ τὴ φροντίδα τῶν φτωχῶν, (σ. 262, PG 78, 341).
270. Στὸν Ἀγαθοδαίμονα. Ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, (σ. 264, PG 78, 341).
271. Στὸν Λέανδρο. Γιὰ τὸ αὐτεξούσιο, (σ. 264, PG 78, 344).
272. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 264, PG 78, 344).
273. Στὸν Εὐτόνιο. «Θὰ δοξάσω τὸν Κύριο», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 266, PG 78, 344).
274. Στὸν Θέωνα. Γιὰ ἐκείνους ποὺ καυχῶνται γιὰ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὸν πλοῦτο τους, (σ. 266, PG 78, 344).
275. Στοὺς ὑπεύθυνους τῆς πόλεως. Γιὰ τοὺς ἀγνώμονες πρὸς τὴν πατρίδα, (σ. 266, PG 78, 344).
276. Στὸν Χαιρήμονα. Πρὸς αὐτοὺς ποὺ θεωροῦν σπουδαῖα τὰ τῆς ἐδῶ ζωῆς, (σ. 268, PG 78, 345).
277. Στὸν Παιόνιο. Γιὰ τὴν χρήση τοῦ ποτοῦ μὲ μέτρο, (σ. 268, PG 78, 345).
278. Στὸν Πέτρο. Ὅτι ἡ ἄσκηση εἶναι μίμηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, (σ. 268, PG 78, 345).
279. Στὸν Κλέαρχο. Γιὰ τὴ μέθη, (σ. 270, PG 78, 345).
280. Στὸν Χρύσανθο. Γιὰ τὴ μνησικακία καὶ τὸν θυμό, (σ. 270, PG 78, 345).
281. Στὸν Δίδυμο. Ἐναντίον τῶν πονηρῶν Καππαδοκῶν, (σ. 270, PG 78, 348).
282. Στὸν Σερῆνο. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἐκεῖ ποὺ εἶναι τὸ πτῶμα, ἐκεῖ θὰ μαζευτοῦν καὶ οἱ ἀετοί», (σ. 272, PG 78, 348).
283. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Πέτρο. Στὴ ρήση, «Ἐκείνη τὴ νύχτα θὰ εἶναι δύο οἱ γυναίκες ποὺ θὰ ἀλέθουν», (σ. 274, PG 78, 349).
284. Στὸν Συνόδιο. Γιὰ τὴν ἀνάσταση, (σ. 274, PG 78, 349).
285. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὶς δύο γυναῖκες ποὺ θὰ ἀλέθουν, (σ. 274, PG 78, 349).
286. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὶς δέκα παρθένες, (σ. 276, PG 78, 349).

287. Στὸν Κόμη Ἑρμῖνο. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Κύριος τὰ πέντε τάλαντα, (σ. 276, PG 78, 352).
288. Στὸν ἴδιο. Στὸ χωρίο· «Καὶ θὰ τοποθετήσει τὰ πρόβατα στὰ δεξιά του καὶ τὰ ἐρίφια στὰ ἀριστερά του», (σ. 278, PG 78, 352).
289. Στὸν Εὐλόγιο. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ ποτηρίου, (σ. 278, PG 78, 352).
290. Στὸν Πέτρο. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 278, PG 78, 352).
291. Στὸν Τιτιανό. Τί σημαίνει τὸ ὅτι ὁ Πέτρος ἔκοψε τὸ αὐτὶ τοῦ δούλου τοῦ ἀρχιερέα, (σ. 280, PG 78, 353).
292. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Βαραββᾶ, (σ. 280, PG 78, 353).
293. Στὸν Ὠρίωνα. Γιατί ὁ θεῖος λόγος παρομοιάζει τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου μὲ κρασί, (σ. 280, PG 78, 353).
294. Στὸν Γερόντιο. Περὶ φόβου Θεοῦ, (σ. 282, PG 78, 353).
295. Στὸν Προαιρέσιο. Γιὰ τὸν φόβο τοῦ νόμου καὶ τοὺς ὅρους τῆς φύσεως, (σ. 282, PG 78, 353).
296. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 282, PG 78, 356).
297. Στὸν Εὐλάμπιο. Πρὸς φονιά, (σ. 284, PG 78, 356).
298. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Λουκᾶ. Γιὰ μὴ ἐργαζόμενους μοναχούς, (σ. 284, PG 78, 356).
299. Στὸν ἔπαρχο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ συγχωροῦμε τοὺς φταῖχτες, (σ. 286, PG 78, 356).
300. Στὸν Δομέστικο τοῦ Ἐπάρχου Σωζομενοῦ. Συστατική, (σ. 286, PG 78, 357).
301. Στὸν Θεόγνωστο. Στὴ ρήση· «Τὸ ραβδὶ καὶ τὸ μπαστούνι σου...», (σ. 286, PG 78, 357).
302. Στὸν μοναχὸ Κυντῖνο. Κανόνες τῆς μοναχικῆς ζωῆς, (σ. 288, PG 78, 357).
303. Στὸν Ἀλίανδρο. Γιὰ τὸ αὐτεξούσιο, (σ. 288, PG 78, 357).
304. Στὸν Χαιρήμονα. Ὅτι ἡ ρυπαρὴ καρδιὰ δὲν μπορεῖ ν' ἀποκομίσει καμμιὰ ὠφέλεια ἀπὸ τὰ ἅγια, (σ. 288, PG 78, 360).
305. Στὸν Εὐτόνιο. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται ἡ ρήση, «Κόλλησε ἡ ψυχή μου στὸ ἔδαφος», (σ. 290, PG 78, 360).
306. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Γιὰ κάποιο δοῦλο, (σ. 290, PG 78, 360).
307. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Πρὸς ἱερεῖς ποὺ ποιμαίνουν μὲ ἐπιτυχία, (σ. 292, PG 78, 360).
308. Στὸν Ἀβραάμιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ βρισκόμαστε σὲ ἐγρήγορση, (σ. 292, PG 78, 361).
309. Στὸν μοναχὸ Κασσιανό. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ συγκρατοῦμε τὴ γλώσσα μας, (σ. 293, PG 78, 361).
310. Στὸν Κύριλλο Ἀλεξανδρείας. Ὅτι δὲν πρέπει παίρνουμε βιαστικὲς ἀποφάσεις, (σ. 294, PG 78, 361).
311. Στὸν Βασιλέα Θεοδόσιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ προφυλαχθεῖ ἡ σύνοδος, (σ. 294, PG 78, 361).
312. Στὸν Εὐλόγιο. Στὴ ρήση, «Κάποιος εἶχε μία συκιὰ στὸ ἀμπέλι του», (σ. 296, PG 78, 364).
313. Στὸν Ζώσιμο. Παραινετικὴ μαζὶ μὲ ἐπίπληξη, (σ. 296, PG 78, 364).
314. Στὸν μοναχὸ Πελάγιο. Πρὸς μοναχοὺς μετακινούμενους ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, (σ. 298, PG 78, 364).
315. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι δὲν ὑπάρχει μερίδα ἢ κληρονομία γιὰ ὅποιον ἀγοράζει μὲ χρήματα τὸν μὴ ἐμπορεύσιμο θησαυρὸ τῆς ἱερωσύνης, (σ. 298, PG 78, 364).
316. Στὸν Κόμη Καλλίμαχο. Γιὰ τὴν κα-

λὴ ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν, (σ. 298, PG 78, 365).
317. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι πρέπει νὰ τιμᾶμε τὸν Κύριο ἀπὸ τοὺς καρπούς μας, (σ. 300, PG 78, 365).
318. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Λουκᾶ. Παρακλητικὴ πρὸς συγχώρηση μοναχοῦ, (σ. 300, PG 78, 365).
319. Στὸν πρεσβύτερο Δωρόθεο. Γιὰ τὸ γέλιο, (σ. 302, PG 78, 368).
320. Στὸν μοναχὸ Θαλάσσιο. Στὸ χωρίο· «Μήπως ὑπάρχει κάποιος πόρνος ἢ βέβηλος σὰν τὸν Ἡσαῦ», (σ. 302, PG 78, 368).
321. Στὸν ἐπίσκοπο Παλλάδιο. Στὸ χωρίο· Κάθε πρωὶ παρέδινα στὸ θάνατο ὅλους τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς», (σ. 304, PG 78, 368).
322. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ λογομαχοῦμε μὲ ἀμαθῆ, (σ. 304, PG 78, 368).
323. Στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύριλλο. Γιὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου, (σ. 304, PG 78, 369).
324. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ μιμούμαστε τοὺς ἀγῶνες τῶν μεγάλων ἁγίων ἀθλητῶν, (σ. 306, PG 78, 369).
325. Στὸν Κῦρο, τὸν νέο Μοναχό. Γιὰ τὴν ἐγκράτεια τῆς γλώσσας, (σ. 306, PG 78, 369).
326. Στὸν στρατιώτη Ἰωάννη. Προτροπὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 308, PG 78, 372).
327. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 308, PG 78, 372).
328. Στὸν Ἀνατόλιο. Γιὰ τὴ βλασφημία, τὸν θυμὸ καὶ τὴν ὀργή, (σ. 308, PG 78, 372).
329. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀκράτεια τῆς γλώσσας καὶ τὴν ὑβριολογία, (σ. 310, PG 78, 372).
330. Στὸν Δίδυμο. Στὴ ρήση· «Δὲν κρύφθηκε τὸ κόκκαλό μου», (σ. 310, PG 78, 372).
331. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Τὸ ἀκατέργαστό μου εἶδαν τὰ μάτια σου», (σ. 310, PG 78, 373).
332. Στὸν Εὐστάθιο. Γιὰ τὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο, (σ. 312, PG 78, 373).
333. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 312, PG 78, 373).
334. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Στὴ ρήση· «Κλάψε γιὰ τὸν νεκρό, γιατὶ ἔχασε τὸ φῶς», (σ. 314, PG 78, 376).
335. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι ἀπὸ τὴν πρόθεση πρέπει νὰ τιμᾶμε ἐκεῖνον ποὺ θέλησε νὰ εὐεργετήσει ἀλλὰ δὲν μπόρεσε, (σ. 314, PG 78, 376).
336. Στὸν Κυνήγιο. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 314, PG 78, 376).
337. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Μέχρι τὴν ἀγορὰ τοῦ Ἀππία καὶ τὶς τρεῖς Ταβέρνες», (σ. 316, PG 78, 376).
338. Στὸν Ναυατιανὸ Ἀγελίδη. Ἐναντίον τῶν Ναυατιανῶν, (σ. 316, PG 78, 377).
339. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 316, PG 78, 377).
340. Στὸν Ἀκύλα. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν τὸν πλοῦτο καὶ δὲν εὐεργετοῦν, (σ. 318, PG 78, 377).
341. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Στὴ ρήση· «Ἂς εἶναι τὸ ζωνάρι ζωσμένο στὴ μέση σας», (σ. 318, PG 78, 377).
342. Στὸν Σέλευκο. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ.320 , PG 78, 377).
343. Στὸν Σιλουανό. Γιὰ τὴ θεία ἀγαθότητα, (σ. 320, PG 78, 380).
344. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 320, PG 78, 380).

345. Στὸν Εὐστάθιο. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 322, PG 78, 380).
346. Στὸν Κέλσο. Γιὰ τὴν τύφλωση τοῦ Παύλου καὶ γιατί ὁ Θεὸς μιλᾶ μαζί του ἀπὸ τὸν οὐρανό, (σ. 322, PG 78, 380).
347. Στὸν Μαρτινιανὸ καὶ τὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἀναισθησία, (σ. 324, PG 78, 381).
348. Στὸν Σιλουανό. Γιὰ τὸ ὅτι προξένησαν κακὰ στὸν ἐπίσκοπό τους, (σ. 324, PG 78, 381).
349. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν ἱερέα, (σ. 324, PG 78, 381).
350. Στὸν Λαμπέτιο. Αὐτὰ ποὺ δὲν θέλομε νὰ πάθομε, αὐτὰ διδασκόμαστε καὶ νὰ μὴν τὰ κάνομε, (σ. 326, PG 78, 381).
351. Στὸν Ἄμμωνα. Γιὰ τοὺς Καππαδόκες, (σ. 326, PG 78, 381).
352. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς ἔνδοξους καὶ ἄδοξους Καππαδόκες, (σ. 326, PG 78, 384)
353. Στὸν Σύμφορο. Στὴ ρήση· «Δὲν μπορεῖ ὁ Υἱὸς νὰ κάνει τίποτε ἀπὸ μόνος του», (σ. 328, PG 78, 384).
354. Στὸν Σερῆνο. Γιὰ τὸν μάγο ποὺ ὁ Παῦλος τύφλωσε μὲ δική του ἀπόφαση, (σ. 328, PG 78, 385).
355. Στὸν Λυσίμαχο. Τί ὑπαινίσσεται τὸ χωρίο· «Ἅγνισέ τους σήμερα καὶ αὔριο, καὶ ἀφοῦ πλύνουν τὰ ροῦχα τους, ἂς εἶναι ἕτοιμοι τὴν τρίτη ἡμέρα, (σ. 330, PG 78, 385).
356. Στὸν Σέλευκο. Γιὰ τὴν ἄρνηση τοῦ Πέτρου, (σ. 330, PG 78, 385).
357. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 332, PG 78, 385).
358. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 332, PG 78, 385).
359. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 332, PG 78, 385).
360. Στὸν Θέωνα. Στὴ ρήση· «Ἐγώ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς», (σ. 334, PG 78, 388).
361. Στὸν Εὐστάθιο. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 334, PG 78, 388).
362. Στὸν Λεωνίδη. Γιὰ τὴν εὐλογία τοῦ πατριάρχη Ἰακὼβ στὰ παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 334, PG 78, 388).
363. Στὸν Σερῆνο. Στὸν λόγο τῆς Ἐλισάβετ· «Καὶ πῶς συνέβη σὲ μένα αὐτό;», (σ. 336, PG 78, 388).
364. Στὸν Πωμάσιο. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό, «Ὑμνεῖτε αὐτὸν μὲ τὸν ἦχο τῆς σάλπιγγας», καὶ γιὰ τὴ μουσικὴ ποὺ μνημονεύει ἡ Γραφή, (σ. 336, PG 78, 388).
365. Στὸν Λεωνίδη. Γιατί ὁ Ἰακὼβ προφητεύει τὸ μέλλον τὴν ὥρα ποὺ πέθαινε καὶ εὐλογοῦσε τὰ παιδιά του, (σ. 336, PG 78, 389).
366. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 338, PG 78, 389).
367. Πρὸς Μοναχές. Ποὺ συχνάζουν στὶς πόλεις, (σ. 338, PG 78, 389).
368. Στὸν Σευῆρο. Γιὰ τὴν ὑπερηφάνεια, (σ. 340, PG 78, 392).
369. Στὸν Κῦρο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ προτιμοῦμε γιὰ ἀνάγνωση κανένα ἀπὸ τὰ μὴ ὁμολογημένα καὶ κανονικὰ βιβλία, (σ. 340, PG 78, 392).
370. Στὸν Κύριλλο Ἀλεξανδρείας. Γιὰ τὴ διαμάχη, (σ. 342, PG 78, 392).
371. Στὸν Πανσόφιο. Γιὰ τὸν Μαρκίωνα καὶ τὸ εὐαγγέλιό του, (σ. 342, PG 78, 393).
372. Στὸν Ἰωσήφ. Γιὰ τὴν ὑποταγὴ ἐκείνου ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸν μοναχικὸ ἀγώνα, (σ. 344, PG 78, 393).
373. Στὸν ὑποδιάκονο Παλλάδιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ὑπομένομε μὲ γενναιό-

τητα τὸν κάθε πειρασμό, (σ. 344, PG 78, 393).
374. Στὸν Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν κενοδοξία, (σ. 344, PG 78, 393).
375. Στὸν Κῦρο. Γιὰ τὴ φτώχεια, (σ. 346, PG 78, 396).
376. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ φτώχεια, (σ. 346, PG 78, 396).
377. Στὸν Κόμητα Ὀλύμπιο. Στὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ, (σ. 346, PG 78, 396).
378. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἀστέρι ποὺ ὁδήγησε τοὺς μάγους, (σ. 348, PG 78, 396).
379. Στὸν Μάρωνα. Ὅτι δὲν μένουν χωρὶς κρίση τὰ ὅσα γίνονται ἐδῶ, ἀλλὰ φυλάσσονται πρὸς ἐξέταση γιὰ τὴ φρικτὴ ἡμέρα, (σ. 348, PG 78, 396).
380. Στὸν Κόμητα Κλεόβουλο. Στὴ ρήση· «Νά, ἐγκαταλείπεται τὸ σπίτι σας ἔρημο», (σ. 350, PG 78, 397).
381. Στὸν Μαρτινιανό. Ὅτι ἄριστο εἶναι νὰ μὴν ἁμαρτάνομε, ἀλλ' ὅταν ἁμαρτήσομε νὰ ἀναγνωρίζομε τὸ ἁμάρτημα, (σ. 350, PG 78, 397).
382. Στὸν ἴδιο καὶ στὸν Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ πρὸς μεταστροφή, (σ. 350, PG 78, 397).
383. Στὸν Φιλάγριο. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 352, PG 78, 400).
384. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 352, PG 78, 400).
385. Στὸν Λυσίμαχο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε τὴν οἰνοποσία, (σ. 354, PG 78, 400).
386. Στὸν Σχολαστικό. Γιὰ τὴν προσευχή, (σ. 354, PG 78, 400).
387. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ κάμνομε στοὺς ἀνθρώπους αὐτὰ ποὺ θέλομε νὰ κάμνει σὲ μᾶς ὁ Θεός, (σ. 354, PG 78, 400).
388. Στὸν Καπιτωλῖνο. Ὅτι ὁ ἱερέας ὀφείλει νὰ ἔχει ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κατηγορίες τὴν ἰσότητα πρὸς ὅλους, (σ. 356, PG 78, 401).
389. Στὸν Θηράσιο. Γιὰ τοὺς ἱερεῖς, (σ. 356, PG 78, 401).
390. Στὸν Κυντινιανό. Συμβουλὴ πρὸς ἀποφυγὴ ἀπόφασης χωρὶς κρίση, (σ. 358, PG 78, 401).
391. Στὸν ἰατρὸ Δομέστιο. Τὸ νὰ προσπαθεῖ κανεὶς νὰ θεραπεύσει ἄλλους, καὶ νὰ παραβλέπει τὸν ἄρρωστο ἑαυτό του, (σ. 358, PG 78, 404).
392. Στὸν ἀρχιμανδρίτη Δοσίθεο. Γιὰ μοναχοὺς διακόνους, (σ. 360, PG 78, 404).
393. Στὸν Κύριλλο. Γιὰ τὸ νερὸ στὸν γάμο τῆς Κανᾶ, (σ. 360, PG 78, 404).
394. Στὸν Ἐκδίκιο. Ὅτι ἡ ἀνυπακοὴ τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς δασκάλους κάμνει αὐτοὺς ὀκνηροὺς πρὸς διδασκαλία, (σ. 360, PG 78, 404).
395. Στὸν Κορρίκτορα Λυσόνιο. Ὅτι εἶναι ἀναλλοίωτα τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀθάνατης ζωῆς, (σ. 362, PG 78, 404).
396. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Συστατική, (σ. 362, PG 78, 404).
397. Στὸν Ζακχαῖο. Γιὰ τὰ ἀνθρώπινα ποὺ ἐξαφανίζονται γρήγορα, (σ. 362, PG 78, 405).
398. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν Ἀπολλώνιο τὸν Τυανέα, (σ. 362, PG 78, 405).
399. Στὸν Κανδίδο. Ὅτι ἡ κατοχὴ πολλῶν βιβλίων εἶναι ὠφέλιμη γιὰ ἐκείνους ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦν, ἐνῶ γιὰ ἐκείνους ποὺ νομίζουν ὅτι γίνονται πλούσιοι μὲ τὸ νὰ κατέχουν μόνο αὐτά, γίνεται αἰτία μεγάλης τιμωρίας, (σ. 364, PG 78, 405).
400. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στὴ ρήση, «Αἰχμαλώτισες αἰχμαλωσία», (σ. 364, PG 78, 405).

401. Στὸν Ἑβραῖο Βενιαμίν. Γιὰ τὴ θεία εὐχαριστία, (σ. 366, PG 78, 405).
402. Στὸν Θαυμάσιο. Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχει κανεὶς τὴν ἀρετὴ μέσα στοὺς θορύβους, (σ. 366, PG 78, 408).
403. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ἡ κατὰ Θεὸν προκοπὴ δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα μόνο εἶδος ἀρετῆς, (σ. 366, PG 78, 408).
404. Στὸν διάκονο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, (σ. 368, PG 78, 408).
405. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 368, PG 78, 409).
406. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 368, PG 78, 409).
407. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι ὁ Παῦλος δὲν ἐπέστρεψε στὸν νόμο, ἀλλ' ἔπραξε τὰ παραγγέλματα τοῦ νόμου κατὰ συγκατάβαση, (σ. 368, PG 78, 409).
408. Στὸν Ἀθανάσιο. Γιὰ τὴ μετάνοια, (σ. 370, PG 78, 409).
409. Στὸν διάκονο Λεόντιο. Ὅτι ἦταν οὐράνιο τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ποὺ παραδόθηκε στὸν Παῦλο ἀπὸ τὸν Κύριο, (σ. 370, PG 78, 409).
410. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Τί σημαίνει, «Μὴν ἀμελεῖς τὸ χάρισμα ποὺ εἶναι μέσα σου», (σ. 370, PG 78, 412).
411. Στὸν Κυρήκιο. Γιὰ τὸν πλοῦτο κλπ., (σ. 372, PG 78, 412).
412. Στὸν σχολαστικὸ Νικάνορα. Ὅτι οἱ ἠθικοὶ λόγοι εἶναι καθοδηγητές μας, (σ. 372, PG 78, 412).
413. Στὸν Τριβοῦνο Σερῆνο. Στὴ ρήση· «Ὁ χρόνος εἶναι περιορισμένος ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς», (σ. 372, PG 78, 412).
414. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στὴ ρήση· «Θὰ φᾶς τοὺς καρποὺς τῶν κόπων σου», (σ. 374, PG 78, 412).
415. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Τρία εἶναι αὐτὰ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὰ καταλάβω, καὶ τὸ τέταρτο δὲν τὸ γνωρίζω», (σ. 374, PG 78, 413).
416. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 374, PG 78, 413).
417. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Τέτοιος εἶναι ὁ δρόμος (τρόπος) τῆς μοιχαλίδας» καὶ τὰ ὑπόλοιπα, (σ. 376, PG 78, 413).
418. Στὸν Συνέσιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν Ἰωήλ· «Ὁ πρᾶος ἂς γίνει πολεμιστής», (σ. 378, PG 78, 416).
419. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγουμε τὶς αἱρετικὲς διδασκαλίες σχετικὰ μὲ τὴ σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου, (σ. 378, PG 78, 416).
420. Στὸν Κυρήκιο. Γιὰ τὸν πλοῦτο βάσει Γραφικῶν μαρτυριῶν, (σ. 380, PG 78, 416).
421. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν φόβο καὶ τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, (σ. 380, PG 78, 417).
422. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ Εὐνομιανούς, (σ. 380, PG 78, 417).
423. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 382, PG 78, 417).
424. Στὸν Θωμᾶ. Γιὰ τὴν ἰσότητα, (σ. 382, PG 78, 417).
425. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Γιὰ τὴν κατάχρηση ἱερῶν χρημάτων, (σ. 382, PG 78, 417).
426. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ πρὸς τὸ φίδι· «Ἔχθρα θὰ βάλω ἀνάμεσα ...», (σ. 384, PG 78, 417).

427. Στὸν μοναχὸ Νεῖλο. Γιὰ τὴν ὑποκρισία, (σ. 384, PG 78, 420).
428. Στὸν Κῦρο. Μὲ ποιὸ τρόπο «ἡ θεία δύναμη φανερώνεται τέλεια ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀδυναμία», (σ. 384, PG 78, 420).
429. Στὸν Τριβοῦνο Σερῆνο. Μὲ ποιὸ τρόπο ὁ Θεὸς ἀπέδειξε τὴ σοφία τοῦ κόσμου μωρία, (σ. 386, PG 78, 420).
430. Στὸν Ἠλία. Γιὰ τοὺς Καππαδόκες, (σ. 386, PG 78, 420).
431. Στὸν Παλλάδιο. Ὅτι τὸ καλὸ ἔχει φυτευθεῖ στὴ φύση μας, (σ. 386, PG 78, 420).
432. Στὸν Κέλσο. Ὅτι πρέπει νὰ κόβονται οἱ κακίες ποὺ θολώνουν τὸ μυαλό, γιὰ νὰ εἶναι ὑγιὴς ἡ συνείδηση, (σ. 386, PG 78, 421).
433. Στὸν Σολομώνα. Γιὰ τὴν κατάσβεση τῆς σαρκικῆς ὄρεξης καὶ τοῦ καύσωνα τῆς ραθυμίας, (σ. 388, PG 78, 421).
434. Στὸν Κρίσπο. Γιὰ τὴ φιλαργυρία, (σ. 388, PG 78, 421).
435. Στὸν Ἀγαθοδαίμονα. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ψάχνομε καὶ νὰ ζητοῦμε τὸ ἀναμάρτητο στοὺς μοναχοὺς καὶ ἱερεῖς, (σ. 388, PG 78, 421).
436. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴ θεία ἐπίσκεψη, (σ. 390, PG 78, 421).
437. Στὸν Ὀριβάσιο τὸν ἰατρό. Γιὰ τὴ θεραπεία τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν παθῶν, (σ. 390, PG 78, 424).
438. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ἀπὸ τὸ Λευϊτικό. Γιατί ὁ νόμος ὅρισε νὰ προσφέρονται δύο τρυγόνια καὶ δύο νεογέννητα περιστέρια ἀπὸ τὰ νεογέννητα βρέφη, (σ. 392, PG 78, 424).
439. Στὸν Θέωνα. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται ἡ ρήση, «Μετάνοιωσα ποὺ ἔχρισα τὸν Σαοὺλ βασιλιά», (σ. 392, PG 78, 424).
440. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Πῶς πρέπει οἱ μαθητὲς τῶν θείων πραγμάτων νὰ ἀκολουθοῦν τοὺς διδασκάλους τους, (σ. 394, PG 78, 425).
441. Στὸν ἴδιο. Πρὸς μαθητές, (σ. 394, PG 78, 425).
442. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει· «Νὰ γίνεστε παιδιὰ ὡς πρὸς τὸ μυαλό», (σ. 394, PG 78, 425).
443. Στὸν ἴδιο. Στὸ χωρίο, «Ὅταν ἤμουν νήπιο ... », (σ. 394, PG 78, 425).
444. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ὁ νόμος ἦταν σκιὰ τῶν μελλοντικῶν ἀγαθῶν, (σ. 396, PG 78, 425).
445. Στὸν ἴδιο. Μὲ ποιὸ τρόπο καὶ ποιοὺς ποτίζει ὁ Παῦλος μὲ τὸ γάλα σὰν νήπια, (σ. 396, PG 78, 428).
446. Στὸν Παλλάδιο. Γιὰ τὴν ὑβριολογία, (σ. 398, PG 78, 428).
447. Στὸν Ἀντίοχο. Ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἀπόστολος Φίλιππος, ἀλλὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτά, ποὺ ἐκλέχθηκαν μαζὶ μὲ τὸν Στέφανο, ἐκεῖνος ποὺ καὶ βάπτισε τὸν εὐνοῦχο καὶ κατήχησε τὸν Σίμωνα. Ἐπίσης πρέπει οἱ ἱερεῖς νὰ ἀπαντοῦν στὶς ἐρωτήσεις καὶ νὰ λύνουν τὶς ἀμφιβολίες, (σ. 398, PG 78, 428).
448. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 400, PG 78, 428).
449. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 400, PG 78, 428).
450. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 402, PG 78, 428).
451. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Γιὰ τὴν ἀνδρεία, (σ. 402, PG 78, 429).
452. Στὸν ἴδιο. Στὸν λόγο τοῦ Ἐζεκία· «Ἂς γίνει εἰρήνη στὶς ἡμέρες μου», (σ. 402, PG 78, 432).
453. Στὸν Θεοδόσιο. Ὅταν πάλαιψε ὁ

Ἰακὼβ μὲ τὸν Θεό, γιατὶ εἶπε τὸ ὄνομά του ἐκεῖνος ποὺ πάλευε μαζί του, (σ. 404, PG 78, 432).

454. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ὅτι θὰ καταστοῦν ἄξιοι εὐλογίας ἐκεῖνοι ποὺ ἀποφεύγουν τὶς κατηγορίες ἐναντίον τοῦ πατέρα τους, (σ. 404, PG 78, 432).

455. Στὸν Σύμμαχο. Γιὰ τὴν ἀκτημοσύνη, (σ.406, PG 78, 432).

456. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στὴ ρήση· «Ὄχι γλέντια καὶ μεθύσια», (σ. 406, PG 78, 433).

457. Στὸν ἴδιο. Πῶς πρέπει νὰ νοεῖται τό· «Ὑμνεῖτε αὐτὸν μὲ τὸν ἦχο τῆς σάλπιγγας». Καὶ γιὰ τὴ μουσικὴ ποὺ μνημονεύει ἡ Γραφή, (σ. 406, PG 78, 433).

458. Στὸν Θεόφιλο. Ὅτι ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία δὲν εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴν παλιὰ νομοθεσία, (σ. 408, PG 78, 433).

459. Στὸν Θηράσιο. Στὴ ρήση· «Εἶναι μακάριος ἐκεῖνος ποὺ ἡ γλώσσα του δὲν γλίστρησε σὲ σφάλματα, οὔτε λυπήθηκε γιὰ ἁμαρτία, (σ. 408, PG 78, 433).

460. Στὸν Μαρτινιανό. Γιὰ τὴν κρίση, (σ. 410, PG 78, 436).

461. Στὴ Θεανώ. Γιὰ τὴ φιλοκοσμία καὶ τὴν ἀθέτηση τῶν ὑποσχέσεων, (σ. 410, PG 78, 436).

462. Στὸν Τριβοῦνο Σερῆνο. Γιὰ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ἐλπίδα στὸν Θεό, (σ. 410, PG 78, 436).

463. Στὸν Νεαρὸ Διονύσιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦμε τὴ σωφροσύνη τῶν πατέρων μας, (σ. 412, PG 78, 437).

464. Στὸν Σαλούστιο. Γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ μοιχείας καὶ πορνείας, (σ. 412, PG 78, 437).

465. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴ γαστριμαργία, (σ. 414, PG 78, 437).

466. Στὸν Τριβοῦνο Σερῆνο. Γιὰ τὸν πλοῦτο, (σ. 414, PG 78, 437).

467. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι τὰ παραδείγματα τῶν τιμωριῶν ποὺ ἐπιβλήθηκαν δίκαια ἀπὸ τὸν Θεὸ γράφηκαν πρὸς διόρθωσή μας, (σ. 414, PG 78, 437).

468. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Γιὰ τὸν τρόπο ζωῆς τῶν μοναχῶν, (σ. 414, PG 78, 440).

469. Στὸν Ἱέρακα. Ποιὰ ὀνομάζει ὁ προφήτης ἀγαθὰ τῆς γῆς, (σ. 416, PG 78, 440).

470. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Γιὰ τὴν ἐργασία, (σ. 416, PG 78, 440).

471. Στὸν Κυνήγιο. Γιὰ τοὺς δούλους, (σ. 416, PG 78, 440).

472. Στὸν Θέωνα. Ὅτι θὰ ὑποστοῦν μεγαλύτερη τιμωρία ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἁμάρτησαν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅσοι ἐξοργίζουν τὸν Θεὸ μετὰ τὴ δωρεὰ τῆς χάριτος, (σ. 418, PG 78, 440).

473. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στὸ χωρίο· «Καὶ εἴδαμε τὴ δόξα του, ὡς δόξα Μονογενοῦς ...», (σ. 418, PG 78, 441).

474. Σὲ νεώτερους Μοναχούς. Γιὰ τὴν ὑπερηφάνεια, (σ. 418, PG 78, 441).

475. Στὸν διάκονο Παῦλο. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 420, PG 78, 441).

476. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὴν πίστη, (σ. 420, PG 78, 441).

477. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Στὸ χωρίο, «Ὅσοι εἶναι σαρκικοί, δὲν μποροῦν νὰ ἀρέσουν στὸν Θεό», (σ. 420, PG 78, 441).

478. Στὸν Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ Κύριος γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Δαβίδ, (σ. 420, PG 78, 444).

479. Στὸν Κυρήκιο. Γιὰ τὸν θυμοῦ ποὺ ζαλίζει τὸ νοῦ σὰν τὴ μέθη, (σ. 422, PG 78, 444).
480. Στὸν Κανδιδιανό. Ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς ὑβριζόμενος νὰ ἀπαντᾶ μὲ ὕβρεις, (σ. 422, PG 78, 444).
481. Στὸν Ἱέρωνα. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση βιβλίου μὲ ὠφέλεια ἀπὸ αὐτήν, (σ. 424, PG 78, 444).
482. Στὸν Ἠσαΐα. Ἐλεγκτικὴ πρὸς διόρθωση πονηρῆς γνώμης, (σ. 424, PG 78, 444).
483. Στὸν Συνέσιο. Γιὰ τοὺς Καππαδόκες, (σ.)424, (PG 78, 445).
484. Στὸν Σέλευκο. Γιὰ τοὺς ἴδιους, (σ. 426, PG 78, 445).
485. Στὸν Ἰσίδωρο. Γιὰ τοὺς ἴδιους, (σ. 426, PG 78, 445).
486. Στὸν Φλωρέντιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 428, PG 78, 445).
487. Στὸν Ἀρχόντιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 428, PG 78, 445).
488. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Πρὸς μαθητές, (σ. 430, PG 78, 448).
489. Στὸν ἔπαρχο τῶν Πραιτωρίων Ρουφῖνο. Γιὰ τοὺς Καππαδόκες, (σ. 430, PG 78, 448).
490. Στὸν Κατιλλιανό. Γιὰ τοὺς ἴδιους, (σ. 430, PG 78, 449).
491. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὸν τίτλο ποὺ τοποθετήθηκε στὸν σταυρὸ τοῦ Κυρίου, (σ. 432, PG 78, 449).
492. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλεοῦμε μόνον ἀπὸ ξένες δωρεές, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ δικά μας, (σ. 432, PG 78, 449).
493. Στὸν Κυρήνιο. Γιὰ τὴν προερχόμενη ἀπὸ τὸ ἀξίωμα οἴηση καὶ ἀλαζονεία, (σ.432 , PG 78, 449).
494. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ἀπὸ τὶς Πράξεις, γιὰ τὶς πύρινες γλῶσσες, (σ. 434, PG 78, 452).
495. Στὸν Συνόδιο. Γιὰ τὸ κρασὶ καὶ τὴ μέθη, (σ. 434, PG 78, 452).
496. Στὸν Κωνστάντιο. Γιὰ τὸν ζῆλο ποὺ δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὔτε καὶ ἐκδηλώνεται συνειδητά, (σ. 434, PG 78, 452).
497. Στὸν Κύριλλο. Στὸ χωρίο· «Πέτρα ποὺ ἀπέρριψαν οἱ κτίστες», (σ. 436, PG 78, 453).
498. Στὸν Θέωνα. Πρὸς μοναχὸ ποὺ καλλώπιζε τὸν ἑαυτό του, (σ. 436, PG 78, 453).
499. Στὸν Ἀρχία. Ἐναντίον τῶν Μακεδονιανῶν, δηλαδὴ Πνευματομάχων, (σ. 436, PG 78, 453).
500. Στὸν ἴδιο. Ἐναντίον τῶν Μακεδονιανῶν, δηλαδὴ Πνευματομάχων, (σ. 438, PG 78, 453).

****

Τόμος 2ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ
ΒΙΒΛΙΟ Β΄.
(σ. 14-419, PG 78, 456-728)

1. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Τί σημαίνει ἡ ρήση, «Ἱερεῖς, μιλῆστε στὴν καρδιὰ τῆς Ἱερουσαλήμ, (σ. 14, PG 78, 456).
2. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Ὅτι ἡ ροπὴ βέβαια πρὸς τὴν ἀρετὴ δίνεται ἀπὸ τὴ θεία δύναμη, ἐμεῖς ὅμως πρέπει νὰ προσφέρομε τοὺς κόπους, (σ. 16, PG 78, 456).
3. Στὸν Ἀναγνώστη Τιμόθεο. Πῶς ἡ σοφία πρόσφερε τὸ δοχεῖο της μὲ ἀνάμι-

κτο κρασί, (σ. 16, PG 78, 457).
4. Στὸν ἴδιο. Πῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύουμε τό· «Ἔχουμε τὸν θησαυρὸ αὐτὸν μέσα σὲ σκεύη πήλινα», (σ. 18, PG 78, 460).
5. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 20, PG 78, 460).
6. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Γιὰ τὴν ὑπομονή, (σ. 24, PG 78, 464).
7. Στὸν Ἀθανάσιο. Γιὰ τὴ σωφροσύνη, (σ. 26, PG 78, 464).
8. Στὴν Ἰουνία. Γιὰ τοὺς παρθένους, (σ. 26, PG 78, 464).
9. Στὸν πρεσβύτερο Ἰωσήφ. Γιὰ τὴν ἀρετή, (σ. 26, PG 78, 464).
10. Στοὺς Χαιρήμονα, Ἀνατόλιο, Γότθιο καὶ Μάρωνα. Πρὸς τοὺς ἀσκητές, (σ. 26, PG 78, 565).
11. Στὸν Στρατήγιο, ποὺ πρόσφατα ἔγινε ἐπίσκοπος. Ὅτι εἶναι αἰσχρό, ἐκεῖνος ποὺ θέλει νὰ διοικεῖ τοὺς ὑπηκόους του, νὰ μὴ μπορεῖ νὰ ἐξουσιάζει τὸν ἑαυτό του, (σ. 28, PG 78, 465).
12. Στὸν Γάϊο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγει κανεὶς τὴν κακία, καὶ νὰ ἀφοσιώνεται δυνατὰ στὴν ἀρετή, (σ. 28, PG 78, 465).
13. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γι' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν μὲ τὴν ἀρετή, (σ. 28, PG 78, 465).
14. Στὸν Ἱέριο. Ὅτι εἶναι περίοπτη ἡ ζωὴ τῶν γνησίων ἐραστῶν τῆς ἀρετῆς καὶ σ' αὐτὴ τὴ ζωή, καὶ στὴ μετ' αὐτήν, (σ. 30, PG 78, 465).
15. Στὸν σωφρονιστὴ Σεραπίωνα. Γιὰ τὴν καλὴ χρήση τῆς ἐξουσίας (σ. 30, PG 78, 468).
16. Στὸν Μάρωνα. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀποχὴ ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 30, PG 78, 468).
17. Στὸν διάκονο Παμπρέπιο. Ὅτι ἡ ἐλπίδα στὸν Θεὸ εἶναι πύργος στερεός, (σ. 32, PG 78, 469).
18. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Μεσολαβητικὴ πρὸς διευθέτηση ὑποθέσεως, (σ. 34, PG 78, 469).
19. Στὸν διάκονο Εὐτόκιο. Γιὰ τὴ φροντίδα τῆς ψυχῆς, τοῦ σώματος καὶ τῶν ἔξω, (σ. 34, PG 78, 469).
20. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὴν εὐφροσύνη ἀπὸ τὸν χωρὶς φροντίδες βίο, (σ. 34, PG 78, 469).
21. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν ἀθεράπευτη ἀναλγησία τοῦ ἐπισκόπου Εὐσεβίου, (σ. 36, PG 78, 472).
22. Στὸν Μάρωνα. Ἐπιπληκτική, (σ. 38, PG 78, 472).
23. Στὸν διάκονο Εὐτόκιο. Γιὰ τὴν κατορθωτὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐλευθερία, (σ. 38, PG 78, 472).
24. Στὸν διάκονο Ὀλύμπιο. Στὴ ρήση· «Στὸν κόσμο θὰ ἔχετε θλίψη», (σ. 38, PG 78, 473).
25. Στὸν σωφρονιστὴ Αὐσόνιο. Παρακλητική, (σ. 40, PG 78, 473).
26. Στὸν διάκονο Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν δασκάλων, (σ. 40, PG 78, 473).
27. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι, ἐκεῖνος ποὺ ποθεῖ τὴ σωτηρία, πρέπει νὰ κάμνει ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ὁδηγοῦν σ' αὐτήν, (σ. 40, PG 78, 473).
28. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο, καὶ στοὺς Διακόνους Ἀνατόλιο καὶ Μάρωνα. Γιὰ τὴ μεγαλοφροσύνη, (σ. 42, PG 78, 473).
29. Στοὺς ἴδιους. Ὅτι πρέπει, ὅσοι ἔχουν μυαλό, αὐτὰ ποὺ ὁπωσδήποτε θὰ πάθουν κατ' ἀνάγκη, νὰ προτιμοῦν νὰ τὰ πάθουν γιὰ τὸν Θεό, (σ. 44, PG 78, 473).
30. Στὸν Ἀθανάσιο. Προτρεπτικὴ πρὸς περιφρόνηση τῶν ἀνθρώπινων πραγ-

μάτων καὶ ἐπιδίωξη τῶν θείων, (σ. 44, PG 78, 477).
31. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Γιὰ τὴν ἀναψυχὴ ἀπὸ τὶς ἐπιστολές, (σ. 46, PG 78, 477).
32. Στὸν Ἐπίσκοπο Ἡράκλειο. Ὅτι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι ἄγρυπνος καὶ διορατικώτατος, (σ. 46, PG 78, 477).
33. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσχυρίωνα. Ἐπαινετική, (σ. 46, PG 78, 477).
34. Στὸν Διονύσιο. Γιὰ τὴ λησμοσύνη, (σ. 46, PG 78, 477).
35. Στὸν ἐπίσκοπο Μακάριο. Περὶ φιλοπραγμοσύνης, (σ. 48, PG 78, 480).
36. Στὸν Πέτρο. Τί σημαίνει τό· «Θὰ μετατρέψουν τὰ μαχαίρια τους σὲ ἄροτρα», (σ. 48, PG 78, 480).
37. Στὸν κόμητα Ἑρμίο. Ὅτι, ἐὰν ὁ ἱερέας δὲν ζεῖ σωστά, ὁ βαπτιζόμενος δὲν βλάπτεται καθόλου ὡς πρὸς τὰ σωτηριώδη σύμβολα, (σ. 50, PG 78, 480).
38. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 52, PG 78, 481).
39. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀραβιανό. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἄριστος ἱερέας, (σ. 52, PG 78, 481).
40. Στὸν διάκονο Εὐδαίμονα. Γιὰ τὴν αὐτάρκεια, (σ. 54, PG 78, 481).
41. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὴν κρίση, (σ. 54, PG 78, 484).
42. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὴν εὐγλωττία τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου, (σ. 54, PG 78, 484).
43. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Ἀπόσπασμα τοῦ Φίλωνος γιὰ τὴν ἀνάσταση, (σ. 56, PG 78, 485).
44. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 58, PG 78, 485).
45. Στὸν Ἀλέξανδρο. Πρὸς ἀσκητὲς ποὺ νηστεύουν πολύ. Πρὸς ἀσκητὲς ποὺ νηστεύουν πάρα πολύ, (σ. 60, PG 78, 488).
46. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν, (σ. 60, PG 78, 488).
47. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ποιὰ πρωτοτόκια παραχώρησε ὁ Ἠσαῦ στὸν Ἰακώβ, (σ. 62, PG 78, 489).
48. Στὸν ἴδιο. Γιατί ὁ Ρουβήμ, ἂν καὶ ἦταν πρωτότοκος, δὲν ἀξιώθηκε νὰ γίνει οὔτε ἱερέας οὔτε βασιλιάς, (σ. 64, PG 78, 489).
49. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὶς ἀρετὲς τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 66, PG 78, 489).
50. Στὸν διάκονο Ἰωάννη. Γιὰ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἐπισκόπου Εὐσεβίου, (σ. 68, PG 78, 492).
51. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τοὺς γνήσιους φίλους, (σ. 70, PG 78, 492).
52. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ἱερωσύνη, ἡ ὁποία ἀτιμάζεται ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὴ χρησιμοποιοῦν κακῶς, (σ. 70, PG 78, 492).
53. Στὸν πρεσβύτερο Ἱεράκα. Γιὰ τὸν καλλωπισμὸ τῶν γυναικῶν, (σ. 72, PG 78, 496).
54. Στὸν Ἀπολλώνιο. Ὅτι εἶναι ἀξιομακάριστο τὸ νὰ βριζόμαστε γιὰ τὸν Χριστό, (σ. 76, PG 78, 497).
55. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὴ φιλανθρωπία, (σ. 76, PG 78, 497).
56. Στὸν ὑποδιάκονο Ἀλφειό. Γιατί ὁ Παῦλος εἶπε, «Τώρα γνωρίζω κατὰ ἕνα μέρος», (σ. 76, PG 78, 500).
57. Στὸν Παλλάδιο. Γιὰ τὴν αὐτάρκεια τῶν τροφῶν, (σ. 78, PG 78, 500).
58. Στὸν Ἰσχυρίωνα. Ὅτι πρέπει νὰ ἐργάζεται κανεὶς γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἄλλων, (σ. 78, PG 78, 500).
59. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτρε-

πτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς κακίας, (σ. 82, PG 78, 504).
60. Στοὺς Παλλάδιο καὶ Μάρωνα. Προτρεπτικὴ πρὸς κατάπαυση τοῦ πολέμου τους πρὸς τὸν νομοθέτη τῆς ἀκτημοσύνης, (σ. 84, PG 78, 504).
61. Στὸν μονάζοντα Ἀφροδίσιο. Ὅτι ἀπὸ τὸν Χριστὸ προέρχεται ἡ σωτηρία καὶ δικαίωσή μας, (σ. 84, PG 78, 504).
62. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε τὶς συνεχεῖς συναναστροφὲς μὲ τὶς γυναῖκες, (σ. 84, PG 78, 504).
63. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Γιὰ τὶς θεῖες προρρήσεις, (σ. 88, PG 78, 505).
64. Στὸν Θεόφιλο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ὁμολογοῦν βέβαια ὅτι γνωρίζουν τὸν Θεό, ἀλλὰ μὲ τὰ ἔργα τους τὸν ἀρνοῦνται, (σ. 90, PG 78, 508).
65. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτική, (σ. 90, PG 78, 508).
66. Στὸν διάκονο Ἐπιφάνιο. Τί σημαίνει τό, «Σὺ ξήρανες τὰ ποτάμια τῆς Ἠθάμ», (σ. 92, PG 78, 509).
67. Στὸν Θεόφιλο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ μὴ ἀμύνεται κανεὶς μετὰ τὴν ἀδικία ποὺ θὰ ὑποστεῖ, (σ. 94, PG 78, 509).
68. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Συμβουλευτική, (σ. 96, PG 78, 512).
69. Στὸν Ἀθανάσιο. Γιὰ τοὺς ἡγουμένους, ποὺ εἶναι ἀκόλαστοι καὶ ἐπιβάλλουν μεγάλες τιμωρίες σὲ ἐκείνους ποὺ διαπράττουν πταίσματα, (σ. 96, PG 78, 512).
70. Στὸν ἀναγνώστη Ἐπίμαχο. Ὅτι δὲν δίνονται τὰ χαρίσματα ἔτσι τυχαῖα, ἀλλὰ πρὸς προετοιμασία τῆς σκέψεως ἐκείνων ποὺ τὰ δέχονται, (σ. 98, PG 78, 513).
71. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀναγνωρίζει κανεὶς τὰ πταίσματά του, καὶ νὰ μὴ νομίζει ὅτι ἀπολογεῖται μὲ κάτι τὸ ἀπίστευτο, (σ. 98, PG 78, 513).
72. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Στὴ ρήση· «Μπορεῖ νὰ ἀλλάξει ὁ Αἰθίοπας τὸ δέρμα του καὶ ἡ λεοπάρδαλη τὰ χρώματά της; Καὶ πῶς σεῖς θὰ μπορέσετε νὰ κάνετε καλὰ ἔργα, ἔχοντας μάθει νὰ κάνετε τὰ κακά;». (σ. 100, PG 78, 513)
73. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Ὅτι ἡ ἀνάγνωση τῶν ἱερῶν Γραφῶν εἶναι ἐφόδιο τῆς σωτηρίας, (σ. 102, PG 78, 516).
74. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Γιὰ τὴν πέρα ἀπὸ τὸ μέτρο χαρὰ καὶ τὶς συνέπειές της, (σ. 102, PG 78, 516).
75. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτική, (σ. 104, PG 78, 517).
76. Στὸν διάκονο Παμπρέπιο. Στό· «Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεστε, γιὰ νὰ μὴ πέσετε σὲ πειρασμό», (σ. 106, PG 78, 517).
77. Στὸν ἀναγνώστη Εὐλόγιο. Ὅτι αὐτὸ ποὺ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνει, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἀποφύγει κανείς, οὔτε κι' ἂν ἔχει προαγγελθεῖ, (σ. 106, PG 78, 520).
78. Στὸν ἐκλαμπρότατο Χρύση. Ἐπαινετική, (σ. 108, PG 78, 520).
79. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Συμβουλευτική, (σ. 108, PG 78, 520).
80. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν κρίση, (σ. 110, PG 78, 521).
81. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὸν λεπρὸ καὶ τὸν γονορρυῆ, ποὺ ἀπαγορεύθηκε ἡ εἴσοδός τους στοὺς ἱεροὺς χώρους, (σ. 110, PG 78, 521).
82. Στὸν σχολαστικὸ Ἰωάννη. Ὅτι,

ἐκεῖνος ποὺ ἔχει ἀνδρικὸ φρόνημα, δὲν νικιέται ἀπὸ τὴ θέα τῶν θηλυπρεπῶν, (σ. 116, PG 78, 521).

83. Στοὺς διακόνους Αἰμιλιανὸ καὶ Πελάγιο. Προτρεπτικὴ πρὸς κατάσβεση τῆς προσωπικῆς ἔριδας, (σ. 116, PG 78, 525).

84. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Συμβουλευτική, (σ. 118, PG 78, 525).

85. Στὸν πρεσβύτερο Εὐλόγιο. Ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ δαίμονας νὰ ἀντισταθεῖ στὸν δίκαιο ἄνθρωπο, (σ. 118, PG 78, 528).

86. Στὸν σχολαστικὸ Εὐδαίμονα. Γιὰ ποιὸ λόγο πολλοὶ πολλὲς φορές, ἐνῶ διέπραξαν τὰ ἴδια ἁμαρτήματα, δὲν τιμωρήθηκαν τὸ ἴδιο, (σ. 122, PG 78, 529).

87. Στὸν διάκονο Πιστό. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ζεῖ κανείς, (σ. 124, PG 78, 529).

88. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀσκληπιό. Γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Χριστὸς ἐπέπλεξε τοὺς μαθητές του ποὺ ἐπέκριναν τὴ γυναίκα ποὺ δὲν σταμάτησε νὰ χύνει τὸ πολύτιμο μύρο, (σ. 124, PG 78, 532).

89. Στὸν ποιητὴ Ἀλέξανδρο. Ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε ἴσο μὲ τὴν ἀρετή, (σ. 126, PG 78, 532).

90. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀντώνιο. Γιὰ τὶς αἱρέσεις, (σ. 128, PG 78, 533).

91. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιὰ ποιὸ λόγο τὸ δικαστήριο τῶν Ἀθηνῶν ὀνομαζόταν Ἄρειος πάγος, (σ. 130, PG 78, 536).

92. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 132, PG 78, 536).

93. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι ἀπὸ τὴν ὀρθὴ πίστη καὶ τὸν ἄριστο τρόπο ζωῆς κερδίζομε τὴν ἀσφάλειά μας, (σ. 134, PG 78, 537).

94. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Ὅτι εἶναι ὀλέθριο τὸ νὰ μὴ μετανοοῦμε ὅταν φταῖμε, καὶ ὀλεθριώτερο τὸ νὰ κυριευόμαστε ἀπὸ ἀπόγνωση, (σ. 134, PG 78, 537).

95. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ συγγνώμη καὶ τὴν τιμωρία, (σ. 136, PG 78, 540).

96. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Στὴ ρήση· «Καὶ εἶπε ὁ Βαλτάσαρ καὶ ἔντυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύρα, καὶ ἔβαλαν γύρω ἀπὸ τὸν λαιμό του χρυσὸ κόσμημα, καὶ κήρυξαν γι' αὐτόν, ὅτι εἶναι τρίτος ἄρχοντας στὴ βασιλεία του», (σ. 136, PG 78, 540).

97. Στὸν Ἀλύπιο. Ὅτι ἀπὸ τὰ ὁμολογούμενα λαμβάνομε τὴν πίστη τῶν ἀμφισβητουμένων, (σ. 140, PG 78, 541).

98. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Γιὰ τὴν ἀρετή, (σ. 140, PG 78, 541).

99. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Οὔτε ὅλος ὁ κόσμος νομίζω θὰ μποροῦσε νὰ χωρέσει τὰ βιβλία ποὺ θὰ γράφονταν», (σ. 140, PG 78, 541).

100. Στὸν Παῦλο. Ὅτι δὲν πρέπει κανείς, ἀγνοώντας τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτό του, νὰ θέλει νὰ γνωρίσει τὰ πάνω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, (σ. 144, PG 78, 544).

101. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Πρὸς ἱερεῖς ποὺ ἀσκοῦν μὲ ἐπιτυχία τὸ ἔργο τους, (σ. 146, PG 78, 545).

102. Στὸν Ἀμμώνιο. Γιὰ τὴ φιλία καὶ τὸν θεῖο φόβο, (σ. 148, PG 78, 545).

103. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι ἡ πίστη χωρὶς τὰ ἔργα δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπο, (σ. 148, PG 78, 545).

104. Στὸν Σερίνο. Γιὰ τὴν ἀλαζονεία, (σ. 148, PG 78, 548).

105. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπε-

ρηφανευόμαστε γιὰ τὶς ἐπιτυχίες μας, (σ. 148, PG 78, 548).

106. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει μὲ κόπους καὶ προσευχὲς νὰ προχωροῦμε στὴ θήρευση τῶν νοημάτων τῆς ἁγίας Γραφῆς, (σ. 150, PG 78, 548).

107. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐμποδίζομε τὴν εἴσοδο τῶν ἐχθρῶν στὸ νοῦ, καὶ ὄχι, ἐπιτρέποντας τὴν εἴσοδο αὐτῶν, ὕστερα νὰ ἀναλαμβάνομε τὴν μάχη, (σ. 150, PG 78, 548).

108. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἐξάλειψη τῶν ἐλαττωμάτων, (σ.152, PG 78, 549).

109. Στὸν Μάρκο. Γιὰ τὴν οἰνοποσία, (σ. 154, PG 78, 549).

110. Στὸν διάκονο Εὐστάθιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀφήνουν τὰ δικά τους σφάλματα καὶ ἀσχολοῦνται μὲ ἐκεῖνα τῶν ἄλλων, (σ. 154, PG 78, 552).

111. Στὸν διάκονο Ζήνωνα. Γιὰ τὴν ἄσκηση, (σ. 156, PG 78, 552).

112. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι ὁ δάσκαλος εἶναι ὀφθαλμὸς τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 158, PG 78, 552).

113. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἀκτημοσύνη, (σ. 160, PG 78, 552).

114. Στὸν πρεσβύτερο Κάρπο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ σιχαίνονται τοὺς ἐνάρετους, (σ. 160, PG 78, 556).

115. Στὸν Δωρόθεο. Γιὰ τὴν περιτομή, (σ. 162, PG 78, 556).

116. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὶς γιορτές, (σ. 164, PG 78, 557).

117. Στὸν Θεόφιλο. Ὅτι ὁ Θεὸς μπορεῖ βέβαια νὰ κάνει τὰ πάντα, ἀλλὰ θέλει τὰ ἄριστα, (σ. 166, PG 78, 557).

118. Στὸν Θεόφιλο. Γιὰ τὴν ἀγνωμοσύνη, (σ. 168, PG 78, 560).

119. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὴ φύση τῶν ζώων, (σ. 168, PG 78, 560).

120. Στὸν σωφρονιστὴ Αὐσόνιο. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 170, PG 78, 560).

121. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Γιὰ τοὺς ἱερεῖς, (σ. 170, PG 78, 561).

122. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γι' αὐτοὺς ποὺ ἀσκοῦν τὴν ἱερωσύνη κακῶς, (σ. 172, PG 78, 561).

123. Στὸν Μάρωνα. Προτρεπτικὴ γιὰ μετάνοια, (σ. 172, PG 78, 561).

124. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Πρὸς τοὺς ἱερεῖς, (σ. 172, PG 78, 564).

125. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Πρὸς ἐκείνους ποὺ κατηγοροῦν ὅσους ἀποφεύγουν τὴν ἱερωσύνη, (σ. 174, PG 78, 564).

126. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ σκανδαλίζομε, (σ. 176, PG 78, 564).

127. Στὸν ἐπίσκοπο Κύριλλο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραμελοῦμε τὶς συμβουλές, ἢ νὰ ἀπαγοητευόμαστε ἀπὸ κάποιον, καὶ ὅτι, ἐὰν κάποιοι δεχόμενοι συμβουλὲς μένουν ἀδιόρθωτοι, αὐτὸ δὲν εἶναι σφάλμα αὐτῶν ποὺ συμβουλεύουν, ἀλλὰ τῆς δικῆς τους προαίρεσης, καὶ μάλιστα ὅταν αὐτοὶ ποὺ συμβουλεύουν δὲν παραλείπουν τίποτε, (σ. 176, PG 78, 565).

128. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὴν κολακεία, (σ. 188, PG 78, 573).

129. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὸν προδότη Ἰούδα, (σ. 188, PG 78, 573).

130. Στὸν διάκονο Παμπρέπ(τ)ιο. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 190, PG 78, 573).

131. Στὸν Ἀντίοχο. Σύγκριση ἀρετῆς καὶ κακίας, (σ. 190, PG 78, 573).

132. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Παρηγορητική, (σ. 190, PG 78, 576).

133. Στὸν Ἀναγνώστη Τιμόθεο. Στό,

«ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ δόντι ἀντὶ δοντιοῦ», καὶ ὅτι ἕνας εἶναι ὁ νομοθέτης τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, (σ. 192, PG 78, 576).

134. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ μὴ ἐπιθυμοῦμε τὰ ἀδύνατα, ἀλλὰ νὰ προσευχόμαστε γι' αὐτὰ ποὺ εἶναι λογικά, (σ. 194, PG 78, 576).

135. Στὸν Νεμέσιο. Στό· «Ὁ ἄνθρωπος, ἐνῶ εἶχε τιμή, δὲν τὸ κατάλαβε ...», (σ. 194, PG 78, 577).

136. Στὸν ἐκλαμπρότατο Τιμόθεο. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 196, PG 78, 580).

137. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀποδίδομε στὶς θεῖες ἀποφάσεις τὸ ὅτι εὐημερεῖ ὁ πονηρός, καὶ περιπίπτει στὰ χειρότερα κακὰ ὁ πρᾶος καὶ ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, (σ. 196, PG 78, 580).

138. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Στὸ χωρίο· «Ἔγινα στοὺς Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος», καὶ τί σημαίνει ἡ ρήση, «Χωρὶς νὰ εἶμαι ἔξω ἀπὸ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' εἶμαι μέσα στὸν νόμο τοῦ Χριστοῦ», (σ. 198, PG 78, 580).

139. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ποιὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια στὸ αἷμα μου;», (σ. 202, PG 78, 581).

140. Στὸν πρεσβύτερο Μάρωνα. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ζοῦν ἀνάξια πρὸς τὴν ἱερωσύνη, (σ. 204, PG 78, 584).

141. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Ὅμοιο, (σ. 204, PG 78, 584).

142. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὰ δόγματα, καὶ γιὰ τὴν ἁγία Τριάδα, (σ. 206, PG 78, 585).

143. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ.206 , PG 78, 585).

144. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ὁ ἕνας ἑκατό, ὁ ἄλλος ἑξήντα, καὶ ὁ ἄλλος τριάντα», (σ. 212, PG 78, 589).

145. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει νὰ θεραπεύομε τὰ πταίσματα μὲ τὴ μετάνοια, (σ. 214, PG 78, 589).

146. Στὸν σχολαστικὸ Κάσιο. Γιὰ τὴ φιλαργυρία, καὶ μαρτυρίες γιὰ πάρα πολλοὺς ἀρχαίους ποὺ τὴν ἀπέφυγαν, (σ. 214, PG 78, 589).

147. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι καὶ ἐδῶ οἱ ἄριστοι καὶ βασιλικώτατοι, δηλαδὴ οἱ κοσμούμενοι μὲ ἀρετές, ζοῦν ἀνώτερα ἀπὸ τοὺς δουλοπρεπεῖς, δηλαδὴ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἶναι δοῦλοι στὶς ἡδονές, (σ. 230, PG 78, 601).

148. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ὁ λόγος αὐτῶν ποὺ ζοῦν ἐνάρετα θεωρεῖται ἀπὸ ὅλους πιὸ ἀξιόπιστος ἀπὸ τὸν ὅρκο, (σ. 232, PG 78, 604).

149. Στὸν σχολαστικὸ Κάσιο. Ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν, αὐτὰ ποὺ θεωρεῖ κανεὶς ὅτι εἶναι καλά, νὰ μὴ λέγει ὅτι ἔχει πισθεῖ γι' αὐτὰ ὅτι εἶναι καλά, (σ. 232, PG 78, 604).

150. Στὸν Ἐπίμαχο. Τί σημαίνει τό· «Πλαταίνουν τὰ φυλακτήριά τους», (σ. 232, PG 78, 604).

151. Στὸν Ἀναγνώστη Θεόφιλο. Ἐπιτάφια ἐπιστολὴ γιὰ κάποιον ποὺ ἔζησε ἐνάρετα, (σ. 234, PG 78, 604).

152. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Πρὸς τοὺς προϊσταμένους, (σ. 236, PG 78, 608).

153. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα, καὶ Εὐστάθιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς, (σ. 238, PG 78, 608).

154. Στὸν σχολαστκὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὴ σαφήνεια καὶ τὴ σεμνότητα τοῦ λόγου, (σ. 240, PG 78, 609).

155. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Ἐγ-

κωμαστική, (σ. 240, PG 78, 609).

156. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἡσύχιο. Ὅτι τὰ λαμπρὰ οἰκοδομήματα καθίστανται αἰώνια σιωπηλοὶ κήρυκες τῆς πλεονεξίας τῶν κατασκευαστῶν τους, (σ. 240, PG 78, 609).

157. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Γιὰ τὴν κρίση, καὶ ὅτι, ἐὰν ὅλες οἱ προφητεῖες καὶ οἱ λόγοι τοῦ Σωτήρα, ποὺ ὑπερβαίνουν κάθε λογική, πραγματοποιήθηκαν, καὶ αὐτή, ποὺ εἶναι λογική, πολὺ περισσότερο θὰ πραγματοποιηθεῖ, (σ. 242, PG 78, 609).

158. Στοὺς ἴδιους. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου, ποὺ λέγει· «Ἡ γλώσσα εἶναι φωτιά, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας», (σ. 246, PG 78, 613).

159. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Ὅτι, ἐκεῖνος ποὺ ἀρνεῖται τὰ βιωτικὰ καὶ ἐπιδίδεται στὸν ἀγώνα τῆς θείας φιλοσοφίας, μὲ τὴ θεία βοήθεια καθίσταται ἄξιος ἀνακηρύξεων καὶ στεφάνων, (σ. 248, PG 78, 613).

160. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι πρέπει, ἔχοντας δεχθεῖ εὐσπλαγχνία καὶ συγγνώμη, σεβόμενοι τὴν εὐεργεσία, νὰ ἀπεχομε ἀπὸ τὴν κακία, καὶ νὰ ἀφοσιωνόμαστε στὴν ἀρετή, (σ. 248, PG 78, 613).

161. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφράσιο. Ὅτι πρέπει, ἀνεβαίνοντας στὸ στάδιο γυμνοὶ ἀπὸ κάθε φροντίδα, νὰ ἐπιδιδόμαστε στοὺς ἀγῶνες τῆς ψυχῆς, (σ. 248, PG 78, 616).

162. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Ὅτι πρέπει νὰ διατηροῦμε τὴ γλώσσα μας καθαρὴ ἀπὸ τὶς κακολογίες, (σ. 250, PG 78, 616).

163. Στὸν σχολαστικὸ Ἰωάννη. Γιὰ τὴ φιλοσοφία, (σ. 252, PG 78, 617).

164. Στὸν πρεσβύτερο Ἡρακλείδη. Ὅτι ἀπὸ τὴ δική μας ραθυμία ἀντλεῖ ὁ διάβολος τὰ μέσα τῆς δύναμής του, (σ. 252, PG 78,617).

165. Στὸν Ἀναγνώστη Εὐδαίμονα. Ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι σκιὰ καὶ ὄνειρο καὶ καπνός, (σ. 254, PG 78, 617).

166. Στὸν σχολαστικὸ Ἀμμώνιο. Γιατί ὁ Χριστός, βαδίζοντας πρὸς τὸν σταυρό, δὲν ἐπιτίμησε τὶς γυναῖκες ποὺ θρηνοῦσαν, (σ. 256, PG 78, 620).

167. Στὸν Θεόφιλο. Ὅτι γίνονται πρόξενες πολὺ μεγάλης ὠφέλειας οἱ συζητήσεις γιὰ τὴν ἀρετή, καὶ τὸ νὰ θυμώμαστε συνεχῶς ἐκείνους ποὺ διέπρεψαν σ' αὐτήν, (σ. 256, PG 78, 620).

168. Στὸν ἰατρὸ Ἱέρακα. Γιὰ τὴ φτώχεια, (σ. 258, PG 78, 620).

169. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι μέσα στὸ στάδιο τοῦ Χριστοῦ στεφανώνεται ἐκεῖνος ποὺ δέχεται τὰ πλήγματα, καὶ ὄχι αὐτὸς ποὺ δίνει τὰ πλήγματα, (σ. 258, PG 78, 620).

170. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀγρυπνεῖ κανεὶς γιὰ τὶς λαμπρὲς ἐπευφημίες ποὺ τοῦ γίνονται δίκαια, (σ. 258, PG 78, 621).

171. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Παραινετική, καὶ ὅτι εἶναι ὠφέλιμο τὸ νὰ ἐπιτιμᾶ κανεὶς ἐκείνους ποὺ ἄφοβα κάνουν αὐτὰ ποὺ δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ κάνουν, (σ. 260, PG 78, 621).

172. Στοὺς ἴδιους. Στὴ ρήση· «Στὰ χέρια τοῦ Κυρίου ὑπάρχει ποτήρι γεμᾶτο ἀπὸ ἀνόθευτο κρασί, καὶ θὰ πιοῦν ἀπὸ αὐτὸ ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ τῆς γῆς», (σ. 262, PG 78, 620).

173. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιατί ὁ Κύριος δάκρυσε μπροστὰ στὸν Λάζαρο, (σ. 264, PG 78, 624).

174. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀρετή· ὅτι ὄχι μόνον οἱ ἐραστὲς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐχθροὶ ἀνακηρύττουν αὐτήν, (σ. 264, PG 78, 625).
175. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Φρόνιμοι σὰν τὰ φίδια, καὶ ἄκακοι ὅπως τὰ περιστέρια, (σ. 266, PG 78, 625).
176. Στὸν διάκονο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὴ μουσική, ἡ ὁποία θεραπεύει τὰ ψυχικὰ πάθη, (σ. 268, PG 78, 628).
177. Στὸν πρεσβύτερο Θεόδοτο. Τί σημαίνει ἡ λέξη εἲρ στὸν Δανιήλ, (σ. 270, PG 78, 629).
178. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν παραίνεση πρὸς τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ζώσιμου, Παλλάδιου καὶ Μάρωνα, (σ. 272, PG 78, 629).
179. Στὸν σχολαστικὸ Στρατήγιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ κατηγοροῦμε ὅλους ἐκείνους ποὺ βρίσκονται σὲ συμφορές, ἀλλὰ νὰ πιστεύομε ὅτι κάποιοι ὑφίστανται αὐτὲς καὶ γιὰ νὰ στεφανωθοῦν, (σ. 272, PG 78, 629).
180. Στὸν Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε τὴ ζωή μας σύμφωνη μὲ τὸν λόγο, καὶ νὰ συμβαδίζει ἡ συμπεριφορά μας μὲ τὴ διδασκαλία, (σ. 276, PG 78, 633).
181. Στὸν πρεσβύτερο Δίδυμο. Φιλική, (σ. 276, PG 78, 633).
182. Στὸν ἴδιο. Ὅμοια, (σ. 278, PG 78, 633).
183. Στὸν πρεσβύτερο 'Αθανάσιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ λέμε μόνο αὐτὰ ποὺ πρέπει νὰ κάνομε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ κάνομε, (σ. 278, PG 78, 633).
184. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Ὅτι καὶ χωρὶς ἀμοιβὴ ἡ ἴδια ἡ ἀρετὴ εἶναι μισθὸς καὶ στεφάνι καὶ κόσμημα, ἔχοντας τὴν ἀμοιβὴ μέσα της, (σ. 278, PG 78, 636).
185. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτική, (σ. 280, PG 78, 636).
186. Στὸν διάκονο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὸ ἀκατάληπτο τοῦ Θεοῦ, (σ. 280, PG 78, 636).
187. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι μὲ τὴ θεία βοήθεια θεραπεύονται τὰ τραύματα, (σ. 282, PG 78, 636).
188. Στὸν διάκονο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν θείων καὶ τῶν ἀνθρώπινων νόμων, (σ. 282, PG 78, 637).
189. Στὸν 'Αμμώνιο. Στὸ χωρίο· «Ὁ ἥλιος ἂς μὴ δύει, ἐνῶ ἀκόμα διαρκεῖ ἡ ὀργή σας», (σ. 284, PG 78, 640).
190. Στὸν στρατιώτη 'Ησαΐα. Ὅτι δὲν πρέπει ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς ἐξακοντίζει ἔξω ἀπὸ τὸ πρέπον, (σ. 286, PG 78, 640).
191. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεγαλοφρονοῦμε, (σ. 286, PG 78, 640).
192. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Εἶναι μεγάλο τὸ μυστήριο τῆς εὐσέβειας», (σ. 288, PG 78, 640).
193. Στὸν Θεόδωρο. Ὅτι γιὰ τοὺς ἐνάρετους εἶναι ἀπαράδεκτη ἀκόμα καὶ ἡ ὑπόνοια γιὰ κάτι αἰσχρό, (σ. 288, PG 78, 641).
194. Στὸν 'Αλέξανδρο. Γιὰ τὴν ἀγνωμοσύνη, (σ. 288, PG 78, 641).
195. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν πρέπει ὅλη τὴν Παλαιὰ Διαθήκη νὰ τὴ μεταφέρομε στὸν Χριστό, (σ. 290, PG 78, 641).
196. Στὸν ἴδιο. Γιατί ἡ συνθήκη, δηλαδὴ ἡ ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ, ὀνομάζεται διαθήκη ἀπὸ τὴ θεία Γραφή, (σ. 290, PG 78, 641).
197. Στὸν 'Ησαΐα. Γιὰ τὴ ραθυμία, (σ. 290, PG 78, 641).
198. Στὸν ἐπίσκοπο 'Απολλώνιο. Στὴ

ρήση· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ κόκκο σιναπιοῦ», (σ. 292, PG 78, 644).

199. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ὀφείλεται στὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ, (σ. 292, PG 78, 644).

200. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἀπὸ τοὺς ἐπίγειους ἐπιτρόπους αὐτὸς ποὺ ἔχει τιμηθεῖ μὲ τὴν ἱερωσύνη εἶναι κυριώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ φορεῖ τὴν ἁλουργίδα, (σ. 294, PG 78, 645).

201. Στὸν σχολαστικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν ἀποστόλων, (σ. 294, PG 78, 645).

202. Στὸν Εὐλόγιο. Ὅτι πρέπει νὰ θεωρεῖ κανεὶς ἐπιθυμητὸ ὄχι τὸ νὰ τύχει συγγνώμης, ἀλλὰ τὸ νὰ λαμπρύνεται μὲ τὴν ἀρετή, (σ. 296, PG 78, 645).

203. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατη, (σ. 296, PG 78, 645).

204. Στὸν Διονύσιο. Ὅτι νικιέται τὸ συμφέρον ἀπὸ τὴν ἡδονή, (σ. 298, PG 78, 648).

205. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει καὶ ὁ ἱερωμένος καὶ ὁ εὐδόκιμος νὰ δείχνουν παντοῦ φρόνιμο καὶ μετρημένο τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους, (σ. 298, PG 78, 648).

206. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐπιχειροῦν βέβαια νὰ ἐγκωμιάζουν τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ δὲν προβάλλουν αὐτὴν μὲ τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων τους, (σ. 298, PG 78, 648).

207. Στὸν Παῦλο. Ὅτι δικαιότατος κριτὴς τῶν ἀντιδίκων εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ πολὺ μεγάλα ἀξιώματα, ἀλλὰ δίνει τὸ δίκιο στοὺς ἀσθενέστερους βάσει τῶν δικαίων νόμων, (σ. 300, PG 78, 648).

208. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν διαταγὴ στοὺς ἐξολοθρευτὲς ἀγγέλους· «Καὶ νὰ ἀρχίσετε ἀπὸ τοὺς ἁγίους μου», (σ. 300, PG 78, 648).

209. Στὸν ἴδιο. Πρὸς τοὺς ἱερεῖς, (σ. 302, PG 78, 648).

210. Στὸν ἴδιο. Προτρεπτικὴ πρὸς κατάπαυση τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπαίνων, (σ. 302, PG 78, 649).

211. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι πρέπει τὰ ἅγια νὰ δίνονται ὄχι στοὺς ἀνάξιους, ἀλλὰ σὲ ἐκείνους ποὺ κάνουν ἀγγελικὴ ζωή, (σ. 304, PG 78, 652).

212. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Γιὰ τὰ τρία ἡμερόνυχτα τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου, (σ. 304, PG 78, 652).

213. Στὸν Πέτρο. Μὲ ποιὰ σημασία εἰπώθηκε τό, «Ἰσχυριζόμενοι ὅτι εἶναι σοφοί, ἔγιναν μωροί», (σ. 310, PG 78, 656).

214. Στὸν Ἀπολλώνιο. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, (σ. 310, PG 78, 656).

215. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐόπτιο. Γιὰ τὸν ἑκούσιο καὶ ἀκούσιο βιασμὸ παρθένου, (σ. 312, PG 78, 656).

216. Στὸν Διονύσιο. Στὴ ρήση· «Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, παρὰ μόνο ἀπὸ τὸν Θεό», (σ. 314, PG 78, 657).

217. Στὸν Ἠσαΐα. Γιὰ τὴν πρόνοια, (σ. 316, PG 78, 660).

218. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι αὐτὰ ποὺ παρέχονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι δῶρα τῆς οὐράνιας χάριτος, (σ.)318, (PG 78, 660).

219. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Πρὸς τοὺς ἄρχοντες, (σ. 318, PG 78, 660).

220. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Ὅτι πρέπει τὰ ὑπάρχοντα ἐγκώμια νὰ τὰ λέμε καὶ νὰ τὰ γράφομε γι' αὐτοὺς ποὺ ἀγαποῦν τὴν ἀρετή, (σ. 318, PG 78, 661).

221. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ζοῦν ἐνάρετα καὶ πολεμοῦνται ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ζοῦν στὴν ἀσέβεια, (σ. 320, PG 78, 661).
222. Στὸν ἴδιο. Στὸ χωρίο· «Σιώπησα, ἀλλὰ μήπως θὰ σιωπῶ καὶ θὰ σᾶς ἀνέχομαι πάντοτε; Καὶ θὰ σᾶς ξερριζώσω καὶ θὰ σᾶς ξηράνω», (σ. 320, PG 78, 661).
223. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλύπιο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κόλαση, (σ. 322, PG 78, 661).
224. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸν φθόνο, (σ. 322, PG 78, 664).
225. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀγάπη στὸν Θεό, (σ. 322, PG 78, 664).
226. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς ὑβριολόγους, (σ. 324, PG 78, 664).
227. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν εἶναι παράλογο καὶ νὰ θαυμάζεται καὶ νὰ ἀγαπιέται ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τοὺς σπουδαίους, (σ. 324, PG 78, 664).
228. Στὸν σχολαστικὸ Ἁρποκράτη. Γιὰ τὴ μαντική, (σ. 324, PG 78, 664).
229. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ἀλήθεια, (σ. 328, PG 78, 665).
230. Στοὺς Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Συμβουλευτικὴ γιὰ ζωὴ μὲ σωφροσύνη, (σ. 328, PG 78, 668).
231. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Ἐπαινετική, (σ. 328, PG 78, 668).
232. Στὸν πρεσβύτερο Διονύσιο. Γιὰ τὸν ἀληθινὸ μετριόφρονα, (σ. 328, PG 78, 668).
233. Στὸν Μαρτινιανό. Γιὰ τὴ φιλαργυρία, (σ. 330, PG 78, 668).
234. Στὸν πρεσβύτερο Ἄρχιππο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀσκοῦν κακῶς τὴν ἱερωσύνη, (σ. 334, PG 78, 672).
235. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι, μαζὶ μὲ τὸν ὀρθὸ τρόπο ζωῆς τοῦ ἱερέα, ἀπαραίτητη εἶναι καὶ ἡ δύναμη τοῦ λόγου, (σ. 336, PG 78, 672).
236. Στὸν ἴδιο. Στὴ διήγηση γιὰ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὴν Αἰγυπτία, (σ. 338, PG 78, 673).
237. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν κακία, (σ. 340, PG 78, 676).
238. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι μανία ἀθεράπευτη, ἐνῶ πάσχει κανεὶς ἀπὸ φοβερώτατη ἀρρώστια, νὰ νομίζει ὅτι εἶναι ὑγιής, (σ. 342, PG 78, 676).
239. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Νὰ ὀργίζεσθε, ἀλλὰ νὰ μὴ ἁμαρτάνετε», (σ. 342, PG 78, 676).
240. Στὸν ἀναγνώστη Οὐρσθενούφιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν κακία, καὶ ὅτι εἶναι εὐκολώτερη ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 346, PG 78, 677).
241. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Γιὰ τὴ μεγαλοφροσύνη, (σ. 350, PG 78, 681).
242. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν ἱερὸ πόλεμο ἐναντίον τῶν παθῶν τῆς σάρκας, (σ. 352, PG 78, 684).
243. Στὸν διάκονο Ἀπολλώνιο. Γιὰ τὶς δύο κακίες, τὴ νοερὴ καὶ τὴν ἐνεργούμενη, (σ. 352, PG 78, 684).
244. Στὸν Ἀμμώνιο. Γιὰ τὴν ἀναλγησία, (σ. 354, PG 78, 684).
245. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὶς ἀρετὲς τοῦ ἀείμνηστου Εὐσταθίου, (σ. 354, PG 78, 684).
246. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὰ ἐκκλησιαστήρια, (σ.354 , PG 78, 685).
247. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ συγγνώμη, (σ. 358, PG 78, 685).
248. Στοὺς πολιτευόμενους Ἠλία καὶ Δωρόθεο. Σύγκριση τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας, (σ. 358, PG 78, 685).
249. Στὸν Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει τὶς θεῖες ἐντολὲς οὔτε νὰ τὶς παραβλέπομε, οὔτε νὰ φέρομε ἀντίρρηση σ' αὐ-

τές, (σ. 358, PG 78, 688).

250. Στὸν πρεσβύτερο Ζήνωνα. Ὅτι ἡ πνευματικὴ συγγένεια εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴ σωματική, (σ. 360, PG 78, 688).

251. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τοῦ λόγου τοῦ θείου κηρύγματος καὶ τὸν ἄμεμπτον βίο ἐκείνων ποὺ κήρυξαν αὐτό, (σ. 360, PG 78, 688).

252. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Συμβουλευτική, (σ. 362, PG 78, 689).

253. Στοὺς ἴδιους. Ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε οἱ ἀνίεροι νὰ ἀκοῦνε αὐτὰ ποὺ εἶναι ἱερά, οὔτε οἱ βέβηλοι νὰ βλέπουν τὰ μυστήρια, (σ. 362, PG 78, 689).

254. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι εἶναι ἀναπολόγητοι ἐκεῖνοι ποὺ παραποιοῦν τὶς θεῖες ἐντολὲς καὶ ἀναγκάζουν τοὺς ἄλλους νὰ ἀκολουθοῦν τὴ δική τους βούληση, (σ. 364, PG 78, 689).

255. Στὸν Γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τοὺς σοφιστές, (σ. 364, PG 78, 692).

256. Στὸν Ὀλυμπιόδωρο. Ὅτι ἡ ἀρετὴ κατορθώνεται μὲ κόπο, (σ. 364, PG 78, 692).

257. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι εἶναι πιὸ ἀξιολύπητο τὸ νὰ κακοποιεῖ κανείς, ἀπὸ τὸ νὰ ὑφίσταται κακοπαθήματα, (σ. 366, PG 78, 692).

258. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ ἀρετὴ κατορθώνεται μὲ κόπο, (σ. 366, PG 78, 692).

259. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ἀμοιβὴ τῶν εὐεργετῶν καὶ τὸν πόλεμο πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ Θεοῦ, (σ. 368, PG 78, 693).

260. Στὸν ἐπίσκοπο Θεωνᾶ. Γιὰ τὸν ὀρθὸ τρόπο καθοδήγησης καὶ διαπαιδωγώγησης τῶν πιστῶν, (σ. 368, PG 78, 693).

261. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν κρίση, (σ. 370, PG 78, 693).

262. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι, ὅσοι ποθοῦν ὑπερβολικὰ τὰ οὐράνια βραβεῖα, δὲν παύουν ποτὲ τὴν ἅμιλλα γιὰ τὰ ἄριστα ἔργα, (σ. 370, PG 78, 693).

263. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ διήγηση γιὰ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὴν Αἰγυπτία, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ συκοφαντοῦμε, οὔτε νὰ κατηγοροῦμε, (σ. 370, PG 78, 696).

264. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ προσέρχονται στὴν ἱερωσύνη ἐπάξια καὶ ἀνάξια, (σ. 372, PG 78, 696).

265. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὸ πόσο μεγάλο ἀγαθὸ εἶναι ἡ ἀφιλαργυρία, καὶ γιὰ τὴν αὐτάρκεια, (σ. 374, PG 78, 697).

266. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Γιὰ τὴν ἀρετή, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο σ' αὐτήν, ὅταν προηγεῖται ἡ ὀρθοφροσύνη αὐτοῦ, (σ. 374, PG 78, 697).

267. Στὸν Ἀντίοχο. Γιὰ τὴν εὐφροσύνη ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὴ νίκη τῶν παθῶν τοῦ σώματος, (σ. 376, PG 78, 697).

268. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ. 376, PG 78, 697).

269. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Γι' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ στὸν νόμο· «Κατὰ τὴν κρίση νὰ μὴ μεροληπτήσεις ὑπὲρ τοῦ φτωχοῦ», (σ. 376, PG 78, 697).

270. Στὸν ἴδιο. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοοῦμε αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Μὴ τυχὸν δοῦν μὲ τὰ μάτια τους καὶ ἀκούσουν μὲ τὰ αὐτιά τους», (σ. 376, PG 78, 697).

271. Στὸν Ἀνύσιο. Στὴ ρήση· «Δὲν θὰ ἐλεήσεις φτωχὸ κατὰ τὴν κρίση», (σ. 380, PG 78, 701).
272. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Αὐτὸς ἁμάρτησε, ἢ οἱ γονεῖς του;», (σ. 382, PG 78, 701).
273. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὰ ἄγνωστα καὶ ἀσύλληπτα ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο λογισμό, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε ὅσα δὲν ὠφελοῦν, καὶ νὰ προσηλωνόμαστε στὰ ὠφέλιμα, (σ. 384, PG 78, 704).
274. Στὸν Γόττο. Γιὰ τὴν πολυγαμία τῶν δύο πατριαρχῶν Ἀβραὰμ καὶ Ἰακώβ, (σ. 384, PG 78, 704).
275. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Γιὰ τὸν λόγο καὶ τὸν βίο, (σ. 390, PG 78, 708).
276. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι κανένας ἄδικος δὲν ξέφυγε τὴν τιμωρία, (σ. 392, PG 78, 708).
277. Στὸν ἴδιο. Ὅτι, ἐκεῖνοι ποὺ διασαλεύουν τὸν ζυγὸ τῆς δικαιοσύνης, θὰ ἀπολαύσουν δίκαια τιμωρία, (σ. 392, PG 78, 708).
278. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴν παράλογη ἐπιθυμία, (σ. 392, PG 78, 709).
279. Στὸν δικαστὴ Σερῆνο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 394, PG 78, 709).
280. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Γιὰ τοὺς πειρασμούς, (σ. 396, PG 78, 712).
281. Στὸν ἴδιο. Στό, «Πάτερ ἡμῶν», (σ. 396, PG 78, 712).
282. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν ἐλπίδα, (σ. 398, PG 78, 712).
283. (Χωρὶς ἀποδέκτη). Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐπιβουλῶν, (σ. 398, PG 78, 713).
284. Στὸν ἐπίσκοπο Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὶς συναντήσεις μὲ γυναῖκες, (σ. 398, PG 78, 713).
285. Στὸν πρεσβύτερο Θεόδοτο. Γιατί ὁ Χριστός, τὶς γυναῖκες ποὺ τὸν θρηνοῦσαν, ὅταν πορευόταν ὡς τροπαιοῦχος πρὸς τὸν σταυρό, ὄχι μόνο δὲν δέχθηκε τὸν θρῆνο τους, ἀλλὰ καὶ τὶς ἐπετίμησε, (σ. 402, PG 78, 716).
286. Στὸν μάγιστρο Φιλόξενο. Ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἀρετή, (σ. 404, PG 78, 717).
287. Στὸν πρεσβύτερο Θεόδοτο. Στὸν ἀείμνηστο θάνατο τοῦ Σωτήρας μας, (σ. 404, PG 78, 717).
288. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Γιὰ τὸ Νόμο καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, καὶ ὅτι αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν στὸ Εὐαγγέλιο, προσηλώνονται στὴν ἀρετὴ ὄχι ἀπὸ φόβο τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐπειδὴ προτιμοῦν τὸ καλύτερο, (σ. 404, PG 78, 717).
289. Στὸν σχολαστικὸ Ἰσίδωρο. Ὅτι τὰ πράγματα κρίνονται ἀπὸ τὴν πρόθεση, (σ. 406, PG 78, 717).
290. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Ὅτι πρέπει οἱ ἱερεῖς νὰ κοσμοῦνται μὲ κάθε εἴδους ἀρετές, καὶ νὰ εἶναι ἀνδρεῖοι στοὺς κινδύνους ὑπὲρ τῆς πίστεως, (σ. 408, PG 78, 721).
291. Στὸν γραμματέα τοῦ Δήμου Σερῆνο. Ὅτι ἡ ἀληθινὴ εὐγένεια συνίσταται ἀπὸ τοὺς καλοὺς τρόπους, καὶ τὸ σίγουρο ἀξίωμα προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρετή, (σ. 410, PG 78, 721).
292. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Ὅτι πρέπει νὰ χαλιναγωγοῦμε τὴ μανία τῆς ἀλαζονείας μὲ τὰ χαλινάρια τῆς μετριοφροσύνης, (σ. 410, PG 78, 721).
293. Στὸν πρεσβύτρο Θεόγνωστο. Στὴ ρήση, «Μάθετε νὰ κάνετε τὸ καλό», (σ. 410, PG 78, 724).
294. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴ μεταβολὴ καὶ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ Ναβουχοδονόσορα, (σ. 412, PG 78, 724).

295. Στοὺς Μαρτινιανό, Μάρωνα, Ζώσιμο καὶ Εὐστάθιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 412, PG 78, 724).
296. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Ὅτι τίποτε δὲν τιμωρεῖ τόσο πολὺ τοὺς κακόλογους, ὅσο ἡ ἀνεξικακία ἐκείνων ποὺ κακολογοῦνται, (σ. 412, PG 78, 724).
297. Στὸν ἴδιο. Ὅτι τὸ νὰ εὐημερεῖ κανεὶς χωρὶς νὰ τὸ ἀξίζει, γίνεται ἀφορμὴ στοὺς ἀνόητους νὰ φρονοῦν καὶ νὰ φέρονται ἄσχημα, (σ. 414, PG 78, 724).
298. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴ μελλοντικὴ μισθαποδοσία, (σ. 416, PG 78, 725).
299. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι ἡ ἀνάγνωση τῶν θείων Γραφῶν, καὶ στοὺς σταθεροὺς στὴν πίστη καὶ σὲ ὅσους ἐξέπεσαν, καὶ γενικὰ σὲ ὅλους εἶναι ὠφέλιμη, δίνοντας συμβουλὲς στὸν καθένα, (σ. 416, PG 78, 725).
300. Στὸν ἴδιο. Ἀπὸ τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη, στὴ ρήση· «Προσέχετε νὰ μὴ χάσετε αὐτὰ ποὺ πετύχατε», (σ. 418, PG 78, 728).

****

Τόμος 3ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

(σ. 14-461, PG 78, 728-1048)

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'. - ΥΙΓ'.

1. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Παραινετική, (σ. 14, PG 78, 728).
2. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 14, PG 78, 729).
3. Στὸν Ἀμμώνιο. Στὸ χωρίο· «Αὐτὸς ποὺ δὲν εἶναι ἐναντίον μας, εἶναι μαζί μας», (σ. 14, PG 78, 729).
4. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. «Καὶ ἔπεσε στὴ γῆ ἀπὸ τὰ ἄστρα καὶ ἀπὸ τὴ δύναμή του», (σ. 16, PG 78, 729).
5. Στὸν ἴδιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Σωτήρας γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ὅτι· «Πύλες τοῦ ᾅδη ...», (σ. 18, PG 78, 729).
6. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Γιὰ τὴν ἰσχὺ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ, (σ. 18, PG 78, 732).
7. Στὸν σχολαστικὸ Ἀντίοχο. Γιὰ τὴ μνησικακία, καὶ ὅτι οἱ ἅγιοι δὲν θέλουν νὰ πλέκουν τὰ στεφάνια τους ἀπὸ τὶς συμφορὲς τῶν ἄλλων, ἀλλά, παραμελώντας πολλὲς φορὲς τὰ δικά τους, διορθώνουν ὅσα ἀφοροῦν τοὺς ἄλλους, (σ. 18, PG 78, 732).
8. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Γιὰ τὴν παρηγοριὰ ἀπὸ τὴ διήγηση τῶν συμφορῶν, (σ. 20, PG 78, 732).
9. Στὸν Λυσόνιο καὶ τὸν σωφρονιστὴ Διονύσιο. Γιὰ τοὺς κριτές, (σ. 22, PG 78, 733).
10. Στὸν Ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Τί συμβολίζει τὸ Λόγιο ποὺ κρέμεται στὸ στῆθος τοῦ ἱερέα, (σ. 22, PG 78, 733).
11. Στὸν Θεόκτιστο. Στὴ ρήση· «Αὐτὸς ποὺ βλέπει γυναίκα καὶ τὴν ἐπιθυμεῖ», (σ. 22, PG 78, 733).
12. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 26, PG 78, 737).
13. Στὸν ἴδιο. Γιατί κάποιες διατάξεις τοῦ νόμου εἶναι κοινὲς καὶ γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες, ἐνῶ κάποιες εἶναι ἰδιαίτερες, (σ. 30, PG 78, 740).
14. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὰ ἑκούσια καὶ ἀκούσια ἁμαρτήματα, (σ. 32, PG 78, 741).

15. Στὸν μοναχὸ Ἐλισσαῖο. Ὅτι, ὅσο περισσότερο ὑπερέχει κανεὶς ὡς πρὸς τὶς τιμές, τόσο φοβερώτερο εἶναι καὶ τὸ ἁμάρτημά του, (σ. 34, PG 78, 741).
16. Στὸν ἴδιο. Ὅτι, αὐτὰ ποὺ ζητεῖ ἡ θεία φύση, αὐτὰ ἡ ἀρετὴ περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα μπορεῖ νὰ τὰ προσφέρει, (σ. 34, PG 78, 741).
17. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὸν χρηματισμό, καὶ ὅτι δὲν παραδίνονται ὅλοι στὰ πάθη, (σ. 36, PG 78, 744).
18. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγαθό. Γιὰ τὴν αἰωνιότητα τῆς ἁγίας Τριάδας, (σ. 36, PG 78, 744).
19. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὶς μαρτυρίες τοῦ Φίλωνα καὶ Ἰωσήπου, (σ. 38, PG 78, 744).
20. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν ἱερωσύνη, (σ. 38, PG 78, 745).
21. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀρετή, (σ. 40, PG 78, 745).
22. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴ θεία συμμαχία καὶ βοήθεια, (σ. 40, PG 78, 745).
23. Στὸν σοφιστὴ Ἀσκληπιό. Ὅτι εἶναι ἀμετακίνητο τὸ φρόνημα τῆς πίστεως, (σ. 40, PG 78,)745.
24. Στὸν ἀναγνώστη Μαρτύριο. Γιὰ τὸν ἔρωτα τῆς φιλοχρηματίας, (σ. 40, PG 78, 748).
25. Στὸν Συρίωνα. Ὅτι πρέπει ὅλα νὰ γίνονται πρὸς οἰκοδομὴ τῆς Ἐκκλησίας, (σ. 42, PG 78, 748).
26. Στὸν πρεσβύτερο Κάσιο. Ἐναντίον ἐκείνων ποὺ λένε ὅτι ὑπάρχει γένεση, δηλαδὴ μοῖρα, ἤτοι ἡ λεγόμενη τύχη, (σ. 42, PG 78, 748).
27. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγαθό. Γιὰ τὴν ἁγία Τριάδα, (σ. 44, PG 78, 748).
28. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀφθόνιο. Ὅτι πρέπει τὰ ἀμφιβαλλόμενα νὰ κρίνονται ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶναι ὁμολογούμενα, (σ. 44, PG 78, 749).
29. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι σαφὴς ἀπόδειξη τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ καθενὸς εἶναι ὁ τρόπος ζωῆς ἐκείνων ποὺ τὸν συναναστρέφονται, (σ. 46, PG 78, 749).
30. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Ὅτι εἶναι ἀείμνηστος καὶ ἄξιος ἀνακηρύξεως αὐτὸς ποὺ φθάνει στὴν κορυφὴ τῆς ἀρετῆς, (σ. 46, PG 78, 749).
31. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Μὲ ποιὰ ἔννοια λέχθηκε τό, «Πρωτότοκος ὅλης τῆς φύσεως», (σ. 46, PG 78, 749).
32. Στὸν στρατιώτη Ἡσαΐα. Ὅτι ἡ θεία δύναμη εἶναι πάντοτε ἴδια, ἐνῶ τὰ ἀνθρώπινα δὲν ἔχουν τίποτε τὸ σταθερό, (σ. 50, PG 78, 753).
33. Στὸν Παῦλο. Τί σημαίνει τὸ ὅραμα τοῦ Ζαχαρία, κατὰ τὸ ὁποῖο εἶδε τὴν ἁμαρτία νὰ κάθεται μέσα σὲ δοχεῖο μολύβδινο, (σ. 52, PG 78, 753).
34. Στὸν Εὐτόνιο. Στὴ ρήση· «Προσέχετε νὰ μὴ κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ σᾶς δοῦν, γιατὶ ἀλλιῶς δὲν θὰ ἔχετε ἀνταμοιβὴ ἀπὸ τὸν Πατέρα σας, ποὺ βρίσκεται στοὺς οὐρανούς», (σ. 52, PG 78, 753).
35. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ τὴ μεταμέλεια τοῦ Χαιρήμονα, τοῦ Ζώσιμου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 54, PG 78, 756).
36. Στὸν Χαιρήμονα, τὸν Ζώσιμο, τὸν Μάρωνα καὶ τὸν Εὐστάθιο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 54, PG 78, 756).
37. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Γιὰ τὴν κρίση, (σ. 56, PG 78, 757).
38. Στὸν Σερῆνο. Γιὰ τὴ συμπάθεια πρὸς τοὺς πάσχοντες συνανθρώπους μας, (σ. 58, PG 78, 757).

39. Στὸν διάκονο Χαιρήμονα. Ὅτι δὲν πρέπει αὐτὸς ποὺ ἡττᾶται στὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὰ δόγματα τῆς πίστεως, (σ. 58, PG 78, 757).
40. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Συμβουλευτικὴ γιὰ ὀρθὸ τρόπο ζωῆς, (σ. 58, PG 78, 760).
41. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀναμειγνύει κανεὶς μὲ τὴν εὐφυΐα τὴν εὐσέβεια, καὶ μὲ τὴ δεινότητα τῶν λόγων τὴν ἤπια συμπεριφορά, (σ. 60, PG 78, 760).
42. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ σοφὸς στὸ λόγο, (σ. 60, PG 78, 760).
43. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὸν φθόνο, (σ. 60, PG 78,).
44. Στὸν ἐπίσκοπο Σεραπίωνα. Γιὰ τὴ μακροθυμία καὶ τὴ συγγνώμη πρὸς τοὺς ἀγνώμονες, (σ. 60, PG 78, 760).
45. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν ἁπλότητα, (σ. 62, PG 78, 761).
46. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιατί ὁ νόμος τοὺς λεπρούς, ἢ ἄλλους ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ ἀκούσια νοσήματα, διέταξε νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τὶς ἱερὲς αὐλές, (σ. 64, PG 78, 761).
47. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγει κανεὶς τὴ συναναστροφὴ αὐτῶν ποὺ ἀσχημονοῦν, (σ. 64, PG 78, 764).
48. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ταπεινότητα καὶ τὴν ὑπεροψία, (σ. 66, PG 78, 764).
49. Στὸν Παλλάδιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς κακίας καὶ ἄσκηση τῆς ἀρετῆς, (σ. 66, PG 78, 764).
50. Στὸν αὐγουστάλιο Θεόδωρο. Γιὰ τὴν ὑπεροψία, (σ. 66, PG 78, 764).
51. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Στὴ ρήση· «Πῶς νὰ ψάλομε τὴν ᾠδὴ τοῦ Κυρίου σὲ ξένη χώρα;», (σ. 68, PG 78, 765).
52. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Γιὰ τὴ μετριοφροσύνη, (σ. 68, PG 78, 765).
53. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Πρὸς Ἐφεσίους· Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέγεται· «Καταργώντας τὸν νόμο τῶν ἐντολῶν ποὺ περιοριζόταν σὲ διαταγές», (σ. 70, PG 78, 765).
54. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴ μετάνοια, ἔστω καὶ σὲ βαθειὰ γηρατειά, (σ. 70, PG 78, 768).
55. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὴ μετάνοια, (σ. 72, PG 78, 768)
56. Στὰ παιδιὰ τοῦ Δωροθέου. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ ἀντεκδίκησης, (σ. 72, PG 78, 768).
57. Στὸν σχολαστικὸ Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸ μέτρο στὸ λόγο, (σ. 72, PG 78, 768).
58. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Πρὸς Ἑβραίους. Ἑρμηνεία στό· «Ὁ ὁποῖος, ὄντας ἀκτινοβολία τῆς δόξας καὶ σφραγίδα τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ», (σ. 74, PG 78, 769).
59. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς σκευωρίας πρὸς τοὺς φίλους καὶ τοὺς εὐεργέτες, (σ. 74, PG 78, 769).
60. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ προδίδει κανεὶς τὴν εὐκαιρία τῶν πραγμάτων, (σ. 76, PG 78, 769).
61. Στοὺς Μάρωνα, Παλλάδιο, Εὐστάθιο καὶ Ζώσιμο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς κακίας καὶ ἄσκηση τῆς ἀρετῆς, (σ. 76, PG 78, 772).
62. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἐπιστροφὴ στὴν ἀρετή, (σ. 78, PG 78, 772).
63. Στὸν Θεόπομπο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 78, PG 78, 772).
64. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὴν ἀνεξικακία, (σ. 78, PG 78, 773).

65. Στὸν διάκονο Νεῖλο. Γιὰ τὴν ἀλήθεια, (σ. 80, PG 78, 773).
66. Στὸν ἴδιο. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται τό· «Ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς ἢ τὸ χέρι σου σὲ σκανδαλίζει», (σ. 80, PG 78, 773).
67. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ γιὰ μετάνοια, (σ. 84, PG 78, 777).
68. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Γιὰ τὴν ὑψηλοφροσύνη, (σ. 86, PG 78, 777).
69. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη καὶ τὴν ἀλαζονεία, (σ. 86, PG 78, 780).
70. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὶς παρανομίες τοῦ Ζώσιμου, (σ. 86, PG 78, 780).
71. Στὸν διάκονο καὶ γιατρὸ Νειλάμμωνα. Γιὰ τὴ μετάνοια, (σ. 88, PG 78, 780).
72. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡράκλειο. Γιὰ τοὺς ἄρχοντες, (σ. 88, PG 78, 780).
73. Στὸν Παλλάδιο. Ὅτι ἡ πίστη, χωρὶς τὰ ἔργα, δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπο, (σ. 90, PG 78, 781).
74. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ἐξουσία, καὶ ὅτι ὁ κανόνας τῆς ἐξουσίας εἶναι ὅλα νὰ γίνονται πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὑπηκόων, (σ. 90, PG 78, 781).
75. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Προσφέρατε τὰ σώματά σας θυσία ζωντανὴ καὶ εὐάρεστη στὸν Θεό», (σ. 90, PG 78, 781).
76. Στὸν πολιτευόμενο Ἀρχόντιο. Γιὰ ποιὸ λόγο ἐπέτρεψε ὁ νομοθέτης νὰ δίνεται ἔγγραφο διαζύγιο στὶς γυναῖκες ποὺ μισοῦνται ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τους», (σ. 92, PG 78, 784).
77. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὰ σώματα, τὰ ὁποῖα θὰ γίνουν πνευματικὰ κατὰ τὴν ἀνάσταση, (σ. 96, PG 78, 785).
78. Στὸν ἴδιο. Τί σημαίνει· «Ἤμουν βασιλιὰς μονοζώνων», (σ. 96, PG 78, 785).
79. Στὸν Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ποθοῦμε τὴν ἀλήθεια μᾶλλον, παρὰ τὴ δόξα, (σ. 96, PG 78, 785).
80. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποχὴ ἀπὸ τὰ κακά, (σ. 98, PG 78, 785).
81. Στὸν ἴδιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν παθῶν, (σ. 98, PG 78, 785).
82. Στὸν Ἀμμωνᾶ. Γιὰ τὴ μανία τοῦ Εὐσεβίου, (σ. 100, PG 78, 788).
83. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλεται τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, κι' ὅταν ἀκόμα βρίσκεται σὲ συμφορές, (σ. 102, PG 78, 788).
84. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγαθόν. Γιατί ὁ νόμος διέταξε νὰ μὴ ὑφαίνονται μαζὶ τὸ λινάρι, τὸ μαλλὶ καὶ ἡ πορφύρα, ἐνῶ στὸ Λευϊτικὸ κάνει λόγο καὶ γιὰ λέπρα ἐνδυμάτων καὶ γιὰ πολύτιμους λίθους, (σ. 102, PG 78, 789).
85. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀποχὴ ἀπὸ τὰ πάθη, (σ. 104, PG 78, 792).
86. Στὸν βιβλιοφόρο Λεόντιο. Συμβουλευτική, (σ. 104, PG 78, 792).
87. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Γιὰ τὴ φιλία καὶ τὴν ἀγάπη, (σ. 106, PG 78, 792).
88. Στὸν ἴδιο. Προτρεπτικὴ πρὸς χρησιμοποίηση μὲ ἀσφάλεια τοῦ πηδαλίου τῆς ζωῆς καὶ εὐνοϊκὴ πλεύση, (σ. 106, PG 78, 793).
89. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Πῶς ἑρμηνεύονται οἱ «ἑβδομάδες» τοῦ Δανιήλ, (σ. 108, PG 78, 793).

90. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς, (σ. 108, PG 78, 793).
91. Στὸν ὑποδιάκονο Θεόφιλο. Ἐγκωμιαστική, (σ. 110, PG 78, 796).
92. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὰ ὁμώνυμα καὶ τὰ συνώνυμα, (σ. 112, PG 78, 796).
93. Στὸν ἴδιο. Ὅτι τὸ ἀγαθὸ ὑπάρχει κατὰ φύση στὸν Θεό, ἐνῶ σὲ μᾶς μετὰ ἀπὸ ἄσκηση καὶ προκοπή, (σ. 114, PG 78, 797).
94. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Θὰ ἀναδείξει σὲ σᾶς προφήτη ὁ Κύριος καὶ Θεός», (σ. 114, PG 78, 797).
95. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στό· «Κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωση», (σ. 116, PG 78, 800).
96. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὶς τέχνες, καὶ μάλιστα γιὰ τὴν τέχνη τῶν λόγων, (σ. 122, PG 78, 805).
97. Στὸν Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς, (σ. 124, PG 78, 805).
98. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Ἐπαινετική, (σ. 124, PG 78, 805).
99. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν ἐσφαλμένη κρίση, (σ. 124, PG 78, 805).
100. Στὸν πρεσβύτερο Μάρωνα. Ὅτι ὁ κίνδυνος ἀπειλεῖ ὄχι αὐτοὺς ποὺ ἀδικοῦνται, ἀλλ' ἐκείνους ποὺ ἀδικοῦν, (σ. 126, PG 78, 808).
101. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν εἶναι ἀξιόμεμπτη ἡ φτώχεια, ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ ὑποφέρει κανεὶς μὲ εὐγένεια τὴ φτώχεια, (σ. 126, PG 78, 808).
102. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Γιὰ τὰ ἐγκώμια τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν τύχη, (σ. 126, PG 78, 808).
103. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τὴν ὕβρη καὶ τὴν ἀσέλγεια τοῦ Χαιρήμονα, τοῦ Ζώσιμου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 128, PG 78, 808).
104. Στὸν Ἀντίοχο. Ὅτι εἶναι αἰσχρὸ τὸ νὰ νικᾶ κανεὶς σὲ ἐκεῖνα ποὺ πρέπει νὰ νικιέται, καὶ αἰσχρότερο τὸ νὰ νικιέται σὲ ὅσα πρέπει νὰ νικᾶ, (σ. 128, PG 78, 809).
105. Στὸν πρεσβύτερο Μάρωνα. Γιὰ τὴν ἀχαριστία, (σ. 130, PG 78, 809).
106. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι μὲ τοὺς παλαιούς, τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὁ Θεὸς δὲν διαλεγόταν μὲ γράμματα, ἀλλ' ὁ ἴδιος, (σ. 130, PG 78, 809).
107. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν παραβολὴ τοῦ σπόρου, καὶ πῶς σπείρεται ὁ λόγος, (σ. 134, PG 78, 813).
108. Στὸν ἴδιο. Γιατί ἐκείνους ποὺ χωρὶς νὰ τὸ θέλουν φόνευσαν τοὺς Λευΐτες, ὁ νόμος τοὺς μετέφερε νὰ κατοικήσουν σὲ ἄλλον τόπο, (σ. 134, PG 78, 813).
109. Στὸν ἴδιο. Γιατί, γιὰ ἐκεῖνον ποὺ σκότωσε παρὰ τὴ θέλησή του, ὁρίζεται χρονικὴ διάρκεια τῆς ἐξορίας του ἡ ζωὴ τοῦ ἀρχιερέα, (σ. 136, PG 78, 816).
110. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Τί σημαίνει τό, «Στὸ δεύτερο Σάββατο μετὰ τὸ πρῶτο», καί τί, «Σάββατα Σαββάτων», (σ. 138, PG 78, 816).
111. Στὸν πρεσβύτερο Κάσιο. Γιὰ τὸν χρηματισμὸ ἐκείνων ποὺ φροντίζουν τοὺς φτωχούς, (σ. 138, PG 78, 817).
112. Στὸν Ἀλύπιο. Γιὰ τὴν ἁγία Τριάδα, (σ. 140, PG 78, 817)
113. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν περιφρόνηση τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ὑπολήψεως, (σ. 142, PG 78, 817).
114. Στὸν Λαμπέτιο. Ἐπαινετική, (σ. 142, PG 78, 820).

115. Στὸν Εὐδαίμονα. Γιατί, ἀφήνοντας τοὺς ἄλλους ἀδελφούς του ὁ Ἰωσήφ, διέταξε νὰ φυλακισθεῖ μόνον ὁ Συμεών, (σ. 142, PG 78, 820).

116. Στὸν πρεσβύτερο Μάρωνα. Ὅτι εἶναι ἀξιέπαινοι ὅσοι ἀσπάζονται τὶς φιλίες ἐξαιτίας τῆς εὐσέβειας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἐνῶ ἐκείνους ποὺ τὰ βλάπτουν ὅλα αὐτὰ νὰ τοὺς θεωροῦμε αἰσχροὺς καὶ νὰ τοὺς ἀποφεύγομε, (σ. 144, PG 78, 820).

117. Στὸν Ἰσχυρίωνα. Στὴ ρήση· «Ἐὰν σεῖς ποὺ εἴσαστε κακοὶ ...», (σ. 146, PG 78, 821).

118. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸν λόγο, τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν εὐσέβεια, (σ. 146, PG 78, 821).

119. Στὸν Παῦλο. Στὴ ρήση· «Ὅλοι ὅσοι ἦρθαν πρὶν ἀπὸ μένα, ἦταν κλέφτες καὶ ληστές», (σ. 146, PG 78, 821)

120. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν ἔμπρακτη ἐφαρμογὴ τῶν λόγων καὶ τὴ διδασκαλία, (σ. 148, PG 78, 824).

121. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν παρρησία στὸ λόγο ἢ μή, (σ. 150, PG 78, 824).

122. Στὸν Παῦλο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἁρπάξει αὐτὰ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Πατέρα μου», (σ.150 , PG 78, 824).

123. Στὸν Πέτρο. Ὅτι εἶναι προτιμότερος, ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ κάνει αἰσχρὴ ζωὴ καὶ εἶναι πολὺ δυνατὸς στὸ λόγο, ἐκεῖνος ποὺ δὲν εἶναι εὐφυὴς στὸ λόγο, ἀλλ' εἶναι λαμπρὸς στὴ ζωή του καὶ διακρίνεται γιὰ τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἐγκράτειά του, (σ. 152, PG 78, 825).

124. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει οὔτε νὰ σκέπτεται κανεὶς νὰ κάνει αὐτὰ ποὺ εἶναι αἰσχρὸ νὰ τὰ κάνει, οὔτε νὰ σχετίζεται μὲ ἐκείνους ποὺ εἶναι ἐπιτήδειοι στὸ νὰ τὰ κάνουν αὐτά, (σ. 152, PG 78, 825).

125. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Οἱ κάπηλοί σου νοθεύουν τὸ κρασὶ μὲ τὸ νερό», (σ. 154, PG 78, 825).

126. Στὸν Ἀμμώνιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Σ' αὐτὸν ποὺ σὲ χτυπᾶ στὸ δεξιὸ σαγόνι, στρέψε του καὶ τὸ ἄλλο», (σ. 154, PG 78, 828).

127. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Ὅτι ἡ ἱερωσύνη εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τὴ βασιλεία, (σ. 156, PG 78, 828).

128. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων, (σ. 156, PG 78, 828).

129. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Ἀρνήθηκε ἐπίμονα νὰ παρηγορηθεῖ», (σ. 158, PG 78, 829).

130. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ἐφόσον ὁ Κύριος χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Δαβὶδ «ὡραῖος ὡς πρὸς τὴν ὀμορφιά του περισσότερο ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων», πῶς πάλι ὁ Ἠσαΐας λέγει, «Τὸν εἴδαμε αὐτὸν καὶ δὲν εἶχε οὔτε ὀμορφιά, οὔτε ἐξωτερικὴ ὄψη»; (σ. 158, PG 78, 829)

131. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν Ἐκκλησιαστή· «Νὰ μὴν εἶσαι πολὺ δίκαιος», (σ. 160, PG 78, 832).

132. Σὸν ἴδιο. Σχετικὴ μὲ τὰ ἐγκώμια τοῦ ἐπισκόπου Ἑρμογένους, (σ. 162, PG 78, 832).

133. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ τὴν ἐξουσία, καὶ ὅτι οὔτε ἡ ἐξουσία οὔτε ὁ πλοῦτος οὔτε κάτι παρόμοιο πρέπει νὰ θεωρεῖται ἀξιομακάριστο καὶ περιζήτητο, ἀλλὰ ἡ ἀπαλλαγὴ μόνο ἀπὸ τὰ πάθη, (σ. 162, PG 78, 832).

134. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς κακίας, (σ. 164, PG 78, 833).
135. Στὸν Παῦλο. Ἐναντίον αὐτῶν ποὺ λένε, ὅτι ὑπάρχει γένεση, δηλαδὴ μοῖρα, ἤτοι ἡ λεγόμενη τύχη, (σ. 166, PG 78, 833).
136. Στὸν Ὠρίωνα. Γιὰ τὴν ἑρμηνεία τῶν ἱερῶν ρήσεων, (σ. 166, PG 78, 836).
137. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Γιὰ τὴν κολακεία, (σ. 166, PG 78, 836).
138. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει, αὐτὸς ποὺ εὐδοκιμεῖ στὴ ζωή, νὰ εἶναι καὶ φιλόθεος καὶ φιλάνθρωπος, (σ. 166, PG 78, 836).
139. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴ σοφία τοῦ Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παίδων, (σ. 168, PG 78, 837).
140. Στὸν ἐπίσκοπο Παλλάδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιφρονοῦμε αὐτοὺς ποὺ μᾶς πλησιάζουν μὲ εὐτελῆ ἐμφάνιση, (σ. 168, PG 78, 837).
141. Στὸν κόμητα Ἀέτιο. Ἐναντίον τῶν Σαβελλιανῶν, (σ. 170, PG 78, 837).
142. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Στὸ χωρίο· «Ἂς λάμψει τὸ φῶς σας», καὶ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀντίθετο πρὸς τό· «Νὰ προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνη σας», καὶ τὰ στὴ συνέχεια, (σ. 170, PG 78, 837).
143. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει νὰ περιφρονεῖται κάθετι ποὺ ἔχει τέλος, κι' ἂν ἀκόμα θεωρεῖται ὅτι εἶναι λαμπρὸ καὶ ποθητό, (σ. 172, PG 78, 840).
144. Στὸν ὑποδιάκονο Παλλάδιο. Γιὰ τὴν κακία καὶ τὴν ἀρετή, (σ. 172, PG 78, 840).
145. Στὸν Σωφρονιστὴ Πέτρο. Γιὰ τὴν ἰσότητα καὶ τὴ φιλότητα (φιλία), (σ. 172, PG 78, 840).
146. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Ἐπαινετική, (σ. 174, PG 78, 840).
147. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Στὴ ρήση· «Σηκωθεῖτε, ἂς φύγουμε ἀπὸ ἐδῶ», (σ. 174, PG 78, 840).
148. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι ἀνδρεῖος καὶ τυραννοκτόνος αὐτὸς ποὺ ἀντιμετωπίζει μὲ βία τὴν τυραννικὴ ἐξουσία τῶν παθῶν, (σ. 174, PG 78, 841).
149. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἁγία Τριάδα, (σ. 174, PG 78, 841).
150. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλφιό. Προτρεπτική, ὥστε νὰ μὴ ἀτιμάσει τὸ δῶρο τῆς ἱερωσύνης ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός, (σ. 176, PG 78, 841).
151. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐλεύθερης καὶ τῆς ὑποδουλωμένης στὰ πάθη ψυχῆς, (σ. 176, PG 78, 841).
152. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ἀπὸ τοὺς Ἀριθμούς· Γιατί, ἐνῶ ὁ Ἀαρὼν καὶ ἡ Μαρία κατηγόρησαν τὸν Μωυσῆ, μόνο ἡ Μαρία τιμωρήθηκε, (σ. 178, PG 78, 844).
153. Στὸν Ἀλφιό. Γιὰ τὴν κακία τοῦ Ζώσιμου, τοῦ Παλλάδιου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 180, PG 78, 844).
154. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ἐναντίον ἐκείνων ποὺ λένε, ὅτι ὑπάρχει γέννηση, δηλαδὴ μοῖρα, ἤτοι ἡ λεγόμενη τύχη, (σ. 180, PG 78, 845).
155. Στὸν στρατιώτη Ἡσαΐα. Ὅτι ἡ τρυφὴ κατεβάζει στὸν πυθμένα τῶν κακῶν, (σ. 188, PG 78, 852).
156. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Ὅτι ὁ διάβολος δὲν ἔχει πρόγνωση, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς κινήσεις ποὺ γίνονται μέσα μας εἰκάζει τὶς λεπτομέρειες, (σ. 188, PG 78, 852).
157. Στὸν πολιτευόμενο Κάσιο. Γιὰ τὴ μετάνοια, (σ. 190, PG 78, 852).

158. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ πίστη χωρὶς τὰ ἔργα δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπο, (σ. 190, PG 78, 853).
159. Στὸν Ἀέτιο. «Σηκώθηκε τότε ὁ Φινεές, τὸν ἐξευμένισε καὶ σταμάτησε ἡ σφαγή», (σ. 192, PG 78, 853).
160. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγαθό. Γιὰ τὴν ὑπομονὴ τῆς Σάρρας, (σ. 194, PG 78, 856).
161. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Στὴ ρήση· «Δάκτυλο τοῦ χεριοῦ», (σ. 194, PG 78, 856).
162. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτύριο. Γιὰ τὴν ἀπόκρυψη τῶν κατορθωμάτων τῆς εὐσέβειας, (σ. 196, PG 78, 857).
163. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν διπλὸ τρόπο τῆς εὐσέβειας, (σ. 196, PG 78, 857).
164. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Γιὰ τὸν ἔμφυτο καὶ ἄγραφο νόμο τῆς φιλανθρωπίας, (σ. 198, PG 78, 857).
165. Στὸν ὑποδιάκονο Παῦλο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Ἀπόστολος· «Ἀκόμα καὶ ἂν ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σᾶς κηρύξει εὐαγγέλιο ...», (σ. 198, PG 78, 857).
166. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Πρόκειται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρθει μέσα στὴ δόξα τοῦ Πατέρα του», (σ. 200, PG 78, 860).
167. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὴ φιλοχρηματία, (σ. 200, PG 78, 860).
168. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὸ πρέπον, (σ. 202, PG 78, 860).
169. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὴν ἀρετή, (σ. 202, PG 78, 860).
170. Στὸν Πέτρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Ποιὸς εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος;», (σ. 202, PG 78, 861).
171. Στὸν ἀναγνώστη Ἀρσενούφιο. Γιὰ τὴν προσευχὴ καὶ τὰ αἰτήματα αὐτῆς, (σ. 204, PG 78, 864).
172. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν πλοῦτο, τὴ φτώχεια, τὴ δόξα, τὴν ἀδοξία, τὴν ἐξουσία καὶ τὴ δύναμη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει αὐτὰ νὰ τὰ κατηγοροῦμε, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ γίνουν ὄργανα ἀρετῆς ἢ κακίας, ἀλλὰ τὴν προαίρεσή μας, (σ. 206, PG 78, 864).
173. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν χρόνο, ποὺ φεύγει καὶ χάνεται σὰν σκιά, (σ. 208, PG 78, 864).
174. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν εὐγνώμονα διάθεση καὶ τὴ δυνατὴ ψυχή, (σ. 208, PG 78, 865).
175. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Ὅτι πρέπει ὁ κριτὴς καὶ συνετὸς νὰ εἶναι καὶ ἀδέκαστος, καθὼς ἐπίσης ἀνώτερος καὶ χρημάτων καὶ ντροπῆς, καὶ κολακείας καὶ φόβου, (σ. 208, PG 78, 865).
176. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Μήπως δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ φέρουμε μαζί μας γυναίκα ἀδελφή;», (σ. 210, PG 78, 865).
177. Στὸν ἀναγνώστη Πέτρο. Γιὰ τὴ θεραπεία τῶν τραυμάτων ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, (σ. 212, PG 78, 868).
178. Στὸν μοναχὸ Θωμᾶ. Γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Χαιρήμονα, (σ. 214, PG 78, 869).
179. Στὸν πρεσβύτερο Ποιμένιο. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη καὶ τὰ μέτρα ποὺ ὁδηγοῦν σ' αὐτήν, (σ. 214, PG 78, 869).
180. Στὸν Ἀλύπιο. Στὴ ρήση· «Ποιὸς θὰ ἀναγγείλει (στὸν) Ἀβραὰμ ὅτι ἡ Σάρρα θηλάζει;», (σ. 216, PG 78, 869).
181. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει νὰ φιλοσοφεῖ κανεὶς ὅταν ἀτιμάζεται, (σ. 218, PG 78, 872).

182. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Πῶς ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ ἐκδηλώνεται τέλεια ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει ἀδυναμία», (σ. 218, PG 78, 872).
183. Στὸν Παῦλο. Ὅτι ἀπὸ τὸ νὰ εἴμαστε ἀργοὶ καὶ ῥάθυμοι, εἶναι προτιμότερο νὰ φέρουμε στὸ στόμα μας τὰ ὅσα ἔγραψαν οἱ ἄλλοι, (σ. 220, PG 78, 873).
184. Στὸν Εὐλόγιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ποιὸς εἶναι ὁ υἱός, τὸν ὁποῖο δὲν παιδαγωγεῖ ὁ πατέρας του;», καὶ ὅτι ἀπὸ τὰ ἀποφαντικὰ πιὸ ἀποτελεσματικὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ παρουσιάζονται μὲ ἐρώτηση, (σ. 220, PG 78, 873).
185. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ δὲν εἶναι ὠφέλιμα στὴ ζωή, δὲν εἶναι τέχνες, ἀλλὰ ματαιοτεχνίες ἢ κακοτεχνίες, (σ. 222, PG 78, 873).
186. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Αὐτοὶ ποὺ φρονοῦν τὰ ἐπίγεια», (σ. 222, PG 78,).
187. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ φρόνημα καὶ τὴ φρόνηση, (σ. 224, PG 78, 876).
188. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη γεννιέται ἀπὸ μεγαλοφυῆ καὶ οὐρανομήκη ψυχή, ἐνῶ ἡ ὑπερηφάνεια ἀπὸ εὐτελῆ καὶ φαυλότατη, (σ. 224, PG 78, 876).
189. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ διδάσκει νὰ κάμνει ὅσα διδάσκει καὶ μετὰ νὰ μιλάει, ἐνῶ ὅποιος δὲν τὰ κάμνει, δὲν πρέπει νὰ μιλάει, (σ. 224, PG 78, 876).
190. Στὸν πρεσβύτερο Ζήνωνα. Ὅτι εἶναι ἀπόδειξη σταθερῆς διάθεσης ὁ γαλήνιος τρόπος ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ φρονιμάδα, (σ. 226, PG 78, 877).
191. Στὸν Παῦλο. Ἐναντίον ἐκείνων ποὺ λένε, ὅτι ὑπάρχει γένεση, δηλαδὴ μοῖρα, ἤτοι ἡ λεγόμενη τύχη, (σ. 226, PG 78, 877).
192. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν τρυφὴ καὶ τὰ προερχόμενα ἀπ' αὐτὴν νοσήματα, (σ. 228, PG 78, 877).
193. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ τοὺς Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. (σ. 228, PG 78, 880).
194. Στὸν ὕπαρχο Ταῦρο. Γιὰ τὴν κακία καὶ τὴν ἀρετή, (σ. 230, PG 78, 880).
195. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὴ χάρη τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, (σ. 230, PG 78, 880).
196. Στὸν Ἠσαΐα. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε τὴν ἀνυπέρβλητη μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ὡς ἀφορμὴ γιὰ ῥαθυμία, (σ. 232, PG 78, 881).
197. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Γιὰ τὸν ἀείμνηστο Τιμόθεο, (σ. 232, PG 78, 881).
198. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ. 234, PG 78, 881).
199. Στὸν μοναχὸ Πέτρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ φροντίζουν νὰ βλέπουν μὲ περιέργεια, καὶ ὅτι πρέπει νὰ βάζουν στὰ μάτια σὰν χαλινάρι τὴ ντροπή, (σ. 234, PG 78, 881).
200. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ζώσιμο, (σ. 236, PG 78, 884).
201. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν μέλλουσα κρίση, (σ. 236, PG 78, 884).
202. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγάθωνα. Τί σημαίνει τό, «Ἱερεῖς, μιλῆστε στὴν καρδιὰ τῆς Ἰερουσαλήμ», (σ. 236, PG 78, 884).
203. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 238, PG 78, 885).
204. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι πρέπει οὔτε σὲ ὑπερβολικὴ λύπη νὰ παραδί-

δομε τὸν ἑαυτό μας, οὔτε σὲ παρόμοια χαρά, (σ. 238, PG 78, 885).
205. Στὸν γραμματικὸ Νεῖλο. Ὅτι, αὐτοὶ ποὺ νομίζουν ὅτι εἶναι σοφοί, κρίνουν τὰ πράγματα ὄχι ἀπὸ τὴν ἔκβασή τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προαίρεσή τους, καὶ ὅτι πρέπει οὔτε τὴν εὐημερία νὰ τὴ θεωροῦμε ἀρετή, οὔτε τὴ δυστυχία κακία, (σ. 240, PG 78, 885).
206. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀραβιανό. Γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ-τῶν οὐρανῶν, (σ. 242, PG 78, 889).
207. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀσκληπιό. Ὅτι τὸ ὑπερκόσμιο τέλος δὲν ἐπιτρέπει οὔτε κἂν αἴσθηση τῶν ἐδῶ λυπηρῶν νὰ ἔχουν ἐκεῖνοι ποὺ τέλεσαν νόμινα τὸν ἀγώνα τῆς παρούσας ζωῆς, (σ. 244, PG 78, 889).
208. Στὸν μοναχὸ Πέτρο. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ νικᾶ τὴ φύση τῶν θηρίων, προδίδει στὸν ἑαυτό του μαζὶ μὲ τὴ φύση του καὶ τὸ καλὸ τῆς προαιρέσης, (σ. 244, PG 78, 889).
209. Στὸν διάκονο Χαιρήμονα. Ὅτι ὁ πόθος γιὰ τὸν Χριστὸ εἶναι ἀσθενέστερος σὲ μᾶς ἐξαιτίας τοῦ ἀχόρταγου ἔρωτά μας γιὰ τὸν χρυσό, (σ. 246, PG 78, 892).
210. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς τρυφῆς, τῆς ρίζας καὶ μητέρας τῆς ἀκολασίας, (σ. 246, PG 78, 892).
211. Στὸν πρεσβύτερο Εὐστάθιο. Γιὰ τὴν ἔχθρα καὶ τὴ φιλία, (σ. 248, PG 78, 893).
212. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὰ πάθη τῆς φιλοχρηματίας καὶ τῆς ἐξουσίας, (σ. 248, PG 78, 893).
213. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι συνηθίζεται οἱ ἄνθρωποι ὅταν δυστυχοῦν νὰ σωφρονοῦν, ἐνῶ ὅταν εὐημεροῦν νὰ ἀσχημονοῦν, (σ. 250, PG 78, 893).
214. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι εἶναι ἀκατάληπτη ἡ θεία οὐσία καὶ αὐθεντία, (σ. 250, PG 78, 893).
215. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ συσκοτίζουν τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν τέχνη τοῦ λόγου διαπράττουν ἁμαρτία ἀνώτερη συγχωρήσεως, (σ. 250, PG 78, 893).
216. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ἀπὸ τὴν Α' πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολή· «Ἐὰν κάποιος ἐπιθυμεῖ ἐπισκοπή, ...», (σ. 250, PG 78, 893).
217. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Γιὰ τὴ φιλοχρηματία, τὴν πηγὴ κάθε κακίας, (σ. 260, PG 78, 901).
218. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Παραινετικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν ἡδονῶν, (σ. 260, PG 78, 901).
219. Στὸν ἀναγνώστη Οὐρσενούφιο. Ἀπὸ τὸ Β' Βασιλειῶν. Γιὰ τὸν Ἀβεσσαλὼμ καὶ τὸ πλῆθος ποὺ πέθανε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὀργῆς τοῦ λοιμοῦ, ὅταν ὁ Δαβὶδ ἀπαρίθμησε τὸν λαό του, (σ. 260, PG 78, 901).
220. Στὸν Σωφρονιστὴ Αὐξόνιο. Παραινετικὴ πρὸς ἀνακούφιση ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν σὲ συμφορές, (σ. 262, PG 78, 904).
221. Στοὺς Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτρεπτικὴ πρὸς κατάπαυση τῶν κακῶν ἔργων, (σ. 264, PG 78, 904).
222. Στοὺς ἴδιους. Γιὰ τὴ μετριοφροσύνη, (σ. 264, PG 78, 905).
223. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Παρηγορητική, (σ. 264, PG 78, 905).
224. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ τὴν ὑψηλοφροσύνη, (σ. 266, PG 78, 908).
225. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ κακοπαθοῦν χωρὶς τὴ θελη-

σή τους καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ προτιμοῦν μὲ τὴ θέλησή τους νὰ ἀδικοῦνται, (σ. 268, PG 78, 908).

226. Στὸν διάκονο Παμπρέπιο. Ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν, αὐτὰ ποὺ νομίζει κανεὶς ὅτι εἶναι σωστά, νὰ λέγει ὅτι δὲν ἔχει πεισθεῖ μ' αὐτά, (σ. 270, PG 78, 909).

227. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Ὅτι προϋπόθεση τῆς μακάριας ζωῆς εἶναι ἡ νέκρωση τῶν παθῶν, (σ. 270, PG 78, 909).

228. Στὸν ἴδιο. Ἐπαινετική, καὶ ὅτι ἡ μάχη τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶναι ἑνὸς εἴδους, ἀλλὰ πολύμορφη καὶ πολύτροπη, (σ. 270, PG 78, 909).

229. Στὸν μαγιστριανὸ Λεόντιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ὑβριολογίας, (σ. 272, PG 78, 912).

230. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Παραινετική, (σ. 274, PG 78, 912).

231. Στὸν Ἀντίοχο. Στό· «Δὲν θὰ σὲ λυπηθεῖ τὸ μάτι μου ...», (σ. 274, PG 78, 912).

232. Στὸν μοναχὸ Παῦλο. Ὅτι ξεπερνᾶ κάθε τόλμη, τὸ νὰ δογματίζουν αὐτοὶ ποὺ ζοῦν αἰσχρά, καὶ στὸ γραμμένο· «Ἐπιθυμοῦν νὰ γνωρίσουν τοὺς δρόμους μου σὰν λαὸς ποὺ ἐφαρμόζει τὴ δικαιοσύνη», (σ. 274, PG 78, 913).

233. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει οἱ ἀρχὲς τῶν λόγων νὰ εἶναι ἀληθινὲς καὶ πειστικές, (σ. 276, PG 78, 916).

234. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλύπιο. Γιὰ τὴ φιλαργυρία, (σ. 278, PG 78, 916).

235. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο.. Ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατη, (σ. 278, PG 78, 916).

236. Στὸν Εὐλόγιο. Ἐπαινετική, (σ. 280, PG 78, 917).

237. Στὸν μοναχὸ Ἥρωνα. Στὴ ρήση· «Κάθε ἄνδρας φαίνεται δίκαιος», (σ. 280, PG 78, 917).

238. Στὸν διάκονο Παμπρέπιο. Τί σημαίνει τό· «Ἱερεῖς, μιλῆστε στὴν καρδιὰ τῆς Ἰερουσαλήμ», (σ. 282, PG 78, 917).

239. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι εἶναι φοβερὴ ἡ κακοδοξία, καὶ ἀνώφελοι οἱ κόποι αὐτῶν ποὺ ἐξουσιάζονται ἀπὸ αὐτήν, (σ. 282, PG 78, 920).

240. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ἀξιώθηκαν μεγαλύτερης τιμῆς, θὰ ὑποστοῦν καὶ μεγαλύτερη τιμωρία, (σ. 284, PG 78, 920.

241. Στὸν ἴδιο. Ὅτι, ἐὰν λέμε κάτι τὸ πετυχημένο, πρέπει νὰ ἀποδίδομε τὴν αἰτία στὸν Θεό, ὁ ὁποῖος πολλὲς φορὲς πρὸς ὠφέλεια τῶν ἀκροατῶν κάνει σοφοὺς ἀκόμα καὶ τοὺς ἀγροίκους, (σ. 284, PG 78, 920).

242. Στὸν σχολαστικὸ Νειλάμμωνα. Ὅτι πρέπει ἡ ἀρετὴ νὰ γίνεται ἀποδεκτή, κι' ἂν ἀκόμα ὅλοι τὴν ψέγουν, ἐνῶ ἡ κακία νὰ ἀποφεύγεται, κι' ἂν ἀκόμα τὴν ἐπαινοῦν ὅλοι οἱ ἐραστὲς τῶν κακῶν, (σ. 284, PG 78, 920).

243. Στὸν Εὐδαίμονα. Στὸ χωρίο· «Αὐτὴ θὰ ὀνομασθεῖ γυναίκα, ἐπειδὴ ἔγινε ἀπὸ τὸν ἄνδρα της», (σ. 286, PG 78, 921).

244. Στὸν Διόσκουρο. Ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ ὄχι μόνο γιὰ τὶς εὐεργεσίες ποὺ δεχόμαστε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς ἀδικίες ποὺ ἐμποδιζόμαστε νὰ κάνομε, (σ. 288, PG 78, 924).

245. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν πόλη τῶν Πηλουσιωτῶν, τὴν ἄξια γιὰ θρήνους, (σ. 288, PG 78, 924).

246. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴ δικαιοσύνη, καὶ ὅτι πραγματικὴ εἰρήνη εἶναι ἐκείνη ποὺ στολίζεται μὲ τὴ

δικαιοσύνη καὶ τὴν εὐσέβεια, (σ. 290, PG 78, 924).

247. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει μὲ παρρησία, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ θρασύτητα καὶ ἀναμιγμένη μὲ πραότητα, νὰ ἐκτελοῦμε τὰ πρέποντα, (σ. 290, PG 78, 925).

248. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν κακία, (σ. 292, PG 78, 925).

249. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στό· «Θὰ ἐξολοθρευθεῖ τὸ χρῖσμα» καὶ τὰ λοιπά, (σ. 294, PG 78, 928).

250. Στὸν ἴδιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν νόμο· «Νὰ μὴ ἐλεήσεις φτωχὸν ὅταν δικάζεται», (σ. 296, PG 78, 929).

251. Στὸν ἴδιο. Ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ λαμπρὰ τοῦ κόσμου δὲν κοσμοῦν συνήθως τόσο πολὺ τὸν ἄνθρωπο, ὅσο ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ φιλοσοφία, (σ. 298, PG 78, 929).

252. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε ἀπὸ τὸν Θεό· «Ὅποια μέρα θὰ φᾶτε ἀπὸ αὐτόν ...», (σ. 298, PG 78, 932).

253. Στὸν κόμη Ἑρμῖνο. Γιὰ τὸν λόγο Περὶ εἱμαρμένης ποὺ στάλθηκε σ' αὐτόν, (σ. 300, PG 78, 932).

254. Στὸν Παῦλο. Στὴ ρήση· «Αὐτὸς ποὺ βλέπει γυναίκα ...», (σ. 300, PG 78, 933).

255. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὴν εὐημερία καὶ τὴ φιλοσοφία, (σ. 302, PG 78, 933).

256. Στὸν Εὐδαίμονα. Γιὰ τὰ ἐγκώμια τοῦ θεοφιλοῦς ἐπισκόπου Θεοδοσίου, (σ. 302, PG 78, 933).

257. Στὸν Παῦλο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Ὅτι καὶ τὴν πόλη καὶ τὸ ἱερὸ θὰ τὰ καταστρέψει μαζὶ μὲ τὸν ἐρχόμενο ἡγούμενο», (σ. 302, PG 78, 933).

258. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γιὰ τὸν Χαιρήμονα καὶ τὸν Εὐσέβιο, (σ. 304, PG 78, 936).

259. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Γιὰ τοὺς δασκάλους, καὶ ὅτι πρέπει αὐτοὶ νὰ προβάλλουν τὴ ζωή τους στοὺς μαθητές τους σὰν κάποια εἰκόνα καθαρὰ ζωγραφισμένη, γιὰ νὰ τὴν μιμηθοῦν ὅσο μποροῦν, (σ. 306, PG 78, 937).

260. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι δὲν ἐπέτρεψε στοὺς ἱερωμένους νὰ ἐμπορεύονται τὰ πράγματα, οὔτε νὰ ἀποβλέπουν στὸ δικό τους κέρδος, ἀλλὰ τὰ νομοθέτησε ὅλα πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πιστῶν, ὁ νομοθέτης κάθε ἁγνότητας καὶ καθαρότητας, (σ. 310, PG 78, 940).

261. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὶς ἁμαρτίες, (σ. 314, PG 78, 944).

262. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡράκλειο. Μεσολαβητική, (σ. 314, PG 78, 944).

263. Στὸν Σωφρονιστὴ Λυσόνιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ὀρθὴ ἄσκηση τῆς ἐξουσίας, (σ. 314, PG 78, 944).

264. Στὸν ἴδιο. Στό· «Ἔπεσες καὶ κοιμήθηκες σὰν λιοντάρι», (σ. 316, PG 78, 945).

265. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Ὅτι πρέπει αὐτοὶ ποὺ τοποθετήθηκαν στὸν διδασκαλικὸ θρόνο καὶ νὰ γυμνάζουν τοὺς ἀγωνιζόμενους, καὶ νὰ στεφανώνουν τοὺς νικητές, (σ. 316, PG 78, 945).

266. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴ σωφροσύνη, (σ. 318, PG 78, 945).

267. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν πρέπει τὰ παραδείγματα τῆς Γραφῆς νὰ ἐκλαμβάνονται γιὰ ὅλα ἀπόλυτα, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγεται μόνο τὸ χρήσιμο, (σ. 320, PG

78, 948).

268. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι ἡ εὐσέβεια ἀποτελεῖ τὴν κορυφὴ τῶν ἀρετῶν, (σ. 320, PG 78,)948.

269. Στὸν Παῦλο. Ὅτι ἡ κακοδοξία εἶναι φοβερώτατη καὶ εἶναι ἀνώφελοι οἱ κόποι αὐτῶν ποὺ κυριαρχοῦνται ἀπὸ αὐτήν, (σ. 322, PG 78, 949).

270. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀντιμετώπιση τῆς δύσκολης καταστάσεως τῶν Πηλουσιωτῶν, (σ. 322, PG 78, 949).

271. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Γιὰ τὸν ὀρθὸ τρόπο ζωῆς· ὅτι τὰ θεῖα χαρίσματα εἶναι ἀμερόληπτα, (σ. 324, PG 78, 949).

272. Στὸν Μοναχὸ Κῦρο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ εἶναι κανεὶς νηφάλιος καὶ νὰ θεωρεῖται μεθυσμένος, παρὰ μεθυσμένος καὶ νὰ νομίζεται νηφάλιος, (σ. 324, PG 78, 952).

273. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Πανηγυρική, (σ. 326, PG 78, 952).

274. Στὸν πρεσβύτερο Ἀφροδίσιο. Ἀπὸ τὴ σοφία τοῦ Σειράχ, σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Μὴ ζητᾶς νὰ γίνεις κριτής», (σ. 326, PG 78, 952).

275. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Ὅτι τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης ἐπισύρει πρόσθετη τιμωρία σὲ ἐκείνους ποὺ προτιμοῦν νὰ ζοῦν ἀνάξια τῆς τιμῆς αὐτῆς, (σ. 326, PG 78, 953).

276. Στὸν Ἀφθόνιο. Ὅτι ἐκεῖνα πρέπει νὰ πράττει κανείς, ἐκεῖνα ποὺ τὸν κάνουν νὰ ἁμιλλᾶται τοὺς ἁγίους, (σ. 328, PG 78, 953).

277. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ γιὰ τὸν ἄρχοντα· «Νὰ ἐπιδιώκεις τὸ δίκαιο μὲ τρόπο δίκαιο», (σ. 328, PG 78, 953).

278. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιατί ὁ Φαρισαῖος ποὺ ὑπερηφανεύθηκε κατακρίθηκε, ἐνῶ ὁ Ἰώβ, ποὺ εἶπε μὲ μεγάλη παρρησία περισσότερα καὶ μεγαλύτερα, ἐπαινέθηκε, (σ. 330, PG 78, 953).

279. Στὸν Πέτρο. Παρηγορητική, (σ. 330, PG 78, 956).

280. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι τὸ νὰ μὴ ἔχουν ἐχθροὺς οἱ φιλάρετοι εἶναι ἀδύνατο, μποροῦν ὅμως νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν ἔχθρα πρὸς τὸ καλό, (σ. 332, PG 78, 956).

281. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν κολακεία, καὶ ὅτι πρέπει οἱ συνετοὶ νὰ ἀποφεύγουν καὶ τὸ νὰ κολακεύουν, καὶ τὸ νὰ κολακεύονται, (σ. 332, PG 78, 957).

282. Στὸν πολιτευόμενο Ἀρχόντιο. Γιὰ τὴ μεταστροφὴ τοῦ Εὐσεβίου, τοῦ Μαρτινιανοῦ, τοῦ Ζώσιμου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 334, PG 78, 957).

283. Στὸν μοναχὸ Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν ὑπέρμετρη χαρά, (σ. 334, PG 78, 960).

284. Στὸν ἐπίσκοπο Θεόπεμπτο. Στό· «Ἂν εἶναι δυνατόν, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς, νὰ ἔχετε εἰρήνη μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους», (σ. 336, PG 78, 960).

285. Στὸν ἴδιο. Ὅμοιο, (σ. 336, PG 78, 960).

286. Στὸν Ἠλία. Γιὰ τὴν πανηγυρικὴ εὐκοσμία τῶν πάντων κατὰ τὴν παρουσία τοῦ Ἡλίου τῆς Δικαιοσύνης, (σ. 338, PG 78, 961).

287. Στοὺς μαθητὲς τοῦ πρεσβυτέρου Βόνθου. Ὅτι ἡ φρόνιμη ψυχή, ποὺ φέρει στὶς αἰσθήσεις της τὰ γνωρίσματα τῆς ἀρετῆς, διαψεύδει τὶς ἐλπίδες ἐκείνων ποὺ θέλουν νὰ διαφθείρουν τὴν ὡραιότητά της, (σ. 338, PG 78, 961).

288. Στοὺς Νειλάμμωνα καὶ Νειλάμ-

μωνα. Ὅτι τὰ ἀφανῆ χαρακτηριστικὰ τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς ἀποτυπώνονται στὸ σῶμα, (σ. 340, PG 78, 964).

289. Στὸν ἐκλαμπρότατο Θεόδωρο. Γιὰ τὸν Ἰησοῦ. Γιὰ τὴ μεγαλοψυχία τοῦ Μωυσῆ, ὅτι κανέναν ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰησοῦ δὲν τὸν ξεχώρισε λόγω τῆς ἀρετῆς τοῦ πατέρα τους, καὶ ὅτι δὲν πρέπει στὰ παιδιὰ νὰ δίνεται βασιλεία ἢ ἄλλη ἐξουσία, παρὰ μόνο ἐὰν ἡ ἀγωγή τους εἶναι κατάλληλη γιὰ τὴν ἡγεσία, (σ. 340, PG 78, 964).

290. Στὸν διάκονο Χαιρήμονα. Συμβουλευτική, (σ. 342, PG 78, 965).

291. Στὸν Γερμανό. Γιὰ ἐκείνους ποὺ μὲ τὴ σωφροσύνη καὶ τὴν ἐγκράτεια στήνουν λαμπρά τρόπαια, καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐξουσιάζονται τυραννικὰ ἀπὸ τὰ βαρβαρικὰ πάθη τοῦ σώματος καὶ καμαρώνουν γιὰ τὸν βαρβαρικὰ τρόπαιά τους, (σ. 344, PG 78, 965).

292. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Ὅτι ἐπικρέμαται μέγιστος κίνδυνος γιὰ τὴν ψυχὴ ποὺ τολμᾶ νὰ παραποιεῖ καὶ νὰ παρερμηνεύει τὶς ἱερὲς Γραφές, (σ. 344, PG 78, 965).

293. Στὸν πρεσβύτερο Νειλάμμωνα. Γιὰ τὴ μέθη, (σ. 346, PG 78, 968).

294. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὸ κακὸ κέρδος, καὶ ὅτι εἶναι πάρα πολὺ βαρειὰ ἡ ζημιὰ ἀπὸ αὐτὸ γιὰ τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα, (σ. 346. PG 78, 968).

295. Στοὺς Χαιρήμονα, Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατη, (σ. 348, PG 78, 969).

296. Στὸν πρεσβύτερο Ἀγάθωνα. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε στὸν Ἀβραάμ· «Θὰ πληθύνω ὑπερβολικὰ τοὺς ἀπογόνους σου», (σ. 350, PG 78, 972).

297. Στὸν Παῦλο. Συμβουλευτικὴ πρὸς συμφιλίωση πρώην φίλων, (σ. 352, PG 78, 972).

298. Στὸν ἴδιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν νόμο· «Φτωχὸν νὰ μὴ ἐλεήσεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κρίσης», (σ. 352, PG 78, 972).

299. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Ὅτι μόνον ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ θεραπεύει τὰ ἀθεράπευτα νοσήματα, (σ. 352, PG 78, 972).

300. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὸ θάρρος τοῦ Παύλου κατὰ τὶς δημηγορίες του, (σ. 354, PG 78, 973).

301. Στὸν πολιτευόμενο Ἀρχόντιο. Γιὰ τὰ ἴδια πράγματα, ἀλλὰ ποὺ δὲν λέγονται μὲ τὸν ἴδιο τόνο, (σ. 354, PG 78, 973).

302. Στὸν Ἀλύπιο. Μεσολαβητική, (σ. 354, PG 78, 973).

303. Στὸν Γραμματικὸ Ἀγαθοδαίμονα. Ὅτι δὲν πρέπει ἡ ὀργὴ νὰ ξεπηδᾶ πρὶν ἀπὸ τὸν λογισμό, (σ. 354, PG 78, 973).

304. Στὸν ὑποδιάκονο Θεόφιλο. Γιὰ τὴ φήμη τοῦ μακαρίου Τιμοθέου, (σ. 356, PG 78, 973).

305. Στὸν ἀναγνώστη Πέτρο. Γιὰ τὴ συμφορὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ τὴ διασπορὰ αὐτῶν σ' ὅλο τὸν κόσμο, (σ. 356, PG 78, 976).

306. Στὸν ἐπίσκοπο Κύριλλο. Ὅτι εἶναι ἄφωνος κανόνας ὁ ἱερέας ποὺ κυβερνᾶται ἀπὸ τοὺς νόμους, (σ. 358, PG 78, 976).

307. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Ὅτι ὁ καθένας ἀπὸ τὸν ἑαυτό του ἐκφέρει τὴ γνώμη του καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, (σ. 358, PG 78, 976).

308. Στὸν Δήμαρχο Ἀμμώνιο. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 358. PG 78, 976).

309. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτύριο. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ. 360, PG 78, 977).
310. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Ὅτι τὰ κακὰ τὰ κάμνομε καὶ χωρὶς νὰ τὰ διδαχθοῦμε, ἐνῶ τὰ καλὰ καὶ διδασκόμενοι δὲν τὰ πράττομε, (σ. 360, PG 78, 977).
311. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Ὅτι τὸ τέλος τῶν ἀγώνων καθίσταται ἀρχὴ τῶν στεφάνων, (σ. 360, PG 78, 977).
312. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Φιλική, (σ. 362, PG 78, 977).
313. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ βασιλιᾶ τῶν οὐρανῶν, (σ. 362, PG 78, 977).
314. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ τὸν δίκαιο ἄρχοντα καὶ νομοθέτη, (σ. 362, PG 78, 980).
315. Στὸν Σωφρονιστὴ Αυσόνιο. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀπροσωπόληπτος δικαστής, (σ. 362, PG 78, 980).
316. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. «Δίνει σοφία στοὺς σοφούς, καὶ ὀρθοφροσύνη σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν σύνεση», (σ. 364, PG 78, 980).
317. Στὸν Θέωνα. Ὅτι ὄχι μόνο ἡ δύναμη τοῦ κηρύγματος, ἀλλὰ καὶ ἡ ζωὴ ἐκείνων ποὺ κήρυτταν, ποὺ συμβάδιζε μὲ τὸ κήρυγμα, προσείλκυε τοὺς ἀνθρώπους, (σ. 366, PG 78, 981).
318. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ὅτι τίποτε δὲν ὑπάρχει πιὸ δυνατὸ καὶ πιὸ τυραννικὸ ἀπὸ τὴν ἀρετή, (σ. 366, PG 78, 981).
319. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀσκληπιό. Ὅτι πρέπει ἡ κρίση νὰ ἀκολουθεῖ τὰ ἐγκλήματα, καὶ μετὰ τοὺς ἐλέγχους νὰ ἀκολουθεῖ ἡ πίστη, (σ. 368, PG 78, 981).
320. Στὸν ἴδιο. Πῶς πρέπει νὰ ἐννοεῖται αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν Ἐκκλησιαστή· «νὰ μὴ εἶσαι πολὺ δίκαιος», (σ. 368, PG 78, 984).
321. Στὸν ἴδιο. Ὅτι οἱ ἀρετὲς εἶναι ἐνδιάμεσες, (σ. 370, PG 78, 984).
322. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκομε τὸν πλοῦτο, τὸν πατέρα τῶν κακῶν, ἀλλὰ τὴν ἀρετή, ποὺ μᾶς ἀπαλάσσει ἀπὸ ὅλα τὰ κακά, (σ. 370, PG 78, 984).
323. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Εὐχητική, (σ. 370, PG 78, 985).
324. Στὸν Μοναχὸ Στρατήγιο. Ὅτι οἱ ἐραστὲς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας δὲν παραλείπουν ν' ἀνάβουν μέσα τους τὴν θεία αὐτὴ φλόγα, (σ. 372, PG 78, 985).
325. Στὸν Σερῆνο. Γιὰ τοὺς σφετεριστὲς τῶν κοινῶν χρημάτων, (σ. 372, PG 78, 985).
326. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς θησαυροὺς τῶν φτωχῶν, (σ. 372, PG 78, 985).
327. Στὸν σχολαστικὸ Στρατήγιο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο τὸ νὰ μὴ ἀμύνεται κανείς, ἀλλὰ νὰ δείχνει φιλοσοφικότητα, (σ. 374, PG 78, 988).
328. Στὸν κόμητα Ἀέτιο. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ εὐεργετήθηκε, νὰ κάνει ἀντίστοιχες εὐεργεσίες, ἀμείβοντας μὲ καλά, καὶ νὰ μὴ συνεργεῖ στὰ κακά, (σ. 374, PG 78, 988).
329. Στὸν πρεσβύτερο Μακάριο. Στὸ· «Ψάλλατε στὸν Κύριο ᾆσμα καινούργιο», (σ. 376, PG 78, 988).
330. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Ὅτι πρέπει μὲ συμπάθεια καὶ καλωσύνη νὰ καταπραΰνουμε τὶς συμφορὲς ἐκείνων ποὺ ἔχουν πέσει σὲ πειρασμούς, (σ. 376, PG 78, 989).
331. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Γιὰ τὸν μακάριο Εὐστάθιο, (σ. 376, PG 78, 989).

332. Στὸν Ἥρωνα. Γιὰ τὴ μεταστροφὴ καὶ ἀποκατάσταση τοῦ Ναβουχοδονόσορα, (σ. 378, PG 78, 989).
333. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Ὅτι εἶναι εὔκολο νὰ ἀρχίσει κανεὶς νὰ παρανο-μεῖ, δὲν εἶναι εὔκολο ὅμως νὰ σταματήσει τὴ μανία αὐτή, (σ. 378, PG 78, 989).
334. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσχυρίωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ λέχθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο στὴ Σαμαρείτιδα· «Ἐμεῖς προσκυνοῦμε αὐτὸ ποὺ γνωρίζουμε», (σ. 378, PG 78, 989).
335. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ συγκρίνουμε τὰ πνευματκὰ μὲ πνευματικά, καὶ ἔτσι νὰ ἐξετάζουμε τὶς θεῖες Γραφές, (σ. 382, PG 78, 993).
336. Στὸν πολιτευόμενο Ἥρωνα. Ὅτι φροντίδα τῶν θεατρίνων εἶναι ὄχι νὰ σωφρονίζουν μὲ τὰ ἀστειολογήματα τὰ πλήθη, ἀλλὰ τὸ νὰ ἁμαρτάνουν οἱ πολλοί, (σ. 388, PG 78, 997).
337. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Ὅτι ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ νὰ σώσει κάποιον καὶ ἀδιαφορεῖ, καθίσταται αἴτιος τῆς ἀπώλειάς του, (σ. 388, PG 78, 997).
338. Στὸν Ὠρίωνα. Τί σημαίνει, «Νὰ ὀργίζεσθε, ἀλλὰ νὰ μὴ ἁμαρτάνετε», (σ. 390, PG 78, 997).
339. Στὸν σχολαστικὸ Νεμεσσιανό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταφέρομε ὅλη τὴν Παλαιὰ (Διαθήκη) στὸν Σωτῆρα, (σ. 390, PG 78, 1000).
340. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι δὲν βλάπτεται καθόλου ὁ δεχόμενος τὰ ἄχραντα μυστήρια, οὔτε μολύνονται αὐτὰ ἂν ὁ ἱερέας εἶναι ἀνάξιος, (σ. 392, PG 78, 1000).
341. Στὸν Παῦλο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ζήσει μόνο μὲ ψωμί», (σ. 392, PG 78, 1001).
342. Στὸν Θέωνα. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ Εὐνομιανούς, (σ. 394, PG 78, 1001).
343. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴ σύνεση, (σ. 394, PG 78, 1001).
344. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ἐπαινετική, (σ. 396, PG 78, 1001).
345. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Γιὰ τὴ δύναμη τοῦ θείου κηρύγματος, (σ. 396, PG 78, 1001).
346. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ τὸν βωμό, (σ. 396, PG 78, 1004).
347. Στὸν Δήμαρχο Παῦλο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιτιμοῦμε ἐκείνους ποὺ ἔχουν πέσει, ἀλλὰ νὰ τοὺς σεβόμαστε σὰν ἱκέτες καὶ νὰ ἁπλώνομε χέρι βοήθειας σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν αἰχμαλωτισθεῖ, (σ. 398, PG 78, 1004).
348. Στὸν Ἡσαΐα. Συμβουλευτική, (σ. 398, PG 78, 1004).
349. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιὰ κάποιον φίλο, (σ. 400, PG 78, 1005).
350. Στὸν γραμματικὸ Ἑρμεία. Γιὰ τὴ ρήση· «Λέγοντας ὅτι εἶναι σοφοί, ἔγιναν μωροί», (σ. 400, PG 78, 1005).
351. Στὸν Σχολαστικὸ Ἀντώνιο. Γιὰ τὴν παρθενία καὶ τὸν γάμο, (σ. 400, PG 78, 1005).
352. Στὸν ἴδιο. Ὅτι, ἐκεῖνος ποὺ ἐξουσιάζει τὰ πάθη, στέκεται πάνω ἀπὸ τοὺς φόβους, τοὺς κινδύνους καὶ κάθε μεταβολή, (σ. 406, PG 78, 1009).
353. Στὸν ἐκλαμπρότατο Τιμόθεο. Γιὰ τὸν Χαιρήμονα, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ τοὺς ὅρκους χωρὶς φόβο γιὰ τὶς ἀδικίες, (σ. 408, PG 78, 1012).
354. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Γιὰ τὰ κοσμήματα τοῦ ἱερωμένου, (σ. 408, PG 78, 1112).
355. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτύριο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 408, PG 78, 1012).

356. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Καὶ ὁ Δανιὴλ ἦταν ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς διοικητὲς καὶ τοὺς σατράπες», (σ. 410, PG 78, 1013).
357. Στὸν Ἠσαΐα. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποβολὴ τῆς ἀλαζονείας, (σ. 412, PG 78, 1013).
358. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ φιλοχρηματία, (σ. 412, PG 78, 1013).
359. Στὸν Σωφρονιστὴ Λυσόνιο. Γιὰ τὴν κολακεία, (σ. 414, PG 78, 1016).
360. Στὸν Λεόντιο. Γιὰ τὸ ἀλαζονικὸ φρόνημα τοῦ Ζώσιμου, (σ. 414, PG 78, 1016).
361. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ἐπαινετική, (σ. 416, PG 78, 1016).
362. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ πράττει κανεὶς καὶ νὰ μὴ λέγει, παρὰ νὰ λέγει καὶ νὰ μὴ πράττει, (σ. 416, PG 78, 1016).
363. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Ὅτι δὲν εἶναι ὡραῖο νὰ ἀναγκάζει κανεὶς καὶ νὰ σύρει πρὸς τὴν εὐσέβεια ἐκείνους ποὺ ἔχουν πλασθεῖ ἐλεύθεροι, (σ. 416, PG 78, 1016).
364. Στὸν διάκονο Νειλάμμωνα. Ὅτι εἶναι ἄξιοι μυρίων τιμωριῶν ἐκεῖνοι ποὺ διαπράττουν πλημμελήματα καὶ τολμοῦν νὰ ἀγγίζουν μὲ τὰ μολυσμένα χέρια τους τὰ ἄχραντα μυστήρια, (σ. 416, PG 78, 1017).
365. Στὸν Ὕπαρχο Ταῦρο. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ὀρθὸς κανόνας τῆς δίκης, (σ. 418, PG 78, 1017).
366. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴ μανία τους, (σ. 420, PG 78, 1017).
367. Στὸν Ἑρμογένη καὶ τὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ τὴν κακότητα τοῦ Εὐσεβίου, (σ. 420, PG 78, 1020).
368. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐξημερώνομε καὶ νὰ καταπραΰνομε τὰ μανιασμένα καὶ λυσσασμένα πάθη τῆς σάρκας, (σ. 422, PG 78, 1020).
369. Στὸν διάκονο Εὐστάθιο. Συμβουλευτική, (σ. 422, PG 78, 1020).
370. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν πραότητα, (σ. 422, PG 78, 1021).
371. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Ὅτι ὁ ἐγκρατὴς εἶναι λαμπρὸς καὶ μέγας στὴν ψυχή, ἀλλ' εὐτελὴς στὴ ζωή, ἐνῶ ὁ μαλθακὸς εἶναι ταπεινὸς καὶ μικρὸς ὡς πρὸς τὴν ψυχή, ἀλλὰ πολυτελὴς ὡς πρὸς τὴ ζωή, (σ. 424, PG 78, 1021).
372. Στὸν πρεσβύτερο Θέωνα. Γιὰ τὸν Μάρωνα, (σ. 424, PG 78, 1021).
373. Στοὺς Ἑρμῖνο, Δωρόθεο καὶ τὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ὅτι αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ κάνει μεγάλα τὰ κατορθώματά του, νὰ μὴ θεωρεῖ ὅτι αὐτὰ εἶναι μεγάλα, καὶ τότε θὰ εἶναι μεγάλα, (σ. 426, PG 78, 1021).
374. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν παιδαγωγία, (σ. 426, PG 78, 1024).
375. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Ἐπαινετική, (σ. 426, PG 78, 1024).
376. Πρὸς κάποιον Ἡγούμενο. Ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν μισεῖ τοὺς λόγους, οὔτε ἡ Σοφία ἀπορρίπτει τὴ σοφία, (σ. 428, PG 78, 1024).
377. Στὸν κόμητα Γερμανό. Γιὰ τὸν πραγματικὸ τροπαιοῦχο, (σ. 428, PG 78, 1024).
378. Στὸν σχολαστικὸ Ἐπίμαχο. Παρακλητική, (σ. 428, PG 78, 1024).
379. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς οὔτε ἀλαζόνας νὰ εἶναι οὔτε κόλακας, (σ. 428, PG 78, 1025).

380. Στὸν σχολαστικὸ Τιμόθεο. Γιὰ τὴ διένεξη μεταξὺ φίλων καὶ πρὸς ἐχθρούς, (σ. 430, PG 78, 1025).
381. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ τὸν μεγαλόφρονα καὶ μικρόφρονα, γιὰ τὸν κενόδοξο καὶ τὸν ὑπερήφανο, καὶ τὸν μεγαλόψυχο καὶ μικρόψυχο, (σ. 430, PG 78, 1025).
382. Στὸν ἴδιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ ἐπαίνων, (σ. 432, PG 78, 1025).
383. Στὸν πρεσβύτερο Διογέννη. Γιὰ ἐκείνους ποὺ σιωποῦν τὰ πολὺ μεγάλα κατορθώματα, καὶ ἐκείνους ποὺ ἐπαινοῦν εὔκολα τοὺς στερημένους ἐπαίνων, (σ. 432, PG 78, 1028).
384. Στὸν ἐκλαμπρότατο Τιμόθεο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἄσκηση ὅλων τῶν ἀρετῶν, (σ. 432, PG 78, 1028).
385. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιὰ τὶς σκευωρίες ποὺ πλέκονται μὲ δόλο ἀπὸ τὸν διάβολο, (σ. 432, PG 78, 1028).
386. Στὸν Μοναχὸ Ἐλισσαῖο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 434, PG 78, 1028).
387. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι εἶναι ἄξιοι γιὰ στεφάνια ἐκεῖνοι ποὺ ἀξιώθηκαν τῆς τιμῆς τῆς ἱερωσύνης καὶ κατέστησαν ἀξιοθαύμαστο τὸν ἑαυτό τους, (σ. 434, PG 78, 1028).
388. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση. Ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν. Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 436, PG 78, 1029).
389. Στὸν Μαγιστριανὸ Διογέννη. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ἐὰν δεῖς τὸ ὑποζύγιο τοῦ ἐχθροῦ σου νὰ ἔχει πέσει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου, νὰ μὴ τὸ προσπεράσεις, ἀλλὰ νὰ τὸ σηκώσεις», (σ. 436, PG 78, 1029).
390. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Ὅτι εἶναι εὐχάριστο ἄν, ἔχοντας εὐεργετήσει ὅλους, τιμωρηθεῖς σὰ νὰ τοὺς ἀδίκησες ὅλους, παρὰ ἀδικώντας κάποιον, νὰ στεφανωθεῖς σὰν νὰ εὐεργέτησες ὅλους, (σ. 438, PG 78, 1032).
391. Στὸν ἴδιο. Τοῦ Δευτερονομίου· Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει εἰπωθεῖ γιὰ τὰ ἄστρα· «Τὰ ὁποῖα διένειμε ὁ Κύριος καὶ Θεός σου σὲ ὅλα τὰ ἔθνη», (σ. 438, PG 78, 1032).
392. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ὅτι ἀπόδειξη ἀρετῆς εἶναι τὸ νὰ ἀποκτήσει κανεὶς μᾶλλον φήμη καλή, παρὰ νὰ συγκεντρώσει πλοῦτο μεγάλο, (σ. 440, PG 78, 1032).
393. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Γιὰ τὴ δύναμη τῶν λόγων, (σ. 440, PG 78, 1033).
394. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ παραδίδουν τὴν ἱερωσύνη σ' ὅσους κατὰ κάποιο τρόπο τὴν ἀγοράζουν, καὶ καυχῶνται γι' αὐτὸ περισσότερο αὐτοί, παρὰ ἄλλοι γιὰ τὴν καλοκαγαθία καὶ ἀκτημοσύνη, (σ. 440, PG 78, 1033).
395. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ τὸ ἀληθινὸ πανηγύρι, (σ. 444, PG 78, 1036).
396. Στὸν Σωφρονιστὴ Λυσόνιο. Ὅτι ἡ σύνεση, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὸν ἔρωτα γιὰ τὰ χρήματα, εἶναι κριτήριο τῆς δικαιοσύνης, (σ. 444, PG 78, 1036).
397. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν παρρησία κατὰ τὴ θεραπεία, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναμιγνύει κανεὶς σ' αὐτὴν τὴν καλωσύνη, καὶ νὰ ἀναθέτει τὴ θεραπεία στὴ θεία δύναμη, (σ. 444, PG 78, 1036).

356. Στὸν ἴδιο. Στὴ ρήση· «Καὶ ὁ Δανιὴλ ἦταν ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς διοικητὲς καὶ τοὺς σατράπες», (σ. 410, PG 78, 1013).

357. Στὸν Ἠσαΐα. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποβολὴ τῆς ἀλαζονείας, (σ. 412, PG 78, 1013).

358. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ φιλοχρηματία, (σ. 412, PG 78, 1013).

359. Στὸν Σωφρονιστὴ Λυσόνιο. Γιὰ τὴν κολακεία, (σ. 414, PG 78, 1016).

360. Στὸν Λεόντιο. Γιὰ τὸ ἀλαζονικὸ φρόνημα τοῦ Ζώσιμου, (σ. 414, PG 78, 1016).

361. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ἐπαινετική, (σ. 416, PG 78, 1016).

362. Στὸν ἐπίσκοπο Ἑρμογένη. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ πράττει κανεὶς καὶ νὰ μὴ λέγει, παρὰ νὰ λέγει καὶ νὰ μὴ πράττει, (σ. 416, PG 78, 1016).

363. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Ὅτι δὲν εἶναι ὡραῖο νὰ ἀναγκάζει κανεὶς καὶ νὰ σύρει πρὸς τὴν εὐσέβεια ἐκείνους ποὺ ἔχουν πλασθεῖ ἐλεύθεροι, (σ. 416, PG 78, 1016).

364. Στὸν διάκονο Νειλάμμωνα. Ὅτι εἶναι ἄξιοι μυρίων τιμωριῶν ἐκεῖνοι ποὺ διαπράττουν πλημμελήματα καὶ τολμοῦν νὰ ἀγγίζουν μὲ τὰ μολυσμένα χέρια τους τὰ ἄχραντα μυστήρια, (σ. 416, PG 78, 1017).

365. Στὸν Ὕπαρχο Ταῦρο. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ὀρθὸς κανόνας τῆς δίκης, (σ. 418, PG 78, 1017).

366. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴ μανία τους, (σ. 420, PG 78, 1017).

367. Στὸν Ἑρμογένη καὶ τὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Γιὰ τὴν κακότητα τοῦ Εὐσεβίου, (σ. 420, PG 78, 1020).

368. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐξημερώνομε καὶ νὰ καταπραΰνομε τὰ μανιασμένα καὶ λυσσασμένα πάθη τῆς σάρκας, (σ. 422, PG 78, 1020).

369. Στὸν διάκονο Εὐστάθιο. Συμβουλευτική, (σ. 422, PG 78, 1020).

370. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν πραότητα, (σ. 422, PG 78, 1021).

371. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Ὅτι ὁ ἐγκρατὴς εἶναι λαμπρὸς καὶ μέγας στὴν ψυχή, ἀλλ' εὐτελὴς στὴ ζωή, ἐνῶ ὁ μαλθακὸς εἶναι ταπεινὸς καὶ μικρὸς ὡς πρὸς τὴν ψυχή, ἀλλὰ πολυτελὴς ὡς πρὸς τὴ ζωή, (σ. 424, PG 78, 1021).

372. Στὸν πρεσβύτερο Θέωνα. Γιὰ τὸν Μάρωνα, (σ. 424, PG 78, 1021).

373. Στοὺς Ἑρμῖνο, Δωρόθεο καὶ τὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ὅτι αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ κάνει μεγάλα τὰ κατορθώματά του, νὰ μὴ θεωρεῖ ὅτι αὐτὰ εἶναι μεγάλα, καὶ τότε θὰ εἶναι μεγάλα, (σ. 426, PG 78, 1021).

374. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν παιδαγωγία, (σ. 426, PG 78, 1024).

375. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Ἐπαινετική, (σ. 426, PG 78, 1024).

376. Πρὸς κάποιον Ἡγούμενο. Ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν μισεῖ τοὺς λόγους, οὔτε ἡ Σοφία ἀπορρίπτει τὴ σοφία, (σ. 428, PG 78, 1024).

377. Στὸν κόμητα Γερμανό. Γιὰ τὸν πραγματικὸ τροπαιοῦχο, (σ. 428, PG 78, 1024).

378. Στὸν σχολαστικὸ Ἐπίμαχο. Παρακλητική, (σ. 428, PG 78, 1024).

379. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς οὔτε ἀλαζόνας νὰ εἶναι οὔτε κόλακας, (σ. 428, PG 78, 1025).

380. Στὸν σχολαστικὸ Τιμόθεο. Γιὰ τὴ διένεξη μεταξὺ φίλων καὶ πρὸς ἐχθρούς, (σ. 430, PG 78, 1025).
381. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ τὸν μεγαλόφρονα καὶ μικρόφρονα, γιὰ τὸν κενόδοξο καὶ τὸν ὑπερήφανο, καὶ τὸν μεγαλόψυχο καὶ μικρόψυχο, (σ. 430, PG 78, 1025).
382. Στὸν ἴδιο. Συμβουλευτικὴ πρὸς ἀποφυγὴ ἐπαίνων, (σ. 432, PG 78, 1025).
383. Στὸν πρεσβύτερο Διογέννη. Γιὰ ἐκείνους ποὺ σιωποῦν τὰ πολὺ μεγάλα κατορθώματα, καὶ ἐκείνους ποὺ ἐπαινοῦν εὔκολα τοὺς στερημένους ἐπαίνων, (σ. 432, PG 78, 1028).
384. Στὸν ἐκλαμπρότατο Τιμόθεο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἄσκηση ὅλων τῶν ἀρετῶν, (σ. 432, PG 78, 1028).
385. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιὰ τὶς σκευωρίες ποὺ πλέκονται μὲ δόλο ἀπὸ τὸν διάβολο, (σ. 432, PG 78, 1028).
386. Στὸν Μοναχὸ Ἐλισσαῖο. Γιὰ τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ τοὺς Εὐνομιανούς, (σ. 434, PG 78, 1028).
387. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι εἶναι ἄξιοι γιὰ στεφάνια ἐκεῖνοι ποὺ ἀξιώθηκαν τῆς τιμῆς τῆς ἱερωσύνης καὶ κατέστησαν ἀξιοθαύμαστο τὸν ἑαυτό τους, (σ. 434, PG 78, 1028).
388. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση. Ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν. Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 436, PG 78, 1029).
389. Στὸν Μαγιστριανὸ Διογέννη. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ἐὰν δεῖς τὸ ὑποζύγιο τοῦ ἐχθροῦ σου νὰ ἔχει πέσει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου, νὰ μὴ τὸ προσπεράσεις, ἀλλὰ νὰ τὸ σηκώσεις», (σ. 436, PG 78, 1029).
390. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Ὅτι εἶναι εὐχάριστο ἄν, ἔχοντας εὐεργετήσει ὅλους, τιμωρηθεῖς σὰ νὰ τοὺς ἀδίκησες ὅλους, παρὰ ἀδικώντας κάποιον, νὰ στεφανωθεῖς σὰν νὰ εὐεργέτησες ὅλους, (σ. 438, PG 78, 1032).
391. Στὸν ἴδιο. Τοῦ Δευτερονομίου· Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει εἰπωθεῖ γιὰ τὰ ἄστρα· «Τὰ ὁποῖα διένειμε ὁ Κύριος καὶ Θεός σου σὲ ὅλα τὰ ἔθνη», (σ. 438, PG 78, 1032).
392. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ὅτι ἀπόδειξη ἀρετῆς εἶναι τὸ νὰ ἀποκτήσει κανεὶς μᾶλλον φήμη καλή, παρὰ νὰ συγκεντρώσει πλοῦτο μεγάλο, (σ. 440, PG 78, 1032).
393. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Γιὰ τὴ δύναμη τῶν λόγων, (σ. 440, PG 78, 1033).
394. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ παραδίδουν τὴν ἱερωσύνη σ' ὅσους κατὰ κάποιο τρόπο τὴν ἀγοράζουν, καὶ καυχῶνται γι' αὐτὸ περισσότερο αὐτοί, παρὰ ἄλλοι γιὰ τὴν καλοκαγαθία καὶ ἀκτημοσύνη, (σ. 440, PG 78, 1033).
395. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ το ἀληθινὸ πανηγύρι, (σ. 444, PG 78, 1036).
396. Στὸν Σωφρονιστὴ Λυσόνιο. Ὅτι ἡ σύνεση, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὸν ἔρωτα γιὰ τὰ χρήματα, εἶναι κριτήριο τῆς δικαιοσύνης, (σ. 444, PG 78, 1036).
397. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν παρρησία κατὰ τὴ θεραπεία, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναμιγνύει κανεὶς σ' αὐτὴν τὴν καλωσύνη, καὶ νὰ ἀναθέτει τὴ θεραπεία στὴ θεία δύναμη, (σ. 444, PG 78, 1036).

398. Στὸν Ἀλύπιο. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε τὰ πέντε τάλαντα, (σ. 446, PG 78, 1036).
399. Στὸν Ἀρχόντιο. Στό· «Κάθε μέρα πεθαίνω», (σ. 446, PG 78, 1037).
400. Στὸν πρεσβύτερο Κάσσιο. Γιὰ τὴ ντροπή, (σ. 448, PG 78, 1037).
401. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ζοῦν μὲ τρόπο ἀκόλαστο, (σ. 448, PG 78, 1037).
402. Στὸν διάκονο Κασσιανό. Τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀπὸ τὸ τέταρτο Εὐαγγέλιο, στό· «Στὴν ἀρχὴ ὑπῆρχε ὁ Λόγος», (σ. 448, PG 78, 1037).
403. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀναμιγνύομε μὲ τὴν ὀρθότητα τῶν δογμάτων τὸν φιλοσοφικὸ τρόπο τῆς ζωῆς, (σ. 448, PG 78, 1037).
404. Στὸν Μάρωνα. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνάβομε σπινθῆρες φιλονεικιῶν, (σ. 450, PG 78, 1040).
405. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στό· «Ἐξαιτίας σας βλασφημεῖται τὸ ὄνομά μου στὰ ἔθνη», (σ. 450, PG 78, 1040).
406. Στοὺς Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ κλήση τῆς θείας βοήθειας, ἐὰν δὲν γίνεται ἀπὸ ἐμᾶς τίποτε ἀπὸ τὰ πρέποντα, (σ. 452, PG 78, 1040).
407. Στὸν διάκονο Διογέννη. Παραινετική, (σ. 452, PG 78, 1040).
408. Στὸν Μοναχὸ Ζήνωνα. Στὴ ρήση· «Θὰ ἔρθει ὁ Κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καὶ θὰ τὸν χωρήσει στὰ δύο, καὶ θὰ τοποθετήσει τὸ μέρος του μαζὶ μὲ τοὺς ἄπιστους», (σ. 452, PG 78, 1041).
409. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Παρακλητική, (σ. 454, PG 78, 1041).
410. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Γιὰ τὴν ἀγάπη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέπομε στὸ δικό μας κέρδος, ἀλλὰ στὴν ὠφέλεια τοῦ πλησίον μας, (σ. 456, PG 78, 1044).
411. Στὸν Πέτρο. Γιατί ὁ νόμος διέταξε οἱ λεπροί, ἢ ἄλλοι ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἀκούσια νοσήματα, νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τὶς αὐλὲς τοῦ ναοῦ, (σ. 458, PG 78, 1044).
412. Στοὺς Μαρτινιανὸ καὶ Μάρωνα. Γιὰ τὴ μέθη ἀπὸ τὸ κρασὶ καὶ ἀπὸ τὰ χρήματα, (σ. 458, PG 78, 1045).
413. Στὸν πρεσβύτερο Διογέννη. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 460, PG 78, 1045).

****

Τόμος 4ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαευαγγέλου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ
ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
(σ. 14-419, PG 78, 1048-1324)

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'.-ΣΛ'.
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

1. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸν κύκλο τοῦ ἔτους καὶ τοῦ τροχοῦ τῆς δημιουργίας, (σ. 14, PG 78, 1048).
2. Στὸν Ζώσιμο. Στό· «Νέκρωσε μὲ τὸν φόβο σου τὶς σάρκες μου», (σ. 16, PG 78, 1049).
3. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 18, PG 78, 1053).
4. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 18, PG 78, 1053).
5. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὰ Ἄσματα· «Ὑάρχουν ἑξήντα βασίλισσες», (σ. 20, PG 78, 1056).
6. Στὸν ἀναγνώστη Ἐπίμαχο. Στὴ ρήση· «Ὅποιος νομίζει ὅτι εἶναι σοφός, ἂς

γίνει μωρός», (σ. 22, PG 78, 1056).

7. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο· «Προσευχόμαστε στὸν Θεό, νὰ μὴ κάνετε κανένα κακό», (σ. 22, PG 78, 1056).
8. Στὸν Ἠσαΐα. Γιὰ τὸν Κάϊν καὶ τὸν Λάμεχ, (σ. 24, PG 78, 1056).
9. Στὸν διάκονο Εὐδαιμόνιο. Γιατί μέσα στὸ καμίνι οἱ τρεῖς παῖδες παροτρύνθηκαν νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεὸ ἀπὸ κοινοῦ, ἐνῶ ὁ Δανιὴλ ἰδιαιτέρως, (σ. 24, PG 78, 1056).
10. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸ ρητὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰακώβου· «Ἡ γλώσσα εἶναι φωτιά...», (σ. 26, PG 78, 1057).
11. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Στὴ ρήση· «Ἐὰν πεινᾶ ὁ ἐχθρός σου, δίνε του νὰ φάει», (σ. 28, PG 78, 1057).
12. Στὸν διάκονο Θεόδωρο. Γιατί ὁ Παῦλος, ἀφοῦ εἶπε, «Θέλεις λοιπὸν νὰ μὴ φοβᾶσαι τὴν ἐξουσία;», ὕστερα ἀπὸ λίγο λέγει· «Ἀποδώσατε σεβασμὸ σ' ἐκεῖνον ποὺ ὀφείλεται σεβασμός»; (σ. 30, PG 78, 1060)
13. Στὸν Συρίωνα. Στὴ ρήση· «Σ' ἐκείνους ποὺ εἶναι καλεσμένοι σύμφωνα μὲ τὴν πρόθεση τοῦ Θεοῦ», (σ. 32, PG 78, 1061).
14. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Στὸ χωρίο· «Ἐκεῖνος ποὺ νομίζει ὅτι στέκεται, ἂς προσέχει μήπως πέσει», (σ. 32, PG 78, 1061).
15. Στὸν ἀναγνώστη Ἐπίμαχο. Γιὰ τὴν ἀγάπη, (σ. 34, PG 78, 1064).
16. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Στὸ χωριό· «Ἀποδώσατε τιμὴ σ' ἐκεῖνον ποὺ ὀφείλεται τιμή», (σ. 34, PG 78, 1064).
17. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Καὶ θὰ εἶναι ἡ τελευταία δόξα τοῦ οἴκου ἀνώτερη ἀπὸ τὴν πρώτη», (σ. 36, PG 78, 1064).
18. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Στὴ ρήση· «Οἱ Γραμματεῖς κάθισαν στὸν θρόνο τοῦ Μωυσῆ», (σ. 38, PG 78, 1065).
19. Στὸν Δωρόθεο. Γιὰ τὴν ἀποδημία αὐτοῦ σὲ ξένη χώρα, (σ. 40, PG 78, 1069).
20. Στὸν πρεσβύτερο Δίδυμο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν εὐσέβεια, (σ. 42, PG 78, 1069).
21. Στὸν Θέωνα. Στὸ ἴδιο θέμα, (σ. 42, PG 78, 1069).
22. Στὸν Ζήνωνα. Ἀπὸ τὴν πρὸς Φιλιππησίους· Στὴ ρήση· «Ὁ ἕνας νὰ θεωρεῖ τὸν ἄλλον ἀνώτερό του», καὶ νὰ ἐπικρατεῖ μεταξύ σας τὸ ἴδιο φρόνημα, τὸ ὁποῖο ὑπῆρχε καὶ στὸν Χριστό», (σ. 44, PG 78, 1072).
23. Στὸν σχολαστικὸ Θέωνα. Πῶς ὁ Ἀχαάβ, ἂν καὶ ἔμαθε ἐκ τῶν προτέρων τὸν θάνατό του, δὲν μπόρεσε νὰ προφυλαχθεῖ, (σ. 46, PG 78, 1072).
24. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Στό· «Πάτερ ἡμῶν», (σ. 46, PG 78, 1073).
25. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Στὴ ρήση· «Γιατί βλέπεις τὸ καρφὶ ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεσαι τὸ δοκάρι ποὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι;», (σ. 50, PG 78, 1076).
26. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε γιὰ τὸν Ἠσαῦ· «Δὲν βρῆκε τόπο μετάνοιας, ἂν καὶ τὴν ἐπιζήτησε μὲ δάκρυα», (σ. 52, PG 78, 1077).
27. Στὸν Ὀλυμπιόδωρο. Ὅτι οἱ εἰδωλολάτρες, μὲ τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ νομίζουν ὅτι μειώνουν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Χριστιανῶν, μὲ αὐτὰ ἀνατρέπουν τὰ δικά τους, (σ. 54, PG 78, 1080).

28. Στὸν σοφιστὴ 'Ασκληπιό. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 56, PG 78, 1080).
29. Στὸν Κόμητα 'Ερμῖνο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 58, PG 78, 1081).
30. Στὸν Κόμητα Δομέτιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 58, PG 78, 1081).
31. Στὸν σοφιστὴ 'Ασκληπιό. 'Αξιάκουστη ἀντίθεση πρὸς Ἕλληνα, γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Σωτῆρα, (σ. 60, PG 78, 1084).
32. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ τὴ δόξα τοῦ τιμίου Σταυροῦ, (σ. 62, PG 78, 1084).
33. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Γιὰ τὴν συμπεριφορά, (σ. 62, PG 78, 1085).
34. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 62, PG 78, 1085).
35. Στὸν Σχολαστικὸ Ἥρωνα. Γιὰ τὴν κτηνοβασία, τὴν ὁποία θυμήθηκε ὁ νομοθέτης, καὶ στὴ ρήση, «'Απομακρυνθεῖτε ἀπὸ μένα ὅλοι ὅσοι πράττετε τὴν παρανομία, (σ. 62, PG 78, 1085).
36. Στὸν Μοναχὸ Πέτρο. Στὴ ρήση· «Ἂν εἶναι δυνατόν, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς, νὰ ἔχετε εἰρήνη μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους», (σ. 66, PG 78, 1088).
37. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅμοιο, (σ. 68, PG 78, 1088).
38. Στὸν Πέτρο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο· «Νὰ τὰ κάνεις ὅλα μὲ περίσκεψη», (σ. 68, PG 78, 1088).
39. Στὸν Νεμέσιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 70, PG 78, 1088).
40. Στὸν ἐπίσκοπο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὰ τρία βιβλία τοῦ Σολομώντα· τὶς Παροιμίες, τὸν 'Εκκλησιαστὴ καὶ τὸ Ἆσμα ἀσμάτων, (σ. 70, PG 78, 1089).
41. Στὸν Πέτρο. Στὸ χωρίο· «Νὰ μὴ κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους», (σ. 72, PG 78, 1092).
42. Στὸν Μάρκο. Γιατί ὁ 'Απόστολος τὸν μέθυσο καὶ τὸν ὑβριστὴ τοὺς κατέταξε μαζὶ μὲ ἐκείνους ποὺ διέπραξαν πάρα πολὺ μεγάλα ἁμαρτήματα, (σ. 74, PG 78, 1093).
43. Στὸν ἐκλαμπρότατο 'Ιέρακα. Ποιὸ εἶναι τὸ νόημα τοῦ ὅτι ὁ 'Ηλίας τρεφόταν ἀπὸ κόρακα, (σ. 76, PG 78, 1096).
44. Στὸν πρεσβυτέρο Δανιήλ. Τί σημαίνει τό· «Οἱ πατέρες ἔφαγαν ἄγουρα σταφύλια καὶ μούδιασαν τὰ δόνται τῶν παιδιῶν τους», (σ. 76, PG 78, 1096).
45. Στοὺς πρεσβυτέρους 'Ιέρακα καὶ Διονύσιο. 'Απὸ τὸν Δανιήλ· «Γιὰ τὴν συνετὴ Σωσάννα», (σ. 78, PG 78, 1096).
46. Στὸν ἀναγνώστη Δωρόθεο. Στὴ ρήση· «Ἂν καὶ γνωρίσαμε κάποτε τὸν Χριστὸν ἐξωτερικά», (σ. 80, PG 78, 1097).
47. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει νὰ θεραπεύομε τὴν πεποίθηση αὐτῶν ποὺ σφάλλουν, ἀλλὰ νομίζουν ὅτι δὲν σφάλλουν, καὶ ὅταν μετανοοῦν νὰ τοὺς δίνουμε συγχώρηση, (σ. 80, PG 78, 1097).
48. Στὸν 'Αμμώνιο. Στὴ ρήση· «Σηκωθεῖτε, ἂς φύγουμε ἀπὸ ἐδῶ», (σ. 82, PG 78, 1097).
49. Στὸν 'Ωρίωνα. Στὴ ρήση· «Μήπως μπορεῖ νὰ ὑπάρξει γεῦμα μὲ κενὰ λόγια;», (σ. 82, PG 78, 1100).
50. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶπε τὸ πλῆθος στὸν 'Ηρώδη· «Αὐτὰ εἶναι φωνὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι ἀνθρώπου», (σ. 84, PG 78, 1100).
51. Στὸν Θέωνα. Στὴ ρήση· «Σ' ἐκείνους ποὺ εἶναι καλεσμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸ σύμφωνα μὲ τὴν πρόθεσή τους», (σ. 84, PG 78, 1101).

52. Στὸν πρεσβυτέρο 'Αθανάσιο. "Οτι ἡ ἁμαρτία εἶναι πιὸ φοβερὴ ἀπὸ τὸν θάνατο. Στό· «Γιατί, ἂν ὁ μισθὸς ποὺ πληρώνει ἡ ἁμαρτία εἶναι θάνατος», καί, «Ἂς μὴ βασιλεύει μέσα σας ἡ ἁμαρτία», καὶ ἐπίσης· «Τὸ κεντρὶ τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία», (σ. 86, PG 78, 1101).
53. Στὸν σχολαστικὸ Διονύσιο. «Ὅσα θέλετε νὰ κάνουν σὲ σᾶς...», (σ. 88, PG 78, 1104).
54. Στὸν ὑποδιάκονο Παῦλο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 90, PG 78, 1104).
55. Στὸν σοφιστὴ 'Αρποκρᾶ. "Οτι οἱ αἱρέσεις φυτρώνουν ἀπὸ τὴ φιλαρχία καὶ τὶς προλήψεις, (σ. 90, PG 78, 1105).
56. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 92, PG 78, 1108).
57. Στὸν 'Αδαμάντιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 94, PG 78, 1108).
58. Στὸν διάκονο 'Ιωάννη. 'Απὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ 'Ιούδα· «'Αστέρια ποὺ περιπλανῶνται, γιὰ τὰ ὁποῖα εἶναι φυλαγμένο γιὰ πάντα τὸ βαθὺ σκοτάδι», (σ. 96, PG 78, 1109).
59. Στὸν Πολυχρόνιο. 'Απὸ τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή, σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο· «Τοὺς παρέδωσε ὁ Θεὸς σὲ ἀνάξιο νοῦ, νὰ κάνουν» κ.λ.π., (σ. 104, PG 78, 1116).
60. Στὸν διάκονο Θεολόγο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Δὲν κάνουν μόνον αὐτά...», (σ. 106, PG 78, 1117).
61. Στὸν 'Αμμώνιο. Στό· «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη γιὰ τὸν καθένα ποὺ κάνει τὸ καλό», (σ. 108, PG 78, 1120).
62. Στὸν ἀνάγνωση 'Επίμαχο. Στὴ ρήση· «Χωρὶς νόμο ἡ ἁμαρτία εἶναι νεκρή», (σ. 110, PG 78, 1120).
63. Στὸν πρεσβύτερο 'Ισχυρίωνα. Στὴ ρήση· «Τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀξία», (σ. 110, PG 78, 1120).
64. Στὸν διάκονο Θεόδωρο. "Οτι αὐτοὶ ποὺ ἡττῶνται, πρέπει νὰ καταλογίζουν στοὺς ἑαυτούς τους τὴν ἧττα, (σ. 112, PG 78, 1121).
65. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα· «"Οτι ἡ πίστη χωρὶς τὰ ἔργα δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπο», (σ. 112, PG 78, 1121).
66. Στὸν Κόμητα 'Ερμῖνο. Γιατί ὅλα τὰ θεῖα χαρακτηρίζονται μὲ τὸ ὄνομα τῆς φωτιᾶς; (σ. 114, PG 78, 1124)
67. Στὸν διάκονο Θεόγνωστο. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση, ἀπὸ τό, Κατὰ 'Ελλήνων. Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γρφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 116, PG 78, 1124).
68. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. "Οτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο τὸ νὰ διατάξει κανεὶς κάτι νὰ γίνει, καὶ τὸ νὰ παραχωρήσει νὰ γίνει, (σ. 118, PG 78, 1125).
69. Στὸν πρεσβύτερο "Ηρωνα. Γιατί στὸν βωμὸ ὑπῆρχε ἡ ἐπιγραφή· «Στὸν ἄγνωστο Θεό», (σ. 120, PG 78, 1128).
70. Στὸν ἀνάγνωση, Οὐρσενούφιο. "Οτι, ἐπειδὴ θεωροῦμε ὅλα τὰ βιωτικὰ σπουδαῖα, γι' αὐτὸ ὁπλιζόμαστε ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, (σ. 120, PG 78, 1128).
71. Στὸν Κασσιανό. "Οτι δὲν εἶναι αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός, (σ. 122, PG 78, 1129).
72. Στὸν σχολαστικὸ "Ηρωνα. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 124, PG 78, 1132).
73. Στὸν ἐπίσκοπο Εὐσέβιο. Στὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, στὸ ἱλαστήριο, στὰ Χερουβίμ, στὸ μάννα καὶ τὴ ράβδο τοῦ 'Ααρών, (σ. 124, PG 78, 1132).
74. Στὸν διάκονο Μηνᾶ. Γιὰ τὴν αἰχμαλωσία τῶν 'Ιουδαίων, (σ. 128, PG 78, 1133).

75. Στὸν Ἀδαμαντῖνο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 128, PG 78, 1136).
76. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ κόκκο συναπιοῦ», (σ. 130, PG 78, 1136).
77. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 132, PG 78, 1137).
78. Στὸν ἀναγνώστη Ἀρσενούφιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ τοῦ Ἰωσήφ, (σ. 132, PG 78, 1137).
79. Δὲν ὑπάρχει.
80. Στὸν ἀναγνώστη Ἀρσενούφιο. Γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο· ὅτι «Αὐτὸς εἶναι ὄργανο τῆς ἐκλογῆς μου», (σ. 138, PG 78, 1141).
81. Στὸν Μαγιστριανὸ Νεμέσιο. Στό· «Ὅλα ὅσα εἶπε ὁ Κύριος, θὰ τὰ ἀκούσομε καὶ θὰ τὰ κάνομε», καὶ στό· «Ὁ φυσικὸς ἄνθρωπος δὲν δέχεται ὅσα προέρχονται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα», καὶ στό· «Δὲν εἶναι δυνατὸν δένδρο σάπιο νὰ κάνει καρποὺς καλούς», (σ. 138, PG 78, 1141).
82. Στὸν Ἀθανάσιο. Ὅτι δὲν μᾶς συμφέρει νὰ ἔχομε γνώση τῶν πάντων, (σ. 142, PG 78, 1144).
83. Στὸν Εὐλόγιο. Γιὰ τὸ ἀκατάληπτο, (σ. 142, PG 78, 1145).
84. Στὸν Λουκιανό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀδικοῦμε οὔτε νὰ ἀποφασίζομε ἄδικα, (σ. 144, PG 78, 1145).
85. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Στὴ ρήση· «Ὁμολογοῦν ὅτι γνωρίζουν τὸν Θεό, ἀλλὰ μὲ τὰ ἔργα τους τὸν ἀρνοῦνται», (σ. 144, PG 78, 1145).
86. Στὸν Παῦλο. Στὴ ρήση· «Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 146, PG 78, 1148).
87. Στὸν Πανελλήνιο. Ἀπὸ τὴν Ἔξοδο· «Ζητῆστε ὁ καθένας ἀπὸ τὸν πλησίον σας σκεύη ἀσημένια καὶ χρυσᾶ», κ.λ.π., (σ. 146, PG 78, 1148).
88. Στὸν πρεσβύτερο Ζωΐλο. Γιὰ τὴ λήθη, (σ. 148, PG 78, 1149).
89. Στὸν Φιλίτρ(ι)ο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὸν νόμο· «Νὰ μὴ ἐλεήσεις φτωχὸν ὅταν δικάζεται», (σ. 148, PG 78, 1149).
90. Στὸν Ἀλύπιο. Γιὰ τὴ μελέτη. Ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 150, PG 78, 1149).
91. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 150, PG 78, 1152).
92. Στὸν Πέτρο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀγωνιζόμαστε μάταια, οὔτε νὰ φιλονεικοῦμε γιὰ τυχαῖα πράγματα, (σ. 154, PG 78, 1156).
93. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Στὴ ρήση· «Θὰ εἴσαστε μακάριοι, ὅταν θὰ σᾶς κατηγορήσουν οἱ ἄνθρωποι», (σ. 154, PG 78, 1156).
94. Στὸν διάκονο Ἠλία. Στό· «Νὰ μὴ κρίνετει πρὶν ἀπὸ τὸν ὁρισμένο χρόνο», (σ. 156, PG 78, 1156).
95. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Στό· «Γιατί δὲν προτιμᾶτε μᾶλλον νὰ ἀδικεῖσθε;», (σ. 158, PG 78, 1157).
96. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Γιὰ τὸν Ἡρώδη τὸν τετράρχη, τὸν Βαπτιστή, καὶ τὴν Ἡρωδιάδα, (σ. 158, PG 78, 1157).
97. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτινιανό. Γιατί ὁ Χριστός, ὅταν βάδιζε γιὰ τὴ σταύρωση, ἐπέπληξε τὶς γυναῖκες ποὺ θρηνολογοῦσαν, (σ. 164, PG 78, 1161).
98. Στὸν Μοναχὸ Νειλάμμωνα. Ἐφόσον ὁ Χριστὸς ἔπρεπε νὰ πάθει, γιατί ἐκεῖνοι ποὺ τὸν σταύρωσαν τιμωρήθηκαν; (σ. 166, PG 78, 1164).

99. Στὸν πρεσβύτερο Εὐδαίμονα. Γιὰ τὴ Σύνοδο τῆς Νικαίας, (σ. 166, PG 78, 1164).
100. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Τί σημαίνει· «Πρὸς φανέρωση τῆς δικαιοσύνης του», (σ. 168, PG 78, 1165).
101. Στὸν πρεσβύτερο Μαρτύριο. Στὴ ρήση· «Ἔδωσε σ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως (ναρκώσεως)», (σ. 170, PG 78, 1165).
102. Στὸν Φιλήτριο. Στὴ ρήση· «Ἀποδῶστε σ' ἐκεῖνον ποὺ ὀφείλεται φόβος, τὸν φόβο», (σ. 174, PG 78, 1169).
103. Στὸν ἀναγνώστη Ἐπίμαχο. Στό· «Σεῖς εἶστε σῶμα τοῦ Χριστοῦ», (σ. 176, PG 78, 1169).
104. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Στὴ ρήση· «Σὲ σᾶς χάρισε ὁ Θεός, ὄχι μόνο τὸ νὰ πιστεύετε σ' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ νὰ πάσχετε γι' αὐτόν», (σ. 176, PG 78, 1172).
105. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τοὺς δαίμονες, (σ. 178, PG 78, 1172).
106. Στὸν ἀναγνώστη Ἐπίμαχο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔλαβαν τὰ πέντε καὶ δύο τάλαντα, (σ. 178, PG 78, 1172).
107. Στὸν Θεοδόσιο. Γιατὶ ἔχει γραφεῖ γιὰ τὴ γῆ, «Δὲν θὰ κλονισθεῖ στοὺς αἰῶνες», (σ. 178, PG 78, 1173).
108. Στὸν Νείλωνα. Στὴ ρήση· «Ἀφοῦ ἀπογύμνωσε ἀπὸ τὰ ὅπλα τους τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐξουσίες, τὶς διαπόμπευσε δημόσια, σύροντας αὐτὲς στὴ θριαμβευτικὴ πομπή του», (σ. 180, PG 78, 1173).
109. Στὸν διάκονο Πιστό. Ἀπὸ τὶς Παροιμίες· Τί σημαίνει ὁ λόγος, «Αὐτὸς ποὺ πῆγε μὲ γυναίκα παντρεμένη δὲν θὰ ἀθωωθεῖ»; (σ. 180, PG 78, 1173)
110. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Τί σημαίνει ὁ λόγος, «Καὶ θὰ εἶναι πάνω στὰ βουνά, σὰν περιστέρια γυμνασμένα», (σ. 182, PG 78, 1176).
111. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. «Ἐὰν προσφέρεις τὸ δῶρό σου στὸ θυσιαστήριο...», (σ. 184, PG 78, 1176).
112. Στὸν Ὠρίωνα. Γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ ἀποστολικοῦ ρητοῦ, ὅπου λέγει· «Αὐτῶν ποὺ ἐμποδίζουν τὸν γάμο...», (σ. 186, PG 78, 1177).
113. Στὸν διάκονο Οὐράνιο. Στό· «Γιατὶ ἡ διαθήκη ἰσχύει μόνο μετὰ θάνατον», (σ. 190, PG 78, 1184).
114. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ὅπως δὲν εἶναι ὅμοια τὰ πρόσωπα μὲ ἄλλα πρόσωπα, ἔτσι οὔτε καὶ οἱ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων», (σ. 192, PG 78, 1185).
115. Στὸν Ἐπιφάνιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ γιὰ τὴ σύγκριση μεταξὺ μοιχείας καὶ κλοπῆς· «Ἐὰν κάποιος συλληφθεῖ νὰ κλέβει ...», (σ. 196, PG 78, 1189).
116. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὸν Λάζαρο καὶ τὸν πλούσιο, (σ. 198, PG 78, 1189).
117. Στὸν πρεσβύτερο Οὐαλεντινιανό. Γιατί ὁ νόμος τοὺς λεπρούς, ἢ ἄλλους ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ νοσήματα ἀθέλητα, πρόσταξε νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τὸν ναό, (σ. 198, PG 78, 1192).
118. Στὸν Ἀλύπιο. Στὴ ρήση· «Καὶ ἕνα ποτήρι κρύο νερὸ ἂν δώσουν...», (σ. 200, PG 78, 1193).
119. Στὸν Ἥρωνα. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου· Γιατί παραγγέλλει τοὺς ἄνδρες νὰ ἀπονέμουν τιμὴ στὸ γυναικεῖο φῦλο, ἐπειδὴ εἶναι ἀσθενέστερο, (σ. 202, PG 78, 1193).
120. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Ἂν εἶναι δυνατόν, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς», (σ. 204, PG 78, 1193).
121. Στὸν διάκονο Κασσιανό. Γιὰ τὴ

δυστυχία καὶ τὴ δόξα τοῦ Λαζάρου ποὺ ἀναφέρεται στὰ Εὐαγγέλια, (σ. 204, PG 78, 1196).

122. Στὸν διάκονο Ἠλία. Στὴ ρήση· «Κάθε ἄνθρωπος ποὺ βλέπει μιὰ γυναίκα καὶ τὴν ἐπιθυμεῖ, ἤδη διέπραξε μὲ αὐτὴν μοιχεία», (σ. 204, PG 78, 1196).

123. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Καὶ αὐτός, θέλοντας νὰ δικαιώσει τὸν ἑαυτό του, εἶπε· Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μου;», (σ. 206, PG 78, 1196).

124. Στὸν πρεσβύτερο Αἰγύπτιο. Γιὰ τὴν ψυχή, (σ. 208. PG 78, 1197).

125. Στὸν σχολαστικὸ ἰατρὸ Προσέχιο. Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, (σ. 208, PG 78, 1197).

126. Στὸν Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Στὸν ἁμαρτωλὸ ὁ Θεὸς εἶπε· Γιατί ἐσὺ ...» καὶ τὰ λοιπά, (σ. 216, PG 78, 1204).

127. Στὸν διάκονο Νεῖλο. Στὴ ρήση· «Ὁ ψυχικὸς ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος». Τί σημαίνει πνευματικός, τί ψυχικός καί τί σαρκικός, (σ. 216, PG 78, 1204).

128. Στὸν Εὐστέφιο. Στὸν ἀείμνηστο θάνατο τοῦ Σωτήρα μας, (σ. 218, PG 78, 1205).

129. Στὸν Μοναχὸ Στρατήγιο. Στὴ ρήση «Κάθε ἁμάρτημα ποὺ κάνει ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ σῶμα», (σ. 220, PG 78, 1205).

130. Στὸν Ὑπάτιο. Τί κοινὸ νὰ παρέχουμε στὸν ἑαυτό μας, καὶ τί ἴσο· καὶ τί νὰ ἀμφισβητοῦμε καὶ νὰ μὴ φιλονεικοῦμε· καὶ τί νὰ εὐφραινόμαστε, καὶ τί νὰ χαιρόμαστε, (σ. 226, PG 78, 1212).

131. Δὲν ὑπάρχει.

132. Στὸν Παῦλο. Ὅτι δὲν μᾶς συμφέρει νὰ τὰ γνωρίζουμε ὅλα, (σ. 230, PG 78, 1213).

133. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι αἰτία τῶν τραγωδιῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ ραθυμία γιὰ τὴν ἀνάγνωση τῶν θείων Γραφῶν, (σ. 230, PG 78, 1216).

134. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Ὅτι τὰ νομικὰ καὶ προφητικὰ μαθήματα εἶναι προπαιδεύματα τῆς νέας καὶ εὐαγγελικῆς φιλοσοφίας, (σ. 232, PG 78, 1216).

135. Στὸν ἀναγνώστη Ἰάκωβο. Στὴ ρήση· «Αὐτὸς ποὺ δέχεται προφήτη, ἐπειδὴ εἶναι προφήτης, θὰ ἔχει ἀνταμοιβὴ προφήτη», (σ. 232, PG 78, 1216).

136. Στὸν Ἀλύπιο. Πῶς βιάζεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, (σ. 234, PG 78, 1217).

137. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Φρόνιμοι σὰν τὰ φίδια καὶ ἀκέραιοι σὰν τὰ περιστέρια», (σ. 234, PG 78, 1217).

138. Στὸν Ἀλύπιο. Στὴ ρήση· «Στὸν κόσμο θὰ ἔχετε θλίψη», (σ. 236, PG 78, 1217).

139. Στὸν Θεόγνωστο. Στὸ· «Καὶ σύ, ἐὰν μιλήσεις αὐστηρὰ στὸν παράνομο καὶ δὲν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν παρανομία του, ὁ παρανομος βέβαια θὰ πεθάνει ἐξαιτίας τῆς παρανομίας του. σὺ ὅμως θὰ γλυτώσεις τὴ ζωή σου», (σ. 238, PG 78, 1220).

140. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση, Κατὰ τῶν Ἐθνικῶν. «Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές», (σ. 238, PG 78, 1220).

141. Στὸν Λεόντιο. Γιατί ὁ νόμος διέταξε οἱ λεπροί, ἢ ἄλλοι ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἀθέλητα νοσήματα. νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς χώρους; (σ. 240, PG 78, 1220)

142. Στὸν διάκονο Ἠλία. Στό· «Στὴν ἀρχὴν ὑπῆρχε ὁ Λόγος ...», (σ. 242, PG 78, 1224).
143. Στὸν Βασίλειο. Γιὰ τὴν ἀρχή, καὶ ὅτι «ἀρχὴ τῆς ἐνάρετης ζωῆς εἶναι τὸ νὰ πράττει κανεὶς τὸ δίκαιο», (σ. 244, PG 78, 1224).
144. Ἀνεπίγραφη. Ὅτι τὰ ὅσα τολμήθηκαν ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν ἔγιναν ἢ ἀπὸ μεγάλη ἀπειρία καὶ ἀμάθεια τῶν δογμάτων αὐτῶν, ἢ ἀπὸ μεγάλη ἀπιστία καὶ καταφρόνηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, (σ. 246, PG 78, 1225).
145. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Στὴ ρήση· «Ποιὸς ἄραγε εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος, τὸν ὁποῖο θὰ ἐγκαταστήσει ...;», (σ. 248, PG 78, 1225).
146. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Καὶ θὰ τοὺς ἐλευθερώσει ...», (σ. 252, PG 78, 1229).
147. Στὸν Μαρκιανό. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο· «Γιατί, ἐὰν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τοὺς ὁδηγοῦσε στὴν ἀνάπαυση», (σ. 256, PG 78, 1232).
148. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Καὶ αὐτὸς ποὺ ἀδικεῖ, εὐλογεῖται», (σ. 258, PG 78, 1233).
149. Στὸν διάκονο Ἠλία. Στὴ ρήση· «Ὁ Θεὸς μίλησε μιὰ φορά...», τοῦ ἑξηκοστοῦ πρώτου ψαλμοῦ, (σ. 258, PG 78, 1233).
150. Στὸν Νειλάμμωνα. Στὴν πρώτη πρὸς Κορινθίους· Γιατί ὁ Παῦλος εἶπε· «Ἔκρινα καλό, ὅταν ἤμουν μεταξύ σας νὰ σᾶς γνωρίσω ὄχι τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνο τὸν Χριστό, καὶ αὐτὸν σταυρωμένον», (σ. 262, PG 78, 1236).
151. Στὸν Νεῖλο. Τί σημαίνει ὁ λόγος· «Ἢ μήπως αὐτὸς ποὺ κατοικεῖ ψηλὰ δὲν βλέπει;», (σ. 262, PG 78, 1236).
152. Στὸν σχολαστικὸ Δίδυμο. Στὴ ρήση· «Ὁ μακρόθυμος ἄνδρας εἶναι πολὺ φρόνιμος», (σ. 264, PG 78, 1237).
153. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει γραφεῖ· «Ἐγὼ ἔδωσα ἐντολὴ σὲ ὅλα τὰ ἄστρα», καὶ τό· «Τὰ ἄστρα δὲν φαίνονται μπροστά του», ποὺ εἶναι ἀπὸ τὸν Ἰώβ, (σ. 264, PG 78, 1237).
154. Στὸν διάκονο Ἀνατόλιο. Στὴ ρήση· «Μάθετε δικαιοσύνη σεῖς ποὺ κατοικεῖτε στὴ γῆ», (σ. 266, PG 78, 1240).
155. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Στό· «Αὐτοὶ ποὺ διδάσκονται ἀπὸ τὴν κοιλιά τους καὶ παιδαγωγοῦνται μέχρι τὰ γερατειά τους», (σ. 268, PG 78, 1240).
156. Στὸν Ἐπίκτητο. Τί σημαίνει· «Τὸ ποτήρι τῆς πτώσεως, καὶ τὸ κόνδυ τοῦ θυμοῦ», (σ. 268, PG 78, 1241).
157. Στὸν διάκονο Ἀνατόλιο. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Σὲ δωμάτιο ποὺ ὑπάρχει νεκρὸς δὲν θὰ μπεῖς», (σ. 270, PG 78, 1241).
158. Στὸν Νεῖλο. Στὴ ρήση· «Ὁ δίκαιος θὰ ἁμαρτήσει ἑφτὰ φορές», (σ. 272, PG 78, 1244).
159. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Στὴ ρήση· «Ἂς λάμψει τὸ φῶς σας», καὶ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀντίθετο τοῦ· «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνη σας» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 272, PG 78, 1244).
160. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Τί σημαίνει ἡ ρήση· «Θὰ ἀποσπάσω ἀπὸ αὐτοὺς τὴν πέτρινη καρδιά, καὶ θὰ τοὺς δώσω καρδιὰ σαρκική», (σ. 274, PG 78, 1245).
161. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρτεμίδωρο. Στό· «Ἦταν παρὼν σὲ κάθε δρόμο πονηρό», καὶ στό· «Ἡ ψυχή του θὰ ἐπαινεῖται στὴ ζωὴ αὐτή», (σ. 276, PG 78, 1245).
162. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Πῶς

πρέπει νὰ ἐννοοῦμε τὸν λόγο, «Θὰ τὸ φάγετε βιαστικά», (σ. 278, PG 78, 1248).

163. Στὸν Εὐλόγιο. Ἐναντίον τοῦ Ὠριγένη, (σ. 280, PG 78, 1248).

164. Στὸν διάκονο Ἰωάννη. Στὴ ρήση· «Γιατὶ θὰ δώσει ἐντολὴ στοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα», (σ. 286, PG 78, 1253).

165. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Στὴ ρήση· «Δὲν μποροῦν ὅλοι νὰ δεχθοῦν τὸν λόγο αὐτόν», (σ. 286, PG 78, 1253).

166. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχίβιο. Στὴ ρήση· «Σ' αὐτὸν κατοικεῖ ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα τῆς θεότητας σωματικά», (σ. 288, PG 78, 1256).

167. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴ σοφία τοῦ Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παίδων, (σ. 292, PG 78, 1260).

168. Στὸν διάκονο Ἰωάννη. Στὴ ρήση· «Παραβαίνοντας κανεὶς τὸν νόμο τοῦ Μωυσῆ, θανατώνεται χωρὶς εὐσπλαγχνία μὲ τὴν κατάθεση δύο ἢ τριῶν μαρτύρων», (σ. 294, PG 78, 1260).

169. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Εἶναι μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί...», (σ. 294, PG 78, 1261).

170. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ποιῶν ἁμαρτημάτων τὴ συγχώρηση ἔδινε ὁ νόμος μὲ τὶς θυσίες, (σ. 296, PG 78, 1261).

171. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Γιὰ τὴ θεία πρόνοια, (σ. 298, PG 78, 1264).

172. Στὸν πρεσβύτερο Αἰμιλιανό. Ὅτι δὲν εἶναι μικρὴ ἡ ὠφέλεια ἀπὸ τὴ διήγηση τῶν μεγίστων κατορθωμάτων, (σ. 298, PG 78, 1264).

173. Στὸν διάκονο Ἠλία. Στὴ ρήση· «Θὰ προσέχει τὰ λόγια του, ὥστε νὰ συνοδεύονται ἀπὸ ὀρθὴ κρίση», (σ. 300, PG 78, 1264).

174. Στὸν ἐπίσκοπο Μάρωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Νά, ὁ σεβασμὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφία», (σ. 302, PG 78, 1264).

175. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Στὴ ρήση· «Σ' αὐτὸν ποὺ σὲ χτυπᾶ στὸ δεξιὸ σαγόνι...», (σ. 302, PG 78, 1265).

176. Στὸν Εὐλόγιο. Γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου, (σ. 304, PG 78, 1268).

177. Στὸν Φιλίτριο. Στὴ ρήση «Ἔπρεπε νὰ βάλεις τὰ χρήματά μου», (σ. 304, PG 78, 1268).

178. Στὸν σχολαστικὸ Δωρόθεο. Ἐγκώμιο στὸν Ἀβραὰμ γιὰ τὴν θυσία τοῦ Ἰσαάκ, (σ. 306, PG 78, 1268).

179. Στὸν Νεῖλο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Κύριος· «Νὰ βλέπετε σὲ μένα...», (σ. 308, PG 78, 1269).

180. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Γιατί ὁ Χριστὸς καθὼς πήγαινε γιὰ νὰ σταυρωθεῖ, ἐπέπληξε τὶς γυναῖκες ποὺ θρηνοῦσαν, (σ. 310, PG 78, 1272).

181. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Στὴ ρήση· «Μὴ δίνετε τὰ ἅγια στὰ σκυλιὰ» καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 312, PG 78, 1272).

182. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Ἀπὸ τὸ Ψαλτήριο. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῶν Ψαλμῶν, (σ. 314, PG 78, 1273).

183. Στὸν διάκονο Παῦλο. Στὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ τὸ «Πῶς» νὰ μὴ ἔχει θέση, (σ. 314, PG 78, 1273).

184. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Ἀπὸ τὸ τρίτο βιβλίο τῶν Βασιλειῶν· Ὅτι ὁ παράνομος δὲν διαφεύγει τὴ δίκη, ὅπως δὲν τὴν διέφυγε οὔτε ὁ Ἰωάβ, (σ. 314, PG 78, 1276).

185. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Στὴ ρήση· «Συγχωρεῖτε, καὶ θὰ συγχωρηθεῖτε», (σ. 316, PG 78, 1276).

186. Στὸν Ὀλυμπιόδωρο. Ὅτι πρέπει ἀπὸ τὴ θέα τοῦ κόσμου νὰ βλέπομε τὸν ἀόρατο μὲ τοὺς λογισμούς, ὄχι μὲ τὰ μάτια, μὲ τὸ νοῦ, ὄχι μέ τὸ βλέμμα, (σ. 318, PG 78, 1277).
187. Στὸν στρατιώτη Ἠσαΐα. Ὅτι μεγαλύτερη τιμωρία θὰ ὑποστοῦν, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἁμάρτησαν παλιά, αὐτοὶ ποὺ ἐξοργίζουν τὸν Θεὸ μετὰ τὴ χάρη, (σ. 318, PG 78, 1277).
188. Στὸν ἀρχιδιάκονο Πηλουσίου Λούκιο. Γι' αὐτοὺς ποὺ πάσχουν ἀπὸ φιλαργυρία, (σ. 318, PG 78, 1277).
189. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Γιατί οἱ Φαρισαῖοι κατηγόρησαν τὸν Σωτήρα, ἐπειδὴ ἔτρωγε μαζὶ μὲ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλούς, (σ. 320, PG 78, 1277).
190. Στὸν Ἀθανάσιο. Στὴ ρήση· «Θὰ εἴσαστε μακάριοι, ὅταν θὰ σᾶς κατηγορήσουν», καὶ τὰ ἑξῆς (Πρέπει νὰ γνωρίζομε, ὅτι οἱ ἐπιστολὲς αὐτὲς βρέθηκαν ἀργότερα), (σ. 320, PG 78, 1280).
191. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Γι' αὐτὸν ποὺ πάσχει καὶ δὲν θέλει ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴ νόσο, (σ. 322, PG 78, 1280).
192. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Στὴ ρήση· «Ὁ γάμος εἶναι τίμιος...», (σ. 322, PG 78, 1280).
193. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ ἐκείνην ποὺ ἔρριξε τὰ δύο λεπτά, (σ. 324, PG 78, 1281).
194. Στὸν σχολαστικὸ Νειλάμμωνα. Γιὰ τὴ ρήση· «Λέγοντας ὅτι εἶναι σοφοί, ἀποδείχθηκαν μωροί», (σ. 326, PG 78, 1281).
195. Στὸν ἀναγνώστη Τιμόθεο. Ὅτι εἶναι πολὺ φοβερό, ἐὰν μᾶς κυριεύσουν τὰ σωματικὰ πάθη, (σ. 326, PG 78, 1284).
196. Στὸν Δανιήλ. Παράθεση γιὰ τὴ σοφία, τὴν ἀδικία καὶ τὴν ὕβρη. «Ἐὰν μίλησα κακῶς, πὲς ποιὸ εἶναι τὸ κακό, ἐὰν ὅμως καλῶς, γιατί μὲ χτυπᾶς;», (σ. 328, PG 78, 1284).
197. Στὸν Ἠλία. Γιὰ τοὺς Καππαδόκες, (σ. 330, PG 78, 1285).
198. Στὸν διάκονο Δομίτιο. Γιὰ τὸ φῶς τῶν θείων Γραφῶν, (σ. 330, PG 78, 1285).
199. Ἀνεπίγραφη. Γιὰ τὴν ὑπερβολὴ τῶν τιμωριῶν κατὰ τὴ μέλλουσα κρίση, (σ. 332, PG 78, 1288).
200. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ ποιὸν λόγο ὁ Μωϋσῆς ἐκείνους ποὺ ἐπέστρεψαν ἀπὸ πόλεμο τοὺς ἔστειλε ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο γιὰ νὰ καθαρισθοῦν, (σ. 332, PG 78, 1288).
201. Στὸν Ἑρμεία. Γιὰ τὴν ἀνάσταση, (σ. 334, PG 78, 1288).
202. Στὸν Ἀλφιό. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐγκατέλειψαν τὰ ἀνθρώπινα καὶ φαντάζονται τὰ ὑπερκόσμια, (σ. 334, PG 78, 1288).
203. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Στὴ ρήση· «Τὸ ὄνομά του παραμένει πρὶν ἀπὸ τὸν ἥλιο», (σ. 334, PG 78, 1289).
204. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Στό· «Ἐὰν ἡ ἀρετή σας δὲν ξεπεράσει ...», καὶ τὰ παρακάτω, (σ. 338, PG 78, 1292).
205. Στὸν σχολαστικὸ πρεσβύτερο Ὀλύμπιο. Ὅτι δὲν εἶναι αἴτιος αὐτὸς ἐὰν δὲν ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὴν κακία τους ὁ Εὐσέβιος, ὁ Μαρτινιανός, ὁ Ζώσιμος καὶ ὁ Μάρων, (σ. 340, PG 78, 1295).
206. Στὸν διάκονο Θεοδόσιο. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Ποιὸς δὲν γνωρίζει, ὅτι ἡ πόλη τῆς Ἐφέσου εἶναι ἐπιμελήτρια τοῦ ναοῦ τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος;», (σ. 350, PG 78, 1300).

207. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ ξόανο τῆς Ἀρτέμιδος ποὺ στάλθηκε δῆθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὸν Δία, (σ. 352, PG 78, 1300).
208. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση, ἀπὸ τὸν λόγο· Κατὰ Ἑλλήνων, γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν, καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 354, PG 78, 1301).
209. Στὸν Θεολόγιο. Στὴ ρήση· «Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ», καὶ τὰ ἑξῆς, (σ. 354, PG 78, 1304).
210. Στὸν Νεμέσιο. Σ' αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε· «Νὰ μὴ παρεκλίνεις δεξιὰ ἢ ἀριστερά», καὶ ὅτι ἡ ἀρετὴ κατορθώνεται μὲ κόπο, (σ. 356, PG 78, 1304).
211. Στὸν Ἀδαμάντιο. Τί σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέγεται στὴν ᾠδὴ τοῦ Ἀββακούμ· «Ἡ ἀρετή του κάλυψε τοὺς οὐρανούς»; (σ. 358, PG 78, 1305)
212. Στὸν Οὐαρσενούφιο. Στὴ ρήση· «Μάθετε νὰ κάνετε τὸ καλό», (σ. 358, PG 78, 1305).
213. Στὸν μοναχὸ Θωμᾶ. Ἀπὸ τὸν Ἰεζεκιήλ. Τί σημαίνει τὸ γραμμένο σ' αὐτόν· «Καταπάτησαν τὶς ἐντολές μου, καὶ δὲν πορεύθηκαν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους μου», (σ. 360, PG 78, 1305).
214. Στὸν Ἑρμεία. Σ' αὐτὸ ποὺ εἶναι γραμμένο στὴ σοφία τοῦ Ἰησοῦ· «Μὴ ζητᾶς νὰ γίνεις κριτής», (σ. 362, PG 78, 1308).
215. Στὸν μοναχὸ Θωμᾶ. Στὴ ρήση· «Νὰ εἴσαστε ἕτοιμοι μὲ τὴ μέση σας ζωσμένη», (σ. 362, PG 78, 1309).
216. Στὸν Ἰσκυρίωνα. Σ' αὐτὸ ποὺ ἔχει λεχθεῖ· «Ἐὰν ἡ ἀρετή σας δὲν ξεπεράσει τὴν ἀρετὴ τῶν Γραμματέων...», καὶ ὅτι αὐτὸ δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τό· «Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, Γραμματεῖς...», (σ. 364, PG 78, 1309).
217. Στὸν Πέτρο. Στὴ ρήση, «Γκρεμίστε τὸν ναὸ αὐτόν, καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ τὸν ἀνοικοδομήσω», (σ. 364, PG 78, 1309).
218. Στὸν πρεσβύτερο Οὐαλεντῖνο. Στό· «Νὰ μὴ φροντίσετε πῶς ἢ τί θὰ πεῖτε», καὶ στό· «Νὰ εἶστε πάντοτε ἕτοιμοι πρὸς ἀπολογία», (σ. 366, PG 78, 1312).
219. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Στὴ ρήση· «Ἐὰν κάποιος ἐπιθυμεῖ ἐπισκοπή...», (σ. 368, PG 78, 1312).
220. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Στὴ ρήση· «Νὰ ἔχετε εἰρήνη μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους», (σ. 370, PG 78, 1313).
221. Στὸν σχολαστικὸ Ἀλύπιο. Γιὰ τὴν ἀνάγνωση, ἀπὸ τὸν λόγο, Κατὰ Ἑλλήνων. Γιὰ τὴ χάρη τῶν θεόπνευστων Γραφῶν καὶ τὴν ὠφέλεια ἀπὸ αὐτές, (σ. 372, PG 78, 1316).
222. Ἀνεπίγραφη. Στὴ ρήση· «Ἐγὼ ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ», καὶ στό· «Θὰ ὑπερασπισθῶ τὴν πόλη αὐτὴ μὲ τὸν Δαβίδ, γιὰ νὰ τὴν σώσω», (σ. 374, PG 78, 1317).
223. Στὸν Ἥρωνα. Γιὰ τὸν θυμὸ καὶ τὴν ὀργή, (σ. 374, PG 78, 1317).
224. Στὸν Ἡράκλειο. Στὴ ρήση· «Οἱ λύκοι καὶ τὰ ἀρνιὰ θὰ βόσκουν μαζί», (σ. 374, PG 78, 1317).
225. Στὸν διάκονο Εὐδαίμονα. Ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων. Ὅπου παρατίθεται αὐτολεξεὶ καὶ χωρίο τοῦ Ἰωσήπου γιὰ τὸν Σωτῆρα, (σ. 376, PG 78, 1320).
226. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει αὐτοὶ ποὺ

λάμπουν μὲ τὴν ὀρθότητα τῶν δογμάτων, νὰ ἔχουν καὶ ζωὴ τέτοια ποὺ νὰ συμβαδίζει μὲ τὸν λόγο τους, (σ. 378, PG 78, 1321).

227. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Στό· «Προσέχετε νὰ μὴ κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ σᾶς δοῦν», (σ. 380, PG 78, 1321).

228. Στὸν ἀναγνώστη Παλλάδιο. Γιὰ τὰ παραδείγματα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ σοφὸς προσωποποιεῖ τὴ σοφία μὲ πολλοὺς τρόπους, (σ. 380, PG 78, 1321).

229. Στὸν Ζώσιμο. Γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Θεοῦ, (σ. 382, PG 78, 1324).

230. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλφιό. Γιὰ τὸν Σεναχειρήμ, (σ. 384, PG 78, 1324).

****

Τόμος 5ος
Χρόνος ἐκδόσεως 2000
Μετ. ἀπὸ τὸν Παν. Παπαυαγγέλου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ Ε'.

(σ. 14-419, PG 78, 1325-1645)

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ Α'.-ΦΞΘ'.

1. Στὸν Ἀντίοχο. Ὅτι οἱ ἀνωμαλίες τῆς ψυχῆς συμβαίνουν ἀπὸ τὴν ὑπερίσχυση τῶν παθῶν, (σ. 16, PG 78, 1325).

2. Στοὺς ἐπισκόπους Ἑρμογένη, Λαμπέτιο καὶ Λεόντιο. Ὅτι εἶναι θεῖο ἔργο τὸ νὰ ἀνασύρομε τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ τὸν βυθὸ τῆς κακίας, (σ. 16, PG 78, 1325).

3. Στὸν Παῦλο. Ὅτι εἶναι ἄξιοι γιὰ γέλια ἐκεῖνοι ποὺ καμαρώνουν γι' αὐτὰ ποὺ θεωροῦνται ἀγαθά, τὰ ὁποῖα μοιάζουν μὲ σκιὲς καὶ ὀνείρατα καὶ σκοτεινὲς φαντασίες, (σ. 18, PG 78, 1328).

4. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει μὲ τὶς πράξεις μας νὰ πείθομε τοὺς ἀκροατές μας, ὅτι ὑπάρχει βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ νὰ τοὺς ὁδηγοῦμε στὴν ἐπιθυμία αὐτῆς, (σ. 18, PG 78, 1328).

5. Στὸν Κόμητα Δομήτιο. Ὅτι οἱ μάρτυρες τότε πρέπει μᾶλλον νὰ ἀνακηρύττονται, ὅταν πεθαίνουν ἐπάνω στὸν ἀγώνα τους, (σ. 18, PG 78, 1328).

6. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Γιὰ τὴν ἐξαγορὰ ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωμάτων, (σ. 20, PG 78, 1328).

7. Στὸν ὑποδιάκονο Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει ὁ ἐπιεικὴς νὰ εἶναι καὶ φιλάνθρωπος, (σ. 20, PG 78, 1329).

8. Στὸν ὑποδιάκονο Ἀλφῖνο. Ὅτι ἐκεῖνος ποὺ κυριεύθηκε ἀπὸ τὴν κακία, ἀλλὰ νομίζει ὅτι δὲν κυριεύθηκε, πάσχει ἀθεράπευτα, (σ. 22, PG 78, 1329).

9. Στὸν σχολαστικὸ Ἀμμώνιο. Ὅτι πρέπει οἱ γονεῖς ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία νὰ σπέρνουν στὰ τέκνα τους τὸν θεῖο λόγο καὶ τὴν ἐνάρετη συμπεριφορά, (σ. 22, PG 78, 1329).

10. Στὸν Σύμμαχο. Ὅτι ὁ πόλεμος ποὺ γίνεται πρὸς τοὺς πιστοὺς εἶναι φοβερώτερος ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο, (σ. 22, PG 78, 1329).

11. Στοὺς Μαρτινιανὸ καὶ Ζώσιμο. Ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγομε τὴν κακία καὶ νὰ ἐπιδιώκομε τὴν ἀρετή, (σ. 22, PG 78, 1332).

12. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀσέλγειας καὶ ἐπιδίωξη τῆς ἀρετῆς, (σ. 24, PG 78, 1332).

13. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι μάταιος κόπος τὸ νὰ μιλᾶμε σὲ πέτρινη καρδιά, (σ. 24, PG 78, 1332).

14. Στὸν πολιτευόμενο Αἰδέσι(μ)ο. Ὅτι

πρέπει ὁ πόλεμος γιὰ τὴν εὐσέβεια καὶ τὴν ἀρετὴ νὰ γίνεται μέχρις αἵματος, (σ. 26, PG 78, 1333).

15. Στὸν σχολαστικὸ Ἰσχυρίωνα. Ὅτι ἡ μεγαλοφροσύνη ποὺ ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἐπιείκεια ἀποφεύγει τὴν ἀλαζονεία καὶ τὴ δουλοπρέπεια, (σ. 26, PG 78, 1333).

16. Στὸν Πέτρο. Ὅτι ὁ παντεπόπτης ὀφθαλμὸς δὲν θὰ ἐπιτρέψει ἡ κακία νὰ ὑπερισχύει μέχρι τέλους τῆς ἀρετῆς, (σ. 26, PG 78, 1333).

17. Στὸν σχολαστικὸ Κῦρο. Ὅτι αὐτὸ ποὺ θεωρεῖται πὼς εἶναι μικρὸ πταῖσμα, ἕρποντας γίνεται μεγάλο κακό, (σ. 28, PG 78, 1333).

18. Στὸν στρατιώτη Ἡσαΐα. Ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ δικά τους ἐκφέρουν τὴ γνώμη τους καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, (σ. 28, PG 78, 1336).

19. Στὸν ἴδιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ὑπέπεσαν σὲ πταίσματα καὶ ἀγωνίσθηκαν καὶ πάλι καὶ ἔστησαν τρόπαια ἐναντίον τῶν παθῶν, (σ. 28, PG 78, 1336).

20. Στὸν Πέτρο. Ὅτι εἶναι ἄξιος ἀποδοχῆς αὐτὸς ποὺ πραγματοποιεῖ αὐτὰ ποὺ ὀφείλει νὰ κάνει, καὶ ἀντίθετα ἄξιος μομφῆς καὶ κατηγορίας αὐτὸς ποὺ δὲν πείθεται στὶς καλὲς παραινέσεις, (σ.30 , PG 78, 1336).

21. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Γιὰ τὴ μετάπτωση τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀπὸ ἱερωσύνη σὲ τυραννίδα καὶ ἀπὸ οἰκονομία σὲ δεσποτεία, (σ. 30, PG 78, 1337).

22. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Ὅτι πρέπει νὰ κάνουμε τὰ πάντα, ὥστε νὰ μὴ φαινόμαστε ὅτι ἐπιθυμοῦμε τὴν ἐκδίκηση ἐκείνου ποὺ ὀφείλει νὰ ἀπολογηθεῖ σὲ μᾶς καὶ δὲν τὸ κάνει αὐτό, (σ. 32, PG 78, 1337).

23. Στὸν ἐπίσκοπο Θεοδόσιο. Ὅτι δὲν εἶναι ντροπὴ νὰ νικιέται κανεὶς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ νικήσει, (σ. 32, PG 78, 1340).

24. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι ἐκεῖνος ποὺ δὲν λυπᾶται τὸν ἀδελφό του, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ λυπηθεῖ τὸν ξένο; (σ. 34, PG 78, 1340).

25. Στὸν Ἱερακίωνα. Ὅτι πρέπει στολίδι τῆς γυναίκας νὰ θεωροῦμε τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀρετές, (σ. 34, PG 78, 1340).

26. Στὸν Πολυχρόνιο. Ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀρετὴ ἀποσπᾶ τὴ θεία συμμαχία, (σ. 34, PG 78, 1340).

27. Στὸν πρεσβύτερο Ἀρχόντιο. Ὅτι πρέπει οἱ πληγωμένοι ἀπὸ τὰ βέλη τῆς ὑπερκόσμιας δόξας, νὰ ἀναλαμβάνουν τὸν ἀγώνα τῶν κόπων μὲ τρόπο ρωμαλέο, (σ. 36, PG 78, 1340).

28. Στὸν πρεσβύτερο Δίδυμο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ θρηνεῖ ἐκείνους ποὺ νίκησαν καὶ στεφανώθηκαν, εἶναι ἄξιος οἴκτου καὶ δακρύων, καὶ στό, «Ὅλα ὅσα θέλετε νὰ κάνουν σὲ σᾶς οἱ ἄνθρωποι, αὐτὰ καὶ ἐσεῖς νὰ κάνετε σ' αὐτούς», (σ. 36, PG 78, 1341).

29. Στοὺς Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς τρυφῆς καὶ τοῦ παρὰ φύση ἔρωτα, ποὺ ἐπισκιάζει τὸ κάλλος τῆς σωφροσύνης, (σ. 40, PG 78, 1345).

30. Στοὺς ἐπισκόπους Ἑρμογένη, Θεοδόσιο καὶ Αἰλιανό. Ἀπαντητικὴ σὲ ἀπαντιτικὴ ἐπιστολὴ αὐτῶν, (σ. 42, PG 78, 1345).

31. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίνομε τὰ ἅγια στὰ σκυλιά, οὔτε νὰ ρίχνομε τὰ μαργαριτάρια μπροστὰ στοὺς χοίρους, (σ. 42, PG 78, 1345).

32. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν ἑρμηνεία τῆς πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολῆς ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Χρυσόστομο, (σ. 42, PG 78, 1348).
33. Στὸν ἴδιο. Ἐγκωμιαστική, (σ. 44, PG 78, 1348).
34. Στοὺς Ζώσιμο, Μάρωνα, Παλλάδιο καὶ Εὐστάθιο. Ἐπιτιμητική, (σ. 44, PG 78, 1348).
35. Στὸν Διονύσιο. Ὅτι ἡ ρίζα τῆς ἀρετῆς εἶναι πικρή, ἀλλ' οἱ καρποί της γλυκεῖς, (σ. 44, PG 78, 1348).
36. Στὸν Νεμέσιο. Ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ περιφρόνησαν τὸν ἔρωτα τοῦ πλούτου εἶναι πιὸ πλούσιοι καὶ πιὸ βασιλικοὶ ἀπὸ ὅλους, (σ. 44, PG 78, 1348).
37. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγκρίνουμε τὴ ζωή μας μὲ ἐκείνους ποὺ ἀσκοῦν τὴν ἱρωσύνη κακῶς, ἀλλὰ μὲ τὶς ἐντολές, (σ. 46, PG 78, 1349).
38. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀβραάμ. Γιὰ τὴ ραθυμία τῶν πολλῶν, ποὺ δὲν ἀνέχονται οὔτε τοὺς λόγους γιὰ τὴν ἀρετὴ ν' ἀκούουν, (σ. 46, PG 78, 1349).
39. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ νομίζουν ὅτι εἶναι ἀνδρεῖοι καὶ γενναῖοι, ἀλλὰ δὲν ἀντέχουν τὴν προσβολὴ τῶν πειρασμῶν, (σ. 48, PG 78, 1349).
40. Στὸν Ὕπαρχο Ταῦρο. Παραίνεση ὥστε νὰ κάνει κοινωνοὺς τῆς ἐξουσίας τοὺς ἄριστους φίλους τῆς ἀληθείας, (σ. 48, PG 78, 1352).
41. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Ὅτι τὰ θεῖα θεωροῦνται ἀπὸ τὸν ψυχικὸ ἄνθρωπο μωρία, (σ. 48, PG 78, 1352).
42. Στὸν πολιτευόμενο Ἀλύπιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκομε τὴν τιμωρία ἐκείνου ποὺ μᾶς ἀδίκησε, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζομε ἐὰν πραγματικὰ ἀδικηθήκαμε, (σ. 50, PG 78, 1352).
43. Στὸν ἔνδοξο Δωρόθεο. Γιὰ τὸ ὑπερβολικὸ μέγεθος τῶν τιμωριῶν στὴν ἐδῶ καὶ τὴν ἐκεῖ ζωὴ καὶ γιὰ τὴν παραμονή, (σ. 50, PG 78, 1352).
44. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐπαινοῦν τὴν ἀρετὴ καὶ ἀποφεύγουν τὸν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ σ' αὐτήν, (σ. 50, PG 78, 1353).
45. Στὸν διάκονο Ἀνατόλιο. Γιὰ τὸν οἶνο καὶ τὶς συνέπειες ἀπὸ τὴν πόση αὐτοῦ, (σ. 50, PG 78, 1353).
46. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. Ὅτι πρέπει ὄχι μόνο νὰ διατηροῦμε τὸ σῶμα ἀνέπαφο, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχομε παρθένους τὶς κόρες τῶν ὀφθαλμῶν, (σ. 52, PG 78, 1353).
47. Στὸν διάκονο Εὐγένιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ δυσανασχετοῦμε παθαίνοντας τέτοια ποὺ ἔπαθαν ἐκεῖνοι, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι ἄξιος ὁ κόσμος, ἀλλὰ νὰ χαιρόμαστε, (σ. 52, PG 78, 1353).
48. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ὅτι εἶναι προτιμότερο ὅταν βριζόμαστε νὰ ὑπομένομε τὶς ὕβρεις μὲ σιωπὴ καὶ φιλοσοφικότητα, (σ. 54, PG 78, 1356).
49. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀγωνιζόμαστε γιὰ τοὺς τρόφιμους τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ νὰ μὴ τοὺς τὸ δείχνομε, (σ. 54, PG 78, 1356).
50. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει οἱ συνετοὶ νὰ στηρίζονται σὰν σὲ ἄγκυρα στὴν πρὸς τὸν Θεὸ ἐλπίδα καὶ νὰ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν ἐλπίδα πρὸς ἄνθρωπο, (σ. 56, PG 78, 1357).
51. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ ραθυμία εἶναι αἰτία τῆς κατάλυσης τῆς εὐταξίας τῶν πάντων, (σ. 56, PG 78, 1357).
52. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Γιὰ τὴ μο-

νωδία πού ἔγραψε αὐτὸς πρὸς τοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Εὐστάθιο καὶ Μάρωνα, (σ. 56, PG 78, 1357).

53. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ μὲ ἀφορμὴ τὴ μονωδία πού γράφθηκε ἀπὸ τὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ μὲ σκοπὸ τὴ μετάγνωση καὶ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 58, PG 78, 1357).

54. Στὸν διάκονο Ἥρωνα. Ὅτι, ἐὰν θέλει κάποιος οἱ ἐχθροί του νὰ τιμωροῦνται, πρέπει νὰ ἀσκεῖ τὴν ἀρετή, (σ. 58, PG 78, 1360).

55. Στὸν γραμματικὸ Ἀγαθοδαίμονα. Γιὰ τὴ φιλοχρηματία, ἡ ὁποία καὶ ἐδῶ τιμωρεῖ ἐκεῖνον πού κυριεύει, καὶ στὴν ἄλλη ζωὴ τὸν παραπέμπει στὴν ἄσβεστη φωτιά, (σ. 60, PG 78, 1360).

56. Στὸν Δομέτιο. Ὅτι τὰ στεφάνια πλέκονται ἀνάλογα πρὸς τοὺς ἀγῶνες καὶ τὰ ἔπαθλα ἀκολουθοῦν τὰ ἀθλήματα, (σ. 60, PG 78, 1361).

57. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς ἀποβολὴ τῆς ραθυμίας, τῆς αἰτίας ὅλων τῶν αἰσχρῶν, (σ. 60, PG 78, 1361).

58. Στὸν διάκονο Ἐπιφάνιο. Ὅτι ἡ ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεὸ ὄχι μόνο ἐγκυμονεῖ τὴν ἀπόλαυση τῶν μελλοντικῶν, ἀλλ' ἐλαφρύνει καὶ τοὺς παρόντες κόπους, (σ. 62, PG 78, 1361).

59. Στὸν πρεσβύτερο Θέωνα. Ὅτι συνήθως ἡ ἀνέλπιστη εὐημερία ὁδηγεῖ τοὺς ἀνόητους σὲ ἀκολασία, (σ. 62, PG 78, 1361).

60. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι ἀπατᾶμε τοὺς ἑαυτούς μας, ἐάν, μὴ κάμνοντας ἐκεῖνα πού πρέπει νὰ κάνουμε, περιμένομε νὰ ὑπερβοῦμε ἐκείνους πού δὲν παραλείπουν νὰ κάνουν τίποτε ἀπὸ αὐτὰ πού πρέπει νὰ κάνουν, (σ. 62, PG 78, 1361).

61. Στὸν πρεσβύτερο Μαρκιανό. Ὅτι τὰ ρητὰ πού χρειάζονται πολλὴ μελέτη καὶ μακρὰ ἐξέταση δὲν ἀποσαφηνίζονται μὲ ἀπόφαση, ἀλλὰ μὲ ἀπόδειξη, (σ. 64, PG 78, 1364).

62. Στὸν διάκονο Ἰωάννη. Γιὰ ἐκείνους πού κολακεύουν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποστρεφόμαστε αὐτοὺς περισσότερο ἀπὸ ἐκείνους πού μᾶς κακολογοῦν, (σ. 64, PG 78, 1364).

63. Ἀνεπίγραφη. Γιὰ τὴν ἀρετή, καὶ ὅτι μόνη αὐτὴ εἶναι ἀρκετὴ νὰ στολίσει ἐκεῖνον πού τὴν ἔχει, (σ. 64, PG 78, 1364).

64. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι τρώγοντας κανεὶς τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἐνδυόμενος μὲ κοσμιότητα, καθιστᾶ τὸ σῶμα του καλὸ ὄχημα γιὰ τὴν ψυχή, (σ. 64, PG 78, 1364).

65. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι εὐκολώτερο νὰ μὴ δεῖ κανεὶς ὄμορφη γυναίκα, παρὰ νὰ δεῖ καὶ ἀφοῦ πληγωθεῖ νὰ βγάλει τὸ βέλος καὶ νὰ θεραπεύσει τὸ τραῦμα, (σ. 66, PG 78, 1364).

66. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Ὅτι δὲν μᾶς ὠφελοῦν ὁπωσδήποτε ἐκεῖνα πού φαίνονται ὅτι μᾶς συμφέρουν, (σ. 66, PG 78, 1365).

67. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Ὄχι τὸ νὰ ἔχομε πολλά, ἀλλὰ τὸ νὰ χρειαζόμαστε λίγα μᾶς κάμνει ἀκατανίκητους στὰ πάθη καὶ μᾶς καθιστᾶ τελείως ἀσφαλεῖς, (σ. 68, PG 78, 1368).

68. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι οἱ πειρασμοί, ἀφαιρῶντας τὴ ραθυμία καὶ ἐπαναφέροντας σὲ νήψη, ἐλευθερώνουν πολλοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας, (σ. 68, PG 78, 1368).

69. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη ἡ

ἐλπίδα ποὺ στηρίζεται στὶς δυστυχίες τῶν ἄλλων, καὶ ὄχι στὴ δική μας ἀρετή, (σ. 70, PG 78, 1368).

70. Στὸν ἴδιο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐπιθυμεῖ περισσότερα, γίνεται εὔκολα ὑποχείριος σὲ ὅλα, καὶ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ πάθη, (σ. 70, PG 78, 1368).

71. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο. Ὅτι πρέπει, βλέποντας τὴ φύση τῶν πραγμάτων μὲ καθαρὸ νοῦ, νὰ ὑπομένομε μὲ μετριοπάθεια τὶς μεταβολὲς αὐτῶν, (σ. 70, PG 78, 1368).

72. Στὸν Γεννάδιο. Ὅτι, ὅσο πιὸ πολύτιμη εἶναι ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸ σῶμα, τόσο περισσότερο διαφέρουν τὰ μελλοντικὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τὰ παρόντα, (σ. 72, PG 78, 1369).

73. Στὸν σχολαστικὸ Ἥρωνα. Ὅτι πρέπει κανόνας τῆς ζωῆς μας νὰ εἶναι τό, «Τίποτε πάνω ἀπὸ τὸ μέτρο», (σ. 72, PG 78, 1369).

74. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἁμαρτάνει καὶ ἔχει ἐπίγνωση τοῦ ἁμαρτήματος, εἶναι καλύτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἁμαρτάνει καὶ δὲν ἔχει ἐπίγνωση αὐτοῦ, (σ. 72, PG 78, 1369).

75. Στὸν διάκονο Διογέννη. Ὅτι κατ' ἀνάγκη στεροῦνται βοηθῶν ἐκεῖνοι ποὺ λησμονοῦν τὶς χάρες ποὺ τοὺς ἔχουν γίνει, (σ. 74, PG 78, 1369).

76. Στὸν σοφιστὴ Ἀσκληπιό. Ὅτι ἐκεῖνος εἶναι πραγματικὰ ἀνδρεῖος, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖο οὔτε ἡ δυσκολία τῶν καταστάσεων οὔτε ἡ ἐπιβουλὴ τῶν ἐχθρῶν τὸν καταβάλλει, (σ. 74, PG 78, 1372).

77. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Προτροπὴ ὥστε νὰ σταματήσουν νὰ πράττουν τὰ βδελυρά, τὰ ὁποῖα καὶ τοὺς τωρινοὺς θὰ τοὺς ἀποδείξουν ἀναληθεῖς καὶ τοὺς μεταγενέστερους θὰ τοὺς κάνουν νὰ ἀπιστήσουν, (σ. 76, PG 78, 1372).

78. Στὸν διάκονο Εὐγένιο. Ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔλαβαν ἐδῶ τίποτε τὸ λαμπρό, θὰ ἔχουν ἐκεῖ λαμπρότερο τὸ στεφάνι, (σ. 76, PG 78, 1373).

79. Στὸν ἐπίσκοπο Κύριλλο. Παράκληση νὰ σταματήσει τὴν ἀπληστία τῶν διαχειριστῶν κληρικῶν, γιὰ νὰ βροῦν οἱ φτωχοὶ ἀνακούφιση, (σ. 78, PG 78, 1373).

80. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Ὅτι αὐτὸς ποὺ μπορεῖ νὰ προσφέρει δυνατὴ λύση στὰ ἐξεταζόμενα θέματα, εὔλογα δὲν φοβᾶται κάνοντας ἰσχυρότερη τὴν ἀντίθεση, (σ. 78, PG 78, 1373).

81. Στὸν Ζώσιμο. Ὅτι, ἐὰν δὲν θέλομε νὰ ὑποστοῦμε ἐπιπλήξεις καὶ τιμωρίες, πρέπει, ἀποβάλλοντας τὴ ραθυμία, νὰ ἀφοσιωνόμαστε στὴν ἀρετή, (σ. 78, PG 78, 1373).

82. Στὸν Ἀρτεμίδωρο. Ὅτι, αὐτὸς ποὺ δὲν παρέλειψε τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνουν, δικαιολογημένα εἶναι ἄξιος στεφάνων, (σ. 80, PG 78, 1373).

83. Στὸν διάκονο Παῦλο. Ὅτι σπουδαῖος ἑστιάτορας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀναμιγνύει τὴ λογικὴ συμβουλὴ μὲ τὴν ἐπάρκεια τῶν ἐδεσμάτων, (σ. 80, PG 78, 1376).

84. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία, καὶ ἐπιδίωξη τῆς ἀρετῆς, (σ. 80, PG 78, 1376).

85. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι ἡ κοινωνία μὲ μὴ ἄδικους, ἀλλάζει ἀκόμα καὶ τὴν ἄσπλαχνη συμπεριφορὰ τῶν ληστῶν, (σ. 82, PG 78, 1376).

86. Στὸν σχολαστικὸ Κάσιο. Ὅτι εἶναι

δεῖγμα ἀνανδρίας καὶ μνησικακίας τὸ νὰ πολεμᾶ κανεὶς τὰ τέκνα μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα τους, (σ. 82, PG 78, 1376).

87. Στὸν Ἠσαΐα. Ὅτι ἡ ἀπόφαση τοῦ Κριτῆ δὲν ἐκφέρεται ἀπερίσκεπτα ἐναντίον τῶν ὑπευθύνων, (σ. 82, PG 78, 1376).

88. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει ὁ εὐδόκιμος νὰ εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὶς συμφορές, (σ. 84, PG 78, 1377).

89. Στὸν πρεσβύτερο Εὐσέβιο. Ὅτι «Πολλοὶ εἶναι οἱ καλεσμένοι, ἀλλὰ λίγοι οἱ ἐκλεκτοί», (σ. 84, PG 78, 1377).

90. Στὸν πρεσβύτερο Μαρκιανό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύομε εὔκολα αὐτοὺς ποὺ κατηγοροῦν, (σ. 84, PG 78, 1377).

91. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀληθινὴ ἀνάπαυση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει ἑτοιμασθεῖ στὴν ὑπερκόσμια Ἰερουσαλήμ, (σ. 84, PG 78, 1377).

92. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Ὅτι εἶναι ἔσχατο ὅριο ἀναλγησίας, τὸ νὰ μὴ διαπράττει κανεὶς μόνο πταίσματα, ἀλλὰ καὶ νὰ διασύρει αὐτοὺς ποὺ προκόβουν, μὲ ὅσα ὁπλίζει τὴ γλώσσα του ἐναντίον αὐτῶν, (σ. 86, PG 78, 1380).

93. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὶς ἀπολαύσεις καὶ ἐπιστροφὴ στὴν ἀρχικὴ κοσμιότητα, (σ. 88, PG 78, 1380).

94. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι πρέπει ὅλα ὅσα συμβαίνουν νὰ τὰ ρυθμίζομε ὁμαλὰ καὶ μὲ μέτρο καὶ μὲ τὸν σωστὸ τρόπο καὶ τὸ φρόνημα ποὺ πρέπει, (σ. 88, PG 78, 1381).

95. Στὸν Ἀθανάσιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώκομε τὴν ἀρετὴ καὶ ν' ἀποφεύγομε τὴν κακία, (σ. 88, PG 78, 1381).

96. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε καλὲς ἐλπίδες κατὰ τοὺς πειρασμοὺς καὶ ὄχι μόνο νὰ μὴ ταρασσόμαστε, ἀλλὰ καὶ νὰ εἴμαστε γεμᾶτοι ἀπὸ χαρά, (σ. 90, PG 78, 1381).

97. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐκφέρομε τὴν ἀπόφασή μας γιὰ τὴν ἀλήθεια εἰλικρινῆ καὶ ἀμερόληπτη, (σ. 90, PG 78, 1381).

98. Στὸν γεωργὸ Ἀπολλώνιο. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἀσκοῦν τὴ γεωργία πρέπει ὄχι μόνο νὰ μὴ ντρέπονται, ἀλλὰ καὶ νὰ καμαρώνουν, (σ. 90, PG 78, 1381).

99. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι ἡ σωφροσύνη στὰ γηρατειὰ δὲν εἶναι ἐγκράτεια, ἀλλ' ἀδυναμία γιὰ ἀκολασία, (σ. 92, PG 78, 1384).

100. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ὑποφέρομε μὲ γενναιότητα τὰ λυπηρά, ἂν καὶ εἶναι δυσάρεστα, (σ. 92, PG 78, 1384).

101. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴν πίστη, καὶ ὅτι εἶναι εὔκολη ἡ γνώση αὐτῆς, ἀσφαλὴς ἡ ἀπόκτησή της, καὶ τὸ τέλος της ἀνίκητο, (σ. 92, PG 78, 1384).

102. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Ἐπαινετικὴ γιὰ τὴ φρόνιμη παρρησία του, (σ. 94, PG 78, 1384).

103. Στὸν πρεσβύτερο Ὀλύμπιο. Ὅτι εἶναι ἄκαρπο κάθε μέτρο ἀνθρώπινο γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ Ζώσιμου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 94, PG 78, 1385).

104. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Προτροπὴ πρὸς συμφιλίωση μὲ τὸν ἀντίδικό του, (σ. 94, PG 78, 1385).

105. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία καὶ ἀποδοχὴ τῆς ἀρετῆς, (σ. 96, PG 78, 1385).

106. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἄσκηση τῆς ἀρετῆς, (σ. 96, PG 78, 1388).

107. Στὸν ἴδιο. Προτρεπτικὴ πρὸς ἐπιδίωξη τῶν ἀθανάτων, (σ. 98, PG 78, 1388).
108. Στὸν σχολαστικὸ Αἰλιανό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ λυπούμαστε ὅταν πάσχομε δίκαια, ἀλλ' ὅταν πάσχομε ἄδικα, (σ. 98, PG 78, 1388).
109. Στὸν Φιλήτριο. Ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ζηλωτὲς τῶν ἀρίστων στὴν ἀρετὴ καὶ ὄχι ἐκείνων ποὺ κάνουν τὰ πάντα γιὰ νὰ συσκοτίσουν καὶ αὐτοὺς ποὺ βλέπουν, (σ. 98, PG 78, 1389).
110. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Γιὰ τὸ ποιοὶ εἶναι οἱ σοφοὶ καὶ ἀγαθοί, (σ. 100, PG 78, 1389).
111. Στὸν διάκονο Ἐπιφάνιο. Γιὰ τὸ ὄνομα τῆς συγγνώμης σχετικὰ μὲ τὴν ἄφεση καὶ τὴ συγχώρηση, (σ. 100, PG 78, 1389).
112. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ καὶ διάφορα ποὺ καταστρέφουν τὴν ἀπόκτηση τῶν χρημάτων, ἐνῶ ἐκεῖνα ποὺ ἐναποτίθενται στὸν οὐρανὸ μὲ εὐεργεσίες καὶ ἐλεημοσύνες εἶναι ἄβατα σὲ κάθε κακουργία, (σ. 100, PG 78, 1389).
113. Στὸν Μάρωνα. Προτροπὴ πρὸς εὐεργεσία, (σ. 102, PG 78, 1392).
114. Στὸν Θεόφιλο. Προτροπὴ πρὸς ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὴν ξένη χώρα στὴν πατρίδα, (σ. 102, PG 78, 1392).
115. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι ἄξιος ἀνακηρύξεως εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δυστυχεῖ βέβαια συζώντας μὲ τὴ φτώχεια, διεγείρει ὅμως τοὺς ἄλλους στὴν ἀρετή, (σ. 104, PG 78, 1392).
116. Στὸν πρεσβύτερο Κάσιο. Προτροπὴ πρὸς διαφύλαξη τῆς γλώσσας καθαρὴ ἀπὸ κακουργίες, (σ. 104, PG 78, 1392).
117. Στὸν Παῦλο. Ὅτι κάθε λογισμὸς καὶ κάθε σκέψη δὲν ἔρχεται στοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν εἱμαρμένη, (σ. 104, PG 78, 1393).
118. Στὸν διάκονο Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν κακοδοξία, (σ. 106, PG 78, 1393).
119. Στὸν Σχολαστικὸ Θεόδωρο. Προτροπὴ πρὸς χρήση τῆς γλώσσας γιὰ τὰ πρέποντα, καὶ νὰ μὴ μετατρέπεται τὸ φάρμακο σὲ δηλητήριο, (σ. 106, PG 78, 1393).
120. Στὸν πολιτευόμενο Ὑπάτιο. Ὅτι τὰ ἁμαρτήματα θὰ καταλήξουν σὲ τιμωρίες ἐὰν δὲν θεραπευθοῦν μὲ τὴ μετάνοια, (σ. 106, PG 78, 1393).
121. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Ὅτι ὁ λόγος εἶναι δραστικώτερος ὅταν εἶναι σύντομος βέβαια στὸ μῆκος, ἀλλὰ πλούσιος σὲ συλλογισμούς, (σ. 108, PG 78, 1393).
122. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Ὅτι εἶναι ἀναπολόγητοι ἐάν, ἔχοντας φτάσει στὸ ἀποκορύφωμα τῶν κακῶν, ὄχι μόνο δὲν καλύπτουν τὸ πρόσωπό τους ἀπὸ ντροπή, ἀλλὰ καὶ καμαρώνουν, (σ. 108, PG 78, 1393).
123. Στὸν Θωμᾶ. Ὅτι πρέπει ἐκεῖνα μόνο νὰ ἐπιδιώκομε μὲ ζῆλο, τὰ ὁποῖα θὰ χρειασθοῦμε κατὰ τὴν κρίση, (σ. 108, PG 78, 1393).
124. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ὅτι πρέπει αὐτὸν ποὺ διαβάλλει νὰ τὸν σωφρονίζομε μὲ ἀπειλή, (σ. 110, PG 78, 1396).
125. Στὸν ἴδιο. Προτροπὴ πρὸς συχνῆ ἀποστολὴ γραμμάτων, (σ. 110, PG 78, 1397).
126. Στὸν Φιλήτριο. Γιὰ τὸ ποιοὶ πρέπει νὰ εἶναι οἱ διδάσκαλοι, (σ. 110, PG 78, 1397).

127. Ἀνεπίγραφη. Ὅτι πρέπει νὰ απομακρύνομε ἀπὸ τὴ φύση μας κάθε ἀλαζονεία, (σ. 112, PG 78, 1397).
128. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὸ ποιοὺς ἡ θεία Γραφὴ καλεῖ σαρκικούς, ποιοὺς ψυχικούς, καὶ ποιοὺς πνευματικούς, (σ. 112, PG 78, 1397).
129. Στὸν Θεόπομπο. Ὅτι εἶναι μέγιστη συμφορὰ τὸ νὰ θεωρηθοῦν ὕποπτοι αὐτοὶ ποὺ ἔχουν ἀνεβεῖ στὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἀρετῆς, (σ. 112, PG 78, 1400).
130. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι ὁ Θεὸς καὶ ἀπειλοῦσε παλαιὰ τοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς ὑποσχόταν τὰ καλά, (σ. 112, PG 78, 1400).
131. Στὸν πρεσβύτερο ἀναχωρητὴ Παῦλο. Λίβελλος ἐναντίον κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὶς διδασκαλίες καὶ τὶς πράξεις τους σκανδαλίζουν τοὺς πιστούς, καὶ προτροπὴ νὰ παύσουν νὰ δροῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, (σ. 114, PG 78, 1400).
132. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίνομε τὰ ἅγια στοὺς σκύλους, (σ. 118, PG 78, 1404).
133. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ χαρακτήρας τῶν ἐπιστολῶν, (σ. 118, PG 78, 1404).
134. Στὸν διάκονο Μηνᾶ. Ὅτι ὑπάρχει νίκη χειρότερη ἀπὸ τὴν ἧττα, καὶ δὲν πρέπει νὰ χαιρόμαστε γιὰ μιὰ τέτοια νίκη, (σ. 118, PG 78, 1404).
135. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι εἶναι δεῖγμα τῆς χειρότερης ἀναλγησίας τὸ νὰ νομίζει κανεὶς ὅτι εἶναι ὑγιής, καὶ οὔτε γιατροὺς νὰ ἐπιζητεῖ οὔτε νὰ θέλει νὰ θεραπευθεῖ, (σ. 120, PG 78, 1404).
136. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγουμε τὴν κακία καὶ νὰ ἐπιδιώκουμε τὴν ἀγαθότητα, (σ. 120, PG 78, 1404).
137. Στὸν Παῦλο. Γιὰ εὐεργεσία, (σ. 120, PG 78, 1405).
138. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Ὅτι σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔφτασε στὴν ἀκρότατη μακαριότητα πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ τὸ νὰ πάσχει γιὰ τὸν Χριστό, καὶ νὰ εἶναι ψευδῆ τὰ λεγόμενα, (σ. 122, PG 78, 1405).
139. Στὸν διάκονο Ἠλία. Ὅτι νόμιμη πάλη εἶναι ἐκείνη ποὺ νομοθετήθηκε ἀπὸ τὸν ἀμερόληπτο Κριτή, (σ. 122, PG 78, 1405).
140. Στὸν Σχολαστικὸ Θεόδωρο. Γιὰ ἐκεῖνα ποὺ εἶναι ἄξια κατηγορίας καὶ ἐπαίνου, (σ. 124, PG 78, 1408).
141. Στὸν Διονύσιο. Συμβουλή, ὥστε νὰ μὴ ρίξει τὸν ἑαυτό του στὸ πέλαγος τῶν φροντίδων γιὰ τὰ πολιτικὰ πράγματα, (σ. 124, PG 78, 1408).
142. Στὸν Δήμαρχο Σερῆνο. Ὅτι εἶναι φοβερὸ καὶ δυσκολοθεράπευτο νόσημα ἡ φιλοχρηματία, (σ. 124, PG 78, 1408).
143. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι εἶναι ἀναξιόπιστο πρὸς φιλία τὸ μίσος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, (σ. 126, PG 78, 1409).
144. Στὸν Μακρόβιο. Γιὰ τὸν θυμὸ καὶ τὴν ἐπιθυμία, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι διαρκὴς ὁ ἀγώνας ἐναντίον τῶν παθῶν, (σ. 126, PG 78, 1409).
145. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὶς ἀρετὲς καὶ τὶς κακίες τοῦ λόγου, (σ. 128, PG 78, 1412).
146. Στὸν διάκονο Ἠλία. Ὅτι πρέπει οἱ κόρες τῶν ματιῶν, σὰν παρθένες ποὺ εἶναι, νὰ κηδεμονεύονται ἀπὸ σώφρονα λογισμό, (σ. 130, PG 78, 1412).
147. Στὸν μοναχὸ Θωμᾶ. Ὅτι, ἐκεῖνος

ποὺ παρέχει τὰ σπέρματα τῶν ἁμαρτημάτων, θὰ τιμωρηθεῖ περισσότερο, (σ. 130, PG 78, 1412).
148. Στὸν σχολαστικὸ Ἰωάννη. Ὅτι πρέπει τὸ κυνικὸ καὶ θηριῶδες τῶν ὀρέξεων νὰ μὴ ἱκανοποιεῖται μὲ πολυτελῆ φαγητά, ἀλλὰ νὰ ἀρκεῖται στὰ ἀναγκαῖα, (σ. 130, PG 78, 1413).
149. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι πρέπει νὲ ἐπιδιώκομε ὄχι αὐτὰ ποὺ θεωροῦνται, ἀλλ' ἐκεῖνα ποὺ εἶναι δίκαια, (σ. 132, PG 78, 1413).
150. Στὸν Χαιρήμονα. Προτροπὴ πρὸς σωφρονισμό, (σ. 132, PG 78, 1413).
151. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ βαδίζομε στὰ ἴχνη ἐκείνων ποὺ τήρησαν τοὺς θείους νόμους, καὶ ὄχι ἐκείνων ποὺ παρέβησαν αὐτούς, (σ. 132, PG 78, 1413).
152. Στὸν πολιτευόμενο Φιλέα. Ὅτι πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦμε τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, (σ. 134, PG 78, 1413).
153. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ λυπούμαστε, ἐάν, ὄντας ἄξιοι ἐπαίνων, κατηγορούμαστε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θεωροῦν συμφορές τους τὶς ἀρετὲς τῶν ἄλλων, (σ. 134, PG 78, 1416).
154. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει πρῶτοι ἐμεῖς νὰ κάνομε τὸ βῆμα πρὸς εἰρήνευση μὲ ἐκείνους ποὺ διάκεινται ἐχθρικὰ πρὸς ἐμᾶς, (σ. 134, PG 78, 1416).
155. Στὸν διάκονο Ἰσχυρίωνα. Ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνει δίκαιος, ἐὰν παύσει νὰ ἁμαρτάνει, (σ. 136, PG 78, 1416).
156. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν ὑποκριτικὴ συμπεριφορά, (σ. 136, PG 78, 1416).
157. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι πρέπει νὰ θά-βομε τὸ σῶμα καὶ νὰ τὸ ἐξαγνίζομε στὸν τόπο ποὺ πέθανε, (σ. 136, PG 78, 1416).
158. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι ἡ μακαριότητα βρίσκεται στὴν αὐτάρκεια καὶ στὸ νὰ μὴ μᾶς λείπει τίποτε ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα, (σ. 136, PG 78, 1416).
159. Στὸν Πέτρο. Ὅτι εἶναι κακὸ τὸ νὰ ἁμαρτάνει κανείς, μεγαλύτερο κακὸ τὸ νὰ ἁμαρτάνει καὶ νὰ μὴ τὸ αἰσθάνεται, καὶ τὸ πλέον μεγαλύτερο κακὸ εἶναι τὸ νὰ ἔχει καὶ διεφθαρμένη τὴν προαίρεσή του, (σ. 138, PG 78, 1417).
160. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Ὅτι ὁ τιμωρὸς τῶν ἀδικούντων θὰ τιμωρηθεῖ αὐστηρότερα ἂν συλληφθεῖ νὰ κάνει αὐτὰ ποὺ ὁρίσθηκε νὰ ἐμποδίζει νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι, (σ. 138, PG 78, 1417).
161. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἄριστη φριντίδα εἶναι τὸ νὰ προσκολλᾶται κανεὶς στὴν ἀρετή, (σ. 140, PG 78, 1417).
162. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Γιὰ τὸν λόγο, τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν πίστη, (σ. 140, PG 78, 1417).
163. Στὰ παιδιὰ τοῦ Δομετίου. Γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ ἀδελφοῦ σ' αὐτοὺς πρὸς προσέλκυση στὴ ζωή, (σ. 142, PG 78, 1421).
164. Στοὺς ἴδιους. Ὅτι ἡ κακία ἔχει αἰσχύνη καὶ ντροπὴ καὶ κόλαση, ἐνῶ ἡ ἀρετὴ τιμὴ καὶ δόξα καὶ στεφάνια, (σ. 142, PG 78, 1421).
165. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι θὰ λάβουν πάρα πολὺ μεγάλες ἀμοιβὲς ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴ θεραπεία ἐκείνων ποὺ πάσχουν ἀθεράπευτα, ἔστω κι' ἂν ἀποτύχουν σ' αὐτό, (σ. 144, PG 78, 1424).
166. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὰ βασανιστήρια τῶν κηρύκων τοῦ θείου λόγου, (σ. 146, PG 78, 1424).

167. Στὸν πρεσβύτερο Δίδυμο. Ὅτι εἶναι προτιμότερη ἡ χωρὶς ἥττα νίκη, παρὰ ἡ νίκη μετὰ ἀπὸ ἥττα, (σ. 146, PG 78, 1424).
168. Στὸν Τιμόθεο. Ὅτι πρέπει ὁ ἄρχοντας καὶ καλὸς νὰ εἶναι καὶ φοβερός, (σ. 146, PG 78, 1424).
169. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Ὅτι, ἐὰν κάποιος ἀσκεῖ τὴν ἀρετή, νὰ μὴ ἀμαυρώνει τὸ κάλλος αὐτῆς μὲ τὸ νὰ ἐπιδεικνύεται, (σ. 148, PG 78, 1425).
170. Στὸν Τιμόθεο. Ὅτι, ἀπὸ τὸ λανθασμένο ποὺ γίνεται μὲ ταχύτητα, τὸ σίγουρο ποὺ γίνεται μὲ καθυστέρηση εἶναι πιὸ ὠφέλιμο, (σ. 150, PG 78, 1425).
171. Στοὺς ἐπισκόπους Λεόντιο, Λαμπέτιο καὶ Ἀλφιό. Ὅτι πρέπει νὰ γίνεται αὐτὸ ποὺ θεσπίσθηκε ὡς καλό, καὶ νὰ ἀκολουθεῖ σ' αὐτοὺς ποὺ ἀποφάσισαν νὰ τὸ κάνουν ἡ μέσω τῶν ἔργων πίστη, (σ. 150, PG 78, 1428).
172. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Ποιὸς εἶναι ὁ ἄριστος κυνηγὸς τοῦ πράγματος τῆς φιλίας, (σ. 150, PG 78, 1428).
173. Στὸν Ἀνδρόμαχο. Ὅτι πρέπει ἢ βλέποντας κανεὶς νὰ μὴ ἐρωτεύεται, ἢ ἐρωτευόμενος νὰ μὴ βλέπει, (σ. 152, PG 78, 1428).
174. Στὸν μοναχὸ Παῦλο. Ἐπαινετικὴ καὶ προτροπὴ πρὸς μίμηση τῶν συγγενικῶν κατορθωμάτων, (σ. 152, PG 78, 1429).
175. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τοῦ ἀνελεύθερου κέρδους καὶ τῆς φιλοχρηματίας, (σ. 154, PG 78, 1429).
176. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξουσιάσει τὰ ξένα πάθη ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἐξουσιάζει τὰ δικά του πάθη, (σ. 154, PG 78, 1429).
177. Στὸν Ἐπιφάνιο. Ὅτι δὲν πρέπει ἄλλα νὰ διδάσκουμε καὶ ἄλλα νὰ κάμνουμε, (σ. 154, PG 78, 1429).
178. Στὸν διάκονο Ἠλία. Ὅτι, αὐτὸς ποὺ φυλάγεται ἀπὸ τὰ μικρά, θὰ φυλαχθεῖ καὶ ἀπὸ τὰ πάρα πολὺ μεγάλα, (σ. 156, PG 78, 1432).
179. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν ἀνάσταση καὶ τὴ νέκρωση τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι ἡ μελλοντικὴ δόξα θὰ εἶναι ἀνάλογη μὲ τὰ ὅσα ἔπραξε κανεὶς ἐδῶ, (σ. 156, PG 78, 1432).
180. Στὸν ἐπίσκοπο Λεόντιο. Ὅτι πρέπει μὲ εὔκολα ἀποδεκτὸ καὶ πειστικὸ λόγο νὰ διδάσκομε ἐκείνους ποὺ χρησιμοποιοῦν ἀμάλακτη ὀργή, (σ. 158, PG 78, 1432).
181. Στὸν πολιτευόμενο Ὑπάτιο. Ὅτι πρέπει νὰ σβήνομε τὸ καμίνι τῆς φιλαργυρίας μὲ τὰ σβεστήρια τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς εὐεργεσίας ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἀνάγκη, (σ. 158, PG 78, 1432).
182. Στὸν ἐκλαμπρότατο Λουκᾶ. Ὅτι πρέπει νὰ κάνομε κανόνα τῶν ἀποφάσεών μας ὄχι τὴ βούλησή μας, ἀλλὰ τὸ δίκαιο, (σ. 158, PG 78, 1433).
183. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλφιό. Γιὰ τὴν ἀκτημοσύνη καὶ ἐλεημοσύνη, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνομε τὰ ἀντίθετα ἀπ' αὐτὰ ποὺ λέμε, (σ. 160, PG 78, 1433).
184. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε καθαρὸ τὸν ὀφθαλμὸ (νοῦ) τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ διακρίνομε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ αἰσχρά, (σ. 160, PG 78, 1433).
185. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ὅτι, τὰ παιδιὰ ποὺ ἀνατρέφονται μὲ διεφθαρμένα ἤθη, δὲν θὰ μπορέσουν νὰ φθάσουν εὔκολα σὲ ἀνδρία μὲ προτερήματα ἀρετῆς, (σ. 160, PG 78, 1433).

186. Στὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων. Γιὰ τὴν ἀρετή, τὴν ὁποία πρέπει μὲ ὅλη τὴ δύναμη νὰ τὴν ἀσκοῦμε, γιατὶ εἶναι ἀθάνατη, (σ. 164, PG 78, 1437).
187. Στὸν πρεσβύτερο Αἰγύπτιο. Γιὰ τὴν ψυχή, καὶ ὅτι αὐτὴ δὲν εἶναι μέρος τῆς ἀνώτατης οὐσίας, ἀλλὰ δημιούργημα αὐτῆς, (σ. 172, PG 78, 1444).
188. Στὸν διάκονο Εὐάγγελο. Ὅτι πρέπει οἱ δημιουργοὶ τῆς ἀρετῆς νὰ μὴ ξεπερνοῦν τὴ συμμετρία, ἀλλά, περιφρονώντας τὶς κακίες, νὰ προτιμοῦν τὶς ἀρετές, (σ.174 , PG 78, 1444).
189. Στὸν Ἠσαΐα. Προτροπὴ πρὸς τιθάσευση τοῦ θυμοῦ καὶ τοῦ ἀλαζονικοῦ φρονήματος, (σ. 174, PG 78, 1445).
190. Στὸν Ἴδιο. Προτροπὴ πρὸς θεραπεία τοῦ πρώην ἀντιδίκου του, (σ. 174, PG 78, 1445).
191. Στὸν διάκονο καὶ ἰατρὸ Δωρόθεο. Ὅτι τὰ ἀσώματα εἶναι πιὸ ἀπαθῆ ὄχι μόνο ἀπὸ τὰ παχύτατα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ λεπτότατα, (σ. 176, PG 78, 1445).
192. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι οἱ διαθέσεις τῆς ψυχῆς διαπιστώνονται ἀπὸ τὰ σημάδια ποὺ ἐμφανίζονται στὸ πρόσωπο, (σ. 176, PG 78, 1448).
193. Στοὺς Ἀκκύλα, Ἀμμώνιο καὶ Ὠρίωνα. Ὅτι πρέπει μὲ ἀπάθεια καὶ φιλοσοφικότητα νὰ ἀντιμετωπίζομε αὐτοὺς ποὺ μᾶς κακοποιοῦν, (σ. 178, PG 78, 1448).
194. Στὸν διάκονο Ἑλλάδιο. Προτροπὴ πρὸς κατάπαυση τῆς ἀπολαυστικῆς ζωῆς, (σ. 178, PG 78, 1448).
195. Στὸν Ἠσαΐα. Προτροπὴ πρὸς εὐθυδικία, (σ. 178, PG 78, 1448).
196. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. Ὅτι εἶναι παράλογο, αὐτὸς ποὺ εἶναι γεμᾶτος ἕλκη, νὰ θέλει νὰ εἶναι γιατρὸς τῶν ἄλλων, (σ. 178, PG 78, 1448).
197. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τῆς υἱοθεσίας, τὸ ὁποῖο πρέπει μὲ ὅλη τὴ δύναμή μας νὰ τὸ φυλάξομε, γιὰ νὰ μὴ συμβεῖ, στερούμενοι τῆς τιμῆς αὐτῆς, νὰ τιμωρηθοῦμε φοβερώτερα, (σ. 180, PG 78, 1449).
198. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ἐπαινετική, (σ. 182, PG 78, 1452).
199. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀντίδραση τοῦ Ζώσιμου, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, (σ. 182, PG 78, 1452).
200. Στὸν σχολασικὸ Ὠφέλιο. Ὅτι πρέπει οἱ γυναῖκες ποὺ ποθοῦν τὴν θεοσέβεια νὰ μὴ στολίζονται μὲ χρυσὸ καὶ μαργαριτάρια ἢ πολυτελῆ ἐνδύματα, ἀλλὰ μὲ ἔργα καλά, (σ. 182, PG 78, 1452).
201. Στὸν ἐπίσκοπο Ἐλάφιο. Γιὰ τὸν λόγο, καὶ ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ μιλήσει κανεὶς καὶ νὰ μὴ ἀκουσθεῖ, παρὰ νὰ μὴ μιλήσει καὶ νὰ κατηγορηθεῖ, (σ. 184, PG 78, 1452).
202. Στὸν Ὀλυμπιόδωρο. Προτροπὴ πρὸς ἄσκηση τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς, τῆς μόνης ποὺ καθιστᾶ μακάριους τοὺς ἐραστές της, (σ. 184, PG 78, 1453).
203. Στὸν Κασσιανό. Σχετικὰ μὲ τὸ τί εἶναι "ἄβουλο" καὶ τί "ἀβούλητο", (σ. 186, PG 78, 1456).
204. Στὸν Αὐσόνιο. Γιὰ τὴν ἀγάπη, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε ἰσοδύναμο μὲ αὐτὴ πρὸς ἀρετή, εὐδοκίμηση καὶ εὐφροσύνη, (σ. 188, PG 78, 1456).
205. Στὸν Φιλήτριο. Γιὰ τὰ κατορθώματα τῆς ἀγάπης, (σ. 188, PG 78, 1456).
206. Στὸν σχολαστικὸ Δίδυμο. Προτροπὴ πρὸς συμφιλίωση τῶν παιδιῶν αὐτοῦ, (σ. 188, PG 78, 1456).
207. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἔχθρα καὶ τὴν ἀγάπη, (σ. 188, PG 78, 1456).

208. Στὸν 'Ωρίωνα. 'Επαινετικὴ ἐξαιτίας τῆς ἐπιστροφῆς ἀπὸ τὴν κακία στὴν ἀρετή, (σ. 188, PG 78, 1456).

209. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. "Οτι δὲν πρέπει ἀναρμόδια νὰ βγάζουμε ἀπόφαση ἐναντίον κάποιου, (σ. 190, PG 78, 1457).

210. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ νὰ ἔρθει σὲ ἐπίγνωση καὶ νὰ σταματήσει νὰ ἁρπάζει καὶ νὰ ἀδικεῖ τοὺς φτωχούς, (σ. 190, PG 78, 1457).

211. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Παράκληση ὥστε νὰ γίνει καλὸς ξεναγὸς σὲ ἐραστὴ τῆς ἀρετῆς, (σ. 192, PG 78, 1457).

212. Στὸν σωφρονιστὴ Αὐσόνιο. Μεσολαβητική, (σ. 192, PG 78, 1457).

213. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. "Οτι δὲν πρέπει νὰ καταγοητεύουμε τοὺς ἀκροατές μας μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ νὰ τοὺς αἰχμαλωτίζουμε μὲ τὶς πράξεις μας, (σ. 192, PG 78, 1460).

214. Στὸν πρεσβύτερο Παῦλο. "Οτι δὲν πρέπει νὰ μιλοῦμε γιὰ μικρὰ καὶ φαῦλα πράγματα, ἀλλὰ γι' αὐτὰ ποὺ ἀξίζει νὰ λέμε σ' αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἀκοῦνε, (σ. 194, PG 78, 1460).

215. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση, μὲ ἀφορμὴ τὰ δρώμενα ἀπὸ τὸν Ζώσιμο, (σ. 194, PG 78, 1460).

216. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. 'Εξαγγελία μετάβασής του στὸ μοναστήρι, (σ. 194, PG 78, 1460).

217. Στὸν σοφιστὴ 'Αρποκρᾶ. Γιὰ τὴν κρίση τῶν συγγραμμάτων ἀπὸ εἰδικούς, (σ. 194, PG 78, 1461).

218. Στὸν 'Αφθόνιο. Γιὰ τὴν παρθενία, τὴν πορνεία καὶ τὸν τίμιο γάμο, (σ. 196, PG 78, 1461).

219. Στὸν διάκονο Θεόδωρο. "Οτι τὰ πράγματα κρίνονται ἀπὸ τὴν προαίρεση, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ἔκβασή τους, (σ. 196, PG 78, 1461).

220. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. "Οτι δὲν θὰ διαφύγει ἀτιμώρητη ἡ ἀκολασία τοῦ Ζώσιμου, τοῦ Μάρωνα καὶ καθενὸς ποὺ παρανομεῖ, (σ. 198, PG 78, 1464).

221. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἐδῶ ἢ ἐκεῖ ἀναγκαία τιμωρία ἐκείνων ποὺ διέπραξαν πταίσματα, (σ. 200, PG 78, 1464).

222. Στὸν ἴδιο. "Οτι καὶ γιὰ τὰ κατορθώματα καὶ γιὰ τὰ ἁμαρτήματα ὁ καθένας θὰ ἀπολαύσει ἐκεῖ ἀνάλογα μὲ τὶς ἐδῶ ἀπολαύσεις ἢ τιμωρίες, (σ. 202, PG 78, 1464).

223. Στὸν σοφιστὴ 'Αρποκρᾶ. "Οτι εἶναι πιὸ εὐχάριστο νὰ ἀσκεῖ κανεὶς ἐδῶ τὴν ἀρετὴ καὶ νὰ κακοποιεῖται, παρὰ νὰ πράττει τὴν κακία καὶ νὰ στεφανώνεται, (σ. 204, PG 78, 1468).

224. Στὸν πολιτευόμενο 'Υπάτιο. "Οτι πρέπει νὰ κάμνει κανεὶς τὰ πάντα, ὥστε νὰ μὴ κυριευθεῖ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῶν χρημάτων, παρὰ ἀφοῦ κυριευθεῖ ν' ἀνακτήσει τὸν ἑαυτό του, (σ. 204, PG 78, 1468).

225. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. "Οτι, αὐτοὶ ποὺ θέλουν νὰ κυβερνοῦν σωστά, πρέπει νὰ ἔχουν μάθει πρῶτα νὰ κυβερνοῦνται σωστά, (σ. 204, PG 78, 1468).

226. Στὸν διάκονο Οὐράνιο. Γιὰ τὸν πειρασμό, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατο βέβαια νὰ μὴ πέσει κανεὶς σὲ πειρασμό, εἶναι δυνατὸν ὅμως νὰ νικήσει αὐτόν, (σ. 206, PG 78, 1469).

227. Στὸν ἐπίσκοπο Θέωνα. "Οτι, ὅταν ἀδικούμαστε ἐμεῖς, ἡ πραότητα εἶναι πολὺ χρήσιμη, ὅταν ὅμως τὸ Θεῖο, ὁ θυμὸς εἶναι ὡραιότερος ἀπὸ τὴν ἐπιείκεια, (σ. 208, PG 78, 1469).

228. Στὸν Σωφρονιστὴ Αὐσόνιο. Γιὰ τὴν προστασία τῶν ἀσθενέστερων ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐπιχειροῦν νὰ τοὺς ἀδικοῦν, (σ. 210, PG 78, 1472).
229. Στὸν ἀναγνώστη Ἰάκωβο. Γιὰ τὴν ἀρετή, καὶ ὅτι, ἂν καὶ αὐτὴ εἶναι ἐπίπονη, ἀλλ' ὁ μισθὸς ποὺ ἀκολουθεῖ αὐτὴν εἶναι ἄλλο δῶρο, (σ. 210, PG 78, 1472).
230. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ θεία ἀνεξικακία, (σ. 210, PG 78, 1472).
231. Στὸν Πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ ὥστε νὰ μὴ συμπεριφέρεται, βρισκόμενος στὸ κατώφλι τῶν γηρατειῶν, ὡς νέος, (σ. 210, PG 78, 1472).
232. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ξεπερνᾶμε τὸ μέτρο τῶν ἀδικημάτων καὶ νὰ ζητᾶμε τιμωρίες μεγαλύτερες ἀπὸ τὰ πταίσματα, (σ. 212, PG 78, 1473).
233. Στὸν πρεσβύτερο Θεόπεμπτο. Ὅτι, ὅταν ὁ λόγος δὲν συνοδεύεται ἀπὸ ἔργο, ὄχι μόνο δὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐνοχλεῖ συνήθως ἐκείνους ποὺ τὸν ἀκοῦνε, (σ. 212, PG 78, 1473).
234. Στὸν Ἀλύπιο. Ὅτι ἡ φιλαυτία, καταστρέφοντας τὴν ὀρθὴ κρίση τῶν πραγμάτων, δὲν ἀφήνει νὰ δοῦμε μὲ τὰ ἴδια μάτια τὰ δικά μας πταίσματα καὶ τὰ τῶν πλησίον, (σ. 212, PG 78, 1473).
235. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι νομίζομε ὅτι βλέπομε τὸ συμφέρον μας, ἀλλ' ὄντας τυφλοὶ μπροστὰ σ' αὐτό, δὲν τὸ βλέπομε καθόλου, (σ. 214, PG 78, 1476).
236. Στὸν ἀναγνώστη Ἰάκωβο. Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε τοὺς κακούς, γιατὶ μὲ τὴν κακοήθειά τους προξενοῦν ἀνεπαίσθητα καταστροφὴ στὴν ψυχή, (σ. 214, PG 78, 1476).
237. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Γιὰ τὴν αὐτάρκεια, ἡ ὁποία γεννᾶ τὴν ὑγεία τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, (σ. 216, PG 78, 1476).
238. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Στό, «Ὅσο θὰ ζεῖς, πρέπει νὰ χλευάζεσαι», καὶ ὅτι αὐτὸ λέχθηκε ὄχι πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ γιὰ νὰ δείχνουν φιλοσοφικότητα αὐτοὶ ποὺ τὴν ἀσκοῦν ὅταν κατηγοροῦνται, (σ. 216, PG 78, 1477).
239. Στὸν Πέτρο. Ὅτι οἱ αἱρέσεις γεννήθηκαν ἀπὸ τὰ δυσκολονίκητα πάθη τῆς φιλαρχίας ἢ τῆς προκατάληψης, (σ. 216, PG 78, 1477).
240. Στὸν σχολαστικὸ Νεῖλο. Ὅτι εἶναι τυφλὸς ὁ χορὸς τῶν ἀρετῶν ὅταν δὲν καθοδηγεῖται ἀπὸ ὀρθὴ πίστη, (σ. 218, PG 78, 1477).
241. Στὸν ἴδιο. Στό, «Δὲν θὰ ὑπάρχει πόρνος μεταξὺ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ, οὔτε καὶ πόρνη μεταξὺ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἰσραήλ», καὶ ὅτι αὐτὸ λέχθηκε μὲ σκοπὸ νὰ ἐξαλείψει ἀπὸ ἀνάμεσά τους τὶς ἀσέλγειες καὶ νὰ χαλιναγωγήσει τὶς ἀκόλαστες γνῶμες, (σ. 218, PG 78, 1477).
242. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι πρέπει, αὐτὰ ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὰ κάμνομε, οὔτε νὰ σκεπτόμαστε νὰ τὰ κάνομε, (σ. 220, PG 78, 1480).
243. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τοὺς ῥάθυμους καὶ ἀνδρείους, (σ. 220, PG 78, 1480).
244. Στὸν Παῦλο. Ὅτι «εἶναι σκιὰ τὰ πράγματα τῶν θνητῶν», (σ. 220, PG 78, 1480).
245. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Ὅτι εἶναι ψυχρὸ πρᾶγμα τὸ νὰ μικρολογεῖ κανεὶς καὶ νὰ συγκεντρώνει τὴν ἅμιλλά του σὲ τέτοια πράγματα, (σ. 220, PG 78, 1480).

246. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ ὥστε νὰ σταματήσει νὰ κατηγορεῖ ἐκείνους ποὺ ζωντανοὺς κολάκευε, (σ. 222, PG 78, 1480).
247. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι ἡ ἀκολασία γεννᾶ κόλαση, ἐνῶ ἡ ἁγνεία στεφάνι ἁγιωσύνης, (σ. 222, PG 78, 1481).
248. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὸν ἀνθρώπινο καὶ τὸν θεῖο φόβο, (σ. 222, PG 78, 1481).
249. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι καμμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας δὲν ὑπάρχει, ὅταν ἡ κεφαλὴ πάσχει ἀπὸ μύρια νοσήματα, (σ. 224, PG 78, 1481).
250. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ κατηγοροῦμε ἐκείνους ποὺ συμβουλεύουν βέβαια, ἀλλὰ δὲν κατορθώνουν νὰ πείσουν, (σ. 224, PG 78, 1481).
251. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει κανεὶς πρὸς τοὺς καλοὺς νὰ εἶναι ταπεινός, ἐνῶ πρὸς τοὺς θρασεῖς ἀνδρεῖος, (σ. 226, PG 78, 1484).
252. Στὸν πρεσβύτερο Δωρόθεο. Ὅτι εἶναι ἀθάνατη ἡ μνήμη τῶν νεκρῶν φίλων, (σ. 226, PG 78, 1484).
253. Στὸν σχολαστικὸ Ἀλύπιο. Γιὰ τὴν παρθενία, τὸν τίμιο γάμο καὶ τὴν πορνεία, (σ. 226, PG 78, 1485).
254. Στὸν σχολαστικὸ Τιμόθεο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο τὸ νὰ πάθει κανεὶς ἄδικα, παρὰ δίκαια, (σ. 228, PG 78, 1485).
255. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ νεωτερίζουν καὶ μετατρέπουν τὴν ποιμενικὴ φιλοστοργία σὲ τυρρανικὴ αὐτεξουσία, (σ. 228, PG 78, 1485).
256. Στὸν μοναχὸ Κῦρο. Γιὰ τὸ μίσος, (σ. 228, PG 78, 1485).
257. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ βγάζουμε τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὰ πράγματα ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ νοσοῦν, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς ὑγιεῖς, (σ. 228, PG 78, 1485).
258. Στὸν Ἀδαμάντιο. Ὅτι εἶναι μικρὸ πρᾶγμα ἡ εὐγλωττία μπροστὰ στὴ φιλοσοφία, (σ. 230, PG 78, 1488).
259. Στὸν διάκονο Διογένη. Ὅτι δὲν πρέπει τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς θνητοὺς νὰ τὴν τοποθετοῦμε πάνω ἀπὸ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό, (σ. 230, PG 78, 1488).
260. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο. καὶ Εὐστάθιο. Γιὰ τὴ θεία μακροθυμία καὶ ἀνεξικακία, (σ. 230, PG 78, 1488).
261. Στὸν Ἰσχυρίωνα. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ὑπέπεσε ἀπαρατήρητα σὲ μεγάλα πταίσματα καὶ δὲν σκανδάλισε κανένα, θὰ τιμωρηθεῖ λιγώτερο ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἔκανε μικρότερα πλημμελήματα, ἀλλὰ φανερὰ καὶ ὁδηγώντας πολλοὺς σὲ πτώση, (σ. 232, PG 78, 1488).
262. Στὸν Ἀδαμάντιο. Ὅτι ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν εὐγλωττία, (σ. 234, PG 78, 1489).
263. Στὸν διάκονο Οὐράνιο. Ποιὰ εἶναι τὰ δείγματα ἐκείνων ποὺ διδάσκουν ὀρθὰ καὶ μὲ εὐλάβεια, (σ. 234, PG 78, 1489).
264. Στὸν Ἡσαΐα. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ κατηγοροῦμε ὡς ἀδρανεῖς ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν τὴν ἀπραγμοσύνη καὶ καταφεύγουν στὸ λιμάνι τῆς ἡσυχίας, (σ. 234, PG 78, 1489).
265. Στὸν διάκονο Ἠλία. Ὅτι πρέπει ὁ δάσκαλος νὰ σκέπτεται ὄχι μόνο τί νὰ πεῖ, ἀλλὰ τί νὰ κάνει γιὰ νὰ πείσει τοὺς μαθητές του, (σ. 236, PG 78, 1492).
266. Στὸν πρεσβύτερο Θέωνα. Γιὰ τὰ σημάδια ποὺ δηλώνουν τὸν χρόνο, (σ. 236, PG 78, 1492).

267. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ κακία συνήθως ἐμποδίζεται μόνο ἀπὸ τὴν τιμωρία, (σ. 238, PG 78, 1492).
268. Στὸν ἐπίσκοπο. Κύριλλο. Γιὰ τὴν ἱερωσύνη καὶ τὴ βασιλεία, (σ. 238, PG 78, 1492).
269. Στὸν διάκονο Ἠλία. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ θρηνοῦμε αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν καὶ τιμωροῦνται ἐδῶ, ἀλλὰ ἐκείνους ποὺ ἁμαρτάνουν καὶ δὲν τιμωροῦνται, (σ. 238, PG 78, 1493).
270. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Ὅτι τὰ ἴδια πάθη δὲν ἔχουν τὶς ἴδιες ρίζες, οὔτε ὅλες οἱ τιμωρίες ἐδῶ ἔχουν τὶς ἀφορμὲς ἀπὸ τὰ πλημμελήματα, (σ. 240, PG 78, 1493).
271. Στὸν Θεόγνωστο. Γιὰ τὸν πλοῦτο, τὰ ἀξιώματα καὶ τὴ φρόνηση, καὶ ὅτι δὲν ἔχουν αὐτὰ καμμιὰ ἀξία ὅταν δὲν ἔχουν τὴν ἔγκριση τοῦ Θείου, (σ. 240, PG 78, 1493).
272. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴν ἐπανόρθωση ποὺ ἔγινε ἀπὸ τὸν Χριστό, ἡ ὁποία κινδυνεύει ν' ἀμαυρωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀνυπέρβλητη κακία ἐκείνων ποὺ τιμήθηκαν ἀπὸ αὐτόν, (σ. 242, PG 78, 1496).
273. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Ὅτι κανένας δὲν θὰ ἀξιωθεῖ νὰ παραστεῖ στὴν οὐράνια πανήγυρη, ἐὰν δὲν διαλάμπει μὲ τὰ γνωρίσματα τῆς ἀρετῆς, (σ. 242, PG 78, 1497).
274. Στὸν Διόσκουρο καὶ τὸν Τιμόθεο. Παράκληση νὰ ἀποδείξουν ὡς μὴ ἀληθινὲς τὶς ἐναντίον τους κατηγορίες, (σ. 244, PG 78, 1497).
275. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι εἶναι γελοῖο νὰ ἐπιχειρεῖ κανεὶς νὰ κυβερνήσει ἄλλους, τὴ στιγμὴ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κυβερνήσει τὸν ἑαυτό του, (σ. 244, PG 78, 1500).
276. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ πωλοῦν καὶ ἀγοράζουν τὴν ἱερωσύνη, (σ. 244, PG 78, 1500).
277. Στὸν ἴδιο. Ἔπαινος γιὰ τὴ μεγαλοψυχία ποὺ ἐπέδειξε, (σ. 246, PG 78, 1501).
278. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴν τιμὴ ἐκείνων ποὺ εἶναι στεφανωμένοι μὲ τὴν ἱερωσύνη, (σ. 246, PG 78, 1501).
279. Στὸν ἐπίσκοπο Ἡρακλείδη. Ὅτι πρέπει νὰ τιμωροῦμε τὴν ἀτιμία, ἀλλὰ νὰ δίνομε συγχώρηση, (σ. 248, PG 78, 1501).
280. Στὸν Πέτρο. Προτροπὴ πρὸς ἀνταπόδοση εὐεργεσίας στὴν ἔχθρα τοῦ ἀντιδίκου του, (σ. 248, PG 78, 1500).
281. Στὸν μοναχὸ Πέτρο (Πρῖμο). Γιὰ τὴ θεία καὶ τὴν κοσμικὴ σοφία, καὶ ὅτι μπορεῖ ἡ εὐγλωττία νὰ εἶναι ὄργανο τῆς ὑπερκόσμιας σοφίας, (σ. 248, PG 78, 1500).
282. Στὸν μοναχὸ Βοηθό. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀνησυχεῖ τὸ ὅτι οἱ φιλάρετοι πάσχουν μύρια κακά, (σ. 250, PG 78, 1501).
283. Στὸν σχολαστικὸ Θεοδόσιο. Ὅτι πρέπει νὰ μὴ ἀκολουθοῦμε τὶς γνῶμες τῶν διεφθαρμένων, ἀλλὰ τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, (σ. 250, PG 78, 1501).
284. Στὸν μοναχὸ Πρῖμο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὸ στεφάνι τῆς ἀρετῆς, (σ. 252, PG 78, 1501).
285. Στὸν μοναχὸ Ὠρίωνα. Ὅτι πολὺ πιὸ ἀσφαλέστερο εἶναι τὸ νὰ μὴ πολεμᾶται κανείς, ἀπὸ τὸ νὰ συμπολεμᾶ, (σ. 252, PG 78, 1501).
286. Στὸν Ζήνωνα. Ὅτι πρέπει νὰ νουθετοῦμε τοὺς νέους, ὄχι νὰ τοὺς θέλγομε, (σ. 252, PG 78, 1504).
287. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητος ἐκεῖνος ποὺ χωρίζει βίαια τὴν

ψυχὴ ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ παραδίδει τὸν ἑαυτό του στὴν ἀγχόνη ἢ τὴ σφαγή, (σ. 254, PG 78, 1504).

288. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ πράττουν τὸ πρέπον λόγω ἀμοιβῆς, ἢ ἀπὸ πόθο ἢ φόβο, (σ. 254, PG 78, 1504).

289. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γίνει ἀντιληπτὴ ἡ ἀπάτη ἀπὸ τὸν σοφό, (σ. 254, PG 78, 1504).

290. Στὸν πρεσβύτερο Ἡρακλείδη. Ὅτι δὲν πρέπει αὐτὸς ποὺ συμβουλεύει νὰ χτυπᾶ ἢ νὰ κατηγορεῖ, ἀλλὰ νὰ ἐλέγχει μόνο μὲ παρρησία, (σ. 254, PG 78, 1504).

291. Στὸν διάκονο Ἠλία. Γιὰ τὴν ἀκόλαστη θέα ξένου κάλλους, (σ. 258, PG 78, 1505).

292. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ μὴ ζητᾶμε μόνο τὸ δικό μας συμφέρον, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων ποὺ ἔχουν διαφορὲς μαζί μας, (σ. 258, PG 78, 1508).

293. Στὸν διάκονο Ἰσίδωρο. Γιὰ τὴν προστασία ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τῶν ἱερῶν λογίων ἀπὸ κάθε κακουργία, (σ. 258, PG 78, 1508).

294. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ κατηγορούμαστε ἀσκώντας τὴν ἀρετή, παρὰ νὰ χειροκροτούμαστε ἀποδεχόμενοι τὴν κακία, (σ. 260, PG 78, 1508).

295. Στὸν Ἰσχυρίωνα. Ὅτι πολλοί, ἐνῶ ἐπαινοῦν τὶς παραινέσεις καὶ τὶς ἐκθεάζουν δημόσια, κρυφὰ ἐπιχειροῦν κάθε τι τὸ ἀντίθετο, (σ. 260, PG 78, 1508).

296. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀλφιό. Ὅτι δὲν χαίρονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ἴδια πράγματα, (σ. 260, PG 78, 1509).

297. Στὸν πρεσβύτερο Ἰωσήφ. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς μεγαλοφροσύνης, (σ. 262, PG 78, 1509).

298. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο ἀσκώντας τὴν ἀρετὴ νὰ ὑποφέρουμε μὲ γενναιότητα τὶς κακοήθειες τῶν φθονερῶν, παρά, ἀποφεύγοντας τὸ νὰ φθονούμαστε, νὰ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ τὴν ἀρετή, (σ. 264, PG 78, 1509).

299. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ θαυμάζουν βέβαια τὸν Παῦλο, ἀλλὰ δὲν μιμοῦνται ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἔγινε θαυμαστός, (σ. 264, PG 78, 1512).

300. Στὸν ἴδιο. Σύγκριση ἱερέων πρὸς τὸν Σαμουήλ, (σ. 266, PG 78, 1512).

301. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Γιὰ τὸν Εὐσέβιο, ποὺ σφετεριζόταν τὰ τῶν φτωχῶν, (σ. 266, PG 78, 1512).

302. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Γιὰ τὴν ἰσότητα στὴ μέλλουσα ζωή, (σ. 266, PG 78, 1512).

303. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὴ συνεισφορὰ πρὸς τὸν Θεὸ κατὰ τὶς εὐχαριστίες, (σ. 266, PG 78, 1512).

304. Στὸν Πέτρο. Γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ δόξα, ἡ ὁποία αὐξάνει τὴν ἐσωτερικὴ ἀδοξία, (σ. 268, PG 78, 1513).

305. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ καμαρώνουμε πράττοντας αὐτὰ ποὺ πρέπει, καὶ νὰ λυπούμαστε ὅταν στερούμαστε τὴ δίκαια δόξα, (σ. 268, PG 78, 1513).

306. Στὸν Θεοδόσιο. Γιὰ τὴν τρυφή, τὴ μητέρα καὶ τροφὸ κάθε ἀκολασίας, καθὼς καὶ γιὰ τὴν αὐτάρκεια καὶ τὴν ἀθυμία, (σ. 268, PG 78, 1513).

307. Στὸν Εὐάγγελο. Γιὰ τὴ θεία φιλανθρωπία, (σ. 270, PG 78, 1516).

308. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ παραποιοῦν καὶ παρερμηνεύουν τὶς θεῖες ἐντολές, (σ. 270, PG 78, 1516).

309. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀραβιανό. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ παραινετικὸς λόγος, (σ. 270, PG 78, 1516).
310. Στὸν Συμμάχιο. Ὅτι πρέπει νὰ περιφρονοῦμε τὰ ἐπίγεια καὶ νὰ ποθοῦμε τὰ οὐράνια, (σ. 272, PG 78, 1516).
311. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπή, ὥστε νὰ ἀπαλείψουν τὴν ἀδοξία γιὰ τὸν ἑαυτό τους, (σ. 272, PG 78, 1516).
312. Στὸν πρεσβύτερο Ἑρμήσανδρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ὑποκρίνονται ὅτι συνυποφέρουν στὶς συμφορές, (σ. 272, PG 78, 1517).
313. Στὸν ἐκλαμπρότατο Ἱέρακα. Γιὰ τὰ προσόντα τοῦ ἀληθινοῦ δικαστῆ, (σ. 274, PG 78, 1517).
314. Στὸν σχολαστικὸ Θέωνα. Γιὰ τοὺς πειρασμούς, καὶ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς νικήσει, (σ. 274, PG 78, 1517).
315. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ θεία συμμαχία, καὶ πῶς πρέπει νὰ ζητοῦμε αὐτήν, (σ. 274, PG 78, 1520).
316. Στὸν Πρῖμο. Ὅτι, ἐκεῖνος ποὺ ἐπιζητεῖ ἄνεση κατὰ τὸν καιρὸ τῶν ἀγώνων, μένει ἀστεφάνωτος, (σ. 276, PG 78, 1520).
317. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Ὅτι πρέπει στοὺς μαθητὲς νὰ συμβουλεύομε διαρκῶς τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴ σωφροσύνη, (σ. 276, PG 78, 1520).
318. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Ὅτι σοφὸ εἶναι τὸ ἀληθινό, ἐνῶ τὸ ψέμα εἶναι φοβερό, ἔστω καὶ ἂν νομίζεται ὅτι στολίζεται ἀπὸ γλαφυρότητα, (σ. 278, PG 78, 1520).
319. Στὸν πρεσβύτερο Θεόδωρο. Ὅτι τὰ πράγματα κρίνονται κατὰ τὸ πλεῖστον ὄχι ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα, (σ. 278, PG 78, 1521).
320. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωροῦμε τὴ θεία φιλανθρωπία ἀφορμὴ τῶν δικῶν μας πταισμάτων, ἀλλὰ νὰ λαμπρύνουμε τὴ ζωή μας μὲ ἔργα, (σ. 278, PG 78, 1521).
321. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Ὅτι τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς γίνεται αἰτία μεγαλύτερης τιμωρίας, (σ. 280, PG 78, 1521).
322. Στὸν ἴδιο. Ὅτι τὰ πταίσματα τῶν ὑπηκόων προξενοῦν τὴ βλάβη κυρίως στοὺς ἴδιους, ἐνῶ τῶν ἱερωμένων σὲ ὅλους, (σ. 280, PG 78, 1521).
323. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει οἱ ἱερωμένοι νὰ φροντίζουν κυρίως τὸν βίο τους, γιατὶ θ' ἀποδώσουν λόγο καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ γιὰ τοὺς ὑπηκόους τους, (σ. 280, PG 78, 1521).
324. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι οἱ ἄνθρωποι συνήθως κρίνουν τὰ μεγέθη τῶν ὕβρεων καὶ τῶν τιμωριῶν ἀπὸ τὸ πλῆθος ἐκείνων ποὺ γνωρίζουν αὐτά, (σ. 280, PG 78, 1524).
325. Στὸν Παῦλο. Ὅτι κατὰ τὴ θεία δίκη καὶ ἡ τιμωρία καὶ ἡ ἀμοιβὴ θὰ γίνουν πράξη, (σ. 282, PG 78, 1524).
326. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο καὶ Μάρωνα. Ὅτι οὔτε ὁ καλὸς κατηγορεῖ, οὔτε ὁ κακὸς κατηγορεῖται, (σ. 282, PG 78, 1524).
327. Στοὺς ἰδίους. Ὅτι ἡ θεία δύναμη δὲν ἔρχεται σὲ ὅλους, ἀλλὰ σὲ ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ κάμνουν αὐτὰ ποὺ πρέπει, παρέχει τὴ δική της βοήθεια, (σ. 282, PG 78, 1524).
328. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι πρέπει ὁ φιλάρετος νὰ εἶναι μέτριος καὶ στὸ λόγο καὶ στὴν ἐμφάνιση καὶ στὴ φωνὴ καὶ στὸ βλέμμα καὶ στὸ βάδισμα, (σ. 284, PG 78, 1524).
329. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι πρέ-

πει νὰ ἀποδίδουμε στὴν ψυχὴ τὰ πρωτεῖα, καὶ στὸ σῶμα τὰ δευτερεῖα, (σ. 284, PG 78, 1525).

330. Στὸν πρεσβύτερο Μαρκιανό. Γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἀνατρέπει κανεὶς ἀντίληψη παλαιὰ καὶ ἑδραιωμένη, (σ. 286, PG 78, 1525).

331. Στὸν ποιητὴ 'Αλέξανδρο. "Οτι πρέπει οἱ χάριτες νὰ παριστάνονται καθαρὲς ἀπὸ κάθε κέρδος, (σ. 286, PG 78, 1528).

332. Στὸν μοναχὸ Κῦρο. Γιὰ τὴν ἀπληστία καὶ τὴ δουλοπρέπεια, (σ. 288, PG 78, 1528).

333. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Γιὰ τοὺς εὐεργέτες, καὶ ὅτι πρέπει νὰ κρίνομε τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν προαίρεση, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ἔκβασή τους, (σ. 290, PG 78, 1529).

334. Στὸν γραμματικὸ 'Αγαθοδαίμονα. Γιὰ τὴν παίδευση, (σ. 290, PG 78, 1529).

335. Στὸν ἐπίσκοπο 'Ισίδωρο. Γιὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν μίμηση τῆς Δεσποτικῆς ἀρετῆς, (σ. 290, PG 78, 1529).

336. Στὸν Γεννάδιο. "Οτι ἡ κενοδοξία γιεννιέται ἀπὸ ταπεινὴ ψυχή, ἐνῶ ἡ ὑπεροψία καὶ ἡ περιφρόνηση τῶν ἐπαίνων ἀπὸ ὑπερφυσική, (σ. 292, PG 78, 1532).

337. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ φιλοδόξου καὶ ματαιοδόξου, (σ. 294, PG 78, 1532).

338. Στὸν ἴδιο. "Οτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο μεγαλοψυχία καὶ φιλοτιμία, (σ. 294, PG 78, 1532).

339. Στὸν Δήμαρχο Σερῆνο. Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ. 294, PG 78, 1533).

340. Στὸν Μαρκιανό. Γιὰ τὸ ποιὸς πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ συμβουλεύει, (σ. 296, PG 78, 1533).

341. Στὸν κόμη 'Ερμῖνο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀπὸ φθόνο κατηγοροῦν τοὺς ἐνάρετους, (σ. 296, PG 78, 1533).

342. Στὸν κόμητα 'Ανδρόμαχο. "Οτι πρέπει αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν νὰ κρίνομε τὴ θεία θρησκεία, καὶ νὰ μὴ τὴν κατηγοροῦμε ἐξαιτίας τῆς κακίας κάποιων, (σ. 298, PG 78, 1533).

343. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. "Οτι δὲν πρέπει οἱ φίλοι τῆς ἀρετῆς νὰ ταλανίζονται ὅταν πάθουν κάτι φοβερό, ἀλλὰ νὰ μακαρίζονται καὶ νὰ ἀνακηρύσσονται, (σ. 298, PG 78, 1536).

344. Στὸν σοφιστὴ 'Ασκληπιό. "Οτι δίνει ἐντύπωση κολακείας τὸ νὰ ἐπαινοῦμε αὐτοὺς ποὺ κατορθώνουν μεγάλα πράγματα, (σ. 300, PG 78, 1536).

345. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Γιὰ τὸ τί εἶναι βασιλεία Θεοῦ καὶ βασιλεία οὐρανῶν, (σ. 300, PG 78, 1536).

346. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Συμβουλὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 300, PG 78, 1537).

347. Στὸν ἐπίσκοπο 'Αλύπιο. Γιὰ τὴν ἀπόνοια καὶ τὴ νουθεσία, (σ. 302, PG 78, 1537).

348. Στὸν σοφιστὴ 'Αρποκρᾶ. "Οτι δὲν ὁδηγεῖ στὴν ἀρετὴ τόσο πολὺ ὁ λόγος, ὅσο ὁ τρόπος ζωῆς, (σ. 302, PG 78, 1537).

349. Στὸν ἴδιο. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν ἐπαίνων ὑπὲρ αὐτοῦ, (σ. 302, PG 78, 1537).

350. Στὸν Εὐτόνιο. Προτροπὴ πρὸς ἄσκηση τοῦ ψυχικοῦ κάλλους, (σ. 304, PG 78, 1540).

351. Στὸν σοφιστὴ 'Αρποκρᾶ. "Οτι ἀπὸ τοὺς ἐφάμιλλους στὴν ἀρετὴ ἀνώτερος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ὑπερέχει ὡς πρὸς τὴν ταπεινοφροσύνη, (σ. 304, PG 78, 1540).

352. Στὸν Ἥρωνα. Προτροπὴ πρὸς ἐπάνοδο στὴν ἀρετή, (σ. 304, PG 78, 1540).
353. Στὸν ἴδιο. Συμβουλευτική, (σ. 304, PG 78, 1540).
354. Στὸν Αὐσόνιο. Ὅτι τὰ πράγματα κρίνονται ἀπὸ τὴν προαίρεση, (σ. 304, PG 78, 1540).
355. Στὸν ἀναγνώστη Οὐρσενούφιο. Γιὰ τὴ μέλλουσα δόξα ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἔνδοξη βέβαια ζωή, ἀλλὰ ἄδοξο θάνατο, (σ. 306, PG 78, 1540).
356. Στοὺς ἐκλαμπρότατους Ἑρμῖνο, Δωρόθεο καὶ Ἱέρακα. Γιὰ τὴ θεία μακροθυμία, (σ. 306, PG 78, 1540).
357. Στοὺς ἴδιους. Ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο τὸ νὰ χειροτονεῖ κανεὶς καὶ νὰ συγχωρεῖ, (σ. 306, PG 78, 1541).
358. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς κατάπαυση τῆς κακίας του καὶ νὰ μὴ κατηγορεῖ ἐκείνους ποὺ καταθρηνοῦν τὴ μανία του, (σ. 308, PG 78, 1541).
359. Στὸν ἀναγνώστη Ἰάκωβο. Ὅτι εἶναι ἀναλλοίωτη ἡ δύναμη τοῦ Ὑψίστου, ἡ ὁποία ἀλλοιώνει καὶ μεταβάλλει καὶ βελτιώνει ἐκείνους ποὺ χρειάζονται βελτίωση, (σ. 308, PG 78, 1541).
360. Στὸν Εὐλόγιο. Γιὰ τὴ συμμετρία καὶ ὅταν ὁμιλοῦμε καὶ ὅταν γράφομε, (σ. 310, PG 78, 1544).
361. Στὸν Σεραπίωνα. Ἀπειλὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν χορὸ τῶν φίλων, (σ.)310, (PG 78, 1544).
362. Στὸν διάκονο Ἐπιφάνιο. Ὅτι πρέπει νὰ ντρέπεται ἐκεῖνος ποὺ τιμωρεῖται γιὰ κακία, καὶ νὰ καμαρώνει αὐτὸς ποὺ τιμωρεῖται ἐξαιτίας τῆς ἀρετῆς, (σ. 310, PG 78, 1544).
363. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ βρίσκονται στὴν ἴδια κατάσταση αὐτὸς ποὺ πάσχει κάτι λυπηρὸ δίκαια καὶ ἐκεῖνος ποὺ τὸ πάσχει ἄδικα, (σ. 310, PG 78, 1544).
364. Στὸν μοναχὸ Πέτρο. Ἔπαινος γιὰ τὴ λαμπρὴ ἀρχὴ τῶν ἀγώνων, καὶ προτροπὴ γιὰ λαμπρότερο τέλος αὐτῶν, (σ. 312, PG 78, 1544).
365. Στὸν διάκονο Λαμπρέτιο. Ὅτι δὲν θὰ τιμωρηθοῦν τὸ ἴδιο αὐτοὶ ποὺ ὑπέπεσαν στὰ ἴδια ἁμαρτήματα, ἀλλ' ἀνάλογα μὲ τὰ αἴτια ποὺ τελέσθηκαν αὐτά, (σ. 312, PG 78, 1544).
366. Στὸν Ὑπάτιο. Γιὰ τὴν εὐφροσύνη τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτι αὐτὴ κατορθώνεται μὲ κόπους καὶ ἀγρυπνίες καὶ ἀσκήσεις, (σ. 312, PG 78, 1545).
367. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Ὅτι δὲν θὰ ἀνεχθεῖ ὁ Σωτήρας ν' ἀμαυρωθεῖ τὸ τρόπαιο ποὺ στήθηκε ἀπὸ αὐτὸν ἐναντίον τοῦ διαβόλου, οὔτε θ' ἀφήσει ἀτιμώρητους ἐκείνους ποὺ βλασφημοῦν τὸ ἅγιο ὄνομά του, (σ. 314, PG 78, 1545).
368. Στὸν Ἠσαΐα. Ὅτι πρέπει νὰ ἀφοσιωνόμαστε στὴν ἀρετὴ καὶ νὰ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 316, PG 78, 1548).
369. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναβάλλομε, ἀλλὰ νὰ κάνομε τὰ ἄριστα, (σ. 316, PG 78, 1548).
370. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Ὅτι γι' αὐτοὺς ποὺ δὲν στεροῦνται φρόνηση, ἀληθινὴ νίκη εἶναι τὸ νὰ μὴ ἔχουν ἐκπέσει ἀπὸ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν εὐσέβεια, (σ. 318, PG 78, 1549).
371. Στοὺς ἐκλαμπρότατους Ἑρμῖνο καὶ Ἱέρακα. Γιὰ τὴ θεία δύναμη, τὴ μόνη ποὺ θέλει καὶ μπορεῖ νὰ τιμᾷ ἐπάξια, (σ. 318, PG 78, 1549).
372. Στὸν ἔπαρχο Θεόδωρο. Γιὰ τὸν ἄριστο δημαγωγὸ καὶ ἡγεμόνα, (σ. 318, PG 78, 1549).

373. Στοὺς Ζώσιμο, Χαιρήμονα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς κατάπαυση τῆς κακίας τους, (σ. 318, PG 78, 1549).
374. Στὸν Παῦλο. Ὅτι εἶναι ἀθάνατο πρᾶγμα ἡ ἀρετή, (σ. 320, PG 78, 1549).
375. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει μὲ καλωσύνη καὶ πραότητα καὶ ἐρώτηση νὰ κάνομε σαφέστερη τὴν ἀπόδειξη, (σ. 320, PG 78, 1552).
376. Στὸν διάκονο Μηνᾶ. Ποιὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ ἀπαντήσεις σὲ ἐκείνους ποὺ ἐρωτοῦν, (σ. 322, PG 78, 1552).
377. Στὸν Παῦλο. Γιὰ τὸν πραγματικὸ δίκαιο καὶ σώφρονα, (σ. 322, PG 78, 1553).
378. Στὸν πρεσβύτερο Μαρκίωνα. Γιὰ τοὺς γνήσιους καὶ νόθους κληρικούς, (σ. 322, PG 78, 1553).
379. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίζομε τὴν ἱερωσύνη ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἰσπήδησαν σ' αὐτὴν ὡς ἐπιδρομεῖς, (σ. 324, PG 78, 1553).
380. Στὸν σοφιστὴ Ἁρποκρᾶ. Ὅτι πρέπει αὐτὸς ποὺ ἀσχολεῖται μὲ κάποια τέχνη νὰ τὴ γνωρίζει ἄριστα, (σ. 324, PG 78, 1553).
381. Στὸν πολιτευόμενο Κασσιανό. Ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε σαφέστερο ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, ὅταν κανεὶς δὲν κακουργεῖ, (σ. 326, PG 78, 1556).
382. Στὸν Εὐλόγιο. Ὅτι ἀπόδειξη ἀνδρίας εἶναι τὸ νὰ μὴ ἀποθρασύνεται κανεὶς κατὰ τὶς εὐημερίες, οὔτε νὰ ταπεινώνεται στὶς δύστυχες ἡμέρες, (σ. 326, PG 78, 1556).
383. Στὸν Σωφρονιστὴ Πέτρο. Ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ὁρίσθηκε νὰ ἐξουσιάζει, πρέπει νὰ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τοὺς νόμους, (σ. 326, PG 78, 1556).
384. Στὸν Μάρωνα. Ὅτι ἀνατροπὴ τῆς φυσικῆς ἡγεμονίας, εἶναι ἡ παρὰ φύση ἐκτροπή, (σ. 328, PG 78, 1557).
385. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ἀνδρία καὶ τὴ θρασύτητα, (σ. 328, PG 78, 1557).
386. Στὸν μοναχὸ Ἀλφιό. Ὅτι πρέπει οἱ τιμωρίες νὰ ἐπιβάλλονται ἀνάλογα μὲ τὰ πλημμελήματα, (σ. 330, PG 78, 1557).
387. Στὸν Ὀλύμπιο. Ὅτι, τὸ νὰ νομίζει κανεὶς ὅτι γνωρίζει, γίνεται αἰτία τὸ νὰ μὴ γνωρίζει, (σ. 330, PG 78, 1557).
388. Στοὺς Ἀθανάσιο καὶ Θεόγνωστο. Ἐγκωμιαστική, (σ. 332, PG 78, 1560).
389. Στὸν ἀναχωρητὴ Θεοδόσιο. Γιὰ τὴ μανιώδη ἀσέλγεια τοῦ Εὐσταθίου, τοῦ Ζώσιμου καὶ τοῦ Μάρωνα, (σ. 332, PG 78, 1560).
390. Στὸν Παῦλο. Ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ἀνώτεροι κερδῶν, (σ. 332, PG 78, 1561).
391. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι ἡ ὄψη τοῦ προσώπου φανερώνει τὴν κατάσταση τῆς ψυχῆς, (σ. 334, PG 78, 1561).
392. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν κακία, (σ. 334, PG 78, 1561).
393. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ἐπιτιμητική, (σ. 336, PG 78, 1561).
394. Στὸν Ἰσίδωρο. Ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὰ συνετώτατος καὶ ἀνδρειότατος, (σ. 336, PG 78, 1561).
395. Στὸν ἐπίσκοπο Ἀπολλώνιο. Γιὰ τὸν πραγματικὸ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα, (σ. 336, PG 78, 1564).
396. Στὸν διάκονο Ἀθανάσιο. Γιὰ τοὺς ἄξιους μετὰ θάνατον θρήνους καὶ ἀνακηρύξεις, (σ. 336, PG 78, 1564).
397. Στὸν πρεσβύτερο Ἰσχυρίωνα. Ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγομε τοὺς κακοὺς καὶ νὰ ἐπιδιώκομε τὴ συναναστροφὴ μὲ τοὺς καλούς, (σ. 338, PG 78, 1564).

398. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Ὅτι εἶναι δυνατὸν βέβαια νὰ ὑπομένομε τὶς ὕβρεις καὶ τὶς ἀδικίες, εἶναι δυσκολώτατο ὅμως νὰ συγχωροῦμε ἐκείνους ποὺ μᾶς ἀδικοῦν, (σ. 338, PG 78, 1564).
399. Στὸν Μαρτύριο. Γιὰ τὴν "καλὴ χρήση τοῦ χρόνου", (σ. 340, PG 78, 1565).
400. Στὸν Κόμητα Ἑρμῖνο. Γιὰ τοὺς ποιμένες ποὺ δὲν φυλάγουν τὰ πρόβατα, ἀλλὰ σὰν λύκοι κατατρώγουν αὐτά, (σ. 340, PG 78, 1565).
401. Στὸν ἐκλαμπρότατο. Δωρόθεο. Ὅτι πρέπει νὰ προτιμᾶμε νὰ νικηθοῦμε τιμώντας τὴν ἀλήθεια, παρὰ νὰ νικᾶμε λέγοντας ψέματα, (σ. 342, PG 78, 1565).
402. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ πρὸς ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν ἀκολασία, (σ. 342, PG 78, 1568).
403. Στὸν Σερῆνο. Ὅτι ἡ πέρα ἀπὸ τὸ μέτρο λύπη βλάπτει περισσότερο τὴν ψυχή, (σ. 342, PG 78, 1568).
404. Ὅτι γιὰ τὴ θεραπεία τῶν νοσημάτων περισσότερο ἀπὸ τὸν γιατρὸ συντελεῖ ἡ προαίρεση τοῦ ἀσθενοῦς, (σ. 344, PG 78, 1568).
405. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Προτροπὴ πρὸς σωφρονισμό, (σ. 344, PG 78, 1568).
406. Στὸν Σερῆνο. Προτροπὴ πρὸς ἐγκόλπωση τῆς ἀρετῆς καὶ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν κακία, (σ. 344, PG 78, 1569).
407. Στὸν μοναχὸ Ἥρωνα. Γιὰ τὴν ἀρετή, (σ. 346, PG 78, 1569).
408. Στὸν Ἠσαΐα. Γιὰ τὴ μεγαλοψυχία καὶ τὴ μικροψυχία, (σ. 346, PG 78, 1569).
409. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὶς συνέπειες τοῦ ἄδικου πλούτου, (σ. 346, PG 78, 1569).
410. Στὸν Αἰμιλιανό. Γιὰ τὴ φιλοδοξία, (σ. 346, PG 78, 1569).
411. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὸν φιλόδοξο καὶ τὸν ματαιόδοξο, (σ. 348, PG 78, 1572).
412. Στὸν Σχολαστικὸ ἰατρὸ Προσέχιο. Γιὰ τὰ αἴτια ποὺ καταστρέφουν τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς, (σ. 348, PG 78, 1572).
413. Στοὺς Ζώσιμο, Χαιρήμονα καὶ Μάρωνα. Γιὰ τὴ μὲ μέτρο χρήση τοῦ κρασιοῦ, (σ. 350, PG 78, 1572).
414. Στὸν Λεόντιο. Γιὰ τὴν ἀρετὴ ποὺ δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ μεταβολές, (σ. 350, PG 78, 1572).
415. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Ὅτι πρέπει μὲ κοσμιότητα νὰ ἐνταφιάζομε τοὺς νεκρούς, (σ. 350, PG 78, 1573).
416. Στὸν πολιτευόμενο Γέσιο. Συμβουλὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς ἀντιδικίας, (σ. 352, PG 78, 1573).
417. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς ἐξάλειψη τῆς κακῆς φήμης, (σ. 352, PG 78, 1573).
418. Στὸν Σωφρονιστὴ Αὐσόνιο. Ἐπαινετική, (σ. 352, PG 78, 1573).
419. Στὸν ἴδιο. Ἐγκωμιαστική, (σ. 354, PG 78, 1576).
420. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὶς ἀποδείξεις τῆς ἀρετῆς, (σ. 354, PG 78, 1576).
421. Στὸν ἐκλαμπρότατο Λουκᾶ. Γιὰ τὴν παρρησία καὶ τὴν ἀδιαντροπιά, (σ. 354, PG 78, 1576).
422. Στὸν πρεσβύτερο Κῦρο. Γιὰ τὴν ἱερωσύνη, (σ. 354, PG 78, 1576).
423. Στὸν σοφιστὴ Ἀρποκρᾶ. Ἐνθάρρυνση γιὰ τὴν ἀνάληψη δύσκολου ἔργου, (σ. 354, PG 78, 1576).
424. Στὸν ἴδιο. Ὅτι αἰτία τῆς ἥττας μας ἀπὸ τοὺς δαίμονες εἶναι τὸ ὅτι δὲν κάνομε αὐτὰ ποὺ πρέπει νὰ κάνομε, (σ. 356, PG 78, 1576).

425. Στὰ παιδιὰ τοῦ 'Αρχοντίου. Προτροπὴ ὥστε νὰ δεχθοῦν μὲ χαρὰ τὸν Εὐτόνιο ποὺ στάλθηκε σ' αὐτὰ πρὸς συμφιλίωση, (σ. 356, PG 78, 1577).
426. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. 'Υπενθύμιση ὅτι θὰ εἶναι ἐκεῖ σκληρὴ ἡ τιμωρία ἀπὸ τὴ θεία δίκη αὐτοῦ καὶ τοῦ Εὐσεβίου, (σ. 358, PG 78, 1577).
427. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι ἄγευστοι κόπων δὲν εἶναι σωστὸ νὰ λένε ὅτι χρειάζονται ἀνάπαυση, (σ. 358, PG 78, 1577).
428. Στὸν φρονιματιστὴ Αὐσόνιο. Προτροπὴ νὰ συγχωρήσει ἐκεῖνον ποὺ ἔφταιξε σὲ βάρος του, (σ. 358, PG 78, 1577).
429. Στὸν 'Ησαΐα. Προτροπὴ γιὰ ἐγκράτεια καὶ νὰ μὴ διαπράττει ἁμαρτήματα μεγαλύτερα συγγνώμης, (σ. 360, PG 78, 1580).
430. Στὸν γραμματικὸ 'Ωφέλιο. Ὅτι μέγιστη ἀρετὴ τῆς συγγραφῆς καὶ τῆς διδασκαλίας εἶναι ἡ αἰτιολογία καὶ ἡ ἀπόδειξη, (σ. 360, PG 78, 1580).
431. Στὸν Σερῆνο. Προτροπὴ πρὸς καλὴ χρήση τῶν ἀγαθῶν κατὰ τὶς εὐημερίες, (σ. 360, PG 78, 1580).
432. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι ἡ θεία δίκη θὰ ἀποδώσει στὸν καθένα τὴ δίκαια τιμωρία, (σ. 360, PG 78, 1580).
433. Στοὺς πρεσβυτέρους Δίδυμο καὶ Ἥρωνα. Ὅτι οἱ κακοὶ πολεμοῦν τοὺς καλούς, (σ. 362, PG 78, 1580).
434. Στὸν Θέωνα. Τί εἶναι παράδοξο, (σ. 362, PG 78, 1581).
435. Στὸν διάκονο Λεόντιο. Ὅτι εἶναι ἀδύναμο αὐτὸ ποὺ γίνεται χωρὶς ἀξία καὶ ἔχει τάχιστη τὴ μεταβολὴ ἐὰν δὲν γίνεται μὲ ἀρετή, (σ. 362, PG 78, 1581).
436. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. 'Επιτιμητική, (σ. 362, PG 78, 1581).
437. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Προτροπή, ὥστε μὲ τὶς καθαρὲς προσευχές του νὰ προσφέρει θεραπεία στὸν Ζώσιμο, (σ. 364, PG 78, 1581).
438. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ μέτρια χρήση τῶν ἐπαίνων, (σ. 364, PG 78, 1581).
439. Στοὺς γραμματικοὺς 'Αγαθοδαίμονα καὶ 'Ωφέλιο. Ὅτι πρέπει τὰ συγγράμματα νὰ εἶναι ἀναμιγμένα ἀπὸ γνώση καὶ ψυχαγωγία, (σ. 364, PG 78, 1581).
440. Στὸν Θεοδόσιο. Προτροπὴ ὥστε νὰ μεταβάλει τὶς κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Ζώσιμου σὲ θρήνους καὶ προσευχὲς ὑπὲρ αὐτοῦ, (σ. 366, PG 78, 1584).
441. Στὸν Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς ἐπιμέλεια τῆς ἀρετῆς, (σ. 366, PG 78, 1584).
442. Στὸν ἐπίσκοπο Μακάριο. Ὅτι τὸ νὰ πεισθοῦν ἢ ὄχι ἀνήκει σ' αὐτοὺς ποὺ ἀκοῦνε, (σ. 366, PG 78, 1584).
443. Στὸν Μαρτύριο. Γιὰ τὴν ἐπίδραση τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης στοὺς σταθεροὺς καὶ ἀσταθεῖς, (σ. 366, PG 78, 1584).
444. Στὸν 'Αγαθοδαίμονα. Ὅτι ὁ ὀρθὸς τρόπος ζωῆς νικᾶ τὸν λόγο καὶ ἡ γνώμη τὴ γλώσσα, καὶ πρέπει πρῶτα τὴ γνώμη νὰ στολίζομε καὶ μετὰ τὴ γλώσσα, (σ. 368, PG 78, 1584).
445. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι γιὰ τὴν ἀρετὴ ἐπιφυλάσσεται στεφάνι, ἐνῶ γιὰ τὴν κακία τιμωρία, (σ. 368, PG 78, 1585).
446. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Συμβουλευτική, (σ. 370, PG 78, 1585).
447. Στὸν διάκονο Μωϋσῆ. Γιὰ τὸν πλοῦτο, (σ. 370, PG 78, 1585).
448. Στὸν Ζήνωνα. 'Εγκωμιαστική, (σ. 370, PG 78, 1585).
449. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι οὔτε οἱ

ἄριστοι κατηγορούμενοι πρέπει νὰ δυσανασχετοῦν, οὔτε οἱ κακοὶ νὰ χαίρονται ὅταν ἐγκωμιάζονται, (σ. 370, PG 78, 1588).

450. Στὸν Ἡράκλειο. Γιὰ τὸν πλοῦτο, καὶ ὅτι πλοῦτος μέγιστος εἶναι ὄχι τὸ νὰ ἔχει κανεὶς πλοῦτο, ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ χρειάζεται πλοῦτο, (σ. 372, PG 78, 1588).

451. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο τὸ νὰ μᾶς ὑποπτευθοῦν γιὰ κάτι καὶ τὸ νὰ συλληφθοῦμε νὰ κάνομε κάτι, (σ. 372, PG 78, 1588).

452. Στὸν Παῦλο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ θέλομε νὰ τὰ γνωρίζομε ὅλα, (σ. 374, PG 78, 1588).

453. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ ἔχομε γλυκόφωνη καὶ σεμνὴ τὴ γλώσσα, (σ. 374, PG 78, 1589).

454. Στὸν γραμματικὸ Ἀγαθοδαίμονα. Ὅτι, αὐτὸ ποὺ πολλὲς φορὲς ἐπινοεῖ κάποιος πρὸς ἀσφάλειά του, αὐτὸ τοῦ γίνεται αἰτία φοβερώτατων συμφορῶν, (σ. 374, PG 78, 1589).

455. Στὸν κόμητα Ἀμπέλιο. Τὸ νὰ κυβερνᾶ κανεὶς νόμιμα πετυχαίνεται μὲ τὸ νὰ ἔχει κυβερνηθεῖ αὐτὸς νόμιμα, (σ. 376, PG 78, 1592).

456. Στὸν λαὸ τοῦ Πηλουσίου. Ἀνακοίνωση τῆς μεσολάβησής του στὸν ἄρχοντα ὑπὲρ αὐτῶν, (σ. 376, PG 78, 1592).

457. Στὸν πρεσβύτερο Θεοδόσιο. Συστατικὴ μαζὶ μὲ παράκληση ὁ ἀσκητὴς ποὺ μεταφέρει τὴν ἐπιστολὴ νὰ τύχει τῆς πρέπουσας φροντίδας αὐτοῦ, (σ. 378, PG 78, 1592).

458. Στὸν σοφιστὴ Ἀσκληπιό. Ἀναγγελία τοῦ θανάτου τοῦ σοφιστῆ Ἀρποκρᾶ πλεκόμενη ἀπὸ ἐγκώμια, (σ. 378, PG 78, 1592).

459. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ποθεῖ τὴν ἀρετή, πρέπει ν' ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸ ποὺ ὁδηγεῖ σ' αὐτήν, (σ. 378, PG 78, 1593).

460. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Ὅτι στὴν ἀρετὴ ὁδηγεῖ τὸ νὰ ἀκολουθεῖ κανεὶς τοὺς φιλάρετους καὶ νὰ συναναστρέφεται τοὺς σωφρονέστατους, (σ. 380, PG 78, 1593).

461. Στὸν διάκονο Ἱέρακα. Ὅτι πολὺ εὔκολα κανείς, ἐὰν θέλει, μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει τὴν ψυχή του σ' αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν κορυφὴ τοῦ κάλλους, (σ. 380, PG 78, 1593).

462. Στὸν Αὐγουστάλιο Θεόδωρο. Ὅτι τὰ προβλήματα τῶν ἀρχομένων ρυθμίζονται ὄχι μὲ τὸ ἀλαζονικὸ φρόνημα, ἀλλὰ μὲ τὴ φρόνηση τῶν ἀρχόντων, (σ. 382, PG 78, 1596).

463. Στὸν Ἀλύπιο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἔχει μανία γιὰ τὰ θέατρα γίνεται ἐρωτομανής, (σ. 382, PG 78, 1596).

464. Στὸν διάκονο Διογένη. Ὅτι ἡ γνήσια καὶ εἰλικρινὴς φιλία ἐγγυᾶται τὴν ἀσφάλεια, (σ. 384, PG 78, 1596).

465. Στὸν Ἀσκληπιό. Ὅτι ἀνδρεία εἶναι ἡ περιφρόνηση τῶν δυσκολιῶν καὶ τὸ νὰ ὑπομένει κανεὶς γενναῖα τὰ ὅσα συμβαίνουν, (σ. 384, PG 78, 1596).

466. Στὸν Ζήνωνα. Ἐγκώμιο τοῦ ἐπισκόπου Ἑρμογένους καὶ προτροπὴ πρὸς μετριοφροσύνη, (σ. 384, PG 78, 1597).

467. Στὸν πρεσβύτερο Ἠλία. Γιὰ ἐκεῖνον ποὺ νομίζει ὅτι γνωρίζει καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ διδάσκει, (σ. 386, PG 78, 1597).

468. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι πρέπει νὰ ἐξαλείφομε τὴν ἀλαζονεία ἐκείνων ποὺ σφάλλουν, ἀλλὰ νομίζουν ὅτι δὲν ἔσφαλαν, καὶ ὅταν μετανοοῦν νὰ τοὺς συγχωροῦμε, (σ. 386, PG 78, 1597).

469. Στὸν πολιτευόμενο Ἥρωνα. Ὅτι πρέπει νὰ θεωροῦμε μέγιστη τιμὴ τὸ νὰ συναναστρεφόμαστε τοὺς ἁγίους, (σ. 386, PG 78, 1597).

470. Στὸν κόμητα Ἑρμῖνο. Διεκτραγώδηση τῶν ἀτασθαλιῶν τοῦ ἐπισκόπου Εὐσεβίου, (σ. 388, PG 78, 1600).

471. Στὸν πρεσβύτερο Εὐδαίμονα. Προτροπὴ πρὸς ἀντιμετώπιση τῆς σκευωρίας μὲ ἀνδρία, (σ. 388, PG 78, 1600).

472. Στὸν πρεσβύτερο Ποσειδώνα. Ὅτι πρέπει οἱ ἱερωμένοι νὰ διατηροῦν τὸν ἑαυτό τους ἀδιάβατο ἀπὸ κάθε τυραννικὸ καὶ αἰσχρὸ πάθος, (σ. 390, PG 78, 1600).

473. Στὸν Μάρωνα. Προτροπὴ ὥστε νὰ σταματήσει τὶς ἀπρεπεῖς πράξεις, (σ. 390, PG 78, 1601).

474. Στὸν ἐπίσκοπο Ἰσίδωρο. Ὅτι δὲν ἀδικεῖται τόσο πολὺ αὐτὸς ποὺ ὑφίσταται ἀδικία, ὅσο ἐκεῖνος ποὺ κάνει τὴν ἀδικία, (σ. 390, PG 78, 1601).

475. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Ὅτι ἄξιος ἐπαίνων δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ νικᾶ τὴν ἀλήθεια μὲ τέχνασμα, ἀλλ' αὐτὸς ποὺ λέγει τὴν ἀλήθεια ἀνεπιτήδευτα, (σ. 392, PG 78, 1601).

476. Στοὺς Μαρτινιανό, Ζώσιμο, Μάρωνα καὶ Εὐστάθιο. Προτροπὴ ὥστε νὰ σταματήσουν νὰ κάνουν παίσματα ἀσυγχώρητα, (σ. 392, PG 78, 1601).

477. Στοὺς Ὀλύμπιο καὶ Ἰσίδωρο. Ὅτι ἡ κακία, προσλαμβάνοντας τὴν ἐμπειρία στὸ λόγο, προξενεῖ πολὺ πιὸ χειρότερα κακὰ ἀπὸ τὴν ἀμάθεια, (σ. 394, PG 78, 1604).

478. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἡ ἀλήθεια, παρουσιάζοντας ἄδοξους ἐκείνους ποὺ δὲν τὴν ἀγαποῦν, καθιστᾶ ἐνδοξότατους τοὺς ἐραστὲς αὐτῆς, (σ. 396, PG 78, 1604).

479. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι δὲν πρέπει, ὄντας οὐρανοπολίτες, νὰ ὀλιγοψυχοῦμε φθονούμενοι, ἀλλὰ νὰ ἐλπίζομε ἀκριβῶς γι' αὐτό, ὅτι θὰ γίνομε λαμπρότεροι, (σ. 396, PG 78, 1605).

480. Στὸν ἴδιο. Ὅτι οἱ κόποι τῆς ἀρετῆς μειώνονται μὲ τὴν προσδοκία τῶν βραβείων, (σ. 398, PG 78, 1605).

481. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ ἐπιβουλευθεῖ κανεὶς καὶ νὰ ἀποσχηματισθεῖ, παρὰ νὰ συνταχθεῖ μὲ ἀνθρώπους ποὺ συμπράττουν στὰ παίσματα, (σ. 398, PG 78, 1608).

482. Στὸν ἐπίσκοπο Λαμπέτιο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ διακωμωδοῦμε, ἀλλὰ νὰ θρηνοῦμε τοὺς πιὸ κορυφαίους στὰ κακά, (σ. 400, PG 78, 1608).

483. Στὸν σχολαστικὸ Θεόδωρο. Ὅτι πρέπει καὶ ἐκείνους νὰ ἐπαινοῦμε, γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἔπαινος εἶναι πάνω ἀπὸ τὰ λόγια, (σ. 400, PG 78, 1608).

484. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἀσφαλέστερο εἶναι τὸ νὰ μὴ πολεμούμαστε, ἀπὸ τὸ νὰ πολεμοῦμε μαζὶ μὲ ἄλλους, (σ. 400, PG 78, 1608).

485. Στὸν Ἰσχυρίωνα. Ὅτι εἶναι σκοτάδι ἡ κοσμικὴ φαντασία, ἐνῶ ἡ θεία φιλοσοφία φῶς, (σ. 402, PG 78, 1608).

486. Στοὺς Λαμπέτιο, Στρατήγιο καὶ Κάσιο. Δικαιολογία γιὰ τὴν καθυστέρηση ἀποστολῆς ἐπιστολῆς, (σ. 402, PG 78, 1609).

487. Στὸν Νεῖλο. Προτροπὴ νὰ προσφέρει πατρικὴ προστασία στὰ παιδιὰ τοῦ προστάτη τους ποὺ πέθανε, (σ. 404, PG 78, 1609).

488. Στὸν Μάρωνα. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς φιλοχρηματίας, (σ. 404, PG 78, 1609).

489. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὶς συνέπειες τῆς κατηγορίας, (σ. 404, PG 78, 1612).

490. Στοὺς μοναχοὺς Θεοδόσιο, Ἐπίμαχο καὶ Παῦλο. Σύγκριση ἐγκράτειας καὶ παρθενίας, (σ. 406, PG 78, 1612).
491. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ κατηγοροῦμε τοὺς πεθαμένους, (σ. 406, PG 78, 1612).
492. Στὸν Νεῖλο. Ὅτι τὰ ἴδια ἁμαρτήματα γίνονται φοβερώτερα καὶ ἀπὸ τὸν τόπο καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γίνονται, (σ. 406, PG 78, 1612).
493. Στὸν ὑποδιάκονο Παῦλο. Ὅτι κανένας δὲν μορεῖ, κι' ἂν ἀκόμα θέλει, νὰ μᾶς βλάψει, (σ. 406, PG 78, 1612).
494. Στὸν μοναχὸ Ἐλισσαῖο. Ὅτι ἀπ' αὐτὰ ποὺ κάνει ὁ μαθητὴς γίνεται φανερὸς καὶ ὁ δάσκαλος, (σ. 406, PG 78, 1613).
495. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Ὅτι αὐτὸς ποὺ ἐξετάζει τὰ πράγματα μὲ φιλοσοφικότητα οὔτε ἀπὸ τὰ καλὰ ἐπαίρεται, οὔτε ἀπὸ τὰ λυπηρὰ ταπεινώνεται, (σ. 408, PG 78, 1613).
496. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῆς τρυφηλῆς ζωῆς, (σ. 408, PG 78, 1613).
497. Στὸν πρεσβύτερο Θεόγνωστο. Ποιοὶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ σοφοί, (σ. 408, PG 78, 1613).
498. Στὸν Ἀλφιό. Γιὰ τὰ αἴτια τῆς κατάπτωσης στὴν Ἐκκλησία, (σ. 410, PG 78, 1616).
499. Στὸν Νεῖλο. Γιὰ τὴν ὀρθὴ κρίση τῶν πραγμάτων, (σ. 410, PG 78, 1616).
500. Στὸν Πέτρο. Ὅτι τὰ φρονήματα ἀκολουθοῦν συνήθως τὰ ἔργα, (σ. 410, PG 78, 1616).
501. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Ὅτι τίποτε δὲν εἶναι τόσο πολὺ εὔκολο, ὅσο τὸ νὰ ἐξαπατήσει ὁ καθένας τὸν ἑαυτό του, (σ. 412, PG 78, 1616).
502. Στὸν Οὐρσενούφιο. Ὅτι πρέπει νὰ προσφέρουμε τὰ θεραπευτικὰ μέσα κατάλληλα πρὸς τὰ πάθη καὶ τὶς δυνάμεις τῶν ἀσθενῶν, (σ. 412, PG 78, 1616).
503. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Συμβουλευτική, (σ. 412, PG 78, 1617).
504. Στὸν διάκονο Σερῆνο. Ὅτι πρέπει νὰ περιφρονεῖ τὴ δόξα ὅποιος ποθεῖ ν' ἀπολαύσει δόξα, (σ. 412, PG 78, 1617).
505. Στοὺς κληρικοὺς τοῦ Πηλουσίου. Γιὰ τὴ βοήθεια, (σ. 414, PG 78, 1617).
506. Στὸν Ἀλύπιο. Ὅτι πρέπει νὰ σπέρνομε στὰ παιδιὰ τὸν λόγο γιὰ τὴν ὑπεροχὴ καὶ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, (σ. 414, PG 78, 1617).
507. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι οἱ μετὰ τὴ γαστέρα ἡδονὲς εἶναι αἰτίες μεγάλων κακῶν, (σ. 414, PG 78, 1617).
508. Στὸν πρεσβύτερο Θεόπεμπτο. Ὅτι δὲν εἶναι δικαιολογημένοι ἐκεῖνοι ποὺ τολμοῦν νὰ διδάσκουν, ἀλλὰ πράττουν ἀντίθετα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ λέγουν, (σ. 414, PG 78, 1617).
509. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει οἱ ἀγωνιζόμενοι γιὰ τὴν ψυχὴ νὰ προχωροῦν στὸν ἀγώνα στηρίζοντας τὸ θάρρος τους στὴ θεία βοήθεια, (σ. 416, PG 78, 1617).
510. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ κάνομε ὅπως καὶ νἆναι τὸ καλό, ἀπὸ τὸ νὰ μὴ τὸ κάνουμε καθόλου, (σ. 416, PG 78, 1620).
511. Στὸν ἴδιο. Γιὰ τὴν ὀλιγάρκεια καὶ τὴν πολυτέλεια, (σ. 416, PG 78, 1620).
512. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὶς συνέπειες τῆς φιλοχρηματίας, (σ. 418, PG 78, 1620).
513. Στὸν Ἠσαΐα. Προτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴ τῶν ἀδικιῶν πρὸς τοὺς φτωχούς, (σ. 418, PG 78, 1620).
514. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ὅσοι ἁμαρτάνουν

μετὰ τὸ νόμο καὶ τὴ χάρη καὶ δὲν βαδίζουν οὔτε τὴν ὁδὸ τῶν παλαιῶν, δὲν εἶναι ἄξιοι καμμιᾶς εὐσπλαχνίας, (σ. 418, PG 78, 1620).

515. Στὸν Ἀνατόλιο. Προτροπὴ πρὸς μετάνοια, (σ. 418, PG 78, 1621).

516. Στοὺς Νεῖλο, Πέτρο καὶ Παῦλο. Γιὰ τὴν ἀνεξικακία κατὰ τὶς ὑβρεολογίες, (σ. 420, PG 78, 1621).

517. Στὸν γραμματικὸ Ὠφέλιο. Γιὰ τὰ ὅσα συμβαίνουν στὰ θέατρα καὶ τὸ ἱπποδρόμιο, καὶ τὰ μέτρα ἐναντίον αὐτῶν, (σ. 420, PG 78, 1621).

518. Στὸν διάκονο Λαμπέτιο. Γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνει ἀείμνηστος καὶ ἔνδοξος, (σ. 420, PG 78, 1621).

519. Στὸν μοναχὸ Στρατήγιο. Ὅτι ὁ θεοφιλὴς διαβλέπει καὶ φανερώνει τὶς ἀπάτες, (σ. 422, PG 78, 1621).

520. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ μαθαίνομε καὶ ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα βελτιώνονται οἱ ψυχές, (σ. 422, PG 78, 1624).

521. Στὸν πρεσβύτερο Ἀλφιό. Ὅτι εἶναι ἄτοπο τὶς αἰτίες ἐκείνων ποὺ δὲν πείσθηκαν στὰ καλὰ νὰ τὶς μεταφέρομε σὲ ἐκείνους ποὺ δὲν τοὺς ἔπεισαν, (σ. 422, PG 78, 1624).

522. Στὸν ἴδιο. Ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀθλιώτερο ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἐπιθυμεῖ τὴ δόξα, οὔτε ἐνδοξότερο ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ περιφρονεῖ αὐτήν, (σ. 422, PG 78, 1624).

523. Στὸν πρεσβύτερο Ἀλέξανδρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ δὲν θεωροῦν ἀρετὴ τὴν ἀρετή, καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ θεωροῦν αὐτὴν ἀρετή, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀποδέχονται, (σ. 424, PG 78, 1624).

524. Στὸν Μάρωνα. Ὅτι δὲν πρέπει σὲ ἐκείνους ποὺ κατηγοροῦνται γιὰ μοχθηρία νὰ λέμε αὐτὰ ποὺ πρέπουν στοὺς ἐνάρετους, (σ. 424, PG 78, 1624).

525. Στὸν ἀναγνώστη Παλλάδιο. Ὅτι πρέπει σὲ ἐκείνους μόνο νὰ πιστεύουμε, στοὺς ὁποίους ἡ ἀρετὴ πραγματικὰ διαλάμπει μὲ τὶς πράξεις, (σ. 424, PG 78, 1624).

526. Στοὺς διακόνους Παλλάδιο καὶ Σερῆνο. Ὅτι θὰ τιμωρήσει ἡ θεία δικαιοσύνη ἐκείνους ποὺ οὔτε μὲ τὴν ἀνοχὴ γίνονται καλύτεροι, (σ. 424, PG 78, 1624).

527. Στὸν ἐπίσκοπο Ἥρωνα. Προτροπὴ πρὸς διαρκῆ ἔπαινο τῆς ἀρετῆς καὶ ἀποφυγὴ τῆς κακίας, (σ. 426, PG 78, 1625).

528. Στὸν κόμητα Δομίτιο. Ὅτι πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε ἀπὸ τὶς τροφὲς καὶ τὰ ποτὰ ὄχι ἐκεῖνες ποὺ ἀποβλέπουν στὴ δύναμη τοῦ σώματος, ἀλλὰ στὴν ὑγεία, (σ. 426, PG 78, 1625).

529. Στὸν Ὑπάτιο. Ὅτι ἡ ἀρετὴ καθιστᾶ λαμπρότερους τοὺς ἐραστές της, (σ. 428, PG 78, 1628).

530. Στὸν πρεσβύτερο Ἀθανάσιο. Ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν στοὺς ἴδιους ἐκφέρουν τὴ γνώμη τους καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, (σ. 428, PG 78, 1628).

531. Στὸν Ζώσιμο. Προτροπὴ γιὰ νήψη, (σ. 428, PG 78, 1628).

532. Στὸν ἴδιο. Προτροπὴ πρὸς ἐπιστροφὴ καὶ τήρηση τῶν νόμων τῶν ἱερῶν Γραφῶν, (σ. 428, PG 78, 1628).

533. Στὸν ἀναγνώστη Ἀμμώνιο. Προτροπὴ νὰ μὴ ἀποφεύγει τοὺς κόπους, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιώκει τὴ θεία δόξα, (σ. 430, PG 78, 1628).

534. Στὸν πρεσβύτερο Δίδυμο. Συμβουλευτική, (σ. 430, PG 78, 1628).

535. Στὸν Οὐάλεντα. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔλαβαν τὴν ἱερατικὴ τιμὴ χωρὶς νὰ τὸ ἀξίζουν, (σ. 430, PG 78, 1629).

536. Στὸν πρεσβύτερο 'Αθανάσιο. Προτροπὴ πρὸς ἐξάλειψη τῆς κακῆς φήμης ποὺ προέκυψε ἐναντίον του ἐξαιτίας τῆς ἀσέβειας τοῦ Ζώσιμου, (σ. 432, PG 78, 1629).
537. Στὸν Φίλιππο Εὐδαίμονα. Ὅτι δὲν ἀκοῦμε ἐξίσου τὴ διδασκαλία τῶν δασκάλων, (σ. 432, PG 78, 1629).
538. Στὸν πρεσβύτερο Ἥρωνα. Ὅτι πρέπει καὶ ὅταν μιλᾶμε καὶ ὅταν γράφομε νὰ τηροῦμε τὸ μέτριο, (σ. 432, PG 78, 1629).
539. Στοὺς Μάρωνα καὶ Χαιρήμονα. Προτροπὴ γιὰ εἰλικρινῆ μετάνοια, (σ. 432, PG 78, 1629).
540. Στὸν πρεσβύτερο Ἱέρακα. Γιὰ ἐκείνους ποὺ μπροστὰ στοὺς κινδύνους ὑποδουλώνονται στὸ φόβο, (σ. 432, PG 78, 1629).
541. Στὸν πρεσβύτερο 'Αθανάσιο. Ὅτι πρέπει νὰ ζοῦμε ὀρθὰ καὶ ὄχι πρὸς ἐπίδειξη, (σ. 434, PG 78, 1632).
542. Στὸν πρεσβύτερο Δανιήλ. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξευτελίζομε τὶς εὐεργεσίες ἀνταποδίδοντας τὶς ἀμοιβὲς μὲ ἄδικες ἐνέργειες, (σ. 434, PG 78, 1632).
543. Στὸν πολιτευόμενο Πέτρο. Προτροπὴ γιὰ ἀπολογία πρὸς ἐξάλειψη τῆς κακῆς φήμης, (σ. 434, PG 78, 1632).
544. Στὸν γραμματικὸ 'Ωφέλιο. Ὅτι ἡ αἰτιολογία εἶναι μέγιστη ἀρετὴ καὶ διαμόρφωση τῆς ἱστορίας καὶ τῆς θεωρίας, (σ. 436, PG 78, 1632).
545. Στὸν Μάρωνα. Γιὰ τὸν κορεσμὸ τῶν χρημάτων, (σ. 436, PG 78, 1632).
546. Στὸν σοφιστὴ 'Ασκληπιό. Ὅτι μὲ κόπους ἀγοράζεται ἡ ἀείμνηστη δόξα τοῦ βίου, (σ. 436, PG 78, 1633).
547. Στὸν ἴδιο. Ὅτι ἄξιος κατηγορίας εἶναι ὄχι αὐτὸς ποὺ δὲν πείθει, ἀλλ' ἐκεῖνος ποὺ δὲν θέλει νὰ πεισθεῖ, (σ. 438, PG 78, 1633).
548. Στὸν ἴδιο. Ὅτι εἶναι ἀπόρθητη ἡ ψυχὴ ποὺ εἶναι ὀχυρωμένη σὰν μὲ πύργους ἀπὸ ὅλες τὶς ἀρετὲς καὶ τὴ θεία συμμαχία, (σ. 438, PG 78, 1633).
549. Στὸν 'Ησαΐα. Γιὰ τὴ μακροθυμία, (σ. 438, PG 78, 1633).
550. Στὸν διάκονο Παλλάδιο. Ὅτι στὴ θεία δύναμη οὔτε ἀσθένεια οὔτε χρόνος οὔτε φύση εἶναι ἀντίπαλος, (σ. 438, PG 78, 1633).
551. Στὸν Θεοφάνιο. Παρηγορητική, (σ. 438, PG 78, 1633).
552. Στὸν διάκονο 'Ηλία. Ὅτι πρέπει νὰ παρέχυμε συγγνώμη σὲ ἐκεῖνον ποὺ διαπράττει πλημμέλημα καὶ μετανοεῖ, (σ. 440, PG 78, 1633).
553. Στὸν 'Αλύπιο. Ὅτι πρέπει νὰ παιδαγωγοῦμε πρὶν ἀπὸ τὴ γλώσσα τὴ γνώμη, (σ. 440, PG 78, 1636).
554. Στὸν σχολαστικὸ Πέτρο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἢ δὲν ἔχουν ὀρθὴ κρίση γιὰ τὰ πράγματα, (σ. 440, PG 78, 1636).
555. Στὸν ἀναγνώστη Πέτρο. Γιὰ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν ἀσχήμια τῆς ψυχῆς, (σ. 440, PG 78, 1636).
556. Στὸν 'Απολλώνιο. Γιὰ τὴ θεραπεία ἀπὸ τὶς ὕβρεις, (σ. 442, PG 78, 1636).
557. Στὸν ἐπίσκοπο 'Ισίδωρο. 'Εγκωμιαστική, (σ. 442, PG 78, 1636).
558. Στὸν γραμματικὸ 'Ωφέλιο. Γιὰ τὴ φιλοσοφία, (σ. 442, PG 78, 1637).
559. Στὸν διάκονο Εὐτόνιο. Γιὰ ἐκείνους ποὺ θεωροῦν δικές τους συμφορὲς τὶς ἀρετὲς τῶν ἄλλων ἢ τὰ δικά τους κακά, (σ. 442, PG 78, 1637).
560. Στὸν Πέτρο. Ποιὸς εἶναι ὁ εἰλικρινέστατος κανόνας φιλίας, (σ. 444, PG 78, 1637).

561. Στὸν σχολαστικὸ Νειλάμμωνα. Ὅτι αὐτοὶ ποὺ ὑποπίπτουν σὲ πταίσματα δέχονται ἀπὸ παντοῦ κατηγορίες, (σ. 444, PG 78, 1637).

562. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ἐπιτιμητική, (σ. 444, PG 78, 1637).

563. Στὸν Δήμαρχο Σερῆνο. Ὅτι ἡ δόξα τοῦ κόσμου εἶναι ὀμορφιὰ μιᾶς ἡμέρας, ἐνῶ ἡ δόξα τῆς ἀρετῆς εἶναι ἀμάραντη καὶ αἰώνια, (σ. 446, PG 78, 1640).

564. Στὸν ἴδιο. Ὅτι πρέπει νὰ τοποθετοῦμε τὸ δίκαιο πρὶν ἀπὸ τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἀρετὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐξουσία, (σ. 446, PG 78, 1640).

565. Στὸν σχολαστικὸ Ἰωάννη. Γιὰ τὴν κακία καὶ τὴν ἀρετή, (σ. 446, PG 78, 1640).

566. Στὸν Πέτρο. Ὅτι πρέπει νὰ μὴ συναναστρεφόμαστε τοὺς κυλιόμενους στὰ βιωτικὰ πράγματα, ἀλλὰ τοὺς ἀφοσιωμένους στὴν ἀρετή, (σ. 448, PG 78, 1641).

567. Στὸν Μάρωνα. Ἐπιτιμητική, (σ. 448, PG 78, 1641).

568. Στὸν ἐκλαμπρότατο Δωρόθεο. Ὅτι ὁ σύμβουλος εἶναι κύριος τοῦ νὰ συμβουλεύει, ἐνῶ ὁ συμβουλευόμενος τοῦ νὰ πεισθεῖ, (σ. 450, PG 78, 1641).

569. Στὸν πρεσβύτερο Ζώσιμο. Ὅτι ὁ λαϊκὸς δὲν βλάπτεται καθόλου ἐὰν ὁ ἱερέας δὲν ζεῖ σωστά, (σ. 450, PG 78, 1644).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

Α' ΑΠΑΝΤΑ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 7

Τόμ.

1ος. Ἐπιστολές. 7
2ος. Ἐπιστολές. 10
3ος. Ἐπιστολές. 14
4ος. Ὁμιλίες στὴν Ἑξαήμερο (Α'–Θ'). 18
5ος. Ὁμιλίες σὲ Ψαλμούς: Α', Ζ', ΙΔ', ΚΗ', ΚΘ', ΛΒ', ΛΓ', ΜΔ', ΜΕ'. 19
6ος. Ὁμιλίες ἠθικὲς καὶ πρακτικές. 19
7ος. Ὁμιλίες δογματικές, περιστατικές, ἐγκωμιαστικές, Παιδαγωγικές. 19
8ος. Ἀσκητικὰ Α' (Ὅροι κατὰ πλάτος Α' καὶ Β'). 20
9ος. Ἀσκητικὰ Β' (Ὅροι κατ' ἐπιτομήν –Ἀσκητικαὶ διατάξεις). 22
10ος. α. Ἀνατρεπτικὸς ἀπολογητικοῦ Εὐνομίου.– β. Περὶ ἁγίου Πνεύματος. 37

Β' ΑΠΑΝΤΑ Μ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ 38

1ος. Ἀπολογητικὰ (1. Κατὰ εἰδώλων.– 2. Περὶ ἐνανθρωπήσεως). 38
2ος. Δογματικὰ Α' (Λόγοι κατὰ Ἀρειανῶν Α' - Β'). 39
3ος. Δογματικὰ Β' (Λόγοι κατὰ Ἀρειανῶν Γ' - Δ'). 39
4ος. Δογματικὰ Γ'. 39
5ος. Ἑρμηνευτικὰ Α'. 40
6ος. Ἑρμηνευτικὰ Β' (Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμούς). 40
7ος. Ἑρμηνευτικὰ Γ' (Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμούς). 41
8ος. Ἱστορικοδογματικὰ Α'. 42
9ος. Ἱστορικοδογματικὰ Β'. 42
10ος. Ἱστορικοδογματικὰ Γ'. 42
11ος. Ἀσκητικὰ (Βίος Μ. Ἀντωνίου, Βίος ἁγίας Συγκλητικῆς). 43
12ος. Διάφορα ἀμφιβαλλόμενα ἔργα. 43

Γ' ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ 44

1ος. Προσωπικὲς σχέσεις καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Διακονία Α'. 44
2ος. Προσωπικὲς σχέσεις καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Διακονία Β'. 44
3ος. Ἀπολογητικὰ ἔργα. 45
4ος. Δογματικὰ ἔργα. 45
5ος. Ὁμιλίες. 45
6ος. Ἐγκωμιαστικοὶ καὶ Ἐπιτάφιοι Λόγοι. 46
7ος. Ἐπιστολές. 46
8ος. Ὁ Χριστὸς πάσχων καὶ Ἔπη Δογματικά. 53
9ος. Ἔπη Ἠθικά. 54
10ος. Ἔπη Ἱστορικά. 55
11ος. Ἔπη εἰς Ἑτέρους - Ἐπιγράμματα. 57

Τόμ. Δ' ΑΠΑΝΤΑ ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ 58

1ος. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία (Βιβλία Α' - Γ'). 58
2ος. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία (Βιβλία Δ' - ΣΤ'). 61
3ος. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία (Βιβλία Ζ' - Ι'). 64
4ος. Τριακονταετηρικὸς στὸν Μ. Κωνσταντῖνο– Στὸν Βίο Μ. Κωνσταντίνου. Λόγος Μ. Κωνσταντίνου στὸν Σύλλογο τῶν ἁγίων. 67

Ε' ΑΠΑΝΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ 79

1ος. Δογματικὰ Α' (Ἔκδοσις ἀκριβὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως). 79
2ος. Φιλοσοφικὰ Κεφάλαια, Περὶ αἱρέσεων.- Εἰσαγωγὴ δογμάτων. 82
3ος. Περὶ εἰκόνων.– Λόγος ἀποδεικτικὸς περὶ εἰκόνων. 86
4ος. Λίβελος ὀρθοῦ φρονήματος.- Περὶ ἁγίας Τριάδος, Λόγοι ἄλλοι. 86
5ος. Περὶ τῶν ἐν Χριστῷ δύο θελημάτων, Κατὰ Μανιχαίων κλπ. 87
6ος. Ἱερὰ Παράλληλα (Στοιχεῖα Α - Δ). 87
7ος. Ἱερὰ Παράλληλα (Στοιχεῖα Ε - Μ). 92
8ος. α) Ἱερὰ Παράλληλα (Στοιχεῖα Ν - Ω). β) Λόγοι διάφοροι. 97
9ος. Α'. Λόγοι, Β'. Ἁγιολογικά, Γ'. Προσευχὲς (Α' – Δ'). 103
10ος. Ἱστορία Ψυχωφελής. Βίος Βαρλαὰμ καὶ Ἰωάσαφ. 104
11ος. Στὶς Ἐπιστολὲς Παύλου (Ρωμαίους – Κορινθίους Α' καὶ Β'. 104
Στὶς Ἐπιστολὲς Παύλου (Γαλάτας – Φιλήμονα). 104

ΣΤ' ΑΠΑΝΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 105

1ος. Διάλογος Παλλαδίου.– Περὶ ἀσαφείας τῶν προφητειῶν.– Σύνοψις Παλαιᾶς Διαθήκης. 105
2ος. Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (Α' – ΚΓ'). 105
3ος. Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (ΚΔ' – ΜΑ'). 107
4ος. Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (ΜΒ' – ΞΔ'). 109
5ος. α) Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (Γ'-ΙΒ'). β) Εἰς Ψαλμοὺς (ΜΑ'-ΜΓ'). 110
6ος. Ὁμιλίες εἰς τοὺς Ψαλμοὺς (ΜΔ' – ΡΚΓ'). 111
7ος. Ὁμιλίες εἰς Ψαλμοὺς (ΡΚΔ' – ΡΝ'), Εἰς τὸν Δαυὶδ καὶ Σαούλ. 112
8ος. Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν (Α'-Θ'), Ὑπομνήματα. 113
8Α Ὁμιλίες εἰς πρόσωπα καὶ ῥητὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. 115
9ος. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Α'-Κ'). 117
10ος. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες ΚΑ'-ΛΖ'). 120
11ος. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες ΛΗ'-Νς'). 122
11Α. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες ΝΖ'–ΟΕ'). 124
12ος. α) Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Ος'–Α') β) Στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Α' – Δ'). 126
13ος. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες Ε' – ΛΑ'). 128
13Α. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες ΛΒ' – ΝΔ'). 131

Τόμ.

14ος. Ὑπόμνημα στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον (Ὁμιλίες ΝΕ' – ΠΗ'). 133
15ος. Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις (Ὁμιλίες Α' – ΚΓ'). 136
16Α. Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις (Ὁμιλίες ΚΔ' – ΜΔ'). 139
16Β. Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις (Ὁμιλίες ΜΕ' – Ν'), Ρωμαίους (Α' – Ι'). 142
17ος. Ὑπόμνημα στὴν Πρὸς Ρωμαίους (Ὁμιλίες ΙΑ' – ΛΓ'). 145
18ος. Ὑπόμνημα στὴν Α' Πρὸς Κορινθίους (Ὁμιλίες Α' – ΚΑ'). 149
18Α. Ὑπόμνημα στὴν Α' Πρὸς Κορινθίους (Ὁμιλίες ΚΒ' – ΜΔ'). 151
19ος. Ὑπόμνημα στὴν Β' Πρὸς Κορινθίους (Ὁμιλίες Α' – ΚΔ'). 154
20ος. Ὑπομνήματα: Β' Κορινθίους (Ὁμιλ. ΚΕ'–Λ'), Ἐφεσίους (Α' – ΙΑ'). 157
21ος. Πρὸς Ἐφεσίους (Ὁμιλίες ΙΒ'–ΚΔ'), Φιλιππησίους (Ὁμ. Α' – ΙΒ'). 161
22ος. Πρὸς Φιλιππησίους (Ὁμ. ΙΓ'-ΙΕ'), Κολοσσαεῖς Θεσσαλονικεῖς Α'. 164
23ος. Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β' (Ὁμιλ. Α'–Ε'), Πρὸς Τιμόθεον Α' καὶ Β'. 167
24ος. Πρὸς Τίτον, Πρὸς Φιλήμονα, Πρὸς Ἑβραίους (Ὁμιλίες Α'-ΙΕ'). 172
25ος. Πρὸς Ἑβραίους (Ὁμ. Ις'-ΛΔ'), Εἰς Λάζαρον (Ὁμιλίες Α'-Ζ'). 175
26ος. Ὁμιλίες Ἠθικὲς – Ἁγιογραφικές. 179
27ος. Ὁμιλίες Ἁγιογραφικὲς – Ἑρμηνευτικές. 180
28ος. Ποιμαντικὰ καὶ Ἀσκητικὰ Α' (Λόγοι Περὶ ἱερωσύνης). 181
29ος. Ἀσκητικὰ Β' Πρὸς Σταγείριον Λόγοι Α'-Γ', Περὶ παρθενίας. 184
30ος. Ὁμιλίες Κατηχητικές – Ὁμιλίες Ἠθικές. 187
31ος. Ὁμιλίες Κατηχητικὲς καὶ Ἠθικὲς Β'.– Ὁμιλίες Περιστατικὲς Α'. 189
32ος. Ὁμιλίες Περιστατικὲς Β'. 190
33ος. Ὁμιλίες Περιστατικὲς Γ'. 192
34ος. Ὁμιλίες Περιστατικὲς Δ'. Πρὸς Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας κλπ. 193
35ος. Ὁμιλίες Δογματικὲς (Περὶ ἀκαταλήπτου, Περὶ ὁμοουσίου). 194
36ος. α) Ὁμιλίες Ἑορταστικές, β) Ὁμιλίες Ἐγκωμιαστικὲς Α'. 196
37ος. α) Ὁμιλίες Ἐγκωμιαστικὲς Β'. β) Ἐπιστολὲς πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα (Α'-ΙΖ') καὶ Βίος τῆς ὁσίας Ὀλυμπιάδος. 197
38ος. α) Ἐπιστολὲς Πρὸς Ἰννοκέντιον, β) Ἐπιστολὲς ΙΗ' – ΠΜΒ'. 198

Ζ' ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ 204

1ος. **Δογματικὰ Α'** α) Πῶς τρία πρόσωπα λέγοντες, β) Κατὰ εἱμαρμένης, γ) Περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, δ) Κατηχητικὸς Μέγας. 204
2ος. **Δογματικὰ Β'** (Κατὰ Εὐνομίου Ἀντιρρητικοὶ Λόγοι Α' – Β'). 205
3ος. **Δογματικὰ Γ'** α) Κατὰ Εὐνομίου Ἀντιρρητικὸς Λόγος Γ'. β) Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὴν Εὐνομίου ἔκθεσιν. 209
4ος. Α') Λόγοι Δογματικοί: Β') Ἐπιστολὲς (Α' – ΛΑ'). 215
5ος. Ἑρμηνευτικὰ Α': Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου.- Ἀπολογητικὸς περὶ τῆς Ἑξαημέρου.- Περὶ γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου. 217
6ος. Ἑρμηνευτικὰ Β': α) Εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Ψαλμῶν. β) Εἰς τὸν 6ον Ψαλμόν. γ) Περὶς τῆς ὀγδόης. δ) Εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν. 220
7ος. Ἑρμηνευτικὰ Γ': Ἐξήγησις εἰς τὰ Ἆσματα, Λόγοι Α' – ΙΕ'. 223
8ος. α) Ἑρμηνευτικὰ Γ' – Δογματικὰ: 1) Εἰς τὴν Προσευχήν, Λόγοι 224

Τόμ. Α'-Ε', 2) Εἰς τοὺς Μακαρισμούς, Λόγοι Α'-Η'.
β) Ἀσκητικὰ Α': Περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ καὶ ἄλλοι λόγοι.
9ος. Α') Ἀσκητικὰ Β': Περὶ παρθενίας (Κεφάλαια Α' – ΚΓ'). 225
Β') Λόγοι Ἐγκωμιαστικοί. 1) Περὶ ἀρετῆς, ἤτοι Εἰς τὸν Βίον Μωυσέως (Λόγοι Α' -Β'). 2) Εἰς τὸν Βίον τῆς Ὁσίας Μακρίνης. 3) Εἰς τὸν Βίον Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ.
10ος. Ὁμιλίες: 1) Δογματικές, 2) Ἠθικές, 3) Ἑορταστικές. 226
11ος. Ὁμιλίες: 1) Ἑορταστικές, 2) Ἐγκωμιαστικές, 3) Ἐπιτάφιες. 227

Η' ΑΠΑΝΤΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ 228

Βίος Γρηγορίου Παλαμᾶ Ὑπὸ Φιλοθέου Κοκκίνου 228
1ος. α) Λόγοι ἀποδεικτικοὶ 2 Περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. 230
β) Ἐπιστολές Πρὸς Ἀκίνδυνον καὶ Πρὸς Βαρλαὰμ Α', Β'.
2ος. Ὑπὲρ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων Λόγοι Α' – Γ'. 232
3ος. Πραγματεῖες Δογματικὲς καὶ Ὁμολογιακές. 233
4ος. Ἐπιστολές, 234
5ος. Κατὰ Ἀκινδύνου Λόγοι Ἀντιρρητικοὶ (Α' – Γ'). 235
6ος. Κατὰ Ἀκινδύνου Λόγοι Ἀντιρρητικοὶ (Δ' – Ζ'). 240
7ος. Α') Κείμενα Αἰχμαλωσίας: Β') Λόγοι Περὶ τῆς τοῦ Γρηγορᾶ ψευδογραφίας Α' – Δ'. Περὶ τῆς ῥήσεως τοῦ Μ. Βασιλείου. 246
8ος. Α') Ἑκατὸν Πεντήκοντα Κεφάλαια. Β') Ἀσκητικὴ Γραμματεία: Περὶ προσευχῆς καὶ καθαρότητος καρδίας. Εἰς τὸν Βίον Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου. Πρὸς τὴν μοναχὴν Ξένην. Δεκάλογος τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας καὶ ἄλλα. Γ') Εὐχὲς (Α' – Δ'). 248
9ος. Ὁμιλίες Α' – Κ'. 249
10ος. Ὁμιλίες ΚΑ' – ΜΒ'. 251
11ος. Ὁμιλίες ΜΓ' – ΞΓ'. 252

Θ' ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ 254

1ος. Ἀποφθέγματα Γερόντων. 254
2ος. Τὸ Λειμωνάριον. 256
3ος. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου: Περὶ Θείων ὀνομάτων, Οὐρανίου ἱεραρχίας, Ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, Μυστικῆς θεολογίας, Ἐπιστολές. 265
4ος. Θεοδωρήτου Κύρου, Φιλόθεος Ἱστορία ἢ Ἀσκητικὴ Πολιτεία. 267
5ος. Κυρίλλου Σκυθοπολίτου, Βίοι Ἁγίων. 270
6ος. Λαυσαϊκὴ Ἱστορία. 272
7ος. Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 Πνευματικὲς Ὁμιλίες. 276
8Α. Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγοι Ἀσκητικοὶ (Α' – ΚΣΤ'). 280
8Β. Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγοι Ἀσκητικοὶ (ΚΖ' – ΞΑ'). 281
8Γ. Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγοι Ἀσκητικοὶ ΞΒ'-ΠΣΤ', Ἐπιστολές. 283

Τόμ.

9ος. Διαδόχου Φωτικῆς: 1) Κεφάλαια Γνωστικά. 2) Λόγος εἰς τὴν Ἀνάληψιν. 3) Ὁράσεις. 4) Ἐρωταποκρίσεις. Ἰωάννου Καρπαθίου: Κεφάλαια Παρακλητικὰ 100. 285

10Α. Ἁγίων Βαρσανουφίου-Ἰωάννου, Ἐρωταποκρίσεις (Α'–ΣΚΘ'). 287

10Β. Αγίων Βαρσανουφίου-Ἰωάννου, Ἐρωταποκρίσεις (ΣΛ'–ΦΚΒ'). 299

10Γ. Ἁγίων Βαρσανουφίου-Ἰωάννου, Ἐρωταποκρίσεις (ΦΚΓ'–ΩΜ'). 312

11Α. **Α'. Εὐαγρίου:** 1. Κεφάλαια πρακτικά, πρὸς Ἀνατόλιον. 2. Λόγος πρακτικός. 3. Τῶν κατὰ μοναχῶν πραγμάτων τὰ αἴτια. 4. Κεφάλαια ΛΓ κατ' ἀκολουθίαν. 5. Πνευματικαὶ γνῶμαι κατὰ ἀλφάβητον. 6. Ἕτεραι γνῶμαι. 7. Περὶ τῶν ὀκτὼ λογισμῶν, πρὸς Ἀνατόλιον. 8. Ἀποσπάσματα. 323

Β'. Ἁγίου Νείλου: 1) Διηγήματα Α'-Ζ', 2) Πρὸς Ἀλβιανὸν μοναχὸν ἐρημίτην, 3) Πρὸς Ἀγάθιον μονάζοντα, Περὶ Περιστερᾶς.

11Β. **Ἁγίου Νείλου:** 4). Πρὸς Μάγναν, Λόγος περὶ ἀκτημοσύνης, 5) Ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ᾠκισμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες... 6) Λόγος πρὸς Εὐλόγιον μοναχόν. 7) Πρὸς Εὐλόγιον, Λόγος περὶ τὰς ἀντιζήλους τῶν ἀρετῶν κακίας. 8) Περὶ τῶν ὀκτὼ πνευμάτων τῆς πονηρίας. 9) Λόγος περὶ προσευχῆς. 10) Κεφάλαια ΚΖ' περὶ πονηρῶν λογισμῶν. 11) Παραινέσεις πρὸς μοναχούς. 12) Γνῶμαι ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν καὶ κολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἄνθρωπον. 13) Κεφάλαια ἢ παραίνεσις. 14) Περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας λογισμῶν. 325

11Γ. Ἁγίου Νείλου: 15) Λόγος Ἀσκητικός, Κεφ. Α'-ΟΕ'. 16) Λόγος εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, «νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν...». 17) Λόγος Ἀσκητικὸς καὶ πολυμερής. 18) Ἐπικτήτου Ἐγχειρίδιον (Κεφ. Α'-ΟΓ) 19) Διήγησις περὶ Πάχονος, πορνικὸν πόλεμον πέσχοντος καὶ νικῶντος. 20) Ὑπερεχίου, Παραίνεσις ἀσκητῶν. 21) Ἀποσπάσματα ἐκ Λόγων καὶ Ὁμιλιῶν τοῦ Ἁγίου Νείλου (Εἰς τὸ Πάσχα, Λόγοι δύο, καὶ εἰς τὴν Ἀνάληψιν, Λόγοι τρεῖς). 22) Ἐπιστολαὶ (Βιβλ. Α'. 1-333). 326

11Δ. Ἐπιστολές: 1. Βιβλίον Β' (1-333). 2. Βιβλίον Γ' (1-333). 3. Βιβλίον Δ' (1-62). 331

12ος. **Α'. Ἀββᾶ Ἡσαΐα**: Λόγοι Ἀσκητικοί.– **Β'. Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ:** Κεφάλαια ὠφέλιμα.– **Γ'. Ἀββᾶ Δωροθέου**: Πραγματεῖες καὶ Ἐπιστολές. 343

13ος. **Α'. Μάρκου Ἐρημίτη:** Δέκα δοκίμια (Περὶ νόμου πνευματικοῦ, Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι, Περὶ μετανοίας, Περὶ τοῦ θείου βαπτίσματος, Πρὸς Νικόλαον νουθεσίαι ψυχωφελεῖς, Κεφάλαια νηπτικὰ ΚΗ', Συνδιάλεξις πρὸς σχολαστικόν, Συμβουλία νοὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, Περὶ νηστείας, Εἰς τὸν Μελχισεδέκ). 345

Β'. Ἡσυχίου Ἱεροσολύμων: Λόγος ψυχωφελὴς περὶ νήψεως καὶ

Τόμ.

ἀρετῆς εἰς ἑκατοντάδας δύο. Λόγοι Α'-Η' (Εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν, Περὶς τῆς τρίτης ὥρας καὶ ἕκτης, Περὶ ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, Εἰς τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, Εἰς τὴν αὐτὴν Θ. Μαρίαν, Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου, Ἐγκώμιον εἰς ἅγιον Θωμᾶν, Εἰς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον).– Συναγωγὴ ἀποριῶν καὶ λύσεων.– Μαρτύριον ἁγίου Λογγίνου.

13Α. **Ἀναστασίου Σιναΐτου:** 1. Ὁδηγός, 2. Περὶ τῆς ἁγίας συνάξεως καὶ περὶ τοῦ μὴ κρίνειν καὶ μνησικακεῖν καὶ 3. Εἰς τὴν πνευματικὴν ἀναγωγὴν τῆς ἑξαημέρου κτίσεως. 346

13Β. **Ἀναστασίου Σιναΐτου:** Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις Α'-ΞΔ'. 348

13Γ. **Ἀναστασίου Σιναΐτου:** Α) Ἐρωταποκρίσεις ΞΕ - ΡΝΔ. Β) ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 352

13Δ. **Ἀντιόχου Μοναχοῦ:** Ἐπιστολὴ Πρὸς Εὐστάθιον - Κεφάλαια Α'-ΡΓ. 358

14ος. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** 1. Μυσταγωγία. 2. 400 Κεφάλαια Περὶ ἀγάπης. 3. Λόγος Ἀσκητικός. 4. 200 Κεφάλαια Περὶ Θεολογίας. 362

14Α. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** 1. Ἐρωταποκρίσεις. 2. Πρὸς Θεόπεμπτον τὸν Σχολαστικόν. 3. Ἑρμηνεία εἰς τὸν ΝΘ' Ψαλμόν. 363

14Β. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Πρὸς Θαλάσσιον περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς Ἁγίας Γραφῆς (Ἐρωτήσεις Α' – ΝΓ'). 375

14Γ. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Πρὸς Θαλάσσιον περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς Ἁγίας Γραφῆς (Ἐρωτήσεις ΝΔ' – ΞΕ'). 377

14Δ. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Περὶ ἀποριῶν τῶν ἁγίων Διονυσίου καὶ Γρηγορίου πρὸς Θωμᾶν ἡγιασμένον (Ἀπορίες Α'– Ε', καὶ Α' – ΡΔ'). 378

14Ε. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** 1. Περὶ ἀποριῶν τῶν ἁγίων Διονυσίου καὶ Γρηγορίου πρὸς Θωμᾶν ἡγιασμένον (Ἀπορίες ΡΕ'– ΡΟΘ').- 2. Σχόλια εἰς τὰ τοῦ ἁγίου Διονυσίου (α. Εἰς τὸ Περὶ οὐρανίου ἱεραρχίας καὶ β. Περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας). 384

14ΣΤ **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Σχόλια εἰς τὰ τοῦ ἁγίου Διονυσίου. (1. Εἰς τὸ Περὶ θείων ὀνομάτων. 2. Εἰς τὸ Περὶ μυστικῆς θεολογίας). 388

15Α. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Δοκίμια δογματικά, θεολογικὰ καὶ πολεμικά: 388

15Β. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** Ἐπιστολὲς κοινές, δογματικὲς καὶ πολεμικές: 391

15Γ. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** 1. Συζήτησις ἐν Βιζύῃ μετὰ τοῦ ἐπισκόπου Καισαρείας Θεοδοσίου. 2. Ἐξήγησις τῆς κινήσεως. 3. Διάλεξις πρὸς Πύρρον. 4. Περὶ ψυχῆς. 5. Ἑρμηνεία τῆς προσευχῆς «Πατερ ἡμῶν», 6. Βίος Μαξίμου. 393

15Δ. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:** 1. Κεφάλαια διάφορα. 2. Κεφάλαια ἕτερα, Σχόλια εἰς τὰς Ἐπιστολὰς Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου. 394

Τόμ.

15Ε. **Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ** : Κεφάλαια Θεολογικά. 394

16ος. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος: Κλῖμαξ εἰς Λόγους Λ', καὶ Λόγος εἰς τὸν Ποιμένα. 396

17ος. Α. Πέτρου Δαμασκηνοῦ : Βιβλίον Α'.– Βιβλίον Β', Λόγοι ΚΔ'. 398

Β. Φιλοθέου Σιναΐτου : Νηπτικὰ Κεφάλαια Μ'. 400

Γ. Θεοδώρου τοῦ Ἀσκητοῦ : 1. Κεφάλαια Ρ'. 2. Θεωρητικόν. 400

18ος. **Θεοδώρου Στουδίτου:** Ὁμιλίες, Λόγοι, Ἐγκώμια καὶ Λόγοι Κατηχητικοὶ Α'.-ΛΓ'. 400

18Α. **Θεοδώρου Στουδίτου:** Λόγοι Κατηχητικοὶ ΛΔ'. -ΡΚΔ'. 402

18Β. **Θεοδώρου Στουδίτου:** ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ, 1) Βιβλίο Α'. (Ἐπιστολὲς Α'. - ΝΖ'.) 2) Βιβλίο Β'. ((Ἐπιστολὲς Α'. - ΝΕ'. 407

18Γ. **Θεοδώρου Στουδίτου:** ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ, Βιβ. Β'. (Ἐπιστ. ΝΣΤ.- ΣΚΑ'.) 411

19Α. **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου:** Βίος Συμεὼν ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου.- Κεφάλαια.- Εὐχαριστίες.- Διάλογος μετὰ σχολαστικοῦ. 415

19Β. **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου:** Βίβλος τῶν Θεολογικῶν Λόγων (Λόγοι Α'–Γ').– Βίβλος τῶν Ἠθικῶν Λόγων (Λόγοι Α'–ΣΤ'). 416

19Γ. **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου:** Α') Βίβλος τῶν Ἠθικῶν Λόγων (Λόγοι Ζ'–ΙΕ'). Β') Κατηχητικοὶ Λόγοι (Λόγοι Α'–Ζ'). 419

19Δ. **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου** : Κατηχητικοὶ Λόγοι (Λόγοι Η'-ΛΔ'). 421

19Ε. **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου** : Ὕμνοι (Α'–ΚΖ'). 424

19ΣΤ **Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου** : Ὕμνοι (ΚΗ'–ΝΗ'). 426

20ος. **Α. Νικήτα Στηθάτου** : Νηπτικὰ κεφάλαια, ἑκατοντάδες τρεῖς. 1. Ἑκατοντὰς 1η, Κεφάλαια πρακτικά. 2. Ἑκατοντὰς 2η, Κεφάλαια φυσικά. 3. Ἑκατοντὰς 3η, Κεφάλαια γνωστικά. 428

Β. Ἠλία Ἐκδίκου: 1. Ἀνθολόγιον γνωμικόν. 2. Κεφάλαια γνωστικὰ ΛΒ'. 3. Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεωρητικὰ ΡΙΖ'. 428

Γ. Θεολήπτου Φιλαδελφείας: 1. Λόγος τὴν ἐν Χριστῷ κρυπτὴν ἐργασίαν διασαφῶν καὶ δεικνύων ἐν βραχεῖ τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος τὸν κόπον. 2. Κεφάλαια ἐννέα. 429

Δ. Νικηφόρου τοῦ Μονάζοντος: Λόγος περὶ νήψεως καὶ φυλακῆς καρδίας. 429

Ε. Γρηγορίου Σιναΐτου : Κεφάλαια 137 περὶ λογισμῶν καὶ παθῶν καὶ ἀρετῶν δι' ἀκροστιχίδος. 2. Κεφάλαια Γνωστικὰ ἑπτά. 3. Κεφάλαια δέκα Περὶ ἡσυχίας καὶ προσευχῆς. 4. Κεφάλαια δέκα πέντε Περὶ ἡσυχίας καὶ τῶν δύο τρόπων τῆς προσευχῆς. 5. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τὴν εὐχὴν καὶ μὴ ταχέως ἀνίστασθαι. 429

ΣΤ. Θεοφάνους Μοναχοῦ : Κλίμαξ Θείων Χαρίτων. 430

21ος. **1. Καλλίστου Καταφυγιώτου:** Περὶ θείας ἑνώσεως καὶ βίου θεωρητικοῦ. 430

Τόμ. 2. **Καλλίστου καὶ Ἰγνατίου τῶν Ξανθοπούλων:** Μέθοδος καὶ κανὼν ἀκριβὴς περὶ τῶν αἱρουμένων ἡσύχως βιῶναι καὶ μοναστικῶς. 431
21Α. 1. **Καλλίστου τοῦ Πατριάρχου:** Κεφάλαια Περὶ προσευχῆς. 437
2. **Καλλίστου Ἀγγελικούδη:** Τὰ ἐλλείποντα κεφάλαια περὶ προσευχῆς. 437
3. **Καλλίστου τοῦ Τηλικούδη:** α) Περὶ ἡσυχαστικῆς τριβῆς. β) Ἐκλογαὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων περὶ προσευχῆς καὶ προσοχῆς. 438
4. **Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ:** Παράφρασις εἰς ΠΝ' Κεφάλαια εἰς τοὺς πεντήκοντα Λόγους τοῦ ἁγίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου εἰς Λόγους 438
22ος. **Νικολάου Καβάσιλα:** Ἑρμηνεία εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν. 438
Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ζωῆς. 440

Ι' ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ 441

ΙΑ' ΑΠΟΛΟΓΗΤΑΙ 443

1ος. **Ἰουστίνου τοῦ Φιλοσόφου:** 1. Ἀπολογίες Α' καὶ Β'. 2. Λόγος Περὶ Ἀναστάσεως. 3. Διάλογος πρὸς Τρύφωνα. 443
2ος. **Τατιανοῦ:** Πρὸς Ἕλληνας.– **Ἀθηναγόρου:** 1. Πρεσβεία Χριστιανῶν. 2. Περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν.– **Θεοφίλου Ἀντιοχείας:** Πρὸς Αὐτόλυκον Βιβλία Α'-Γ'.– Ἐπιστολὴ πρὸς Διόγνητον. 445

ΙΒ' ΑΠΑΝΤΑ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ 446

1ος. Α) Προτρεπτικός.– Β) Παιδαγωγός, Λόγος Α'. 446
2ος. Παιδαγωγός, Λόγοι Β' καὶ Γ'. 447
3ος. Στρωματεῖς Λόγοι Α'. - Δ'. 448
4ος. Στρωματεῖς Λόγοι Ε'. - Η'.- Λόγος Τίς ὁ σωζόμενος πλούσιος. 452

ΙΓ' ΑΠΑΝΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ 456

1ος. Διδαχὴ τῶν Ἀποστόλων, Διαταγαί, Ἀποστολικοὶ Κανόνες. 456
2ος. Ἐπιτομὴ Διαταγῶν τῶν ἀποστόλων.– Διαταγαὶ διὰ Κλήμεντος. 467
3ος. Κλήμεντος: Κηρύγματα Πέτρου, Πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολὲς Α'–Β', Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. 469
4ος. Ἐπιστολὴ Βαρνάβα.– Ἰγνάτιος: Ἐπιστολές, Μαρτύριον αὐτοῦ. 470
Πολύκαρπος: Ἐπιστολὴ πρὸς Φιλιππησίους, Μαρτύριον. 471
Ὁ Ποιμὴν τοῦ Ἑρμᾶ.– Παπία Ἱεραπόλεως ἀποσπάσματα. 471

Τόμ. ΙΔ' ΑΠΑΝΤΑ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ 472

1ος. Κατηχήσεις Φωτιζομένων (Α' - ΙΒ'). 472
2ος. Α'. Κατηχήσεις Φωτιζομένων (ΙΓ' ΙΗ').– Β'. Κατηχήσεις Μυσταγωγικὲς (Α' - Ε').– Γ'. Ὁμιλίες - Ἐπιστολές. 474

ΙΕ' ΑΠΑΝΤΑ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 477

1ος. Περὶ τῆς ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως καὶ λατρείας Λόγοι Α' - ΣΤ'. 477
2ος. Περὶ τῆς ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως καὶ λατρείας Λόγοι Ζ' - ΙΑ'. 477
3ος. Περὶ τῆς ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως καὶ λατρείας Λόγοι ΙΒ' - ΙΖ'. 478
4ος. Γλαφυρῶν εἰς τὴν Γένεσιν Λόγοι Α'–Ζ'. 478
5ος. Γλαφυρῶν εἰς τὴν Ἔξοδον Λόγοι Α'–Γ' εἰς Λευϊτικόν, Ἀριθμούς, Δευτερονόμιον, Βασιλειῶν. 479
6ος. Βίβλος Θησαυρῶν: Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, Λόγοι Α'-ΙΘ'. 480
7ος. Βίβλος Θησαυρῶν: Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, Λόγοι Κ'-ΛΕ'. 484
8ος. Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, Λόγοι Α'- Ε'. 486
9ος. Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, Λόγοι ΣΤ'–Ζ', καὶ Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ Τριάδος κατὰ κεφάλαια, Κεφ. Α'–ΚΗ', Περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς εἷς καὶ Κύριος. 486
10ος. Περὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἐνανθρωπήσεως κατὰ κεφάλαια. Πεντάβιβλος ἀντίρρησις κατὰ τῶν Νεστορίου δυσφημιῶν.- Διάλεξις πρὸς Νεστόριον, Ὅτι Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθένος καὶ οὐ Χριστοτόκος.– Λόγος κατὰ τῶν μὴ βουλομένων ὁμολογεῖν Θεοτόκον τὴν ἁγίαν Παρθένον. 487
11ος. Διάφοροι Λόγοι περὶ τῶν δώδεκα κεφαλαίων.- Λόγοι δέκα ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν εὐαγοῦς θρησκείας πρὸς τὰ τοῦ ἐν ἀθέοις Ἰουλιανοῦ (Λόγοι Α'-Γ'). 491
12ος Λόγοι δέκα ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν εὐαγοῦς θρησκείας πρὸς τὰ τοῦ ἐν ἀθέοις Ἰουλιανοῦ (Λόγ. Δ'-Ι' καὶ τεμάχια Λόγων ΙΑ'-ΙΘ'). 492
13ος Κατὰ ἀνθρωπομορφιτῶν εἰς κεφάλαια ΚΗ'. Ἐπιστολὴ πρὸς Καλοσύριον, καὶ ἄλλοι λόγοι πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον καὶ ταῖς βασιλίσσαις περὶ πίστεως. 493
14ος Νικήτα τοῦ πρώην Σερρῶν, Συναγωγὴ ἐγηγήσεων τῶν ἁγίων Πα- 497

Τόμ. τέρων εἰς τὴν βίβλον τῶν Ψαλμῶν. – Κυρίλου Ἀλεξανδρείας, Ἐξήγησις εἰς Ψαλμούς, Ψαλμοὶ Α΄ - Μ΄.

15ος. 1. Ἐξήγησις εἰς Ψαλμοὺς ΜΑ΄ - ΡΙΘ΄. 2. Τεμάχια εἰς ᾠδὴν Μωυσέως. 3. Τεμάχια εἰς ᾠδὴν Ἄννης, μητρὸς Σαμουήλ. 4. Τεμάχια εἰς Παροιμίας. 5. Αποσπάσματα εἰς Ἆσμα Ἀσμάτων. 499

16ος. Ὑπόμνημα εἰς Ἠσαΐαν, Βιβλίον Α΄, Λόγοι Α΄-ΣΤ΄. 501

17ος. Ὑπόμνημα στὸν Ἠσαΐα, Βιβλίο Β΄, Λόγοι Α΄-Ε΄, Βιβλίο Γ΄, Λόγος Α΄. 501

18ος. Ὑπόμνημα στὸν Ἠσαΐα, Βιβλίο Γ΄, Λόγοι Β΄-Ε΄, Βιβλίο Δ΄, Λόγος Α΄. 502

19ος. Ὑπόμνημα στὸν Ἠσαΐα, Βιβλίο Δ΄, Λόγοι Β΄-Ε΄, Βιβλίο Ε΄, Λόγοι Α΄ 502

20ος Ὑπόμνημα στὸν Ἠσαΐα, Βιβλίο Ε΄, Λόγοι Β΄-ς΄, καὶ στοὺς Ἰερεμία, Βαρούχ, Ἰεζεκιήλ, καὶ Δανιήλ. 502

21ος. Ὑπόμνημα στοὺς Ὠσηὲ (Λόγοι Α΄-Ζ΄)- Ἰωὴλ (Λόγοι Α΄-Β΄). 503

22ος. Ὑπόμνημα στοὺς προφῆτες Ἀμώς (Λόγοι Α΄-Δ΄), Ὀβδιού, Ἰωνᾶ (Λόγοι Α΄-Δ΄), Μιχαία (Λόγοι Α΄-Ζ΄). 504

23ος. Ὑπόμνημα στοὺς προφῆτες Ναοὺμ (Λόγοι Α΄-Γ΄), Ἀββακοὺμ (Α΄-Γ΄), Σοφονία (Α-Β), Ἀγγαῖο (Α-Β). 505

24ος. Ὑπόμνημα στοὺς προφῆτες Ζαχαρία (Λόγοι Α΄-ΣΤ΄), Μαλαχία (Λόγοι Α΄ - Β΄). 506

25ος. Ὑπόμνημα σὰ κατὰ Ματθαῖον καὶ Λουκᾶν Εὐαγγέλια. 507

26ος. Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο καὶ στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγος Α΄, κεφ. Α΄-Γ΄). 508

27ος. Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγος Β΄, κεφ. Α΄-Θ΄, καὶ Λόγος Γ΄, κεφ. Α΄-ς΄). 509

28ος. Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγοι Δ΄, κεφ. Α΄-Ζ΄, Λόγοι Ε΄, Α΄-Ε΄.). 511

29ος. Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγος ΣΤ΄, κεφ. Ἕνα, Λόγος Ζ΄ καὶ Η΄ τεμάχια, Λόγος Θ΄). Ὑπὸ ἔκδοση. 512

30ος. Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγος Ι΄, κεφ. Α΄-Β΄, Λόγοι ΙΑ΄. κεφ. Α΄ - ΙΒ΄). Ὑπὸ ἔκδοση. 512

31ος. α) Ὑπόμνημα στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Λόγος ΙΒ΄), β) Ὑπόμνημα στὶς Πράξεις, γ) Ὑπόμνημα στὶς Ἐπιστολές: 1. Στὴν πρὸς Ρωμαίους, 2. Στὴν πρὸς Κορινθίους Α΄, 3. Στὴν πρὸς Κορινθίους Β΄, 4. Στὴν πρὸς Γαλάτας, 5. Στὴν πρὸς Ἑβραίους, 6. Στὴν Ἰακώβου, 7. Στὴν Ἰωάννου Α΄, 8. Στὴν Ἰούδα. Ὑπὸ ἔκδοση. 513

32ος. Ἐπιστολὲς (Α΄-ΠΗ΄). Ὑπὸ ἔκδοση. 513

33ος. Ὁμιλίες ἑορταστικὲς (Α΄-ΙΖ΄) Ὑπὸ ἔκδοση. 513

34ος. Ὁμιλίες Ἑορταστικὲς (ΙΗ΄-Λ΄). Ὁμιλίες διάφορες (Α΄-ΚΒ΄).- Λόγος εἰς τὴν τελευτὴν τῶν ἁγίων τριῶν παίδων καὶ τοῦ πανσόφου Δανιήλ. Ὑπὸ ἔκδοση. 513

Τόμ. ΙΣΤ' ΑΠΑΝΤΑ ΦΩΤΙΟΥ 513

1ος. Α΄. Ἐξηγητικά: Τὰ Ἀμφιλόχια ἢ Λόγων ἱερῶν καὶ ζητημάτων ἱερολογίαι, ἤτοι Πρὸς Ἀμφιλόχιον Μητροπολίτην Κυζίκου, ἐν τῷ καιρῷ τῶν πειρασμῶν, ζητημάτων διαφόρων εἰς ἀριθμὸν τριακοσίων εἴκοσι δύο ἐρωτήσεων καὶ ἐπιλύσεων (Ἐρωταποκρίσεις Α΄-ΞΓ). 513

2ος. Β΄. Ἐξηγητικά: Τὰ Ἀμφιλόχια ἢ Λόγων ἱερῶν καὶ ζητημάτων ἱερολογίαι κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν (Ἐρωταποκρίσεις ΞΔ΄-ΡΜΔ΄). 518

3ος. Γ΄. Ἐξηγητικά: Τὰ Ἀμφιλόχια ἢ Λόγων ἱερῶν καὶ ζητημάτων ἱερολογίαι κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν (Ἐρωταποκρίσεις ΡΜΔ΄ - ΤΚΘ΄). 523

4ος. Δογματικά: Διήγησις περὶ τῆς Μανιχαίων ἀναβλαστήσεως εἰς Λόγους Δ΄.- Περὶ τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος Μυσταγωγίας.- Κατὰ τῶν τῆς Παλαιᾶς Ρώμης περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται. 530

5ος. Α΄. Ἱστορικά: Μυριόβιβλον ἢ Βιβλιοθήκη. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ὑπὸ Φωτίου βιβλίων, εἰς κεφάλαια ΣΠ΄. (Κεφάλαια Α΄-ΡΝΘ΄). 531

6ος. Β΄. Ἱστορικά: Μυριόβιβλον ἢ Βιβλιοθήκη. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ὑπὸ Φωτίου βιβλίων, εἰς κεφάλαια ΣΠ΄. (Κεφάλαια ΡΞ΄-ΣΚΒ΄). 536

7ος. Γ΄. Ἱστορικά: Μυριόβιβλον ἢ Βιβλιοθήκη. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ὑπὸ Φωτίου βιβλίων, εἰς κεφάλαια ΣΠ΄. (Κεφάλαια ΣΚΓ-ΣΜΑ΄). 538

8ος. Δ΄. Ἱστορικά: Μυριόβιβλον ἢ Βιβλιοθήκη. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ὑπὸ Φωτίου βιβλίων, εἰς κεφάλαια ΣΠ΄. (Κεφάλαια ΣΜΒ΄-ΣΝ΄). 539

9ος. Ε΄. **Ἱστορικά**: Μυριόβιβλον ἢ Βιβλιοθήκη. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ὑπὸ Φωτίου βιβλίων, εἰς κεφάλαια ΣΠ΄. (Κεφάλαια ΣΝΑ΄-ΣΠ΄.). 542

10ος. Α΄. Κανονικά: Σύνταγμα κανόνων διῃρημένον εἰς τίτλους ΙΔ΄ ἐκ κεφαλαίων διαφόρων (Τίτλοι Α΄- Ι΄). 545

11ος. Β΄. Κανονικά: 1. Σύνταγμα κανόνων διῃρημένον εἰς τίτλους ΙΔ΄ ἐκ κεφαλαίων διαφόρων (Τίτλοι ΙΑ΄. ΙΔ΄). 557

2. Νομοκάνων, ἤτοι Ἐξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων εἰς τίτλους ΙΔ΄ ἐκ κεφαλαίων διαφόρων.- Ἐρωτήματα δέκα σὺν ἴσαις ταῖς ἀποκρίσεσιν. 562

12ος. Ὁμιλίαι: 1. Ὁμιλία πρώτη, λεχθεῖσα τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ ἐν τῷ 574

Τόμ. ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης μετὰ τὴν συμ-πλήρωσιν τῶν κατηχήσεων.

2. Ὁμιλία δευτέρα, λεχθεῖσα τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης. 574

3. Ὁμιλία τρίτη, πρώτη εἰς τὴν ἔφοδον τῶν Ῥώς. 574

4. Ὁμιλία τετάρτη, δευτέρα εἰς τὴν ἔφοδον τῶν Ῥώς. 574

5. Ὁμιλία πέμπτη, λεχθεῖσα εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. 574

6. Ὁμιλία ἕκτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κατὰ συνήθειαν κατηχήσεως. 574

7. Ὁμιλία ἑβδόμη, δευτέρα εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἐλέχθη ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως. 574

8. Ὁμιλία ὀγδόη, εἰς τὰ Βαΐα καὶ εἰς τὸν Λάζαρον. 574

9. Ὁμιλία ἐνάτη εἰς τὸ Γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. 574

10. Ὁμιλία δεκάτη, ῥηθεῖσα ὡς ἐν ἐκφράσει τοῦ ἐν τοῖς βασιλείοις περιωνύμου ναοῦ. 574

11. Ὁμιλία ἑνδεκάτη, ῥηθεῖσα εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ἁγίῳ Σαββάτῳ. 574

12. Ὁμιλία δωδεκάτη, ῥηθεῖσα τῷ θείῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ. 574

13. Ὁμιλία δεκάτη τρίτη, ῥηθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῇ Τετράδι τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν. 574

14. Ὁμιλία δεκάτη τετάρτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Ἁγίας Σοφίας τῇ Παρασκευῇ τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν. 574

15. Ὁμιλία δεκάτη πέμπτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. 574

16. Ὁμιλία δεκάτη ἕκτη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. 574

17. Ὁμιλία δεκάτη ἑβδόμη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν φιλοχρίστων βασιλέων, ὅτε τῆς Θεοτόκου ἐξεικονίσθη καὶ ἀνεκαλύφθη μορφή. 574

18. Ὁμιλία δεκάτη ὀγδόη, λεχθεῖσα ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἡνίκα τοῖς Ὀρθοδόξοις καὶ μεγάλοις ἡμῶν βασιλεῦσι Μιχαὴλ καὶ Βασιλείῳ ὁ κατὰ πάσης αἱρέσεως ἐστηλογραφήθη θρίαμβος. 574

19. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν πρωτομάρτυρα Θέκλαν. 574

13ος. Φωτίου Κων/πόλεως : Ἐπιστολαί: Ἐπιστολαὶ ΡϠΓ΄ ἐν βίβλοις τρισίν. Βιβλίον Α΄ Ἐπιστολαὶ Α΄ - ΚΔ΄, Βιβλίον Β΄ Ἐπιστολαὶ Α΄ - ΡΒ΄, Βιβλίον Γ΄ Ἐπιστολαὶ Α΄- ΞΖ΄. 574

Τόμ.
14ος. Φωτίου Κων/πόλεως : Ἑρμηνεία στὶς Ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. 1. Στὴν πρὸς Ρωμαίους. 2. Στὴν Α' πρὸς Κορινθίους. 3. Στὴ Β' πρὸς Κορινθίους. 4. Στὴν πρὸς Γαλάτας. 5. Στὴν πρὸς Ἐφεσίους. 580

ΙΖ' ΑΠΑΝΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΙΟΥ 582

1ος. **Σαλαμινίου Ἑρμείου Σωζομενοῦ** : Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Τόμοι Α' - Δ'. 582
2ος. **Σαλαμινίου Ἑρμείου Σωζομενοῦ** : Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Τόμοι Ε' - Θ'. 590

ΙΗ' ΑΠΑΝΤΑ ΙΣΙΔΩΡΟΥ ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΟΥ 600

1ος. Ἐπιστολές, Βιβλίο Α'. Ἐπιστολὲς Α'. - Φ'. 600
2ος. Ἐπιστολές, Βιβλίο Β'. Ἐπιστολὲς Α'. - Τ. 619
3ος. Ἐπιστολές, Βιβλίο Γ'. Ἐπιστολὲς Α'. - ΥΙΓ. 632
4ος. Ἐπιστολές, Βιβλίο Δ'. Ἐπιστολὲς Α'. - ΣΛ'. 650
5ος. Ἐπιστολές, Βιβλίο Ε'. Ἐπιστολὲς Α'. - ΦΞΘ'. 661

Φωτοστοιχειοθεσία: «ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ» ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΕΡΕΤΑΚΗ Ο.Ε
Γ. Μπακατσέλου 3 – Τηλ. 2310/283 880 – Θεσσαλονίκη
Ἐκτύπωση Ὄφσετ: ΧΡ. ΘΩΜΑΣ – Τηλ. 2394/72.394. Λητή Θεσσ/νίκης
Βιβλιοδεσία : Ἀφοὶ ΒΑΡΟΥΣΙΑΔΗ, Τηλ. 2310/710 140 – Θεσ/νίκη
Κεντρική διάθεση: Βιβλιοπωλεῖο ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΕΡΕΤΑΚΗ
Γ. Μπακατσέλου 3-.Θεσσαλονίκη. Τηλ. 2310/283 880-(Οἰκίας 2310-696 653)